سبب تحریر کتاب مستطاب اولدرکه چون دوام قیام قوانین دین ودولت وضوابط قوام
نظام ملك وملت وضبط وربط تواریخ واخبار وحفظ وحراست معارف وآثار ثبت وتحریر
کتب وصحایف وقید وتحریر دواوین لطایف ایله میسر واشاعت انواع علوم واطان
فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم ومقرر اولمغله طلوع آفتاب عالمتاب دین مبین محمدی
وظهور تباشیر صبح صادق ملت احمدی صلی الله تعالی علیه وسلمدن برو علماء دین مبین
وفضلاء محققین کثرهم الله الی یوم الدین ضبط وحمایت علوم شریفه وحفظ وصیانت
معارف یقینیه ایچون تدوین صحایف وتسطیر کتب علوم ومعارف اهم مهمات اولمغله بذل
مقدور قلدیلر وکذلك علوم محاضره ده لغات عربیه وفارسیه ومعارف آلیه وحکمیه وسائر
فنون جزئیه وقواعد کلیه نك ضبط وافاده وتعلم واستفاده سی دخی کتب وتحریر وتدوین
وتسطیر ایله حصول پذیر اولمغله نیل اجور دنیویه واخرویه واحراز سعادت ابدیه ایچون
تألیف کتب علمیه وتدوین صحف معارف جزئیه دن خالی اولمیوب جمهور مسلمین وزمرهٔ
موحدین مؤلفات کثیره ومصنفات عدیده ابداع وتصنیف برله بالجمله ملل وادیان سائره
اصحابنه تفوق ایتمشلر ایکن مرور اعصار وایام وکرور ادوار واعوام ایله جنکیز فتنه انکیز
وهلاکوی بی تمیز خروجلرنده ومملکت اندلسه کفرهٔ افرنج استیلاسنده وسائر دول
اسلامیه میانده پی در پی وقوع بولان حروب وقتال وحریق نار امثالی مصائب ورزایا ظهورنده
اکثر مصنفات عرضهٔ ضیاع وتلف اولمغله الیوم ممالك فسیحة المسالك اسلامیه ده علوم
آلیه وسائره ده کبیر الحجم عظیم القیم اولان نسخ لازمه نادر وقلیل وکتاب ومستنسخینك دخی
زمانمزده همتلرینه قصور وسعی واهتماملرینه فتور طاری اولوب بو حال ایله یازیلان نسخ دخی
خبط وخطادن خالی اولمیوب کتبك ندرت قیمتك وفرت عبارتك سقامت طلبهٔ علوم ورغبهٔ
معارف وفنونك تحصیل کتبده عسرت ومشقتلرینه باعث وبادی واصحاب استعدادك
نجه لرینك فضائل وکمالاته عدم وصوللرینه مؤدی اولدیغی ظاهر وبدید اولمشدر اعمال صناعیه
میاننده ایسه طباعت کتب صنعتی وفرت نسخی بهای رخیصی صحت عبارتی ضامن وکافل بر فن
مفید وکار پر رواج وکثیر النفع والنتاج اولوب وجوه ایله نفع عام تحتنده مندرج ایدوکی ظاهر

وبدیهی

وبديعى اولدوغندن غيرى صناعت مرقومه وجوه دنانيره سكۀ حسنه ضربى وروى صحيفه يه خاتم نكين طبعى كبى بر نوع كتابتدن عبارت وخطك تعريفى تحتنده داخل بر حرفت كثيرة البركت اولوب دولت عليۀ ابد پيوند بويله بر صنعت غريبه نك وراى خفادن منصۀ ظهورده جلوه كر اولمسنه اهتمام ايله عامه اهل اسلامك الى يوم القيام استجلاب دعوات خيريه لرينه توسل ايدوب كتب لغات ومنطق وتواريخ وطب وفنون حكمت وهيئت واكا تابع جغرافيا وممالك ومسالك كتابلرى بصمه فنيله توفير وتكثير بابنده بوندن اقدم اذن ورخصت پادشاهانه رجا اولندقده بوامر باهر المنافعك اساس ومبناسى قاعدۀ شرع مبين مصون الاندراس اوزره تأسيس اولنمق خصوصى ايچون شرفيافتۀ صدور بولان فرمان واجب الاذعان اولى الامره امتثالا علماء كرام وصدور دولت عليۀ ابد قيام واعيان واركان سلطنت سنيۀ دائم الاستمرار ميانده بوامر بديعك مذاكره ومحاوره وكما ينبغى تتبع وملاحظه اولندقده اعلم العلماء المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار علوم شتى وينبوع انهار مسائل وفتوى سابقا شيخ الاسلام ومفتى الانام مولانا عبد الله افندى حضرتلرندن استفتا اولنوب جوازى بابنده صادر اولان فتواى شريفه مضمونى جمهور فحول علماء عظام جانبلرندن دخى تقاريض وامضا برله تأكيد وتأييد اولنوب موجبنجه عمل اولنمق بابنده خط همايون ميمنت مقرون دخى شرفيافتۀ صدور بولمغله اشرف مساعى واحسن صنايع اولان صناعت طباعت ايله توفير وتصحيح كتبه مباشرت وعون جناب حق ايله زمان قليلده لغات وتواريخدن بحمى صغير وكبير بر قاچ بيك جلد كتاب حصول پذير اولوب ايدى راغبينه واصل وتناول كتب متداوله ايله منفعت عامه حاصل اولديغى اثناده اعلم علماء المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار علوم شتى ينبوع انهار مسائل وفتوى لابس لباس ورع وتقوى حالا مسند نشين صدر والاى فتوى شيخ مشايخ الاسلام سلمه السلام كاشف مشكلات انام ابو الخير والحسنه الشهير بامامزاده مولانا شيخ احمد افندى حضرتلرينك ايام عاليه لرنده بركون شرف زيارتلريله شرفياب ودستبوس سعادتما توسلريله كامياب اولدوغمزده بو عبد عاجز وبندۀ ناچيزه چشم التفات ايله نكران ومعاملۀ جميله برله توجيه خطاب مستطاب بيوروب بوكونه تمهيد كلام بيوردبلركه اكرچه بو قدرجه كتب لغات وتواريخ حصوليله عامه يه بر سماط پر نعمت بسط وتمهيد اولنوب علوم ومعارف طالبلرينه وآثار امم سالفه راغبلرينه بر عالى ضيافت ترتيب اولندى انجق فروع هيئتدن فن جغرافيا بر علم جليل القدر اولمغله اركان واعيان دولته علم ومعرفتى الزم وعلى الخصوص حالا ديهيم افروز خلافت وسرير آراى ملك ودولت سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين شوكتلو مهابتلو كرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرينك علوم ومعارفه رغبت ومحبتلرى واصحابنه ميل وعنايتلرى عظيم وبو علمك نفع وفائده سى عميم اولدوغى ظاهر وبديه درزيرا دائرۀ دولتده واقع بلاد وثغور وحد ود وسنور واحوال سرحد وقرب وبعد ممالك اعدا وسهولت وصعوبت طريق سفر وبالجمله احوال

بحر و بر فن مرقومك مبين ومبرهن اولمغله مصالح ممالك وانامك وجه صواب اوزره فتق ورتقه ومهمات سلطنتك حل وعقده مرشد ودليل و پيشواى اصحاب غزا وجهاد قوى الاجتهادى براو بحرا دار وديار اعدايه دلالته رهبر و رهنما اولوب صور واشكال ممالك جهان سطحنده عيان واحوال اقوام زمين وزمان يوزنده نمايان بر جام جهان نمادركه شرذمهٔ مشركين فن مرقومه اطلاع واهتمام ايله شرقدن غربه سفر وصحيفهٔ ارض ومافى كشت وگذار ايدوب چوق فائده كوردكلرى اهل اسلام ايسه نهادلرنده مركوز اولان شجاعته قصر همت و بوفن جليلى تحصيلده تكاسل ورخاوت ايدوب بو بابده فتور وقصورلرى جلوه كر منصهٔ ظهور اولمغله اواسط قرن حادى عشرده فضلاى كتاب معارف اكتسابدن حاجى خليفه لقب كاتب چلبى مرحوم كمال غيرت وحميتندن ناشى اهل اسلامه مثلى نامسبوق خدمت نيتيله شد نطاق همت ايدوب دولت عليه ده فن مرقومى احياء وسيله تأليفنه مباشرت ايتديكى جهان نما نام كتاب مستطابك بواثناده طبع ورسم ايله تكثير وتوفيرى لزومنى مشار اليه مفتى الانام افندى حضرتلرى بو عبد عاجزه ايما واشارت بيوروب وكتاب مرقومك تبيض اولنان نسخهٔ اصليه سى نابود ونا ياب اولوب لكن مشار اليه حضرتلرى بعض نسخهٔ اصليه نك مسوده سنه ظفرياب اولمغله بالجمله مسوداتى يد حقيره تسليم بيوروب كتاب مزبورك تكميلنه اشارت وتعريف وتوصيه لرى اوزره امرلرينه امتثاله مبادرت اولنوب كاه مأخذ ومبادئ اصل كتاب اولان كتبه مراجعت وتذييل الطابع ناميله مناسب حال بعض صور واشكال ضميله ايضاح مآل وتوسيع دائرهٔ مقال وكاه كتاب مزبورك قصور ونقصانى ابو بكر بن بهرام الدمشقى نك جغرافياسندن نقل ايله تكميل وكاتب چلبى مرحومك هوامش مسوده ده مرقوم اولان منهياتى دخى صحيفهٔ مسطره درج وبسط اولنمق اوزره كتاب جهان نمانك تكميلنه وطبع وتمثيلنه حسب الطاقه عزيمت ومباشرت اولنمشيدى بحمد الله ثم بحمد الله المحضى عون جناب حق وفضل فياض مطلق برله شاهد مرام زيور آغوش ختام اولوب لكن بو مقوله جوهر نفيسك عيار اعتبارى وسوق عرفانده رواج واشتهارى مطالع عز واقبالده غيرت مهر وماه اولان اهلهٔ آسمان ملك ودين واجلهٔ سلاطين نصفت آيين اثار الله براهين اسلافهم وطول اعمار اخلافهم حضراتنك انظار عاطفت آثار اعتبارلرينه منوط وادارهٔ الحاظ عنايتلرينه مربوط اولمغله مأمولدركه اول جام گيتى نما آيينهٔ اسكندر آسا سلطان سليمان نظير رونق افزاى افسر وسرير پادشاه بلند بارگاه شهنشاه مكارم دستگاه ماحئ حومهٔ مراحم وانصاف ماحئ آثار جور واعتساف شهسوار عرصهٔ شهريارى بالانشين مسند تاجدارى خاقان كشورستان حرز حريز امن وامان زيور سرير سلطنت گوهر وهاج تاج خلافت مهر منير اوج سعادت واقبال درة التاج جاه وجلال سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين سلطان ابن السلطان ابن السلطان السلطان محمود خان اعز الله تعالى انصاره واعوانه وافاض على العالمين بره واحسانه حضرتلرينك جلوه كر مرآت نظر انورلرى اولوب نگاه چشم التفات وقبوله مظهر وطابع

فقير

فقیر خلعت کرم پادشاهی ایله موقر اوله غبنذلك چون بو کتاب مستطاب نادر العصرك
ختام واتمامی آصف کریم الشیم وزیر جلیل الهمم صدر عالی جناب دستور معالی نصاب
ناظم امور جمهور حافظ بلاد وثغور تشریف ساز مقام صدارت عظمی ورونق افزای مسند
وکالت کبری صدر اعظم وزیر افخم علی پاشا یسر الله ما یرید وما یشاء حضرتلرینك هنگام
صدارت وایام دولتلرینه مصادفت ایله وایه دار شرف عز واعتبار اولوب وتحفهٔ مور عاجزی
بارگاه سلیمان زمانه عرض وتعریف حسن همت بیهمتالرینه توقیف اولنغله کتاب مزبورك
صحیفهٔ عنوانی اول ذات باهر الشرفك دخی نام نامیلریله موشح ومزین اولمق عنوان اعتبار
ودستمایهٔ افتخار اولمق مقرر اولمغله جناب مکارم نصابلرندن نیاز اولنور که درقرده‌ٔ
قلم پریشان ادای عبد فقیر اولان تحفهٔ حقیرانه مزك قصور وکسوری نظر
خطاپوش عنایتلریله مستور بیوریلوب ع هر عیب که سلطان بپسندد هنرست
مؤداسی اوزره بو نسخهٔ کمقدری حضور همایونه عرض ایله قدرنی اعلا
وطغرای حسن قبولی عنوانته املا بیوروب بو عبد کینه ونیه
کمترینلری دلشاد واحیا بیوریله کذلك مزایا شناسان اسرار
وبیان ورمز آشنایان دقایق عرفان اولان ارباب البابدن رجا
ونیاز اولنور که رسم واملا وطبع واداده واقع اولان
هفوات وعثراتمز صفح جمیل ایله عفو وقصور
وکسوریزی کمال کرملریله ستر بیوره لر
وما توفیقی الا بالله

فهرس اجمالی

ارقام هندیه صحیفه لره اشارتدر

جهان نمانك سبب تألیفی ۱ تاریخ تألیفی ۲ کتابك توصیفی ۲ مرحوم ومغفور له سلطان محمد خانك عهدنده حصوله کلوب خزینهٔ عامره لرینه تقدیمی ۲ بیاض اولان نسخه بو عصرده نایاب اولوب مصنفك اصل مسوده سی تنقیه وتذییل طریقیله نقصانی تکمیل وخلیفهٔ زمانك نام نامیلرینه تتمیم وخزینهٔ عامره لرینه اتحاف وتقدیم اولنمق تصمیمی ۲ و ۳ بعض هندسیات وطبیعیات تعریفلری ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ بو فنك موقوف علیهی اولان امور ۸ جهان نمانك مأخذی اولان کتب اسلامیه وبعض کتب لاتینیه وفرنکی جغرافیالرده مأخذ آخر ومعتبر اطلس ماجور واکا مختصری اطلس مینور احوالی ومأخذلری واطلس مینورك ترجمه سی وجهان نمایه درجی ومصنفك فن جغرافیاده وترجمه ده دلیل اولان اخلاصی نام کسنه نك هدایتی اسبابی ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ موضوع فن اولان جغرافیا مناسبی ۱۴ جغرافیانك حقیقتی اوزره تعریفی واقسامی ۱۵ و ۱۶ فن جغرافیانك غایتی وفائده سی ۱۶ عالم اجسامك استداره سی وارضك کری الشکل اولسی ۱۷ بو رأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنوب دفع خطاجان ایچون امام غزالینك تهافت فلاسفه نام کتابنك عبارتی وترجمه سی ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ فن اربابنك استداره تحقیقی وادله سوقی ۱۹ خسوف کسوف وظل اجسام احوالی ادلهٔ استداره دن ایدوکی ۲۰ قطعهٔ استداره یه مبنی فنك مسائل غریبه سی ۲۱ مصنف بر قاچ مسئله ده استفتا ایدوب ینه کندوسی حل والهام المقدس نام رساله یی تحریر ایتدوکی ۲۱ و ۲۲ اجمال حال افلاك وعناصر ۲۲ تذییل الدایع ضمننده احوال اجرام افلاك واجسام عناصر تفصیلی ۲۲ کرهٔ عالمك تفصیل وتحریر وتصویری بابنده حکمانك مذاهب مختلفه لری ۲۳ امر مرقوم امور دینیه ولوازم اعتقادیه دن اولمدوغنه تنبیه ۲۴ مذهب اول ارسطو وبطلمیوس وانلره تابع اولانلرك مذهبی ۲۴ بو مذهب رجالی قتنده افلاك وعناصرك تعدادی وترتیبی ۲۴ عدد سماواتده واوضاع وترتیبده وخلا وملا امرنده اختلافلری ۲۴ و ۲۵ سبعهٔ سیاره نك اقامت واستقامت سرعت وبطؤ ورجعت امثالی امور مختلفه سنی تنظیم وتقویم ایچون افلاك کلیه درونلرنده افلاك ثانیه تقدیر ایلدکلری ۲۵ فلك الافلاكك کیفیت احوالی ۲۶ منطقة البروج واشکال البروج ووجه تسمیه وبالجمله رصد قدیم ورصد جدیده کوره فلك ثوابته خیال ایلدکلری صور کواکبك عدد واسامیسی وکواکب مرصوده نك عددی ۲۶ و ۲۷ افلاك کواکب هفتگانهٔ سیاره نك هیئاتی وکیفیت احواللری ۲۸ فلك زحلك کیفیت احوالی ۲۸ و ۲۹ افلاك مرقومه تخیلی تسهیل ایچون بعض قوانین هیئتك تقدیمی ۲۸

فلك مشتری فلك مریخ وفلك زهره نك فلك زحله مشابهتلری ٣٠ فلك شمسك هیئتی
وکیفیت احوالی ٣٠ فلك زهره نك هیئتی وکیفیت احوالی ٣١ فلك عطاردك
هیئتی وکیفیتی ٣١ فلك قمرك هیئتی وکیفیت احوالی ٣٢ مجسمه عندنده افلاکك عددی
٣٣ صاحب مجسطی وجمهور مهندسین عندنده افلاکك عددی ٣٣ و ٣٤ مذهب
ثانی شمس مرکز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارکاه وارض ایچون حول شمسده حرکت
وسماوانده سکونت وقوعنه ذاهب اولان فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن قوپرنقوش
وبونلره تابع فرقهٔ حکما مذهبی ٣٤ امرمز بورامور اعتقادیه ولوازم دینیه دن اولمدوغنه
تنبیه ٣٤ رأی مرقومی رد وتزییف بابنده فضلاء عصری ایقاظ وترغیب ٣٤ رأی
مرقومی تلخیص وبیان ایچون پورقوچیوس نام حکیم ومصنف کتابنده بو رأیه دائر یازدوغی
عبارتك ترجمه سی ٣٤ حکیم مرقومك تقریری اوزره حکمای پیشین وپسیندن
بو رأیه تابع اولانلر ٣٥ رأی مرقوم رجالی میاننده بعض صورت اختلاف کورینن اقاویلك
تأویل وتوفیق ٣٥ بو هیئت جدیده دن منافرت اوزره اولنلرك احوالی ٣٦ متأخریندن
صاحب رصد قوپرنقوش وتارتیوش نامان فلسفیلرك ارصادیله وبعض قواعد جدیده
بسط ایله بو رأی جدیده استحکام ویردکاری ٣٦ هیئت جدیده نك نمونه سی اولاجق
مرتبه ده تحریر وتنقیحی ٣٦ صورة ترتیب افلاك وعناصر علی رأی قوپرنقوش ٣٧
و ٣٨ ارضك حرکت سنویه سی ٣٧ ارضك حرکت یومیه سی ٣٧ ارضك حرکت
سنویه ویومیه سنه مثال ٣٧ ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلدوکی ٣٨
رأی مرقومده فصول اربعه نك تبدل وتعاقب وتعاکسی ٣٨ قوپرنقوشك رسم وتسطیح
ایلدوکی شکل مسطحده بو جمله نك تخیل نه طریقیله اولدوغی ٣٨ رأی مرقومی استبعاد
ایدنلره بطلمیوس رأینده واقع امور مستبعده ایرادیله مقابله واعتراض ٣٩ رأی مرقومده
محور ارض موازاتی حفظ وبرکونه حرکت بطیئه ایله متصف اولدوغی ٤٠ وبو حرکت
ثالثه نك مقداری ووجه تسمیه سی ٤٠ ارضك قطبلرنده تشویش واختلال تعیینی ٤٠
ثوابتك تشویش ولامساواتی وتقدم مساوات لیل ونهار ودائرهٔ بروجده میل کلینك
تشویش واختلالی ٤٠ بو جمله یی تخیل طریقی ٤١ کواکب سیاره ده واقع اقامت
واستقامت ورجعتك رأی مرقومده تخیلی ٤١ عطارد ایله زهره نك اقامت واستقامت
ورجعتلری احوالی وبو مذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه نك تحریر وتقریری ٤٢ و ٤٣
و ٤٤ و ٤٥ و ٤٦ مذهب ثالث تیقهو براهه اوش واکا تابع اولنلر مذهبی ٤٦ حکیم
مرقومك هیئت عالم کیفیتنه دائر رأیی وترتیب افلاك وعناصر تخیلی ایچون بسط
ایلدوکی طریق ٤٧ و ٤٨ طبایع فلکیاتده جمهور حکمانك اختلافی ٤٨ دوائر
واقطاب بیانی ٤٨ و ٤٩ محور قطر قطب دائره مرکز دوائر عظیمه دوائر صغیره دوائر
متوازیه دوائر منحرفه تعریفلری ٤٨ دائرهٔ افق دائرهٔ استوا دائرهٔ بروج مدارکلی
دائرهٔ

دائرهٔ نصف نهار مدار قطب بروج دائرهٔ انقلاب صیفی دائرهٔ انقلاب شتوی دائرهٔ مدار
قطب بروج شمالی دائرهٔ مدار قطب بروج جنوبی تعریفلری ٥٠ دوائر مرقومه ایله کرهٔ
ارض وماءنك انقسامی ٥٠ کرهٔ ارض وماءنك مناطق خمسه یه انقسامی ٥١ مناطق
خمسه سکاننك ظل جهتیله امتیازی ٥١ مناطق مرقومه سکاننك وضع حسبیله امتیازی
٥١ عرض دائره لری واقالیم عرفیه واختلاف لیل ونهار اعتباریله اقالیم حقیقیه تعریفلری
واقالیم حقیقیه عددی ٥١ و ٥٢ اقالیم حقیقیه نك جداول ایله رسم وبیانی ٥٣
و ٥٤ طول وعرض دائره لریله کرهٔ ارضك انقسامی طول بلد وعرض بلد تعریفلری
مبدأ طول وعرض وقبة الارض احوالی ٥٣ رسمسز طول وعرض کتابلری ترکیبنده
ایکی شهرك مابیننده واقع اولان بعد نه مقدار مسافه ایدوکن بلمك طریقی ٥٣ اطلس
وسائر کتب جغرافیا وسائر بر و بحر خریطه لرنده ایکی محلك مابیننده واقع بعد نه مقدار
مسافه ایدوکی بلمنك طریقی ٥٣ کتابك صور واشکالی یرلو یرنده وضعنده مصنفك
تنبیه اکیدی ٥٣ طول وعرض احوالنه تنبیه ٥٥ بر و بحر مقیاسلرینك تفصیلی
وکرهٔ ارض وماء مسافه سنك مقداری ٥٨ مسافه وآلات مساحه ومقیاس احوالی
٥٦ و ٥٧ مقیاس بر و بحر ومقدار کرهٔ ارض وماء تفصیلنده طابع کتابك تذییلی ٥٨
و ٥٩ جهات اربعه وروزکارلر ٥٩ اقوام متنوعه نك السنهٔ مختلفه سی اوزره ریاحك اصول
وفروعی وجهات واسامیسی ٦٠ جهات اربعه و روزکارلر دائره لری ٦٠ محیط شرقیده
سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارسك روزکارلری تقسیمی واسامیسی ٦٠ هنود
طائفه سی اصطلاحنده دائره نك تقسیمی واسامیسی ٦١ قارتی رسم ایتمك قواعدی ٦٢
پوسله وابره وبیت ابره بیانی ٦٢ و ٦٣ پوسله وابره وسنك مقناطیس تفصیلی ٦٤
ارباب معارفك تجربه وامتحانیله شهر قسطنطنیه ابره سنك تاریخ کتابنده ضبطی ٦٥
بوفنك صعوبتی واصطلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجی ٦٦ بوفنه فی الجمله بعض تواریخ
خلطی ٦٦ بوکتابده ذکر وبیانی مقصود اولان ممالك واقالیم وبلاد فصللرینك فهرسی
٦٧ و ٦٨ و ٦٩ کتابك باب اولی مقاصد فننده ایدوکی ٧٠ کرهٔ ارض وماءنك رسمی
٧٠ بر ایله بحرك بری برندن امتیازی سببی ٧٠ کرهٔ ارضك خاصهٔ طبیعیه سی وخاصهٔ
مرکزیه سی وکریتی ٧١ نصیر طوسی وغیر اهل هیئتك ربع معمور ربعین شمالینك
بریدر صانده قلری قوللری وجوابی ٧٢ متأخرینه کوره کرهٔ ارض وماءنك رسم وتصویری
وسد یأجوج ومأجوجه اشارتلری ٧٢ قیاس بطلمیوس اوزره مسافهٔ کره نك ذکری ٧٣
احوال بحارك ذکری ٧٣ بحرك تکونی ٧٣ دریانك وضع خصوصی ٧٤ بحارك
کوناکون تقسیمی ٧٤ اوقیانوس معناسی ووجه تسمیه سی وجهات اربعه واماکن مختلفه یه
کوره مختلف دریاره انقسامی واسامیسی ٧٤ قریب العهد اولان متأخرینك اوقیانوسی
کشف واسماء جدیده وضعی ٧٤ متقدمینك ربع مسکون قدیم خلالنده تعیین ایلدکلری

بش قطعه ٧٥ دریانك عل الانفراد ذکری ٧٦ بحر الامان ٧٦ بحر روم ومسافه سی
وسواحلنه اضافتیله اقسامی واسامئ مختلفه سی ٧٧ قره دکز ٧٧ ازاق دکزی وبحر قلزم
٧٧ بحر فارس ٧٨ بحر خزر ٧٨ دریانك حرکات مختلفه سی ٧٨ دریانك مد
وجزری مختلف اولدوغی ٧٩ مد وجزرك علت فاعلیه سی ٨٠ سبب مد وجزرده تأثیر
قمره مستند در دینلرك رأیی ٨٠ و ٨١ ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر و وارد اولان
سؤاللره جواب ٨٢ و ٨٣ سؤال سادس ذیلنده کردابه اشارت ٨٣ مد وجزر
حرکتنك علت غائیه سی ٨٤ برایله بحرك تبادلی ٨٤ تبادله دائر لاحقه ٨٥ و ٨٦
جزئی وکلی طوفانلر ٨٦ طوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللره جواب ٨٦ و ٨٧
دریالرك باقی اوصاف واخباری ٨٧ طعم ماء بحر ٨٧ خاصهٔ بحر شیرین ٨٨ عمق
بحار ٨٨ مسافات اوقیانوس ٨٨ اوقیانوس سفرلری ٨٨ هند شرق سفرلری ٨٩
و ٩٠ و ٩١ مواسم اسفار بحار ومحذورات ٩٢ بحرده مسافاتك انواعی ومحیط شرقیده کزن
اهل هندك بعض اصطلاحی ٩٢ عرب عندنده ریاحلك اصولی ٩٢ مواسم انواعی واقسامی
٩٣ و ٩٤ تنبیه فی علم البحر ٩٤ محذورات عشره ٩٤ دائرهٔ نجم الزوج ٩٤
طوفانات مجربه ٩٥ بحریون قتنده مجربات مشهوره ٩٥ دریانك مدحی ٩٥ و ٩٦
اقسام اجمالیهٔ ارض ٩٦ قسم اول اوروپا ٩٦ وجه تسمیه ٩٦ حدود ٩٧ مسافه
٩٨ تقسیم ٩٨ تشبیه ٩٨ توصیف ومدح ٩٨ اوروپا خلقنده بعض عیوبك ذکری
٩٩ انهار وجبال ١٠٠ قسم ثانی قطعهٔ افریقا ١٠٠ وجه تسمیه ١٠٠ حدود ١٠٠
مسافه ١٠٠ تقسیم ١٠١ توصیف ١٠١ بحیرات وانهار وجبال ١٠٢ جبل قمر ١٠٢
جزایر افریقا ١٠٢ قسم ثالث که آسیا قطعه سیدر ١٠٢ وجه تسمیه ١٠٢ حدود ١٠٢
مسافه ١٠٣ تقسیم ١٠٣ توصیف ١٠٣ جبال وانهار ١٠٤ آثار قدیمه ١٠٤
قسم رابع که قطعهٔ امریقادر ١٠٤ بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول اولمق بحثی ١٠٤
اسماء مختلفه ایله وجه تسمیه سی ١٠٥ حدودی ١٠٦ مسافه سی وتقسیمی ١٠٦
امریقانك فتح اولنان ولایتلری ١٠٦ امریقایه تابع جزایر ١٠٧ بعض آثار واخباری
١٠٧ حیوانات وجبال وانهاری ١٠٧ امریقا قطعه سنه متأخرینك کیتدوکی وقولون وموغیلان
وغیریلر ایتدوکی سفرلر ١٠٨ و ١٠٩ و ١١٠ هدایای قولون ١١٠ سفر ثانی قولون
١١٠ سفر ثالث قولون ١١١ قولون بعده ایله کرهٔ ارض ومائی تمام الاستدار
بولدوغنه مصنفك اعتراضی ١١١ سفر رابع قولون ١١٢ سفر مغیلان قپودان
بجانب غرب وآمد نش از شرق ١١٣ ذکر سفر کشتئ اسکندر ١١٤ بیان عرض
قسمین شمالی ١١٥ جزیرهٔ غروانلاندیا ١١٥ جزیرهٔ فرسلاندیا ١١٦ جزیرهٔ
نووازمبلا ١١٦ ویغاس بوغازی ١١٦ فوربس بوغازی ١١٧ داویس بوغازی ١١٧
قطب شمالی یانندن چینه کیدلمك امکانی بحثی واول جانبه سفر ایدنلرك اخباری ١١٧ و ١١٨
ذکر

ذکر قطب جنوبی ۱۱۹ ذکر نسبت ممالك جهان بمثلثات بروج وسیارات ۱۱۹
مثلثات تعریفی ودورت قسمه انقسامی ۱۲۰ ربع مسکونی بر وجه مشاکل دورت قسم
اعتبار ایتدکلری وهر بر قسمی بر مثلثه منسوب قلدقلری ۱۲۰ بروجه منسوب اولان
بلادك مفرداتی ۱۲۱ و ۱۲۲ بیان سکان جهان باعتبار ادیان ۱۲۲ بو کتابده مصنف
ممالك جهان بیانی ترتیبنه شرقدن ابتدا ایلدوکنه تنبیه ۱۲۳ فصل در بیان جزیرهٔ یاپونیا
۱۲۴ حدود ۱۲۴ اطرافنده واقع اقسیمن واقسیقوقم وسائر توابع جزایر ۱۲۴ بو مجموعك
حکوماته انقسامی ۱۲۴ احوال سلطنت ۱۲۴ مراتب حکام ومراتب ناس ۱۲۵
احوال سیاست ۱۲۵ احوال دیانت ۱۲۶ احوال علم ومعرفت ۱۲۶ احوال صنعت
وتجارت ۱۲۶ احوال حرب وشجاعت ۱۲۶ باقی اخلاق وعادت ۱۲۷ احوال بلاد
وتعداد بلاد ۱۲۸ اوصاف دار ملك میاقو وبلاد سائره ۱۲۸ احوال ابنیه ۱۲۹ انهار
وجبال آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات ومیوه ده غرایب ملوك سالفه سنده غفلت
۱۲۹ احوال کشف جزایر مرقومه ۱۳۰ رسم وبیان اراضیٔ کنه یا ۱۳۰ اوصاف کنه یا
واحوال کشف ۱۳۰ ذکر کشف ارض تره غالیقا واوصاف تره غالیقا ۱۳۰ محیط شرقیده
جزایر چیندن اون ایکی متعین جزیره نك ترتیب اوزره بیان وتحریری ۱۳۰ جزایر مرقومه دن
جزیرهٔ منسس ۱۳۱ جزیرهٔ لوقونیا وبلادی وکاشفی ۱۳۱ و ۱۳۲ جزیرهٔ قالامیناس
وبلادی ۱۳۲ جزیرهٔ سیرام ۱۳۲ جزیرهٔ جلولو وجزایر ملوکه ۱۳۲ تفصیل احوال
جزایر ملوکه ۱۳۳ آب وهوا نباتات ومحصولات شجر دارچین شجر قرنفل ۱۳۳ درخت
عود وجوز بوا حیوانات واحوال دیانت ۱۳۴ اخلاق وعادت ۱۳۴ ذکر کاشف جزایر
ملوکه ۱۳۵ ذکر جزیرهٔ وندناو وغیرها من جزایر شرقیات وجنوبیات ۱۳۶ تفصیل
جزیرهٔ وندناو وبلادها واحوال کشفها ۱۳۶ ذکر جزیرهٔ سبوت ۱۳۶ نبات حیوان
وکشف مغیلان قپودان وقتل شدنش ۱۳۶ جزیرهٔ بوقانور وغیری علی الترتیب ۱۳۶
و ۱۳۷ و ۱۳۸ و ۱۳۹ انبون جزیره لری ۱۳۹ جزیرهٔ سله بش ۱۳۹ جزیرهٔ
باندن ۱۳۹ نباتات شجر جوز بوا شجر بقم ۱۴۰ جزیرهٔ تیمور شجر صندل ۱۴۰
جزیرهٔ جاوهٔ کبیر حدود احوال ریاست ودیانت احوال معرفت وحرب ۱۴۰ اخلاق
وعادت ۱۴۱ اوصاف بلاد نبات ومحصولات ۱۴۱ جزیرهٔ جاوهٔ صغیر ۱۴۲ بلاد
۱۴۲ جزیرهٔ مالایوت جزیرهٔ نبان جزیرهٔ سوندود وغیری ۱۴۲ و ۱۴۳ اوصاف
جزیرهٔ سوماترا وباقی جزایر صغار هند ۱۴۴ احوال سماترا تقسیم سماترا بنادر سماتره
انهار وجبال ۱۴۴ نبات وحیوان ومحصولات وصف شجر کافور احوال دیانت وحرب
۱۴۵ سماتره اطرافنده اولان جزایر سائره بیانی ۱۴۵ و ۱۴۶ ذکر جزیرهٔ بورنوی
وپولوهون وغیری ۱۴۶ اوصاف بورنوی تقسیم بلاد بورنوی احوال سلطنت ودیانت
۱۴۶ اخلاق وعادات ونباتات حیوانات تتمه در اوصاف سائرهٔ بورنوی ۱۴۷

بورنوی اطرافنده واقع خرده جزیره لر ١٤٨ جزیرهٔ سیلان اوصافی حدود تقسیم احوال
سلطنت ١٤٨ احوال دیانت وحروب وصنعت واخلاق وعادت آب وهوا نبات وحیوان
ومحصول ١٤٩ وصف زرافه ١٥٠ بلاد سیلان ١٥٠ جبال ١٥١ جزایر فال ١٥١
بعض کتب اسلامیه ده مسطور اولان جزایردن جزیرهٔ صنف جزیرهٔ قمار جزیرهٔ صند ایلات
جزیرهٔ واقواق وغیریلر ١٥٢ و١٥٣ و١٥٤ اقلیم چین وماچین وجه تسمیه حدود
مسافه تقسیم ١٥٤ احوال سلطنت ١٥٥ احوال سیاست واحوال دیانت واحوال علم
ومعرفت واحوال صنعت وتجارت ١٥٦ تمل ففغوری ١٥٧ احوال حرب وشجاعت
واخلاق وعادت ١٥٨ ذکر ممالك وبلاد چین علی الانفراد ١٥٩ و١٦٠ و١٦١ و١٦٢
و١٦٣ احوال ابنیه وانهار وغدیر ١٦٣ جبال وآب وهوا ونبات وحیوان ومحصولات
١٦٤ احوال ملوك اقلیم چین وبعض امور مرغوبه ١٦٥ اقلیم خطای تعریف حدود
١٦٥ مسافه وتقسیم واحوال سلطنت وقوانین وقانون خاقان ١٦٦ وصف سرای
ودیوانخانه ١٦٧ سریر خاقانی ١٦٩ ضیافت ایلچیان وقانون سر سال جدید وعید
وبکی اوردو وشبچراغ ١٧٠ قانون حکم عام وقانون شکار ١٧١ قانون عبادت قانون
سفر قانون پای ١٧٢ قانون مراتب امرا وخواص واسماء رجال علی مراتبهم وقوانین
عسکر ١٧٣ قانون حرب وقانون وظایف ١٧٤ قانون سکه قانون ذخایر وارزاق
وقانون خدام سرای وطبقات مراتب خدام اندرونی ١٧٥ قانون پاسبان قانون طبل
وکوس قانون شهزاده کان ١٧٦ قانون مهر ممالك قانون دیوان امرا قانون وزرا قانون قضا
وفتوا قانون حبس وزندان مجرمان ١٧٧ قانون سیاست وجریمه قانون قتل وقصاص
١٧٨ قانون سرقه قانون خراباتیان ١٧٩ قانون اولاق ویامخانه قانون آینده ورونده وتجار
جریمهٔ مسافران ١٨٠ قانون ایلچیان بیان یورت ١٨١ احوال دیانت ١٨٢ احوال
علم ومعرفت احوال صنعت ١٨٣ احوال حرب اخلاق وعادت ١٨٤ ذکر بلاد خطای
١٨٥ خان بالغ دارملك خطای ١٨٥ قارغو وقوو کی لفظلرینك معناسی وکوه چلکه
ایلدوزو بلاد سائره ١٨٦ قمجو نام شهرك چرخ فلکی ١٨٧ تاینفو اولکه سی وقالماق
اولکه سی وقراقریم وقرازان ١٨٩ تندوق تانغوت آینان اولکه لری ولیما تقو اطه سی
واحوال ابنیه احوال انهار وجبال ١٩٠ احوال آب وهوا احوال حیوانات وصف قوتاس
احوال نباتات ومحصولات ١٩١ وصف عناب وخشخاش ونیلوفر خطایی ونبات
یورانس ومسالك خطای واحوال ملوك خطای ١٩٢ ذکر اقلیم هند حدود ومسافه وتقسیم
١٩٣ صاحب تألیف ممالك هند اقسامی بحثنده اوچ مصنفك کلامنی طقوز اقسامده
تلخیص وسائر کتب اسلامیه فوایدنی الحاق ایله اقسامی تسعه یه تخصیص ایتدوکی ١٩٤
ذکر قسم اول قامبایا که گجرات سلطنتیدر دارملك قامبایا وبلاد سائره ١٩٤ و١٩٥
و١٩٦ و١٩٧ مملکت دکن تابع قامبایا ١٩٨ بلاد دکن ١٩٨ و١٩٩ و٢٠٠
قسم

قسم ثانی نارسینغا بلاد نارسینغا ۲۰۰ و ۲۰۱ قسم ثالث مالابار بلاد مالابار ۲۰۱ و ۲۰۲
قسم رابع اورقشا بلاد اورقشا ۲۰۳ قسم خامس بنکاله بلاد بنکاله ۲۰۳ و ۲۰۴ و ۲۰۵ وصف
سمندر و بنکاله کورفزی ۲۰۵ اراقان اولکه سی ۲۰۵ قسم سادس پیغو مملکتی و بلادی
۲۰۵ و ۲۰۶ قسم سابع سیام مملکتی بلاد مشهوره سی ۲۰۶ و ۲۰۷ قسم ثامن قامبوتیا
دار مملکتی و کورفزی و بلاد مشهوره سی ۲۰۷ قسم تاسع که هندک قسم شمالیسیدر
بلاد مشهوره سی ۲۰۷ و ۲۰۸ مملکت دهلی ۲۰۸ بلادی ۲۰۸ و ۲۰۹ ذکر
ممالک و بلاد متفرقهٔ هند ۲۱۰ بلاد متفرقهٔ هند ولایت داناصاتکا بلاد ولایت قنوج
وولایت کوچ ۲۱۰ ولایت تلنکانه قلاع و بلاد ولایت پوتوال بلاد وقلاع ۲۱۱ احوال
سلطنت وریاست ۲۱۲ احوال ملوک ۲۱۵ دولت اباتمیشیه دولت اولوغ خان دولت
خلجیه ۲۱۶ دولت تغلقشاه ۲۱۷ دولت حضرخانیه دولت آل تیمور ۲۱۸ دولت
شیرخانیه ۲۱۹ سلاطین بجرات ملوک دکن وکلبرجه ۲۲۰ دولت نظامیه ۲۲۱ ملوک
تلنکانه ودولت قطبیه وملوک خلج وراوده ۲۲۲ احوال دیانت ۲۲۲ احوال علم ومعرفت
۲۲۳ احوال سیاست واحوال صنعت وتجارت واحوال حرب وشجاعت واخلاق وعادت
۲۲۴ احوال ابنیه وآب وهوا واحوال انهار واحوال نهر هند ۲۲۵ باقی انهار هند ۲۲۶
غدیر وجبال واحوال نباتات ومحصولات ۲۲۸ احوال حیوانات ۲۲۹ مسالک ممالک
هند ۲۲۹ هند ایله چینک فرقی ۲۳۰ اقلیم سند وجه تسمیه حدود بلاد ۲۳۱ ولایت
طوران ولایت ندمه ۲۳۳ بلاد ندهه بعض اوصاف واحوال سند مسالک ممالک سند
۲۳۴ مملکت مکران حدود بلاد ۲۳۵ انهار ومسالک مکران ۲۳۶ اقلیم زابلستان
حدود وبلاد اوصاف کابل وتومنات کابل توابع بلاد وقلاع ۲۳۷ مملکت خواست وغزنه
حدود اوصاف غزنه توابع بلاد ۲۳۸ ولایت خوست مملکت اشناغر حدود وبلاد
۲۳۹ انهار ومسالک کابل وغزنه ۲۴۰ مملکت کشمیر حدود بلاد نهر کشمیر جبال کشمیر
۲۴۱ مسالک کشمیر ۲۴۲ ملوک کشمیر ۲۴۷ مملکت تبت حدود ۲۴۷ بلاد تبت
وصف اهوی مسک ۲۴۸ مملکت سجستان سیستان حدود بلاد ۲۴۸ اوصاف
واحوال سیستان ۲۵۰ انهار وبحیرهٔ زره مسالک وملوک سیستان ۲۵۱ مملکت بدخشان
وغور احوال ملوک وشاهان بدخشان ملوک غور طبقهٔ اولی غوریه ۲۵۴ طبقهٔ
ثانیهٔ غوریان طبقهٔ ثالثه ملوک کرت الغوریه ۲۵۵ اقلیم کرمان وهرمز حدود مسافه
بلاد ۲۵۶ مملکت لار حدود ۲۵۸ جزیرهٔ اندراوی جبال اوصاف قوم بلوج
نهر دریای ۲۵۹ مسالک کرمان ولار احوال ملوک دولت سلجوقیه ۲۶۰ حکام متفرقه
دولت آل براق سلاطین هرمز سلاطین لار ۲۶۱ اقلیم فارس حدود توصیف تقسیم
قبائل فارس کورهٔ اردشیرخوره وبلادی ۲۶۲ کورهٔ اصطخر بلاد اصطخر ۲۶۵
کورهٔ دارابجرد المسمی بشبانکاره حدود وبلاد ۲۶۷ کورهٔ شابور خوره بلاد ۲۶۹

کون؛ قباد خورن بلاد ٢٧١ اقلیم فارس مشهور مرغزارلری ٢٧٢ باقی اوصاف
واحوال فارس واصناف خلق ومتاع وانهار ٢٧٣ جبال وبحیرات ٢٧٤ اوصاف بحر
فارس جزایر ٢٧٥ مسالك ممالك فارس آتشکدهای فارس احوال ملوك طبقهٔ اولی
پیش دادیان ٢٧٦ طبقهٔ ثانیه کیانیان طبقهٔ ثالثه طوایف ملوك واشکانیان ٢٧٧
طبقهٔ رابعه ساسانیان فتح ممالك فارس وعراق فی ایام خلافت عمر الفاروق رضی الله
عنه حکومت آل عمارن ٢٧٨ دولت آل بویه دولت شبانکاره ٢٧٩ دولت آل مظفر
دولت انجویان دولت کاکویه ٢٨٠ دولت اتابکان یزد دولت سلغریه ٢٨١ مملکت
خوزستان حدود بلاد ٢٨٢ اوصاف لور ولنهار ٢٨٥ کوهزرده مسافات
ومسالك خوزستان احوال ملوك ٢٨٦ دولت لور بزرك دولت لور کوچك ٢٨٧
دولت مشعشع دولت رعنانیه ٢٨٨ اقلیم جبل یعنی عراق عجم حدود اوصاف اصفهان
٢٨٩ مرغزار بلاسان نواحیٔ اصفهان ٢٩٠ و٢٩١ اصفهانه منسوب فضلا باقی
بلاد معتبره ٢٩١ ولایت قصران لوصاف طهران ورامین ٢٩٢ اوصاف سلطانیه
وقزوین ٢٩٣ اوصاف همدان ٢٩٩ نواحیٔ همدان ٣٠٠ باقی بلاد عراق عجم ٣٠١
خصایص ومنسوبات ٣٠٢ احوال جبال وانهار ٣٠٣ مسالك الممالك ومسافات عراق
عجم ٣٠٥ احوال ملوك وحکام عراق عجم وحکام قزوین ٣٠٦ دولت دیلمیان ٣٠٧
دولت کاکویه دولت ملاحده ٣٠٨ اقلیم خراسان وقهستان حدود اوصاف هراة ٣٠٩
اوصاف قلعهٔ اختیار الدین ٣١٠ زیارتگاه هراة واقسام توابع شهر ومسیره گاه شهر ٣١١
مضافات هراة ٣١٢ باقی بلاد خراسان ٣١٣ سرکارهای ناحیهٔ قلعهٔ زتو ٣١٤
ییلاق بابانماکی وتخت ملك وهزارمیش وناحیهٔ کرخ ٣١٥ اوصاف قبة الاسلام بلخ
٣١٥ نواحیٔ بلخ ٣١٦ اوصاف مروشاهجان ٣١٦ توابع شهر ٣١٧ ناحیهٔ طوس
واوصاف مشهد معلی ٣١٨ باقی بلاد ومرغزار رادکان وقصبهٔ جام ٣١٩ اوصاف
نیسابور ٣٢٠ اوصاف شهرشادیاخ ٣٢١ اوصاف سبزوار وبیهق ٣٢٢ باقی بلاد
معتبرهٔ خراسان ٣٢٣ مملکت قهستان حدود بلاد مشهوره ٣٢٥ ولایت دشت
بیاض ذکر مفازهٔ خراسان ٣٢٦ مسالك بیابان ٣٢٧ ذکر انهار وجبال خراسان ٣٢٨
مسالك ممالك خراسان ٣٢٩ احوال ملوك خراسان ٣٣٠ ظهور ذو ذوابه ٣٣١
دولت سامانیان وغیری ٣٣٢ استیلای سلجوقیان بر خراسان سلاطین غور ٣٣٣
استیلای ملوك کرت ٣٣٥ استیلای تیمور بر خراسان ٣٣٧ اوصاف رجال
خراسان ٣٣٨ مملکت قومس حدود وبلاد قومس ٣٣٨ مملکت طبرستان
وجه تسمیه حدود اوصاف مملکت مازندران تومنات مازندران بلاد مشهوره ٣٣٩
اوصاف نهر جرجان احوال ملوك ٣٤١ طبقهٔ اولی سلسلهٔ باوندیه طبقهٔ ثانیه
طبقهٔ ثالثه دولت جلاویه دولت علویه دولت زیادیه ملوك دابویه بادوسیان آل کیومرث
دولت

دولت قوامیه ۳۴۲ مملکت دیلم وکیلان وجه تسمیه حدود دیلم وکیلان بلاد کیلان ۳۴۳
بعض اوصاف کیلان ۳۴۴ مملکت خوارزم حدود و بلاد ۳۴۵ بعض اوصاف وانهار
وبحیرهٔ خوارزم ۳۴۶ وصف طلسم ومسالك خوارزم واحوال ملوك دولت آل بویه ۳۴۷
سلاطین کیلان دولت کارکیا دولت امیره دولت خوارزمشاهان ۳۴۸ اقالیم ماوراء نهر
حدود ۳۴۸ اوصاف سمرقند ۳۴۹ نواحی ومرغزارهای سمرقند دمشق سمرقند مسیرهٔ
سغد ۳۵۰ بلدهٔ فربر اوصاف بخارا بقیهٔ بلاد ماوراء نهر ۳۵۱ معدن نشادر ۳۵۵ ولایت
فرغانه بلاد فرغانه ۳۵۶ باقی بلاد ونواحی ماوراء نهر ۳۵۷ اوصاف نهر جیحون ۳۵۹
نهر وحشاب نهر سیحون ۳۶۰ نهر بوی تنبیه فی احوال نهر جیحون وسیحون ونیل وفرات
جبال ومعادن نباتات ومحصولات ۳۶۱ اخلاق رجال مسالك ماوراء نهر ومسافات بلاد
۳۶۲ احوال ملوك ماوراء نهر دولت آل سامان ۳۶۳ ظهور جنکیزخان حکام جغتای
دولت تیمور ۳۶۴ دولت شیبکیه ۳۶۵ اقلیم ترکستان ودشت حدود مملکت کاشغر
حدود مسافه اوصاف شهر یارکند ۳۶۶ اوصاف ختن ویسی وتندوو بعض بلاد
ترکستان اوصاف خرز وقصبهٔ اتل ۳۶۷ شهر اسمید ناحیهٔ برطاس ناحیهٔ فاراب
بلدهٔ اصراف وطراز وقره قوم واخسو وسنجو وغیری ۳۶۸ ییلاق اورطاغ وکرطاغ
وشهر قای صیرم ۳۶۹ محصولات وخواص ومسالك ترکستان ذکر سکان مفازهٔ ترکستان
اوصاف ترك بن یافث اوصاف تاتار ومغول ابناء النجه خان من اولاد ترك احوال قبائل تاتار
ومغول سلطنت طبقهٔ تاتار انتقال سلطنت بطبقهٔ مغول ۳۶۹ ذکر اولاد مغول خروج
اوغوزخان ومدت سلطنت واختراع قوانین دولت اتراك ووضع القاب لاقوام وقبائل تاتار ذکر
اولاد اوغوزخان ووضع القاب وظهور شعب وقبائل وحکومت ایشان در ماوراء نهر وخراسان
وظهور جنکیزیان وسلجوقیان ومدت سلطنت اولاد اوغوز در ترکستان مغنولی ایلخان خان
بن تنکر بن اوغوز در جنگ تور بن فریدون تحصن قیان خان بن ایلخان خان بصحرای ارکنه قون
۳۷۰ پادشاهی بوزنجرخان بن الانقوخان من انساب اوغوز در مغولستان فی ایام طلوع
دولت عباسیان غلبه شدنش بر عسکر خطای وضع قوانین سلطنت مغول سلطنت اولاد
بوزنجر علی الترتیب ظهور جنکیزخان ابن ییسوکا خان بن بوزنجرخان قهر کردنش بخان مغول
واستیلا کردن بایران وتخریب کردن ماوراء نهر وخراسان وضع قوانین یاساق وتقسیم کردن
ممالك باولاد چهارش پادشاهی جغتای بن جنکیز بتوران وحکومت اولادش باطراف
ممالك ظهور تیمور وانقراض ایشان وانقراض دولت اولاد اوکتای بن جنکیز ظهور تیمور حکومت
اولاد تولی خان بن جنکیز خان بایران بعد استیلای هلاکوخان حکومت اولاد برکه خان
بن جوجی بن جنکیز خان بدشت قپچاق ودیار قریم ذکر مساکن مغول ومساکن قبائل اتراك
فی بعض التواریخ ۳۷۱ ذکر تاتارستان فی کتب افرنج حدود تقسیم ایشان بسارماسیا
وچاغاتای وسرقا ۳۷۲ اوصاف سارماسیا یعنی دشت قپچاق حدود اوردوی قازان

احوال استراقان وصف باتور صولاق شهر سوانج ٣٧٣ اوصاف بولغار مملكت سبيريا
شهر وهه اوصاف تاتار قازان وقتای کولی ٣٧٤ شهر قو رسئینا تاتار باشغرد تاتار تومن
اوصاف نهر اتل ونهر تن قصبه وصل نهرین ٣٧٥ ذکر قسم ثانی وذکر اخلاق واوصاف
تاتار ٣٧٦ احوال یاجوج وماجوج وسد ذوالقرنین ٣٧٧ موضع سد ٣٧٨ اقلیم
آذربیجان حدود واقسام ٣٧٩ اوصاف تبریز ٣٨٠ وصف شام قزان وجامع سلطان
حسن وجامع جهانشاه ٣٨١ نواحی وقرای تبریز ذکر فضلا وکبار ٣٨٢ اوصاف اردبیل
واحوال خاندان صفویه اردبیل ٣٨٣ باقی بلاد ونواحی آذربیجان ٣٨٤ و ٣٨٥
اوصاف مراغه ذکر رصد نصیر باقی بلاد ونواحی ٣٨٦ جبال وانهار ومیاه وبحیره ارمیه
٣٨٧ و ٣٨٨ مسالك مسافات آذربیجان واردبیل وملوك آذربیجان ٣٨٩ دولت
جنکیزیه استیلای قره قیونلی دولت آق قیونلی دولت صفویه ٣٩٠ اقالیم آران وسوقانه
وشروان حدود ممالك مرقومه اوصاف آران وجه تسمیه حدود اوصاف قلعه روان
٣٩١ وصف کوه ارغی اوصاف کنجه ونخجوان وولایت موقان ٣٩٢ باقی نواحی وبلاد
معروفه مملکت شروان اوصاف شماخی ٣٩٣ اوصاف تفلیس وباب الابواب وغیری
٣٩٤ ارس قزل اغاج نوشهر لنکرکان باکو کوری لوری وغیری ٣٩٥ احوال روغن
نفط ونیاز آباد بواقلیمه منسوب مشاهیر رجال ذکر انهار اوصاف نهر کور ٣٩٦ اوصاف
نهر ارس ونهر سمور ونهر کوسفند ونهر صولح ٣٩٧ جبال اوصاف کوه البرز اوصاف
بحر شروان ٣٩٨ جزایر بحر شروان مسالك ممالك شروان واران وسواحل بحر خزر
احوال ملوك شروان واران ٣٩٩ ظهور سلاطین شروان ٤٠٠ اتابکان ایلدکز مملکت
طاغستان حدود اوصاف جبل قیتق وقصبه قوموق ومخور واندرای وغیری ٤٠١
و ٤٠٢ لاحقه اوصاف طباسران مملکت چرکس ولایت ابازه ٤٠٣ ذکر منازل تذییل الطابع
درامور حادثه ٤٠٤ احوال کشف قلعه سخوم احوال کشف قلعه صوجق ٤٠٥ ممالك
کرجستان حدود واقسام اجناس وبعض بلاد وقری ٤٠٦ مملکت کورل جبل الکزی ایالت
قارص حدود قلعه اردهان وقاغزمان واوج کلیسا ٤٠٧ قارصدن روانه یکدیرلری
ایالت اخسقه حدود اوصاف اخسقه ٤٠٨ ذکر ازغور وبدره واخل کلك وارد نوج تتمه
در بقیه احوال سکان دشت شمالی اوصاف بقراج وکیماك وخزلج وخیرخیر وصقلاب اقلیم
ارمنیه اقسام حدود ٤١٠ ایالت وان حدودی وسنجاقلری اوصاف نفس وان ٤١١
بارکیری حیدر باغی ارجیس بحیره ارجیس اوصاف اخلاط باقی بلاد ونواحی ٤١٢ کوه
سیبان تاتوان اوصاف بدلیس ٤١٤ بدلیس اطرافنده واقع قصبات ونواحی ٤١٥
موش حنوس بیك کول صو شهری جبل شرف الدین بولانق کول ٤١٦ نازك کول
جبل نمرود ناحیه قنور قلعه بایزید صحرای چالدران اوصاف وسطان وداموك وغیری ٤١٧
میمان خرادین سلم دبیل سکبان آبان ونواحی اکراد اوصاف عشیرة دنبلی وغیری ٤١٨
خوشاب

خوشاب که محمودیلو اویماقلغی حکومت حکاری ناحیهٔ کوز ٤١٩ قصبهٔ جولامرك قلعهٔ
امیر داود بردوست قصبهٔ الباق قلعهٔ شقاق قلعهٔ زربل قلعهٔ بی ستون قلعهٔ چل قلعهٔ
دیزی واستون وهلور وبایان ٤٢٠ امارت اغاکیس وآسیابر لواء کیسان ومکس وخیزان
٤٢١ ملحقات من کتاب ابی بکر بن بهرام الدمشقی ایالت ارض روم حدودی سنجاقلری
ارض روم سنجاغی وقضالری ٤٢٢ اوصاف نفس ارض روم تنبیه بمعنای قالیقلا نواحی
ارض روم قضای کالکید قصبهٔ کماخ وناحیه لری قضای اورله نام دیکر کشخانه ٤٢٣ ترجان
اوصاف ارزنجان قولورمنان لی کوی اوصاف بایبورد ونکمان وکوانس یغمور دن سی
لواء قره حصار شرقی وقضالری اوصاف نفس قره حصار وقیونلو حصار ونیکسار وصف
شبخانه ٤٢٤ لواء پاسین اوصاف حسن قلعه نواحی مجنکرد لواء اسپر اوصاف اسپر لواء
خنوس نواحی خنوس اوصاف خنوس لواء مامروان ٤٢٥ لواء کیغی وناحیه سی لواء
قیزاوجان لواء ملاذکرد نواحی لواء الشکرد قلعهٔ بایزید قلعهٔ دیادین قلعهٔ تمربلغ تورتوم
معدن کهرچله ناحیهٔ اقچه قلعه الجبال الاطاغ بوزجه طاغ جبل کوس اکرلو انهار اوصاف
نهر فرات ٤٢٦ عین الفرات بحیرهٔ دشتارزن نباتات ومحصولات مسالك ومنازل
٤٢٧ احوال ملوك وحکام ٤٢٨ ایالت طرابزون الویه وقضا اوصاف طرابزون ٤٢٩
جوامع نباتات ومحصولات ٤٣٠ اوصاف بلدهٔ کره سین وریزه لواء کونیه وقضالری
لواء باطوم الجبال جبل یبلا مسجدی جبل خوش اوغلان الانهار نهر خوش اوغلان نهر
صورمنه نهر اوفنهر ریزه نهر آتنه احوال ملوك وحکام ٤٣١ اقلیم جزیرهٔ بین الفرات
والدجله اقلیم جزیره نك مشتمل اولدوغی ایالتلر حدود ٤٣٢ ایالت موصل حدود تقسیم
اوصاف موصل مشهد جرجیس وقصهٔ جرجیس علیه السلام در مدینهٔ موصل مدینه
آثور اوصاف مدینهٔ نینوی وقصهٔ یونس علیه السلام ٤٣٣ محصولات چشمهٔ نفط
السنهٔ خلق کرمابه اوصاف رأس ناعور ذل التوبه عقر الحمدیه قلعهٔ شوش ناحیهٔ
حکار وحدیثه لواء تکریت نهر اسحق ٤٣٤ مدینهٔ سن وبلد وبرقعید وتل اعفر وکفرتوثا
وقرلجه خان بوازیج قلعهٔ عجور لواء باجوانلو قلعهٔ هرور منازل ومسالك واحوال ملوك
وحکام جزیره ٤٣٥ ایالت دیاربکر حدود تقسیم عدد عساکر لواء آمد وقضالری ٤٣٦
اوصاف آمد وماردین قصبهٔ صاور قلعهٔ خیزان اوصاف مفارقین شهر حصن کیفا ٤٣٧
نواحی حصن کیفا لواء نصیبین شهر نصیبین جبل جودی قریهٔ دارا لواء سنجار اوصاف
سنجار بحیرهٔ خاتونیه ٤٣٨ لواء سعرد قلعهٔ زرق لواء خربوت لواء ارغنی لواء سیورك
لواء چمشکزك پرتك جرمیك جبل مجور ترجیل اتاق مفارقین اوصاف جزیرهٔ ابن عمر ٤٣٩
نواحی جزیره وسکانها من عشایر اکراد حکومت کنج حکومت اکیل لواء خزو ٤٤٠
قلعهٔ فلك وصاصون وکفند را الجبال جبل کارا اوصاف جبل جودی الانهار نهر قره جه
طاغ السنه ومسالك ٤٤١ احوال ملوك وحکام ٤٤٢ ایالت رقه حدود تقسیم عساکر

ایالت اوصاف رها ۴۴۲ قوچ حصار جماسه دیرلو اغابور ماکسینی سروج حران رحبه
رقه رأس عین قرقیسیا قلعهٔ جعبر اوصاف الزور ۴۴۳ ایالت شهرزول حدود تقسیم
اوصاف بلدهٔ شهرزور ۴۴۵ اوصاف مدینهٔ اربیل وآثار ابوسعید ملک معظم مظفرالدین
۴۴۶ قلعهٔ کشاب اوصاف کرکوک لواء دوالجوران وقره جه طاغ ۴۴۷ هزارمرد
شهرو بازار غازی قران قزلجه قلعه شهران سر وجلک مرکوه قلعهٔ پلهان لواء اوشنی
سماقلو لواء اورکانی کلدیم اورمان قلعه اوصاف حریر دوین روبین ناحیهٔ اونک قلعهٔ هربیل
اوصاف بابان ۴۴۸ اوصاف ولایت کردستان واحوال طوایف اکراد ۴۴۹ نواحیٔ
کردستان الانی البستر بهار حقشیان دربند تاج دربند زنکی دربیل دینور سلطان جمجال
آباد کرمان شاهان کرند وخوشان ۴۵۰ ولایت ماندشت مرسین اوصاف وسطام
وکورکور بابا اقلیم عراق عرب حدود ومسافه مشتمل اولدوغی ایالتلر ایالت بصره ۴۵۱
تقسیم حدود ۴۵۱ توابع قلاع اوصاف نفس بصره جبل سنام وادی النسا ۴۵۲
احوال مد وجزر مراقد متبرکه نباتات ومحصولات ضبط انساب خیل واغنام وحمامه
مدینهٔ مختار مسیرهٔ مشان مدینهٔ ابله نهر ابله نهر معقل شط عثمان ۴۵۳ اوصاف
عبادان قلعهٔ رزینی قلعهٔ نخری قلعهٔ جدیده قلعهٔ کلیدالبحر قلعهٔ سده قلعهٔ قبان
وحمانیه جزایر الشط قلعهٔ عثمان محمد اوصاف شط العرب ۴۵۴ قلعهٔ قورنه قلعهٔ فضه
ناحیهٔ صدر بحرین قلعه زرنوک قلاع عقان قلعهٔ زکیه بطایح بصره مسالک ومنازل ۴۵۵
احوال ملوک وحکام ۴۵۶ ایالت بغداد حدود ومسافه فتح سلطان مرادخان رابع شروط
مصالحهٔ باشاه صفی تقسیم نواحی ۴۵۷ والویه وطوایف لواء بغداد اوصاف نفس
بغداد ۴۵۸ بناء بغداد مزارات ومشاهد ۴۵۹ قصبهٔ امام اعظم قصبهٔ امام موسی کاظم
مرقد امام ابی یوسف قصبهٔ دجیل قوشلر قلعه سی بلدهٔ عکبرا قطر بدیزدان اوصاف بابل
تبدل السنه ۴۶۰ قصر ابن هبیره کربلا صرصر سکره مدینهٔ نهر الملک تل عقرقوف قریهٔ
کوثی نارنمرود شهر قوسان ومحول ۴۶۱ ناحیهٔ نیل دیر عاقول مدینهٔ ساباط جلولا
خانقین حلوان اوصاف مداین رومیه زاوان ناحیهٔ خالص قوباد اوصاف قصر شیرین
۴۶۲ واسط جرجرایا جبل نعمانیه فم الصلح شهربان کوفه قصبهٔ تنور نوح علیه السلام
قصبهٔ امام علی رضی الله عنه ۴۶۳ اوصاف قریهٔ ذی الکفل وسر ملاحه اوصاف بحر القمر
قصر خورنق جیرهٔ بیضا مشهد امام حسین رضی الله عنه اوصاف حله اسکلهٔ فلوجه
۴۶۴ انبار حدیثه جزیرهٔ عانه هیت قادسیه سموات لواء روماحیه اوصاف جوازرجسان
درتنک زنک آباد درنه لواء چل لواء قزل رباط ۴۶۵ لواء کشاب قلعهٔ جنکوله لواء بیات
لواء بده بالاقلعهٔ کیلان وکرند لواء قره طاغ اسکی بغداد عاشق ومعشوق اوصاف سامره
طوزخرماتی اقوق صدرین بطایح واسط وبصره وکوفه حکومت عمادیه اوصاف عمادیه ۴۶۶
عشایر وقلاع عمادیه قلعهٔ عقر وغیر اوصاف ناحیهٔ زاخو عشایر زاخو قلاع زاخو انهار
اوصاف

اوصاف نهر دجله نهر زاب اكبر و زاب اصغر وغيرى آب بدليس بعض اوصاف نهر دجله
٤٦٨ نهر دياله جبال نباتات حيوانات اقسام رعايا اصناف خلق ٤٦٩ مسالك ومنازل
٤٧٠ احوال ملوك وحكام ٤٧١ و٤٧٢ ظهور دولت عباسيه ٤٧٣ خلافت
ابو العباس عبد الله سفاح رسالت ابا مسلم ٤٧٣ خلافت ابو جعفر عبد الله منصور خلافت
محمد المهدى ٤٧٤ خلافت هارون الرشيد ٤٧٥ خلافت محمد امين خلافت عبد الله
مأمون خلافت معتصم بن هارون الرشيد ٤٧٦ خلافت هارون الواثق خلافت جعفر
المتوكل على الله ظهور عجيبه خلافت محمد المنتصر بالله خلافت ابى العباس احمد المستعين
بالله خلافت محمد المعتز خلافت محمد المهتدى خلافت احمد المعتمد على الله ٤٧٧ خلافت
الموفق بالله خلافت احمد المعتضد خلافت المكتفى بالله خلافت المقتدر بالله خلافت ابى
منصور القاهر بالله ٤٧٨ خلافت محمد الراضى خلافت ابراهيم المتقى خلافت عبد الله
المستكفى خلافت ابى القاسم فضل الله خلافت عبد الكريم الطايع بالله خلافت احمد القادر
خلافت عبد القائم بامر الله خلافت عبد الله المقتدى بالله خلافت المستظهر بالله خلافت
مسترشد بالله خلافت الراشد بالله خلافت محمد مقتفى بالله خلافت يوسف المستنجد بالله
خلافت حسن المستضى خلافت احمد الناصر لدين الله ٤٧٩ خلافت الظاهر بامر الله
خلافت المستنصر بالله ٤٨٠ خلافت عبد الله المستعصم بالله آخر خلفاى عباسيه
در بغداد واحوال وزير علقمى وهجوم هلاكوى ٤٨١ قتل عام هلاكوى در بغداد
فرار شدن ابو العباس احمد بن طاهر الى بيبرس ملك مصر احوال مستمسك بالله در مصر
ظهور دولت جلايريه دولت قره قيونلو دولت آق قيونلو واستيلاى شاه اسمعيل فتح غازى
سلطان سليمان خان ٤٨٢ اقاليم جزيرة العرب سبب تسميه فضائل حدود ومسافه ٤٨٣
تقسيم اوصاف يمن حدود واقسام ايالت زبيد ايالت صنعا الويه وقضا ذكر مملكت تهامه
حدود واوصاف مدينه زبيد قصبه غلافقه اوصاف بندر مخا ٤٨٤ لواء حيس باب المندب
موزع رقع بيت الفقيه الكبير قصبه زبديه ولايت لحيه راعى قصبه لحيه راعى بيت فقيه
صغير قصبه صلبه وابو عريش وسلامه وبيش اوصاف شهر عدن ٤٨٥ قلعه نوبخره
رباط مينا سليمان بلاد حور ناحيه ريمه اوصاف نفس يمن نواحى وبلاد اوصاف شهر
صنعا قصر غمدان ٤٨٦ احوال كنيسه ابرهه قصد ابرهه بهدم كعبه مكرمه احوال طير
ابابيل وهلاك عسكر ابرهه اوصاف شهر تعز مسيره صهله جنت اواسى دربند عماق
٤٨٧ قلعه اذن حصين دوران ناحيه شهار او ناحيه دور اوصاف شهر شهار اوجند وزمار
وعريش بلقيس شهر صعده ناحيه خيوان قلعه ثله وكوكبان شهر طويله مسيره جراق
قلعه مفحق وشبام من بلاد ثلاثه قلعه مسار وقلعه مسوار ٤٨٨ شهر ظفير قلعه
محويت ومسمات شهر برع قراى ريمه بلاد ثقيل بلاد عباس بلاد محمد سرجى وبنى الحارث
اوصاف سطيح كاهن وشق كاهن درسمان قلعه حرب شهر شلاله قلعه آب وبعدان

وبلاد الشواقی ٤٨٩ قصبهٔ شبم جبال سوز وات باقی اوصاف نفس یمن مغربیه ٤٩٠
اوصاف حضرموت شهر شبام و بریم قصبهٔ قوم صالح و بئر معطله و قصر مشید قبر هود
علیه السلام ٤٩١ بئر برهوت ناحیهٔ مارب اصاف شهر سبا احوال سیل العرم خواص
سبا ٤٩٢ مملکت بخت الیمن بلاد جوف بلاد نهم بلاد خولان بلاد ردع و بلاد رقیم شهر
نجران قصهٔ نجران راهب قصهٔ اصحاب اخدود قصهٔ یوسف ذونواس پادشاه یهود و وزیر
بلنیاس کاهن ٤٩٣ وادی الدواسر اوصاف احقاف دیار عاد اولی قصهٔ هود علیه السلام
و ریح صرصر اوصاف ولایت شحر ٤٩٤ اوصاف ناحیهٔ مهره ولایت حیوی اوصاف
ظفار دار ملک ملوک حمیر عدد ملوک ومدت دولت قصبهٔ مرباط اوصاف ولایت عمان
ظهور مذهب خوارج اباضیه غریبه ٤٩٥ اوصاف نفس عمان بندر صحار و بندر مسکت
منزل قریات قصبهٔ قلهات رأس الحد اوصاف ولایت هجر حدود ٤٩٦ اوصاف
جزیرهٔ خارک خروج قرامطه اوصاف لحسا و قطیف و یبرین و کاظمه ٤٩٧ اوصاف
بحرین جزیرهٔ قیس مملکت حجاز حدود بلاد حجاز اوصاف مکهٔ مکرمه ٤٩٨ و ٤٩٩
فضائل مکهٔ مکرمه ٥٠٠ احوال حرم شریف سبب بناء بیت شریف سبب مجئ حضرت
ابراهیم علیه السلام ٥٠١ قصهٔ سان و هاجر و اسحق و اسماعیل علیهم السلام ٥٠٢ اوصاف
مقام ابراهیم تکمیل بناء بیت شریف الدعوة الی الحج اولاد اسمعیل من بنت مغاص من قبیلهٔ
جرهم وفات اسمعیل علیه السلام مغاصک امارتی و بیت شریفه والی اولوب عمالیقه
قومنی دیار مکه دن اخراج ایتدوکی مغاص جرهم طائفه سنک قبائحلرین کوروب اولاد
اسمعیل الوب مکه دن چقوب جرهمدن مفارقتی خذاعه قبیله سی غلبه ایدوب جرهم
قبیله سنی مکه دن اخراج ایتدوکی و خذاعه طائفه سنک مکه ده والی اولدوغی تکرار اولاد
اسمعیل مکه یه کلوب انلردن قصی بن کلابک والی مکه اولدوغی و مفتاح کعبه یی الدوغی
و کعبه اطرافنده اولر و دار الندوه یاپدوغی ٥٠٤ اوصاف ندوه و حجابت و سقایه و رفاده
و قیاده و لواء عبد الله بن عبد المطلب ذبحی قصه سی ٥٠٥ حریق و سیل ایله بناء کعبه یه
ضعف طاری اولوب قریش طائفه سنک کعبهٔ مکرمه بناسنه مباشرتی حجر اسودی
رأی رزین رسول اکرم ایله محلنه وضع ایتدکلری ٥٠٦ اوصاف بناء کعبهٔ مکرمه
در وقت قریش اوصاف حطیم عبد الله بن الزبیر حضرتلری بناء قریشی بوزوب حدیث
نبوی یه موافق بیت شریفی توسیع قلدوغی حجاج ظالمک اعتراضی و تکرار عبد الله
بن الزبیرک بناسی ٥٠٧ دولت اسلامیه ده مکهٔ مشرفه و مدینهٔ منوره ده تعمیر و تجدید
و اجراء میاه و تعلیق و تزیین و صدقات و عمارات و سائر خیرات و حسنات ابدا و ابداع برله
مآثر محموده لری ذکر و سعی جمیللری مشکور اولان اصحاب خیرات اسامیسی و آثارلرینک
ذکری آثار عبد الله بن الزبیر آثار ولید بن عبد الملک آثار متوکل خلیفه آثار والدهٔ مقتدر بالله
آثار جمال الدین آثار اشرف ابن ملک ناصر آثار پادشاه فردوس مکان سلطان سلیمان
خان

خان ٥٠٨ آثار سلطان احمد خان احوال سیل عظیم آثار غازی سلطان مراد رابع احوال معالیق
وکسوهٔ کعبهٔ معظمه در ایام ملوک قدیمهٔ عجم آثار مأمون خلیفه ٥٠٩ آثار متوکل خلیفه
آثار معتصم خلیفه آثار سلطان مرادخان احوال کسوهٔ کعبهٔ معظمه در زمان جاهلیه احوال
کسوه در زمان خلفاء عباسیه وملوک مصر احوال کسوه در زمان سلطان سلیم خان فاتح مصر
احوال کسوه در زمان سلطان سلیمان خان احوال کسوه کهنه احوال سیل نهشل ٥١٠
احوال سیل جبار احوال سیل عظیم سنه ١٠٩٣ آثار غازی ابو الفتح سلطان محمد خان
تفصیل مآثر سائره و تعداد اصحاب خیرات آثار مهدی خلیفه آثار معتضد بالله آثار
امیر شرف الدین وقوع حریق در مسجد حرام ٥١١ سیل عظیم آثار امیر یبق طاهری
آثار شریف مکه حسن بن عجلان آثار سلطان غیاث الدین معظم شاه پادشاه بنکاله
قصهٔ غریبه ٥١٢ آثار برسبای ملک مصر آثار عبد الباسط ناظر جیش آثار مرحوم
خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان آثار بیرام خواجه آثار قیتبای ملک مصر وقوع حریق
در مسجد نبوی آثار ملک غوری ٥١٣ آثار وصدقات سلطان سلیم خان صورت دفتر
صدقات رومیه ٥١٤ تتمه در زمان والیٔ مصر وزیر ابراهیم پاشا صورت دفتر صدقات
اصلاح عین بدر حنین وعین عرفات بافرمان سلطان سلیمان خان آثار مهرماه سلطان
بنت سلطان سلیمان خان واجرای عین عرفات آثار سائرهٔ سلطان سلیمان خان وبناء
مدارس اربعه آثار وزیر اعظم محمد پاشا واجرای عین زرقه در مدینهٔ منوره آثار سلطان
سلیم خان ٥١٦ آثار سلطان مرادخان سیل عظیم ٥١٧ اوصاف بیت حرام بعد التجدید
٥١٧ و ٥١٨ جبال متبرکهٔ مکهٔ مشرفه اوصاف مواضع و بلاد مشهوره بطن نخل
اوصاف طایف وادیٔ نعمان الاراک بیر معونه ناحیهٔ برای بطن مر اوصاف بندر جده ٥١٩
وادیٔ فاطمه قصبهٔ جده قرن ذات قرن طاس ذات عرق نباله ناحیهٔ کامد حدیبیه زهران
قبا الفرع وادی العقیق قبور شهدا ایار علی جدیده جبل احد حمر الاسد بطن عونه رأی الفضه
الطرف اوصاف مدینة الرسول صلی الله تعالی علیه وسلم ٥٢٠ ابیار حمزه وادی القری
ماء حمی حجر مسجد صالح قصهٔ ناقهٔ صالح علیه السلام مفارش الزبیر ٥٢١ مزحم قصبهٔ
علا وخیبر حصون خیبر عین الجمه ظهور ناردر وادی نطاة اخیضر ٥٢٢ اوصاف
تبوک قصهٔ اصحاب ایکه بیان تهامهٔ حجاز حدود اوصاف مواضع و بلاد تهامه دهیان حلی
قنفده مرسی ابراهیم سرین بلملم سعدیه ایدام جحفه میل ٥٢٣ غدیر خم الابوا ناحیهٔ
سفوان خرابه غلیب اوصاف بدر وکثیبهٔ بدر محطه مستوره حرب صفرا ینبع ٥٢٤ ناحیهٔ
بواط العشیره العدیبه اوصاف جبل الزینه اوصاف واسط ازلد اوصاف مداین حسنا اوصاف
ایله وعقبه ودار حمرا ٥٢٩ اقالیم نجد حجاز نواحی نجد حجاز ذکر مواضع و بلاد شعر احصن
ضریه وحیاک رس نیران مرتک رموسه تمن بشهر ربطه اوصاف نجد عارض مواضع بلاد
شرین قصبهٔ عینیه وملهم قصبهٔ مقرن ٥٢٧ قصبهٔ ضیع حوضیه جزعه بلاد الوشم

مراه وقف عرمه شقرا وشقیر ناحیة الریاض قصبهٔ منفوحه قصر معکاك بلاد الخلیل
هوده سدیر قارتار روضه تویم جلاجل بلاد القصیم عنیزه مذهب وثال حمدیه تومه
ناحیهٔ مزج اوصاف یمامه ٥٢٨ قصبهٔ قوم طسم وجدیس وعملیق وحسان مالك نبع وزرقا
و ٥٢٩ قصبهٔ مسیلمه کذاب حضرمه بیرین ضبیعه حوطه اوصاف بحر بلاد شمر اوصاف
بلاد الجوف سبکه اوصاف دومة الجندل ٥٣٠ قراقر عمری شقارقان سکاله شقیقه
قلته ام برقع رویشدات صریات عذیب بانات سبع وحریق قین نبك حائل موقف
اوصاف تیما ناحیهٔ ساعده جبل سلمی ثعلبیه غمر مرزوق ٥٣١ اوصاف جزایر بحر
سویس جزیرهٔ نعمان جزیرهٔ شیخ مزیق جزیرهٔ قویعه جزیرهٔ قنفده جزیرهٔ حرجه
جزیرهٔ جرده جزیرهٔ محامله جزیرهٔ فرسان جزیرهٔ حدیده جزیرهٔ ضلغه جزیرهٔ نکران
جزیرهٔ حرتان جزیرهٔ مرتان اوصاف جزیرهٔ بحر فارس جزیرهٔ مسندم جزیرهٔ بحرین
جزیرهٔ آوال جزیرهٔ خارك جزیرهٔ کیش اوصاف جزیرة العرب احوال مذهب ٥٣٢
جزیرة العرب خلقنك قبل ظهور الاسلام شریعت محمدیه ایله بعض امورده اتفاقلری سبب
عبادت اصنام اسماء اصنام احوال لغات احوال سکه ٥٣٣ احوال تجارات خصایص
یمن قهوهٔ یمن اوصاف قهوه ٥٣٤ وقت ظهور قهوه وسبب ظهور قهوه ٥٣٥ خصایص
سائره مواسم عرب ٥٣٦ عادات ٥٣٧ المیاه الحیوانات محصول منازل مسالك جزیرة العرب
منازل حجاج من جوانب جزیرة العرب ذکر منازل طریق حجاج شام ٥٣٨ و ٥٣٩
و ٥٤٠ ذکر منازل طریق حجاج مصر ٥٤١ منــازل طریق حجاج عدن ٥٤٢
منازل طریق حجاج عمان منازل طریق حجاج لحسا منازل حجاج بصره منازل حجاج بغداد
٥٤٣ احوال ملوك جزیرة العرب اوصاف اولاد نوح علیه السلام فضائل عرب بعلوم
شتی ٥٤٤ طبقات علم انساب ابتداء ظهور لسان عرب اوصاف یعرب احوال شداد ٥٤٥
اوصاف تبایعه اوصاف ذو القرنین بانی سد تعداد ملوك ٥٤٦ بیان اقلیم شام بوا قلیمك
جلیل شانی ٥٥٢ حدودی وقدیمده بش جنده دورت صقعه یه واعمال کثیره یه انقسامی
وهر جند بر کوره اولوب مدن وقصبات وقرایه مشتمل اولدوغی خلفا زمــانده خلق
وعسکری دورت صنف ایدوکی ارباب سیوفدن اهل وظایف صنفی وبو صنفك اعیانی
٥٥٣ ارباب شریعت صنفی وبونلرك اصنافی ارباب وظایف دیوانیه صنفی وکاتم السر
ناظر الجیش ووزیر تسمیه ایلدکلری اعیانی توابع ونواب وکاشف وولاتی عربان بلاد شامیه
صنفی وانلرك اصنافی وصنادید ومنازلی ٥٥٤ بو اقلیمك غاباتی یعنی اورمانلری غــاب
عسقلان غاب ارسوف غاب قنیطره غاب یوك بحیرات بحیرهٔ بقاع بحیرهٔ دمشق بحیرهٔ
قدس ٥٥٥ بحیرهٔ افامیه بحیرهٔ انطاکیه انهار نهر عوجه نهر اردن ٥٥٦ نهر یرموك
نهر نعمان نهر لیطانی نهر بیروت نهر غضبان نهر البارد نهر اعوج نهر بردا نهر ثورا نهر دارانی
نهر قنواة نهر بانیاس نهر عقربا نهر داعل نهر جرمانی اوصاف نهر عاصی ٥٥٧ نهر کبیر
نهر اسود

نهر اسود نهر عفرین نهر قویق نهر جیحان نهر سیحان نهر سمساط الجبال جبل طور سینا
طور هارون جبل کلبودی جبل عوق جبل الشراه جبل طور ٥٥٨ طور سینا جبل
عیسی جبل ثور جبل صدیقا جبل عامله جبل الشوف جبل قاسیون جبل الثلج
جبل الزیه جبل الجولان جبل لبنان ٥٥٩ جبل عکار جبل شحشبو جبل اللکام جبل
خوش جبل البستان توصیف ومدح اقالیم شام ٥٦٠ وانواع نباتات ومحصولات واجناس
طیور وحیوانات وانواع طوایف ولغات وادیان واحوال قبله بیان اقسام شام ایالت دمشق
علی اعتبار الدولة العثمانیه الویه اوصاف فلسطین حدود بلاد اوصاف غزه و بلده عسقلان
٥٦٢ خان سدود رمله لدیا فا ارسوف قیساریه بیت جبریل بیت حبرون ٥٦٣
اریحا اوصاف بیت مقدس ٥٦٤ اوصاف صخره اوصاف مسجد اقصی واثر قدم رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ٥٦٥ احوال قمامه ٥٦٦ بیت لحم جبل زیتا احوال موسم
٥٦٧ اوصاف مملکت اردن لواء نابلس شهر نابلس ٥٦٨ اوصاف جنین قصبه
بیسان اوصاف لواء لجون مدینه لجون وقاقون وجلجولیه اوصاف لواء صفد قلعه
شقیق بیروت عکه حیفا صفوریه ناصره الصرفن وصور ٥٦٩ لواء عجلون نواحی وبلاد
عجلون حصن عجلون قلعه صلت ناحیه بلقا اوصاف مدینه عمان مدینه حسبان
لواء کرک وشوبك حصن کرک وحصن شوبک وموته ومآب ورابیه ناحیه شراح قلعه
شراه ٥٧٠ قصبه ربه وخمیه قصبه رقیم قصبه اصحاب الرقیم مدینه معان ذکر فضائل
ومحاسن دمشق شام ٥٧١ احوال سنجاق شریف ومحفل شریف واحوال حجاج
واوصاف دار العدل واوصاف جامع شریف اموی ٥٧٢ احوال تعمیر و بنا در ایام ولید
بن عبد الملك ٥٧٣ و ٥٧٤ و ٥٧٥ و ٥٧٦ و ٥٧٧ باقی جوامع دمشق وابنیه
خیرات وخانات وعمارات وسایر آثار جمیله ٥٧٩ مسیره جبهه وغیری واوصاف
ابنیه ٥٧٩ اوصاف اسواق وازهار واثمار ونباتات وفواکه وغیره ٥٨٠ اوصاف قصبه
صالحیه ٥٨١ اوصاف جوامع ومدارس وحمامات قدیمه وحادثه وتربه شیخ اکبر
وجامع وعمارت من آثار سلطان سلیم خان جامع حنبلیه و بیمارستان وغیری اوصاف بیت
لهیا والعنایه وارض سطرا ومقری وقینیه ٥٨١ مسیره بلبلی ارض فره ولوان قریه
مینین تل حورته ناحیه جبه عسال ناحیه ربوه وحامیه بیزهاویه ناحیه بقاع ٥٨٢
وادی التیم حصن شقیق احوال طائفه تیمانی ودرزی احوال ومنازل معن اوغلی توابع
قلاع اوصاف قنیطره نواحی و بلاد قلعه حوله اوصاف بانیاس قلعه سیدا ٥٨٣ ناحیه
بنی کنعان جسر یعقوب ناحیه بنی اربد ناحیه جولان ووادی العجم ناحیه حوران مدینه
بصره قلعه صرخد ناحیه جیدور شهر نوی ناحیه ازرعات شهر بثینه قلعه مزریب
٥٨٤ کثیبه قریه صنمین وتامر ارض لجا وقنواة ناحیه صفا و ناحیه سماوه و قراقر
ناحیه مرج راهط ومرج غوطه قرای مرج راهط اوصاف ناحیه غوطه ٥٨٥ ناحیه

Merdsch
Gutha

وثيبة العقاب قريه* داريه وغير مزارات متبركه مسيره* غيضة السلطان مسيره*
ست الشام عين الاوليا العيون المشهوره ناحيه* غدرا ضمير قطيفه ناحيه* حصيه ٥٨٦
ناحيه* بعلبك عين الجرد لواء صيدا نواحى سولا قلعه سى اقاليم تفاح وشومار وحروب
جبال شوف بلاد بشان قلعه* نيمه وغير جبال كسروان ناحيه* مشغر شهر كامد ٥٨٧
حصن ابو قلمون برج البصاص وجه الحجر برج الهوابير العبد قلعه* جبيل جبة الكور اعمال
قنيطر بيروت مقيشه مدينه* عرجموش حصن ماحور جبيل حصن بترونه جند حمص
وقنسرين اوصاف طرابلوس اعمال طرابلوس فى القديم ذكر ايالت طرابلوس الويه
مقاطعات بلاد اوصاف نفس طرابلوس ٥٨٨ نواحى قلعه* عرقه جبل عكار غاب شعرا
حصار قريعات حصن الحمام حصن بانيه خرابه* طرطوس حصن الحولى قلعه* حيور
قلعه* حيصه حصن المرتب اوصاف شهر بليناس عورت اطه سى ٥٨٩ غاب ميشة الابرش
قلعه* قدموس وقلعه* كاف اوصاف لواء جبله قلعه* صيهون طائفه* فداويه احوالى وتوابع
قلاعلرى اوصاف حمص ونواحى اوصاف نفس حمص ٥٩٠ اوصاف حصن الاكراد لواء تدمر
لواء سلميه لواء حماه واعمالى ٥٩١ مدينه* حماه شهر مديق قلعه* شيراز قصبه* كفرتاب قلعه*
بارين بلده* مصيات لواء معرة النعمان جند قنسرين اعمال قديمه ٥٩٢ عواصم قديمه
طوايف تركمان واكراد وعربان حلب ايالت حلب الويه اوصاف حلب ٥٩٣ بزاغا رصافه
جبول اتارب ناحيه* جومه سرمين قلعه* درباك حصن برزه قلعه* شغر وبكاس ٥٩٤
جسر كسفهان اوصاف انطاكيه ٥٩٥ و ٥٩٦ قلعه بغراس ناحيه* قصره جسر الحديد
كوپى قلعه* حارم قصبه* سلقين شقيقه حصن كفربين مدينه* اسكندرون اريحا ناحيه*
دوچين ناحيه* ادلب ناحيه* بلعس وغيرى ٥٩٧ لواء بيره قلعه* بيره جك قلعة الروم
ناحيه* مرزبان لواء كليس وعزاز ومنبج ولواء عزر ايالت مرعش وادنه حدود الويه اوصاف
مرعش نواحى ٥٩٨ بازارجق قصبه* البستان نواحى مدينه* زماتى قصبه* بهسنى لواء
قارص قصبه* ذولقدريه ونواحيسى لواء عينتاب اوصاف نفس عينتاب ٥٩٩ لواء
ملاطيه اوصاف بلده* ملاطيه قريه* اقبوزى نواحى* ملاطيه قصبه* حسن بطريق
وكاختنه ٦٠٠ قلعه* كرك حصن منصور حصن ارقلو ديا اكراد مرعش ايالت ادنه
الويه وناحيه حدود اوصاف نفس ادنه رمضان اوغلى ييلاقى كولك بلى كولك قلعه ٦٠١
لواء سيس قلعه* سيس نواحيسى بلاد مصيصه مرج الديباج باج النور وجبل النور بيلان
قلعه سى عين زربه ثل حمدون حصن جوص برس برت ٦٠٢ قلعه* اياس وباياس ومركز
وسرفند كار لواء طرسوس وقضالرى اوصاف شهر طرسوس منازل ومسافات شام
٦٠٣ احوال ملوك وحكام اقاليم شام حكام شام قبل ظهور الاسلام ٦٠٤ دول اسلام
اوصافى كه اقليم شامه مالك اولمشلر خلافت حضرت عمرده شامك فتحى احوالى ٦٠٥
دولت امويه ٦٠٦ دولت عباسيه مصردن بنى طولون دولت اخشيديه دولت فاطميون
دولت

دولت مرداسیه دولت سلجوقیه ٦٠٧ طغتکین وایلغازی وعماد بن زنکی ونور الدین
محمود شهید اوصاف نور الدین صلاح الدین والافضل علی ایوبیه دولت ترکیه دولت
ایوبیه ٦٠٨ وینه دولت ترکیه وذو القدریه دولت چراکسه دولت علیهٔ عثمانیه ٦٠٩
اوصاف ایالت عساکر شام مملکت ایچ ایل حدودی قبریس جزیره سنه الحاق ومعا
سنجاقلره تقسیمی سنجاقلرینک عسکری ٦١٠ اوصاف نفس ایچ ایل حدودی قلاع
وبلاد ونواحیسی ناحیهٔ معموریه ناحیهٔ کلنار قصبهٔ ارمناک ناحیهٔ سلنتی ناحیهٔ ستانلو
قصبهٔ مود ناحیهٔ صاری قواق قضا ونواحیسی اوصاف نفس علائیه وانطالیه نواحیسی
قصبهٔ بردانیه انهار نهر قرغی نهر منوغات نهر کوپری نهر الاداصو وصام بل جزیرهٔ قبریس
قره دن بعدی طول وعرض ودوری حدودی اقسامی قضالری بلادی اوصاف شهر
لفقوشه وقلعهٔ ماغوصه وشهر چتریا وغیری اوصاف جزیره نباتات ومحصولات حیوانات
انهار وجبال احوال ملوک ٦١٣ مسافات ایالت قرمان ٦١٤ اقسام ایالت مملکت قونیا
سنجاقلری میرلو لقاصلری ایالت عسکری وقلاعی حدودی لواء قونیه قضالری اوصاف
نفس قونیه زیارتگاه ٦١٥ اوصاف لارنده قصبهٔ زنکی جای اسمیل فودول یا باطاغی
الاطاغ قره پیکار اوصاف قصبهٔ ارکلی ٦١٦ قریهٔ آب رز اوصاف نهر ارکلی ناحیهٔ
بل ویران لواء نیکده وقضالری اوصاف نفس نیکده قصبهٔ بور ٦١٧ اوچ قپولو ییلاق
قضاء سجاع الدین لواء بکشهری قضالری اوصاف نفس بکشهری ناحیهٔ یاغان اناماس
طاغی قیرایلی رمضان بل سیدی شهری ٦١٨ بوزقیر بحیره بکشهری بحیرهٔ قیرایلی
لواء آق شهر وقضالری اوصاف نفس آق شهر ومسیره باش تکیه زیارتگاه اوصاف قصبهٔ
ایلغون اسحاقلی وبحیره آق شهر ٦١٩ لواء اقسرای قضالری اوصاف اقسرای لواء
قیصریه نهر قوزه مان جبل ارجیش لواء قیرشهری قضالری اوصاف قیرشهری ملوک
وحکام قیرشهری ٦٢٠ و٦٢١ ایالت سیواس حدودی سنجاقلری قلاعی وعسکری
ولواء سیواس قضالری نفس سیواس اوصافی ارتق آباد ٦٢٢ اوصاف شهر توقات قلعهٔ
ترمال وزیله قلعهٔ نیکسار صونیسا قصبهٔ مجید آباد وحسین آباد لواء جانیک حدودی
قضالری اوصاف ولایت جانیک قصبهٔ باقره ٦٢٤ قصبهٔ صامصون قضای آلاجام لواء
عربکیر وقضالری اوصاف عربکیر قریهٔ زیله معبر فرات قصبهٔ اکین لواء دیوریکی
قضالری اوصاف دیوریکی ٦٢٤ قصبهٔ درنده لواء چورم قضالری اوصاف چورم قصبهٔ
اسکلب وعثمانجق قریهٔ حاجی حمزه لواء اماسیه قضالری اوصاف اماسیه ٦٢٥ قصبهٔ
مرزفوم وکومش وحمام اوزی قضای بولاق اوصاف کوپری ونکیه لوکاکراس وحاجی کوی
لواء بوزاوق قضالری انهار قزل ارمق ٦٢٦ نهر اماسیه نهر چوکرک یلدز طاغی مسالک
ومنازل ایالت سیواس ٦٢٧ و٦٢٨ احوال ملوک وحکام ٦٢٩ ایالت اناطولی کوچک
آسیا تعبیری وحدودی ٦٣٠ اوصاف ایالت اناطولی حدودی سنجاقلری ایالت عسکری

Amasia

میرمیران ومیرلواء خاصلری وقلاع اناطولی بیان لواء کرمیان حدودی ٦٣١ قضالری
حدودی اوصاف کوتاهیه ٦٣٢ توابع نواحی قصبهٔ عشاق قصبهٔ سلندی قصبهٔ
کدوس قصبهٔ قوله قصبهٔ کوره وبانازو اشقلو وبافلاک ٦٣٣ اوصاف قصبهٔ لازقیه
قصبهٔ خوناز انهار نهر کدوس نهر مندرز لواء صاروخان حدودی قضالری ٦٣٤
اوصاف مغنیسا مدینهٔ طورغود ٦٣٥ قصبهٔ مرمرا قلعهٔ قوجه کرمابهٔ صارت
لواء آیدین حدودی قضالری وبلادی اوصاف تیره بلدهٔ بایندر قصبهٔ نازلی قصبهٔ کستل
سلطان حصاری قصبهٔ کوشك ٦٣٦ شهر کوزل حصار قصبهٔ اورتاقچی ویکیشهر
آیدین وشهر برکی الاشهر آیدین اینه کول آیدین قصبهٔ کلس خرابهٔ ایاثلوغ ٦٣٧
صورت اینه کول حاودارلق کولی بحیرهٔ جبل برکی جبل کستانه لواء منتشا حدود قضالری
وبلادی اوصاف مغله لواء تکه حدودی قضالری بلادی نواحیسی اوصاف انطالیه قلعهٔ
فنکه آق صو جبل تخت علی لواء حمید حدودی قضالری نواحی وبلادی اوصاف اسبارته
٦٣٩ قصبهٔ یلواج وافراش وبارله وقصبهٔ قزل اغاج واوشار اوصاف قصبهٔ اکردر ٦٤٠
قصبهٔ اغلاسون ویکی بورلی حصار حوران بحیرهٔ اکردر بحیرهٔ بوردور لواء قره
حصار صاحب حدودی قضالری نواحی وبلادی اوصاف نفس قره حصار صاحب
لواء سلطان اوکی حدودی ٦٤١ قضالری بلادی اوصاف اسکی شهر وقصبهٔ سیدی
غازی کرمابه قصبهٔ سکود لفکه این اوکی ٦٤٢ قصبهٔ مرتضی آباد وقصبهٔ ایاش ورکوبی
وکورل ویابان آباد چبوق آباد الماطاغی بورکان انقره ناحیهٔ هایانه وطورغود ابلی ٦٤٤
انهار چبوق صوبی اینجه صو لواء کانقری حدودی سنجاقلری نواحی وبلادی اوصاف
کانقری اوصاف قصبهٔ طوسیه ٦٤٥ قصبهٔ قوچ حصار وقلعه جك ٦٤٦ قصبهٔ
چرکش وقورشونلو وتوخت قصبهٔ اسلامیه قصبهٔ قارغو وقرجه ویران ٦٤٧ ذکر
بعض اشیا جبال کوس طاغی القاس طاغی نهر دورس لواء قسطمونی حدودی قضالری
نواحی وبلادی اوصاف قسطمونی قصبهٔ کوپری وبوی آباد ٦٤٨ اوصاف سینوب
کوره قسطمونی اینه بولی بویالو ٦٤٩ قصبهٔ طورغان وحصار ایماقریهٔ ایاندون
اوصاف معدن نحاس ٦٥٠ جبل سینوب لواء بولی حدودی قضالری نواحی وبلادی
اوصاف بولی ٦٥١ قصبهٔ کره ده ویران شهر اوصاف مدرنی قلعهٔ اماصره قریهٔ قبرسجق
ویالو ٦٥٢ دورت دیوان قصبهٔ جنه وزعفران بورلو قلعهٔ بندرکلی ٦٥٣ و٦٥٤
ذکر بعض اشجار وانهار وجبال نهر میلان نهر ویران شهر نهر کره ده نهر فلیاس
نهر دوبند نهر مودرنی ٦٥٥ بحیرهٔ جفا بحیرهٔ افتانلو الاطاغ لواء خداوندکار حدودی
قضالری نواحی وبلادی اوصاف بروسه تفرجگاه اوصاف کرمابه ٦٥٧ ناحیهٔ آق صو
ناحیهٔ اوه قصبهٔ مدانیه ناحیهٔ ترلیا قصبهٔ کلیك حدود کورفز ٦٥٨ قصبهٔ
بازارکوبی وتاترلی ویارحصار ویکیشهر بروسه قصبهٔ خندق ومیخالیج واولوباد تماله

صومه

صومه اوصاف برغمه ٦٥٩ كرماستى اوصاف بحيرۀ اولوباد لوند طاغى قازطاغى اوصاف
كشيش طاغى ٦٦٠ طومانج طاغى نيلوفر نهرى لواء قره‌سى حدودى قضالرى نواحى
وبلادى اوصاف باليكسرى قصبۀ ايازمند وكرادرميد قريۀ مندهور يا قصبۀ بيغاديچ
وايونه‌دى لواء قوجه ايلى ٦٦١ حدودى قضالرى ونواحى وبلادى اوصاف ازنكميد ودبل
اوصاف كورفز ازنكميد قصبۀ ككبوزه اوصاف ازنيق ٦٦٢ قصبۀ صبانجه وقره مرسل
وصاملو قصبۀ شيله جبل ايدوس اوصاف قاضى كويى اوصاف اسكدار ٦٦٣ اسكدار
باغچه‌سى قوزغونجق استاورز نارلى باغچه قوله باغچه‌سى قندللو باغچه حصار اناطولى
قصبۀ قاناجه چبوقلى وسلطانيه باغچه‌سى قريۀ انجيرلو يوروس قصبۀ بلك قوز ٦٦٤
قواق قصبۀ واق باباسر ويورنى اناطولى حصارى قريۀ اروه الجبال مسيرۀ اسكى
چاملوجه يكى چاملوجه بولغورلى قريه‌سى مال تپه علم طاغى ٦٦٥ اغج دكزى بحيرۀ
ازنيق نهر قرق پكد بحيرۀ صبانجه نهر سقاريه صبانجه كولنه وصبانجه كولى ازنكميد
درياسنه اقدلق تدبيرى وكشف وعرض اولندوغى صورت ٦٦٦ لواء بيغا حدودى
اوصاف قصبۀ شهر تروا يعنى تماشالق ٦٦٧ و ٦٦٨ لواء صغله قضالرى ونواحى
وبلادى اوصاف شهر ازمير ٦٦٩ قصبۀ برون آباد مسيرۀ بيكارباشى بلدۀ اورله منمن
٦٧٠ بيان مسالك ومنازل ومسافات اناطولى وقرمان ٦٧١ و ٦٧٢ و ٦٧٣ لغات
اديان اوصاف خلق احوال ملوك وحكام دولت عليۀ عثمانيه‌نك اناطوليده ظهورى وسبب
ظهور وثبوتى سليمان شاهك قوم وقبيله‌سى نواحى بلخدن ماهان شهرندن ديار رومه
توجهى اسبابى فرات صوينى عبورنده فوتى وجعبر قلعه‌سنده دفن اولنمه‌سى سنقر تكين
كون طوغدى وطن اصليه‌لرينه رجوع ارطغرل ياسين اوه سنده اقامت بعده ديار رومه
توجهى ٦٧٤ اوغل صارى بالى يى قونيا پادشاهى سلطان علاء الدينه ارسال وممالك
محروسه‌سنه دخولى استيذان وتعيين مكان اولندوغى ارطغرلك علاء الدينه امدادى
وغزالرى علاء الدينك وفاتى اوغلى غياث الدينك جلوسى وارطغرل ايله مناسبت
تامه‌سى ارطغرلك عثمان كوندز صارى بالى اوچ اولادى عثمان غازينك علاء الدينه رسالتيله
مناسبتى والفتى مناقب عثمان غازى ٦٧٥ غزالرى كوسه ميخالك اسلامه كلمه‌سى
وتوابعى برله عثمانه اتباعى ارطغرلك وفاتى وعلاء الدينك عثمان غازى‌يه طبل وعلم وقايچ
وآت وخلعت ايله اكرامى عثمان غازينك رؤياسى وشيخ اده بالينك قزينى تزوجى ٦٧٦ جمعه
وعيد قلنوب عثمان غازى نامنه خطبه اوقندوغى طورسون فقيهك قضا وخطابتى ٦٧٧
عثمان غازينك باقى غزواتى ٦٧٨ علاء الدينك انتقالى ٦٧٩ بروسه شهرينك فتحى
عثمان غازينك وفاتى اورخان غازينك پادشاه اولمسى قرنداشى علاء الدينك عزلت
اختيارى ازنكميد وايدوسك فتحى قوانين دولت وضع ايدوب سلجوقيه سكه‌لرينى كندى
نامنه ضرب ولباس جند ووظايف جند ومراتب تعيينى وعسكرى رعايادن تمييزى ٦٨٠

احداث یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی حکایت کیکلو بابا ٦٨١
غزوات سائرهٔ عثمان غازی سلیمان پاشا بن اورخان غازینک روم ایلی یقه لرینه چکمه لری
فتوحاتلری وفوتی وآثاری واورخان غازینک وفاتی وآثاری ٦٨٢ سلطان مراد غازی
بن اورخان غازینک جلوسی خیر الدینک قاضیعسکر نصب اولنمه سی قره رستم احوالی
اموال غنایمدن خمسک اخراجی اولاد نصارادن یکیچری تحریری خیر الدینک وزارتی
لالا شاهین پاشانک فتوحاتی کرمیان اوغلی قزینی مراد غازی اوغلو یلدرمه تزویجی
واحوال جهازی ودوکن واطراف ملوکک ده وتلری ٦٨٣ غزای اکبر سلطان مراد خان
در صحرای قوصوه سلطان مرادک شهادتی واوغلی یلدرم بایزید خانک جلوسی سلطان
مرادک آثاری ٦٨٤ یلدرم بایزید خانک غزواتی تیمور وقعه سی یلدرم سلطان بایزید
خانک وفاتی اوغلی سلطان محمد خانک جلوسی سلطان بایزید خانک آثاری سلطان محمد
خانک غزالری ووفاتی وبرینه بیوک اوغلی سلطان مراد ثانینک جلوسی ٦٨٥ سلطان
محمدک آثاری سلطان مراد ثانینک غزواتی اوغلی سلطان محمد خانه تختی فراغت وبنه اقتضا
حسبیله کندوسی تخته جلوس وانکروس قرالیله وارنه ده جنک وقرالی قتل وبنه قوصوه ده
یکی قرال انکروس ایله جنک وچه قرالنی اسیر ایندوکی ٦٨٦ وفاتی وآثاری سابق الذکر
ابوالفتح غازی سلطان محمد خانک استقلال اوزره جلوسی استانبولی فتحی وسائر غزوات
کثیره سی ٦٨٧ آثاری واخلاق حسنه ایله اتصافی وفاتی واوغلی سلطان بایزید خانک فتوحاتی
وآثاری ٦٨٨ وفاتی واوغلی سلطان سلیم خانک جلوسی وفتوحاتی یکیچری اغاسنی احداثلری
٦٨٩ شاه اسمعیله غلبه سی دیار شام ومصری فتحی ٦٩٠ و ٦٩١ وفاتی واوغلی سلطان
سلیمان خانک جلوسی فتوحات عدیده سی شاه عجمی تأدیبی وبغدادک فتحی ٦٩٢ آثاری
اوغلی سلطان سلیم ثانینک جلوسی فتوحاتلری ویمن فتحی ووفاتی آثاری واوغلی سلطان مراد
ثالثک جلوسی فتوحاتی وفاتی واوغلی سلطان محمد ثالثک جلوسی فتوحاتی ووفاتی اوغلی سلطان
احمد خانک جلوسی ٦٩٣ شاه عباسک استیلاسی وبعض اشقیانک ظهوری ودفعی سلطان
احمد خانک وفاتی وآثاری وقرنداشی سلطان مصطفی خانک جلوسی وتختی فراغتی وسلطان
عثمان خانک جلوسی وفتوحاتلری شهادتلری وتکرار سلطان مصطفی خانک جلوسی وعزلی
وسلطان احمدک اوغلی سلطان مراد رابع جلوسی وبغداد فتح وتسخیری وکعبهٔ مکرمه بناسنی
تجدیدی ووفاتی وقرنداشی سلطان ابراهیم خانک جلوسی ٦٩٥ کرید سفری وقلعهٔ خانیه فتحی
فرزند ارجمندی سلطان محمد خان رابعه تختی فراغت اتلرک جلوسی وجزیرهٔ کریدک قلعهٔ
قندیانک فتحی له سفرینه توجهلری ٦٩٦ قمنیچه قلعه سنک توابع ولواحقیله فتحی سلیم کرای
خان توسط ایدوب قمنیچه قلعه سی توابعیله دولتهٔ قلوب وسنه ده یکرمی بیک التون ویرمک
شرطیله وسائر شروط وقیودیله مصالحه عقد اولندوغی چهرین سفری
وفتحی وبج سفری تذییل ضمننده کتاب جهان نمانک اتمامه
رسیده اولدوغی ٦٩٧ و ٦٩٨

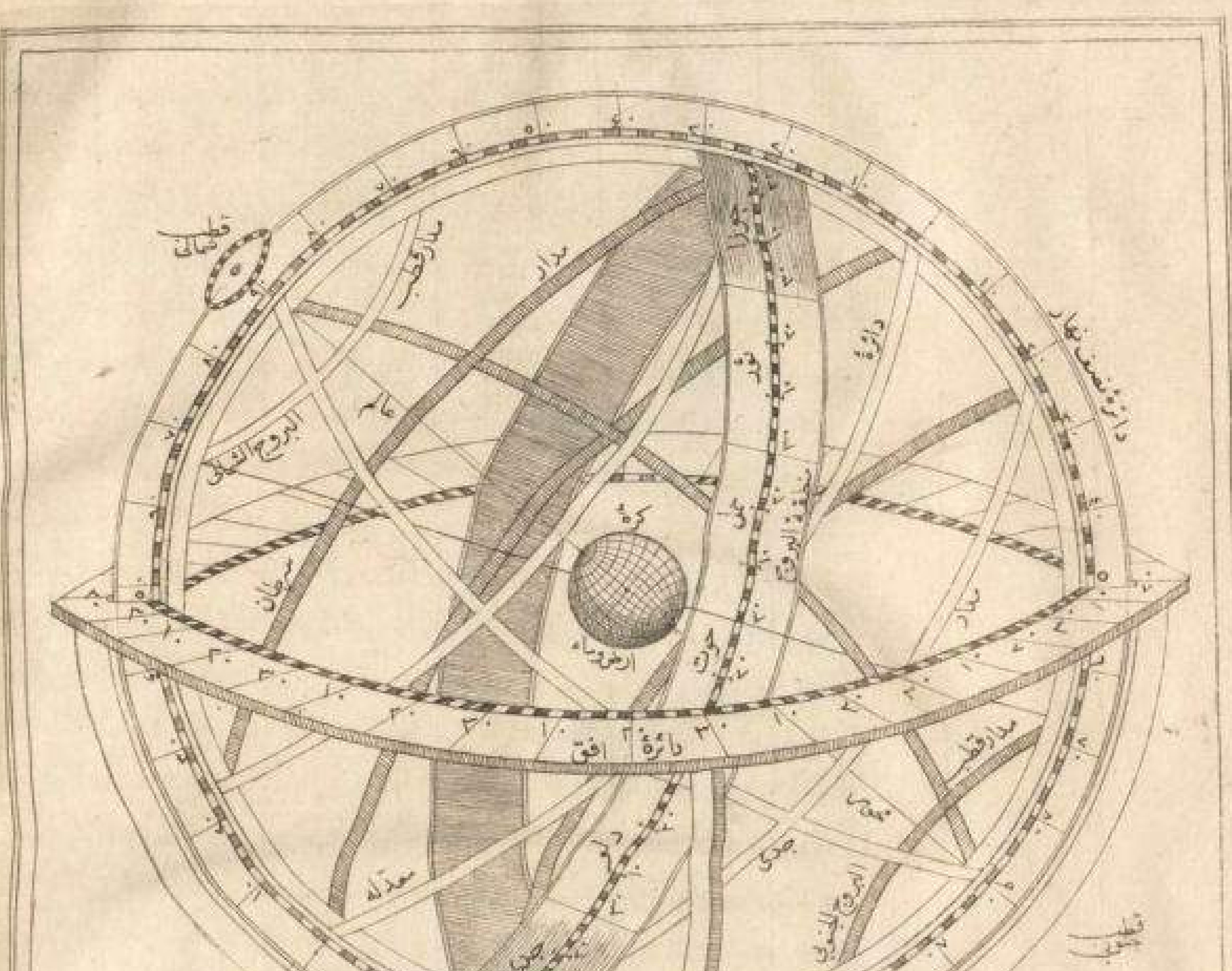
ذات الكرسي الصناعي
المبين لدوائر العظام
المفروضة في سطوح الافلاك
علي احمد
القريمي

كتاب جهاننما لكاتب چلبی

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فاتحهٔ خرايد عالم آرا وسرلوحهٔ جرايد جهان نما زيور افروز حمد وثنا ذات اقدس واعلى ايله مزين ومجلى ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبيا ايله موشح ومحلى قلندقدن صكره ضماير ارباب عرفانه خفى ونهان دكلدركه فروع علم هيئتدن فن جغرافيا يعنى خريطه لرده تصوير اولنان صورت بسيط غبرا برفن خوب وهنر مرغوبدركه اندن ذوقى اولان دقيقه شناس كاشانهٔ امن واستيناسده مسند نشين چارباش حضور ايكن دورادور سياحتده كزن سياحان جهان كبى برآنده عالمى سير ودور ايدر واول سير وسلوك معنوى برمرتبه علم اجمالى حصولنه سبب اولوركه مدت العمر سياحت ايدنلر اولقدر استحضار ولحاظه يه قادر اولمازلر زيرا بى درپى كتابلره رجوع وممارسه ايله اقطار ارض كوشه بكوشه لوح درونده بالجمله منتقش اولوب برطرفى استحضار وقتنده مرآت ذهنه توجه اولنسه فى الحال اول طرفك اجمال حالى صور حس وخيالده مشاهده ومحسوس كبى اولور ومعلوم دركه فنوندن برفن ذاتنده علم اولدوغى جهتدن مذموم اولميوب المرء عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر كما هى بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قلمازبلكه احتياج زماننده الزم لوازم اولور بناء على ذلك بو وادیده دخى برازتكاپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافيا كتابلرى كوريلوب شكل بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلندقده عزيمت تدقيقه نوعا فتور كلمش ايدى سابقا بعض جزاير دريايه سفر تحريك اوتار قانون هنر ايتمكله ميل سابقه شوق جديد لاحق اولوب داعيه ظهور ايتمشدى كه اول رسملر صفحهٔ بياله كشيده اوله لكن اوروپا مماكلنده كتب اسلاميه نك كلى قصورى ظاهر وزبان اقلام اسلاميان اكثر اقاليم وبلدان بياننده قاصر اولمغله لاتن دلنده يازيلان جغرافيالردن متأخر كتاب اطلس مختصرنى ترجمه وساير كتب اسلاميه

فوائدنى

فوايد فى آكا ضميمه قلوب مجموعندن بو كتابى انتزاع وفرطا لبلرينه بسط موائد انتفاع ايلدم ومجموعى ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيجه فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدرلكن مقاصده شروعدن اول برمقدمه تقديم اولنوب كتاب مذكورجهان نما اسميله مسمى قلندى مستفيد اولنلردن ذكر باخير ملتمسدر وبوكتاب جليل القدر ونوادر دهركه ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب دول سالفه اعصارنده برجهاندارك خزينه سنه كرممش وبونك نظيرينى كمسه كورممشدرحالا ولى نعممز پادشاه عالمپناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان ابن السلطان احمد خان خلد الله ملكه وسلطانه وافاض على العالمين بره واحسانه حضرتلرينك عهد همايونلرنده ترجمه اولنوب وجوده كلمكله خزينهٔ عامرهلرينه تقديم وممالك ملوك دنيا عامه يه تفهيم قلنوب ابتداء تأليفنه مرآت دنيا وما فيها اولدى بوجهان نما تاريخ دينلدى ١٠٥٨ تذييل الطابع خفى اولميه كه صاحب تأليف دلپذير كاتب چلبى مرحوم بومحله كشيدهٔ سلك سطور قلديغى تركيبدن يعنى مجموع كتاب ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيجه فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر ونبه باب اولك اون برنجى فصلنده تنبيه اخرنده پس بوكتابده ممالك روى زمين بيانى فلك اعظم حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيت ايله نقل وحركت ايده رك ابتداى جزاير شرقيه دن انتهاء سواحل غربيهٔ آمريقايه منتهى اولوردىديوكى عبارتدن ذهنه تبادر ايدن كتاب مزبور نيجه فصول وابوابى جامع حجمى كبير نادر العصر ايكى جلده متحمل بركتاب عظيم القدر اولمقدر لكن بوزمانده ايادئ ناسده متداول اولان نسخ كوريلوب وكند وخطيله ظفرياب اولدوغمز نسخه دخى مسوده يوللو اولوب مقدمهٔ كتابده امر رابع عشرده فهرس اجماليده تعيين واشارت وذكر وبيانى متعهد اولوب اسماسى ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك واقاليم وبلاد فصللرى نسخ مرقومه ده هنوز رسيدهٔ ختام اولميوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا كه بواثر بى نظير مرحوم ومغفورله سلطان محمد خان عليه الرحمة والغفران حضرتلرينك عهد همايونلرنده حصوله كلوب خزينهٔ عامرهلرينه تقديم اولندوغى مصنف مرحوم كندو خطيله تحشيه قلدغى نسخه نك منه سنده كورلمكله عبارتى آنفا مسطره نقل اولندى حيفا كه بويله برنسخهٔ جليله ومجموعهٔ لطيفه نشر وشيوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غدار ايله عرضهٔ ضياع وتلفده نابود ونا پديد اوله الحالة هذه بوحاليله دست رس حقير اولان نسخهٔ مديحة السبق والمثل شايستهٔ التفات نصفت اشنايان وسزاوار رغبات قدرشناسان اولمغله دار الطباعهٔ عامره ده تكثير وتوفيريله نشر وشيوعنه عاجزانه غيرت وكتابك وضعى تبديل وتغييردن وزياده ونقصاندن كمال مرتبه ده تحاشى اولنوب مجرد ظفرياب اولدوغمز مأخذه مراجعت ايله كتاب مرقومه محل بمحل تذييل الطابع ناميله الحاق فوائد وبعض هندسيات وطبيعيات تعريفلرى تقديمه سزا كوريلوب اجرام علويه وسفليه نك كميت

وکیفیتلری بحثنه دائر جمهور حکمای متقدمین ومتأخرینک اقوالی جمع واجمالا اشارت
وتعیین وهر فرقه نک رأیی فهمه آسان اولمق ایچون اشکال کونا کون ایرادیله احوال فلکیات
بیان وایضاح اولندقده ذکر ممالک وبلاد خلالنده دخی جابجا فن جغرافیانک کتب
جدیده‌لرندن بعض منافع واشکال ممالک الحاقیله توسیع ساحهٔ ابواب وفصول کتاب وتوضیح
احوال ملوک وملل وانساب قلنوب کتاب مرقوم جانب شرقدن ذکر ممالک وملوک عالمه بدء
وجانب غربه توجه ایله اقالیم ارمنیادن ممالک فسیحة المسالک عثمانیه عداندن معدود ایالت
وانده نهایت بولمغله فن اربابنک رأینه مطابق وغالبا مصنفک مافی الضمیرینه موافق جلد
اول آسیا قطعه سنی تماما حاوی اولمق ایچون اقصای معمورهٔ شرقده جزایر هند وچیندن
شروع برله بلدهٔ طیبهٔ قسطنطنیه یه کلنجه ممالک اناطولی بقایاسی وجزیرة العرب اقالیمی
ضم والحاق ایله جلد اولک تکمیلنه صرف مکنت حقیرانه قلنوب بو مثلّه بر کتاب جلیل القدر
نادر العصر ایام اسلامده هنوز قرین وجود اولمیوب برجهاندارک خزینه سنه کیرممش وعین
دوران مثلنی کورممش سیاق وسباق مقیم زاویهٔ خاکساری ومحاط دائرهٔ بی اعتباری
الحقیر والفقیر ابراهیم الجغرافی من متفرقکان درکاه عالی المأمور بعمل طباعت الکتب
بدار الطباعة العامرة العثمانی عبد عاجزلرینک ناچیزه دخی وسیلهٔ فخر ومباهات اولمق
امیدیله حالا سبب امن وامان خلیفهٔ زمین وزمان پناه اهل ایمان زبدهٔ خاندان آل عثمان
السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفی خان ابد الله دولته واید
سلطانه رأفتلو عنایتلو ولی نعممز مروتلو وکرامتلو افندیمز حضرتلرینک خزینهٔ
عامره‌لرینه تقدیمه اجتسار تصمیمیله دستمایهٔ شوق عاجزانه یه تازیانهٔ آرزوی دلفریبی سوق
وروب صوب مرامه عطف عنان عزیمت اولندی حضرت واهب مطلق وفیاض
علی الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدرکه بو طریقده توفیقن رفیق ایدوب مجرد
منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامی سرمنزل اتمامه ایرشدره وکذلک
حضرت مکارم اتکا المشار الیه پادشاه عالم آرا جنابلرندن مستمندانه نیاز ونیازمندانه التماس
اولنورکه بو عملی برخلل عین عنایت پادشاهانه ودیدهٔ التفات کیمیا آثار ملوکانه لریله شایستهٔ
نظر میمنت مآثرلری بیوریله الحق بو فن جلیل القدرک شاننه رواج وعلوم عالیه ومعارف
آلیه نک عالمده نشر وشیوعیله جمهور اهل اسلامه عون وعنایت وزمرهٔ اصحاب اعانه امداد
واعانت موقوف کرم قهرمان زمان ومخصوص همت بی همتای پادشاه سلیمان نشان شهنشاه
جلیل الجنابکدر مزایا شناسان اسرار بیان ورمز آشنایان فهم واذعان اولان ارباب الالبابدن
دخی تمنی اولنورکه تعبیر واداده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزی صفح جمیل ایله عفو
وقصورمزی فضل وکرم ایله ستر بیورهلر زیرا بو فن عجیب الطورک شهرت ورواجی نظر
استحسان ارباب کماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذیر کرام ناس قتنده مقبول اولمغله
بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شایان بیوریلوب صحیفهٔ عالمده اعتبار وانتشارینه وسیله اولهلر
امابعد

18

امابعد اولو الابصار ذوی الاعتبار قتنده پوشیده دکلدرکه جناب واجب الوجود تقدس وتعالی دن ماسوی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهیت وکیفیت اشیا امعان فکریله تتبع وملاحظه واحوال موجودات دیدهٔ بصیرت ایله نظر ومطالعه اولنسه عالمك جمیع اجزاسیله محدث ایدوکنه بداهت عقل سلیم دلالت وشهادت ایلدك امر محققدر وبو عالم اعیان واعراضدر اعیان ذاتیله قائمدر اعراض ایسه بونك خلافیدر وینه بو عالم یا مرکبدر جسم کبی ویا غیر مرکبدر جوهر کبی واشبو کلی موجودات احوالندن بحث ایدوب علم حکمت وهیئت فروعاتندن اولان فن جغرافیا اساسی اوزره تأسیس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولور مبادیٔ یقینیه ومهرهٔ فن جغرافیا فن مرقومی تعریف وتعلیم وتقریر وتحریرده استعمالیله رطب اللسان اولدقلری وضعیات هندسیه وطبیعیه اجمالا ایراد اولنوب مقدمهٔ کتابده بو فنه موقوف علیها اولان امور عد اندن تعداد اولنسه سزادر بناء علی ذلك فن جغرافیاده تألیف اولنان کتبك دأب اکثر مصنفین اوزره دیباجه لری عوارض ذاتیهٔ مقادیر ثلاثه احوالندن اجمالا بحث ایله معنون اولوب بو بابده دخی طلبهٔ معارفه جهت حصول بصیرت وسهولت تحصیل علم ومعرفت بلکه مبتدیلرك همان مبادیٔ شروعده علوم ریاضیه یه فی الحال انتسابلرینه باعث وبادی اولمق مأمولیله وحقایق دقایقنی درحال احاطه ایلك ملکه سنه مالك اولملری اعتقادیله تعریف وتفهیم حدودده تمثیل طریقیله بوکونه بسط کلام ایتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغیر مصمته لا یعد ولا یحصی در وباتقدیر خدای لم یزل صور واشکالده دخی مقتضای طینت وطبیعتلرینه موافق مباینت واختلاف ایله بری برلرینه مغایرت اوزره وجود پذیر اولمشلردر بز اجسام مصمته دن برشکل ایله متشکل و جسمی تتبع وملاحظه ایده رز مثلا بر جسم متساوی الاضلاعده شش سطح احاطه سندن حاصل اولان هیئت که مکعب شکلیدر و بین الناس معروف اولان تاوله نك زاریدر اکا نظر ایدوب اولا مقادیر اجسامدن طول وعرض وعمق انده مشاهده ایلدیکمزده بو زاره جسم اطلاق ایده رز ثانیا بو زارده شش جهاته نظر ایدوب بو جهاته سطح اطلاق ایده رز یعنی شعاع بصری یه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرینه نظر ایله انده طول وعرض مشاهده ایدوب عمقه تجاوز ایتمزز زیرا نظریمزه عمق ضم ایلدیکمز کبی جسم اولمش اولور ثالثا زارك حدودینه یعنی زاری محیط اولان سطوحك نهایتلرینه خطوط اطلاق ایده رز وبونده مجرد طول اعتبار ایدوب خطوطه سطحدن حصه ویرمزز زیرا خطوطه ادنی عرض ضم اولندوغی برله سطح اولمش اولور انجامنده خطوطك برینه نظر ایدوب ایکی جانبدن منتهی اولدوغی غایت معینه یه نقطه اطلاق ایده رز واول نقطه یه خطدن بر دورلو حصه ویرمیوب مجرد نهایته نقطه تسمیه ایده رز فعلی هذا اعراض اقسامندن هر نسنه که قابل اشارت حسیه اولوب هیچ بر جهتله قسمت پذیر اولمیه ارباب هندسه اکا نقطه دیرلر که فی الحقیقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولیان شیدر و بوشیء خطك ایکی جانبنده منتهی اولدوغی
غایتدر و اعراض قسمندن بر نسنه‌که قابل اشارت حسیه اولوب انجق برجهتله قسمت پذیر
اوله آکا خط دیرلر که نقطه‌یه منتهی اولان طول بلا عرض و بلا عمقدر و اعراض قسمندن
هر نسنه‌که قابل اشارت حسیه اولوب ایکی جهتله قسمت پذیر اوله یعنی طولا و عرضا قسمت
قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلیه آکا سطح دیرلر که بو نسنه فقط طول ایله عرض اولوب
خطه منتهی اولان شیدر و اعراض قسمندن هر نسنه‌که جهات ثلثه‌یه نظر ایله قسمت پذیر
اولوب یعنی طولا و عرضا و عمقا قابل قسمت اولا آکا جسم دیرلر و بونده جسمدن مراد علوم
ریاضیه‌ده مبحوث عنه اولان جسم تعلیمیدر و خط دخی مستقیم ایله منحنی‌یه تقسیم اولنوب
خط مستقیم اولدر که مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه متحاذی
اولا یعنی خطك ایکی جانبنده اولان غایاتیله ما بیننده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب
بعضیسی بلند و بعضیسی پست اولمیوب بر طرفنی شعاع بصری‌یه مقابل ایلدیکمزده
طرف آخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ
امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع و بعضیسی اخفض اولوب
بر طرفی شعاع بصری‌یه مقابل اولدقده طرف آخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا
مانعدر و خطوط مستقیمه دخی یا متوازیه‌در و یا غیر متوازیه‌در خطوط متوازیه سطح
مستویده واقع ایکی و یا زیاده خطلردر که بری برلرندن بعدلری بالجمله اجزالرنده مساوی اولوب
ایکی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه‌لرده بری برلرینه تلاقیلری
میسر اولماز و سطح دخی یا مستویدر و یا غیر مستویدر سطح مستوی اولدر که غایاتیله
ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی بالجمله متحاذی اولا یعنی عرضا و طولا بر غایتندن
اوبر غایتنه کلنجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل و متحاذی اوله
یاخود سطحك هر یرنده فرض اولنان ایکی نقطه‌نك ما بینی بر خط مستقیم ایله وصل اولنسه
اول خط واصل سطح مذکوردن هیچ بر وجهله ایرلمیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك
مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع و انخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزا برلرینه متحاذی
و مقابل و هموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر و سطوح غیر مستویه‌نك
بعضیسنه مستدیر دیرلر کرهٔ مصمته‌نك سطح محدبی و کرهٔ مجوفه‌نك سطح محدبی و مقعری
کبی و نصفلرینه نصف مستدیر محدب و نصف مقعر دیرلر و سطوح مستویه‌نك متوازیه
و غیر متوازیه‌لری خطوط مستقیمه‌نك متوازیه و غیر متوازیه‌لرینه قیاس ایله معلوم اولور و هر
سطح که انی خط واحد و یا زیاده احاطه ایلیه آکا شکل مسطح تعبیر اولنور ایدی اگر انی
خطوط ثلاثه محیط اولورسه مثلث اولور و بو دخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع
دیرلر که اوچ بیله ضلعی برابردر و برینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلر که همان
انجق ایکی ضلعی برابردر و برینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنور که ضلعلرینك

اوچی

اوچی دخی بر برینه مخالفدر واکر دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واکر بش خط
محیط اولورسه ذوخمسة اضلاع دینلور و باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه حد نهایتدر و شکل
برامردر و یاخود برامتداددر که کندوسنی حد واحد و یاخود حدود لماطه ایلیه دایره خط
منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه که درون سطحده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن محیطه چکلن خطوطلك جمله سی برابر اوله محاط اولان سطحه دایره
و محیط اولان خط منحنی یه محیط دایره و خط مستدیر و نقطهٔ مفروضه یه مرکز دایره
تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نك هر برینه نصف قطر دیرلر و مرکزه مرور ایلیوب ایکی
جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیم که ذکر اولنان انصافدن هر ایکیسنك تمامیدر
قطر دایره اولور و بو قطر دایره دیدیکمز خط دایره یی ایکی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب
قطریله محیطك بر نصفی دایره نك بر نصفنی محیط اولور و دایره یی ایکی پاره ایدوب مرکزه
مرور ایلین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنور که دایره یی ایکی برابره تنصیف ایتمیوب بالکه بری
اکبر و بری اصغر اولمق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایلر و بو ایکی قسمك هر برینه که وتر ایله محیطك بر
پاره سنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر و محیطك هر پاره سنه قوس تعبیر اولنوب نصف
وتره جیب مستوی دینور و نصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم
دیرلر و بوکا جیب معکوس دخی تسمیه اولنور و دایره نك نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر
زاویه ایکی خطیله محاط بر سطحدر ولکن ایکی خطك ملتقی سی بر نقطه یاننده اولور که ایکی
خط خط واحده متحد اولمیه و زاویه دخی ایکی قسم اولوب برینه مسطحه دیرلر که بلا اتحاد
بر نقطه ده اتصال ایدن ایکی خطك بیننده واقع اولان متحدبی در و برینه مجسمه تعبیر اولنور که
بر سطحك و یا زیاده نك احاطه سندن بر جسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی و زوایاء
خانه کبی و زاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب برینه قائمه دیرلر که بر خط مستقیمك ینه کندی
مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایکی برابر زاویه لرك بری در و قائم اولان خطه
عمود اطلاق اولنور و برینه حاده تعبیر ایدرلر که قائمه دن اصغردر و بر قسمنه دخی منفرجه
تسمیه اولنور که قائمه دن اکبردر و بو ایکی بیله قسمك خطلری مستقیم اولمق شرط
دکلدر و سالف الذکر مثلثی بر دخی بو طرزه تقسیم ایدرز که کندوسنده یعنی مثلثده زاویهٔ
قائمه بولندقده قائم الزاویه در و منفرجه بولندوغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور و قائمه
و منفرجه دن بر شیء بولنمدوغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور و کذلك اضلاع اربعه سی
اولانك دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویه سی قائمه اولدقده کندوسنه مربع
تسمیه اولنور و زاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر و بونك عکسینه که
اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیاندر معین دیرلر و ضلعلری متساوی
و زاویه لری قائمه اولمیوب ولکن اضلاع و زوایاسندن هر ایکی مقابلی برابر اولانه شبیه معین
تعبیر اولنور و بونلرك ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور و خفی اولمیه که دورت ضلعدن

زياده سى اولنلره كثير الاضلاع دخى تسميه اولنور وهر جسم كه انى بر سطح وزياده احاطه ايده
آكا شكل مجسم ديرلر وبر شكل مجسم شول وجهله اولورسه كه انك ميانندن بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن جسمك سطحنه چكلن خطلرك جمله سى برابر اوله اول شكله كره واول
سطحه محيط كره وسطح مستديرو اول نقطه يه مركز كره واول خطوطه انصاف اقطار كره
ديرلر وبر سطح مستوى كره يى ايكى پاره ايتدكده دائره ظهور ايلر ايمدى اكر اول سطح مركز
كره يه مرور ايدرسه اول دائره يه عظيمه وماعد اسنه صغيره تسميه اولنور وكره نك محيطنده
هر نقطه كه فرض اولنه دورينى تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا ايكى نقطهٔ متقابله كه انلره
قطب كره وقطب حركت ديرلر ساكن درلر وبر قطر كه ايكى قطبك ما بينى وصل ايدر آكا
محور تعبير اولنور ودوائر مذكوره دن شول دائره كه قطبى بعينه كره نك قطبى ومركزى بعينه
كره نك مركزيدر آكا منطقهٔ كره تسميه اولنور وبو دائره جمله سنك اعظمى در وسائرلرى بوكا
موازات ايدوب بوراده ن اصغردرلر ومدارات نقاط مفروضه تعبير اولنورلر وطرفينده
واقع اولوب منطقه يه نسبت ايله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر وكره نك ايكى
قطبى مدارات مذكوره نك دخى قطبلريدر وكره يى ايكى سطح متوازى قطع ايدر اولدقلرنده
ما بينلرنده واقع اولان قطعه قطع دفيه اطلاق اولنور فاما طبيعيات جسم طبيعى
بر جوهردر كه انك ذاتنده مقادير اجسام يعنى طول وعرض وعمق زوايای قائمه اوزره تقاطع
ايلمك شرطيله فرض اولنمق ممكن اولا وجسم يا بسيطدر ويا مركبدر جسم بسيط اولدر كه
انك اجزاسيله طبيعتى متشابه اولا يعنى صور وطبايعى مختلف اولان اجسامه منقسم
اولميوب انك طبيعتى بر اوله كه اول طبيعتدن صادر اولان شئ نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مركب ايسه بونك خلافى اولوب اجسام مختلفة الطباع وصوره منقسم اولور معدنيات
ونباتات وحيوانات كبى كه بونلره اباؤها الاثيريات وامهاتها العنصريات مواليد ثلثه تسميه
ايدرلر وحكمت طبيعيه ده مثبتدر كه كل جسم بسيط اذا خلى وطبعه فهو كرى الشكل در
واجسام بسيطه فلكيه يه وعنصريه يه منقسم اولوب فلكى افلاك وانك متعلقاتيدر كه انلره
اجرام اثيريه وعالم علوى ديرلر وعنصرى عناصر اربعه دركه انلر ارض وما وهوا ونار در وبونلره
وبونلرك ضمننده اولانلره عالم سفلى وعالم كون وفساد ديرلر ومركب دخى ايكى قسمدر برى تام
وبرى غير تامدر مركب تام اولدر كه بر زمان معتدبه ده كندو تركيبى صورتنى حفظ ايليه
معدنيات ونباتات وحيوانات كبى ومركب غير تام بونك خلافى اولوب زمان معتدبه ده
كندو تركيبى صورتنى حافظ اولمازابر وميغ ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر كائنات
جوكبى وحركت فلك دخى منقسمدر بسيطه يه ومختلفه يه فلكك حركت بسيطه سى كه آكا
متشابه دخى ديرلر اولدر كه اول فلكك سطحنده ويا خود ثخننده هر نقطهٔ مفروضه كه اول حركت
ايله حركت ايلسه اول فلكك محيطندن ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايليه واول
فلكك مركزينك دائره سنده ازمنهٔ متساويه ده زوايای متساويه احداث ايليه

مثلا

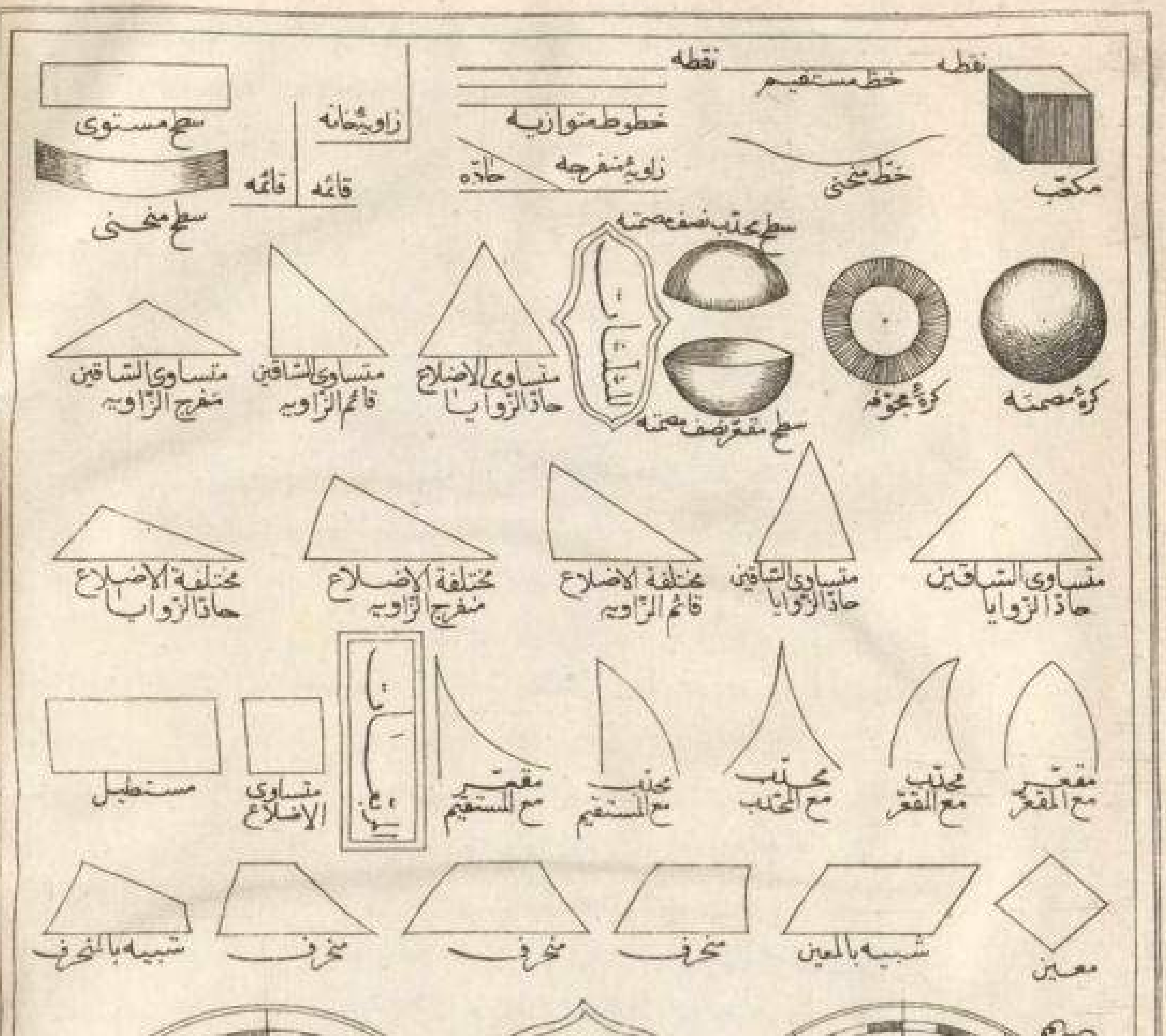

نقطه
خط مستقيم
نقطه
مكعب
خط منحنى
خطوط متوازيه
زاويۀ منفرجه
حاده
زاويۀ قائمه
قائمه
قائمه
سطح مستوى
سطح منحنى
كرۀ مصمته
كرۀ مجوفه
سطح محدب نصف مصمته
سطح مقعر نصف مصمته
متساوى الاضلاع حادة الزوايا
متساوى الساقين قائم الزاويه
متساوى الساقين منفرج الزاويه
متساوى الساقين حادة الزوايا
متساوى الساقين حادة الزوايا
مختلفة الاضلاع قائم الزاويه
مختلفة الاضلاع منفرج الزاويه
مختلفة الاضلاع حادة الزوايا
مقعر مع المقعر
محدب مع المقعر
محدب مع المحدب
محدب مع المستقيم
مقعر مع المستقيم
متساوى الاضلاع
مستطيل
معين
شبيه بالمعين
منحرف
منحرف
منحرف
شبيه بالمنحرف
الاشكال الهندسيه
الوتر
جيب مستوى
جيب مستوى
القطر
نصف قطر
مركز
نصف قطر
قوس
شكل دائره
مركز
شكل حركة المتشابهة
محل اشكال فى صحيفه ٧
شمس
صورت كسوف
قمر
ارض
شمس
صورت خسوف
ارض
محل شكل فى صحيفه ٣٠

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده مشرقدن مغربه حركت ايله بر كون و بر
كيجه يه قريب مدتده دورنی تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنهٔ متساويه ده قسی متساويه قطع ايدر و مركز عالم حولنده ازمنهٔ متساويه ده
زوايای متساويه احداث ايدر يعنی فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجهٔ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقهٔ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ايتدكجه هر ساعت نجوميده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكی ساعتده قطع ايلدوكی اون بش درجه قوسنه ايكنجی ساعتده قطع
ايلدوكی اون بش درجه قوسی مساويدر و بوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكی
ساعتده احداث ايلدوكی زاويه يه ايكنجی ساعتده احداث ايلدوكی زاويه مساويدر
باقيسی دخی بوكا قياس اولنه و اول حركته مركزك حولنده متشابه ديرلر و اكر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر و حركت مختلفه اولدركه انك غيری اوله و بونه منقسم اولور مفرده يه و مركبه يه
مفرده اولدركه بر فلكدن صدور ايده و مركبه اولدركه بر فلكدن زياده سندن صدور ايده و هر
حركت مفرده بسيطه در و مختلفه مركبه در اما هر مفرده و هر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مزبورك فهمه اسان اولمق ايچون صور و اشكالی صحيفهٔ ماضيه ده رسم و تصوير اولنوب
اسماسی دخی تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بوفنك موقوف عليهی
اولان امور ذكرنده در امر اول بوفنده كوريلوب بوكتابه مأخذ اولان كتابلری متضمندر
انلردن غيری اطلسك مأخذی اولان فرنكی كتابلر دخی بعض مرتبه ايراد اولنور اثار البلاد
واخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبی زكريا بن محمد قزوينی نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بر
كتابی در التی يوز يتمش دورنده تأليف ايلمشدر مالی يازلدی احسن التقاسيم فی معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسی دورتيوز حدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادی ذكر و عربانه
تصوير ايلمشدر مالی اخذ اولندی اشارات الی معرفة الزيارات اكثر ربع معموری كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكی يرلری و زيارتلری يازوب التی يوز اون برده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن علی ابن ابی بكر هرويكدر بالتمام كوريلوب حاصلی يازلدی
اطلس ماجور فرنكی جغرافيا كتابلرندن متأخر و معتبر كتاب كبيردركه فلمنكدن جراردوس
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كير و اول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام و بر نوع
دخی اختصار ايتمش و نامنه اطلس مينور ديمشدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لفظ
لاتنی در ذكر اولنان اطلس مينوری حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يی بوكتابه درج
التزام وانكله بوفنك تركی و عربی كتابلری قصورنی اتمام قصدندن اقدم ديباجهٔ ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد و ثنا و رواحل شكر خلوص انتما كه كرهٔ معمورهٔ دل و شهرستان
قلب بی غلدن نمايان و مسالك ممالك ملأ اعلايه روان اوله اول مبدع زمين و آسمان موجد
مواليد و اركان واجب الوجود و مفيض الخير والجود حضرتلرينك دركاه قدس و سرمنزل

انسنه نزول ايدرسه روادر وطوايف لطايف صلوات زاكيات وتسليمات طيبات كه بلدهٔ طيبهٔ جناندن صدوروراه زبانه مرورايله اول ذات شريفى مدينهٔ علم اولان فخر عالمك روضهٔ رضيهٔ منوره وحظيرهٔ خطيرهٔ مطهره لرينه دخول ايدرسه سزادر وآل واصحاب كراملرينه تحيت وسلام هموارن تحفهٔ انام اوله الى يوم القيام وبعد بو كتابك مسودى اقل خليقه مصطفى خليفه مبد أفطرت وعالم طفوليتدن برى تعليمخانهٔ اطلبوا العلم من المهد ده چراغ فكر وحواسى روغن ذكا وفطنت ايله قضايا وقياس نتيجه لرى صباحنه چقاروب افاده واستفاده اثناسنده جناب حق وفياض مطلقدن فايض اولان نعم كوناكون ايله معاينهٔ اطوار شئون ايدوب سفر وحضرده تقلب احوال وتكرر ايام وسال حسبى ايله تجربه دن حاصل اولان كماله قناعت ايتميوب مزيد فضل ونوال عزيز المنال تحصيلى ايچون كتب تواريخ وسير تتبع ايدردى وبو عالم اجسامه بحمه كبى بقر اشخاص حقنده وارد اولان اولم ينظروا فى ملكوت السموات والارض فحواسى فن هيئت كتابلرى مذاكره سنه ونظم كريم سيروا فى الارض فانظروا الى آثار قدرة الله رمزى فن جغرافيا كتابلرى مطالعه سنه باعث وبادى اولوردى وهربار نصرانيانك يونانياندن انتقال ايله فن مذكورى تحقيق وتصويرده كمال دقت ومهارتى واسلاميانك انكار واهمالى وبو بابده عدم معرفت وبطالتى كوريلوب تأسف واسترجاع اولنوردى زيرا عربى وفارسى وتركى تدوين اولنان اقاليم وبلدانيات ومسالك الممالك كتابلرى جمله مختل ومشوش كوريلوب ضرورى مجموعندن جهان نما اسمى ايله مسمى بر كتاب انتزاعنه عزيمت اولنمش ايدى مقدمه وقسم اول غايته ايردكده محيط غربى جزايرنده انكلتره وهبرنيا واسلانديا نام جزاير عظيمه نيجه ممالك وملوكى مشتمل ايكن اخبار واوصافنك بيكده برى يازلمغه مجال اولميوب عدم ظفردن ناشى قصور كتاب مذكورك اتمامى عزمنه فتور ويرمش ومأخذه نائل اولمقدن كلى كسل كلمشيدى زيرا مقدما اوراهام اورتوليوس يازدغى جغرافياى كبير كوريلوب اطلس ماجور نام فرنكى كتابك مجارسملرى پرتوى مزبور جهان نمايه نقل ايچون اخذ اولنوب جزاير مذكوره وسائر معموره ده تفصيل تام كورلمكله كتاب مزبور اتمامنه ذهن اقبال ايلميوب ذكر اولنان كتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش ايدى ناگاه بو اثناده اوراهام اورتوليوس جغرافياسنه مالك اولان قره چلبى زاده محمود افندى وفات ايدوب مخلفاتندن كتاب مزبورى تحصيله منتظر ايكن اطلس ماجورك مختصرى اولان اطلس مينور نام كتابه ظفر ميسر اولوب لاتين دلندن توركى ترجمه سنه شوق كلى ايله سمند همت سوق اولندى اذا اراد الله شيئا هيأ اسبابه سابقا فرانسا ديارندن شهر مزه كلن شيخ محمد افندى فن جغرافيا قواعدنه واقف ولسان لاتين دقايقنه عارف بر قابل وجود اولوب بحسب القابليت زمان يسيرده توركى تعبيره دخى قدرت كلمكله كتاب مزبورى اوقودوب تقرير ايتدردكده نصكره معناده تأمل ايله مصنفك مرادنى اداليدرعبارت تحرير اولنمق اوزره هجرة نبويه نك بيك التمش دورت محرمى اواسطنده ترجمه يه شروع اولندى

اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنیوب زیاده ونقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا
حسبی ایله اسماء مشکله نک شرح ومواضع مبهمه نک بیانی ایچون کنارن حاشیه لر یازلدی
وشکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
دینلدی تا که معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه وبو جمله ده اهل اسلامه نصرت
مقصود اولمغله مأمولدرکه باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار
بو فنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد وبو
خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه شروع اولنوب
مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی
تذییل الطابع مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینک
خواجه سی واطلس وسائر کتب لاتینیه ترجمه سنده مرحومک استادی ومعلمیدر فرنکستانده
ملل نصارا میاننده مشهور ومعتبر وغایت ایله متمول بر کسنه نک فرزندی اولوب ایام صباوتنده
رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار وانلرک قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت بالجبله
طبیعتنده مضمر اولمغله علوم ومعارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینک امداد واعانتی
ورشد وذکای طبیعی واستعدادی مادرزادی آز زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب
ممتاز الاقران ومشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی
فی وسط النهار وبدر المنیر فی الآفاق والاقطار ظاهر وباهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض
واساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت
سودای سوادنده جایگیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدیده آستانه یه کلوب
حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف ونحو ومنطق ومعانی نسخه لرینی عادت اوزره
کوروب لسان تورکی وعربی یه انتسابی وقابلیت واستعدادی مساعده سیله هر فنیله
آشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادی ضلالده بر مدت تکاپوی سودای خام ایله جست
وجو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن بر کون اتفاقا یا ارض ابلعی ماءك ویا سماء
اقلعی آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانک
لفظا ومعنا جامع اولدوغی فصاحت وبلاغت معجزیانه توفیق حق ایله اطلاع حاصل
ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت وشرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر
دیو ثقه دن منقولدر تم تذییل الطابع اما سبب تألیفه یازدوغی مقاله ترجمه سی
بودرکه اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادک بیک التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آرنه همبوم
شهرنده باصلوب جراردوس مرقاتور بو کتابک تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل مرده
اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی
دیدکدن صکره برازقی مدح وبو فنک مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمره دن اوراهام اورتولیوس
ودانیال سلاریوس وانتون ماجن وپالوس مرولا وپتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فایق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جراردوس مرقاتورکه کتاب اطلسك مؤلفی در
اتمامی میسر اولمیوب بزبو کتابی تکمیل مراد ایلدك مهم اولان اشکالی تدارك وشرحلرینی
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ایله تکمیل ایدوب بیاضه چقاردقده بو فن ماهرلری
وطالبلری تلقی بالقبول ایلدیلر ونسخه لری باصدیلوب عالمه منتشر اولدی اما کتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمی کبیر وبهاسی کثیردر دیو طالبلریس شکوا وبر نوع
مختصر اولمسنی توقع ورجا ایلدیلر لاجرم مسئوللری رد اولنمیوب ذکر اولنان مرقاتور
اطلاسنی اختصاره عزیمت اتدك لکن بو مختصرده اطلس کبیرك صورتلرندن وشروحندن
برنسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنمیوب تمام مرتبه ایجاز اوزره اول مفصلك معناسنی
افادهیه اهتمام ایلدك وتتمیماللفواید بعض شکللر عقبنده اسکی صورتلر دخی الحاق اولندی
وبزبو عملی فلمنك دیارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاریخ میلادك بیك
التیوزیدی سنه سی مارتنك اون یدنجی کونی تمام ایلدك دیمشدر فقیر ایدر بو ترجمه
اولنان اطلس مینور التیوز سکسن اوج صحیفه درکه عدد مذکورك یوزاللی اوج صحیفه سی
کرهٔ ارضك اقسامی صحیفه لری اولوب هر برنده بر مملکت نقش وتصویر واوزرلرنده اسماسی
تحریر اولنمشدر باقی صحایف بو اشکال احوالنی شرح وبیان ایدر ذکر اولنان کتابی ترجمه دن
غرض اصلی بو کتابك اتمامی ایدی چون سنه خمس وستین والف صفرینك اوائلی که کانون
اول اوائلیدر کتاب مزبورك دورتیوز اوتوز سکزنجی صحیفه سنده جرمانیا مملکتنده باواریا مملکتی
ترجمه سنه کلوب ثلث مقداری قالمغله بو جهان نما کتابنی ابتدادن تحریر وبیاضه شروع ایلدم
امیدورکه اتمامی خیرله میسر اوله وبوندن صکره لوامع النور فصولنده اولان امور محلی کلدکجه
جمیعا نقل وایراد اولنوب نقله صالح اولمیان بلاد کفار احوالی برنده قالمغله طعن وتشنیع
سفهایه بر مقدار خفت کلور زیرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله دیار کفر
آثاری واوجاق بکلرینك ومصنفلرینك اسملری وخمر وخنزیر وکلیسالر ذکری تکرار اقتضا
ایلمشدر ولکن بونده ذکری مستهجن اولنلر طی اولندی بو مقامده کتاب اطلس بیانی انجامه
ایردی بوندن صکره سائر بو فنك کتابلری ذکرینه رجوع ایده لم تاکه مأخذ احوالی معلوم اوله
اوضح المسالك الی معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ایکن طقوزیز
طقسان یدیده وفات ایلین سپاهی زاده محمد افندی ملك المؤیدك تقویم البلدانی حروف
تهجی اوزره ترتیب اتدکدن صکره مرتبی نوع الاختصار اوزره تورکی ترجمه ایدوب قوجه محمد
پاشایه اهدا اتدی کتاب مزبور کاری یحیه بلر ظفر بولنان فوائد ایله تحشیه اولنور ایدی
جمله سی ایراد اولندی بحریه اق دکزك نامدار رئیسلرندن کمال رئیس برادری پیری رئیسکه
نقد عمرینی دریا فتنه صرف ایدوب طقوزیوز التمش سنه سی خلالنده سویسدن دونمایله
هرمزه واروب پورتقاله غالب کلوب بصره والیسی قباد پاشا ظلم وتعدی ایلمشدر دیو
دردولته عرض ایلمکله مصرده اخذ وقتل اولنمش ایدی بحر رومك سواحلنی ولیمانلری

وكشتيلر مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوز يوز حدودنده سلطان
سليمان خانه ويردوكى كتابدر برى مفصل برى اندن اقل ايكى نسخه كوريلوب نقله
صالح اولانى يازلدى كبيرا ولنده كشتيبانلغه متعلق برقاچ يوزبيت وجا بجا تفصيلر واردركه
صغيرنده يوقدر مطوى دركرك نظمى وكرك نثرى قبا صبا اكيچى لسانى اوزره در تاريخ هند غربى
اطلسده آمريقا ولسان خلقده يكى دنيا ديد كلرى ممالك تاريخى در اول قطرك ظهورى
و عجايب امورى بيانده برمختصر كتابدر مروج الذهب وخريده وشرح تذكره دن الحاقاتله
بعض فرنكى اوراقدن ترجمه وطقوز يوز طقسان حدودنده سلطان مراد خان نامنه تأليف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر كتبده تعرض اولنمغله كتاب مزبور اطلس ترجمه سى
الحاقاتيله مذكوردر تحفة الزمان وخريدة الاوان سلطان سليم جامعى موقتى مصطفى بن
عليناك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابى در بوندن دخى بعض فوائد يازلدى تقويم البلدان
اكراد ايوبيه شعبه لرندن حماملوكنك افضل بلكه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤيد
عماد الدين اسمعيل ابن الملك الافضل على نام پادشاهك تأليفى در اولنده تقريرى اوزره بو بابده
غرضه و فايده بر كتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل وضبط اسما
وطول وعرض ذكرنى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقده وابن خرداذبه وغيرى ابن
حوقل مسلكنه سالك اولوب زيجلر واطوال وعروض كتابلرى تحقيق اسما وذكر اوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمايه اعتنا ايدن كتابلردن انساب سمعانى ومشترك
ياقوت حموى وفيصل ومزيل الارتياب نام ابو المجد موصلينك ايكى كتابنده وغيريده طول
وعرض بلد ذكرنه تعرض اولنمامق ايله بونلرك برى دخى افاده ده مستقل اولمامق مقرر
اولدقده طول وعرضى متعين التيوز يكرمى اوچ شهرى يكرمى طقوز اقاليم عرفيه اوزره ابن
جزله نك تقويم الابدانى طرزنده جدوللو يديوز اوتوز تاريخى حدودنده جمع وتأليف ايليوب
بومقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ديمشدركه جمله بلادى ذكر واحاطه دعوى ايلمزز
بلكه اكثرى بله مذكور اولمغه مجال يوقدر زيرا اقاليم چين كه عرض ساحه ووسعت اكافده ربع
مسكون ربعنه قريب ايكن انك بلادى اخبارندن بزه واصل اولان غايت قليل ونادر وانده
دخى نيجه خبط وخلل ظاهردر كذلك ممالك هند براقليم بعيد الاطراف وواسع الاكناف
ايكن اكثرى معلوم دكلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج وافلاق وله
وقراق حدود قسطنطنيه دن بحر محيط غربى يه منتهى اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
وتكرور وحبش وزنكبار كه قره لر دروغيرى نيجه امم عظيمه وطوايف كثيره يه دار و ديار ايكن
بز اول يرلر اخبارندن عشر معشاره مطلع دكلز زيرا اكثر مسالك الممالك كتابلرى بلاد اسلاميه
بيانته مقصور اولوب انلرى بله تمام ذكر ايتمشلر دركن بالكليه مجهول قالمدن بومقدارى معلوم
اولمق اولى واهم وجمله يى تركدن مقدم در انتهى كلامه فقير ايدر كتاب مزبور بوفن ده تأليف
اولنان كتب اسلاميانك اشبعى در بونك كنهى وماهيتى تقرير اولنان منوال اوزره اولمغق

سائر تأليفلرك حالى بوكا قياسيله بيلنور وبو جهان نما واطلس مينور ترجمه سى زياده لرى
نه مرتبه ايدوكى معلوم اولور وبو معناى اشعار ايچون ملك المؤيد كلامى ترجمه اولندى
جغرافيا بولفظك تحقيق كره ارض فصلنده بيان اولنور اسكندريه حكماسندن تاريخ
بخت النصرى نك طقوزيوزنده كندى رصدى مقتضاسنجه يازيلان مجسطى نام كتاب
عظيمى كه ميشتى معربيدر تأليف ايدن پتولموس كه بطلميوس تعريب اولنمشدر بيان
ارضده بو كتابى دخى يازوب حدود ممالكى ودورت بيك بش يوز اوتوز بلدى وجبال وانهار وبحار
ديارك وسكاننك احوال واوصافنى بيان ايتمشدر وصكره مأمون خليفه عصرنده بو كتاب دخى
سائر تعريب وترجمه اولنان كتب حكما ايله عربى لسانه نقل وفاضل كندى تحريرى ايله
تعريب اولنمشدر حالا اصلى موجود وترجمه سى غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ايله انده يازيلن
دار وديارك كيمى خراب اولوب كيمنك اسمى تغيير اولنمغله محلنده نايابدر واذا اطلعت
على البقاع وجدتها تشقى كما تشقى الرجال وتسعد حالا اطلسده وغيريده بطلميوسك ذكر
ايتديكى بلادى بعض قراين ودلائل ايله تعيين ايدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولى نقلده عمده در خريدة العجايب
يديوز اللى سكزده وفات ايدن شيخ زين الدين عمر بن مظفر ابن وردى تأليفيدر بو فنله آشنا
دكل ايكن اربابنه تقليد ايله كره ارضى عربانه بر معنى تصوير وصكره بعض اقاليم وبلاد احوالنى
تحرير ايدوب اهل فننده اظهار جهل ايلمشدر وصكره غفلت اصحابى انك نقشنه الدانوب
يازدوغى اكاذيبى كتابلرنده ايراد ايلمكله خبط وخلل جرمنه شريك اولديلر روض المعطار
فى اخبار الاقطار مغاربه دن شيخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حميرى تأليفيدر مجرد بلاد
اسلاميه دن بر شهرك ويا بر موضعك اشتهارى حسبى ايله اوصاف واخبارنى يازوب حروف
اوزره ترتيب ايلمشدر نقله صالح اولان يازلدى عمدة المهره محيط شرقى ده سفاين اجراسى
احوالنى بياننده سليمان بن احمد مهرينك يدى باب اوزره عربى تأليفيدر بوندن غيرى
تحفة الفحول نام كتابى واكا شرحى وبو كتابك تركى ترجمه سى اولان غلطه لى سيدى على
زاده نك محيط نام كتابى كوريلوب انتخاب اولندى كتاب لورنسو تاليا ده قالابريا اولكه سنده
انانيا شهرندن لورنسو نام مصنف تأليفيدر رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقاليم وبلدانى
يازوب ابنية عالم معناسنه فابرقا موندى تسميه ايلدى وميلادك بيك بشيوز سكسن ايكى
سالنده تمام اولوب باصلدى اطلس مينور نصفى قدرواردر سائر كتابلرده بولنميان يرلر بوندن
نقل وترجمه وبيجه فوائد ذكر اولندى كشف الممالك اقاليم مصر مسالكى واحوالى بياننده
خليل بن شاهين ظاهرينك قرق باب اوزره مرتب بر تأليفيدر زبده سى ايله كوريلوب مناسبى
ايله يازلدى مسالك الممالك عربى وفارسى متعدد تأليفلردر صاعد بن على جرجانى نك
فارسى كتابى واحمد بن سهل بلخى نك تأليفى كه علماء رومدن شريف افندى مرحوم مدرس
ايكن غضنفر اغا سوقى ايله فاتح اكرم سلطان محمد خانه تركى ترجمه ايليوب فن ايله علاقه سى
اولمدوغى

اولدوغی بلدرمشدر   وابو عبید بکری ومسعودی وابن حوقل وابن سعید مغربی کتابلری
وحسین بن احمد مهلبی نك عزیز بالله فاطمی یه یازدوغی عزیزی واحمد عذری وعبد الرحیم
مشهدی تألیفلری اقالیم ومسالك الممالك کتابلریدندر   معجم البلدان التیوز یکرمی التی ده
وفات ایدن یاقوت حموی تألیفی درصکره اختصار ایدوب اسمنه مراصد الاطلاع دیمشدر
اصل معجمی عبد المؤمن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه سنده دیمشدرکه
بو کتابك وضعندن غرض امکنه اسماسنی تعریف ایکن حموی انلر ذکری ایله اکتفا ایتمیوب
کتب لغات متکفل اولدوغی اشتقاق ومشتبه ومشکوك طول وعرض بلادی وانسابده
مذکور اولان رجالی ایراد اتمکله تطویله مؤدی اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرینه اقتصار اولندی وجلال سیوطی دخی کتاب مزبوری مختصر قلمشدر مراصدك
مختاری درج اولندی   مقدمه   فرانسز فلپوس قلوودیوس نام مصنفك قدیم وجدید
کتابلریدن انتخاب ایدوب فن جغرافیایه مدخل قلدوغی مختصر درکه التی کتاب اوزره ترتیب
ایدوب میلادك بیك التیوز اوتوز بش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدر اول دخی ترجمه
وبو کتابه درج اولندی   مناظر العوالم   قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم البلدانه
حیاة الحیوان ومرآة الزمان وغیریدن الحاقله بیك بشده ترکی ترجمه وروم ایلی
واناطولی ده کوردکی بلاد اخبارینی آکا ضمیمه ایلمشدر واقعه مطابق فائده زائده سی
اخذ ونقل اولندی کتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قالمشدر   منهاج الفاخر
فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره بر تألیفی در محیط شرقی سفری
کتابلریدندر   نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق   مسینه دن شریف محمد بن محمد ادریسی
تألیفی دریدی اقلیمی اون قسم اوزره یازوب مسالك ممالك وبلادی تعیین ایلمشدر صکره بعض
مغاربه بو کتابی انتخاب ایله منافع طی ایلیوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخی بعض فوائد اخذ اولندی   هفت اقلیم   امین محمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب
فارسی کتابی دربیك اون حدودنده تألیف ایدوب هر بلدك شعراسنی واکابرنی دخی
یازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفی اولدوغی محللر نقل اولندی   وحمد الله مستوفینك
نزهه سی دخی اقالیم ذکرینی متضمن اولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی   امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسی بیاننده در فلپوس مقدمه سنده ایدر جغرافیا جمله
کره ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر بر علمدر بزه معلوم اولدوغی جهتدن یعنی علمز
احاطه ایتدوکی قدر فقیر ایدر بو تعریف دوری مشتملدر کره ارض وما احوالندن بحث ایدر
اول احوال عارضه کره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن
دیمك کرك ایدی وبو لفظ لغت یونانی ده ایکی لفظدن مرکبدر بری جیا یعنی ارض
وبری غرافودن مشتق اولان غرافیا در کتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
ترکیبده جه اوغرافیا اولور ولکن غلط مشهور اولی اولیعق تلفظده دخی نوعا خفت

كوركله بزم كتابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء كلدن منفصل وانڭ تحتنده داخل اولدوغى كبى جغرافيادخى قوسموغرافيادن منفصلدر لسان يونانده قوسموس عالمه ديرلر غرافوايله تركيب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قالمشدر وبونڭ على افلاك وعناصرڭ مجموعى رسومندن وحركاتندن بحث ايدر علم هيئتدر پس بو علم جغرافيا علم هيئت تحتنده داخل وانڭ فرعى اولور وكذلك دريا رسمى معناسنه اولان هيدوغرافيادخى انڭ تحتنده در وجغرافيا تحتنده برفرع دخى خوروغرافيادر بر مخصوص ولايت واولكه معناسنه اولان خوروس ايله غرافودن تركيب اولنوب بر ولايت رسمنه علم اولمشدر جغرافيا كلدن برجزء وانڭدن منفصلدر كذلك بوكلدن برجزء دخى منفصل اولوركه آكا طوپوغرافيا ديرلر بر مخصوص شهر ويا قصبه ويا قريه رسمى معنـاسنه طوپوس مكان مخصوصدر تركيبنده طوپوغرافيا اولور بودورت قسمڭ اوچى قوسموغرافيا تحتنده وبرى برينڭ تحتنده مندرج وداخلدر لكن تفصيل جهتى ايله برى برندن منفصل اولوروبونلرڭ هر برنده نيجه كتب تدوين اولنمشدر مجموعنى بر كتابه درج دخى قابل لكن تطويله مؤدى اولدوغندن افراد بالتدوين ايدرلر بوجهان نماده طوپوغرافيا وخوروغرفيا بعض مرتبه جغرافيا ضمننده بولنمق قابلدر تذييل الطابع مرقوم فلپوس جغرافيايى تعريفدن صكره مقدمه سى ذيلنده بوكونه بسط كلام ايدركه بزم تعريفمز تعريف لفظيدر تعريف حقيقى دكلدر پس بادئ نظرده طالب فن اولان مبتديلره شبهه ويا تردد طارى اولمدن تحاشى ايچون بومحلده بر مقدار تفصيل لازمدر بناء على هذا فن جغرافيايى مطالعه وتتبع ايدن متقدمين ومتأخرينڭ تدقيق وتحقيقلرى مقتضاسنجه غايتنه نظر ايله فن جغرافيا ايكى قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتقايعنى جغرافياى رياضيه وقسم ثانى هستورقايعنى جغرافياى تاريخيه در جغرافياى رياضيه كرهٔ ارضڭ عظمنى ووضعنى ودوايرينى وسائر اقسام واجزاسنى قوانين هندسيه اوزره تعداد وتعيين وبيان ايدر برعلم نظريدر انجق غفلت اولنميه كه بومحلده كرهٔ ارض تعبيرى عناصر چهاركانه دن يكانه اولان عنصر خاكه تخصيص اولنمازلر ابوفنده كرهٔ ارض على الاطلاق ياد اولندقده عنصر تراب وعنصر ماوعنصر هوادن عبارت اولان كره مراد اولنور زيرا بو قسمڭ موضوع تامى ارض وما وارض ومايى محيط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادركه حكماى يونان فن اصطلاحاتنده بوكا آتموسفرا تسميه ايدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورڭ موضوع ماديسى در موضوع صوريسى ايسه كرهٔ ارضڭ عظمى وضعى دوايرى منطقه لرى اقليمى وسائر تقدر وتعدادا اولنور اقسام واجزاسيدر وبوكونه تعيين وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان منافع بو قسمڭ موضوع صوريسى متعلقاتندندر پس جغرافيا نيجه اجزايى حاوى معناى كل اولوب بووجه ايله اولان تقسيم وتعريفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور اولا هيدوغرافياكه درياى محيط ومياه سائره نڭ رسومى معرفتيدر ثانيا آتموسفراكه

هوانڭ

هوانك رسومی معرفتیدر و بونك تحتنده انه موغرافیا وار در كه اصطلاحات فننده عالمده تكون ایدن روزكارلرك عددی و مواسم و حسوم و طوفانات و فورطنه و اعتدال هوانك علم و معرفتی رسومندن عبارتدر ثالثا خروغرافیا كه مخصوص بر اولكه و یا بر مملكتی رسم و تصویر ایتمكدر اسپانیه و فرانچه و سائرلر كبی رابعا طوپوغرافیا مخصوص بر برك رسمیدر بلده قریه قلعه ناحیه و بونلرده موجود باغ و باغچه تارلا مرعی منابع انهار معادن اسواق اورمان نیستان عمارت بحیره كبی كه قوانین هندسیه و حسابیه ایله رسم و تعیین اولنور پس جغرافیا بو جمله بر له هیئت ارضی رسم و بیان ایتمك علی اولور قوسموغرافیا ایسه بوندن اعمدر علم جغرافیا و علم هیئت افلاك و نجوم دخی بونك تحتنده داخلدر جغرافیانك قسم ثانیسی كه جغرافیای تاریخیه نامیله مصطلح قلنمشلردر منافع متنوعه یی احتوا بر له ابقاء نوع بشره باعث اولوب كره ارضده واقع مواضعی علی الانفراد رسم و تعیین و بیان ایدر بر علم حقیقیدر یعنی وجه ارضده واقع براری و بحار و جزایر و انهار و جبال و تلال و خلیج و بوغاز و وادی و صحرا و بلاد و منابع و سائر كونا كون منافعی متضمن محللرك فرداً فرداً رسم و معرفتی كه اصطلاحات فننده مواضع منفرده علی رسومیله تعبیر اولنور قسم ثانینك موضوع مادیسی بونلردر و بو علمك غایتی كه مسافرت تجارت مكاتبه مجادله مصالحه محادده بابنده سهولت و نوع بشرك تمدن و اجتماع و سائر امور خصوصلرنده منافع عظیمه لری حصولیدر بو قسمك موضوع صوریسی متعلقاتندندر نته كیم بوندن صكره متن كتابده بو معنا نوعاً تفصیل اولنور و بعض كتب جدیده لرده جغرافیا اوچ قسمه تقسیم اولنوب قسم ثالثی پولتقا لفظیله تعبیر ایتمشلر سیاسیه معناسنه كه بو قسم روی ارضی دولتلره و سلطنت و حكومتلره یعنی پادشاهلره و ملوك و سلاطین و سائر حكامه توزیع و تقسیم ایدوب بو وجه ایله رسم و تصویر و تعیین و تعریفدن عبارت اولمش اولور تم تذییل الطابع امر ثالث بو فنك غایتی و فائده سی ذكرنده در خصوص مذكور دیباجه كتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غیری اطلسده ایدر تمدن و اجتماع ناسه غایت نافع و مفید اولان علوملك بری علم جوغرافیادر كه اعیان دولت و اركان سلطنته بونك علمی جمله دن اهم و الزمدر بعض حكما بو علمی سائر علوم عقلیه دن ترجیح و تفصیل ایلدی زیرا بوندن بی خبر اولان مؤلفات مطالعه ایدركن بو خصوصلرده اعمی و اصم مثلیه سنده اولور و حدود ممالكده نزاع واقع اولسه بو فن اول مشكلی حل ایدر و معامله جزئیه ده دخی بو علمك نفعی و مدخلی مقرردر و بو بر فن عجیبدر كه خاطره خطور ایلمین امور غریبه بونده مسطور اولمغله آدمی مجرب روزكار و واقف احوال دار و دیار ایدر زیرا جمله اقالیم و بلدانی و انلرده اولان نوادری تفصیل اوزره بلدر خصوصا فی زماننا كه اطراف و اكناف جهان كمیلرله كشف و بیان اولنوب روی زمینده بلاد و انهار و جزایر و صحرا و كوهسار و عذایر و میشه زار یرلو یرنده رسم اولنوب اطوال و عروض بلاد دقایق و درجات ایله صحنی اوزره اثبات و احاطه اولندوغندن ماعدا هر اقلیم خلقنك سفر و حضرده وقایع غریبه سی وقوعی اوزره بیان اولنمشدر پس

بوفن سیاست بابنده جمله‌دن انفع اولوروبوفنی بلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزیز ومعمد وحد ر
دیدکدن صکره برقاچ مصنف ذکر ایدوب بعده کره ارض احوالنی بیان فصلنده دیمشد ر
بوفن غایت لازم اولدوغی اول جهتدن درکه کواکبك شرق وغرب وسائر جهاتی ولیل ونهارك
اختلافی وصیف وشتانك سببی وعالم کون وفساده وقوعه کلن حوادثك موقعی احسن
وجهله بونده معلوم اولوروبوفن لزومنك خارجده مثالی بودرکه برواسع دار مالك اولان کمسه
اول سرایك ایچنده جمله بیوت وحجرات واخور ومطبخ ومخزن وروزن وسائر حالاته واقف
اولسه اما سرای شهرك نه سمتنده ودرونه محله‌ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارینه قرب وبعدنی بلمیوب امورنی تدارکده تقصیر
ایدر پس آکاه دارك طشره سنی ومحله سنی وهمجوارنی بلکه اباعد واجانبنی بلمك دخی مهم اولور
وبالجمله قوسموغرافیا وجغرافیا علمی تمدن واجتماع بشری نظامی لوازمندن اولوب
برکمسه که انك رسوم وقواعدن بیلوب استحضاره قادر اوله هزار تعب ومشقت التزامی ایله
نیچه بیك بیل سفر وسیاحت ایدنلر تحصیل اتدوکی وقوفدن زیاده علم تحصیل ایتمش
اولور وبونك طریقی فکر صائب وذهن ثاقب ایله بوفن کتابلرینه مطالعه واهل ایله مذاکره در
شول شرطله که اولا صحایف عامه‌یی کوروب حفظ اتدکدن صکره صحایف آتیه‌ده
رسوم جزئیه‌یی کوره وهر صحیفه جزئیاتنی کلیاتنه الحاق ایلیه یعنی بو تفصیل فلان اجمال
سابقك تفصیلی دردیو تعیین ایده تمام مقاصد فنه واصل اولمش اولور وصحایف عامه‌دن
مراد اول کلن بش رسمدر بری کره ارض وماوایکنجی اوروپا اوچنجی آسیا دوردنجی افریقا بشنجی
آمریقا صحیفه‌لریدر امر رابع عالم اجسامك استدارسنده وارضك کری اولمسنده در
تمهید اثبات کریت عناصر وافلاك ایچون سوق اولنان ادله‌دن قطع نظر بومقامده
واجبدرکه امر مزبور مسلم اوله زیرا بوفن قواعدی جمله اول اصل اوزره بنا اولنور برغیری حاله
سبیل ومجال یوقدر وبو رأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول
اطمینان ایچون مظهر فیض لایزالی امام غزالی تهافت فلاسفه‌ده یازدوغی بعبارته بومحله
ایراد وترجمه اولنورکه دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلثة اقسام
معلوم اولسونکه حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه
الی لفظ مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرا مع تفسیرهم الجوهر بانه الموجود لا فی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لا یحتاج الی مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا انلر صانع
عالمه جوهر دیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه موجود قائم بالذات ایله تفسیر
اتدکلری کبی القسم الثانی ما لا یصدم مذهبهم فیه اصلا من اصول الدین ولیس من
ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه قسم ثانی مذهبلری اصول دیندن براصله معارضه
ایلین اموردر پس انلرله اننده نزاع انبیا تصدیقی ضرورتندن دکلدر یعنی تصدیق انلری
تکذیب وعکس اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمر عبارة عن انمحاء ضوء القمر
بتوسط

بتوسط الارض بينه وبين الشمس من حيث انه يقتبس نوره من الشمس والارض كرة والسماء
محيط بها من الجوانب فاذا وقع القمر فى ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا خسوف قمر
كرهٔ ارض جرم شمس ايله جرم قمر ميانسنه توسط اتمكله قمرك نورى زوالندن عبارتدر زيرا قمر
نورى كونشدن اخذ ايدر ارض ايسه كره در وسما جمله جانبدن زمينى احاطه اتمشدر فجان قمر
ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور ديدكلرى كبى وكقولهم ان كسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بين الناظر وبين الشمس وذلك عند اجتماعهما فى العقدتين على
دقيقة واحدة ودخى معناى كسوف شمس زميندن افتابه نظر ايدن شخص ايله شمس
ميانده جرم قمرك وقوعى وحيلولتى درو بوحال شمس ايله قمرك رأس وذنب عقده لرنده دقيقهٔ
واحده اوزره اجتماعى وقتنده اولور ديدكلرى كبى وهذا المعنى ايضا لسنا نخوض فى ابطاله اذلا
يتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة فى ابطال هذا من الدين فقد جنى على الدين وضعف
امره ذكر اولنان كلاملرى دخى نزاع لفظى كبى ابطاله مقيد اولمازز زيرا ابطال ممكن ولازم دكلدر
شول كمسنه كه بو مقوله يى ابطالده مناظره لوازم دينيه دن ظن ايليه امر دينى تضعيف
وتوهين وجنايت على الدين ايتمش اولور فان هذه الامور تقوم عليها براهين هندسية
حسابية لاتبقى معها ريبة فمن يطلع عليها ويحقق ادلتها ويخبر بسببها عن وقت الكونين
وقدرهما ومدة بقائهما الى الانجلاء اذا قيل له ان هذا على خلاف الشرع لم يسترب فيه وانما
يسترب فى الشرع زيرا امور مذكوره وقوعنه براهين هندسيه وحسابيه دلالت ايدر بركمسنه كه
اكا مطلع اولوب تحقيقنه قادر اوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ويره اكا ديلسه كه بو شرعه مخالفدر اول يقين اوزره استدلال اتديكى امرده شبهه ايلمزبلكه
شرعده استشكال ايدركه يقينه مخالف شرع نيجه اولور ديو توجيهه باشلر وضرر الشرع ممن
ينصره لابطريقه اكثر من ضرره ممن يطعن فيه بطريقته وهو كما قيل عدو عاقل خير من صديق
جاهل شرعه يوليله طعن ايدنلر ضررندن يولسز نصرت ايدنلرك ضررى اكثردر نتكه عدو
عاقل صديق جاهلدن اولى در ديمشلر بوندن صكره امام خسوف وكسوف حديثنى نقل
ايدوب اخرنده ديركه فان قيل روى انه قال فى اخر الحديث ولكن الله اذا تجلى بشئ خضع له
فيدل على ان الخسوف خضوع بسبب التجلى قلنا هذه الزيادة لم يصح نقلها فيجب تكذيب
ناقلها وانما المراد ما ذكرناه كيف ولو كان صحيحا لكان تأويله اهون من مكابرة فى امور قطعية فكم
من ظواهر اولت بالادلة القطعية لا تنتهى الى هذا الحد اكر ديلورسه كه اخر حديثده بيورلدى
اوزره خسوف تجلى الهى سببى ايله خضوعدر بز ديرزكه بو زياده نك نقلى صحيح دكلدر صحيح
اولدوغى تقديرده دخى امور قطعيه ده مكابره دن تأويلى اهون در چوق ظواهر ادله وضوحده
بو حده منتهى اوليان امور قطعيه مقابلنده تأويل اولنمشدر فكيف كه نقلى صحيح اوليه واعظم
ما يفرح به الملحدة ان يصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله على خلاف الشرع فيسهل
عليه طريق ابطال الشرع ملاحده يى اثناء بحثده مسرور ايدن امورك اعظمى ناصر شرع

بونك امثالنی شرعه مخالفدر دیو تصریح اتمسی در زیرا من بعد شرعی ابطال طریقی امر سهل
اولور وهذا الان البحث فی العالم عن کونه حادثا او قدیما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء کان کرة
او بسیطا وسواء کانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة کما قالوه او اقل او اکثر فالمقصود
کونه من فعل الله فقط کیف ما کان امور مذکوره یه تسلیم لازم اولمق انکیچوندر که بحث عالمك
حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صکره کری اولسون بسیط اولسون طبقات
افلاك وعناصر اقل اولسون اکثر اولسون ضرر یوقدر مقصود نتیجه اولور سه فعل باری ایله
وجوده کلدوکیدر بوندن صکره اوچنجی قسم اولدرکه انده نزاع اصول دیندن بر اصله متعلق
اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد کبی انلرله بو ماده لرده بحث الزامی ایله بحث
وکلاملرین ابطال لازم در دیو تهافت اولنده بسط مقدمه ایلمشدر بو مقامده امامك کلامنی
نقل وترجمه ایلدك تا که ورع بارد اصحابی امور آتیه یی شرعه مخالفدر دیو رد ایتمکله مردود
اولور اقناعیات قبیلندن صانمیه لر تحقیق تمهیددن صکره فن اربابنك استدلان تحقیقه
شروع ایدلم اطلسك یدنجی فصلنده مسطور اولان اموری ذکر ایدوب بعده سوق ادله
مسلکنه کیدهلم صاحب اطلس ایدرلاتین دلنده عالمه موندش دیرلر زیرا کمال لطافت وحسن
ترتیب اوزره خلق اولنمشدر پلینیوس کتاب طبیعی نك ایکنجی مقاله سنده دیمشدر امور عالم
بری برینه مربوط ونفس عالم بری برنی محیط کرات در وعالمك هیئت طبیعی سی شکل
مستدیر اوزره اولمقدر که کرهٔ عالم دینلوب وکری الشکل تصور ایدن عقلا آثاردن قطع نظر
اقتضاء طبیعته راجع نتیجه دلایل ایله بودعوا اثبات اولنمشدر جمله دن نه طرفنه نظر اولنسه
شکل محدب کورینور وهر قطعه بر قوس ایدوکی قانون فکر ونظر وتجربهٔ بشر ایله بیلنوب
شکل مستدیر اوسع اشکال اولدوغندن غیری ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شکل
مستدیردن غیریه اولمق محالدر دینلدی کرهٔ ارضی مسطح ظن ایدوب بسیط اولمق
فکرن ایدنلر اضحوکهٔ عقلا وسر دفتر اغبیادر پس ارض وبحار وجبال وانهار اختلاف اشکالی
ایله مجموعی بر کره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقیله نك مرکز ارضه هر جانبدن
میلینی بوخصوصه دلیل قطعی طوتدی وغیری اهل فن دیدیلر ظل ارض ایله قمر منخسف
اولمق ووجه ارضده سیاحلرك حرکتی ایله مواضع طول وارض متغیر اولدوغی دلایل
استدان اولوب آنته سی وپریه سی وآنتی پودس وجودی بوندن لازم کلمشدر کذلك پریه سی
وانفسی وآتروسی دخی مقرردر وبو الفاظك معناسی دوایر بحثنده بیان اولنور بو مقامده
اطلس سیاقی تمام اولدی بزم هیئت کتابلرنده مذکور اولان ادله دندر کواکب ثابته قطب
حولنده دوایر متوازیه اوزره دونوب قطبه قریب موضعده مدار اصغر اوزره ابدی الظهور اولمسی
ودایرهٔ افقه مماس کورینن ثابته دن منطقه یه وارنجه بحسب البعد زمان خفانك تزایدی تا بر
حده وارنجه که زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا ارتوب زمان ظهور تدریجله اکسله حتی اوبر
قطب قربنده ابدی الخفا حاصل اوله وطلوع ایدن کوکبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدریجله

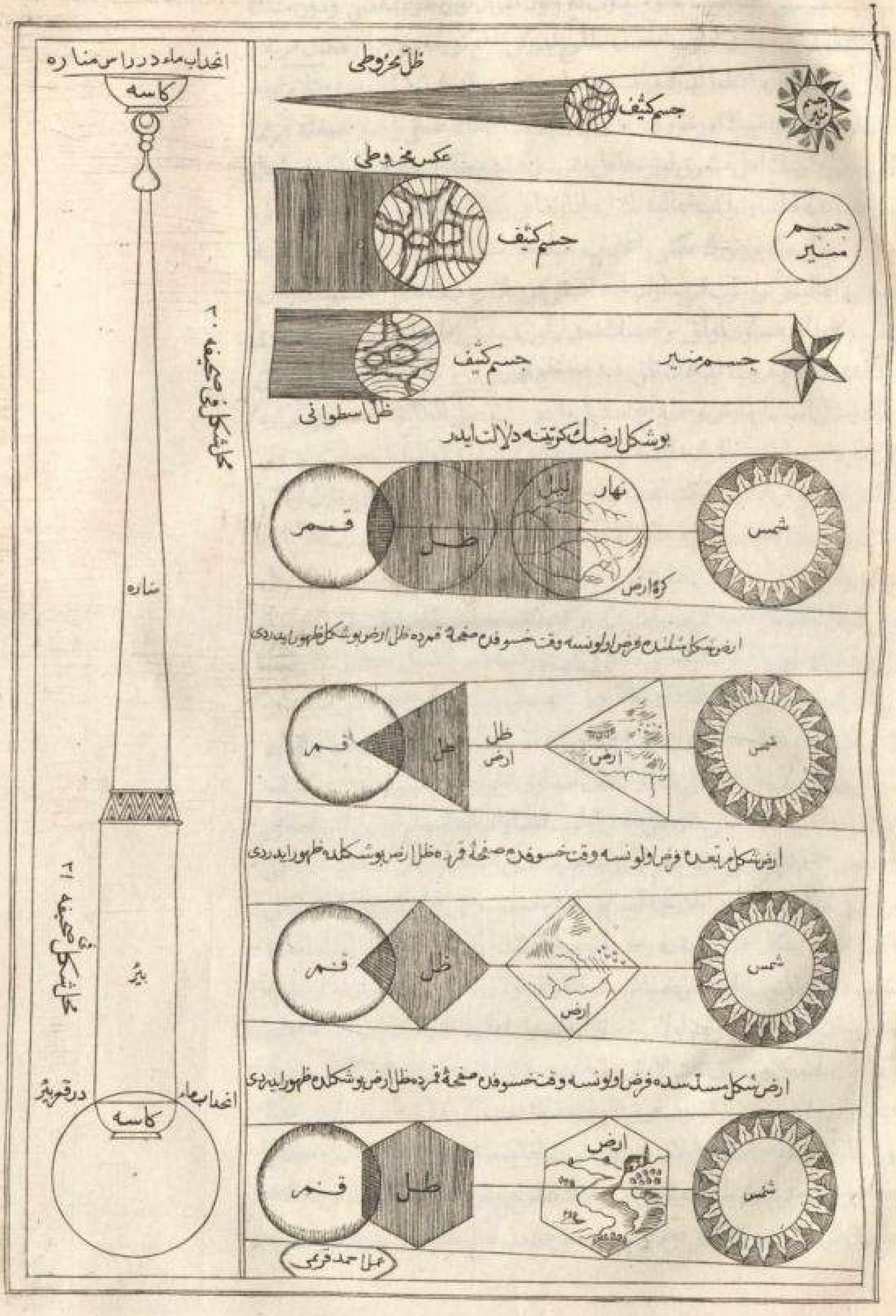

انجذاب ماء در رأس مناره
کاسه
مناره
بئر
انجذاب ماء
درقعر بئر
کاسه
ظل مخروطی
جسم کثیف
عکس مخروطی
جسم کثیف
جسم منیر
جسم منیر
جسم کثیف
ظل اسطوانی
بوشکل ارضک کرویتنه دلالت ایدر
نهار
لیل
قمر
ظل
کره ارض
شمس
ارض شکل مثلث فرض اولنسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بوشکل ظهور ایدردی
قمر
ظل
ظل ارض
ارض
شمس
ارض شکل مربع فرض اولنسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بوشکلده ظهور ایدردی
قمر
ظل
ارض
شمس
ارض شکل مسدس فرض اولنسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بوشکلده ظهور ایدردی
قمر
ظل
ارض
شمس

کوکبك اجزاسی شیئا فشیئا طلوع ایدوب کیروا ول منوال اوزره طولونمه سنی ودون سنده
کوکبك مقداری مساوی اولوب افقدن طلوع ایدرکن عظیم کورنمه سی زیرا ارضدن مرتفع
ومتراکم اولان ابخره اقتضا ایدرکه وراسنده شیء کندی قدرندن زائد کورینه مثلا براوزم
دانه سی صوایچنده بیوك کورنور ودائما روی زمیندن سمانك نصفی یاخود نصفنه قریب
کورنمه سی وکوکبك اهل مشرق اوزرینه اهل مغربدن مقدم طلوعی وغروبده عکسی وشمال
طرفنه کیدنه قطب وکواکب شمالیه نك ازدیاد ارتفاعی وکواکب جنوبیه نك ازدیاد انحطاطی
وجنوبه سیر ایدنه بو امورك عکسی وانحداب میاه بحار ستر اتدیکی اسافل جبالك توجه
ایدنه اولا اعالیسی کورنوب قریب اولدقچه اسفلی کورنمك ومدت ظهورکوکبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوی اولمق وشمسك معدل اوزرنده ایکن زمان ظهور وخفاسی مساوی
اولدقده طلوع وغروب ایدیجك ظل خط مستقیم اوزره بری برینه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالی استدارهٔ ارض وسمایه نیجه دلایل واردر تذییل الطابع خسوف قمر کرهٔ
ارض جرم شمس ایله جرم قمرك مابیننه توسط ایتمکله قمرك نوری زوالندن عبارت ایدوکی
آنفا متن کابده بیان اولنوب وقت انخسافده صفحهٔ قمرده دائره شکلنده ظاهر ونمایان اولان
ظلمت کرهٔ ارضك ظلیدر ودایره شکلنده نمایان اولدوغی ارضك کریتنه یقینا دلیلدر
دیمشلر واکر ارض کری اولمیوب هیئت اخراده واقع مثلا مثلث ویا مربع ویا مسدس الشکل
اولمق فرض اولنسه صفحهٔ قمرده وقت بدرده انخساف تقریبیله ظاهر اولان ظل ارض دخی
دایره شکلنده ظهور ایتمیوب اول دخی مثلث ویا مربع ویا مسدس الشکل کورنمك اقتضا
ایدردی که بو جمله تجربه ومشاهده نك خلافیدر وبودخی بدیهیدرکه جسم مضیء مستدیره
حائل اولان جسم کثیف مستدیر بحجمده جسم مضیء یه مساوی اولسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانی اولوب ظلك غلظتی طائلا ما طال مساوی اولور وجسم مضیدن جسم کثیف
بحجمده زیاده اولورسه انك ظلی مخروطیء ناقص اولوب ممتد اولدقچه اتساع اوزره اولور واکر
جسم مضی جسم کثیفدن بحجمده اعظم اولورسه جرم شمس ایله جرم ارض کبی انك ظلی
مخروطی الشکل اولوب ممتد اولدقچه تضایق اوزره متناهی اولورکه بو جمله نك اشکالی
بالاده صحیفهٔ اشکال هندسیه ده رسم وتصویر اولنمشدر وکذلك حوادث فلکیه امکنهٔ
متعدده ارصاد اولنوب وقت سحرده جانب شرقده واقع اولان خسوف وکسوف اهالیء غربیه
کورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وکسوف اهالیء شرقیه کورنمز ووسط سماده
واقع اولان خسوف وکسوف تحت الارض مقابله ده ساکن اولنلره کورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وکسوف فوق الارض مقابله ده ساکن اولانلره کورنمز فعلی هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهالیسنه شرق اهالیسندن مقدم
کورنور وشرقیلرك طلوع وغروبی غربیلرك طلوع وغروبندن مقدم اولورکه
بو احوال کره نك غیریده اولمق احتمالی یوقدر وبو جمله دن قطع نظر هند شرقی وغربیه

بحر محیط ایله سفر وشرقا وغربا دریای مرقوم ایله کشت وکذار امکانی ظاهر اولوب غربدن
کیدوب شرقدن طولاشوب کلن سفینه لر احوالی استدارهٔ ارض دعواسنی اثبات
واستحکامنده دائر سوق اولنان بالجمله براهین وادله نك خاتمه سی اولوب باب منازعه یی سد
ایتمشدر تم تذییل الطابع قاعدهٔ استداره یه مبنی فنك مسائل غریبه سی واردر
سئوال وهم استغراب اولنور اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصدك بری شرقه وبری غربه کیدوب بری یرنده اوتورسه اول کیدنلر خط مستقیم
اوزره حرکت متساویه ایله یوریوب شرقی غربدن وغربی شرقدن کلوب برکونده اول شخص
یاننده جمع اولسه لر اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی یه نسبت خمیس وشرقی یه
نسبت سبت اولور سری بودرکه غربینك ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمسه موافق
کتمکله شرقینك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله وبو تفاوتدن یدی کونده برکون وبر کیجه نقصانی حاصل اولوب اکا نسبت اول کون خمیس
دوشر کذلك شرقینك سیری مسیر شمسه مخالف اولمغله غربینك عکسی سبع دور مقدم
غروب ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن برکون بر کیجه حاصل اولور ویوم مزبور اکا
نسبت سبت دوشر ایکنجی بودرکه وجه ارضده بر بیر عمیق واوزرنده بر منار اولسه قویی دبنده
بر کاسه یی طولدرب اول صویی رأس مناره ده کیرواول کاسه یه قوسه لر المیوب زیاده کلور زیرا
دائره مرکزدن بعید اولدقجه قوسنك انحدابی قلیل اولور عناصر اجزاسی نه حیزده
اولورسه کره دن بر قطعه در کاسه اغزنده واقع دائره قوسی اشاغده منحنی ورأس مناره ده اکا
نسبت مستقیم اولمغه قریبدر اول اجلدن بر فضله لازم کلور اوچنجی بودرکه بر منار
شرفه سنده ایکی یردن بر حجر القا اولنسه مابین مسقط حجر مسافه ده کمتردر مثلا شرفه زك
برکارندن برکاری ایکی ذراع اولسه مابین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلك ایکی دیوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولك مبدأ ومنتهاسی برا اولماز
کتدکجه تقارب مرکز ارضده تلاقی یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسایل مستغربه
تصحیحنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره ودیوار غایت یوکسك وبئر زیاده عمیق کرککدرکه
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بوندن اقدم بو مسائله مشاکل اوچ مسئله خاطره
خطور ایدوب مسائل فقهیه یه ارجاع ایله شیخ الاسلام بهائی افندیدن استفتا ایتمشیدم
جواب صادر اولمغله فیض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزایا ایله نفکه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفیض الاقدس دیمشیدم مسئلهٔ اولی
زید انکلیس کمیلری ایله عرض تسعینه وارد قده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئلهٔ ثانیه زید عمرو
ایله اشراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله یی
قواعد هیئته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید تقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج
میل

هيئت عالمك شكل مسطحيدر كه رأى بطلميوسده
افلاك وعناصر بو سياق اوزره تعداد وترتيب اولنشدر

هيئت عالمك شكل مسطحيدركه فلك البروج
ومدارات كوسترلمك ايچون رسم وتحرير اولنمشدر

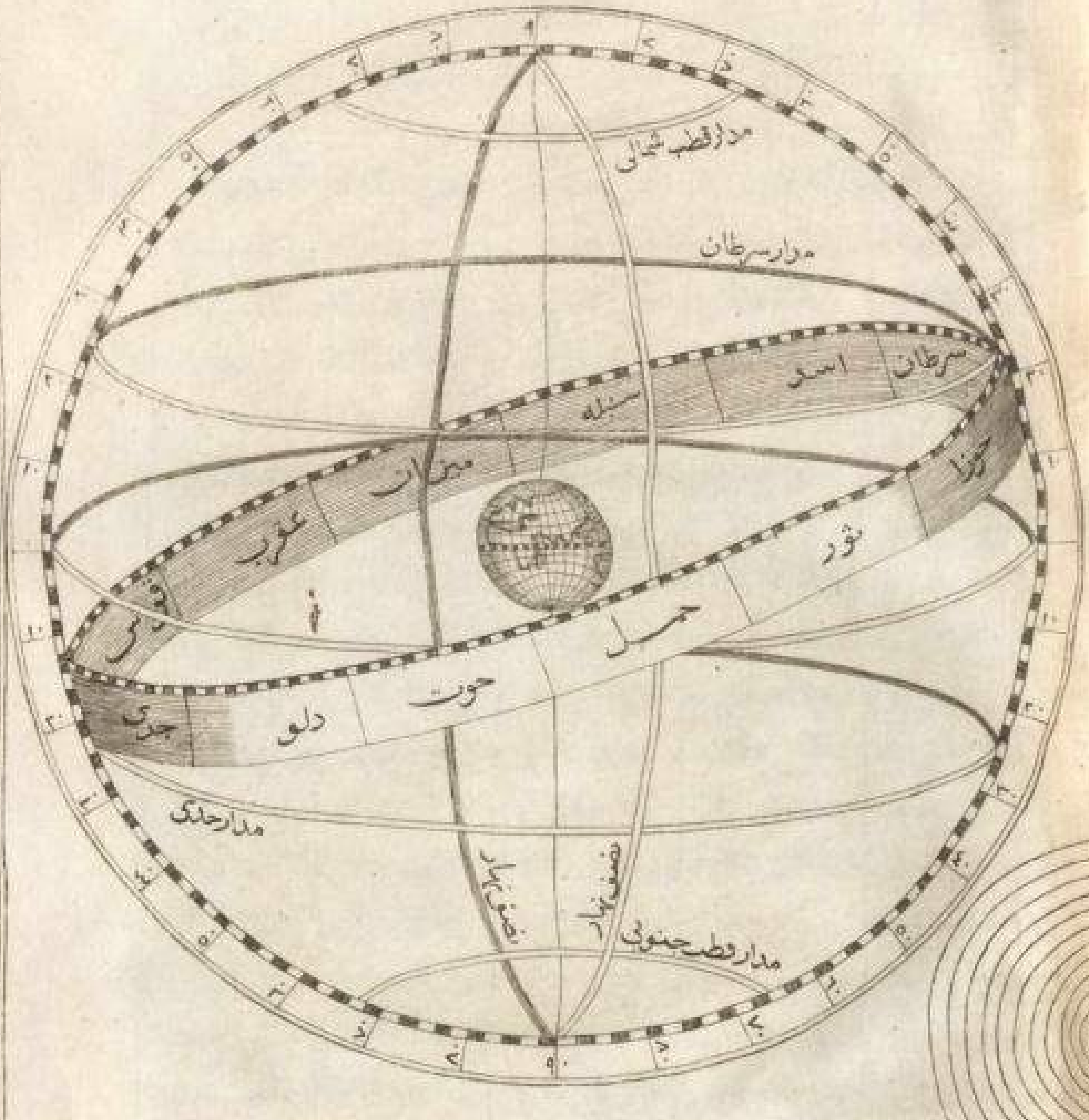

میل کلی دن چوب تدریجله زمان مدیدده افق استوایه منطبق اولور سایر سیارات
منطقه لری دخی انلک کی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع اتمش اولور دیو وجه توفیق
بویله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بر وجهله توفیق ممکن دکلدر اکر ممکن اولورسه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی   مسئلهٔ ثالثه زید
مکه شهرندن غیری یرده بر مکان واردرکه اول مکانده جهات اربعه قبله دردیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه ارقنقیسنک واقع اولور بو اوج سؤالک جوابنه
تعرض اولنیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مراد ایدن شرحن کوره بونده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی   امر خامس اجمال حال افلاک وعناصرده در چون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بری برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاک بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
بر طوپ شکلنه کیرمشدر وسطنده بر نقطه که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلک اعظم جمله یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلک اطلس دخی دیرلر وکون برکیجه ده شرقدن غربه دورنی تمام ایدر و ایچنده
اولان افلاکی دوندرر طلوع وغروب یومی انک حرکتی ایله در قطبلری قطب عالم ومنطقه سی
معدل النهار تسمیه اولنور اندن اشاغی فلک البروج وفلک ثوابتدر اون ایکی برج انک
منطقه سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه ده بر درجه قطع ایدر ویدی سیاره دن غیری جمله کورینن
کواکب بو فلکده در بعده فلک زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دورنی تمام ایدر بعده فلک مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه ده بر دور تمام ایدر
بعده فلک مریخ دخی انک کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بر دورن قطع ایدر بعده
فلک شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دورنی تمام ایدر ودور دخی
اولنق قطعی دکلدر بعده فلک زهره سنهٔ شمسیه ده بر دفعه بعده فلک عطارد دخی
انک کبی بر سنه ده وفلک قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرک
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلک قمر بر مجوف کره در که عناصر اربعه انک
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بو ترتیب اوزره
تذییل الطابع   اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقک اذن وارادت علیه سیله
جمیع اجرام افلاک واجسام عناصر اوراق کلم مثال بر برینک درونده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بو نظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بویله بر هیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلک اجزاسنی

تشریحنده یعنی هیئت عالمی تفصیل وبیاننده بسط کلام وتمهید مرام ایلدکلرنده کاه اجرام مرقومه نک عددلرنده وکاه کیفیت اوضاع وترتیبلرنده وکاه حرکات وسکنلرنده وبونلره متعلق امورخصوص سائره یی تحریر وبیاننده اختلافدن خالی اولمیوب منهاج مختلفه یه سالك اولدیلر پس علم هیئت وحکمت ظهور ایلدوکی زماندن تابو زمانه کلنجه حکماء فیثاغورسیین وانلره تابع بعض متأخرینک وجمهور حکماء مشائیین وانلره تابع اکثر هیوینک هیئت عالم احوالنه دائر امارات وادله لری اوج نوع شکل وصورتدن نتیجه ویروب وهر شکل وصورتک زیر نقاب حجابنده مستور ومتواری شاهد معنای دلارام مقصود شرح وبیانیله ظاهر وپدید اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه کر میدان شرح وبیان اولان شکل وصورت عالمده قوانین حکمت وهیئت اوزره مشاطهٔ براهین وادلهٔ قویه ایله مزین اولان دیدار صورت دلربایه ناسدن بربولوك طائفه فریفته اولوب روایات ودرایات مختلفهٔ جمهور حکمایه کونه اختلاف فیله اوج مذهب مستقله افراغ وعالم جسمانینك یعنی کرهٔ عالمك تفصیل ورسم وتصویر وتسطیحی مذاهب ثلاثه عنوانیله اشتهار بولدی مذهب اول سردفتر حکما اولان ارسطونك واکا تابع رئیس علم هیئت اولان بطلمیوس مذهبلریدر مذهب ثانی حکمای متقدمیندن فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن صاحب رصد قوپرنقوش نام حکیم مذهبلریدر مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تیقوبراهه نام حکیمك مذهبیدر علماء لاتین رأی اول اوزره اولان هیئته هیئت قدیمه ورأی ثانی وثالث اوزره اولانه هیئت جدیده دیرلر انجق غفلت اولنمیه که احوال مرقومه یه اعتماد واعتقاد امور دینیه ولوازم اعتقادیه دن اولمیوب کرهٔ عالم هرنه شکل وصورتده اولورسه اولسون واجرام واجسام ترکیبی هرنه کیفیتده بولنورسه بولنسون وبو چرخ فلك هرنه تقریب ایله دونرسه دونسون عالمك جمیع اجزاسیله حدوثی انکاره مجال اولمدوغنه وبو هیکل بدیع الشکل صانع پرکمال جناب متعالك صنعی ایدوکندن غیری یه طریق محال اولدوغنه اعتقاد واعتماد لوازم دینیه دن ایدوکی متن کتابده شرح وبیان اولندی واکرچه امر مزبورده مذهب اول مرجح وجمله یه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانی وثالث مردود ودائرهٔ رغبت واعتباردن مطرود در مع هذا اینه هر شکل وصورتده صور اجرام عالیات واشکال اجسام سفلیات الخلاصه وجه تفاصیل کائنات هر حالده که عین اعتبار وچشم تأمل واختبار ایله نظر اولنسه بو بارکاه الهی وکارکاه صنع نامتناهیده اولقدر دقایق اسرار وحقایق اوضاع واطوار مشاهده اولنور که بنان بیان عد واحصاسنده قاصر ولسان تقریر استقصاسنده عاجز ومتحیر در بناء علی هذا مذاهب ثلاثه اربابنك احواللرینی تفصیله وبراهین وادله لرینی نقل وتحریره اکرچه بو محلده وسعت یوق لکن اشبو کتاب مستطاب جهان نما اسمیله مسمی قلنمغه حسب حالنه موافقتی التزام ایچون بو تماشاکاه فسیحة الفضای جهانده هرکسك بلدوغن کوردوکن بیلك واشتمك ارباب استقصانك مقتضای رشد کامل العیار واقتضای

طبع

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه نك اجمال مالی ایراد اولندقده هر برینك
وأینه کون احوال جهان تصوری وکرهٔ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشکال وصور دخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطو تلسك واکا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدرکه حکمای اسلامك دخی اکثری حکیم
مرقومك فلسفیاتنده رأینی اخذ وقبول ایتمشلردر پس حکیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك کلیه متن کتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده برجزء متوهم واردرکه اول
جزء متوهم مرکز عالم وزیرپای جمیع امدر و بو طقوز عدد سماواتك اکبر واعظمی فلك
اطلسدرکه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائره یی قبضهٔ حکومت
وزیر دست مکنتنه الوب یکرمی دورت ساعتده برکره جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دور ایدر پس دائما غروب وطلوع که لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولور انك حرکتنه منوط ومربوطدر و بو افلاك تسعه نك فلك اخیری فلك قمردرکه کائنات
جوی وعالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وکرات چهارگانهٔ عناصر انك دروننده
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی کل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مرکز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی کرهٔ ارض وماده سایر وماشی اولان اشخاصك
سرای فلك قمر سمتنه و پالری مرکز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر و بو مذهب اربابی
امور مرقومه ده اتحاد واتفاقدن صکره بعض اموره اختلاف ایدوب اولا بعض افلاکك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر ایله بری برلرینه مخالفت ایتدیلرکه اختلافلری کتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاکك عددلرنده اختلاف ایدوب اکثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاکی سکز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر و بعضیلر
رصد ایله فلکیاتده طقوز حرکت حس ایدوب افلاکی طقوز دردیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اکثر اسلامیان رصدلری دخی بوکا مطابق کلوب طقوز فلکدن
تفصیله قائل اولمیوب زیاده یه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار ایله جانب مجانب
رصدلر بناوالات تدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا میل کلی یی حقیقتی
اوزره تعیینده موافقت و بو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوکا ذاهب
اولدیلرکه فلك البروجك حرکت ثانیه سندن صکره بینه شرقدن غربه وغربدن شرقه گاه
اقبال وگاه ادبار ایله برك برغریب الطور حرکتی اولا و بینه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه امیز برعجیب حرکتی دخی اوله که بو حرکتلر میل کلیده مجربلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایکی حرکته باعث وبادی اولور ایکی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب والات رصدیه لری مقتضاسنجه بو فلکلر مضی وشفاف اولوب
کمال صفوتلرندن ناشی بونلری گاه بلوری وگاه جمدی وگاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر و محرك

اول اولان فلك اطلسى ديدكلرى ماورقنده فرض ايدوب عدد سماوات كليه حكماى مرقومون عندنده احدى عشره يه بالغ اولدقده اصحاب اديان وارباب ايمان اولان سعادتمندان بو مسافرخانهٔ دار فناى دنياده مدت اقامتلرينى تكميل ايدوب دار بقاى آخرته انتقاللرنده من فضل الله تعالى كندولرينه جاى مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پر نظام جنت احتشام مهيا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا مافوق سماء حادى عشرده بويله بر فلك عظيم الشان فرض ايدوب نامنه فلك اهل ايمان وقرارگاه سعادتمندان تسميه ايدوب طبقات سماوات بونلرك عندنده عدد اثنى عشره ده قرارداده اولدى ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ايدوب اگرچه كليات وجزئيات سماوات خلالنده فضله وياخود خلا اولمدوغنده اتفاق ايدوب سر طريقلرى بطلميوسه جمله تابع اولديلر لكن ماوراء سماواتده بحثى متواتر اولان خلا وملاء امرنده كه آنافساغوراس وبعض حكماء اوائل بو خلايى مادده دن مجرد بر بعد موجود ديمكله ومتكلمون اسلاميون بعد موهوم ايله تفسير ايتمشلردر اختلاف ايدوب بعضلرى ملاء وخلا امتناعنى براهين حكميه ايله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه يه الات رصديه تأثيرى وعقول بشرك حدتى نافذ اولمماز بو حال ايله مجهول اولان شيئدن بحث ومجهولاته وضع نام ونشان قدم ويقانك امتدادى مقدارندن بحث كبى مكابره وجربزه دن غيرى يه مؤدى اولمماز ديو بو بابده سكوتى ترجيح ايتمشلردر پس افلاك كليه يى طقوزه حصر ايدنلرك رأيى مرغوب وبو رأى حكماى اسلام عندنده دخى پسنديده ومقبول وآراى سائره مردود وعند العقلا متروك ايدوكى محلنده تفصيل اوزره شرح وبيان اولنمشدر انجق على كل حال مجرد افلاك كليه تعيينى احوال سموات ضبطنه وفا ايتميوب ارباب حكمت وقتاكه سبعهٔ سياريه عارض اولان امورى مشاهده يعنى كواكب مرقومه ده گاه استقامت وگاه اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبى ميل كليدن عبارت اولان ايكى انقلاب نقطه لرى بينلرينه سيرى تخصيص وگاه سيارات سائره كبى ايكى انقلاب نقطه لرينى شمال وجنوبه عظيم مسافه تجاوز ايله دور وسير وضيالرى گاه زياده وگاه نقصان وبوكبى حالات ايله گاه ارضه قريب وگاه ارضدن بعيد واحوال خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب گاه كلى وگاه جزئى الحاصل سماواتده بوكونه امور مختلفه يى نظرده معاينه وملاحظه ايلدكلرنده اسباب وعللنى شرح وبياننده وتقويم وتعديل وتنظيم وتسويه ده افلاك كليه درونلرنده يعنى متحد المركز ايكى سطح متوازيلرى بيننده واقع ثخنلرنده ارضى شامل وغير شامل مركزلرى وقطبلرى متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوى وغير متساوى نيجه نيجه اجزا فرض ايتمكه محتاج اولديلر وبونلره افلاك جزئيه وافلاك ثانيه ديديلر بو بابده رأى بطلميوسى حكماى اسلام دخى ترجيح ايلمريله فن هيئت طالبلرينه تخيل اجزاى افلاك آسان اولمق ايچون حكيم مزبورك رأينه مطابق اجزاء افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعيين اولندقده بو بابده توارد ايدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخيلات صفحهٔ بياننده

تجسم

صورة العالم الجسماني وترتيب اجرامه
من الافلاك والعناصر حسب ما يتصور
في السطح على راي بطليوس

بو صورتده اجرام افلاك وعناصر اوراق كلم مثالی
بربرينك درونده حال كرات عديده در وجهله
كرهٔ واحده شكلنه كيرمشدر ذكر اولنان عناصر
فلك قمرك جوفنده وكرهٔ ارض وسطنده قرار
ايدوب مركزی مركز عالم و زير پای جميع اجسامدر

رقمت وطبعت هذه الصورة المرغوبة
بدار الطباعة العامرة في البلدة الطيبة
قسطنطنيه سنه اثنا واربعين ومائة والف
على يد الحقير ابراهيم الجغرافي
عن متفرقكان دركاه عالي
فلك الافلاك
فلك الثوابت
جدي
دلو
حوت
حمل
فلك زحل
فلك المشتري
فلك المريخ
فلك الشمس
فلك الزهرة
فلك عطارد
فلك القمر

تجسم ایدوب بالمعاینه دیلهٔ غرور پیشه یه تماشاگاه مرام اولمق ایچون افلاکك کلیه اجزاسنك
اشکال وصوری رسم وتصویر اولندی وتعداد وترتیب افلاکده متن کتابه موافقت اولنوب
اجزاء افلاکك کلیه اجمالی دخی اول ترتیب اوزره ایراد واعلی دن ادنی یه وبالادن سفلی یه تنزل
طریقی مراعات اولندی فعلی هذا فلك اعلی که فلك تاسعدر وفلك الافلاك وفلك اعظم
وفلك اطلس وغیری نام وشان وعنوانیله شهرتیاب اولمشدر کتب هیئتده تفصیل وآنفا
اجمالا اشارت اولندوغی اوزره مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالم ایکی سطح متوازی بر له محاط
برجرم کریدر جمیع اجرام واجسامی احاطه بر له عالم جسمانی کندو یه نهایت بولمشدر سطح مقعری
جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لکن ماورای سماواتده خلا وملأ امتناعی فرض
اولنمغله سطح محدبی بر شیئه مماسدن بری ونقوش کواکب ونجومدن دخی عاری اولدی فلك
مرقوم بو کونه وسعت وعظمت ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایله درونده اولان
افلاکی جملةً وناری وهوانك برجزئنی دوندروب یکرمی دورت ساعتده دورینی تمام ایدر فلك
مرقوم تحتنده اجزایعنی افلاك جزئیه فرض اولنمغه احتیاج اولمیوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائره سی بونك محیطنده ایکی قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك
ثامن که فلك ثوابت وفلك البروج نامیله مشهور وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله
معروفدر مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالمدن بر جانبه مائل ایکی سطح متوازی ایله محاط
برجرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس وسطح مقعری
جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماسدر کواکب ثابتهٔ نامعدوده ونامحصوره ایله
محلی ومزین وتصاویر مخیلهٔ بروج اثنا عشر ایله منقش وملوندر ومحرك كل اولان
فلك الافلاك ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت وموافقت ایله یکرمی دورت ساعت
زمانده دورینی تمام ایلدیکندن غیری حرکت ذاتیه ایله قطب عالمدن غیری قطب اوزره
ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دونر وآهسته آهسته حرکت ایله تحتنده
مرکوز ثوابتی وتحتنده موجود بالجمله افلاکی اول جانبه الوب کیدر بعضیلرك رأی اوزره قرق
بیك وبطلمیوس قولی اوزره اوتوز التی بیك سنهٔ شمسیه ده دورینی تمام ایدر حتی بعض حکما
بودورك مدتنه بطلمیوس سنه سی دیوب مدت مرقومه تمامنده امور عالم باتقدیر خدای
لایزل سرتاپا تجدد ایدر دیمشلر فلك مرقومك تحتنده افلاك جزئیه فرضنه حاجت مس
ایتمیوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائره سی فلك مرقومك محیطنده فرض
اولنوب اشکال بروج اثنا عشر بو منطقه نك تقسیمنده تعیین اولنمشدر یعنی بروجدن هر برنده
فلك مزبورك اول مقدار حصه سنده رصد اولنان کواکبك مجموعهٔ هیئتی بر شکله مشابه
مشاهده ایدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسمیه اولمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك
ساحه سنده بر حصه درکه اول حصه داخلنده رصد اولنان کواکب بر رخط ایله بری برلرینه
وصل اولنسه اندن شکل حمل ظاهر اولور باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسیحة الفضاسنده کتب ازیاج وکتب صورکواکب ناطق اولدوغی اوزره قدمانك
رصدلری مقتضاسنجه بیك بکرمی ایکی کوکبی محتوی ذی الروح وغیری یه مشابه قرق سکز
صورت تخییل اولنمشدرکه اوچیوز قرق آلتی مرصوده یی اشتمال برله اون ایکیسی معلوم
ومشهور اولان بروج اثنا عشر اسمیله تسمیه ایلمشلردر وصور مرقومه نك یکرمی بری منطقه نك
جانب شمالنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن اوچیوز آلتمش کوکب صور مرقومه ده ضبط
اولنمشدر واون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن
اوچیوز اون آلتی کوکب بونلرك ساحه سنده تعیین اولنمشدر انجق خفی اولمیه که فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه کرك صور وکرك کواکب تعداد اولندیغی اوزره در
لکن یکی دنیا ظهور ایدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبوره امکانی حصول پذیر
اولدقده بحر محیط جنوبی ایله خط استوا ماوراسیله هند وچینه کشت وکذار ایدن
سفینه لر ایله حکمای غربیه دن علم رصد ماهرلرینك بعضیلری اقطار شرقیه یه سفر
وسیاحت واول آکافی سیر وتماشا ایلدکلرنده کوردیلرکه قطب سهیل اقطارنده نیجه کواکب
واردرکه قدما رصدلرنده وکتب صورکواکبده نام ونشانلری معدوم دفتر ازیاجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان کوکب رصد ایدوب ضبط وزیجیرلرینه قید ایدوب
کواکب مرقومه مواقعندن تشاکل ایدن اشکالی اون ایکی صورته تشبیه ایدوب حالا
کواکب مرصوده عددی محاسبیدن غیری بیك یوز اون ایکی یه وصورکواکب آلتمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنیع وتسطیح اولنان کراة مجسمهٔ افلاك بو جمله صورکواکبی شمول برله
تصویر اولنه کلمشلردر اسلامیان زیجلرینه مدخل اولمق ایچون صورکواکب مرقومه بو محلده
تمامیله ذکر اولندی منطقة البروجده واقع اولان صورکواکب اسماسی بونلردر حمل ثور جوزاکه
توأمان دخی دیرلر سرطان اسد سنبله که عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس که
رامی دخی دیرلر جدی دلوکه ساکب الما دخی دیرلر حوت که سمکتان دخی دیرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صورکواکب بونلردر دب اصغر دب اکبر تنین قیقاوس
عواکه صیاح دخی دیرلر جاثی علی رکبته سلباق طائرکه دجاجه در ذات الکرسی
برشاوش که حامل رأس غولدر ممسك الاعنه حواکه حیه یه تمسك ایتمشدر
حیة الحوا سهم عقاب که نسر طائر دخی دیرلر دلفین قطعة الفرس فرس ثانی
مرأه مسلسله مثلث منطقه نك جنوبنده واقع اولان صورکواکب بونلردر قیطس
جبارکه جوزا دخی دیرلر نهر ارنب کلب اصغر کلب اکبر سفینه شجاع باطیه
غراب قیطورس سبع مجمره اکلیل جنوبی حوت جنوبی رصد جدید ایله
بولنان اون ایکی صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندی طاوس هندی
نحل هندی مثلث جنوبی کلب بحری ذبابه حوت ذوالجناح اژدها غراب البین
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتی بروجه اجمال تعداد وکیفیت احوالی اجمالا ایراد اولندی
وبالمعاینه معلوم

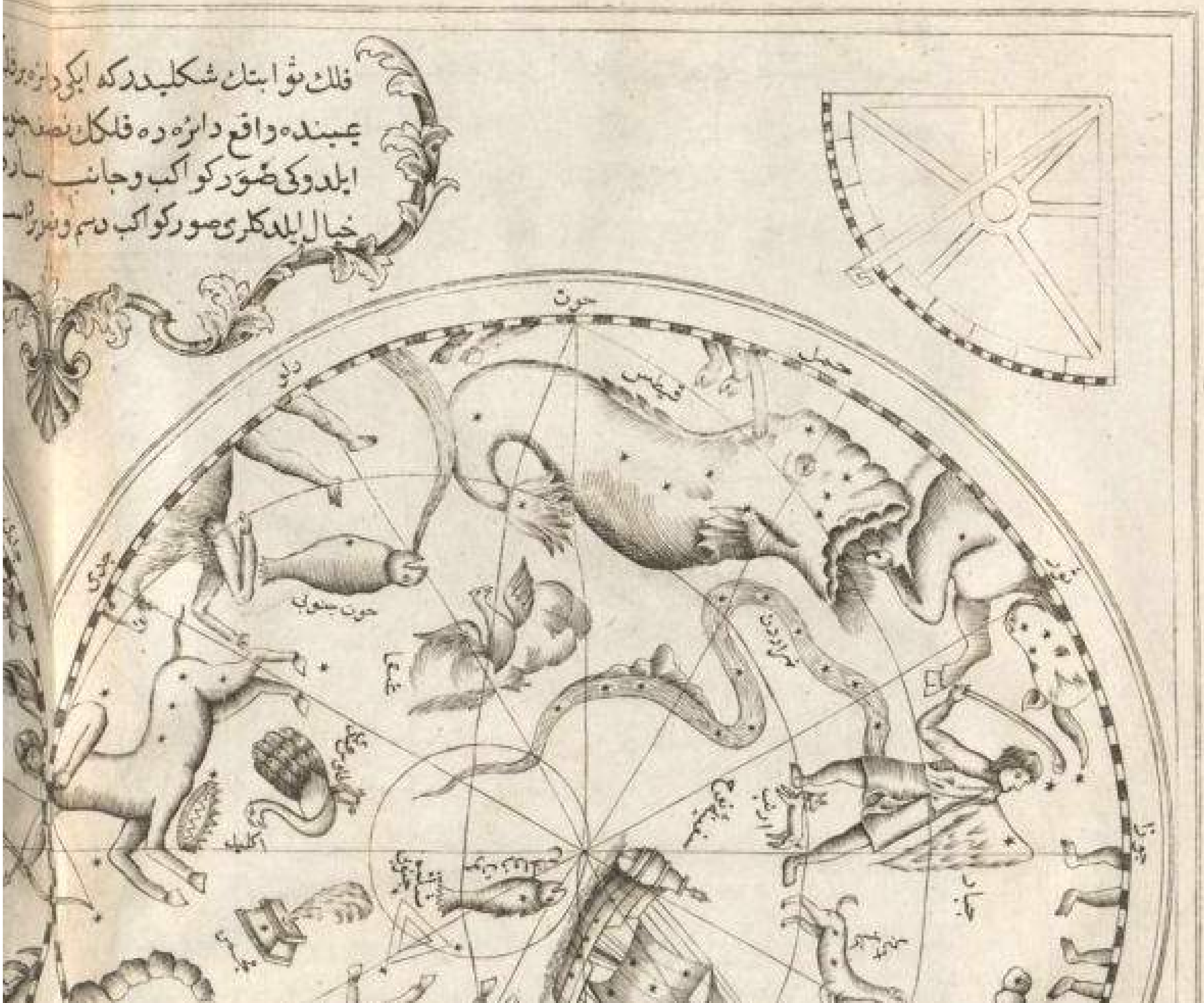

فلك ثوابتك شكليدركه ايكى دائره
عيبنده واقع دائره ده فلكك
ايلدوكى صور كواكب وجانب
خيال ايلدكلرى صور كواكب

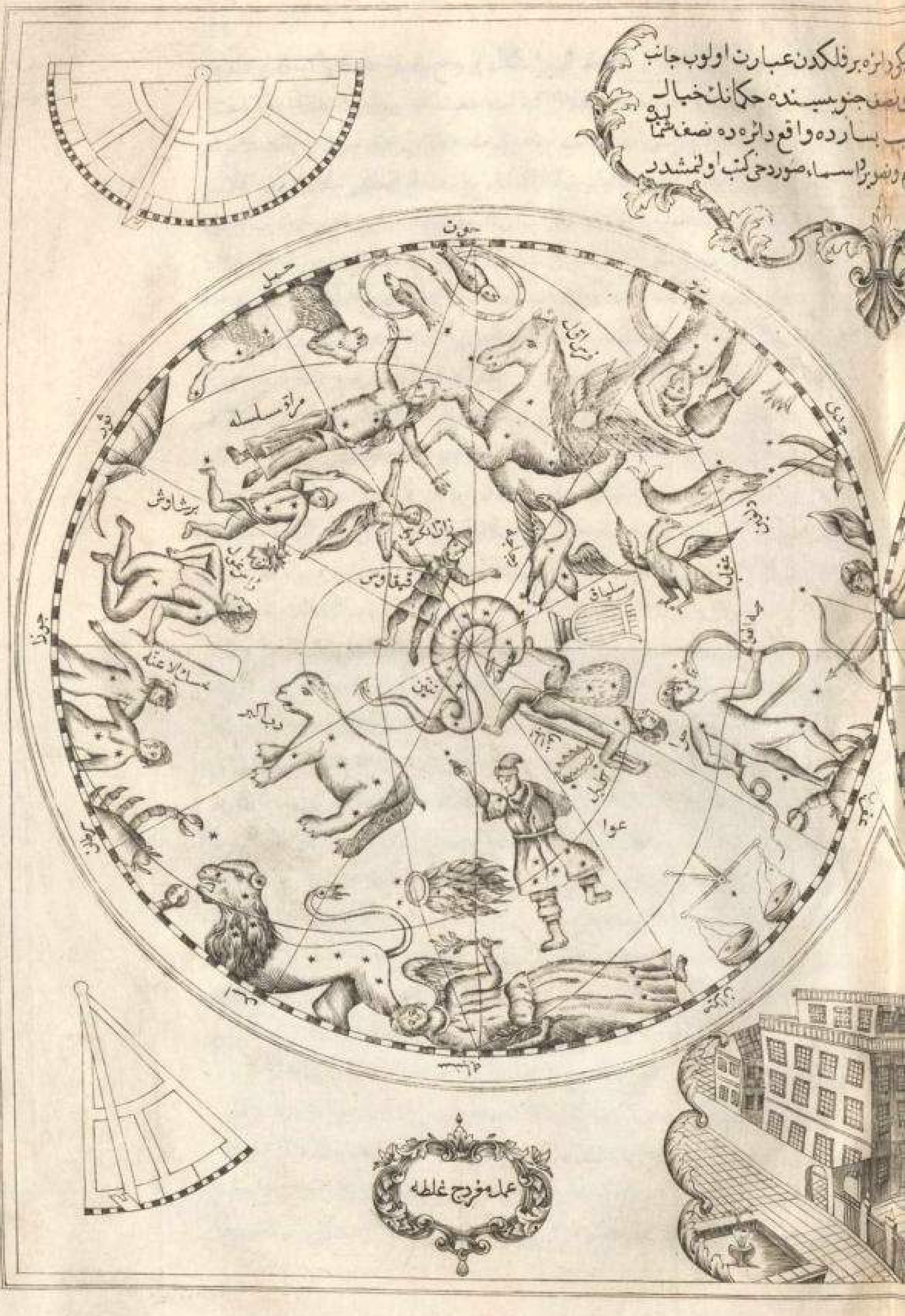
عمل مورج غلطه

وبالمعاینه معلوم اولمق ایچون فلك مرقوم اشكال بروج وصور وكواكبیله بومحلده رسم وتصویر اولندی بعد هذا افلاك كواكب هفت كانهٔ سیارهنك هیئاتی وكیفیت احوالی اجمالا ایراد اولنور پس سبعهٔ سیارهٔ مرقومه سماواتی جمله سندن فلك سابع كه فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علویین عنوانیله شهرتیاب اولان افلاك ثلاثهنك اعلاسی واعظمیدر وكوكب زحل كیوان لقبیله ملقب اولوب اهل نجوم بوكا نحس اكبر وهندو پیكردر دیمشلردر نتكیم مشتری سعادت كستره سعد اكبر ومریخ احمر جلاد منظره نحس اصغر دیمشلردر ومنظرگاه بانوی سما زهرهٔ زهرا ودبیر سما عطارد خوب سیما فلك شمسك تحتنده قرارداده اولملریله سفلیین اسمیله تسمیه اولنوب علویین وسفلیین جملهسنه نام دیگر ایله خمسهٔ متحیره دیمشلردر وكذلك شمس منیره نیر اعظم وقمر خوب منظره نیر اصغر دینلوب بو جملهنك زمرهسی سبعهٔ سیاره نامیله مشهور اولمشدر افلاك مرقومه هیئاتی تسطیح وتصویره وشرح وبیانه شروعدن مقدم جملهٔ سیارات احوالنه شامل قوانین هیئتدن بعض قانونك ذكری تقدیم اولنمق لازمدر قانون اول هر كره كه ایكی سطح متوازی ایله محاط اوله یعنی سطحین بیننده واقع اولان بعد فی جمیع الجهات مساوی اولوب فلكك بعض جزئی اغلظ وبعضیسی ارق اولمغله مختلف اولمیه فلا جرم بو وجه اوزره متشابه الثخن اولان ایكی سطحك مركزی كرهنك مركزیدر ومركز كره مركز عالمدر قانون ثانی هر فلك مجسم كه ارضه شامل اولوب ارضی محیط اولا ذكرلتی فلك ممثل فلك حامل وفلك مایل كبی فلا جرم اول فلكك ایكی سطحی متوازی اولور پس فلك تدویر كه افلاك سیارهده ومذهب مختارده فلك شمسك غیریسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غیری سطح مقعرینه اعتبار اولنمغله تعریفدن خارجدر وبز ما نحن فیهمزه رجوع ایدوب دیرزكه زحل ایچون ارباب هیئت اوچ عدد فلك اثبات ایدوب اولكی فلك كه فلك كلیدر مركزده منطقهده قطبلرنده حركتده فلك البروجه مشابه اولدوغی ایچون ممثل دیدیلر ایكنجی فلك خارج المركزدر كه ممثلك تحتنده واقع اولوب تدویری متحمل اولدوغی ایچون حامل دیدیلر اوچنجی فلك تدویردر كوكب زحل بونك جرمنده مركوز اولوب معادوران ایلدوكی ایچون تدویر دیدیلر فعلی هذا زحلك فلك ممثلی كه فلك كلیدر ایكی سطح متوازی برله محاط بر جرم كریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرینه وسطح ادنیسی تحتنده اولان فلك مشترینك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك كلیهٔ سائره كبی اولا فلك اعظمك حركتنه تابع اولوب حركت اولی ایله مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ایدر ثانیا فلك ثامنك حركت ذاتیهسنه تابع اولوب غربدن شرقه كیدر ثالثا بالاده مذكور رأی مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ایله واقع رعشه آمیز حركتی تأثیریله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ایدردیر لكیف ما كان حركات مرقومهنك جملهسی طبیعی وذاتی اولمیوب افلاك سائره حركاتندن

ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکک حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر فلاجرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفت کانه سیاریه عارض اولان اقامت واستقامت ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرأت هیئتلری صور مختلفه کوستردی وبومحلده تسطیح وتصویرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه حقیقتنده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولماز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه تسویه سیچون فرض اولنوب کویاکه اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیب بدن کلی فلکه ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر واول کره نك سطح محدبی فلك اولك سطح محدبی ایله برمحلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمزینهاده مشترکه اوج اسمیله مسمی برنقطه ده تماس ایتمشلردر که مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماس دیر نقطهٔ مشترکه ده که آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفله اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضروره مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالورکه بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محوید کرهٔ حاویه رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله کره نك فلکی تتمیه مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ احوال کواکبه بومقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل برفلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبرحیثیت ایله مغرقدر که تدویرك قطری حاملك ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط برجرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده

مرکوزدر

مركوزدرو برحيثيتله مغرقدركه كوكبك سطحى تدويرك ايكى قطبى منتصفنده واقع برنقطهٔ
مشتركه ده تدويرك سطحنه مماس اولمشدر يعنى كوكب تمامه جرم تدويرده واقع اولوب
سطحى سطحنه تماس ايتمشدر چون فلك زحلك اجمال حالى ايرادوترتيب اجزا وكيفيت
شكل وهيئتى اشــارت اولندى فلك مشترى وفلك مريخ وفلك زهره نك دخى هيئتى
من كل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر برى ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدر فلاجرم هر برينك سطح محدبى فوقنده اولان فلكك سطح مقعرينه وسطح مقعرى
تحتنده اولان سماك سطح محدبينه مماس اولوب بووجهله اولان سطحينك مركزى مركز
كره درواول دخى مركز عالمدر وافلاك مرقومه نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ايدن
سباق وسياق اوزره ممثل وحامل وتدوير اثبات اولنوب بالرؤيه صورت اختلافده تشكل
ايدن حاللرى بوطريقله نظام پذير اولمشدر بوجمله افلاك حركت اولى ايله شرقدن غربه
وحركت ثانيه ايله غربدن شرقه دوران وعلى قول حركت عرضيه ايله دخى رعشان ولرزان
اولدقلرندن غيرى هر برينك حركت مخصوصه سى اولوب قدروجهى واسباب وعلل كتب هيئتده
بيان ومدت دورانى متن كتابده اجمالا اشارت وعيان اولنمشدر افلاك چهاركانهٔ مرقومه نك
هيئاتى طرز واحد اوزره واقع اولوب بينلرنده مغايرت بولنمدوغى اجلدن جمله نك احوالى
مشاهده اولنمق ايچون برينك هيئتى رسم وتسطيح ايله اكتفا اولندى بعد ذالك فلك رابع كه
فلك شمسدر اجمالا بيان اولنوب نيراعظم اولان افتاب عالمتاب بالجمله كواكبك اشهرى
وانورى اولوب ليالى وايام وشهور وسنون واعوام بونك حركتيله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت كانهٔ سيارنك سلك سطور نظامى خلالنده كوياتوردن بر فانوس زيروبالايه ضياپاش
اولمق ايچون مقام وسط كندويه آرامكاه اولمشدر فلكى دخى سيارات سايره افلاكندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المركز نامنده ايكى فلك اثباتيله بالجمله احوالى منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مركزى مركز عالم يعنى فلك اعظم وارضه شامل ايكى سطح
متوازى ايله محاط برجرم كريدر سطح محدبى فوقنده اولان فلك مريخك سطح مقعرينه وسطح
مقعرى تحتنده اولان فلك زهره نك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم مركزده ومنطقه ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغيچون ممثل ديديلر لكن ارباب رصد حركت شمسده
كاه سرعت وكاه بطو معاينه وجرم شمسى دخى كاه كمتر وكاه بزركتر مشاهده ايتمليله مركز
ارضدن كاه دوروكاه نزديكتر بولنمق اقتضاسى سبب اختلاف عدد اولنمغله بوكونه عقدهٔ
مشكلبندى حل ايچون فلك ممثل تحتنده خارج المركز وفلك اثبات ايتديلر وبوفلك ثانى فلك
اولك تحتنده ارضه شامل مركزى مركز عالمدن خارج ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدر سطح محدبى فلك ممثلك سطح محدبينه مماسدر برنقطهٔ مشتركه ده كه آكا اوج ديرلر مركز
عالمدن ابعد نقاطدر وشمس اول نقطه يه موافات ايلدكده مركز ارضدن غايت بعده واصل
اولمش اولور فلك مرقومك سطح مقعرى فلك اولك سطح مقعرينه برنقطهٔ مشتركه ده تماس

ایتمشدرکه اول نقطه یه حضیض دیرلر مرکز عالمه نسبت اقرب نقاط دروشمس اول نقطه یه مصادف ایلدکده مرکز ارضدن غایت قریده وتسفلده بولنمش اولور وجه محرراوزره فلک ممثل جرمندن خارج المرکز افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضرور ایکی کره باقی قالورکه ایکیسنک دخی سطحلری متوازی اولمیوب بعض جزئی اغلظ وبعضی ارق اولور وبو ایکی کره نک فلک ثانی یه انضمامیله فلک اول تمام اولوب فلک واحد حکمنه کیردوکی ایچون بونلره متمم دیرلر شمس ایسه سطح واحد ایله محاط برجرم کری مصمتدر خارج المرکز جرمنده ایکی قطبنک منتصفنده مرکوزدر وحیثیت ایله مغرقدرکه جرم شمسک قطری خارج المرکزک ثخننه مساوی اولوب شمسک محیطی خارج المرکزک محیطلریله ایکی نقطه مشترکه ده تماس ایتمشلردر بعد هذا افلاک زهره درکه قول اصح اوزره ثالث نه افلاکدر وفلک شمسک تحتنده ایدوکی ادلهٔ قویه ایله اثبات اولنمشدر فلک مرقومک شکل وهیئتی من کل الوجوه علویلر افلاکنه مشابه اولمغله مشابهتلرینه قیاس ایله بالجمله احوالی اوج عددافلاک تقدیریله ضبط ونظام ماهو المرامه افراغ اولنمشدر پس فلک اولی فلک البروجه مشابه اولان ممثلدرکه فلک کلیسیدر فلک مرقوم ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر سطح محدبی علی قول صحیح فوقنده اولان فلک شمسک سطح مقعرینه وسطح مقعری تحتنده اولان فلک عطاردک سطح محدبینه مماسدر فلک ثانیسی فلک اولک یعنی ممثلک ثخننده مرکزی مرکز عالمدن برجانبه میل وخروج ایله تقدیر اولنان فلک حاملدر فلک ثالثی فلک حامل جرمنده مرکوزو سطحی سطحلرینه مماس فلک تدویردرکه کوکب زهره فلک مرقومک ثخننده مرکوزدر فلک مرقومک حسب حالی ووضع وهیئتی امثالی اولان علویلر اشکالندن ظاهرو پیدا اولمغله تفصیل حالی طی اولنوب دیکران ایچون وضع اولنان شکل ایله اکتفا اولنمشدر بعد هذا افلاک ثانی که فلک عطارددر فلک مرقومک وضع وهیئتی اجزا جهتیله افلاک سائره یه نوعا مخالف اولمغله تفصیل حالی وتسطیح جسم وهیئتی افراد بالبیان قلنوب اهل هیئت وارباب حکمت عطارد ایچون ارضه شامل اوچ عدد فلک کبیر وارضه غیر شامل بر فلک صغیر اثبات ایدوب بحسب الرؤیه اختلاف آلود احوالی افلاک چهارکانهٔ مرقومه تعیینیله حسن نظام وصورت انتظام کوستروب مربوط ومضبوط اولدی فلک اولی فلک ممثلدرکه قطبلری منطقه ده حرکتده فلک البروجه مماثل وآکا مشابه اولدوغی ایچون ممثل دیمشلردر فلک مرقوم ممثلات سائره کبی ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلک زهره نک سطح اسفلنه وسطح اسفلی تحتنده اولان فلک قمرک سطح اعلی سنه مماسدر بعده فلک مدیردرکه ذکری آتی ایکی فلک خارج المرکزک اول وثانی یی حاوی وافلاک چهارکانهٔ عطاردک ایکنجیسیدر فلک مرقوم مارالذکر خارج المرکز ثانی محوینک مرکزینی ادار ایتدوکی ایچون کند وسنه مدیر دیدیلر ورسم مشروح وطرز وطور معهود اوزره خارجة المراکز اولان افلاک سائره ممثلاتک ثخننده جابکیر اولدقلری کبی

کبی اشبو فلك مدیر دخی ممثلك تحتی داخلنده مقام طوتمشدر بر حیثیت ایله که مدیرك سطح
محدبی ممثلك سطح محدبنه اوج ایله مسمی و تجزی قبول ایتمز قابل اشارت حسیه بر نهاده
مشترکه بر نقطه ده تماس ایتمشلردر فلك مدیر مرقومك سطح مقعری ممثل سابق البیانك سطح
مقعرینه قابل اشارت حسیه تجزی قبول ایتمز بر نهاده مشترکه حضیض نامیله مسمی بر
نقطه ده تماس ایتمشدر فلك مرقومك مرکزی محلنده بیان اولندوغی وجه اوزره مرکز عالمدن
خارجدر بعده هذا ایکی خارج المرکزك ثانیسی یعنی عطاردك فلك ثالثی که خارج اول اولوب حامل
مرکز تدویر اولان فلك مدیری محویدر و مدیر ممثلك تحتنده اولدوغی وجه اوزره بو دخی
مدیرك جرمنده مرکوزدر و حاملك سطح محدبی مدیرك سطح محدبینه اوج ایله مسمی نقطه ده
مماسدر و حاملك سطح مقعری مدیرك سطح مقعرینه حضیض تعبیر اولنور نقطه ده
مماسدر و حاملك مرکزی مدیرك مرکزندن خارجدر که مقدار میل و خروج محلنده بیان
اولنمشدر بعده هذا افلاك تدویردر که عطاردك فلك رابعیدر و فلك تدویر ارضه غیر شامل
بر فلك صغیردر و حاملك ثخننده یعنی ایکی سطحی میاننده بر طرز ایله مرکوزدر که تدویرك
قطری حاملك ثخننه مساوی اولوب تدویرك سطحی حاملك سطحنه زیر و بالاده مماس
اولمشدر و کوکب عطارد که بر جرم کری مصمتدر رسم معدود و مرارا شرح و اشارت
اولندوغی طرز و طور معهود اوزره تدویرك ثخننده مرکوزدر فعلی هذا افلاك عطارد بو کونه وضع
و ترتیب و تجزیه برله بر شکل و هیئته افراغ اولنوب صورت تمام اولدقده فلك عطارده
اوج و ایکی حضیض ظهور ایدر که بری ممثلدن جزء کبی اولدوغی ایچون اوج ممثل و بری
مدیردن جزء کبی اولدوغی ایچون اوج مدیری دیرلر و حضیض ممثل و مدیری دخی بوکا قیاس
اوزره در و کذلك ایکی خارج المرکزك دورت متمماتی اولوب اثنان للمدیر من الممثل و اثنان
للحامل من المدیر دیرلر بعده هذا فلك اول که فلك قمردر فلك مرقومك دخی فلك کلیسی اجزای
مختلفه یه تجزی تقریبیله شکل و هیئتی امثالی اولان سیارهٔ سائره افلاکنه نوعا مغایر شکل
و صورتنده رونما اولمغله تحریر و تسطیحی افرادا بالبیان قلندی پس فلك قمر دخی دورت عدد
فلکه مشتمل اولوب ایکی اولکیلرك مرکزی مرکز عالمدر و اوچنجیسی خارج المرکزدر
و تدویری حاملدر دوردنجی فلك تدویردر پس کرهٔ عالم ایله متحد المرکز اولان ایکی
فلکك اولی که ثانی یی محیطدر محیطنده موجود نقطهٔ جوزهردن و فلك البروجه مشابهتدن
جوزهر و ممثل نامیله شهرتیاب اولمشدر فلك مرقومك سطح محدبی فوقنده اولان
فلك عطاردك سطح مقعرینه و سطح مقعری کندو افلاکندن فلك ثانینك محدبینه مماسدر
ایکی اولکیلرك ثانیسی که مائلدر منطقه سی منطقة البروجدن و ممثل دائره سندن بر جانبه
میل ایتدوکی ایچون فلك مائل اسمیله تسمیه اولنمشدر و بو فلك مائل جوزهرك جوفنده یعنی
سطح ادناسنك داخلنده قرار ایدوب سطح محدبی فلك اولك مقعرینه سطح مقعری عناصر
اربعه دن کرهٔ ناره مماسدر فلك ثالثی فلك حاملدر که رسم معهود اوزره مائلك ثخننده در

ومركزی مركزعالمدن خارجدر فلك رابعی تدویردركه فلك حاملك جز منده مركوزدر وكوكب قمردخی بر جرم كری مصمت اولوب كواكب سائره سیان كبی رسم سابق اوزره ثخن تدویرده مركوزدر فعلی هذا ممثل ومائل وحامل وتدویر دورت عدد افلاكیله فلك قمر منتهی اولدوغی هیئت ظاهر اولوب مجسمات رسم وتسطیح اولنه كلدوكی وجه اوزره بالمعاینه محسوس ومشهود اولمق ایچون هیئت فلك قمر بو محلده رسم وتصویر اولندی پس علمای هیئتدن مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسیم افلاك ذكرنده مسائل دلائلدن تجریده محاول بر له وجه محرر اوزره افلاكی اجسامیله ذكره محتاج اولدیلر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت مجسمه دیدیلر وتقریر اولندوغی اوزره عدد افلاك یكرمی دورت اولمق اوزره تعیین واعتبار ایتدیلر كه انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ایكی فلكی علویینك وزهره نك اوچر عطارد وقمرك دوردر فلكلریدر كه اشكال وصوری بالاده رسم وتصویر اولندی اما صاحب مجسطی ولك توابعی وجمهور مهندسین افلاك ذكرنده دوائر ایله اكتفا ایدوب احوال فلكیاتده اقامت دلائل واجرای براهین ایچون بو مقدار كافیدر دیمشلردر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت غیر مجسمه دینلوب فلك تاسع ایله فلك ثامن ایچون ایكی دائرهٔ متقاطعتین ذكر ایتمشلردر كه انلر اول فلكلرك منطقه لریدر وشمس ایچون دخی ایكی دائره ذكر ایتمشلردر كه بری ممثل وبری خارج المركزدن عبارتدر وانلر بر نقطه ده تماس ایتمشلردر كه اول اوجدر وبو اول رأیله دركه شمس ایچون تدویر اولمیه اما تدویره قائل اولانلر اوچ دائره ذكر ایدرلر بری حامل موافق المركز وبری دخی حامل خارج المركزدر كه بونلر متقاطعلردر وبری دخی دائرهٔ تدویردر اول دخی شول وجهله دركه مركزی محیط حامله منطبق ومحیطی خارج المركزه مماسدر وكواكب علویه وزهره نك هر بری ایچون بشر دائره ذكر ایتمشلردر كه انلر دائرهٔ ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیردر واول حامل ایله متقاطعدر وبری دخی دائرهٔ تدویردر كه مركزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون دورت دائره ذكر ایتمشلردر بری ممثل وبری مائلدركه انلر متقاطعلردر وبری دخی حاملدر كه نقطهٔ اوجده مائله مماسدر وبری دخی دائرهٔ تدویردر واول شول وجهله دركه مركزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون جمهور حامل مركز حامل ذكر ایتمامشلردر زیرا كه مائل حكمنده در اما بعضیلر ذكر ایتمشلردر وعطارد ایچون التی دائره ذكر ایتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیر وتدویر وحامل مركز حاملدر مدیری ذكر ایتمامشلردر زیرا كه حامل مركز حامل انك قائم مقامیدر وبعضیلر انی دخی ذكر ایتمشلردر شول وجهله كه مائله مماسدر پس جمهور مهندسین یانلرنده كه افلاك ذكرنده دوائر اوزرینه اقتصار ایتمشلردر واتوز دورت فلكدر شمس ایچون تدویر اولمادیغی تقدیرجه والا اوتوز بش اولور اما قمر ایچون حامل مركز حامل وعطارد ایچون مدیر ذكر ایدنلر یانلرنده اوتوز یدی اولور ومجسمه یانلرنده ایكی اصل اوزرینه دخی یعنی شمس ایچون كرك تدویر اولسون كرك اولماسون یكرمی دورتدر ولكن حركات ضبطی ایچون مجسمه دخی ینه بعض افلاكه

محتاج

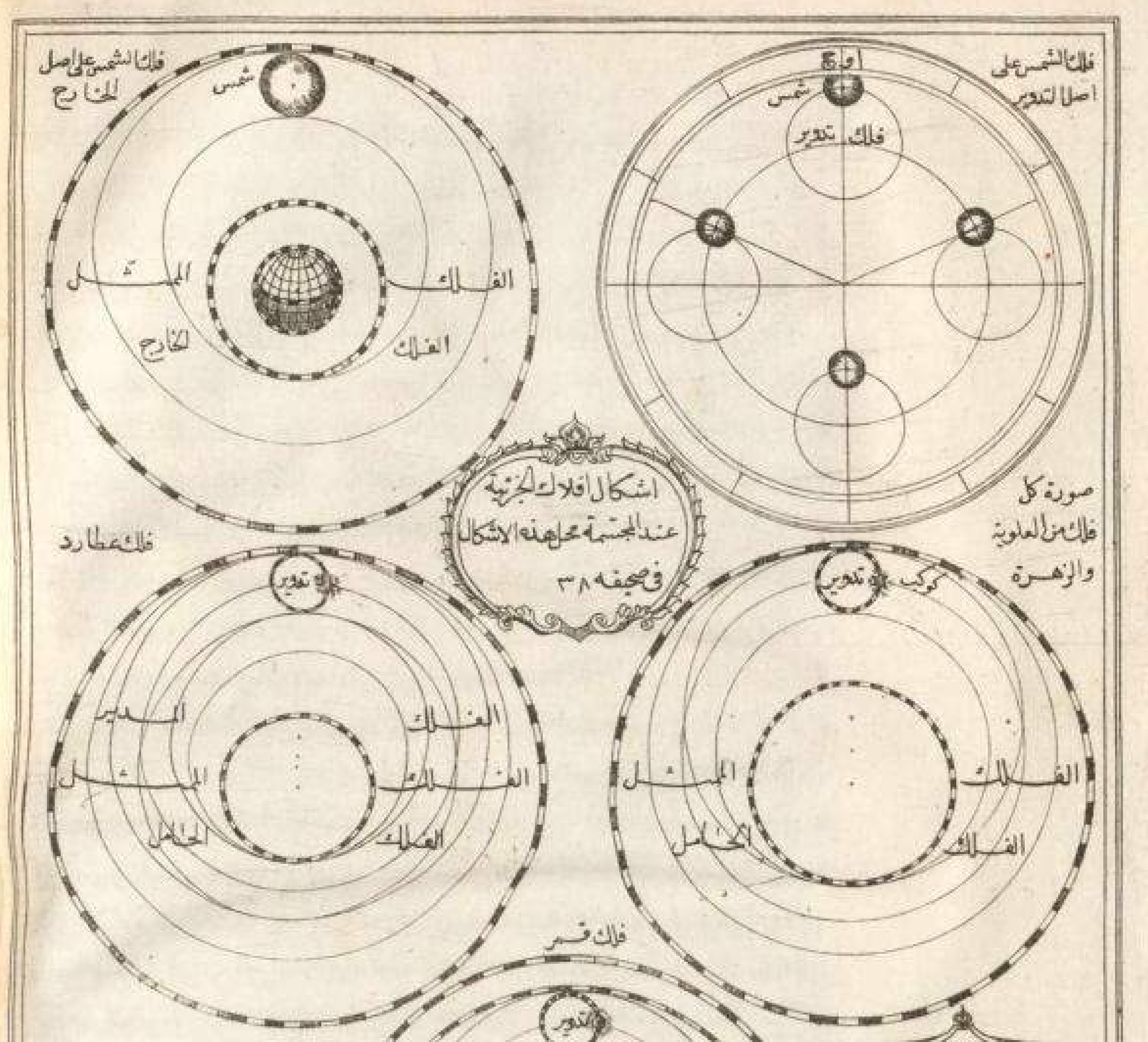

اشكال افلاك الجزئية
عند المجسمة محل هذه الاشكال
في صحيفه ٣٨
اشكال الافلاك عند غير
المجسمة محل اشكال في صحيفه
٣٣
عمل احمد
القريمي
فلك الشمس على اصل الخارج
شمس
الفلك الممثل
الفلك الخارج
فلك الشمس على
اصل التدوير
اوج
شمس
فلك تدوير
صورة كل
فلك من العلوية
والزهرة
فلك عطارد
تدوير
الفلك المدير
الفلك الممثل
الفلك الحامل
كوكب تدوير
الفلك الممثل
الفلك الحامل
فلك قمر
تدوير
الفلك الحامل
الفلك المائل
فلك عطارد
فلك الشمس على اصل التدوير
فلك العلوية والزهرة
فلك القمر
فلك البروج
فلك اعظم
فلك البروج و فلك اعظم
فلك الشمس على اصل الخارج

محتاج اولورلر چونکه اصحاب تجسیمك رأیلرینه کوره اشکال افلاك ایراد اولندی افلاکك بسط
اولنمسی ایچون دوائر اوزره اقتصار ایدنلره کوره دخی مهندسلرك رسم ایلدکلری صور افلاك
بو محلده ضم والحاق اولندی مذهب ثانی سابقا تقریر واجمالا اشارت وتحریر اولندوغی
اوزره علم حکمت اربابی وفن هیئت اصحابی اولان حکمای پیشین وپسینك دقت ایدن کرات
اجرام اثیریه واجسام عنصریه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هیئتنی وکیفیت ترتیب
واوضاعی وحرکات وسکناتلری احوالنی کشف وبیان ایلدکلرنده مذاهب مختلفه یه
ذهاب ایله فرق ثلاثه یه متفرق اولمشلردی مذهب اولی اختیار ایدن فرقه نك هیئت عالمه
دائر رأی رزین اصابت قرینلری تنقیح اولنوب ثبت سلك سطور قلندی مذهب ثانیه
میل ورغبت ایدن فرقهٔ حکما شمس منیر مرکز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارگاه
ایدینوب ارض ایچون حول شمسده دوران وحرکت وسماواتده آرام وسکونت وقوعی ظنیله
دعوالرینه استحکام ورأیلرینه نظام سوداسیله بو وادیده تکاپو وبو طریقده جست وجو برله
کرهٔ عالمك حاوی اولدوغی اجرام علویه واجسام سفلیه نك کیفیت احوالنه دائر اقوال و
آرالرینی افراغ ایلدکلری صورت بودرکه ذکر اولنور ولکن غفلت اولنمیه که امر مزبور امور
اعتقادیه دن ولوازم خلقیه دن اولمدوغی مرارا وکرارا اشارت وبو محلده ایراد اولنمق لازمهٔ
حالدن اولمیوب بلکه مستدرك ومستهجن عد اولنور ایکن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأیی اجمالا
تنقیح وتقریر وقید تحریر اولنوب اقوال وآرالری تفهیم وظاهرده اوات ومشاهده ملاحظه ایله
اجرام واجسامك کیفیتلرینه دائر طرح وتسطیح ایلدکلری صور واشکال دخی الحاق اولندی
تاکه میدان بی پایان فضل عرفان شجیعلری وصحرای فسیحت الفضای علوم ومعارف
آشنالری الحاصل ارباب کمال ودقت واصحاب حمیت وغیرت اولان فضلای عصر
بعد الاطلاع بو رأیه اعتراض وحکیمانه وضع وحرکت برله سوق براهین واضحه واحضار ادلهٔ
قویه برله بنای آرای نافرجاملرینی هدمه همت بیوروب کارکاه خارج سطورده وسعت اوزره
بو مطلوبك حصولنه وسیله اولمق امیدیله ترك اولنان بیاض یرلره محل بمحل حاشیه لر یازوب
مذهب اوله شهرت وتقویت وبو کتاب مستطابه زیب وزینت ویره لر واکرچه بو مذهب
عاطله حکمای اسلام جانبلرندن دخی اعتراض بر وقتده خالی اولمیوب قول ناشایسته لری
نه وجهله منع وردوسندلری نه شکل وصورت ایله ابطال اولندیغی کتب هیئتده مسطور
ومصرحدر ولکن هرچند که عاطل وباطل ایسه ده مذهب قدیم ورأی عتیق حکما اولمغله
هر عصر وزمانده مائل وراغبی وحارس وحامیسی بولنوب بو رأیی تأیید سوداسی وتقویه
هواسی غیرتیله کتب ورسائل وافره دخی تألیف وتدوین اولنمشدر انجق اول کتبك فحواسی
بو محلده تقریر وتحریر اولنمق تطویل بلا طائله مؤدی اولمغله تفصیلدن کف زبان قلم
قلنوب اجمال واقتصار اوزره ایرادی مراد اولنمغله بو مطلوبه وصوله کفایت ایدر مأمولیله ملل
مسیحیه حکماسی میانده قریب العهد اولان پورقو چیوش نام حکیم ومصنف علم حکمتده

متقدمین ومتأخرینك رأیلرینی حاوی اولمق ایچون جمع وتألیف ایلدوکی کتابك جلد ثالثنك باب ثالثنده عالم جسمانینك کیفیت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالرینی تلخیص ایدوب اولا قدیم الایامدن تازمانه کلنجه بومذهب عاطلك مآللری وبوطرز وطور ناهموارك قائللری کیملر ایدوکنی اشارت وبیان ثانیا مذهب مزبوره کوره هیئت عالم وترتیب اجرام واجسام وکیفیت حرکت وسکوننی مختارلرینه دائر رأیلرینی تنقیح وتبیین وظاهرده تفهیم ایچون هیئت عالمك اشکالنی رأیلرینه مطابق رسم وتصویر ثالثا بومذهب اربابنك اقوال وآرالرینی اعطال وابطال ایچون مخالفلری جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق اولنان ادله واسوله واجوبه یی جمع ایتمکله بومحلده کتاب مزبورك باب ثالثی ترجمه اولنوب اشکالی دخی نقل اولندیکه عبارتك مآل ومفادی بودر تازمان قدیمدن بووقته کلنجه سالف سنین وازمنه ده منسلك قرونك جمله سنده حرکت ارضه قائل اولان رأیك قائلی منقطع ومعدوم اولمیوب هرآنده روی زمینده میـــان اناماده بومذهب حمایه ایدیجیدن خالی اولمامشدر دیو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتی سردفتر طائفهٔ مشائین اولان ارسطوطالیس کتب مفصله سنده تحقیقله روایت ایتمشدرکه اولا فیثاغورس واتباعی بورأیه ذاهب اولوب رأیلرینه کوره ناردن عبارت اولان افتاب عالمك بی جملهٔ عناصرك اکملی وجمیع اجرام واجسامك مرکزی اولمق اوزره تاحاق وسط عالمده محاط وساکن وضع وارضی انك حولنده کوکب سیاره دن بری حرکت ایتدرمشلردر وخفی اولمیه که بوقولینه ارسطوطالیسك فیثاغورس ایله اتباعندن روایت ایلدوکی اخر قولنه که اجرام اثیریه حرکت ایدرلر وحرکتلریله یکدیکرندن جاری برنغمهٔ موزونه ودورانده مطردالاطوار برمنظوم اهنك احداث ایدرلر سوزیدر مناقض ومخالف دکلدر زیرا فیثاغورس ایله اتباعنك عندنده ارض دخی سیاره دن معدود برکوکب وامثالی کبی صاحب حرکت اولمغله افلاك سائره معیتله کندویه مخصوص حرکتلرده حسن نظام وترتیب باانتظامی محکم حفظ ایدردیك اولور وبومحلده یك زبان افلاکدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم اهنك مجرد حرکتده حسن نظام وترتیبك حفظندن کنایه در ارشمیدسك روایتنه کوره ارستارخوس نام حکیم دخی حرکت ارضده فیثاغورسه مرافقت ایتمشدر و پولتارخوسك روایتنه کوره دیکر ارستارخوس نام حکیم قلهآنتش شامی نام حکیم حقنده زعم ایلدی که حکیم مزبوردخی بورأیه ذاهب اولوب نظر برله مشاهده قلدوغی اوضاع وعلایم سمـــاویه دن فلکیاتك سکوننه وارضك بر آقوری دائره اوزره دوراندن غیری کندو محوری اوزره دخی حرکت ایلدوکنه ذاهب اولمش اولمغین حکیم مرقومك حقنده طائفهٔ یونانندن بربلوك ناس بوکونه سوء ظن ایله دین وایین مسیحیانه مخالفت ایتدی وخوارج نصارادن اولدی دیو طعن وتشنیع ایتدیلر وشعرای لاتین بومادده یه دائر ظریفانه ابیات واشعار انشاد ومضامیننده ارضی ناسزالرله همدم وخرامان اولمامش رفاقتلریله سیر وسفره عزیمت وهنوز عشاقك

نیل

نيل دراغوشنه ميل ورغبت ايتمامش مقام بكارنده ثابت قدم ومكان عفتده راسخ الدم بر
باكرهٔ مخدره يه تشبيه ايدوب بوكونه مذاق ومزايا برله حكيم مرقومى هجو ايدوب طعن
طاشلرين اوردیلر بو سببدن دركه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراكنه مخالف
وكورديكنه مغاير ارضك دائرهٔ مستديره اوزره شمسك حولنده حركتنه قائل اولنلره اجناس
ناس كمال برودت وبغض وخشونت ايدوب بومقوله لره معتزلهٔ دين وخوارج آيين نصارى
ديرلردى لكن بوجمله برله متأخرينك ايامنه كلنجه يه دكين تعداد اولنقدن بيرون قدما
بو رأيه تابع اولوب پولتارخوش نام مورخك تصريح ايلدوكى اوزره افلاطون دخى اواخر
عمرنده بو رأيه قائل اولمشدر حتى بعضيلرى صوامع وبيوت طرح وتأسيس ايلدكلرنده
وأيلرينه كوره هيئت عالم ترتيبنه تقليد برله ضياء نار دوردن ابنيه‌ئى تماما انار ايتمك ايچون
وسط بيوت وصوامعده وضع برله نار وچراغ ايقاد واشعال ايتمشلردر فعلى هذا تطاول
ادوار وكرور ودهور واعصار برله امر ارصاد متوالى اولوب احوال فلكيات ضبطنه تقيد
بالخصوص زمان متأخرينده قوانين وآلات رصديه يه زياده سيله اهتمام وتجاريب ومشاهدات
برله ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقجه بو رأى جديد برمرتبه ده رواج بولديكه اكابر
رهابينلدن ملل نصارانيه شده غلبت ايله معتبر ومشهور وعلميله معروف قردنال قوزانى نام
راهب بو رأيه ميل كوستروب تتبع وكمال تعصب وتصلب ايله متصف ايكن توفيقى اهتمامى
ملتزم اولدى بعده چوق كچميوب ديار لهده تماما رياضياته نظر ايله زمانينك اعلم واكمل اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غيرتى درميان ايدوب ميلادك بيك بشيوزسنه سى تاريخندن
بيك بشيوز اوتوزسنه سنه كلنجه اوتوز سنه مدت زمانده آلات رصديه وقواعد هيئته تطبيق
ايدرك بو رأيك استحكامنه جد واهتمام ايله صرف مكنت ايتمكله اول زماندن بو آنه كلنجه يه
دكين مذهب مذكوركند وسنه نسبت اولنوب ميان انامده قوپرنقوش هيئتى ديمكله شهرت
بولمشدر وبلاد اوروپاده اولان متأخرينك اكثرى قبول ايتمشدر بالخصوص كه متأخرين
مذكورينك اشهرى واشبهى اولان قارتزيوش نام حكيم فلسفهٔ جديده سنده اختراع ايلدكى
بعض قواعد جديده وجيده سيله بو رأيه تقويت ويردوكندن اوترى كندوسنه نسبت
اولنوب خلق ارا سنده قارتزيوش هيئتى عنوانيله دخى شايع اولمشدر معلوم اوله كه بو هيئت
جديده نك نمونه سى اوله جق مرتبه ده تحرير وتنقيحى دخى بو يله در يعنى مقدما ذكر اولندوغى
اوزره شمس منير كو يا بر كوكب ثابت تاحاق وسط عالمده مركز اولق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قريب اولوب جرم شمسى حاوى اولان فلك ويا تعبيرلرينه كوره
دائرهٔ عطارد دائره سيدركه كوكب عطارد شمسك حولنده سير ودور ايدوب دائره سنى
تماما اوج آيده قطع ايدر بعده عطاردك دائره سنى احاطه ايدن زهره دائره سيدركه كوكب
مرقوم دائرهٔ مرقومه يى سكز آى تمامنده قطع ايدر بعده زهره دائره سنى احاطه ايدر
بر دائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ما وهوا ايله محاط اولوب كوكب مثلا اول

دائرهٔ عظیمه یی تمامیله سنه ده طی ایدر و بو محلده یه دائرهٔ عظیمهٔ مرقومه داخلنده ارضك
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا فلاع
تدویره کوکبك وضع و حرکتی مانندی قمر دخی ارضك حولنده سیر ودورایدوب کند و
دائره سنی بر آیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضك دائرهٔ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کند و دائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرهٔ مشتری درکه کوکب مشتری کند و سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرهٔ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
و کوکب زحل کند و دائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرهٔ عظیمهٔ ارضده
ذکر اولندوغی وجه اوزره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دور ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی و بش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده و بشی زحل حولنده
جولان ودوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرهٔ مرقومه نك
جمله سنی احاطه ایلین فلك و یاخود تعبیرلرینه کوره دائره دائرهٔ ثوابتدر دائرهٔ مرقومه نك
تخی واسع الفضاسی لایعد ولایحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قدرتی یوشلك رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس منیر مانندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع و محاط افتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور
و طرز اوزره ثوابتدن هر برینك جرمی حولنده نیجه نیجه کواکب جولان و دوران اوزره اولدقلری
خیال اولنسه جایزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمك تخییلی ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی خفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کند و دائرهٔ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت و دائرة البروجی بهر یوم ترتیب اوزره قطع ایده رك سیر و دور ایدر و سنه
تماسنده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کند و محوری اوزرنده حرکت و دور ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل و نهار
واسطهٔ ارضك بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدر اولدیله بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدر کورینور و ارضك بو کونه حرکتلرینه مثال بودرکه صحیحة الاستدارة بر کرهٔ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحده القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرهٔ مرقومه سطح مذکورك طولا
میدانی تمامیله طی ایدنجیه دکن کند و محوری اوزره دولانوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کند و دائرهٔ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله دائرة البروجك میدانی
تمامیله قطع ایدنجه یه دك کند و محوری اوزره و مرکزی حولنده مدام دونوب دور ایتمکده در
ایدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بروجدن برینه محاذات ایتدکده البته
اول وقتده شمس اول برجك مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسك بیننده
واقع

واقع اولوب حمله محاذاتنده ایکن ابتدا اول حیننده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور وکذلك ارض سرطانده اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده ابتدا اول وقتده شمس سرطانك مقابلی اولان جدی ده کورینور   والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات ایدراولنجه ابتدا اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك برنده کورینور وعکسی دخی بوکا قیاس ایله معلوم اولور وشمسك بروج شمالیه ده زیاده جه مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر   زیرا ارض بروج جنوبیه ده حرکت ایدر اولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله بالضروره جنوبده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر   غفلت اولنمیه که بورایه کون ارضك محوری کندی نفسنه ودائرهٔ معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع اولنور   زیرا اکر دائرهٔ بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل ونهار مساوی اولوب اصلا هیچ بر وقتده وهیچ بر یرده فصول اربعه نك تبدل وتعاقبی بولنمزدی ولکن چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائرهٔ بروجك محورندن یکرمی اوچ بچق درجه تباعد ایلر وبروجك سطحنه بر وجهله میل ایدرکه انکله الیتمش التی درجه اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر و چونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایدرك هر آنده فلکده بر معین ومخصوص ومحسوس اولان طرفنه متوجه اولهرق تحویل ایلر البته اقتضا ایدرکه ارض حرکهٔ سنویه سیله شمسك اطرافنی دوران ایدر اولدقجه فصولك تعاکسی ازمنهٔ معینه ده رجعت وعودت ایده که بونلر ینه قوپرنقوسك رأیی اوزره اختراع اولنان کرهٔ مجسمه ده معاینه اولنور واشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخیل اولنه بیلور فرض ایدرزکه کرهٔ ثوابت ب ج د ی دائره سی اولسون وارضك حرکهٔ سنویه سیله قطع ایلدوکی دائرهٔ عظیمه سی و ك آ ه دائره سی اولسون وبو دائره نك تماق وسطنده شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده کورنوب وارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور ویکرمی اوچ درجه واوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائرهٔ سنویه سنك سطحنه التمش یدی بچق درجه سنده کی ب ك ه زاویه سی عندنده میل ایلر وبوصورتده شعاع شمس ارضه عمود اولمق اوزره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع سطح ارضه دائرهٔ معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوچ درجه واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق اوزره واصل اولور وبونله اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی طرفنی تمامیله ترك ایدر وبعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر وبو تقدیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه ومحور عالمه موازات

اوزره قالور و بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنمکله مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور و ایکی بیله قطبلك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصف کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور و بعده اول فصل شتا ایرشوب ارض م نقطه سنه وارد قلده بو حینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع شمس مدارجدی ارضی ده عمودا سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر و بعده اول فصل بهارده ارض حرکت سنویه سیله و نقطه سنه وارد قلده یعنی اول میزانه واصل اولدقده شمس اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه معدل النهارك ابتداء حمله واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بو صورتده دخی ایکی بیله قطبلك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بو تقدیرجه ارضك منور اولان طرفی شمسه ناظر اولور البته بزره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشز در ظاهر ونمایان اولمازپس قوپرنقوش هیئتنه کوره تبدل واختلاف امتداد لیل ونهار و تفرق وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله در خفی اولمیه که چونکه ارضك دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی قطعه سی بیزه بغایت بعید اولدوغندن بر نقطه قدر کورینور البته لازم کلور که محور ارض کندی دائرهٔ عظیمه سنك هرقنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما بعینه بر نقطه سنه متوجه اوله و قطب ارضی نك ارتفاعی و یوکسکلکی دائما بعینه برجانبه وفوق رأسمزده اولان بعینه بر کوکبه و بر مقداره نظر ایله ظاهر اوله هرنقدر که ارض فی الحقیقه دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکت سنویه سیله کاه او کوکبه وکاه بو کوکبه وکاه جنوبیه وکاه شمالیه زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکت سنویه سیله رسم ایلر بر نقطه قدر کلور و قوت وقدرت الهیه ده نهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کسنه لرك عندنده امرمزبور زیاده سیله بعید وغریب ایسه ده امعان نظر برله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدر و فقط اولنمیه که بو رأیك اقتضاسی اولان حرکت ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه ایلمك لابد ولازمدر که بطلمیوس رأینه کوره دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم کلور که جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب سرعتی در که انکله هر یوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر و بری دخی فلك اطلسك یکرمی دورت ساعت مدتیله دورنده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان سرعتلریدرکه هر بری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله هر یوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر و آنیلان

تضکاع

تفنك قورشننده بولنان سرعتدن بوحركتلرده كی سرعت اوچ يوزبيك وياخود دورت يوزبيك قات زياده وشديددر امدی بو رأيه ذهاب ايدنلر ديرلركه شكلی كری اولمغله حركته زياده سيله مستعد اولان جرم صغير ارضك شمس اطرافنی دورايلمه سی قنی چوق مرتبه آساندر اول جرمی كبير اولوب سطح محدبنك شكلی هنوز دخی معلوم اوليان فلك اطلسك وسائر افلاكك ينه كندولرينه نسبتله برحبه و برنقطه قدر اولان ارضك حولنده طيران ايتملرندن خفی اوليه كه بو رأيه ذهاب ايدنلر كه ديرلر ارض كندی دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده حركت ايدراولدقچه محوری دائما موازات مذكوره سنی حفظ ايلر اوله ديك دكلدر كه محور ارض اصلا بر وقتده وهيچ بر وجهله وضعنی تبديل ايليه زيرا بو رأی صاحبلری عندنده محور ارض دخی بركونه بغايت بطی اولان حركتله متصف اولوركه يكرمی بش بيك سكز يوز اون التی سنهٔ قبطيه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بردائره رسم ايدركه نصف قطری يكرمی اوچ درجه وقرق دقيقه اولور وارضك بوحركتندن بالضروره لازم كلوركه دائرهٔ بروج ايله دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلری كه نقطهٔ مساوات ليل ونهاردر توالئ بروجك خلافنجه يعنی شرقدن غربه اولور جه سنه انتقال ايليه و بوندن اوتوری بوحركته تقدم مساوات ليل ونهار اسمنی ويرمشلردر وارضك بوحركتندن نشأت ايتمشدر كواكب ثابته نك توالئ بروجه كوره يعنی غربدن شرقه اولان حركتلرينك ظهوری ونقطهٔ مساوات ليل ونهاردن شرقه طوغری اولان اختلافات بعدلرينك اشكاره اولمه سی وبودخی معلوم اوله كه محور ارضك بوحركتی نسق واحد اوزره اوليوب مشوش بولنمشدر زيرا تموقهارده نك كوشدن بطليموسه كلنجيه دك كواكب ثابته نك حركتلری ترتيب بروجه كوره اولمق اوزره هر يوز سنه ده بر درجه قدر مشاهده اولنمشدر و بطليموسدن البتانيه كلنجيه دك هر التمش التی سنه ده بر درجه مقداری معاينه اولنمشدر وشمدی بو وقتده تيقهونك رصدينه كوره هر يتمش سنه ده بر درجه اولوركه بو تقديرجه يوليانوسك سنه سيله يكرمی بش بيك سكز يوز اون التی سنه ده دورينی تماما تكميل ايدر ور چيولشك رصدينه كوره هر يتمش ايكی سنه ده بر درجه اولوركه بوصورتده كينه يوليانوسك سنه سيله يكرمی بش بيك طقوز يوز يكرمی سنه ده ادارهسنی اتمام ايلر امدی حد ذاتلرنده كواكب ثابته نك ثبات وسكونلری علی حاله طوردقجه دخی ينه بادی رأيه نظر ايله اولان حركتلرينك مشوش واقع اولمسيچون قوپرنقوش حقيقة تشويش ولامساواتی اشبو تقدم مساوات ليل ونهار تسميه اولنان حركتده تخييل ايتمشدركه بوتشويش ولامساوات بيك يدی يوز اون يدی سنهٔ قبطيه ده تمام اولورو لكن چونكه تيچيس والفونيس نام راصدان دائرهٔ بروجده ميل كلی نك تشويش واختلالينی دخی مشاهده ايلديلركه بوتشويش واختلال تقدم مساوات ليل ونهارك تشويشی زمانينك ضعفنده يعنی اوچ بيك دورت يوز اوتوز دورت سنهٔ قبطيه ده تمام اولور قوپرنقوش بومشكلی تسهيل ايچون ارضك قطبلرينك حركتلرنده تشويش واختلالی تعيين ايلدی و بوبله

تخيل ايدرزكه محور ارض شمالدن جنوبه ونه جنوبدن شماله يالكز يكرمى دورت دقيقه
وشرقدن غربه ونه غربدن شرقه ايكيشر درجه ويكرميشر دقيقه حركت ايدر واوئله كه
محور ارضك اوجى بومقوله بوكوك وصارمشق حركتله بربوكوك وصارمشق
دائره يى احداث ايلر تقدم مساوات ليل ونهارك تشويشى زمانك ضعفنده ودائرهٔ
بروجده واقع اولان ميل كليه‌كى تشويشك برمدتنده اشبواعدادك ترتيبى اوزره
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ كه شكلدن معاينه اولنور و بوئله اولنجه محور ارض يكرمى
بش بيك سكز يوز اون التى سنه ده ترتيب بروجك خلافى اوزره حركت ودورايتمكله اشبويدى
قطعه دن وبلكه دخى زياده دن مركب اولان دائرهٔ قطب دائرهٔ بروج حولنده تمام ارسم اولنور
و بو دخى معلوم اوله كه كواكب سياره ده واقع اولان اقامت واستقامت و رجعتى بورأيه كوره
بطلميوسك تعيين ايلدوكى تدويره محتاج اولمقسزن بغايت سهولتله فهم وتخيل ممكندر
زيرا ذكر اولنان اقامت واستقامت و رجعت همان انجق نزم روٴيتمزه كوره اولوب امور
محققهٔ خارجيه دن دكلدر شوكا بناءً كه همان انجق بردم بولنوب كواكب مذكوره يه نظر ايدر
اولدوغمزده بيزه كورنورزكه كاه اقامتله وكاه استقامتله وكاهيجه دخى رجعتله متصف اوله‌لر
والا فرضا مركز اولان شمسده بولنور اولايدق قطعا كوزمزه بومقوله خيالات كورنمزدى زيرا
مقدما متصوير اولندوغى كبى عطارد ايله زهره شمسك حولنده‌كى دائره‌لرينى ارضدن اول قطع
ايدرلر وارض دخى حول شمسده اولان دائرهٔ سنويه‌سنى كواكب ثلاثهٔ اخردن يعنى مريخ
ومشترى وزحلدن مقدم طى ايلر و بوسببدندركه عطارد ايله زهره كاهيجه شمس ايله ارض
آره سنده وارض ينه شمس ايله كواكب ثلاثه ميانده واقع اولورلر امدى فرض ايدرزكه
شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائرهٔ سنويه‌سى ب ه ع ح ت ل دائره‌سى
اولسون مثلا دائرهٔ مريخ دخى ط د ق ر ى پ دائره‌سى اولسون كه مريخ
بودائره‌نك برقوسنى قطع ايدنجيه دك ارض كندى دائره سنده اولان دورنى تمام ايدر
و بوندن صكره دائرهٔ ثوابت م ف لا ن دائره‌سى اولسون پس امدى ديرزكه
ارض ل نقطه سنده وكوكب يعنى مريخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده كوكب يعنى
مريخ دائرهٔ ثوابتدن م نقطه سنده كورنور وبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه
وكوكب دخى ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال ايتسونلر اوئله كه ارض كوكب ايله
شمس اراسندن قريب اولمق اوزره انتقال ايدر وبووقتده كوكب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده
مرئى اولور امدى چونكه بوصورتده ترتيب بروجه كوره اولان حركتنك م نقطه سندن
لا نقطه سنه تعجيل ايله‌سى مشاهده اولنور استقامت دينلور و بعده چونكه ارض ب
نقطه سندن ه وكوكب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب كوكب بوحينده دخى
لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولى حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه
وكوكب ر نقطه سنه وارد اولدقلرنده كه كوكب بو وقتده ف نقطه سنده معاينه اولنور

وبوسببدن

وبو سببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش کورنور البته بو صورتده اولان
حرکتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض چ نقطه سنه وکوکب ی نقطه سنه واصل
اولدقلرنده که بو حینده دخی کوکب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور
وبعده ارض ت نقطه سنه وکوکب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدکلرنده که بو حالده
کوکب ن نقطه سنده کورینور و ترتیب بروجه کوره حرکت ایدر استقامت دینلور
فعلى هذا کواکب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت ورجعتلری یعنی سکون واقبال
وادبارلری بو منوال اوزره در شمسدن صکره باقی قالان ایکی کوکب سفلی نك یعنی عطارد ایله
زهره نك دخی اقامت واستقامت ورجعتلرینی بو یاججه تصور ایدرزکه چونکه بو ایکی کوکب
یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البته ارضدن اسرع اولمق اوزره کندی
دائره لرینی قطع ایلدکلرندن ارض ایله شمس آن سنه توسط ایدوب کاه اقامت وکاه
استقامت وکاهیجه دخی رجعت ایدرلر کورنور امدی فرض ایده لم که ارض کندی دائره سنده کی
ت ب چ د ی ف قوسنی قطع ایدر اولنجیه دك مثلا عطارد کندی لا ل م ن ط
دائره سنی تمامیله طی ایلر پس امدی دیرزکه ارض ت نقطه سنده وکوکب یعنی عطارد
لا نقطه سنده اولنجه البته کندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده کورنور
وبعده ارض ب نقطه سنه وکوکب یعنی عطارد ل نقطه سنه وارد قلرنده بو وقتده کوکب
دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونکه بو صورتده ترتیب بروجه کوره حرکت
ایدر البته بو حرکتنه استقامت دینلور ولکن چونکه کوکب م نقطه سنه وارض چ
نقطه سنه واردقلرنده دخی ینه کوکب پ نقطه سنده مبصر اولور البته بو حالده اقامت
اولی حاصل اولور وبعده ارض د نقطه سنه وکوکب ن نقطه سنه وارر اولدقلرنده که
کوکب بو حینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البته بو وقتده ترتیب بروجك خلافنجه
رجعت ایدر وبعده ارض ی نقطه سنه وکوکب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونکه
کوکب ینه ق نقطه سنده محسوس اولور اقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ف
نقطه سنه وکوکب لا نقطه سنه ایرشنجه که بو حالده کوکبك کندوسی ع نقطه سنده
کورنور البته چونکه بو اثناده دخی ترتیب بروجه کوره حرکت ایلر استقامت ایدر خفی
اولمیه که بو تفصیل که عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر
شوقدر وار درکه بو تبدلات زهره ده سیره جك یعنی بطیجه واقع اولور چونکه زهره عطاردن
متر ایدر زمانده کندی دائره سنده دوار ایلر ومعلوم اوله که بو قدرجه تفصیل که بو قرودن
بو محله کلنجیه دك تحریر وتقریر ایلدك بو رأی جدیده بلکه پك قدیمه نمونه اولمغه کفایت
ایدر اولمغله تقریر وتنقیحندن بو مقامده ختم کلام ایلمکی مناسب کوروب شمدن صکره
بو مذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریر وتقریر ایتمکه شروع ایدرزکه اولا بو یله اعتراض
اولنمشدر که بو رأی جدید تعبیر اولنان تخیلات کتب سماویه نك فی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهرشئ كمال وشانی بو له اوله اصلا بر وجهله کندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دکلدر امدی بورأی جدید تعبیر اولنان تخیلاته دخی اصلا بر وجهله رغبت والتفات اولنمق لایق وسزا دکلدر جوابنی دخی کبراده تردید ایده رك بوله ویرمشلر درکه نفس الامر اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دکلدر دینلورسه هرنه قدرکه مسلم اولورسه ده قطعا فائده سی یوقدر وفرضی اولدوغی اعتبار ایله ده اصلا رغبت والتفاته سزا دکلدر دینلورسه ممنوعدر وقارتزیوش صغراده دخی تکلم ایدرك بو منوال اوزره جواب ایتمشدرکه ارض بو مذهب جدیده کوره دخی حد ذاتنده حرکت ایله متصف اولمیوب حقیقة متحرك اولان کندوسنی یعنی ارضی احاطه ایلین اول ماده لینه دن اولان کردابی دروبلکه بنه قارتزیوشك اثبات ایلدوکی بعضی قواعدك اقتضاسنجه بو قوپرنقوش رأیندن زیاده بطلیوسك رأیی اوزره دخی ارضه حرکت ایلمك لازم کلور زیرا قارتزیوشك عندنده ارض اول کردابی اولان ماده لینه نك اجزاء معینه سی میاننده دائما محاط اولوب همان داخل سفینه اولان کمسنه نك سفینه ایچنده ساکن اولدوغی کبی ارض دخی ذکر اولنان ماده لینه نك اجزاء معینه سی ایچنده دائما ساکن اولور امابطلیوسه کوره چونکه ارضی احاطه ایدن هوانك جزءلری هرآنده انك یعنی ارضك حولنده تجدد وتبدل ایدرك دور ایلرلر البته بنه قارتزیوشك حرکت حقنده سرد ایلدوکی تعریفه کوره ارض دخی حرکت ایلمك لازم کلور وبوندن غیری بر دخی بوطرزه جواب ویرلمشدرکه امور دینیه وخلقیه یه متعلق اولمدقلری تقدیرده مجرد رؤیته کوره قنی چوق احکام کتب سماویه ده ایراد اولنمشدر ازجمله مقالات توراتده قمره بیوك چراغ تسمیه اولندوغی واردرمع هذا کدواقعه نظر ایدرا ولدوغمزده قمر کواکب سائره دن اصغر اولدوغندن غیری نورنی دخی شمسدن اخذ ایلر وبردخی ارض دائما ساکندر حکمی که مجلدات توراتده تصریح اولنمشدر مقصود اولان معنا ایله حق وکرچکدر زیرا بو سوزك اول مجلده اولی بوله درکه نکونك بری کیدر وبری کلور دیو له اولنجه تمام کلام نکونك بری کیدر وبری کلور وارض دائما ساکندر بوسبکه افراغ اولنوب سباق وسیاق قرینه سیله ارض دائما ساکندر دیمك ارض دائما بعینه باقی قالوب من حیث المجموع تبدل وانقلابدن مبرادر هرنه قدرکه بعضا کندوسنده فی الجمله کون وفساد واقع اولورسه ده دیمکدر وبو معنایه ارجاع اولنور حضرت داود علیه السلامك تمللنمش یعنی ارض کندی سکونی اوزرینه یعنی یکلکی وصلابتی اوزرینه تمکن عبرانی لسانجه اولان سترحلرده بیان اولنمشدر ویاخود محکملنی اوزرینه تمکن اسکی ترجمه ده واقع اولمشدر زیرا ارض مجموع اعتباریله اصلا نه طاغلور ونه هبا اولور ونه کینه بر دورلو فسادی قبول ایلر وبونلره حضرت ایوب علیه السلامك اول که تحریك ایدر ارضی کندی مکانندن ولنك یعنی ارضك دیرکلری سلکنور وصرصلنور بو سوزینه که جناب باری تعالی حضرتلرینك حقنده سویلمشدر استناد ایله ارضك مرکز عالمده مخلوب دائما سکونت اوزره اولمسنی انکار ایدنلرده واردر

وبوندن صکره

وبوندن صکره ینه قوانین رصد و هیئته تشبث اولنرق بوطرزه دخی اعتراض اضمار اولنمشدرکه
اگر ارض مرکز عالمدن بعید اولوب کندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حرکت ایدیدی مثلا
قطب شمالینک یوکسکلکی هر زمان براسلوب اوزره اولمزدی وتپه مزده کی کوکبلر دائما ظاهر
اولمزلردی و هر وقتده فلکک برمعین نصفی منظورمز اولمزدی و بوندن غیری اوج ایله حضیض
دخی متعین اولمزلردی که بواسوله ده واقع اولان ملازمه لرک بیان واثبات اولنماری
قواعد مناظر وهندسه دن نبذه دار اولنلره مختفی دکلدر جوابلری دخی بوقالبه افراغ
اولنمشدرکه ارض منوال محرر اوزره حرکت ایدر اولدوغی تقدیرجه ده ینه قطب شمالی نک
یوکسکلکی هر زمان براسلوب اوزره اولور وتپه مزدکی کوکبلر دائما ظاهر اولورلر وکرهٔ
فلکک برمعین نصفی یعنی بروج ستهٔ معینه سی تمامیله هر وقتده منظورمز اولور شوقدر
واردرکه دائما ارضک برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمز شرطدر چونکه مقدما
دیدوکمز کبی فلک ثوابت بیزدن اوقدر بعید درکه انک یاننده ارضک دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سی
برنقطه قدر کورنور وچونکه محور ارض محور عالم ایله دائما موازیده در وخفی اولمیه که ذکر
اولنان احکام ثلثه یه دائما ارضک برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمزی شرط ایلدک
شوکا بناء که قطب شمالی نک یوکسکلکی که دائما برنهج اوزره در بیزم روی زمینده کون دوار ضمنک
دائما برمعین یرنده اولدوغمز زمانده در یعنی برمعین افق وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معینه یی
غایب وتبدیل ایلمدوکمز وقتده در زیرا مثلا شمالدن جنوبه طوغری و یاخود بالعکس کرهٔ
ارض اوزرنده حرکت ایلیوب مکان معینمزی وافق معینمزی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معینه یی تبدیل ایدر اولدوغمزده البته اول وقتده بیزه فلکک برباشقه قطعه سی ظاهر
اولورکه مقدما انی اصلا کورمزدک ومقدما کورر اولدوغمز قطعه سی شمدی بیزه
بالکلیه مختفی اولور وقطب مذکورک یوکسکلکی وتپه مزده کی کوکبلر دخی متبدل اولورلر
وبوندن صکره اوج ایله حضیضک متعین اولملرینک لزومیله اولان سؤاله دخی بووجهله
مقابله اولنمشدرکه ارض دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حرکتده ایکن دخی شمسدن بعید اولمق
وضعنی بولنجه اوج حاصل اولور و ینه شمسه قریب اولمق وضعنه ایردکده حضیض پیدا اولور
و بوبعینه بطلمیوسک رأیی کبی در شوقدر واردرکه بطلمیوسه کوره بعید وقریب اولمق
وضعنه ایرمک حرکت شمسدن اولور بو رأیه کوره ایسه حرکت ارضدندر وبوندن صکره
ینه دونوب بوالجوبه نک مبنی سی اولان مقدمه یه اعتراض ایدر ایسلک که فلک ثوابتک
بزدن تا اوقدر دک بعید اولمه سی که یاننده دائرهٔ عظیمهٔ سنویهٔ ارض برنقطه قدر کورنه
اینانلمیه جق مرتبه ده مستبعد در بن دخی جواب ایدرمکه چونکه ذکر اولنان استبعاد ایله
اینانلمق برسند قوی یه مستند دکلدر ومع هذا که ذکر اولنان صغر ایله مقصود اصابتمز
اولان نظام احوال فلک حاصل اولیور بومقوله فنلرده او مقوله استبعاد واینانلمق پک چوقده
ضرر ایتمز وبعض قواعد طبیعیاته دخی استناد اولنه رق بوسیاق اوزره اعتراض اضمار اولنمشدرکه

اسفل امکنه مرکز عالمدر واسفل امکنه ده ینه اثقل اجسام که ارضدر ساکن طورملودر ویوندن غیری اکر ارض متحرك اولیدی البته حس اولنوردی والبته ابنیه واشجار دخی ییقلوب باش اشغه اولورلردی واجسام ثقیله یوقرودن اشغه عمود اتزول ایدمز اولورلردی چونکه استقامتله کندوسنه واروجق اولدقلری نقطه سطح ارض ایله معا حرکت ایدر اولور وقوشلر هوا یوزنده طیران ایدرکن چونکه ارض لانه لرنی الوب بیله سنجه کوتوررارتق یوردخی لانه لرنی نه وجهله بوله بیلورلردی و یوندن غیری مثلا غرب جانبنه طوغری اتیلوب مدحرج اولان بر خمپاره نك حرکتی شرق طرفنه طوغری اتیلوب مدحرج اولدوغی وقتده اولان حرکتندن پك چوق زیاده سریع اولوردی چونکه غربه کیدرکن غربدن شرقه کلن ارضك سطحی آکا یعنی غربه کیدن خمپاره یه قرشو کلمکله خمپاره نك سطح ارضدن طی ایلدوکی قدر چوق اولورکه بو حال ذکر اولنان خمپاره نك شرقه طوغری کیتمه سنده یوقدر ویو اسولمنع فرداقردا جوابلری دخی بویله درکه ارض اسفل امکنه می درد کلیدر هنوز دخی مثبت ومبین دکلدر وارسطونك فلکیات طبیعیه ده بو مطلبی اثبات ایتمك ایچون کتوردوکی دلیلنی غالیلئس نام هیوی زیاده ذم وقدح ایلمشدرکه اول مذموم ومقدوح اولان دلیلك تحریر وتنقیحی بویله درلاجرم ثقیلر مرکز عالمه کوتوریلوب خفیفلر اندن یعنی مرکز عالمدن تبعید اولنورلر اما ثقیلر ایسه مرکز ارضه قصد ایدوب خفیفلر اندن یعنی مرکز ارضدن فرار واجتناب ایدرلر امدی مرکز ارض مرکز عالمدر ویو دلیلك ردی وقدحی دخی بو طرزده درکه بو دلیلده کی کبرا که مقدم ذکر اولنان مقدمه در یا ابطال اولنور ویاخود هیچ اولمزسه کندوسنده شك وتردد اولنور زیرا اکرچه کوریورزکه بعضی ثقیلر مرکز ارضه حرکت ایدییورلر لکن مرکز عالمه کوتورولملری هنوز دخی نه بداهتله معلومدر ونه کینه ارسطودن مبین ومثبت اولمشدر وبلکه جزو بحثه تأمل اولنیجه بو دلیلده یعنی بو کبراده مصادره اولدوغی آشکار اولور ویوندن غیری ارضك طبیعتنه نظر اولندقده سائر کواکبدن اثقل اولمه سی هنوز دخی بیان ایتمشدر وکیف کینه مثلا قمر ارضه مستند اولور ونه کینه ارض قمره نه بو اجسامك بعضیسنه کندی ذات وطبیعتی اعتباریله اعلی دینلور ونه کینه اسفل بلکه اعلی واسفل اولملری بیرده قیاس ایله در واکرچه احجار عظیمه وانلره مانند اولان بعضی اجسام ثقیله ارضدن مفارقت ایتدکلری وقتده بیدا کایمنی ارضه عودت و رجوع ایدرلرسه ده ولکن بتون کرهٔ ارض همانا برجسم ثقیل کبی کندی محلندن قلدامز اولملق لازم کلمز و یوندن صکره ینه دیرزکه بز ارض ایله بیله اول ذکری سبقت ایدن مادهٔ لینه نك ایچنده مخلط اولوب صوکوتورندوسی کبی ارض ایله معا حرکت ایدراو تمزدن اوتوری حرکت ارضی حس ایده مزز وابنیه واشجارك منهدم واولمه سببی دخی یوندن معلوم اولور بلکه بو دلیلدن بونلرك قیام وثباتی لازم کلور وبعده دیرزکه ارض ساکن اولسون ویاخود مادهٔ لینه ایله متحرك اولسون قطعا بر مانع ومزاحم یوقدر برجسم ثقیلك یوقرودن اشغه طوغری عمودا نزول ایلمه سنه چونکه او مقوله جسم

ثقیل

ثقیل نازلك نزول دیتلن حركتندن غیری اول ماده‌ لینه مذكوره نك حركتندن دخی
حصه‌دار اولمه‌سی محقق ومقرردر   وبو بعینه اول طاش كبیدركه سفینه‌نك سرنك
تپه‌سندن دیبنه طوغری آتلمشدركه بومقوله طاشك یوقرودن اشغه آتلدوغی حالده
سرمنك دیبنه دوشمه‌سی تجربه ایله بلنمشدر سفینه یوررا ولسون ساكن اولسون وبوكا دخی
بعینه سبب طاشك نزول دیتلن حركتندن غیری سفینه نك حركتندن دخی حصه‌دار
اولمه‌سیدر وبلكه بوخصوصده طوغروسی بودركه جسم ثقیلك ونه كینه طاشك نزول
دیتلن حركتی قطعا مستقیم دكلدر بلكه براكری خطی رسم ایده‌رك حاصل اولورهرنه قدركه
بیوم رؤیتمزه كورنه كه سفینه ایچنده یوز عمودا تخیل اولنورسه ده وبو بعینه بكا بكزركه بركمسنه
برسفینه نك كورته سندن سره نك دیبنه بركره جكی اتدقده طوغری حركتله نزل ایلدوكنی
مشاهده ایدر ولكن خارج سفینه دن یعنی كنار دریادن نظر ایدنلره انده یعنی اوكره جكده
ایكی حركت محسوس اولوركه بر بسیله عمودا نزول ایدر وبر بسیله دخی سفینه‌نك حركتنه
مشایعت ایلر اوبله كه اول كره جكك ذكر اولنان ایكی حركتله براكری خطی رسم ایلدوكنی
تخیل ایدرلر   وبویله اولنجه همان دریاده صونك حركتندن بالقلرك حصه‌دار اولدقلری كبی
قوشلر دخی هوانك حركتندن حصه‌دار اولملریله لانه لرندن آیرلوب مباعدت ایتملری لازم
كلمز وغربه طوغری آتیلان خمپاره نك حركتی اسرع اولماز چونكه اوصورتده خمپاره دخی
ارضه مشایعتله غربدن شرقه حركت ایدر   مذهب ثالث تیقهو براهئوش نام حكیم واكا
تابع اولنلرك مذهبیدر   حكیم مرقومك هیئت عالم كیفیتنده دائر رأی سقامت آلودی كتاب
مرقومك باب رابعنده تلخیص اولندوغی اوزره بومحلده ثبت سالك سطور قلنمق ایچون عبارت
كتاب ترجمه ومآل ومفادی اجمالا نقل وتحریر اولندی   فحوای عبارت بودر بطلمیوس هیئتی
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هیئتی ایسه نظر جلیده ونفس الامره مغایر اولمق
زعمیله حكیم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولمق اوزره ایكی اولكی سقیمدن مصنع برمذهب
مستقیم انشا وپیدا ایتمك سوداسیله هیئت عالم بیاننی بركونه شكل وصورته افراغ
ایدوب رأی مرقوم كندوسنه نسبت اولنغله تیقهو براهئوش هیئتی نامیله شیوع بولدی
حكیم مرقوم اولا بطلمیوسه موافقت ایدوب ارضی مركز عالمده ثابت قلدی   ثانیا قوپرنقوشه
موافقت بر له شمسی جمله‌ٔ سیارات حركتلرینك مركزی اولمق اوزره تعیین ایتدی انجق قمری
استثنا ایدوب ارضك حولنده حركت ایدر دیدی   پس رأی مرقومه كوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضی كندولرینه مركز ایدینلر   اولا قمردركه جمله‌دن ارضه قریب اولوب برآیده
دورینی تمام ایدر ثانیا شمسدركه قمردن ابعد وكویا ابعد اوسطده اولوب سنه تمامنده دورینی
تمام ایدر   ثالثا فلك ثوابتدركه غایت بعد ایله ابعد وآهسته سیر ایله یكرمی بش بیك یلده
دورینی تمام ایدر شمس حولنده ایسه سیاره دن بش كوكب كندولرینه مخصوص حركت ایله
سیرودور ایدوب عطارد اوچ سنه‌ده زهره سكز سنه‌ده مریخ ایكی سنه‌ده فعلی هذا مشتری

و زحل مدت معلومة المقدارده دورلرینی تمام ایدرلر بونظام اوزره که شمس حرکت
سنویه ایله دائرة البروجی طی ایتدکجه کواکب مرقومه یی بیله الوب کیدر وعطارد وزهره
شمسك حوالیده واقع حرکتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولکن مریخ ومشتری وزحل
کندی دورلریله ارضه شامل اولورلرحتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدرشه که بو محلده الحاق اولنان شکلدن بوجمله نك تخیلی ممکندر
خفی اولمیه که حکیم مرقوم حرکت یومیه اسبابنی بردرلو ذکر و یاد ایتمامکله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حرکت یومیه ایله بوهیکل عالمی شرقدن غربه ادار ایدیجی
برمحرك اثباتنه محتاج اولورلریا خود رأیلرینه کوره محرکات ثلاثهٔ مرقومه یعنی قمر وشمس
وفلك ثوابت حرکت بطیه ایله توالیٔ بروج اوزره غربدن شرقه حرکت ایلدکلرندن غیری
هریوم دائرهٔ معدل النهاره موازات ایدرك شرقدن غربه حرکت ایدرلردیه لربوندن غیری
خیال ایدرلرکه سیارهدن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکتلرندن غیری که شمسه
مرافقت ایله ترتیب بر وجه موافق غربدن شرقه حرکت ایدرلردی ینه حرکت یومیه ایله
دائرهٔ معدله متوازی سطح مستوی اوزره رأیلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك تحریکیله
شرقدن غربه کیدرلر و بوجمله برلهینه دائرهٔ عظیمه لرینك محوری کندو نفسنه موازاتی دائما
حفظ ایلیه امر مزبور اکرچه من کل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولکن دشوار الحصول
ایدوکی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه که طبایع فلکیاتده یعنی مادهٔ
افلاکده جمهور حکما اختلاف ایدوب رأی بطلمیوسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلر اجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی حجم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلکلرده
نمو وتذبل وتخلخل وتکاثف وخرق والتیام اولمیوب وحرکتلرنده تشدد وتضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی وثالث اربابی سماوات موادندن حجم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدر اجرام دیدیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهوبراهیوش ممالك شمالیه دن معدود دانیا اولکه سنده بحر بالطقده
هوونا نام جزیره ده صوند قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانیبورك نام قلعهٔ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك الی یوز سنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادهٔ
سماوات لینه ومایعه اولمق اوزره تخیل حتی ذوات اذناب سطوح افلاکده سیر ایدرلر دیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك کاه فوقنده وکاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه که بو رأیه کوره عدد سماوات اوچه منحصردر اولکه جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدکلری درکه اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مکانیدر ایکنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیارهدرکه بوفلکی کواکبك حرکات مختلفه سنه کوره وبینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك کل برفلك
اثبات ایدوب بونلره کوره افلاك کلیه عددی دورت اولور وکذلك صاحب رأی ثانی

قوپرنقوش

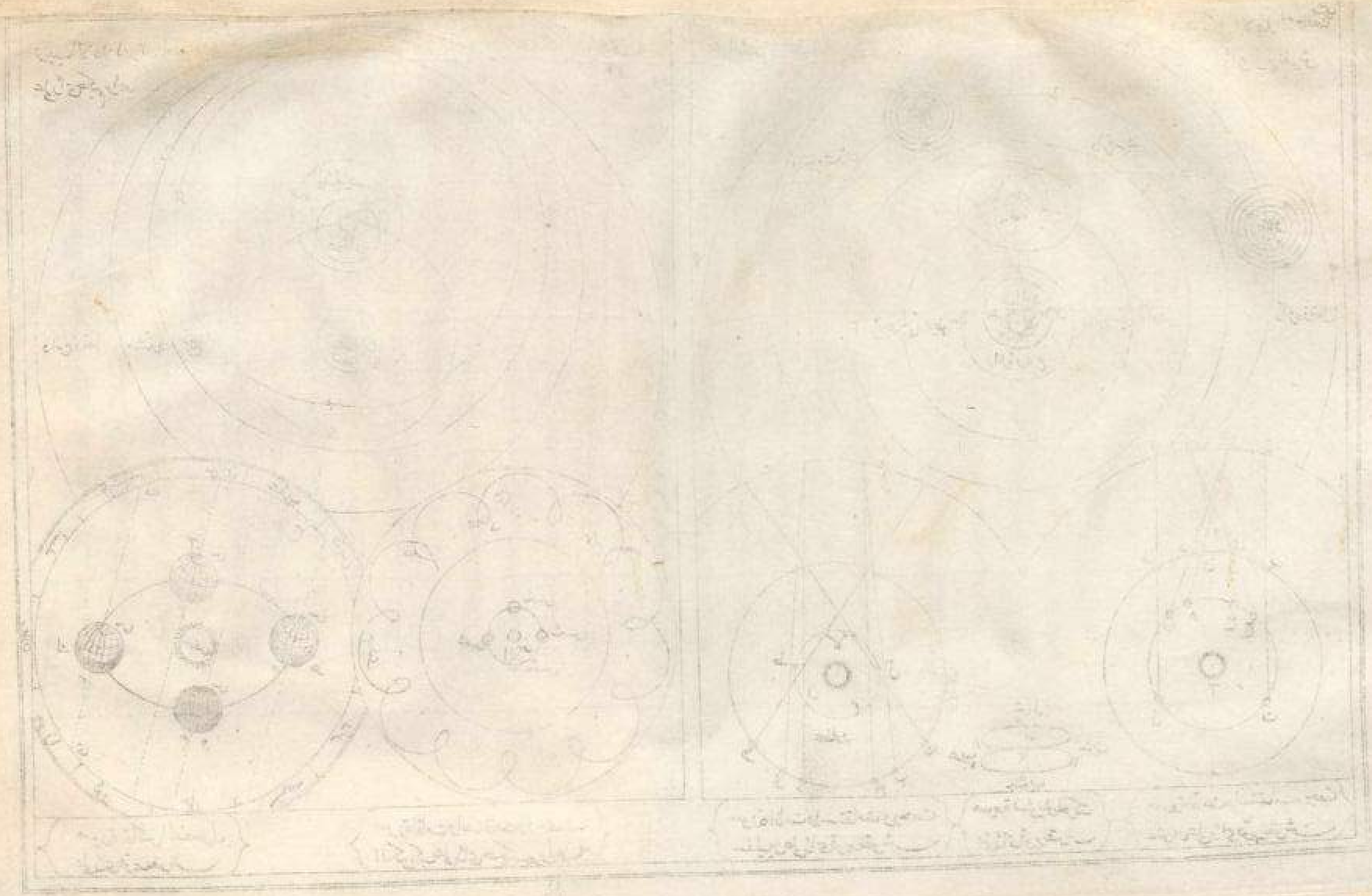

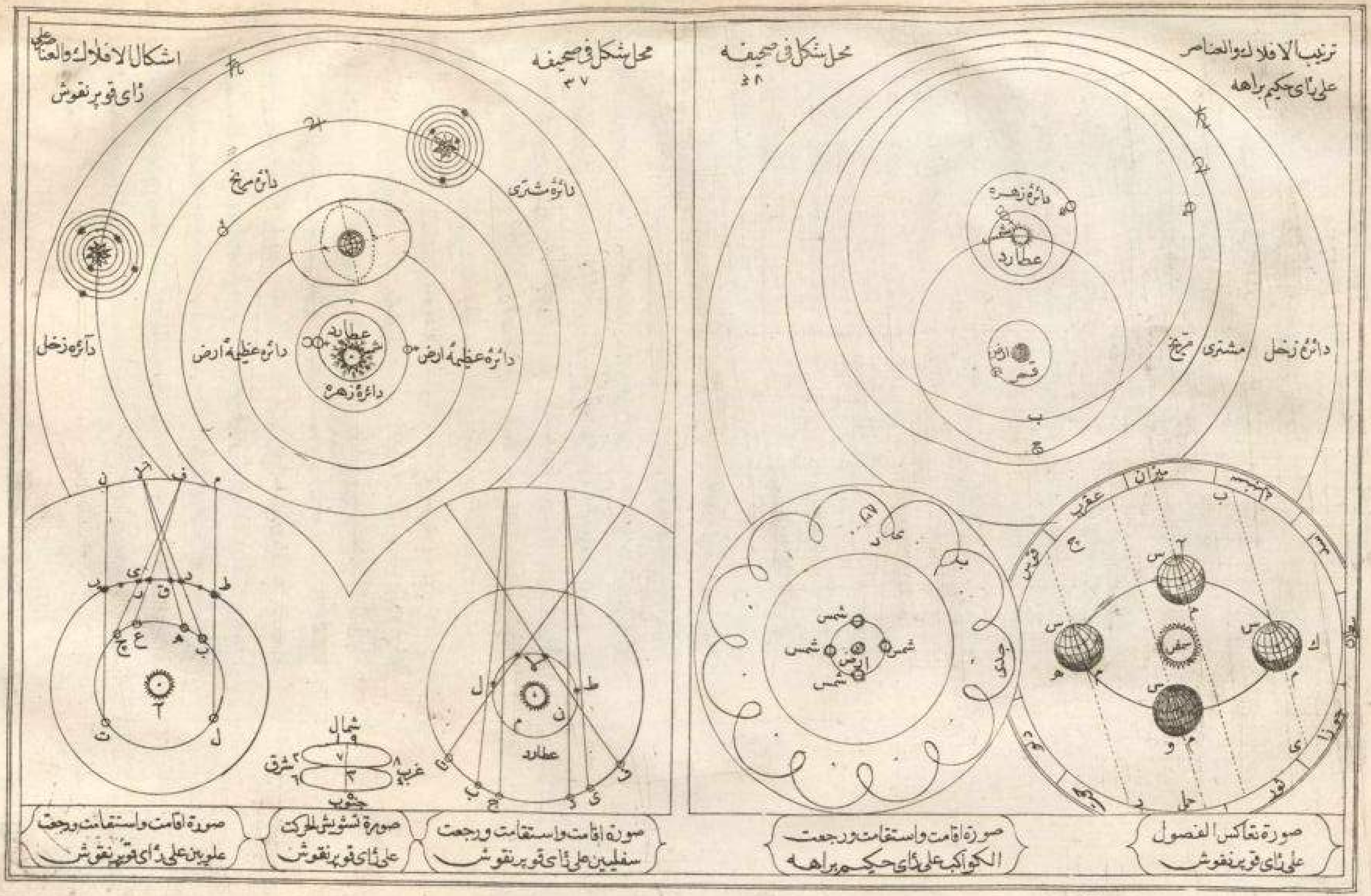
ترتيب الافلاك والعناصر
على رأى حكيم براهه
محل شكل في صحيفه ٤٢
دائره زحل
مشترى
مريخ
دائره زهره
عطارد
ارض
قمر
اشكال الافلاك والعناصر على
رأى قوپرنقوش
محل شكل في صحيفه ٣٧
دائره مشترى
دائره مريخ
دائره زحل
دائره عظيمهٔ ارض
دائره زهره
عطارد
شمس
شمال
جنوب
شرق
غرب
صورة تعاكس الفصول
على رأى قوپرنقوش
صورة اقامت واستقامت ورجعت
الكواكب على رأى حكيم براهه
صورة اقامت واستقامت ورجعت
سفليين على رأى قوپرنقوش
صورة تشويش الحركت
على رأى قوپرنقوش
صورة اقامت واستقامت ورجعت
علويين على رأى قوپرنقوش

قورتقوش هیئتنلهدخی عدد افلاك اوچه منحصر اولور اولی جملهٔ سیارات وعناصردن
عبارت اولان هیئت مذکوره در ایکنجی یره کوریلوب مشاهده قلدیغمز فلك ثوابتدر اوچنجی
فلك ثوابتك تحتی مسافهسی هرنه دکلو بی حد وبی پایان وسعتاوزره فرض اولنور رایسهده
ماوراسنده فلك مرقومی محیط برفلك عظیم الشان خیال اولنوب اهل سعادته آرامکاه تعیین
اولنوردیدن صکره باب مرقومده رأی مرقومهکوره تعاقب وتعاکس فصول سنه علی
وکواکبه عارض اولان اقامت واستقامت و رجعت وسائر بونك امثالی کیفیت اسبابی بیان
اولنمش ایکن اقتصار ایچون ترك اولنوب تخییل اشکاله حواله ونیجه نیجه اسوله واجوبه ایراد اولنوب
نقل وتحریری تطویله مؤدی اولملق ایچون بومقدارله اکتفا وترجمهده تعامل ناسده جریان
ایدن القاب واملا اختیار اولندی وبومحلده شاعر بلیغ فصیح اللسانك بیت حدیث ازمطرب
ومی کو ورازدهر کمتر جو که کس نکشود ونکشاید بحکمت این معمارا بیت کسه حل ایلمدی
مشکل رازفلکی وارایسهعقد ثریایی قودی نقطهٔ شك قولیله هیئت عالم بحثنده ختم
کلام ودقایق وحقایق اسرار نامتناهی یی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبوعالم
جسمانینك کیفیتی علمندهدریای بی پایان حکمته بیدن زیاده توغلدن کف عنان عزیمت اولندی
تم ذییل الطابع امر سادس دوائر واقطاب بیانندهدر جغرافیالر کره اوزرنده دوائر مختلفه
واقطاب اثبات ایدرلر ارض وافلاك امور دیوینلر لهضبط اولنور اولا کرهده محور فرض اولنور
اول برخط دن عبارتدر که مرکزه اوغرایه وکره یاخود دائرهنك برطرفندن برطرفنه منتهی
اوله بوکا قطر دخی دیرلر یونانده دیامتر بومعنایهدر واول خطك ایکی طرفی قطبدر کره لك
اوزرنده دونر یونانیلر اکا پولوس دیرلر دونمك معناسنه پولیودن مشتقدر افلاك وارضده بوایکی
قطبك بری شمالیدر یونانده اکا ارکتکوس دیرلر آیو معناسنه آرکتکودن مشتقدر زیرا انده
دب اصغر شکلی واردر بوقطبه مقابل اولان جنوبیدر یونانیلر اکا آنتارکتکوس دیرلر آنتی ضد
ومقابل معناسنهدر وبونلرك لاتن دهغیری اسملری دخی واردر که اطلسده بووجهله مذکوردر
قطب شمالی یه بوریالیش وآکولوناریس دخی دیرلر بوریاش وآکولونام روزکار اول سمتدن
اسد وکیچون وشیمتریونالیش دخی دیرلر زیرا دبك یدی یلدزی اولان تریونیش انك حولنده
دوراید ر وقطب جنوبیه اوشتریالیس ونوسیوس دیرلر زیرا آوشتر یاخود نوتوس نام روزکار
اول سمتدن اسر ومریدیونالیش دخی دیرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مریدیش دن اخذ ایدرلر
دائره برخط ویاسطح درکهوسطندهنقطهدن محیطه اخراج اولنان خطوط متساویه اوله
واول نقطهیه مرکز محیط ومرکز دائره ومرکز کره دیرلر بودخی ایکی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی
کرهیی تنصیف ایدرسه عظیمه تنصیف ایتمزسه صغیره دیرلر پس کرهٔ ارض اوزرنده سکز
دائره تعیین اولنمشدر دوردی عظیمه دوردی صغیرهدر اول دورت عظیمه دائرهٔ استوا
ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ بروج ودائرهٔ افق دردووت دوائر صغار ایکی انقلاب مداری
وایکی قطب مداریدر بوسکز دوائرك بشی متوازیه یعنی ارالرنده بعد مساوی اوبچی منحرفهدر

وبونلردن ایکیسی یعنی دائره نصف‌النهار ایله دائرهٔ افق کره اوزرنده رسم اولنمیوب منفصل
ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری برر بر بیان لازمدر
دائرهٔ افق بو بر دائرهٔ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر
اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اکاهوریزون ولاتنده ترمینا تورفینیتش دیرلر
کره‌نك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بو دخی بر قاچ قسمدر بری افق حقیقی که کره‌یی تنصیف
ایدر بری افق حسی که امکنه سکانك رؤیتنه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر
خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن
غیریسی جمله آفاق مایله در یعنی قطبلردن برجانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثر نده
استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرینك ارضده مسافه سی یوزسکسن استادیوم یعنی
یکرمی ایکی بیك بشیوز ادم درکه جرمانیا میلی ایله بش میل وخمسهٔ اثمان میل دن زیاده
دکلدر دیو تخمین اولنور بو دائرهٔ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدر که فرنك مهندسلری
بونی تحریفله زنت دیرلر وبری سمت قدمدر که انلر نادیر دیرلر بونلرك هر بری آتی یوداسه
نسبت علی العکس در یعنی بزم سمت قدممز طبان طبانه مقابلمزك سمت رأسی دوشر
دائرهٔ استوا کرهٔ ارضده بر عظیمه درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل‌النهار دائره سی
سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر
معموره ده لیل ونهار مساوی اولغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتن
اکواتور دیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطه لرینه کلدیکی
زماندر که بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطهٔ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس
متوازی دوایرك عظیمه سیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی
ایکی قسم متساویه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور
اول تقاطع محل ایکی نقطهٔ اعتدال مقامنده درانلره اکونوقسیالیس دیرلر وکیمجلر بو دائره‌یه
مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرهٔ بروج کرهٔ ارضده رسم اولنان عظیمه‌نك بری دخی بودر
بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس در معدله تقاطع ایدوب ایکی انقلاب
نقطه لرینه اچیلوب بر جانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه
قدر جنوبه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بوقدر بر جانبه دوشر بو دائره‌یی اون ایکی
قسمه تقسیم ایدوب هر برینه بروج دیدیلر التیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد
سنبله التیسی جنوبده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال
کواکبدن بو دائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوان
معناسنه اولان زودیادن اسمی مشتق قلدی ولاتنده شیغنی فر دیرلر علامت کتوریجی
معناسنه زیرا بروجك هر بری شیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بر بیته درج ایدرلر اول
بیت بودر ستوت آریش تا روش جمینی قانسر لیو ویرغو لیبرا اکوه اسقور پیوش
آرسی

51

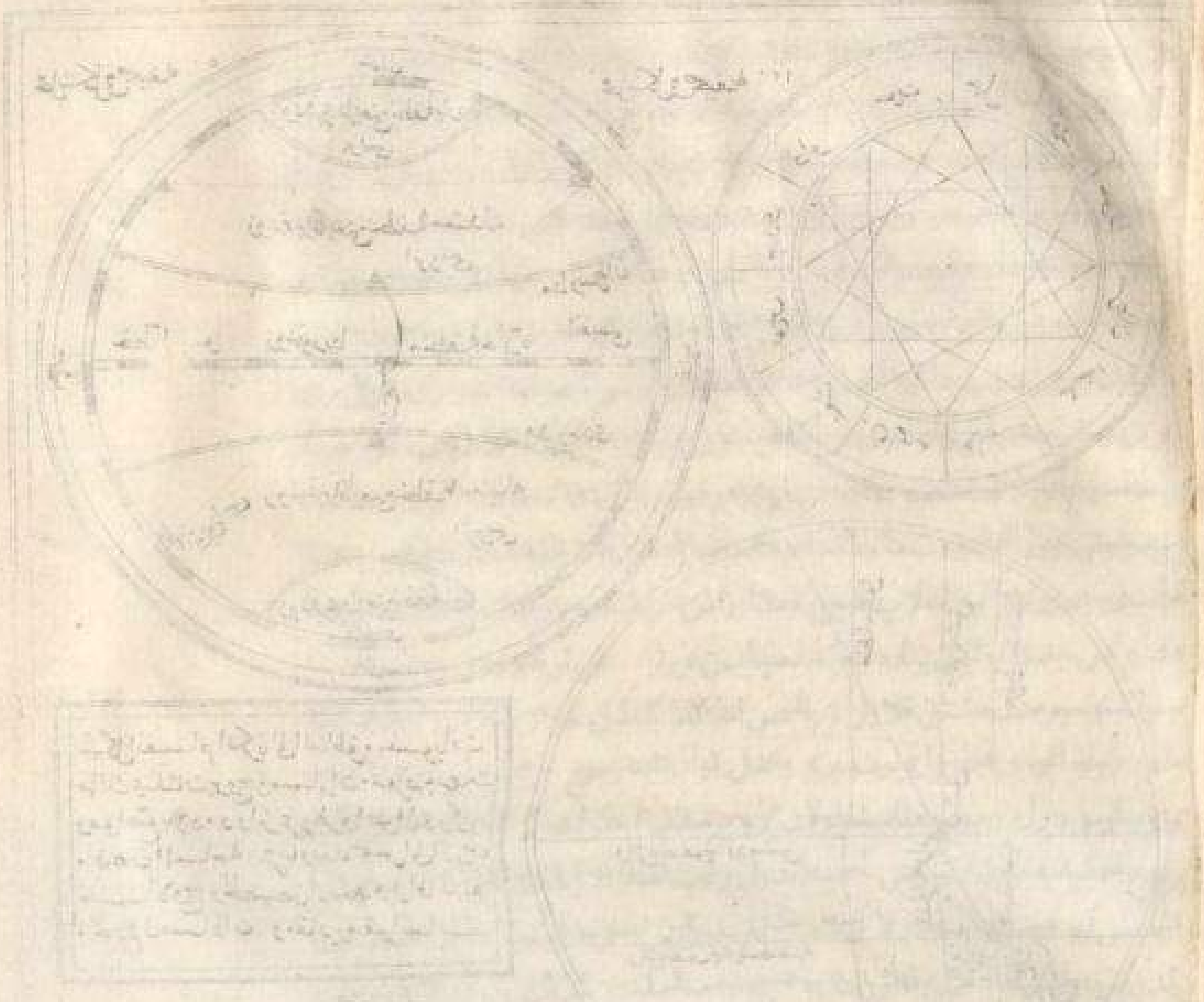

محل شكل في صحيفه ٥٠

محل شكل في صحيفه ١٢٠

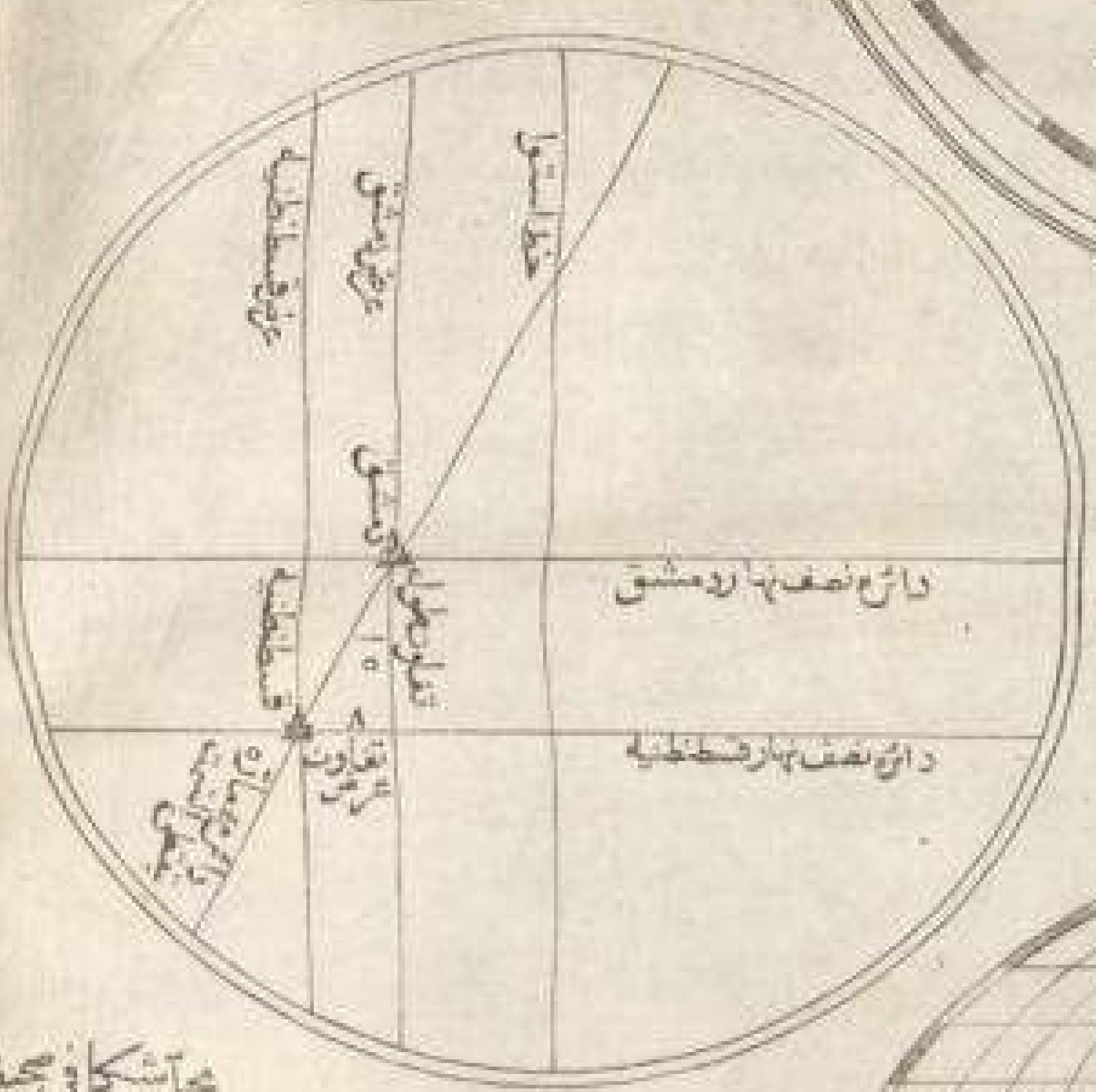

شكل انقسام الكرة الى المناطق . منسوبيات
مالك بمثلثات بروج وستارات . معرفة جهات
ومواضع بلاد . دوائر عروض واطوال در كره
. قاعدة المساحة . قرب وبعد شمس الى الارض
حسب الاوج والحضيض . جدول اقاليم
. جدول مسافات ومقادير مقياسات

محل شكل في صحيفه ٥٤

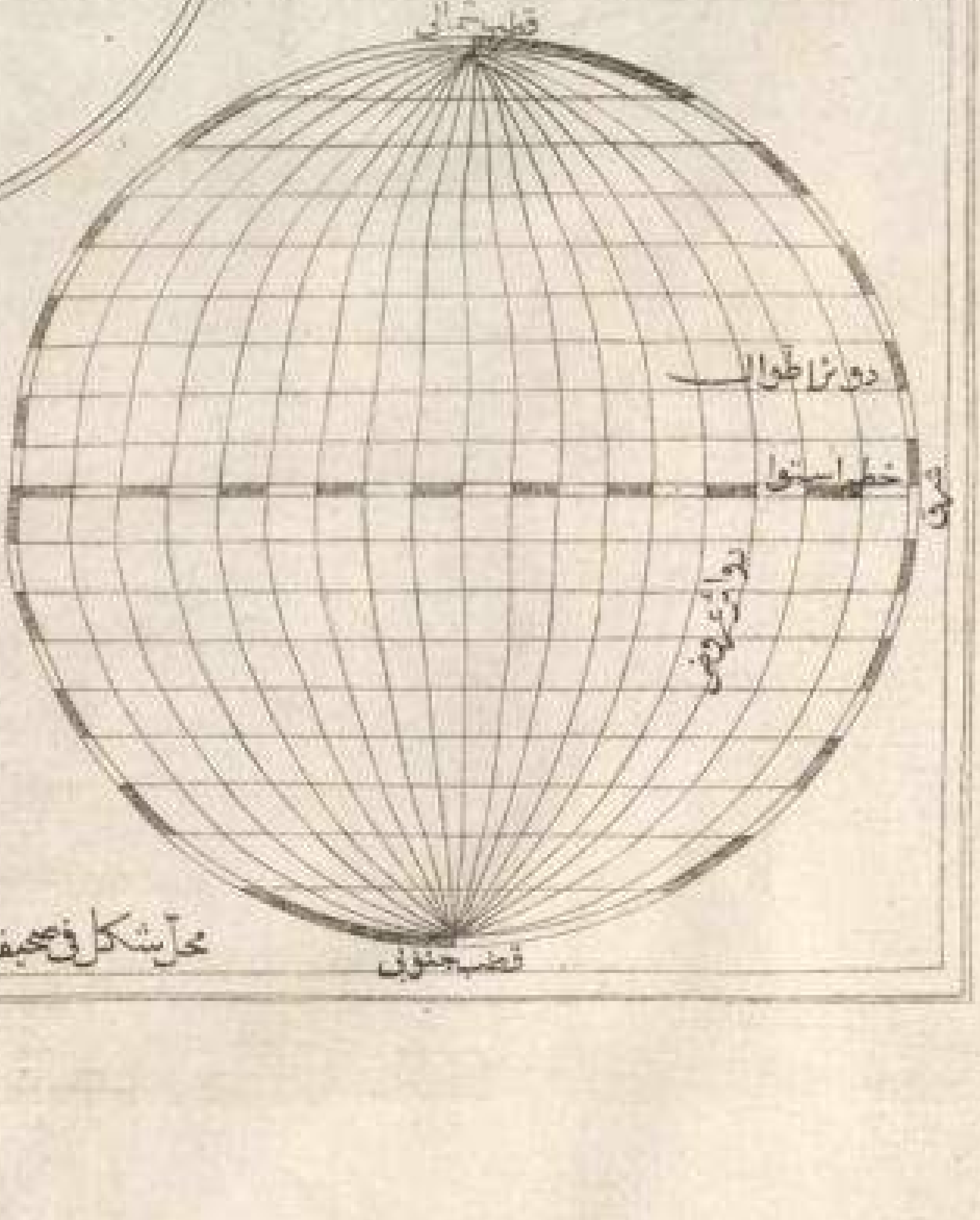

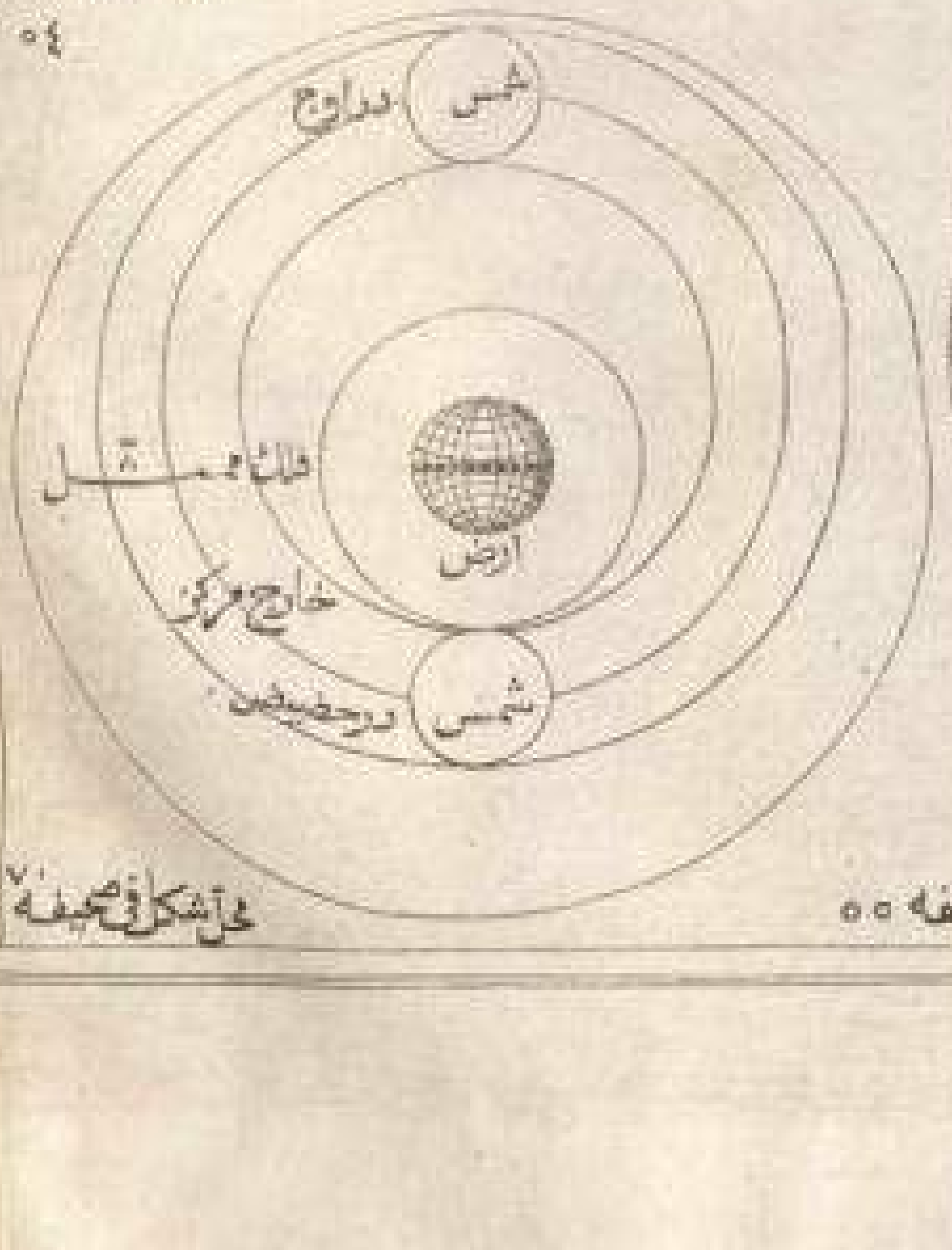

محل شكل في صحيفه ٦٧

محل شكل في صحيفه ٥٥

آرسی تنش قاپرآنقون پیسچش بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی
بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتینده آریش حمل تاوروش
ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیو اسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقورپیوش عقرب
آرسی تنش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپرجدی آنقون دلو که قواریوس دخی دیرلر
پیسچش حوت اسملریدر وهر برج اوتوز درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه وهر دقیقه
التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله
حساب اولنور دائرهٔ نصف نهار بر عظیمهٔ متحرکه در که ایکی قطب عالمدن و متعین سمت
رأسدن مرور ایدوب دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری
غربی دوشر نصف لیل و نصف نهار بونکله بیلنور ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر برجزئه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانده مریم ومرینوس ولاتینده تنصیف ایدیجی معناسنه
مریدیانوش دیرلر امادورت دائرهٔ صغیره که دائرهٔ استوایه متوازیه در انلرک ایکیسی مدار
قطب بروجدر بری دائرهٔ انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتوی که
مدار رأس جدی در لاتین بونلره سولستسیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه
سولستیسیومدن مشتق قلدرلر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار بر دور قرار اولمغله کانه
طورر وبو دائره یی تجاوز ایتمیوب برنه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بو دائره لره
تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالیه یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرک ایقلوی کویاکه انی رسم ایدر
ارتقوس آیو معناسنه در لاتینده شبتمتریبونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغریدی
یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی یاصجیلر معناسنه در کذلك اول سمتك اسمی ایله
بوریالیش واکولونارش دخی تسمیه ایدرلر دائرهٔ قطب بروج جنوبی یه انتارتکوس دیرلر
ارتیکوسك مقابل معناسنه وبو دائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوسترینوش یاخود
اوستریالیس و مریدی یونالیش دخی دیرلر امر سابع بو دائره لر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم
ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هر بری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود
بردائره وسطنده واقع اولان مسافه دن عبارتدر یو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله
منطقهٔ محترقه در که بو معنایه اکا توریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن
ایدرلردی و بو ایکی انقلاب اراسی اولان قرق یدی درجه مسافه در خط استوا اورته سندن
یکرو ایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین
ظنی اوزره غیر مسکوندر و بونلر مدار قطبین اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور
مسافه در بو مسافه لر دخی کندی قطبلری ودائره لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی
منطقهٔ معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونه در شمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تحدید اید رجنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تحدید ایدر وهربرینك عرض مسافه سی قرق اوچ درجه در وبو منــاطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرك ظلی دکرمن کبی سطح افقده دونر منطقهٔ معتدله سکاننك اسمی اتروسی در زیرا انلرك نصف نهارده ظلی برجانبه دوشر منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرك نصف نهارده ظلی کاه جنوبه وکاه شماله دوشر ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه سی در بونلر بومدارده وبرعرضده دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه علی السویه بعید اولان عرضلرده وبرطولده دیزلنلردر اوچنجی انتی بوداسدر بونلر خط استوایه ایکی طرفده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بو الثی قسم دائره دن ملاحظه اولنه امر ثامن عرض دائره لرنده واقالیمده در جغرافیلر کرهٔ ارضی اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله برنیچه قسم ایدوب هربرینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقالیمی ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکم تقویم البلدان صاحبی یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام ثلثهٔ کلیه جزئیاتدن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هر قسم نیچه اقسامه منقسم اولور وهر برنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیچه اقسام واردر بوتقدیرجه مضبوط ومطرد اولمــاز واول اقالیم اعتبار اتدیکی بعض محلده نیچه تفصیلر واردر که بعد الوقوف نیچه اقالیم اولمق مقرردر مزبور ملك المؤیدك عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بوکتابده انکیچون اقالیم عرفی اعتبار ایتمدك زیرا برحد حقیقی ایله محدود دکلدر کیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیچه یوز اقلیم ذکری لازم کلور انجق انلری ولایتلر بیانی محلرینه حواله ایلدك بو محلده اقالیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری بووجهله تقسیم ایلدیلر که خط استوا التنده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر ســاعتدر بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهارا کاکورہ زیاده اولور پس بو دائرهٔ استوایه موازی عرض دائره لری فرض اولنوب هر ایکیسی اراسنه براقلیم دیدیلر بوتقدیرجه اقالیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه در شول شرطله که انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول مسافه یه دلالت ایدر لکن کاه دائره یه دخی اطلاق ایدرلر وبو تقسیم ایله بلادك مواضعی وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولور زیرا برعرضده اولان بلاد امور مذکوره ده مشارکدر وهر اقلیمده اوچر دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر وبو دائره لره یونانده پارالی دیرلر بطلمیوس واتباعی یکرمی بردوایر شمالیه ویدی اقلیم تعیین ایلدیلر جمله متقدمین اقالیمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنك مسکونی آز اولمق ظنی ایله الی عرضندن اوته اقلیم اعتبــار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علملری

قدمایه

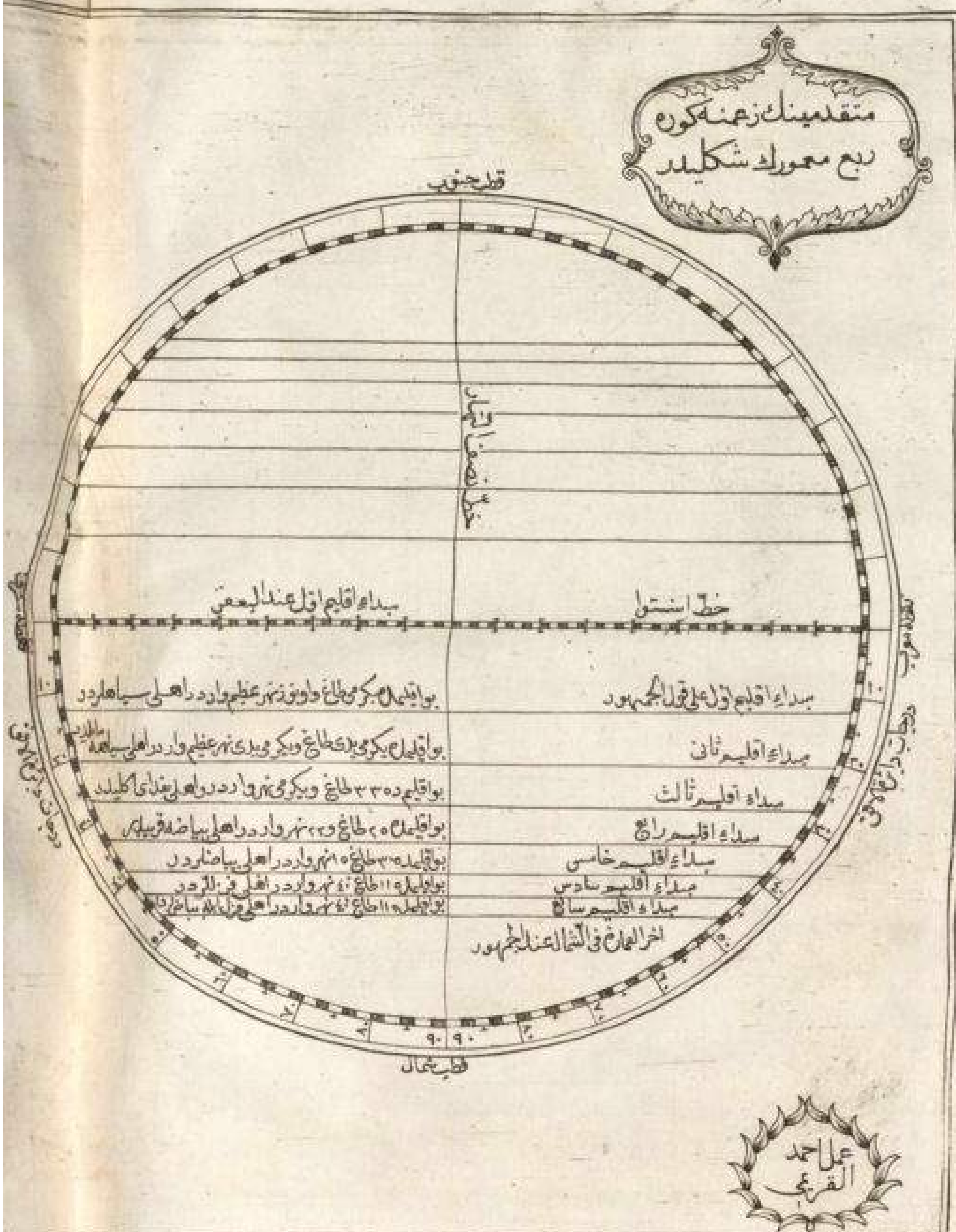
متقدمینك زعمنجه كوره
ربع معمورك شكلیدر
قطب جنوب
خط استوا
مبداء اقلیم اول عند البعض
مبداء اقلیم اول على قول الجمهور
مبداء اقلیم ثانی
مبداء اقلیم ثالث
مبداء اقلیم رابع
مبداء اقلیم خامس
مبداء اقلیم سادس
مبداء اقلیم سابع
قطب شمال
عمل احمد القریمی

جدول اقاليم على راى المتاخرين

عدد اقاليم	عدد دوائر	طول نهار اقاليم: ساعت	طول نهار اقاليم: دقيقه	عرض اقاليم: درجه	عرض اقاليم: دقيقه	مسافات اقاليم: درجه	مسافات اقاليم: دقيقه	
		١٢	-	٠				خط استوا
١	٢ / ٣	١٢ / ١٢	١٥ / ٤٥	٤ / ١٢	١٨ / ٤٤	٨	٣٤	مبدا وسط
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	٠٠ / ١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٤٣	٧	٥٠	نهايات
٣	٦ / ٧	١٤ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٣٦	٧	٣	
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	٠٠ / ١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ / ١١	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	٠٠ / ١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ / ١٥	١٦ / ١٦	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢٠	٣	٤٨	
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	٠٠ / ١٥	٤٩ / ٥٠	٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٧	٠٠ / ١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	-	
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	٠٠ / ١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ١٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	٠٠ / ١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٥٣	١	١٣	
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٢٥ / ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	٠٠ / ١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٣٦	٠	٤٤	
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	٠٠ / ١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٢١ / ٢٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ / ٤٣	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	١٦ / ٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٢٨ / ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ / ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٢٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم و یکرمی دورت اقالیم تعیین ایتدیلر
بز بو کتابده انلرك رأیني قبول ایتدك اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرك اکثری دریا اولمغله جمهور قتنده اقلیم اولك مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلك اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واوتوزیدی دقیقه عرضدرکه اطول نهاری اون اوچ
ساعته وارر بو کتب اسلامیه ده تصریح ایتدیلر لکن هر اقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکر ایتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعداد انهار وجبال وممالك صحیح اولور امور دن دکلدر وبو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمك فن ایله اشنا اولمقدن ناشیدر بو کتابده
حدود اقالیم جدولله بیانه حواله اولنوب هر برنده ذکر ایله تطویل التزام اولنمدی پس بو اقالیم
بعض جزایر محیط شرقیه و نیل ایچنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربیه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمالیسندن بحر دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
و تبت وخراسان وجبل وفارس و روم و بعض غالیایه واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراءالنهر وترکستان وروم وغالیا وایتالیا واسپانیایه اوغرار دوردنجی بشنجی اقلیم
اعدل اقالیمدر آب وهواسنك لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن وجمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیایه وجرمانیایه و رومه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلاد لهوروس وترکستان
شمالندن بحر بونطك نهایتی عرض اللی درجه ویکرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر دیو متقدمین تعیین ایتدیلر و بعضلر دخی یدنجی اقلیمك اخری اول محلدرکه
عمارت آنده نهایت بولور و اول جانب شمالده جزیرهٔ تولی در دیدیلر جزیرهٔ مزبوره التمش اوچ
عرضده اولوب اطول نهاری یکرمی ساعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن بر قوم التمش دورت عرضده ساکن اولدقلری مذکوردر بطلمیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
ایله مسکون یازلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معمورلر رسم اولنمشدر
تکمیل تفصیل کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم وستانبرغادن طقوزنجی اقلیم
روستوقیومدن اونجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیا قلعه‌سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم قبناشهری اولان وبورجیومدن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن چقوب آخر اقالیم نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخرطه لرك اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهار یکرمی دورت ساعت اولدوغی یره دك یکرمی دورت اقالیم اولمق متعین درلایدن اوته قطبه وارنجه اقالیم تقسیم اولندوغی معلوم اولمدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت اولنمق ممکن دکل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب رحویه در پس بر اقلیمده اطول نهار استعلامی لازم کلسه قاچنجی اقالیم ایسه نصف عددنی خط استوا نهاری اوزرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمده ایکی بچوغی اون ایکی اوزرینه زیاده ایلدك اون دورت بچوق اولدی و بونکله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم اولور مثلا بر بلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردك واوچی تضعیف ایتدك التنجی اقالیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه عددی ظهور ایدر مثلا التی اقلیمك اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه اقلیمده حال نیجه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال اوزره دربعنی انده دخی یکرمی دورت اقالیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیالك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لکن مصنفلر اقالیم جنوبی یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده انلره مقابل اولان اقلیملر اسملریله ذکر ایدرلر آتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه اتی لفظی مروه یه اضافتله مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممکندر مثلا اقالیم اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن بحر ایکنجی اقالیم انقلاب شتوی التندن بحر وقورینتش بورنه اوغرار آخرلر دخی کذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران وتفریق بلدان سببیله آنده اقالیم اعتبار ایتمدیلر بطلمیوس جغرافیاسنده اون عرضنه دك بعض بلدان اولدوغی یازیلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب اوتوز عرضنده نیجه ممالك بولندی خصوصا امریقانك جنوبیسی صکره ظهور ایلمکله اول سمتده دخی تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون بر جدول وضع اولندی تا که سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیمدر جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقالیم اولك مبدئی اولان اولکی دائره دورت درجه اون سکز دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر که انده اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله کرهٔ ارضك انقسامنده در جغرافیا اربابی کرهٔ ارضده اون سکز دائرهٔ نصف النهار وایکی طرفه سکزر دائرهٔ عرض رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذکر اولندوغی اوزره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبدن طقوزر دائرهٔ عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره اراسی حساب شطرنجی وضرب ایله اون

درجه مسافه‌دروابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنور بری عرض
شمالی و بری عرض جنوبیدر اما ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلیوس وغیری یونانیلر
بزم کابلرده جزایرخالدات وکندی کابلرنده قناریادیکله معروف اولان فورتوناتا اطه‌لرینك
نصف نهاری دائره‌سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه
عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبورایدی صکره بعض متأخرین واسپانیارئیسلری ابتداء
طولی فلمنك اطه‌لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلر که بوسله‌ده اولان ابره اول
اطه‌لرده برجانبه میلسز طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده
دخی رقاص طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب غیری یرلرده برمقدار منحرف طورر و بوکیجه
آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر و بعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه‌دن اعتبار ایتدیلر
ایکی حدك مابینی اون درجه‌در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثریا اعتبارله مبنیدر
وحکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه‌ده لکا درنام محلدن مبداء طول
اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعماللرنه مطابق دکلدر وایکی مبداء میانی تقریبا یوز تمش
درجه اولور که ربع معمورك مسافهٔ امتدادی درومیانه‌ده خط استوا اوزره برمقام فرض
اولنوب اکا قبة الارض دیدیلر واول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه‌ده مذکور واطلس
وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بو قبة الارض طقسان طول اوتوزاوچ عرضده فرض اولنور
دیدیلر بونك اثباتی برامر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفـات وذکرینه دخی تنزل
ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایرخالدات نصف نهاری دائره‌سیله
معدل نهار تقاطعی نقطه‌سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه‌سی بیننده
معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهـار
بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره‌سندن برقوسدر و بو عرض بلد کرك
جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه
مساوی اولور و بو طول وعرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد ومواضعك
امکنه‌سی وجهی و بری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبـا معلوم اولور مثلا
استانبولك طولی التمش بش وعرضی قرق بر درجه‌ودمشقك طولی یتمش وعرضی
اوتوزاوچ درجه‌در دیملدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق
لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی ارا سنده بعد
نمقدار مسافه‌در استعلام قاعده‌سی بودرکه اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر
وطولی مغایر ایسه تفاوت مابین الطولین بعد مابین‌در استانبول ایله ازنکمید کبی
واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بوصورتده تفاوت مابین العرضین بعد مابین اولور
استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بوصورتده بعد مابین
برمثلث قائم الزاویه وتری اولور اول زاویه‌نك برضلعی دائرهٔ نصف نهاردن برقوس و برضلعی

دائره عرض بلد مطلوبدن بر قوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطه سمت رأسنه
مرورایدن دائره دن بر قوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدرکه
اول طول و عرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارنی استعلامه
بر طریق بودرکه ایکی ضلع معلومك مربعی جمع و مجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور مثلا دمشق ایله قسطنطنیه ده تفاوت ما بین الطولین اون بش و تفاوت
ما بین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التیدر پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه ده مسطور اولان رسم سز طول و عرض ترکیبلرینه کوره در اما اطلس و غیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه و جزئیه ده رسم و تقسیم اولنوب درجات طول و عرض
صحایف اشکال بلادکه اکا قارتی و تابولا دیرلکارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یسارده و درجات طول زیر و بالایه دوشرو هربری اجمال و تفصیل
حسبی ایله کاه التیشر و کاه اوزر دقیقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول و عرضی وبریلدن
بعدی پرکالله انلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس واردر اکا اسقاله دیرلر اکثریا بعد ما بینی پرکالله اول مقیاسه کوره
اوجلوب قیاس اولنور بوجمله کتاب اطلس ترجمه سنده تفصیل اوزره یازیلوب بوکتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه دن بر نسخه یه نقل عمل کثیر و بودیارده باصمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیردر لابد یازلدقلری یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلورکه اکا بناء
بعض اشکال عامه نقل ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور و معظم
شهرلرك طول و عرضی ترکیبه النوب اشکاله حواله و رسمه موقوف قلنمدی تا که لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده ده مستقل اولوب ناقص قالمیه زیرا رسوم و اشکالی
یرلو یرنده صحیح اوزره نقل و تحریره قادر نساخ نادر بلکه بودیارده معدوم و اولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان و یزدران اخواندن مأمولدرکه مشتمل اولدوغی
صور و اشکالی یرلو یرنده نقل و تحریره همت ایدهلر تا که لباسدن عاری قالمش و حوشه
وقویروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بوفنك اشکال محسنات لازمه سندندر و هربار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور و اشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصداً طی ایدرسه نه چاره حق بلا ویره عمری کونی طی اولنه تنبیه محال طول
و عرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول و عرض قاعده سنی فرض اقتضا ایتدی فن
اربابی آلات رصدیه ایله وکاه ظن و تخمین ایله اطوال و عروض بلادی تتبع و استقرا ایتدیلر
عرض بلد و طول بلد ربع و اسطرلاب و خسوف کسوف و قبلری ایله معلوم اولورکه طریقی
اول

اول آلتلر رساله‌لرنده وزیجلرده مبین در وبو بابده تقریب فائده‌سی تحقیق فائده‌سی مقامنه
قائمدر دیو عقلا رمز واشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلیوس یازدوغی بلادك طول
وعرضنی مهما امکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده واقالیم کتابلرنده نقل
ایلدیلر وبو ماده‌ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودی‌ده
یازدوغی اوزره اکثری مختل ومشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب
افاده‌سندن خالی دکلدر دیو حالی اوزره نقل اولنه کلوب اطلس وغیری متأخر جغرافیالرده
وماپاموندلرده مهما امکن تصحیح اولنمق دعواسن ایتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان
اطوال وعروض بلاده کوره برخریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد
مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی
واطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال وعروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن
غیری نیجه متعین یرلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله‌دن
بری اکثر کره وجغرافیاده شهرمز اولان قسطنطنیه‌یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر
لکن تقریبا قرق بردرجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول وعرض امورنده
تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده‌سی تسلیم اولنور وسابقا ذکر اولنان سکز
طول وعرض دائره‌لرینك رسمی بودر **امر عاشر احوال مسافه وآلات مساحه‌ده در**
مقدمه‌ده مذکوردر که رومانیلر ارضك مسافه‌سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری
تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره برمیل ومیلیار دیدیلر وهر میلیه‌ده برر طاش دیکوب
ولایتلری مسافه‌سنی اول طاشلرله معلوم ایدندیلر صکره کلنلر میلیا اسمنی طاشه نقل ایدوب
اوتجی میلیه‌ده یرینه اوتجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چون هر
دائره اوچیوز التمش درجه‌یه وهر درجه التمش دقیقه‌یه قسمت اولنمشدر کره ارضده بر درجه
مسافه‌سی قاچ میل یر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلیوس تدمر صحراسنده قیاس
ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل وثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله
اولدی که منبور صحراده بریره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطه‌ء
شمال وجنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده اولدقلری ارتفاعدن بر درجه
تفاوت ایتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت ایتدیلر وایکی علامت ماببنی ایکی
طرفدن اولچوب بربیرو مقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ ایتدیلر زیرا اقل اکثرده
داخلدر بو مقدار کلدی وعدد مذکوری اوچیوز التمشه ضربله بتون دورواندن قطره
ونصف قطره وشکسز کره مسافه‌سنه علم حاصل ایتدیلر وبو قیاس صحیح میدر دیو آل
عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی
وغیری بر طائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس ومساحه
ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل وثلثان میل کلدی وتفاوت عملده مساحه‌یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر و قدمانک رأیی اوزره درکبیر و مقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی استادیوم ایله قیاس ایدرلردی و یوز یکرمی بش آدمه براستادیوم دیرلردی بو تقدیرجه سکز استادیوم بر رومانی ملیر اولور و فرس قومی فرسنك ایله قیاس ایتدیلر و هر بر فرسنك اوتوز استادیوم در و مصر سکانی اسکی استعمال ایتدیلر و یونك مقدارنده اختلاف اولندی بعضیلر التمش استادیوم و بعضیلر قرق و بعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه و دانیاو نوروجیا و اسوچ و انکلیز و اسقوتشیا و لهوچه و ایتالیا خلقی ملیر لفظنی استعمال ایدرلر لکن اسپانیا و فرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیا قومی آکا لغاس و فرانسا لیوس دیرلر روس و مسقو کندی مسافه لرنده وورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بو دخی معلوم اولا که ذکر اولنان اقوامدن برقومک بو قدر که کندی مسافه لرینک مقیاسی بر اولوب ارالرنده اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال ایدرلر کیمی بیوك و کیمی کوچك و کیمی وسط کذلك اسپانیا و فرانسا و آخر طوایفده کرك لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه و اختلاف صورتنده ذکر اولنان قیاسات ایله مقدمه و اطلسده مذکور اولدوغی اوزره برغرادوش یعنی بردرجه مسافه سی التمش بیك آدم و هر آدم دورد قدم و هر قدم اون التیشر مقدر که بردرجه دوز یوز سکسن استادیوم و جرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل و اورته میل ایله اون ایکی میل و کوچك میل ایله که استعمال ایتدکلری عادت میلی در اون بش میل در فلمنك و اسوچ مهندسلری دخی بو جرمانیا میلنی استعمال ایدرلر و غالبا یعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله یکرمی بش میل و بیوك میل ایله یکرمی میل در و ایتالیا میلی ایله التمش میل در و انکلیز میلی ایله دخی التمش میل دردیدی و انکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه در و اسپانیا لوقه سی ایله اون یدی بوچق لوقه در و یکرمی ساعتلك یولدر پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کره ارضك دوری بش بیك دورت یوز میل اولوب قطری بیك یدی یوز اون سکز میل و اون برجزؤك ایکیسی مقداری دردیو تعیین ایتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بردرجه مسافه سی سابقا ذکر اولندوغی اوزره التمش التی و ثلثان میل و متأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك و یکرمی ایکی فرسخ و تسع فرسخ و هر فرسخ بالاتفاق اوچ میل در میل دخی قدما مهندسین ذراعی ایله اوچ بیك ذراع و متأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراع در و ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز ایکی پرمق و متأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك ثلاثه ارباعی و برمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور و هر پرمق التیشر معتدل ارپه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی بر مقدار ایدر و متأخرین رأیی اوزره عددور یکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور و میل حسابی ایله یکرمی دورت بیك میل و قطری یدی بیك التی یوز اوتوز التی میل در و بر منزل مسافه ایام بهارده سیر وسط ایله تقریبا یکرمی دورت میل در که سکز فرسخ اولور و مسافه فرسخ

حرکت

جدول اقاليم

عدد اقاليم	عدد دوائر	اطول نهار اقاليم: ساعت	اطول نهار اقاليم: دقيقه	عرض اقاليم: درجه	عرض اقاليم: دقيقه	مسافات اقاليم: درجه	مسافات اقاليم: دقيقه	
		١٢	٠	٠	٠	٠	٠	درخط استوا
١	١ ٢ ٣	١٢ ١٢ ١٢	١٥ ٣٠ ٤٥	٤ ٨ ١٢	١٨ ٣٤ ٤٣	٨	٣٤	مبدء وسط نهايت
٢	٤ ٥	١٣ ١٣	٠ ١٥	١٦ ٢٠	٤٣ ٣٣	٧	٥٠	وسط ونهايت
٣	٦ ٧	١٤ ١٤	٣٠ ٤٥	٢٣ ٢٧	١٠ ٣٦	٧	٣	وسط نهايت
٤	٨ ٩	١٤ ١٤	٠ ١٥	٣٠ ٣٣	٤٧ ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ ١١	١٥ ١٥	٣٠ ٤٥	٣٦ ٣٩	٣٠ ٢	٥	١٧	
٦	١٢ ١٣	١٥ ١٥	٠ ١٥	٤١ ٤٣	٢٢ ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ ١٥	١٦ ١٦	٣٠ ٤٥	٤٥ ٤٧	٢٩ ٢	٣	٤٨	
٨	١٦ ١٧	١٦ ١٦	٠ ١٥	٤٩ ٥٠	١ ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ ١٩	١٧ ١٧	٣٠ ٤٥	٥٢ ٥٣	٤٨ ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ ٢١	١٧ ١٧	٠ ١٥	٥٤ ٥٥	٢٩ ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ ٢٣	١٨ ١٨	٣٠ ٤٥	٥٦ ٥٧	٣٧ ٣٤	٢	٠	
١٢	٢٤ ٢٥	١٨ ١٨	٠ ١٥	٥٨ ٥٩	٢٩ ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ ٢٧	١٩ ١٩	٣٠ ٤٥	٥٩ ٦٠	٥٩ ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ ٢٩	١٩ ١٩	٠ ١٥	٦١ ٦٢	١٨ ٥٢	١	١٣	وسط نهايت
١٥	٣٠ ٣١	٢٠ ٢٠	٣٠ ٤٥	٦٢ ٦٢	٢٥ ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ ٣٣	٢٠ ٢٠	٠ ١٥	٦٣ ٦٣	٢٢ ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ ٣٥	٢١ ٢١	٣٠ ٤٥	٦٤ ٦٤	٦ ٣	٠	٤٤	
١٨	٣٦ ٣٧	٢١ ٢١	٠ ١٥	٦٥ ٦٥	٤٩ ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ ٣٩	٢٢ ٢٢	٣٠ ٤٥	٦٥ ٦٥	٢١ ٣٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ ٤١	٢٢ ٢٢	٠ ١٥	٦٦ ٦٦	٤٧ ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ ٤٢	٢٣ ٢٣	٣٠ ٤٥	٦٦ ٦٦	٦ ١٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ ٤٥	٢٣ ٢٣	٠ ١٥	٦٦ ٦٦	٢٠ ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ ٤٧	٢٣ ٢٣	٣٠ ٤٥	٦٦ ٦٦	٢٨ ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٦٩	٣٠
٣	٧٣	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

محل شكل في صحيفه ٥٣

جدول مسافات درجه ومقادير مقياسات

اسماء مقياس	فرسخ	ميل اسلامي	ميل كبير جرماني	ميل وسط جرماني	ميل صغير جرماني	ميل غاليا يعني فرانسا	ميل ايتاليا وروماني	ميل انكليز	ميل روس	ميل اسقوت
مسافه يك درجه	٢٢ و ١/٢	٦٦ و ٢/٣ ٥١	١٠	١٢	١٥	٢٠	٦٠	٥٠ ٦٠	٨٠	٥٠
عدد ذراع مقياس	١٢٠٠٠	٤٠٠٠	٢٦٦٦٦	٢٢٢٢٢	١٧٧٧٧	١٠٦٦٦				
اسماء مقياس	لوقه غاليا	لوقه اسپانيا	لوقه انكليز	لوقه ساعت	استاديو	آدم	قدم	بريد	منزل	ذراع
مسافه يك درجه	٢٥	١٧ و ١/٢	٢٠	٢٠	٤٨٠	٩٠٠٠٠	٢٤٠٠٠٠	٥ و ١/٢	٣	٢٦٦٦٦٦
عدد ذراع مقياس			٦٠٦٦٦	١٠٦٦٦	٤٠٠	٣ و ١/٥				
نسبت	استاديو ١	ادم ١	قدم ١	اصبع ١	ميل ايتاليا ١	فرسخ ١	بريد ١	منزل ١	ذراع قدماء ١	ذراع متأخرين ١
درميان مقياسات	ادم ١٢٥ ميل رومي ١/٢٠	قدم ٤	اصبع ١٦	شعير ٦	استاديو ٨	ميل ٣ استاديوم ٣	ميل ١٢	فرسخ ٨	اصبع ٣٢	اصبع ٢٤

محل شكل في صحيفه ٥٨

محل شكل في صحيفه ٥٦

عمل احمد قريمي

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	١	١	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

حركت بطيئه ايله برساعت قدر زمانده قطع اولنور اكثر ملوك اسلاميه سلفده يوللر
اوزره هر دورت فرسخ محله بريد تسميه ايدوب آنلره قومشلر ايدی استعجال ايله كوندردكلری
اول آنلره بنوب كيدرلر وكونده بو قدر بريد قطع ايدرلردی حالا انلره اولاق تعبير اولنور اكثر
مسافه تعيينی اعتباری قالمشدر ودرياده التمش ميل برمجرا تسميه اولنوب اعتدال هواده
سير وسط ايله انجق قطع اولنور زياده موافق روزكار منزللرينه حد يوقدر وبو جمله
جدول مقياسده درج اولندی تذييل الطابع در تفصيل مقياس بر وبحر ومقدار مسافه
كرهٔ ارض وما خفی اوليه كه متن كتابده اشارت اولندوغی اوزره هر عصرك خلقی
وهر بلدك اهلی مسافهٔ بر و بحری بلمك ايچون مختلف مقياس استعمال ايده كلمشلردر
وعنصر تراب وما من حيث المجموع كره يعنی برمدور طوب شكلنده اولوب طولا وعرضا يعنی
كرك غربدن شرقه وكرك شمالدن جنوبه اعتبار ايله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچيوز التمش درجهٔ متساويه تقسيم اولنمق اصحاب هيئت عندنده متفق عليه در
ولكن بر درجه مسافه فرسخ وميل ومرحله وساعت وساير مقياسلك اختلافی سببيله
منازع فيه اولمشدر مهندسين متقدميندن بطلميوس واكا تابع اولنلرك مساحتی اوزره
بر درجه ارض يكرمی ايكی فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ ميلدر وميل اوچ بيك ذراعدر
وذراع اوتوز ايكی برمقدر وبرمق بطن بطنينه ملاصق التی شعير معتدل اربه مقداريدر
بو تقديرجه بر درجه ارض التمش التی ميل وثلثان ميل اولور وفرسخ حساب ذراع ايله
طقوز بيك ذراع اولوب حركت بطيئه ايله بر درجه ارض تقريبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سكز فرسخدر وفرسخ حركت بطيئه ايله برساعتده قطع اولنوب بركونده قطع اولنان مسافه
تقريبا يكرمی دورت ميل اولور وبحرده اكرچه زياده موافق روزكارده حد وقرار يوقدر
ولكن اعتدال سير ايله بركونده انجق التمش ميل مقداری مسافه قطع اولنوب بحريون
عندنده برمجری تعبير اولنور واكثری عمل اكرچه متقدمين اعتباری اوزره در ولكن
سهو وغفلت اولنمق ايچون متأخرينك دخی اعتباری بو محلده ذكر وبيان اولنمق مناسب
كورلدی پس متأخرين مساحتی اوزره بر درجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر وبو تقديرجه درجه الی التی ميل وثلثان ميلدر وميل دورت بيك ذراع وذراع
يكرمی دورت اصبعدر واصبع بطن بطنينه منضم اولمش التی دانه معتدل اربه مقداريدر
ومتقدمين ايله متأخرين بيننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر واميالده
واقع اختلاف مابين اون ميلدر وبو اختلاف حقيقی اولميوب لفظيدر زيرا مقدار ميل ايكی
اعتبارده دخی شئ واحد اولوب انجق ذراع متقدمينه كوره اوتوز ايكی اصبع ومتأخرينه كوره
يكرمی دورت اصبع اولوب تفاوت مابين سكز اصبع اولور وفرسخ رأی اوله كوره طقوز بيك
ذراع ورأی ثانيه كوره اون ايكی بيك ذراع اولوب مقدار ميل ايكی قولده دخی ثلث فرسخدر
واصبع دخی التی شعيردر له معتدل اربه مقداريدر كذلك منازل ومراحله دخی اختلاف جاری

جاری اولوب اکر مشی بطو اوزره اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بر درجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا برکونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بر درجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن برکونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بر درجه ارض برکونده قطع اولنوب استانبولدن برکونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بر درجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بردورلو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز وکاه
التمش میل عد ایدرلر و منجمون وجغرافیون بر درجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالی هند شرقیدن بجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکبایت شرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجملهٔ ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزره اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلاف بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطهٔ
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب البلیه تراب ومادن عبارت اولان اشبو طوپ زمینی دائرا
مادار سیر ودوره نه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بو مرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوب برکسنه طوپ زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن ویکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور و بوکسنه یه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوپ
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معموره وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن چقوب قطب
شمالیدن مرور وبزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقلیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور و بوکسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوپ زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزره
مشی معتدل ایله اولورسه تمام دورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تمام طوپ زمین بر مقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امر حادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده در کون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئش دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنتش دیرلر وآفاق
مائله سکانه کون کونش اورته طرفه سیرنده میل ایدوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده شبتمتریو دیرلر بو دورت سمت اراسنده دورت

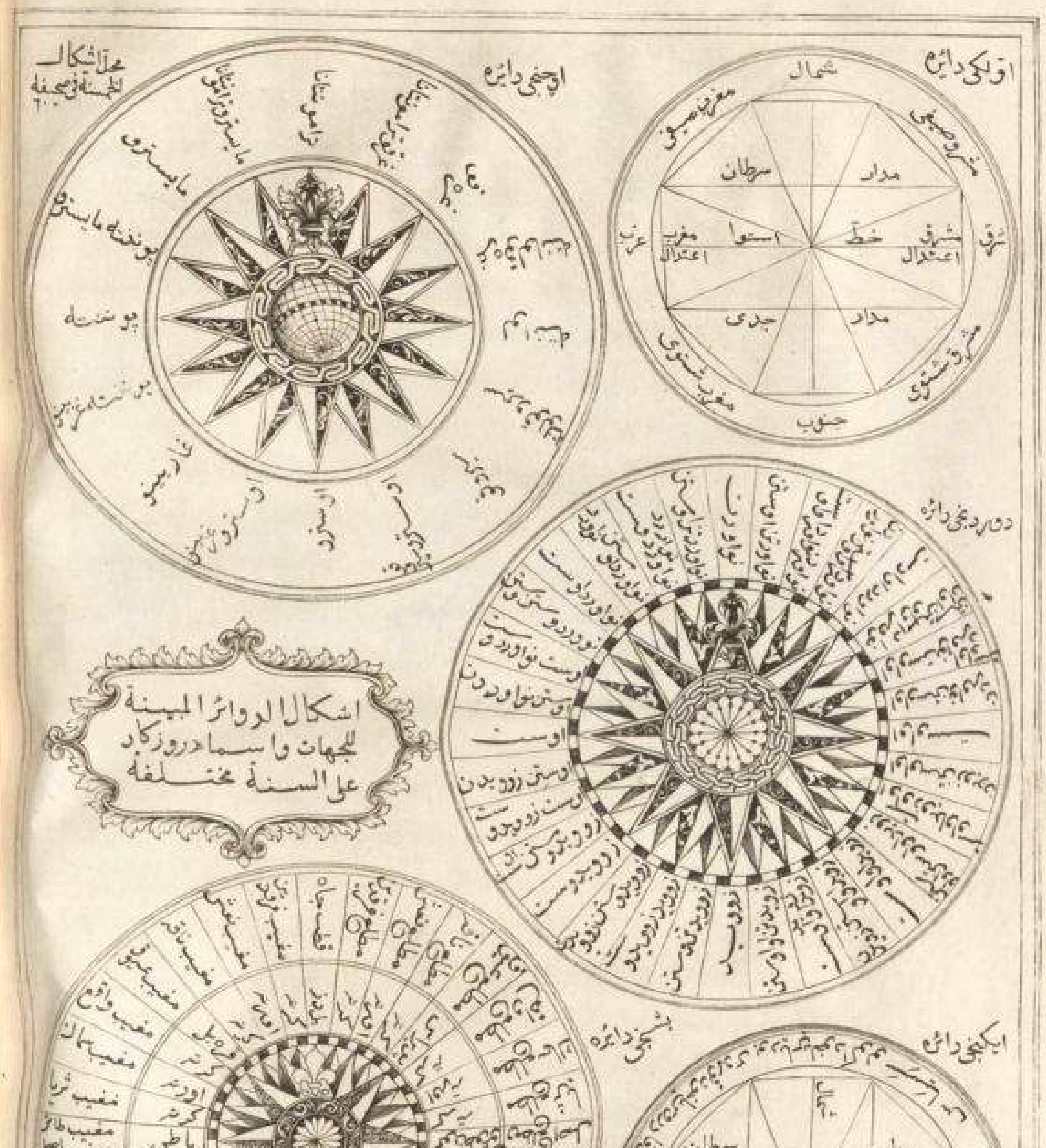

محل اشكال لطمسة في صحيفة ٦٠
اشكال الدوائر المبينة
للجهات واسماء روزكار
على السنة مختلفة
اولكي دائرة
اوچنجي دائرة
دردنجي دائرة
بشنجي دائرة
ايكنجي دائرة
شمال
جنوب
مشرق
مغرب
خط
استوا
مدار
سرطان
جدى
اعتدال
شرق
غرب

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه او ریش اشتی وش دیرلر مشرق صیفی معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه او ریش هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال ایله غرب اراسنه اوکسی دنش اشتی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله غرب اراسنه اوکسی دنش هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانك دورت جهتنه دورت باش روزکار تعیین وارالرین تقسیم ایدرلر اماقدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم وتعیین ده اختلاف ایدوب هر سمتك خلقی بردرلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی بزبو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامك اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدك اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدر لاتنجه مطلق روزکاره وتتوش دیرلر شمالدن اسنه آکولو جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه شوبشولانوش غربدن اسنه فاوونیوش دیرلر جهات اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرك اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع وار در هر قومك اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر اتسه لر استعمال ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا الغانه وآخر طوائف کندی لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویه درلر ایکنجی دائره لاتنیلرك اوچنجی دائره رومانیلرك وایتالیا خلقینك استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسه سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینك تقسیمی اوزن اوتوز ایکی قسم ومجموعی اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اولدوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط شرقیده سفر ایدن هندیلرك وسائر اسلامیانك تقسیمیدر بونلرك اقسامی بریعنی اوتوز ایکی قسم واسماسی مغایردر ترتیب اوزره اما اهل اسلامدن داخل دکزده سفر ایدنلر اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی غربه باطی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کششله جنوب ایله غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل وبونلرك هر ایکیسی اراسنه اورته وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب اوزره وکرته نك اصلی یونانده مربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثری مربع رسم اولنان صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی اتك تحریفی در ونصف کرته یه لازم کلدکده بونلر مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعك مقابلنی مغیب ایله تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل وبو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبك اسملریدر نقطه

شمالدن شرقه بو ترتیب او زره اعتبار اولنمشدر قطب جاه مغرب گاه در قطب شمالی قربنده
اولان یلدزه اعجام گاه واهل مغرب سمیا واهل هیئت جدی دیرلر بعده مطلع فرقدین
مطلع نعش مطلع ناقه که بوکا سنام وذات الکرسی وکف الخضیب دیرلر مطلع عیوق مطلع
واقع که نسر واقعدر مطلع سماك که سماك رامح در مطلع ثریا مطلع طائر که نسر طایردر بوکا
مطلع اصلی دخی دیرلر کون طوغوسی اولدوغیچون مطلع جوزا مطلع تیر که شعرای یمانیه در
مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارین که اولنه
معقل ایکنجی یه ظلیم دیرلر فارسیلر دخی تسمیه ایدرلر مطلع سهیل مطلع سلبار که آکا محنث
دخی دیرلر زیرا بر قبیله انك طلوعنی سهیل درظنی ایله بحث اتدکده خلافی ظاهر اولیجق حنث
لازم کلوب بو تقریبله محنث تسمیه اتدیلر قطب سهیل که قطب جنوبیدر قربنده سهیل نام
مشهور کوکب اولمغله قطب آکا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذکر اولنان کواکب
مغیبی ایله تسمیه اولندی قطب سهیلدن صکره مغیب حمارین مغیب عقرب مغیب
اکلیل مغیب تیر مغیب جوزا مغیب طایر بوکا مغیب اصلی دخی دیرلر مغیب ثریا
مغیب سماك مغیب واقع مغیب عیوق مغیب ناقه مغیب نعش مغیب فرقدین
بو اوتوز ایکی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن ماییننه ربع خن دیرلر و بو اقسامی بو کواکبه
اضافت مجرد ادنی تقریبله تسمیه قبیلندن اولوب حقیقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق
لازم کلمدر زیرا استعمال وقتنده طلوع وغروب کواکب اعتبار اولنمزکه محله موافقت
رعایت اولنه وبو اصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انکیچوندر که بریده فرقدین
ونعش ابدی الظهور وسهیل وسلبار وحمارین ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب
وهند اصطلاحی تعبیر وتلفظه انسبدر زیرا انلرك اون اسمی وار وبونلرك اون یدی لکن
کرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا کون طوغوسنك یوبرازدن بکا کرته سنه دیعدن
مطلع ثریا او زرینه دیعك اسلدر تتمه بو طائفه مسافه ده دائره یی ایکیوز اوته تقسیم ایدوب
هر برینه اصبع وترفه دخی دیرلر واصبعی دخی سکز قسم قلوب هر برینه زام دیرلر زام دخی ایکی در
بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول دیارده ربع لیل ویا ربع نهاره دیرلر که اوچ ساعت
زمانیه در وقره ده بر کون بر کیجه لك مسافه نك سکز جزءنده برینی مشی ایله قطعه دخی دیرلر
وزام اصطلاحی اصبعك سکز باو کنده بریاو کیدر که کوکبك بر اصبع ارتفاعی ویا انحطاطی
مسافه سنك سکز جزنده برینك زمانی اولور مثلا شمال او زره یوروسه کوکب جدی سکز
زامده بر اصبع مرتفع اولور واول قدر زمانده قوی وضعیف روزکار ایله سفینه سیرینه دخی
اطلاق ایدرلر معتدل روزکار ایله بر زام عرفیده بر زام اصطلاحی قدر حرکت ایدرکه اول اون
بش میل قدردر تقریبا هر ساعته بش میل دوشر بو تقدیرده اصبع بر درجه وخمسه
اسباع درجه اولور که درجه اصبعك اون ایکی قسمندن یدی قسمیدر ودورت زام وثلثان
زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت وربع میلدر تمام دورت بیك التیوز سکسن زام اولور

ویومتأخرین

و بومتأخرين حسابيدر اما قدما دائره يي ايكي يوز يكرمي دورت اصبع طوتوب آكا كون
اخناسي تقسيم ايلشلردر انلر آينه كون هر خنك مابيني بر اصبع اولور متأخرين رأيي اوزره التي
بوچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأي جدي ارتفاعي ايله امتحان اولنوب قياسه موافق كلكله
رأي قدمانك اولنمشدر امر ثاني عشر رسم قارتي قواعدنده درخفي اولميه كه سابقا ذكر
اولندوغي اوزره فن جغرافيانك ايكي قسمي خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرندن غيري
بر قسم دخي واردر كه انده رسمدن مقصود احوال دريادر واكا هيدروغرافيا ديرلر پس اقسام
دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ايكيشر اسلوب اختيار اولنمشدر بري اجمـــال وبري
تفصيل حاله راجع اولور اول اجمالي جغرافيادر كه اكثر فرنكي طوپلرده نقش وتصوير اولنوب
اطلس وغيري فرنكي جغرافيا كتابلرنده وترجمه مزده ايكي دائره ده وبعضيلرنده بر مبسوط
دائره ده كوسترلمشدر و بو دائره يي فن اربابي بر منديل كبي مسطح دري يا كاغده نقش ايدوب
آكا ماپاموند ديرلر كه ماپاموندا لفظندن غلطدر ماپا منديل وموندا منقش ومزين معناسنه لفظ
يونانيدر ايكنجي رسم تفصيلي جغرافيادر چون احوال مباحث جغرافيايه رسم اجمالي وفا
ايتميوب هر بر ديارى بر صحيفه ده رسم لازم كلدي وكره لر وكتابلر اولنده مرسوم اولان رسم
اجمالينك اقسامي صحيفه صحيفه رسم وتفصيل اولندي اطلسده اولان يوز اللي قدر صحيفه
وبو ترجمه صحيفه لري كبي پس بو صحيفه لره كتاب اطلس مؤلفي كه قارتي وكاه تابولا تسميه
ايلدي اكثر بونلر مربع واقع اولدغندن زيرا لفظ مزبور لسان يونانده ربع معناسنه دردورت
قسم دخي خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرينك مجمل ومفصل اولوب يدنجي وسكزنجي
اسلوب اجمال وتفصيل اوزره رسم اولنان دريا قارتيلري دركه تحريف ايله انلره خارتي ديرلر
وعامه ماپاموندايه دخي خارتي لفظن اطلاق ايدرلر بو دريايه مخصوص اولان قارتيلرده
طول وعرض تعييني واعتباري لازم اولمامغله يازلمازلحق اصل اولان سكزروزكار سياه ايله
وايكيسي اورته لري يشل ايله وكرته لري قزل ايله جزيلوب سرخ نقطه لر صغاره وسياه
نقطه لر دوكنديلره وشكل صليب دريا ده كورنمش طاشلره وكار ده واقع شكافلر اقرصولره
اشارت اولوب كارده مشهور شهرلر اسمي سرخله وسائر مواضع سياه ايله يازيلوب بحر جندده
اولان خارتيلرده مشرق امامكده وشمال يسار كده اولور زيرا مغربده مغرب امامده شمال
يمينكده اولور نه سمتدن خروج ايدرسه آكا كوره وضع اولنور واكثر خارتيلره بر مدور اغاج
مغلو شمال طرفنه كلجك اوجي مغاير اولور و بنجه سنده پوسله شكلي يازيلوب شماله سياه
علامت ايدرلر ساير جهات انكله متميز اولور پوسله برمدور مقوا اوزرينه اوتوز ايكي روزكار
چزلمش وحقه ايچنه قونمشدر اول تقسيملرده سياه ايله نقطهٔ شماله اشارت واردر اول حقه يه
بت ابره ديرلر ايرمك اوجي مقناطيسك شمال كوزي ايله صووارلمشدر ميل اوزرينه قونوب اوزري
سرچه ايله بار كه روزكار كرميه مزبور حقه نك شمال نقطه سي خارتي نك شمال نقطه سنه مطابق
قونور وابره شماله مقابل قرار اتدكده جهات اربعه وروزكارلر بونكله معلوم اولور و بو دخي معلومدر كه

مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره نقطهٔ شمالدن یدی درجه شرقه توجه ایدر طوغری قطبه
توجه ایدر دیدیلر غلط سویلرلر المان و فرنکستاندن کلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بویله
بولنمشدر اگرچه آق دکزک مسافه سی آز اولمغله تفاوتی معلوم اولماز لکن بحر محیط انکلرنده تفاوت
فاحشدر بیلمیلر افندیدن صانور و خارجلرده بر جانبدن یا ایکی جانبدن بر مقدار خطی نقطه ایله
تقسیم ایدوب مقدار میل کوسترر لر هر ایکی نقطه اراسی اون میل اولوب اللی میله بر علامت
قورلر و بر محلدن بر محله نقدر میلده ره ایتمک مراد اولنسه پرکار ایله اولچیلور و نه بر محلدن بر محله
نه روزکار اوزرینه وارلور بلنمک مراد اولنسه پرکارک بر اوجنی ایکی محلک اوزرنده فرض اولنان
خطه موازی روزکار اوزرینه قویوب یورودرلر نه محله واصل اولورسه اول روزکار ایله کیدیلور و
دومنی انک اوزرینه قورلر و انکنانه نیچه کون نیچه کیجه کاروجزیره کورنمسه روزکار نه کونکی
هر ساعتده نقدر میلی حرکت ایدرسه که اول تجربه ایله معلومدر آکا کوره کونده بر کره و یا ایکی
کره کرترز یعنی حساب ایدوب قیاس ایله مسافه یی معلوم ایدینورلر افندی و اختلاف
حرکات بله محسوب اولمق شرطدر و محیط معلملرینک قدماسی بری برندن متفاوت اصبعنه
کون طقوز لوح استعمال ایدرلردی حالا متأخرین تخمینا اوج دورت قارش بر لوح استعمال
ایدرلر و انلر طریقنه دیره دیرلر بونلره لازمدر که طریقلر مواسمن و سفاینی یوکنک مقدارین
ومد و جزر احوالینی و طوفانلر زمانین بیله لر و خارتی ده ریاح و جزایر برلو برنده اولمق لازمدر
وصحتی انکله معلوم اولور که دائره سنده اولان اون التی پوسله شکلنک مرکزلری ما بینی مساوی
اوله و زوایای ریاح دخی مساوی اوله بیلدن صکره رئیسلرک آلتلری و بری برینه مخالف
استعماللری و طریق بحرده شروط و قیودی واردر تفصیلی تطویله مؤدی اولمغله
بو مقدار اقتصار اولندی بعده بر نوع مجمل خارتیلرده اکثر اون میل یره غالبا اوج نقطه قدر
محل دوشوب کنارده اون میلدن اقل مواضع احوالنی و نیچه منذورلری بیان ممکن اولمغله
بر نوع دخی بسط و توسیم اقتضا ایدوب سکز قسم اوزره جزایر و کنارلری سمت بر د
صحیفه ده رسم ایدرلر و انده قبامیل ایله لیمانلر و کنارلر احوالی مفصل بیان اولنوب کوستریلور
تجربهٔ بیری رئیس و بعض فرنکی طشره دریا کنارلری بو قبیلدندر آق دکزده سفرلر بابی
اکثر تجربه یی متابعه ایدرلر و بو جمله خارق عادهیه قریب امور غریبه دن ایدیکی ظاهردر
قجان ابره یه خلل کلسه بر مکانده ثبات اولمسه اول زمان مقناطیسک شمال جانبنده اولان
کوزنی بجلی ایله نیچه کره اوردقده چوقطاوی کبی اولنور اکنه نک شمال طرفی اوجنی محکم
سوررلر بحت بلور و مقناطیسی قرمزی جوقه ایچنده صرمساق و صوغان رایحه سندن
حفظ ایدرلر اکر عملی باطل اولسه تازه کچی قانی ایله یا سرکه ایله محکم اصلدرلر قجن زیت
سورسه لر حدیدلدن قجا کچی قنی ایله اصلنسه کیرو جذب ایدر مجربدر مقناطیس
بطن زمینده ایکی شمال کوزی ارضک قطب شمالیسنه و جنوب کوزی قطب
جنوبیسنه ناظردر اخراج اولندقده قول اصح اوزره نه بو کونه طورینی حفظ ایدر دیرلر

تذییل الطابع خفی اولمیه که جناب خدای متعال حضرتلرینك آیات باهرهٔ نامحصوره
والطاف عمیمهٔ مالانهایه لرندن مجرد منافع عباد ایچون احسان وعنایت بیورلمش اثر بی
نهایه دن بری سنك مقناطیسدرکه اهالئ اسلامه قبله نما ودریای بی پایانه توغل ایدن
ارباب کشتی یه رهنما اولوب جمهور حکمای پیشین وپسین کمال سعی ودقت برله برسنك
پارهٔ سنك حقیقتی اوزره کنهنی فهم وادراکده وکیفیت احوالنی کشف وبیانده الی الآن عاجز
وفرومانده قالمشلردر بعض کتب لاتینیه ده تحریر اولندوغی اوزره حجر مرقوم ابتدا
اناطولیده مغنیسا طاغلرنده ظهور ایدوب مقناطیس لفظی مغنیسا لفظندن تعریب
ویا تحریف ویاخود واجدینك اسمیله تسمیه اولنمش اوله حجر مرقومك حدیدی جذب وجر
ایلمك خاصه سی وبو کونه خاصه دن حدید وپولادی حصه دار قلمق عادتی اکرچه قدمایه
معلوم اولمش ایدی لکن خاصهٔ ثالثه سی که عقول بشر فهم وادراکنده عاجز وقاصر برسر
خفیدر یعنی بر پاره مقناطیس جوف هواده معلق علی حاله ترك اولنسه ویاخود بر ظرف
ایچنه وضع اولنوب اول ظرف بر حوضه ویا صو ایله مملو طشته قونلوب صو یوزنده علی حاله
ترك اولنسه البته مقناطیس کند وطبعنده مکتومه خاصه سیله اول یرك نصف نهار
دائره سنه موازات ایدوب قطب شمالیسی یعنی شمال کوزی تعبیر اولنور جانبی کرهٔ ارضك
قطب شمالیسی جانبنه طوغری اولوب توجه ایلمك امر مقرردر نتکم حالا استعمال اولنان پوصله لر
ابره لرنده بو حالات مشاهده اولنور مقناطیسك قطبه توجهی خاصه سندن اهالئ غرب
اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ایلدکلرنده کمال استغراب برله خیال ایلدیلر که
قشر بیضه ده اولان صاروماندی مادهٔ مقناطیس دخی جوف ارضده تراب ایله مستور
ومتواری بر کره جك اوله واول خیال ایلدکلری مقناطیس کره سنك کرهٔ ارض کبی واکا
منطبق ویا متوازی قطبلری اولوب کرهٔ مقناطیس اوزرنده دخی نصف نهار ومعدل نهار
وارضه قیاس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطیس بونکله ضبط اولنمق اقتضا ایدر
اوله پس خاصهٔ مرقومه یه اطلاعدن صکره تاریخ میلادك بیك دوز تیوز ایکنجی سنه سنده
ایتالیا اولکه سنده اناپولی ناحیه سنه تابع امالفیش شهرنده برشخص ظهور ایدوب
پوصله یی ایجاد ایلدی ودریاده کشت وکذاره راغب اصحاب کشتی یه اهدا ایدوب بو روزکار
عالمده بر یادکار قودی کیتدی منوال محرر اوزره مقناطیس قطبلرینك ارضك قطبلرینه
توجهی معرفتی فعل هذا پوصله نك ایجادی وابره سنك فیض مقناطیس ایله جانب شماله
مسارعتی علمی اهالئ غربیه اکرچه دوز تیوز سنه بوندن اقدم مستور ایدی لکن غربدن
مشرقه سیر وسفر ایدن سیاحلرك تحریراتنه کوره ممالك چین اهالیسنه خواص مقناطیس
قدیمدن برو معلوم ومقناطیس ایله مصنع آلات استعمالی مشهور ومتواتردر حتی
سیاحلر روایتی اوزره خاقان چینه قوچین چینه ممالکی خاقانی جانبندن ایلچیلر کوندریلوب
ادای مراسم رسالتلرندن صکره عودت ایدرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ایلچیلره

ویرلان هدایای بهیهٔ سائره برله برمجوهر خبره نامه وجهات اربعه واسماء روزکار نقش
اولنمش پوسله اهدا اولنوب ایلچیلرك کیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله
اشبو پوسله ولایتلره طوغری کیتمکده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان
چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو
نقل اولنور وایکی بیك بش یوز سنه دن برو خواص مقناطیسه اهالئ چین واقفلر در
دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حکمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع
حاصل ایلدکلرنده اسباب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی ویاخود
مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب
یلدزی در و بعضیلر قطب جوارنده سمانك برقطعه سیدر وبعضیلر کرهٔ ارضك ایکی یله قطبی
محض مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه برحکمت خدادرکه ارادت علیه‌سی
اظهار ایدوب کمال قدرتن بیان وقالرندن استغراب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی
اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه
نظر ایله بوحالت هوانك اثریدر دیدیلر وبعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله
جداول وعروق ماندی جوف ارضده ممتد وفرض اولنان کرهٔ مقناطیس کبی بعض
اسباب ارضیه در دیدیلر واکثری بوکا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه که ابره نك راست
نقطهٔ شماله توجهی بعضی امکنه یه مخصوص اولوب بعض امکنه ده نقطهٔ شمالدن برمقدار
غربه و بعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحرکتنده دخی مطرد الحال اولمیوب کاه سرعت
وکاه بطو وکاه اقبال وکاه رجعت وکاه سکونت اوزره اولدوغی امتداد زمانیله تجربه وضبط
اولنمغله ساکن اولدیغمز استانبولده دخی متن کتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطهٔ شمالدن
شرقه مائل ایدوکی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنق امر
واجب الاهتمامنده ابره یه استناد کفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیهٔ
مجربه برله عملده دقت اولنقده غفلت اولنمامق ایچون بوکونه بسط کلام اولندی

هجریه بیك یوز قرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیك باغچه سی نام محلده
مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوکی مسجد شریفك محرابی تعیننده اختلاف اولنوب
ارباب معارف نجه پوسله لر وربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیه احضار ایتدکلرنده
آلات رصدیه یه پوسله احوالی مطابق کلیوب بینلرنده تفاوت فحش ظاهر اولمغله
پوسله یه اعتبار اولنیوب آلات مرقومه نك اقتضاسنه کوره ارتفاع عملیله مسجد
شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه کلوب کمال تحری
واستقرا برله جهاتی ضبط وبرطولی عظیم ابره یی حاوی قبله نما یاپلوب امتحان
اولندقده ابره نك نقطهٔ شمالدن خلاف مسموع اون بربوچق درجه غربه
میل مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه مرجع والمآب تم تذییل الطابع

امر ثالث

اشسبوبك بوز فرق بش نار مجنده محمیهٔ استانبولده بوسله ابره سی
امتحان اولنوب نقطهٔ شمالدن غرب جانبنه اون بریچق
درجه به قریب انحرافی محقق اولمغله بوندن بویله غفلت اولنمامق
ایچون بو محله ضبط اولندی

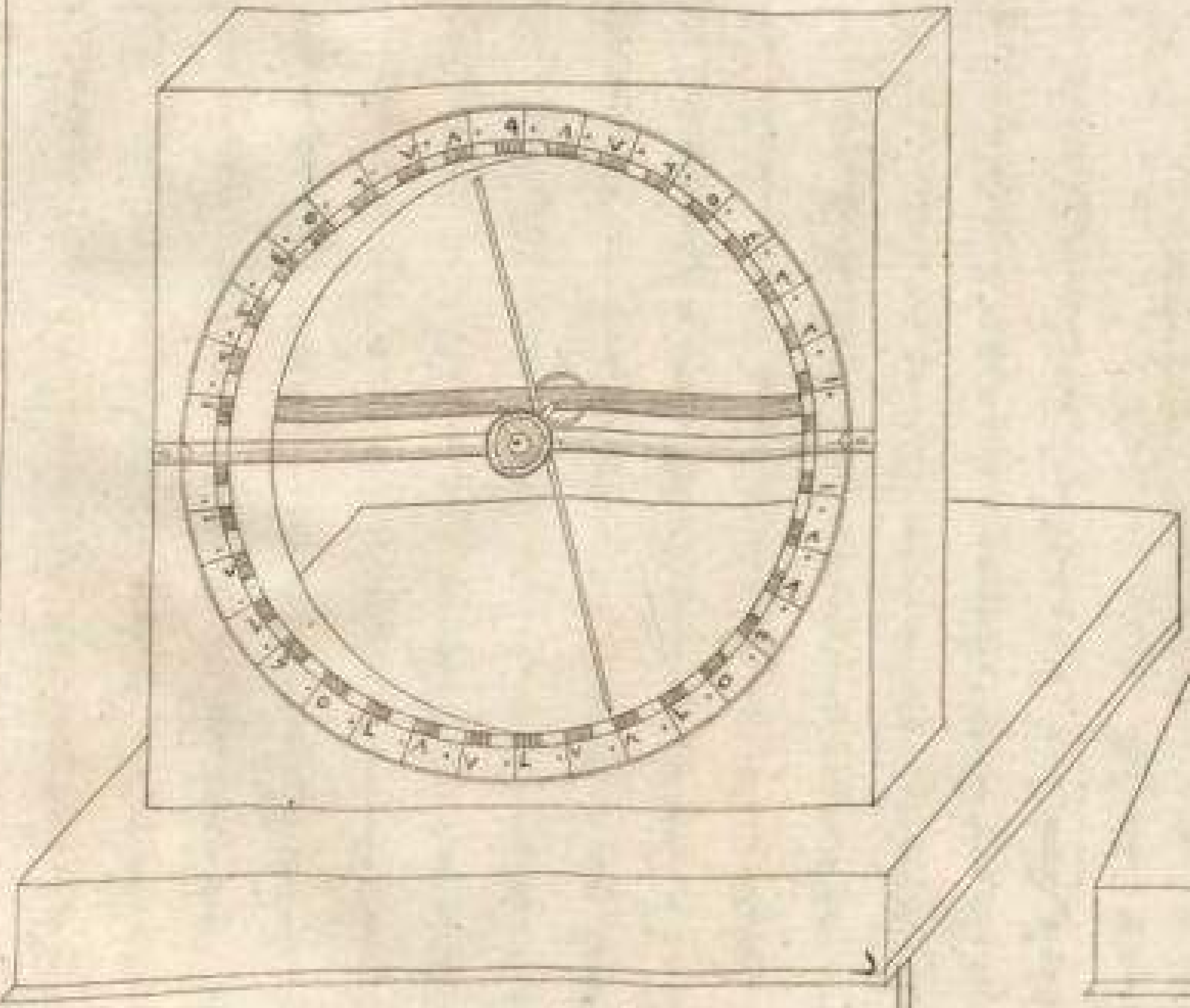

صورة ابرة المنخفضة العرضية والطولية

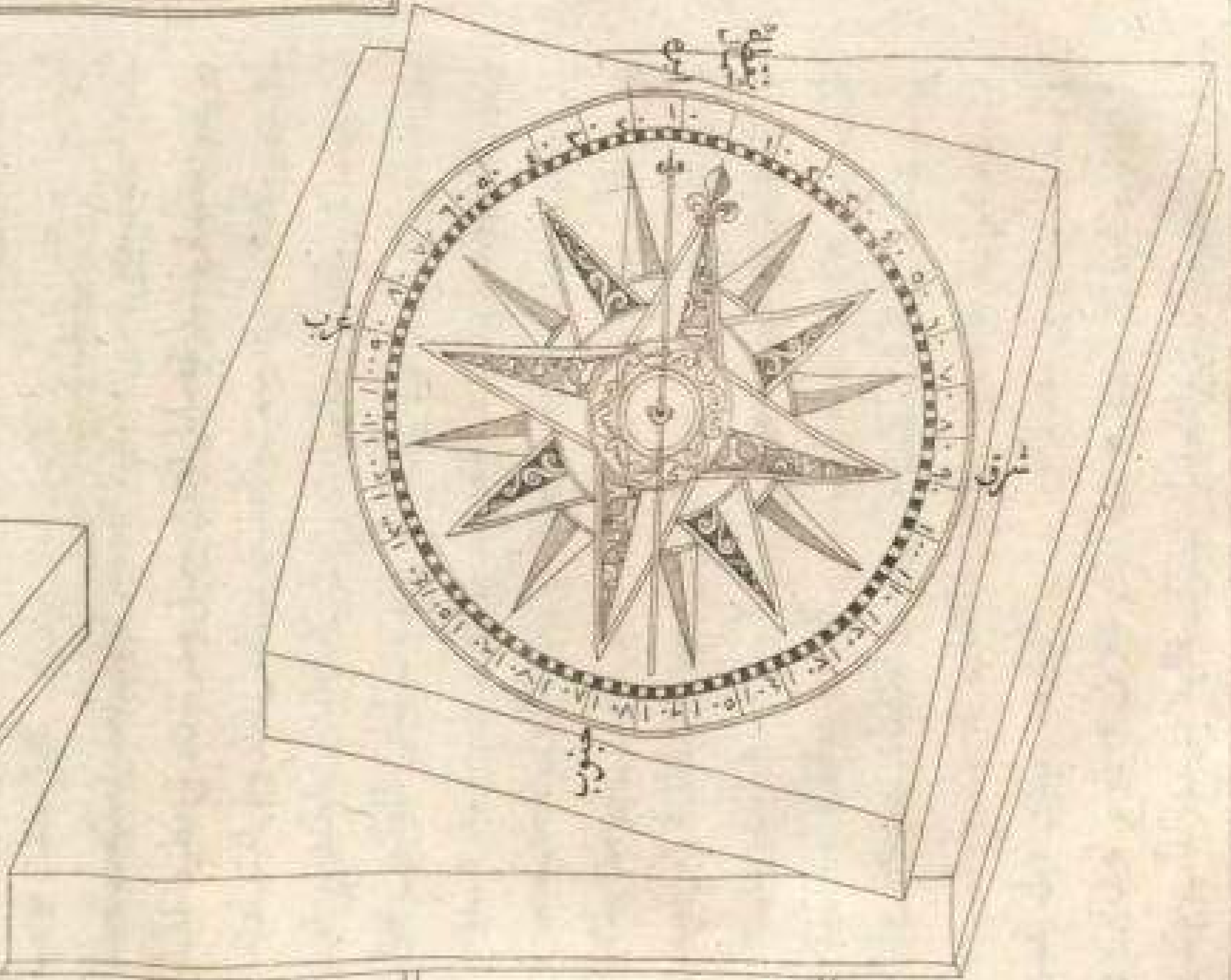

صورة ابرة المائلة

مقناطیس ایله عروض واطوال بلادی محلده بلمك ایچون ظهور بوسله نك رسیدر قبوضات
مقناطیسیه نام رساله ده شرح اولنوب ارباب هنردن فوتلان فعله کتورلمك مرجودر

امر ثالث عشر دفنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله كه
ذكر اولنان رسملردن هر بری صحیح اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه
مطابق تحریر حدود بحری تصویردن صعبتردر زیرا جمله اوضاع بلادی و قومی اوزره برلو
یرنده قوندورب خللسز نقل ایلمك مقدور بشرده كل مرتبه سنده در توركی و فارسی
وعربی كتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بو احوالی سائر نقش وتصویره قیاس
ایله تلویث ایتدكلری اوراق طورسون باصمه فرنكی جغرافیالرده رسم اولنان بلاد
وممالك اكثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا و آسیا صحیفه لرنده غلطات قتی
چوقدر روم وشام وحجاز و عراق وجبل و اذربیجان ده بو فقیر كزوب رأی العین مشاهده
ایتدیكم یرلرده ایتدكلری رسمی مخالف كوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر
اكن اول قدر غلطات ایله كیرو ترجیح اولنور زیرا بو بابده معذورلردر تتكه اطلس مؤلفی مواضع
متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خرده غرافیالری جمع ایلدك و نیجه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسكی كتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی كندی بلادینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدر دیمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری
رسوم واشكالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذكری ایله اكتفا ایتدیلر لكن انلر دخی خبطدن
سلامت وهر برده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیجه
غلط فاحش ارتكاب ایتدیلر جمله دن تاریخده كعب شامخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی
مروج الذهب ده ازاق دكزینك جانب شمالنده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنده واصلدر
وخلیج قسطنطنیه بو بحردن منفجر اولور قرینده تولیه نام بر مدینه وار در دیوغوت
ذكری دیدكلری بحر ورنكی صانمشدر واین وردی خریده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر
اولور ارض صقالبه طورنه مرور ایدوب مسافه شهرین ممتد اولور قسطنطنیه اوكندن
بحر رومه دوكلور دیو خبط ایتمشلر در ونهر جیحون بحر جرجانه اقار كن ابن حوقل خوارزم
كولنه دوكلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبده ایكن سیوطی وغیری
اوج یللق یولدر وبحری شق ایدر كلور دیو نیجه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی
دیار رومی كزوب یازمق صددنده ایكن ادرنه صوینی تونجه ومریچ قره دكزه اقر دیوب
چشمه سا قرجزیره سنه مقابل ایكن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدی كنه الاخبار
صاحبی عالی شریف ادریسینك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام كتابی ادریس پیغمبره
اسناد ایدوب بكی دنیا كتابنك مصنفی بحر ورنكی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله
امة طوال كاة عبارتی ساحلنده بر قوم اولور كه طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایكن ساحلنده
اولان قومك طولقا متلری كاة یعنی ما نتر قدر دیو ضبط ایلدی پس بو كتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیر وارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته مزبورلر كلامی شاهد درع
كفی المرء نبلاان یعد معائبه ذیل بو فنده فی الجمله بعض تواریخ خلطی انكچوندر كه علم تاریخه

نمك علوم ديرلر و محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاق ايراد ايدرلر صاحب اطلس قرق
طقوزنجى فصلده غالياپيانه بر مقدمه بسط ايدوب ديمشدركه دنيايه يالكز كندى نفعمز
ايچون كلمدك بلكه حق تعالى بزدن كندى قوللارينه ايصال نفع ايلمك امرايدر وهركس
مقدورى قدر ايصال نفعه سعى ايلمك كركدر بزم دخى مقدور ومز بو جغرافيا فنى خلقه تعليمدر
وجغرافيانك تواريخ حفظنه امدادى وفائده سى بيله محتاج اولدوغندن غيرى تواريخدن
فضيلتى اكا وقوف ايله تدبير سلطنت آسان اولدوغيدر زيرا فن جغرافياده يالكز احوال بلاد
يازليوب بلكه سكانك آيين واركان وتدبير امور دولت وديوانى احوالى بيله بيان اولنمق بوفنك
وظيفه سى اولدوغى جهتدن تاريخه تفوقى واردر ترجيح اولنور زيرا مصور تصويرده يالكز
تكميل اعضايه مشغول اولوب ساير تناسب ومحسنات اوضاع واطوار رعايت ايتمسه
كامل تقصير اتدكى كبى جغرافيا صاحبى دخى يالكز مكان بيانه مشغول اولوب سكانى
امورينه وسائر نوادر ذكرينه مقيد اولمسه بر عريان مينى تصوير ايدن مصور دونر اول
اجلدن بزهر ولايتده اولان حكومتلر ترتيبنى وسائر امر غريبنى تقديم ايدوب صحايف اولرنده
بر مقدمه قلدق تاكه تمدن احوالنه وامور عامه معرفتنه مايل اولانلر كتابمزدن منتفع اوله لر
كرچه بزم تاليفمزك قصور ونقصانى وبعض سهو وغلطى اولورسه عجب اولماز زيرا جمله ممالك
احوالى وتدبير سلطنت وديوانى كتابلرده يازلمامشدر انجق توار يخدن بولدوغمز مرتبه يازوب
يوشكله قودق اكر بركمسه ولايتى امورنده سهو وغلط كوررسه آكاه ايلسون وقصورى
بيلدرسن اول محلى اصلاح واكا تعظيم ايله دعا وثنا ايده لم وهركس كندى ديارى احوالنى
تصحيح ايله مقيد اولوب يازسه جغرافيا طالبلرينه اندن زياده نفع حاصل اولوردى ديمشدر
فقير ايدر مصنف مزبورك ممالك عثمانيه وآيين ديوانيه ده واقع اولان خللرى اصل ترجمه ده
كندى تحريرى اوزره يازيلوب بوكتابده ممكن اولدوغى مرتبه اصلاح وتفصيل اوزره نقل اولندى
سائر افريقا واسيا ممالكنده دخى اول ديار خلقنك آثارندن نيچه مواضع غلطلرى مهما امكن
تصحيح اولنمق مأمولدر امرابع عشر بو كتابده ذكر اولنان ممالك واقاليم وبلادك فصللرى
فهرسنده دركه حروف اوزره ترتيب اولنوب فصللر عددى رقم ايله اشارت وتعيين اولندى
وبو فهرس اجمالى دركه اولكه ومملكت كتابك قنقى فصلنده در لازم كلسه بوندن معلوم اولور
لكن برشهر وبلدنه مملكتده در لازم كلسه كتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولكه لر واسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفريقيا البيون البانيا
الساسيا اماريقا اماريقا جنوبى اماريقا شمالى انقونا اندلس انكليا اقسامى ايله
اوكاوبجو آكوتانيا آربلانتا آرتزيا ارغونيا آوستوريا آسيا آسيامينور ابراقوم
امدن اپيروس جزيره در اوروپا ايسلانديا ايستريا ايتاليا اينسولا آنوس
اينسولا صانتى اينسولا مارغريتا اينسولا پرنسيپس اينسولا صانتى توما اولدمبورج
اوديس تره لووه ريسل اوكسونيوم اسقرپانتو اسقلاوونيا اغريبوز اسكوب
انتاكيه

انطاکیه اینه‌بخی آمد اولونه اثنه البصان استانبول اسکندریه اوخری انطالیه
ازورنیق اصفهان الاجه‌حصار اصطخر اوستزغون اکرم ازاق اناطولی
اوستونی‌بلغراد آیدین اسپارتا انقره اخسیکث اقشهر ادرنه اقسرای انابولی
ایچ‌ایل ارزبجان ادانه اخسخه ارغنی اربل اقچه‌قلعه اران اتاق ارمینیا
اکل اردبیل اردهان ازنکمید اولتی ازنیق ارض‌روم اسروشنه اسپر اسفراین
اماسیه اشبومه ارجیش اوزی اقکرمان اذربیجان اسپانیا اسوچ اشبیلیه
اردل ایران افلاق حرف‌البا باربار یا بازیلیا باواریا بلجیقا بری بسقایا
بوهمیا بوروسیا بوسنا پولونیا برابانسیا براندبورك براسیلیا برمن برزغویا
برتانیا برتانیا برونسویك بلغاریا بورغوندیاکبیر بورغوندیاصغیر باتاویا
بالاتینا توش‌رن پارما پدمونسیوم پلوپونزوس پوسیقوم یعنی فرس پرووبا
پیقاردیا پکنو بلنسیا پولونیا باسلیسیا پومرانیا بیهق پورتوغالیا بیکند
پرووانسیا بیضا پولیا بصره بروسا بسطام پرزرین بعلبك پوژغه برغمه
بودین برشلونه بجوی بچ بولی باب‌الابواب بکشهری بطلیوس بیره‌جك
بالس پرنك بلخ پالو بابل پاسین باجه باتوم بیروت بوزاوق بامیان
بایزید بانیاس بتلیس پراغ بغداد بادیس بحرین بجایه بدخشان
بخارا بغدان حرف‌التاء تاتاریا تاورقا تره‌جنوبی تره‌دیباری تره‌دلاورده
تره‌دیبوترانتا تره‌سنکا توسیا توران ترول تونس ترانسلوانیا تراوبلا
تبت توربنجیا توقات تونوس تفلیس ترحاله تلمسان تکه تهامه
تبریز تدمر تاهرت ترجیل تعز تورتوم تستر تکریت ترمد
ترکستان حرف‌الجیم چریغو چین جلدریا جنویز جیان جرمانیا جنوه
جرمانیا تحتانی جرمانیافوقانی جزایر جبله جاوه چمشکزك جام چپاقچور
جنابه چرمك جفار جزیره جاج چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزیره‌العرب جبیل جزایر بحر روم جزایر محیط شرقی جزیر محیط غربی
حرف‌الحاحبش حمید حمص حما حجاز حلب حسن‌منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن‌کیفا حله حران حرف‌الخاء خان‌بالق خربوت خنس
خوزستان خجند خراسان خوی خوارزم ختلان ختاوختن خلاط
حرف‌الدال دانیا دالماسیا دلونیه دوقه‌کین دیاربکر دوربکی دونه
درتنك دکن دیلم داراجرد دامغان دبیل دللی دمشق دمیاط دنقله
دهستان دهلك دینور دیو حرف‌الراء رومانیا رودوس روماندیولا روسیا
روم‌ایلی راهوبجه رقه روها رحبه رماهیه روان رشید رمله رودبار
روما ری حرف‌الزاء زاستینوس زلاندیا زودفانیا زوربخفو زبید زابل

زیتون زیلع حرف السین سالزبورج ساموجیسیا سانتورین سردینیا
ساقسونیا فوقانی ساقسونیا تحتانی سقوسیا سفرپانتو سقلاونیا
سجیلیا سلاریا سپولقانوز سونت غوبا سوتسیا سیویلا سراغوسا
سلستره سلانیك سمندره سرم سکسار سکتوار سکدین سلطان اوکی
سیس سلیه سورك سعرد سنجار سروج سیواس سماوات سمیساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سدیاجوج
سرخس سرندیب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
سناقز سواکن سوس سویش سیراف سیرجان سیدی شهری
سیوز حرف الشین شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شعر شماخی شریش شعب بوان شنترین شنیافی
شهرزور شهرستان شیراز شیز حرف الصاد صاروخان صعده صعید
صغانیان صفاقس صفد صقلیه صنعا صوفیا صور صیدا صین
صولنق صغمان حرف الطاء طابران طالقان طامان طائف طبرستان
طبریه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طرکونه
طلیطله طمشوار طنجه طور طوس طیبه حرف الظاء ظفار حرف العین
عدن عراق عرفات عسقلان عکا علایا عمادیه عموریه عجلون
عادالجواز عینتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغین غالیا غارینسی
غره سیا غروانلاندیا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنین غلاتا غور
حرف الفاء فس فیونیا فلاندربا فرانسیا فوروم جولی فرانقونیا
فره اتوم ماجلانقوم فریژیا فریسلاندیا فریبولی فلوریده فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرزنق فلبه فلسطین فیروزاباد فیوم فلمنك
حرف القاف قامپانیا قامپانیاروما قاندیا قارنیولا قاستلیا قتالونیا
قلاوا قوبا قولونی قونجی دکنوم قورفو قورسقا قرتیا قروآسیا
قبرس قادس قادسیه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسی قرامان قیرشهری قرطاجنه قرطبه قرق کلیسا قره حصار
قره حصار شرقی قریم قرون قزوین قسطمونی قسطنطنیه قسطنطینیه
قرب قشمیر قطیف قلابریا قلوژیا قم قمار قناریا قنوج
قندهار قوص قونیا قوهستان قروان قیساریه حرف الکاف
کوینا کوینانسیس کوبیس قوا کابل کات کازرون کاشان کاشغر
کنجرات کالاکوت کانقری کرش کرك کرکان کرمان کلواد کرمیان
کش کفه کلیس کلبولی کنبایت کنجه کوادر کوتاهیه کوستندیل
کوکیان

کوکبان کوفه کیفی کیمان کیلان حرف اللام لاسیوم لجیو لمانوس
لاور لیوناس لیتوونیا لیوونیا لوتارنجیا لونباردیا لونی‌نبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف المیم مانتوا ماقدونیا
ماروق رکنوم مارقنارومایزینا مارسیا مدبولانوم مکه‌مبورك میلوبا
میسا میتلنه مولوکه مومونیا مونفرات موراویا مویا موسقویا
مورس المریا مرسیا مراکش مغرب اوسط مغرب اقصی مورا مهاج
منتشا معره مفارقین ملاذکر ماچین مارسلیه ماردین مازندران
مالتا مالقا مایورقا مینورقا ماوراءالنهر متون مداین مدین محله
مدینه مراغه مرعش مرمرا مزید مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانیه مصر مصیصه مصطکی مغنیسا مکران مکناسه مکه
ملطیه مناستر منصوره منیبار منیه موصل مولتان موقان مهدیه
مهراج میمند میافارقین حرف النون نامور ناتولیا ناپولی نغروپونتی
نورملندیا نوروجیا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصیبین
نوبه نوقان نهاوند نهلوان نیسابور نیقیا نیل نیکبولی نوغراد نیکده
نهروان حرف الواو والنسیا والزبا ورونا وین‌سن‌سیا ویرجینیا
وونهینیا وقونیا والدك ولاقیا وستالیا ویجت ونفلیس وندروم
وتامبرج واراد واسط وان ودین والختربن ولوالج وهران وزه
حرف الهاء هانونیا هاسیا هلوسیا هبرنیا هیشپانیانووا هشپانیولا
هولاندیا هولساسیا هونغاریا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراراسب هکار همدان هیت هند داخل هند غربی حرف الیا
یامایقا یاپونیا یارس یولیا یوریا یثرب یزد یمامه یانیا الباب الاول
جهان‌نمانك باب اولی مقاصد فننده در وبونده نیجه فصول ایراد و رقم ایله تعداد اولنور
فصل آ در رسم کرهٔ ارض وکرهٔ ماءمقدمه بر ایله تحرك بری برندن امتیازی سببنده در
خفی دکلدرکه عناصر اربعه‌دن عنصر ماء جوهر بسیط و بارد و رطب و ثقیله مضاف اولغله
حیز طبیعیسی تحت الهوا فوق التراب اولوب کرهٔ ارضی جمله ستر ایدوب جوفنده الق
مقتضای طبیعتی ایکن ستر اتمیوب ارضك بعض یرلری مکشوف قالدوغنك حکمتنده بعض
اهل هیئت عنایت الهیه‌یه نسبت ایدوب حیوانات بریه‌نك خلقتنه و روی زمینده بقاء
نسل وتعیشنه ارادت علیهٔ الهیه تعلق ایلدی ظاهرده سببی معلوم دکل دیدیلر
وبعضیلر دخی تسلیم ایدوب لکن عالم اسبابده هر شینك سببی اولوب سبب بولندن وجوده
کلمك عادت الهیه در پس بحر زمینی کلیتله ستر اتمدوکنك سببی بودرکه شمسك فلك
خارج المرکزی حسبی ایله اوجی وحضیضی حالا بروج جنوبیه‌دن اواخر قوسنده در

شمس برجنده حضیضنده وارد قده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما
بروج جنوبیه ده اولدقجه ارضه قریب وشمالیه ده اوجنده اولدقجه ارضدن بعیددر پس
شدت حرارت عنصر مائی تسخین ایدوب حرکته کتورور زیرا آب قیجان بر عظیم تابه نک بر
کنارنده قاینه سه حرکته کلوب سائر یردن صولر اول محله کیدر دریادخی جنوب سمتنده
شدت تأثیر افتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چکلوب
ارضک شمال سمتلری اچق قالدی دیرلر لکن عند التحقیق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولمیوب بلکه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولدیغی کورینور زیرا مقابله ده انعکاس مضاعف اولور مرایای محرقه ده
ثابت اولدوغی اوزره وبرایله بحار یکیسیده کرهٔ واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح
وجری سیول ارضک مکشوف یرلرینه تأثیر ایدوب وهاد واغوار حادث اولدی بحر حرکت
اتدکجه مواضع هاویه یه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ایلیوب ارض مکشوفه جابجا دریا
حادث اولدی لکن بوخصوص انکشافه سبب اولمسنده نظر واردر زیرا یکی دنیانک نصف
مکشوفی حضیض شمس آلتنده در غایتی جذب کلی دکل ایسه اکثری دریدر اولور
مقصد فصل کرهٔ ارض برجسم بسیط بارد یابسدر که حیز طبیعیسی تحت العناصردر
برودت ویبوسی علت غلظ وتماسک اولمغله ظهری حیواناته مقر وبطنی نبات ومعدنه
منشأدر جمهور عقلا نیجه دلایل ایله کری اولمسن اثبات ایدوب دیدیلر که روی زمینده
ایکی بچق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولمدوغی بالمشاهده در پس ارتفاع اعظم جبالک قطر ارضه
نسبتی سبع عرض شعیره نک ذراعه نسبتی کبیدر طاغلر ارضک کری اولمسنه مانع اولماز
غایت عظمندن مسطح کورینور علوم حکمیه دن بی بهره اولانلرک عقلی کوزی کوردوکی یردن
تجاوز ایتمیوب اولدوغی مکانی دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلر ظنی واقعه مطابق دکلدر
وکرهٔ ارضک وسطنده بر نقطهٔ موهومه واردر که مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه ایدوب مانع مرتفع اولدقجه واروب انی بولور وجمیع
جهاتدن ارضک سمایه بعدی مساوی اولدوغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یا تدافع یا
مرکزک جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر اصل عنصر تراب مرکز جانبنده اولان
عنصر خالصدر که ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقهٔ مخالطه در کیم معدن ونبات
بو طبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیطدر بعضیلر بو جمله طبقه لری یدی اعتبار
ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنک فحواسنه موافق قلمشلر وبعضیلر اقالیم سبعه یه حمل
ایلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوکوز وبالق قصه سی ثبوتی تقدیرنده برج ثور وبرج
حوت ایله توجیه اولنور زیرا اصحاب کرامک امور مذکوره دن بو مقوله تعبیرلری غالبا
صدر اسلامده امر دین هنوز رسوخ واستحکام بولمدن آراء فلاسفه یه خلق دوشوب
دین اسلام قواعدنی ضبط وروایتدن قالمسنلر دیو امور دینیه دن اولمیان سؤاله کلموا الناس

علی قدر

نصف کرهٔ ارض و مادر عبارتدن اولوب اوروپا و آسیا و افریقا اقلیملرینی محیط اولان اسکی دنیانک شکلی
وضعیتی و یرلری و بحارلردن مشتمل و بلاد و غیری مسافه و سعتی معلوم اولمق ایچون انشود لرده رسم و تسطیر و تحریر اولندی

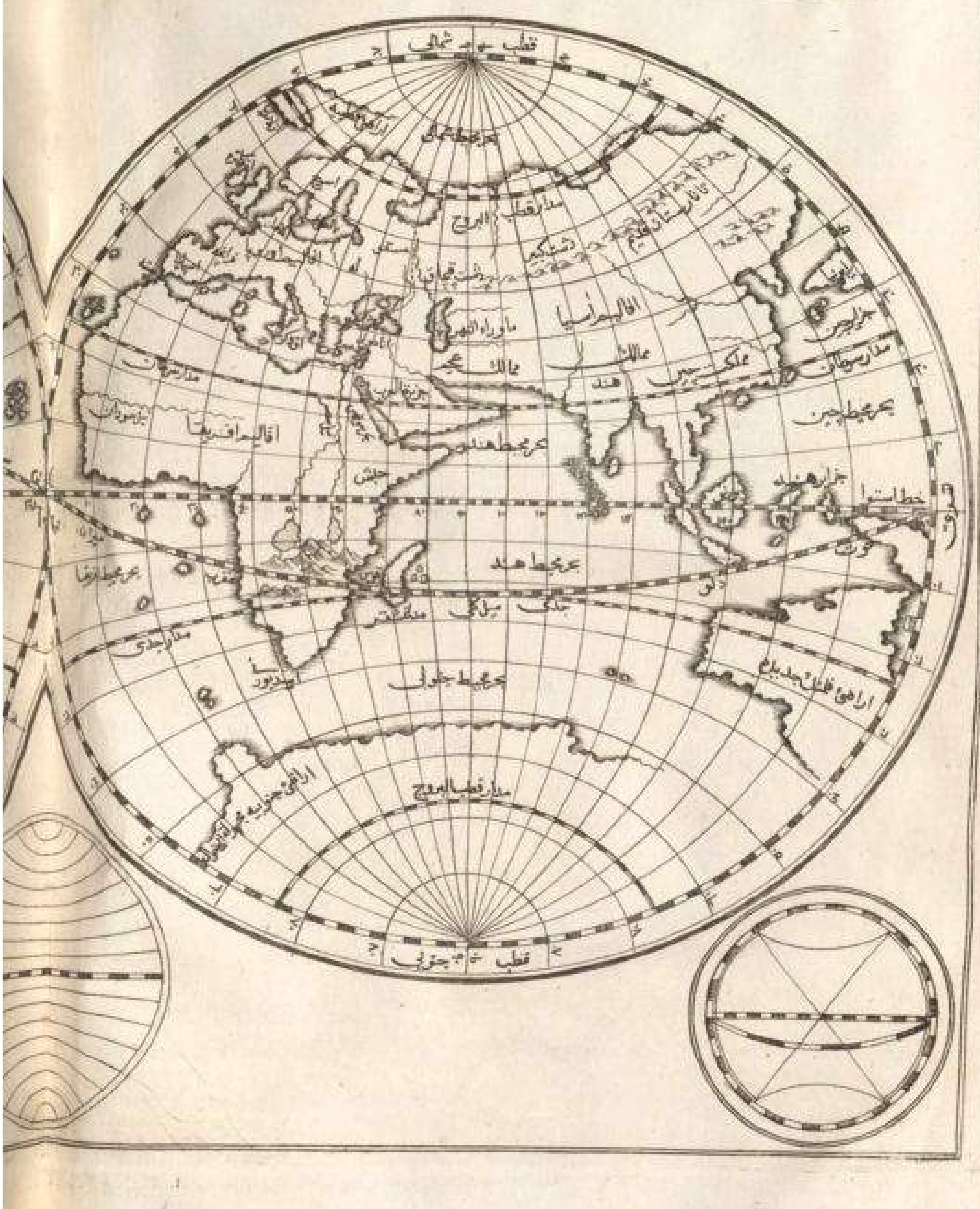

نصف كرهٔ ارضدن عبارت اولوب هند غربى و امريقا تعبير اولنور يكى دنيانك شكل و هيئتى
و برارى و بحاردن مستعمل اولديغى وجهله مسافه و وسعتى معلوم اولمق ايچون اشبو دائره رسم و تسطير اولنمشدر

هل قدر عقولهم نحو اسنجه اسلوب حکیم اوزره جواب ویرلدی انبیا واصحاب کرام مصالح
خلقه امور دینیه تعلیمی اولوب حقایق اشیایی انلرک وظیفه سی اولمامغله اختلاف
تشکلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هی مواقیت للناس والحج بیورلدی تاکه خلق
انلردن سؤال ایده جکلری نه ایسه لر وامور دینیه دن اولمین احوالی انلردن سؤال ایلمیه لر
زر القاح وتأبیر قصه سنده حضرت رسول علیه السلام انتم اعلم بامور دنیاکم بیوردیلر
بعده نصیر طوسی وغیری اهل هیئت دیدیلر معدل ایله دائرهٔ افق تقاطعندن کرهٔ
ارضده دورت قسم حاصل اولور ربع معمور ربعین شمالینک لاعلی التعیین بریدر
وارباع باقیه نک حالی مجهول ومستور یاماء بحر ایله بالکلیه مغمور در فقیر ایدر متأخرین
اوقیانوسه سفر ایدوب ارباع باقیه حالنی کشف واثبات ایلدیلر وقدمایه معلوم اولمین یرلر
بولنوب بیلندی وحالا ارضک بار زیرلری وقوعی اوزره رسم اولنوب معموری ربعه حصر
اتمکه مجال قالمدی پس مرکز دوائر عناصر وافلاکده جذب ویا دفع طریقیله واقف
اولان کرهٔ خاکک عنصر مادن جا بجا بارز وظاهر یرلری متأخرین اهل جغرافیا رسم
وامضا اتدکلری اوزره ایکی دائره ده سرخ و زرد ایله ملون اولان مواضعدر رنک اصفر
قره وخرده احمر قطعه لری جزایر وسائر بیاض یرلری دریا اولمق اقتضا ایدر وایکی دائره یی
تنصیف ایدن خط دائرهٔ استوادر وایکی جانبده ایکیشر سرخ دائره مدار رأس سرطان
ورأس جدی درکه غایت میل ومیل کلیه علامت وشمشک جنوب وشماله مداری
غایتنه اشارتدر خط استوادن ایکی طرفه یکرمی اوج بچوق درجه عرضه وارر التی آی
شماله دوار ایدر بو طرف صیف اوته طرفی شتا اولور التی آی دخی بروج جنوبیه ده
سیر ایدر اول زمان شتا بری طرفده عکس اقتضا ایدر وقطبه قریب سرخ دائرهٔ صغیره
مدار قطب بر وجه اشارتدر باقی دوائر سطرنجی مقدما ذکر اولندوغی اوزره طول
وعرض دائره لریدر قطبه قریب موضعک مسافه سی منطقه قرینه نسبت اقل اولور
غایتی بو رسمده خط استوایه قریب یرلرک قصر مسافه سی تسطیح کره دن لازم کلمشدر
زیرا بو ایکی دائره کره نک سطح ظاهری رسمیدر کویا که منطقه محلندن کسیلوب یاصدلمش
یومری ایکن دوز اولمشدر اطرافی بوزاچیلوب یایلمق شرطیله بو تقدیرجه اول نصف
کره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عینی ایله مسطحده کوسترلمك مهما امکن بو مرتبه
اولورکه موحقه ممکن دکلدر اول اجلدن اهل فن تدقیق لازم کلدکده ذات الکرسی یه
مراجعت ایدرلر وبر رسم دخی اوتوز التی قوسی ایکی جانبه بسط اتمکدر کویا طوپی
نصفنه دک یاروب بعده یاصدلمق کبی لکن اول قسم ده اختلال وفرق فاحش اولدوغی
جهتدن متأخرین ایکی دائره رسمنی ترجیح اتدیلر پس کرهٔ ارضک ایکی قطبلری
عرض تسعیندرکه انلرده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله ظلمات اسکندر دیدکلری
شمال طرفنده اولان التی آی کیجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلی اهل فن قتنده

ثابت دکلدر وسد یأجوج دخی عرض تسعینه قریب محلرده اولمق لازمدر لکن اهل فن هنوز
محلنی کشف وتعیین ایلمدیلر وبو سدک احوالنی بز ختا و ترکستان فصللرنده تفصیل اوزره
بیان ایده رز انشاء الله تعالی ذکر مسافهٔ کره قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ
کره یکرمی دورت بیک میل وقطری یدی بیک التیوز اوتوز التی میل ومساحهٔ جمیع سطح
ایکیوز اوچ کره یوز بیک والتمش اوچ بیک التیوز اوتوز التی فرسخ تقریبی در جمشید کاشی
سلم السماده بو قیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطر ارضی مقیاس و ذراع
اولمق اوزره فلک قمر مقعرینک مرکز عالمدن بعدی اوتوز ایکی نصف قطر ارض واللی
التی دقیقه سی واللی طقوز ثانیه سی قدر اولدوغن وسائر ابعاد مقادیری براهین هندسیه ایله
اثبات ایلمشدر نصف قطر ارض بوندن طرح اولندقده قرق بر بیک التیوز التمش دورت
فرسخ باقی قلور که بین السماء والارض در کرچه امور مذکوره علوم ریاضیه دن بی بهره اولانه
کوزه بعید کورینور لکن نفسنده محقق وثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی مسئله در غایتی
قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی کامی حسابه خلل ویرر وبو قیاس مأمونه
امتحاندن صکره کبیر وامتحان اولندی یکی دنیا فتحندن صکره اوچ سفینه غربه کیدوب
اوچ سنه قدر زمانده شرقدن کلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض کتب قدیمه ده
مسافهٔ ارض بشیوز ییللق یول وارایله کوکلک اراسی بشیوز ییللق یول یازلوب سمواتده
بو مفهومی مشتمل حدیث دخی روایت اولنمشدر لکن مراد معناء کثرتدر تعیین عدد دکلدر
زیرا خمسین سبعین وخمسمایه وسبعمائه مقام کثرتده استعمال اولنور ان تستغفر لهم
سبعین مرة نظم کریمنده تعیین عدد مراد اولنمدوغی کبی بونده دخی مراد دکلدر والاحساب
قطعی یه مخالف اولور وبو کرهٔ زمین رسمنده دائرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلرکه وسعت اکافی
ربع مسکونه معادل وکثرت عمارتده قطر معمور غالب کلمسه باری مماثل بر عالم جدیددر که
امور غریبه واحوال عجیبه سی حضرت حکیم خلاقک کمال قدرتنی تحقیق وآثار حکمت
آیتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنک کمال وسعتی افاده ومستمعان عبرت بیننک یقینی
زیاده ایدر مع ذلک کتب اقدمین وزبر اولیندا انک خبرندن نهی اولوب دور ادمدن بری کورلمش
واشیدلمش دکل وابتداء عالمدن اول آنه کلنجه اول سمتلره کیدلمش دکل ایکن بالتقدیر مجید
ظاهر وپدید اولوب یکی دنیا دیمکله شهرت بولدی وهند غربی و هند جدید اسمیله تسمیه
اولندی نته اماریقا فصلنده بیان اولنور فصل ۲ در احوال بحار چونکه کرهٔ ارض ایله کرهٔ ما
اجمالا ذکر اولندی بو فصلده کرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بیاندن صکره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بیاننه شروع ایده رز وبو فصلده بز سابقا اسپانیادن کلکدن اولان قوینتبریا
اقادمیاسنک حکمت ارسطو شرحندن متنه یورایعنی کائنات جو وعناصر کتابنک
سکزنجی مقاله سی ترجمه اتمش ایدک لکن مآلنی ذکر وایراد ونیچه ابحاث ضمننده اهل فن کلامنی
نقل وبیان مراد ایدر رز بحث اول تکون بحده در حکماء متقدمین دریالرک اصلنده وتکوننده

چوق

چوق اختلاف ایتدیلر ارسطاطالیس بو کتابك اولنده انلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیوجنس
وغیری ظن ایلدیلر که ترابی صو احاطهٔ تامه ایله احاطه ایدردی بر زماندن صکره کنشك
شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی وباقی قلانی قابل تحلیل اولامغله
بحر کثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس وغیری ظن ایلدیلر که دریا
ترابك بر نوع دری اوله ارض حرارت شمسله قزدقجه چقه زیرا دریا طوزلودر درکبی
لکن بو رأی مردوددر حق بودرکه سایر عناصر ایله بله خلق اولنه وبونك طوزلی اولمسی
تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلر و کوکورد وکبریت معدنلری اجزاسی
اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب کندی کثافتنده راکد حلاوتی تصور اولنسه طول
مکثدن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایده
وحیوانات بریه هلاکنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده در
قدماء رومائیان ویونان مصنفلری ظن ایلدیلر که بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامرده
تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتکه اول مصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات
ایلدکلری کتاب مذکورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی
یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ۱ اوقیانوس که مطلق بحر محیطدر ۲
بحر روم ۳ بحر احمر ۴ بحر فارس ۵ بحر جرجان وبعض متأخرین یدی قسم قلوب ۶
بحر الملك ۷ بحر نبطش کد اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقی
ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذکر ایدرز قسم اول اوقیانوس در لفظ مزبور لاتینده الفاظ
مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوز واوسیانوزو وقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در
وبو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری
غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر وبونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی
واردر مقدمه صاحبی ایدر اراضی ارسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر
وصکره اماکن مختلفه یه کوره مختلف درباره تقسیم اولنور اولا جهتلك دورت جهاتنه نسبت
دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی وبونلرك هر بری کنارلرنده
اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیا کنارلرنده
سالمانیکوس وسینیا کنارلرنده سینیکوس یعنی تاتار دکزی وشمالك آخر سواحلنده ساکن
اولان طائفه یه نسبتله هیپربوریوس دیرلر واول سمتلره مستولی اولان کوکب بارد زحله
نسبتله قرونیوم دکزی واماالقیوم دخی دیرلر طوکمش دکز معناسنه واول سمتده التی
آی کیجه اولوب برودت وظلماتدن واولود کزی معناسنه موری ماروسادنی دیرلر محیط شرقی
اولاقنیا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده چین دکزی که آکاستیس
اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دکزی که هباریس پلاکوس دیرلر ولازار نام
شخص کشف اتمکله آکا نسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوکنده بحر هنده اوقیانوس هندیکوس

دیرلر وغنغوس تسمیه اتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلر که بنکاله
کورفزی درو بحر هند لاتنغید الدخی تسمیه اولنور و بحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
و فرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه ماره پرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعده جزیرهٔ قمر کنارلرینه وارنجه دك بلاد اولمغله اسپیروم
دیدکلرندن غیری مادغاشقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبینك بو نصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتیکوس و پرسیکوس و ارابیکوس و آسپاروم اسملری ایله متمیز اولور و بونا
اسپرانسا دیمکله معروف و مشهور برونندن اوقیانوس جنوبینك بر قسمی ابتدا ایدر
غرب جانبنه طوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر و نجر
ارماغنك اغزینه دك بو اسمله تسمیه اولنور و کاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مار
دلسور دیرلر سلامت بحری معناسنه و بو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
وارنجه ممتد اولان محیط ده استعمال اولنور محیط غربی اولا افریقیا غربیسنده سواحله
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی در و انلره موریتانیا طاغلری دیرلر نجر ارماغندن
اسپانیانك روقایه برونینه وارنجه اوقیانوس اتلانتیکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
و اول بروندن غالیا سلطنتنك سانتیقا ولکه سندن لغورنام برونینه دك اوقیانوس
قانتیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه و بو اراده اسپانیانك اولکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا اولکه سی اکوتانیایه
وارنجه اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر و بوار القده بریتانیا ایله غالیا ما بیننده اولدوغندن
بریتانیکوس و هیبرنیا ایله سقوسیا که سلفده اکاقلهدونیا دیرلردی کنارینه نسبتله
قلهدونیوس دیدیلر بعده بریتانیادن دانیا اولکه سی اولان جوسیایه وارنجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه اتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسملر ایله تمییز و تقسیم اتدیلر که حالا
اکثری باقی و مستعملدر تقسیم دیکر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب یکیدن کشف
اتدکلری اوقیانوسه اسامی جدیده وضع اتدیلر انلرك رأینه کوره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا و امریقا و ماجلانیقا اراسنده اولان دریادر آسپانیافوس اکامار دل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه و غایت سکون اوزره اولدوغندن مار پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا و اوروپا و افریقا اراسنده خط استوایه وارنجه ممتد اولان دریادر اکامار دل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا و افریقیا و ماجلانیقا
ما بیننده اولان بحردر اکامارده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه و افریقیا و آسیا و ارض
جنوبی اراسنده شرقه دوکلن دریایه مارده ایندیا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوك قطعه تعیین ایلدیلر کمی خلیجده
داخل اولور و کمی سینوس دریعنی بوغازسز قطعه در اولی پاینوس کابنده قودانوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه ویا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکزدر
ثالث

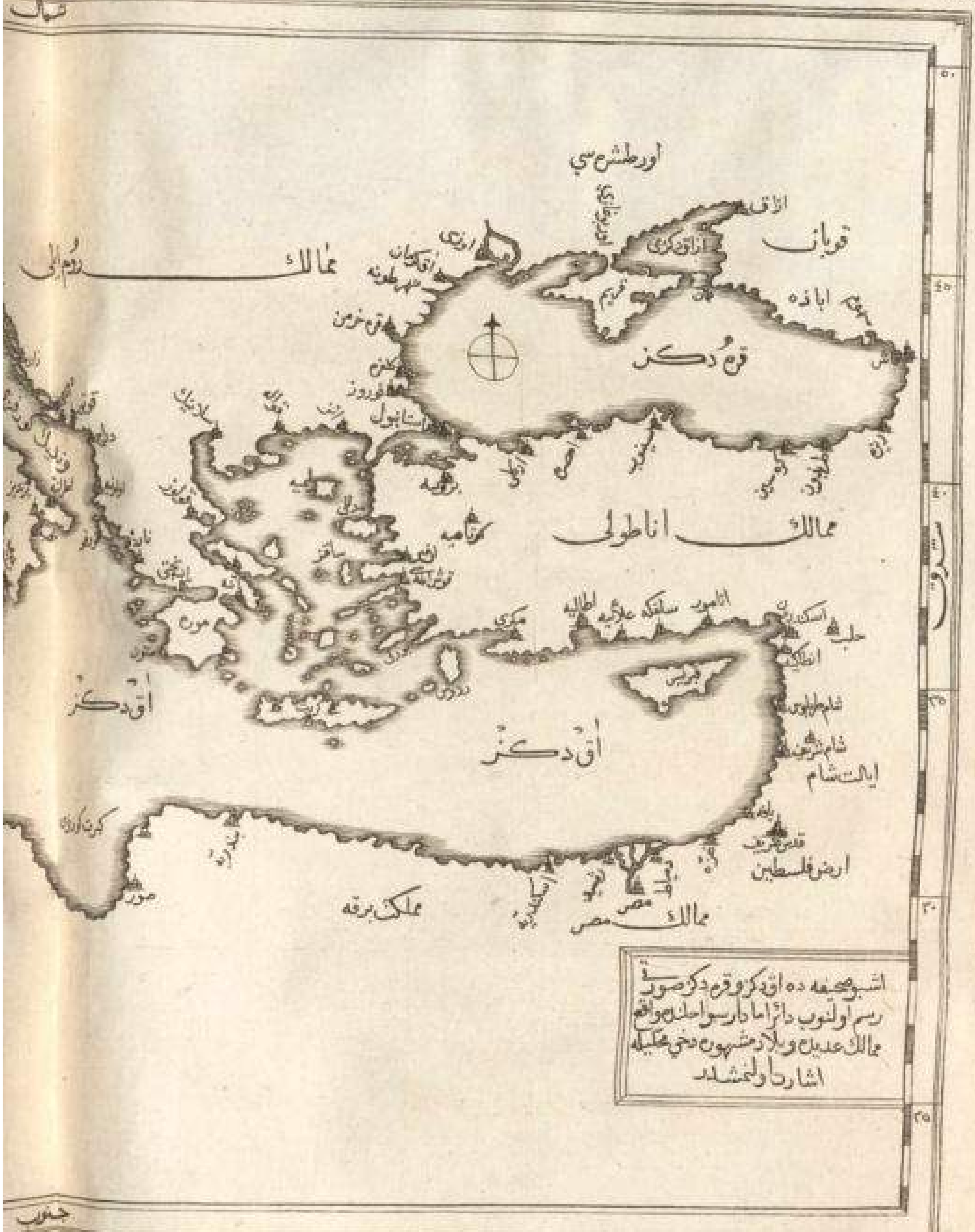

اشبو صحیفه ده اق دکز و قره دکز صورتی
رسم اولنوب دائرا ما دار سواحلنده واقع
ممالك عدیده و بلاد مشهوره دخی محللرنه
اشارت اولنمشدر

73

شمال
ممالك فرانچه
ليون
ممالك اسپانيا
مملكت ونديك
مملكت پروونچيا
مملكت جنويز
طولوشه
مملكت قتالونيا
مادريد پايتخت اسپانيا
مملكت والنسيا
مملكت غرناطه
مملكت اندلس
سويليه
مرسيا
والنسيا
اقدكز
سردينيا
چچليا
اقدكز
مالطه
مملكت تونس
مملكت جزاير
مملكت تلمسان
مملكت فاس
فاس
مملكت مراكش
المقياس
ميل اسلامي
ميل فرانچه
٢٠ ٤٠ ٦٠ ٨٠ ١٠٠
ميل ايتاليا
٦٠ ١٢٠ ١٨٠ ٢٤٠ ٣٠٠
اشبو جدول بش درجه حساب اولنمشدر
جنوب

p v

ثالث سینوس پرسیقوش دیدکلری بحر فارسدر رابع مان رو بروم دیدکلری بحر قلزمدر
خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان وجرجان دکزیدر و بز بونلری منفرداً ذکر و بیان
ایدرز بو ترتیب اوزره بحر الامان بزم هیئت واقالیم کتابلرنده بحر ورنك یازیلور علامه
شیرازی تحفه ده علی ساحله امة طوال کذا دیمشدر و ورنك ایله اسوج قومنی مراد
ایلمشدر یکی دنیا تاریخنی یازان بو کلامی بو بحرك کنارنده بر قوم اولورکه طول قامتلری
که یعنی مناره قدر دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد وشجیع و بهادر معناسنی قیوب خلاف
سویلدی حالا اهالی لساننده بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر و بو بحری پومرانیا و دانیا
واسوه و یاولیو ونیا و پروسیا اولکه لری احاطه ایدر جرمانیادن المانیا اولکه سی دخی
بوکا قریب اولمغله بزم دیارلرده اکا اضافتله مشهوردر و بونك شکلی و مسافه سی رسمدن
معلوم اولور بحر روم سبته بوغازندن شام سواحلنه وارنجه ممتد اولوب اوروپا و افریقیا
اراسنه کیردیکی ایچون داخل دکز معناسنه مدیترانیوم دیرلر بزم دیارده اق دکز دیمکله
مشهوردر بونك دخی اوغرادوغی ولایتلره کوره اقسام مختلفه سی واردر هر بری
سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس بحر مزبور اولا اوقیانوسدن ایریلوب سبته
بوغازندن داخل اولور متقدمین ظنی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالپس وافریقیادن موریتانیا
طاغی آپیلا اراسنی یاروب دوکلمش اولمغله بزم بو بوغاز خارجنده غادس نام اطه یه نسبتله
بوغازده اولان دریایه غادی تانوم دیرلر و بو بوغازه هرکولس بوغازی وایکی طرفنده
طاغلره هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر زیرا بو سلفده بر عظیم الشان پادشاه اولوب
یونان کتابلرنده اکا منسوب نیجه حکایه لر یازلمشدر و بو دکزك سواحل جنوبیه سی افریقیا
کنارلری و سواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری و سواحل شرقیه سی آسیا کنارلریدر
بز بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی ترتیب اوزره قطعه قطعه اسملری ایله بیان ایده لم
اسپانیا دکزی اسپانیانك سواحل جنوبیه سنده اولان قطعه دربوکا ایبریقوم یا خود
اسپانیقوم ماره دیرلر اول سمتلرده بالیارس دیدکلری یابسه منورقه اطه لری اطرافنه
بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا اولکه سنه قرشو غالیکوس
سینوس ولیغونا اولکه سنده جنویزه قرشو لیغوستیکوس تسمیه اولنور روما دکزی
جنویزدن سچلیایه یعنی مسینه اطه سنه کلنجه ایتالیا کنارلرینه قرشو توسکوس تسمیه
اولنور یونان اکا تیره نوم لاتن انفروم دیرلردی و بو اوتالقله قورسیقه اطرافنه
قورسیقوم ماره و سردینیا اطرافنه سردوم مان تسمیه ایدرلر بعده مسینه دکزی سچلیادن
کریده وارنجه دکزه سیقولوم اندن قبرسه وارنجه کرید دکزینه قره تیقوم و قبرسدن
آسیا طپراغنه وارنجه سیپریوم دیرلر سچلیا و ایتالیا و غرسیا اراسنده واقع دریایه
یونان دکزی معناسنه یونیوم مان دیرلر وندیك کورفزی بو یونان دکزینك بر قسمیدر
ایتالیا ایله ایلیریقوم یعنی ارنود بوسنه کنارلری اراسنده واقع اولمشدر یدی یوز میل قدر غربیه

وشماله ممتد اولور آکا آدریاتیقوم دیرلر سلفده آدریانام شهره نسبتله مشهور اولوب حالا
اول اسمله قالمشدر و ایتالیانک غربیسنده اولانه اینفروم یعنی اشاغی دکز و شرقیسنده
اولان وندیک کورفزی دکزینه یوقاری دریا معناسنه سوپروم دخی دیرلر بو کورفز
دکزینک دخی اقسامی واردر ارنودو بوسنه کارلرینه ایلریقوم ماره دیرلر و بونی دخی ایکی
قسم ایدرلر ارنود اولکه سی اولان دالماسیا دکزینه دالماتیقوم و اشاغیسنه لیبورنیایه
نسبتله لیبورنیقوم دیرلر وندیک کورفزی ایله سچیلیا اراسنه اوزونیوم دکزی دیرلر زیرا
سلفده ایتالیانک بو کارلری اوزونیا دیمکله معروف ایدی صکره ادریاتیقوم بوکا غلبه
ایلیوب اول اسم قلدی بعده موره دکزی قورونه نسبتله قورنتیاکوس تسمیه اولنور و
اطه لر اراسی که روم ایلی و اناطولی و کرید اورته سنده اولان دکزدر آکا اجه یوم مان دیرلردی
صکره آرکی پلغوس و اچنده اولان اطه لره آرکی پل اطه لری دیدیلر بونک هر اطه یه
نسبتله قطعه لرینک اسماء مختلفه سی واردر بوغاز آسیا ایله اوروپا اراسنده بو دریا بر بوغازدن
کچوب کیرو اچیلور و بو بوغازه هلس پونس دیرلر فرس پادشاهی اردشیر بونک اوزرینه
کمی ایله کوپری یاپوب یونانه لشکر کچرمش ایدی اورادن اچلدوغی یره پروپونتس
دیرلر که بحر قسطنطنیه در بعده بوندن بر بوغاز دخی آیریلوب شماله کیدر آکا بوسفوروس
تراسیوس دیرلر که استانبول بوغازیدر اردشیرک باباسی داریوس اول محلدن کوپری
یاپوب عسکر کچرمش ایدی قره دکز مذکور بوغازدن در یانکر اراچلوب پونتوس
اوکسینوس تسمیه اولنور بحر ازاق که آکامیوتیس کولی دیرلر بو بوغازدن بو دریایه
متصلدر آکا حالا کرش و تامان بوغازی دیرلر اسم قدیمی بوسفوروس سیمریوس در
و مزبور دکزه تن صویی دیدکلری تانایس ارماغی دوکلوب اسیا ایله اوروپایی فصل ایدر
بعده آسیا کارلرنده اجه اوس دکزندن صکره قارپایه متصل اولان دریایه قارپاتیوم و رودس
دکزینه اوریوم و پانفلیا اوکنده پانفلیوم و کلیکیا یعنی سلفکه اوکنده کلیکیوم سوریا یعنی
شام سواحلنده سوریوم و قبرس اطه سی اوکنده قبریوم و پالستینا یعنی فلسطین اوکنده
پالستینوم و ازیتوس یعنی مصر سواحلنده ازیپسیاقوم و لیبیا یعنی افریقیا اوکلرنده
لیبیقوم یاخود افریقوم و نومیدیا اوکنده نومیدیقوم و موریتانیا یعنی جزایر و غیری اوکلرنده
موریتانیقوم اسملری ایله تسمیه اولنور بحر مذکورک یعنی خاصة اق دکزک مسافات سواحلی
اسلام کشتیبانلری قیاسی اوزره اون اوچ بیک اللی یدی میل در و مرجان بو بحره
مخصوص صدر دیرلر اما بحر قلزم که مکه دکزی در شرقیسی جزیرة العرب اولمغله آکاسینوس
ارابیکوس دیرلر و کتب قدیمه ده بحر احمر یازلمغله ماره روبروم و ماره روسو تسمیه ایدرلر
قزل دکز معناسنه و مار دی مقا دخی دیرلر مکه دکزی معناسنه بحر مذکورک حمرتنده
اقوال واردر بعضلر کونشک شعاعی عکسندن قزل کورنور و بعضلر طپراغنک
قزللغندن احمر کورینور دیدیلر و یونانیلر آکا اریتریوم ماره دیرلردی احمر معناسنه

اریترانام

شمال
اشبو صحیفه ده وندیك كورفزی ومشتمل اولدوغی
جزایر وسواحلنده واقع ممالك وبلاد رسم وتحریر
اولنمشدر
ملك دالماچیا
هرسك وبوسنه كنارلری
ملك ابانیا
یعنی ارناودلق
ملك اوترانته
طارنته كورفزی
جنوب

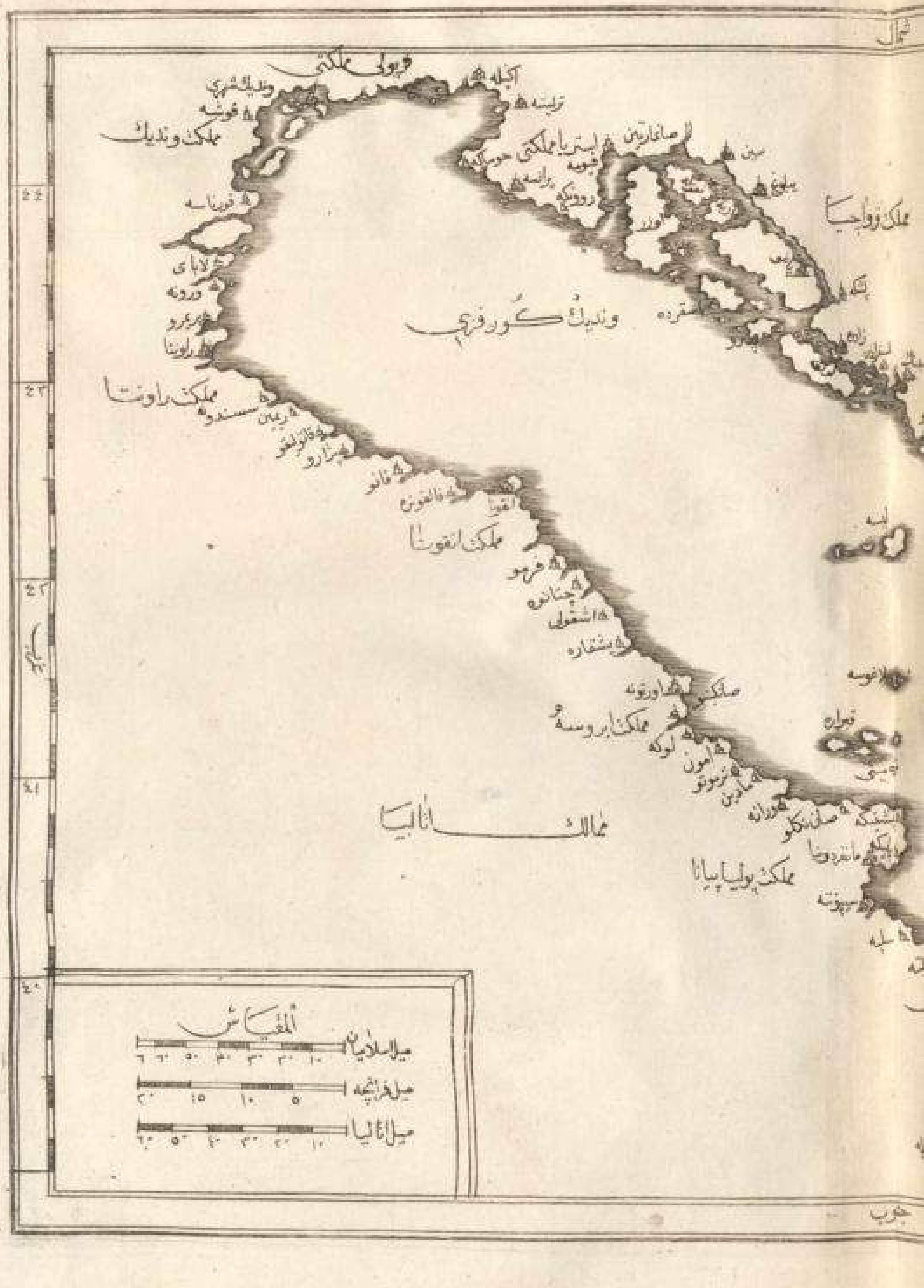
شمال
فريول ملكتی
ملك ونديك
استريا ملكی
ملك قرواچيا
ونديك كورفزی
ملك راونتا
ملك انقونتا
ملك ابروسه
ممالك ايتاليا
ملك پوليا پاپانا
المقياس
ميل اسلاميان
ميل فرانچه
ميل ايتاليا
جنوب

٧٨
ممالك روم ايلى
ممالك اناطولى
اسكدار
بروسه
كوتاهيه
مدللى
ولايت منتشه
اشبو صحيفه ده اق دكزده واقع اولوب
دولت عليه يه تابع اولان جزيره لر رسم
اولنوب درياده سير وسفر ايدنلره علم
ومعرفتى لازم حاضر و بوصحواره صورتی
دخی تصویر اولنوب كتابه ضم اولندی

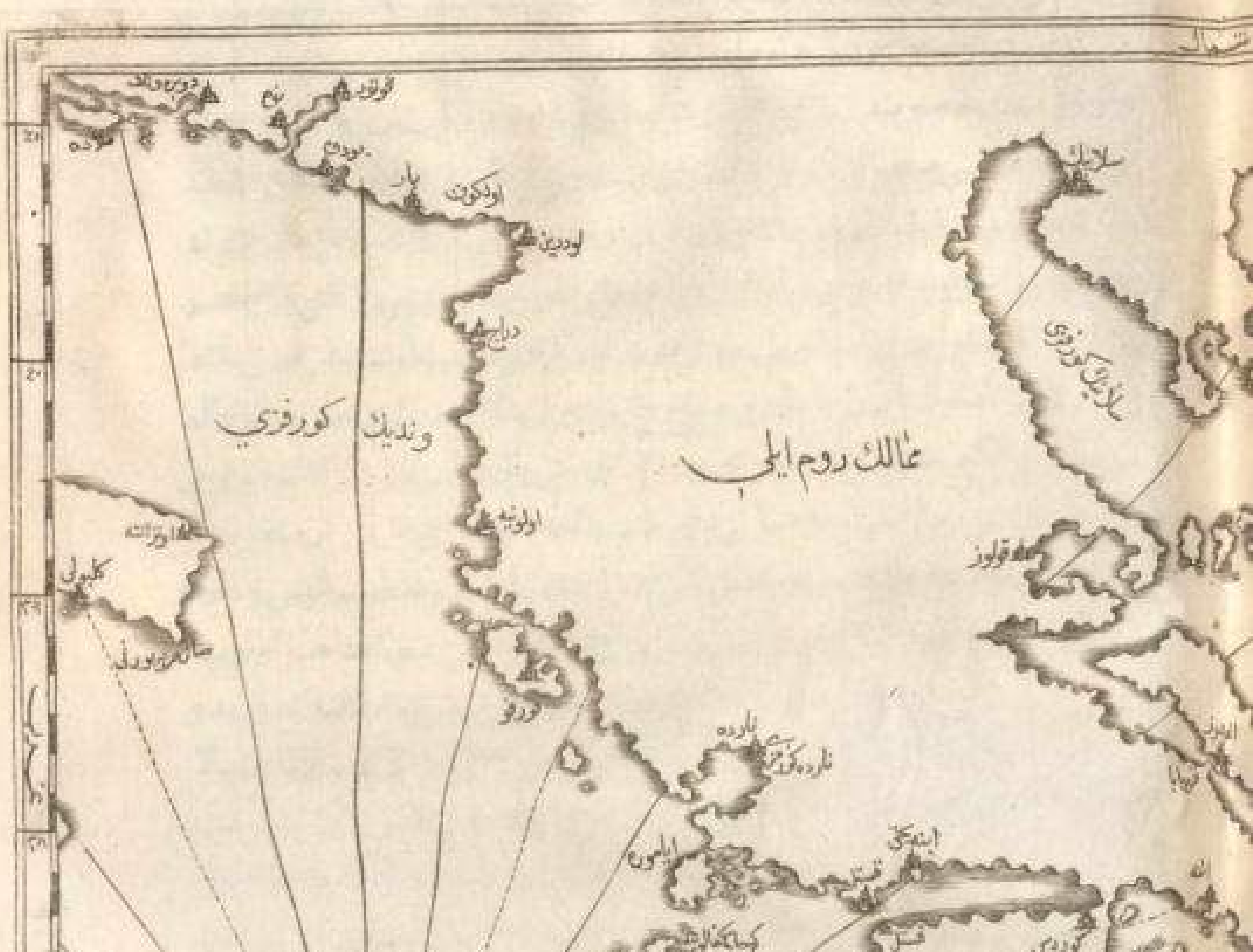
ممالك روم ايلي
وندیك كورفزي
سلانيك كورفزي
جزيرهٔ موره
المقياس
ميل ايتاليا

ایرترانام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ایدرلردی نتکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنک
...ز بشنجی بابنده ایدر بو دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندرومادس
اوغلی ایرترانام پادشاه اسمیله آروتره اوس تسمیه اولندی ودخی دیمشدر بو دریا کنارنده
بر یکروار ایدی که صوبندن ایچن قیونلرک یوسنی قزاردی لکن بو دریاده سفر ایدن
پرتقال طائفه سی بو دریانک لونی قزل کوروب صوینی چکدیلر سایر صولر کبی بولوب
بیلدیلر که بونک لونی کنشدن ودیبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکندن
ابتدا ایدوب سویسه منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر
بحر فارس بو کاسینوس پرسیقوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد
فارس اولمغله اکا نسبت ایدرلر و ماره پرسیقوم دخی دیرلر بونک امتدادی جنوبدن شماله
وغربه تقریبا ایکیوز سکسن فرسخدر بحر خزر که بحر شروان وجرجاندر اکا قاسپیوس
وخود هرقانوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین
دکزی شمال جانبنده اوقیانوسه متصل ظن ایدرلردی نهایت ارسطالیس وغیری
بو رأیه تنزیل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی اکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنه کیرمشدر
اول اجلدن اکا کول دیمک اولی در دیدی متأخرین دخی اکا تابع اولدیلر حالا ماره سالا
دیرلر و کنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر و بعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمق تجویز ایلدی لکن ثابت دکلدر و بعضلر قاسپی وایرقانی بو بحرک کنارنده طاغلردر
دیدی و بونک اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر اتدیلر بو مقامده
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کتابک صحیفه لرده دقیق امور جزئیه مناسبتیله
بیان اولنور حالا بحرک اخر بحثلرینه شروع ایدلم بحث رابع دریانک حرکات
مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبیعتی تراب کبی
مرکز جانبنه حرکتدر اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت ایله دخی متحرکدر اولا
حرکت اولی حرکت طبیعیه سفلیه در حرکت ثانیه روزکار تحریکی ایله اولان حرکتدر
حرکت ثالثه شرقدن غربه حرکتی در بحریلر قتنده مجرب و ثابتدر که مد وجزردن غیری بحر
اوقیانوسک شرقدن غربه اقندیسی واردر اسپانیادن غربه یکی دنیایه بر آیده وارلر
واوچ دورت آیده انجق کلورلر و پرتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقیه
کیدرکن و کلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر زیرا بوناسپرانسه بورنی کچدکدن صکره
نقدر موافق روزکار اولورسه کمینک شرقه کتمسی بطی اولور غربه کتمسندن و بو حرکت
آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه کیدنلر کیدرکن کیج واروب
دونرکن تیز کلورلر و بو حرکتک سببی فلک اعظمک حرکت یومیه سی ظن اولنور زیرا
اوقیانوسه فلک اعظم تحتنی جهة ثیرلیوب سایر افلاکی دوندوردیکی کبی دریایی دخی دوندورر

وبونلر انلرك حركتنه تابع اولالر حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بو حركت دخى بحريلر تجربه سى ايله ثابت اولمشدر ارسطو سماعيانك ايكنجى كتابنك اولكى بابنده ايدر بو حركتك سببى شمالده ترابك برزار تفاعيدركه ديا اول سمتلردن الچق يرلره اقاروا اول طرفده نيچه انهار واردر انلر دخى ديارك انقاسنه امداد ايدرشكه تن صوبى ازاق دكزينه وطونه صوبى وسائر انهار قره دكزه دوكلور شارح كتاب مزبور البرتوس ايدر اول سمتلر كنشدن بعيد وبرودت اوزره اولمغله انده وافر صولر تكون ايدر وجنوبه اقار بعضلر بو علته اعتراض ايدوب ديديلركه جنوب سمتى شمالدن ابرددر و بو خصوصى اول سمته سفر ايدنلر مشاهده ايله نقل ايدرلركه اورالرك بردينه تحمل اولنماز زيرا اول سمتك كواكبى آز وخرده در شعاعى شدت بردى دفع وتسخينده تأثير ايلمز بو تقديرده انده دخى وافر صولر تكون ايليوب شماله اقمق كرك ايدى لكن نيفوس شارح البرتوس شارحه نصرت ايدوب ديديكه بو اقندينك سببى يالكز صولرك تكونى دكلدر بلكه جنوب طرفى انكبه در بعضيلر ديديلر ارسطو بو حركتى اوقيانوسه نسبت ايتميوب ايچ دكزه تخصيص ايلدى زيرا اندهقى اظهردر ازاق دكزى قره دكزه وقره دكز استانبول بوغازندن اق دكزه اقار لكن سائر دريالرده اوقدر ظاهر دكلدر اكر جملهده اشتراك دعوا اولنورسه نيچه مشكللر كورينور اول اجلدن شارحلر ارسطو بو كلامى نقل ايلدى كندى رأيى دكلدر ديو توجيه ايدرلر حركت خامسه حركت رحويه در و بو حركت ايچ دكزده خصوصا ادرياتيقومده يعنى ونديك دكزنده تجربه واثبات اولنمشدر ديو نقل ايدرلر لكن بو حركتك سببى كيرو شرقدن غربه اولان حركت سببيدر زيرا آق دكز كنارلرى طار اولدوغندن غيرى نيچه بورونلر وكورفزلردن خالى دكلدر پس شرقدن غربه حركت ايدركن اول اكرى كنارلره اوغرايوب ضرورى كيرو دونر وسواحلده حركت رحويه اولور حركت سادسه مد وجزر حركتيدر وبونك عموم اوزره اسمى استوسدر بو حركت ايله دريا صولرى ترددا اوزره سواحله كلور وكيدر وبونك سببنك كشفى وتحقيق فلاسفه يه مشكل اولوب چوق زحمت ويردى بز دخى بو مقامده يازدقلرينى اجمالا ذكر ايدهلم

بحث خامس دريانك مد وجزرى مختلف اولدوغنده در وبو مد وجزر زمان ومكان حسبيله مختلف اولور اولا دريانك بعض سمتنده مد وجزر ريا هيچ يوقدر ياخود قتى ازحس اولنور مثلا جنوه وايتاليا اوكلرنده وفرانسا كنارلرنده وبارشلونه اوكنده وينكى دنيادن مكشيقو كنارنده وقوبه قرنده اولان اطهلرده بر مرتبه از مشاهده اولنوركه يوق مثابه سنده در وآخر سمتلرده عظيمه اولور مثلا هند دريالرنده هند ارماغى اغزنده وغوت دكزنده وفلانديا وبرتانيا وپورتقال دكزنده وبحر احمرده زياده مد وجزر واردر وقياس اوزره اوقيانوس مد وجزرى سائردن ارتقدر ومد وجزر حركتى سواحل بحرده زياده مشاهده اولنور كاردن بعيد اورته لرده اولدوغندن دريايه دوكلن ارماقلره نسبت دخى اختلاف اوزره در مثلا پورتقال ديارى ارماقلرى مد زماننده يوقارى دونرلر افريقادن اطلس ولايتلرينك ارماقلرى

دونرلر

دوکزلر انکلیز اطه‌سنده تامیزش نام نهر کبیر اللی میل قدر کیرو دونر کیدر و اسپانیاده
بتیس نهری دخی اوقدر دونر اما زمان حسبیله اختلاف مد وجزر هر برده بر وقتده
اولمیوب پرتقال اوقیانوسنده و آخر برلرده اکثرا التی ساعت مد و التی ساعت جزر ایدر لکن
اکوتانیا سواحلنده اوقیانوس یدی ساعت قدر غارونا ارماغی اغزینه کیروب بش ساعت
قدر دونر جزر ایدر و حبش کینه‌یاسی قربنده دورت ساعت مد و سکز ساعت جزر ایدر
و کینه‌یا سواحلنده مدك هجومی بر مرتبه درکه هر بر کمی اوچ لنکر ایله انجق ضبط اولنور
والا قریه اورر هلاك ایدر و هند ارماغی اغزنده اولان قامبایا سواحلنده دریا ایکی ساعتده اوتوز
فرسخ یری اورتوب ایکی ساعتده کیرو واچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ایدر که انده بولنان حیوانات
بریه قاچمغله قورتلامز و کمیلر اول محلده طورامز انجق بر بر چقورلر قازیلوب جزر زماننده انده
یاتورلر پس معلوم اولدیکه بو مد وجزر بعض برلرده بطی و بعض برلرده سریع در و سائر برلرك
مد وجزری دخی بر ساعتده باشلیوب کیرو بر ساعتده تمام اولور دکلدر زیرا هر کون بر ساعت
قدر تأخیر ایدر مثلا بر یرده بر کون اویله زمانی ابتدا ایتسه ایرته‌سی بر ساعت صکره باشلر
بحث سادس مد وجزرك علت فاعلیه‌سنده در بو خصوصده حکما اختلاف ایدوب علت
واحده اوزرینه اتفاقلری میسر اولمدی و فرقه فرقه اولدیلر بر کروه ظن ایدیلر که بو عالم
شهادتك کلیتی عناصردن مرکب عقل و روح ایله قائم بر حیوان اولوب متأخرین اوقیانوس
قعرنده اولاوتنفس ایتدکجه مد وجزر وجوده کله و بعضلر اوقیانوس ایچنده و اطرافنده اولان
ارواح تنفسندن اولور دیدی افلاطون ظن ایلدی که دریا دبنده مغاره‌لر واردر ارواح
انلری اچار قپار اچلدقجه صو کیروب جزر اولور قپاندقجه مد ایدر و بعض حکما ظن ایدیلر که
تراب حرکت سنویه ایله حرکت ایده و قمرك حرکتی تراب حرکتنه مصادف اولمغله دریا ایله سما
اراسنده مصادمه‌دن بر روزکار ظهور ایده و نوبتله دریالردن حرکتنه کله شارح ایدر بو خصوصده
ارسطونك رأیی نه ایدوکی صریحا معلوم دکلدر نهایت ارسطودن حرکت مد وجزری کونشه
اسناد منقولدر یعنی کونش حرکت اتدکجه ریاحی نیجه تحریك ایدرسه دریایی دخی تحریك ایدر
زیرا ریاح شدید اولدقجه دریا قبارر و ضعیف اولدقجه اشاغی قور و بعضلر سبب مد
وجزر بعض کارلرك الحاقلغی درالتیشر ساعتده دریا برالحق ساحله دوکلور واندن صو
چوغالوب اوته مقابل اولان کنارا چق والحق قلدقده کیرو اول طرفه دونر و اسلوب اوزره
دور دائمده در دیدیلر و بعضلر بونك سببی صولردن چقان بخاردر دیو دریایی بر حمایه مبتلا
حیوانه تشبیه ایلدیلر قچان بخار مجتمع اولوب خروج ایتسه مد واقع اولور و فارغ اولدقده
جزر ایدر شکه محمومده بعض متعین اوقاتده اخلاط ردیه جمع اولوب غلبه ایتدکده متحرك
اولور و تدریجله منحل اولدقده سکون بولور بو طریقله انجه نوبتلری دائما دریایی تحریکده در
دیدیلر بحث سابع سبب مد وجزرك تأثیر قمره مستند در دینلرك رأیی بیاننده در کرچه حکما
اراسنده ذکر اولندوغی اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدی لکن انلرك اکثری مد وجزرد

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در و جمله دن قبوله احری
اولور شول شرطله که خصوص مزبورده الکر قمره مستند اولیوب شمسک تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدیغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرک رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرزکه بو حرکت مد و جزر غالبا قمرک حرکت یومیه سنه تابعدر
بر قاچ وجهله اولا قمرک حرکت یومیه سی افلاکک دورت نقطه لرینه کورنجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرک اولور ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدک افقنه و نصف نهارینه کورن شرقدن افقه چقدیغی کبی مده باشلر نصف
نهاره ایرسنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزره باشلر تکرار
افق غربیدن سمت قدمده نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیتله برقرار اولمیوب بر از اختلاف اوزره اولورسه مانع دکلدر
زیرا اسباب مد و جزرک اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه التی ساعت مد و التی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کلمه وجه ثانی بودرکه قمرک کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز و کاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدرده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرک نوری زیاده
اولدقجه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرک یولداشی در زیرا
قمر ایله همحال اولوب انک قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهد در دیو تحریر
ایدر ودخی هر کون دریا بر ساعت مدنی تأخیر ایدر مثلا بو کون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرک ایکی طلوعنک ما بینی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرک بعض منازلنده ایام شتاده اتدیکی مد ایام صیفده اتدیکندن زایددر سببی بودرکه
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتررو قمرک اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرک تغیرینه تابع اولوب رطب
علتلرک بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرک سایر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه بر مناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حدندن تجاوز ایدر و اکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرک اولدیغی بروجه دخی بو بابده اعتبار وار در زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدیغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده بر ناقص اولور اما قمرک عرضی
اولمدیغی ایامده ازمنه مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرک سببی قمر در دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف اتدیلر ابن رشد قمرک حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدیغنی تعیین ایدی
و دیدیکه بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور رجحان بونلر اولمسه

تأثیر

تأثیر اشاغی قور لکن قوانتار توس و ضیری قمرک بو ایکی حالنه قوت ثالثه اثبات ایلدی
ویدی که اکر بو تأثیر ایکی امره منحصر اولسه قمرک اقترانی زماننده وتحت الافق اولدوغی
زمانده مد اولماق لازم کلوردی زیرا شعاعی بحره واصل دکلدر امدی بر تأثیر خفی دخی
کرکدر که اول زمانلرده قمردن اجساد رطبه متأثر اولوب مد و جزر واقع اوله و بو مقوله
تأثیر خفی ارسطونک سماعیا ننده تفصیل اولنمشدر و بو مد و جزر حقیقتده ماء بحرک
تخلخل و ذبولی میدر دکلمیدر اختلاف اولندی قوانتار توس تخلخل و ذبوله ذاهب اولوب
دیدی که صولر قابارب متخلخل اولمسه در حال ندن حاصل اولور و جزر زماننده زه یه اقار
کیدر لکن جمهور تخلخل و ذبول مذهبی قبول اتمیوب دیدیلر مقناطیس دمری تحریک
اتدیکی کبی قمر دخی بر مخفی کیفیت ایله دریایه تأثیر ایدر و چکر و انظار مختلفه سنه و قرینه
شعاعنک منفرجه و حاده و قایمه زوایاسنه کوره صولری قالدروب کاه سواحله چکر و کاه
ترک ایدر صولر کندی ثقلی ایله الحاق یرلرینه دونوب کیدر و مدده کوریلن صونک کثرتی
دریانک بی پایان مسافه سندن کلوب جزر اولدوغی زمان کیرو اورایه کیدر تخلخل
و ذبول لازم کلمز پس بو رأی صوابه اقرب در و بو دخی ثابتدر که دریانک بعض سمتلری قمرک
نورندن زیاده متأثر اولوب آخر یرلردن زیاده مد ایدر بونک سببی مقابله انعکاس
شعاع دریا خود اخر مخفی تأثیر در مثلا قمر شمالی ایکن سواحل شمالیه نک مدی زیاده
اولور و جنوبی ایکن سواحل جنوبیه نک مدی زیاده اولور لکن هر یرده مطرد دکلدر
بحث ثامن ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر و وارد اولان سؤاللر و جوابلری سؤال اول
مد و جزر چونکه تأثیر قمردندر انهارده و کوللرده نیچون اولمز الجواب اسباب طبیعیه
هر موضعه تأثیر ایلمز بلکه تأثیره مستعد موضعه تأثیر ایدر مثلا مقناطیس هر جسمی
کندویه جلب ایلمز پس هر صونک تأثیر قمری قبوله استعدادی یوقدر بلکه دریانک
هر صویی دخی مستعد دکلدر نیجه دلائل ایله که بعض مرتبه ذکر اولنا جقدر سؤال ثانی
دریایه اقان انهارک بعضلری مد اولدقده چکلوب بعضلری چکلمدیکی ندندر الجواب
بعض انهار انکیچون کیرو دونمز که اننده دریانک مدی قوی دکلدر یاخود نهرک جریانی
قوی و سریعدر مدده غلبه ایدر سؤال ثالث زمان مد و جزر هر یرده نیچون مساوی اولمز
الجواب بعض یرده مد و جزرک زمانی انکیچون قلیل و بعض یرده کثیر و بعض یرده
مد سریع و جزر بطی اولور که یرلرک وضعی مختلفدر و بعض سواحل دوز و بعضیسی
مرتفع و منخفضدر و نیجه سنده بوغازلر و کورفزلر واردر و بو جمله صونک حرکتی یا تعویق
ایدر یا تعجیلنه سبب اولور و روزکارلرک هبوبی و اجرام علویه نک تأثیری بو بابده
مشترکدر سؤال رابع بعض دریالرک مد و جزری قلیل و بعضنک هیچ اولدوغی نیچوندر
الجواب متأخرین فلاسفه دن بعضلری بو سؤالک جوابنده دیدیلر که ایچ دکزک بعض
سمتلری مثلا ازاق دکزی و قره دکز مد و جزر ایلمز یاخود حس اولنمز زیرا شمالدن جنوبه

اقان صولرڭ هجومنی انی منع ایدر واوقیانوسڭ بعض محللرنده شرقدن غربه دوكلن صولرڭ
كثرت شدتدن وسرعتندن مد وجزر واقع اولمیوب انجق دریا شرقدن غربه حركت ایدر
لكن بو جواب مقنع دكلدر زیرا ایچ دڭزڭ شمال طرفنه مدی اولمدوغی تقدیرده شرقه
وياغربه اولمق كرك ایدی وچونكه اوقیانوس قمرڭ حركتنه تابعدر هر یرده شرقدن غربه
حركت اتمك كرك ایدی بونڭ جوابنده دیمك معقول كورینور كه اول یرلرڭ قمرڭ تأثیرنی
قبولده طبیعتی اختلاف اوزره اولمغله اثر دخی مختلف ظهور ایدر نیجه یرلر مد حاصل
اولاجق قدر متأثر اولماز ونیجه یرلر زیاده متأثر اولورلر نتكه شمسڭ شعاعی كرچه
هر یرده یغمور ماده سی اولان ابخره یی تحریكده مؤثردر لكن بعض یرلرده تأثیری زیاده
وابخره چوق اولور اكا كوره یغمور وافر یغار بعض یرده از اولور وبعض یرده ابخره دن هیچ
یغمور یغماز پس عناصرڭ ومركباتڭ طبایعی واستعدادی واجرام اثیریه نڭ تأثیرینه انقیادی
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غیری سایر كواكب دخی بعض امورده تأثیر ایدوب شمس
وقمرڭ تأثیرنی یا تقویت ایدر ویا تضعیف قیلار واوقیانوس اختلاف جهاته حركت
اتدوكنڭ سببی قمرڭ عرضه كوره اختلاف حركاتیدر نتكه سابقا ذكر اولندی
سؤال خامس بعض یرلرده قویولر واردر كه تحت الارض بحره منفذی اولمغله صولری
طاشار وچكلور لكن بعضیسنڭ زمانی مد وجزر زمانینه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده ارتار نتكه اسپانیاده وار در الجواب دریا مدی ایله طولان قویولرڭ
دریادن منفذی وامدادی اولدوغی حالده منفذ دخی واسع ویولنده مانع مرتفعدر
اما جزر زماننده طولان قویولرڭ دخی منفذی وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدڭ امدادی
قویویه واصل اولنجه جزر زمانی كلوب امر برعكس اولور سؤال سادس اغریبوز اطه سی
بوغازنده كوپری التنده بر كونده یدی كره مد وجزر واقع اولدوغی نه دندر الجواب
ارسطو بو مشكلی حله عظیم تقید اتمش ایدی حتی یونانلیلرڭ بر خبر غیر واقع دخی
یازرلر كه بالاخره بونڭ حقیقتنه واقف اولمیوب المدن كندویی اول محلده دریایه القا
ایلیه ودیه كه بن سنی ادراك ایده مدم سن بنی ادراك ایله لكن بعض متأخرین تحریری اوزره
بو بوغاز متعین اوتاننده یدی كره واروب كلمز بلكه اسنزوز كارلره تابع اولوب مختلف
یللر اوكنجه یلروكیر ودونر ویدی كره مد وجزر ایلدیكی تقدیرده سببی بو اوله كه اجه یوم
دڭزینڭ ایچریسندن حركت ایدن امواج اطه لر ارا سنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه اقار یاخود اول بوغازڭ وضعی وموقعی بو حركتی اقتضا ایدر جائزكه
بعض قعرنده مغارلر اولوب دریا حركتنده هجوم ایله طولوب اوته طرفنده یول
بولمامغله كیرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ایدر اوله نتكه كرداب محلنده
حركت دوریه یه سبب بودر یرلر پس بو جمله مد وجزر احوالنڭ اكثرنده طبیعتڭ علل
مخفیه واسباب مجهوله سنه التجا اتمك اولی اولوب عقل بشر احاطه اتدیكی قدر یازدقلری

بودركه

82

بودركه نقل اولندی بحث تاسع مد وجزر حركتنك علت غائيه سنده در چون طبيعت
لغو شيئده بيهوده وعبث بر اثر قومدوغی ارسطونك فلكيات كتابنده سكزنجی بابنك
التنجی جمله سنده تعليم اولنمشدر بو عنصرك مدام حركتی دخی بی معنی اولميوب تحتنده نيجه
فوائد وار در اولادر ياحركتله متعفن اولماز زيرا حركت عفونتی دفع ايدر اول جهتدن كه
عفونت حرارت عذيبه دن اولور و حركتدن صادر اولان تبديل هوا يوحرارتك تأثيرنی
منع ايدر مثلا كونشه قارشی بر كمسه يورويوب كتسه بو امری تجربه و امتحان ايله
تصديق ايدر زيرا كونشه قارشی او توران قدر شمس حرارتندن متأثر اولماز مكر كه غايت
سرعتله يورويوب حرارت بدن حرارت شمسه منضم اوله و سرعت حركتدن زياده
حرارت لازم كلوب بدنی احاطه ايدن هوالك تبديل تبريدده تأثيری قله ثانيـــا فائده سی
بو حركتله مياه بحر تنقيه اولنوب غيدر زيرا ماء راكد اكثر ملوث و فاسد در و مغربك درياده
قاذورات طورميوب اكثركناره چقار و درياكندويه القا اولنان جيفه لری بو حركتله دفع
ايدوب طشره اتار وكندونی تنقيه وتطهير ايدر وتازه لنشلر اولادرياد نه چوكوب صكره
يوزه چقدوغی ارسطونك سماع كتابنده بيان اولنمشدر ثالثا بو مد وجزرك درياده سفر
ايدنلره كلی امدادی وار در زيرا بعض اسكله لر اولور كه مد سزانه دخول ممكن دكلدر وجزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر بر ايله بحرك تبادلنده در ارسطو يونا اليفك كتاب اولنك
اون دوردنجی بابنده ايدر ترابده مرور زمانله صولردن عظيم تغير حاصل اولور بر قاج وجهله
اولا ترابك بعض يرلری شوره و يابس ايكن درياده اعتداله كلور و بالعكس بو جهتدن تراب
حيواناته بكزر انلركبی كاه تازه لنر كاه قوجار وثانيا بعض يرلر اچق ايكن دريا ايله اورتولور وكاه
دريا التنده مستور اولان يرلر اچيلور زيرا دريانك حركتی اجرام فلكيه قوتندن وتأثيرندن
صادر اولمغله كاه فورتنه و طوفان تحريك ايدن انظار كواكب بونك حركتنه موافق بولنمغله
دريا حدن زياده طغيان ايدر و سواحلی بچوب كاه براولكه يی باصار واورتر وكندويه
مخصوص ايدر وكاه بر اخر كاردن چكلوب يری اچار كويا كه بنی ادمه اول يرلری باغشلرنتكه
دلوس و رودوس نام اطه لر دريا التندن اچق قالدقلرينی نقل ايدرلر وجزيره انافيـــا
وآق دكز بوغازی ايله لموس يعنی ليمن اطه سی اراسنده بنانام جزيره واونه وسقلاوس
اطه لرندن اولان تراوترازيا و براجی دن اچلمشلردر وثالثا قره يه متصل اولان بعض يرلر
مرور ايامله جزيره اولدی مثلا سچليا ايتاليادن وقبرس سوريادن و اوبه يا نام جزيره
يعنی اغريبوز بوسيادن وزی بيقوم نام جزيره بتينيادن منقطع اولوب طوفانيله قره دن
ايرلدیلر و بالعكس نيچه اخر اطه لری بيوك قره يه متصل قلدی وقرسنده اولان اولكه لره
الحاق ايلدی انتس سا اطه سنی لسبوسه و زفيريم اطه سنی قارناسوسه واتو زاطه سنی
ميق دوسه و دروميسقوم و يرنس اطه لرنی ميله نوسه ونارته كوزاطه سنی پارتينوم
بورنسه الحاق ايلدوكی كبی ورابعا دريا كويا كه بو ويردیكی يرلره مكافات قصد ايدوب بعض

شهرلری وجزیرهلری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بیرا شهری وانت سیست
شهری کبی وقورون کورفزنده اولان الیسس شهری وبورا شهری کبی بو جمله باصلوب
دریا التنده قالمشدر وبعضلر ظن ایدرلر که سبته بوغازندن بری اولان اق دکزک یری
سابقا قره ایدی اوقیانوس طغیان ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لااولدوغی یری باصدی ودخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده بر اطه وار ایدی که
افریقیادن بیوک ایدی بر تاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
امریقانک کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلرکن اورانک دریاسنی بالچقلی واوتلی
بولدی وبو دلالت ایدر که صکره باصمش اوله نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطهنک
واقع دکزی صکره داخل اولدوغنک اصلی یوق افسانه در لاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبهه یوقدر که ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور ومستور اولمق ظن مذکوری محققدر که اکثر احجاری
کسر ایلسهک اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت معادن بارز اولان طین لزج تاب افتاب
ایله متحجر اولمشدر فقیر ایدرز اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضک بحر ایله مستور اولمسنه
دلالت اتمز زیرا ارضده واجزاسنده اول مقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجده نقل ایدر که بحار مرور ادوار ایله حرکت وانتقال ایدرلر لکن کثرت میاه وکمال
سعتلرندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابو بکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل خیره دن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن بنشدمکه
بحر فارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند وهند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیرهنک
مابینی نیجه مرحله در وحالا نجفه واران کلام مزبورک صدقنی بیلور وکیرو اخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر ویردی که زمان سابقده بحیرهٔ دمیاطک
یری ماء بحردن بری ایدی اندن بحیره برکونده واریلوردی وعریش مصر ایله جزیرهٔ
قبرس میاننده بر یول وار ایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
احجاردن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وار ایدی که اهل اندلس جانب غربیه واهل
غرب جانب اندلسه کچرلردی وماء بحر اول جسرک التندن اقاردی مرور ایام ایله بحر
اورتوب کنارلرینی بیله باصدی حالا بحرک صفاسی زماننده جسر مزبور کورینوردیو
قلبسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور اتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیرهٔ تنیس ودمیاط اسمیله معروف یره یوریوب الحاقده بولنان قریهلری
ومزارعی باصدی بعده بو مافیه مامتز ایدا اولوب محل مزبورک مرتفع یرنده انجق بر ایکی
قریه قلدی وکیرو مسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوک هند برهمن
اکبر درکه

ایدرکه علم حکمتی اول اظهار ایلمش و حرکات افلاک و کواکبی سویلمشدر و کواکبک عالم
سفلیده تأثیرنی یازوب مبدأ اولی اثبات ایلمشدر و سند و هند نام برکتابده بو جمله‌یی تحریر
ایدوب دیمشدرکه اوج شمس هر برجده اوج بیک ییل سیر ایدوب اوتوز التی بیک ییلده
دورینی تمام ایدر فیجن که اوج شمس بروج جنوبیه‌یه انتقال ایده عمارت دخی اول طرفه
انتقال ایدوب عامر غامر و غامر عامر اولور زعم ایلمشدرکه هر دوره‌ده برکره عالمه فنا طاری
اولوب برعالم آخر ظهور ایدر فقیر ایدر حضیض شمس بحری جذب ایلمک بو قاعده‌یه بناءً در
چونکه انتقال اوج و حضیض تدریجی در عامر غامر اولمق و عالم آخر ظهور ایلمک دخی تدریجی
اولور دفعی دکلدر سابقا ذکر اولنان تبادل بر و بحرکه تفصیلی اوزره بیان اولندی یالکز حرکت
اوج و حضیضه بنا اولنمق اولمز غایتی بو حرکتک دخی بعض انتقالده مدخلی اوله نصیر طوسی
تذکره‌ده دیمشدر بعض ناس دیمشلر مادامکه حضیض شمس بروج جنوبیه‌ده در ناحیهٔ
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتی جذب ایدر و بالضرورة عنصر آب نصف
جنوبی‌یه منجذب اولور و دائما عمارت ارض انتقال اوج شمس ایله فرض اولنوب بروج
جنوبیه‌یه حلول اتدکده عمارت دخی اول طرفه واقع اولور اما بو کلام ایچون دلیل صریح و برهان
صحیح یوقدر و شمالده واقع اولان بحار حکم مزبورک خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا
نظام حرکت اوج و حضیض ایله انتقال بحره قایل اولمیوب حضیض شدت حرارت اقتضا
اتدیکی تقدیرده بروج شمالیه‌یه کلسه علی کل حال ربع مسکون معمور اولمدن قالور
و جنوبده حالا مکشوف اولان مواضع مسکون اولور دیمشدر لکن بو جمله‌یه نیجه سؤاللر
وارد اولور و نیجه اعتراضلر کورینور جمله‌سنی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترک اولندی
بحث حادی عشر جزئی و کلی طوفانلر ذکرنده‌در انبیاء سالفه کتابلرنده نعم الهیه تعدادی صددنده
قره‌لردن دریایه واقع اولان سدلر ایله دریالرک هجومی و طغیانی دفع اولنمق نعمتی مذکوردر
مصحف ایوبک اوتوز سکزنجی بابنده حق تعالی ایوبه خطاب ایدوب دیرکه بز دریانی سدلر ایله قیادق
و حدود تعیین ایلدک و اکا دیدک که بوندن اوته کچمزسن و بونده قبارمش طالغه‌لریکی قرارسن
و بوزارسن و دخی یوز دوردنجی زبورده مسطوردرکه یارب سن دریایه حد قودک اندن تعدی
اتمز و کچوب قرایی اورتمز لکن عصیان بنی آدم و اختلال کون و فساد عالمدن کاه اولورکه
دریا قرایه یایلوب بعض ولایتلری غرق ایدر نتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی اولاجمله
بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شیث عصرنده بر طوفان
اولدی که ارضک ثلثی اول طوفانده هلاکه واردی و نیجه قدیم مصنفلرک بیاننه غیری نیجه طوفانلر
یازارلر اما طوفان عام که حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله‌دن
توراتک خلیقه کتابنک یدنجی بابنده و قرآن عظیمک نیجه محلنده مذکور و قدماء مورخین
اثرلرنده مسطوردر و بو طوفانک عمومی قوم فرسدن غیری ملل و ادیان اصحابی قتنده ثابتدر
بعده بو طوفانک خصوصنده بعض مشکل سؤاللر کورینورکه حله محتاجدر اولا قوت طبیعت

واسباب طبیعیه نك تأثیری ایله دریا بر قدر طوفان اتمك ممكندر ابن سینا و بعض منجمین بعض متقدمینه تبعیتله امكانینه ذاهب اولدیلر انلردن اول سنقه بو یحیی یازوب دیدی كه گاه عالمده بر طوفان عام واقع اولور و امور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لكن بو خصوص مشكوكدر كه مجرد دریا قوتی بوكا كفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمور ارزولی و انهار جاریه نك طغیانی آكا امداد ایلمك لازمیدر بعده كندی دیمشدر خصوص مذكور قوة واحده دن صدور ایلمك لازم دكل اسباب متعدده اجتماعی ایله و امور مذكوره نك امدادیله ظهور ایلسون ثالثا ذكر اولنان طوفان عام امور طبیعیه تأثیری ایله ظهور اتمسی جائز میدر دكلمیدر بر طائفه اثبات فریق اخر انكار ایلدی وارسطودخی بو تألیفك اولكی كتابنك اون دوردنجی بابنده آكا ذاهب اولدی و دیدی كه مبدأ اول عز وجل اسباب طبیعیه یه اول قدر رخصت ویرمز كه اقتضاسی زماننده عالمك نظامنی بوزوب مسكن انسانی تخریب ایلیه اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد ایله تعدیل اتدی پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت و یبوست كیفیتلری ایله كندویه ضد اولان عنصرك هجوم و طغیانتی یا دفع ایدر یا ضعیف قلار مثلا آتش حرارتله صویی و صویر ودتله آتشی كندیدن منع ایدر و اندن ماعدا عالم افلاكك تأثیری شدتنی تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه ویردی كه انلر ایله لابس سلاح كبی قوی اولوب تأثیر افلاكی بر دفع ایلیه اكثریا انلره تابع ایسه ده فی الجمله مخالفت بولنه و افلاكده دخی كواكبی كواكبه ضد ایلدی تا كه بر كوكبك شدت تأثیرنی ضدی یا بالكلیه منع ایلیه یاخود اعتداله كتوره بوكا كوره طوفان كلی مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی و امریله صادر اولور ثالثا كتاب خلیقه نك بر محلنده سمانك قپولری و سدلری اچلدی و قره یه یغمورلر یاغدی كلامنك توجیهنده قدمادن مفسرلر ظن اتدیلر كه فلك ثوابت اوزرنده میاه حقیقی اوله و سماوات قپولری اچلوب نازل اوله و متأخرین رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر ایدوب دیدیلر كه انده لفظ سما هوا معناسنه در كل ما علاك فهو سماء و قپولری اچلمق بولتلرك انفتاح و انقباضندن عبارتدر رابعا طوفان عامدن صكره بو قدر صولر نیجه اولدی زیرا مرتفع طاغلردن نیجه مرتبه یوقاری چقمشیدی بعض جوابنده دیرلر كه صولرك بعضیسی طوپراك متخلخل یرلرینه و مجوف غارلره كیروب نیجه سی دخی خارق عاده انجره یه دونوب هوایه مبدل اولدی و بو دیارلردن قالدی دیدكلری ثابت و محقق دكلدر بحث ثانی عشر دریالرك باقی اوصاف و اخبارنده در طعم ماء بحر جمله دریالرك صویی اجی در لكن جرمانیانك سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طتلی ایچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفی ایدر بونك سببی بودر كه سارماسیا طاغلرندن وافر طتلو صولر گلوب بو دكزه اقار و اول سمتلردن كونش بعید اولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایلمز بو كلام شمس صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی اوزره در لكن سمت شمالده امالقیوم و قرونیوم دكزلرینك

صویی اجی اولدوغی نه علتی منع ایدر پس سبب انجق سارماسیاطاغلرندن اقان انهار وارمش قدر صولار ایدر خاصه بحر شیرین و یوده نی نابتدر بحر مذکورده سفینه لر کتوردوکی یوك سائر دریالرده تحملندن اقل اولور زیرا اجی صو یك جوهری کثیف اولدوغندن قوی در کمیلر انده زیاده یوك کتورر اما طتلو صوده اول قدر یوك کتورمز بالارودنی یوطتلو دریاده سیاحت اتمك آساندر اجی صودن زیرا اجزاء لطیفه یی خرق ایله حرکت سهلدر اجزاء کثیفه یی یارمه ده تعب واردر و بو دریاده سفر ایدنلره زیاده استفراغ و قی عارض اولور سائر دریالردن زیرا بونك امواجی سائر دکزلر امواجندن عظیمدر بعض زمانلرده قباروب اسمانه چقار وکاه چکلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا واتلاس اوقیانوسنك عمقنی تفتیش وامتحان حد امکاندن کچمك مرتبه سنده در اوچیوز دورتیوز قولاج بولمش یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرمك اولماز و جرمانیا دکزینك عمقی اکثر یرلرده التمش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دکلدر لکن نوروجیانك بعض سواحلنده دریا بر مرتبه درین اولور که دیبی معلوم اولماز مسافات اوقیانوس هند غربی تاریخنده مسطوردر که اسپانیادن یوقاتان ناحیه سی بش بیك التیوز میلدر واسپانیادن سانلوقه لیماندن سکز کونده یا اون کونده قناریا اطه لرینه وارلور که بیك میلدر و یکرمی درجه عرضده در قناریادن اسپانیوله جزیره سنه اوچ بیك سکزیوز میلدر یکیدلسه اوتوز کونده وارلور اندن یکی اسپانیا ایکی بیك دورتیوز میل و یوقاتان ناحیه سی بیك دورتیوز میلدر واسپانیادن مغلیان بوغازی اون التی بیك میلدر یشل بورون قناریادن ایکی بیك میلدر و یشل بوروندن صانتاغوستین بورنی ایکی بیك میلدر قناریادن صالوب ذکر اولنان ایکی بوروندن برینه دوشرلر اسپانیولدن یوقاتان سکزیوز میلدر باقی مسافه لر لازم کلدکده طول و عرض حسابی اوزره پرکالله محللرندن اخذ اولنه

بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری ذکرنده در مقدمه صاحبی ایدر اوقیانوسده متقدمین نه زماننده سفر اتمکه باشلدقلرین بیان آسان دکلدر امار یقا ارضی قوم یونانه و اربسیلره معلوم اولدغی و تونس اهالیسی اول سمته سفر ایلدکلری محللرنده ذکر اولنور بو عصره قریب زمانلرده کره ارضك جمله سی کمی ایله برقاچ کره دوراولنمشدر سابقا اقسام اولیه ارضدن قسم امار یقا یونان وروم خلقنك قدماسنه معلوم دکل ایدی بعده بعض مرتبه معلوم ایدنیلر پلنیوس ایکنجی کتابنك لتمش یدنجی بابنده کره ارضك دولاشلدوغنی یاروب دیرکه سبته بوزننده واقع غادس دن اشلیوب اسپانیا و غالیا کنارلرینی تفتیش ایدرك جمله غربی یوقلدیلر واوقیانوس شمالی نك اکثری واغوستوس قیصر زماننده کشف اولوب دونماسی جرمانیا دکزنده سیمبریا بورننه وارمش ایدی وطوکش تاتاد کزی حدودینه واصل اولمش ایدی وکیرو پلنیوس اول محلده ایدر یوك الکسندر یعنی اسکندر یونانی فتوحاتی اوقیانوس جنوبی و شرقی کنارلرینه واصل اولوب عرب دکزینه ایردی وانده

جولیوس قیصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانیول کمیلرینك آثاری و علامتی بولندی و بوندن معلوم اولدی که متقدمین او قیانوس غربی دن محیط شرقی یه سفر اتمش اوله لر و تونس خلقی اشتهارده در قوننه ایکن هانو نام کسنه سبته بوغازننه غادس دن قالقوب افریقیا سواحلنی طولاشوب عرب دکزی حدودینه واصل اولدی و بو سفرك احوالنی تحریر ایلدی و اول عصرده هملقو نام کسنه اوروپا دیارلرینك کشفنه تعیین اولنمش ایدی و مزبور پلینیوس تحریر ایدرکه اودوکیسوس نام بر کسنه مصر پادشاهی لاتروس دن قچوب عرب دکزی بوغازندن غادسه کلدی و بوندن نیجه زمان اول سلیوس نام مصنف اسپانیادن محیط شرقی ایله حبش سمتنه کتمش ادملری کوردم دیو نقل ایدر قورنلیوس نام مصنف شمال سمتندن سفر خصوصنده یازارکه سوه و یا پادشاهی بر عصرده غالیا قونسولنه بر قاج نفر اسیر هندیلر هبه ایلدی و بونلر هندن تجارت ایچون دریایه کیروب فورتنه انلری جرمانیا دکزینه کتورمشیدی لکن بو عصرده هولاندیا و انکلیا خلقی بو سمتلردن نیجه کره یول ارادیلر نتیجه پذیر اولمدی مقدمه سیاق بو محله کلنجه دربوندن صکره پورتقاللك هند شرقی سفرینی نقل ایده لم سفر هند شرقی اسلامیاندن نصیر و غیری او قیانوس غربی نك او قیانوس شرقی یه اتصالنده تردد ایدوب بعضلری جانب شمالدن اتصال حالی مشتبه لکن سمت جنوبیدن متعین دردیلر مسعودی تنبیه ده بطلمیوس و غیریدن اول طرفك اتصالنی نقل ایلدی بیری رئیس بحریه اولنه ایدر پورتقال قرالی مقدما اقطار ارضه علم حاصل ایدوب بحریلری کتوردی و هند احوالنی سؤال ایلدی هر بری کوردکلری یردن خبر ویردیلر و انلره کمیلر ویروب بر سمته کوندردی بعضیسی قره لر و لایتنه واروب کیرو کلنجه مزبور قرال انتقال ایلدی صکره کلنلر مقید اولمیوب امر مزبور مبهم قالمشیدی قرق سنه مرورندن صکره اول سمته کیدن رئیسلرك بری ملك پورتقاله کلوب سر کذشتنی سویلدی و هند یولندن خبر ویروب حالا کتمك بابنده استمداد ایلدی قرال دخی مرادی او زره امداد ایدوب اول جانبه کوندردی رئیس مزبور بر موافق روزکار ایله صالوب خط استوایی کچدی و امید بورنی معنا سنه قاو بونا اسپرانسه یه واروب واصل اولدی مزبور بورنی سابقا میل بمیل ارایوب طقوز بیلده بولمشلر ایدی کارجه هر سنه بیك میل یرکیدوب بر علامت نصب ایدرلر و کاردن ایرلمزلردی بورون او زرینه بر عمود ایله صلیب قیوب بو دفعه اول علامتی واروب بولدیلر محل مزبورك دریایه اقار صولری چوق و قره سنده منبع نیله و ارنجه سنك یوق ارسلان یتشاغی خالی یرلردر کاردده جا بجا زنکیلر اولور ملکنه مانی قونقود یرلر دیو یازمشلر لکن اطلسده اول یرلرك معمور اولدیغی مسطوردر و خصوص مزبوری تحقیق کمی وظیفه سی اولمامغله بیری رئیس معذوردر اندن کچوب جزیرهٔ قمراوکنه واروب یوللری تجربه و تحقیق اتدکدن صکره کیرو پورتقاله کلدیلر بوندن اقدم

یدی

یدی یان سفینه کیدوب هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلشیدی
صکره بو بابده دقت واهتمام ایله یوللری ضبط وتعیین ایتدیلر وغربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه ومقدشویه وانتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدیبوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه واررلر
انده صولانوب بیك ایكیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سیجلدوکی محلدن
دوزیوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا واروب صولانورلر وایکیوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه تره برازیل نام کاره وارررلر اندن انکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یوروپوب خط استوادن جنوبیه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار وفورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
بقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده وارررلر خط
استوا التی یکمی بجه دریا خوفندن امن. بوقدر ومقدشویه اوغرایوب باب مندب اوکندن
یکرلر و بومرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدما بادغربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کنارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله انده قالوب چوق زحمت چکدیلر
وشدت حردن اکثر کمی خلقی قرلدی زیرا بوزکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیروچه
یغاردی وکردباد چوق اولوب یلکنلری یاررلردی وکاه بادشرقی قارشیلیوب جانب غربه
دوندررردی اول اجلدن انکیز یولنی بولوب سلامتله کیدر اولدیلر ودونشده شرق ایله
کلوب متصل خبس کارنده یوررلردی بو منوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یول ایله
اون دورت بیك میلدر وکاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کارلرنه دوشرلر حتی
ر پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
برکاره واردی وکوردوکی عجایباتی نقل ایلدی تتکه محلنده بیان اولنور بیری کلامنك ما لی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند وهنده واردیلر حسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بوزمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولنورسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجاز ویمنی الورلر فقیر ایدر پورتقال
وفلنك کمیلری نیجه زماندر بحر قلزمه داخل وسواحل یمن وحجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر وفرصت بولدقچه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسررلر لکن
بندر جاده ده قلعه بنا ومحافظلر قومغله طشره چقوب فساده اقدام ایده مزلر وکمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیده مزلر اما دریاده فساد وخسارتلری مقرر وقره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوزالتی تاریخنده فلامندر ایوز تونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوزبیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض واهالئ یمن محضر ایلدیلر صکره یدی یورتی هنددن

یمن سمتنه کلن باز رکانلرک اون دورت پاره کیلرینی باصوب الدیلر مالنی غارت و اصحابنی
اسیر اتدکدن صکره مخا اسکله سنه کلوب انکلیز کیلری ایله لنکر انداز اولدیلر ونیچه
بونک امثالی هر سال وقوعه کلمه دن خالی دکلدر لکن دفعنه مجال یوقدر وبنه مورخ
مزبور ایدر امر غریبدر که بر بولک طائفهٔ پرنکبت بو وجهله قوی همت اولوب غربدن
شرقه کیدهلر وشد ایدرو زکار و بلیات بحاره تحمل ایدهلر دیار روم انلره نسبت نصف طریقده
واقع ایکن اول دیارک فتحنه قصد اولنمیه ونواحیٔ مزبورهنک تسخیرینه سلاطین
عثمانیه دن طالب بولنمیه مع ذلک اول طرفه سیر و گذار منافع بیشماری مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد و عددن بیروندر اکر دیار مصریه ده سویسدن دونما ترتیب
اولنوب عسکر کوندرلسه بر امیر صاحب تدبیر از مدتده اول بلادی ضبط و تسخیر ایدردی
وکفار اول اقطاردن مطرود اولوردی فقیر ایدر مقدما ملوک بحر اتدن بهادرشاه مرحوم
سلطان سلیمان خانه شکایتنامه کوندروب استمداد اتمکله سویسده دونما ترتیب اولنوب
مصر بکلربکیسی سلیمان پاشا طقوز یوز قرق حدودنده اول سمته کوندرلمش ایدی اتوزدن
زیاده قدرغه ایله واروب بیهوده تعبدن غیری سفری نتیجه پذیر اولمیوب کیرو کلدی
وطقوز یوز اللی طقوزده بحریه صاحبی پیری رئیس قپودان نصب اولنوب یکرمی بش
قطعه قدرغه ایله اول سمتلره تکرار کوندرلمش ایدی هرمز بوغازنده یتشمش قدر کفار کمیسنه
مصادف اولوب جنک ایلدی و غالب کلوب کفاری حصارلرینه قاچردی برمدت محاصره دن
صکره بصره یه واروب والیسی اولان قباد پاشادن استمداد ایلدی دونما خلقینک
تعدیسی پاشا ایله برودته سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئیس مزبور اوچ قدرغه ایله
سویسه فرار ایلدی کفاردن مال الوب خیانت و بصره یی غارت اتمشدر دیو قباد پاشا
عرض اتمکله قتلنه حکم وارد اولوب دیوان مصرده بوینی اورلدی طقوز یوز التمش بر تاریخنده
مرحوم سلطان سلیمان خان نخجوان سفرینه کیدرکن بصره ده قلان قدرغهلری سویسه
ایصال ایچون سیدی علی زاده یی قپودان نصب ایدوب قره دن کوندرمش ایدی
مزبوردخی واروب اول کیلری قالدروب کیدرکن هرمز بوغازنده کفار کیلرینه راست
کلوب محکم جنک اتدی و ایریلوب یولنه کیدی ناکاه بر مخالف روزکار چقوب کیلری
پراکنده ایلدی اوچ پارهسنی کفار الوب التیسی ایله بندر صورت لیمانه دوشدی
کفار لیمان اغزینی الوب دورت آی محاصره ایلدی بالاخره دریادن کتمکه مجال اولمیوب
قپودان مزبور کیلری بوزدی طوپلری قلعه یه قویوب کندی قره دن کلدی
کندی و اول سفرده کوردوکی شدائد و محنتی یازوب بر کتاب اتدی و باشه سیدی
علی حاللری کلمک ضرب مثل اولدن قالدی پس مورخ مزبورک ترغیب اتدیکی امور
بو دولت علیه نک قوتی زماننده تجربه اولنوب کوردی تکرار تجربه نه امته موءدی اولمق
مقرردر عصر مزده ظهور ایدن کرید سفرلری بو مادهده شاهد بر کتاب مزبور بین الناس

مرغوب

مرغوب ومشهور اولمغله جابجالرنده مذكور اولان جوابله تعرض اولنمق لابأس وبو بابده
لسان قلم معذوردر ذكر اولنان سفرلردن غيری هند غربی یه قولونك سفری ودنیانی دور
ایدن مغلیانك سفری وقطب شمالی التنه كیدنلرك سفری صحیفه لری ذیلنده ایراد
اولنور بو مقامده بوقدر ایله اكتفا اولنه بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات
بیاننده در كرچه بو بحثلرك جغرافیایه مناسبتی قلیل وهیدروغرافیا یعنی فن دریـــا
مباحثندن اولمغله بو فن ده داخلدرلر لكن بو فصل بتمامه دریایه مخصوص اولمغله تتمیم فوائد
ایچون دریا احوالنك اكثری اجمال اوزره نقل اختیار اولندی اولا محیط شرقی ده كزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب دیدكلریدر هنددن بهار كیلری
كلدی دیمك یوكلی كمیلر دیمكدر ادویه تجار معناسنه در پس دریاده سفر ایدن كندوكی
یولی وطریقلر مواسمن وكمیلرك بهارین وهر كمینك یوكینه كوره یوریمه سن وآلات واسبابی
علمن ومد وجزر احوالین واوقاتن بیله مثلا هر آیك اولندن نصفنه دك جزر یوما فیوما زیاده
اولور نصفندن اخرینه دك مد زیاده اولور حتی هندده كوجرات توابعندن شط سرت
وبروج وكنبایه ده اولان موسم كمیلرینه آیك اخری اولمنجه اول بوغازلردن چیقوب سفر
ایتمك ال ویرمز وبونده مد بر مرتبه قوی اولور كه محكم روزكاره مقابل كمی دمر اوزرنده ایكن
سورركتور روی ده مسافه ایكی نوعدر بری حسابی وبری مجرب یعنی تجربه مشی ایله
معلوم اولور ثانی وقوع اختلاف مقرردر نیچه اموردن مثلا قوت وضعف ریح وتفاوت سیر
سفینه یا یوكك ثقلی وخفتندن ویا كمینك سریع وبطی حركتندن یا مد وجزردن یا دریا
ضابت شور اولمدن زیرا شوره دریاده سفینه بطیء الحركه در مثلا قره دكزده سفینه نك سیری
اق دكزدن زیاده اولور زیرا اق دكز قره دكزدن نیچه مرتبه شوره در وبحر هند واوقیانوس
غربی ده اق دكزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقیقی وعلتی بیان اولندی بو سببلردن تجربه
ضعیف حساب قوی در واصول ریاح دخی معلوم اوله ریح ایسه هوای متحركدر زیرا مروحه
ایله هوایی تحریك ایدن ریح حادث اولور هر بار تموج وحركت شدید اولدقچه ریح قوی اولور
وبونك تولدی اسبابنك بری بوده در زیرا كاردن اسن روزكارلر جمیعا كیجه دن ابتدا ایدر
ودریادن اولان اكثر كوندز اسر كیجه ساكن اولور زیرا كارلر كیجه بارد ودریالر در بهارده
امر برعكس اولور اول اجلدن كه انعكاس شعاع ایله تراب كوندزلر اولور خصوصـــا
قومسال یرلرك كیجه برودتی ارض جبلیه دن اقوی در وبغمورلی یرك برودتی بغمورسز
یردن زیاده اولور وتولد ریاح دخی اكا كوره در وهواده سحاب اولسه اكثر انلره ریح موجوددر
خصوصا كه حركت اوزره اوله اصول ریاح عرب قتنده دورتدر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك ما بیننه نكبا دیرلر اما هند دریاسنده سفر ایدنلر بونلری كواكب اسمیله تسمیه
ایدرلر نتكه سابقا ذكر اولندی واول ریاح ایچون بحر مسلوكده حدلر تعیین اولنمشدر اول
وسط ونهایت كه انلره مواسم دیرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

وانتهاسی نوروز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انك کبیسه سی اولمغله صکره نوروز
جلالی حسابی ایله عمل ایدر اولدیلر وهر عددکه فی اولسه مثلا فی اون نوروز دینلسه
یوزدن اونه وار نجه در ابتداسی انك اپچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نوروز دینلسه انجق
اول کون مراد اولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار
اسراولن التی دخی استعمال اولنور امابحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسر التی ای
مشرق التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که اکا رأس الریح وموسم زشوئی دیرلر بونلردر اولا
کوجرات وکنکن ومنیبار موسم عدن نوروزك اوچیوز التمشنده یعنی کلجك نوروزدن بش
کون مقدم اولور اکر ریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض
اوقاتده نوروزك اوتوز بشنده قریب انجق ساکن اولور نوروزك اون بشنده چیقوب قرق
بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور اما منیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر
زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش
نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیع
هنده سفر جائزدر وموسم سواحل بجراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه
اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینك شرقیلری
طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انك تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره
وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بجرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم
اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نوروزك بشی یاخود اولیدر قرق بشنه دك
وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشیدر وموسم منیبار نوروزك یکرمی بشیدر واول یرلره
موسم شحر نوروزك اوچیوز قرقیجی کونیدر فرنکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح
غربی موجوددر وموسم فرتك وظفار دخی بو منوال اوزره در وموسم مسکت اوچیوز التمش
نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرنك اعلاسی نوروزك سکسن
بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزك اللی بش والتمش بشنده جائزدر
صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبجرات وهرمزه موسم بندر
جاه وسواکن نوروزك یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزك یوز اللی بشنده در
موسم عدنی دخی اولدر بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نوروزك یوز التمش
بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتك وعدن
نوروزك یوز اللی بشنده در وذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده
اولور ونوروزك قرق بشنه واللی بشنه دك جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار
تحت الریح اول وقتده بر عربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا
وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائرلردر چینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق
بش

بش نوروزده‌در وموسم کنکن یوز تمشنده‌در وموسم منیبار یوز سکسن بش نوروزده‌در
وهرمزه موسم سواحلی یوز التمش بش نوروزده‌در ودُنب جزیره لرینه موسم مقدشی
وسواحلی یوز سکسن بش نوروزده‌در وبرعربه یوز طقسان نوروزده‌در مواسم نوع ثانی که ریح
شرقی در اولا جمله جزایر وبنادر برعربه مواسم گجرات نوروزك ایکیوز بشندن بشنه یا اوننه‌در
ومسکت وقلهات وهرمزه یکرمی بش نوروزه دك جائز صکره خیر یوقدر موسم هندك
احسنی نوروزك اوچیوز اوتوزندن اوچیوز قرقنه دك اولور زیرا اول زمانده طوفان یوقدر موسم
کنکن نوروزك ایکیوز اون بشندن کلجك نوروزك بشنه دکدر صکره خیر یوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ایکیوز بشندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
کاردن کید بلورسه اما دریادن اوچیوز اوتوزدن اوچیوز التمش بشه دك جائزدر وسواحله
موسم گجرات اول ریح ازیبدن که نوروزك ایکیوز بشیدر اوچیوز یکرمیسنه دکدر صکره خیر
یوقدر مواسم تحت الریح عدنه ومکه‌یه وهرمزه وبرعرب وقرینه موسم بنکاله نوروزك ایکیوز
سکسنندن اوچیوز اونه وارنجه‌در اما جزیرهٔ سیلانه اوچیوز اوتوز نوروزه دکدر موسم
ملاقه ومرطبان بو ذکر اولنان یرلره نوروزك ایکیوز سکسنندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
موسم سمطره ایکیوز التمش نوروزدن اوچیوز یکرمیسنه وبنکاله‌یه نوروزك اوچیوز اوتوزندن
کلجك نوروزك اون بشینه دکدر صکره خیر یوقدر موسم جزر دُنب نوروزك ایکیوز قرقندن
اوچیوز اللیسنه دکدر اما گجراته وکنکنه التمشه واروری موسم دیول سند نوروزك ایکیوز
قرقندن اوچیوز اوتوزینه دکدر صکره خیر یوقدر جزیرة القمره دخی اوله‌در موسم کنیوا
سفاله‌یه نوروزك ایکیوز قرقندن ایکیوز طقساننه دکدر اما سفاله‌دن کلوایه نوروزك
یکرمی بشندن اللی بشنه دك کیدیلور تنبیه بو علم بحرك اصل مجربات ومعقولاتدر
اما طریق ومواسم محض تجربه‌دن حاصل اولمشدر تصور احوال کواکب وقواعد حسابیه
صرف عقلی اولوب قیاسات ومسافات ایکیسندن مرکبدر وهر مکانك علمی اول یر
خلقندن معلوم ایدنمك اخردن اخذ کبی دکلدر اما آخرکه اهل تجربه اوله اول اولیدر اکر
صاحب مکانك معرفتی آز اولورسه محققدن اخذ متعین اولور محذورات وبو دریاده سفر
ایدنلر یانده اون محذور ثابتدر انی دخی ضبط ایدرلر مثلا ازمنه وامکنهٔ مخصوصه‌ده مخصوص
سمتلر کورنمك کبی وبحر احمرده کیدرکن نومده غفلت وقرب کاردن غفلت کبی وجمیع
سفرده خصوصا روزکار قوی اولدقده آلات سفینه یوقلمقدن غفلت کبی وکیجه وبولتلی
ونعمولی(?) زمانده بلکی کوچك ایله‌دن ولطفله طوتمه‌دن غفلت کبی ودائرهٔ نجم الزوج‌دن
غفلت کبی دائرهٔ نجم الزوج که هند بلوا کاکوکب جوکی ومنجملر شرق شکریلدزی دیرلر بر
کوکب موهوم ومتخیلدر ایام شهور تورك که شمسله قمرك اجتماعی وقتندندر غربی‌دن کاه بر
کون کاه ایکی کون مقدم اولور برنده اون برنده یکرمی برنده جانب مشرقده واوج ایکیسنده
شرق وجنوب میانده اوج اوچده جنوبده اوج دورتده لدوشی ده اوج بشده مغربده اوج

الی ده قره یلی اوچ یدیده شمالی اوچ سکزده پویرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده
فوق الافق اولور اول کون بحریلر اول اولدوغی طرفه سفر ایتمزلر ما بینلرنده غایت مشهور
ومعتبردر رجال الغیب دائره سی کبی اندن غیری ایام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ایکن
وطریقهٔ محترقه ده ایکن یعنی قمر میزانك اون طقوزندن عقربك دوردینه وارنجه سفری
یردن وبعضلر بحردن دخی منع ایدرلر اما سفر بحر مبارکدر دیو منجمان عرب تقویملرنده
مسطوردر وساعات ایامی دخی وزدوب ساعت شمس وزحل ومریخده سفر ایتمزلر ساعت
مشتری وزهره وعطارد وقمرده سفر ایدرلر بعده محیط شرقیده طوفانات تجربه بشدر
طوفان داماتی هندده یوز التمش بش نوروزده اولورکه اول اول مطرفیل در طوفان اخیم ارض
احقافده نواحی مدرکه دن شحره دك وکاه عدنه دك کلور اولی ایکیوز اون بش نوروزدن
ابتدا ایدر مقدم ومؤخر دخی اولور ومطلع عقربدن کلور طوفان اربعین بحر هرمزده ایکیوز
سکسن نوروزده اولور طوفان بنات کدر یعنی شتادیکه معروفدر ویلدز ایله قره یل اورته سندن
کلورکه مغیب بنات در مصیره دن عدن قرشه دك یعنی جمیع بر عربه دك اولور ابتداسی
نوروزك ایکیوز سکسنندن در اوچیوزنده تمام اولور طوفان تسعینی ارض هندده ودریاده
ابتداسی نوروزك اوچیوز اون یکرمیسنده در وکاردن کلور بو طوفان ارض احقافده دخی
اولور و نوروزك اللی بشنده تحت الریحه یعنی چینده دخی اولور بو جمله دن اقوی در تتمه بحریلر
میاننده مشهوردر که فجر ثانی ده طلوع ایدن کواکبدن هر یلدز که عظیم اوله طلوعی زماننده
اول ارضده واقع اولان روزکار قوی اولور وروم بحریلری قتنده مشهور فورتنه لرك اولی که
هر ای باشنه مصادف اوله اول شدتی اوزن اولور واکثر فورتنه لرك شدتی تجربه ایله
ثابتدر که یکرمی دورت ساعتدن زیاده اولمیوب کاه ساکن وکاه متبدل اولور ودخی تجربه
اولنمشدر که قمر برجنده اولسه اول کون عظیم فورتنه ایدر مائی برجه واردقده یغمور یغار
ترابی برجده هوا معتدل وساکن اولور ناری ده لطیف هوا ایدر وکون طوغوسی و پویراز
وشمال وقره یل ایله اولان فورتنه لرك اولندن واطی ولدوس وجنوب ایله اولنلرك
صوکندن احتراز ایدرلر زیرا شدتی اوزن دروبر یلدز طلوعنده دریایه سفر ایتمیوب غروبنه
توقف ایدرلر وروزکار دوریتسه لدوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدر وپویرازدن شماله وقره یله
دوراید روقتیش کیجه لرینك اچقلغنه اعتماد وبازکونلك بولوطندن خوف ایتمزلر وپوریتسه
یعنی ماتم زماننده غروبده افق غربی حمرت اوزره اولسه ایرته سی روزکار قوی اولورو کورفز
روزکارلری ماتم ایامنده نصف نهاردن صکره انبات ایدر یعنی ایجری آلور وبعض زمانده بولت
روزکارك خلافنه حرکت ایدر وشدتدن کیر وکیدر وروزکارده خلل کلمز اول اجلدن بولت
یلکنه کیرمز دیرلر محیط ومحربه نك مآلی بو مقامده تمام اولدی دخی تفصیل مراد
ایدن اصلنه مراجعت ایلیه   بحث خامس عشر دریالك مدحنده آخر مباحثده
صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشماردر خصوصا بو عنصرك طبیعتی باقی عناصر طبایعدن

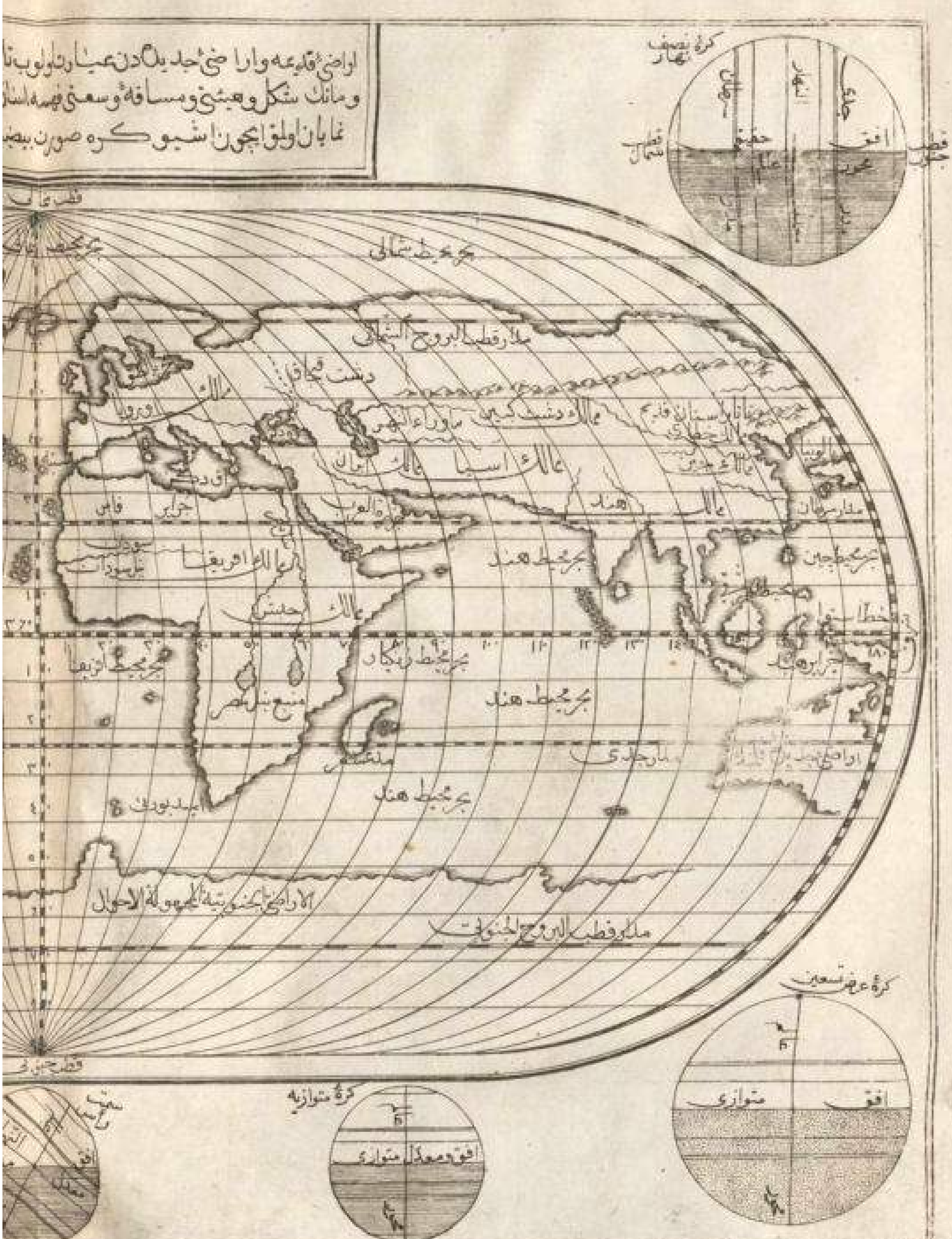

اراضئ قديمه وارا ضئ جديده دن عبارت اولوب تا
ومالك شكل وهيئتى ومسافه وسعتى بصره اشك
نمايان اولمق ايچون اشبو كره صورت بيض
قطب شمالى
بحر محيط شمالى
مدار قطب البروج الشمالى
دشت قبچاق
عالم دشت كبير
ماوراء النهر
عالم اسيا
ايران
عالم اوروپا
هند
بحر محيط هند
بحر محيط چين
مدار سرطان
فاس
جزاير
عالم افريقا
بلاد السودان
عالم حبش
خط استوا
بحر محيط افريقا
بحر محيط زنگبار
منبع نيل مصر
مدار جدى
الاراضى الجنوبية المجهولة الاحوال
مدار قطب البروج الجنوبى
قطب جنوبى
كرهٔ نصف نهار
افق
كرهٔ متوازيه
افق ومعدل متوازى
افق
متوازى

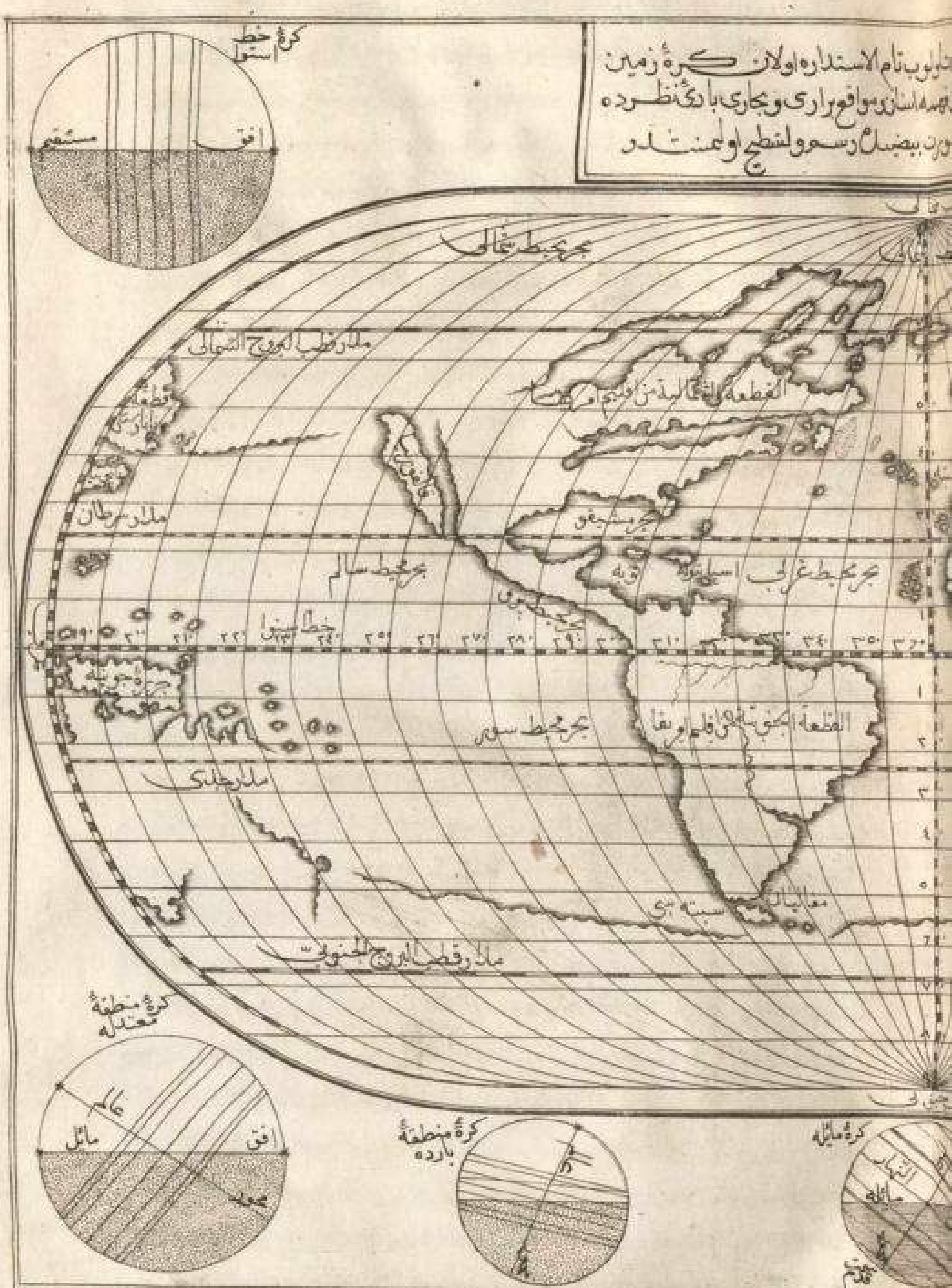
...طولى تام الاستداره اولان كرهٔ زمين
...جمله انسان وبو قوبرارى و بحارى باديه نظرده
...بيضيلى رسم ولنمش اولمشدر
كرهٔ خط استوا
افق
مستقيم
بحر محيط شمالى
مدار قطب البروج الشمالى
مدار سرطان
بحر محيط غربى
خط استوا
مدار جدى
مدار قطب البروج الجنوبى
كرهٔ منطقهٔ معتدله
عالم
مائل
افق
كرهٔ منطقهٔ بارده
كرهٔ مائله

صنعتنه زیاده مهارت صاحبی در زیر ارض و هواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید و تربیه
ایمکلدن صکره انده نیجه حیوانات عجیبه و غریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده
اولان انواعك امثالی تکون ایتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هئیت ترکیبیه یه دخی
تقلید ایدوب آتلو شخصه سوار بحری ایله و صنف بشره بنات بحر و راهب بحری ایله تنظیر
ایتمشدر و بو جمله اختلاف اشخاص و اصنافی سمك انواعنده کثیر مشدر و نباتاته دخی
تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی نبات جوهری انبات و عنبر و لؤلؤ و سایر جواهر تربیه سی
ایله مهارتنی اثبات ایدر بو جمله کمال قدرت صانع حکیمه دلیل و اسباب عادیه اعتبارینه
سبیلدر دریا خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضوع فن اولان مباحث ارضه شروع
اولنه فصل ٣ در اقسام اجمالیهٔ ارض اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی گاه ایکی قسمه و گاه اوچ
قسمه تقسیم ایدوب ینکی دنیا ظهورندن اول بو اوچ قسم اعتباری اشتهارده ایدی ینکی دنیا
ظهورندن صکره متأخرین اول اقلیمی قسم رابع قلدیلر میرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه
تقسیم ایتدی بری ربع مسکون بری اماریقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض
جنوبیه اما بز کرهٔ ارضی بش قسم قلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقا رابع اماریقا
خامس ماجلانیقا اما بو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکلری قطب
شمالی تحتنده عرض تسعینده ارضی دخی الحاق ایدوب آلتی قسم قلدق و بونلری بر فصلده
بیان ایدرز بعده صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضك جمله سی اوقیانوس تقسیم ایتدیکی اوچ
قسمه منقسم اولور و انلر میرقاتور ذکر ایتدیکی اقسامدر اولا ربع مسکون که بزم مسکنمز و اکثری
قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسك نه مقوله اقسامیله محدود اولدوغی فصل بحرده بیان
اولنمش ایدی اعادیه حاجت یوقدر و بو قسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه گلمشدر
انلر اوروپا آسیا افریقا قسملریدر و بو تقسیم نوح اولادی زمانندن بری معتبر در ظن اولنور
و دیرلر که سام آسیاده حام افریقاده یافث اوروپاده ساکن ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی
مرور دهور ایله ظهور ایدن طوایفه نسبت تبدیل و تغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرك
مرادی اوزره حدود مختلفه ایله تحدید و تقسیم ایلدیلر دنیانك اورته عصرلرنده گلن
مصنفلرك بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قلوب آسیا و اوروپایه حصر ایلدیلر افریقایی
اوروپادن طوتدیلر و ظن ایتدیلر که اوقیانوس سبتیه بوغازندن طاغلری یاروب شامه
طوغری هجوم ایتمکله افریقیا اوروپادن آیریله و بعضلری افریقیایی آسیادن عد ایتدیلر
و اخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا و آسیا و ازیتوس و افریقایه منقسم قلدیلر
بو تقسیملر حدودی ایله اسکی مصنفلرك کتابلرنده تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونلرده دخی
هر برینك حدودی واقع اولان اختلافات ایله اجمالا بیان اولنور ان شا الله تعالی فصل ٤ در
قسم اوروپا اولا بو قسمك اسمی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان ایده لم وجه تسمیه قسم مزبور
اوروپا اسمی ایله تسمیه و جهنده اختلاف اولندی هرودوتوس نام مورخ قدیم وجه تسمیه

معلوم دكلدر ديدي بعضلر زيدورش نام مورخدن نقل ايلدي كه سلفده سواحل شام ومغربه مالك اولوب صور شهرني دارملك ايدن آجنور نام پادشاهك آوروپا نام بر جميله دختري وار ايدي زعملرنجه جوپيتر نام معبودي آكا تعشق ايدوب اوكوز صورتنه كيردي وقزي صيدادن قبرسه ياخود كريده بحرمكله بو قسم اول قز اسميله تسميه اولندي وآخر روايتلرده بر كيمسه قزي سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده بر كمي يه قويه كتوردي ياخود اوكوز صورتي اول كمينك قچنده تصوير اولنمش اوله ياخود تاوروس يعني اوكوز نام كريدلي بر شخص صوره مستولي اولوب خلقي ايله اول قزي اسير ايدوب اوروپايه كتوردوكي باعث تسميه اوله ياخود بر زمان سنجاغنده اوكوز صورتي نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقليمه مستولي اولمغله انلردن تسميه اولنه ياخود بو اقليمك لطافت وطراوتي اول قزك جمالنه تشبيه ايدوب اوروپا ديه لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان عظيم الشان پادشاه اسمي اوله اقليم انك اسميله اشتهار بوله زيرا اوروپ نام كمسنه بو يرلره حكم ايلديكي تواريخ قديمه ده مسطوردر والفظ مزبور يوناني دردينلري بكان نام مورخ رد ايدوب يونانيدن اول بو يرلرده ساكن اولان سيمير نام قوم لقبي ايله تسميه اولندي لغتلرنده اوراپه وروپ كثرت ناس معناسنه اولوب معناي تركيب خلقي چوق ايو يراولور ديدي بو عصرده آكا روم وفرنكستان ديرلر حدود اوروپا بطلميوس وقدماء مورخين بو اقليمي دوردنجي اقليمدن اون برنجي مداردن يدنجي اقليم اخرنده يكرمي برنجي مداره وارنجه اوتوز التي عرضدن اللي دورت عرضنه دك واون يدي طولدن التمش دورده منتهي اولنجه تحديد ايلدي لكن صكره يتمش ايكي عرضنه وارنجه معموريرلر كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدي وطولي اكر اسپانيالك تسا ونسا بورنندن تن صوينه وارنجه اعتبار اولنورسه اون يدي درجه طولدن يتمش بر درجه طوله منتهي اولور اما جهات اربعه ده حدودي تفصيل اوزره بيان اولندقده ديشلر كه حد جنوبيسي سبته بوغازندن سچيليا اطه سنك اودي سيا نام جنوبي بورنندن ومورة اطه سنك مانيا بورني درحد شماليسي يتمش بر بچوق درجه ده اخر عمارت اولان واردي بوس بورني در حد غربيسي بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبي دخي مزبور بحر احاطه ايدرحد شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صويي ديدكلري تانايس ارماغنك منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض در متعين دكلدر ديديلر افلاطون وارسطو وبونلرك اتباعي نهر اثل ديدكلري فازيس ارماغي ايله قره دكز وشروان دكزي اراسنده اولان يرلري حد فاصل طوتديلر اوراهام اورتليوا آق دكز وقره دكز وازاق دكزي وتن صويي ومنبعندن شماله چكلن خطي تعيين ايتدي صاحب اطلس ايدر بطلميوس تعيين ايتديكي منبعدن شماله چقان خطي بز معتبر طتوب دريز كه ازاق دكزندن تامان بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه لر اراسندن افريقايه منتهي اولان مواضع حد فاصل در اما مقدمه صاحبي ايدر تن ارماغي حد در

دينلور

دیرلر بونك باشی اوقیانوس شمالی قربنده ریغه طاغلرنده تعیین ایدیلر بونده خطا واردر
وایکی دکز اراسنده اولان قره یی حد طوطنلر زعم ایلدیکه قاسپیوم دکزی یعنی بحر شروان
اوقیانوس شمالیه متصل اوله بوغیر واقعدر بهرحال جانب شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه
ممتد اولان سواحل اوروپانك برقسمی اولان سارماسیایه منسوب ایکن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع برحد حقیقی تعیین ایدوب دیمك کرکدرکه آق دکز وقره دکز وازاق
دکزی بوغازلرندن تن ارماغنه برخط چکله وصویك اقندیسنه یوقاری ایکی نهرك بری برینه
قوب اولدوغی یرده اوبیوس ارماغی اوزرندن اوقیانوسه وارنجه چکلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانك شرقدن غربه امتدادی اسپانیانك وین سن بورندن اوبیوس ارماغی
اغزینه دك جرمانیا میلی ایله تقریبا طقوز یوز میلدر واعرض مواضعی مورده مانیا بورندن
نورت کنت دیمکله معروف اسقندیاورنه وارنجه میل مز بورایله بشیوز اللی میلدر
تقسیم بواقالیم سلفده ولایات مختلفه یه تقسیم اولنمش ایدیکه انلرك اسامیسی حالا مشهوردر
وبونلردر اسپانیا غالیا جرمانیا وینديليسيا رسیا ایتالیا نوریقوم پانونیا
ایللر یقوم اپیروس غرسیا ماسه دونیا تراسیا مزیا داسیا سارماسیا
واوقیانوسك بیوك اطه لرندن برتانیا که انکلیادر هیبرنا توله که اسلاندیادر فرسلاندیا
وبیج ادکز اطه لرندن ایکی بالیارس که میورقا مینورقادر سجلیا ساردینیا قورسقا
مالتا کرتا اوبه یا یعنی اغریبوز وآخر خرده جزیره لر وحالا وافر سلطنت
وحکومته تقسیم اولنور انلرك معتبرلری بونلردر اسپانیا غالیا یعنی فرانسا انکلیا
انکلیس در سقوسنیا انکلیسه برسلطنتدر هیبرنا نوروجیا سودیا دانیا
جرمانیا که حالا روماسلطنتیدر پولونیا یعنی له بوهمیا یعنی چه هونغاریا یعنی ماجر
واسقلاونیا یعنی ازنود قوروآسیا یعنی خروات دالماسیا یعنی بوسنه سرویا یعنی سرف
بلغاریا یعنی روم ایلی ترانسلوانیا یعنی اردل کوچك تاتاریا یعنی قریم یاخود پره قوب
وناپولی وسجلیا وبونده برباش دوقالق واردر اوستوریا واوچ بیوك دوقالق موسقوویا ولیتوانیا
وتوسیا بوذکر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذکور وارباب فن بیننده مشهور اولاندر
اما زومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه دن صکره اعتبار اولنان مملکتلر
وحکومتلر محلی کلدکده ذکر وبیان اولنور انشا الله تعالی تشبیه استرابونام مورخ
اوروپا شکلنی برآوته تشبیه ایدوب دیدی که باشی اسپانیا بوینی فرانسا کوده سی
جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسودیا وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان
کتابلرنده ربع مسکونی برطیره تشبیه اولنوب متقدمین قویروغی اسپانیادر
دیدیلر وصکره کثرت عمارتنه نظر ایدوب طیری طاوس دردیمکله توجیه اتدیلر
لکن ربع مسکونی طیره تشبیه غایت بعید وغیروجیه بی معنی تشبیه در توصیف ومدح
اطلس طاحبی ایدر اوروپا دیارلرینك هواسی خوب ولطیف اولمغله اکثر خلقی زنده وتن درست

درست اولور کرچه بوقسم سائر اقسامك اصغریدر لکن کثرت عمارت وآب وهواسنك
اعتدال ولطافت ومحصولنك وفرت ومأکولنك لذت ومسکنلرنده زینت وبهجت وخلقنك
حسن وصنعتده مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واکبریدر دیو پلینوس تحقیق
ایلمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی ایله بو دکلو معمور وابادان دکلدر کرچه بونده دخی
انمش عرضندن اوته شدت بردن خرابه یرلر واردر لکن اکثر یری صوق عمارت ومحل
حرائت وزراعتدر اول سلفده خرابه ظن اولنان مواضع ده دخی یر وشهر وقلعه لر اولوب
بالکلیه خالی قالمامشدر و یونك اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قیاسه کلمز مصنف
بومقامده یر بواقلیمك مجبوری امداحی یوزدیوم مبالغه یه باشلیوب دیمشدر ماقدونیا اسکندر
کبی بر اظهار ایلدی ایتالیا اول افرینشدن بری اشرف رومیانی تربیه اتمشدر وحالا
روملك سلطنت عظمی سی محلی وقوۀ قاهره اصحابی حارث ممالك مهیب وشجیع دلاورلر
مأواسیدر فقیر ایدر بووصف دولت علیۀ عثمانیه یه صادق وانلرك ملك روم مقر
سلطنتی اولمغله اوروپا مدحه لایقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانیاده عد اتدیکی
اون دورت پادشاهلق یری وسائر ممالك ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه
اتمکله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانده فخر ایده جك نیجه عاللری مقرردر جمله دن
قسطنطنیه نك عظمت وشوکتی وروما خلقنك کثرتی ونذك مالنك وفرتی وانابولینك
مالدار بکلری وشندرجهان اولان جنویزك کثرت تجاری وزینت اسواق وبازاری میلان
هواسنك لطافتی ومحرالرینك طراوتی وسائر اولکه لرك امور عجیبه واحوال غریبه سی
حیرت افزای سیاحان جهاندر انجق نمونه ایچون مقدارشمه ذکر اولندی محسود اقالیم اولمغه
بودکلو کفایت ایدر و باقی اقسام بوکا نظیر اولمق دکل بوندن صکره ذکره بیله لیاقتلری یوقدر
انجق انلر حقنده سکوت اولنور وکیر ودیمشدر بواقلیمك اثار قدیمه وابنیۀ عظیمه سی
وفرتندن غیری خطوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه سی وقوت حرب وضربی
وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حکما وعلماسی قیاسه کلمز و بواوروپا صنایع
وعلومی برمرتبه تربیه وحفظ ایدرکه نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه اصحابنی کوستر مکله
کویا که علم وصنعت مادری اولمشدر و بالجمله بواقلیمك ذکر جمیلنی احاطه ممکن دکلدر
برمقدار خلقنك عیوبنی دخی ذکر ایده لم ذم فرنقونیا خلقی اکثر احمق وشدید وبی حیا
اولور باواریا قومی مسرف واکول ولجوج ودل ازاردر سودیا اهالیسی خفیف و پرکوی
واوکونکن اولورتو ربنجیا لوسوءظن اصحابی ناپاك قومدر داغما چکشوب دوکشورلر ساقسونیا
خلقی ایکی یوزلو ومنافق حیله باز معاندلردر افلمنك طائفه سی ضعیف وجبان ونازك واتلودر
دیو مصنف کندی قومنی مدح ایدر لکن فلمنك اتلوسی کبی مردار کاوشك کافر اتلوسی
اولمازدیرلر ایتالیا خلقی متکبر کبیخی وامور غریبه اختراع ایدیجیدر اسپانیا قومی متعظم
ومدبر وغاصب وسارق طائفه در فرانسانك وصبور سنر وزیاده متهور سیمبری خلقی
قباشرو

قباشر برقبیح الوجه قفان طائفه درلر و روس و تاتار اکول وسارق ومتکبر قوم در چه قومی
انسانیتسز وغدار کر اولورلر ارنودو بوسنه شریر ومتلون وغوغاجی طائفه در مذاربه
مذهب باطله طابی اکثی قومدر رومیلر منحوس مسکین طائفه در وهر قوملك برتسبیقی
واردر مثلا نکو پروسی چه راهبی جنوب عسکری سوید یاراهبه سی ایتالیا تقواسی روس
دینی الملان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در یعنی فائده سز بیهوده دیمکدر برلدم
بونلرك منسوباتی ایله ضرب مثل ایدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذکر اتدوکی اوزره
اولق سببی مثلثات فصلنده بیان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بر بر درلو شرح
ایلمشدر لکن بز بو کتابده ترتیبنی تغییر ایلدك انهار وجبال اطلسده ایدراو رو پاده
خاصه لو صولر و نیجه کوللر وانهار عظیمه واردر که هر بری نیجه دیار حصار مثابه سنده اولوب
ایچنده لطیف و لذیذ بالقلر صید اولنور و بو اقلیمك عظیم طاغلرندن بری پره نه
طاغلری درکه فرانسه ایله اسپانیا اراسنی فصل ایدر و بری دخی الپس تسمیه اولنور بو طاغلر
فرانسا ایله ایتالیا اراسنده در اوزرندن قار اکسك اولماز و بونلرده یر اورمانلقلر واردر که
ایچی کونا کون وحوش ایله مالامالدر انجق ارسلان وقپلان قسمی بر نجی جانور اولماز و بو یرلرك
اکثری صیدکاه در فصل ده در بیان آفریقا صاحب اطلس بو اقلیمك وجه تسمیه سنده ایدر
تقیاس نام مورخ قدیم قولنجه هرکولس ایله بو اقلیمه سفر ایدن سردار نامدار آفروس
نامیله آفر تسمیه اولندی مورخ یهود یوسف قولنجه حضرت ابراهیم ذریتندن آفر نام
شخص اسمی ایله مسمی در مورخ لاتن فسوس قولنجه لسان یونانده شدت برد معناسنه
اولان فریقی لفظی اولنه الف نافیه کتوریلوب اقالیم انقلابین اراسنده اولمغله اندهِ شدت
برد یوق معناسنی مشعر اسمیله تسمیه اولندی اما عربلر بو اقلیم کندی برلرندن ایرلمغله فرقدن
مشتق قلدیلر وآفریق نام بر پادشاه اسمیله دخی تسمیه اولندوغن روایت اتدیلر و یونان
قومی بو اقلیمه لیبیا دیرلر وایاقوس نام بر پادشاهك لیبیا نام دختری اسمیله تسمیه اولندوغن
روایت ایدرلر یاخود لیبس نام روزکار اول سمتدن اسمکله لیبیا تسمیه اولندی دیرلر انبیاء
سالفه کتابلرنده قمریا نامیله مسطوردر وهندیلر بوکا بزقت دیرلر حدود بو اقلیمك حد
شمالیسی سبته بوغازندن شرقه ایچ دکز یعنی بحر روم وشام در اول اجلدن بو بحره افر یقوم
ولیبی قوم دیرلر حد شرقیسی ارض عرب که جزیرة العرب دریا خود بحر احمر که
بحر قلزم دیرلر متقدمیندن بعضیلر بونك حد شرقیسنی نیل ارماغندن طوتوب مصر
اولکه سنك بر قسمنی اسیایه ادخال ایلدیلر لکن جمهور مذهبی اوزره عرب دکزی
حد شرق در حد جنوبیسی بحر حبش دیدکلری ایتوپیا دکزی وحد غربیسی محیط غربی
دیدکلری اوقیانوس اتلانتقوسدر مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورنیه
وارنجه یدی بیوز جرمانیا میلیدر وعرضی قاپو ورده دیمکله معروف بورندن عرب دکزی اغزینه
قریب زیلع بورنیه دك ذکر اولنان میل ایله بشیوز اللی میل وچونسی تقریبا اوچ بیك اوتوز

ميلدر اقاليم مزبوره سويس ايله عربش اراسنده يكرمى بش ميل جرمانى قره دن بر بوغاز ايله
آسيا اقاليمنه متصلدر اول اجلدن بو كاييوك پنين سوله ديرلر قره يه متصل جزيره معناسنه
باقى اطرافنى جمله دريا احاطه ايدر وخط استوا بو اقاليمى تنصيفه قريب اولوب ايكى انقلاب
مدارى اوزرندن مرور ايدر و ايكى طرفى اول مدارلردن چوق اوتوز درجه دن زياده جنوب
وشماله ممتد اولور كرچه بونك شرقدن غربه امتدادى اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضى انك ضعفى قدر اولور و بونك ايچنده دريالر كيروب بعض مسافه سنى سترا تممشدر
لكن اوروپا كبى جمله يرى معمور دكلدر نقسيم مقدمه ده ايدر متقدمين بو اقاليمك ايچ
دكره يقين سمتلرينى يازوب ايچريسنى صحرا بلديلر ونيل صوينك اوته سنى و قرطاغلرينى
كشفه قادر اولمديلر صاحب اطلس تحريرى اوزره روماليلر بو اقاليمى التى قسم قلديلر
١ نوميديا ٢ قرطاغو يعنى تونس ٣ پراشيو ۴ ترى پوليش يعنى طرابلوس ٥ مورتانياكه
قيصره منسوبدر ۶ مورى تانيا دبكر و بطليوس دوردنجى مقاله اولنده اون ايكى
اولكه سنى ذكر ايلدى ١ مورتانيا تانجى تانا ٢ مورتانيا قيصرى ٣ نوميديا ۴ نفس آفريقا
٥ سيرانايقا ۶ دماريقا ٧ نفس ليبيا ٨ يوقارى ازتوس ٩ اشاغى اجبتوس يعنى مصر
١٠ داخل ليبيا ١١ اتيوپيا يعنى حبش ١٢ ايچ اتيوپيا اما آفريقا مورخى ليوكه بو اقاليمك
حد شرقيسنى نيلدن اعتبار ايدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربريا ٢ نوميديا ٣ ليبيا
۴ نغريتا يعنى بلاد سودان اقسامنه تقسيم ايلمشدر لكن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دكلدر مقدمه صاحبى ايدر سلفده بو اقاليم بو ولايتلره تقسيم اولنمش ايدى ١ ازتوس ٢
سيره نايقا ٣ كوچك آفريقا ۴ تروقلوديتا ٥ غارامانتس ۶ نوميديا ٧ ماورى تانيا
٨ تن توليا ٩ ايچ ليبيا ١٠ ارابيا تروقلوديتا ١١ اتيوپيا وحالا يدى ولايته تقسيم اولنور ١
ازتوس ٢ باربريا ٣ بلاد الجريد ۴ بريه سارا ٥ نيغريتا يعنى قره لر ۶ ايچ اتيوپياكه
حبشيلر سلطنتيدر ٧ ديش اتيوپيا توصيف افريقانك اكثرى بريه و ترابى قومسال
وشوره يرلر اولوب متعدد انهاردن غيرى صولرى آزدر لكن معمور اولان يرلرى غايت
محصولدار در برنيه يوز و بر خصوصا موريتانيا محصولى عجايبدن در خوشه لرى بر ذراع
اورم اصمه لرى اولور و بو اقاليمده موذى حيوانات و يرتيجى جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلكيه تأثيرندن بو نده عظيم الجثه فيللر و مهيب اژدرلر تكون ايدركه كاه سائر حيوانلرى اكل ايدر
شير و ببر و جاموسى و هردوس نعلى اوزن بوينوزلى حمار و چقال ايله قوردن متولد تورس
ديرلر بر نوع حيوان و اورن و يبان قوچى وقنفذ كبى بروق يلان و دوه قوشى و انواع حيات
خصوصا بوينوزلى يلان اولور و بو جمله يه فائق قدر بر نوع حيوان صغير با امر الله مسلطدر
جمله سى انلردن حذر ايدرلر انجق بو ديارلرده خوك و كيك اولمز ديو مورخ مزبور دن نقل ايدر
وصل ديدكلرى حيوانده كوزى انسان كوزينه راست كلمه سى مهلكدر ديرلر بعضيلر بونى
افسانه در ديدى لكن ليو پاپا عصرنده رومادهلوقيا كليساسى سمتنده بر كرك التنى بر صل

94
mack 101

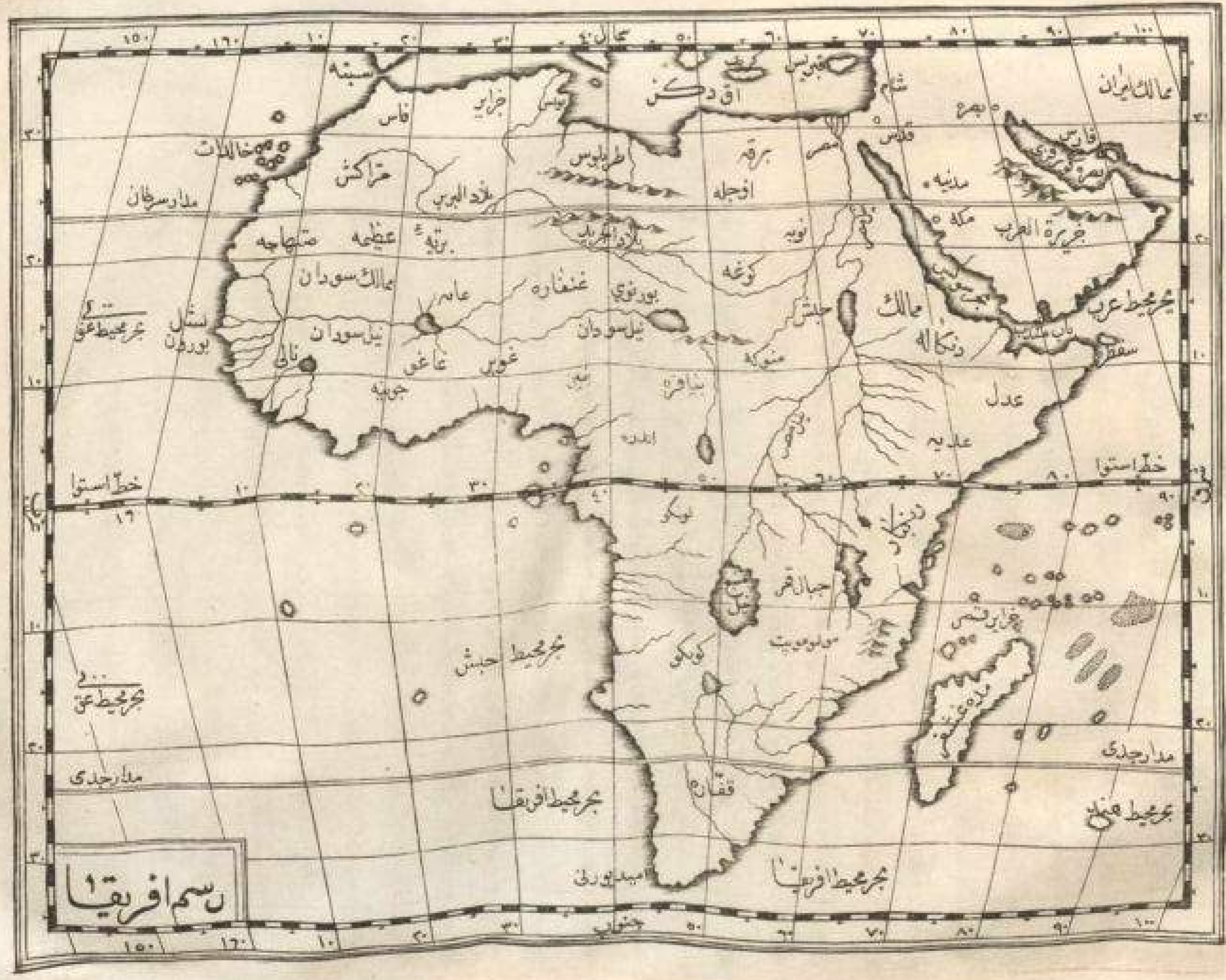
رسم افريقا
بحر محيط افريقا
بحر محيط حبش
بحر محيط عرب
بحر محيط هند
خط استوا
مدار جدی
مدار سرطان
جزيرة العرب
ممالك ايران
اق دكز
قبرس
شام
مصر
مكه
مدينه
فاس
سبته
مراكش
طرابلس
برقه
اوجله
نوبه
عدل
دنكاله
ممالك سودان
نيل سودان
جبال قمر
قفار

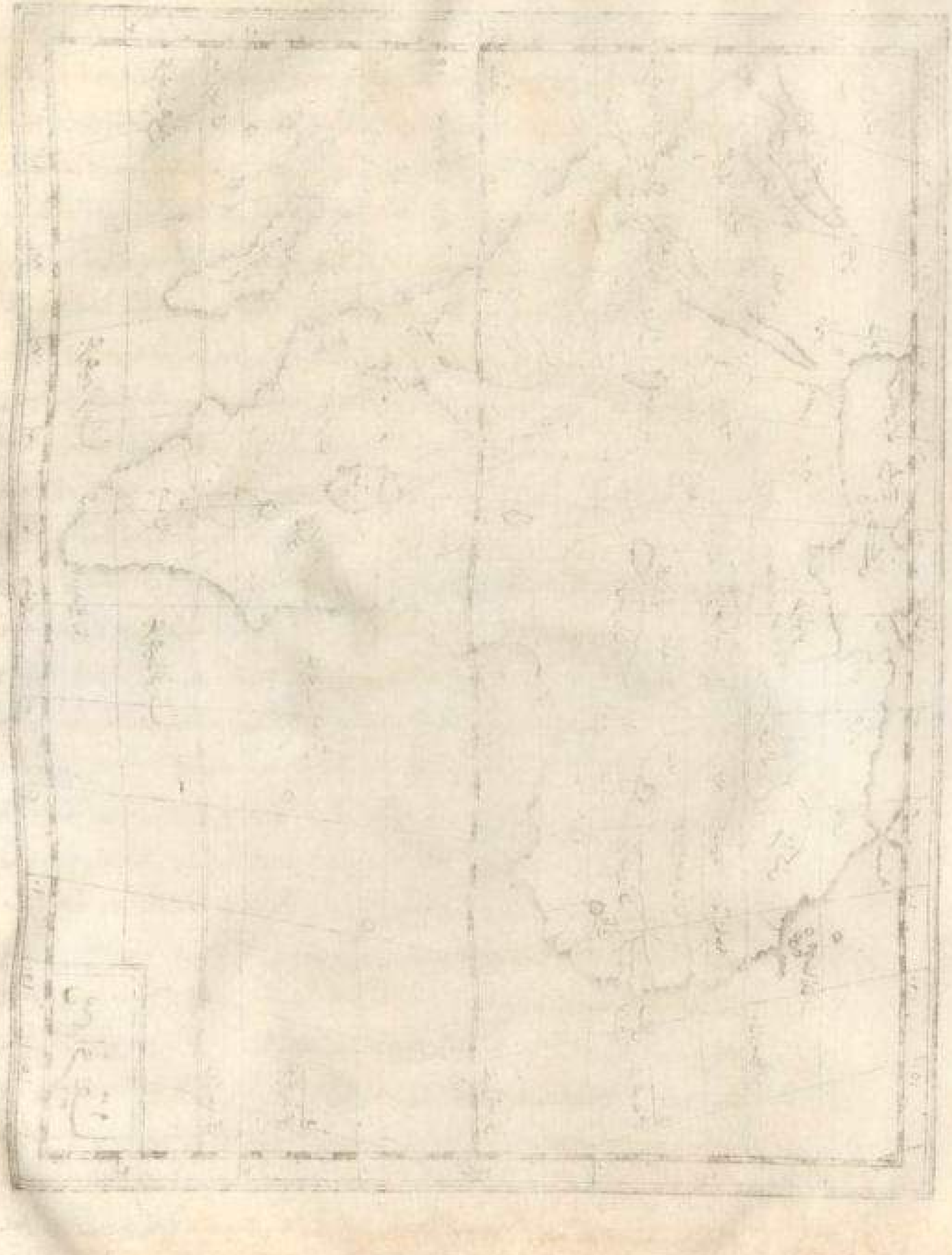

ویتاق ایدنکه تفسنك عفونتندن روماده عظیم وباظهور ایتدیکی یازارلر و بوکا بکزر کوناکون
حیوانات بو اقلیمده دورمه سنه سبب بونك قلت میاهی وشدت حری دردیرلر زیرا حرارت
ویبوست حیواناتك کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده کلور انهار وجبال
افریقاده عظیم کوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردرکه اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل ونهر زایره ونهر قواما جمله‌سی بو کولدن اقارلر اندن غیری نهر آسود ونهر سناغا
ونهر قامبر اوسیبی ریتوس بو جمله نیل کبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر ویونده عظیم
طاغلر واردر جمله‌دن بیوکی اطلس طاغیدر جبل مزبورك یوقله‌لری ربکستانده افلاکه
چکلوب کتمشدر اول اجلدن آکا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس کنارندن
شرقه انحراف واعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدینه وار روانه دوز بو طاغلك اکثر یری
صعب سنکستان اولمغله دکه یردن آشماز وغایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائماقارلی
وصوغوق واشاغیسی اورمانلی کثیر الینابیعدرکاهی شمال یلی بو طاغلرده زیاده اسوب بیقاردن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوکرا التنده نیچه اشجار عظیمه وحیوانات باصدروب هلاك ایدر
وبحره قریب یرنده ارسلان طاغی معناسنه سی مارآ لیوناد یرلر بر طاغ واردر اوزری هربار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن یکن کشتیلر اندن عظیم هولناك اصوات اشیدرلر
اما جبل قمرکه متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب ومرتفعدر انده انسان یری ساکن اولور وانکر نده عریض وعمیق
وادیلر واردر ووان قوله مملکتنده بر قاچ طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور واول طاغلرده قنابرس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه‌لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك لیمان اطه‌سی ومادرا وقناریا وپریدایعنی
یشل برون وغیری در باقی اوقیانوس ده اولان جزایر بونلردر صانته انتونه
وصانته ونبسیسی وصانته لوسیا وصانته نیقوله وطوزله اطه‌سی وبولاویستا
وصانته جاقوبی وماجو واتش اطه‌سی وبحر حبشده سلطان اطه‌سی وصانته
توما وصانته لورنسی وغیری فصل ٦ در قسم اسیا بو اقلیمك وجه تسمیه سنده
صاحب اطلس ایدر واروقولنجه یافث بن نوح زوجه‌سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیرلرکه لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسکی اسنابولق دیدکلری ترو یا شهرنده عبده اصنام زماننده
پلادیوم نام مشهور صنمك واضعی ایدی اولا شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولوب صکره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی کیده رك تعمیم اولوب
جزء اسمی کله اطلاق اولندی واناطولی یه آسیا مینور یعنی کوچك آسیا دیدیلر و بو اقلیم
انبیاء سالفه کتابلرنده سیم اسمیله مذکوردر حدود بو اقلیمك حد شرقیسی بحر شرقی
وحد شمالیسی اوقیانوس شمالی که آکا اوقیانوس سنی کوس درلر تاتار دکزی معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم دروایع دکز ایله انك مابیننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم واستانبول بوغازی و قره دکز و ازاق دکزی وتن صویی
واویوس دیدکلری نهر در مسافه بونك طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه وارر لکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوز تمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورنینه وارنجه بیك اوچیوز جرمانیامیل در
و عرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوز جرمانیامیل دروبو غرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لردخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن پلنیوس واسترابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیه مصر آسیاده داخل اولور زیرا انلر وانباعی حد غربیی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا و هند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتامیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قولخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا یولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتاریا چینا هندیا و اطه لری سرفر سلطنتی تورك
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی مسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی در دوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل و هند خارجدر بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده و محیط شرقیده منتشر اطه لر که مشهورلری بونلردر سیلان
تابروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقیننده کشف ایلدی بورنیو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقیننده کشف اولندی و بونك جزیره اولدیغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو وآریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا کتابنده علما
اسلامیان بیننده و کتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب آکا کوره شرحلری یازیلور "توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل و هواسی خوب ولطیفدر اما جنوب و شمال طرفلری ماربوس قولنجه

برودت

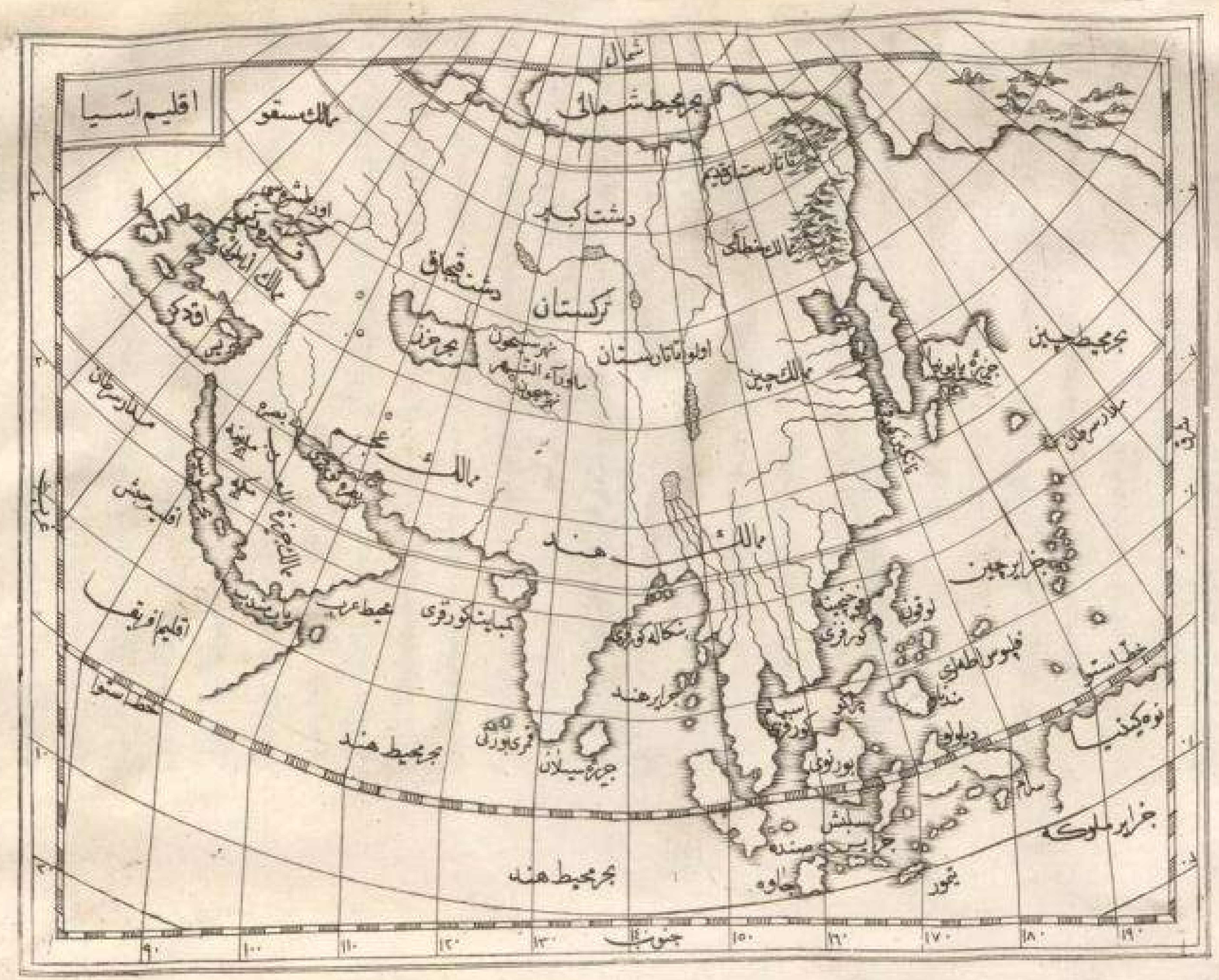
اقليم آسيا
شمال
بحر محيط شمالى
ممالك مسقو
دشت قبچاق
تركستان
بحر خزر
ممالك هند
ممالك چين
بحر محيط چين
جزاير چين
جزيرهٔ سيلان
بحر محيط هند
جزاير ملوكه
اقليم افريقا
جنوب
٩٠
١٠٠
١١٠
١٢٠
١٣٠
١٥٠
١٦٠
١٧٠
١٨٠
١٩٠

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولمیوب خلقنك امزجه سنی مختلف واخلاق بدر وبودیارلرك كثرت نمو رفاهیتی برمرتبه درکه سكانی ایله بوبابده ضرب مثل اولنور زیرا اسیا ترابی غایت منبت ومحصولدار اولمغله ماكولاتی چوق معادن ومتاع وروایح طیبه قسمنه نهایت یوق مرعالری واسع ادویه وعقاقیر انواعی وافر ولایتلر در خلقنك عقلی ومالی وقوت وقدرتی كمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندی واولادندن كلی انبیا بو اقلیمده نشأت اتدی صنایع وعلوم اختراعی وشریعت وضعی بونده اولوب بنی آدمك كباری صغارینه ابتدا بونده حكم ایلدی وبونده انواع حیوانات بریه واردر خصوصا دوه وفیل چوق اولور جبال وانهار اسیانك عظیم طاغلری واردر جمله دن بری تاوروس نام جبلدر كه شرقدن غربه اسیایی ایكی شق ایدر وانده طوایف مختلفه ساكن اولور جبل مزبور هند سرقیسندن مرور ایدوب بربلوكی شماله وبربلوكی غرب وجنوب سمتنه كیدر قره دكز واق دكز كنارلرندن اعوجاج ایله چكوب ربغه طاغلرینه وارر وجبل مذكورك موضع مدیده حسبی ایله اسماء مختلفه سی واردر دیو ابتداسندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس ذكر ایدر لكن غیر معروف اولمغله طی اولندی جمله سی اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنه باب دیرلر پورته آرمینیا پورته قاسپیا یعنی دمرقپو وپورته سلیسیا وغیری دیو تعییندن صكره دیمشدركه اكثر مواضعده بو جبلك عرضی اوچ بیك استاد یوم وطولی آسیاطولی قدر قرق بش بیك استاد یوم در ردوس كنارندن چینه منتهی اولور وبو اقلیمده عظیم كوللر وكول كبی بر بحر واردر كه محیطه اتصالی یوقدر انهارینك اشهری توراتده مذكور اولان نكریز یعنی دجله وفرات ونهرادن وجیحون وهند ارماغی وغنغاس كه چین حدودنده اولان نهر كبیردر وغیر ذلك آثار قدیمه بو اقلیمده قدما آثارندن ابنیهٔ عجیبه وهیاكل غریبه واردر وعجایب دنیادن اولان یدی بنانك اوچی بونده در انلرك بری صور بابل ایكنجیسی هیكل دیانا اوچنجیسی قبر موزولوس كه اناطولیده دردونجیسی منارهٔ اسكندریه بشنجی رودوسك قلوسوسوزی التنجی اهرام مصر یدنجی هیكل چوپیتر كه ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدی وبونلر محلنده مذكوردر صاحب اطلس ایدر قدس ده حضرت سلیمان بنا اتدیكی هیكل عظیم دخی بو یدی یه الحاق اولنمغه مستحقدر فقیر ایدر كتب اسلامیه ده طاق كسری وقصر خورنق امثالی دخی نیجه ابنیه واردر كه رومیان میاننده اشتهار بولمامشدر انلر دخی محللرنده ذكر اولنور آسیا احوالنده اجمالا بوقدر بیان وافیدر

فصل ٧ دربیان آمار یقا یعنی یكی دنیا

بو فصلده برقاچ تعلیم ذكر اولنور تعلیم اول بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول اولمسنده در مقدمه صاحبی ایدر قدیم الایامده بو اقلیم اوروپا اهالیسنه معلوم اولدوغنی افلاطون وتیودوروس كلامندن نقل طریق ایله اثبات ممكندر افلاطون تیمه اوس نام كتابنده مصر كاهنلری میلاد عیسی علیه السلام دن التیوز سنه مقدم

حیاتنده اولان اتنه لوسولونه حکایت اتدکلری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینک
قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوک براطه وار ایدی اسمی اتلانتیس ایدی لکن
صکره بر عظیم زلزله سببی ایله برکون و بر کیجه ده جمله صو باصوب اورتدی وسبته
بوغازندن اول زمانده کیملر کچمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی
دیودورس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی
کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسک بعید سمتلرینه کتوردی نیجه ایام
شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده بر عظیم اطه یه
یناشدیلرکه منظری مفرح وچمنزار و پر اشجار میوه دار وکمی کتوور انهاری وار ایدی
ومکلف بنالر ایله معمور بر کوردیلر امدی حقیقتده بو اطه امریقادن غیری دکلدر
زیرا بو تعریف و توصیف جمله انده موجوددر وعقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری واسترابو
نقل اوزن بونک حقنده بر کتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب
کذب اختراع ایلیه لر و بعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه واخرلر قولنجه تیوفراستوسه
اسناد اولنان کوچک جغرافیاده اوروپا وافریقیا وآسیادن غیری بیوک اطه لر
وار ایدی دیکله امریقایه اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابده ایدر تونس اهالیسی
اوروپا خلقنی بو اطه یه دخولدن منع ایدرلردی صکره روماییلر تونس سلطنتنی
بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرک ابتدا سلطنتندن بری
اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرک عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم
اولمیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومایلرک بر زمان اول دیاره وارد قلرینی ذکر
ایدرلر اما قسپروس نام مصنف بو قولی محکم رد ایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر
دیدی وشعراء سلفدن سنقه شاعر مدیه نام بر ساحره مدحنده دیدیکی قصیده ده
بو یرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرک مبناسی تخیلات
وتوهماتدر تعلیم ثانی بو اقلیمک بر قاج اسمیله تسمیه سی سببنده در اولا جنوزدن
قرستو قولیس قولونیوس کندیسی وقسنالا پادشاهنک امدادی ایله
میلادک بیک دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونک کبی بر امر
عظیمه اقدام اتدی واسپانیوله جزیره سنی و بونک بعض کنارلرینی کشف ایدوب
اسمنی هند غربی دیدی زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه ومشارکدر ایکیسنک دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر و آیینلری بری برینه بکزر و هند شرقی آسیاده کشف اولندوغی
زمان بو دخی کشف اولندی غیریلر اکا نوویس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده
اقسام ثلثه مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره اتالیا اولکه سنده فلورنسیا نام شهرده
ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو
ایشه تکرار مباشرت ایلیوب غادسدن یلکن اچدی وخط استوایی کچوب یکی دنیانک سواحل
شرقیه سندن

شرقیه سندن پاریاو براصیلیا اولکه لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بو اقلیمك جمله سی لنك
اسمیله امار یقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول وفرانسز وانکلیسدن نیجه کسه لر
واروب هربری بر ولایت کشف ایلدی وکندی لسانلری واسملری ایله اول کشف اتدکلری
ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امار یکوس قپودان عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی
تعلیم ثالث بو اقلیمك حدودنده در بو ارضك هر طرفدن بحر اوقیانوس لاحاطه ایدر الا برجانبی
معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبی ده ماجلان بوغازی که
امار یقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی ماردل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی
درجه عرضدن اوته اراضی مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدر طوکش
دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی اولان آسیا واوروپا بودریا ایله
محدوددر تعلیم رابع بو ارضك مسافه سنده در اطلسده ایدر امار یقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی
جزیرهٔ عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه
امار یقا سپتنتریونالیس جنوبیسنه امار یقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس
صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك میلدر و جمله کارلری کشتی ایله کزیلوب یوقلنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه ده ایدر آقر یقاده نهر ارماغنك اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بو ارضك کارلری کورنور وسعتده
ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه باری اکا مساوی در اکثر اطه لره نسبت بعد نه اعتبار
اولنور سه آقر یقادن اوروپایه یقیندر زیرا ایر نیا ایله قانادة مابینی ایکیوز میلدر و بونك زیاده
اوزنلغی آنیان بوغازندن ماجلان بورنینه دك ایکی بیك دورتیوز جرمانیا میلی در وزیاده عرضی
اینان بوغازی قربنده اولان فورتونا بورنندن یکی فرانسده برتون بورننه دك بیك اوچیوز
میلدر تعلیم خامس بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله امار یقا ایکی قسمه تقسیم
اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبی که پرویانا در بونك اکثری خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمی در اقسامی بونلردر نووا
اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توریس
یعنی امك چکیجی یری زنجیر یری استوت لاندیا وطرف غربیسنده اینان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کووی ویرا وانیان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر
وامار یقا جنوبی که برالوکه سی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق
اولوب لکن هنوز جمله سی التمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلا آروپا یوغوتا
اپرویا پلوپایانا شیله چیقا برازیلیا قاربیانا بویانا بو جمله اوقیانوس سواحلنده در
ایچری قره ده اماروننس اولکه سی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

وبو ولايتلرك ايكى معظم شهرى واردركه نوادر دهر دندر شمالى ده مكسقو وجنوبى ده قوسقو نوجه‌له اشاغى بسط محلنده تفصيل اولنور ان شاء الله تعالى وبو اقليمه تابع برقاچ يان جزيره‌لر وارد راسپانيوله قوباشمايقا انلردندر تعليم سادس بو اقليمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده در صاحب اطلس ايدر بوندن اقدم بو يرلرده بغداى تمز واوزم حاصل اولمازدى ميس ديرلر برجنس ميوه صويني شراب يرينه استعمال ايدرلردى وعادت اوزره زراعت اولنيوب برچقوره اوچ دورت دانه تخم براغوب اورترلر واندن برقاچ ساق هر ساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده يوز قدر دانه اولوراني يرلردى وقضابى نام برنوع اتمك كه چوقه ديرلر شلغم قدر بر كوكدن دوكوب ايدرلر وقاوش مثالى ايچى طولى برنوع نبات اولوراكن زمانده بتر قطعه قطعه كسرلر وره كومرلر لازم اولدقجه چقاروب دوكوب صقارلر صوبى زهردر كنديني اتمك ايدرلر ايكى كون كچسه طاش كبى اولور حاجت مقدارى اخراج ايدرلر زياده سى طشره ده بوزولور وبونده كراس مثالى ايكى دورلو ميوه واردر برينه بطاطاس وبرينه هاياس ديرلر ايرى وطتلودر ديكوب التى آى دن صكره ميوه سن يرلر طعمنده بر مقدار حلاوت واردر لكن چوق يمز خوش خوردكلدر وبو ديار خلقنك غداسى قتى آز اولوب طعاملرى ياوان ومولد رياح در وبو اقليمده بيان اوزومى اغجلرى وافر اولوردانه سى سياه بيان اريكنه بكزر لكن قبوغى قالن وجكردكلى دروزيتون اغاجلرى دخى اولور لكن رايحه سى وطعمى بد در بمز جنسان بكزر وهووى ديرلر بر نوع شجر كه عربيتى دلب در وصنوبر رومامى وغواتاوانى نام اشجار چوقدر ودخى نباتات قسمندن قصب سكر وپنبه وكتان وافر اولور وساير نباتات وانواع عطريات وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سيم وزر بى نهايه در حيوانات سابقانده بقر واسب وخروقاترو كچى وكلب يوغيدى صكره كتوردبلر اهالئ مملكت اول امردن انلو كوردكلرنده عظيم قورقوب فرار ايلدبلر زيرا كوردكلرى يوغيدى وصاحب اطلس نقل اوزره بوندن اقدم اولرنده ويرده فارندر بلمزلردى فلمنكدن آنورس نام شهردن بركمى واروب مغاليان بوغازنى كچوب بركاره يناشدقده مزبور كمى دن قاره يه فاره چقوب اوره دى وبرمرتبه چوغالدى كه اول اراضى يه مستولى اولدى فقير ايدرهر يرده كه عفونت اولسفاره تولدى مقرردر عفونتسز برابسمه جمعيتنده متصور دكلدر مكر كه خاصه اوله وبو ديارده نيجه مختلف حيوانلر واردر كه كيمى معلومدر جمله دن برنوع بوزنى وكوده سى تلكى يه مشابه ميمون اياقلى پراسه قولاقلى حيوان اولوركه قارننده تو ربه كبى ظرفى واردر بر يره كتسه ياوريسنى ايچنه قوركتوررو برنوع حيوان دخى اولوركه اهالئ مملكت اكا قاشقوى ديرلر سياه خنزير شكلنده تويلى دردريسى غايت برك كوزلرى كوچك اشك قولاقلى يارق درنقل فيل خورطومى كبى كوچك خورطومى واراوازى برمرتبه مهيب وشديددركه اكثر دن چاغرسه ادمى صاغر ايدرلكن اتى غايت لذيذ در وبونلردن غيرى خنازير بريه وكوهى قيلانلر چوق اولور وغايت يرتيجى دراسد دخى وفرت اوزره لكن اول يرك ارسلانى غايت قورقاقدر انسان كورسه فرار ايدر طاوس وككلك وبيان طاوغى

وبوديار

وودیار قوشلرینه بکرمز انواع طیور چوقدر کلیچك امارقالك مبسوط رسملرنده بعض مرتبه ذکر اولنور جبـــال بو اقلیمده عظیم طاغلر واردر بری غایت مرتفع اولوب قلهسندن هر بار آتش چقارو علوی اطرافده کیجه یوزمیل قدر یردن کورینور براهب ایچنده التون معدنی اولمق زعمی ایله زنجیرلی بردمور بقراج الوب دورت کیسه کتدیلر ومنفذدن بقراجی صارقندقده فی الحال اریبوب نکرار قلن زنجیر ایله تجربه اتیدی محال اولمیوب انی دخی اریتدی انهار بودیارك انهاری چوقدر لکن جملهدن معتبری ایکی نهردر برینه مارانیوم واوردلیانا دیرلر وبرینه دخی ارجنته اوس یعنی کش ارماغی دیرلر واسپانیولر یو و پلاتا تسمیه ایدرلر اثار بو اولکهده معظم شهرلر ومکلف یاپلمش یوللر ومزین ومنقش ومقرنس سرایلر وقصرلر وملوکی بستانلر واردر و برملوکی خزینه که بونلرك کیفیتی اشاغیده وصف اولنجقدر بو مقام محل اجمال ورسم کلی اولمغله بو مقدار کفـــایت ایدر بوندن صکره دیارمزبوره مسیحیلك اتدکلری اسفاری ذکر ایدهلم تاکه بو کتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع امار یقا جانبنه متأخر بنلك کتدیکی قولون ومغلیان وغیری اتدیکی سفرلر بیاننده درکه یکی دنیا تاریخندن تلخیص طریقیله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور بحرده بعید سفر ایدوب اطراف واکنافه وقوف حاصل اتمش تصویر خرایط وتحریر جرایده ایله شهرت بولمش ایدی دیارهنده سفر قصد یله خارج سبتهیه چقوب مادره نام جزیرهده توطن اتدی ناگاه اول جزیرهیه بر سفینه دوشدی که شدایدبحردن خلقی قرلمش انجق ریئس ایله برایکی شخص قالمش قولون ریئسی خانهسنه الوب ضیافت ور یئس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی واتدیکه تجارب ایچون سواحل مغربه سفر اتمش ایدك ناگاه روزکار مخالف اولوب بزی اوقیانوس انکننه غربه طوغری کتوردی قضایه رضا ویروب روزکار اوکنه دوشوب کیندك ونیجه جزایر وسواحله کذر ایتدك آخر روزکار ینه مساعد اولوب سفینهمزی بو طرفلره دوندردی اما بحر هولناك شدایدی اکثر ارباب کشتی یی کرداب هلاکه کوندردی حالا کوررسنکه بنم دخی حالم مکدر ریئس مزبور دخی بر ایکی کون صاغ اولوب کندی امابو قصه کتدیکجه قولونك درونده یر اتدی اول سمتلری کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادر اولمیوب پورتقال قرالنه مرضحال ایتدی و امداد استدی قرال اول سمتده جای معمور یوقدر یو کلام فکر بی انجام وسودای خامدن ناشیدر دیو التفات اتمدی اما صاحب اطلس بورأیه قایل اولمیوب دیمشدرکه بعض حسودلر قولون کندی رأیی ایله بو ایشه اقدام اتمدی مقدما اول سمتلره سفر اتمش بر اسپانیول کمیسندن خبردار اولوب کتمشدی پس مورخ مزبورك نقل اتدیکی کلام حساددر دیدیکندن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی ایله کتدیکنی اشعار ایدر بعده انکلیا بکنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ایلدی اول دخی رد ایله جواب ویروب لکن قولونه هرکز یأس کلمدی وقصد مزبوردن دونمدی بالاخره اسپانیلیا کنهواروب اراغو نادهدیواتنه کیردی وبر نیجه دفعه عرضحال ویروب غرضنی سویلدی مزبور غرناطه قلعهسنه سفر اوزره

ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیلردن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمدقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا واون التی بیك التون عطا ایلدی و برامر وبردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لرشول شرطله که نقد رمال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرنه کلدی واوج سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفرادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قنی آزادم بوسفره رضـــا وروب
اکثری یا مجرملری خواه وناخواه کیلره قویوب لوازم وبر مقدار متاع تجـــارت الدی
ومیلادك بیك درتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوز یوز اوج سنه سیدر خارج
سبته ده غادس لیماندن صالدی برموافق روزکار ایله قناریا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما ار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوج عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوج کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قناریادن بعید اولدیلر ونیچه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه ارخلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب وردی که سزك خلاص کرجی
علمی بیلورو الت فلکیه قوللنور ادم ایله اولور امانی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه برجزیرۀ خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی برمقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك ینوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایلدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قاره ییل اوزرینه کیدوب
برســاحله ایردیلر ونیچه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر ینه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر وکوردیلر که برقوم بونلری کوروب فرار ایدرینشوب
برزن طوتدیلر قولون اکا رعــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن برقوم کشتی یاننه
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیچه اغری التونه الوب شاد اولورلردی برقاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کندیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعودر برطائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك
کلامنی

کلامنی فهم ایتمزلردی اما اشارت ایله مقصودلرینی ادا ایدرلردی پس قولون قاسیقدن
رجا ایلدیکه اول جزیره ده برقلعه بنا ایدوب قومندن بر زادم قویه انلرك لسانني اوکرنه‌لر
قاسیق رضا ویروب معاونت ایلدی تمام اولدقده قولون کندی قومندن اوتوز سکز کسنه
قودی وایکی کشتی یه جزیره متاعندن تحصیل ایدوب اهل جزیره دن اون نفر آدم الدی
و ینه اسپانیایه دونوب اللی کونده پالوس شهرینه کالدی که ابتداء سفردن کامل برسنه
یکمش ایدی و برسالوناده اسپانیا پادشاهنه واروب پیشکشلرینی چکدی واول جزیره‌نك
اوصاف واخبارنی بیان ایدوب متاعنی عرض ایلدی هدایای قولون اوتوز عدد طوطی که
بعضیسی سراپا سرخ وبعضیسی صاری و بعضیسی الوان مختلفه ایله منقش وملون وبرتاج
خرده طوشان که قولاغی قوبروغی فار مثال و رنکلری سنجابی وغالیپاوس نام بر نوع مرغکه
طاوسه بکزر واصول نباتدن برکوککه سکرکبی لذیذ وبهار قسمندن طعمی دارچینی یه مشابه
برنوع اوت ایدی اسپانیا پادشاهی بوقصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعایت ایلدی
واول ولایتك حکومتنی اکا ویروب من بعد تحصیل اتدوکی مالك ایکی عشرین الق وبیك
بشیوز آدم اون یدی پاره کشتی ایله تکرار کتمك ایچون امر ویردی سفر ثانی قولون قپودان
مزبور اسپانیاده هند غربی بندری اولان سویلیا نام شهره کلوب مهمات کوردی
وتاریخ میلادك بیك دوتیوز طقسان دورت سالنده غادس لیماندن چقوب قناریا
جزیره‌لرینه کلدی و برموافق روزکار ایله غرب و جنوب سمتنه بش بیك ایکیوز سکسن
میل کیدوب یکرمی اوچنجی کونده دومنیقه جزیره سنه کلدی که قنابیله جزیره‌لرندندر
سکانی مردم خوارلردر اندن دونوب برجزیره یه دخی کلدی که سرتاسر دوزیر اوسایه دار
درختلر ولطیف اقرصولر اولوب لکن کمسه کورمیوب ادنی غالیته قودیلر و برازکیدوب
قنابیله جزیره سنه کلدیلر که جمله دن عظیم ایدی بر نهر جاری اوزرنده بر قریه سی وار سکانی
مردم خوار ایدی خوف ایدوب اطرافه طاغلدیلر ارباب کشتی هجوم ایدوب اون شخص
طوتدیلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلان الدیلر که تسمین ایچون بسلرلردی
وواقر طوطی صید ایدوب ینه اسپانیوله جزیره سنه توجه اتدیلر و یولده بعض
جزیره‌لر کوروب کچدیلر واسپانیوله جزیره سنه کلوب سابقا بنا اتدکلری قلعه‌یی خراب
اولش بولدیلر وقودقلری اشخاصدن کیمسه کورمدیلر اهل جزیره دن سوال اتدیلر
انلر دیدیکه بوجزیره ده برقاسیق واردر که جمله دن اولودر بر طائفه ایله کلوب قلعه‌یی
تخریب واصحابنی قتل اتدی قولون انلرله مدارا ایدوب بد سوز سویلمدی وجزیره ده بر ایو لیمان
بولوب چقدی و برقلعه بنا ایدوب اسپانیلما کی عورتنك ادی ایله ایزابلا تسمیه اتدی زیرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشیدی واول ناحیه قومی ایله حسن معامله ایدوب
بی‌نهایه مال تحصیل اتدی واون یدی پاره سفینه دن اون ایکیسنی مال واسباب ایله
طولدوروب ینه اسپانیایه کوندردی بیك دورت یوز طقسان دورتده ینه غالیس

ينه غالس ليانمه كلدیلر وقرالون جزیره اورته سنده برقلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتاتوما
قودی اول نواحیده اون درهم چكر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشی برمقدار
ادم ایله انده قویوب ینه ساحله لندی وبش پاره سفینه طونادوب اطرافی كشفه كتدی
اسپانیوله جزیره سنك اطرافنی كزوب جانب غربه صالدی سكسن میل یر دخی كیدوب
برجزیرۀ عظیمه كوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفر ایدوب برجزیرۀ عظیمه دخی
كوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنك ایلدی بعدالصلح جانب غربه
كیدوب یتمش كونده سكزیوز سكسن میل یر كزوب بعض نواحیده محكم افندی یه راست
كلدیلركه بركونده انجق برمیل یر كتدیلر وبعده جزیره چقوب برساحله ایردیلر انده برقوم كوروب
حسن معامله اتدیلر وخبر ویردیلركه ساحل مزبور بربر عظیمه متصلدر كدنیاتی معلوم دكلدر
اندن ینه اسپانیوله یه كلدیلر وقولون نیچه مدت انده ساكن اولوب اهل جزیره نك بعضیله
مدارات وبعضنی ضرب دسته له تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشی
جزیره ده قویوب كندیسی بیك دورتیوز طقسان بشده ینه اسپانیایه كلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوزاللی بیشر درهم وایكیشریوز درهم التون قطعه لری وعنبرخام ونقره ولوك وپنبه دن
اشالنش كبه لر وبچه لر كتوردی وسیر اتدیكی جزایر وسواحلدن خبر ویردی سفر ثالث قولون
ینه بیك دورتیوز طقسان سكز تاریخ میلادده قولون سكز پاره كشتی ایله سانلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا بر ادری اسپانیولده برایكی حصار یاپوب برایكی
قلیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه كسدی قولون دخی مادره جزیره سنه كلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه كوندردی واوچ پاره كشتی ایله كتدی خط استوا
اوسننه صالوب اسپریده جزیره لرینه كلدیكه هند جدیدك یشل بورن معناسنه قپو ورده
دیدكلری كوشه سی قرینده اون اوج خرابه جزیره دراندن چقوب خط استوا سمتنه یوز سكسن
میل دخی كیدوب خط استوایه بش درجه قالدقده لیما نلفه دو شوب عظیم اسی چكدیلر
قوجیلر بسك چنبرلری طاغلوب صولری دوكلدی وانبارده بغدای یاغمغه باشلدی دریایه
دوكدیلر وارقالدی كه شدت حرارتدن جمله سی هلاك اولهلر اونجی كون برمقدار شرقی
روزكار بولوب مغربه توجه اتدیلر برزمان كیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر كوروب برلیمانه
كیردیلر انده چوق بلا چكمكله ادنی اوردا غزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موزون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچكلر وخوش الحان قوشلر كوردیلر واول محله پاریا
دیدیلر برایكی كون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایكی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر وكرۀ ارض ومانی تام الاستداره بولمیوب امرود شكلنده تصویر
اتدیلر كه صاپی پاریا اوله وحكایت اتدیلركه مقام مزبورك كیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بو كلامده نظر واردر زیرا كرۀ ارض ومامخروطی الشكل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی كه امرودك صاپی مقامنده در خط استواقرینده پاریا اولیجق اول محلدن
ایكی

ایکی قطب غایب اولمازبلکه ایکیسی دخی کورنمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریالمرودك پچکی محلی کبی بر چقوریر اولمغله ایکی قطب دخی غایب بولنوب
کورنمدی دیسه صحیح اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومائك مخروطی الشکل اولمه سی لازم
کلمز اکا حکم ننده رخط استوا التنده اولان چقورلردن جمله یاقلسه ایکی قطب غایب کورنمور
وبالجمله بوکلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزی درکرهٔ ارضك تام الاستداره اولمه سی
کری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشیٔ در انکیچون که
بر اربه عرضنك یدی بلوکدن بر بلوکنك بر ذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر محسوسی اولمدوغی
براهینله بیان اولنمشدر وکیجه لرقنی روشن اولق بعض عوارض حسیله کاهی اکثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی چکوب بر نهر عظیم کوردی که یوز اون ایکی میل عرضی واوتوز قولاج عمقی واردی
ودریا ایله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدالر پیدا اولوردی اندن دخی چوق الم
چکوب غرب ایله جنوب اراسنده بر مقامه واردیلر که دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك
بلا ایله چکوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده کیرو اسپانیولیه کلدیلر وکوردیلر که
اسپانیا قومندن چوق کمسه هلاك اولمش بو سببدن که انلر اول دیار خلقنی اسیر کبی متصل
استخدام ایدرلر ومعادن قازدررلردی انلر دخی زراعتدن فراغت ایدوب نتیجه سی آخر بره
کمکله کلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافندن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق کیمسه دوشمش ایدی قولون واردقدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسکر چکدیلر واسپانیولرله محکم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که انلر جمله
عریان ایدی وجزیره ده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیولك اکثری
زره پوش وتوفنك انداز وتیغ زن اولمغله اول طائفه نك اکثرینی قاچدرنجه چوروب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله بر خصوصده نزاع ایدوب قومی ایکی فرقه اولدی بربرینی
اسپانیا کمنه عرض اتدیلر اولدخی ایکیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بکلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایکیسنده قولون دورت پاره کشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیره سنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیره یه قومدی وهر نه قدر که
سویلدی ایشتمدی قولون نه انلرله مقاتله یه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیره یه ایتدی سز بزه جفا اتدیککز ایچون ربکز سزه غضب اتمشدر علامتی بودر که
یارین کنش قرارسه کرکدر مکر ایرته کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغله اهل جزیره
کلی خوفه دوشوب قولونه کلدیلر نیجه هدایا کتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبوره نك بر ناحیه سنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی وبر ییل انده
اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنه سنده شراب

مرکی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشکال شیاطینده اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی که یقینده بودیارن بر قوم کله واکثر یکری هلاك
ایدوب بو دیاری سزك الکزدن اله اول قوم بو خبری متضمن ترانه لر بغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سکسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یکرمی ییلده اول یرلرك اکثرینی ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی اسیر ونیچه یوز بیکنی
طعمهٔ شمشیر اتدیلر سفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
بر شخص قورسان که نامنه فردناندوس موغلیان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی که محیط غربیدن مالوقا جزیره لرینه وصول ممکندر بو سببدن دائما اندیشه ده
ایدی و پورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بو فکرنی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال مزبور اکا
التفات اتمیوب اسپانیا مملکتنه وارد قده بش پاره سفینه وایکیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوز زنده سویلیادن چقدی و بر موافق
روزکار ایله انکنه صالدی نیچه کون مسقط شمشه کیدوب صانتاغوستین بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب ماییننه کیدوب محکم شتایه طوتلدی بر غیر معروف مقامده
یکرمی کون ارام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قدزنکیلر ایدی نیرو کمان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنها بولوب سکز کیمسه بند ایتمکه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله کشتی یه دعوت ایدیب دمره اوردیلر من بعد طعام ییموب هلاك
اولدی اندن کو چوب قرق میل قدر کتدکلرنده بر عظیم صقرقه پید اولوب کیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب بر کومك قله سنه براقدی کشتی خرد اولوب اکثر اصحابی
قورتلدی اندن یوز یکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیدکلری معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی کبی بر مضیقه ایردیلر حالا اکا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چقوب ینه جانب غربه کتدیلر که برا عتبار ایله
مشرقدر تا که انبختنه نام جزیره یه کلوب بر قلج زورق کوردیلر چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی کلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا که جزیرهٔ ماغوتان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بو سببدن مغلیان بر مقدار عسکر له واروب جنك ایلدی واثناء جنکده بر قلج
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسنه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن بر مقدار
سکر و قرنفل ودارچین یه کلدوب جزایر مالوقه تعیین الوب کتدیلر و نیچه مدت سیر ایدوب
نیچه جزایره اوغرادیلر تا که بورنای نام بر جزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهل جمله سودان ایدی ملکنه
بولوشوب هدیه ویردیلر ومالوقه اردلرنده قافله دونوب کتدیلر وزمبوبون جزیره سنه کلوب
انده چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن چقوب میلادك بیك بشیوز یکرمی برنده
جزایر کثیرهٔ مالوقه دن تیدوری نام جزیره یه کلدیلر حاکمی عربدن منصور نام بر شخص ایدی
کلوب بر سفینه یه چقدی اوکنه هدایا قودیلر واسپانیا کمندن عرض محبت اتدیلر منصور

انلره

102

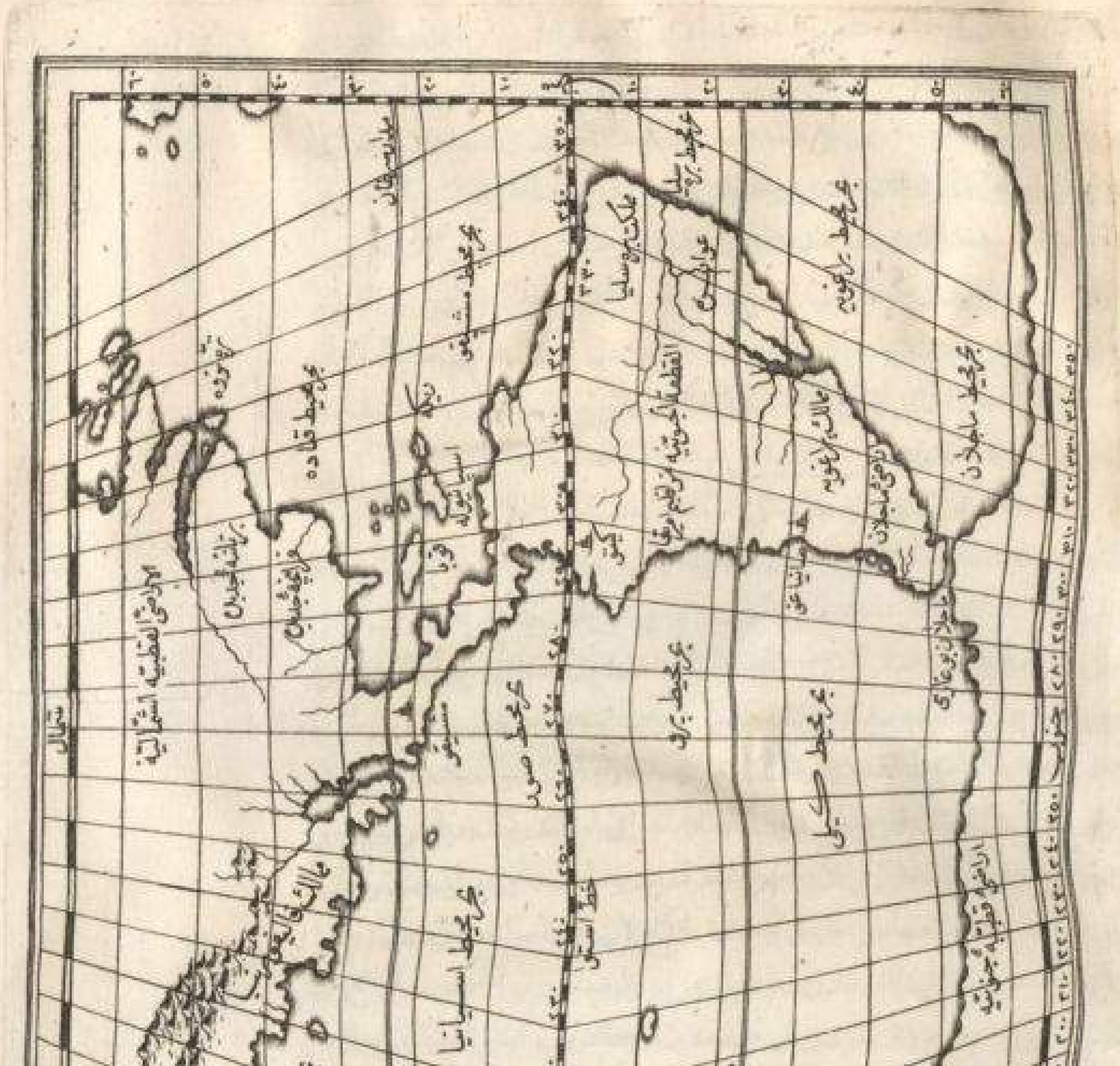

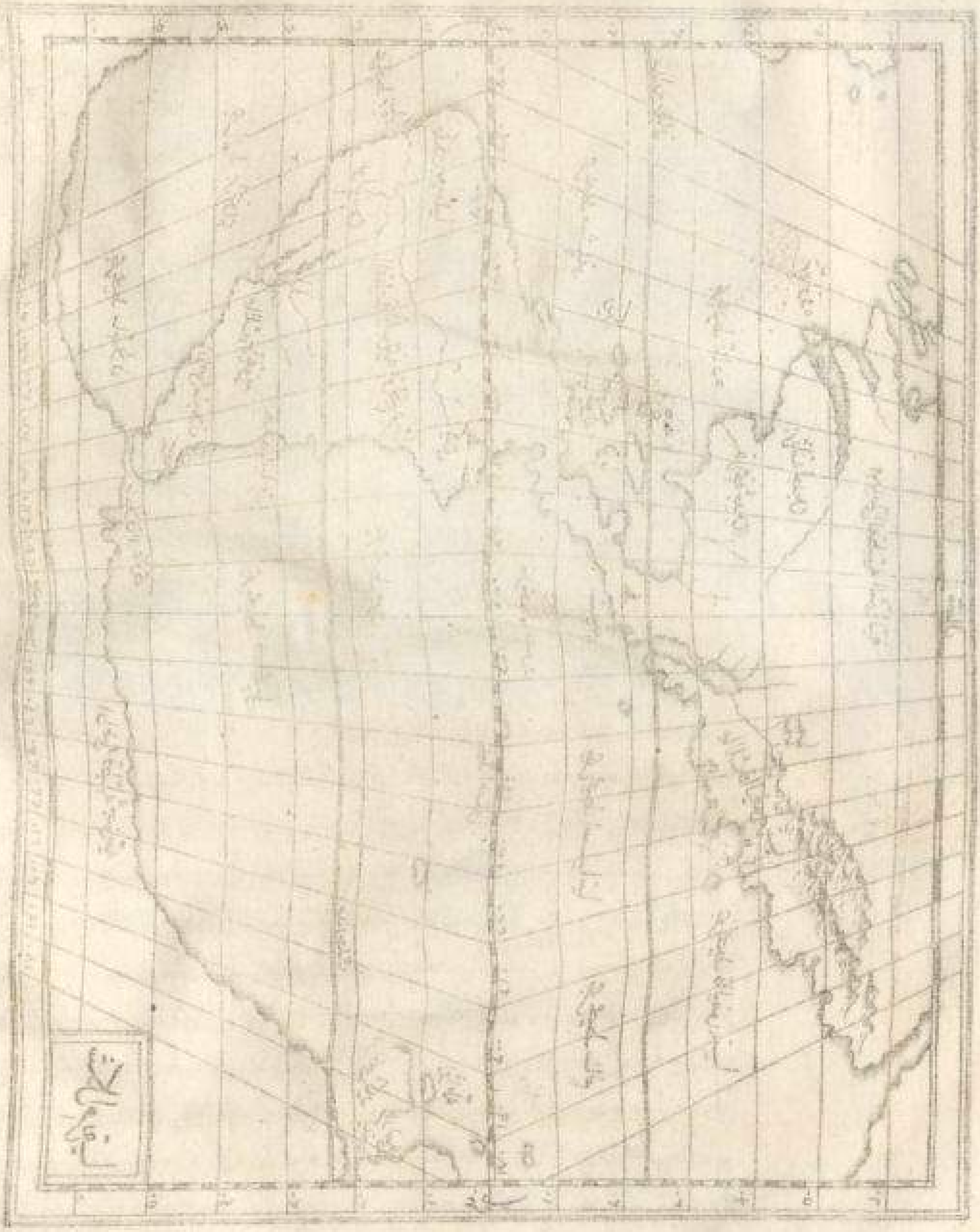

انلره التفات ایدوب تجارته اذن ویردی اسپانیولریش آنی اول جزیره ده تجارت ایتدیلر برتوبه
قرنفله اوتوز ذراع ویااون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی
سائر جزایردن دخی وقوع طائفه کلوب معامله ایچدیلر و بعده قرنفل و دار چین و طوطی و بر
نوع عسل که لذتی سکره یه بکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفینه لرك بری بولنه قالوب بری باستیان
نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده سالماً وقه لیمانه کلدی جمله مدت سفرلری
اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص اولدی و بو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بو قصه دن
اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی بعض مدحجیلردن منقولدر که مغلیان کیسنه بر ترسانه یا پوب
قرمزی چوقه ایله اورتدی و کرهٔ ارضی تمام سیر و سفر ایله دور ایدوب دور آدمدن بری اولمامش
بر ایش اشلدی دیو زیارت ایدرلردی ملك پورتقال بو قصه دن پرملال اولوب سابقا مغلیان
کلامنه اعتماد ایتمدوکنه کلی ندامت کلدی و یولده قلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
و رئیسنی سرسرنه آصدردی بو سببدن ایکی فرقه اراسنه خلاف و شقاق دوشوب
صلح اولنجه نیچه جنکلر ایتدیلر ذکر سفر کشتیٔ اسکندر بعض کتب اسلامیه ده مسطوردر که
اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده
بر ییل قدر سفر ایدهلر سواحلنده اولان طوایف و امم احوالنی بیلوب کلهلر پس ارباب کشتی
بو هوا ایله نیچه روزکار سیر و سفر ایتدیلر سطح ما و قبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره
وصولدن مأیوس اولدیلر و صدد رجوعده بر کشتی کوروب یانته واردیلر اولدخی الات و رجال ایله
مشحون ایدی لکن ایکی طائفه بری برینك کلامنی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلره بر زن
ویروب اندن بدل برار الدیلر و رجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بلدردیلر مردمزبوری
بر زنه تزویج ایدوب ایکیسندن بر غلام حاصل اولدقده پدر و مادر لساننی فهم ایدردی ترجمان
اولوب پدرندن دیدی که سواحل بحردن بر جهتده حاکم اولان ملك اسکندردن اعظمدر آیا
وجه ارضده تسخیره قابل دیار و بندن غیری بر شهریار وارمیدر دیو استخبار ایچون
بو سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی نیچه مدت کزوب کشتیٔ اسکندره ملاقی
اولدق خریدة العجایبده بو قصه سمرقندیدن نقل و حکایت و بحر شرقده اولمق اوزره
روایت اولنوب مورخ هند جدید خبر مزبوری بحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر
زیرا اول بحرك حدود و مسافاتی جمله معلومدر لایق بودر که قصهٔ مزبوره بحر اوقیانوسه
نسبت اولنه و کشتیٔ مزبوره هند جدیددن کله دیو اعتراض ایدوب بعض اهل وقوف دخی
هند جدیددن کلمك بله صحیح اولماز زیرا اسپانیا طائفه سی اول دیاره وارمزدن اول کمی
یوغیدی انجق بالی ارده بعض قریب یرلره وارمق ایچون صال استعمال ایدرلردی
اسپانیولریوك کمی ایله واردقلرنده یکی دنیا خلقی کوروب بادیٔ نظرده بالق ظن
ایلدیلر دیو اعتراض ایتدی فقیر ایدر شارح هیئت قاضی زاده تحریری اوزره ظاهر
بودر که بو بر اصلی یوق حکایات موضوعه قبیلندن اوله و بو خصوصی مؤید و مصدق

اول قصه ده نیجه حالات وارد رکه ارباب بصیرت نظرندن دور دکلدر زیرا اسکندردن مراد
اکر بانیٔ سد اولان ذو القرنین ایسه که اسکندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اکا اطلاق اولنمشدر
انك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدر که ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن مراد ماقدونیا پادشاهی وارسطونك شاکردی
بیوك الکسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحرکتنی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دکزدن کمی
کوندردوکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اکاذیب جهالدن
بر خبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محلرنده کشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ در بیان
عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلیدن صکره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرنه شروع ایدهلم زیرا ایکی
قطب احوالی دخی اول دورت رسمله ارداف اولنمق مناسبدر تاکه کرهٔ ارضك جمله
اجمالا حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالی یه لاتینده پولوس ارتیکوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تاکه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزوبو عمل بزه وکافه یه مفید اولمق بابنده نکریدن توفیق وعنایت اومارز بو مقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور
وقطب جنوبی کورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دید بو تفصیله شروع ایدر
غروانلاندیا فریسلاندیا نوواز نبلا غروانلاندیا کسر عین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف
وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه اندهاولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره در که هنوز هر یری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالده کاری التمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سکسن تاریخنده بو اطه اطرافنه واروب
عظیم فورتنه ایله طوتلوب بحرده نیجه زمان یوارلنان نیقولا قیودان قولنجه بو محلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما تار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغلی
اخریسنه قالوب منحل اولماز لکن بو قدر کثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصولی بیعد اولوب صاغلو رحیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
کزوب قاری اشرلر وچایری یرلر اهالیٔ مملکت اتلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلر که

اسکله و دریا کنارلرنده باغ و بنا یرلری یر یر دپه لر کبی کورینور اطراف اکنافدن کلوب
اوجوزبها ایله کتوررلر و بو جزیره ده بزه معلوم اولان ایکی مسکن درکه جزیره خلقی انلرده
ساکن اولورلر و بینه البادیرلر قربنده سانتومار راهب خانه سی واردر و بری دخی بر مناستر درکه
قربنده اولان طاغدن یحلیه طاغی کبی دائما آتش چقار و دبنده اولان بیکاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونک حرارتندن مناسترک اوطه لری حمام کبیدر غیری آتش استعمال
اتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر و بو مناسترک بناسی طوقوس دیرلر بر نوع
حجردندر که سحق اولنسه قوم اولور و حجر مزبور آتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
و بکرمایه نک صویی اطرافنده و مجراسنده اولان یرلری و باغچه لری اسیدوب حکلر
و نباتات بتور و هر بار انواع ازهار ایله اول یر مزین اولوب تبسم ایدر و بوکا قریب اولان دکزک
اوزری اصلا طوکیوب بوزنده کمیلر کزر و بالقلری وزر و بو جزیره ده صو حیواناتی باردیرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق کلوب اوشرلر که اطرافدن خلق کلوب صید ایدرلر
و انکله ذخیره لنورلر بوغر و انلاند یانی ماری پیروم یعنی تنبل دکز بالاری یعنی اکثر اطرافی
احاطه ایدر و بو دکزه قلاسیالی و قون کریتوم یعنی بوزلی و طوکش دکز دیرلر فرسلاندیا
کسر فا و راء مهمله و سکون سین مهمله ایله بر جزیرۀ عظیمه درکه قدمانک معلومی دکل ایدی
بونک هواسی غایت بد و وخامت اوزره در نباتات بتمز و یری زراعت قبول اتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونک باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملکنک حکمنده محکومدر خلقی دکزدن کونا کون سمک صید ایدوب کناره یغارلر
اطرافدن کمیلر کلوب یوک یوک کتوروب کیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاریوم دیرلر زیرا غرب طرفی
بر مرتبه دوکندیلودر که سفینه حرکتی ممکن دکلدر اول اجلدن بو واسطه یه سکانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیرۀ مزبوره بو عصرلرده قریب زمانده انکلیس سعیی ایله کشف اولندی اما نووازیلا
ضم نون و فتح واو و زاء معجمه ایله یتمش التی درجه عرضنده بر جزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسکون دکلدر و برودتنه تحمل اولنماز و انده اشجار و نبات
بتمز قورد و آیو و دلکو کبی ات یجی حیوانلردن غیری تعیش اتمز و سمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر و بونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولور که اکاوالروس حمق دیرلر او کوزدن بیوک اغزی
ارسلان اغزینه بکزر دریسی توکلی خنزیر توکی کبی و دورت ایاقلی اوست چکه سنده
ایکی بیوک بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی کبی و انکله قیمتلو بردر و بو جزیره ده
اوچ فرسنوم یعنی بوغاز واردر بری و یغاس بوغازی که غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیکله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازک جنوب طرفی سواحلنه انکلیسدن کوللم
بارذت نام قپودان واروب سمیوتادیکله معروف بیابان ادملری بولوب حکایت ایلدی که بونلرک
لباسی حیوانات پوستندن و کهنه اورمانلقده ساکن ادملر شیابنه بکزر لکن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراکدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ایقلری اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاصدر بره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر برنوع حیوان پوستنی کیوب اورتنورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر ایکی ادمی غایت سرعتله برمرتبه چکوب کتورر که بو دیارلرك اتی قوشمغله آکا بنشه مز
ایکنجی قوربیسر بوغازی درکه مارتن قوربیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز یتمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه چکمك
ایچون یول اراركن مزبور بوغازه واروب انده واقع جزایری کوردی واول جزیره لرك سکانی
بنی ادم ایدی لکن اخلاق بهایمه وحوش مثال برقوم اولوب بالق وسائر جانورلر اتنی چیك یرلر
وصید ایتدکلری وحوشك پوستنی کیرلر وبهایم کبی اوت اوتلایوب قونارکوچرلر واو بالرینی بالنه
دیرلر برنوع بالق دریسی ایله اورترلر مزبور بالق دریاده اغزندن برکونه ربوبی یوقاری صوورر بیوك
حیواندر واول محللرده هوا دائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر دکلدر وبو دیار
قوردینه بکزر کوپکلری یوندرغه قوشوب یوکلرینی بوز اوزرنده چکدررلر سلاحلری
اوق ویای وصیقل طاشی در اول یرلرده شجر تمر و بولنمز یری سوروب اکین اکمزلر خدانی نه
بترسه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیمك وقرت اوزن اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك اسی قانن ایچرلر بولمدقلری تقدیرده اغزلرینه بوز الوب بلارلر وشدت بردن صولر
طوکوب یرلری تحجر اولمغله اقرصولری یوقدر قارو بوزی اکلیدلر استعمال ایدرلر و بو طائفه
شدید وطائش دوکش وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش برنوع زورق ایدرلر که انجق بر ادم اوتوروب برکورك
ایله کزر و بر النده طوزاق ایله قوش اولارو بونوع زورقلك برینی غنیه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی درانکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغروانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول اراركن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحتنامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن برمهندس کسه قطبیه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلابله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس وبو وجهله اثبات ایلدی ومیرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بودورت بوغاز
ایچنده برعظیم کرداب واردر صودورت طرفدن ایچری کردابه برمرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کیملر شدید روزکار قوتی ایله کیرو دونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدر روزکار اسمز لکن بوروایت لوقیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بومقوله بوغاز کورمدك دیرلر وفلمنك قوی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان

عرض

عرض تسعيني جوليوس قالبحر نام مصنف كتابنك اوتوزيدنجي بابنده بويله تحقيق ايدركه
شمال دكزندن چينه وارنجه سفر ممكنميدر دكلميدر ايكي طرفك دليللري موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ايلدي بعضيلر ممكندر و سفر مراد اولندقده دوينه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتا تارولا بيننك زاويهٔ شرقيه سنه واريله زاويه انحرافنده شمالي روزكار غرب روزكارينه
تبديل اولنوب شرق يولينه كيديله ديديلر لكن بو كلام اصحابي اول دكزك و سواحلنك
روزكارلري كيفيتني بلمديلر زيرا انده شرق و غرب روزكاري شولقدر خفيف اسركه بري برندن
فرق اولنماز و شمال روزكاري بر مرتبه شديدركه انده همان حكم ايدر و پوراز اوزري اولان
يرلرده اون ايه دك ممتد اولان برد شديددن دريا يوزي طاش دوشنمش قالدرم مثالدر
ودڭزك دوكندوسي غايت چوقدر اطول نهار يكرمي دورت ساعت اولدوغي كارلرك
ايام صيفده صباح طومان و پوس در اويله يه دكدن صكره ايكي ساعت انجق اچيلوب
كيرو اول حالت عود ايدر اوته سي قطبه وارنجه بو حال اوزره در پس بو سمتلرك يولي اول اجلدن
مسدود و خطرناكدر كاهي بوزلر منفصل اولدقده جزيره مثال پارچه لر تصادم ايده رك كيدر
فلنكدن بر قوم بيك بشيوز طقسان دورت تاريخنده اول سمته سفر ايدوب شمال دكزندن
يكي دنيانك سواحل شرقيه سنه چكمك ايچون كيتديلر لكن بوزدن و كيجه شدت برددن
عظيم زحمت چكديلر و سيبلردن كوليلم نام قپودان ناصو بوغازندن چين ديارينه سفر ممكن
دكلدر ديدي و بوني بيهوده سويلدي بلكه بعد الكشف قياس صحيح ايله يوقليوب بلدي كه
بو دكزك اوته سي محيط شرقي يه متصل اوليوب قطب اطرافنده سواحل دور ايدر دونوب
كيرو غربه كيدر و يكي دنيا سواحلنه چيقار و بونكله استدلال ايتدي كه اگر اوته سي
بحره متصل اولسه انده دخي مد و جزر اولوردي لكن بوقدر انجق غدير مثال دكز قولاغيدر
ديو قطع ايلدي لكن بعضلر بوكا تسليم ايتميوب نوواز نبلانك طرف شمالنده بو سفرك يولي
بولنمغه عظيم اميدواردر چونكه هر بار چين سفري ايچون يكي دونمالر تدارك اولنمدن خالي
دكلدر بالآخره نتيجه پذير اولوردي يو خلقي عزيمته ترغيب ايدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر مير قاتور ايدر بزم كيلرمز طولده سكسن بر درجه يه واروب عظيم بوز پارهلرندن
و كيجه يه قالدقلرندن چقاميوب چكمك ممكن اولمدي كيرو دونب يتمش التي درجه يه كلديلر
بيك بشيوز طقسان يدي تاريخنده تشرين ثانينك دوردنجي كوننده شمس غروب ايدوب
كيجه اولدي كانون ثانينك يكرمي دوردنجي كوننده كيرو طلوع ايلدي ايكي آيه قريب كيجه ده
نوواز نبلا كارنه چيقوب اوبالر پيلر حزيرلك اون دوردنجي كوننه وارنجه ايچنده اولوب
شدت برددن حركت ايده مديلر اون اوچ اي قدر شنلكدن ايريلوب امور معيشتدن دور
ولوازم بشريه دن مهجور بو دكلو خطرناك يرلرده كزوب قطب شمالي يتمش التي درجه مرتفع
اولنجه كيتديلر و طشره چقد قلرنده اطرافني قار الوب اون آيه قريب زمان قار ايچنده محبوس
طورديلر اول اثناده عظيم و مهيب يرتجي ايولر و وحشي دريا جانورلري هجوم ايتدكجه بونلر

مدافعه وجنك ايله قورونورلر ايدى بالاخره كميلرينى براغوب اوسنى اچق صندال ايله كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمته كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب مثل اولان ارغنوتا سفرينى اوتدردى اولشه جيا ارغنوته ديمكه بونلر لايق اولدى ديو تمدح ايدرلر

فصل ٩ در ذكر قطب جنوبى

طقوزنجى فصل كرهٔ ارضك قطب جنوبى سمتى ذكرنده در بعض كتب اسلاميه ده بو سمتده اولان قرهيه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه صاحبى ايدربوارضى ماجلانيقا وارض جنوبيهٔ غير معلومه ديمكله جغرافيا اربابى وصف وتسميه ايدرلر لكن بونك سواحلندن غيرى بوانه دك بريرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلركه يكى دنيا طرفنده اولان كارلرينى ايتدى اما جلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسوليدر بونك كنارلرندن يوز قرق درجه طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بر بورونده لاقاق اولنكه سى كشف اولندى بونك خلقى بياضدر لكن شو لقدر وحشى دركه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر جاوه دن كامى آكاكيلر واردر لكن انلرى يناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز اللمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكلهدن چيقوب بواولكه يى كشف ايلدى وانده اولان مال والتونى پرومالنه غالبدر ديدى بيرى رئيس بحريه اولنده پورتقال كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بركناره واردى وبيجه عريان ادم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدراوقلر اتارلردى اوقلرى تخشدن وپيكانى بالق كوكتدن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بو بيوزلى وكمى تمتن قوش كبى اوتر وبعضيسى النده بركوزلى وكمى فيل كوشلر وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قوپروغى واردر يو حكايت ايتدوكنى نقل ايدرلر لكن وقوعنده نظر واردر فى الحقيقه دريانى ايق التنه الوب اكثر مواضع دنيايى كزنلر بويوك جزيرهنك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدر دكميدر هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمينى بونك عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بو خصوصه تنبيه اولنشدر وصورتى بودر

فصل ١٠ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات

حكماء اسلام عالم كون وفسادده جارى اولان احوال وآثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى اثبات ايدوب ديديلركه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدر ومؤثر حقيقى انجق جناب بارى واثلر سببدر وموالبد وعناصرك خصوصا كرهٔ خاكك نجوم وافلاكه ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك وبلدلردن هربرى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر وبو علاقه بلادك مثلثات بروجه نسبتى در و مثلثات بروج اولدر كه سكزنجى فلك منطقهسى كه دائرة البروج در اون ايكى قسم قلنوب هر برينه برج ديلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات

اخذنده

106

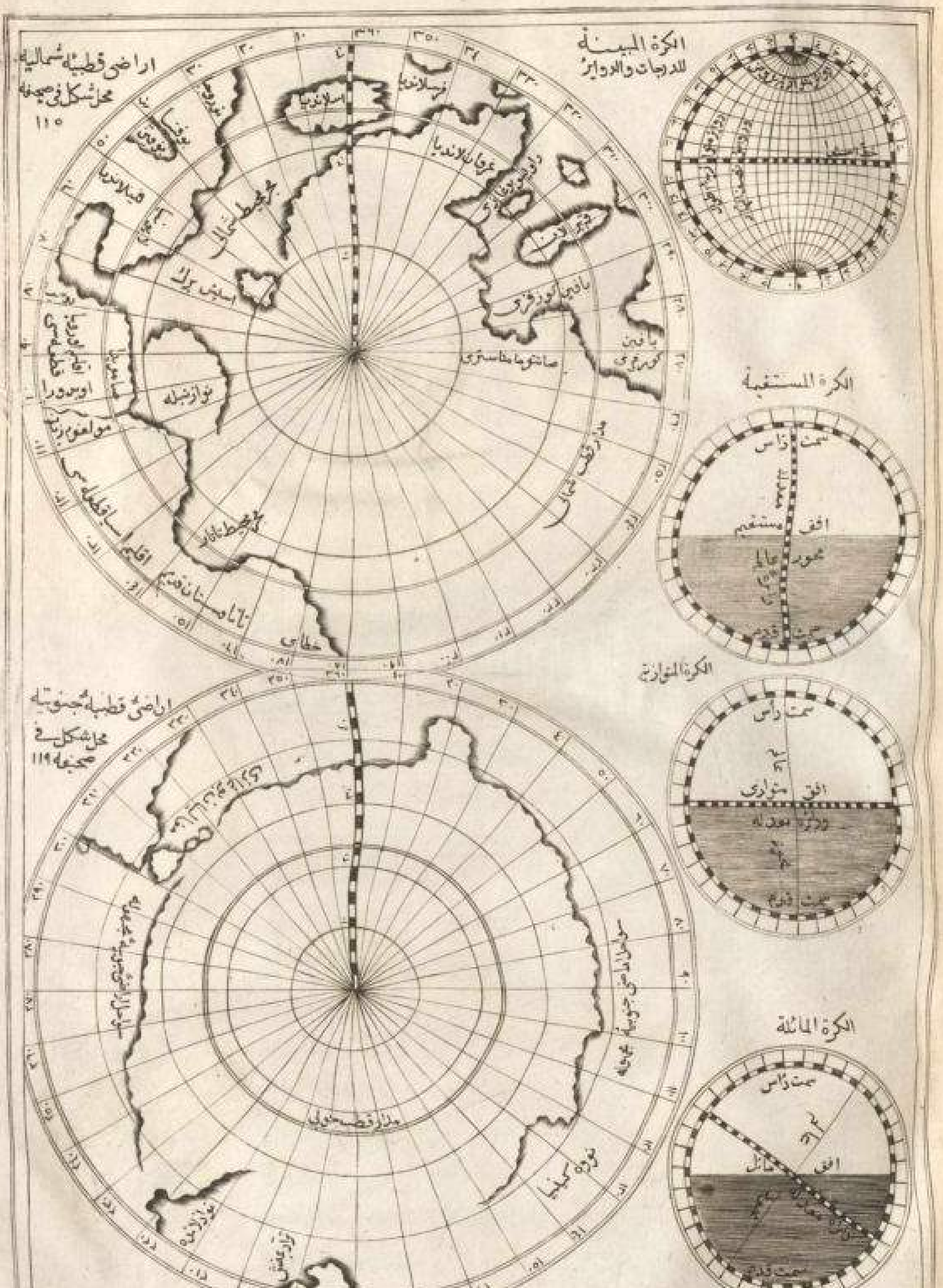

اراضى قطبيه شماليه
محل شكلى في صحيفه
١١٥
الكرة المبينة
للدرجات والدوائر
الكرة المستقيمة
سمت راس
افق مستقيم
سمت قدم
الكرة المتوازية
سمت راس
افق متوازى
سمت قدم
الكرة المائلة
سمت راس
افق مائل
سمت قدم
اراضى قطبيه جنوبيه
محل شكلى في
صحيفه ١١٩
مدار قطب جنوبى

اخذندن توالی بروجدن هر اوج برجك دوردنجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدی جوزا میزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوی الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذکره وناری وشمالی درجهاتدن شمال ایله دبور مابینی بوکا
منسوبدر بروج مذکوره بیوت شمس ومشتری ومریخ اولمغله بو مثلثه مدبری کوندز شمس
وکیجه مشتریدر مثلث ثانی بروج مؤنثه وترابی وجنوبی درجنوب ایله صبا اراسی بوکا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذکره وهوائی در بیت زحل وعطارد اولمغله مدبری کوندز زحل کیجه
عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوکا منسوب اولور مثلث رابع بروج مؤنثه ومائی وبیت زهره
وقمردر جنوب ایله دبور مابینی بوکا منسوب اولور مدبری کوندز زهره وکیجه قمردر کذلك ربع
مسکونی دخی مثلثات بروجه مشاکل دورت قسم اعتبار ایدوب هر برینی برینه منسوب
قلدیلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساکن اولان
طوائف وامم مثلث اولده اولان ریاست سببی ایله اکثر امرده جری وسرکشلر در غالبا
استعمال سلاح وسیاسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چون کیجه
ومریخ تدبیرده مشترکدر ومثلثك اجزاء متقدمه سی مذکر واجزاء متأخره سی مؤنثدر
بو قوم اکثریا عورتلری امرنده تغافل اوزره اولوب غیور دکلردر وذکوره نسواندن ارتق رغبت
ایدرلر خصوصا انکلیز وجرمانیا یعنی نمچه برج حمل ومریخه مشاکلدر اول اجلدن سکانی وحشی
ومتهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بکزر وبلاد ایتالیا یعنی روما اولکه لری وبلاد غالیا یعنی
فرانسا ولایتلری سچیلیا اطه سی اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اکثر سکانی اصحاب
سیاست واهل ریاست اولمق اوزره در وبلاد اسپانیا وپورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر
اول اجلدن اکثر سکانی صف دل نظیف وخلوق اولور بونلردن صکره وسط مسکونه
قریب اولان بلاد ماقادونیا یعنی روم ایلی وبلاد تراسیا یعنی استانبول اطرافی وکرید وقبرس
وآسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی وقره دکز واق دکز نهایتلری اراسی کرچه مثلث
اول بلادی حدودنده داخلدر لکن مثلث ثانی یه مشاکل طوتلوب بونلر تدبیرنده زهره
وعطارد مشترك اولمغله سکانی اکثر صورت وسیرتده معتدل وبری برینه قریب صحیح المزاج
اصحاب سیاست واهل ریاست شدت وحریته مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ ومشتری
اولمغله تعلم علم ایدرلر جهاد وموسیقی یی سورلر ونظیف اولورلر مدبری زهره اولمغله غریب
دوستلردر خاصه ماقادونیا وقسطنطنیه جدی ایله زحله مشاکلدر اول اجلدن کبراری
ملك وریاست اصحابی اولور قسم ثانی اسیادر بونك بلادی مثلث ثانی یه نسبت اولنور چون
بو مثلثه نك مدبری کوندز زهره وزحلدر سکانی بو ایکی کوکبه عظیم اعتبار ایدرلر زهره یه
مشاکله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحرکت وجماع نسوانه حرص عظیم وعدم ستر ووقاحت
وذکوردن عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزینته میل ومحبت وبدنلری تدبیرنده
رفاهیت واکثر احواللرنده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبیعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرردر لکن زحل تدبیرده مشترك اولمق اقتضا ایدرکه نفسلری مؤثر وقوی حربلو
شدید علوهمم اصحابی اولەلر بو اقلیمك مثلثه مشاكلهٔ کلیه سی حکمی بودر لکن اجزاسنك
دخی علی الانفراد نسبتلری حکمی بو وجه اوزره درکه بلاد عجم ثور و زهره یه منسوب
اولدیغیچون خلقی اکثر منقش لباس کیرحتی قیصلری بله ساده دکلدر بابل وجزیره
یعنی فرات ایله دجله اراسی وبغداد اولکه سی سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنك
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدی وزحله مشاکل اولمغله اکثر خلقی بد اخلاق
وکریه المنظر وسنخ آلود کنود وعنود اولورلر ووسط مسکون اولان بلاد ایدومیا یعنی قدس
سواحلی وبلاد سوریا یعنی شام مملکتی وجزیرة العرب حجاز ویمن مثلث اوله مشاکلدر
بونلرك مدبری مشتری ومریخ وعطارد اولمغله سکانی اکثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مکروخدعه وجبن وامورده تهاون انلرك شانندندر وعربستانك معمور یرلری قوس ایله
مشتری یه منسوب اولمغله اول دیارلر اکثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونیا
تسمیه اولنان شرق وشمال طرفیدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اکثر بلاد ترکستان
وکرجستان ودیلم وماوراءالنهر وختا وختن بو حصه یه دوشر بونك مدبری زحل ومشتری
اولمغله اکثر خلقی حکیم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربیجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقی اکثر حرکت وشرت وخباثت اوزره در ماوراءالنهر سمتلری دلو
وزحله منسوب اولمغله اکثر خلقی وحشی وغدار اولور سایری دخی اکا کیدر قسم رابع افریقادر
بونك غرب وجنوب جانبی اولان لیبیا واراضی مصریه اولان اتیوبیا ومغرب دیدکلری
موریتانیا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبیرنده کیجه مریخ و زهره مشترکدر
خلقنك ملوکی امورینه عورتلری مداخله دن خالی دکلدر رجال ونسا اکثر امورده اختلاط
اوزره اولوب برعورتی بر قاچ کمسنه تزوج ایدرلر وارلری زی نسادە مزین کزرلر اکثری کاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلی افریقیا سرطان وقمره منسوب اولمغله اکثر اهلی اصحاب تجارتدر ودیارلری
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصی سمتلری عقرب ومریخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلری سباع اخلاقنه یقیندر وحشیلردر اکثریا مشاجره وخصومتدن خالی اولمزلر یری
برلرینی قتلدن تحاشی ایتمزلر صعید وحبش ممالکی تدبیرنده زحل ومشتری وعطارد مشترك
اولمغله اول دیار خلقی آیین مختلفه اوزره اولوب موتالرینی تعظیم ایدرلر وشارحدن کلن حکامه
متابعت ایدوب جماعه منهمك اولورلر وبونلر نفوس ضعیفه اصحابی جبان وذلیل قومدر بلاد
اسکندریه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اکثر خلقی فهم وادراك اصحابی اولوب
اسرار مکتومه استخراجنه وتعلم علومه میل ایدرلر حبش دیارلری وسطی دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقی اکل لحم وسمکده مائلدر عیش وعشرتلری بهایم مثال اولور بو محله کلنجه
مقالات اربعه ده بطلیموس کلامنك خلاصه سیدر بروجه منسوب اولان بلاد مفرداتی
دخی کتاب مزبوردن وبعض معتبرات کتب نجومدن نقل وانتخاب اولندی حمل بلادی

فارس

فارس آذربیجان فلسطین وقره دکزکارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلترا طه‌سی وغالیا وجرمانیا واسوج ولایتلری در ثور بلادی قبرس
وبحر رومده اولان جزایر صغار وکردستان وکرجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرسوس ومسینه اطه‌سی وروس وله ولایتلری در جوزا بلادی
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین
وکرمان وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمینیهٔ کبری ولایتلری در
سرطان بلادی افریقا وفس وجزایر وتونس وقدس وچین وترکستان
وغرناطه وقسطنطنیه وونديك وجنوه ولایتلری در اسد بلادی شام وملطیه
ورها ونصیبین وسند ودمورقپو وپولیا وروما وقسطنطنیهٔ غرب وپراغا
ولایتلری در سنبله بلادی موصل وجزیره وفرات صویی ایله اق دکز اراسنده
اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودارملك حبش وصنعا وسوس اقصی
وطنجه وجزیرة الخضرا وکریت ولایتلری در میزان بلادی مکه ومدینه وبلخ
وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلادی حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزایر غرب وطربزون وطس واماسیه در قوس
بلادی اسپانیا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودین وموره ولایتلری در جدی بلادی حبش وهند وسند وقومس
وغور وکابل وعمان واهواز ومکران وماقادونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر
دلو بلادی چرکس وروس وزنکبار وکردستان وحبش اورته‌لری وفرغانه
ورأس العین وسلطانیه وغزنین وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلری در حوت
بلادی طبرستان وسمنان وپورتقال ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی
وجزیره‌لریدر فصل ١١ در بیان سکان جهان باعتبار ادیان فصل مزبور کتاب
اطلس ترجمه‌سی اولان لوامع النورك یوزاللی التنجی فصلی در مناسبتله بو محله یازلدی
نهایت میرقاتور اطلس‌ده کندی دیانتی مقتضاسنجه طرح وتقسیم اتمشدر بز بو کتابده
مقتضای اسلام اوزره تحریر اتدك مزبور دیمشدر دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه
معلوم اولدیکه نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه بر معبوده عبادت ایدر وهم بر بیانی
ووحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه سلفده یازیلنلر طورسون بز سیاحتمزده
نره‌یه واردق ایسه خلقنی بر ردولو معبوده طپار کوردك سلفده قدماء اجبسیان
یعنی مصر قومی اوکوزه واته وپلانه وتمساحه واغجه‌یه وکوپکه وقورده وکدی‌یه
وبوق بوجکنه طاپوب بونکا بکزر بیانولری معبود یرینه قورلردی قدماء سوریان
یعنی شام اهالیسی بر یالغه عبادت ایدرلردی اول بالق کتب قدسیه‌ده داغون اسمیله
مذکوردر صور وصیدا خلقی بعل نام بوته طاپارلر دمیاط اهالیسی صوغان وصرمسقی

معبود اتخاذ ایتدیلر فرس قومی کونشه وآتشه عبادت ایدوب یونانیلر وروما نیلر بو بابده جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلرجنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه ایتدکلرینی صنایع وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بونده نصکره معبوده جنسندن بری عباد نزدنده مبادا ترك واهمال اولنمش اولهدیو اهتماما عموم اوزره جمله مجهول معبودلره برمعبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقانك معبودلری نیتنه وسائر نامعلوم یرلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت ایتدیلر لکن بو جمله باطلدر ونکری براولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقله بلنمز تکرینك اراتنه کوره اولور زیرا کندی ذاتنی ونه کیفیتله عبادت اولنا جغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت ایتمش اولور پس احتمالات عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلورکه معبود یا حقیقی یا غیرحقیقی اوله معبود غیر حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس اقسام اوچه منحصر اولدی بواوچ قسمك اولی معبود با لحقه شرعله عبادت ایدنلردر انلر مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیرحقیقی یه طپان عبده اصنام وکواکب وعبده ارواح درانلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بودخی امور کلیه فندن اولمغله سائر فصول اوزرینه تقدیم اولندی بوندن نصکره باقی جزئیاتی شرحنه شروع اولنور تنبیه معلوم اولهکه اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپاده یازندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدن نصکره اوروپا اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل ایدوب کویاکه همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك ایتمشلر نفسنده اول دیارلر مسافه بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام کلیهدن صکره اماریقا تفصیلنی اجمالندن فصل ایتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی اماریقا بیانی تمامندن صکره اوروپایی بعده آسیا وآفریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم کلیهدن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفهده آماریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقلی ایله کتابی تمام ایتدی ترجمه سنده لوامع النوری بزانك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا واوروپا وآماریقا صحیفهلری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه کتب مشارقهدن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم

حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيتله نقل وحركت ايدرك ابتداء جزاير
شرقيه دن انتهاء سواحل غربيهٔ امريقايه منتهى اولور ان شاالله تعالى كمال كرم الهى دن
متوقعدر كه بو طريقله توفيقى رفيق ايليوب اتمامنه ايرشدره فصل ۱۲ در جزيرهٔ ياپونيا
جزيرهٔ مزبوره چين درياسنده ابتداء جزاير شرقيه در اسمنده ياپون و چاپون و ياپان و ياپن
لفظلرى استعمال اولنور سلفده آكا خريسه درلردى ميرقاتور آكا النوتلى اوروپا معناسنه
اوروپا خرسونتو اسمنى اطلاق ايدر بو جزيره نك شرقده حد غربيسى يوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چين وحد شرقيسى يوز يتمش التى درجه طولده براق دريا معناسنه نادع
ورميلو كارلرى وحد جنوبيسى اوتوز بر درجه عرضده سيام اوقيانوسى وحد شماليسى اوتوزيدى
درجه عرضده لونزا كوزول وآنيا اولكه سى كارلرى اولوب كنديسى شرقدن غربه جرمانيا
ميل ايله يوز اللى ميل ممتد والتمش ميل قدر عريض بر جزيرهٔ كبيره اولوب لونسو نك
طولى بيك التيوز ميل عرضى طولنك ثلثى قدردر بو بحر ايلدى طرف غربيسنه ملاصق
شكلنده بو حدود ايچره جنوبدن شماله ممتد طولانى اقسمن نام جزيره دخى واردر بو جزيره نك
طولى التمش ميل وعرضى اوتوز ميل اولوب ايكيسى اورته سنده طولى اوتوز ميل وعرضى بش
ميل افسيقوقم نام بر جزيره دخى واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غيرى اطرافنده اون بش
قدر وسط جزيره كه كيمى معمور كيمى خرابه درلر اندن بعض بو جزيره لردر جزيرهٔ فراندو وسط
بو جزيره ده ياش شهرى بو اسمله تسميه اولنور جزيرهٔ ياقاسوما جزيرهٔ آس ياس جزيرهٔ سيزى
جزيرهٔ آيرا جزيرهٔ تكودى جزيرهٔ يانوس سوما جزيرهٔ قانسونغا جزيرهٔ قاندا جزيرهٔ
غوتو بعض راهبلر نقل ايدر بو جزيره ده كوپكه بكزر برجانور واردر سنلرى برحدده واردقده
ميل طبيعى ايله دريايه آتلوب قلج بالغى كبى بر بالق اولورلر جزيرهٔ هيو جزيرهٔ مياجيما جزيرهٔ
لوزا ياپانك شمالنده در خلق مالاقايه كلورلر بونلرك مجموعى چين كنارندن اوچيوز ميل قدر
بعيددر پس بو ياپون اطه سى توابعى ايله التمش دورت حكومته تقسيم اولنور كيمى سلطنتدر
باش ملكى مياقو در ايكنجى اطه طقوز حكومتدر معتبرلرى بونغو وسوكن وقنايمن كه بونجن سلطنتنه
تابعدر اوچنجى اطه نك دورت حكومتى واردر احوال سلطنت بو جزيره سلطنتى اوچ كيمسه يه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزيره اولان مياقو نام شهرده اوتورورلر تدبير امور جمهور جمله
انلرك النده در انلرك بيوكنه زازو ديرلر پاپا كبى احوال دينيه مسلطدر عزل ونصب
ايدروكندينك بر اهل ودا خليفه سى واردر بو زازونك آيينى بودركه طبراقدن ياپلمش
اوانى استعمال ايدر هر آيده هلالدن بدره دك اورج طوتر اورجى عظيم پرهيزدر اول زمانده
اقلر كبرو عورته وارمز بونك عورتى برو حسيب نسيب اولق كركدر بدردن صكره
افطار ايدوب قرمزيلر كيوب عيش وعشرت ايدر شكاره دخى كيدر چپلاق اياغى ايله ترابه
طوقنمق بو كاجرم عظيمدر بوندن اوترى معزول ايدرلر بونك خاصى يوق توابع وخرجى
چوقدر لكن جاپان بكلرى انك جمله لوازمنى وسعت اوزره كورورلر كيجه كندى وجودى

محافظه سنی بر مخصوص صنفه احاله ایدیجه یاممز اول اجلدن بونلك هر سنه کون باشنده بر صنمی
واردر دوراید راکنجیسنده و واوده بر لرخلقك مناصب ومراتب پایه لرینی کورر عزل ونصب بوکا
مفوضدر جاپان خلقی قدر دیانده بر پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر دینلسه مزیدر هر کسك
پایه سنی استحقاقنه کوره تعیین ایدوب بر علامت دوران مهر برینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بکلرینك ایلچیلری بونك یاننده اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر کتورورلر
بو هدیه لردن آکا مال فراوان حاصل اولور لکن خاص وظیفه سی آزدر بو اولدکدن
صکره برینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی یکر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوهاتنا مادیرلر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبیرینه موکلدر جمله جاپان بکلری بوکا اطاعت ایدرلر بکلر اون دورت
مستقل ومکلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض خرده بکلر وحاکملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن کلورلر بو اون دورتك دخی اوچی
باش وغوغه بکلری در سلطنت تدبیری مدبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کوررلر
بو کوهاتنا ملك طفره سی واحتشامی بر مرتبه در که اوروپا قراللرینه بکلر وایچ اوغلانلری
اکثر بکزاده در وسرایده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر متعین در سابقلر کوهاتنا متنصر
ایدوب سائر بکلر انی اولدردیلر ویرینه یکن نصارایی قتل ایلدی سائر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حکامدر که بکلر بکی وبك مقامنده انلرك باشنده مطلق
تونوس واشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایکنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
وصقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزره یکمزلر تزوج اتمزلر ومالته بکلری کبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر و بونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلر ومکلف
اقادمیالری واردر بونلر اکثر رفقاسیله شهرده رهبانسلری ایله ساکن اولوب تعلیم وتعلم ایدرلر
اکثری برهمن رأیی اوزرینه در ومعبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باش مدرسه لری یاهدو نام شهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تحصیله برزبلر درجه سنه وارورلر بو رتبه اربابی غایت مرغوب ومعتبر در و بونلرك
علم اوتوقی اولمغله مسائلدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلر که بعض بونزیلر اولدکده بر روزکار
چقوب جنازه سنی هوایه کتوروکیدر که وغز اولور ظاهرا بو دخی اکاذیبدندر لکن شیخ
شفا اخرنده دیدیکی کبی سز انشدیکات خوارق فسحهٔ امکانده ترك ایله ضرر
کورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان واکابری مرتبه سیدر بونلرك ایکی مرتبه سی
واردر بری عابدلری اعیان بلاد ایکنجیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقرار در نقدر رفقه
اولورسه پایه سندن اینمز و نقدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب زماننده جنك امورینه امداد ایدرلر دوردنجی رتبه تجار واهل صنایع مرتبه سی
بشنجی مرتبه رعایا یاوا کچیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی شفقه د عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بودیارده مجرمی نفی ویا قتل ایدرلر نفی دن خفیف
جزا یوقدر

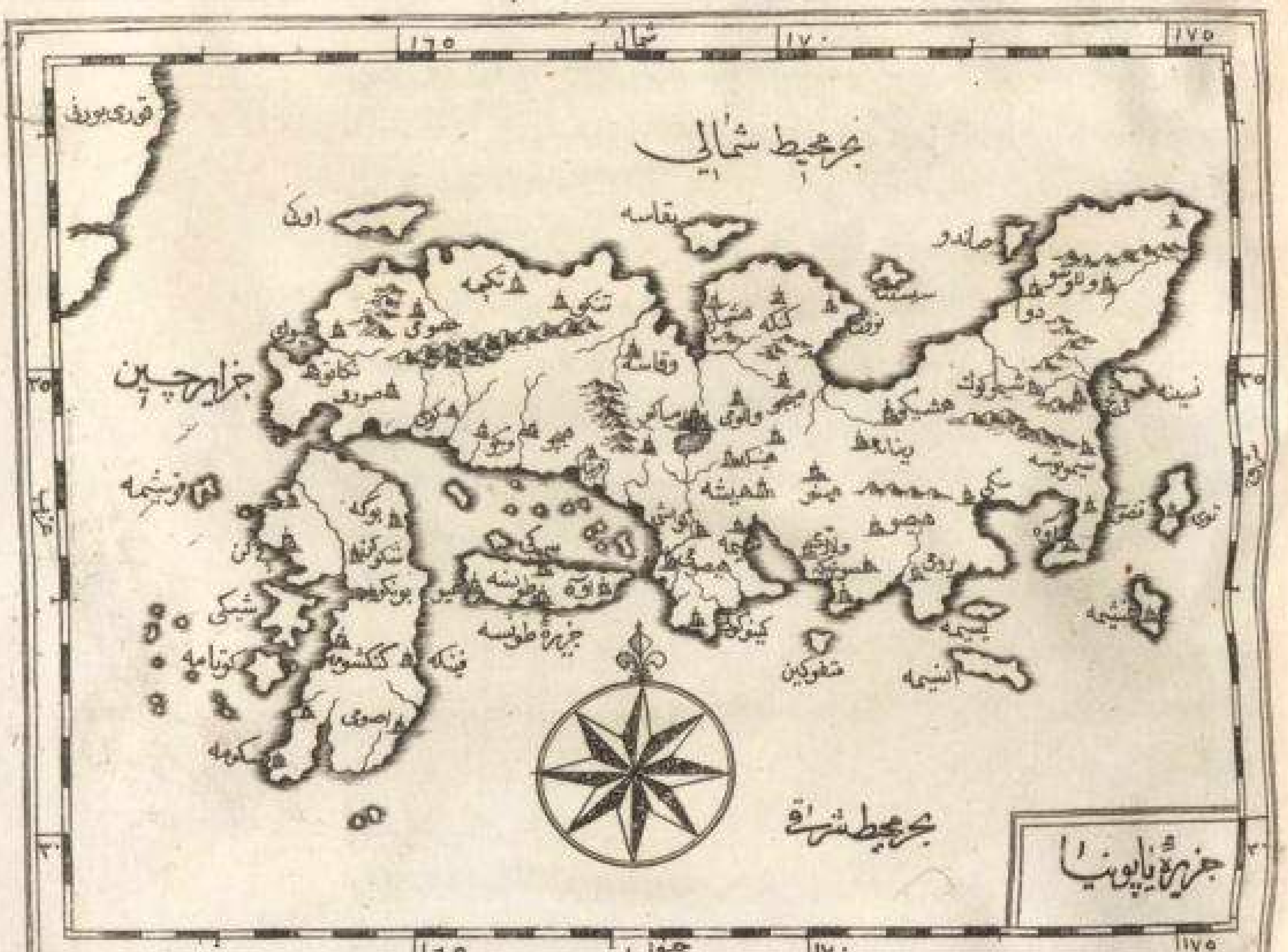
شمال
١٦٥
١٧٠
١٧٥
بحر محيط شمالي
جزاير چين
بحر محيط شرقي
جزيرهٔ ياپونيا
جنوب

١١١

جزایوقدر سارق عریه ایله کزدروب تشهیر اتدکدن صکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سایر مجرملك خبری یوق غالبا ایکن بوینی اورررلر وقاتلی کندی الیله اولدررلر
دعوالری اوزاتمیوب تیز فصل ایدرلر و بونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلر طشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبده اصنامدر امور اخرویه ده فوتوقی نام بوتلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینك باشی ایکی
بیوك پوتدر برینه آمید اوبرینه زاقادیرلر بونلرك لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقا بر کیسه ایدی طوغدوغی زمان وآ فریلانلر هواده او چوب ایاغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره برکتاب وردی که ایچنده نیجه وصایا یازلمش ایدی آمیدا دخی
ارانده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کیتمك ایچون بونلره ولینه کندیلرینی اولدوررلر کاه دریایه اتارلر کاه برقیادن
اوچارلر مغاره یه کیروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بو دیار
خلقنده قوابل وازکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیجه یرلرده
مدرسه لر و یانوام شهرنده بر مشهور اقادمیا واردرکه اننده طلبه نك باش معلمی که
بونزیلردندر عظیم دارات وشاننه اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر و بو قوم نام
شهرده جزویتا دیدکلری معروف رهبانلرك بر اقادمیاسی واردر انده بو جزیره اهالیسی
پورتغال دیلنی اوکرنورلر او رو پادن وارنلر دخی جزیره خلقنك لسانی تعلم
ایدرلر بونلرك لسانده غایت اختلاف واردر جمله نك دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر بر معناده نیجه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر وار و عورت وصبیان
لغتلری واستعمالری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر و بر نوع لغت وقلم واردرکه برحرف بر جمله یه دلالت
ایدر وبالجمله بو جزیره لغتنی بیلنلر سایر السنه دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقت ایله زمان مدیدده تحصیل اولنور و بونلر حروفی یوقاریدن اشاغی یازوب یمین
و یسار سطرلرینه تعجب ایدرلر افرنکی کتابلری یاصارکندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر انجق چین وهند خلقی کورمکله دنیایی چاپون وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صاندیلر و بونلر اسکی مصرلیلر کبی رموز حروفی استعمال ایدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر شویلکه قدر حرف در چاپان وچین علماسی
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر و هیچ
بر قوم حرفته بکزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتغال
طائفه سنك تجارتله اطه یه عظیم سفری وترددی واردر وافر انجوه آخر ذی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بو جزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن اراز‌لرنده دراز قد وجسیم
اولمق عظیم معتبردر عسکریسی اکثر بونوعدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر وبونلر صقاللرینی بر زفرقوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بوجزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسه لرنده بر زیرجم قورلر واوسطی باشنك یاریسنی یولارلر واوغلانجقلر باشنك
اوکنی یولارلر وجمله‌سی یاننده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعاردر جمله‌سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر وبونلر اق ومشکل وجمیل اولورلر دوشك کبی قبا وپاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتورلر ویاترلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قبادرلر وبونلر اچلغه وصوسزلغه واسی‌یه واویقوسزلغه عظیم صبر وتحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت بردده بیله ارماقلره صوقوب یقارلر تمه‌دن
کسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلر وشکاره الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفور ومکروه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اکابره خدمت‌ه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایکیدن قاشلر کبیر وباشدن ایاغه دك
اورتونوریاپوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمشدر ارلری عظیم ظرفه ایله ملبس
ومسلح کزرلر وبونلر چیق خلق کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدردیو قومزلر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیز اوزن اوتوروب ایکی چتال چبوق ایله الوب یرلراللرینی بولاشدرمزلر
وبساطلری کرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلردریا
کنارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات وپرنج وبالق ایله کچنورلر اکابری اکثر
شکاراتی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامده سفره بی بوزوب
وکشه ... ورلر ... اکنه برر ادج وباصنو براغاجندن یاپلمش طباق قویوب هر طعامده
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون براده‌سی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی بیغوب برر زینت ایچون سرو بوداقلری دیکرلر وبشمش قوشلرك برونلرینی وایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر وبونلر اوزوم تربیه‌سنی
وشراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه کبی برنوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
شفقنه ایچوب اوضاع غریبه کوسترلر ومسافره رعایت ایدرلر وبونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
بلمزلر صوبی قیناندوب ایچنه قیا یا خود خیام دیرلر برنوع اوتك غبارنی قورلر وکمال رعایة کندی
اللری ایله بشر ررلر واول مصاحبت ایچون هراوده برکوچك اوطه واردر برمسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر وفنجانلر وتسبلر
اتمشلردر جمله‌سی حاللوحالنجه بوشربتخانه آلتی ایله افتخار ایدرلر وبونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغنی استعمال ایدوب موم یرینه چره وبعض یولرده صمان صاپی یقارلر
احوال

احوال بلاد بوجزیره نك بیوك مكلف شهرلری ومنتظم شهرلری واردر اكثر وسطنه واقع
اولمشدر دارملكی میافونام شهردر بركولك كنارشمالی سنده اوتوز درجه عرض ویوز التمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یكرمی برمیل غایت بیوك شهر ایدی
اما بلاد فتنه لرندن وجنكلرندن اكثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لكن بو باقی
غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محكمه سی انده اولوب اوچ كسه محكمه یه
مؤكلدر اوشاقا بیر معتبر ومعاف شهر اولوب خلقی اغنیا ومالدار ومجمع تجاردر انده اولان
بازركانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوكلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسكر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم كلدكجه شهره بر ر ایكیشر كیروب كر وطشره كیدرلر بونغوم
بر اولكه نك دارملكی و باش شهری بیوك شهر اولوب برمناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوقدر مدرسه سنده جاپان دلنی وجاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانی تعلم ایدرلر ودریا كنارنده
بر ایو اسكله سی واردر قویا اهالی بیننده قونبوداسی دیمكله معروف صنمه مخصوص بر شهر
اولمغله جمله بكلر واعیان انده دفن اولنورلر اكر دفن میسر اولمزسه باری بردیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده كتورررلر اكا بناء كه بر كسه برجزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه واول قونبوداسی استعمال اتدكلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
ودیرلركه مهدی منتظر كبی هنوز اولمدی بر قبر قازدروب ایچنه كیردی وغایب اولدی كیرو
چقار واول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب یوزیلر كروهی ازدحام ایله خدمتنه رغبت
واعتكاف وعبادت ایدرلر فیونغومیاقودن اون سكز فرسخ یرده بر شهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن برقسمی یره چوكوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق وتخریب
اولنوب ازقلدی اما نغوزاكی بر بیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیكن
وفونالوم وتوسا مشهور ومعتبر شهرلردر باقیلری لورنسو كتابنده بونلردر قونغوسیما
دریا كنارینه قریب بر شهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمكه باشلدی قاقاتا بر عظیم
بندردر دوقوسودا و بونغو اطرافنده زواو ومانفاتی و بونجن وچیقون
وبوامی وتاین غو ودوخی وزیما وفیانو یاما اكثر بو ولایتلرك بویلری بونده
ساكن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغود یعنی صنم كه بیوكلكده رودوس قولو سوزنه غالبدر
بری دخی مونس كیكلری چوقدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر كنارنده بر بیوك كولدركه
ایچنده اولان بی حد بالقلری بوتلره وقف ایلیوب هر كون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
نغزو وتونوغاتو واو وباد ومینی وقاواچی توسون طائفه سنك باش شهری بندر و بونزیلرك
باش مدرسه سی انده در آكوتیا تجارمجمعی بر مشهور شهردر لكن جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدتلو زه اولور بوجزیره نك وافر اسكله لری واردر جمله دن اوخینوقامانوس نام

اسكله‌سی مشهور ولیمان اولوب هر زمان انده وافر كمیلر جمع اولور   احوال ابنیه بوجزیره‌نك
مكلف معبدلری اركك وذیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری و معظم و مزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقل اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته‌لر ایله
اورتلمشدر كذلك ایش اولرینك دوانلری التون صفحه‌لر قبلو مرصع و مقرنس‌در
بوعصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو بر غریب و مكلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش و هر حصیرك طولی سكز قارش و عرضی دورت قارش ایدی
وكراسته‌سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی وایچ پسنده اولان
تكلف و زینت تعبیر اولنور دكل ایدی و بو سرایك قصری اوكنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایكی طرفی بری برندن منفصل یوكسك قله‌لركه هر بری اوچر دوردر طبقه بنا
اولنمش ایدی و بو كابنزر اونده نیچه مكلف بنالر چوقدر   لكن بوجزیره‌ده زلزله اكسك اولمغله
اكثر بناسی اغاجدندر و جابجا مكلف طاش بنالردخی واردر   انهار و جبال بونك بر قاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع البحه‌لری واردر و میاقو شهری كنارنده بر بیوك بالقلی كول واقع اولمشدر
اكثر اطرافی بوزیلر باغچه سیدرو بر مرتفع طاغلری وافردر جمله‌دن ایكیسی مشهوردر وغایت
مرتفع اولوب برسنك ذپه‌سندن مدام آتشلر چقار وانده شیطان بر منور بولت ایچنده بعض
ریاضتكش عبده اصنامه كورینور وارروب اوكنده تضرع و نیاز ایدرلر و برینه قجیه نیاماد یرلر
بر قاچ فرسخ یولنلردن یوكسكدر   آب وهوا و نباتات و محصولات و حیوانات بوجزیره‌نك
آب و هواسی خوب و صحیحدر لكن بردی شدید اولور یری اوقدر منبت و محصولدار
دكلدر ایلولده پرنج پچرلر و اكثر آكابری ارپه و پرنج اوشدن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای پچرلر وانی بر جنس بوچیچها ایدرلر   لكن برنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون و كومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك متاعنی كندویه چكر میوه‌دار
اشجاری سائر دیار كبیدر نهایت بر بر عظیم اردج اغجلری غایت اوزون و یوغون اولور
كمی سرتلرینی و بیوك بنالردكلرینی اندن ایدرلر غریبه میوه‌لرنده بر جنس یمش اولوركه
خرمایه بكزر و اغاجنك بر غریب طبیعتی واردر رطوبت سوء مزاجه طوقنسه فی الحال
یوروشور وصولار كویا كه سمدرانی بوطریقله اصلاح ایدرلركه قپاروب كونشده قورودرلر و یری
چقوردایدوب قوری قوم ودوكلش دمر بوقی دوكرلر وانی دیكرلر فوری تازه‌لنور و پیراق
ویرر اولكی لطافتی بولور و بو داقلری قرلمه‌دمور چویلر ایله بغلرلركه الاول طوتار
وبوجزیره‌نك حیواناتی كرك انسی كرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری كزرلر قیون
خنزیر طاوق و قازو قورد و طوشان و كیك وانواع طیور خصوصا دراج و كوكرجن و بلدرجن
وسائرلی حددر نتمه سلفده بوجزیره‌نك دایرنامبر پادشاهی وار ایدی امن و فراغ
امتدادی ایله عیش و عشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بكلر اكا سر فرو اتمیوب هر كس
كندی

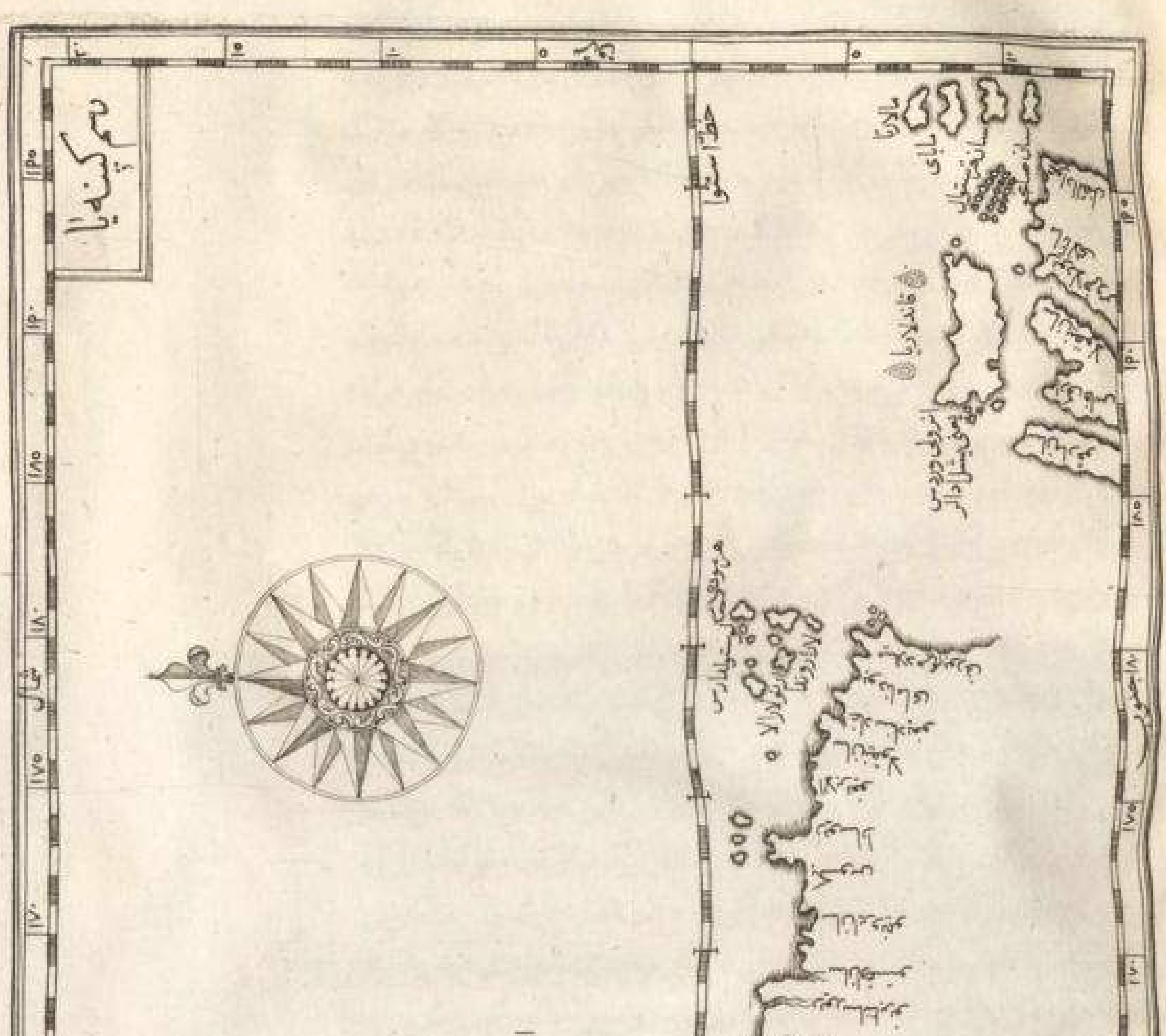

کندی اولکه سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیکله معروف ایکی باش حاکم بونی اورته دن قالدروب
برینی دخی قتل اتمکله برسی تغلب و تفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا آکاتیقوسا اما
دیرلر بو جزیره بی بعض پورتقال بزکشف اتدك دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشف
ایدنلرك بیاننده یازارکه آنتونیوس مورا و فرانسس کوس وغیری قپودانلر میلادك بیك
بشیوز قرق ایکی سنه سنده دودراشهرندن چینه سفر ایدرکن برشدید روزکار بونلری
یاپون اطه سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر و مافه اوس نام مصنف بونك احوالنی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس و میرقاتور اندن نقل اتدیلر و بو محله ایکیسنك نقلندن
ترجمه اولندی فصل ۱۳ در رسم کنه یا خط استوادن اون درجه عرض جنوبی یه وارنجه
و یوز اتمش طولندن ایکیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض کنارلر و اطه لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یادینلدی زیرا افریقیاده اولان کینه یایه سواحلده و آب و هواده تمام مرتبه
مشابه بولدیلر و بو کنارلرك جنوب طرفی ارض جنوبی یه متصلمیدر یا خود بشقه
اطه میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بو قدر کشف اتدیلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنمیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن یودوکوس تجدید اتدیکی بیوك کرهٔ ارض که میلادك
بیك التیوز اون اوچ سنه سنده قلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانهٔ حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ و نقل اولندی کتاب اطلس و بعض قدیم کره لر رسمنده ظن و تخمینه بناء طرف جنوبیسی
ارض جنوبی یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدر لو رنسو ایدر بو یکی
کینه یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه وزنکی در بو ته طیارلر ولایتلرنده
وافر النون اولور دمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیك میل قدر بعید در
وله لوپس اسپانیول میلادك بیك بشیوز قرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکا اطه لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه یی کشف ایلدی سکزییل بوندن مقدم فرلدوس غاله کوس
پرو اولکه سندن قالقوب بو اولکه دن شرقده تره غالقایی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلق بوکا بیوك قپی معناسنه قایله قودیرلر غایت واسع اولکه در اون بش درجه
عرض جنوبی ده واقع اولوب هواسی معتدل و یری محصولدار در اندهٔ وافر التون و جواهر
و طیب بولنور اول اجلدن اسپانیوللر حضرت سلیمان التون کتوردیکی اطه بودر دیرلر
و بو اولکه جنوبا آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی و مردم
خوار در کیمسه ایله الفت اتمزلر و بدنلرینی الاجه نقش ایدرلر و دریلری قالین در عریان کزرلر
بو اولکه صان یاقو مود صان پترو و نولو تیا نام اطه لر و قنده لاره دو کندیلری واردر پورتقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قننده اخر اسملر ایله مشهوردر فصل ۱۴ در جزایر چین و هند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره لری بیاننده در سواحل چین ده کناره قریب طولانی
الشکل قوریا نام جزیره دن غیری و سابقا ذکر اولنان هاپون و کینه یا اطه لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردر که اطرافنده خرده جزائر ایله رسم

کلیسی ایکی صحیفه دن اخذ و صحیفه ده درج اولنوب صکره کلن تفصیله مدخل قلندی مرقتور
واورتولیو جغرافیارنده بو بابده اول مرتبه شرح و بیان اولمغله ورسملری دخی بو رسمه مقصور
اولمغله قاستیلیادن جاقو نام مصنفك بیك بشیوز التمش ایکی میلادده رسم اتدیکی
آسیانك اوچنجی قسمی رسمندن بر مرتبه بسط و تفصیل و سائر کتب اسلامیه دن بو جزیره لر
اخبارینك قصورینی تکمیل اتدك یاشانده رسملرك بری برینه نوعا مغایرتی واقع اولورسه
بعید دکلدر زیرا مفصل هر بر ده مجمله موافق و بری برینه کلیتله مطابق دوشمك امر عسیر
و نادردر خصوصا رسامری مغایر اولمه بر حال کرك تفصیل و کرك اجمال وجود خارجیه
مطابقتدن قطع نظر تقریبدن خالی دکلدرلر و رنسوا ایدر بو جزایر شرقیه سینغاپوار بورننك
اوته سنده آسیانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ایکی جانبنده وافر دریره کلسه
اوروپادن واسع اولوردی بو جمله ده کرچه التون اولور لکن اول سمته سفر ایدن تجار التونه
تنزل اتمیوب کیلرینی ذی قیمت طیب و بهار ایله یوکلدرلر و بونلری جانب شرقدن اولا
انتونیوس دیر بو نام پورتقال قپودانی کشف ایلدی صکره جانب غربدن فردینانندوس
ماغلیان کندی جزایر مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقی اکثر ضعیف المزاج
و قصیر القامه و عقل و ادراکلری مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزیره خلقی سیاه چرده و بعضی اق و بعضیسی مؤدب اولور لباس کیر و بعض جزیره خلقی
وحشی در عریان کزر بعضلری مسلم و کیمی نصرانی و چوغی آیین قدیملری اوزره بوت
پرستدر بو جمله نك رعایاسی بکلرینه غایت مطیع اولوب کوزدکلرنده کوزلرینی یوموب
سجده یه وارر شمس و قمر و سائر کواکب اسمیله تسمیه ایدوب الوهیتی اعتقادنده اولورلر
قلیل العقل طائفه در مرقتور رسمندن اخذ اولنان اون ایکی جزیره لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقونیا ٣ قالامیانس ٤ منداناوه سیرام ٦ جیدولو ٧ سلهبس ٨ بورنوی ٩ تیمور
جاوه ١٠ سندیمه ستره ١١ سیلان ١٢ جزیرهٔ منسس یوز تمش درجه طول و ایکی بچوق درجه
عرض جنوبی ده دوری یوز حرمانیا میلنه قریب چارکوشه بر جزیره در یکی کینه یا برنسه اون
میل قدر قریب اولوب اسپانیادن منسس یکی کشف ایتدکله اکا منسوبدر جزیرهٔ لوقونیا
ضم لام و قاف ایله یوز اللی بش درجه طولده و اون درجه عرضدن یکرمی درجه عرض
آخرینه وارنجه ممتد بر جزیرهٔ طویله در چین شرقیسنه واقع اولوب مابینی التمش جرمانیا
میل قدردر بو جزیره ده اوچ شهر و قلعه واردر لورنسوا ایدر بو کالکینه اطه لری دیرلر وافر
جزایردر لکن ایچلرینده بش جزیره در برینه بیوك لکونیا و برینه کوچك لکونیا دیرلر بیوك لکونیاده
وافر التون و کثیره قماشلر و حریر اولور نیجه ذی قیمت متاعلری خلقی هند سواحلنه کتورورلر
و بونلر غایت منتظم طائفه و چین خلقندن انسانیتلو درلو تنلری بیاض اولوب
کندی ولایتلرینی محافظه ایدرلر بیکانه قومازلر بو اطه لرك سینك شهرندن غیری
شهری معلوم دکلدر بو شهر دریا کنارنده بربند رو شهردر مقدما بو جزیره خلقی بهار

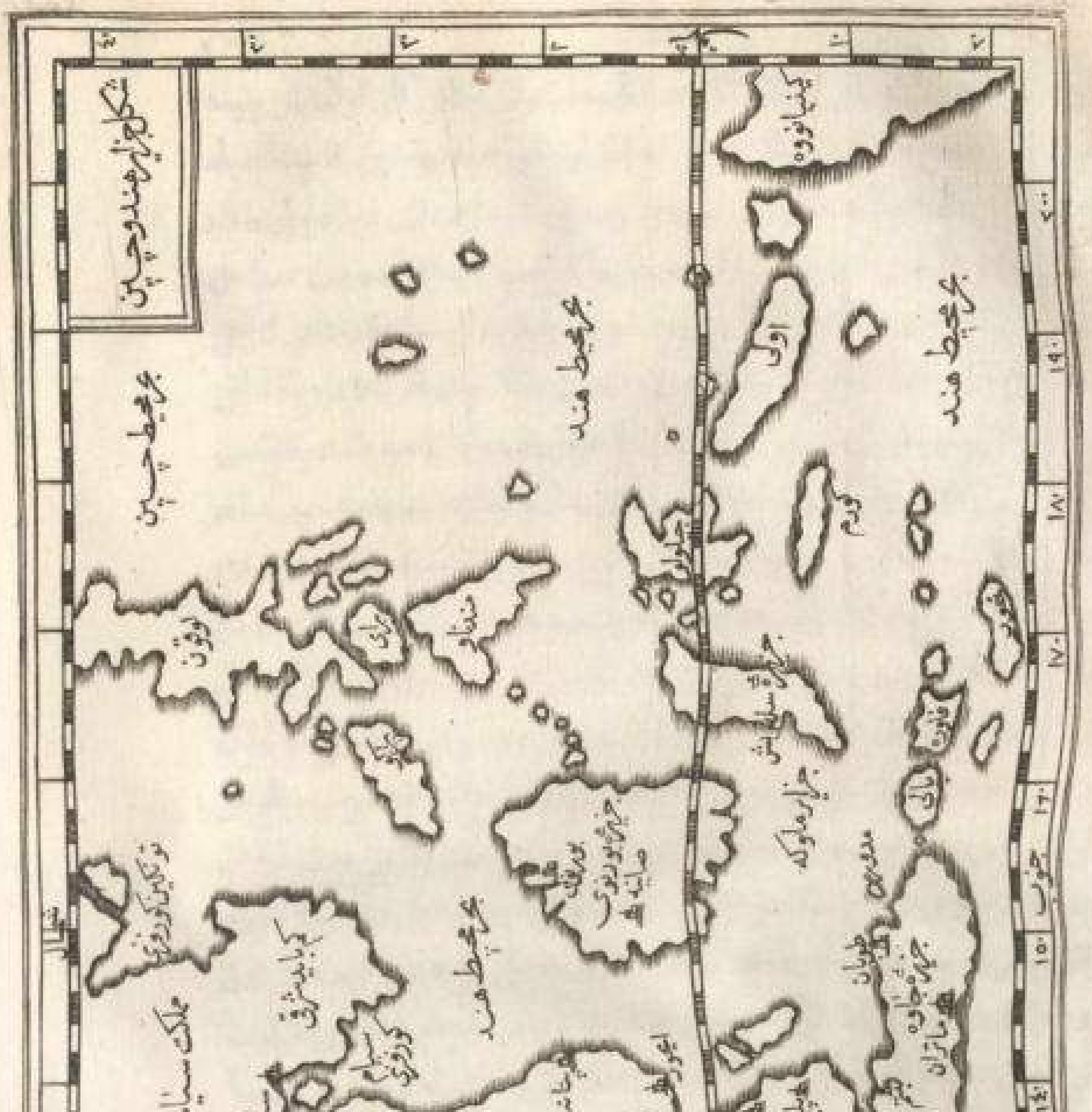
بحر محيط هند
بحر محيط هند
بحر محيط هند

116

الغه هر سنه مالاقه‌یه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولالی کلمز اولدیلر چینه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخی اوراده کتورر جاقو رسمنده بوجزیره فلپینا اسمیله
مسطور اولوب کارشرقیسنده اولان خرده جزایره دخی فلپینا اطه‌لری دیرلر دیو یازلمشدر
تاریخ هجرتدن بیك اون حدودنده پروده مشیقوجا کی اسپانیول بحر سوردن سواحل
چینه واروب بوجزیره‌یه مستولی اولدی لورونسو ایدر بوجزیره‌لر اسپانیا پادشاهی ایکنجی
فلیپوس زماننده کشف اولنوب اکا نسبتله فلپینا دینلدی حالا اسپانیوللر النده‌در بو کا خلقی
جزیرهٔ تنداي دیرلر شهرلری سید ای که طرف شمالنده‌در جاقوموا کا قانغو دیمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقو اکا سیابو تسمیه ایلمشدر رمسان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو یازلمشدر جزیرهٔ قلامیانس یوز اللی اوج درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانی جزیره‌در چیننده قامپیادن شرقه اللی میلدن زیاده واقع اولمشدر بونکله ساحل
اراسنده مثلث الشکل بر وافر دوکندی واردر طقسان جرمانیا میلی اوزونلغی واوتوز میل
قاعده‌سی بوقدر مسافه اراسنده بعض یوللر واردر چیندن بوجزیره‌یه واطرافنده اولان
جزایره سفینه اول یوللردن کچر و بوجزیره چاقو رسمنده مربع الشکله قریب و پالوهن
اسمیله مسطوردر واوج شهری یازلمشدر بری پولو وبری وسطنده پالاهن وبری قرازان
و بوجزیره‌نك جنوبی بورنوی اطه‌سی اولوب اراسی اوتوز جرمانیا میلیدر جزیرهٔ سیرام
یوز التمش بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبیده یکی کینه‌یه قریب شرقدن
غربه انحراف ممتد طولانی الشکل بر جزیره‌در اطلسده پاپواس سیرام اطه‌سی یازیلوب
کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقو رسمنده اول محلده جزیره رسم اولنموب فلپینا
اطه‌سنك غربنده پاپواس نامیله مثلث الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف
اسمیله تسمیه اولنوب یونی صکره کشف ایتمشدر فصل ١٥ در جزیرهٔ جیلولو و ملوکه اون
بشنجی فصل جزایر محیط شرقیدن ژیلولو و مالوقا جزیره‌لری بیاننده‌در اما جیلولو کسر جیم
صغیره وضم لام ایله جیلولو وژیلولو دخی دیرلر یوز التمش درجه طولده خط استوا تنصیف
ایدر مساحهٔ دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیرهٔ عظیمه‌در شرقیسی سیرام شمالی
مندناو غربی سله‌بس جنوبی سنا اون اطه‌لر ایدر اطلسده ایدر اول دیار خلقی دلو ور دیرلر
برقاج اطه واردر بوجزیره‌نك بری درهواسی غایت کرم وسردو بیوك محصولی برنجدر زیاده
وافر اولور ساغودیرلر بر نوع اغاجك اوزینی اتمك ایدرلر واول اغاجك عصاره‌سنی شراب
برینه ایچرلر و بونده بر نوع سیاه تاوق وفرت اوزره اولور که بودیار تاوقلرینه بکزه‌مزو دربا
کنارلرنده فیل بغایتی حددرالرك ای بوزاغی اتمك طعمنه بکزر بوجزیره خلقی ادم اتی یرلر
مرحمتسز نا تراش طائفه‌در لکن لورونسو ایدر اهالیسی محمدیلردر هند جدید تاریخنده ایدر
کشتیٔ مغلیان جلولر جزیره‌سنه واروب انده اسپانیادن بر طائفه بولدیلر مقدما کلوب
بوجزیره‌ده بر محکم قلعه بنا ایتمشلر پس ارباب جزیره اصحاب سفینه‌یه لازم اولامدن ماعدا

بكرمى قنطار قرنفل ويردبلر تقويم البلدانده بوجزيره يوزتمش طولده سيلى اسميله يازيلوب
بعض كتبده سيلا ناميله مسطور اولمشدر نهاية الارب ده ايدر بو سيلا التى جزيره درعلويوندن
برقوم بنى اميه دن فرار وانده قرار ايلديلر و شهرلرى پونكال وسوبا وغونتو ومالبقى وباكور
وسيام مغاكارس جمله التى بلد دردى بو مخالف طول وعرض ايله ذكر ايدرلر اما جزاير مالوقه
كه جزاير ملوك ومولوقا وملوكه ومالوكه دخى ديرلر خط استوا التنده يوزاللى بش درجه
طولده بر قاچ خرده جزيره لردر جيلولونك كنار غربيسى قربنده انكلسله پس اطه سى اراسنده
واقع اولمشدر اطلسده ايدر بو اسم خاصة بش جزيره يه اطلاق اولنور برى ترناته در تارناتا
وترنياتى دخى ديرلر بو جمله نك بيوكى و باشيدر و برى تيودور نام جزيره در تيدورى و تيدون
دخى ديرلر و برى مونير در موتيل وموئل وماتيل دخى ديرلر و برى ماخيان در ماكيان وماكره
دخى ديرلر و برى باخيان در باخيون و بوقيان دخى ديرلر جمله سى يكرمى بش ميل مسافه
ايچنده اولوب بيوكى التى ميل كوچله چويرر بونلردن معتبر تيدورا و ترناته در ترناته نك
ايكى ايو اسكله سى وار در كشتئ مغليان تيدورى يه وارد قده حاكمى عربدن منصور نام بر
شخص ايدى بر زورق ايله كميلره كلوب آكننه بر بيرهن كيوب ميانه كمر قوشانمش و باشنه
بر منديل اسكوف كبى بوكوب صارمش يالن اياق كزر بر سفينه يه چيقوب اوتوردى بر صارى
قديفه قبا كيدرديلر واوكنه بر قاچ ذراع چوقه و اطلس وانجه بز و بر قاچ مينا قدح
وسبحه وآينه وسكين ومقراض قوديلر اسپانيا حاكمندن سلام ذكروب تجارته اذن طلب
ايتديلر منصور دخى انلره ملاطفت كوستروب بيع وشرايه اذن ويردى قوم مغليان بش
آى انده طوروب تجارت ايتديلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع كتان بزى يا اون ذراع قرمزى
چوقه يا دورت ذراع صارى چوقه نرخ ايتمشلر ايدى و اطرافدن دخى چوق طائفه كلوب
معامله ايدرلردى آب وهوا بونلرك هواسى غايت بد و نا خوشدر لكن تجار كثرت ربحى اجلندن
كلوب كيدوب اوتورلر صباحلرده هوا يوس واوليه دك حرارت مشتد اولور اوله دن صكره
برز روزكار چيقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بو جزيره لرك ترابى غايت
يبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطارى پاپالى سونكر كبى يودوب دريايه اقتماز لكن انواع
طيب وبهار قسمى اولان ادويهٔ حاره نى وفرت اوزره انبات ايدر بو جزيره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوز بوا و مصطكى وعود وصندال وزعفران و بورو قرنفل ودارچينى تربيه سز
بى حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچينى مانيل ده چوقدر شجر مزبورك شكلى درخت انار
كبى در لكن يپراغى دفنه يپراغنه وميوه سى دفنه ميوه سنه بكزر قشرى حرارت شمس ايله
متفرق اولوب صويلور جمع ايدوب كونشه قورلر يابس اولور و درخت مزبورك اوراقندن
بر صو ودهن چيقررلر كه لطف رايحه وكثرت نفعنده كلابدن ذى قيمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته ومونيرده چوق بتر اكثر قيالرده اولور اشجارى عظيمه در ورقى دفنه ورقنه بكزر
وقشرى شجر زيتون قشرى كبى دردوردنجى سنه ده ميوه ويرر اولا تورنج چچكى كبى ازهارى
اولور

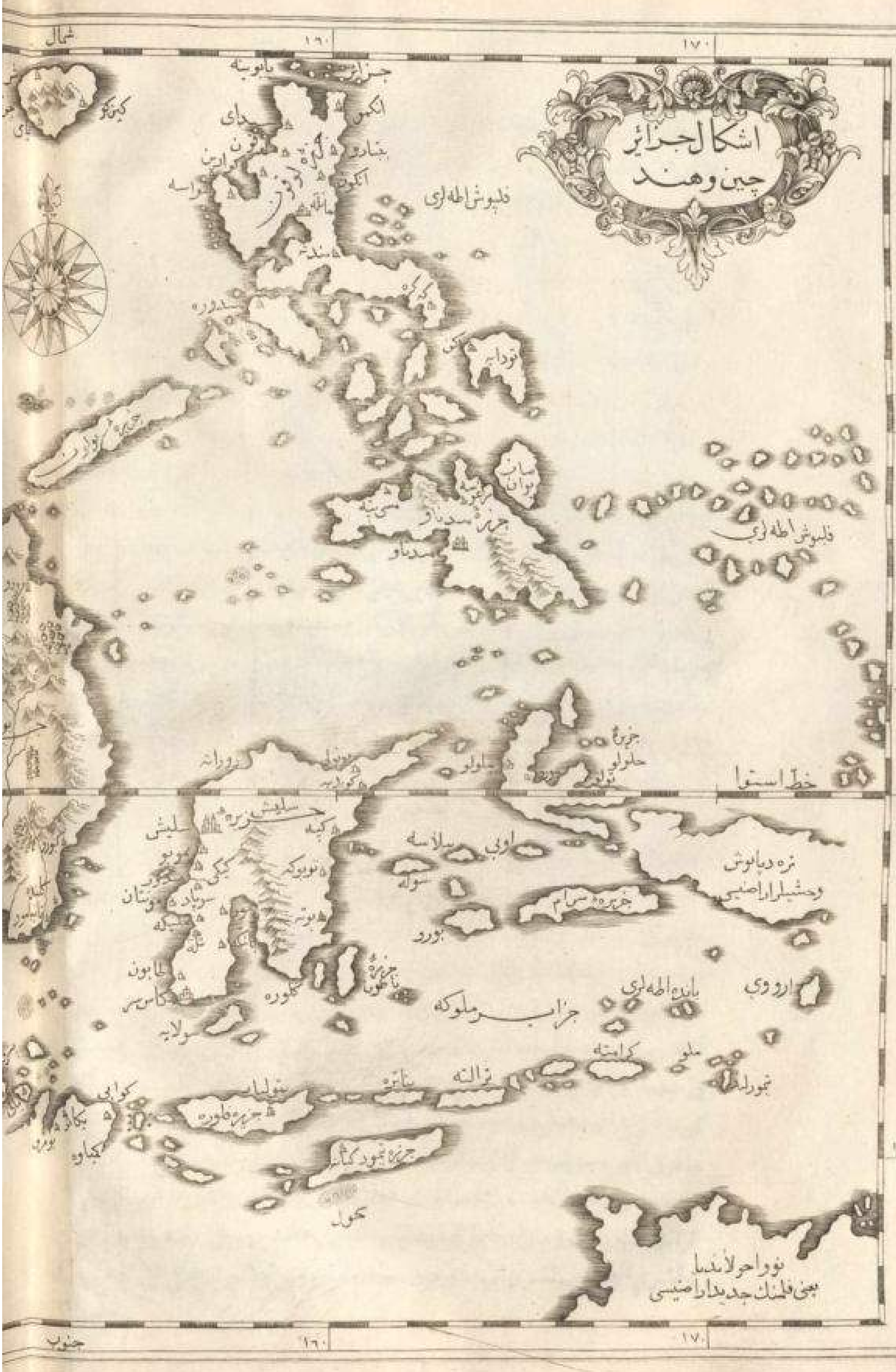

اشکال جزائر
چین وهند
شمال
١٦٠
١٧٠
فلبوش اطه لری
خط استوا
جزائر ملوکه
جزیره سرام
نووا حولاندیا
یعنی فلمنك جدید دیاراضیسی
جنوب
١٦٠
١٧٠

١٣٠
١٤٠
١٥٠
جزایر اندمان
جزیره هینان
خط استوا
سونده جزایر
جاوه جزیره
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت

اولوردوکلدکدنصکره میوه سی تدریجله اکثرباشی سکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه صالنور اولا یشل بعده یاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقورودقده سیاه اولور جمع ایدرلر تقویت ایچون اب دریا ایله صولارلر بعده جاهلرده در مخزن ایدرلر ویلده ایکی محصول الورلر وبو قرنفل اغچلری شولقدر صیق بتر که یرینه کونش طوقونمز اعلاسی مرتفع یرلرده بیداولانلردر دوزیرلرده بتنلک اولقدر ثمره سی ظهور ایتمز وبعض صعب سنکستانده رسیده اولوب دوکلدکدنصکره باران زماننده سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعود ممکن دکلدر وبو اشجاری اهالی جزایر ارازنده حصه لشمشلردر انکله چنورلر زیرا سائر لوازم معاش غیری دیارلردن کلوب بونکله استبدال ایدرلر عودک درختی درخت انارقدر وورقی ورق ریحان کبی در وسنکستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن اطیب در و درخت مزبوردن بعضنک ورقی ورق شفتالو وبعضنک ورق امرود کبی اولورجوز بوا اشجاری دخی بیوک اولور ثمری تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج اولنسه مصطکی کبیدر وبو جزیره لرده بر نوع عسل اولور که لذتی سکره قریبدر حیوانات بو اطه لرده طوطی وافردر خصوصا مرغ هما که اکا انکری قوشی معناسنه ماناقودیاتی وماتقودیانا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشر وجثه سی حقیر ولحمی حجمی صغیر وکردن ومنقاری دراز صقسغان قدر باشی پوستو باشنه بکزر باسی وقویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق بر مرغ خفیفدر دائما جو هواده اوچار تعیش ایدر باشی اوزرنده توکلری شولقدر اینجه قیل کبیدر که کوجله فرق اولنور وبیان اوردکی کبی سبزه لونیدر لکن بونک یشلوکی اچق وزمرد آسالامع در وبوغازی التنده اولان یشل اچق کیتدکجه قارانلی اچق یشل صاری یه مائلدر وبونک اوسنی صق خفیف توکلر ورنکی سیاه فام در قویروغنه وارنجه توکلری تدریجله بیوک ولونی کیتدکجه اچق اولوب قنادلری اچلدقده برقارشدن ارتق اوزار قنادلری التی چمشیر رنکدر واوزری سیاه واق قارشق رنکدر یلکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایروطورر بو قوش بین الناس مرغوب ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطوراولوب هند غربی تاریخنده ایاغی برقارش واردر وجناحی بریله یوقدر اما هرزمان هوا اوزره طوروب مادامکه حی در زمینه اینمز وکاهی قرنفل ودارچین اشجارینه قونب انلرک اوراقی اکل ایلر وروزکار سکن اولدقجه قونب اوتورر ونه بادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر زیبا سورغوجلری اولوب ولحمی بعض امراضه نافعدر دیو یازار لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهرزمان هواده طورمق جائزدکلدر وایقلری واردر دیو کی غلطدر رفقیر مرغ مزبوری کورمک واقع اولدی کتاب اطلسده توصیف اولندوغی اوزره در احوال دیانت بوجزیره لرک خلقی اکثر بت پرستدر وشمس پرستدرکی قمره طپار وبونلر سلطنتی کونشه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه ماده وافتاب نردر دیرلر سائر کواکب ایکیسندن وجوده کلوب انلر ابوین مقامنده اولدوغنی ظن واعتقاد ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب تیرندن غیریسی خرده معبودلردر دیرلر

کون طوغرکن مخصوص ابیات واشعار ایله انی سلاملرلر کیجه قمره دخی تکریم محبت ایدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتی انلره عرض ایدوب تضرع ونیاز ایله میسر ایله دیو یالوارورلر کشف
اولندقدنصکره پورتنایه ده پورتقال قرالی بر حاکم نصب ایلیوب بر مکاف مناستر یاپدردی
واوقاف تعیین ایتدی انده رهبانلر اوتوروب خلقی اضلال وتنصره دعوت اوزره اولدیلر
کمی تنصر ایدوب کمی اسکی دینی اوزره قالدی اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر ومصالحه رغبت ایدرلر بو جزیره لرده امر معاش لوازمنی اکثر بازرکانلردن تحصیل
ایدوب محصول ایله کچنورلر دارچین قرنفل امثالی اشیانی تجار ویروب کندیلرینه مهم اولانی
الورلر وبو جزیره لر بهارکانی اولمغله اقطار ارضدن کیلر واروب آکا انواع متاع کتورورلر خصوصا
سفاین اسپانیا وپورتقال هر سال کیدوب کلمه دربو جزایر ملوکه خلقی عقول قاصره
اصحابی متلون جنك جوی طائفه در بلا سبب بری برلرله جنك ایدرلر وقاله غایت اعتبارلری
واردر تجارت بیلمزلر واتیزلکیلری جمله کورکلی وخرده درواکن بیلمزلر غایت قلت ومضایقه
اوزره کچنورلر ایدی منبتدرلر لکن اکثر زحمتندن قچارلر ذکر کاشف ملوقاسانفانجا وقیانوسه
سفر ایدن قپودانلر ذکر اولنوب غربدن کیدوب شرقدن کلن مغلیان قپودان سفری هند
جدید تاریخندن اجمالا ذکر وبیان اولنمش ایدی بو محلده اطلس صاحبی مرقاتور انی برکونه
دخی تفصیل ایدوب فائده دن خالی اولمامغله کیرو نقل واعاده اولندی لوامع النورك یوز
قرق یدنجی فصلنده مسطوردرکه پورتقال واسپانیول طوایفی نوبت بنوبت یکی دنیایی کشف
ایتدکجه هر طائفه کشف ایتدوکی مملکتی کندی پادشاهی ممالکنه ضم والحاق ایتمکه وبو یوزدن
متمتع اولمغه سعی ایدردی اول اجلدن آرالرنده نزاع واقع اولوب التنجی الکسندر پاپا
بونلر بری برینه مانع اولوب مصالحه دن قالمسونلر دیو یکی دنیایی مابینلرنده تقسیم ایلدی
وبعض شروط ایله قوانین قوروب حکم ایتدی که اسپریدس دیمکله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنه نه
کشف اولنورسه اسپانیا خلقنك اوله بو کا بناء اسپانیوللر مزبور اطه لردن سفره باشلیوب
امریقایی کشف ایلدیلر وپورتقال دخی اورادن شرق سمتنه کیدوب نیجه اولکه لری
بولوب الدیلر ومرور ایام ایله کاروکسبه طمع ایدرك اسپانیوللره تعیین اولنان قسمه کاهی
ال اوزاتمغه باشلدیلر صکره کر وبر معرکه خصوصنده نزاع واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن
فردیناندوس ماجلانوس اسپانیا طرفنی طوتوب حکم وفصل ایلدی ودیدی که پاپا
تقسیمی اوزره ملوکه اطه لری اسپانیایه کدر وبونك حکمنه باعث بو اولدی که پورتقال قرالی
امانوئل بوکا خدمتی مقابله سنده وعد ایتدیکی وظیفه یی مرادی اوزره ویرمز ایدی
پس میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده اسپانیا پادشاهی بشنجی قارولوس ایمپراتور
کلوب بلك امری ایله غرب یولندن مزبور اطه لری کشفه کیتدی اولا اسپانیادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی ایکی درجه اولنجه کیتدی اندن غربه

دونوب

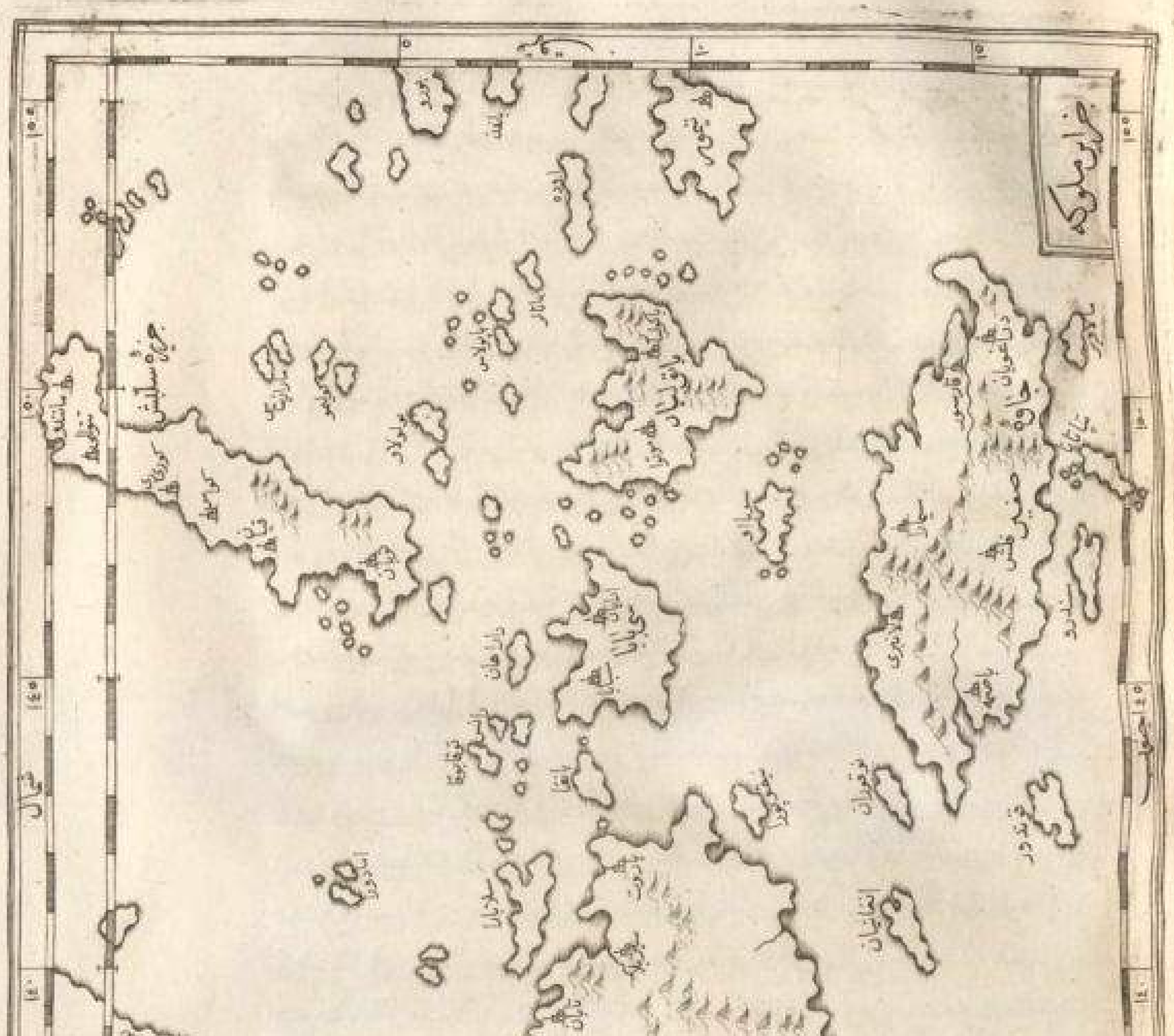

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی یکوب شرقه قصد ایتدیکی ملوکه اطه لرینه بالآخره
کشتیلر واصل اولدی کندی انده جنکله دوشوب یولداشلری فوق الافق آسیا و افریقا
سواحلی یکوب اسپانیلیه کلدیلر غریب جرأت و اقدام ایله بو سفرده جمله دنیانی طولاشدیلر که
اول زمانه دک نوع بشردن برکمسه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کمیلرک کیمی غرق و کیمی کرفتار
اولوب انجق برکمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیلیه واصل اولوب وافر طیب ولؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجن یمرطه سی قدر کیمی تاوق یمرطه سی قدر و قاز یمرطه سی قدر وار ایدی پس
بو کمیلر ایدی ذکر و مدحه ارغنوته کمیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یونانلردن قالقوبه
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیانی
طولاشدیلر و بونلرک کیمیسی صورکوا کبدن اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز و مکرم اولوب زیارتکاه قالمشدر پس مژیو رقپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بو واسطه لره واصل اولمغله پورتقال لدن ال چکمش ایدی
لکن کرو کشتیلری واروب کلمه دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره اقربدر فصل ١٦
دربیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو و مات و سبوت
وسناون و باندن و سجلس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات و جنوبیات بیاننده در
اماوندناو فتح واو ایله اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوزاللی بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندناو دخی دیرلر او زرنده دورت شهری واردر بری مندناو بری بوران که بوزور دخی دیرلر
بری مالاقابری قاتولابکه قاتالو دخی دیرلر بونک خلقی سیه چرده لر و یوزلری و صاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلر که ایراقدن کورن التون صنور و اول حصیرلردن
دونلرینه ستره ایدرلر عریان و یالک ایاق کزرلر نسالری حسنالردر و بونلرک بیوک کشتیلری
و تیغ اهنلری و طوپلری و باروتلری واردر و اغز توفنکی ایله مسموم قندقلر اتارلر که زره یه
طوقنسه هلاک ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنده التون مجوهر استفان طاقنورلر
و بو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر و نان وارز بی نهایه درلو نسوا ایدر بونده اسپانیوللرک
بعض قلعه لری واردر اهالیسی طوپ و تفنک استعمال ایدرلر و بو جزیره ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچیننددن غیری بر نوعدر که بونک طعمی طتلو اولور و ساقزلودر
میلادک بیک بشیوز یکرمی یدیسنده قورتو زنام قپودان سوق ایله اسپانیادن کمی سایه پترو
نام شخصه اوچ پاره کشتی ویروب بحر سوره کوندردی تا که تمام کشف ایلیه مژیور دخی بیک
دورتیوز میل کیدوب مژیور جزیره یه واردی و نیچه جزیره لر کوردی که جمله دن ایکیسی
بیوک ایدی بری مندناو بری بسایه ایدی اندن کیدوب ثانی نام جزیره یه کلدی که انده
پرتقالک بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیرهٔ مژیوره یوز قرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمنده تمامی یازلمشدر سبوت یوزاللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرض‌ده بر جزیره درجاقو زیوث یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن چقوب محیط شرقی جزیره‌لرینی کشف ایتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر و بر قاچ زورق کوردیلر که اصحابنک مواری درازودند انلری سیاه و سرخ
و لباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلوب زجیدیلر اندن چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی و بوکا قریب جزایر کثیره وار ایدی سبوت جزیره سی بر بیوک اطه در انده
التون معدنلری و سکر و زنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی اردوزرلر که ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مز بور چینی نک ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر و بو مقوله‌یه ملوک رغبت ایتمکله سائر ناس اراسنده دخی بو سببدن مرغوب و ذی قیمتدر
حتی رغبتک سببی خصوص مذکر اولدوغی بلیوب مجرد خطایی فنجان و کاسه و طبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهایه بیع و شرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرک مسمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بو دیارده کلک ممنوعدر دیرلر و بو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور رقوم مز بور عریان کزوب حاکملری بیلنه نون
طوتار و باشنه منقش عرقیه کیر و قیمتلی طاشلردن خاتملر طاقنور و جمله‌سی زیت ایله ادهان ایدب
ارقه نام شکل امرودده بر میوه ایله دهانلرینی و دندانلرینی سرخ ایدرلر و مجلسلرنده بر کاسه‌یه
صو طولدر و رب اوزون قمشلر ایله ایچرلر نبات و بو جزیره‌ده برنج و طاری چوقدر اما یمزلر
خورمادن اتمک ایدوب قورودرلر بر ل و بر نجدن شراب ایدرلر و درخت خرمایی دلوب هر
صباح انک صوینی ایچرلر و بونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل و عریض بر میوه اولور که پیاز
آسا ورقلری تات تا تدر قشری یابس قبق کبی در احراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر و چاق وسطنده لیف کبی بر نسنه وار در اندن لطیف رسنلر اولورو میوه مز بورک درختی
خرما کبیدر خوشه انکور کبی بار ویررو ثمر مز بورک کوکنی حرق ایدوب شیشه‌یه چکرلر
و قرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان و بو جزیره اطرافنده ماهیلر وار در که
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشر و بونده بحره کبیر بو جزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیله بولشدیلر الا که ماغوتان سیلا پونام جزیره اون الی میل سبوتدن بعیددر
ماتان و ماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد ایتمدی مغلیان بر مقدار آدم ایله واروب انلرله جنک
ایلدی و اثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسه ایکی پاره کشتی‌یه سبوتدن
بر مقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر و بوناي نام جزیره‌یه واردیلر جزیره بوقانور
بونک خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بو رتقال تحقیق اوزره بونلرک بعضیسی اختفا ایدر
و دشمنلری انلردن غایت قورقرز برا بونلری کورمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر و کمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالی جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر و جزیره‌ده
بالو دعالو قودیرلر بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونک قربنده جزیره قانغی و جزیره
جوکی و جزیره جوغاما و جزیره بورو و جزیره لوماتولا نام اطه‌لر وار در سلفده بونلرک مخصوص

بکی

بكي يوغيدي هر برنده سانيداري ديمكله معروف بر دربيش وار ايدي انجق كندي قبيله سنه
حكم ايدردي صكره پورتقال مستولي اولوب بونلري كندولرينه محكوم قلدولر بواطه لرده
وافرجوز بوا اولور جزيره اوده كه ايوندن دخي ديرلر يوزاللي اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبي ده برجزيره مستطيله در بونده وافر دارچيني اولور جزيره زولوناق بوكاسولاتا
دخي ديرلر يوزاللي دورت درجه طول والتي درجه عرض جنوبي ده واقع اولمشدر جزيره
مالوه بوكامالوا دخي ديرلر تيمور اطه سنك كارشيا ليسنه قريب بوايكي جزيره اهاليسي
غايت وحشي طائفه در ميلادك بيك بشيوز سكسن برسالنده پرودن صالوب بوجزيره لره
كشف ايچون كلدولر كرچه مال ومتاعي چوغيدي لكن خلقي وحشي وبداخلاق اولمغله
طورمدولر جزيره آنتو كنتو جزيره مودابونلره دخي مالوا قربنده در بونده صاغو ديرلر برجنس
نباتدن سوماترا خلقي عادتي اوزره اتمك ايدرلر واننده ايري ولطيف تاوقلر اولور لكن روم
وهند تاوقلرينه بكزمز بيضه لري ايري واتي دراج كبي لذيذ اولور بوجزيره لرك خلقي
يوزلريني الاجه نقش ايدرلردللري مختلف ووحشيلردر معتبر شهرلري رالووسكو تياو تولون در
بونلرده اكثر نصارا اولور جزيره سنا اون اطلسه يوز التمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبي ده برجزيره مستطيله درلورنسو آكاسينيا غو تسميه ايدر بونك قربنده جزيره
سوبندي كه چوبنديدخي ديرلر وجزيره جوا غالا يوزالتمش طولنده وارنجه بش التي عرض
جنوبي ده وجزيره چلاقيو وجزيره بوتا هوراكه بوتابور دخي ديرلر وجزيره آنبونه يوزاللي
بش درجه طولده ايكي ايله بش درجه عرض جنوبي اراسنده اولوب بونلرك اهاليسي
جمله قورسان دروجيلولونك كارجنو بيسينه قريب تيورو جزيره قاراو جزيره قاسابون
كه قازابون دخي ديرلر وجزيره انبلا او دبنونه وجزيره قلاريري وجزيره باديا يوزاللي
دورت درجه طولدن اللي سكز طولنه وارنجه وايكي درجه ايله بش درجه عرض جنوبي
اراسنه واقع اولمش خرده جزيره لردر بعده وندنا وجنوبنده جزيره چي بنياجزيره مونوربيا
جزيره قاياغان جزيره باتاچينا جزيره غارغوس كه قاريوس دخي ديرلر جزيره داغار اله داغو
ادا دخي ديرلر جزيره بانكيرا كه سانكير دخي ديرلر جزيره اداپواس كه اقلاپواس دخي ديرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزيره لر بونلردر جزيره سلبه لورنسو بوكا جزيره چلبي تسميه
ايدوب ديمشدركه بونك خلقي قورسانلق ايدر وحشي طائفه ومردم خوارلردر عادتلري
بودركه اركن لو لانلر النه برچبوق الوب ارعورتنك بريني تصرف ايدرلرنده چبوق
بوغيسه اري شكايت ايلمك جائزدر چبوق بولندوغي تقديرده شكايت ايدرسه قتل اولنور
جزيره ساغو يناجزيره زبون كه زولو دخي ديرلر بونلرك خلقي تنصر ايلدي جزيره
سلانو جزيره ساراتفاق كه سارانفام دخي ديرلر جزيره زولو جزيره پاويلو غان كه پاني لوغون
دخي ديرلر جزيره بوهال كه بوسول دخي ديرلر جزيره قلنديقار اجزيره چيپوقوكه پيوقوا
دخي ديرلر جزيره بوتوان بوندن ماعدا لوديكله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك

بوزی تنصرایلدی جزیرهٔ قالاغان که قالیغان دخی دیرلر جزیرهٔ چیم یویون که همو یوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرضده بر جزیره در بوندہ بر عجب اغاج اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدر لورنسو ایدر بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلر که
استرودینه وترو قیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلانش مرمر اوزرینه قونسه بری
طوغری یوروری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ زانبو تا جزیرهٔ جیانا که زیانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیرهٔ قاقا جزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ قبای جزیرهٔ لیلانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ نوازا جزیرهٔ
تیقوالو جزیره پولو جزیرهٔ ترا جزیرهٔ جلا جزیرهٔ مسارا که مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ
قاتیغان جزیرهٔ هیبوس سونا که خیبت دخی دیرلر جزیرهٔ هو موکه هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ
او سون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن بر جنس لباس
ایدرلر که ایرافدن النور تل لباس کبی کوربنو جزیرهٔ لباسه که الحاق دوکندیلر در جزیرهٔ
ایربلو کودو کندیلری لورساج کوزوکی معناسنه جزیره ابجار دینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیرهٔ لدو اسورل لا ایکی قرقرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیرهٔ زامال جزیرهٔ لاوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چیلاق کزر قورصانلق ایدرلر ارای چرکیف عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر بر نوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آردینه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سان لازرو بونده عجایبدن بیوك قدرته
بالقلری اولور کمیلره چوق زیان ایدر بر جنس کوچك قوش بونك عدوسیدر آکا لانس دیرلر
چقدیغی کبی بورندن کیورر بورکنی بوهلاك ایدر و بوجانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیرهٔ لوزون النون کتز تیله مشهور بر جزیره در بونك مانلا نام بر شهری واردر اسپانیوللر
واردر جزیرهٔ ارازیغا که ارازیقس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه لك یانسنده وندناو شرقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کتابندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدر چون سی بشیوز میل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب و هواسی غایتله سرد و شوم در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیرهٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبی یه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری تعیین در
تتوللی وکوین ری وقیان وتوبان جاقور سمنده بونك التی شهری یازلمشدر و اسملری مغایردر بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطور
اولدوغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یاخود دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر بانده
جزیره سایرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلر میر او سولا رجیوم
وآی وروم ونیرا وکونیات نام اطه لردر و بوکونیات جمله دن کوچك اولوب مدام
یرندن

123

یندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا ولکان دخی دیرلر جاقور سمتنده یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده بر ولکان دخی رسم اولنمشدر بو جزیره لرده کوندز دخان وکیجه
نار اکسك دکلدر نباتات بابندن جزیره لرنده سراپا بقام بتر وصندل وعود اغاجی وساقز اغاجی
چوقدر وجوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر مزبور بیوك قوبی کولکه لی اغاجدر صنوبر
وبلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چچکی بیان کولنه بکزر بو جوزك اوچ قات
بوغی واردر اوستی قالین اورته سی مشبك که اکا بسباسه واسپانیولر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زار کبی در شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
و بو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور و بو جزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس یوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ مزبور حار المزاج اولمغله بوکا مائلدر جمع ایدر و بو قوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر و آتشدن الم چکمز جزیره تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبیده بر جزیره متوسطه در بونده آق وصاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشیرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزائر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اورنسوا ایدر
جزیره باسایره وجزیره موتیقا و تیمور اطه لرینه چین وعرب وپورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل بر جنس اغاجدر که چچکلری
لاژوردی اولور ومیوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر دیرلر که بو جزیره خلقی بعض معهود
دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کورینوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر منا پوتومیا ومرواجیو وقامن بونلردن وافر صندل یوکلدرلر
وبو شهرلر اسمی ایله صندلك ایوسی بلینورکیلر کلدکلری اربابی قنغی اسکله دن الدقلرین
خبر الوب اکا کوره رغبت ایدرلر جزیره جاوه کبیر بر جزیره عظیمه در حد غربیسی یوز اوتوز
سکز درجه طولده و کنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبیده در بو طرفدن غربه انحراف ایله سوماتره یه اراده قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمتنده اون ایکی درجه عرض جنوبیده معین در واوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بو جزیره نك بکلری متعدد ودینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان منا پغاش شهرنده اوتورر باشنه مجوهر ومرصع تاج واکننه دیباج کیربت
پرستدر سلفده سایری دخی عبده اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
وبر تاج باره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بو جزیره خلقی اعتبار باطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی وهر صنعته قابل اولورلر کویا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر نسوب اتمده وشهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب توفنك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلردر اوق ویای ترکیب ایدرکن استادلری انظار کواکبی

کوندررلر و اول وقتده یابدقلری اوقك جرحی علاج پذیر اولماز البتة مهلك در و بونلر شیش
کبی طوغری اوزون خنجرلر طاقنورلر و آنلره قارزی دیرلر اخلاق و عادات جاوه لولر عرض
احتشام و داراته مائل اولوب حریردن منقش و مکلف لباسلر کیرلر صقاللرینی و باشلرینك
اوکنی تراش ایدوب اکسه ده برر صاچ قورلر اکثر متکبر و متعظم اولوب کمسه یه سر فرو اتمزلر
اسیر الدقده اول مالکی صکره کندوبی قتل ایدرلر غایت وهام و معاند قومدر و بونلرك
اکابری شکار مشغوللردر قوجیلره بنزر طیور و کلابله صید ایدرلر پیاده و سوار کزرلر
و عورتلری سائر جزائر قاریلرندن کوزل و مزین اولور بونلرك اهالی خلقی اکثر قورساندر کیلری
چین طرزنده اولوب هندیلر قالره سی اوزره سفر ایدرلر و فرنکلرك بالیسته آلتی کبی ایکی
تخته دن مرکب بر آلت قوللنورلر و طارتی استعمال ایدرلر لکن دوایر و روزکارلر تقسیمن اول
مرتبه دقت اوزره ایده مزلر سمتلری قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلری شرق و شماله در
جنوب طرفنده اسکله و لیمان یوقدر قطبدن کلن شدید روزکار و فورتنه دن اول طرفده کمی
یاتمغه مجال اولمز و بو جزیره نك مرتفع طاغلر اورته سندن ایکی شق ایدوب ایکی طرفك
خلقی بری برندن امینلر در شمال طرفنده دوشن طاغه جبل سنده دیرلر سنده یاری ولایتی
انك شماله در مغابغا جزیره وسطنده دار ملك بر غایت خرم و لطیف شهردر پالیبان بر مشهور
بندر و شهردر هند و چین کیلری کلوب بونده یاترو یوکا بندر جاوه دیرلر سینغاپور لنك
مخصوص بندری ایدی صکره ملاقه بندری آچلوب بو رمقدار اشاغی قودی لکن مسلمانلر
کرو رواج و یردیلر ودیما و کیند ابوچاپار انجار محو مشهور شهرلر در و تمر نام شهر محمدیلر
شهری و تختکاهدر و سیرللاو پاروت و اغاچین و ورو باله و بندن مشهور شهرلردندر
و مخصوص حاکملری وار در جزیره نك جنوب طرفنه شاندی دیرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
بری بندر جرشیك و بندر سربای و بندر لاشم در و بعض نسخه ده بونك بلادندن بالمیه و باملم
و سوند قلابه و امایه و اوداوافود و ساجده ولیایو و بتوم و سدان و جیسه و پرکوان
و پراتقه نام شهرلر ایدی درجه عرض جنوبی دن طقوز درجه یه وارنجه بو ترتیب اوزره
یازلشدر اسمنده تعدد و اختلاف وقوعی تحقیقه مانعدر نبات و حیوان و محصولات
جاوه اطلسی سائر جزایردن محصولداردر اکثر هندیلر و سائر جزایر خلقی بر نوع وات مقوله
سنی بوندن کوتوررلر التون و جواهر و انواع طیب کانی در حصالبان بوکا نسبت اولنور لبان
جاوی دیرلر سنك رزه مشهور رادوبه دندرو قبال دیرلر بر نوع حیوان صید ایدرلر که کلرینك
خاصه سی امساك دم اولدوغی جهتدن ذی قیمتدر و طاندا دیرلر بر نوع حیوان دخی اولور که
بوینوزی معتبردر و پاسا دیرلر بر نوع جانورك قارندن خرزه کبی بر معتبر طاش
چیقر صید ایدرلر و متاعلری اکثر دارچین و التون و حریردن و بنیه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتی مجابیدندر سلفده مشهور اولان فرنجیاز بفتنك عتیقندن ایورك
اولور سابقا جاوه پادشاهی پورتقال سرعسکری اولان الفونسزه بر بیوك چارشب

كوندرمش ايديكه اوزرنده بوجزيره نك معتبر شهرلرى ونادر حيواناتى واشجارى وانهارى وكندى ايلديكى جنكلر برمرتبه تدقيق اوزره نقش وتصوير اولنمش ايديكه فلاندر اخلقى تصويرده ماهر ايكن اكا تقليده قادر اولمديلر الفونسز چارشبى پورتقال قرالنه كوندروب غايتله مقبول كچدى اما جاوه صغيركه اكا انبابادنى ديرلر اطلسده ذكر اولنميوب جاقور رسمنده يوز قرق بش درجه طولدن يوز اللى بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه عرض جنوبيدن اون يدى درجه يه منتهى اولنجه برجزيره عظيمه طويله در جاوه كبيرك نصفى قدر واندن شرق وجنوبه اراسى بر مسافه در بلاد بوجزيره نك شهرلرى بونلردر لانبرى وسامارا وقانفور ودراغويان وفلك وباضمه نام شهرلردر بوجزيره ده وافر كافور بولنور اهل جزيره كافور اسمنى شجره اطلاق ايدرلر بونك سايه سى چنار اغاجى سايه سندن نافعدر لورنسو ايدر جاوه نك جنوبنده برقاچ جزيره لر واردر صكره كشف اولندى اول اطه لر بونلردر جزيره انقمن پورتقال بونك جمله سنى هنوز كشف ايده مدى آويادات روايتى اوزره بوجزيره خلقى عريان كزرلر غايت وحشى ومردم خوار طائفه در جاقور رسمنده بوجزيره يوز قرق درجه طول اون بش درجه عرض جنوبى ده انقامان اسميله مسطوردر محيط ده اندمان اسمى ايله يازيلوب ايكى جزيره در ديمشلر برى اندمان كبير برى اندمان صغير كبيرك طرف جنوبيسى ايله صغيرك طرف شماليسى مابيننده بوغازه بيرون شيرو ديرلر طرف شرقنده كاكل تسميه اولنور برى فقير واردر مابين بش ميلدر جزيره مالايوت غايت مشهوربندردر جاويلر جنوبه كيدركن بوكا اوغرارلر جزيره مزبوره يوز اللى ايكى درجه طول واون التى درجه عرض جنوبى ده مالاوير اسميله يازيلوب جاوه صغير كنارينه قريب رسم اولنمشدر جزيره بتان يوز قرق طقوز درجه طول اون يدى درجه عرض جنوبى ده پتانا اسميله مسطور برجزيره صغيره طويله در بودخى جاوه صغير جنوبنده كنارينه قريب دوشر جزيره سوندو يوز قرق يدى درجه طول واون يدى درجه عرض جنوبى ده شندر و اسميله مسطور اولوب بونك اوكى صيغ اولمغله كميجيلر كچركن دومنى قالدررلر بواوچ جزيره كوچك جاوه كنار جنوبيسنده غربدن شرقه دزلمشدر جزيره نوقو پزيوز قرق دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبى ده بيوك جاوه نك كنار شرقيسنه قريب برجزيره صغيره در جاقور رسمنده نيقوبورا اسميله مسطوردر جزيره نوسر بانا يوز قرق دورت درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبى ده نوقوران اسميله مسطور برجزيره صغيره در ايكى جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بوجاوه اطه لرينك شمال وشرقنده نيچه جزاير ذكر ايدركه كيمى سابقا بيان اولندى باقيسى دخى بونلردر جزيره سابا اوجاقور رسمنده يوز قرق طقوز درجه طول واون ايكى درجه عرض جنوبى ده سوبا اواسميله مسطور برجزيره صغيره در جزيره باتوليار يوز اللى بر درجه طول واون درجه عرض جنوبيده مثلث الشكل برجزيره متوسطه در جاقور رسمنده بونك ايكى شهرى واردر برى باكوليار و برى مونوا جزيره

سی بابا یوز قرق طقوز درجه طول وبدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری واردر بری ارایان و بری سبابا ایکیسی کنار شمالیسنده واقع اولمشدر جزیره
مزبوره یه زمبوون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده در کشتی مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجین یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف دن اون بروقیه بردن بکرمی بروقیه دك چقدی اما صدف مزبور لؤلؤدن خالی ایدی جزیره
کوتیا پایوزقرق دورت درجه طول وبدی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
بانقا نامیله مسطور در جزیره مدانا بانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور بر جزیره
صغیره در جزیره نوقا پوقا یوز قرق دورت درجه طول اللی درجه عرض جنوبیده بر جزیره
صغیره در جزیره دار باهاما یوز قرق اللی درجه طول واللی درجه عرض جنوبیده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیره سالاپارا یوز قرق اوج
درجه طول واللی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل بر جزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیره اما دورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنده در شو جزیره
فوریما یوز اوتوز طقوز درجه طول واللی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیره فولیتابارو یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده
کوریما اطه لری غربنده مربع الشکل بر جزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیره پلیتونا یوز
اوتوز اللی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده بر جزیره صغیره در جزیره کوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بچق درجه عرض جنوبیده بر جزیره صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بر بوغازدر جزیره ماقزار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بچق عرض جنوبیده بر جزیره متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنه دوشر اولرنسوا ایدر بونك خلقی بت پرست دیبا انجیلری جزیره ده قومزلو
مؤدب ومالدار قومدر معتبر شهرلری پورنلو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاتادیرلر بر نوع منوش ذی قیمت بویادر جزیره نك
باش حاکمی اداره اوتوررسائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره سوپانا دخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیره مار زونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در مار زیناس اسمیله
مسطور در جزیره پیلالاو یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضنده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب بر جزیره صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیره پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول واللی بچوق درجه عرض ده بر جزیره صغیره در جزیره تنه توم بودخی لنك
قرینده بر کوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیره سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچق درجه عرض جنوبیده بر جزیره صغیره در سولاقو
دخی دیرلر

125

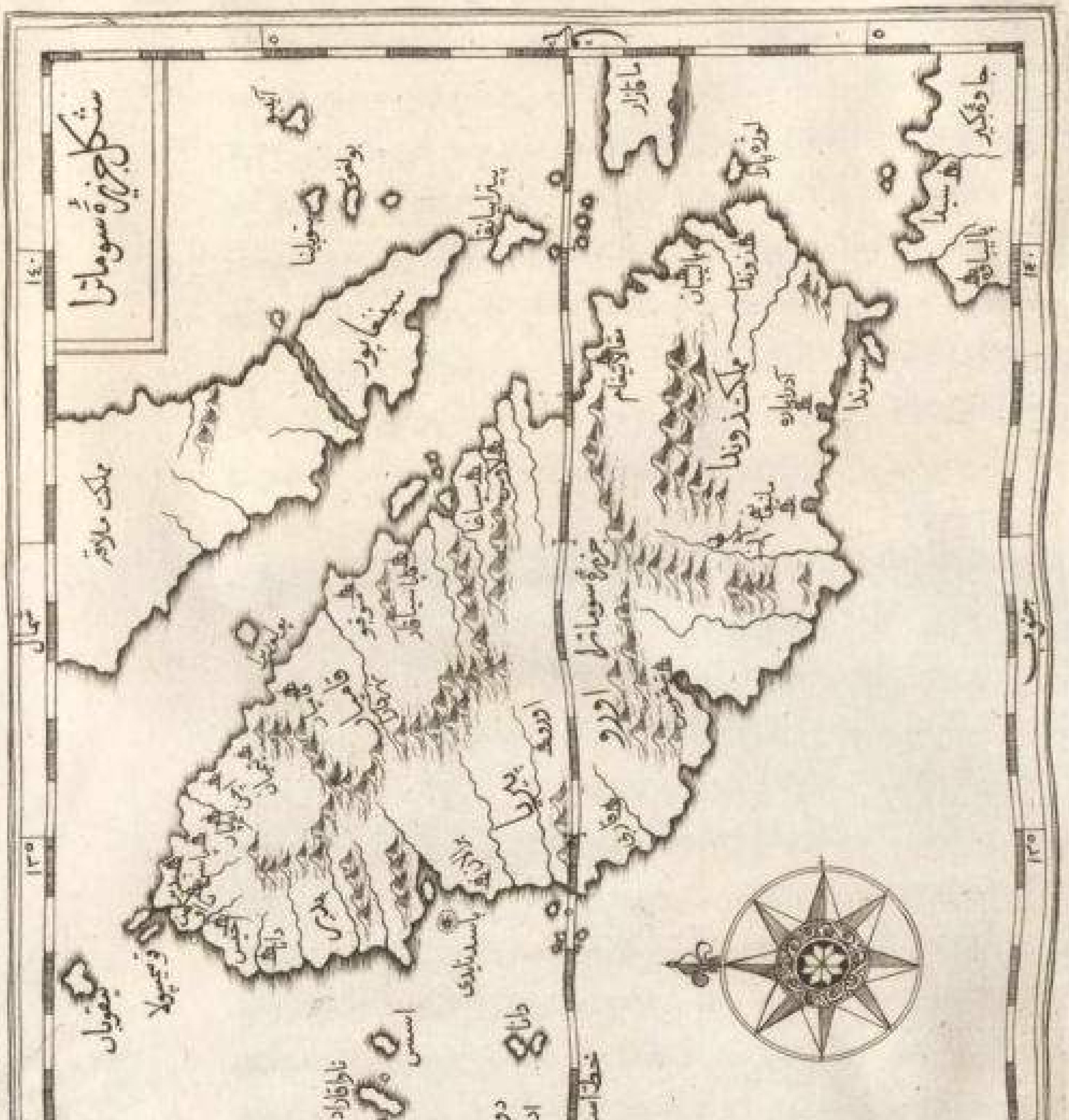

دیرلر و ایکی جزیره ملوکه اطه لرینه قریبدر باقیسی انده ذکر اولندی فصل ١٧ در بیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیانندهدر
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز اوتوز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبییه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمه
طولهدر خط استوا بونی تنصیفه قریبدر لورنسو ایدر بعض متأخر جغرفیلر مزبور اطه
تاپروبانا دیدکلری اطه دردیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
و متقدمین بو اطهیی تجارک غلط نقلی ایله بیوک قیییه متصلدر دیو آوریاکورسه نزوس تسمیه
ایلدیلر و بونک التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مزبور بوغاز ایله
سیام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنک اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناک اولوب اندن کچمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بودقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
شکل بیضهیه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التیوز میل و اورتهسنک
عرضی دوزتیوز میلدن زیادهدر اولی جانب شمالده جبل لامری در و اخری جنوبده
نیکوترمن تسمیه اولنور و تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ١ ارقامبار ٢ پازن ٣ داکن که
یه بر دخی دیرلر ٤ اوروه ٥ سوند ٦ مانتقا او جاقور سمتنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
بلاد بو جزیرهنک شهرلری بونلردر غوموسپیلا و داکن که آچن و اکام دخی دیرلر و پازن
بر مشهور بندردر مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و تیان که تانیام دخی
دیرلر و قامپاکه کونیار دخی دیرلر بولودن نام کوچک اطه بونک قارشیسندهدر و منوقبوکه
ماکونا دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونک اوکنده قانادوس نام بر جزیرهٔ صغیره واردر اوکی
دوکندیلردر و سیانا ساباکه جاقور سمتنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان و دلینغاکه
رسمنده پالیان نامیلهدر و سونداکه اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بربورننده در جمله بو شهرلر
کنار شرقیده یازلمشدر کنار غربیسنده اندراپارا و مانقاو بوکامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
و اوروو برالان و دانا و اخیس و داوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاسی یاپار کنار شرقییه
متصل اولور و دراغید انام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیرهنک بندرلری
محیطده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
پازان در بندر مندره بو دخی لامرییه قریب جانب شرقده بندر جدید و معموردر و طاکمی
حدلله مشهوردر بندر قیصوره که قامپاردر کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابوکه جانب غربیده در بندر قلومخ جانب شرقده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطغ دیرلر اهالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین بیکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیرهنک وافر انهاری واردر
بری داراکه اغزی دوکندیلردر بری دخی نهر پنار در غربی و جنوبیده اقار بو تلودن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردر وطاغلری یوروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامریدر نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدر بوجزیره منبت
عود وفلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا بو
بولنور زباد یعنی غالیه مشك ننده وافردر شجر کافور عظیم اولورکه هر شجرك ظلی
نیچه یی مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقر ایدرلر ماء کافور اقر
واسفلنی خدش اتسه‌لر ضمغ مثال کافور چقار وکافور اندقدن صکره بو اغاج
قورور اورنسو ایدر بوجزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولوك انجوین دیرلر
برغایت معتبر طیب اولور بادام اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشررلر وکوکبه
دیرلر برجنس دارو وبر وعود اغاجی وافر بولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
وبوجزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بودیار ایپکی اوقدر ایو دکلدر
وساغو دیرلر برجنس نبات واردر که غایت چوق اولور اغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلر که
اریه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر برنوع شجرك بوداغنی یارارلر برغایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدرو بازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلور بنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلر عدندن غرب کیلوی کلوب بوندن
وافر بهار وافیون یوکلدوب کتوررلر وبوشهر اطرافنده برجنس قوش اولورکه آکا نوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وخوش اوازدر سویلر اول
اجلدن ذی قیمتدر هربری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندلدن الواح اولورکه
چینیلر وفرس قومی هربرتخته سنی یوز غروشه الوب ولایتلرینه کتوررلر وچین
خلقی بری سوندا شهرندن یوکلدوب واسیرلری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماماتقا شهری التون کانیدر کتب سماویه‌ده حضرت سلیمان علیه السلام هرسنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دونمانسی کوندورب وافر التون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدی که اول جزیره بودر دیو لورنسو جزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بوجزیره خلقنك دینلری مختلفدر سواحل بحر سکانی اهل اسلامدر
اورته‌لرنده عبده اصنام اولوروبونلرك جمله‌سی جنکجی اولوب محددلر مسموم اوق ویای قوللنورلر
وغیره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر ونیچه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکاری اراسنده بوغلبه مشهوردر که میلادك بیك بشیوز یتمش
طقوز سنه سنده منلوپس یام پورتقال اون ایکی کی ایله بوجزیره خلقنك یوز قدر قدرغه سنی
بوزدی تمه بوسوماترا اطه سنك اطرافنده وافر جزایر واردر جزیرهٔ دون خط استوا التنده
یوزاوتوز درجه طولده برابکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوزاوتوز ایکی بوچق طولده خط
استوا التنده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسس یوز اتوز دورت درجه طول واوج بوچق
عرضده

عرضده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقارا یوزاوتوز اوچ درجه طول واوچ بچق عرضده
برجزیرهٔ متوسطه در بونك کنارلری الحاق واوزته سی کندجه مرتفع طاغدر بوجزیره نك بارو
نام برمعتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولداردر جزیرهٔ اوروجزیرهٔ جم جزیرهٔ لندراجیدا
بونك اهالیسنك اکثری مردم خوارلردر بوجزیره‌لر اوزنسو کابندن یازلدی اما محیط ده
مسطوردر که ظهر جزیرهٔ سوماترانك مغیب جانبنده واقع جزیره‌لر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خواردر وانده سباع کبی ادملر اولور اندن نصکره ایکی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یوزاون دورت میلدر اندن نصکره جانب جنوبده
متهاری نام برجزیره واردر بونلردن اوته جنوبده واقع اطه‌لر دخی واردر که انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایکیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیره‌لر وطرف شرقیسنده اولان
دوکندی اطه‌لره فلو بانیق دیرلر کوجرانده اولان تلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اکا دخی
تلاجیا دیرلر واول موضعدن کلی حذر الله کحرلجامس فله دن قنصون یولی اوزره سوماتره
کناری جانبنه میل ایله کیدرلر فصل ٨ ١ دربیان بورنوی اون سکزنجی فصل چین جزیره‌لرندن
بورنوی وپولوهون وغیری اطه‌لر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی که بانك ضمی وفتحیله بورینویرینو
دخی دیرلر یوزقرق بش درجه طولدن یوزاللی بردرجه طوله وارنجه وایکی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالیه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمه در میرقاتور ایدر بوجزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بنه فوزتونه اسمیله مسطوردر اولیب جنوب طرفی خط استوایی کچوب
شمال جانبی چینه اوکنه کلمشدر بعضلر بونك دوری اوچ آیلق مسافه وبعضلر ایکی بیك ایکیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره برقاچ حکومته تقسیم اولنور دارملکی بورنو نام شهرکه یوزاللی
درجه طول وبش درجه عرضده جزیره نك کنار غربی وشمالیسنده وندیك شهری
کبی دریا صازلقنده اولری اخشابدن مکلف بنا اولنمش بربیوك شهردر سکانی یکرمی
بش بیك قدر اولور اکثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابوراکه تیاپوراد دخی دیرلر
کنار غربی سنده در تامیاو وتماراتوس ومالانوکه لاو دخی دیرلر تامنکرکه
تانکامیرا دخی دیرلر بهکاورد وبکاسیرکه بزایا دخی دیرلر بازاعان تانکام براهو دخی
دیرلر قش سراکه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیریده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیره نك برقاچ بکلری واردر کیمی مسلم کیمی بوت پرستدر جمله‌نك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبی در اتباعی اکثر قماش وزربفت ومجوهر کسوه
کیوب خدای محبوبه قرار درسیم وفغفوری اوانی ایله مکلف سماطلری چکلور وعسکری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وکیمسه انکله
طولوشب سو باشمك ممنوعدر لازم کلدکده ترجمان برقامش ایله کلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر وبونك منشوری برنوع یپراق اوزرینه یازیلوب مهالانو شهرینك دخی مخصوص
حاکمی واردر وبوجزیره خلقنك چوغی متدین دکللردر جنان وجحیم عذاب و تنعیم

بلنزلر اخلاق وعاداتی بو ركه بعضی ملبس وكیمی عریان كزرلر وباشلرینه عرقیه كیرلر بوندن
مریدن چوق كمسه واردر ستنلنورلر وكابدن خبیرلردر لكن كاغد یازمزلر بری برلیه الفت او زن
اولوب جنك وجدالی سومزلر بكلری شكان چقار وقطعا كمسه یه سو بلنزلر رنسو ایدر
بونلرك بیع وشراسی دخی فعلله در قول ایله دكلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر الروب
رضا ایله تالدرلر و بونلرك معامله سی بغایت صداقت او زره اولور حیله بلمزلر وخیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال وغیری تجار واردقده معامله لازم كلوب بری برینك لسانی فهم اتمكله
وجه مشروح اوزره معامله لازم كلور والا كندی جنسلوری ایله سویلشمك وترجمان بولنمیوب
دائما بیله قالملق بعید در اسلامیانك اقالیم كابلرنده اكثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بولنه بیع
اولنور دیو مسطوردر لكن منشاء غلط بو اولمق كرك و بو جزیره خلق آینه و كان بزی
وحدید و ژیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بوندن دوه وفیل وجاموس وكوچك
اتلر وكچی اولور لكن حمار جدا یوقدر لو رنسو قولنجه هما قوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بتر كه هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال حی اولوب حیه مثال سعی وحركت ایدر
پرنج ودارچینی وقرنقیل و زنجبیل وكافور واغار یقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور وسائر مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربی ده ایدركه شنی مغلیان سبوتدن
قالقوب بو جزیره یه كلدیلر كه خلقی جمله سودان ایدی بو قبیح شخص كمی دن چقوب بر زجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیجه كمسنه انلری قارشولیوب سهره ایلتدیلر ونیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی بر فیله بندردیلر و پادشاهلرینك سرایینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لر ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاس كوردیلر بعده بر بیوك
سرایه كلدیلر كه دورت دیواری سراسر قاشلر ایله او زنلش و بر طرفده مشبك پنجره لر
وار ایدی مقابله سنه واروب تا پوقلدیلر واسپانیا حاكمنك سلامنی ذكر وب عرض محبت
وسنركله حسن معامله طلب ایدردیلر ترجمان بو خبری بردراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بكنه سویلدی وكیرو قرغو ایله ترجمانه و بونلره خبر كلدیكه مسافه بعیده دن
كلمش سز مرادیكز نه ایسه كورك و بو ولایتدن نه استرسكز آلك اسپانیولر هدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه بر منقش دستمال آصوب وهر برینه بر مقدار سكر نخود وقرنفل
ودارچینی و یردیلر وسرایدن چقاروب بر راته بندردیلر وخانه كتخدایه ایلتدیلر واون
ایكی فغفوری بیوك طبقلرله انواع اطعمه كتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسركه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ایلقلو كبابی و بورككلر وماهیچه لرونا معلوم میوه لر
كتوردیلر كیجه سیم شمعدانلر ایله بال مومیلری یاقوب قنادیل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتكارلر ایاغی طورردی صباح ینه فیلره بندروب شهری كزدردیلر
وایكی فیل یوكی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل و یروب ساحل دریایه ایندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی كوستروب اردكزده قالمشدر دیو ینه جانب شرقه كوندردیلر جزیره بورنوی

اطرافنده

129

اطرافنده خرده جزیره‌لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جوبی که کوبی دخی دیرلر جزیرهٔ بورا اون جزیرهٔ نوپالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیرهٔ پولو تیقا جزیرهٔ تاباران جزیرهٔ بایوکار شمالی ده خرده جزیره‌لردر جزیرهٔ سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیرهٔ ساناتا کارابورنوی شرقیسنده در جزیرهٔ سان جوان جزیرهٔ تاریوماکه تاکوما دخی دیرلر جزیره پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولور بونلر وندناو قربنده در بوسولوردن واقر کبوبت اولور چین ومالاقایه کتوروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ تنجای که بانکی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغود مر معدنی ایله محصولدر اول اجلدن انده وفرنجار جمع اولور لورنسو بویله دیمشدر و بعض اقالیم کتابلرنده چیندن جنوب طرفنده غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی انده در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بوینوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقو رسمنده عربلر اطه سی معناسنه پادره دون نامیله مرسوم جزیرهٔ طویله در بونکله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب اقالیمده جزیرة النساء یازیلان غالبا بودر غلطدر دیرلر که مزبور اطه بحر چینده بر جزیره در سکانی سر جمله زنلر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر ایچلرنده ذکوردن کیسه قومایوب وارانی اولدورزلر دیو مسطوردر لکن بو دخی عقلا مستحیل کبیدر

فصل ۹ در جزیرهٔ سیلادن و غیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن سیلان و باقی جزیره‌لر بیانده در اما سیلان سیف و زایله زیلان دخی دیرلر فرس و ترك و عرب آکا سرندیب و سرندیل دیرلر هند پلوسنکادیب و هیر نادیر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره بطلیموس جغرافیاسنده تاپروبانا یاخود پانی جریس اسمیله مذکور اولان اطه‌لرك قنقی سیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی و مهوتاتو ژثانی یی ترجیح اتدی حدود بو جزیره یوز یکرمی بر درجه طولدن یکرمی اوج طولنه وارنجه و التی عرضندن اونه منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز مسافه ایله منفصل در لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوز اللی میل و چوره سی بیك میل در مهرقاتور ایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ و بعضلر قولنجه طقوزیوز یا یدیوز میلدر و طولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل و عرضی یوز قرق میلدر تقسیم واحوال سلطنت مهرقاتور ایدر سلفده بو اطه‌نك جمله سنه بر مستقل پادشاه حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری مابیننده مملکتی اولشدیلر حالا طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول موخی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکا سال بسال هدیه و خراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القابیله بونلردر ۱ قول موخی پادشاهی ۲ پاناسا پثیان ۳ تریکی نامال ۴ پاتی قولون ۵ ویلاس ۶ تاناتاتا ۷ لاولا ۸ غاله ۹ قانه باش بکلری جلوس اتدکده بر فیله بنوب شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کیرکه انك نظیری نادردر جوانس

مسالك الممالك ده نقل ايدركه رايو نام بر جراح بيوك بكى قتل ايليوب رأى وتدبير صاحبى
اولمغله ولايتى ضبط اتدى سينغاليلر خوفندن مطيع اولديلر پورتقال الندن اولان قولونبو
نام قلعه يى محاصره اتدى امداد كلمكله الامدى احوال ديانت وحروب وصنعت بوجزيره
سواحلنده ساكن اولنلر اكثر مسلم در ايچ ده اولنلر مجوس وبت پرستدر يقين زمانلرده
پورتقال دخى واروب مستولى اولدى ودارملكى قربنده بر قلعه بنا اتدى وخلقنك برازى
تنصر اتديلر بت پرستلره سين غالى ديرلر اكثر انلردر ازقدو بياض وكبس واكول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعيفلردر طوب وتوفنك وقلج برنه قامش ايله قنى نادر دوكوشرلر
وحيا كتنده بونلر احذق ناسدر وهر صنعتده مهارتلرى واردر التون وكومش ودمر وعاجدن
غايت پاك اينجه ايشلر ادمور دن توفنك قونداغى غرايبدن ايدرلر تصويرده دخى مهارتلرى
واردر اطلسده مسطوردركه بو جزيره ده براخاق مصور بر مصلوب تصوير اتديكه
اوزونلغى بر قولاج وار ايدى وباش راهبه هبه ايلدى پاپاس دخى بر صندوقه قويوب اسپانيا
قرالنه كوندردى انده اچوب كورديلر بو مصلوبك حالنى حكايتده بر مرتبه يه وارمشدركه
اوروپا مصورلرى بو قدر تشبيه بليغه قادر دكلدر ديو اتفاق اتديلر وغايت
مقبوله چوب خزينه يه كيردى وبو جزيره خلقى لهو ولعب صنعتى ايله مشهورلردر هند
وچينى كروب غريب اويونلر اوينارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلرى انجق كوبكندن
اشاغيدر بو قارسنى اورتنزلر وباشلرينه براينجه بز اورترلر واستعمال اتدكلرى اكثرى اپيك وپنبه
قماشلردر قولقلرينى التون وجواهر ايله تزيين ايدرلر ومرصع قوشقلر قوشانورلر آب وهوا
بو جزيره كرچه خط استوايه قريبدر لكن هواسى ديار شرق هواسندن ايودر اول اجلدن
نيچه طوايف بوكا آدم جنتى درديلر زيرا انده يازحرارتى وقيش برودتى كمال اعتدال اوزره
اولوب ارضى مدام چچكلر ايله مزين وارماقلر اطرافى چاير وچمندر نبات وحيوان ومحصول
بونك ترابى غايت منبت ومحصولداردر اشجارى هر زمان ميوه وپرتقال ونارنج ليمون انار اغاج
قاوونى وخرما وسائر فواكه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ايدرلر بو خرمانك ميوه سنه
قوكون ديرلر اغاجندن كمى ياپوب يپراغندن حصير مثال يلكن وليفندن بوكوب حالات
ايدرلر وكمى تختهلرينى خرما ايپى ايله بغليوب دمر چوى قاقمزلر نهايت بونده پرنج از اولور
فى مالابار مملكتندن كتورورلر بهار قسمندن دارچينى وقرنفل وپور ونارجيل وعود
وانواع عطر ودابة المسك اولور بو جزيرهنك دارچينى ايو وچوق قدر اورمانلرى انك
اغاجى ايله مالامالدر التون وكومش وسائر معدنلر واردر لكن ملوككى افتخار ايچون
انلرى قوربوب قازدرمزلر جواهر قسمندن ياقوت وپيروزه وسيلانى ديدكلرى
سنبل رنك جوهر والتون رنكنده كهربا كبى بر جنس جوهر والماس كانى دردرياسنده
لؤلؤ وافردر كان وكبريت وسائر متاعى بى حددر حيوانات قسمندن كيك وارنب وخوك و
آخر شكار جانورلرى چوقدر خصوصا فيل بونده وافر اولور وبونك فيلى سائر ديار فيللرندن ايو

و بيوك

ویوك ومعتبردر بوجانور قره جانورلرینك اعظمی اولوب ایاقلری مستدیر طوقوز كوزلی
قلقانی قولاقلی در بو رشته اوزون مجوف خرطومی واردر كه اكل وشربی خصوصنده انسان
اللی كبی در دریسی غایت قالین اولمغله حیوانات نیشندن الم چكمز ولونی اكثر كوكجل
وبوزدر بیاضی ذی قیمت ونادر اولور وبو جانور بالطبع وحشی در بوجزیره وسائر اولدوغی
یرلرده یبانیسی سوری یله كزوب بری برندن ایرلمزلر صید اولندقدن صكره اجلق ایله
اززمانده مونس اولور وشولقدر تعلیم قبول ایدر كه بعض مرتبه ده كویا كه عاقل در
خدامنك اشارتنی فهم ایدر ومطیع اولور وبونك دیشی سی ایكی سنه كبه كزر وعمرنده
بركره طوغرر وایكیوز سنه یاشارجنكه ایودر لكن آتشدن قورقار بوجزیره ده فیللری
اوچلرلر هر بر قارش ایچون متعین بهاواردر بیوكنلك اكا كوره قیمتی زیاده اولور وبودخی
تجربه اولنمشدر كه آخر دیار فیللری بوجزیره فیلنه بر كونه تعظیم وتكریم ایدر وبواركك
فیللرك اغزنده ایكی دیش بتر عظیم بیوك اولور اكا عاج دیرلر دیشیلرینك اولقدر بیوك اولمز
وزنله بیع اولنور وبوحیوان بطی الحركه كورنور لكن یورودكده پیاده بونك اردنجه سكرتسه
یتشه مز وغیور اولوب كاه غیرتندن اكلی ونومی ترك ایدر اطلسده قرستوفوروس نام كیمسه دن
برحكایه نقل اولنور ومز بوردركه قوشین شهرنده كوردم كه بر فیله صاحبی معتاد اوزره یم
ویرمیوب فیل اظهار شكوا اتدكده صاحبی یم ایدوكی لكنی كوستردی كه دلتش یم استرسك
بونی قرانجی یه كوتوریماسن دیو اشارت ایلدی فیل لكنی الوب قرانجی یه كلدی قرانجی
لطیفه قصدیله بر ایكی چكج اوروب ویردی خرطومیله اوه كتوردكده صاحبی بكنمیوب
ازار ایتدی وكرو كوندردی بوكره دخی الداوب ویردكده صویه باتردی كوردی كه دلكدر لسان
حالیله خلقه شكایت وقرانجی یه هجوم ایدوب اولدورمه یازدی خلق اوشوب قورتاردیلر
وبایوب ویردی كتوروب صویله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدی بو نفسنده واقع ایسه بوحیوانك
زكاسنه دلالت ایدر وبونده زرافه اولور بو دخی بر غریب حیوان در اوك ایقلری یوكسك اردایقلری
الچق بوینی اوزون الاجه بنك بنك در وبونده كویل دیرلر برجنس جانور دخی اولور كه سكسره بكزر
حیه نك غایت عدو سیدر دوكشور یلانی صوقسه پورتقال دلنجه بروا سربنته رادید كاری
اوتی بولوب یمكله دفع ایدر وبوجزیره قوشلرینك توكی الاجه كوناكون رنكلر ایله منقش
ولطیف المنظر در بونك سببی حرارتدر دیرلر لكن خاصه اولدوغی ظاهردر بلاد بوجزیره نك
باش شهری قول موخی در سیلان دخی دیرلر شمال سمتنده هنده قارشی بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردر بو یقین لرده پورتقال انك قربنده بر قلعه یاپدیلور نسوقولونبو
نامیله بر شهر یازوب بر معتبر شهردر ایواسكله سی واردر اهالیسی بر یاغو دك یعنی
صنمك دیشنه طپارلردی پورتقال انی الوب خلق استرداد ایچون وافر التون عرض
اتدیلر ویرمیوب سحق اتدردی وپادشاهلرك بیوكی انده اوتوروب سائرلنی
بكلردن خراج الوردیدیكندن بوقولونبو اطلسده مذكور اولان قول موخی اولمق

کوربنو رباق شهرلری بونلردر بل تره وبدبابلی غل وفنانافور وایونك یانلرنده نوقور اطه‌لری
واردر کوچك جزیره‌لردر وجنوما قوتان ونایاتانا وتربقالامات ومانی اطلسده
اولان قول باشی جائزدرکه بواوله و بونك قارشی سنده چینه یاتان اطه‌سی اولوب سکانی
مسیحیلردر پورتقال انلری هندده نارسینغا پادشاهی خوفندن دوشوب بوجزیره‌ده
اسکان ایلدی بوجزیره‌نك رأس اولی شماله‌در آکا مراشی دیرلر ورأس جنوبینه دنوردیرلر
اطرافی طوطا جام وشدرغالی وبالی جام ودنوردن صکره مکاتم ورأس کادی وترکاملی
ومراشی وشلم ومنادر وکدرمل ومندم وبرولی دربنادر مشهوره سندندر بند رکلنبو
طرف غربنده برعظیم بندردر بندربرولی دخی غربنده مشهور بندردر بندرغالی کمیلره
جمله‌دن موافق اولوب غرب وجنوبنده رأس جزیره‌ده‌در بندربلی جام جزیره‌نك جنوب
جانبنده بربندری در بنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاینك داخل اولماز بعض نسخه‌ده
بوجزیره‌نك شهرلری بو اسمله مسطوردر قاپتور وغرمالیه وبسقاریه ومانالتی عرضندن
صکز عرضنه وارنجه جبال بوجزیره‌نك اکثر طاغلری جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب
یرده برمرتفع طاغ واردر انده برقیا اوزرنده آدم قدمنك اثری اولمغله دیرلرکه حضرت آدم بوجبل
اوزرینه اینیدی که آکا جبل راهون دیرلر واثرانك قدمی اثردر اول اثرك طولی ایکی قارشدن
زیاده‌در لکن بت پرستلر کندیلرك زعمنجه پیغمبرلری اولان سورغوموبان نام کیمسه‌نك قدمی
اثریدر دیرلر واصنامه عبادت آیینی چادن وچین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله و بوموضع
قدم برعظیم زیارتکاهدر هرطائفه‌دن بی‌حد خلق هند وچین وآخر دیاردن کلوب جمع
اولورلر وطاغ دیبنده اولان کولده یقانورلر بوزعم ایله هرکیم بوندن یونوب قدمی زیارت ایدرسه
جمله گناهلری عفو اولنه و بوطاغك قله سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه‌سیدر
دیو اعتقاد ایدرلر واهل جزیره انده اولان غاره اعتکافه کیررلر بونلره بعض درجه‌لر
وزنجیرلر ایله چیقیلور و بوجبل نیجه کونلك مسافه‌دن کورینور هندیلر اعتقادنده
جنت آدم بوجزیره‌در وانده خلق اولندی جبل مزبورك اطرافی اشجار عظیمه اورمانلری چوق
وسازلق وبتاقلقلردر اراسنده ایری یلانلر اولورلر نسواید بوجزیره‌ده اولان
عجایباتك بری آروتان دیدکلری معروف نهرده برجنس بالقدرکه آکا ال ایله یاپشن
محموم اولوب صالیویرد ککده فی الحال فورتیلور جزایر قال سیلان غربیسنده یوز
اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضه وارنجه شرق جنوبیدن غرب شماله
ممتد اوچ سطر جزیره‌لردر هر سطرنده جزایر معلومه واردر غرب طرفنده انکنه اولان
جانبك اولی که جانب شمالده در قال کبیر معناسنه آکا بلی فنین دیرلر اندن جنوبه
سطر یاقنیش یعنی قال صغیر بعده بنر بعده اکنی وکل فنر وبنجارم وکل فنی وبقرا
فنی وبل فنی نام جزیره‌لر وسطر وسطانی ده شیلانه وکنبع منجلم وامینی وفنی وکود نام
جزیره‌لر وسطر بری ده کانی واندرواو کنینی وملکی نام جزیره‌لردر وبونلرك اکثری
دوکندیدر

دوکندی در باقی جزایر بو محله کلنجه کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی جغرافیالر وکره لر رسمنه تطبیق ومحلی تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده مذکور اولان جزیره لرك بعضیسی موافق بولنمغله ضمنا کلاملری درج ونقل اولندی چوغی جزایر غیر معلومه اولمغله بو محلده اجمالا انلرك دخی اسمایسی یازلدی تا که غفلت ایله کچلدی صنلمیه جزیره صنف تقویمده جزایر چیندن طولی ایکوز میل شرقدن غربه ممتد بر جزیره در عودك ایسی بوندن کلور قاربونك غربنده در دیو یازر قاردن مراد سوماتره در قیاراولکه سی اسمیله تسمیه ایدرلر بو صنفه صنجی دخی یازارلر جاوه اولمق جائزدر جزیره صند ابولات سرندیبدن شرقه طولی ایکیوز میل بر جزیره در اانده ساج ومثلث الشکل عنب اولور دیرلر جزیره کله تقویمده هند ایله چین اورته سنده بر جزیره در طولی سکزیوز میل دیو یازار وقیصور بونك شهر ایدر دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیره لنجالوس بحر هندده خط استوایه قریبدر دیرلر کافله لنکالوس دخی یازرلر جزیره مهراج تقویمده یوز قرق بیدی درجه طولده بر بیوك جزیره در جزیره سریره دخی دیرلر دیو یازر ابن سعید جزایر کثیره در و مهراج ملوکنك لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند جدیدده ملك مزبورك ملکنه نهایت وجنودینه حد وغایت یوقدر و بر کشتی تیز رو بر له بچه ییل سیر اولنسه انك جزایرنی طواف ممکن دکلدر دیو لاف وکزاف نقل اولنمشدر بو مقوله سوزلر کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزایر ذئب محیط ده ایدر بری برینه قریب جزیره لردر هر بری کوربنور الاهدمنی دن سوید ویه دك مابین واسعدر محل وقوبنغار وکیل وادو انلردن اما بونلرك جنوب جانبنده اخری تحقیق اولنیوب بعضیلر کثرتندن کایه اون بیك واردر دیرلر جزایر بحی اندراوی اون بش جزیره در ما بینلرنده بوغاز وصونك اقلی اوچ قولاچدر جزیره کری ناك یاری جزیره کشفلا اندراوی سابق ایله ایکیسنك اراسی دورت میل قدر در جزیره منجل فور جزیره سرجل جزیره جامس قله جزیره اندرمندا جزیره زانج تقویمده راء مهمله ایله بحر هند ایله چین اراسنده بر عظیم جزیره در دیو یازر تاریخ هند جدیدده جزایر هندك جمله سنه زانجات دیرلر زیرا اکثر نارجیل دیدکلری که زانج در بو جزیره لردن جلب اولنور دیو نقل ایدر جزیره رامنی ابن سعید بونك دوری سکزیوز فرسخدر دید وکندن جاوه سوماتره بورنوی اطه لرینك بری اولمق فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیك قدر جزیره واردر جمله سنه رامین دیرلر جزیره انقوجه بحر چین ده دورتیوز میل احاطه ایدر بر اوزون جزیره در دیو عنقوجه والموجه اسملری ایله یازارلر غالبا الوقونیا جزیره سیدر جزیره واقواق جزایر چیندن جبل اصطیفون وراسنده ساحله قریبدر دیو یازارلر ودیرلر که بونده بر نوع درخت واردر اکا شجر وقواق دیرلر یپراغی انجیر یپراغنه بکزر آذر آینده خرما چچکی کبی چچك ویروب اندن ایکی انسان ایاغی چیقرتدیجه نیسان آخرنه وارنجه تمام بدن انسان ظاهر اولوب خوشه مثال حسنا جاریه لر صاچندن اصلو رطوررحزیران یکدکدنصکره دوشمکه باشلیوب نصف

شهره دك تمام دوشر ودوشدكجه واق واق ديوايكي اوچ دفعه چاغرر واولور كيدر بونلرك
بدنلرنده كملك يوقدر تاريخ هند غربی ده بوجزيره رامينی جزيره سنه متصل برجزيره در وبونده
نيجه معادن واشجار اولور لكن مسكون دكلدر احيانا شدت روزكارله بعض كمی واصل اولور
وبوجاريه لرك نسوان كبی سودی وفرجی محققدر كاه بعض ناس انلر ايله مجامعت ايدوب
رايحهٔ طيبه ولذت عظيمه بولورلر فقير ايدر بوجزيره هنوز كشف اولنميوب وقوعی بالنمشدر
اما بعض اوصافی ايله اصلی يوق وقواق نامه حكايه لری قبيلندن اولدوغی ترجيح اولنور
كرچه افاعيل طبيعت وتلاعب امزجه وكيفيتدن بومقوله نسنه لر صدوری بعيد
دكلدر زيرا شكل انسانده نبات واردر ونباتدن حيوان تولدی واقع ومقرردر مواليد ثلاثه
بعض امتزاجات ايله بربرندن صدور ايده كلمشدر فن اكثير وعلم فلاحت وقاعدهٔ حكمتدن
بهره دار اولنلر بو اموری انكار ايلمز جائزدر كه بوشجرك اصلی مادهٔ انسان ونباتدن مركب
برشی اوله بوندن قطع نظر اسرار خواص طبيعت ورموز قواعد حكمته واقف برحكيم بو
معارف ايكی نوعك مادهٔ اصليه سنی تأليف وتركيب ايله ايكيسندن مركب برنوع اخر
وجودينه باعث اولمق حد امكاندن خارج دكلدر جزيرهٔ القرود دوری التيوز ميل بر
جزيره در سكانی سراپا ميمونلر اولوب ايچلرنده بنی ادم يوقدر ديو ابن اثر وابن وردی نقل ايدرلر
جزيرهٔ البيمان خلقی نصاری وبهادر اولوب قاج باش كسرسه او قدر عورت الور جزيرهٔ الرخ
فارسی لغتلرنده خنو ديدكلری اون بيك قولاچ قنادلی معدوم الجسم قوش بونده دردرلر
جزيرهٔ برطايل قلقان يوزلی ادملری اولوب كيجه قرنفل يغنلرنی متاع يغنلرينه تبديل
ايدرلر وبونده برطاغدن دائما طبل اوازی كلكله دجال انده اوله جزيرهٔ محترقه اوتوز بيلده
بركوكب بونك سمت رأسنه كلدكده جمله نبات وجزيره يانه جزيرهٔ عود برذراع بوبلی غرانيق
طائفه سی بونده اوله بيلده برباشلرينه قيشلر اوشه جزيرهٔ سكسر خلقی كلب باشلی قايش
بالدر اوله ادملك اموزينه بنه لر جزيرهٔ صيدون بوصيدون برساحر ملك اوله مرمردرك
اوزرنده جزيره ده برقصر ياپوب حضرت سليمان اكا غزا ايده وجنكده دوشره لر جزيرهٔ
سلاهط انده برنوع ميوه اولاكه يينك عقل كيده جزيرهٔ مسكر نه خلقی اوچ ای غائب التی ای
اشكار اوله جزيرة القصر بونده بلوردن برقصر اوله اكا توجه ايدنه سستلك عارض اولوب
دوشه وجزيره اوندن يسه ايو اوله وجزيرهٔ اطوران خلقی بهايم باشلو اوله جزيرهٔ تمساح
خلقی كلب كبی قويروقلی اوله جزيرهٔ سحاب اوزرنده دائما براق بولوط طوره جزيرهٔ ملاكی
پادشاهنك اق فيلری اوله جزيرهٔ خالوس خلقی عريان مردم خوار اوله وطپراغی كومش
برجبل اوله جزيرة القطربه خلقی نصاری اوله جزيرهٔ السلاسی انده طوغان وشاهين
چوق اوله جزيرهٔ يسفهان جزيرهٔ حيران خلقی قصير القامه طويل اللحيه اوله جزيرهٔ
سعالی اری عورتی بلو رسزاز وديشلری طشره بر طائفه اوله جزيرهٔ تنين انده براژدر
ظهور ايدوب اسكندر باقر اوكوز ايله هلاك ايليه جزيرهٔ صوصاق طاشدن برشهری اوله
خلقنك

132

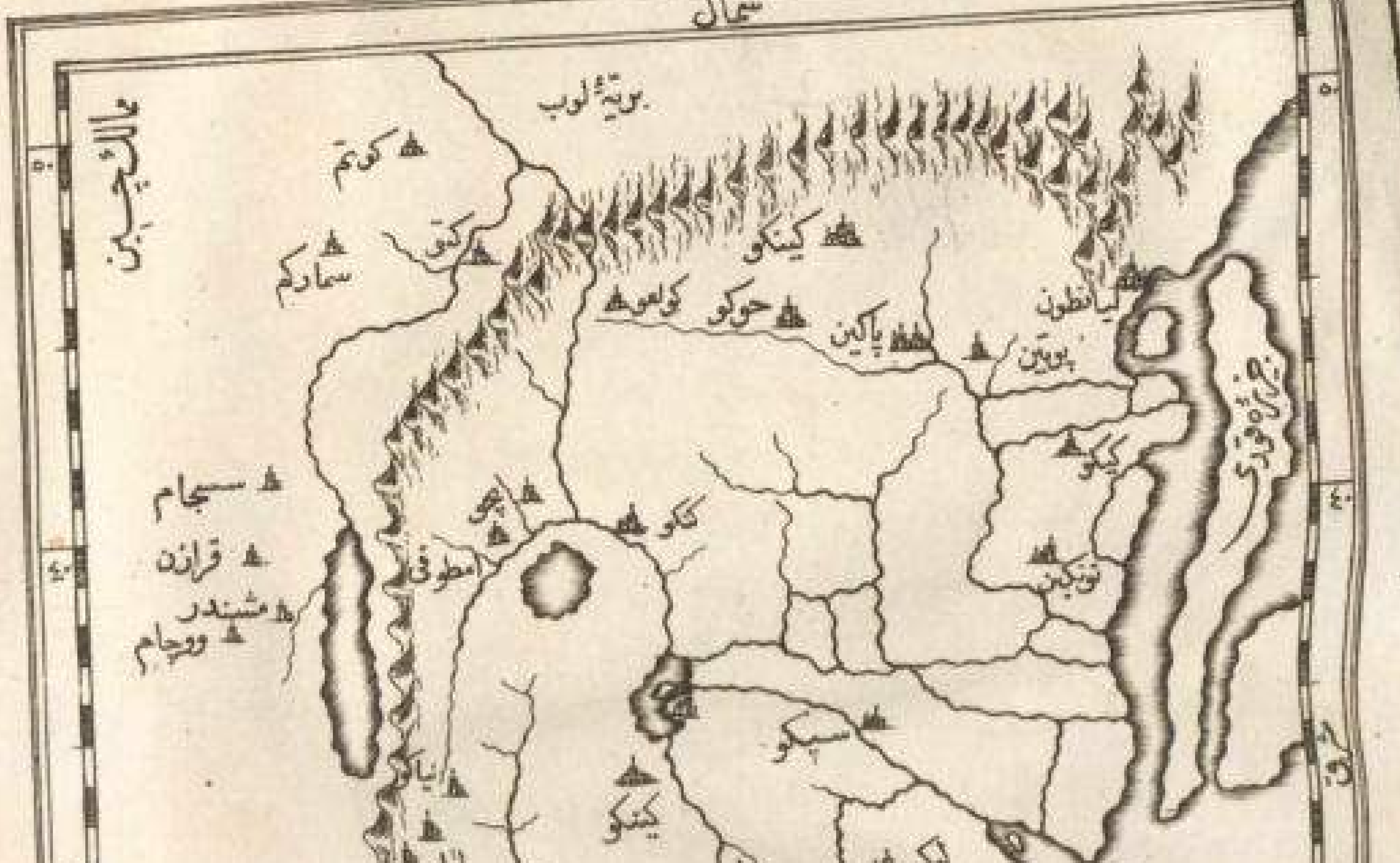
شمال
كينكو
حوكو
پاكين
بويتن
سيجام
قرانده
مشيندر
كنكو
يكنكو
لوكو
الولونه
كيون
پياكو
كانو
ينكوله
جنوب

خلقنك اوازی اشیدیلوب کندی کورنمیه جزیرهٔ قلهات خلقی سکسر اوله جزیرهٔ توریه اطرافنده طاغ کبی دریا جانورلری کزه جزیرهٔ لاقه کثرت ماردن خراب اوله عودینك رایحه سی طشره کنور مینجه چقمیه بونلرك اکثری اکاذیب اقالیمیان قبیلندن اولوب عجایب المخلوقات یازنلر مجرد استغراب اولنسون دیو امور مستحیله ذکر ایدوب بی بصیرت مؤلفلر دخی واقع ظن ایله کتابلرنده نقل ایلدیلر بو مقامده حقیقت حالی اعلام ایچون ذکر اولندی محیط شرقی جزیره لرینك کشف اولنانی مقدماته تفصیل اوزره یازیلوب نامعلوم و مبهم اولنلر دخی اجمالا ایراد اولنمغله بو بابده استیعاب حاصل اولدی کاراه قریب بعض خرده جزیره لر دخی قالدی انلر سائر ممالك بیانی ضمننده ایراد اولنور من بعد آسیا قسمنك بیوك قره سنه چین اقالیمندن بدء ایده لم

فصل ٢٠ در بیان اقالیم چین و ماچین

یکرمنجی فصل اقالیم چین بیاننده در محیط شرقی سواحلنده چین اول اقالیم عرفیه در تعریب ایدوب صین دخی دیرلر و چین بن یافث اسمیله تسمیه اولندوغنی روایت ایدرلر قدماء یونان آقا سینا ویرلوسی تامن و بعض متأخرین ماجی دیرلر بو اقالیم آسیا اقالیمینك اشبعی در حدود چینی شرقده ایکی بیك میل قدر اوقیانوس احاطه ایدر غربده داماذی طاغلری که اردی تبت و بعض ممالك هند در قرب محیطه وارنجه جنوبده اوقیانوس ایله هندك سیام اولکه سی شمالده ختای و تاتارستاندن عظیم طاغلر ایله منفصل و محدود در جهت شمالده اوچیوز میل جرمانی دیوارکه بولو تورو قوران طاغلرینك کدکلرنده تاتار هجومنی دفع ایچون بنا اولنمشدر مسافه لوروننسو ایدر چین وسطنده عرض اوتوز ایکی درجه و اخرنده قرق التی درجه در و یوز التمش درجه طولدن التمش التی درجه یه منتهی اولور لکن اطلسده و کره ده رسم بو قوله مغایر در انلرده دخی اختلاف اوزره تقریبا یوز اوتوز بش درجه طولدن یوز اللی بش درجه طوله وارنجه و یکرمی درجه عرضدن اللی دورت درجه عرضه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر پس جنوبدن شماله امتدادی دورتیوز اللی میل جرمانی و شرقدن غربه عرضی ایکیوز یتمش میل جرمانی اولور فلیپوس قولنجه طولی التیوز میل جرمانی و عرضی اوچیوز میل جرمانی اولور و بو جمله تقریبی در و اقالیم چینك شکلی مثلث دکل مربعه اقربدر

تقسیم چین اقالیمی اون اوچ حکومته بعضلر قولنجه اون بش حکومته تقسیم اولنور سلفده بونلرك بر مخصوص حاکمی وار ایدی حالا جمله سی بر سلطنت اولوب بر پادشاه حکمنده در دیو لوروننسو تحریر ایدر لکن اقسامنی بیان ایتمز و فارسی قانون نامه که غالبا تجاردن بری یازوب سلطان سلیم ثانی یه ویرمشدر چین ایله ختای ایکیسی بر مملکت اولق اوزره مجموعی اون ایکی قسمدر دیو تحریر ایدر لکن چین و ختای هر بری حدود معینه ایله مستقل بر سلطنت و مملکت اولدوغی کره لرده مرسوم و جغرافیا کتابلرنده مسطور در اول اجلدن بو مقامده اول شخص مجهولك اکثری لاف و کذاف اولان کلامنه التفات و اعتبار اولنمیوب اقالیم ختایه مناسب بعض حکایه لری انده یازلدی و چین اقالیمی تقسیمنی

تحریر اولندی احوال سلطنت لورونسوایدر چین پادشاهی مشرق پادشاهلرینك
بیوکیدرا کثر زمانده کونیای نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر قره ده
خطای خانی ایله ودریاده چاپان پادشاهی ایله اکثر جنك ایدر وسائر پادشاهلردن
مال اردر یالکز قانتا مملکتندن التیوز بیك وقیه کومش محصول سنوی کتوررلر اینك
عشرندن وطوزکمرکی محصولندن النان مال عسکر مواجبنه کفایت ایدر منقولدرکه
تخمینًا بو پادشاهك موین وتیبور اوبار مابکاری ایله دورت ای قدر محاربه سی اولدی اول
مدتده ایکیوز کره یوز بیك التون خرج ایتمشدی رومانك اسکی پادشاهلری هیئتنده تاج
کیروجلوس ایدرزینت واینی انلر طرزنده ایدی حالا عظمت ودارائده انلردن چوق مرتبه
زیاده در لکن بو پادشاه خلقه کورنمز سرای خدامی بله کورمزلر انجق مصحبتی زوجه سی ایلهدر
حرمنده نیچه یوز جواری لوزرلرنده ضابط خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن
زوجه سنه ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلك ایدوب اری اوکنه قور مع هذا بونك مملکتنده
بر معلومی اولمدوغی ایش اشلنمز هر یرده جاسوسلری واردر وزیری دورتدر چین خلقی انلره
قولاوی دیرلر وبونلر عثمانیان وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامور دیده واختیار اولق
شرطدر طغراده بو کلماتی یازرلر کوك تکریسی اسنینه صلح ویرر هر کیمکه صاحی آرارانی
بولور وپادشاه مهرینك نقشی بریلان صورتی درسراپی غایت مکلف اولوب اوطه لری
التون وکومش وجواهرله مزیندر وکندی محافظه سنه مخصوص مهیب درازقد طاغستان
عسکری واردر الاجه لباس کیرلر اوزون عریض قاجلر کتوررلرکه تخته پاره سنه بکزرر
چین خلقی بونلره آلمینی دیرلر انلرك ایچنده اوچیوزی عفریت مثال عجبه قیافت
اشخاصدر وبو پادشاه چین مغول جنسی در خلقنه غایت مسلط اولوب برکیمسه امرینه
مخالفته قادر دکلدر خلقك دینی ادا ایدر ومحبوسلری چیقارر عسکرینه عظیم ویرکولر
ویروب احسانلر ایدرقز قرنداشنی تزوج اسکیدن عادتدر وکندی قرنینی شجاعتله مشهور
اولنلره ویرروتاتار خوفندن سرحدلری مضبوطدر خارجدن کیمسه داخل اولامز
الا که النده پادشاه مهری ایله اذن کاغدی اوله بریردن ایلچی کلسه سرحدده اوتوروب
حاکمی پادشاهه عرض ایدرخبر کلنجه بونك خرجنی کوررلر اذن اولدقده یانینه وافر
ادم قوشوب تختروان ایله تختکاهه کوندررلر نیچه معتبر کیمسه پشکش ایله استقبال
ایدرلر ونکریله کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون انا برکون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتی بونك اوکنه دوشر پادشاه اوتوردوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوستررر دخی دیزچوکوب دورت کره اللرین کوکه قالدررسر
کاتبی کلوب بونك کلامنی وتقریرینی تحریر ایدوب تبلیغ مرام تمام اولدقدن صکره
قالقوب آردین کیدر بو چین پادشاهی عظمته واعتبارات باطله یه غایت
مائلدر کندویه ابن الله دیوررر و مملکتنده کندودن غیری مستقل حاکم
اولدوغنه

134

اولدوغنه رضا ویرمز انجق برقایم مقامی واردر اکا توتان دیرلر خلقك جمله دعوالرینی دکلیوب
فصل ایدر وسائر مهماتی کورر یلده برکون مجلس عام ودیوان ایدر اورته یره برچوب براغرلر
کلوب سلام ویررلر فرمانله اول چوبه برر نیشه اوررلر بعده اول چوب برغریب هیئته
کیرر که قصد انسه‌لر اولماز احوال سیاست چینیلرك سیاستی وجزاسی شدت
اوزره در یانلرنده سرقه‌دن بیوك جرم یوقدر اکثر قاتل وسارق حبس مدید وجوع ایله
اولدوررلر وقتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل اتمیوب سوروندررلر اکثری حبس
وزنجیرده اولورلر وکیمی دوکمك ایله اولدوررلر قایشدن الی بش برمق برجنس قرباجلری واردر
اصلدرلر ایکی جلاد الی باغلی مجرمی انکله دوکر هر ضربنده قان چقراللی التمش ضربده
جانی دخی چقر کیدر هر سنه برایکی بیك مجرمی بو ضربله اولدوررلر وهر شهرده اون
بیك قدر محبوس مجرم بولنور احوال دیانت بو چین مملکتی رسوم وقانون کافری ایله ضبط
اولندوغندن پادشاهلری انك اوزرینه در اما اطلسده مسطوردرکه اهل چین اعتقادنده
مخلوقات سفلیه نك خلقی وتدبیری علویاته خصوصا افلاکه منوطدر بونلر کوکلری
معبود دیلورلر و نبی نك اول حرفی ایله اکا اشارت ایدوب شمس وقمر وسائر کواکبه طپارلر
وشیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب اکا دخی عبادت وسجده ایدرلر وضرری طوقنمسن
دیو مدارا ایدرز دیرلر وتنسو ایدر بونلرك اکثری بت پرستدرار الرنده کوکه ویلدزه وآتشه
طپار واردرکیمی کندیلرك مشهوردلاورلرینه عبادت ایدر مختلف ادیان اصحابیدر اکثر ایینلری
آیین مجوسدر حیضده عورته وارورلر وغسل اتمزلر احوال علم ومعرفت چینیلر شریعت
علمنه زیاده مشغوللردر وحاکملری اکثر شریعت علماسندن اولورو انلره لوتهٔ‌ی دیرلر علم
نجوم وحکمت وهندسیه مائللردر بونلر ممالك مسافه سنی وبعدنی درجات افلاك ایله
وسائر خلقك مقیاسلری ایله مساحه وقیاس اتمزلر بلکه برآدم صوتنی ایشیدلدیکی
یره لی دیرلر میل وفرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر وحرف یرینه معانی ایچون موضوع بش
بیکدن زیاده رموز اشکالی واردر علماسی انی استعمال ایدر بونك مفهومی قوشین چین
اولکه‌سی وچاپان علماسی اراسنده معلوم ومعهوددر بری برلرینك لسانی بلمزلرسه ده
بو رموز ایله مکتوبلشرلر زیرا الفاظه دلالت اتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف
دکلدر بونلر ساعت استعمال ایدر وباصمه قوللنرلر لکن برصحیفه اوزرینه قازوب باصارلر
حروفی یرلشدروب بصمق بلمزلر اوروپا بصمه سی کبی قوللای دکلدر احوال صنعت وتجارت
چین خلقی اکثر پیشه کر وهنرور اولوب یاتلرنده بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اول
اجلدن دیارلری برمرتبه معموردرکه طاغده وصحراده عمارت وذراعتدن خالی یر بولنماز
وانواع الات یاپمغه غایت قابل ومستعدلردر و بونلرك عملی برمرتبه محکم ومتیندرکه
هر ایشلرینی کورن پسند ایدر وخلق صنور بونلر صنعت خصوصنده سائر دیارلر خلقنی
اعمی طوتوب رومیلری بکچشم عد ایدرلر کاب باصمق وطوب دوکمك صنعتی بونلر اراسنده

قدیمدنبرو اولنی بازارلر و بودیارده تجارت غایت معتبر ومشهور کاردر طیب وحریر وبوبه
وزعفران وسائر بهار تاجرلری اقطار ارضدن کلوب کیدرلر وبونلر اکثر صنعتی ایو تتبع
ایدرلر خصوصا نقش وتصویرده خرده کیرلك مهارتی بونلر کدر و بوصنعت ازالزمان
عبادتدن عد اولنور نقل ایدرلر که نقاش مانی چینه واروب آب وهواسنی لطیف کوردی
خلقنك شکل وشمایلنی بکنوب صنعت نقشه میللرینی کوردی و بوصنعت ایله کندویه
رام ایلیوب انلره بر کتاب درودی جمله مانوی اولدیلر واندن بر حکایه نقل ایدرلر که اوائل
حالنده نقش وتصویر له اشتهار بولوب چین استادلری بونی امتحان ایچون بر چشمه تصویر
اتدیلر والنه بردستی ویروب صویه کوندردیلر مانی واروب کوردی قضیه یه واقف
اولدقده قلمی چقاروب بر مرده کلب تصویر اتدی وکلوب چشمه نك آبی لطیف ایکن برسك
مرده برافشلر صو المدم دیدی واروب کوردیلر قلملرین براغوب سز مانی اولیه سز
دیو ایاغنه دوشدیلر تبسم اتدی وندن یاد بکر دیدی بونلر هر برمز صنعت نقش وتصویرده
بی نظیرایز لکن بوسك مرده یی چشمه دن قالدرمغه قادر دکلز مانی ایتدی اول صورتی
انکشت ایله چکرم و بونلره طریقنی کوستروب اظهار مهارت ایتدی بوندن صکره جمله سی
قبول وتسلیم اتدیلر صکره کاری بر مرتبه رواج بولدی که اهالی چین نبوته ذاهب
اولدیلر حالا اول قوم میاننده وضع اتدیکی آیینه معتبر ومعمول به در ذکر عمل فغفوری اطلسده
مذکوردر که فغفوری ماده سی صدف ومرطه قبوغی وبعض اجزاء ترابیه در محکم سحق
وخمیر ایدوب طپراغه کومرلر سکسن یوز ییل یاتدقدن صکره چقاروب ایشلرلر و بوطین
اولاده میراث قالور اکثر عمله کلن مایه اجداد در که احفاد نوبتنده ایشلنوب قونلری
اوزن نقدر طین عتیق چقارسه یرینه اوقدر طین جدید قونور قانون نامه ده ایدر اصل
فغفوری بر غایت لطیف آق طاشدر که لطافتنه نظیر یوقدر اول طاشی سحق ایدرلر والکدن
کچورلر بکپان طاشدن بری برینه متصل اوچ حوض و بری برینه منفذی واردر حوض اوله
اونی دوکوب صو ایله حل ایدرلر وصوینی ایکنجی حوضه اقیدرلر انده دخی برزمان حل
اتدکدن صکره صوینی اوچنجی حوضه اقیدرلر وصواری چکلوب طین قالور دفن ایدرلر
وزمان مدیدن صکره قوللنورلر حوض اولك اینی ایچاق وسطك وسط اوچنجینك
اعلا اولور قیش فصلنده اتدکلری فغفوری ارك اوزرینه اول فصلده اولان چچکلری تصویر ایدرلر
سائر فصولده دخی نه کونه ازهار وارایسه مناسب اشکال ایله نقش ایدرلر ذکر اولنان اوایلرك
اعلاسنی اوزدله اوزدله ایدوب آهن خطایدن حقه لره قورلر سر بمهر یوزیلك درهمه
صتارلر شکسته وصحیح نه چقرسه مشتری طالعنه راضی اولور ودستکه پادشاهی
اعلاسی در بونوعك اشاغی دبنده علامتی واردر وبعض فغفوری اواورکه یرنده بیلك درهمه
صاتلور انك کبیلری سائر دیاره چقرمزلر وبعض جنسی التونله برابر وزن ایدرلر وفغفوری ده
اوچ خاصیت واردر که پشمدن غیری هیچ بر جوهرده یوقدر بری بودر که ایچنه هر نه قونسه

دردی

دردی اشاغه چوکوب صاف ایلر ایکنجی بوکه اسکیمز اوچنجی الماسدن غیری هیچ نسنه تأثیر
ایدوب خراشیده اتمز الماسی انکله تجربه ایدرلر اندن طعام یمك وشراب ایچمك عقلی زیاده
ایدر مفرحدر وهر نقدر قالك اولوب اتدکلری نقش کوزکسه اتشه یا چراغه یا کونشه
طوتسه لر نقشی ظاهر اولورلر رنسوا یدر چین خلقی غایت ازکیادر بونلرك صنعتی فعلنه
مشابه اولوب جرمانیاده وفلاندراده غریب کورینور احوال حرب وشجاعت چین خلقی
اولقدر شجیع دکلادر صنعت وتجارتی شجاعتدن وصلحی جنکدن ترجیح ایدرلر لکن اراینده
سلاح وطوب وتفنك استعمال اولنور وعسکریسی تاتار ایله وبعض جزایر شرقیه خلقی ایله
دائما قتال اوزره در دریاده دخی کیملری واردر هندستانه وملوقه اطه لرینه سفر ایدرلر اخلاق
وعادات اهل چین اکثر فلمنك کبیدر دراز قد وخفیف اللحیه وکوزلری کوچك اولوردللری
تمجیدلنه بکزر اکثر صحیح المزاج اولمغله چوق یشارلر ونیز قوجامزلر اطلسه ایدر چینیلرك اکثر
یوزی عریض وبورنی افطس اولور صقاللرینی تراش ایدرلر اراینده حسند ارلری دخی واردر
خط استوایه قریب اولانلری قره یغز وبعید اولانلری کندم کوندر وکندی آیینلری اوزره
غایت مؤدب کچنورلر وسائر خلق جهان انلره ادبسز ووحشی کورینور وبونلرك عورتلری حسنا
اولور ویوزلرین اورترلر باشلرین اچوب صاچلرینه طراقلر طاقرلر بر عورتك
باشنده که بکرمی طراق اولور ارلری غایت غیوردر طشره یالکز عورت چقارمزلر وهرکس
نقدر دلرسه اولنور هر عورتی براوده اسکان ایدر اولی اولوب زنا ایدرسه قتل اولنور فاحشه
قسمی شهرده قومیوب طشره ده اسکان ایدرلر بونلر یاننده لواطه عیب دکلدر غلمان
اراینده هندی ایکزانیه عورتلری کبی مبذولدر ارلری کلاه کبی باشلرینه برکسوه کیرلر ومیته اکل
ایدرلر استنجا اتمزلر طعاملری اکثر پرنجدر شرابلرینی دخی پرنجدن ایدرلر دوکونلری یکی
آیده اکثر یا مارت آیینك غره سنده اولور ابتداء سالاری دخی اولدر وبیراملری مکلفدر
نیجه کون پیاپی ضیافتلر ایدوب چنکیلری وسازنده لری وقصه خونلری مجلسه کتورلر
وبونلری بیوه ایچمه ده منهمکلردر وکندی اولکه سندن چقمق نادر واقع اولور
بیکانه دخی اذنسز ولایتلرینه کیرمز چین اکابرلری عظیم معتبر طائفه در بونلرك پایه لری
ومرتبه لری یازلمق لازم کلسه فرق اولنور کبارلری التونله وسطی کومش ایله ادنالری
لاژورد وسائر الوان ایله رتبه سنه کوره یازارلر ومتقدمین طرزنده نیجه لعبلری
واردر میتلرینی بر تخت اوزره اوتوردرلر وبرقاچ کون اوکنده ضیافتلر ایدرلر وانواع
حیوانات ایله مصور رنجه توبلری اوکنده یاقرلر بو زعمله که اول یانان حیوانات بونکله بله
حشر اولوب خدمت ایده لر بعده اقرباسی ودوستلری جمع اولوب انکله وداعلشرلر
کافور وصبر وبعض خوشبوی اشجار ایله انی یقارلر وبونلر بحری علمی بیلوب
بیوك کمیلر ایله کزرلر لکن اوقیانوس فورتنه سی شدتندن وقدرغه بالغی کثرتندن کمیلرینی
قلبت قالن تخته لردن ایدرلر دورت بش قارش قالن اولور التون وکومش کندی اولکه لرنده

ازدر لکن چاپان اطه سندن وافرکلور ووزن ایله خرجنورلر و بعض کتبده مسطوردرکه اهل چین قبایل عرب کبی شعوب وقبایلدر نسبلرینی ضبط ایدرلر حتی بر شخص اللی التمش بطن جدنی تعداد ایدر وهر بطن بطندن غیری بطندن تزوج اتمز تاکه نسل امورینه خلل کلمیه و بونلرک رجال ونساسی دیباج وحریر کیر لر فقرا وعبیدی ایلاق حریر کیوب کزرلر اولری واسع ومجلسلری تمثاللر واوانیلر ایله مزیندر نظافت ثیاب ولطافت مکان ایله مباهات ایدرلر ظریف طائفه در ممالک و بلاد چین اطلسده مسطور اولدوغی اوزره چینک ایکیوز اللی مشهور شهرلری واردر انلرک هر بری اسمنک آخرنده شهر معناسنه فو لفظی یازیلور وقاتنون فوکبی قریه لری ایسه بی حسابدر انلرک اسمی آخرنده کوی معناسنه جو لفظی یازیلور و شهرلرک اکثری کمی کوتورر انهار کنارنده در هر برینک واسع وعمیق خندقلر ایله متین حصاری واردر و بو اقلیم خصوصا دریا کنارلری شولقدر معموردر که هر ایکی شهر میاننده ایکی اوچ میل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ایدر چین نیجه حکومته تقسیم اولنور سواحل بحرده قانتان وقوکویم وخیکوپام ونانکوی وقساتنوم وپاکین وایچروده اولنلر قسیاس وقانسی وسانتی وسوختام وهوانوم وجوانا وفوقام وسوینام وکوبحن وکوانتی وقوچین چیناوقوانسی دروددر ملکی خصوصنده اختلاف واردر بعضلر اکا پاکین و بعضلر قساتنوم وکیمی بوکا کنسه دیرلر مملکت قاتاچینک جنوبنده بغو ملکی ایله همسنوربر ولایتدر دارملکی قند انام شهر قاتاصوبی اغزنده یوزقرق بش درجه طول یکرمی ایکی درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چین سلفده بونده اولوردی پای تخت قدیمدر بوکا نطای دخی دیرلر فلبوس ایدر بونک دائره سی اوچ میل حرمانی در نانتو تانتا قربنده برشهر عظیم دربو اسمله تسمیه اولنور بر نهر او زرنده بنا اولنمشدر مشهور اولمغله اطرافدن بنده بشیوز کاه بیک قدر کمیلر کلوب جمع اولور نحاس وشب ودارچین وابیک ومسک وراوند متاعلرین الورلر و بو شهرده فاخر قابچلر اشلنور اکا قریب سواحلده نانتو وبراکی وماتان نام شهرلر واقع اولمشدر وایچروده معتبر شهرلردن سینکوماتو بیوک بندر وتجارت یریدر چاپان وهندن بوکا چوق تجارلر کلور لکن شهره کیرمیوب طشره ده اوتورورلر قانون چین بویله در و شهر مزبور جاقو رسمنده نهر برقلان کنارنده قریبدر بو اولکه اوکنده کارده ایمان نام جزیره انجق شکارکاهی دروجزیره یغاما وجزیره سانقوان که بعضلر اکا دماغه دیرلر تجارتله مشهور اطه درلر انده پورتقال طائفه سی مسکن ایدینوب چینه کیرمکه فرصت کوزدرلر لکن چینی اربیکانه خلقی ولایتلرینه قومزلر مملکت فوکین سواحل چینده قانتایه متصل مملکتدر دارملکی فوکبنیا که فوکیان دخی دیرلر بو زاللی بردرجه طول یکرمی بش درجه عرضده کمی کوتورر بر نهر کبیر اوزرنده واقع اولمشدر بو شهرک یوللری ومحلاتی قواعد هندسیه ایله طرح اولنوب اسواق وخانه لرنده کمال تناسب وتساوی رعایت اولنمشدر نهر مزبور شهرک اکثرینی احاطه ایدر اوزرنده اقندیه قرشی

طوز

طوزو بهاریوکی ایله وافر کیلارکلور قانون نامه‌ده‌ر قوکنسی یازیلن قسم بودر اطلس و کمخاو کتاندن
نازك قوماشلر وسائر ملبوساتدن چینه نسبت اولنان متاعلر انده اولوربوکا قریب دریا
کنارنده چین شبو نام شهر بر جزیره کبی یرده در پورتقال هرسنه هندن آکوارر
چیندن بهار یوکلدرلر ففغور چینی دخی متاع صائلمق ایچون انلره مسامحه ایلیوب بر مسکن
تعیین ایتدی انك قربنده چینقو نام شهر که اطلسده شیشو یازلمشدر یوز اللی اوچ طول
یکرمی بش عرضنده دوشر قانالا که قوناالا دخی دیرلر ماتان ارماغی اوزرنده دریادن ایچری در
مهاری که جاقور سمتنده مسورو یازلمشدر قوکیان نهری اوزرنده ایچروده درنیزار وکه
ناغاری دخی دیرلر تانتوابه واران نهر اوزرنده در بو اولکه اوکنده جزیرهٔ آغوداو جزیرهٔ بوغاتره
کناره قریب کوچك اطه‌لردر مملکت ککیان که قوقیان دخی دیرلر اطلسده شکویام یازلمشدر
چین سواحلنده جنوبدن شماله اوچنجی مملکتدر دار ملکی قوقیان یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز بر درجه عرضده دریا کنارنده قرامان نام رماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده
اولان شهرلر بونلردر نمپو نهر مزبور بحره دوکلدوکی یرده اطلس رسمی اوزره آشیونام
جزیره‌ده بر بندر شهردر لیامپو دخی دیرلر ایپك و ففغوری متاعی بوندن یوکلدرلر اطلسده
جوانس یازیلو سدن نقل ایدرکه بو شهرده اوچ آی قدر زمانده کمیلره یوزالتمش الی
بیك تمان ایپك یوکلندیلر شهر مزبوردن شماله سواحلده آغونا راوتار تاهو نام شهرلر
وایچروده طاغلر اراسنده سیکوپاودو یتون وساجانقو نام شهرلر وار در بوکا سیجانقو
دخی دیرلر کویان کولنه قریب طاغلر ایچنده بر شهردر سپارسا که سپارزا دخی دیرلر اقو دومراین
نهرنه آقار بر نهر اوزرنده در اسقـــ بانا حقیله اقار بر نهر اوزرنده در کلیم اطلسده
کولانسیم یازلمش بر معظم ومعتبر شهر در کنارده جزیره پیلغو بر کوچك اطه در آغونارا
اوکنده دوشر بونلردن شماله مملکت نانقی که اطلسده نام کوبی نامیله یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز سکز عرضنده مسطوردر دار ملکی محل مزبورده نانقی اسمیله مشهور بر نهر
اوزرنده بنا اولنمش بلده در اکانانقین دخی دیرلر ایچروده اولان شهرلرك بیوکی ومکفی در
ففغور چینك بر سرایی دخی انده اولور و کنارده ارجس سارا که جاقور سمتنده آسیسرا
یازلمشدر نانقین ارماغی کورفزنده بونکله آس پیسیا نام شهر کنار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده پتوری دیرلر بر طائفه اولور که انلرك اکثری جوجه وشریر وحیله کار
قومدر نانقی دن جنوبه آغوتار ارماغی اوزرنده یاغرقاکه پراغرافا دخی دیرلر وقراقارن که
قوراقنه دخی دیرلر ایکی شهردر و بونلر جنوبنده وانی نام شهر طاغ دبنده واقع اولمشدر
بو اولکه کنارده جزیره اسیلو بر کوچك اطه در مملکت زیتون که اطلسده قسامتون
اسمیله وجاقور سمتنده کساتون نامیله مسطوردر نانقین شمالنده کنار بحرده بر دیار مشهوردر
بونك طاغلرنده وارضنده اشجار زیتون بی حد اولمغله زیتون اولکه سی تسمیه اولنور
دار ملکی زیتون نام شهر که اطلسده سامتون اسمیله مسطور و یوز اللی دورت درجه طول

وقرق ایکی درجه عرضده موضوع ومزکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کیلر کلور وایپك وشکر یوکلدرلر بو دیارده سابقا
شکری عسل کبی طولم ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوکرندیلر بو زیتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طتلو صودن لیمانی واردر کیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بوندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقالیم کابلرنده نهر حمدان یازیلور زیتون خلقی میتی صندل یابقم اغاجی ایله قدرلرینه
کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بوخصوص ایچون
نهر مزبورك کنارینه وافر خلق جمع اولور وبو دیارده بر نوع شجر واردر که میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوز درلو طعمی واردر دیرلر غریبه برخراسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردی که خلق چفت سوررلر شمس اسد برجنده ایکن
زمانی دکل ایدی بو زمانده نه اکرسز دیدی آهن اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صاحبی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بوز مین
معدن آهندر شکافلر ایدر حرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنه دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشرر زیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالورنسو کابنده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کورفزندن جنوبیه
کارده ایکی شهردر واچده تانجیو نهر زیتون اوزرنده درو نجیوکه اطلسده سی شوا زلمشدر
زیتون شمالنده دریا کارندن برمرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر ننز و زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع بر شهردر نهر مزبور اوزرنده ننزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده در آبراغا نا زیتون غربنده طاغلر اراسنده بر شهردر بونك
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کار قریب جزیرهٔ رانجیا واردر چاقور سمتنده جزیره مزبوره
برکوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده واطلسده قور یا نامیله شکل هلالی ده
برجزیرهٔ طویله رسم اولنمشدر که جنوبدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی نانقین اوکنی چکر بونك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیرهٔ مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضه وارر بعض کره ویاپاموسته ده بونك برایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشو انلردندر و بوجزیره مشرق چین ده ننزو نامیله مشهور اولوب
ننزوی خطایی دیدکاری طیب بنده اولور دینلمشدر لکن ننزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قوریا چین اوکنده برمعتبر جزیره در اهالیسی توکاتولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میل وعرضی اللی میلدر بونده نیجه حکومت واردر مملکت
کونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده بر مشهور وعظیم ولایتدر دار ملکی
کونسه

137

کونسه نام شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول و اللی درجه عرضده
بر شهر عظیم و پای تخت اقالیم در بونك چوره سی یوز میل قدر اولوب خطاییلرین کلوپولیسا قوم
نام بر کبیر دریا یه دوکلدیکی یرده وندیك شهری کبی صوا یچنده واقع اولمشدر و بونده شول قدر
کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف و مکلف شهردر اول اجلدن چین خلقی آکا کوك شهری
معناسنه کونسا دیرلر لوازم بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری
و لطیف بیکارلری و کولنده بی حد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر خلقی
بونلری اوتره دیرلر قرغه کبی بر جنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بو قوشلری الوب
قایغه کیررلر بالق ویا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صوا یچنه طالوب
فی الحال چیقارر و بو شهر دار ملك اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کیلوب تجارت ایدرلر فلوس ایدر شهر مزبور تاتار و خطای سنورنده
شمال جانبنده اولدیغنه جمله مصنفلر متفقلردر چین پادشاهی تختی و خاقان خطای تختی
اولدیغی روایت اولنور بونك چوره سی یوز التالیان میل در وطاشدن یاپلمش بر قاچ یوز
کوپروسی واردر بر مرتبه که بیوك یلکن اچوب التندن بحر و شهرك ایچ یسنده
بر بیوك کول واردر چوره سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر و شهرك محافظه سی ایچون مدام اوتوز بیك
عسکر انده طورر دیو مارکوس دن نقل اولندی لکن بو اوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
و بعضلر دیرلر که مارکوس دن صکره بو شهر تخریب اولنوب بو حال اوزره قالمامشدر
تقویمده خنسانك بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافه طول و عرضی بر مرحله قدر اولندن آخرینه دك سوقی ممتد
و یوللری طاش ایله دوشنمش اولرینك بناسی احشابدن طبقه طبقه عالی سرایلردر
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلدهٔ مزبوره دجله دن اعظم بر نهر اوزنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام و یهود و نصاری و مجوس و سائر اصناف مخلوطدر و بحر ایله
بو شهرك اراسی التی یدی منزل اولمغله کیلر نهره کیروب شهره کلنه وارلر بو کلام کرچه
ابو الریحانك قانونده یوز التمش درجه طول و اون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکددر لکن ابن سعید بر نهر منصبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
و قصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدیدر تأیید ایدر شهر مزبورده پرنج و بقول و حبوبات
انواعی چوقدر نقش و تصویر اکثر خلقنك صنعتیدر و بالجمله کتب اقالیمده خانجو
و خانکو و خانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن و وهمدن ناشی چوق تفصیلر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل روا کورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اوندوین
شهریدر بر بیوك کول اغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریا یه متصلدر
بری دخی آوتك نام شهردر بو دخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

بعده سکز قامشی بتر خوان که جوان دخی دیرلر یاقور رسمنده خینام یازلمشدر اللی درجه عرضدن اوته واقع کور فز بونك اسمیله تسمیه اولنور واهل چین تاتار خوفندن اندن عظیم محافظه ایدرلر جنبیوا بحرده کنسه نهری اوزرنده برشهردر چانز ودخی دیرلر اندن علم طبك اشتهاری ورواجی وار در اهل چین عظیم تقید ایله اندن اول فنه شغل ایدرلر نجه کوی ایچری نهر زیاو زاو زرنده در سنکیفو نهر حمدان اوزرنده در قاینجیو بودخی نهر مزبور او زرنده در قانیزو دخی دیرلر بونلرده برندن برینه صواوزرنده کمی ایله کزمك ممکندر زیرا جنکیز خانلردن قوبلای قاان بو اولکه یه مستولی اولدقده برنهر عظیم کتورمشدر دیولورنسو تحریر ایدر تاینز وکنسه نهری اغزنده دریا کنارنده برشهر در سینترو کنسه شمالنده کارده بودخی برشهردر پانجی شمالده سرحد چینده برشهردر بونلردن اوته خطای ممالکندن آینا اولکه سی چین حدودندن خارجده در سواحل چین وقربنده اولان بلاد بو محله کانجه یازلوب بوندن صکره ایچری ممالك خصوصنده تفصیله مجال یوقدر انجق اسملری رسمده اطلسدن نقل ایله اکتفا اولندی لورنسو انلردن قونغو وکوپن چین واو رنان وسیخیما وقاداسل وشیانسو وکوبانس وسانسی نام شهرلر یازوب بونلرك هر برنده بر مخصوص توتان وار در دیر توتان دیو چین خلقی لسانده حاکمه دیرلر وسانسی ده سابقا بر عظیم طوفان اولوب کوکدن آتش یاغدی واول طوفانك بقیه سی اول شهر قربنده بر غدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو اهل چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچرده اولان ممالك بونلردر هونا او وسانسی وجونا وقوقام وقوانسی وکوشو وسو نام وقوشین شینا بونلرك شهرلری اسماسی رسمده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین هر شهر وحصارلرینی متین سورلر وخندقلر ایله تحصین ایدرلر واطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم طاغلر اراسنی بشیوز میل قدر یرده ختای تاتارلرینی منع ایچون قلعه لر وسورلر ایله سد ایلمشلردر اطلسده مسطوردر وچین مورخلرندن نقلیله مذکوردر که اهل چین تاریخ کتابه کانجه طقسان اوچ ییل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالاخره ترین زو نام چین پادشاهی عظیم رای وتدبیر ایله تاتارلردن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری بنا ایتدردی واقالیم چینی جمله محکم مسور قلدی وبر عسکر قویوب محافظه اربابی تعیین ایلدی چین شهرلرینك حصار قپولری غایت مکلف وبیوللری پرسه وهندسه ایله طرح اولنمش طوغری وواسع در هر یولنده اون بش اتلو همرکاب کیدرلر وبو یوللرده یر یر صولرلو زنج کوپریلر وار در پورتقالدن منقولدر که فوکش نام شهرده مرمردن بنا اولنمش برمتین ومصنع ومکلف قلعه کورمشلر که قرق درك اوزرنده طورر هر درکك ارتفاعی قرق قارش والکی اون ایکیشر قارشدر اثر مزبوراورو پا آثارینه غالبدر دیرلر وچینك شهرلرنده وقریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینك بناسی اکثر اغشابدندر دکرلنهار وغدیر چینك کمی کوتورر صولری وکوللری وافردر اول اجلدن بو دیارده صفاین بی حد در کشی

خلقی

خلقی جمله بلاد چینی خلقی قدر تخمین اولنور قره ده ساکن اولانلره کیله ساکن اولانلر غالب
دکل ایسه باری متساویدر و بو صولر شهرلری و نواحیسنی سقی ایدوب خلقه عظیم فائده ایدر
مشهورلری بونلردر نهر قانتا نهر عظیمدر چینی جنوبنده کولدن چقوب قانتا شهری قربنده
دریایه دوکلور ایچنده نیچه اطه لر واوزرنده شهرلر واردر نهر نانتو بیوك صودر قانتا صوینه قریب
یردن بحره ایچنده وافر چمنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقك تارلری واوردکلری انده اوتلر
نهر برقلان بر واسع نهردر موبن کولندن چقوب قانتا نهرینه دوکلور سینکوما تو نهری دخی
بوکا قریبدر نهر قرامار خطای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوك کولدن چقوب ککیانده
اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمبو قربنده بو صو غایت واسع اولور بر کوله دونر و بوکا
قورومران دخی دیرلر نهر زیتون زیاون دخی دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور
ختای دن کلوب تاجه شهرنده ایکی بولنور فرع اعظمی شرقه کیدوب بر عظیم کوله
دوکلور که بر طرفندن چقوب کتدیکجه واسع اولور روز تونده دریایه دوکلور اعظم انهار
چیندر اوزرنده چوق شهرلر واردر نهر پولیسما تقو ختای دن کلوب بر کوله اوغرار اندن
چقوب کنسه شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سازلقدر کوله بکزر و کنسه شهری
بونك اغزنده در چینده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیلام که قوشین چینا قربنده در
غدیر چینی بونك دریایه اتصالی واردر و بر نهر داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقر موین
مملکتی بونك اطرافنده در غدیر کویانشی وسط اقلیمه قریب بر غدیر کبیردر اورته سنده
بر بیوك جزیره و کویانشی نام بلده واردر بوکا اوچ نهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هر بری انهار عظیمه در غدیر قوقوام کویانشی غربنده در بونك ایکی یردن
ایاغی کویانشی کولنه متصل اولور بونك دخی اورته سنده بر اطه واردر غدیر شین قو
وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر خرده انهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر چقار غدیر سانسی
چینك غرب و شمالنده بر بیوك کولدر میلادك بیك بشیوز اللی یدی سنه سنده واقع اولان
طوفاندن حاصل اولدی نیچه قصبه لر و قریه لردن غیری یدی بیوك شهری باصوب جمله
خلقنی غرق و هلاك ایلدی حالا بر عظیم کولدر جبال چینك اطرافنی احاطه ایدن عظیم
طاغلردن غیری سواحل شمالیه سی عظیم طاغستانلردر اورته ده دخی بر بر بعض خرده
طاغلر واردر اکثری اورمانلی در آب و هوا چینك اکثر صولری لطیف و لذیذ و هواسی
خوب و معتدلدر و ترابی منبت و محصولداردر و هواسی صحیح اولدوغندن انده اعمی و علیل
نادر کورینور نبات و حیوان و محصولات بو دیارلرك صولی یرلرنده پرنج اکیلوب سنه ده
دورت کره بجیلور و قوری یرلری سائر حبوبات تارله لریدر وادیلری و طاغلری اکثر
صنوبر اشجاری و بستانلری انواع اشجار میوه دار ایله مالامال اولوب انجق چین
و هندده اوزم و انجیر نادر اولور و اکثر طاغلری و صحرالری توت اشجاری درکه
ایپك محصولی ایچون انلری قورودرلر کتان دخی وافر اولور ارضنده التون

كومش ونحاس وحديد معدنلری واردر جواهر ولؤلؤ ومسك وسكر خصوصا راوند
بو دیارمتاعندندر وبونده برنوع اغاج اولورکه چینیلر آکا لام بالام وبوپرده چوب چینی دیرلر
انواع اورام واسقامه نافع ادویه دندر بو اغاجك كوكی بیاض وثقیل وپكدر وچینك معتبر
متاعی حریر وقماش وراوند ومسك وانجودر حریری غایت وفرت اوزره اولور
یالكز لیامپو شهرندن اوج آی قدر زمانده یوز اللمش الی بیك بطمان ایبك چقدوغی
تواتر ایله منقولدر وباقری دخی كیلر ایله هند وسنده كیدر قرنفلی دخی واردر لكن ملوكه
اطه لری قرنفلی كبی ایو دكلدر ودواب ومواشی وشكار جانورلری سمور وقاقم وانواع طیور
وافر اولور صولی یر اولمغله اوردك انده وفرتی واردر سائر صو قوشلری دخی بیحد دریالكز
قانتا شهرنده اون ایكی بیك قدری بر كونده صید اولنور وچین خلقی مصرلو كبی
ایكی اوچ بیك یمرطه یی یازن كبره یه كومرلر بر زمانده یاوریلری چقار وقیش
فصلنده قامشدن سپده قویوب آلتنه معتدل آتش یقارلر بو طریقله دخی
یاوری چقاررلر و بونك صولرنده كوللرنده دریا سنده بالق بیحد در احوال ملوك
اقلیم چین ملوكنك احوالنه كتب اسلامیه ده ظفرمیسر اولمیوب انجق
اخبار الدول نام تاریخده نوشروان زمانه دك الی نفر كیمسه یازلمشدر اول دخی
اصلی یوق اخبار كاذبه قبیلندن اولدوغی سیاقندن ظاهر اولمغله نقل جائز
كورلمدی بوندن صكره ظفر میسر اولورسه كان الحاق اولنه ترجمه اتدیكمز فرنكی
تاریخلرده دخی مذكور دكلدر بو اقلیمك اكثر احوال رومده خواب وخیال مثابه
سنده اولوب خلط طریقیله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنی بوند نصكره كان
فصلنده نقل ایدرز مراد ایدن واقف اوله تتمه بعض كتبده چینك امور غریبه سندن برایكی
تادر ذكر اولنمش جمله دن بر چرخ كه متحرك سز مراد اولندیغی قدر دونر وطورر وچین قریه لرندن
بر قریه ده بر غدیر واردر كه یلده بر كره اهلی كلوب براتی غدیره قورلر وطشره چقمدن منع ایدرلر
ات صو ده اولدقچه یغمور یغار كفایت مقداری اولدقده اتی چقاررلر و بوغزلیوب اتنی طاغه
براغررلر قوشلر یركیدرو چینده بر اسیاب واردر كه اشاغی طاشی دونر یوقاری طاشی طورر وكپكسز
اون اوكودر فصل ٢١ در بیان اقلیم ختای یكرمی برنجی فصل آسیا اقسامندن قسم ختای
بیانده در تعریف ختای قتای وخطای وختا دخی دیرلر اورنسه قولنجه بو اقلیم كوك اسمیله تسمیه
اولنمشدر واسم قدیمی سرقه ایدی بعضیلر كوتای لفظندن تحریف اولندی دیدیلر
ولفظ مز بور مهبط انوار الهیه معناسنه درسببی دن صكره بنی اسرائیلك اون سبطی انده
كلوب تمكن اتدكلرندن بو اسمله تسمیه اولنه حدود شرقده اوقیانوس شرقی وچین جنوبنده
هندوغانجس ارماغی وچین طاغلری وحصارلری شمالده جورزاو طوكش دكزی
وغربنده غالاسیا كه كشمیر وختن ولایتلری در صاحب اطلس بونك حد غربیسنی آسیا
غربیسی ایله تحدید ایلیوب جمله تركستان وماوراء النهری بو رسمده درج وغایت اجمال

اوزن

139

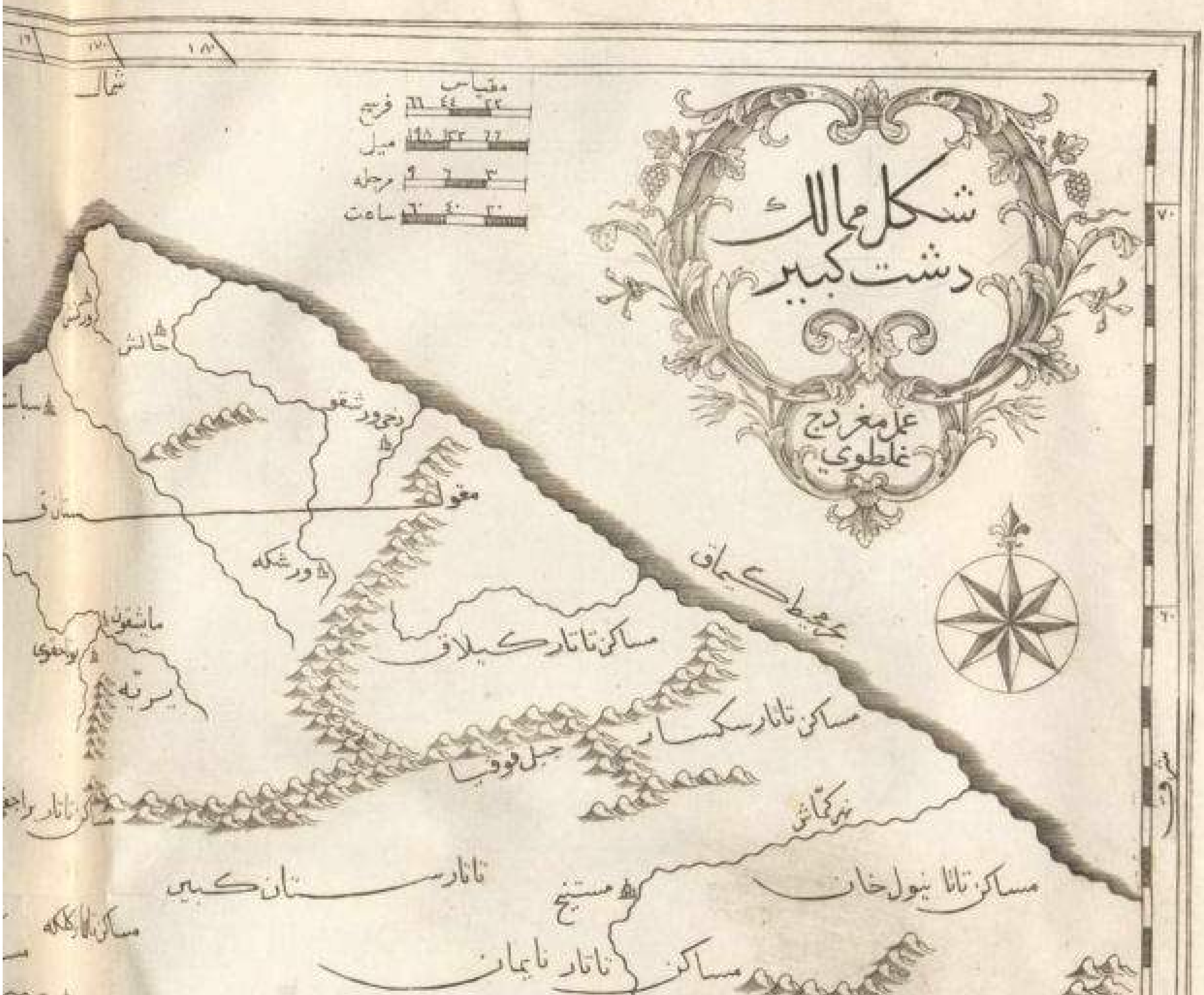

شكل ممالك دشت كبير
عمل مغردج غلطوي
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
بحر محيط كيماق
مساكن تاتار كيلاق
مساكن تاتار سكسار
جبل قوقيا
مغول
تاتارستان كبير
مستنج
مساكن تاتار نايمان
خانبالق
ممالك خطاى
مغولستان
مملكت طانغوت
طانغوت
ممالك چين
نانكين
١٤٠
١٥٠
١٦٠
٧٠
٦٠
٥٠
٤٠

140

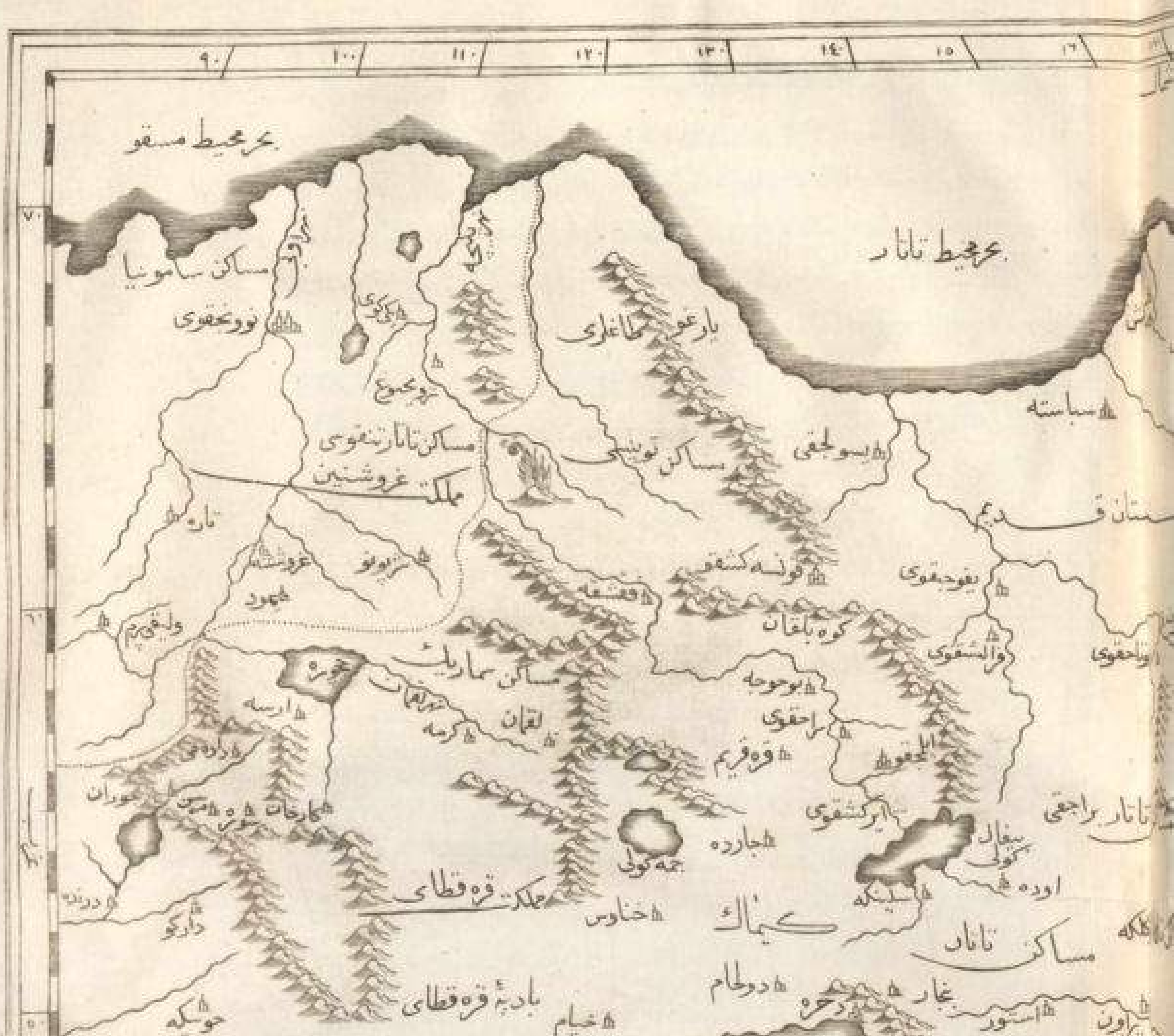
بحر محيط مسقو
بحر محيط تاتار
مساكن ساموئيا
مساكن تاتار تنغوى
مملكت غروشنين
سباسته
مساكن سماريك
لقمان
مملكت قره قطاى
بادیۀ قره قطاى
خناوس
كيماك
مساكن تاتار
بحيرۀ قرنطيا
مساكن قالموق
كاشغر
اقسو
جالس
بلوكان
ممالك تبت
ممالك تركستان
ختن
مملكت قره قطاى
مملكت ايلدوز
نهر جيحون
٩٠
١٠٠
١١٠
١٢٠
١٣٠
١٤٠

اوز
كتور
درجه
ابتدا
تقريب
اولوب
ونانقو
وايما
تاتار
ترجمه
سليم
شام
شاد
تفا
وو
ايله
ويو
ختا
برعو
كرين
ودار
اولو
اول

اوزره ذکر ایلدی لکن بز بو فصلده ختایی یازوب ترکستان وماوراءنهری مستقل فصللرده
کتوردك مسافه اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طولدن یوز اللمش طوله وارنجه واللی
درجه عرضدن یتمشه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر فلبوس ایدر بو ختای اولکه سنك
ابتداسی خالی تاتار سنورلرنده نوروسی طاغلرندن آنیان بوزنه دك ممتد اولور طولی
تقریبا التیوز جرمانیا میلیدر تقسیم فلبوس ایدر بو ختای سرقه دیو بکاری اسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی اراسنده بیوك سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر خطای
و نانغوت و تاینغو و تندوك و قاموول و قیار و قیام و قاراختای و بتر بونلر اسکی سرقه‌یی
و ایما اوس طاغی وار اسنده اولان تاتارستانك اکثرینی و ایما اوس غربیسنده اولان
تاتارستانك بر قسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای بو مقامده بز قانون نامه و روزنامهٔ ختای
ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون نامه بر فارسی کتابدر که یکرمی باب اوزره سلطان
سلیم قدیم عصرنده یازوب صکره ترجمه اولنمشدر و روزنامه بر رساله درکه تیمور اوغلی
شاهرخ میرزا خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی سنه سنده اعیان دولتندن
شادی خواجه‌یی ختای خانه ایلچی کوندروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی بیله قوشدی و فرمان ایتدی که هر آتدن چقوب کانجه کوردوکی اموری
و وقایعی یازه مزبور دخی مأمور اولدوغی اوزره یازوب اوچ سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدی اول امور معروضه حبیب السیرده مطلع السعدیندن نقل طریقیله مسطور
و بو خلاله ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه‌نك اون اوچنجی بابنده یازار که
ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبی ایله خاندان خاقاندن لوزی نام
بر عورت ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع قوانین لازم کلکله عصرنده برچین
کزین نام بر حکیم ذوفنون عورتك عجزینی کوروب کندو یی عرض ایلدی عورت دخی آکا
وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر امورده قواعد حکمت و عقل و فراست ایله مشغول
اولوب قانونلر وضع اتدی و بر دفتره یازوب وصیت اتدی که ملك ختایی ضبط مراد ایدن
اول دفترده مسطور اولان قوانین ایله عمل ایلیه بعده اول قانونلر دستور عمل اولوب نیجه
بیك ییلدر اجرا اولنور تغییر و تبدیل اتمزلر مخالفت ارالرنده عظیم جرم و تهمتدر اکر خاقان
دخی اولورسه قانون اوزره معزول ایدرلر وکاه اتلری یانده ترك قانوندر شویله که اوج کاه صادر
اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی مجرم اولور و سلطنت نسلندن کیدر فقیر
ایدر صکره جنکزخان وضع اتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم اوزره تاتارستان و ختایده
ساکن عبدهٔ اصنام اراسنده مقبول و معتبردر اکثر انکله عمل ایدرلر قانون خاقان اولا
خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندن اولق کرك بری وفات اتسه یاخود قانونه مخالفت ایله
معزول اولسه اولادندن مستحق برینه نصب و معزولك اولاد انسابنده شآمت وار در وارکان
دولته انتقامدن و عرضدن خالی اولمازدی بو جمله توابع و لواحقی ایله بر حصاره

ختای دارملکی خان
بالیق نام شهر عظیمدر سرای و دیوانی انده طورر وسائر ممالك ختای جمله اون ایكی دیوان در
دارملك دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر اوتوروب
قورار لوازمنی مستوفا تعیین ایدر کیمسه انلرله بولشمق ممنوعدر خاقانك امرا و وزرایه ظاهر امكالمه سی یوقدر مكر كه
بر امر مهم اوله عرضلر و مكتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر علامت قبول سرخ خط در
ته اولو رسه خاقانه عرض ایدرلر و خاقانك اوقاتی اوچ قسمه منقسمدر بری عیش و نوشه بری خواب و راحته بری امور
مملكت ضبطی ایچون خط و نشانه بونك وقتی كلدكده تأخیره مجال یوقدر اوچ آیده اوچ
كره تركله معزول اولورلر و رنسو ایدر ختای خانی جمله تاتار خانلرینك بیوكیدر اكا
اولوغ خان دیرلر مسقول قزارقا تایسكی اطلاق ایدرلر ختای قیصری معناسنه بونك رعایاسی
اكا شول مرتبه اعتبار ایدرلر كه انی یودوغی صوبی الوب ارالرنده تبرك ایدرلرنی بومغله كاهری
مغفرت اولنور اعتقادنده در و بو خاقانك مخصوص لسانی وار در ترجمانله سویلشور
ارثله باباسی یرینه جلوس ایدر خاقان وفات اتدكده یدی معتبر قبایلك اكابری و وزیر
اور دوسنده جمع اولوب ماتم ایچون جمله سی بیاض قفتانلر كیورلر دعا و ثنادن صكره سرای
اورته سنده بر سیاه كیچه دوشیوب یكی خاقانی كتوررلر اوتورر جنكیز آیینی اوزره نصب
و بیعت ایدرلر و دیرلر كه یوقاری كونشه باق ولایزال تكری یه اعتراف ایله سن انك ظلی سن
كندی تدبیرك انك مرادینه اویدر تا كه جنتده سنك نصیبك بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسك دنیاده دخی سائرلری كبی جزاكی بولورسن بو سیاه كیچه دن غیری سكانسنه
قالمز صكره هر كس قرمزی لباس كیوب باشلرینه بر صورغوج صوقریعنی شهرك
قاضیسی اكا تاج كیدررو قاریسنه دخی تاج كیدوروب خاقانه اتدكلری قدر اكا دخی تعظیم
و اعتبار ایدرلر بعده جمله بكلر خاقان حضورینه كلوب اوچ كره دیز چوكرلر و بیعت ایدوب
ایاغنی اوپرلر و هر بری عظیم پیشكشلر و هدیه لر كتوررجمله سی عادتلری طقوز عدد اولور
زیرا تاتارلر بو عددایله تیمن اتمشلر در جنكیز تكری یه كوننده طقوز دیز چوكردی و جمله
كلیسالرده زنجفره ایله بویانمش تخته لر اوزرنده التون حروفله بونك اسمنی یازارلر و اكا ابن الله
دیرلر و سوزینی شریعت مقامنه قیوب عظیم اعتبار ایدرلر و خاقان رعایاسنه و بكلر ینه نادر
كورینور وصف سرای و دیوانخانه بو سرای اطلسده وصف اولندوغی اوزره مربع الشكل
هر ضلعی بر میل و دیوارینك ارتفاعی اون ایكی ذراعدر طشره سنی اغاردب قرمزی
لونله منقش اتمشلر و دورت كوشه سنده بر عظیم مرتفع قصره مشابه قله لر و اورته لرنده
دخی انلره كبی بر قله جمله سكز قصری مشتمل اولوب بونلرك هر بری طوب و توفنك
و تیغ و كمان و سائر ادوات جنك انواعندن بر نوعه مخزن در بو مربع دیوارك اورته سنده
ایچ قلعه كبی بر سرای دخی بنا اولنمشدر حرم سرای خاص خاقانی اولدر بونك فوقانیسی
یوق لكن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر و بو سرایك سقفی غایت مرتفع
وانواع

وانواع صنایع بدایع ایله مقرنس ومنقش ومنڤش ودیوارلری آلتون کومش محفه لرله مزین وسلفه لکی چنکلر ووقایع غریبه بر صنعت عجیبه ایله مصور اولوب کورنلر حیران قالور قانون نامه ده مسطور اولدوغی اوزره سرای خاقان بری بری ایچره یدی حصار در هر برنده باغ و بستان و بغچه ودیوانخانه وشکارستانلر بنا اولنمشدر تخت خاقان قزل آلتوندن اولوب بر صورت اژدرانی احاطه اتمشدر اون ایکی دیوانخانه بر طرفنده خادملر و بر طرفنده قزلر طورر باشلرینه مرصع تاجلر قویوب زربفت لباسلر و یشمدن مرصع کمرلر قوشانرلر هر وزیرک حضورنده بر دختر وایکی خادم اوتوروب قفالرنده اغالر وقزلر صف صف اولوب طوررلر و بو یدی سرایک خدامی هر بری بر خصوصه موکلدر اولنده باغلر و بستانلر اموری کوریلور ایکنجیده کلن شکوی قصه لری وعرضلر ومکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دوردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجی ده خزاین ودفاتر ممالک ختای کورلنور وانده جمع وصرف اولنور التنجی ده ارسلان خانه لری انده در التنجی ده اون ایکی بیک مکانلری واردر یدنجی ده خاقانک عیالی وخاصکیلری اولورور بو سرایده خاقاندن غیری رجالدن کیمسه یوقدر و بو سرایک دورت جانبنده قپولری واردر و هر قپوسنده یدی موقف بنا اولوب هر بری بر امرایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالک محصولی کلوب تسلیم اولنور و بر قپودن کلن قصه لرک جوابی چقار و بونده کوس عدل قونمشدر و بر قپودن خاقان ییلده بریا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار ودیوانخانه لری کوروب کروندن ایچری رجوع ایدر و بونک قپولری پولاد ختاییدن دوکلمشدر رابع سرایک عجیب قپولری واوزرنده ونکارنک فانوسلر وسنجقلر واردر اول فانوسلر یانار ونصف اللیلده جمله اهل دیوان حاضر اولورلر زیرا کاهی خاقان صبح کاذبدن اول چقار بر متعین کمسه حاضر اولمز سه بعد العزل بند وحبسه مستحق اولور و چون خاقان هیبت ایله تخت اژدرها پیکر اوزرنده اوتورر قپولردن امرا واعیان ولشکر وایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه متعین مکانلرینه واروب طوررلر تبت وقلماق وهند وچین خلقی جنس جنس غریب لباسلر وطرزلر ایله طوررلر و خاقانک صاغ طرفنده وزرا وامرا واهل علم وسائر صاحب لشکری وصول جانبنده اعیان اهل قلم وصاحب رقم اوتورر و خاقانک تختی اردنده سرای خادملری وقزلر طوررر کیمسه نک زهره سی یوقدر که خاقانه ودائره سنده اولنه نظر ایده بیله وامراء ختای دن منصب طالبی اولان واطرافدن کلن ایلچیلر خاقان اوکنده طوروب کندیلرینی عرض ایدرلر وکاه اولورکه خاقان اوچنجی دربندده تخت قوروب ذکر اولنان وزرا وامرا وایلچیلر انده طوررلر اکر خاقان برآیده ایکی کره دیوانه چقمسه معافدر اکر اوچ کره ترک ایلسه کناهکار اولور اوچ کاه ده خاقانلقدن دوشر کاه یانلرنده قانونه مخالفتدر خان بالقده جزئی کلی جمله امور خاقانه عرض اولنور غیری شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزوی اولسه حکم ایدرلر کلی اولسه خاقانه عرض لازمدر خاقان طشره کیتمک مراد اتسه شهر خلقی جمله دکانلرک

قپانوب پنهان اولورلر اولو رنسو ایدرتد بیو سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده عاقل وامور دیده اون ایکی وزیر اوتورر بری جنك احوالنی کورر آکا تای دیرلر بری سیاست امورنی کورر آکا سپنك دیرلر و بونلره نیچه بیوك مجوهر و مرصع تاجلو ملبس بکار ملازمت ایدرلر غیاث الدین نقل اوزره بودرکاهك قپوسی اوکی یدییوز قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب ایکی طرفنده بشر فیل بغلودر قپودن قصر داخل ده اولان سربرخاقانی کورینور بوسریرك ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده سکز رذراع مرتفع درکلر ایله التمش ذراع طولی وقرق ذراع عرضی صاری اطلسدن منقش ومصنع برسایه بان قوریلوب بودرکلر اوکنده اوچ قپو قونمشدر اورته قپو یمین ویسار قپولردن بیوك ومخصوص ممرخاقاندر سائر خلق طرفیندن کلورکیدر قصر سلطانی بودر وازه لره وسایه بانه مشرفدر و بوقپولر اوزرنده بر ناقوس کبیر آصلوب دیوان عام کونی برقاج کیمسه چقوب منتظر طوررلر دیوانه مأمور نیچه بیك آدم صباح غازی وقتنده کلوب یرلو یرنده اراسته صفوف ایدرلر ایکی بیك قدر مغنی ومطرب سازنده وکوینده زمره سی دخی بر طرفده اياغ اوزره طوررلر وعسکری دن ایکی بيك قدر نفر تیغ عریان وتیر ایله دیزیلوب اظهار شوکت ایدرلر و بو دیوان واسع الفضا در اطرافنده ایوانلر وصفه لر و بربر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله یونمه طاشدن دوشنمشدر دیوان عامده برمثلث سریر کتوروب قورارلر اوزرنده التوندن برتخت قورلر آفتاب طلوع اتدکده حرم سرایك قپوسی پرده سنی ایکی خواجه سرای ایکی طرفدن رفع ایدوب خاقان چقار بالای قصرده طوران اشخاص طبل وناقوس چالمغه اغاز ایدوب اوچ در وازه کشاده اولور اولا امراء تومان بعده هزاره وصده کروه کروه سکردوب ترتیب اوزره صاغ وصول صف بغلیوب طوررلر بونلرك هر بری النده طولی ذراع وعرضی ربع ذراع تخته لر وادر آکا نظر ایدرلر غیری یره نکاه اتمزلر ترك ادب رقانون نامه ده اول تخته لر فیل دیشندن مرکب منقش امراارنده جبه پوشان ونیزه داران خاموش اولوب طوررلر خاقانك بش پایه سیم زردباندن تخته چقوب اوتورر ایکی دختر قمر بیکر که صاچنی باشنه طولامش یوزی وکردنی اچق ابری انجوکوپه لر ایله اراسته ایکی طرفده طوروب کاغد وقلم طوترلر خاقان امر ایدرسه قلمه کتوروب انجرده عرض ایدرلر اکر برحکم تغییری مناسب ایسه خط کوندورر امرآکا کوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صکره عرض اولناجق احوالنه ایسه عرض اولنور اېلچی وار ایسه اوکنه کتوروب اون بش ذراع قدر یرده طورغورلر امرانك بری دیز چوکوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خــــاقانه اوقور بعده ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچ کره طپوقلوب یراوپرلر وکتوردکلری نامه لری صاری اطلس کیسه لرله ایکی اللرینه الوب یوقاری قالدوررلر اهل ختای قانونی بودرکه هر شی که خاقانه متعلق صاری رنکلو شی ایچینه قونور بعض امرا الوب سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویرر آچوب ملاحظه اتدکدن صکره کرو خواجه یه ویروب تختدن اینز برصندالی اوزرینه اوتوروب

اوچ بيك قدر جامه وايكى بيك قدر قبا كتوررلر اعيان واركان وفرزندانه كيدررلر كلدكدن صكره ايلچيلرك باشنى اوكنه كتوررر وبر زسوؤال جواب بدن صكره وارك طعاملرنك ديو كوندررلر ديوانخانه فضاسنده هركشى ايچون بر صندلى ويوشقون قويوب ضيافت ايدرلر بعده يامخانه يه كوندررلر ضيافت ايلچيان خواجه غياثدن منقولدركه ضيافت ايچون سرايه واردقلرنده ازدحام خلايق اولكيدن زياده ايدى سرايك فضاى اولنى وثانيسنى چكديلركه تحتكاه خاقان ثانيده ايدى بر سيم قپودان ايچرى كيروب بر صحنه ايرديلركه واسع ولطيف ايدى سنك تراشيده فرشلر اورته سنده طولى التمش ذراع قدر بر عالى سايه بان التنده بر مكلف تخت قورلمش ادم بويندن مرتفع اوچ طرفندن سيم نردبانلرى وار ايكى خواجهٔ سرا تختك يقين طورر وبر كوچك تخت دخى اول بيوك تختك پايه سنده صندلى كبى قونمش كوشه لرى وپايه لرى غايت مصنع صاغ وصول متعين بكلر مسلح طوررلر وبر كوشه ده بر بيوك خيمه التنده سازنده كروهى صف بغلمشلر سر سازنده صندليده اوتورر وتخت اوكنده يدى چتر هفت رنك قورلمش اطرافنده ايكى بيك قدر ساعد اروحرم سراى قپوسى اوكنه بر مكلف حريردن ايپلرينى ايكى طرفدن ايكى خواجه سرا طوتوب طوررلر خاقان كلدكى كبى پرده يى قالدروب سازنده لر يكباره تحريك اوتار ايدوب خاقان تختده قرار ايدجك جمله خاموش اولديلر خاقان اول زمان دايمنك خان ايدى صقالى اورته سنده بر بلوك قل غايت دراز اوجنده اوچ دورت حلقه بغلنمش ايدى باشى اوزن اون ذراع قدر مرتفع صارى اطلس پرده كه دورت اژدر بر بونه حمله ايدر تصوير اولنمش ايدى اوكنه واروب بش كره يرلر اوپديلر وفضاى اولده واروب طعام كلدى يديلر خاقانك مطبخى هفت چتر ملون قرنده صارى اطلس حولى ايچنده ترتيب اولنمش ايدى تعظيم اتدكارى كيمسه لر اوكنه اوچر طبق قيوب خوان سالاران مدام اطعمه واشربه چكمكده اولدقچه مطرب وسازنده لر نغمات ده ايدى بعده پسران ودختران حسند ار رقص ولعبه اغاز ايدوب صحن فضاده نيجه بيك پرنده طعام ريزه يى اوشوب يديلر كسه انلره تعرض اتمزدى بو صحبت وضيافت صباحدن اخشامه دك ممتد اولدى بعده دست آخر كردهٔ مجلس پرده سى چالنوب خلق كروه كروه طاغلدى قانون سر سال جديد وعيد محرمك يكرمى يدنجى كونى خاقان عسكرى طوناتوب ايرته سى كه يكى ييل باشيدر كيجه خلايق بيوت واسواق وركا كينى فانوسلر ومشعللر له تزيين ايدوب كيجه يى كوندوزه دوندرديلر وخاقان سرايندن چقوب شوكت ودارا ايله كندى اوردوسنه كلور وهيچ فرد بياض جامه كيمز زيرا ختا ييلر ارا سنده بياض جامه ماتم لباسيدر يكى اوردو بر عالى عمارت ايديكه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ايدى قپوسندن عمارت انتهاسنه وارنجه بيك طقوز يوز يكرمى بش قدم اولوب جمله بيغمه طاشدن وچينى طوغله دن ياپلمشدر ختاى وچين وقلماق وتبتدن يوز بيك قدر كيمسه كلوب انده جمع اولورلر وخاقان طرفندن امرايه واعيانه عظيم ضيافتلر اولور وكيجه انده شيپراغ ياقرلر شيپراغ صحن سرايده اغاجدن ياپلمش

كوه مثال برقله درطشره سی سراپا سر و بوداقلری ایله قبلو اولوب نیجه یوزیك قندیل
دیزلمش وفتیللر بربرندن برینه وصل اولنمشدر اشاغیدن بری یاندقده فی الحال جمله یه واصل
اولور خواجه غیاث ایدر اول سال ختای منجملری حکم ایلمش ایدیکه خاقان بو سالده آتشدن
ضرر کورر لا جرم شیچراغی یاقدیلر لکن صکره سرایه یلدرم اینوب جمله سنی برباد ایتدی
پس خاقان یدی کون براردوده طوروب عیش وعشرت ایدر بخششلر ویروب قوللر آزاد
ایدر و برمجرم اول کونلرده مؤاخذه اولنماز وعیدلری دخی پیل باشیدر تحصیل اموال حسابی
اول زمانده تمام اولور برآی مقداری روز وشب سوز وسازله متصل عیش ونوشه مشغول
اولورلر قانون حکم عام قچان برخصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کله
دیوان اولور تخت قورولوب خاقان اوتوردقده خلایق باش یره قورلار و برصندلی کتوروب
تخت اوکنده اوج کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب بری بلند آواز ایله اوقور
جمله خلق ایشیدرلر بعده برصاری اغاج باشنه بند اولمش حریر ایله چکوب یوقاری یغلرلر
خلق وسازنده لر کیرو کالاول طوررو حکمی صورتنی یازخانه دن اطرافه وکافه کوندررلر
خواجه غیاث ایدر اول سالده اوقودقلری صفر آینده ایدی بو آیك اوننده شیچراغ خاقاندن
اوج پیل چکوب برشیچراغ آخر موسمی کلدی قوللر وکناهکارلر و باقی داران دیوان آزاد اولنقان
جرمندن غیریسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان شکاره کتدکجه
ختاییلر بر بر بشیوز قدم طول وعرضده یلاقه لر یاپمشلر اندن قونارلر اول محوطه اورته سنده
ایکی مربع چترکه هر بری یکرمی بشر ذراعدر دوردرکلی قورولور اطرافنده صاری زرفشان
اطلسدن خیمه لر وسایه بانلرده خواص خاقان نزول ایدر خواجه غیاث ایدر خاقان
شکارده کتوردیکمز آتدن دوشمکله بزه غضب ایلمش اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی
سکلی سیاه آته بنمش وصقالی سیاه اطلس غلافه قویوب قرمزی زربفت کیمش وزربفت
صبایی اورتنمش صولنده صاغنده امرا شکار اردنده یدی کوچك اوسنی اورتلمش محفه ده
قزلرکه نوکرلر اوموزلرنده کتوررلر و بربیوك محفه دخی بنمش کیسه او موزینه المش چکرلر
وجمله خلق براوق آتمی یعنی ویساورایراقدن کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان
خاقانك بری بیوك ضبطنده ایدی بری خاقاندن شفاعت ایدوب یانغزه کلدی وحق تعالی سز
هر بیلره رحم ایلدی خاقان کاه ناکرده کزی عفو ایتدی دیدی خاقان یقین کلدکده باش یره
قودق سوار اولك دیدی وشادی خواجه یی یانه کتوروب پادشاهلره کوندریلن تحفه
وهدیه ایو کرکدر تا که باعث ازدیاد محبت اوله بو سزك کتوردککز آت غایت یاشلی وسرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب ویردی که بو آت حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی خاقان
بو عذری مقبول طتوب طورنه آونه مشغول اولدی واولدیارلرده ایوائلر مقبول ونادر
اولمغله قره یوسفدن بزه ایو آت کتورسز دیو آدملر تعیین ایتدی و خان بالغه دوندی

قانون

144

قانون عبادت خاقانك خان بالغده بر مخصوص معبدی واردر ییلده بر کره زنانیلردن قتله
مستحق اولانی کورمك ایچون اول معبده وارروانده بر صورت یوقدر انجق بعض خطوط
ونقوش ایله دیوارلری منقشدر برکون اول صائم اولوب تخت روانه اوتورر نیچه بیك لشکر
آهن پوش تیغ بر دوش تخت روانی کتوررلر وارد قده خاقان سر و پابرهنه تختدن اینوب
قپوده سجده ایدروسلام ایله داخل اولوب برایاغ اوزره طورر الهی سن دانا و بیناسن بکا
پادشاهلق ویردك و بو خلقك قتلنی نیم امرمه حواله ایلدك بن کندی عقلم قدر احتیاط ایله
اجرا ایتدم باقیسنی سن بیلورسن دیو ناله ونیاز ایدوب اخشام اولدقده باشنی سجده یه قور
وچیقار افطار ایدر سرایته کیدر اوکنجه فیل قطارلری والتونلی عربه لر وسازنده لر تخت
روان اطرافنده چالاراق کیدرلر وخادمان مسلماندن انجق ایکی کمسه اته بنوب باقی امرا جمله
پیاده یورلر قانون سفر خاقان بر یره سفر وحرکت انسه یا اته بنر یاخود تخت روانه
اوتوروب خاصکیلری کتوررلر اطرافنده سازنده کروهی نواخت ایدرك بله کیدرلر دورت
بیك قدر دراز قدعادیلرکه پیاده یورركن باشلری سوارن برابردر جمله زرنکود جوشن ایله مرصع
خودلری کیوب بیك نفری تخته پاره کبی تیغ عریان وبیك نفری بر وکرز کرانی اوموزلرنده کتوررلر
قلیچ کتورن اوکجه کیدرطبوز کتورن کیروده یوریکی صاغده بیکی صولده مسلح ومنقش سنجاقلر
اوموزلرنده بالالوینه رنکارنك فانوسلر اصوب انواع هیبت ایله وشوکت ایله الای قورارلر وامرا و
شناکه بر یره سفر ایده لرنه قدر عالیمقدار میر معظم وسردار اولورسه هر مرحله ده جمله نعم
وتجمل خاقان طرفندن مهیادر و هر کز امراء خطا اته بنمزلر و یوکلرینی عربه یه یوکلتمزلر آت
و قاطر قلتندن دکل لکن قانونلری بودر که کندیلری محفه یه کیروب اللی قدر قوی هیکل
و توانا کمسه لر نوبتله کتوررلر قوشیلن عسکرك بعضی التون یالدزلی وکومش قابلی کورزلر ایله
اوکنجه آهسته آهسته یوررلر وکمی سیم وزرلنود عظیم قامچلری عریان اوموزلرنده کتوررلر
وبر کروه دخی رنکارنك سنجقلره ملون فانوسلر اصوب کیجه ایریشورسه فانوسلری یاقرلر
بو حشمت ایله محفه یی منزل بمنزل کتوروب سائر رخت و بختنی صندوقلر ایله ایکیشر کمسه
چوب اوزرینه اصوب اوکنجه کتوررلر و هر منزلده امیرك رتبه سنه کوره خوابکاه لوازمی ملون
اطلس پرده لر واسباب عیش وعشرت ولوازم خدم و حشم جمله اماده در اول شهرك اعیانی
آکا کلوب اکرام ایله سلام ویررلر و هر منزله کلدکده اهلنه منصب ونه مصلحت ایچون
کلدیکنی اوکنده اولانه اعلام ایدرانلر دخی حدینه کوره احترام ایدرلر بو اسلوب اوزره خانبالغه
بر فرسنغ قریب کلدکده اول شوکتی کیدروب جمله اسباب ورختنی کرایله عربه لره یوکلدوب
کندی اجرتله اته یاقاتره بنوب شهره کلور و قانون اوزره یکه سوار اولوب شهره کیرر قانون
پای پای انواع نقوش ایله مزین برلوح در بعض مصالح کلیه ایچون سرایدن چیقان خدامك
اولنلوح اوزرینه احکام واوامردن یازارلر کون اول لك پاینی چیقار واول کون شهر خلقی
سلك ومرغ وخوك امثالی حیوانلری باقلیوب سوقاقلری پاك ایدرلر ود کانلر تزیین اولنور

ویوپای صاحبلری مملکت ضبطنه قادر ومحتشم خادملردر انلره تعیین اولنان خدام برکون
اول سرایدن چیقوب زربفت وملون اطلسلر کیوب اسلوب سابق اوزره انواع سلاح
ایله آلای دوزوب سرای قپوسنده خادم تخت روانه بنر عسکری داراتله اوکنجه کیدوب تخت
روانی کتوررلر بر کسه نک سك ومرغی طشره ده بولنورسه صاحبینه تیمش چوب اوروب
حبس ایدرلر وبو خادم هر قصبه وشهره که وارر اعیانی چیقوب احترام ایله قویدررلر اول
خادملرك امر ونهیی ممالکنه امر ونهیی جاریدر پایلری کندودن ایکی اوچ منزل مقدم وارر
شهرلر خلقی حاضر اولورلر نرخ اموری دوزلدوب مفسدلری قرار ایدر بر شهره وارد قده
مظلوملر کلسون دیو ندا اولنور کلین قانون اوزره کاهکار اولور بعده شهری تفتیش ایدوب
کندودن اول کلن مفتشدن بو زمانه کلنجه وقایعی کورر ظلم اولمش ایسه عدل ایدر ومخفی
جاسوسلری واردر احوالی تجسس واعلام ایدرلر اول دخی خاقانه جمله اموری یازوب
بیلدررر بو جهتدن ممالك ختا معمور وآبادانلردر اول خادملرك اکثری مسلمان وخاقان یانده
مقربلردر ومقوله حکومتدن عظیم تجمل ایله کلوب کیر وسرایه کیروب مالنه متصرف
اولور وجر یشمدن بر مرصع کمرع قوشاق قوشانوب خاقانك اوغلی مثابه سنده خاص
خادملردن اولور قانون مراتب امرا وخواص امرادن اون نفر کسه یه بر باش واردر اکا
شیخن دیرلر واون بیك لشکر سردارینه حوحو وبکرمی بیك عسکر سردارینه بان سمزن
واوتوز بیك عسکر اولورسه سمزن وقرق بیك لشکر باشنه بان دنین واللی بیك
سپاه سردارینه دنین دیرلر جنك کوننده اللی بیك عسکرك اوچ امیر معظمی اولور
اولکیسنه طی کن ایکنجی سنه دوتانك اوچنجی سنه دنین دیرلر طی کن خاقان سرایندن چقمه
بر خادمدر اوغل مثابه سنده خاقانك وکیل مطلقیدر جمله شهر ضبطی اکا مفوضدر
سائر اون ایکی دیوانك دخی بر طی کنی اولور دوتانك دیواننده بر میر محتشم درکه جمله امراء اهل
قلمك مقدمیدر خزاین ضبطی ایراد ومصرف حسابی اکا مفوضدر بو ایکی رتبه صاحبی
خادملردن اولور زیرا بونلر اختیاری ایله الت تناسلی کسوب سرای خاقانده استقامتله
خدمت ایتدکلری ایچون بو رتبه یه نائل اولورلر وفوت اولدقده اولادی اولمامغله مالاری
کیرو خزینه یه قالور بو دوتانك علم حسابده ماهر اولمق لازمدر اوزرینه کیر وطواشیدن بر
ناظر واردر لکن حاکم دکلدر دنین اللی بیك عسکرك ضابطیدر لالا دو انسانی واردر فوت
اولدقده اوغللرینه مراتب ویریلور رئیس اون ایکی دیوان ممالك ختاده بو ترتیب مقرردر
قوانین عسکر علامات ومراتب لشکر ختای بودرکه هر اون نفرك بر توغی و بر خیمه سی اولور
وهر اوتوز نفرك اوچ توغ بر سنجاغی اولور وهر بیك کسه سردارینه بر قزل توغ وایکی کوس
ایکی سورنا ایکی نفیر وایکی سنج تعیین اولنور واللی بیك عسکره بش بیك توغ وایکی بیك
سنجاق وبیك طوب واللی بیك توفنك بریلور وهر دیوانده بو اللیشر بیك عسکر بو ترتیب
اوزره مقرردرلر خدمه دن غیری بونلر خاقان خزینه سندن علوفه وتیمار الورلر شهرلرده

حفظ

حفظ وحراست ایچون قونیلن عسکر جبه وجوشن طوب وتوفنك وسائر اسباب حربله
آراسته طوروب هر نفره آیده برمد پرنج و برمد بغدای و یکرمی درهم کومش ویررلر واتلرینی
بازار و محله‌لرده آشکاره طوله ایله باغلیوب شیریدن علف ایلر بریننك آتی تلف اولسه یوز چوب
اوریلور و یری دخی ویریلور خان بالغدن غیری شهرلرده تقدیر علوفه الور لشکر وار ایسه
هر صباح ایله اعنه مستغرق اسباب حربله مزین اولوب شهرك دیوان میدانته
کلوب ایکی صف اولوب طوررلر ایکی دشمن بربرله نیجه مقابله ومقاتله ایدرسه بونلر دخی
قارشی قارشی یه حمله ایدوب آتدن یقرلر و باغلرلر همان قتله قصد ایتمزلر چابك سوار ودلاور
اولانه ترقیلر ومرتبه‌لر ویررلر حرب تمام اولدقدنصکره اسیرلرك بندین کیده‌روب
بو ما بینده شکسته وزخمدار اولمدن قاچمزلر و بو اسلوب اوزره اولان حرب وقتالی اویون عد
ایدرلر زخمدار اولنلر ایواولنجه کلیوب بعضی کبرلر وضابطلرینك ضبط وربطی بر مرتبه‌درکه بر
ساعتده اللی بیك عسکری مکمل ومسلح چیقارمغه قادر اولورلر و بونلر دیولدن کلدکده
سلاحلرینی چیقاروب ساده لباس ایله بکلری قپوسنده روز و شب تعیین اولندقلری
خدمتی کورورلر و خان بالغده هر سحر دیوان خاقانه حاضر اولورلر وبلا عذر بر کون ترکه قادر
دکلردر وممالك ختای‌ده هیچ بر شهر یوقدرکه کمینه بش بیك کمینه اون بیك یکرمی بیك
اللی بیك قدر مواجبه عسکر اولمیه بونلره سیر وشکان کمك مطلقا قانونلرنده یوقدر ولشکر
ختای اعدا ایله جنك ایلمك نادر واقع اولور اما عسکر و سردارلرینی بی کار قومازلر البته بر ایشه
قوشارلر یا شهر یا میل یا حصار یاپدیررلر هیچ اولمزسه شهرلرك وحصارلرك اطرافنه خندق
قازدیررلر عسکری قیدوبی کار اولیجق چوق فتنه آشکار اولور دیرلر لوروتسو ایدرخاقانك
محافظه سنده دائما اون ایکی بیك تاتار موجوددر آنلره کویستیان دیرلر وسائر اولکه‌لرك باش
شهرلری طشره سنده خیمه‌لرده محافظه عسکری قونوب اوتورورلر قانون حرب جنکده
قاعده‌لری بودرکه اعدا ایله بر منزل قریب اولدقده عربه‌لرینی اطرافه دیزوب اوکنه بر ساعتده
خندق قازارلر وجنکلری غایت کرلدر وعساکر اوکنه طوبله چکوب اللرنده تفنکلر حاضر
طورورلر اولا طوپلرینی آتارلر بعده التی یدی یوز بیك تفنکه آتش ایدرلر و بونلرك انهزامی قومقلری
وکوچدکلری زمانده اولور خصم اول زمان هجوم ایدوب عربه‌لرینی اوکارینه وپایلرینه چکمکه
قالمزسه ظفر بولورلر نته که امراء قالماقدن اسن تدنی نام دلیر التمش بیك قدر عسکرله هجرتك
سکز یوز اللی دوردنده خاقان ختای چین خوارك اوزرینه کلوب بو طریقله بوزدی اسیر ایتدی
بو حربدنصکره خاقان کندی حربه حاضر اولمیوب لازم اولان یرلره عسکر کوندررو ختاییلر
یا تندن قاچمق ایله اولمك یوا کر یوز بیك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوینی اورلمق
لازم کلور دوولایتلرندن بر حصه یقدر یری دشمنه ویرمزلر مکر تمام عسکر هلاك اوله وبالطبع
ختاییلر جنکه مائل دکلردر ضروری دشمن ظاهر اولسه مال ویروب صلح ایدرلر اول اجلدن
ولایتلری معموردر قانون وظایف مملکت ختای‌ده اولان جمله خلق اکر عسکری

واكر شهرى در اسم ورسمى ايله دفترلرنده قيد اولنوب خارج از دفتر كسه يه قدر و هر وينك
حالنه كون تعيينلرى وار درماه بماه ياسال بسال ويريلور امرا و سائر ارباب مناصبك مرتبه سنه
كوره خدمتلرينه ادملر تعيين اولنور بويوك شهرك بكى و بكرمى اوتوزبيك عسكرك سردارى
معزول اولسه يانلرنده انجق كندويه متعلق دورت بش كسه قالور جمله خلق خاقانى
اولمغله بكر و سردار اره مخصوص ادم از بولنور واول اجلدن كسه دصيان و خروج ايدهمز
قانون سكه ختاييلر اقچه و پول يرينه اول مقدار ده مربع كاغد اركسوب اوزرينه سكه مثال
مهر اوروب خرج ايدرلر و بوكا چاوجنكيزى ديرلر و بوكا رغبت واعتبارلرى نك حقندن كلور
خالص التون وكومشه سكه اورميوب مقراضله پاره پاره كسرلر وزنله مبادله و معامله ايدرلر
واون درهم كومشه بر سيم ديرلر بردرهم كومشه يتمش پول ديرلر و بر پوله بر كاسه طعام النور
اوجوزلق دراول ديارك ارى وعورتى جمله صراف ومبصردر مابينلرنده صرف اولنان اقچه
انواعنك قدر ومراتبين بيلورلر قانون ذخاير وارزاق هر شهر طرفنده صحان واودونى پشته
پشته ييغارلر اوزرنده قوش مثال بر شكل علامت قورلر بعيددن كورينور حاجتى اولان
كلوب الور اودون وصمان يعنى التى ايده بر تمام اولور عسكرى اتلرينه ويراوب يرينه
جديدى ييغيلور وسائر اينده ورونده يه هفته ده بر ويريلور پرنج وبغداى واربه وسائر حبوبات
وفواكه تروخشك هر شهرده انبار خاقانى ده جمع اولنمشدر لشكريانه هر ايده بر ذخيره وايكى
كونده بر فواكه ويريلور وايلچى ناميله كلن تجار اوچ بالق ذخيره وفواكه خشك انواعندن
ويريلوردر انبار ايندكلرى ذخاير التى ايده بر تمام اولور ويرينه جديدنى قورلر وهم شهر وحصار
يه قدركه ومحزنلر اوليه وبو جمع اولنان مال وذخاير مجرملر جريمه سندن حاصل اولور قانون
خدام سراى خاقانى ده ساكن اولان خدامل و قزلر طبقه طبقه ترقى ايدرلر جمله
خادمان يدى بيك وبكر قزلر اون ايكى بيك درانلردن اوچ بيك دختر نوبت ايله خاقانه خدمت
ايدرلر دورت بش بيلده بر خادملر ولايتى كزوب كوزل قزلر جمع ايدرلر وكتوردكلرينى خاقانك
والده سنه ياقربنه عرض ايدرلر مقبوله كچمينى انعام واحسان ايله مكانلرينه كوندررلر
كذلك سرايده يسير اولان خاتونلرى دخى حالنه كوره انعام ايله يوللرلر وبو سرايده خادملره
جمله دن ارتق رعايت وار در بو جهتدن مملكتده صاحب جمال اولادى اولان طفل ايكن خادم
ايدر اولاوار و بكر بنه بادروب اجازت نامه الدقدنصكره الت رجليتنى كسوب
بكلرى حصورنده بره براغر تيمار ايدوب صحت بولدقده اجازت نامه ايله سرايه واروب باش
خادمه عرض ايدروخدمته اجازت الور نيچه زمان بيرون سرايده اولنلره خدمت ايدوب
استحقاقله ايچرى كيرور نيچه مدت قطع مراتب ايدرك استعدادى وار ايسه طبقه اولى
وغيرى ده اولانك برى محلول اولدقده يرينه كچر اول طبقه خادملرى خاقانى باغلر وبوستانلر
امورينه موكلدر ايكنجى طبقه خادملرى شكوا قصه لرينى واطراف دن كلن مكتوبلرى
وعرضلرى ايچرى كتوروب جوابنى چيقارورلر اوچنجى طبقه خادملرى ايچروده ديوانخانه

قزلى

قرالی ایله اوتوروب کلن قصه لری ومکتوبلری ترجمه وتلخیص ایدوب قرال ایله خاقانه
کوندروب کلدکده نشان ایلمکدر وخاقان اول خطلره باقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی
اولان اوزرینه سرخ خط چکرکه علامت قبولدر مقبولی اولمیانه خط چکمز وچقدقده
کیسه لیوب مهرلیوب ینه دیوانخانه دن کلدیسه ایصال ایدر بو طبقه اصحابی ایکیشیدن
معتبردر دوردنجی طبقه خادملری سرای قزلرینک وخادملرینک دفتری وعددی امورینی
کورر اون ایکی دیوانخانه نک بر طرفنده خادمان معتبر وبر طرفنده دختران سعد اختر طورمق
مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر وسیم وزر واقمشهٔ متنوعه
وامتعه دفترینی حفظ وبونلری حراست ایچون موکلدر آلتنجی طبقه خادملری اون ایکی
بکلر امورینه موکلدر یدنجی طبقه ده خاقانک خاصکیلری وعیالی واردر قانون پاسبان یدی
قات حصار سرای بیرونده بیک پاسبانخانه واردر هر برنده اون نفر اوتوروب کیجه کوندز
حفظ وحراست ایدرلر سلاحلر ومشعللر ایله کیجه کزرلر وبر وضع اتدکلری چاکلره چوب
اوروب تحریک ایدرلر حصار اوزرنده دخی معین طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسس
خانه لر ترتیب اولنمشدر هر بری چاکلرینک معین صدالری واردر نوبت بنوبت چوبلر ایله
اوروب چالارلر قانون طبل وکوس دوردنجی قپو بالاسنده اللی نفر آدمله بر رئیس معتبر
واردرکه کوسلر چالارلر وکنبد ماند سقفدن زنجیر ایله معلق بر چاک واردر انی چالمق ایچون
دورتیوز خادم تعیین اولنمشدر بر بیوک سرن کبی درکی قرق آدم مقداری بر چکوب کوس
چلانلر نوبتلرینی تمام اتدکده اول چوبی یرندن بوشاندوروب زور ایله چاکه طوقندقده بر صدا
پیدا اولورکه خانه ایالم خلق جمله ایشیدوب بیلورلرکه خاقان چقمشدر خاقان اول
اژدها پیکر تخته اوتوردقده بر دخی چالنوب اول قپولر یکباره آچلور وخاقان اطرافنده انواع
نایلر وسازلر چالنور واول اوازه لر اشاسندکریه آوازی کبی بر کریه طبل چالنورکه استماع ایدن
سائر سازلر ذوقی اونودر وبونکله دفع غرور وتنبیه قصد ایدرلر وبو سازلر سرای خاقانه
مخصوص واول قپولرک هر برنده کوس عدل وضع اولنمشدر هر برینک موکلی واردر
برکیمسه یه ظلم اولسه دیرچکوب اول بابده اولان کوسه بر ضرب اورر ایکنجی دربنده اولان
پاسبان اشیدوب یانندن اولان کوسه اورر یدنجی کوس که خاقان حضورنده در چالندقده
اول مظلومی کتورب حالن تفحص ایدرلر وخادملر یازوب خاقانه بلدررلر شکوا
هرکیمدن ایسه قانن اوزن جزاسی ویریلور کیمسه یه اصلا میل ومحابا یوقدر بو کوس
عدل اولدقده امرانک عقل کیدروکیمی خوفندن هلاک اولور زیرا امرادن ظلم
کوردکلری زمانده لوریاور تیم حقم عدل اوزره کورمدی دیمک اولور قانون شهزاده کان
خطانک اکثر شهرلرنده پادشاه زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینک
یوزلرینی رنکارنک سرخ وسفید وزرد وسبز قففوری چینی دن وجاملرینی زبرجددن
ایدرلر واول شهرک خراباتی حاصلی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر وبعض شهزاده لر واردرکه

فقر بندن رنجبر الك ايدردى بركاه ايله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع
اولمشدر لازم كلسه سرابارده محصول خراباتله چكنن شهزاده لرك اعلى كتوروب خاقان
ايدرلر خاقانك ولى عهدى اولان اوغلى سرايك اوچنجى قپوسنده اولور باشقه ديوانخاسى واردر
بيلده اوچكره امرا واركان انك ديوانته حاضر اولوب باباسى ديوانى كبى ديوان ايدرلر قانون
مهر ممالك اون ايكى ديوانك هر برنده يشب سفيددن ال اياسى قدر بر مهر اولور اوزرنده
آژدها صورتى نقش اولنمشدر سرخ رنكله باصلور كاغدلرى انچه حرير اولمغين اون عدد
براتى بر مهردن نشان ايدرلر لورنسو ايدر خاقانك منشورى برينه سيم وزردن صفحه لرى
واردركه ارسلان يا طوغان ياكونش قازلمشدر ويريلن كيمسه بت پرست ايسه تاغاى
تام صنمك اسمى يازيلور اكر يهودى ايسه تكرى اسمى يازيلور نصرانى ايسه مسيح اسمى
يازيلوب بوندن صاحبنك حالى ومرادى معلوم اولور قانون ديوان امرا هر شهرك امراسنك
مرتبه سنه كوره خاقان طرفندن ديوانخانه بنا اولنمشدر على الصباح اول شهرده
اولان اعيان جمع اولوب امور كورورلر وهر ديوانخانه ده اوچ مدبر واردر برى حاكم شهر وبرى
امين وبرى جميع اموال ديوانيه نك قبض وصرفنه مؤكلدر وهر برى اول برينه ناظر اولوب
خوف ايدرلر واون ايكى قسم ديوانك هر برينك مهر وخطى بركونه در بيرون سراى خاقانده
هر قسم ايچون بر مكان واردركه هر برنده بر دفتر حاكمه وايكى جانبنده ايكى خادم اوتوروب
صاغ طرفنده اوتوران خادم امين صولده كى دفترلر ناظرى ديوانلردن كلن عرضلرى
مكتوبلرى وسائر امورى كورورلر قانون وزرا بيرون سراينده اولان ديوانخانه لرك ضبط
وربطى النى وزير النده در برى ضابط قانون ممالك ختاى در برى ضابط سيم وزر وقماشهاى
ممالكدر وبرى برنج وبغداى واربه وسائر فواكه يابسه واودون وصمان امورنى كورر
وبرى ضابط عساكردر وبرى ولايتلرده بنا اولنان حصار وغيرى ابنيه امورنى كورور وبرى
محبسنده اولان خلق احوالنه مؤكلدر بيلده بر يونلر كندولره متعلق امورى دفتر ايدوب
ايچرى ديوانخانه لر حكامنه كوندررلر انلر دخى اجمال اوزره يازوب خاقانه عرض ايدرلر
قانون قضا وفتوا ختاى مفتيلرى بير وقانون شناس واعلم ناس اولمق شرطدر جمله مناصبى
دوراتدكدن صكره فتوا مقامنه كلور زندان قربنده عظيم مكلف باغلو باغچه لو ديوانخانه سى
واردر عظيم احتشام ايله اوتوروب محبوسلر امورنى ودعوالرينى كوروب قانون اوزره
فتوا ويرر وفصل ايدر قانونلرده حبس وقتلدن عظيم امر يوقدر بو بابده كلى دقت
واهتمام ايدرلر قتل وسائر جرايمى يازوب سرايه كوندررخاقانك معلومى اولدقده موجب
قانون اجرا اولنور قانون حبس وزندان مجرمان خان بالغده ايكى زندان واردر
برينه شينبو وبرينه مكبو ديرلر ايكنجى زندانك محنت وعقوبتى آغردر اندن زنده خلاص
نادر اولور اولكى خفيف العقوبه در اكثر اندن سلامتله چيقرلر وهر برنده عورتلر
ايچون باشقه مكان واردر سائر شهرلرده دخى زندانلر وهر برى اوكنده ديوانخانه لر اولوب

مجرم

مجرم كلدكده كاهى اثبات اولنوب يازيلور وخاقانه عرض اولور بعده امريله قيد وبنده چكوب حبس ايدرلرخان بالغ زندانلرينك اون ايكى ديوان زندانى ايچون مخصوص مكانلرى واردر اوكنده بر ديوانخانه بنا ولنمشدر اوچ مير محتشم اوتوروب كلن كناهكارلرك اسم ورسمنى وجرمنى وحدنى وقنغى ديواندن كلديكنى وعمرنى تاريخيله يازارلر وجرمنه كوره معين طبقه لرنده حبس ايدرلر اول اوچ كسه نك برى صدرده اوتوروب دكرلر ايكيسى يانده اوتوروب يازار امراء زندان هركون صباح ديوان خاقانده مصلحتلرين كوردكد نصكره ديوانخانه لرينه واروب احوال مجرمانى كوررلر جرمنه كوره جزا ايدرلر قانونده اهل زندان خصوصى سائر امور دملكتدن مقدمدر خاقان متصل بوطرفه نكرانده در وبونلرك اكل وشربى ميريدن ويريلور كونده بركره طعام ايكى كره قضاء حاجته رخصت ويريلور قانون سياست وجريمه لورنسو ايدر ختاييلرك سياست وحكومتى شديددر استويسى حكمانك رأيى اوزره بونلر يانده جمله جرايم برابردر لكن قانون نامه ده مسطوردركه مجرملرك كيمنى شكنجه ايدوب كيمنه چوب اوررلر وسائر ولايتلرده اولان سياستلر خلافى كيمنك كردانه قورشوندن طوق ثقيل پچوروب بعضنك بوغازينه جنازه مثال تخته لر پچوروب ايقلرينه قورشوندن آغر بوقاغيلر اوررلر وكيمنى صاچندن آصوب اللرينى آتشه وقزمش كوبلره قورلر وبعضيلرى تخته لره زنجيرله محكم بند ايدرلر وكيمنى چارميخه چكرلر كيمنى صيق صندوقه يه قورلر انلر پدر ومادرينى قتل ايدنلردر بعده بند وعقوبتدن خلاص بولانلرى بازار باشلرينه وسائر كذركاهه ايلدوب بونلرنده آغر بند وتخته وكيمنك اللده ايا غنده بوقاغى سياستلرينى خلقه اظهار ايدوب آخرنده هر برينك كوتنه يوز عصا اوررلر عورت ايسه طونى اوزرينه اوررلر وجريمه ايچون كاهلرينه كوره بر نيجه مدت برنج بازغداى ياطارى تحميل ايدرلر فقير ايسه اجرتسز نيچه ييل فيلبانلق ياپاسبانلق وياغيرى خدمت اتدررلر مدتى تمام اولدقده عرض حالنى حاكم اولانلره كوستربه سياسته يوز عصادنى اوروب آزاد خطى ويررلر يا سلوب اوزره جزادن صكره چارشولرده اولان عسس خانه لر اوكنده اول مجرملرى كروه كروه چقاروب جرمندكوره تشهير ايدرلر ويو علامت خلاص اولمغه مسرور اولورلر قانون قتل وقصاص واجب القتل مجرملر تفتيشى ايچون خاقان ييلده بركره ديوان ايدوب اول خونيلرى اوزر جلادللرينى طوتوب ادى ايله حضورينه كتوروب كاهلرينه اعتراف ايدرلروخاقان بيلور اعتقادنده اولمغله انكار ايدنمزلر خاقان دخى بو اعتقاد سياست باينده انفعدرديو سكوت ايدر خصوصا اون ايكى محكمه ده اوچ سنه يه دك هر آى اقرارى خاقانه عرض اولنمشدر بعده قتللرينه حكم ايدر ونيچه بيك قاتللرك باشلرينه قزل علملرايله علامت ايدرلركروه كروه سراى نخقندن چقوب قتلكاهده قتل ايدرلر ومقتوللرباشنى اسم ورسمى وجنايه برر صندوقه قويوب اوتوز ييله دك ضبط ايدرلر جائزكه متعلقاتدن برى كلوب ناحق يره قتل اولندى

دیودعوی ایلیه اول زمان خاقان امریله بولنوب مدعیلر بخت ایله الزام اولنورلر بعده چقاروب
صویه دوکرلر ورجال ونسادن بری بریله جنك ایدوب بری اولسه دوکوشنك قوم وقبیله سندن
اون نفر کسه بو بونلرینه زنجیر اورولوب بله حبس اولنورو قاتللر قصاصندن صکره خاقان
معبدینه کیدرتنکه سابقا بیان اولندی قانون سرقه اطلسه مذکوردر سارق آزنسنه
سرقه ایلسه یدی دن یوزه وارنجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا بزدی قیمت نسنه
اوغورلسه قارشه قلج باتروب قتل ایدرلر اکر ابتدا سرقه اتدیکنك طقور ضعفنی ویرسه
خلاص اولور قادر اولمزسه اولدورورلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز ویراوغل باسنه
مخالفت ایلسه بونك ایچون مخصوص برحاکم واردر زمان مدید حبسدن صکره بو زینه
برطمغه اوروب اطلاق ایدرلر قانون خراباتیان خطاشهرلرینك هر برنده فاحشه عورتلر
ایچون بشقه محله لر واردر اقلی بشیوز اودر بیك دخی اولور اکثری مجرم بکلر واعیان
قزلری درکه بابالری قانونه مخالفتله مجرم ومحبوس ومقتول اولوب اوغللری ادنی پایه ده
عسکری اولورو عورتنی وقزلری خراباته سوریلور من بعد بری برینی کورمزلر والك
اولادو انسابی کم نام اولورکیدر اول جرمك بری بو خرابات فواحشی ایله علاقه ایلمکدر
ویغمور یاغمیوب استسقا لازم کلسه بو فاحشه لر ایدرهر ولایتده یغان یغمور قارمقداری
وزرافت امری خاقانه عرض اولنور بر یرده که یغمور یاغمدی دیو عرض اولنه استسقا
ایدك دیو خط کلور استسقا یری اولان ولایت کلیساسنه بو عورتلر توابع ولواحقه
وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه اول دخی واجب القتلدر دیو
بو عورتلرك مقدارنی استرسه ولایت حاکمی قتل ایدر بر اخر اباته سوردکلرنده
استسقالری قبول اولمزسه قتل شرط قلنمشدر وانلره بر زمان کلیساده وقفدن انسز
طعام ویروب پرهیز اتدررلرو بونکله تصفیه حاصل اولورصنورلر بعده سازنده وخونده لری
اوتروب انواع سوز وسازله اصوله اغاز ایدرلر رقاصلری دخی قات قات نجه اوینایوب
بعده کروه قالقوب صنم اوکنده ناله وزاریلر ایدرلر برمرتبه که تا وهاب بی علت اول
دردمندلرك حالنه مرحمت ودعوتلرینه اجابت قلوب کاه برمرتبه باران نازل اولورکه
نیچه یرلری سیل الور حکمت شناسان ختای خراباتلری بو یوزدن قتلله قورقودوب
بیم جان ایله درونی ناله ودعاوا ستسقا اتدکلرنده حق مستعان انلرك نادانلق ایله اتدکلری
کاهه باقیوب باران احسان ایدر وسعت رحمت الهیه یه بناء فقهاء اسلام دخی کفارك
استسقاسنی تجویز ایلدی دیو اسلوب مشروح اوزره وضع ایلدیلر وکاه یغنور
یاغمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضیسن اولدوروب افنا یدرلر و خراباتده اول عورتلر
اولادی ایچون معلم خانه لر بنا اولنمشدر قزلرینه سازنده لك و خوننده لك
واوغللرینه رقص وانواع لهو ولعب تعلیم ایدرلرو بو عورتلر ساز وسوز صراخیلر ایله رقص
کنان بازارلرده کزرلر خاقاندن علوفه ییپن انلر له صحبت وعشرت ایدنمزلر اکر طوتلورسه
اولدورورلر

اولدورر لر انلره وارانك اکثری اهل حرف وتجاردر نیچه لر مالنی اول خراباتده چوروردورلر
اکر فقیر اولوب جر ایدرسه زجرا کیسه انلره برحبه ویرمز اچلقدن هلاك اولورکیدر
واول مقوله یی اولدکلری دریایه آترلر وبو خراباتیلرك عجایب وغریب لعبلری واردر دیشلری
وسنبازدر صور عجیبه کیوب اوضاع غریبه کوسترلر قانون اولاق ویامخانه یام اولاقدر
استعجال ایله بریره خبرونامه ایلتمك ایچون بعض منازلده اتلر وقاترلر بسلرلر اول منازله
یامخانه دیرلر مملکت ختای ده آینده ورونده ایچون مکلف یامخانه لر واردر اول دیاره واران
تاجرلری ایلچی نامیله اول منازله قوندورورلر اسباب ومتاعلری عربه سی ایچون باشقه
محللر واردر انده درلر یامخانه نك هر خانه سنده مکلف اطلس وکمخا دوشکلر یصدقلر وسائر
مهمات مهیادر اطرافنده خرده نوکر حجره لری یاپلمشدر هرکون اون کشی یه برقیون
وبرقاز وایکی مرغ وایکی بطمان بغدای وبرکاسه برنج وایکی طبق حلوا وبرظرف عسل
وسائر بقول متنوعه وبرقاج خدمتکار تعیین اولنمشدر قانون آینده ورونده وتجار
ختای ملکنه قره طرفندن واران ایلچی رسمنده وارر والا تاجر وغیری کیسه یی کرمکه
قومزلر تجار سرحده یقین کلدکده اون نفر یازیلوب بو طرفدن ایلتدکلری متاعك بعضنی
خاقانه پیشکش ایدرلر انلری خود مطلقا خاقان الور متاعلری دفتر اولنوب هر اون
کیسه یه برمکان تعیین اولنور اون یا یکرمی نفری خان بالغه کوندررلر باقیسی اون مرحله
بری ده کنجو نام شهر یامخانه سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری خاقان طرفندن
ویریلور بش کشی یه کونده برقیون وبرشنك برنج وسائر لوازم تعیین اولنور متاعلرنده خاقانه
مناسب اولان النوب پیشکشلرینك بهاسی دخی باتمام ویریلور ونقدر طوررسه رعایت
اولنوب کتدکلری زمانده خاقان طرفندن نیچه احسانلر اولور وجمیع اسبابلری ویریلوب
انجق آدم باشنه قرقر درهم کمش خراج النور برقافله یوز ایکیوز آدمله ایلچی نامنه تجار کاسه
عربه لر وخدام وسائر لوازم تعیین اولنور بو جهتدن نقل ایدرلرکه سائر امتعه دن غیری خان
بالغه چیندن هرکون یالکز بیك عربه حریر کلور اکثر الماس وصوف واسکرلت چوقه ویشب
ومرجان وارسلان وپارس وفیل وبارکیر کتورررلر وتازی انلوك یاننه یوز منزل قدر
یردن تعظیم ایچون ادملر قوشوب صاحبلری ایله خاقانه کوندررلر وهراته اون ایکی
خدمتکار تعیین ایدرلر التیسی منقش فنرلری نیزه لره بغلیوب یانجه کیدرلر اوچی اوکنجه
اوچی اردنجه یوررلر وارسلانه اون ات قدر اعتبار اولنور قره قولق نصف ارسلان
قدردر هدیه سی ارسلان اولانه اوتوز صندق مال ویریلور اطلس کمخا وسائر لباس
سائری ایچون دخی بو قیاس اوزره احسان اولنور وآدملرك هر برینه پیشکش بهاسندن
غیری بربیوك قماش وبری بری او زرینه اوچ خلعت کیدررلر حتی خف وموزه
بله درجریمه مسافران مسافرلره حبسدن غیری سیاست یوقدر بر مسافر قتل
ویا غیری جرم اتسه متاع دنیادن نسنه یه مالك دکلدر ودفترلرینه یازارلر وحبس

ایدرلر ومسـافرلر انلر یانده صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
ادب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر قانون ایلچیان ختای ده هر طائفه نك
ترجمـانلری وار در مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص یدی میر معتبر تعیین
اولنشدر ایلچیلره اجازت وقتی کلدکده هر قومك ترجمانی خاقان حضورینه کلوب عرض
ایدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان دربند سکجویه اون قوناق قالدقده
ختاییلردن بربلوك استقبـال ایدوب ایلچیلری وعددنی یازدیلر وبرمرغزارده که
عالی صفه وارایدی سایه بان قوروب ضیافت اتدیلر چینی طبقلرله خشك وترمیوه‌لر
کتوردیلر وبیله کیدن بازرکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده حاکم سرحد بونلری
کندی یوردینه ایلتدی یورت ختاییلرده بربلوك خیام درکه مربع طناب طنابه قونارلر
ودورت طرفه بریول قورلر اورته واسع فضادر وسطنده برعـالی صفه اوزرنده
ایکی درکلی چرکه قورلمش انکلری قالقوب صاغ صول صندلیلر قونمش ایلچیلری صولده
اوتورتدیلر زیرا امراء ختای صوله ارتق تعظیم ایدرلر وهر کس اوکنه طعام کتوردیلر بعده
سازنده لر ورقاصلر کلوب صـاحب جمال غلمان کوشلرنده انجولرله دختر مثال
طوردیلر ودور دروازه ده جبه پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه دیزلدیلر
بعده شربه اغاز اولندی حاکم دیوان الندہ کاسه ویرصندوقه ایچنده نخل بندیله کزدروب
هرکسه که کاسه ویره اندن برشاخچه‌یی باشنه قوردی واو نخیلر مقوی کاغددن
اشکال غریبه دوزوب اصول ختای اوزره رقص ایلدیلر وبعض غلمان طبقلرده فندق
وعناب وشاه بلوط مقشر وصوغان و صرمسـاق پرورده‌لری طوغرنمش
خربزه وهندوانه‌یی کزدروب برینه کاسه ویرلسه اردنجه بوطبق صونار دی اول
کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت ممتد اولوب ایرته سی کوچلدی بیابانده
قطع منـازل ایدرك قراول نام قلعه یه اندن سکجویه واردی وشهر قپوسنده
یامخانه یه نزول اتدیلر ختاییلر بونلرك عددی دکلو لوازمن کوردیلر هر بری
ایچون بر حریر جامه خواب وخذ متکار کتوردیلر وبوندن دار الملکه وارنجه بو اسلوب
اوزره کتدیلر هر یام ده یوز اللی ات وخر وعربه ایلچیلر ایچون مهیادر انلر خذ متنده
اولان خدامه قود یرلر در ازکوشلری ضبط ایدنه الوفود یرلر عربه جیلره جینفو
دیرلر هر عربه ده اون ایکی کیمسه خدمت ایدرایپلر ایله اوموزلرنده چکرلر انجو کوپه‌لو بسرلر
پرچملرینی باشلرینه طولایوب ایلچیلری بریامدن بریامه کتورورلر هر شهرده عـالی
ضیـافتلر اولور ایلچیلر ضیافت خانه‌لری مخصوصدر آکار وسون دیرلر هر روسونك
اوکی دار الملك سمتنه درو برتخت قونوب پرده آصلمشدر برشخص اول تخت یاننده
طورر ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر تخت یاننده طوران ختای
دلنجه اوچ نوبت چاغررور ایچیلر که سرحدحا کملرید رباشلرینی یره قورلر وایلچیلره دنی

سجده

149

قبجه تكليف ايدرلر وايلچيلر كتوردوكى هديه يى قبجو نام شهره ايلتديلر سابقا ذكر اولندوغى اوزره خان بالغه واروب خاقان تختنه اوكنه ايرديلر اول زمان يدى يوز قدر قاچقن قول ومجرملر كتورلمش ايدى بعضيلرى بوينلرنه ايكى چتال اغاج وكيمى اوزون دلكلى تخته يه باشلرى كچوب ديزلمش ايدى خاقان بونلرك كيمنى زندانه كوندروب بر بلوكنى قتله فرمان ايتدى بعده امرانك برى ديز چوكوب ايلچيلر احوالنى متضمن صحيفه يى اوقودى ترجمانلر كلوب ديديلر كه پادشاه اوكنده طاپو قيلك اوچ كره باشكزى يره قوك ايلچيلر ايكى قات اولديلر لكن اللرينى يره قومديلر بعده مكتوبلرى صارى اطلس كيسه لرله اللرينه الوب يوقارى قالدرديلر النوب خاقانه ويرلدى بعده ايلچيلرى فضاى لوله كتوروب هركس اوكنه خوان وصندلى قودیلر بعد الطعام ياتخانه يه وارديلر بعده كيده جكلرى زمانده شقاول كلوب بوكون خاقان سزه انعام ويره جكدر ديو دعوت ايتدى پاى تخته وارديلر كورديلر كه خاقان اوتورمش اوكنده شيرلر يعنى خوانچه سنيلرى طور اشارت ايتدى بونلرى ايلچيلر اوكنه قوديلر كه هر برنده برز نقره وبكرمى اوتوز اطلس ختايى وقلاى وچاوكندولرينه وعورتلرينه دخى باشقه تعيين اولنمش الوب كتديلر خاقانك جانبندن انعام اولنان التون وكومش وساير اشياء هر جنسك غايت اعلاسندن ويريلور احوال ديانت ختاييلر ديرلركه شاكمونى پيغمبر ايدى كلوب خلقى حقه دعوت ايتدى ديو نيجه خارق عادات حكايات نقل ايدرلر وزمانى هجرتدن اوچ بيك سنه مقدم ايدى ديرلر خاقان سلفنده اكثر خدا پرست وحكيم مذهب اولوب بت پرستلك كارجاهلاندر ديو كتابلرنده يازلدوغى اوزره اعتقاد ايدرلر وحضرت محمد عليه السلامه شين چين يعنى افضل خلق ديرلر واسلامه واهلنه محبت ايدرلرديارلرنده اوقات خمسه اذانلرى اوقنور مسلمانلر عمامه كيوب جماعتله نماز قلارلر بركون امراسى جمع اولوب ديديلركه اهل اسلامدن نيجه بيك خلق بزمله مخلوطدر بونلرى كيدرلم مال وير مزلركه نفعى اوله خاقان ديدى بزم اجداديمز بوامرده هيچ تصرف اتمديلر بز نيجه ايدرز و بزم حكممز بونلرك ظاهرلرينه درحالا بونلردن بر منكر ظاهر دكل باطنلرنده نه مصلحتمز واردر واهل ختانك دين بابنده مشربلرى وسعت اوزره اولمغين اصلا تعصب وخصومت بلمزلر هركس نه مذهبده اولورسه اولسون همان امور دنيويه ده اجتهادلرى قانون ضبطيدر اول اجلدن خلقنك كيمى بت پرست وآفتاب وماه پرست وكاوپرست ونصارى ويهوددن دخى زمان سابقده اول دياره واروب نيجه طوايف توطن اتمشلردر وهر طائفه ايچون خاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر يالكز خان بالغده مسلمانلر ايچون دورت جامع واردر لورنسو ايدر ختاى خانى مبتدع نصرانيدر نهايت محمدى لر آكا بت پرستدر ديو انكار ايدرلر وخلقنك اكثرى مسيحى ونسطورى وبرصنفى بت پرستدر ايكى مبدأ اعتقاد ايدرلر برينه خالق الارواح ديرلر آكا كونلك ياقوب عبادت ايدرلر

وانلردن عقل وفهم طلب ایدرلر وبرینه ناغای وخالق الاجسام دیرلر نعیم وزردن بوکا هیکل
یاپوب طپارلر وانلردن ماله متعلق امور طلب ایدرلر ونه استرلرسه اول جنسدن قربان ایدرلر
اطلس ایدر ختاییلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق التی سنه سنده محمد شریعتی
قبول اتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوز حدودنده دین طای خان اسلامه کلوب
سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر وجمله جهله ختا خاقان پرستدر چونکه اول مسلم
اولدوغی شایع اولدی اکثری دخی اسلامه کلدی وختانك جهلاسی خاقانه الوهیت
اعتقاد ایدرلر وکندیلرینه کورنمز اوچیوز معبود واردر زعم ایدرلر بری کورینور اول خاقاندر
وبو اوچیوزی بر معبود حقیقی خلق اتمشدر دیرلر وبونلر جمله جرایم خاقانك معلومی اعتقاد
ایدوب انکار ایده مزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست ملکه انفعدر دیو سکوت ایدر وشاکونی
زمانندن بری بر عظیم کلیسا بنا اولنمش ختای خلقی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله کلوب انی
زیارت وطواف ایدرلر کلیسا قربنده بر بلند طاغ واردر اورته سنده بر بیوك میخ قاقلوب
ایپ بغلانمشدر بر کیمسه که ریاضتی کماله ایره بلنی اول ایپه بغلیوب یاپشوب میخه چقار
اوتورر وایپی چوزوب براغور اکر قرق کون وکیجه اویومیوب وخوف ایتمیوب اوتورر
بیلورسه کثرت ریاضتدن اوچمغه قدرت کلوب طاغ اوزرینه چقار اندن نره یه دلرسه
کیدر اکر اویویوب یا کوزی قراررد وشرسه هلاك اولور اول مقوله مرتاضلر دری کمك
قالوب اکل وشربلری بعض ادویه در صو یله قیناوب ایچرلر وبونلر حبس نفسه
اوکرنورلر کیمی اوچ کون کیجه ده بر کره تنفس ویرر **احوال علم ومعرفت اهل ختا** ده
لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجوم بانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن
دورت کیمسه خاقان سراینك اوکی طبقه لرنده اهل وعیالی ایله باشقه مکانلرده انواع
عزت وحرمت ایله ساکن اولوب طشره چقمزلر جمله مهماتلری خاقان طرفندن کوریلور
نوروزده هر بری بر تقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان سائر علمایه ویروب امر
ایدر که اول دورت تقویم احکامنده متفق علیه اولانلردن بر نسخه اختیار ایده لر وکاتبلر صورتی
یازارلر هر کاتب اون ورق بری بری اوزرینه قویوب بر جنس کتابت ایدرلر که کاغد حریردن غایت
دقیق اولمغله بر دفعه ده اون ورقه بیله یازیلوب اون صورت حاصل اولور لکن انجق
بر یوز یدر یوز نسخه دن بیك تقویم حاصل اولوب اون کشی یه حاکم اولانلره بر تقویم ویرلمك
معتاددر اقالیمه منتشر اولور وختاییلر وقت وساعتلرین غایت حفظ ایدرلر نصیحت
وسیاست عام ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول اولورلر وبونلرك
مخصوص کتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین خلقی ایله بعضیسنده
مشترکدر وعبادتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر **احوال صنعت ختاییان**
اکثر هر صنعتده قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده اهل چیندن
قالمزلر اکابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور ومنقشدر وبونلر دکرمن طاشلری ایله
نقاش

قماش دوزلر و طب صنعتنده دخی مهارتلری واردر کندیلردن غیری خلقی اعمی مسئله سنده طوترلر احوال حرب ختاییلر اکثر امر حربده چابکلردر سرحدلرندن دار ملکه وارنجه هر منزلده میللر و دیده بانلر واردر دشمن ظهور اتسه کوندز دخان وکیجه آتش ایله بر آیلق یوله بر کونده اعلام ایدرلر دشمن شرق طرفندن ایسه بر آتش شمالدن ایسه ایکی جنوبدن اوچ غربدن دورت آتش ایله بلدرب میللری دائما نوبتله حراست ایدرلر وجرسلر آصلمشدر متصل چالارلر و اول میللرک نردبانلری ایبدن اولوب دشمن کلسه یوقاری چکرلر صورلری وازقلری والات حربی مهیادر بندق یرینه اوق آترلر دمرلری زهرآلوددر و ختاییلرک بیوک کوچکی باروت ترکیبنده ماهر آتش بازلق عامدر جمله سی طوب توفنک اتمق بیلورلر اخلاق وعـادات اهل ختای کیمسه یه تعصب ایله ضرر قصدین اتمیوب همان حکمت اوزره مملکتلرین حفظ وضبط اتمکه سعی ایدرلر واکثری کندی مملکتلرندن غیری ولایته کتمکله سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر زیرا صلح طریقی ایله خاقانه کلن خلقلک اکثری صحرانشین در و هر طائفه که توطن ایچون ولایتلرینه کله انلردن مال المزلر قانونلرنده مست لایعقل اولنجه ایچمک کناه عظیمدر طعام اثناسنده برابکی پیاله تجرع ایدرلر و هر کس مرتبه سنه کوره سمور و آخر کورکلر واوزون لباسلر کیرلر چونکه ختای تا تارستان اقلیمندندر خلقی اکثر اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقور کوزلو صقالدن غیری بدنلرنده قل نادر اولور چوغی انی دخی تراش ایدرلر بدنلری قوی عقللری وافردر عورتلری سرو قد سرخ وسفید و نرکس چشم اولور اصلا انلرده قره یاغز و صاری و کوک کوزلی کیمسه یوقدر ارای آچلقه وتعبه تحمل ایدرلر صوسزلقده بندکلری آتلرک طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اکثر عوامی مدنس وناساز طائفه در حق شریعت بلمزلر سلاحلرینه وقونلرینه طیانورلر چوغی صحرانشین اولوب اوبارایله قونار کوچر ونیچه سی عربه لر اوزرنده ساکن اولوب دوزیرلرده عربلره یلکن قوروب کمی کبی یورودرلر وغایت سرعت اوزره حرکت ایدر وقطب شمال یلدزی ایله سفر ایدرلر و بونلر اراسنده نقد نادر اولوب متاعی متاعه تبدیل ایدرلر غلیظ ییجکلر خصوصا یاری پشمش ات و بیشریوب قسراق سودی ایچرلر و قزدیرلر سوددن بر نوع مسکر ایدرلر بیاض شرابه بکزر نهایت غایت طـاتسزدر وطاریدن بوزه پشررلر و بونلر ال یومق واسباب یومغی بلمزلر غایت ناپاک قومدر و ختای شهرلرنده طوب اوینامق وصورت بازلقلر ایلمک معتبر هنردر نصرانی فرلرینک اکثری جانبازلق لعبنی اوکرنورلر موتی لرینی تجهیزده آیینلری بودرکه اکابرلر ایچون بر طاغ واردر انده ایلدوب معین مغاره یه قورلر و عورتلرک دخی مخصوص مغاره سی واردر و آتی اول طائفه ضالیوبرلر کندی باشنه اونلر ذکر من بعد کیمسه تعرض اتمز اول سردابه غایت واسعدر چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر ییلق قوت ایله انده ساکن اولورلر قونلری تمام اولدقده انلر دخی اولورو بو ختای مملکتی صوغوق اولمغله نیچه طرزنده

صوباری وارد را ایچنده طاش یقارلر واکثر پرنج وطاری برلر قچان قحط واقع اولسه فرمانله
هرکس ذخیره سندن کندو یه کفایت قدرینی الیقو یوب باقیسنی خلقه بیع ایدر بونکله
اولمزسه فقرایه میری انباردن جرایه تعیین اولنور بعضه ولایتده امرا کیدر هر کیمکه یوزمد
غله کتوره اکا اون نفر سردارلغی ویریلور بو اسلوب اوزره اطرافدن بیحد غله کلور وشهره
آتش دوشسه اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بوکه پاسبانلر روز وشب بکلمه ده در آتش کوردکده
سوندیررلر وهر کیجه هر اوده وافر صو حاضر در اهمال ایده نك واوی یانانك اولاد
وانسابیله کندوبی آتشه یقارلر وبری آتش خوفندن هر محله وبازاری بری برندن منفصل
یاپمشلردر اولا شیمزودکر منارینك النده طاش قویوب اوزرنه قومزلر کیمسه اوزرنه
قوسه قانونه مخالفت اتدی دیو قتل ایدرلر احوال بلاد ختای قانون نامه ده
وخواجه غیاث روزنامه سنده بلاد ختای اون ایکی قسم یازیلوب قانونده ذکر اولنان
اقسام چین بلادنی دخی مشتملدر بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب
کورلمدی سابقا میرقاتور وفلبوس تقسیملرنده عموم اوزره تاتارستان ختایه وغیره
شاملدر بز بو مقامده حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنك شهرلرینی یازوب بعده
سائر اولکه لری اکا ضمیمه قلدرز زیرا اطلس رسمنده اولان صحیفه انلره دخی مشتملدر
امدی ختای مملکتك اکثری دوز اوالر اولوب طاغلری ازدر جابجا کوللر وصولر
واردر دارملکی خان بالغ نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهل ختای
اکا پای تخت معناسنه دیو دیرلر سلفده قدما اکا ایسدوم سرقه دیرلردی یوز
اللی دورت درجه بش دقیقه طول واللی التی بوچق عرضده واقع اولمشدر دیرلرکه
شهر مزبور ایکیدر بری قدیم وبری حادث جدیدنی آل جنکیزدن قوبلای قاآن بن
تولی قان بنا اتمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره چون مزبور قوبلای هجرتك
التیوز اللی سکزنده قراقرمده برادری منکو قاآن یرینه کچوب خاقان اولدی برقاج
نوبت چینه لشکر کوندروب غارت اتدکدن صکره ختای خانلرینك مقرملکی
اولان جنکدو نام شهر قربنده پولیس نام نهر اوزرنده خان بالغ شهری بناسنی امر اتدی
هر رکنی دورددر فرسخ مربع طرح اتدیلر وقرق منزل بندر چین وهند اولان زیتون
شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر حفرینی فرمان اتدی تاکه میان شهردن آقوب بحر
هند وچیندن کیلر کله بو منوال اوزره آز زمانده خان بالغ عمارتی غایته ایروب دارملك ختای
اولدی والتیوز طقسان اوچده قوبلای دنیادن کتدی مالاخاقان کبیر تختی دروکیرو کتاب
مزبور آخرنده دیمشدر خان بالغده نهر مزبورك عرضی اوتوز ذراعدر کناریله کیدن یول دار
مالی ماچینه دك ممتد اولور قرق منزل تمام سنك ایله دوشنمشدر وایکی طرفنده درختبید و
وغیری اشجار سایه دار دکلوب یولجیلر کولکه سنده کیدر وایکی طرفنده قریه لر وخانلر
بتخانه لر بری برینه متصلدر بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور وسرای
خاقان

خاقان شهرك اورته سنده دروكوك طاق دیرلر قاآنك انده برقصری واردر شتاده بونك صواری منجمد اولور و بونده جمله فواكه بالخصوص الاعنب قلت اوزره در قانون نامه ده مسطوردركه طرف شمالده بر نهر شهرا یچنه اوغرار اهل ختای اول ارماغی قمرندن قازوب اوتوز دكرمن یوریدر و حرق اتمشلر در خاقان سرایی اولان یدی حصاری و اطرافنی دوروسیرایدوب خانه لرینه اوغرار بعده شهردن چیقوب جوانبده اولان باغ و بستانلری سقی ایدر و اقاد كیدر بوشهرده اودون یرینه بر نوع سیاه طاش یاقرلر اطلسده ایدر شهر مزبورد پولیس سانكوس نام نهر كارنده چون سی اتالیان میلی ایله یكرمی دورت میلدر اون ایكی قپوسی و هر برینك اوكنده بر رواروشی واردر جواهر و التون و كومش یری بندر شهر در محل مزبور قلماق طائفه سنك كذركاهی اولمغله اهل ختای بناسنی سوق اتدیلر سكز یوز قرقده بردفعه دخی بنا اولندی هر طائفه ایچون مخصوص محله لر و هر برینك علامتلری واردر یالكز مسلمانلر ایچون دورت جامع بنا اولنمشدر نقل ایدرلركه بوشهره اطرافدن انواع متاع كلور یالكز چیندن هر كون بیك یوك قدر ایپك كلور جنكیزیلر غارت اتدكلری اكثر آسیا مالنی بوشهره كتوروب یغماغله عظیم مالدار اولمشدر نفسنده شهر مزبور وسعت فضا و لطافت آب و هوا ایله روح افزادر و بر معظم كوپروسی واردركه دنیاده نظیری یوقدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان سكجودن خانبالغ طقسان طقوز یام دركه بونلرك هر بری برشهره قریبدر و هر ایكی یام اراسی برقاج قرغو وكی وفودر قرغو برقلعه خانه دن عبارتدركه التمش ذراع مرتفع بنا اولنوب اوزرنده دائما ایكی دیده بان اوتورر بونلر بری برندن كوروننجك قدر یرده در لشكر بیكانه ظهوری كبی برحال اولسه فی الحال قرغوده كیجه آتش كوندز دخان ایدرلر بری برینه اولاشر بر كون و بر كیجه ده خبر دار الملكه واصل اولوركه اوچ آیلق یولدر اجمال حال معلوم اولدقدنصكره كی وفو خلقندن مكتوبلرله تفصیل و اعلام اولنور فو بر قاچ خانه دن عبارتدركه برجماعت انده ساكن اولوب برمكتوب یا خبر كه كلدوكده آخره اولاشدرمغه مأمورلردر كی دخی الك كبی دركی وفودن هر بری اون مره دركه هر اون الی مره بر فرسخ شرعیدر كی وفو اصحابی مسكنلرنده اوتوروب اكرلر یچرلر هر بری برقریه كبیدر خواجه غیاث و رابنده مذكور اولان بلاد بونلردركه دیمشدر صفرك اونده سمرقنددن چیقوب جمادی الاولی التیسنده چلكاء یلدوزه كلندی كونش سرطانده ایكن بیابانده صوایكی پرمق بوز طوتمش ایدی اكثر اوقاتده باران وچه یاغاردی اواخر جمادی الاخره ده طرقن نام شهره كلندی بونك خلقی اكثر بت پرستدر بیوك بتخانه لری واردر برینك صفه سنده بر عظیم صنم قومشلر صورت شاكونی در دیدیلر رجبك بشنده قراخواجه یه واریلوب یكرمی برنده قامل نام شهره قوندی بوشهرده سید فخرالدینك بر عالی مكلف مسجدی وار ایدی قربنده بربیوك بتخانه بنا اولنمش

ایچنده واطرافنده خرده و بزرك وافر اصنام وار قپوسنده ایكی دیو صورتی قومشلر كه بری
برینه حمله ایدرلر مذكلی تیمور نام بو شهرك بر حاكمی وار ایدی اندن كوچلوب یكرمی بش
مرحله دخی بیابانده كیدلدی و بو صحرالرده كاو قطاس یرلردی قطع منازل ایدرك
قراول نام قلعه یه كلندی كه طاغلر اراسنده بر غایت متین حصاردر انجق بر یولی واردر
اندن سرحد ختایده سكجو نام شهر عظیمه وارلدی بو شهرك مربع متساوی الاضلاع
بر محكم و متین سوری واردر ایچنده عریض بازارلری واللیشر ذراع عریض یوللری
صولانمش سپورلمش ایدی اكثر خانه لرنده خوك اهل كروب قصاب دكانلرنده
قیون اتی ایله طوكوز اتی آصلمش صاتلور ایدی دورت مكلف چارشو باشنده بر
اغاجدن طاق و مزین منقش دروازه لر كه اوزری مقرنس سقفلرله تزیین اولنمش و بو شهر
سورینك خندكنده هر یكرمی قدم یرده اوستی اورتولی برج بنا اولنوب دورت
كنده برر قپوری برینه مقابل قونمشدر میان شهردن هر دروازه چوق مسافه در
لكن یوللر طوغری ولغندن كر و قپولر كورینور و هر قپو اوزرنده ایكی طبقه كوشك
واردر و بونده متعدد بتخانه لر كه هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن
یونولوب فرشی تخته دوشه لیدر اول بتخانه لرده صاحب جمال پسرلر عشرت
صلا ایدرلر تقویمده سوكجو بر دوز یرده یوزیدی درجه طول قرق درجه عرضده حمص
قدر بر شهردر اطرافنده طاغلردن كلور انهار صغاری و بستانلری واردر بونكله
خانجو اراسی دورت مرحله در دیو یازر سكجودن اون یامده قمجو نام شهره وارلدی كه
سكجودن بیوكدر و سرحد حاكملرینك بیوكی بونده اوتورر انلره دانكجی دیرلر بونده بر
بتخانه وار ایچنده قامتی اللی ذراع بر صنم واردر ایاغی طقوز ذراع و باشنك دوری
یكرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب اتمشلر بتخانه نك صورت بخشلری
صنعتله انی چكرلر حركتده كلور كویا كه زنده در و بتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمش
و زربفت پرده لر آصلوب مطلا كرسیلر و شمعدانلر و صندلیلر و چینیلر ایله تزیین
اولنمش ایدی بو شهرده غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یكرمی ذراع وارتفاعی
اون ایكی ذراع اغاجدن یونمه مقرنس و مصنع بر قصر مثمن واردر كه دوزالتی
بر متین سردابه در زمیندن بالایه وارنجه آهنین كرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر و بو كوشك
بر قاج طبقه اولوب هر برنده نیجه منظره لر واردر هر طرفه مقرنس ختایی ایوانلردر
و دیوار سقفنده انواع صور غریبه نقش و تصویر اولنمشدر اشاغی طبقه ده
صورت دیوان اعیان و اركان و پادشاه تخت اوزرنده اوتورر و صاغ و صول خدام
و عسكر طورر یازلمشدر و ماده ٔ قصر كرچه اغاجدر لكن بر مرتبه تذهیب اولنمشدر كه
كورن طلای مجسم صنور اندن كوچوب شوالك دوردنده نهر قراموران كنارینه وارلدی كه
جیحون

جیحون قدر بر نهر در یكرمی اوج كمی دن اوزرنده بر جسر بغلنمش ایكی طرفدن ایكی میل
آهنین اوزن قالین زنجیرلر ایله بند اولنمش ایدی اوته طرفده نام شهر عظیم كه كثرت عمارت ایله
مزین ومعمور ایدی وبونده بر عظیم بتخانه بنا اولنمش كه سرحد ختای ده انك مثلی كورلمدی
واوج خرابات محله سی وار ایدی كه هر برنده نیچه دختران صاحب جمال اوتورراندن دخی
بچوب برقاج نهر عبور اولندی وذی القعده یكرمیسنده صدین فو نام شهره وارلدی شهر
مزبور غایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزاردست دیرلر بر نجدن دوكلمش التون
یالدزلو بر عظیم صنم كورلدی كه قدی اللی ذراع وهر عضونده بر دست هر دستك كفنده
بر كوزه یاپلمش اهل ختانك مشهور صنملرندن ایدی بر عالی وبدیع عمارتده طاشدن
ایكی كرسی اوزرنده نصب اولنمش اطرافنده عالی رواقلر ومنظره لر طبقه طبقه بنا اولنمش
بر طبقه بونك طپوغنه بری دیزینه انجق ایرشوب بری دخی زانوسنی تجاوز ایدر باشنك
اوستی بر طاق مقرنس ومصنع اولوب بو طبقه لرك داخلندن وخارجندن طولاشیلور
ایدی صنم مزبورك هر برایاغی اون ذراع مرتفع وجمله سنه یوز بیك خروار برنج صرف اولندوغی
مشهوردر اول بتخانه ده بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوان ایله هر بری
ملون دیزلمشدر دیوارلرنده طاغلر وانواع اشجار وحیوانات نقش اولنوب صور نكر لكن
كماله ایركورنلرك هر بری بر اثر قو مشلركه كورنلر حیران قالوروبو شهرده دخی بر چرخ فلك
وار ایدی كه قمجو شهرنده اولان قصردن بو معظم ومكلف ایدی خواجه غیاث روایتی بو مقامده
تمام اولدی قانون نامه ده یازیلان ختای شهرلری بونلردردی تنك خان بالغه قریب بر شهردر
كومش معدنی چوق قماش وسائر متاع كانی دربنده اودون یرینه سیاه طاش یاقرلرخان بالغده
دخی اویله در سالارفو ختانك دوردنجی قسمی اولان هیزادن عدالنور بر شهردر انده قرنفل
وفلفل وبلیله اولور لكن طوز نادر وذی قیمتدر روانسی ووانلدون نهایت انقطاع ارضده اونه
ایكنجی قسمده دریای مشرق كنارنده ایكی شهر معظمدر بیوكلكی خان بالغ قدر اكثر محصولی
شكردر اوچ درهمه بر رطل عراقی شكر ویررلر كنجان فو بر شهر عظیمدر اوتوز بیك قدر
مسلمان انده ساكن اولور بیش بالق ختای شهرلرندن بر شهردر المالق تنكی دن یكرمی
مرحله یرده بر شهردر كنجك تنكی دن بر فرسخ یرده بر شهردر قاینو بر مشهور شهردر بونده
اغاج قبوغندن غایت اینجه پچه دوزرلر ختای اولكه سی سلفده بو متاعله مشهور ایدی دیو
فلبوس تحریر ایدر لكن لورنسو حریردن اینجه والادر دیو یازار وختای اولكه سنده بیقوندل
وپازارنفو وسیندیفو واخیلو فو وقچانفو نام شهرلری ذكر ایدوب بونلرده وافر طیب اولور
بعده روسین وتاقن وپاتقو تیبا نام شهرلر یازار وبو یاندو تیاشكاریری اولمغله اكثر خاقان انده كاوب
اوتورر بعده كوداغای وپاین فو وجنید ووتایفو وكوتزا اقو واوغونت كه بو اولكه نك باش
شهری در آب وهواسی ایو اولمغله عورتلری حسنا اولور خاقانه هر سنه بو اولكه دن
كوزل قزلر دوشررلر وسند بچین نام شهرده سلاحك اعلاسی ایشلنور جبه خانه

خاقان کارخانه سی بوده در تانیغو ختای اولکه لرندن براولکه در واسع محصولدار ولایتدر
فلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق ایله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس بو ولایتک دمرتی سائر لردمرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکار یری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتورر لندن قره ییل سمتنه سایندو نام
شهر دخی ایوشکار یریدر لکن قیش و ردی شدید اولور و پالیسانغو ولورین و یونس
و قلمغو وقالقان و پاپدا وارقانارا وبارات برکول کارنده در ودانغو وغو زاکه حالانده
باغ دیکرلر ختانک غیری برنده باغ یوقدر خانبالقدن چکیلوب اوقیانوس اوزرنده
قازادین نام شهردریا کارنده دروافرکیلر نهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدر قازادین دن شماله سنین کوی و چانقو وقارلی وباسقول وقاید و وچیور زاهر
بری براولکه ملک باش شهر یدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بو مقداردرکه
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیانه شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده براولکه در خلقی کفار تاتاردن برطائفه اولوب اکثر سمور
کیرلر قیشده کورکی ایچینه دندوروب یازین طشره سنی کیرلر پستر و بالینلری قیون
دریسیدر قیصیلرینی دخی قیون یوکندن اکرلر واکنه یانلرنده غایت معتبردر وقیملودر
براکنه یی برقیونه بیع ایدرلر اوقلرینک بیکانی اغاچدندر واتلرینک نعل ومیخی ویلک
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمر معدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدروب ایچنه براغورلر حرارتدن ات پشر
اول طعامه ترک چوش دیرلر یونلرده ات ودوه وقیون وسائر بهایمک حسابی یوقدر
اکثرید کلری آهو وصحرایی آت ودوه دروبونلرک ارضی غایت دوزولطیف صحرالر اولمغله
برشنک اکندن یوزقرق شنک غله حاصل اولور ختاییلر بونلرک انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوج ییلده برقلماق خلقی ایله جنک ایدوب برمقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملک ختایک اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الدقلری یرلردر
قراقریم صحرای قلماقده بربیوک بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو قماشلر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلر ستان پرستدر قلای وتقره ومس وسائر معادن بونک قربنده وافراولور
داوند طاغلرنده قیمتسز در آب وهواسی لطیف ختایه قریب برشهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنک مقناطیسدن بر بتخانه واردر برصنم حدید وسطنده طورردر یو بعض کتبده مسطوردر
فلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دک براولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انک صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لورنسو ایدر
تاتاستان اولکه لرینک بری قرازان دربونک خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقنه مطیع دکللردر

غایت

غایت سردو وحشی طائفه در دشمن النه کیروب صاغ کیرمملك ایچون یانلرنده مدام زهر کتوررلر
وصالحه راضی دکللردر قرایان بر بیوك توزلی کولك اورتاسنده در قاریلری دیشلرینی آلتون ایله
یالدزلرلر وطوغرد قده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتوررلر و بو اولکه ده آلتون چوق قدر
خلقی احمق و وحشی طائفه در تندوق ختای شمالنده بر اولکه در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر فلبوس ایدر تاندوق
اولکه سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیمکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبش
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت فلبوس بونی دخی بر اولکه اولمق اوزره یازار وبیلث بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آنیا اولکه سی لورنسو قولنجه ختای شرق وشمالنده
بر بیوك اولکه وار اسی بوغازدر باش شهری آنیان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بو اولکه یی یازمدیلر و اول سمتده لیانقونام براطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع و وحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری آلتون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غار وقدیرلر وجنس
طاش اولور رقان اقماسنی کسرد یولورنسو تحریر ایلدی لکن بو جزیره نك جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحرالرده تاتارلك وافر اوردولری اولوب خالی تاتارستانده نیچه
اولورلرسه دشت قپچاغه وارنجه الی ایلق مسافه که بیابان تبت و ختایدر طولا وعرضا
جنکیزیان وغیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه لر ایله قونر کوچر طوایفدر یر وصولری
وکوللری وسازلقلری اولمغله یازن اکثر بر مقامده آرام ایدرلر وقیش صولرك جمله سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوك کلبلره بوز اوزرنده عربه لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوغان وسمور وکون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقلیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا قاآنك خان بالقده بیوك
ومکلف سرایی وقیاندو شهرنده قوبلای خان مرمر وسنك تراشیده ایله بنا اتدیکی
آلتونلی ومزین ومکلف سرایکه بونلرك دیوارلری اوزرندن پرتاو اوق اشماز وقپولری
پولاددر ختاینده قانون نامه ده مسطوردرکه ختاییلر دیار قلمقدن چون بر یره قصد
ایده لر بی حد عربه لره قازمه کورك وسائر بنا آلاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر و مراد
اتدکلری یره واروب بر شهر ویا بر حصاری ایکی اوچ کونده باچقدن بنا ایدوب اطرافنه خندقلر
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو و بازار و دیوانخانه و بتخانه و یامخانه یاپوب خلقله
طولدوررلر و عسکرك قاعده سی بر منزله کلسه لر اطرافی حصار یاخود خندق کسمکدر هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولناك وادیلرده
شهرلر یاپمق و بر ایکی آیلق یرده خندقلر کسمك انلرك کاریدر دریا طرفنده الی ایلق مسافه
هر منزلده شهر و حصار یاپمشلردر احوال انهار و جبال ختای مملکتی اکثر دوز صولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور غیری طاغلری

واو رمانلری آزدر معتبر انهاری لورنسو قونجه بونلردر نهر قاره موران کول کبی بر نهر عمیق
وواسعدر غایت وسعتندن او زرنده کوپری یوقدر اوقیانوسه دوکلور قرایان کولی بر بیوك
وطوزلی کولدر بونده وافر استردیه و بالق اولور بوکا قرایم کولی دخی دیرلر قارایم اولکه سنده در
چون سی یوزمیلدر نهر قویانتو عریض وعمیق نهردر عرضی التی سکز واون میل قدر اولور
طولی یوز مرحله یه قریبدر وافر بالغی چقار پولی سانغیس نهر عظیمدر خان بالقدن یکچوب
اوقیانوسه دوکلور اوزرنده یوکلو کمیلر یورر قانیلو کولی قانیلو اولکه سنده بر بیوك کولدر
بونده انجو غایت چوق اولور لکن صیدی ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ایله صید
اولنور احوال آب وهوا بو اقلیمك هواسی اعتدالدن خارج عجایبدر یاز کونلرنده مهیب رعدلر
اولورکه نیجه لر خوفندن اولور گاه بر عظیم حرارت بصردر عقب برودت ظهور ایدوب
قار یغار واکثر روزکار بر مرتبه شدید اسرکه آتلویی طورغوردر ییقار وانجلری کوکندن
دوپررصیفله صوق صوق یغمورلر یاغوب بری کوجله اصلا رقیشنه هیچ یاغمز لکن
اصلا طاعون اولماز واوجوزلقدر احوال حیوانات ختای اقلیمنده حیوانات قسمندن
صفر وکچی وخنزیر وبارکیر چوقدر خاقانك یالکز اون بیك قدر صاغلو رقسراغی واردر
سودینی ایچرلر اون بیك قدر شکار طوغانلری بسلیوب طیوردن دراج وطورنه صید
ایدرلر خاقان سراینده ارسلان و ببر و پلنك و پارس وسیاه کوش وفیل وسائر درنده
جانورلر بسلنور خصوصا ابت کوپکلری که هربری هیبت وصلابتده ارسلانه برابر گلوب
جنك ایدر وسرخ پای سرخ منقار زاغ بلخیلر واوردکلر وطوطی وقمری وعندلیب
وسائر غریب الوان الله مرغان قفسلری سراسر ایله پوشیده طوررلر وختای بریه سنده
قوطاس اوکوزلری وافر اولور بو اوکوز بر مرتبه جسیم وقویدر که گاه آتلویی اکر او زرندن
قاپوب بوینوزی او زرنده برزمان طوتر و بونك قویروغی معتبردر آت بوینینه طاقرلر بیاض
ولطیف اولور ولورنسو ایدر یانقو یناده مارین کوزاخ دیرلر بر نوع جانوردر اولوربوزی قرموزینه
بکزر کوده سی ارسلان کوده سی وقویروغی ایکی چتال عقرب قویروغی کبیدر اکا
ایرشمبجه کمسه یی انجمز واطلسده مسطوردر که کوه لینقو دیمکله معروف شهرده بر نوع طاوق
اولورکه توکلری سیاه کدی توکی کبیدر لکن غایت چوق یمرطه ویرر احوال نباتات ومحصولات
بودیارده آلتون کومش معدنلری واردر و بر نوع سیاه طاش معدنی واردرکه اودون یرینه
یقارلر و یری منبتدر انواع غلات وحبوبات خصوصا پرنج چوق اولور حریر وزنجبیل
ودارچین وبوبروقرنفل وراوند وسکر ومسك وچام ساقزی محصولی وافردر و بونده
خیاقباد یرلر برنوع کوك اولورکه انواع امراضه دوادر ختای اکابری بر یره کتندکده بیله
کوتوررلر وطشره دیار خلقنه بیع ایتمزلر راوند وآخر ادویه رواجنه کساد
کلمسون دیو ممنوعدر وبو دیارلرده انجق اوزوم نادر اولور سائر فواکه وافردر قانون
نامه ده ایدر مسافرلردن منقولدرکه یوز کون قدر ولایت ختانك ایچنده کتندك

154

طاغ و صحراسی بالتمام مزرعه لر کوردك حتی طاشلق قومسال یرلره بله عربه لر ایله طپراق
کتوروب اکمشلر اول اجلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور و یوللرك ایکی جانبنده متصل
اغاجلر دیکلمش ایدی و اول ولایتده اوچ نسنه واردرکه دنیاده اکا نظیر اولمازدر بری عنابدرکه
تفاح قدر اولور و لذیذدر و ایکی درلو چچك واردر بری خشخاش بری نیلوفر هر بری
صورتده کوچك صحن قدر هر برینك یوز یپراغی وار رنکلری عجایبدر و بر امر غریب
دخی صاحب اطلس تحریری اوزره اول هن تاتارلری اولکه سنده برجنس تخم اولورکه
قاون چکردکنه بکزر لکن اندن کوچك و اوزنجه در اکرلر قوزی معناسنه بورانس
دیرلر بر نوع نباتی بتر شکل و هیئتده عینی ایله قوزی یه مشابه در اوچ قدم قدر مرتفع
اولور ایاقلری باشی و قوللری و طرنقلری جمله قوزیدر انجق بوینوز یرنده مخصوص توکلی
بتر و دریسی غایت نازك و لطیف اولور اول دیارکابری آنی باشلرینه کلاه ایدرلر و بری
برلرینه هدیه کوندرورلر معتبردر و دیرلر که بونك ایچی ینکج اتی کبی در و برینی کسدکلرنده
غایت لذیذ قانی آقار و کوکی یردن چقارلسه قوزی کوبکنه دك قلقار و بو قوزی
اطرافنده بتن اوتلاری اوتلایوب سمرر کوزللنور و اوتلاق تمام دوکندکده کندی دخی صولوب
دوشر اولور و قصدا اوتلاری یولسه لر کیرو اولیله در من بعد یشامز و بوکا قورد و سائر
جانورلر هجوم ایدرلر و بالجمله بو نوع افاعیل غریبه فی عالم طبیعتدن اولمغله استغراب
اولنور لکن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز و واقع در مسالك ختای بو اقلیمك
جانب غربدن اوچ یولی واردر بری کشمیر یولی و بری ختن یولی بری مغولستان یولیدر
ختن و کشمیر یولی آبادان اولوب صوبی و علفی وافردر انجق آخرنده اون بش کونلك یولده
صو و علف نادردر اما هر منزلده ادم بوبی قدر حفر اولنسه صو چقار و بعض محلده بر ذراع
حفر ایله کفایت ایدر اما مغول و چغتای یولی واسع و لطیف یولدر تیمور اول یولدن کتمك
قصد ایدوب هر منزلده بر قلعه و هر برنده نیجه بیك عسکر مهیا اولمق امر اتدی تاکه
بونلر زراعت ایله غله جمع ایدهلر لکن کتمك میسر اولمیوب یولده وفات اتدی سرحد ختایدن
کار جیعونه کانجه اوچ آیلق یولدر دربند سکجویه وارنجه هر کون بر منزل متعیندر آندن
اوچ آیده دخی ختایك انتهاء شرقیسنه وارلور هر منزلده متعدد دیده بانلر و بریاخانه
بنا اولنمشدر نتکه ذکر اولندی و مملکت داخلنده مسافر کیجه صحراده قالمق اولماز هر منزل
بر شهر و یاخود بر حصار اولوب خاقان طرفندن کاربان سرایلری بنا اولنمشدر قوناقلره وافر
نعمت چکلور داره لك اولان خان بالقدن ختسایه بر و بحر یولی قرق کونلك مسافه و قمچو
دخی قرق منزلدر احوال ملوك ختای اقلیمنده سلفده ترك بن یافث اولادندن و تاتار قبایلندن
نیجه خانلر حکم ایلیوب جنکیز خان ظهور ایدنجه سوردیلر بعده جنکیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسکی خاقان خاندانی سوردیلر و ضبط اتدیلر و برزمان قالماق خانلری
مسلط اولوب ختاییلر انلره سرفرو ایدی کیرو سلفده خاقان اولانلر اولادینه رجوع ایدوب

خانيت وحكومت انلرده قرار ايلدى جنكيزدن صكره التى نفر اولادى قراقريم والوغ يورت ديدكلرى اولكه ده خانلق ايلديلر انلرك احوالى فذلكه ده مسطور وباقى خانلر غيرسنكور در فصل ٢٢ در اقليم هنديكرمى ايكنجى فصل هند اقليمى بياننده در اطلسده بوكا هند شرقى معناسنه ايندياوريئتاليس ديو يازر آسيانك بويك قسمى ومعتبر ولايتى اولوب نهر عظيمك اسمى ايله تسميه اولندوغنى ذكر ايدر جمله اول ارماغه واقليمه هند ديرلر حدود اقليم مزبور غربده هند ارماغى وشمالده تاوروس طاغلرى وشرقده اوقيانوس شرقى ودامازى طاغلرى وجنوبده هند اوقيانوسى ايله محدود اولوب بودريانى قوجا قليوب ايكى يوشوزكبى بورنلرى طشره چقمشدر مسافه بو برواسع اقليمدر اهل فن ثقاتدن روايتله ديرلركه حد غربى دن شرقيسنه الغار ايله التمش كونده انجق واريلور وسواحلى دخى موافق روزكار ايله اولقدر زمانده كوجله طولاشيلور فلبوس ايدر بو اقليمك طولى هند ارماغى منبعندن مالاقه بورننه دك تقريبا التيوز جرمانيا ميلى اولوب اعرض مواضعى دامازى طاغلرندن قومور بورننه دك دورتيوز اللى جرمانيا ميلى در اطلس رسمى اوزره يوز اون درجه طولدن يوزقرق بش درجه طوله وارر وخط استوادن اوتوزبش درجه عرضه منتهى اولور پس بلاد هند چيندن اوسع در لكن چين هنددن معموردر ديرلر تقسيم بطلميوس واتباعى بو اقليمى غانژ ارماغى ايله ايكى قسم قلديلر برى غربى برى شرقى غربى يه هند داخل معناسنه هند اينترا غانجن وشرقى يه طشره هند معناسنه هند اكسترا غانجن ديرلردى يعنى برى يانده كى اوته يانده كى وفرس وسائر طوايفك هندستان ديدكلرى هند داخلدر بعض كتب انبياده بوقسم هولا ياخود هولات واولات يازيلوب اوبر قسمى قدما اراسنده سريا ديمكله معروف ايدى هنديلر اكا ماكن ياخود ماجن ديدكلرينى ماربوس يازوب مير قاتور واتباعى چينه دخى ماچن ديدكلرينى روايت ايلدى بوقسم غربى هند ارماغى ايله غانژ ارماغى اورتاسنده اولمغله يونان فرات ايله دجله اراسنده اولان بلاده ايكى ارماق اراسنده اولان اولكه معناسنه مزوپوتاميا ديدكلرى كبى بوكا دخى مقلدلر بيوك مزوپوتاميا ديديلر نفسنده بو اولكه ايكى ارماق ايله اوقيانوس اراسنده شكل معينه قريبدر لور نسو تحريرى اوزره زاويهء شماليه سى ايكى ارماغك منبعندن قامورى بورننه وارنجه طولى طقوز يوز ميل قدر وايكى نهر اغزلرى اراسى ايكيوز ميل قدر در متأخرين قوقازوز ديدكلرى طاغلرك برشعبه سى اولان غانس طاغى شمالدن جنوبه چكلوب بوقسمى اورتاسندن ايكى بولك ايدر وقومورى بورننه منتهى اولور قامبايا ودكن مملكتى وقانارا ومالاوار اولكه لرى بوطاغلرك غربنه دوشر ونارسينغا واوريسان مملكتى شرقنه دوشر مولتان وديللى وقوسبتير وخيتور مملكتى وسطنه واقع اولور فلبوس ايدر هندك تقسيم جديدى واردر سلفده بونك رسم اجماليسى معلوم اولمدى بزمله

هند

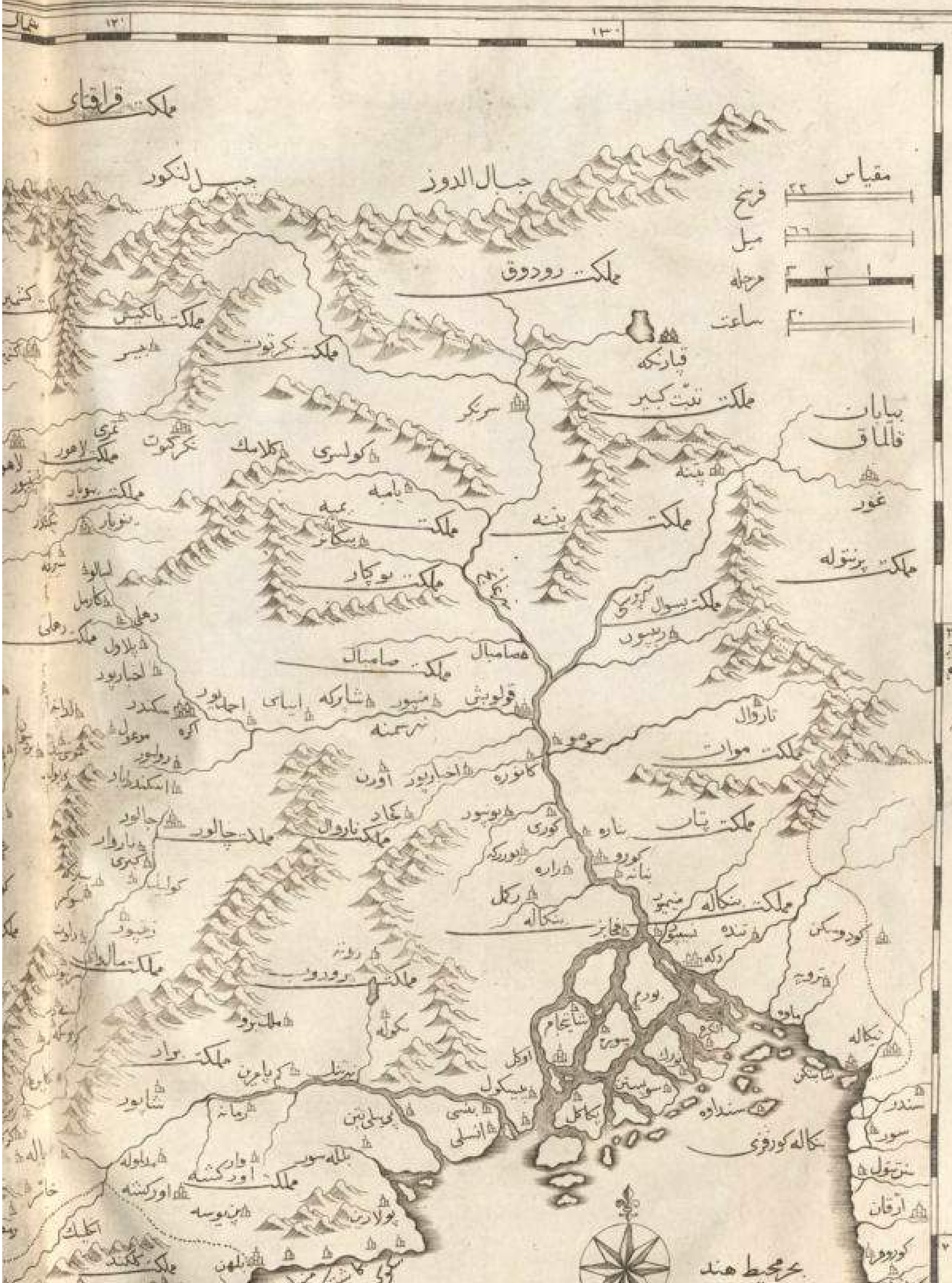

مملکت قراقتای
جبل لنکور
جبال الدوز
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
مملکت رودوق
مملکت تبت کبیر
بیابان قلماق
غور
مملکت پرنتوله
مملکت بنه
مملکت بوکار
مملکت سامبال
مملکت موات
مملکت پتان
مملکت بنکاله
مملکت لاهور
مملکت جالور
سنداره
بنکاله کورفزی
بنکاله
بحر محیط هند
جنوب

156

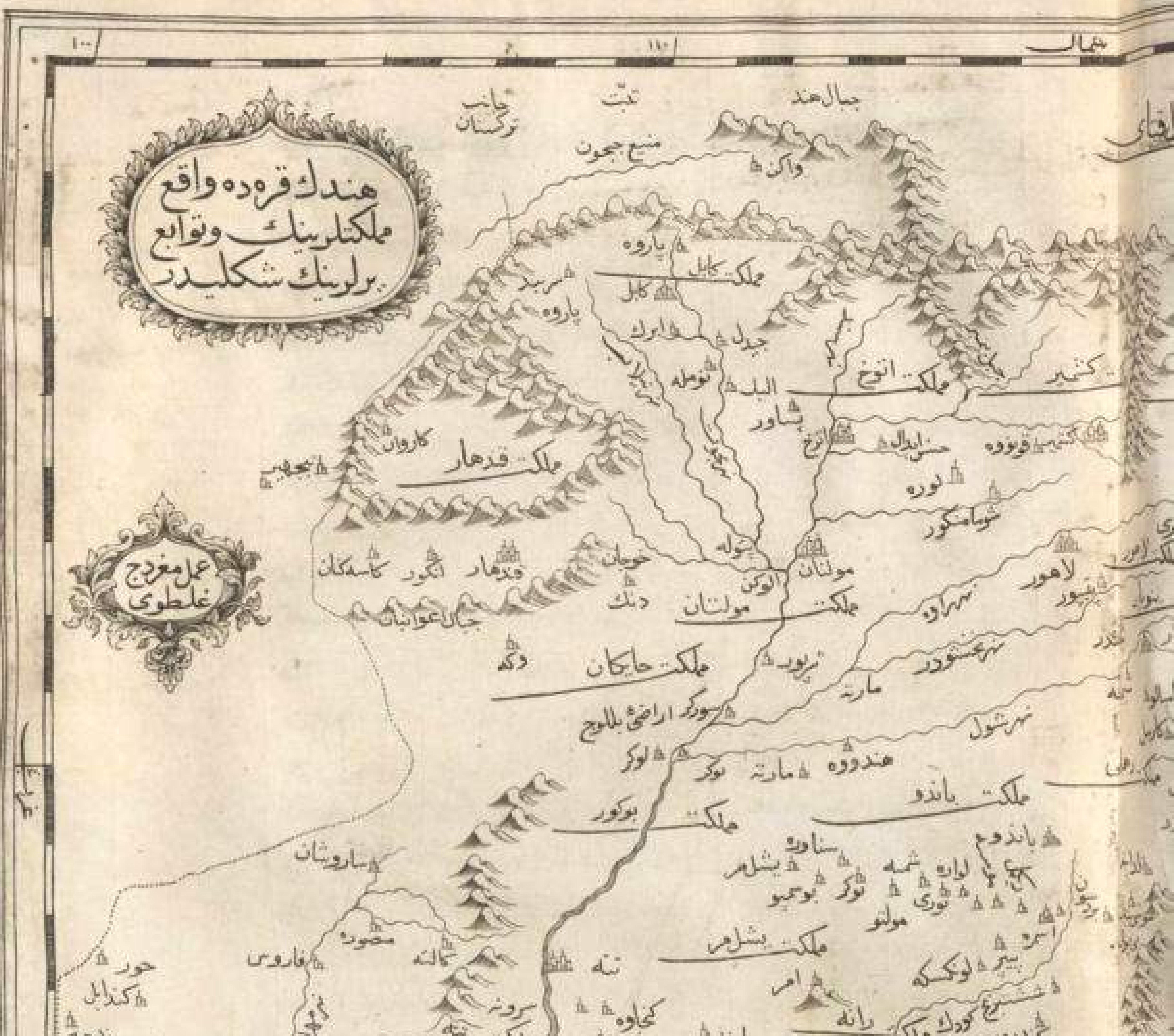

هندك قره ده واقع
مملكتلرينك وتوابع
برلرينك شكليدر
شمال
جنوب
تبت
جانب تركستان
جبال هند
مملكت كابل
مملكت قندهار
مملكت ملتان
مملكت سند
لاهور
كشمير
بحر محيط هند

هند اراسنده اولان طوایفك وحشیتندن اوراىه سفر ممكن اولمیوب دریا یولی دخی اچلمیوب
اوروپا خلقی بو اقلیمی بلمشلر ایدی انجق اسكی مصنفلر آثارندن بونك خبرینی اشیدرلردی
آخر غاسقو غامادیكله معروف پورتقال میلادك بیك دورتیوز طقسان یدی تاریخنده
اسپانیادن یلكن آچوب بونه اسپرانسا بورننی كچوب جمله افریقیایی طولاشدقدنصكره
سواحل هنده واصل اولدی و پورتقال قرالنه خبر كتوروب صكره پورتقال
كمیلر كوندردی وهند سواحلنی زور ایله الدی محافظه ایچون نیچه قلعه‌لر بنا اتدردی وانده
برقائم مقام نصب ایدوب پورتقال واسپانیولدن غیری كیمسه‌یی چوق زمان هنده
قومادیلر بو یقینلرده فلمنك طائفه سی دخی اول سمتلرده كزمكه باشلدی اول زمان هندی
كشف ایلدیلر وحالا حدود واقسامی اولكی كبی دكلدر سلفده ایكی قسم قلوب یكرمی یدی
سلطنته بولندوكن نقل ایدرلردی انلرك كیمی كوچك حكومتلر ایدی لكن متأخرین
جمله هندی طقوز مملكته تقسیم ایلدیلر اول اقسام بونلردر ١ قامپایا ٢ نارسینغا
٣ مالابار ٤ اوریقا ٥ بنكاله ٦ سیان ٧ پغو ٨ قامبویا ٩ هند شمالی كه جمله
هندك اوچنجی قسمی درفلبوس بو تقسیمی وجه مشروح اوزره یازوب هر برینك شهرلرینی
فی الجمله مجمل ذكر ایلدی میرقاتور اطلسنده انجق ایكی قسمی یازوب ایكی اوچ شهر
ذكری ایله تقصیر اتدی لورنسو دخی ایكی قسمنه طقوز سلطنت تحریر ایدوب برمقدار
تفصیله ذاهب اولدی غانج شرقیسنده بنكاله واراقان و پغو وسیام وقانبویا اولكه‌لرینی
یازوب شمال قره جانبنده قیاتای وبارما وماچین ومو ین وقایم مملكتلرینی ذكر ایلدی
تقویم البلدانده بعض مسافرین دن نقل ایدركه هند اوچ قسمدر غربیسی كجرات كه جزرات
دخی دیرلر شرقیسی منیبار شمالیسی معبر لكن بو تقسیم اهل فن بیننده معمول به دكلدر
فقیر بو اوچ مصنف كلامنی طقوز اقسامده تلخیص وسائر كتب اسلامیه فوایدنی
الحاق ایله اقسامی تسعه‌یه تخصیص اتدم قسم اول قامپایا كه كجرات سلطنتی درلورنسو
قامپایایی كجرات سلطنتنده درج ایدر فلبوس كوجراتی قامپایا سلطنتندن براولكه
یازار منبورایدر قامپایا مملكتی هندك صاغ قولنده یعنی غربی یوزنده هند ارماغنك
اقری اوزرنده در طولی تقریبا یوز التمش جرمانیا میلی وانلكی دخی اكا قریبدر
باش شهری قامپایا كه مملكت انك اسمیله تسمیه اولنمشدر هندیلر اكا كنبایت دیرلر
بیوكلكده وزینتده جمله شهرلرینك كزیده سیدر اول اجلدن اكا هند قاهره سی
دیرلر تجار مجمعی بندر شهردر بونك بر كورفزی واردر قامپایا كورفزی دیرلر
دریانك انده مدی زیاده اولمغله محل خطردر كاه اوچ میل قدر دریا جزر ایدر بیوك
قیالر صودن ظاهر اولور وچوق كمیلر هلاك ایدر اول اجلدن كشتیبانلر دیو شهرندن ماهر
دومنجیلر الوب كلورلر قامپایا اوچ میل قدر ایچری قره ده برارماق اوزرنده لطیفه
شهردر انده اولان مالدار تجار بو شهرده یوقدر و بو شهره اطرافدن وافر بهار ومتاع كلور

خصوصا روت الا سمنتدن شولقدر عاج کلورکه وصف اولنمازمع ذلك جمله سنی بوشهرده خرج ایدرلر زیرا بوشهرخلقی اکثر مکلف وظرفه اولدر اوطه لرینی عاج ایله تزیین ایدرلر فقیر ایدر شهرمزبور یوزاون بش طول یکرمی دورت عرضده در بوندن اوچ منزل احمد اباد شماله و بروج جنوبه دوشر بناسی طوغله و بیاض مرمردر قلت اوزره بستانلری واردر و بوناك قترلری مشهوردر و بو ولایتلرده اوچ دل سویلنور عربی و مخصوص ولایتل لسانی خلقی دخی قارشقدر احمد آباد دار ملك بجرات در کنبایتدن اوچ مرحله شرق و شماله دوشر سوادی چوق معمور ولطیف شهردر اسواق سائر هند شهرلری بازارکاهی کبی ضیق و ملوث اولمیوب غایت واسع و پاك و دکانلری ایکیشر اوچر طبقه مزین و فرحناکدر خلقی اکثر خوب و اوضاع و اطواری مرغوب اولوب بت پرست و مسلم مخلوطدر هفت اقالیم صاحبی طبقات اکبریدن نقل ایدرکه ملوك بجراتدن احمد شاه بن سلطان محمد بن مظفر اساول نام قصبه نك آب وهواسنی بکنوب اکابر شیوخدن شیخ احمد کهتو بله محل مزبورده برشهر بناسنی مشاوره اتدکده معقول کوروب سکزیوز اون اوچ ذی القعده سنده باشلیوب هند ارماغی کنارنده مساجد و اسواق و محلاتی مشتمل برسور عظیم طرح ایلدی بعده بو دولتك طقوزنجی پادشاهی سلطان محمود ثانی نوبتنده احمد آباده اون کروه قریب یرده محمد آباد نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اکا کلنجه ایکی طرف بازار ودکاکین یاپلدی صکره کندیچه شنلکی ارتوب ایکیسی برشهر کبی اولدی بوشهرلرك عورتلری اکثر کوزل و بیاض و عاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله جنوبه دریا کنارنده بجرات بندری برحصن حصین و شهر متیندر طبقات اکبریده مسطور اولدوغی اوزره سلطان محمود بجراتی اعیان دولتندن سفر اغا نام کیمسه که خداوند خان عنوانیله مشهور ایدی هجرتك طقوزیوز قرق یدی سالنده پورتقال استیلاسنی دفع ایچون بو حصاری بنا ایلدی کفار کیلر ایله کلوب طوپلر حواله ایلدیلر چوق جنکلر اولوب مغلوب و منکسر کندیلر و بالآخره اطاعت یوزندن و اقرمال عرض اتدیلرکه حصار بناسندن فراغت اولنه ممکن اولمدی اون بش ذراع عرض و یکرمی ذراع ارتفاع ایله محکم و متین بنا اولندی بر مرتبه که هر برسنکی قلاب آهنین ایله بری برینه بند ایدوب کندلدیلر سراپا یکپاره بحردن یونلمش حصاره دوندی سور مزبور حالا بندر هند در تجار کیلری بحر قلزم وفارسدن اکا واروب لنکر انداز اولورلر و متاع هندی اندن الورلر بروج فتح با و سکون را ایله کنبایت کورفزی شرقیسنده بر مشهور اسکله و بندر شهردر کنبایت ایله صورت میانه دوشر بوندن صورت ایکی مرحله جنوبه و کنبایت اوچ مرحله شماله دردر بو کنبایت کورفزی اغزنده برجزیره ده اطلس رسمی اوزره یوزاون بر درجه طول یکرمی بر درجه عرضده بربندر و حصاردر کنبایت بوناك شرقنده اولوب برجنوبی و برشرقیه بوناك وبندری وار برشرقیده نوه نکرکه کنبایتدن ایکی مرحله دیر برجنوبیده کوکلی بندری دوشمشدر

پورتقال

پورتقال هنده واردوغی اثنالرده اوائلنده حیله ایله بو حصاری بنا ایتدی وعسکر قودی اهالی
بلاد غفلت ایدوب بعد التمام بلدیلر وچوق جنکلر اتدیلر مفید اولمدی حالا پورتقال
دار ملکی درکیلری وارد رکلو ر بند رشهردر تقویمده ایدر بونك صویی امطاردندر سومنات
کنار بحرده دیو ایله منکلور اراسنده مابین بر مرحله برشهر مشهوردر هفت اقلیمده مسطور
اولدوغی اوزره بیوك بر عظیم بتخانه سی وار ایدی ایچنده زرین صنملر ومنات دیدکلری بیوك صنم که
حضرت ختم انبیا علیه السلام ظهورنده کعبه دن قالدروب هنده کوتوردیلر وانکیچون بو بتخانه یی
یاپدیلر شهره دخی بوجهتدن سومنات تسمیه اتدیلر و بو صنم حقنده براهمه نك چوق لاف
وکذافی واردر سلطان محمود غزنوی درتیوز اون التی سنه سنده عسکری ایله هند وسند
بیابانی کچوب بو شهره غزا ایلدی حین محاصره ده عظیم جنکلر اولوب نیچه بیك هندی قایدن
کچدی بالاخره فتح میسر اولدقده غزاة مسلمین بتخانه یه توجه اتدیلر هندیلر صنمی قالدروب
فریاد وفغان ایله چیقوب اللی بیك قدر کافر صنم اوکنده نفسلرینی فدا ایلدیلر سلطان محمود
بتخانه یه کیروب طویل وعریض اللی التی دیرك اوزرنده بر عظیم بنا کوردیکه اول ستونلرك هر بری
جواهر ایله مرصع ومزین ایدی وصنم مزبور حجردن اولوب مجوهر ومرصع بش ذراع قدی
وار ایدی سلطان محمود کرز ایله انی کسر ایلیوب برپاره سنی غزنه یه کتوروب جامعنده فرش ایلدی
حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچیوز سازنده و بشیوز رقاص جاریه اکثری اکابر قزلری اولوب
نفسلرینی منات خدمتنه وقف ایلمشلر ایدی اطرافده اولان قریه لر اکثر بونك وقفی اولوب
نیچه بیك براهمه اطرافنده معتکف وعبادته مشغول ایدیلر بونلرك احوالی وآیینی باطللری
بعض تواریخده مسطوردر براهل وقوفدن مرویدرکه بوندن غیری برسومنات دخی واردر
مولتان ولاهوردن عد اولنور انکله کشمیر مابیننده دوشر کوه کاف صغیر ایله یاخود غیش ایله غوا
واطلس رسمنده غوغا هندارماغی اطه سنده دیوه قریب پورتقالك بر عظیم بندر
شهریدر مکلف ومعظم بنالری ومتین حصاری واردر دمن فتح دال ومیم ایله در
داما اون دخی دیرلر دیو قارشیسنده بیوك قراده پورتقالك بر قلعه سیدر اسپانیول
عسکری بو قلعه لری محافظه ایدر بروجدن بر مرحله جنوبیه دوشر کنار بحرده در
پتن فتح با صغیره ایله بچن دخی دیرلر احمد نکره اوچ مرحله یرده بر شهر مشهور وقلعه در
بونك خلقی اکثر استاد نشاجلردر کنبایتدن لاهور یولی اوزرنده در شیخ فرید شکر
کنج بو شهردن ایدی دبالپور پتن دن بر مرحله شرق وشمالده بربلده در دیپالپور دیبالپور
دخی دیرلر لاهوردن غرب وجنوبه کنبایت یولی اوزرنده در مابینی قرق اوچ میلدر
چوهیر بو کاچهی دخی دیرلر لاهوردن یکرمی بش میل غرب وجنوبه
بربلده در بخاریلردن برجماعت انده ساکن اولورلر دبالپور بوندن اون سکز
میلدر منکلور کنار بحرده دیودن غربه ایکی مرحله یرده بر بندر شهردر بوندن
سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبیب السیرده منکلور بیجانکر سرحدنده

بر بندر اولمق اوزره بازار و بو شهره ایکی فرسخ قریب مربع بر بتخانه وار در که هر ضلعی اون ذراع و ارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه‌لر ایله قبلو در ایچنده دورت صفه‌سی وار در قپو اوکنده اولان صفه‌ده صورت آدمی ده آلتوندن بر صنم که کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقتله اظهار مهارت ایلمشدر چامهر مذکوردن ایکی مرحله غربده برشهر و اسکله در بحر هند کنارنده بجرات اولکه‌سنك غربدن اولی در بوندن اشاغی غربه دورت مرحله‌ده سند بندری اولان لاهری یه وار یلور ما لاچامهر بلده مهرورکد دخی دیرلر ولایتی بلاد در ازبوت ذکر اولنور و چامهر قربنده رکدبر اسکله در بونلر جمله یوز بش درجه طول و یکرمی درجه عرض محللرینه دوشر ترار کسرتا ایله احمد آباددن دورت مرحله شرقه لاهور یولی اوزره شهردر ناحیه‌سی دخی واردر سرخیج فتح سیق وکسر خا ایله احمد آباددن شرق و شماله اون مرحله یرده برشهردر لورنسو ایدر شهر مزبور باکوس نام سردار مرون طاغی اوزرنده بنا ایلدیکی نهرا شهری در نهلواره سلفده بجرات دار ملکی ایدی کار بحردن اوچ مرحله بعید دوزیرده برشهر مشهوردر نهروان دخی دیرلر کنبایت بونك اسکله‌سیدر بلدهٔ مزبورك محلاتی صولو و بستانلو ایچنده متفرق قدر تانه سرکه چانا وتها نیسیر دخی دیرلر احمد آباددن شرقه ایکی مرحله یرده برشهر و بندردر تجار جمع اولور و اکثر خلقی کفار در هفت اقالیمده مسطوردر بو شهر کرچه بر مختصر شهر در لکن غایت معمور اولوب مدقق نساجلری مفاریق اقسامنی ایو نسج ایدرلر وانده سابقا بر بتخانه وار ایدی هندیلر انده جکرسوم دیرلر بر صنم عظیم اعتقاد اتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی دورتیوز ایکی تاریخنده اکا غزا ایدوب بتخانه‌یی ییقدی وصنمی غزنینده جامع اشکی قلدی عنصری بو قصه‌یی بر قصیده‌سنده ذکر ایدر و بو شهرده کرجهیت دیرلر بر حوض وار در معبد براهمه در هندیلر روز خسوف کسوفده غسل اتمکه اطراف واکافدن اول حوضه کلورلر و ایچنه سیم و زر و جواهر نثار ایدرلر بوز عمله که بری برینه تیمش عوض میسر اوله طباشیر بونك صحراسنده اولور و درخت آبنوس و بقم چوق در طباشیری بوطریقله اخذ ایدرلر که بو شهر وادیسنك سازلغنده اوزقارش طولی قامش بتر و ییلده بر کره باد سموم و حرارت شمسدن یانوب بغی طباشیر اولور دوشر لر و کاه اول قصبستانه حیوانات‌دن نه واقع اولسه یانوب کمکلری بله قالمزانی دخی طباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقده برشهردر جالور احمد آباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزرنده ناکور ایله نهلواره اراسنده بر بلدهٔ متوسطه در قامپاتل قلبوس ولورنسو قولنجه بو دخی بجرات اولکه‌سنك معظم شهرلرندن دار ملك اولمق اوزره در یدی حصار ایله محصور بر مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کابلرده بو اسمله شهر کورلمدی

سندده تقاندائل وار در محلنده ذکر اولنور بونلردن غیری کوجرات بلادندن چاپانر
وپروده ورادهانر وکرای ودهونکا ودهند وکاوقپرونج ونوساری والی لاتی ولال پرولا پهوری
نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردر لورنسو کتابنده کوسیانا وخرورا
وقورینار ومودرافاواوموها وتالایا وغوندین وماکیمان وغاندر وباروق که باربانددنام
نهراغزنده در وتاپه تن وربنر ونوسقاری وغاندوین ومابن وکلماین وبازاین بودخی پورتقال
ضبطنده در بربوغازده واقع اولوب هرسنه وافر مــــال تحصیل ایدرلر ودوندن وآسیر
نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندا پور تانه سردن اوج مرحله دریادن برکورفز کارنده
آخر بحرات برشهر در سندان دخی دیرلر بونکله منصوره اراسی اون بش فرسخ اولوب
قط وقنا وحیرزان یری در سفالة الهند که سوفاره دخی دیرلر سندا پوردن بش
مرحله یرده براسکله در بونلردن صکره ماهوده ومندری وکولم ومغبر نام
شهرلر وار در وایجری طاغلر اراسنده رجبوت طائفه سی اولور انلرک شهرلری
قردی ووامستا وآرا وآرجنتو در دیو یازر مملکت دکن بو مملکتی فلبوس قامبایا
اولکه سندن یازوب سلفده جمله سلطنت دکن اسمیله تسمیه اولنوردی دیدی لورنسو
باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریری اوزره اوچ قسم قلدی لکن بعض شهرلری
ذکر اولنمشدر ودیمشدر که دکن لفظنک معناسی ولدزنادر زیرا بو ولایتلری فتحه کلن دیلم
طوایفی ایله خلق قاریشوب مخلوط اولدیلر وبو مملکتک مسافه سی بات ارماغی اغزندن
الیغا ارماغنه دک ایکیوز اللی میلدر وغات طاغی بونک اورته سنده اولمغله برقسمی
طاغده وایکیسی ایکی طرفنده واقع اولمشدر جمله سی بحرات جنوبیه دوشر هفت اقلیم
صاحبی ایدر دکن مملکتی اوچیوز التمش قدر قلعه یی مشتملدر احمد نکر دار الملک دکن در
آمدنکر دخی دیرلر یوز اون بش درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا
کوه وصحرا حسبی ایله دکن شهرلری اراسنده مستثنی در شهرک کنارنده برمتین حصاری
وار در که برطریقله اکا ظفر میسر دکلدر برقاچ قنوات جاریه بو شهری تمام سقی ایدر
برطرفنده برمفرح باغ ارم مانند مسیره سی وار در صحننده برعظیم برکه وعمارت عالیه بنا
اولنمشدر حبیب السیر روایتی اوزره دار الملک بیجانکر نام شهر در نتکه ذکر اولنور دولت آباد
احمد نکردن غربه برمرحله یرده برشهر معظم ومشهور در بروجدن اوچ مرحله شرقده
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بو شهره دیه کیو دیرلردی قبل الاسلام همیشه
دار ملک ایدی خلقی اکثر نساج اولوب بو صنعتی کاله ایرکوره مشلردر وبو شهرک قلعه سی
امهات قلاع دنیادندر دیو هفت اقلیمده مسطوردر جیول کناربحرده دکن بندری واسکله سی
مشهور شهر در آمدنکردن یدی مرحله ده وار بلور جوی بر آب خوشکوار واثمار حلاوت آثاری
مشتمل برشهر در متین قلعه سی دخی وار در قدرابان چیولدن ایکی مرحله شرقده برشهر در پرنده
احمد نکردن شرق وشماله دوشر برشهر در بوندن لاهوره اوچ مرحله در سولاپور پرنده دن برمرحله

شرقنده بو شهردر چرج قدرآباددن بر مرحله شرقه بر شهردر دسول بربنده‌دن بر مرحله
شرقه بر شهردر ورامن سولاپوردن بر مرحله شماله دوشر بر شهردر بیدر بیدر دخی دیرلر
احمدنکردن طقسان فرسخ غربه بر شهر قدیمدر پتن بوندن ایکی مرحله غربه دوشر
مصر قدر بر شهر اولوب باغی باغچه‌سی واردر صوبی قیولردندر لورنسو ایدر بو شهر
دکن سلطنتنك تختیدر سلفده پادشاهلر انده اوتوردی ماهور طاغنده بر قلعه‌در کولی
کنده بدردن اوچ مرحله شرقه دارملك بر شهردر قطب الملك تختی ایدی آمدنکردن کوچکدر
مابین یوز سکز فرسخدر ران تمور طاغنده بر معظم و متین قلعه‌در احمدآباددن اکره یولی
اوزره اکره‌دن سکز مرحله غربه دوشر دانا صانکا ولایتی سرحدی اولان هندون
نام شهر بوننك اوچ مرحله شرقنده‌در نیسا احمدنکر ایله دولت آباد اراسنده بر مرحله
یرده بر شهردر بیجاپور دکن شهرلرندن اولوب عادل خانك تختی ایدی بیجانکر کوه‌دن
بش مرحله شرقه دکن بلادندن بر شهردر بونکله کوه اراسی طاغلردر حبیب السیرده
مسطور اولدوغی اوزره بو شهرك بری برینی محیط یدی قات حصاری واردر حصار اول
خارجنده اللی ذراع قدر یردن طولانی طاشلرك نصفی زمینده و نصفی آدم بویجه طشره‌ده
بری برینه متصل نصب اولنوب محکم دیکلمشدر تا که پیاده و سوار حصار جانبنه کچمیه‌لر
و بو قلعه‌لرك محکم و استوار قپولری واردر حصار میانی سرای پادشاهدر که آکا کریاس
دیرلر حصار اول ایله ثانی و ثالث میانی مزرعه‌لر و باغات و نیچه عماراتدر حصار
ثالثدن سابعه وارنجه یعنی دکاکین و اسواق اولوب قصر سلطانی‌یه دورت بازارگاه متصلدر
هر برینك رفیع طاقلری و رواقلری و کشاده یرلری بنا اولنمشدر و بو شهرك لطیف
و خوشبوی کلی اولور سوقنده جوهر فروشلر چوقدر یاقوت و الماس و انجو و زمرد
بیع ایدرلر قصرك صاغ طرفنده بر غایت عالی و واسع دیوانخانه قرق درك اوزرنده
بنا اولنمشدر و بو شهرك خلقی حتی اهل سوق بله قولقلرینه جواهر کوپه‌لر طاقوب
بویونلرینی مرصع قلاده‌لر ایله تزیین ایدرلر و پارمقلرینه ذی قیمت یوزکلر طقارلر مزبور
دیوانخانه‌نك یمینی ضربخانه ولك برابری شحنه‌گاه و ضربخانه اردی خراباتدر
بو خرابات طولی یوز ذراع و عرضی اون بش ذراع بر بازارگاه کبی یردر حجره‌لر و صفه‌لر اولکی
اچق سقف مکلف ستونلر ایله بنا اولنمشدر هر صباح سپورب صولارلر و هر حجره
اوکنده صندلیلر قونب تحتیکان خرده سال صاحب جمال زر و زیوره مستغرق چوب
اوتورر اوکنده برقاچ جاریه‌لر طورر عیش و عشرته صلا ایدرلر استین واروب مرادی
اوزره عالم ایدر بلکام اسد خان تختی ایدی بر مستقل مملکت بونکله معروفدر ایلچپور
عماد الملك مملکتندندر بونلردن غیری دکنه تابع سنکهیل و برار واین واوناو
پونا و چکنوسوپه و سرول و کحل و سنده هوری و بالا پرنام شهرلر و عادل خان مملکتندن ستاره
و چیندن و مندن و کیهج واوز پرنام شهرلر واردر لورنسو کتابنده اولان بعض شهرلری

بونلردر

بونلردر قالیقوت دریا کنارنده بر معتبر شهردر حالا پورتقال ضبط ایدر قاناپورا وقاراپاتن بودخی کنار بحرده در کوا اطلس رسمنده یوز اون بش طول اون ایکی عرضده دریا کنارنده بر اولکه دن بر بندردر لورنسو ایدر پورتقال قپودانی آلفونسز الوب ضبط ایلدی بر کوچک اطه اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف تجارتگاه اولمغله پورتقال قائم مقامی انده اوتورر ملوکا اطه لرندن وسائر بندرلردن متاعك انواعی کلوب اطرافه کیدر وهندستان بکلرینك انده بر آدمیسی اوتوروب دریا سفری ایچون حاکمنه مراجعت ایدرلر مطلق هند دریاسنده سفر مراد ایدن بوندن اذن کاغدی و پورتقال بیراغی الور دیو لورنسو تحریر ایدر لکن حالا مسموعدر که فلمنك وانکلیز اول سمتلره واروب پورتقالك اول مرتبه استقلالی قالمدی وسابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده بو قائم مقام کبیر وحالی اوزره قالمشدر اندن غیری بو شهرده بر باش پیسقوپوس واردر شرقده اولان سائر پیسقوپوسلر آکا تابعلردر و بونده بر قاچ مدرسه لر واردر السنهٔ مختلفه وعلوم حکمیه ونصرانیه تعلیم اولنور و پورتقال دونماسی انده قشلارکاهی قلیون وقدرغه وآخر کیلر ایکیوزدن متجاوز اولور و بوغایت متین ومحکم بنالری کوزل ومکلف شهردر بوندن جنوبه کارده سینیتاقورا الیغا ارماغی اغزنده در بونك اوکنده بش پاره خرده اطه اولمغله انلره هند لساننده بش اطه معناسنه آرکن دیواد یرلر دا ناجر بو اولکه نك کزیده شهریدر مفرج باغچه لری اولمغله حاکمی لنده اوتورر لیسپور بونك قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده بر قازارلر الماس چیقر بونلردن غیری دخی نیچه شهرلر ذکر ایدر لکن مشهور دکلدر

قسم ثانی نارسینغا اولکه سیدر فلبوس ایدر بو اولکه هندك غربی بوغوزنده اولوب شرق وغرب دریاسی بونك ایکی جانبنی احاطه ایدر اوزنلوغی قامبایا واورقشا صنورلرندن قوموری بورننه دك تقریبا یوزاللی میل جرمانی در و زیاده ائلی یری ایکی دریا اراسنده طقسان میلدر و بو اولکه نك ایکی دار ملکی واردر بری نارسینغا که اولکه بونك اسمیله تسمیه اولندی یوز یکرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع اولمشدر بری دخی بیسناغار ایکی دریا اورته سنده قره ده در بو اولکه نك دار ملکی اطرافی دورت میل بر شهر معظم اولوب ناغوندی ار ماغی اوزرنده واقع اولمشدر بیجانکر دخی دیرلر مکلف سرایلری ومعبدلری واردر طاغلرندن وافر جواهر چیقوب طرف میریدن صاتلور و بعضا تجار کلوب جوهر فرشلر متاع ایله تبدیل ایدرلر بو شهرده آت معتبر اولمغله آت کتورندن کمرك الماز لر و بو شهرك مالدار فاحشه لری واردر بر مرتبه ده که کاه کندی مالندن بر فاحشه بر قاچ بیك عسکرینك علوفه سن ویروب جنکه کوندررو جنکلرده زانیه لر بله بولنوب عشاقنی جنکه ترغیب ایدرلر دیو لورنسو تحریر ایلمشدر بونلردن غیری فلبوس بو اولکه ده اونور و باته قلا ومانغالور که پورتقال ضبطنده در وقولماندل وماليا پور نام

نام شهرلری بازار بومالیا پورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینك تربه سی
اندهدر دیو تحریر ایدرلر ورنسوایدرلر اول اجلدن بو شهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بو شهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر و مخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه ده بر تبدیل ایدوب غیری عسکر کتورورلر هر نفره آیده اوچ غروش و بر مقدار بوبر
وظیفه ویررلر که لزبونه ده اول یوبر بکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرك بو شهر
حقنده چوق حکایه لری واردر جمله دن سانتوما کلیساسنده بر آیینه که تویا آیینه سی
کبی دنیاده اولان اشیا اندن کورونوردی لکن پورتقال وارد قده او آیینه یی بولمدیلر
انجق بر صلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بو ممتکه ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی و بر کون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل اتدی مزبور لورنسو کاینده بو شهرلی
نارسینغایه تابع قنارا اولکه سنك اولمق اوزره دریا کنارنده در اولنوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هر سنه وافر یوز کیملری کاورو باتاقا لا تجارتله مشهور برشهردر پورتقاله
خراج ویررلر اندن برنج وآخر متاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور وبعده باندور ووپراشقه لورو
و باقانور دریا کنارنده در و قارنات وما نجنا و قره ده غار زوپان اولکه سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغا یکنه تابعدر وبغا پورنام شهرلری یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمش که سانتومیو یالیده تکه بتندن ایکی مرحله شماله در لیمانی اولماغله کمی
بعید یرده طوروب کوچك صندللر ایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوزیکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر ابو شهردر ماهر نقاشلری واردر
پالیون کاربحدن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده برشهر
معظم واسکله سی پالیاقاتدر بونده عجیب اسباب وآلات بولنور نقاشلری سر
مددر بیراسی قماشلر والاجه لر و قوشقلر طفورلر و بونده بر اجعه کوك ایلاك کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زیت ایله بونی قاریشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنك اولور هرکز بوزلمز
اما آزوذی قیمتدر غیری یره کتمز پنبه پولی یالیده بیوك شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار و چایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینك اغزنده پنبه پولیدن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر برشهردر بناکت
نهر مزبورك بر اغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر اندن لجیك کارده قالیغانه واربلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنك زاویه سنده ونهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر بو اولکه هندك غایت
معموریری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرمایرلر وسائر میوه سی دخی ایو اولور بو مملکتك دار ملکی قالیکوت نام شهردر
اطلس رسمی اوزره یوزاون التی درجه طول واون اوچ درجه عرضده دریا کنارنده واقع
اولمشدر فلبوس تحریری اوزره بونك ملکنه ساموری دیرلر بیوك بك معناسنه

وبو شهر

161

وبوشهر واسعدر لكن بنالری اولقدر مرتفع دكلدر سلفده پورتقال ایله بونده چوق
جنكلر اولوب اول جهتدن براز خرابه یوزطوتدی وبونده بت پرستلر چوقدر شكل قبیحده
شیطانی تصویر وضربندن امین اولمق ایچون عبادت ایدرلر تقویمده كله اسمیله یازلوب
خلقی هندیلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلای معدنی وكافور وخیزران اولور دیو
مسطوردر تیاتروم كابنده ایدر سلفده بوشهر سیبیلا دیمكله معروف ایدی هندك
معتبر شهرلرندندر حصاری یوق وایچریسنك نیچه یرلری خالی در اولری سیرك وبری
برندن بعید طاشدن بنادر درونی صور غریبه ایله منقش ومصور اولور اوزرینی خرما
یپراغیله اورترلر قپولری غایت بیوك ومصنعدر اوكنی پرده یوار ایله چویررلر وافر كوللر
وصولر واردر خلقی اكثر صویه كیررلر پادشاهلری بت پرستدر رعایاسی عظیم انقیاد
ایدرلر سرایدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ایچنه كیروب آدملر اوموزنده
كتوررلر سازنده لر وایوبخیلر اطرافن احاطه ایدر اعیان دولتی اردنجه كیدرلر برالنده
قلج وبرالنده قالقان ایله یورمك عادتلریدر وتخت روان اوزرنده برچتر كتوریلور بوشهر ده
غایت مالدار بازركانلر چوقدر انواع طیب وحریر وزربفت قماشلر ونحاس وقلایدن
دوكه وانیلر انده چوقدر قانولوز برمعتبر شهردر قالی كوت دن چوق بعید دكلدر
ایو متاعی وتفارقی چوقدر پورتقالك انده برمتین قلعه سی اولوب خلقی پوته وكنشه
وایروصغراره عبادت ایدرلر بهاروزنجبیل ایله محصولدار در مخصوص حاكمی وار لكن پورتقاله
محكومدر وسواحلده قالده كه فلبوس قولت یازار بونده پورتقالك برقلعه سی واردر ناوود
مخصوص بكی واردر مسیحی در وبالیانقو وغرانغانور كه غرانغانور دخی دیرلر قوچین هندك
مشهور شهرلرندندر قالكوت شهرنی صكره بوكا نقل ایلدی مالا وارك بهار محصولنی
كمیلر بونده یوكلدرلر اكثرنی پورتقال الور بوشهرك قارشوسنده وایپین نام برجزیره
واردر حاكمی عبده اصنام رئیسی اولمغله هندیلر واروب قربان الی كیدرلر وبوجزیره یه
عظیم اعتبار ایدرلر یورقا مخصوص حاكمی وپورتقالك انده دخی برمتین قلعه سی واردر
ترانغانور وقوموری بورن كه مقدما قوری دیمكله معروف ایدی انده نصرانی هندیلر
چوقدر لكن نسطوریلردر طاغلرده ساكن اولورلر بغداد پاتریارقاسی بونلره هرسنه
پاپاسلر كوندررر وایچری قره ده وسپوروقور قوران وقوتوغانوورپه لینو وترانكالور
ویاراپوران وپالورت لورنسوایدر بوملكت قارشیسنده مالدیو واطه لری واردر نیچه خرده
جزیره لر اولوب برقاچ بیك جزیره در لكن جمله سی كوچك وآلچاقدر ایچلرنده
مالدیو اوقندالوس نام ایكی بیوجك جزیره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه كیدر بونجق وصدف دوشرب نیچه یرلرده سكه یرینه استعمال
ایدرلر وبوسواحلده وافر عنبر بلنور وبواطه لر خلقنك كمیلری اغاچدن چوبلر ایله یاپلمشدر
زیرا دمر انده نادر اولور فقیرلردر بوجزیره لره قال جزیره لری دیرلر ذكری سبق ایلمشدر

قسم رابع اوریقسا مملكتیدر نارسینغا واكره دیاری ایله بنكاله مملكتی اراسنده غانج كورفزی
كنارنده ممتد بر ولایت اولوب باش شهری اوریكسادر اوریشا دخی دیرلر لكن دار ملكی رامابا
تسمیه اولنور غانغا ارماغی كنارنده در انده وافر تجار كلوب عاج وجواهر الورلر اوریقسا
اطلسده یوز یكرمی بش درجه طول یكرمی درجه عرضده یازلمشدر وبرقاج شهرلر دخی
مسطوردر لورنسو كتابنده بواولكه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر كه بونك
كنارلری عظیم فورتنه لودر واسكله ای ازاولغله چوقلق معمور اولمیوب لكن ایچروسی
غایت معموردر سواحلنده پناقوت وقلیغان وپاسانا پتن وقالینه پتن وناشنجه پتن
وپولورو وپناجیات وسقوغورا بورنی انده وافر خرما اولمغله خرما بورنی دخی دیرلر اوریسان
دیمكله معروف كوچك كورفزاندن باشلو وغانغا نام بیوك نهر اغزینه واصل اولور
هفت اقلیمده بواولكه اوریسه اسمیله مسطور اولوب اوچ دورت ملك روسه مخصوصلاردر
ایكی حكومته منقسم اولور وبو ولایتده فیل شكاری چوقدر خلقی آهن قلم ایله اغاج
یپراغی اوزرینه یازارلر وبو دیارلره حالا اوغانیان مستولی اولمشدر واوریسه یه كجینی
دخی دیرلر بونك اعمالندن پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر كه دریا كنارنده بنا اولنمشدر
انده جكنات دیرلر بر بیوك صنم واردر هندیلر اراسنده بوصنمك مناقبی چوقدر مانیغاپتن
اوریسادن سكز مرحله شرقه دكز كنارنده بر بندر شهردر جوز هندی ودار فلفل
وسكرولك وبرنج یری درسائر یرلره بوندن كتورورلر بوندن بنكاله یه وارنجه شرق وشماله
كیدیلور یوز قرق ایكی طول یكرمی عرضده در پیپلی اوریشا مملكتندن یالی ده بر بندر شهردر
مانیقاپتن دن ایكی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری
اوریسادن یكرمی بر عرضده بر بندردر پیپلی دن ایكی مرحله شرق وشماله دوشر
ماسولی پتن كنارنده یوز یكرمی بچق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملك
قطب الملك بر بیوك شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانیغاپتن
بوندن سكز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غیری سائر اوریسا شهرلری سكانی
اكثر كفاردر قسم خامس بنكاله مملكتیدر بواولكه بنكاله شهری اسمیله تسمیه اولندی
غانج وآخر ارماقلرك اغزنده واطرافنده طولی یوز اللی میل جرمانی وعرضی یتمش
میل جرمانی در بنكاله شهری ایسه یوز اوتوز بش درجه طول یكرمی اوچ درجه
عرضده قوسین ارماغنك براطه سنده بنا اولنمشدر برمشهور بندر شهردر بنغالا دخی
دیرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهوردر وبزلرك انواعی طوقنور وایو مربالر بواولكه ده اولور
بو شهرك هندیلر اراسنده اسمی چاتیكون اولوب اكا صاتیغان دخی دیرلر بعضلر چاتیكون
بیوك بنكاله وصاتیغان كوچك بندریدر ایكیسنك اراسی یوز فرسخ یردر دیدی لورنسو ایدر
صاتیغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهور برشهردر دریا كناریله یولی صعب ودوكندیدر كیدنلر
دریایه صالارلر وقره دن دخی زحمتلودر پولاری صاتیغاندن اوچ مرحله یرده دریا كنارنده

برشهردر

بو شهر در هفت اقلیم صاحبی ایدر بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب برنج وشکر وحریر وفلفل
وسائر میوه سی چوقدر کوله دیرلر برجنس میوه اولور که نارنجه بکزر اندن لذیذدر ولنکن
دیرلر برجنس میوه دخی انار بکزر واکثر بویرلر یغمورلودر کثرت امطاردن قره سی دخی
دریاکبی اولوب خلقنک مدار نقل وحرکتی جمله کشتی در وصنعت نسیجی بونلر غـایت
ایو نشیم ایدوب اینجه بزلر ودلبندلر طقورلر که یکرمی یدی ذراعی آوجه صغـار وکیر و
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نک طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز التمش
کروه درکه هر کروه بر میلدر وبو جمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینز بونک
محصولی بش لک وطقسان یدی بنک بشیوز یتمش اوچ دینار در بونک بعض برکاتنده
ابرشیم حاصل اولور تومـان شریف آباد تومان مدان بونک منسوباتنده مزبور نام
الماس کانی واردر وبو تومان مضافاتنده تملی ملح اولور بویرک کیاهی سبز ایکن یاقوب
کولنی قایناد رلر طوز اولور ساتیکانون که هندک بنادر مشهوره سندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر اقمشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن برجنس
معتبر قمـاشدر بو شهره چاتکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد بونک
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیلر بونده وافر اولور سنارکانون بو تومنک اوج لک
واوج بیک اوج دینار محصولی واردر ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه وململ وتنک وکنکه جل قاشلوی ایله مشهوردر تومان سری هست
بونک خلقی اکثر تجاردر تومان جنت آباد چوتار اموتی بو تومنده اولور وکور که
سلفده دار الملک بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بو کورک حصاری هند قلاعنده برمعتبر
حصار در غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صویله طلودر هر برینک اراسی نیم کروه یعنی بوچق میل مسافه وهر خندقک عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی برمرتبه درکه فیل کچمز شهر مزبور بیوک بنکاله دیدکاری
چاتیکوندن شماله کانک صویی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادنه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوج در بونده پرنج وحریر
وفوفل اولور تومان باریک آباد بونده شکر وفوفل وفلفل درازی بو اولور متاعندن
خاصه وموئمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهبارپوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکاله مملکتنک دریا طرفی برمقدار تنک لکن ایچریسی واسعدر شکر
وپرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هنددن ایودر انده التی قارلین ایله براوکوز النور
وبر چوال پرنج برقارلینه در قاتیغان شهری سواحل بحرده غانج ارمـاغی اغزلرندن
براغزده بنا اولنمشدر انده پورتقالک برقاتوریاسی یعنی تجارت ایچون برسکناسی واردر
دخی ایچرروده اوروبرمعظم شهر اولوب غانج ارماغندن بربیوک کول کنارنده بنا اولنمشدر

مكلف سرايلری واردرخلقی مسلم وبت پرستدرحاكمی سراینده التون كمش لاژوردلی
مصور پرلرايله مزين دربعده سرنوون ومارازيانام شهر ايكيسی دخی غانج كارنده تجارتله
مشهوردرسيم وزر وعوداغاجی كتوررلرچيندن بوناره چوق تجارگلوررولايتلی دخی اكثر
تجاردر بونده سمندروقوشی اولورهندیلر اكا قوقنوس ديرلروبونك حقنده چوق حكايتلر
ايدرلر وبوروقوشدر ديو متقدمين يازديلرلكن امور طبيعيه فانيه اولمغله تناسل لازم
اولوب حيواناتده نوع شخصده منحصر اولمق يوقدر بنكاله كورفزی لورنسو ايدر
متقدمين بوكورفزك احوالنه اول قدر مطلع اولميوب بناً عليه بز برمقدار تفصيل
ايدرز بوكورفز هنديلر اراسنده ديبا ناكون ديمكله معروفدر غانج كورفزی دخی
ديرلر اوقيانوسدن ايكی قره اراسنه داخل اولور و هندی ايكی بولك ايدر ايكی بورون
اراسنده مسافه سكز يوز ميلدن زياده در صكره شماله كتدكجه طارالور غانج ارماغی
اغزنده نهايت بولور اول اغز يكرمی ايكی درجه عرضنده در بحر مزبور شكل مثلثده
واوك زاويه سی كبی اولور سفاين تجار بوكورفزده چوق سفرلر ايدرلر بنكاله وپغو وسيام
خلقندن ماعدا فرس وعرب وچين وجاوه خلقی وپور تقال انده اكسك دكلدر
بونده وافر انجو چقار وكميلر انده كاهی بنات البحر ديدكلری بالغی كوررلر يوزی عورت
اناغيسی بالقدر بوكورفزك كارشرقيسنده اسكله لری ازدر اكثر معموريری سواحل
غربيه در قورموری بورندن صكره كولين اولكه سنده مابيور وتربقانبور وماناتقورت
وقانامريا وترمنی پاتام وقالاپات وساتقو مريا وسلداراپاتان كه اكا مادرس پاتان
دخی ديرلر ومليا پور كه انده حواريوندن سانتو ماياتر پور تقاللك اكا عظيم اعتباری
واردر نتكه ذكر اولندی وبنده پولی وغواندی واری كه ناغوندی ارماغی اغزنده در
وياليااوت واوريسا مملكتندن بناكوت وقاليغان وپاسا ناپاتام واوسلپاتام وقالينه پاتن
وپاسنكه وپونور نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سی واراقان وپغو وسيام وملاقا
اولكه لری بوكورفزك كارشرقيسنی احاطه ايدر بنكاله دن اوته كارده لورنسو اراقان
اولكه سنی يازار بونك ايچريسی واسع وتركه سی وافر خلقی نازك ومحيتلو در شهرلری
اراقان كه دار ملكدر اراخان دخی ديرلر برمتين قلعه سی وار در وپاقالا وكوبونا وسرواآ
وقوسناز اوايچرده آو اكالده وافر جواهر وسك اولور بر نوع جانوری صيد ايدوب اتنی
دريسی ايچنده دوكرلر برمرتبه كه كمكاری بله خرد اولور ومتعفن اولدقده تزينه ايدرلر
لحمی كيدرك اعلا مسك اولور بوجا بوزطوشان كبی درو بوديارده چوقدر اوغلانجغازی
خاوه لرنه كمش زنهلر آصوب ديرلر كوزللر يوردكده غريب صدالر بيدا اولور وبونك آثاری
وفيللری چوقدر فلبوس آوا اولكه سی پغويه تابع ياراقسم سادس پغو مملكتی مستقل
سلطنتدر دار ملكی پغو نام شهر اسميله تسميه اولندی شهر مزبوره راطلس رسمنده يوز اوتوز التی
درجه طول اون يدی درجه عرضده براطه ده بنا اولنمش برمكلف وواسع حصار ايله محصور

شهردر

شهردر لطيف بنالری ومكلف سرايلری واردر اولری غريب صنعتله قامشدن ياپلمشدر يارماپا
پادشاهی سابقا آكا مستولی اولدقده برسرای بنا اتدرمش ايديكه دنياده نظيری يوغيدی
شرق پادشاهلرينك عظيم وقعه لری نيجه حيوانات واشجار اننده تصوير اولنمش ايدی برمرتبه كه
كورنلر مخلوق صانورلردی بو مملكت نغراس بورندن اوچيوز ميل جنوبه ممتد اولوب شرقی
منان ارماغيله محدوددر تركه وبرمج ايله هندك آخر اقسامنه غلبه ايدر واننده ياقوت معدنی
واردر اول اجلدن يغوكورفزی كه برقاچ انهار فتاناتای كولندن آكا دوكلور بری نهر يغو وبری نهر
مارتباندر مارتبان نهر مزبور اغزنده پارماولا يتندن بربيوك شهر مشهوردر وبندردر انده
ذی قيمت ومكلف طبقلر واوانيلر اشلنوب اطرافه كافه كيدر لكن بونك كاری چين
وختای فغفوريسی كبی خالص ومصور دكلدر انجق متين ومحكم اولور شهر مزبور بنكاله دن
جنوبه دوشر دريا كنارنده در اوكنده بحرك مد وجزری شديد اولوب كيملری هلاك ايدر
مرتباندن يغو اوچ مرحله شرق وجنوبه دوشر نهر مزبور مرتبان جنوبنده دريايه دوكلور
برماه مرتبان ايله بنكاله اراسنده برشهردر بونك دخی قربنده برصو كلوب دكزه دوكلور
بو اولكه ده اولان باقی شهرلر لورنسه وتحريری اوزره بونلردر واغارون وتراغان وتاواس
وقوسميف وسيريان وكون بوكا طوغون دخی ديرلر مشهور واربلاسی يعنی معبدی
واردر برمرتبه مرتفعدر كه مصر اهراملرندن جمله ولايت نيجه كورولورسه بوندن دخی اكثر
يغو اولكه سی كورينورو يغو خلقی بوكا عظيم اعتبار ايدوب بعيد يرلردن زيارته كلورلر
ساولاس يغو كورفزنده برشهردر سلفده سايار نقود بولردی قسم سابع سيام مملكتيدر آخری
ميم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو واسع سلطنتدر طولی اوچيوز ميل وعرضی
يوز التمش ميل جرمانی اولوب جنوبنده مالاقا بورننه واركه هندك شرقی بو شويذرلو رنسو
ايدر سيام ديكله معروف نهر اسميله تسميه اولندی غانج اغزی يانلرندن سينغاپوره وار نيجه
حصه لری ممتد اولوردار ملكی سيام نام شهر يوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور
كولدن سيان كورفزنه دوكلن منان نام نهرك مصبنده برشهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلری تناصری تجارتله مشهور برشهر كبيردر نيل كبی برصو شهرك اورته سندن كچر
يغموری چوق ير اولمغله اكثر بو شهر قحط درولونغون وتوران ويدان وپراملا قابرونه لرينده بر
شهردر سابقا الفونسز پورتقال بو شهری المشيدی بربيوك اولكه باش شهری اولوب سواحلنده
ايكيوز التمش ميل قدر يری واردر واطرافنده اطه لر چوقدر شهر مزبور شرقك مركزی كبی
كذركاهی اولمغله اطرافدن تجار كيملری اوغرايوب انواع متاع كتورورلر بو شهرك سكه سی ونقدی
مقدما قلای ايدی صكره التون وكموش سكه لنور اولدی بو شهر برقرميه متصل اطه
آكا التون اطه سی ديرلر طيب ايله مشهوردر وچون سی دورت جرمانيا ميلی يردر لورنسو
مزبور بوننده سينغاپور نام شهر بازار قسم ثامن قامبوديا مملكتيدر كه بوكا كنبايت شرقی ديرلر
باش شهری اسميله تسميه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده يوز قرق اوج درجه طول

اون اوچ درجه عرضده بر شهر معظمدر تجاری کلوب سیم و زر و صبر اغاجی ایله عظیم تجارت
ایدرلر بونك دار ملکی فلبوس قولنجه دیام بعضیلر قننده اودیادیمکله معروفدر اماقامبو یا
کورفزی که ملاقا بورندن شرقه چین ایله هند اراسنده زوایه در مسافه ده بنکاله کورفزی
قدر یوق لکن بونك فورتنه و مخالف روزکاری چوقدر واننده بر روزکار بر مرتبه شدید
اسر که کمیلر اکا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
پان پورتفال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی و پوتی قان وقالاتنا و پاقان ولوغور
وکوی و په پرین و بامبلا قوت سیام نهری اغزنده در و سیری وزاقوبدرا وتاو رنسا
وپولا قاند و رقامبو یا بو زنی قر بنده بر اطه در که مذکور روزکارانده شدید اسر و باددان و بایدا
بر بیوك و معمور شهردر واریلا کارده بر شهردر بو قامبا یا ولایتی شرقنده قوشین چینه
اولکه سی اطلس رسمنده چین سرحدنده رسم اولنوب لوزنسو بو محلده قامبایاده یازاروانده
برقاج شهر لر ذکر ایدوب دیر که بونك کارلری غایت خطرناکدر انده چوق کمیلر هلاك اولور لکن
بازرکانلر کرو طور میوب کلورلر زیرا انده بر سفر چینك التی سفرندن فائده لودر و بو اولکه اوکنده
برقاچ اطه لر یازار که اکثری چین اقلیمندن کنسه اولکه سی اوکنه واقع اولمشدر قسم تاسع
هندك قسم شمالیسیدر فلبوس ایدر بو قسمك سلطنتنه سلفده بیوك مغول دیرلردی
بو اولکه هندك اوچنجی قسمی اولوب دار ملکی دللیدر قامبایا و نارسینغا مملکتلری سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندو و سانغا و مواتان وکته یوردر فقیر ایدر ترجمه
اولنان فرنکی کتابلر نقل بو محلده تمام اولوب بوندن صکره الحاقات ذکر اولنور پس بوطقوزنجی
قسم هندك واسع اولکه سی و حالا هند پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی
و مملکتدر سایر ملوك هند اکا اطاعت ایدرلر دار ملکی برقاچ شهر معظمدر بری لاهوردر
یوزیکرمی اوچ درجه طول اوتوز برنجق درجه عرضده بر شهر عظیم و پای تخت قدیمدر
دوزیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولی ایکی قات قلعه سی واردر اکثر سواد شهر
خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر جامعلری حماملری چوق لکن
قورشون اورتولی سقفی یوقدر اکثرا ولرینك سقفی ترابدر و بنالرنده جام نادر اولور
سرای بناسی مکلف و مزین اولوب دیواری سراپا آیینه لر برمصنع اوطه سی واردر که
هر برنده بر آدم نیچه دورلو شکلده کورنور و بو شهرك روزکاری شدید و امطاری
کثیردر تقویمده بونك اسمی لوهور یازلوب لهاور دخی دیرلر هفت اقلیمده ایدر حالا شهر
مزبور بر مرتبه شن و معموردر که کثرت امتعه و سائر لوازم ضروریه ایله ربع مسکون
شهرلرینه غالبدر و بونك خلقی هر صنعتده مهارت اصحابی اولوب هر کاری
ایو تتبع ایدرلر میوه فصلنده اوزم و خربزه اولقدر اولور که کسه باقمز و سنه ده ایکی کره
هندوانه بتشر و بو شهرك ایام صیفده قارو بوزی وافردر بوندن صکره لاهور مضافاتندن
نکرکوت نام کوهستاندر که بر صعب و مرتفع قلعه سی واردر کوه مزبور دامننده کنبد
ایچنده

ایچنده بر ساده سنك پاره وار در هندیلر اول طاشه عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده ایکی دفعه نیچه بیك آدم سر و پا برهنه زیارت و طواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صکره حاجتی اولان کندی دلندن بر قطعه کسوب اول مکان اشکنده دفن ایدر و حاجتنی عرض و نیاز ایتدکدنصکره بونك توجه تام و خلوصندن حاجتی روا اولوب لسانی اوکولور دیو نکرکوتدن اقصای ولایت بنکاله اولان کوچ اولکه سنه وارنجه زمین داران یریدرکه هر برینك اوچر دوردر منزل مسافه تصرفلرنده اولوب دین و لسانلری اهل هند کبیدر سیهرند که سرهند و چهتند دخی دیرلر لاهوردن یوز یکرمی میل شرقه بر شهردر جالندردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن دهلی دخی یوز یکرمی میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه یدییوز اللی اوچ سنه سنده آیروب سرکار قلدی وانده بر حصار استوار بنا ایدوب اسمنه فیروزآباد دیدی حالا نزهت و صفا و باغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکانندن اوقور یازار ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر سمانا سیهرنددن اوچ مرحله غربه بر شهردر پانی پت اول حوالیده معروف شهردر خلقی اکثر استاد بچاقچی اولورلر مصنع بچاقلر اشلرلر سلطان پور لاهوردن اوتوز میل شرق و جنوبه بر شهردر جالندر لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی میل یرده بر شهردر یولك شمالنه دوشر سلطان پور بونکله لاهور اراسنده در سیالکوت لاهوردن دورت مرحله شمالده بر معظم شهر و قلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنه دوشر سودره کوپره سیالکوتدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره کوپره خراب اولوب بر قریه قدر قالدی لکن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهر مزبور غربیسنده سودره دن بر مرحله غربه بر شهردر هزاره و خزاران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش مرحله غرب و شمالده کابل یولی اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهری شرق و شمالدن کلوب بونك کنارندن چکر و هزاره قرحاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر جندنوت لاهورك غرب و شمالنده چنهاو کنارنده بر شهردر چینوت دیرلر طاغك دبنده قندهار یولی اوزره در هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چنداليوت دخی دیرلر سیور چندنوتدن اوچ مرحله غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شوردر غلط ایدوب سیور دیرلر و بونك شرقیسنده ایکی مرحله یرده ویهت صویی چنهاوه قاریشر و غربنده نصف مرحله یرده نهر راوی دخی چنهاوه قاریشر و بوشور مولتانه تابع بر قصبه در قلعه سی دخی واردر باغچه لرنده خرما انار توریج اولور قشاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب و شماله جهینکوت یولی اوزره اون مرحله یرده بر شهردر بوندن جهینکوته اوچ کونده واریلور لاهوردن کابل یولی اوزره غرب و شمالده نهر ویهت کنارنده خشاب ایله لاهور اراسنده بر بلده در قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بر بلده در مملکت دهلی کجرات شرقیسنده بر واسع مملکتدر دار ملکی دهلی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول و یکرمی درجه عرضده بر دوزیرده شهر عظیم و دار ملکدر تقویم البلدانده کسر دال

وسكون لام مشدده ايله دلى ضبط اولنمشدر اوچى دخى لغتدر وديمشدركه بونك يرى
طاشلى قومسال يراولوب برفرسخ قرندن فرات قدر بر نهر كبير اقار وبونكله بحر اراسى
مسافهٔ بعيده در لاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله يردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسكندريه كبى بحر احمردن بنا اولنمش برمنارهٔ غريبه سى واردر اشاغيسى واسع كثير الاضلاع
اولوب اوچيوز التمش درجه ايله چيقلور بوشهرك طوغله دن بنا اولنمش سورى واردر
اطرافنده قلت اوزن بستانلرى واوزم باغلرى اولور اكثر اهلى مسلماندر هفت اقليمده ايدر
دهلى لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ايله جمله هند شهرلرندن مستثنى در تواريخ
هندده مسطوردركه سلفده بوشهر غايت معمور ايدى صكره نوعا خراب اولدى اوچيوز
دورت سنه سنده كيرو معمور اولوب اوچيوز سنه يه قريب زمان كفار هند ضبطنده قالدى
بشيوز سكسن سكزده سلطان قطب الدين ايبك انى فتح ايتدى اول زماندن برى
اهل اسلام النده در ودهلى قديم مالاخرله در انجق عمارتندن ذكر اولنان مسجد ومناره
قالمشدركه جامع بيك درك اوزرنده ومنارهنك دورى سكسن قدم وارتفاعى يوز اوتوز
ذراعدر اما دهلى نو ذكر اولنان شهر قديمدن برفرسخ يرده آب جون كنارنده هجرتك
التيوز سكسن سكز سالنده سلطان جلال الدين خلجى فرمانيله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غايتدر بونك اطرافنده جنت آسا سيرهلر وباغچهلر وعالى بنالر واردركه
وصف اولنمز جملهدن همايون پادشاه مرقدى برلطيف عمارت وعالى بنادر بيرون شهرده
فيروز شاه شكاركاهى ديمكله معروف برعمارت واردر ميانهسنده اوتوز ذراع مرتفع برعظيم
عمودكه اوچ ذراع قطرى وار يكپاره طاشدر ديرلركه اوتوز ذراع دخى يره كومولمشدر بوقدر
عظيم الجرم طاشنك نصب ورفعى محالاتدن كورينور بوشهرده آنك كبى عجايبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق كيمسه كلمشدر نظام اوليا ومير خسرو كبى
اكره دهلىدن شرق وجنوبه سكسن ميل يرده بربلدهٔ عظيمه ودار ملكدر طبقات
اكبرىدن منقولدركه سلفده اكره بيانه مضافاتندن ايدى سلطان اسكندر بونك
معمور اولمسنه سعى ايدوب صكره شيرخان وسليمخان دخى بذل مقدور ايدلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدى جلال الدين اكبر زماننده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسى
كماله ايروب رونق ورواجى بولدى زيرا آب جون بوشهرك ميانندن يچوب ايكى طرفى عالى
قصرلر وسرايلر وباغچهلركه هربرى روضهٔ رضوان كبى دلكشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندى وبوشهرك برحصارى واردركه مثلى بنا اولنمش وكورلمش دكلدر اول عمارت رفيع منزلت
غايته ايرنجه دورت ييل يچوب مال قارون خرج اولنمشدر ايكى طرفى نهره اولاشوب
سنك تراشيده آهن بندلر وكندلر ايله وصل وتركيب اولنوب يكپاره حجردن كسلمش
دونمشدر بو استحكام ايله زينت ولطافتى برمرتبه دركه سيرينه قناعت كلمز بوشهردن دخى
نيچه ارباب معارف وفضلا كلمشدر جملهدن تاريخ اكبرنامه صاحبى ابو الفضل بن شيخ مبارك
وشيخ

وشیخ ابوالفیض که فیضی هندی مخلصی ایله مشهور در بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهوا کره دن شرقه برشهر مختصردر لکلودخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثرکافرلر اولوب ایو بابلو بپارلر حصار اکره دن شرق
وشماله برشهر عظیمدر هانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلقه نامدار شهرایدی
پروزه حصار قربنده بودخی بربلده در نیره مل دهلی دن غرب وشماله اوچ مرحله یرده
برشهردر بت پرستلرک بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی واقراوقاف تعیین اولنمشدر
کالپی اول حوالی ده برسرکاریعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محلک
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وبجاجامووسر مندله
وبالیو وکدارا وشقرپز وپورب وچیلندهر وچزورلا ووبروال وتربات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالک وبلاد متفرقه هنداقالیم هندک شمال طرفلرنده وایچ یسنده
بعض ممالک وشهرلر که برقسمه دخولی معلوم اولمیه بونده ن صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بوملکت گجرات ودولت آباد ولاهور اراسنده اولان کافر ولایتی در پادشا هنده
راناصانکا دیرلر دارملکی چونپور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلر اکره دن غربه
دوشر یقین در شهر مزبور بر بابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بونده ن احمد آباد اون
مرحله در لورنسو کتابنده بوشهر چیتور وملکت سانقا اسمیله مسطور دردنتاپور بر بابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده در یاغموری دخی نادر یغار سائر ولایت راناصانکا
دخی بوله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده برشهر وناحیه در وبونده ن احمد اباده
اوچ کونده وارلور دله پور دخی بواولکه ده در سید پور پتن دن اون مرحله شرقده
برشهر در کولی سید پوردن اون مرحله شماله برشهر در تاکورچو تیوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر برشهر در خلقی ایوچوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجح در جالور تاکوردن ایکی مرحله غرب
وجنوبده برشهر در سروهی چونپوردن اون مرحله جنوبده برشهر در ولایت قنوج
نونک فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای
هند دن برولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهرفروشلرک انده اوچیوز قدر
دکانی واردر آلتون معدنی چقار نهر کنک بونک شرقیسنده قرق فرسخ یردن آقاریوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازلوب بحردن بعید اکثر بلادی جبالده
وخلقی عموما اوزره عبده اصنام در پادشاهنه نوده دیرلر سلطان محمودک غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بوشهری کوچ اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمه ده در
ورحدی دخی کون کات درکه سرحد ختاییده آکاشام دیرلر سرحد ختادن کوچ ولایتنه دک
یکرمی مرحله در کوچ ولایتنک محصولی حریر وفلفل واسب در هندده بوولایته تانکهن

دیرلر و بو ولایتده بر غار واردرکه آنی نامدیو منزلی دردیو هندیلر اکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
برکون انده جمعیت وعید اولور اول کونده بولنان حیواناتك هر سمندن قربانلر ایدرلر
وبهوکیان دخی کندی تفسلرینی فدا و قربان ایدرلر انلر بر جماعتدرکه کندیلرینی آنی
بولنه فدا ایه تدر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر واول کوندن صکره سال آینده ده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمك اکا مباح اولور زعم ایدوب زن ودختردن
هر کیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت تلنکانه دکن اولکه سنه ملاصق قرا
ونواحیء مشتمل بر معمور ولایتدر دیو هفت اقلیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هند
معتبرلرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دار ملکی کلکنده در باغاری
چوق اسواق و عمارتی خوب ولطیف شهردر بهمنیلرك تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کالنجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بوکا کانجر دخی دیرلر طاغده بر شهردر وولایتدر شیرشاه انده اولوردی اکره دن
شماله وشرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر اکا غزا ایدوب الدی و تخریب اتدی
وشیرشاه طوب اتارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کبیر و معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده بر شهردر برنه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
بکی اسلامه کلدی بر شهردر متح اول حوالی ده براهمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی متهون بر عظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه یی تخریب
اتدی کوالبار ولایت تنداده بر قلعه در سلطان مزبور انی فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده بر شهردر ولایت پوتوال پوتوهال دخی دیرلر حاکمنك اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب وشماله هند وسند وکشمیر اراسنه دوشر اراسی التی یدی
مرحله بر ولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنور دار ملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده بر شهردر فرهاله دخی دیرلر وبهت
صوینك غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده وارلیلور رهتاس فرحاله دن
بر بوچق منزل جنوبه صوان صوینك کارنده بر شهر وحصاردر سوکره فرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب وجنوبه بر شهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر واول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه نهر وبهت غربنده بر شهردر نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله بر کوچك شهردر سکانی
اکثر ترکان اولوب طاغستان پرنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب وشماله یوز اون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده بر شهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر اویونجی
واناری اولور سکانی ترکماندر بو یونلرینه التون حلقه لر طاقرلر هزاره صویی بونك قربندن
کچر ونهر سند شرقیسنده دردمتوربوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صویی

صوبى سند صوينه قارشدوغى يرك شمالنده بكلى دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر برشهردر ماركلى هزاره دن ايكى مرحله شرقده سند صوينه نصف مرحله قريب
يرده برشهردر نيلاب راول پندى دن اوچ مرحله غربه برعظيم طاغ دبنده يوز اون درجه طول
اوتوزايكى بوچق عرضده بربلده متوسطه در نهر مهران ديدكلرى سند صوبى بوطاغدن
چقار وجنوبه اقار بونلردن لاهور وكابل وكشمير اون مرحله مسافه در بونلر دن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وكابل واشناغر وخواست وتبت وكشمير
ولايتلرى هند وسند وكرمان وخراسان ارا سنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
بر فصلده انلردخى بيان اولنا چقدر بوندن صكره هندك باقى اوصاف احوالنى ذكر ايده رز
احوال سلطنت ورياست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلق يدى مرتبه قلمشلر ايدى
فلاسفه اكنجيلر چوبانلر اهل حرف عسكر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلرى
مقدما يازلمش دكل ايدى صكره تدوين اتديلر فلبوس ايدر هند ده اوچ بيوك
سلطنت واردر قامبايا تارسينغا بنكالا لورنسو ايدر دنياده موجود اولان دورت طائفه
هند ده جمع اولمشدر يهود ونصارا عبدهٔ اصنام ومحمديلر سلفده بونلر ازايدى تجارت ايله
تردد ايدرك اكثر بت پرستلرى كندولره دوندورديلر وبونلرك پادشاهى بيوك دولتدر
قامبايا ودكن ومولتان وقوسبتير ودهلى يه حكم ايدر بنكاله پادشاهلرى سلفده
حبشيلر ايدى مصرده چراكسه اولدوغى كبى بونلرك دخى خدامى جمله زيلعدن
كلوب كيدرك حاكم اولورلر اهل اسلامدر بونك اولكه سنده ات نادر اولمغله تجارات
كتورمنجه تجارت ايده مز وبونك احتشامى برمرتبه در كه اوانيسى وسائر الاتى التون
كومش ومجوهر مرصع اولوب اتباعنك اغر وظيفه لرى واردر يالكز امامنه اون ايكى
بيك غرش ساليانه ويرر وخدمتنده بيوك بكلر چوقدر انلره لاسقارى ديرلر نيبورا
پادشاهى بوكا خراج ويرر قاور رواو ربقان واراقان حاكملرينك باليوسلرى شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسيقى يه زياده مائلدر مجلسنده قامبايا تارسينغا وكندى سلطنتى
موسيقيلرينى استعمال ايدر بوندن غيرى اكثر ملوك هند عسكره وظيفه ويرمزلر
سفر اولدقچه دعوت ايدرلر كندى نفقه لرى ايله كلورلر كجرات پادشاهى بر توانكر
پادشاهدر اوتوز بيك قدر عسكره وفيلره مالكدر دريا طرفنده پورتقال ايله جنك
وجدال اوزره در لكن قره دن برجبوت طائفه سى هجوم ايدوب مضطر اولمغله اكثر
سواحل پورتقال الدى وصلح اولدى وافر خدامى واسيرلرى واردر سائر پادشاهلر
ايينى اوزره عسكرينك چوغى قول جنسى در دكن اولكه سى برقاچ قسم اولوب هربرينك
عظيم محتشم بكلرى واردر وظيفه لرى ولايتى محافظه وسنه ده بر دفعه دكن پادشاهنه
كلمكدر بيدر شهرنده بر سرايلرى واردر اوغلرى رهن شكلنده اوتورر بونلر پادشاه
حضورنه كلدكده اللرينى ديزينه قيوب باشن اكرلر ركوع ايدر كبى سلام ويوب

كيروچكيلورايكي دفعه بويله ايدربو پادشاهك حكومتنده چوقلق مدخلي يوق جمله
بكرالنده درلكن كيرواندن خوف ايدرلر بونك قپوسي انلردن مكلف وذيشان اولوب
خدامي مجوهر ومرصع لباسلوكيرلر وكندي ولايتي عورتلرينك كوزللريني انتخاب
ايدوب سراينه الور اول مملكتده تاتاركبي برقوم واردراكاونه زاري ديرلر ولايتي غارت
ايدوب الدقلري غنايمك برحصه سني پادشاهه ويررلر حبيب السير ده بيجانكر
دارملك دكن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرايي يدي قات حصارك ميانه سيدر
قصر سلطاني يميننده قرق درك اوزرنده برعالي وواسع ديوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز
ذراع طولي الني ذراع عرضنده ادم بوينجه برصفه واردركه اوزرنده كتاب اوتورر دفترخانه در
وقرق ستون ميانده خواجهٔ سراي مسند حكومتده استقلال اوزره اوتورر اكاوهانك
ديرلر يساوللر عصا يله اوكنده ديزلوب طوررلر حاجتي اولان برمحقر تحفه ايله كلوب
يوزي يره قور عرضحال ايدر اول دخي قانون عدل اوزره حكم ايدرونافذ اولوروناهك ديواندن
قالقيجق برقاج چترملودن ايچري كيدر ايكي طرفده مداحان دعا ايدرلر ديوانخانه دن
پادشـــاه اوكنه وارنجه يدي قپوجي اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرين
عرض ايدرلر يدنجي قپودن تنها كيروب ملك ومال مهياتني پادشاهه عرض ايدروفي الحال
چقارسرايك صول جانبي ضربخانه درانده اوچ نوع التون كسيلوربري مغشوش كه
اكادرهه ديرلر برمثقاله قريبدر بري انك نصفي دراكا پرتاب ديرلر وبري درهه نك عشريدر
اكافنم ديرلر اكثر رايج اولان بودر وسدس فنمي پاك كمشدن ايدرلر واكا تارديرلر بودخي
رايج درونلث تاري باقردن ايدرلر اكا چتل ديرلر جمله ممالكدن برزمان معين ده التون
قسمي ضربخانه يه كتوررلر وعسكري هردورت آيده برضربخانه دن علوفه الور بركسه نك
علوفه سي ولايتدن حواله اولنماز ميندده خزينه لر حفر اولنمشدر طلا ونقره ايله مالامالدر
وضربخانه برابرنده شحنه كاه واردركه اون ايكي بيك عسس انده اولوب هركون
انلرك وظيفه سي اون ايكي بيك فنم دركه خرابات محصولندن الورلر خرابات ضربخانه
اردنده برمحلدر كمال الدين عبد الرزاق مطلع السعدينده ايدرچون سكز يوز قرق سكز
محرمنده خاقان سعيد طرفندن رسالتله بيجانكره واردق پادشاه چهل ستونده
عظمتله اوتوروب يمين ويسارملبس ومجوهر كسوه لو عسكر طورر رأي درشاهواردن
قلاده بوينده زيتوني اطلس كيمش اوزون بويلي لاغر اندام مطبوع صورت ايدي
صول طرفنده طوردق خوش وقتركه بيوك پادشاه بزه ايلچي كوندردي ديدي برطبق
ايچي طولي نقره وطلا كتوردېلر اول زمان بو پادشاهك يدي بيوز عورتي وارايدي ايكي
عورت برخانه ده اوليوب اون ياشنده اوغلان حرمه كيرمزدي مملكتنده بردختر جميله
خبري مسموع اولسه باباسي اناسي ايله كتوررلردي قزي سرايه الوب والدينني
وافر رعايتله كوندرردي سلاطين بيجانكر بيلده بركره پادشاهانه سور ترتيب ايدرلر
واكا

وآكا مساوی دیرلرجمله تحت حکمنده اولان سردارلر وحاکملر کاوب بیك قدر مسلح
فیللری تختلر وصندوقه لر ایله آراسته ایدرلر بازیکران اوزرلرنده اوتوروب واون کون
متوالیا رجب آینك ایام بیضنده بر واسع فضاده که غایت بدیع مقامدر قونارلر اول
فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ایله مصور وحوش وطیور
ونباتات ایله مزین ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاریه لر اوتوروب قرق ستون
اوزره سرای نه طاق پادشاه ایچون بنا اولنمشدر اورته سی واسع میداندر انده مطربان
کلعذار ودختران خرشید رخسار رقص وتغنی ایدوب بازیکرلر انواع صنعتلر ولعبه
مها رتلر کوسترلر ومعلم فیللر سازنده ومطربانك اصولنی کوزدوب خرطومی ایله مناسب
حرکتلر ایدر وانواع شیوه لر کوسترر ومنیبار حاکمی دخی مستقل اولکه سنك پادشاهیدر
الی التنده بکلر واردر بونك حضورنده بر شمعدان اوزرنده شیچراغ کبی بر یاقوت
احمر دائما طورر واطرافه ضیابخش اولور بونکله حکومت اربابنك عقل بونك کبی مشعله دار
کرك دیمکله تنبیه مراد ایدرلر سینغا ملکی دخی بیوك پادشاهدر وبت پرستلر آکا راخو
دیرلر الی التنده نیچه بیوك بکلر واردر که سنوی یوز بیك ایکیوز بیك التون محصول الوب
بونك قپوسنده طورورلر بو پادشاه اولکه سنده اولان اکابرلرینك کوزلنی سرایه الوب
ولایت حکامندن شکایت اولنسه بر مخصوص اوطه یه کتوروب کندی الیله دوکر بعده
پرزربفت خلعت کیدرر وبونك یاننده وافر برهمن عسکری واردر انلر بو قپوده معتبردر
ونایری دیرلر بر جنس عسکری واردر که اولا ماتراق اوینارلر اول بابده مهارتدن صکره
بونلرك یاننه بر قرمزی قتل قابج قوشا دوب ضغرلری و برهمنلری رعایته وجنکده نفسی
فدا اتمکه پادشاه اوکنده نذر ویمین ایدوب بوزمره یه الحاق اولنورلر وبونلرك عورتلری
کندیلر ایله براهمه اراسنده مشترکدر اولادی بونلردن وارث اولماز اولادعامیه دراینجق
اناری معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ویرر بو طائفه میدان جنکنده
وقابج اوینده ماهرلردر قرق بیك قدر اولورلر وصورتلردن اوتوری بر ولایتی میدانه اوقیوب
دوکشورلر بو پادشاه تجاردن آغر کمرك الوب بکلری ادنی جرمله اولدورر ومالارینی الور
ومالی چوغالسه کرفت ایدر ومغول پادشاهی هندده بیوك سلطنتدر انده اولان
سائر مجددی پادشاهلر آکا اطاعت ایدرلر دکن وقامبلیا ومارده وسانغاپادشاهلری سلفده
بونك طرفندن نصب اولنوردی اکثر یشلی باش تاتارلر یعنی اوزبك وصوفیلر یعنی
قزلباش ایله جنك ایدر وافر اتلر وفیللر وهجنلر بسلر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر
کاهی بنکاله وبدخشان ملوکی ایله دخی دوکشور بونك علمی یشل زمین اوزره بیاض
مخطلودر عسکری فارسی سوبلر وجنکجی اولوب انواع سلاح قوللنیرلر وبونلر اوغاتیان در
هرطا نفه دن جمع اولمشلردر طوب وتفنك استعمال ایدرلر اولورنسه وکندی زماننده
بونلرك اول مرتبه استقلالی یوقدر دیشدر لکن بو عصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوزنجی قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبار ودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پر اولکه لرینی کندویه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفار هند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللر درکیرولورنسو ایدر سیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداری درقره ده اوچ بیك فیل ودریاده کندی دللرنجه رآی دیدکلهٔ معروف
وافر دونننا کیلری وار در روم قدر غه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمد بلر مالاقایی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلر الندن دخی پورتقال الوب بونکله بارشدی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول بکن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفر ایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هندی یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب بر تاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارمــا غی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی پوری
بوزدی وغاتقاریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکتده بر پادشاه
اولوب نیجه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوز اللی اوچ پادشاه واکی بیك دورتیوز
اوچ سنه کچوب استرا بوقولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره
کیمسه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبودر دیو یازارکه مزبور لیبردر صکره
فاهود ودامان وفورکه اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم که کتاب کلیله ودمنه
واضعی در وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطوردر فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبدهٔ اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصر الدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوچ
یوز طقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یوروبوب نیجه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطــان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسرو شاه سکز سنه لاهورده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یوریوب هندی مزبور الندن الدی بشیوز تمش طقوزده غزنویلر

منقرض

منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی مزبور شهاب الدینه هندده نیجه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کندی التیوز ایده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امراسندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروز شاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته چقوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروز شاه اوغلی مسعودی تخته چقوردیلر مسالك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصر الدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پادشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصر الدین دهلی ده تمکن اتدی بنده وداماذی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی آکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصر الدین
بقراخانی لکهنوت والیسی قلدی مغل امراسندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاآن
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبال اراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمندن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معز الدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو دهلوی آستانه سنده یازلمشدر بعده آکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
چقوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خیر لشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلیٔ نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم قصار اتدی صکره برادرزاده سی وداماذی علاء الدین

اکره والیسی ایدی کندو یه عصیان ایدوب فیروز دفعنه کتدی التیوز طقسان
یشده نهرکنك کنارینه واروب علاءالدین استعفا اتدی کورشدیلر اول اثناده اجلاف
سامانه دن محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاءالدین یرینه چقوب دهلی یه
واردی فیروز اوغلی ابراهیم کوچك ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت
سوردی عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نائب مملکتی کافور هزار دیناری یه اموری
تسلیم ایدوب اوغلی حضرخانی ولی عهدی قلدی ویدی یوز یکرمی بشده وفات اتدی
حضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه چقدی هنوز
طفل ایدی اتباعی حضر کوزینه میل چکدیلر میر خسرو بونك حقنده بر کتاب دیمشدر
ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارکشاه تخته چقارلدی دورت ییل دورت آی
پادشاه اولوب زن لباسن کیروامرایی استهزا ایدردی خواص غلمانندن خسروخانی
التفاتله والی قلمش ایدی استقلال بولوب هوادارلرینه قطبی قتل اتدردی خسرو یرینه
چقوب سلطان ناصرالدین ایله ملقب اولدی علاءالدین اوغلی فرید خان ومنکوخانی بو
اولدردی امرادن غازی ملك انتقام ایچون دهلی یه واروب بوزدی خسروی کرفتار
ایدوب پاره پاره قلدی دولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدی
بو تغلقشاه مزبور ملك غازی مبارکشاه در ترکلر آکا قتلقشاه دیرلردی کثرت استعمال ایله
تغلق اولدی یدی یوز یکرمیده چون خسروی برطرف ایدوب علاءالدین اولادندن
کیمسه قالمدی دهلی ده جلوس اتدی عاقل وعادل پادشاه اولدی لکنهوته غزا ایدوب
بنکاله حاکمی منقاد قلدی اوغلی غیاث الدین محمدی ولی عهد ایدوب تغلق آباد قربنده
برقصر بنا اتمشدی ضیافتده ایکن دیواری یقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن
صکره اوغلی چقوب سلطان محمد تغلق شاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه واحوال
غریبه سی وافراط مغاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن
صکره یدی یوز اللی ایکیده وفات اتدی پدرینك قرنداشی اوغلی فیروزشاه بونك وصیتی ایله
یرینه چقوب فیروز آبادی بنا اتدی ونیچه نهرلر قازدروب شهرلر تجدید وتعمیر اتدکدن
صکره یدی یوز سکسن یدی ده پیر اولوب اوغلی محمد خانی وکیل مطلق قلدی اوتوز
سکز ییل سلطنت ایدوب وفات اتدی کثیرالآثار سلاطین کباردن معدوددر اوغلی محمد خان
مفسدلر اغواسیله پدرینه قارشوقیوب فرار اتمشدی یرینه غیاث الدین تغلق
شاه بن فتح خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادری ظفر
خان اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا آکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی
اللی اوچ کون اولدی سلطان ابوبکر یرینه چقدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن
عسکر ایله دهلی یه کلوب بوزلدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزلمش ایکن بعض
امرانی مخفی طلب اتدیلر ابوبکر بر بچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدب یدی یوز طقسان
ایکیده

ایکیده محمدشاه دهلی ده جلوس ایتدی ابوبکری حبسه قویوب انده وفات ایتدی التی بچوق
ییل سلطنت سوروب محمدشاه دخی وفات ایتدی امرا اوغلی علاء الدین اسکندرشاهی
یرینه کچوروب برآیدن صکره اول دخی مرحوم اولوب محمدشاهك کوچك اوغلی محمودشاهی
پادشاه ایتدیلر امرانك هربرینی برتازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق
لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه آکا ویرلدی جونبوری دار ملك
ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی للك سلسله سندن برقاج نفر سلطنت سوردیلر
کندودن صکره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب
اوج سنه مرور ایتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی سلطان محمود منهزم کجراته
فرار ایدوب ایکی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضرخانی ملتانه نصب ایلمیشدی
سلطان محمود قنوجه کیدوب سکز یوز دورتده انده وفات ایتدی مدتی یکرمی سنه
اولدی وبوسلسله انده منقرض اولوب دولت حضرخانیه ظهور ایلدی ملتانده
حضرخان خطبه وسکه یی تیمور واوغلی شاهرخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی
سکز یوز یکرمی دورتده انتقال ایلدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه یرینه کچدی
زماننده امرا وملوك حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین غدریله آب
جون کنارنده بنا ایتدیکی شهرده سکز یوز اوتوز یدی ده مقتول اولدی اون اوچ ییل
سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه کچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمن قالدردیلر امرا سندن ملك بهلوله لاهور ودیبالپور حکومتنی
ویرمشیدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکز یوز قرق یدی ده وفات ایدوب اوغلی
علاء الدین یرینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات ایتدی
ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه سلوك ایتدی شرق ملوکندن محمود
شاه ومحمدشاه وسلطان حسین ایله جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل
سلطنت سوروب سکز یوز طقسان دورتده وفات ایتدی اوغلی نظام خان یرینه کچوب
دهلی ده جلوس ایلدی سلطان اسکندر لقبی ایله ملقب اولدی لکنهوت پادشاهی
سلطان حسین بنکاله پادشاهی علاء الدین ایله دوکشوب غالب کلدی یکرمی سکز ییل
پادشاه اولوب طقوز یوز یکرمی دورتده وفات ایتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه
کچوب برادری جلال خانه جونبور حکومتنی ویردی عصیان ایتمکله یاننده اولان بش
برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اکره یه کلوب کرفتاری ومقتول
اولدی یدی سنه سلطنت سوردکدن صکره امراسیندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی
دولتخان کابله واروب تیمور احفادندن بابر میرزایی هنده تحریك ایتدی یولده کندی وفات
ایدوب بابر پادشاهی پانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوکشوب بوزدی امرادن
برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابرین میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اورنك دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری المش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیجه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکرمیه والی قلدی مزبور اناسانکا یله دوکشوب غالب
کلدی مردانه لك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اوتوزیدی ده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران ومیرزا عسکری
ومیرزا هندال بر ملکته والی اولدیلر کجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوستر مکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماسب ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکرله امداد اتدی
قندهاری کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
وبرادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
وکجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی ییل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری
وار ایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قویدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخان که نامی فریددر سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا خدمتنده اولدی باباسی حسن دخی
جونپور اقطاعنی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرینه انجنوب جونپورده
عربیت وتواریخ کوروب دولت خان یانه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادر خان
یانه واردی که سلفده سلطان محمد ایله ملقب دربر کون شکارده بونك اوکنه بر ارسلان
کلوب فرید قلج ایله ارسلانی هلاك اتدی وشیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
لدن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امرا سندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهناس طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی وبرقاچ ایام بابر قبوسنده واروب امتزاج ایدهمیوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی وطوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی وچوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی برکونده واقع اولدی اون بش ییل امارت وبش
ییل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر واسلام شاه
لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره صایم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز ییل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروز خان یرینه چقدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالتده متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوج سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایده رك بالاخره نواحی جنارده بهادر خان دفعنه واروب مقتول اولدی وبو سلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین گجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
سمتنه سالك اولدیلر گجراتده مظفر شـــاه والی ایدی یدی یوز تمش اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه چقوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه چقدی بودخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه چقوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کورردی امرا دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادر خانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدروب پادشاه اولدی پورتقال بو کامدارا ایدردی بالاخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه چقدی لکن چوق چکمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان ملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکور درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیو کیری مضافاتی ایله سلطان محمد متعلقاتندن مزبور حسن
دورتیوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه وبیدر واحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بونلره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر ییل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه چقوب اون سکز ییل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر ییلدن صکره عمیسی اوغلی داود خان بونی قتل ایدوب یرینه چقدی بر آیدن
صکره امرا ایدنده مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شـــاهه دکدی اون طقوز ییل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدی یوز
طقسانده بر غلامی غدری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه چقدی برادرلری
فیروز خان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیروز خان تخته چقوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیروز شاه عاقل وعـــادل قیوب
بجانکری الدی یکرمی بش ییل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمله خانلر خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
ییل سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب برقاچ بیك ادم قتل اولندی دورت ییله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکی ده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
بر اوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یوروديلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آکاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدی ده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجهٔ جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدەرك محسود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر بری رایت خلافی قالدروب اوچ آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امرای
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندرو ملك احمد نظـــام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بونلردن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی برقاچ نفر دخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیری ده اون ایکی ییل برروایتده اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امورن
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عمـــاد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزولوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلق ایکی فرقه اولدی بالاخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدی آخر مرتضی یینی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی وامورینی آکا تفویض ایلدی جنکیز

آکا

آكا چوق خدمتلر ايدوب دولتنى منتظم قلدى مرتضى نظام يكرمى دورت ييل سوروب
طقوز يوز طقسان التى ده اوغلى شاه حسين تغلبا يرينه كچوب پدرينى قتل اتدى باباسنك
وزيرى ميرزا خان بوكا بيعت كوستروب قلعه يه كيردى وشاه حسينى حبس ايلدى
وعمى زاده سى اسمعيل بن برهانى پادشاه اتمك استدى اهل دكن غلو ايدوب قلعه يى
قوشاتديلر ميرزا خان شاه حسينك باشنى كسوب قلعه دن اشاغى اتدى دكنيلر حصارى
آتشه اوروب اچنده اولان مفسدلرى قتل عام ايلديلر شاه حسينك حكومتى اون سكز
آى اولدى بوفتنه ده فضلادن چوق كيمسه دوشدى سلطنت اسمعيل شاه قرار ايدوب
بر مجوق ييل پادشاه اولدى وبو وقعه طقوز يوز طقسان طقوزده ظهور اتدى ملوك
تلنكانه ودولت قطبيه سلاطين بهمنيه پريشانلغنده سلطان على قطب الملك بو مملكتى
ضبط ايدوب پادشاه اولمشيدى بدخوى اولمغله برهمدانى يدنده مقتول اولدى بيوك
اوغلى جمشيد يرينه كچوب كوچك برادرى قطب الملك ابراهيم فرار اتدى يدى سنه جمشيد
حكومت سوردكدن صكره برادرى ابراهيم پادشاه اولدى واوتوز دورت ييل سوروب
عجم شاهلرى ايله هم مشرب اولدى طقوز يوز التمش طقوزده وفات ايدوب اوغلى محمد قلى قطب
شاه يرينه كچدى ملوك خلج واوده بونلر غوريلر فروعندندر اخلاج غوردن بر فوج سلطان
شهاب الدين ايله سابقاهنده كلمش ايديلر اچلرنده محمد بختيار غايت قوى هيكل وزورمند
اولوب هندبلر جنكنده غالب كلدى فيللرى بوزوب اوده ولنكوتى يه مستولى اولدى خطبه
وسكه يى كندى نامنه ايلدى صكره تبته واروب بوزلدى التيوز ايكى سنه سنده وفات
ايدوب اتباعندن محمد شيران يرينه كچدى هندبلر جنكنده اول دخى دوشوب سلطان
قطب الدين فرمانيله علاء الدين مهران نصب اولندى احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدين عوض يرينه كچدى التيوز يكرمى دورتده ملك ناصر الدين محمود جنكنده
اول دخى قتل اولنوب دولتلرى آخر اولدى تواريخ اسلاميه ده ذكر اولنان ملوك هند
احوالى اجمال اوزره بومرتبه در احوال ديانت هندده جمله ملل واديان اصحابى وار در يهود
ونصارى ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ كواكب وعبدهٔ نباتات وحيوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف كثيره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابى فرق سكزه چقار غرب وشمال سكاننك اكثرى مسلم جنوب چوغى تناسخى در
بعضلر مسواكسز وغسلسز طعام يمزلر لكن جنابتدن غسل اتمزلر مشرق وجنوب
طرفنك سكانى اكثر عبدهٔ اصنام وبراهمه در واراننده اختلاف چوقدر محمد يوسف هروى كه
هندى كزوب كوردوكى امور غريبه يى يازمشدر ايدر كه چون كابل حدودينه ايرشدم
بر جماعت كوردم كه باشلرى آچق ساچلرى طاغنق هم جادهٔ اسلامه كيدرلر كاه صنمه
عبادت ايدرلر زناربله تسبيح الله برى برلرينه انجنسه لر اولرينى آتشه يقارلر وبابالرين اوغوللرى
اولدورر مسلم ونصارى ويهوددن غيرى هندبلر قتنده زنا مباحدر بر عورتك متعدد دارى

اولور عبادت اصنامك امور دينيه سى جمله براهمه النده در بونلر حضرت ابراهيم عليه السلام
اولادينه منسوب ايچنورلر نيجه فرق ومذاهب اصحابى اولمغله اهل نجوم بونلرى قمره منسوب
طوتر بونلرك اختلافى حكمانك امور طبيعيه ده اختلافندن زياده در بعضلرى كيجه
اوكوزه وفيله عبادت ايدر كيمى شمس پرست وستاره پرستدر فرس قديم كبى جمله اشيا
شمسدن صادر اولدى ديرلر وكيمى قدماى يونان كبى عناصره وكنديلرك ايچمش دلاورلرينه
طپارلر گجرات سمتنده اولان مشركلرك اشبهى فيثاغورس رأينه تابع اولوب مانويلر
قاعده سنه رعايت ايدروبونلره بانيسارى ديرلر قتل انلر قتنده جرم عظيمدر قارنجه دخى
اولورسه بونلر انواع طيب ايله بخورلنوب برعورت الورلر وريانى مباح كوررلر اكثرى
صايمدر كيجه بريان شكر يبوب سودا ايچرلر وقارنجه يى شكر شربتى ايله بسلرلر كندودن
صكرهماللرينى صويه احتياج يرينه وصيت ايدرلر وآيدوتى ديرلر برطائفه واردر برمدت
هر نسنه دن پرهيز ايدرلر صكره جمله فسق وفجورى اشلرلر كيمى خالقى اثبات ورسلى نفى
ايدر وكيمى فرقه فرقه معبودلره طپارلر وكيمى نفسنه تعب وير ميوب جمله سنى سلب وانكار
ايدر عبادت قيدنده اولماز پعو كفارى نصارى كبى برتكرى يه طپوب اوچ مساوى
صورتله تصوير ايدرلر واكا سان رونى ديرلر اوچ برتكرى معناسنه بونلرك درويشلرينه
دوليسى ديرلر مناسترلرى واردر چاك چلنور مخصوص لسان ايله عبادت ايدرلر اوديسه
اولكه سنده پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر چكلات ديرلرانده بر بويك معتبر صنم قونمشدر
هنديلر اولندكده عورتنى اولا اوچ كون اول صنم خدمتنه قيوب بكارتى ازاله او لنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ايدرلر هنديلر اول بتخانه ده سينه لرينى چاك
وبدنلرين زخمناك ايدوب مجروح يرلرى اول صنمه سوررلر اوكولور مؤمن وكافر صنم مزبور
اوكنده ترك ادب ايا سه هلاك اولور هفت اقليمده مسطوردر كه مولانا لطف الله نيسابورى
بحر وبر سياحى اولوب برجماعت ايله اول بتخانه يه واردقده براهمه مراعاة ادب شرطيله بونلرى
ايچرى قودى برى قصدا صنم طرفنه توكردكده فى الحال روحى قبض اولندى مولانا ايدر
بومعنادن بغايت منفعل ومتأثر اولدق زيرا برصنم باطلدن بويله كبى تأثير عظيم سرى
نه در يو افكارله خوابه واروب رؤياده بومشكلك حلنه بشارت واقع اولوب بر شخص
ديدى كه صنم مزبورك تأثيرى اول جهتدن اولور كه نيجه ييللر توجه نفوس انسانيه لك
جانبنه اولمغله اراده تعلق ييد اتمشدر يعنى نفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ايدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحكماسى اكسك دكلدر انلر يانده هند مبداء حكمت اولوب اول
حكما اولان برهمن اكبر حكمتى اظهار وآلات حربى اختراع اتدى صور افلاك وبروجى
سند وهند يعنى دهر دهور نام بركتابده يازوب مبدء اولى اثبات اتدى ومدار كردش
روزكار دورتدور اوزره در ديدى دور اولك مدتى اون يدى لك ويكرمى سكز بيك سال
ايكنجى دور مدتى اون ايكى لك وطقسان التى بيك سال اوچنجى دور سكز لك والتمش دورت
بيك

بیك سال دوردنجی دورده عمر طبیعی آدمیان یوز ییل اوچنجی ده بیك ییل ایکنجی ده اون بیك ییل اولمغله برلك اولدی دیو یازمشدر صکره کلن براهمه و سوفسطا علم نجوم وطب وحکمت ایله مقید اولوب علم حسابده تفرد اتدیلر روم وعرب انلردن اخذ اتدی علم سحر وافسونی ونیرنجات وطلسمی بونلر وضع ایلدی کاهنلری ضمیر کویلقده بی نظیردر صولدن صاغه یازارلر وخطلری ایکی نوعدر بری دمر قلم ایله جوز هندی یپراغی اوزرینه درکه برك مزبور ایکی ذراع قدر اوزون اولور لکن قلیل البقادر بر نوعی سیاه کاغد اوزرینه بر جنس بیاض سنك نرمی قلم کبی یونوب یازارلر بیاض خطی چقار واصلا محو قبول اتمزدکن کاتبلری انی استعمال ایدرلر وبونلرك حرفی عربی حرفه بکزر دللری مختلفدر تطیر وفاله عظیم اعتبار ایدوب علم نجوم وسحری سایردن مقدم طوتارلر وعلم طب دنی بکلربنك قانونی اوزره واجباتندندر لکن بونلر طبابت یونان وعرب متانتنه واصل اولامزلر احوال سیاست هندیلر ارهسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهد وحجته محتاج دکللردر مجرد سوزه اعتماد ایدرلر برکیمسه یلان شهادت اتسه پارمقلرینك اوجندن بر بغومنی کسرور کیمسه براخرك عضوینی ازاله ایلسه ضماندن غیری انی کسرلر وبر اهل صنعتك النی وکوزونی مجروح ایدن قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هندیلر ارهسنده اهل صنعت غایت معتبردر جمله ارباب صنایع معاف ومسلم اولدقلرندن غیری میریدن انلره ذخیره ویریلور وهندك نیچه یرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طیب وبهار وجواهر وحریر وپنبه وسائر متاع الطراف واکنافه هنددن کیدر احوال حرب وشجاعت هندیلر اکثر شجیع وقلیل المرحمه طائفه در جنکه فیللر کتوروب اوزنده طوپلر توفنك آتارلر آتلولری نادردر بر جنکه کاه اوتوز بیك فیل سورلر اخلاق وعادات هندیلر اکثر سیاه چرده وسط القامه ونحیف وطویل اللحیه اولورلر غم وغصه بازلرکمنك صقالی کوبکندن اشاغی صارقار اولدقده تراش ایدرلر واوزون سایح قورلر اکابری جواهر ایله کندوینی تزیین ایدوب مختلف لباسلر کیروسطی بز وچوقه کیوب ادناسی حیوانات دریسی وقوشلر پوستی کیر بعضلر اودرینی اورتوب چپلاق کزر عورتلری انجق طون کیوارلرنده نسبه واصله غایت اعتبار واردر استدکلری قدر عورت الورلر هر برینك مهری ایکی اوکوزدر واکثر عورتلری فاحشه کندیلری حیله کار قوم اولوب بروآیده قرار اتمزلر لکن بکلرینه غایت مطیع طائفه در یدکلری اکثر برنج در حیوان باشنه اورمغله اولدروب یرلر بوغازلمزلر اری عورتی قولاغنه کوپه وقولنه بلهزك طقار وکفار ارسنده بر عورتك متعدد داری اولور هر بری اول عورتك لوازمنی کوروب اوتاقی ارالرنده تقسیم ایدرلر وهر برینك نشانی واردر بری کلدکده قپویه نشانی دیکوب ایچری کیرر بری دخی کلسه نشانی کوروب کیچی ویرر وبونلرك اولادی باباسندن وارث اولمازلکن قز قرنداش اوغلی وارث اولور زیرا اولاد عامه‌در وسائر کفار هند ارهسنده زنا مباحدر الا مسلمانلر ایله قاریشن هندیلرده دکل وکندی قز قرنداشی وکندی قزینی

وخاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر وبونلر یاننده صغر اولدرمك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
برکیمسه که صغر اولدورسه یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر ترکنی یوزلرینه کوزلرینه سوررلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دکل سعال عیب در حبس ریح جائز کورمزلر وهندیلر
غایت تن پروردلرده منهمك طائفه در فسق وفجوری جمله مباح کورلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف کتورمکه
محتاج دکلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه کونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولکه سنده اوغنیانك استیلا سندن اول مکنه نام بر مالدار وار ایدی دورت یوز
عورتی بر اوده اسکان ایدوب لوازمنی کورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزلرینه
بو وظیفه دار قیلوب برغریب کلدکده غسل اتدررلر وکیدررلر واول منزللرك برینه قورغورتله
خلوت اتدررلردی صباح مخرج راه ویروب یوللرلر وبو حالی جمله خیرتدن وآخرته منسوباتدن
عد ایلردی وهندیلر کفاری موتاسنی احراق ایدوب قبر بلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدر سیام مملکتنده عورتك ازی اولدکده یسار کن مزین وملبس آتشه
کروب بله یانارلر وبعضی بو طریقله یانان عورت طوغری جنته کیدر دیو ترغیب ایدرلر
کاه بر آدمك وافر عورتی اولوب جمله سی بله یانار واول کیرمکه نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اکثر اوری اغاجدن نوطوپراقدن یاپلوب خرماپیا غیله اورتولور لکن اکابر سرایلری
سلفده معظم بنا اولوب اسکی مصر ویونان قومنك بنالرندن مکلف اولدوغنه آثاری
دلالت ایدر آب وهواسی هندده ملایم وشدید روزکارلر خصوصا شرقی یللر غایت صائغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هر یرده بر دکلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایکی حصاد وایکی یاز اولور
ایکیسی اورتاسنده اتریا دیکلکه معروف روزکارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولور وجمله اهویه سی ضرر سز اولوب ایازده یا تانارده بله کیجه بر ثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتده غایت یوقدر احوال انهار هندك واسع انهاری واردر بعض اهل فن
بو اقلیمك التمش قدر نهرنی تعریف ایدر که بونلرا کثرنیل کبی هنگام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمکله ولایتك محصولدارلغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بو نهره آیندر وساندوس دیرلردی که غربیسنده اولان مملکت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده بعضه اسملرله
تسمیه اولنور کتب اسلامیه ده نهر مهران یازلوب بعض کابلده دویل وقار سند دخی
دینلشدر منبعی نهر غانجمینعته یقین یرده جبل نوشراقوب اتکندن چقوب طقوز یوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزن کشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول او توز بش درجه عرضده در آنده غربی شرقدن
چکوب روبندی یاننده کابل صوبی ایله جمع اولورلردن شرق وجنوبه کیدوب مزان صوبی

قارینشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایکی مرحله ده چوپانکوت نام
جبل عظیم دبندن چقوب ایکی مرحله ده چوپاره یه وبعده ایکیشر مرحله ده بیلوپوته
ودیره اسمعیل خانه ودیره فتحی خانه بعده دورتده سیت پوره واروب اندن نهر چنهاو یله
اجتماع محلی چغروهنر وباه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر برده کوفدی وبالولایه لندن
بر منزل بعیدده متیله نام قلعه یه لندن بش مرحله ده بکره ویشده سهوانه وبشبانه نکر چه
واروب ایکی مرحله ده دخی ایکی بیوك اغزدن دریایه دوکلور بوسیاق شیخ علم الدین نهری
روایتی در بعضلر درلرکه نهر مزبور نکر تته دن شمالده اوج بلوك اولوب بری تته غرابیسندن
چقر لاهری بندر یانندن دکره قاریشر وری لاهری دن بر مرحله شرقه وارنی پرنام قصبه یه اولوب
یانندن دوکلور ونهر مزبور جمله قرق ایکی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استادیوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر بری جانورلر تمساح وکلر اولور بو تمساح
انسان اتنه مایلدر وسن وقوفی بوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صوبی آخر
دریادن کلن حیوانات لونتی بوزار وبو نهره بکرمی قدر نهر قاریشر بعض اهل وقوف ایدر
جبال کشمیردن بش نهر چقار بری وباه دیدکلر معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن چقوب اوچچه یاننده نهرهنده دوکلور ایکنجیسی نهر راوی در سمت لاهوردن
جنوبه آقوب غربه دونر سیوراشتنده نهرهنده دوکلور اوچنجی نهر چنهاو که غرب وجنوبه
آقوب مولتان یاننده نهر سنده دوکلور دوردنجی نهر وبهت در بهرا یاننده نهر مزبوره قاریشر
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوکی نهر چنهاو درکه نهر چندیر باك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن کشمیر طاغلرندن کلوب سیالکوت شمالنده وسودره یه وکوپره یه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه کیدر وچند پوته وارر سیوردن بوقاری ورته نام نهر اوکا قاریشور اندن اوچچه
وسیت پاراسنده یوزالتی طول ویکرمی طقوز عرضده نهر سنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبور اوزرنده کشمیردن لاهور یولی اوزره اوزغاندن ایکی کوپری واردر بری بونك کنارنده
یاهودیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه بغلو دورت رسیمان درکه بوغوتانی قول قدر صو یوزندن
اوچ ذراع یوقاری کراوب محکم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صو چکلدکده اشاغی
قازقلره کررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع
مسافه در اول دورت ایپدن یوقاری ایکی ایپ دخی بند اولنمشدر یولجیلر پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده که عرضی نصف ذراعدر یوره یوره چقرلر وانلری
کپری قرینه یلدروب چقرلر جمیع زمانده ایاقدن اینمجد یوقیدرجسس مزبورك بری
دخی راه کمیرده درکنه فرده اولور بر نوع علفدن یوکلمش تمش سکسن ذراع ایپلری کنار
نهرده درخته محکم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صو یوزندن مرتفع اولور وبر بچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی براپی برچمال اغاجك یاشنه بند ایدوب اول کران ایپه
چقرلر خلقه کبی آصلور طورر چکمك مرادلین چناله کیروب ایپك اوزنده اوتورر ویراوزوب

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی اوته وبراوجی بری کنارده درچکرلر کاه وارد
بوشالدقده کروچکرلر اول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بواسلوب
اوزره برابپدن چتال کپری دخی کشمیرك بر نل یولنده دمکند نام قریه ده درانده بارده آت کچمکه
امکان یوقدر صیفده اتك بوینه وقویروغنه بر ایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك کچرلر بو نهر
چنهاوه دوکلن انهـــاردن نهر وبهت یوز اون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضده کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقار فرحالیه و بهرایه اوغرار اندن صوان صویی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه وارر شورن دن برمرحله شرقنده مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهر چنهاوه
قاریشر بردخی نهر راوی در لاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرار اندن غربه
وشمال اراسنده مولتانك شمالندن بچوب التنده یوز یدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضده چنهاو صوینه قاریشر نهر وبان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
بحر غرب وشماله میتاله اوچه التنده ومیتاله اوستنده نهر مهرانه قاریشرلر نسوا یدرنهر
مولتانه اید اسیس دیرلر آکا یدی نهر قاریشر واول برینه هپازیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهـــایتی در نهر صوات یوز اون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
فرحال ایله راول بندی اراسنده نهر وبهته قاریشر نهر غانج که هندك شرقیسنده نهر
هند قدر بر نهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغر ایله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطور اولان نهر بودر ظن اولنور مرقاتور ایدر حالا غانجه نهر قنقا اوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقار و بنکاله کورفزنده بر ایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی در واسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوقدر پس نهر
هنددن بیوك اولور لکن لورنسو ایدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر و یکرمی
قدر نهر دخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولمازوز یاده عمقی سکز قولاجدر
بنکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کیلر بچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور او وایه کلدکده
ابتدا بر کولده جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صویی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لودر نافعدر نیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافر موز اغاجلری اولور ایچنده تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور و پلنیوس نقل اوزن اوچیوز قدمدن اوزون یلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پرغ دوکرلر هبارك بالقدر دیرلر وبو نهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعید یردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صویی کتوردر نارسینغا پادشاهی هر هفته اندن
صو کتوردوب یونورو بو غسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر و کنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر و عجایبخانه لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بو نهره طپار و کیمی تقصی قد ایدوب کتورر ایچنه اتردیرلر که بو نهره قذورات دن
بر شی القا اولنسه هوا قرار وب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسنده بونی

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو صحتنی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایکی ذراعی اراسنده در و بو نهر اوزرنده قلاع و مدن براهمه بری برینه متصلدر نهر غانغا بر نهر کبیردن شمالدن جنوبه اقوب اودیسه کورفزنه دوکلور برهمنلر بو ارماغه دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی برقاچ نهر قاریشر پاله و قرو سیار و شور نام صولر قارشدقدن صکره غانغا اسمیله اکلوب اعتبار بولور و بو صولر جمله غات طاغندن چیقوب اولکه یی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا اولکه سنده بر نهر کبیردر غات طاغلرندن چیقوب شرق و جنوبه اقارکن تجه بیوك اولور نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر و بیسنا غار شهرلرینه اوغرایوب دکزه دوکلور بونلردن غیری نهر ماندو نا نهر خابریس نهر قانیو نهر میقون که منون دخی دیرلر بونلر جمله بر کولدن چیقوب پغو و سیام ده بحره دوکلور هر بری بیوك صولردر غد برهند ده برقاچ واسع کوللر واردر بیوکی خیامی کولیدر چوره سی دورت یوز میل احاطه ایدر و بحردن بشیوز میل بعید در ذکر اولنان انهار بوندن چقاربری دخی کین کوی که وسعتی برمیل قدر اسکندر تاریخنده مسطوردر اطرافی صق اورمان اولوب اسکندر عسکری صوسزلقدن بوکالمش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره فرنك پارو پامیزوس و نوغرو قوت و قاوقار ژوژ اسملرینی اطلاق ایدر ایچنده دخی وافر طاغلر واردر هر بری اشجاردن و نباتاتدن خالی دکلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس تحریر اوزره هند اورمانلرینك اغاجی برمرتبه مرتفعدر اوق آشرمق ممکن دکلدر بو طاغلر ختای نهایتنه واردر هنددن یکدکلده کابل و بدخشانه و خراسانه کیدر کشمیر و تبت بو طاغلر ایچنده در و انهار هند اکثر بو طاغلردن اقار احوال نباتات و محصولات هندده انواع غلات و حبوبات خصوصا ارپه و پرنج و شکر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن غیری بو برکونلك مرقرنفل زنجبیل و جنوب سمتنده دارچینی و سنبل و نیل و هلیله و بلیله و نارجیل و بلادور و صندل و سائر معتبر ادویه مضرو نفع اونلر و کوکلر و اغاجلر بی حددر سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور که التی آدم انجق قوجاقلر و کولکه سی ایکی استادیوم بری طوتار یپراقلری قلقان کبی عریض و میوه سی غایت لذیذدر و سائر اقلرنده برمرتبه ایری قامش بتر که ایکی بوغوم اراسنی کسوب برقایق کبی استعمال ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوصدر و اوچرم قیالر اراسنده جوز بوا اشجاری بتر و بحر اتده قسط حقیقی اولور که اکا پوقو ردیرلر دهلی ولایتنده بر جنس میوه اولور که طبیعت قوتی ایله ازکلی و دیشیلی در خلق اکا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر و بحر اتده تاری دیرلر براغاج واردر بوداغن کسوب کوزه اصارلر صوینی بر جنس شراب اولور ایچرلر وطلا بار اولکه سنده بر جنس پنبه اولور که ایپ برینه انی بوکرلر انده کندر اولماز یپراغندن اولر اورتوب اوانی یپارلر معدنیات قسمندن سیم و زر معدنلری وافردر لکن التون و نحاس و دمر و قورشون معدنلری وجودنده اختلاف اولندی دیو دوروس وجودینه و پلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قسمندن انجو والماس والتون رنكلی قربزو برازنام جوهر و یاقوت احمر چوقدر ایکی غایت وافر
اولور و اصناف عطر و عاج و عنبر بری درخصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور بونك
ماهیتنده وحقیقتنده چوق سوز واردرلو رنسو برجنس ساقزدرکه دریادبنده بتر دیدکلری
معقولدر بو بازارلکن برنوع اورنك شمع عسلی اولمق دخی معقول کورنور و بونك اوج نوعی
واردر بری بیاض بری سنجابی بری سیاه اق جمله دن معتبر در احوال حیوانات هندك
جانورلری سائر یرلر حیواناتندن بیوك اولور خصوصا فیل غایت چوق اولور سوری سوری
کزر و بیوکی ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض یرده اون اون بردخی اولور بیوکنه ملوك رغبت
ایدوب الورلر ذی قیمتدر بهاسی بیوکلکنه کوره در و بونلرا کثر انسی اولوب فرمان بردر و یرده
فیل قدر اورنلر واردرکه فیللر ایله جنك ایدر و هندك حیاتی چوقدر هندیلر انی کباب
ایدوب ییلان بالغی کبی یرلر و برنوع بیوك قارنجه اولورکه بویر ینکجنه بکرر انی دخی بیر ایله
یرلر بعض کابده ایدر دهلی بیابانده ریکستان واردرکه قرنجه لری سلك مثالدر اول
ریکستانده ذبر اولور لکن ذکر اولنان قارنجه لردن یاقلاشلماز انجق شمس دائره نصفه
نهار یا نصف لیله واردقده ایلرینه کیرلر ظرفلر کتوروب عجله ایله واروب ذبر طولدوررلر
و هندك کلابی بیوك وشجیع اولور ارسلان ایله دوکشور بونلردن غیری ببر وکرکدن
و بیاض میمونلر و بوقلمون دیدکلری حیوان که غداسی هوادر دیرلر و طیور قسمنك انواعی الاجه
طوطیلر والوان مختلفه ده قوشلر که سائر دیارده نظیری یوقدر و طاوس وغیری طیوردخی
نهایه درهندك خواصندن بری بودرکه انده خنزیر اولماز و ما الاوار اولکه سنده آت بولنماز اطرافدن
کتورررلر سیام شرقیسنده اورمانلو طاغلرده ببر چوقدر و ماریقی دیرلر برنوع حیوان اولورکه
یوزی قزیل و زینه بکزر قویروغی عقرب قویروغی کوده سی ارسلان کبی درو قپلان دخی وافردر
کجرات صحرالرنده بریه ده کرکدن وافردر صباح صوایچمکه کوللره کلوب انده بیوك یلانلو
چوق اولمغله التنده اولان بو بونوزی ایله صویی قارشدوروب عفونت ومضرتنی دفع ایدر
اول بو بونوزك خاصه سیدر و بو جانور فیله عدو و سائر جانورلره مجبدر مانند و اولکه سنده
واقر بیوك دوه کبی اورکلو صغرلر اولور دوه کبی چوکر یوك یوکلدرلر و هندیلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظیم ایدوب ذبح واکلنی حرام بیلورلر مبارك حیواندر دیو اولدقده دفن ایدرلر
دهلی ده پاسه دیرلر صاری کچی قدر برنوع حیوان اولورکه قارنندن پا زهر دیرلر معروف حجر چقار
بو طاشك خاصه سی سمومی و عفونتی دفع ایدر و بونك خاصه سی نوعیه اولوب عناصر
کیفیتندن دکلدر سولینوس ایدر هند دریاسنده قدرغه بالقلری اولورکه طولی دورت
دونومدن زیاده در وقیسه تره دیرلر برنوع بالق که حدن افزون جسیم وطویل اولوب
برعمود رفیع کبی کیملر سرنی بو ینجه قالقوب برمرتبه صواوفورر که غالبا کیملری غرق
ایدر و دهلی ده برجنس قیون اولورکه التی قویروغی وار بری موضع معهودده بری کوکسنده
ایکیسی اموزلرنده ایکیسی بوطلرنده و بالجمله هندك عجایبی نا متناهیت یوقدر مسالك ممالك هند

دارملك

دارملك كجرات اولان احمد آباد دن كنبايت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التى مرحله وسرخيج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشر اولا ديبال پور بر مرحله اندن چوهبر بر مرحله اندن لاهور ايكى مرحله در وپتن دن سيد پور شرقه اون مرحله وسرخيج جنوبه اون مرحله در و منكلوردن زكد غربه بر مرحله جامهر ايكى مرحله لاهرى دورت مرحله منكلوردن سومنات شرقه بر مرحله احمد آباددن جالور سكز مرحله جالوردن لاهوره التى مرحله در ودكن تختى احمدنكردن كولى اون سكز منزل ودولت آباد غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نكردن بندر جولى يدى منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله يكرمى منزل وبيجانكر شرق وجنوبه اون منزلدر واكره دن ران تمور غربه سكز منزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبهردن كولى كنده شرقه اوچ منزل سروهى شماله اون بش منزل وكولى كند دن سيد پور جنوبه اون منزلدر صاتيغا اندن پولارى اوچ منزل وكور شماله سكز منزلدر ولاهوردن كابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلى شرق وجنوبه اون بش منزل ونيلاب اون بش منزل وملتان غربه يكرمى بش منزل وسلطان پور اوچ منزل اندن ماچيوان بر منزل اندن سهرندالتى منزل اندن پايل ايكى منزل اندن تنيسر ايكى منزل اندن كنتيل واندن پانى پت ايكيشر منزل اندن دهلى اوچ منزل در سلطان پوردن چالنتر دهلى يولى اوزره بر منزل در ولاهوردن چهنى غرب وجنوبه ايكى منزل اندن ديبال پور بر بوچق منزل اندن پتن بر منزل ديبال پوردن ملتان سكز منزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن چهينكوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل كابل يولى زهزاره دن خشاب اوچ منزل ودهلى دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واكره شرق وجنوبه سكز منزل دهلى دن تاكور غربه اون بش منزل وپانى پت دورت منزل اندن تانيسر اوچ منزل اندن كنتيل دورت منزل اندن ماليبر بش منزل اندن سمانا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان پور بر منزل اندن لاهور ايكى منزل وجونپوردن احمد آباد اون منزل وچيتور دورت منزل ولاله پور غربه يدى منزل وسيد پوردن كولى شماله اون منزل وپتن غربه اون منزل در وفرحاله دن راولپندى غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونيلاب بش منزل وسوكره اوچ بوچق منزل اندن نيلاب بر بوچق منزل ورهتاسدن راولپندى شرق وشماله اوچ منزل راولپندى نيلابدن شرقه اوچ منزل وپكلى دمتوردن شرقه بش منزل وهزاره پكلى دن غرب وجنوبه دورت منزل ومار كلى هزاره دن شرقه اوچ منزل ونيلابدن غربه بر بوچق منزل پكلى دن صوات غرب وشماله يدى منزل واشناغردن شرقه دورت منزل ونارسينغا ده ماسولى پتن دن كند پولى اوچ فرسخ اندن كولى اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نكر بش فرسخ پدردن احمد نكر بش منزل اندن بروج بر منزل غربه در تتمه احسن التقاسيم ده هند ايله چين فرقنى بويله يازركه

اهل چین اوطی وهندیلر زانی در چینیلر اکثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللی در
وهندیلر حیضده عورته وارمازلر چینیلر واررلر وهندیلر مسواك وغسل استعمال ایدرلر
چینیلر ایتمزلر بلاد هند چین دن اوسعدر لکن چین هند دن معمور در ایکیسنده بیله نخل
یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بو مقدار کفایت ایدر من بعد غرب وشمال سنورلرنده اولان
مملکتلری بیان ایده لم انشاءالله تعالی فصل ٢٣ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام
اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی ولدن نهر مزبور نواحی سنه سند
دینلدیکی بعض کتبده مسطور واهل فن لسانلرنده شایع ومشهوردر حدودی غربده
حدود مکران وصحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقده بلاد گجرات وشمالده
تبت وکشمیر وکابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران وطوران وند هه سنده منضم وحدودنده
داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کاوه وند هه وسند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده وسائر ترجمه
اتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنیوب هند ضمننده بر ایکی سوز ایله گچمشلردر زیرا بو سمتلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندك اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری
بونلردر دیبول دیول دخی دیرلر یوز بر بوچق درجه طول بکرمی ایکی بوچوق عرضده دریا کنارنده
سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونك کنار شرقیسنه دوشر حالا بر کوچك خرابه
شهردر صونك اغزنده بر دبلاك اوزرینه واقع اولوب غایت شدید الحراره یردر بو شهر
کیدرك جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی وسند بندری
حالا دیولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول وبکرمی
ایکی بچوق درجه عرضده سند صوینك بر بولکی دکزه دوکلدوکی یرك شرقنده بر شهر
وبندردر ته غربیسندن کچن بلوك بونك جنوب طرفندن بحره دریانك مد وجزری
شهر اوکنه واروب صوبی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول بکرمی بش بوچق
عرضده بر بیوك شهردر نهر مهراندن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اورته سنده جزیره کبی در
وبو کانهوان دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزیده مسطوردر اولدوغی اوزره خلفاء
عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزارمردلقی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی
اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشوانه طاقندی
ونقدر ایچی قاهری ایدی که بری اللی انجه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلق
مسلمدر دو منصوره نامیله مصر وخوارزم وافریقیه ویمنده شهرلر واردر محلرنده ذکر اولنور
مولتان یوز یدی بچوق طول وبکرمی طقوز بوچق عرضده بر شهر مشهوردر نهر جنهاو بونك
جنوبنده بر ساعتلك یردن کچوب غربه او بچه یه کیدر وبو شهرك واسع نواحیسی واردر
غربنده حد مکرانه وجنوبنده منصوره یه وارر وبوندن غزنه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
اورتسو ایدر بو شهرك عورتلری فارس وجنکجی اولورلر وبو شهری بعضلر هند دن قانونده
ابو ریحان سند دن عد ایلدی بر حصار استواری واردر اطرافی نصف فرسخ قدر باغ وباغچه

ونی نظیر قصرلر و سرایلر در ملوکی انده اولور بارخان یوز اون دورت بچوق طول واوتوز درجه یکرمی
دقیقه عرضده سند صویی غربیسنده قندهار یولی اوزره مولتانه تابع قصبه وقلعه در
بوندن سیت پور یدی مرحله مابینی بیابانلر وغرب وشمالنه ملاصق تته نام طائفه یرلرینه
طقوز مرحله طاغلر و بیابانلر اول طاغلرده بارجان طائفه سی اولور بیرون یوز دورت
درجه طول و یکرمی بش عرضده سند اسکله سندن بر بلده در دیبل ایله منصوره آراسنه
دوشر بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بچوق درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده برشهر عظیمک واول
ولایتک اسمیدر شهر مزبور نهرک ایکی طرفنده بیله واقع اولوب اورته سندن بحر ونهرک ایکی طرفی
عظیم طاغلردر شهر مزبوردن نیلابه وارنجه بش مرحله ممتد اولور بو ولایت براوجوزلق
مملکتدر شهر مزبور دربند مشهور اولوب کابل ونیلاب و بو شهر ساج ایاغی دوشمشدر
جنکوت بونلردن جنوبه واقع اولور بو چهینکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورلر انلره
اوان دخی دیرلر چوپان نهر سند کنارنده برجبل عظیم زیلنده بلاد اوغانیاندن بر بلده
قدیمه در چهینکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه پر چوپاندن ایکی مرحله اشاغی نهر
سند کنارنده برشهردر پیلوتو خانه پردن ایکی مرحله اشاغی برجبل عظیمده نخلستانی
و باغلری چوق شهردر نهر سند بوکا قریب یردن کچر دیره اسمعیل خان نهر سند کنارنده
دوز یرده بربلده در پیلوتودن ایکی مرحله اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مزبور کنارنده
بر دوز یرده اندن ایکی مرحله اشاغی بربلده در سیت پور یوز یدی درجه طول یکرمی طقوز
بچق عرضده نهر سند کنارنده بربلده در دیره فتحی دن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر
نهر مزبور شهرک جنوب طرفندن کچر اوچه یوز یدی درجه طول اوتوز درجه عرضده
نهر سندک شرق وجنوبنده سیت پوره قارشو برشهردر بوندن مولتان اوچ مرحله شرقه
دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر چنهاو راوه صویی ایله براولدقدن صکره
نهر سنده قاریشر باولا بالاواو بسا ولا دخی دیرلر یوز التی درجه طول یکرمی سکز درجه
عرضده اول بلاد مولتان بربلده در سند صویی ایله مولتان آراسنه دوشر اوچه یه اوچ مرحله
یرده در نهر مزبور اکا اوغرار منیله یوز التی بچق درجه طول و یکرمی سکز بوچق عرضده
نهر سندک کنار غربیسنده باولادن بر مرحله بعید یرده بربلده در بکر یوز بش بوچق
درجه طول یکرمی سکز عرضده بردیه نک اوزرنده برشهر و پای تخت ولایتدر سند ملوکی
انده اوتورر سند صویی ایکی بولنوب بو طاغی احاطه ایدر بو محلک کار جنوبیسنده لوهری
نام برشهر وقلعه واقع اولوب کار شمالیسنده سکر نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر نکر بکردن
دورت فرسخ یرده برشهردر سیهوان یوز دورت بوچق طول یکرمی التی بوچق عرضده
سند صویی کنارنده برشهردر نهر بونک جنوبندن کچر بکردن بش مرحله اشاغیدر
نهر بونی کچدکدن صکره غربه جریان ایدر دیو ودیبل ونکرتته شهرلری بوندن اوتر

مرحله یردر نکرتتانکر چادنی دیرلر یوزایکی بوچق درجه طول یکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهرغربی برمرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر بوشهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلرکه شهرك آدی تته در ولنکر کاربحده برمجوق مرحله یرده شهرك بندریدر
آزور یوزبش بوچق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده نهرمهران کنارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهرسند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کنارنده نکرتته دن برمرحله شمالده دوشر
برقصبه در سدوسان یوزدورت درجه طول اوتوزسکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنه دوشر دربیله طول مزبورده ویکرمی التی بوچق عرضده بربلده در یوناقاد
سند سرحدنده دبول یولی اوزره کیچ دن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتح یوزالتی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بربلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن یکره دورت کونده واریلور سربل یوزاوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بربلده در آتری یوزبش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بربلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهرمهران برمقدار بعیددر قالری یوزبش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کارندن شرقه منصوره وملتان یولی اوزره بربلده در برمحله سی مهران غربیسنه
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کچیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرو او برقسمه قاریشر
جام راو ربام راوردخی دیرلر کند کوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر وبوندن یکلو بحر هند
کنارنده اوچ مرحله شرقه درکند کوله بوکا جام مهردخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقه
دوشر بر بندر شهر وبلاد مهر سلطاننك تختیدر چند اور نهرملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده بر کوچك شهردر بسمند بودخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن بر فرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیبی پور ومبارك پور
ومرو وله کر ونجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزدار یوزبردرجه طول واوتوزبربوچق عرضده دوزیرده واقع اولمش
یرد په اوزرنده در بوندن ملتـــان یکرمی مرحله قدر وبست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران برکوچك شهر کیران وپرنعمتدر ولایت نده طوران ومکران
ومولتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاووادهٔ برناحیهٔ منبسطه در نهرمهران غربیسنه
دوشر اکثر خلقی کوچراولی وبادیه قومیدر دوه وقیون بری اولوب بختی دیدکلری
دوه لر بونده یتشر بوناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقســان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر وبودیار

خلقی

خلق چوق طائفه در نهر مهران كارنده يايلوب سازدن اورايا پشلر در قامهل كه تامهل
دخی دیرلر وسدوسان وصیمون وكسانه دیرلر دورت يان شهرلری وار در جمعه سی
قلنور خلق مسلم در بونلرده حبوبات دن اكثر پرنج چوق اولور انكبين وجوز هندی وموز
چوق بولنور كسانه يه ثانيه دخی ديرلر قامهل ايله بونك اراسی بيابان در صیمون بر معمور
ناحيه وخلق مسلم ايله مجوسی قاريشقدر لباس كيمزلر انجق ازار طوتارلر سابيل وقندابيل
ايسه ايكی بيوك شهرلر اولور اراسی ايكی مرحله ودر يانصف فرسخ قريبدر كيركانان
دخی بر بيوك شهر در بيابان كارنده راهوق وكلوان قليل المياه ايكی ناحيه در ناحيه كلوه
سند ومكران اراسنده بر ولايتدر اقر صويی وار در خلقنه بلوج ديرلر بر اهل فساد
طائفه در حاكملری كنديلردن اولور تقس كلوه يوز ايكی بوچق درجه طول يكرمی
طقوز عرضده بر بيوك شهر در اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه سی اولور اندن كيچ اون
مرحله وسند صويی اون مرحله وقندهار يكرمی مرحله در بوناحيه نك بر قصبه سی دخی
پروم يوز بر بچق طول يكرمی سكز بچق عرضده صو كنارنده باغی باغچه سی وار بر شهر
اكنی ايو اولور بوندن كلوه اون مرحله در بری دخی سيوه يوز بچق درجه طول يكرمی
يدی بچق عرضده بر قصبه در بونك باغچه لری نادر اولور كيچ بش مرحله وكلوه دورت كونلك
يولدر كلوه صويی نفره سمتندن كلوب غرب وجنوبه اقار كلوه وپروم وسيوه يه اوغرايوب هند
دكزينه دوكلور ذكر بعض اوصاف واحوال سند بوديارلر خلق دخی هنديلر كبی كيمی
ستاده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنياسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عيب دكلدر بلكه انكله مشغول اوليانی تعييب ايدرلر كاهنلری چوقدر انواع
عقاقير وادويه حاره بولنور وايو متاع ولطيف لباسی ومحصولات وافردر ابن خرداد يه
قولنجه عمران بن موسی البرمكی التزامنده محصول سند اون يوك ايدی صكره نواب
سلاطين وخلفا تصرفلرنده كاه زياده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشاهی
طرفندن ضبط اولنور بو سندده بطيحه لر وسازلقلر چوقدر خلق اكثر اوردك بالق
صيدی ايله تعيش ايدرلر وعربه مشابهلردر نتكه مكر ايلر كرده مشابه قومدر مسالك سند
ديبلدن منصوره التی منزل و بتروندن دورت منزل و بندر لاهور شرقه ايكی منزل وبونا فاد
ايكی منزل وسيهوان اون منزل وكيرو منصوره دن مولتان اون ايكی منزل وطوران
اون بش منزل و نهر مهران پچيلوب حدود ندهه سكز منزل و بيرون اون بش فرسخ
وملتاندن غزنه يوز التمش فرسخ وطوراندن يكرمی منزل ولاهوراون بر منزل وسيت پور
اوچ منزل ولاهوردن سيالكوت دورت منزل وتته بر منزل وطوراندن بست سكسن
فرسخ وندهه دن نيزا اون بش منزل وسيهولدن ديبول اون منزل وتته اون بش منزل ودن پيله
غرب وجنوبه ايكی منزل وپكر شرق وشماله اوچ منزل سيالكوتدن سودره بر منزل
راهميدن چاچه ايكی منزل ودن پيله شرق وشماله بش منزل وپكرتته جنوبه اون

منزل جندنوتدن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل
وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل اندن اتم ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل
واتمدن بهنی پرا ایکی بچق منزل وسیت پرا ایکی منزل ودیبدن منکلور ایکی منزل وبامهرا ایکی
منزل ولاهری دورت منزل وبجدن بونافه سکز منزلدر بو اقالیمك انهار وجبال واخلاق وحالی
وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی فصل ٢٣
در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی
غربیده کرمان شرقیده سند جنوبیده محیط شرق کارلری شمالنده اشناغر وخواست
وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیه عریضة الاکناف اولوب اکثری یری
بریه و صحرادر اکنلری آز اولغله قحط ومضایقه‌دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر
فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارزلر وارا زنده تجار چوقدر بعض اهل وقوفدن
مرویدرکه بونلر حنفی المذهب و پادشاهلری عبد القادر کیلانی نسلندن سید
صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری اندہ علم افراز حکومت ایدی بو ولایت
نیچه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودارملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه
طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طاغلر بیوك شهردر
سربازدن کلن صونك بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمزه اون مرحله غربیه
وکیجه اون مرحله شرقه دوشر کیچ طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی
بچق درجه عرضده حلبدن بیوك بر شهرو متین حصاردر قلعه نك بر طرفندن نهرنك
صویی بحر و بر جانبی بر جبل عسیر المرور در بو شهرك جانب شمالی طاغلر وجنوبی
بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه‌در دیزك طقسان یدی بچق طول و یکرمی
طقوز بچق عرضده بر شهردر نهر عاصی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن
کیچه اون مرحله غرب وجنوبیه وجال اوچ مرحله شرقه دوشر جال طقسان سکز
بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده بر شهر وقلعه‌در بر نهر کبیر بونك غرب
وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحره و پنجبور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار
بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر پنجبور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق
درجه عرضده بر شهردر بر نهر عظیم بونك شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور
پنجبور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده بر شهردر دیزکدن کلن
صو بونك شمالندن آقوب بش مرحله‌ده ماکشیده وارر بوندن کیچ بش مرحله‌در
ناووك طقسان طقوز طول واوتوز عرضده بر شهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار
وسربار صوینه قاریشور کشك طقسان التی طول و یکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه‌در دیزك
و پنجبور میانه‌سنه دوشر و سربار ناحیه سندن معدوددر بر نهر بونك شرقندن کلوب جنوبه
کیدر وسور پنجبور صوینه قاریشور مند طقسان التی طول و یکرمی التی بچق عرضده

قلعه‌لو

قلعه لو برشهردر كيچ ايله كيه اراسنه دوشر ونهرنڭ صويى بونڭ يانندن كچر مستقل بكى
واردر پشين طقسان التى بوچق طول وبكرمى يدى عرضده برشهردر مند غربنه دوشر
وبندن كيچ بش مرحله در قصر كند طقسان التى طول وبكرمى التى بچق عرضده پشين وكه
اراسنده برشهردر كوركس نام نهر بونكله كيه اراسندن كچر پيروز آباد طقسـان التى
بچق طول بكرمى يدى بچق عرضده برشهردر قصر كند ايله كيه اراسنه دوشر كوركس
صويى بونڭ شرقندن كچر سرباز كيه وكيچ شمالنده طاغده قريه لرى وقلاعى مشتمل
صوارى چوق برناحيه در وبر نهر كبيرى واردر ماكشيد ديرلر قبله وجنوبيه اقار اسپكه
طقسان التى بچق طول بكرمى سكز بچق عرضده سرباز ناحيه سنده برشهر وقلعه در
ناحيه بكى بونده اوتورر برضعيف اقار صويى واردر شمالدن كلور وكاهى كسيلور وبندن كيه
دورت مرحله جنوبيه در بتوس طقسان التى طول وبكرمى سكز عرضده سرباز ناحيه سنده
برقصبه در اسپكه ايله كيه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول بكرمى سكز
عرضده طاغده برشهر وسرحد قزلباشدر وبندن بتوس يكرمى طقوز بچق مرحله شرقه
دوشر سياوند طقسان سكز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده در مكراندن عد اولنور
نهر سورينكور منابعى اولان جبـال بونڭ شمال سمتنه دوشر تيز هرمزدن سكز منزل قره ده
ودريادن دورت مرحله يوده بربندردر تقويمده مكران قصبه سى ومهران كنارنده در ديو يازار
لكن برلولرمهراندن چوق بعيد در ديرلر نهر كوركس ونهر كورنك بونڭ يانده ايكيسى بر
اولوب بحره دوكلور بونلردن غيرى كيچدن ديوله كيدر يول اوزرنده بومللان وشير آباد وخشك
آباد وسرنكين وللين ارالرى بر مرحله قصبه لر وجمله سى كيچه تابعدر صوارى يكارلو
وقيولردن اولوب مزرعه وباغچه قسمى يوقدر انهار مكران نهر نهنڭ نيل قدر برنهر كبيردر
غربنه واركوب سمتندن ويدخشاندن كلوب كيچك شرق وجنوبندن كچر دارن جنوبندن
منده واروب اندن جنوبيه دو نركواد نام اسكله غربيسنده ايكى منزل يوده دكزه دوكلور اول
محله دستيارى ديرلر نهر كوركنڭ ناوك سمتندن كلوب پيروز آباد شرقندن كچر پشيق
غربندن مرور ايدوب غرب وجنوبيه وارر اول محلده سورينكور تسميه اولنور وخيلى
كيدوب كوركس صويى ايله براولور ونيز يانده بحره دوكلور بر روايتده كشك صويى دخى
بوكا قاريشوب خدار وپشين اراسنده هرمز دكزينه قاريشور نهر كوركس سياوند
شرقيسندن كلوب ديزك وكشك وپنپور وكيه يانلرندن كچر قصر كند غربنه اوغرايوب
سورنكور قاريشور ونيز يانده هرمز دكزينه دوكلور نهر ماكشيد غربنه سمتندن كلوب ناوك
وجال وبنجبور اوغرار شرقندن كچوب كيچ غربيسندن برمرحله يوه مرور ايدر واژن يانده نهرنهنڭ
صوينه قاريشور مسالك مكران كيچدن كيه غربيه اون منزل وجال شماله سكز منزل كيه دن
هرمز غربيه اون منزل ديزكدن جال شرقه اوچ منزل وكيه غرب وجنوبيه اون منزل جالدن
قندهار غرب وشماله اون منزل وبمپور شرقه دورت منزل وسجستان شماله سكز منزل

پنبوردن دیزکه شرق وجنوبه اون منزل وجبال غربه دورت منزل پنجوردن تاووك
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزکدن کوشك اوچ منزل اندن پنبور دورت منزله
کیچدن مند بش منزل اندن کیه بش منزل کیچدن پنشین بش منزل پنشیندن منداوچ
منزل کیه دن قصرکند بر منزل اندن پنشین ایکی منزل قصرکنددن فیروزاباد شماله بش
منزل اندن کیه بش منزل کنددن اسپکه شماله دورت منزل اندن کیچ اون ایکی
منزل اسپکه دن پنوس جنوبه ایکی منزل اندن کیه ایکی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایکی منزل اندن هرمز اون منزل کیچدن دابول یدی منزل باقی احوال معلوم دکلدر

فصل ٢٠ در اقالیم زابلستان وخواست وآشناغر بو فصلده برقاچ اولکه درج اولندی
اما زابلستان که فرس قومی آکا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش بر طولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده کوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندرابه کوه هندوکش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قزمل وغیری یرلر ایله محدوددر دار ملکی کابل یوزبش بچق درجه طول اوتوز اوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك کنارنده باغلی باغچه لی بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بر یردن صعود اولنور خلقی مسلم وکفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج کیمدکجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی کرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولماز لکن برنده پنبه وزعفران
بتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لکن هلیلج کابلی هنددن اولا بونده کلوب
صاتلمغله بوکا منسوبدر والا بو ولایتده اولماز سلفده محصول کابل اون بش یوك درهم ایدی
طقسان بیلك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری وبری برینه متصل کویلری
وقلاعی چوقدر رفعت اقلیمه ایدر کابل اون دورت تومندر بیوکی تومن نیکناردر که انده برنج
وکندم ونارنج ولیمون ونیشکر ایو ووافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر کچر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو پرنجی اولور وبو یر خلقی لسانده کاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوکشه اولاشر هندوکش
کابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ کونده واریلور خنجان
طاغده میوه لو بر بلده در اندن ایکی کونده غوری آشیلور تومن دن نور بونك شرابی مشهوردر
تومن کنر نورکل سرحد کافرستانده در بونده سرحد سواد وبجور وارنجه رسم بویله درکه
بر عورت جرمله متهمه اولسه اتی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفدن قالدررلر اکر اندن
بر کلك صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل کلور والا خفیفه کلور تومن بجاو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وجلفوزه دون که اول یرلو آکا ضحك دیرلر بر نوع اغاجدر موم کبی ضیا
ویرر وبونك طاغلرنده بر نوع تلکی اولور ایکی الی وکوکسی اورته سنده براسه قنادی کبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شکلنده پرتاب ایدر آکا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك
کد یکندن

کد یکندن غور آشیلور اول اجلدن غوربند دیرلر بونده نقره ولاجورد معدنی واردر اما عمله
کلمز غوربند ایله آب باران اراسنده ایکی مرغزار واردرکه فصل بهارده نضارت ونزاهتده
جنت نشاندر انده خوشبوی لالهلر اولور آکا لاله کل دیرلر بوندن غیری کابلده استالف
واسترغج ایکی موضع لطیفدرکه اوچنجیسی یوقدر میرزا اولوغ بك ابو سعیده بو ایکی موضعك
برینه سمرقند وبرینه خراسان دیرایدی لك بر فرسخ قربنده بر دره واردرکه خواجه سرباران
دیرلر بو مفرح مسیره در انده بر چشمه اطرافی چنار وبلوط اشجاری وارغوانزاردر صاری
قرمزی ارغوانی اولور لطیف صیدگاه مسیره در کابل صغری کابلدن نصف مرحله
شرقده بر قلعه وقریه در بامیان یوزدورت بچق درجه طول اوتوز بش بچق عرضده طاغ
اوزرنده برشهر صغیر ومتین قلعه در واسع نواحیسی واردر خراسان ایله غور اراسنده دوشر
بلخدن اون مرحله در بونك قربندن بر نهر جنوب غرجستانه وارر غزنه دن کلور وجیحونه
قارشور باغی باغچهسی یوقدر میوهسی اطرافدن کلور نزهه ده ایدر بامیانك هواسی سرددر
عهد خروج مغولده بامکان بن جغتای انده قتل اولنمغله جنکیز بالکلیه تخریب وموسی بالق
تسمیه ایتدی وکمسه انده منزل بنا ایتمیه دیو حکم ایلدی صکره کبیر ومعمور اولدی بونك
ناحیهسنده کویلر چوقدر وبرقاج قصبهلری واردر پنجهیر بامیان ناحیهسنده طاغ
اوزرنده برشهر وسطدر هواسی لطیف وحاصل غله وبراز میوه در طاغلرنده کمش معدنی
اولور بغنجور وسکاوند والحرا بامیان ناحیهسنده واقع قصبهلردر صاحب نزهه بامیانی
بلخ مضافاتندن عد ایلدی لکن براز مسافه بعید وغزنه وکابله قریبدر مملکت خواست
وغزنه کابل جوارنده بر واسع ولایتدر حدودی جنوبده ولایت آشناغز وغربده قندهار
وسجستان شرقده کابل شمالده بدخشان وبلخ ایله محدوددر آشناغز ایله بونك اراسنی
طاغلر فصل ایدر دار ملکی غزنه یوزدورت بچق درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده برشهر
مشهور وپای تخت معمور غزنین دخی دیرلر بر نهر بونك کنارندن جنوب کابل صوینه قاریشور
سلفده بر کوچك شهر ایدی امیر سبکتکین واوغلی سلطان محمود تجدید وتوسیع
ایدوب بلده برد شدید اولمغله باغ باغچه یری دکلدر صکره جنکیز فترتلرنده غارت وتخریب
اولندی صحت هوا ولطافت ما ایله مشهوردر کوهی شهردر خلقی اکثر معمر وصحیح المزاج
اولورلر ضمنده هب بتر زحیات وعقارب وسائر حشرات تولد ایتمز بونك میوهسی آز اولدوغی
ایلوکنه دلالت ایدر دیدیلر زیرا ایتش کثرتی امراض وفرتنه مقارن اوله کلمشدر غزنویان
دولتی عصرنده بو شهرك عمارتی برمرتبه ایدی که ایکی بیك قدر مسجد ومدرسه تحریر
اولنمش ایدی وصیادلری روزمره اون بیك قدر سرچه بیع ایدرلردی دیو تاریخ مبارکشاهی
صاحبی عجایب عالم کتابندن نقل ایدر واقعات بابریده اول زمان غزنین وقندهاره
زابلستان دیرلردی دیو فرخی شاعر کلامیله استدلال ایدر بو شهرده نیجه فضلا کلمش
ایدی جملهدن شیخ ابو المجد مجد بن آدم که حکیم سنائی دیمکله مشهور وحدیقه صاحبیدر

وشیخ رضی الدین علی لالا و یعقوب چرخی که مشایخ کباردندر کلا لکو یوزالتی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده بر قصبه در کابلدن بر مرحله شرق وجنوبه دوشر خوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده بر قصبه در پتن خوشی دن بر مرحله یرده بر بیوك شهردر کابلدن غربه دوشر
میوسکانه پتن دن بر مرحله غربه دوشر زبی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه در
مردحل و بوصوخل وسنغل وشابلکر اراری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نوروزه شابلکردن بر مرحله شرقه بر قصبه در ملیزه نوروزه دن بر مرحله شرقه بر قصبه در
تادوزه ملیزه دن نصف مرحله شرقه بر قصبه در شابلکر ایله نوروزه اراسنه دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کارنده بر بیوك شهردر یوزبش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدر وردك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه بر قصبه در خوست خاست دخی دیرلر یوز اوچ درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه وارد قده ملك ترك آنی
پناه ایدنمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوزالتی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهردر شامل صوبی کارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوچ مرحله غربه دلن صوبی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده بر شهردر
ناحیه سی وقریه لری وار غزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده وارلیور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهار وار بچه چول وخرابه در معمور یربو قدر فیروزکوه هراة ایله غزنینك
اورته سنده بر محکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصوبی
چشمه ومصانعدندر میمند غزنه قربنده بر قصبه صغیره در سلطان محمود وزیری ابو الحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یردرساز میوه سی
دخی وافر اولور صوبی چایندر پنتیل طاغلری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبده سند شمالده کشمیر شرقده هند طاغلری غربده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میانی دواو
دخی دیرلر غربدن پنجکون صوبی وشرقده کوبر طاغلرندن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوزدورت عرضده بر بیوك شهردر کابل صوبی دخی آنده جمع اولوب
دونبدی یه کیدرلر آشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صوبی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوزدورت ادرجه عرضده واقع اولمشدر نیلابدن یدی منزل غرب
وشماله دوشر و بو ولایتك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی بیجاور پیشه ور دخی دیرلر یوز یدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده بر شهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صوبی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صاد ایله اشناغر ناحیه سنك
اسمی درنهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده در لکوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین

زمانلرده علم افرازامارت ایدی بجو آشناغردن برناحیه در کابل صویی که نهر غزان دن
سند صوینه قارشدیغی یرده سواقدن ایکی مرحله جنوبه دوشر ویوندن کابل اون
مرحله غربه درمقام آشناغردن غرب وشماله بر مرحله یرده ناحیه وقرادر یوز سکز بوچق
طول اوتوز دورت بوچق عرضه واقع اولوربخ کون آشناغردن اوچ مرحله یرده
یوز طقوز درجه طول اوتوزدورت بوچق عرضده بربلده در بونك صویی باجون اقار باجود
یوز طقوز دن ازبجق طول اوتوزدورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق وشماله اوچ
مرحله ده برشهردر نکرها یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ
مرحله شرقه برجبل رفیعك غربی اتکنده برشهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری
صبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارك صودر دیو زیارت ایدرلر کنر آشناغردن اون ایکی
مرحله غرب وشماله طاغده بر ولایتدر نهرسند اندن کلور خلقی مسلم وکافر قاریشقدر
انهاری اولکه لرده برقاج نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتدن عبارت هزار شهر وقصبه
اولغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقار کابلدن شرق وجنوبه دوقوز دورت مرحله ده
نکرهار ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه واروب اتك جنوبنده پنجکوره صویی ایله سولط
صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قارشر نهر دلن غزنه دن کلوب کابلدن ایکی
مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن یوقاری سابل صویی ایله براولوب نغر نام بلده یه اوغراو
وملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوج یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر
مسالك کابل وغزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغرقو ناقلر اون بش منزل ولاهور شرق و
جنوبه اوتوز منزل که نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شماله
قرق بش فرسخ وبست یوز قرق فرسخ وکابل شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی
اوزن خوشی وبتن ومیوسه کله واوردك بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور
اون بش کونده قندهاره واریلور کابلدن بجو شرقه اون منزل وهند وکش التی منزل اندن
خنجان اوچ منزل اندن غور ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل
اراده قریه لروار در کابلدن غزنه غربه اوچ منزل وکلا لکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل
کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن مردحل وپوصوخل وسعل وشابلکز شرقه
یجوغر منزل جمله شرقه اندن منوزه وملزه وتغزه بر منزل ملیزه دن جنکوج اون ایکی
منزل اندن تادوزه شرقه بجق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل ووردك غربه بش
منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه بر منزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل
کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب وشماله ایکی
منزل وغزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل
وسوات ایکی منزل دواوه دن بجاور بر منزل سواتدن بجو جنوبه ایکی منزل ومقام جنوبه
ایکی منزل آشناغردن مقام غرب وشماله بر منزل بجوردن کابل غربه اون منزل آشناغردن

بش کون اوچ منزل مقامدن بش کون بریجق منزل پیشه وردن باجور غرب وشماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق وشماله بر منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اشناغردن
باجور اوچ منزل کابلدن نکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اشناغردن
نکرهار ایکی منزل فصل ٢٦ در مملکت کشمیر وتبت اما کشمیر کسر کاف وقافله اصلنده هند
وسند وتاکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دورد نجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبده هنددن دهلی ولاهور شمالده بدخشان وبعض خراسان شرقده اراضی تبت غربده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافهٔ طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیك قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الریاض وحیاض وازهار وانهار واشجار ایله بر مرتبه
لطیف ومزیندر که جمله سی کویا بر حدیقهٔ جنت آسا مفرح ودلکشادر لطافت آب وهواسی
سبب اولوب خلقنك خوبلری حسن رخسار ولطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتك طاغ وصحراسنده یوز بیك قدر مزروع قریه اولدوغی زبانزدهٔ
خلایقدر جمله انواع فواکه وثمار غایت لطیف وبی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیرلر میوه سندن نارنج ولیمون وخرما حاصل اولماز لکن یقینی یرلردن
وافر کلور بو اقلیمك دار ملکی سری نکر نام شهر یوز اون بوچق درجه طول او توز یدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنك تختکاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرك
میاندن کچر وبو شهرده یالکز ایکی بیك خانه شال باف خانه لریدر که روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیورلر شال کشمیری
مشهور آفاقدر بو ملکك خلقی کرچه لطافت آب وهوا وطراوت کوه وصحرا سببیله اکثر نغمات
وغنایه مایللردر لکن لباس وطعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثریا کاری بر تجدر
انی دخی کیجه قالمه یرلر لکن سرتاسر اول دیار موزون موضع باده وچنك وچغانه وچاپکاه
سمـاع وترانه اولوب لاله لری کل رخلردن نشان ویرر محصولی اولقدر اولور که یالکز هنده
سنده دورتیوز بطمان زعفران کتورلر اولور نسوایدر بو ولایت خلقی اکثر بوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر واننده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت وعبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزرلر غاره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر وبونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرك اورته سندن کچر اوز ینده
اللی قدر کوپری وار در دیدیسی یالکز نکر شهرنده در انی کچدکدن صکره اوغرادوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان وآب جمد کبی بونلری کچوب مولتاندن بو قاری آب چنهاوه
قارشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا بر بنا اولنمش سور کبی اولوب انك سببیله
اهالیسی

اهالیسی جنکیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره درزیرا بو طاغلردن
کشمیره انجق اوچ دربند وارد ربری دربند خراسان که غایت صعب وتنکدر بو کلی حیوان
یکرمك میسر اولماز لازم کلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدوغی مرتبه اثقالی یوکلنوب
کتورورلر ایکنجی هند دربندی دربودخی صعوبت وتنکی ده دربند خراسانه بکزر اوچنجی
دربند تبت دربونك یولی کرچه بر مقدار آسان تردر لکن برقاج منزله زهرناك علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالك کشمیر
کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه کهتوار بو یول اوچ شعبه در شعبهٔ اولی ایکیوز کروه
وشعبهٔ ثانیه ایکیوز التمش کروه وشعبهٔ ثالثه ایکیوز اللی سکز کروه در هندیلر میله کروه
دیرلر بو کروه هلر عددینه رقم ایله اشارت ایلدك شعبهٔ اولی کشمیردن شرق وجنوبه ده
پنپور که زعفران زاردر ٧ آب دت کارنده ونت پور ٦ نهر مزبور هطاس نواحی سنده نیلابه وارر
کرو نهر مزبور کارنده وجیلارو نام قریه ٧ ارکامو نام قریه ٦ ده کهن بونك شرقنده بر کره و برده
بر غریب حوض واردر یدی یشر ذراع مربع وعمق بر کان قدنجه سنك تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هرسنه شمس جوزایه تحویل وقتندن یکرمی کونه دك هرکون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار وایکی دکرمن یوریدر
صو اطراقه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلر وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صکره کیرو جوشه کلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره آقار کیرو
چکلور صباح کیرو اوسلوب سابق اوزره اقوب یکرمی کون کچدکده اصلا صو چقمز اولور
سال آینده یه دك حوض سوسز طورر و بو حوضك دبنده دورت دلك واردر که صوانلردن
کلورکیدر هر بونك مخصوص اسملری واردر صو چکلور کن اوچ دورت دانه طیش دن
مختلف الشکل حبه لری بر کیسه یه بر بر اول دلکلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه لری اول
تعیین اولنان دلکلره کتورر کیدر براسمه تعیین اولنان حبه اخر دلکه کتمز هفت اقلیمده
بر حوض دخی سفد براری نام موضعده کشمیرك امور غریبه سندندر دیو یازار حوض
مذکور سنك تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر روزنه سی کورنمز چون آفتاب ثوره کله
هرکون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب کیدرك صو اقمغه باشلر بش التی ساعتدن
صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعین در انجق
منفذ اختلافی واردر کهن دن کتل پانچه سرای ملر ٨ کرنار ١٠ کهتوار داخلنده دن ده درو یولی
تماما اتشدر لاندن دن اورتا سنده ده چاترو ١٠ ده چنکلستان ١٢ آروار ماغی ملر دن
بو کا کلورو سقی ایدرلاندن کانهر جندرباك ٨ هندیلر آکا جنهاو دیرلرلنده ایپدن کوپری
واردر کچیلوب نهر کارنده شهر کهتوار ١٠ بونك باشقه حاکمی واردر بوما بین ده خانلر بنا
اولنمشدرلاندن واور محاجی نام قلعه ٧ طاغ باشنده پای بسنو نام قلعه ٨ بونك حاکمنه
نکردیرلر کهتوار حاکمنه عدودرلاندن دماسند و نام قریه مستقل حاکمی واردر انودیرلرلاندن

بهدركاه نام قصبه ۰ ٢ حاكمى برعورتدر بولنك نصفنه كانجه يسنو حاكمى حكمنده معموردر
لدن يول ايكى ايريلوب برى باندروان كيدر كوه بلال اتكنه وارنجه دوز صحرالردر ۱۰ كوه بلال
يوقوشى ٧ باندروان دك انش ۰ ۱ باندروار قصبه در مستقل حاكمى واردر مان كوته
نام قلعه ۱۰ مستقل حاكمى وار درسامبو نام كوچك قصبه ۰ ۱ لدن سنكر ثوه ۱ هند
داخلنده برقريه در كاونى سراى ۱۰ ده كنپن ٥ لاهور ا شعبهٔ ثانيه بهدركاه دن كليان ۱۰
كوه بلال اتكى كه خلق زلال ديرلر ٣ قلهٔ كوه ۱۰ بچل نام قصبهٔ صغيره ٦ طاغ اتكنده در
راجپند حكومتنه تابع ده لالر ٢ كونكه باندروار قصبه سيندر ٥ ۱ شعبهٔ ثالثه بچلدن
بريول دخى راجپند حكومتنه تابع ده چندنى ٢٠ يول چنكلستاندر اندن قصبهٔ جانكنو
٨ حاكمى پادشاه هند خدامندندر يولى سراپادن ايچندن كيدبلور بوسرام حكومتنه
تابع ده دنسال ۱۰ بن نام قصبهٔ صغيره ٥ سيالكوت ۱۰ لاهور ۳٥ ايكنجى يول راه
كهيردورت شعبه در اولى يوزسكسن دورت كروه ثانى وثالث ايكى اكسك رابع برارتقدر
وجبلارودن ده لوكبون ٣ بردپه باشنده قريه درده دورو ٥ چاكيرداخلنده ده كهير ٣ كوه
تدوك دامننده ده چون ٢ قله سنه راندسنك ٥ بوندن يول ايكى اولور برى صاغده
ده پيرستان يولى ۱٥ بويول اتلو يولى در وبوكاشالوت ديرلر لكن قيشين قاردن قپانور برى
صولده كوه مزبورك برجانبنده هويه ديرلر بنجه مغان لر ٥ بويول صعب پياده يوليدر
نصف راه ده طاغ باشنه چيقلور كاهى مخالف روزكار اسوب اول كبى برف قطعه سنى طاغدن
اوچورر مخاطره در قيش يولى دكلدر لدن ككبجاده ٣ بردوز يرده درده پيرستان ٥
كوه سنون كرنده جانب جنوبيه دوشرده ماله ٣ قنج سيمه قيونلرى يريدرده كنوت ٨
كوه همپردن قله سنك جنوبنده دراسم قديمى ده سيوايدى مستقل حاكمى واردر
اندن كوه دار اقله سى جنوبنده ده ننددرهت ٥ نهرچندرياك كارنده ده چوك ٣ يولى جمله
طاغلردر راجنده تابع ده كندفر ٢ بونده ايبدن كوپرى ايله نهره كچيلور ننكه سابقا
ذكر اولندى كوه دكوكرنده كاوكل نام موضع ٥ كاودرخت مخصوص اسمى دركل ايسه
مطلق درخت وجه تسميه بودركه سابقا حاكم كشمير سلطان اسكندر اوغلى ادم خان
باباسندن رنجيده اولوب بو محله كلدكده النده درخت مزبوردن برميخ وار ايدى يره
ديكوب برمدتدن صكره طوتدى بر درخت عظيم اولدى كوه دكو بالاسنده راجنده
تابع ده بتوت ٣ كوه مزبور كرنده راجنده تابع ده كلا ٨ قصبهٔ چلى كه بچل دخى ديرلر ٣ باقيسى
ذكر اولندى اوچنجى يول راه كتروادر بو كاراه پانهال دخى ديرلر لوكبوندن يول ايكى اولور
برى دورو يولك غربيسندن ده كترويه كيدر ٣ كوه كارنار دامننده ده منزمو ٥ ۱ زكات الدقلرى
يردر كوه مزبور قله سنده سوكتل ٣ دامن كوه ده ده نوكام ٣ بوقريه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمى هند جانبنه راسد نام موضعده برذراع قدى وبر بچق ذراع قطرى كبودرنك
يومورطاش ديكلمشدر اسمنه شيز ديرلر طوغريلق معناسنه طوغريلق طاشى دائما
كشميرده

كشميرده صادق در كه راست و دروغ امرنده ايكى كيمسه نزاع ايتسه بو طاشه واررلر وجنوبى
طرفنده طوروب دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله چقار كاذب
اولان چقمز ديرلر كشمير حاكمى ميرزا حيدر خلقى بوندن منع ايتمشيدى ممنوع اولديلرده چرل
٣ ده ارزن كوت ٤ بو ايكى قريه پانهال قريه لرندندر پانهاله تابع ده چتل واس ٢ يول
اورتاسنده بو نارديرلر بردن واردر كوه ماچيل كمرنده جانب جنوبيه ده لودو ٤ ده پاپيتال
٤ بو يولده ايكى دن واردر اولكيسنه نيله آردايكنجى يه كوده لار ود يرلرده راك ٤ بو ايكى
قريه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاكمى واردر يولنك اورته سنده اكرو نام بر كوچك
طاغ واوزرنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن كارچنهاو تمام اينشدر ايكى كروه دخى كارده
كوه كنك يوقوشنه چيقلور بو يجه دن آت ايشلك چقمز سر كوه ده ده كنك ٢ ده كوتر ٢
كمر كوه ده تختمله تابع ده كترو ٣ دامن كوه لودرك ده تختمله تابع ده سد نوكه هند جانبنه
دوشر ٥ ده پوچى پوتى دخى ديرلر يولى تمام اينشدر ٣ كوه دكو بالاسنده ده چلهن
٤ بونلر جمله تختمله تابعدرده مهر ٢ ده نرو رو ٤ كوه كيتيكلو دامننده در هند جانبنه
دوشر قصبهٔ كرمز ٣ محل حكومت تختمله رجانكنو داخلنده ده مهال ٣ ولايت جمو
داخلنده ده دانيال ٤ بونك يولى اورتاسنده چبدك نام بر كوچك طاغ واردر قصبهٔ
جمو ٧ يولنده كاجد اديرلر بر جبل واردر توجى صوبى چقلوب ده بن ٤ شهر سيال كوت
١٠ بو يول يوز فرق كروه در اوچنجى يول راه برنلدر ونت پوردن يول ايكى اولوب برى
وجيلار ويه كيدر برى آب وت كارنده ده نانيو يه ٥ ده كدونى ٣ صو كارنده وغله مجيدر
ده هابلشى ٣ ده جوكام ٤ ده واسنك كند ٣ واسك بو قريه اورته سنده بر چشمه در
نازين صوبى غايت بارد اولور وقيشن قورور بو قريه كوه سندر دامننده در بو كويدن يول
ايكى اولور برى شرقى كه پياده يوليدر سند ربار طاغنه يوقارى ده مهريه وارر ١٠ قريهٔ
مزبوره اول طاغك جنوبنده در بر يول دخى غربيه واندن سپك طاغ سمتنه كيدر بو اتلو يوليدر
اول طاغ قله سنده بر سراى ٦ ده مهر ٦ بونلر پركنهٔ برنل داخلنده در ده وزنكه ٥ دن كز
ديرلر بردن اورته سنده در كوه سند ربار بودن شرقنه دوشر وكوه بتردن غربنده در بونلر
يوكسك طاغلر دردن دن كر صوبى اقار وايكى كره چيلور آت چقر ده چردنو ٤ بو ايكى قريه
جاكيو داخلنده در موضع پنار ٤ دن اورتاسنده منزلگاه قافله در ده ديمندل ٥ قصبهٔ
سمركوت ٦ اصل برنل بودر قلعه سى واردر ده دمكند ٣ چنهاو كارنده در بوندن ايمدن
چتال اغاج ايله چيلور ده تنكهر ٣ هند جانبنده نهر كارنده در ايو برنجى وانارى اولور ده كرتن
٥ كوه ماه باشنده در بونده شال طوقورلر ده پوتى پوبجى دخى ديرلر ٤ بو قريه لر
تختمله متعلقدر بو يول يوز فرق بر كروه اولور دوردنجى يول راه دانده وار راه منكار دخى ديرلر
بو يولدن آت كيدر وجبلار ودن صكره سابقا ذكر اولنان ايكى يولدن غيرى ايكى يول دخى
واردر برى شرقى كه ده زندن كار ٥ ديوسر ٤ بو ديوسر پركنه سندن پهال نام قريه ده

بیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوز ذراعدر بو دکرمن دونلر صو چقوب
اقار برکسه نك حاجتی اولسه بریکی چوملکه برمقدار پرنج وصو قویوب اغزینی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کسه نك نامیله صویه اتارلر بر زماندن صکره چقارا کر پرنج اعتدال
اوزره پشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصك اول سنه حالی خوش اولور دیرلر والا خلافنی
اعتقاد ایدرلر ده داندوار ٤ ده مهو ٧ بر یول دخی مغربیدر وجبکاردن ده کدونی ٣
ده کلاه کام ٥ دیوسره تابعدر کتل زرمرك دامننده ده تاکوه ده بارنهار ٥ ابو یول تمام
طاغلردر اتلو کیدرلر اندن ده له ٥ بردن ده در ده شاره ده کیل ٧ یولی ناهموار در نصفنده
توش نام بر نهر واردر چنهاوه اقار بو نهردن دخی یازین اپ وچتال اغاج ایله کچیلور اما
حریفلر پیاده کچرده جان ٤ چنهاو کنارنده ده چابکاری ٤ بوندن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله کچیلوب ده شلال ٤ بردیه باشنده درده انبار ٣ جمله انشدر و بونلر
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ٧ لاله تابع کوچك قصبه در قلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاو کنارینه غربه کیدر کناده ده کیلو ٧ کشمیر جانبنده در اندن کمی ایله کچیلوب دامکر ٥
ده چپرار ٧ سیالکوت ٨ بو طریق یوز قرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردن
چانپور بونك غرایبندن بر بید سرنکون واردر که اکا کشمیر خلقی برن دیرلر ایش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق ینشمز دوری دورت ذراعه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری یره انمکه ایکی ذراع قالمشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمد دوری اللی ذراعه
قریبدر یولکه برکسه بونك بر بوداغنی تحریك اتسه جمله شعب واعضائی حرکته کلور
شجر مزبور نهر وت کنارنده ایکی دپه نك اورتاسنده در و بونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکنه دچن پاره ده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارالرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ٧ ده میم اندر ٨ ده منزکام ٥
هاکواس ٥ ده بادرنده ده دولو ٢ ککروه ٥ ده کبله ایکی طریقك بری یوزیکرمی بر
کروه بری براکسکدر التنجی یول راه سدودرده رامودن یول ایکی اولور بری میم اندن کیدر
بری غربیدر ده وردح ٧ جمالنکر خرابه قریه در ده قله کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ١٢
ده سرال ٥ اده پونی ٥ ابو یولده بعید یرده قریه لر واردر دارمی نام بر طاغ کچیلور ده کلت ٧
یوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر قصبه مینارر ٦ موضع سکپتن ٥ چهناو
کمی ایله کچیلوب هنده داخل اولور ٤ ده چك ١ سیالکوت ٤ بری مغربیدر بهلول پور ٧
کوچك قصبه در سیالکوت ٧ بو میانده چهناو کمی ایله کچیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوزیکرمی التی کروه بری براکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ٢ ده
زور ٣ ده هیرپور ٤ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه پمرن نام طاشدن خانه
بونلر بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر چقلویه وارنجه برکروه لندن انشدر طاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساره طاشدن یاپلمش خانه در اندن ایکی کروه
دخی

دخی انشله کیدیلورکه آغازنارانشی دیرلاندن برکروه ده کمرکوهه گلنورنابرازنام موضع ١ یولی
غایت تنکدرآتی ایکی کسه بری بیدربری صور ردوند نام سرای ٣ پیرپنجال ٢ یوقوش
باشنده درکوتلی ٣ ١ نشن نهایتنده درقیش یولی دکلدرکیدنلرکوتنه پوست بغلیوب
صبریلورایدلکن خطر درده بشنه ١ بیرم کله ٥ برقاج پاره قریه درکمرك الور ار کوچك
نهری واردرطغیان ایتدکده اون سکزکره کچیلو دیاز ین بکرمی بدی کره کچیلو زعرضی اوچ
دورت ذراع و عقمی ایکی ذراعدرده کنوانی ٤ قصبهٔ تنو ٣ ده بزت ٣ راج ویرل ٤
بری دخی شرقیدر تیمرن دن کاملنوکوت بریکسك طاغده خرابه قلعه درکوه هستونز ٣
ده کندپار ٣ منزل کاربانداندن یول ایکی اولوربری شرقه کیدربکنزپل نام خرابه قلعه ٥ ١
صیل که ده کلاتیدر ١٠ راجوبری ٨ ده سنك پور ٧ کارنکوت ٥ نوشهر ٦ ده موجوال ٥
ده بدو ٣ بذیر ٧ ده دترکو ٧ چنهاوکارنده ده کاتهال ١٠ ده بیرکانی ٧ ککر
بجمه نام قلعه ٨ ده سینسر ٦ شیرکر ٧ ده پنیاله ٣ سرای بجر ٦ بری غربه کیدرکند
پاردن پیرپنجال ٣ ستونزیولندن فیل وات ودوه کیدراوبراندن کتمزیدنجی یول راه جرهارودر
کشمیردن ده سبك ٧ ده سورش ٥ ده پیهن ٣ کوه چرهاروانکنده در وکمرکوه ده یار
حرك بام ییلاق ٥ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ٥ بوندن اشاغی ایلورهوین نام مغاره
عظیمه که بیك ادم الور ٣ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ٧ ده سهرن
٦ مست پل خانه قدیر طاشدر ٤ کوه بلراورته سنده هستالوت ٧ ده برت ٤ براجوبری
٧ بو یول جمله یوزاللی بش کروه دریازن اتلوکیدرقیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلمازسکزنجی یول راه جیل درشهردن ده کله نهامو ٧ ده لولپور ٥ ده پیروزپور ٦
کوه جیل دامننده قریه ١ کمرکوه برذلل نام برسنکدن خانه ٧ اوچ کروه درندن کیدیلور
دورنده بالایه چیقیلورلاندن طاغ باشنده سرپل ٨ کمرکوه ده شادج ١٠ ده کاترو
٥ بو یول یوزالتمش طقوزکروه درطقوزنجی یول راه بدسنکر شهردن ده پتن ١٠ ده اشکو ٧
ده بچهامو ٨ ده کنتل ٤ برطرفی طاغ برطرفی نهربهت دراندن ده ماهورو
٧ بو یول غایت طاردرکمرکوه دن بجردورت کروه آتی ایکی کسه بری یدربری
اریدن سورر ده شاهکوت ٥ ده ار ١ بوندن کوه بدسنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ١٠ ده دیوکار ٨ ده پرونج ٨ بوندن یول ایکی یول
اولوربری صوله کیدرسهرن ٧ بری صاغده ده کیله برو ٧ قصبهٔ باهورو ١٠ ده پاهولن
١٠ قصبهٔ سلطان پر ١٠ ده جلم ٧ نهرجلم کارنده درصوکی ایله کچیلوب ده خواص پر ٨
چنهاوکارنده ده کاتهال ٧ ده پیرکانی ٧ پرونجه دك آت وفیل ودوه کیدراندن
اوته انجق آت کیدرراه اول یوز طقسان دورت کروه راه ثانی یوزیتمش سکز
کروه درطقوزنجی یول راه یکلی پتندن باریله ١٢ یولده آب وت کچیلورکیدن جسری واردر
ده تمل ٨ ده دوارکنتل ٦ صاغ طرفی طاغ برطرفی آب وت درده دیو ١٠ یولدن صپادر

ده دنكوت ٥ بويولده كوه كوارم چكيلوردن بل نام دروازه ٨ برطرفى طاغ برطرفى آب دن
اولدوغى يرده اغاجدن درده پولياس ٣ قصبهٔ نكرى ٥ حاكمى كشميره تابعدرده نوبود
٤ ده وار ٥ پيدرنك نام برنهر عظيم كارنده دركاكارله چكيلور كشميريلر آكا شراه ديرلر ايكى
طرفدن ايپلر بغليوب چكرلر آت وآدم بنوب چكرده نيسك ١٠ بويول اورته سنده كوه
شنكروارد راند نصكره كسنه ديرلر صو چكيلور قصبهٔ بكلى ١١ ده مانكل قلعه سى
واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده پكركام ٥ ده هزان ٨ سراى مادوسنك ٧
سراى خربزه ديكله مشهوردر قصبهٔ راولپندى ٦ ده هاتيه ٧ رهطاس ٦ ده جلم
٣ جمله سى ايكيوز دورت كروه در بويولدن جمله حيوانات كيدر اونجى راه كرنودربتن دن
قصبهٔ سپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهكام ٨ ده تبهندو ٣ كوه زردامننده درده تنكدار
١٥ ده اچربل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ بكلى بويولدن انجق پياده كيدر ايكيوز اون التى
كروه در ملوك كشمير هفت اقليمده ايدر سلفده كشمير هنديلر ضبطنده ايدى التى يوز اللى دورت
تاريخ هجرى ده سلطان ناصر الدين بن شمس الدين كه پادشاه دهلى ايدى بوديارده شعاير
اسلاميه يى شايع قلدى وزين حسن نام كمسه والى اولوب اولادندن اون نفر يوز التمش سال
مستقل ضبط ايلديلر وسلطنت سورديلر انلرك برى سلطان زين العابدين ايدى كه اللى
ايكى ييل پادشاه اولدى كشمير هيچ برعصرده انلك زمانى كبى معمور اولمش دكل ايدى
مزبورك كفر واسلامه نظرى اولميوب انجق ياننده مرد عارف وهنرمند معتبر ايدى
اطراف جوانبدن ارباب معارف وهر صنعتك ماهرلرينى طلب ايدر كتوررعايت ايله اول
دياره اسكان ايدردى نه دينده اولورسه تعرض ايتمزدى اول اجلدن بعضيلر مزبورى دير
جوكيان اوزره دردديلر انلك وفاتندن نصكره يرلودن برجماعت حكومتده اولديلر تاكه
طقوز يوز طقسانده شاه تصرفنه كيردى امامير زاحيدر هند تاريخنده ايدر شمس الدين زى
قلندرده كشميره كلوب اول زمان برزن انده حكومت ايدردى شمس الدين عورتك خدمتنده
اولدى كيدرك كامران اولوب عورتى الدى وخلقى كندويه تابع قلوب جلوس ايتدى صكره
اوغل علاء الدين بعده سلطان قطب الدين واوغلى سلطان اسكندر ترتيب اوزره پادشاهلق
سورديلر بو اسكندر دين اسلامه رواج ويروب اكثر تخانه لرى ييقدى اندن صكره زين العابدين
اولوب كشميرى معمور قلدى بعده اول ديار چكيلردن برقاچ كمسه دخى حكومت سوروب اول
طبقه دن يوسفخان نوبتنده شاه عجم تسخير ايلدى يوسف خان تابع اولوب نيجه
ييلر انلك طرفندن خالق اتدى شعر وموسيقى ده مهارتى وار ايدى بونده نيجه شعرا وفضلا
كلمشدر مملكت تبت تاء مضمومه وفتح باء مشدده ايله تقويمده مذكور اولدوغى اوزره سكر
وزننده در لكن مسعودى ثاء مثلثه ايله يازار خراسان جوارنده برواسع ولطيف ولايتدر
حدودى شرقده چين طاغلرى جنوبنده كشمير وهند غربنده خراسان بلادى شمالده
ختا وختن صحرالرى ايله محدوددر مشهور شهرى غنم ابن سعيد قولنجه يوز اوتوز درجه

طول

184

طول قرق بوچق درجه عرضنده طاغ با شنده بر شهر مشهور ومعمور در حصارینك
بر قپوسی وار دربری دخی قصر ضحك بر طاغده یوز یکرمی بش بوچق طول اوتوز سکز
بوچق عرضده واقع اولمشدر بو جبلك شرقنده جنوبدن شماله التی مرحله قدر ممتد
وعرضی اوچ بوچق منزل بر صحرا واردر که اطرافنی جبل سنبل خلقه کبی احاطه
اتمشدر بو طاغلرده مسك کیکلری سنبل اوتلر صولری هر طرفدن صحرایه اقار
وسطنده مجتمع اولور لطیف ولذیذ صودر اکابرکهٔ تبت دیرلر اول محل یوز یکرمی التی درجه
طول وقرق بر عرضده واقع اولمشدر تبت خلقی چینیلر کبی افطس ومدور یوزلو اولور
فضه وحدید وجوا هر مسك وقپلان پوستی ایله تجارت ایدرلر مسعودی ایدر تبتك
خواصی غرایبدندر آب وهواسی صحیح ولطیف ترابی محصولدار اولوب انواع ثمـــاری
وازهاری حددن بیروندر لدی سکانی غمندر بلزلر وانلره وهم وحزن عارض اولمامق
بیوركٔ خاصه سیدر جمله سی ضاحك ومسرور رقة طبع صاحبی بشوش اولوب انواع
رقص وملاهی استعمال ایدرلر حتی میتلرینی بیله ساز وسوز ایله قالدورلر وبالجمله
بو ولایتده حیوان ناطق وصـــامته طبیعت دم غالب اولوب حکمنی اجرا ایدرلورنسو
ایدر بو اولکه ده عظیم قامشلر اولور اورمانلغی چوقدر بر تیجی حیوانات وافر اولور اول اجلدن
یوللری مخـــاطره در لکن هر سنه تجار سفر ایدوب مرجان الی کیدرلر زیرا انده اقچه
یرینه مرجان یکر ومسك الوب لندن عظیم فائده ایدرلر آهوی مسك بر حیوان غزال
کبی در باشی طکوز باشنه بکزر اغزنده فیل کبی ایکی دیشی بتر وطشره چقار بونلری
سوری ایله بسلرلر هر سنه قارنلرنده بورم پیدا اولوب آی ارتدقچه زیاده اولور نضج
بولدقده غایت بکیشر بعض قیاره سورونب ورمنی دشر لندن اقان قان مسك اولور
ایوسی صارمتر قدر دیرلر بونلر سنبل هندی یمکله مسکی غایت فایق اولور انکیچون
بعید یرلردن تجار کلور کیدر وبونده دار چینی وقرنفل دخی حاصل اولور لکن ملوکه
بهاری کبی معتبر دکلدر وطشره کتمز وبو یر خلقی انی بهار ایله تربیه ایدوب چیلك یرلی
وعورتلر بیلك قوشاغی کندیلر چزمك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ایدرلر
وبولار لرحبیب السیر ده تبت طاغلرندن بر طاغ یازارکه انده آتش یاقسه لر البته صو
چقوب آتشی سوندورر حتی بعض ملوك تجربه ایچون وافر نفط وکوکرت یغدروب
آتش وردکده بر وافر صو چقوب سوندردی یاقمق ممکن اولمدی فصل ٢٧ در
مملکت سجستان سیستان معربی درخراسان ایله کرمان وسند اراسنده بر واسع ولایتدر
حدودی شرقده اوغانستان هند ومکران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده
کرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ کرمان ایله محدوددر سلفده بر مرتبه معمور ایدی که
بر جریب زمینی باوجود قلت آب بیك دینار صاتلوردی واول زمان غور واسفرار بو اولکه ده
داخل ایدی صکره خراب اولوب اثرلری بو ولایتك دار ملکی ذرنج نام شهر طقسان

یدی درجه طول اوتوز ایکی بوچق عرضده بر بیوك شهردر اسم ولایت بوكا دخی اطلاق
اولنور خراسان ومكران وكرمان وسند اراسنده دوشر سلفده رام شهر تختگاه ایدی
خراب اولوب یرینه ذرنج یاپلدی بونك حصاری وواروشی وار درخندق كندن صو قاینار
ساتر صولر دخی انده جمع اولوب طولار واروشنك دخی اطرافی دیوار وخندقده
بوحصارك بش قپوسی آچیلور بر قپو یوا ایكیسندن كیدن پارس یولنه كیدر بری دخی
كركونه قپوسی خراسان یولنه در دوردنجی قپو یوا ایكیسندن بشنجی بست جانبنه آچلور
بشنجی دروازهٔ طعام بو جمله دمردندر واروشك دخی اون اوچ دروازه سی واردر پارس
طرفنده دروازهٔ میتا دروازهٔ كركان دروازهٔ اشرك دروازهٔ درسارا دروازهٔ شعیب
دروازهٔ خویك دروازهٔ دربنیكی دروازهٔ كركونه دروازهٔ اسپر دروازهٔ غنجوه دروازهٔ
رستـــان دروازهٔ زنكبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامع وافر اولوب اسواقی
بول ومعموردر یعقوب بن لیثك انده برسوقی واردر مكه یه وجامعنه وقف ایلمشدر
بوشهرده متعدد نهرلر آقار بری دروازهٔ كهندن وبری دروازهٔ نودن كیرر اوچ صو بر مسجد
اوكنده جمع اولوب ذكر من یوریدرو بر حوض عظیمه داخل اولور كه اندن شهرك خانه لرینه
توزیع اولنور وباغچه لرینی سقی ایدر واروشده بونلردن غیری بیوك نهرلر آقاركه ایچری
كیرن آنلرك شعبه سیدر وبوشهرده دروازهٔ پارسدن دروازهٔ مینایه وارنجه متصل
وممتد بر چارسو واردر بر فرسخ قدر ممتد اولور وبوشهرك هواسی حاردر صوغوق وشدید
روزكاری اكسك اولماز وقیشن قار یغماز وبونك بناسی اكثر كرپیجدر اغاجی نادر اولور بوكا
منسوب اولانلردن بری صـــاحب مذهب محمد بن كرام در سجستانك باقی شهرلری
بونلردر خج ضم را مهمله وفتح خاء معجمه مشدده ایله یوز اوچ درجه طول اوتوز ایكی درجه
عرضده بر بیوك شهر و نـــاحیه در نهر هند مند بونك حدودندن چكر بغجوان بونك
قصبه لرندندر بست طقسان سكز بوچق طول اوتوز ایكی بوچق عرضده نهر هند مند
كنارنده بر شهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صكره بوندن معمور شهر یوقدر هواسی
لطیف عراق هواسنه وصویی فرات صوینه بكزر خلقی دخی اهل عراق طوری اوزره در
نعمتی فراوان میوه سی چوق خصوصا خرماسی اجامی غـــایت ایو اولور اوزومی
دخی وافردر جوامع ومســاجدی ونهرمز بو راوزنده كیلرله جسری واردر فضلادن
ابو الفتح بوشهره نسبت اولنور قرنین ذرنجدن بر مرحله شرق وشماله بر كوچك قصبه در
بسته كیدركن صوله دوشر خواش یوز بوچق درجه طول اوتوز ایكی بوچق عرضده
قرنیندن بیوك قصبه در اندن بسته كیدركن بر مرحله صوله دوشر اقار صویی وخرمالغی
واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قریب یرده بر بلدهٔ صغیره در اما باغ وراغی وقراسی
چوقدر سیستله نعمت ومیوه خصوصا انكوراندن منتشر اولور حصاری بر مرتفع طاغده
نهر لحاطه متین صعب قلعه در اول دیار ملوكی خزینه سنی انده حفظ ایدرلر بروجهله تسخیری
قابل

185

قابل دکلدر دیرلر درغش هندمند کنارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده
بر قصبه دردوار ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد رستم ایدی کیکاوس اکا تملیك
اتمشیدی داوردنی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سوری ملك دار ملکی ایدی قندهار
مضافدر سروان بستدن ایکی مرحله یرده بر بلدهٔ صغیره در اوزمی ومیوه سی اولور
قندهار یوز درجه طول او توز اوچ درجه عرضده غزنجدن اون مرحله شرقده بر شهر
وحصاردر تقویمده اسکندر بنا اتدیکی حصارلردن یازر بر نهر بونك غرب طرفنده اولان
طاغدن کلوب جنوبنه مرور و حصاری دوراید رخلقی چوق واسع شهردر میان قلعه ده
سنك خارادن بر چاه عمیق واردر هر بار صو بندن چکسه لر اغاج پارلری واوثلر چقاربو
دلالت ایدر که خارجدن منفذی اوله حصار متین بر عجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده
سرحد اولمغله اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر فراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول او توز دورت درجه عرضده بر بیوك
قصبه در التمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن بر نهر اقار اوزرنده بر عظیم
قنطره بنا اولنمشدر بر فرسخ قریب یرده بر طاغ واردر که اکا مارندکی دیرلر طاشدن یونلمش
بر طاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر و حاجتلرین سویلرلر
اگر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولور دیو مسرور کیدرلر والا نا امید اولورلر بو شهره
منسوب اولانلردن بری نصاب صبیان صاحبی ابو نصر در نه بندان فراه دن التی مرحله
قریه طاغده بر قلعه در و قصبه در اقار صوی فراه دن کلور قصر والی ولایت او توردر
بر شهر در سفحه ای قصردن بیوك بر شهر درمایین رخج ناحیه سنده بر قصبه در رودان
فرومنده قریب بر شهر صغیردر آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محالك خلقی
بر قوم درکه قدیم الزماندن بو ولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایدیلر
شکل وطورلری ترکان طائفه سنه بکزر زبان ترکی سویلرلر بنه اوغان طائفه سندن
قوزکو چرا ولی بر طائفه در اولولرینه ملك بنه دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر
مکانلرینی سیت پردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی
مرحله در بونلر سیستان حاکمنه تابعلردر سرخ سره و برکوه یرلر اوصاف واحوال
سیستان خراج سجستان سلفده التمش یدی یوك ایدی صکره بعض بلا زد افزا اولنوب
طقوز یوکه اندی سرتاسر ودوزقوم سال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده بر طاغ واردر
ارتفاعی ثلث فرسخ و بر جانبی صافی ریك روانلدر اول سمتنده زیارتکاهلر واردر جمعه کیجه سی
خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسنی اشیدرز دیرلر بو قصه تاریخ مبارکشاهی دن
منقولدر سجستانده سرد و تند روزکارلر اسر و قاریغماز روزکار قومی بر یردن بر یره هر بار
نقل اتمکده درکاهی بر محل قومه باصدرر بعض حیله لر ایله قومی شهرلردن دفع ایدرلر
بر دیوارکبی حولی چکوب دبنده بر برکر اوده لکلر قورلر روزکار اول منفذلردن کیروب قومی

دفع ایدر صحرالرنده اکثریل دکرمنلری ایله چکنورلر ریاحی شدید مملکتدر وسیستان
ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم اثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری
اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرالرنده حلتیت وافر بولنور
وبونلر کدی کبی قنفذ بسلرلر زیرا انده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانڭ بیوکیدر
غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن چکوب شرقدن غربه
اقار اعوجاج ایله ذرنج جنوبندن چکوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دیملدی لکن بسته کلدکده
طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لر سقی ایدر نهر طعام ونهر باسرود ونهر سنار وزآبرابور
ذرنجه واران بینهرستار وزدر بسته دن بر اول نهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر
ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلور لکن نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلر
وقصبه لر واردر چوق هندیلر بونڭ کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلور
وچوق نهر دوکلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه طاغلرندن آقوب نه بندان
قلعه سنه وارر اندن جنوبه کیدر زره کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوك کولدر
طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومعموردر
بونڭ صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع
وقرادر الا سجستانه ملاصق اولان طرفی خرابه وبیابان در نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور
مسالك سیستان ذرنجدن هراته کرکویه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن
برشعبه بو پوله چکیلور اندن جزیره بر منزل رود فراه کوپروسی بر منزل فراه بر منزل کوسان
سرحد سیستاندر خاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر منزل در ذرنجدن بسته رسوق
وسرورود ده خروزی ورودیشك اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر
رباط دهك رباط ارسون رباط کرود رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در
بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کرورخج وکین آباد وخراسان ورباط
سرآب واونی ورباط جنکل آبادوده عوم ده خواست ده جوم وخوا بسار بر منزلدر
سیستاندن بالینه راه بیابان رخجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان
جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریك رباط قاضی
رباط کراجان منزل صینج نواحیٔ کرملدن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن
هراة اللی منزل بستدن غزنه اون دورت منزل فراه دن قندهار بش منزل قندهاردن بکر
اون ایکی منزل وکیج جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل
وهزان اون ایکی منزل ونهلوان بش منزل وفراه دن نیشابور اون منزل وهراة بش
منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خیض غربه وجنوبه اللی منزل
مسافه در ملوك سیستان بو اقلیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه
وآل عباس طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسین ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور

ایدوب

186

ایدوب قوج صنارکن درهمه انتساب اتدی ونسر عسکر اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدی یلنده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضهٔ تصرفنه الوب جلوس اتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان وفارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی المق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی گرفتار اتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنک
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
بدری بی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه کچدی هرانده عمر کچردی
خلف بن احمد پدری یرینه کچوب غایت فاضل وعاقل قوپدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف اتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب غایت فاضل
وعاقل قوپدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورتیوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالآخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده در قندهار بوار نیجه انلر حکم ایدر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده در قندهارده ایکی طرف نزاع اوزره در گاه هندیلر الور گاه قزلباش
مستولی اولور فصل ٨ ٢ در مملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهر مزبور یوز اون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور ومتانیق واردر بر ارکه بو حصاری جعفر دوانیقی قزی زبیده بنا اتدردی شهر مزبورک
یانندن کچن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور زوبونده بادزهر کبی بجر فتیله دیرلر بر نوع بحر واردر هفت اقلیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتعی چوق یردر خلقی اکثر اولوس
قومی قونار کوچر اولی طائفه در ارالرنده ایو آتلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پرسبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفنده بر حمامی
وار ایدی مردم جامه کننده یکرمی دورت قبو آچیلور وهر برندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنک ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونک طاغلرنده قویروغی حوت از حیوان اولور

بدخشان قصبه‌لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعمالندن برقصبه در شاه‌ناصرخسرو مزاری بونده‌ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله برده باغلی باغچه‌لی شهردر آقارصولری واردر بلخدن کابله‌کیدرکن برمقدار یولدن شرق جانبنه‌دوشر وبوندن بلخ ایکی مرحله مابین صوسز چول ومفازه‌در خنجان کابل ایله قندس اراسنده‌برقصبه‌در میوه‌سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده برده انجنه‌دوشمشدر اورته سندن بردره آقارکابل ایله‌بلخ اورته‌سنده یول اوزره هر بری اللیشر منزلدر اندرآبه اندرآبه دخی دیرلر یوزاوچ بوچق درجه طول‌اوتوزبش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلك یرده‌برقصبه‌در بنجهیر طاغی بونك قربنده اولوب انده‌معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه‌لو بیوك قریه اولمشدر بونك صولری خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوزیرده باغلی باغچه‌لی برقصبه‌در چشمه‌لری آقارصولری لطیف وباردلوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان شمالنده برقصبه وناحیه‌در بوندن اوچ کونده چول کچیلوب میمنه‌یه واریلور میمنه‌دن بلخ ایکی مرحله‌در مابین قریه‌لر ومعموردر بونك باقی قصبه‌لری رستاق وقلعهٔ ظفر وبعلام‌در اما طخارستان ضم طاء مهمله وخاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنه دوشر بربیوك ناحیه‌در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله سنوردشدر جیحون ومرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیچه بلادی مشتملدر مشهور شهری ولوالج یوزایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده برشهردر ولوالش وولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع اولمشدر اول طاغی سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله دربوندن طالقان التی فرسخ یردر طالقان طایقان وطایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده نواحی بلخده طخارستاندن بربلده‌در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن برنهر آقار باغی وباغچه‌سی وطاغده قریه‌لری واردر اکثر خلقی حایکاردر میوه‌سی وغله‌سی چوق معمور ولایتدر راوان وسمنجان که‌سهبان دخی دیرلر برکوچك شهردر طرف شرقیسنده اوچ محله‌سی ومحکم قلعه‌سی ووافر باغلر وآقار صولری وار دربونده اوزم انجیر شفتالو فستق غایت خوب ووافر اولور دیو صاحب نزهه تحریر ایدر واسکلکند طاغلر اراسنده برکوچك قصبه‌در هلبك بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبك طاغده واقع اولمشدر بوطاغلر رود خشاب ایله رود بدخشان اراسنده‌دربوندن وافر صولر اقوب مداین اوکنده جمله‌سی جیحونه دوکلور منك هلبکدن بیوك برشهردر بنجهیردن برنهر کچوب چاریانه اورته سندن فراوه‌یه وهنده کیدر ذوالین وذراب بوایکی شهرك آب روانی وافر واشجاری منکا ثردر وخش بودخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن زماوراء نهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور

شرقنده

شرقی غرجستان واوج طرفی خراسان ایله محدود طاغستان بر ولایتدر سلفده عظیم معمور
قلعه لر وشهرلری قرا وضیاعی مشتمل ایدی صکره بر از خراب اولدی صعب قلعه لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام ونفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قلیل ازدر وبو برلک آب وهواسی لطیف میوه لری بی نظیر مزارع ومراتعی وکومش معدنلری
وافردر وطرفی غرجستانه بر طرفی هراته بر طرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانده
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتددر نزهه ده ایدر غور بر ولایتدر شهرنه اهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوز بش درجه عرضده اللی پاره قریه یی مشتملدر
حاصل غله و بر از میوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر و بعض کتبده بو مملکتک شهری غور
بدخشان اتما لندن اولوب هراة ایله غزنه آراسنده دوشر بر لطیف بلده در ناحیه سنه غوری
دیرلر دار ملکی فیروزکوه بر صعب ومتین قلعه و غور پادشاهلرینک تختی در پیروزکوه
معرفی در بو دیارک قلاع منیعه سندن بری دخی قلعه چینارکه دنیاده نظیری نادر بر حصاردر
بری دخی کردکوه در ردف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه لرندن
بر قصبه در مسالک بدخشان وغور بدخشاندن بلخه اون اوج منزل وقندس یدی منزل
وطالقان یدی منزل وجرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل و بلخ ایکی منزل
ماینی چولدر واندراب دورت منزل واسکمش نام قریه بر منزل خنجاندن کابل التی منزل
وبلخ التی منزل واندرآب شماله دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل وجرم دورت
منزل وقندس غربه یدی منزل مسافه در احوال ملوک شاهان بدخشان اسکندره
منسوب یخنورلردی نیجه ییلر حکومت اول سلسله ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج وباج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابوسعید کورکان
بدخشان اولکه سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال قصدنده اولدی انلرک آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار وقتل ایلدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوک خراسان نوابنه متعلق اولوب بالآخره عجم
شاهلری پنجه سنه دوشدی ملوک غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونک اعقابندن
تنسی نام کمسنه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنک منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زماننه کلنجه الرنده باقی ایدی بو سلسله دن فولاد ابو مسلم خروجنده حاکم ایدی
تختی هارون رشید زماننده وسوری صفاریه زماننده واوغلی محمد سلطان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابو علی وبونک برادرزاده سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنک ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جد سلاطین غوریه در
بونک اوغلی عزالدین حسینک یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقه
غوریه ده قطب الدین محمد بن عزالدین حسین که ملک جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب واردقلرنده تهمتله زهرلدی غوریلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت بو اولدی برادری سوری برینه کچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه بشیوز قرق دورتده الهکتوروب قتل ایتدی بهاالدین سام حسین برینه کچدی برادرلری انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات ایتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلند آوازه اولدی بو سلسله‌دن اول استقلال بولان بودر غزنه و بعض خراسانی الدی بشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین محمد برینه کچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه‌سی جنکنه کیدوب کندی قومی بیننده مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده‌سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی وعظیم الشان جهانداری ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب برادری شهاب الدین محمد برینه کچدی غزنه وهند وسند والیسی ایدی جلوسندن صکره غور وخراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث محمد برینه کچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام برینه کچمش ایدی خوارزمیاندن علاالدین اتسز غوره اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروزکوهی محاصره ایلدی الوب سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغوله جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت علمن قالدردیلر غیاث الدین برادر زاده‌لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملك مسعود بن فخر الدین پدری برینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد برینه کچدی فاضل ایدی امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه‌یی انك اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی بهاالدین سام برینه کچدی غزنه یه واروب ایلدوزله جنك ایتدی منهزم بامیانه کلدی برادری جلال الدین حکومتی بونك الندن الوب برینه کچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار ومقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوك کرت الغوریه بونلر غوریلرك اوچنجی طبقه‌سیدر اولی شمس الدین محمد کهین کهرکن الدین مرغنی نك دخترزاده‌سی ایدی اول ایسه غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار ایتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش طبع وعالی همت قوپوب نیجه فتحلر ایتدی یتمش التیده اجلی کلوب برینه اوغلی محمد کهین کچدی یدیوز بشده جیسار غورده وفات ایدوب اوغلی فخر الدین پادشاه اولوب برسنه‌دن زیاده سوردی اختیار الدین قلعه‌سنی بنا ایتدی کرت نامه‌یی ربیعی شاعر بونك نامنه نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین برینه کچوب یدیوز یکرمی طقوزده وفات ایدنجه سوردی خراسانده نیجه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین برسنه ودیکر اوغلی حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونك زماننده غوریلر امور مستولی اولدیلر

برادری

برادری معزالدین حسین یرینه گچوب متغلبه یی قهرایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعدالدین پیرعلی یرینه گچوب بونك
عصرنده تیمور ظهور ایتدی خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدی یوز سکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس ایتدی انده مقتول اولدیلر و بو طائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غورملوك خراسان تصرفنه گیروب شاهلرده قرار ایتدی

فصل ٢٩ در اقالیم کرمان وهرمز ولار یگرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در اماکرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعمور در حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس و بحر هرمز شرقنده ارض مکران شمالنده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقنده مفازهٔ مکران وشمالنده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز برالار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوز سکسن فرسخ تخمین اولنور معموردر لکن شهرلری پراوکنده در
اکثری ساحل وشدید الحرارت اولوب ربع مقداری یایلا در سیرکاندن حدود پارسه
یم شهرنه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزارعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسه مشهوردر
اکاسره عصرنده کرماندن التیوز بیوك محصول النوردی صکره برازاشاغی قودی کرمانك
دارملکی کواشیر نام شهردرکه بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یگرمی طقوز
بوچق درجه عرضده برشهر در قلعه سی اردشیر بن بابك آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده بر آتشکده بنا ایتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردرکه حجاج بونك فتحنه عسکر گوندروب میسر اولمدی صکره عمر بن عبدالعزیز
عهدنده فتح اولندی وفرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا ایتدی تورانشاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا ایتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بو شهرده مدفوندر بم طقسان
بش بوچق طول اوتوز بوچق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری وار درت یرده جمعه قلنور بازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صدقات
مسلمینانده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجار براوجوزلق
شهردر اسنی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بروقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامی ده بونك یری میشه زار ایدی عسکری
اسلام کسوب قریه لر ایتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونك صویی
دیورود دنیدر هواسی گرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده کرمان شهرلرینك اکبری بربلده در داخلنده
صو یوللری وار بنالری قبابدر قلت اخشابدن کارکیر ایدرلر جیرفتدن ایکی مرحله غربه
دوشر بونك بر محکم حصاری واردر هارون رشید ایامنده بنا اولنمشدر اسلامده کرمان
والیلری انده اوتوررلردی بو حصارك سکز قپوسی واردر باب بهار که میدان قپوسیدر
باب مرضی باب میمند که غرب قپوسیدر مغرب طرفنه آچیلور بونك طشره سی
برخرابه قصردر قصر حاجب دیرلر بو شهرك دیوانی ومکلف اسواقی واردر خلقی اکثر
غنی ومالدار تجاردر عورتلری غایت کوزل اولور هواسی کرمه مایل حاصلی غله وپنبه
ومیوه وخرمادر بونك خلقی اکثری محدث ایدی قرا ونواحیسی قپولردن ایچرولر نرماشیر
طقسان اوچ درجه طول اوتوزبر درجه عرضده مفازه کنارنده برشهردر بمدن برمرحله
غربه دوشر تاریخ کرمانده اردشیر بن بابك بنا ایتدی دیو یازار زرند سیرجاندن یکرمی طقوز
فرسخ یرده بربلده در بافد کرماندن برمنزل جنوبه سلفده بربلده ایدی حالا خرابه در
آثار سواری مزارع ومراتع وافرحصید کاه وچراگاهدر خبیص طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبر درجه عرضده کرمان ایله سجستان اراسنده مفازه کنارنده دوشر باغلی باغچه لی
خرما ومیوه وغله کافی هواسی کرم برشهردر طرف غربیسنده کوهدن بر نهر بو شهره
کلوب باغلرینی سیراب ایدر سجستان بمدن شرقه اون کونلك مسافه در بونك
سوری ایچنه یغمور یاغمز خاصه در دیو نهایت الارب ده روایت اولنور سیج نواحی کرماندن
سجستان سرحدنده برشهردر عمرو بن لیث بنا ایلدی بوکا قنطره کرمان دیرلر کبری
یوقدر مجرد بو ناحیه اولنور ده سیف جیصدن برمرحله شماله باغلی باغچه لی برقریه در هرمز
هرموزدخی دیرلر طقسان ایکی درجه طول ویکرمی التی بوچق درجه عرضده کرمان
اسکله سیدر خرماسی چوق شدید الحرارت یردر سابقا ساحلده ایدی تاتار خراب
ایتدکده اهلی اوکنده اولان جزیره یه کچوب انده تمکن ایتدیلر اول جزیره یه جرون
وزرون دیرلر اسکی هرمز غربیسنده بحر فارس بوغازندن ایچری قره دن اون ایکی
میل بعید واقع اولمشدر صویی عزیزدر کومرو نام اسکله دن کتوررلر زیرا جزیره ده
اولان صواجیدر کیش جزیره سی بونك غربنده بحردن اوچ یلکندر بو هرمزك بازاری طورد
ومجمع تجار بندر مشهوردر بو جزیره سوقنده عورت بازاری بسندیده واقع اولمشدر
وابتداء سوق ترك بازارینك باشیدر انده بالق ککنك فقراتندن طولی دورت ذراع برمیل
واردر اول بالغی قالقان مثللو بر جانور اولدوب طشره براقشدر دیرلر که انك یلان کبی
اینجه سوری قویروغی وار ایدی مزبور بالغك برطرفندن صوقوب برطرفندن
چقمش ایدی ترجمه ایتدیکمز کتابلردن تیاتروم کتابنده جوانس ایدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بر یوقدر رطبلی صویی وذخیره سی قلت اوزره در لکن جمله لوازمی طشره دن
کتوررلر بونك اطرافنده اوچ منزل قدر یرده صدف صید اولنور مغاص لؤلؤ در انده چقان انجو سائر
یرلر.

بر انجوسندن بیوك ولطیف ذی قیمتدر میلاد عیشی نك بیك بشیوز النی سنه سنده
فرانسس کوس وال بوکرك نام پورتقال قپودانی بو شهری الوب اهلنه اغر جزیه وضع اتدی
صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط اتدی
کتاب مزبورده تصویر اولندوغی اوزره مکلف قلعه سی واردر هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا
اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب هرمز تسمیه ایلدی خلقی چون دزدان ومفسدان
تعدیسندن امین اولمدیلر اول دیارحاکمی ملك قطب الدین بندر جرونی وطن اتخاذ ایدوب
سائر خلقی اندن کوچدیلر اما مجمع الانساب ده امیر محمود قوللرندن ایاز بندر جرونی دار ملك
قلدی دیو یازار صکره سلطان شهاب الدین بن سفر شاه عصرنده فرنك الدی و بو طریقله
ظفر بولدی که مزبور شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب اعیاندن
درویش نور الدین نصیحت اتدکجه دکلدی پس خلقدن بر طائفه کووه یه واروب
فرنکی دعوت اتدیلر انلر دخی جانته منت بیلوب کیلر ایله کلدیلر وجزیره یه مستولی
اولوب استکان قلعه بنا اتدیلر اهل هرمز جنکلر اتدیلر مفید اولمدی پس اطه دن علاقه یی
کسدیلر بندر کشمیره کتدیلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ایلچی کوندروب صلح ایلدی شول شرط ایله الناس کمرکلری بی هرمز حاکمنه ویره اوچی
فرنك اله بو زمان بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر وایکی اوج
درجه طول ویکرمی یدی یکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرمو وکورستان وشحنب ودشتبر ومنوکان وکوجرد وروسان
وبندر ابراهیمی وقریه کوه مبارك وکت وباشلك وتنکه وتیس وماسکان وچکینو
وماهان رودبار طقسان اوچ طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادر که عرب ساکن
اولور حاکم کرمانه گاه اطاعت وگاه عصیان ایدر دریای بر شعب معموردر قریه لری
وبستانلری ومسیره لری واردر میناب طقسان اوچ درجه طول یکرمی سکز بوچق
عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران ارسنده دوشر مابین اوز مرحله در مملکت لار هرمزدن
غرب وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه دوشر بر مملکتدر مستقل ملکی واردر
حدودی غربنده بحر فارس سواحل وبنادری شمالنده فارس شرقنده بعض فارس وکرمان
جنوبنده بریه هرمز وکرمان ایله محدوددر دار ملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله یرده بر شهر معظمدر لارك هواسی
غایت کرم اولوب مردلره ایو دکلدر لکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وسکر
ونارنج اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام ونیک مزاج ونیراندازدر اما عورتلری غریب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولور وبونده رشته علتی چوقدر آب وهواسنك عفونتندنه
اولور زیرا آقر صوی ازدر واسع وعمیق صو مخزنلری واردر قرق کون قدر اندن بغمور یاغوب اطراف
وجوانبدن برکه لر طولر والتی آی قدر زمان شهرلو اول صودن ایچرلر وسبب مرض رشته

اولوردریایه بوندن یدی سکز کونلک وار یاور توابعی بونلردر درپز کوزل معناسنه طقسان
بر طول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لار ایکی مرحله غرب وجنوبه
و رمایکان بر منزل شرقه دوشر رمایکان درپز وتارم قربنده ایکی ساعتلک یرده برشهردر
مرغ و پوهان دخی بوندن بر جانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول و یکرمی
طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم و تزرك بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك
اوزره ایکی شهردر تزرك شرقی وتارم غربی مابین نصف مرحله ایکیسی دخی درپز شرقنده
وتارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك یکن پوهان
ایله تزرك تارم اراسنده در پنج بینی دخی دیرلر رمایکاندن بر مرحله جنوبه وکهره دن شماله
دوشر برشهردر کهره بیمنددن غرب وجنوبه بر مرحله یرده برشهردر بیمند طقسان
بجوغه قریب طول و یکرمی طقوز عرضده بر بلده در دنکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز
عرضده بر بلده در دست کرد طول وعرضده سابقدن بر درجه نقصان اوزره بر بلده در
کاکلاردن ایکی مرحله یرده انج ایله لار ارسنده برشهردر آقار صوبی واردر خورلار شرقیسنده
دست پر وبینی ارسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر
سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد خور طول وعرضده متقارب سرحدلار
برشهردر تزرك وتارم وبینی ارسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کارنده برشهردر
بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج بان حصاری واردر قلعه
مرجان قلعه کرز قلعه نوقلعه میمون شهر بابا بیرام انلردن در جزیره اندراوی بحر
فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه
دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولو در قیس ایله
سیراف ارسنده دیو بازاریری دخی برجزیره صغیره در بونك شمالنه دوشر ایکیسی
دخی کناره قریبدر جبال کرمان وهرمزولارده نیجه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمان
دیارینك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت ورودان وکوهستان
ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه
بوطاغلرك اتکنده مغوث ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع
ونخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار ندکلو خرما دوشر رسه ارالرنده الق عاردر
فقرا دوشر ر وبونلر کسه یی انجمزلر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشراردر بونلردن
هرکر وهك رئیسی واردر پیاده یوله اینزلر حد فارس وسیستانه وارنجه کزوب یول کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بارز کرمان یایلاقیدر و بونده کومش معدنی اولور جبل قفصده
دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصفر
معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردر که جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی
مرحله ممتد اولورلر پرنعمت کویلر ومسیره لر چوقدر نهر دریای هنجاندن کلوب غایت

190

تندوتیز آقار تخمیناً یکرمی دکرمن یورود روچد ویرمز کرمانده بندن غیری بیوك نهر یوقدر
بوندهکی یوریز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهویه ایکی منزل اندن حسن آباده
ورستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه وهمده دورت فرسخ همددن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه بر مرحله در سیرجاندن رباط مشرفه ایکی مرحله اماسدن رودانه
بر مرحله سیرجاندن. بم یولیله شارستانه بر مرحله منازل بونلردر سیماب رود ۱ بهسان ۱
جبان ۱ عبیرا ۱ کرعون ۱ راسن شارستان ۱ اندن جیرفته صاغه دونر قریه کوز ۱
جیرفت ۱ سیرکاندن تاخت ۲ جبر ۱ کوه نقره ۱ سیرکاندن زرند ۲ وردشیر ۲
خمرود ۱ زرندبوندن بیابان برکری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ۱ بهرج ۱ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ۱ مغون ۲ ولاشکرد ۱ سورقان امورقان ۱ جروان برفرسخ
کسیتان ۱ روبین ۱ نارم ۱ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ۱ اندن صوله کومین ۱ نهر
ربکان ۱ میوه جان ۱ هرمز ۱ کاربحی ده اسکلهسی ۱ سیرجاندن شیرازه التمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ۱ دشت بر ۱ خور ۱ بیتی ۱ سیرجان ۱ کوجرودن
جیرفته جناب چکینوکه هرمزدندر ۱ منوکان ۱ روبار ۱ جیرفت ۱ هرمز اسکلهسی کرودن
لار شهری دورت بش منزل خرابه درجایجا خانلر وبرکهلر واردر ولاردن کاردریام وهم نام قریه
۱ غمنده ۱ کره ۱ کیل ۱ بونلر قریه لردر کازرون ۱ کاربحی ۲ هرمزدن دیول سنده
بندرابرهیم ۱ کوه مبارك ۱ جاشك ۱ تیز ۲ تنك ۲ پوزم ۲ کوادر ۶ کلمت ۳ بارو ۶ دیول ۹
بر روایتده کوادردن دیول بش مرحله در احوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دارملکی اولان سیرجانی الدی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهل صاحدن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلقی کیلر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضی کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس وکرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلر وآل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی کاه ملوك اطراف دخل وتعرض اوزن اولوب
بالاخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بربهادر کمسه ایدی آقاقره ارسلان دخی دیرلردی دورتیوز اوتوز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب البارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی ومستقل
اولوب شیرازی دیلمیلردن الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار ومقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغل سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه چقوب دورتیوز یتمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبهیی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضهدن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه چقوب ملکشاه
زوجهسی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورتیوزسکسن سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان شاه بن کرمانشاه و بونك اوغلی مغیث الدین محمد بونك اوغلی محی الدین طغرل بعده ارسلانشاه بن طغرل و برادری بهرامشاه بن طغرل و تورانشاه بن طغرل بو ترتیب اوزره پادشاه اولدیلر بونلك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بیك خلق کرمانه کلوب مستولی اولدیلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ایتمش ایدی تمکن بولمیوب سیستانه کیتدی و بشیوز سکسن اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده منقرض اولدی حکام متفرقه سلجوقیلردن صکره غز طائفه سندن و امراء خوارزمیاندن ملك دینار و فرخشاه و نظام الدین محمود و عماد الدین محمد و بغایکتن و رضی الدین نیشابوری و اتابك نصرة الدین و قوام الدین و اختیار الدین التیوز یکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایلدیلر صکره قره ختاییلره انتقال ایلدی دولت آل براق قره ختاییلردن مزبور براق سلطان محمد خوارزمشاهه کلوب حاجب بعده کرمانه والی و نائب اولمشیدی جنکیز خان غلبه سنده استقلال اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد و مبارك خواجه و سلطان حجاج و پادشاه خاتون و جلال الدین سیورغتمش و مظفر الدین محمد و قطب الدین شاه جهان یدی یوز دورت سنه سنه کلنجه دولت سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت آخره ویرلکله بونلر منقرض اولدیلر بونلردن صکره کرمانده مستقل دولت ظهور ایتمیوب ملوك عراق و فرس طرفندن وکیللر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین هرمز سلغه هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فترتنده آل براق استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین محمود قلهاتی التیوز قرق یدیده خروج ایدوب هرمزه و جزایر بحر فارسه مستولی اولدی کندودن صکره اوغلی نصرة و مسعود و غلامی آیاز ضبط ایلدیلر یدی یوز اون برده کردانشاه و اولادینه دولت انتقال ایلدی تاریخ مزبورده آیاز وفات ایدوب مزبور یرینه کچدی صکره اوغلی قطب الدین تهمن و تورانشاه و محمد شاه و سیف الدین فیروزشاه و تورانشاه و شهاب الدین و سلغرشاه و تورانشاه و سلغرشاه بو ترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور سلغرزماننده پورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی ییلیدر صکره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بوذکله صلح ایلدی و اولادی بیك حدودینه کلنجه حاکم نامنه کچندیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی اولدی و جزیره یی پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط ایلدی سلاطین لار بونلر کیخسرو پهلوانلردن اولان کرکین میلاد اولادیدر دیو یازیلور انلردن اول اسلامه کلن جلال الدین ایرج بن کرکین درکه عمر بن عبد العزیز عصرنده اسلامی قبول ایلدی و سلسله سندن قطب الدین مؤید بشیوز طقساننده پادشاه اولوب وفاتندن صکره اولادی بو ترتیب اوزره یرینه کچدیلر مظفر الدین کالنجار مؤید ثانی و علاء الملك و کالنجار ثانی و حاجی

سیف

صیف الدین وحاجی علاء الملک وحاجی مبارز الدین وقطب الدین مینشر وجهانشاه وعلاء الملک وهرون و محمد وانوشروان که شاه عادل دیمکله مشهور ایدی طقوز یوز قرق سکز ده بر مجنون شهید ایتدی یرینه عمی زاده سی ابراهیم خان جلوس ایدوب بیک حدودینه کلنجه سوردی صکره لار حکومتی دخی عجم شاهلرینه انتقال ایلدی فصل ٣٠ در اقلیم فارس اوتوزنجی فصل آسیانک مشهور اولکه سی اولان بلاد فارسده در بو اقلیم فارس بن ناسور بن سام اسمیله تسمیه اولندوغی منقولدر پارسدن معربدر حدودی غربده خوزستان و بعض سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس وهرمز شمالده بلاد جبل وخراسان ایله فارس اراسنده اولان مفازه که نهایتی اصفهان کارلری در شرقده کرمان وسجستان بونک شکلی مربعه قریبدر چوق شهرلری وقریه لری مشتمل اولوب بو کتابده انجق جمعه قلنوب شهر وقصبه اطلاق اولنانلری یازلمشدر بو اقلیمک مدحنده حمد الله ایدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اکرم بیورمشلردر ان الله اختار من خلقه من العرب قریشا ومن العجم فارسا اول اجلدن اولرک خلقنه اخیار فارس دیرلر و معجم البلدانده ابعد الناس الی الاسلام الروم ولو کان الاسلام معلقا بالثریا لتناوله فارس حدیثی دخی مرویدر تقسیم دیار فارس ایکی قسمدر جنوبیه وشمالیه سی کوهستاندر زمه ده بری وبحری ایکی قسم قلنوب ولایت بر سلفده بش کوره یه تقسیم اولنوردی اردشیر خوره ١ اصطخر ٢ داراجرد ٣ شاپورخون ٤ قبادخون ٥ بونلرک هر بری نیچه ولایت وشهری مشتمل ایدی بو جمله نک مسافه عرضی یوزاللی فرسخ وطولی یزددن جونه وارنجه اوچیوز یکرمی فرسخدر قبایل فارس اول دیار اصطلاحنده قبیله یه زم دیرلر نلردر زم جیلویه بوکا زم میحان دخی دیرلر زم احمد بن اللیث زم لوایحان دخی تسمیه اولنور زم احمد بن صالح زم شهری بوکا زم بازیحان دخی دیرلر زم احمد بن حسین بوکا زم کارما دخی دیرلر زم اردشیر فارسده کرد حومه لری چوقدر دیرلر که بشیوز بیک قدر خانه دن زیاده اهل خباوار در که قشلاق و یلاقه چراکاه ایله کوچرلر ایچلرنده توابع ولواحق ایکیوز آدم اولور خانه چوقدر ممالک سلفده دار الملک فارس اصطخر اولمغله انک کوره سی سائرلردن مقدم ایدی اما شمدی شیراز دار ملک اولمغله حمد الله انک کوره سنی مقدم ذکر ایلدی کوره اردشیر خون اول آکاسره اولان اردشیر بن بابکه منسوبدر بو ناحیه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شیراز پای تخت اقلیم فارس بر شهر معتبر و مشهوردر اولوب سکسن سکز بچوق درجه طول یکرمی طقوز بچوق درجه عرضده صوی وافر باغی باغچه سی متکاثر بلده اسلامیه در حجاجک ابن عمی محمد بن قاسم بن عقیل تمش التی تاریخنده بنا ایتدی هراو نک بستانی واقارصوی واردر لکن یوللری تنک وملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بو مرتبه معمور اولمشیدی که عسکری مکان بولامیوب شهرک قبله طرفنده قنا خسرو کردنام بر قصبه احداث ایدوب عسکری انده ساکن اولدی اول قصبه دن یکرمی بیک دینار محصول النوردی اما شمدی خرابه در شیرازک اول زمان سوری یوغیدی عضد الدوله

اوغل صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم بر بارو چکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب النیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولمجق شرف الدین محمود
شاه دخی تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیراز اون یدی
محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب فنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر درب تستر درب بنداستانه درب غسان درب سلم درب کوار درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقپوسنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بوشهرك هواسی خوب وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواق ریاحیندن خالی دکلدر
محکم صویوللری بیلك بری کاریزدر کا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
برقاج قناة دخی واردر هرکز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جویدن کلور رودباردکوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدر وبحیره یه کیدر بوشهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعار ماکولات یوقاری اولور میوه سندن مشقالی اوزومی غایت ایو نارکدر
وسرو اغاجی انده زیاده نمود ارو قوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی وشافعی ایدی
حالا اکثری شیعی در ومعمول اکثری غربادر سلفده بوشهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
آکا بناء برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بناسیدر هرکز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی ومسجد سنقر وغیری جامعلر وخانقاهلری ومدارس
وعضد الدوله نك دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر وبوشهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی ومحمد بن موسی کاظم وقبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزاری مشهوردر شیرازك برقاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیرهٔ
شاجهان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخدر قریب باغ وباغچه در وشیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر برچشمه واردر صویی مسهل ونوادردن فصلنده برقاج بیك
ادم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون اوتوررلر وصویندن ایچرلر ایچرکن اسفل یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلرسه تحمل ایلمز ویورك
مثیشر که انسانی هلاك ایدر امر غریبدر وبونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دورتیوز اللی بیك دیناردن وجمله فارس بوکتابده بوکوربلك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کادریاده کرمسیر برقاج ناحیه در بعضنه سیف
ابن زهیر وبعضنه سیف عماره دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصل غله وخرمادن
غیری نسنه دکلدر ویکا سیف البحر دیرلر وحوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن
اشاغی برکوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول ویکرمی طقوز عرضده دوشر اسی
یردر بوشکامات اول حوالی ده برقاج ناحیه وقریه لردر شدید الحران وغله سی وخرماسی

چوق

چوق اولور توج بناسی طبندن بر خرابه شهر در حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنابه دن اون ایکی فرسخ یرده در توه وتوزدنی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
یاندن بر نهر اقار خیر هواسی معتدل بر شهر وسطدر صوبی لطیف زمینی منبت ساحل
ویابلا میوه سی اولور دیردیر محکم قلعه سی واردر صحرا سنده کوهی ودشتی نخجیرلر کزر جزیره
بر کرمسیر ناحیه در خرماسی وافر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لر کیمی کرمسیر وکیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصل غله
وپنبه ومیوه وچاتوك در سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلده متوسطه در اقار صویی و بستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی وافر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول ویکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینك اعظمی ومشهوری بر بندر شهردر شیرازدن التمش اوچ فرسخ جنوبه دوشر
مفازه جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك زرعی ونه خرجی واردر یعنی اکین و بساتین واشجاری
وصاغلو حیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولری بعض تاجر اولورکه اوتوز بیك دینار دن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکبار دن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغمور دن صهر یجلر در ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرك صوینی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور وموز بو
طاغدن میوه لو یردر نحاتدن ابو سعید سیرافی بو شهره نسبت اولنور نجیرم کار بحرده
سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور صیمکان بر لطیف شهر و عجایبدن یردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بوکوپرودن یوقاریسی یایلاد رجوز
وچنار امثالی اشجار اولور واشاغیسی کرمسیر در نارنج وترنج امثالی اغاجلر بیتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صو قاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیرازدن قربنده بر مشهور بلده در جور دنی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیده بنوب کنسه عضد کوره کتدی دیرلردی
کورانیسه قبر معناسنه در یعنی کریه کوروب تغییر اتدی مدینه ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر اما بعض نسخه ده فیروزشاه ثانی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی وکون اردشیره سلفده کور فیروزآباد دیرلردی بر شهر قدیم محکم سوری واردر
آب بارده یرلر بر صو طاغدن کلوب بونك کارندن پر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صونك ایاغنی طاغلر طرفنده بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صوینی اقتدی و بر شهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ
وبستان تماشا کاهدر ماء وردی لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

یکرمی دورت فرسخ یردر هواسی کرم ومتعفن در کازرین رای مهمله نك تقدیمی وکسر زا ایله
سکسن طقوز بوچق طول ویکرمی سکز بچق عرضده بحره قریب بر بلدهٔ صغیره در کهنه
حصاری واروشی واردر هواسی کرم آب مکان کازرنده در بونك قرشنده فیروزآباد بر کوچك شهردر
هوسی اسی خرماسی وافر صویی نهر منزوردندر کوار بر کوچك مفرح شهردر لکن هواسی کرمه
مایل قریه لری ومزارعی غله سی ومیوه سی چوق یردر اکثر حوایج شیرازبندن کلور لطیف اثاری
وبادامی اولور صحراسنده نجه جیوی فراوانده نهایت خلقی کثیف طبع اکثر اجلاف درخطه سنان
ساحل دریاده طولی عرضی اوتوز فرسخ بیابان وصوسز یردر برقاچ پاره قریه یی مشتمل
ترابی غایت منبت یردر اکر بهار وکوز فصلنده یغمور یاغرسه بر من تخم اکن بیك من محصول ویرر
یغمزسه تخم بیله حاصل اولماز میمند بوکون ده بر کوچك شهردر هواسی کرم غله وخرما وانکوری
وهر میوه سی وافر اولوب اکثر خلقی پیشه وردر شیرازدن جنوبه وجوردن ایکی مرحله
شرقه دوشر قلعهٔ نیو شیرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه یالکز بر طاغك بر حصاردر انجنده
برچشمه سی وپای حصارده دخی برچشمه سی واردر حوالیٔ قلعه بر کوناك یول معمور وعلفزاردر
کوی اصطخر بر اولکهٔ قدیمه در نزهه ده ایدر اقالیم فارسده اصطخردن اول هیچ عمارت یوغیدی
طولا یزددن هزار درخته وارنجه وعرضا قهستاندن سرده وارنجه بلاد بوکوره یه تابعدر
اصطخر شهری سکسن سکز بچق درجه طول واوتوز درجه عرضده بردوز اووه ده واقع بر
بلدهٔ قدیمه در سلفده دار ملك فارس اولمغله انده قدمانك ابنیهٔ عظیمه اثاری هنوز باقیدر
اردشیر دار ملکی بوندن جوره نقل ایلدی دیرلر کیومرث اصطخر نام اوغلنه یاپوب
هوشنك زمانده قلدی وجمشید اتمام ایوب شهر ایتدردی اون فرسخ عرضی واون دورت فرسخ
طولی وار ایدی ایچنده نیجه عمارت وزراعت وقریه لری واوچ محکم حصار که هر بری بر طاغ
اوزرنده ایدی بری اصطخر وبری شکسته وبری شیکران تسمیه اولنوب بونلره اوچ کنبد
دیرلردی فارسنامه دن منقولدرکه فارسده بوندن قدیم بنا یوقدر درکبی بر زمینی واردر
بو طرفی صحرادر یغمور یاغدقده صو ارکلردی عضد الدوله اول طرفی بند ایدوب اون
یدی پایه بر حوض عظیم یاپدردی اوزرینی ستونلر ایله مسقف اتدردی بویورکه نك صویی
بیك آدمه برسنه یتردی وبالجمله استحکامده بو شهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش
ایدی لکن حالا نه قلعه سی ونه واروشی واردر حصار کبی متین بنالو اولرودروازه لردر
جمشید اصطخرده پای کوهده سیاه سنك خارادن بر سرای مربع طرح وبنا ایلدی
برجانبی کوهه متصل واوچ طرفی صحرایه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدی وایکی
طرفندن نردبانله چیقلور ایدی بو بناده سنك سیاهدن مدور ومربع ستونلر که هر بری
یوز بیك بطمان چکر وپاره سی امساك دم ایدر برمعتبر حجر ایدی صورت براق
وجمشید تصویر اولنمش ایدی وطاغدن بر کرمابه کلوب سنك تراشیده دلکندن
اول سرایه اقار ایدی وطاغ باشنده عظیم مغاره لر که عوام آکا زندان باد دیرلردی ظهور
اسلامده

اسلامدن چون اهل اصطخر برقاچ دفعه نقض عهد ایتدیلر مسلمانلر انلری قتل وشهری تخریب
ایتمشلر ایدی صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشکر چکوب بقیه سنی دخی خراب ایتدی
انجق بر مختصر قصبه قالوب خرابه لر میاننده عمارت جمشیدی توتیای هندی مثابه سنده
اولدی حالا درکارکه اول عمارتدن قالمشدر قرق مناره دیرلر واول ستونلر حقنده سوز
چوقدر کیمی همای بنت بهمن خانه سی ایدی کیمی مسجد سلیمان علیه السلام ایدی دیو نقل
ایدر اول خانه صکره مسجد اولمق جائزدر غله سی واوزومی ایو اولور لطیف وشیرین
الماسی مشهوردر نصفی لذیذ ونصفی مغشوش اولور لکن بونک هواسی وخامت اوزره در
وصویی دخی بر نیچه تارلالر ینه اوغرامغله صحیح دکلدر ابرقوه فتح همزه وبا ایله طاغ اوزرنده بر
کوه معربیدر وبو درکوه دخی دیرلر سکسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرض ده
یزده قریب بر بلده در بونده هیچ اشجار اولماز اما نعمتی فراواندر دیرلرکه بونک سوری داخلنه
مطر نازل اولماز الا نادرا اینرا کثر اطرافنه یاغار سلفده طاغ باشنده ایدی صکره اشاغی
دوزده بنا اولنوب اسمی اکا اطلاق اولندی ایلی کارزدن وهواسی معتدلدر برنجی وغله
وپنبه سی ایو اولور اوده یهود قومندن کیمسه قرق کوندن زیاده طورامز طاووس الحرمین
مزاری اندز یارتکاه اولوب اوزری سقف قبول ایتمز اکر سایه بان دخی قورواسه
یقیلور دیو حمدالله نقل ایدر بونک توابعندن مراغه ده عظیم سرو اغاجلری اولور بر
مرتبه که کشمیر وبلخ سرولرینه غالبدر دیوا برقوهک حقوق دیوانیه سی یوز قرق بیک
دورتیوز دینار ایدی ناحیه بردکون اصطرک اکثر نواحیسی درانده جمع قلنور کنه ومیبن
نام ایکی قصبه واردر مفازه کنارنده دوشرکنه میوه لو بردر اصفهانه بوندن میوه کتورورلر
وناحیه خوماقانک قصبه سی مسکن تسمیه اولنور اسفندان بر کوچک شهردر حصاری
واردر قربنده قستان بر بیوک قریه ویایلا در طاغنده اولان عظیم ومحکم مغاره یی کاه پناه
ایدرلر اقلید بر شهر صغیر ومعرب کلید در اقاریونی وحصاری واردر هواسی معتدل
میوه انواعی وغله سی وافر اولور سرمق جرمق دخی دیرلر معرب سورمه در اقلیده قریب
لکن اندن مفرح وشیرین بر قصبه در مفازه کنارنده ضیاع وقرادن چوق توابعی واردر بیضا
سکسن سکز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحیه سنک اعظم شهریدر
شیرازدن سکز فرسنخ بردو زاوواده واقع اولمشدر حصارینک بناسی کشتاسب بن
لهراسب کیانی یه نسبت اولنور بیاض طاشدن یاپلمغله بیضا دیرلر صاحب نزهه
قولنجه ترابی بیاض اولدوغندن دیرلر اسم قدیمی نشانکدر هواسی معتدل آب روانی
وغله سی ومیوه سی وافر بردر طولا وعرضا اون فرسخ مسافه مرغزاری واردر شهردن
اوچ فرسخ یرده لطیف صولی اقر چمنزار یرلردر هفت اقلیمده بونک اوزومنک هر دانه سی
اون مثقال کلور لکن حالا خرابه یوز طوتمشدر دیو یازار بو شهردن نیچه فضلا
ظهور ایتدی قاضی ناصرالدین عبدالله بن محمد مفسر وحسین بن منصور

حلاج وغیری نهر آب روانی وافر غله وانکوری چوق وهواسی معتدل برکوچك شهردر
صویی رودکرم دن کلور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك بشیوز دینار در جرما اول
حوالی ده بر خوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر کوچك شهردر محکم قلعه سی
واردر بونك صویی آب کرددن بند ایله آیریلوب ناحیه سنی سقی ایدر حقوق دیوانیه سی
اللی ایکی بیك بشیوز دینار در حصار بنك صویی صهر یجدر صاحة حاصلی غله ومیوه
برکوچك شهردر بونده معدن پولاد واردر کامفیروز صوکارنده بر ناحیه در عظیم اورمانلغی
وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور کیش وفارون ایکی شهردر آب روانی
واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده مجیری حددر
مابین میان کوهستانده کوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا برکوچك شهردر
غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثردزداندر بونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی
کاظم یاتر بو شهر مستقل برعمل مجرددر یزدخورکه یزددیرلر سکسن طقوز درجه طوله
واوتوز ایکی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بر بلدهٔ صغیره در
زمعه ده قریه یازار ویایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدیر ویزد شهرنی ذکر
اولنان طول وعرضده عراق عجمدن بر تومن عد ایدوب دیمشدر کتب قدیمه ده شهر
مزبور کرهٔ اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن
کاریز ارکجر خلقی اندن حوضلر وسردابلر اتمشلردر حاصلی غله وپنبه ومیوه وابریشم
اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بو شهر خلقی اکثر سست طبع اولوب ایچلرنده
ازکیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یکرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایدر
تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله کرمان اراسنده دوشر باشقه
ولایتدر دیو ذکر ایدر هفت اقلیمده یزد عورتلری کوزل وصبیح اولوب باغات دلفریب وعمارات
پرزینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت که یزد مسیره لرینك ایوسی در قوابلدن چوق کیسمه
کارکاه هرات ایله بقی عیار ایدرلر اماهر برینك خاصه سی واردرکه آخرده یوقدر یزددن
دورت فرسنخ یرده ایکی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلر وخوش آینده باغلری
وباغچه لری مشتملدر اورته سندن بر نهر اقار لکن اکثرا وقاتده قورور اگر بو نهر کسیلمسه
روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایکی طرفی ایکی محله در برینه کرمسیر وبرینه
سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی بر مرتبه درکه کرمسیر محله نك مزروعاتی اول برندن
یکرمی کون مقدم ایریشور بو شهرك متاعی اکثرا قمشه واشربه در فضلادن شرف الدین
علی یزدی وقاضی کمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبد الله بو شهره منسوبلردر
کرهٔ دارابجرد داراب بن بهمن بن اسفندیارکیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری ولایتك
اکثری بو کوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه اولاشر بو واسع
خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن ایدی صکره یکرمی التی تومن
التی

194

التی تومن والتی بو زیك دینار ایدی هفت اقلیم صاحبی ایدر فارس سلفنه بش کون ایدی
مالا اون بلوکدر اول بلوکلرك بیوکی شبانکاره بلوکیدر رودارملکی دارابکرددر دارابجرد که دار
ابکرده معربیدر طقسان بر درجه طول ویکرمی طقوز بجق درجه عرضده بر دوز اووادە
بربلده و قلعه در وسط بلدده قبه مثال بر دپه واقع اولوب قلعه مدور اول دپه اوزرنده
یاپلمشدر شهر مزبور کویا که پرکار ایله چورلمش مدور ایدی و حصارك بر آب عظیم خندق
وار ایدی صکره خراب وتکرار بنا اولندی دورت قپوسی واردر دوری بر فرسخ تخمین
اولنور بو شهرك ایکی قپولی بدستانی واردر هواسی کرمسیردر غله ومیوه وخرماسی
اولور واطرافی اشجار سایه کستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرینه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنی وموميا وزیبق معدنلری واردر بعض شیراز
اللی فرسخ یردر فارس فتحنه چوق سعی وکوشش ایدن دحیة الکلبی قبری بو شهرده در
بو موميا ذکر اولنان طاغده بر شکافده حاصل اولور قطرات ندرغایت عزیز ونفیس دوا اولمغله
ملك روم طین مختوم ایله افتخار ایتدکلری کبی ملوك فرس دخی بو موميا ایله افتخار ایدرلر
سنه ده یکرمی مثقال انجق حاصل اولور اول دخی سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده
مسطور اولدوغی اوزره بو معدن فریدونك عهدنده بو طریق ایله بولندی که اول یرلی بر صیاد
بر کیکی کوهی که شکسته ایدی اردنجه صوروب طاغ شکافنه کیردی متواری اولدی
اتفاق اول شکافدن صو طملردی کیکی اندن ایچوب درست اولدی صباح صیادانی
صید ایدوب فریدونه کتوردی وصودن خبر ویردی فریدون بر مرغك ایاغنی قیروب اول
صودن ایچردی ایو اولدقده حیز ضبطنه کتوردی بو زمانه کلنجه مضبوطدر بر عملی موميا
دخی واردر که بر سرخ موی اوغلانی اوتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب آدم صفاجق قدر بر
ظرف سنکینك ایچنی عسل ایله طولدروب مزبور شخصی عسله قورلر واغزینی محکم بند
ایدرلر بر مدت تدنصکره موميا اولور احسن التقاسیمده ایدر بو شهرك وسطنده قبه موميا
وبر دپه واردر که مسجد وجامع وبعض اسواق انده در قبه موميالك قپوسنی دمردن اولوب
یکجیلری واردر مهر وماه ده عامل شهر وقاضی وعدول کلوب قپویی اچارلر بر عریان کسنه
کیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولماز بر ظرفه قیوب مهرلر وولایت حاکمنه کوندررلر و بو قسم
کاینیدن بکد جهرم سکسن طقوز طول ویکرمی سکز عرضده بر بلده در بهمن بن اسفندیار
بنا ایلدی کاریزلرده آب روانی واردر غله ومیوه وپنبه سی اولور وهواسی کرم یردر بوکا قریب
بش فرسخ یرده خرشه نام بر متین قلعه بر کوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسی معتدل وکرمه
مائلدر حجاجك برادری طرفندن جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایلمشدر صکره بو حصان
اعتماد ایله عاصی اولدی قلعه سمیران ابراهستان ولایتندن جریم ابی احمدده بر قلعه در
خلقی سلاح دوز ودزد اولوب پیاده یول کسرلر هواسی کرم وصو بی صهریجدر مزبور ولایت
غله وخرمایری در لکن اردشیر خوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع

اون فرسخ یردر جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر و یانندن نهر صغیر
بکر یامغی واردر فسا بساذنجی دیرلر فتح نا ایله و یا ایله و سین ایله استعمال ایدرلر سکسن طقوز
طول و یکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحیه سنك اك بیوك شهری شیراز قدر بر
بلده در بناسنك اکثری آغاچلری سرو اولوب هواسی کرم معتدلدر تمر ایله جوز و ترنج جمع
اولور شیرازدن یکرمی یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونك بناسی اولا طهمورثه صکره
کشتاسب کیانی یه و بهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزاد مردان حجاج امری ایله
دیوری مشکله قودی صکره خراب اولمشیدی اتابك جاولی تجدید ایتدی اتمال و نواحیسی
چوق صولی نهردکل قنواتده جاریدر و کانسبتده فسوی دیرلر اهل فارس بسا سیری
استعمال ایدرلر ایچ معرب ایکدر نزهه ده شبانکاره دار الملکی اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه عرضده شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر بر شهردر
بی نظیر باغلری اولور سلفده بر قریه ایدی سلجوقیلر عهدنده آل حسنویه انی طائع باشنه
چیقاروب قلعه مثال ایتدیلر علامه قاضی عضد الدین بو بلده دندر زرکان بو قلعه
اشاغیسنده هواسی معتدل بر قصبه در لکن صوبی ایو دکلدر غله و پنبه و خرماسی ایو و وافر
اولور اصطهبانات بر درخت هواسی معتدل بر شهردر شبانکاره لردن اتابك جاولی یه کلنجه
صلاحقه خراب ایتمشلر ایدی صکره معمور اولدی برك طقسان درجه اللی دقیقه طول
و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر شهردر نیز ایله دارابجرد اراسنه دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قریبدر و محکم قلعه سی واردر غله سی و خرماسی وافر اولور و بو سرحد کرماندر
دیوریز کسر نونله طقسان درجه طول و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر بر شهر
کبیر و قلعه در شیرازدن بش مرحله شرقه دوشر یزددن بش مرحله شماله در اشته
معادنی پولاد و انواع سلاح و آلات حدید اولوب هواسی کرمه مائل و کشمشی چوقدر رحمه الله
لار اولکه سی شبانکاره دن عد ایدوب اجمال اوزره یازمشدرز مقدما مفصل بیان ایتمکله
اعاده یه حاجت یوقدر کوره شاپور خوره شاپور بن اردشیره منسوبدر سابقا ایالتك
بیوك شهری شاپور ایدی حالا کازرون در سکسن یدی بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه
عرضده آب و هواسی صحیح ترابی منبت بر شهر عظیمدر بردوز اوواده اکثر دوری و جامعی
بر یوکسك دپه اوزرنده اسواق و قصور تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریایه ایکی کونده
واریلور بونك ابنیه سی طاش و کرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروز بن یزدکرد شهر
ایلدی و اوغلی قباد عمارتن ارتردی حالا شهرلکی پراکنده و متفرقدر لکن معتبر و محکم
عالی کوشکلری و سرایلری واردر که هر بری بر قلعه یه بکزر هواسی کرم و صوبی اوچ قریه یه
منسوب اوچ کاریزدندر ساحل میوه سنك انواعی نارنج و ترنج و لیمون اولور و بر نوع خرماکی
خنلان دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه و قماشی و کتان بزی بوندن اطراف و اکنافه کیدر
و چوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم دیرلر و بر نیجه اکابر مزارلری واردر نواحیسی و توابعی
وافر

واقع شهردر بشاور اصلنده بنا شاپور ایدی مرور ایامله تخفیف اولنوب بشاور دینلدی
سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز درجه عرضده بر شهردر طهمورث بنا ایتمشدی اول
زمان اسمی دین دلا ایدی اسکندر یونانی فارسی الدقده بونی خراب ایدوب شاپور بن
اردشیر تکرار معمور قلدی و بنا شاپور دیمکله مشهور اولدی شمالی مسدود هواسی کرم
اولمغله متعفن بر دریاسندن بر نهر آقار حاصلی غله و برنج و نارنج و ترنج و لیمون امثالی دروبولمرك
انار قیمتی یوقدر آینده و روندن اکل ایدر مشموماتدن نیلوفر و بنفشه و یاسمن و نرکس امثالی
چوقدر ابریشمی دخی وافر اولور بونک طشره سنده بر سنک سیاه واردر هیکل آدمی ده
بیوک بعضیلر طلسمدر دیرلر ملوک آل معز طفوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن التقاسیمده
مسطور اولدوغی اوزره قصبهٔ سابور اولوب سلفده بیوک شهر ایدی صکره برار خراب
اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضداد و افراددر بو شهرده عیون جاریه و بستانلری فراوان انواع
میوه و غلاتی بی پایاندر ترنج و زیتون و خرما و بینه جمع اولور بناسی طاش و کرج جامعی
خارج بلدده باغچه لر اورتاسنده واقع اولمشدر بو شهرک دورت قپوسی وار ایدی باب هرمز
باب بهرام باب شهر خندقندن بر نهر شهری دور و احاطه ایدر اوزرندن جسر ایله کچیلوردی
و طرف بلدده بر قلعه دخی وار ایدی دنبدیرلر طاغک اتکنده واقع اولوب ایکیدن سنده
باغچه لری و قریه لری دوشلمش ایدی خارج بلدده بر بیوک کپری وار ایدی کازرونیلر بو شهره
مسلط اولوب تخریب ایتدیلر جره کرکره دیرلر شیراز قرنده بر کوچک شهردر عمارت
عالیهٔ جهاندن اولان بند امیر بونکله شیراز ارسنه دوشر خنجان بوکون ده بر قلعه در
واروشی یوقدر عبد جان دست باری دخی دیرلر کوچک هواسی کرم شهردر بر
چشمه سی و آجی قویولری واردر خلقی اکثر کفشکر و جولا اولور میان کوهستانده خشت
کارخ نام ایکی شهر دخی واردر اقار صولری وار خرمادن غیری میوه سی اولماز نوبندجان
نوبندکان دخی دیرلر سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز بچق درجه عرضده بر دوز اوواده بنا
اولنمش بر شهردر سلفده بیوک ایدی ایام فترتده خراب اولوب اتابک جاولی کیرو
معمور ایلدی هواسی کرمدر انواع میوه و مشمومات اولور صویی قرنده اولان طاغلردن
کلور بونک نیجه ناحیه لری و توابعی واردر سهل و جبل و قلعهٔ سپید بو شهرک اشاغیسنده
بر فرسخ یرده در شعب بوان دیدکلری الطف مسیرهٔ جهان نوبندجانه ایکی فرسخ
یرده بر مشهور وادیدر بوان بن ایران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده لیدر وادیٔ مزبور ایکی طاغک میاننده اوچ فرسخ ممتد اولور عرضی
نصف فرسخدر بو جمله بری برینه متصل باغچه لر و اقر صولر چمنزار یرلر اولوب هواسی
خوب و منظری لطیف و مرغوب میوه دار اشجار ایله مزیندر اول وادینک
اورته سندن بر نهر کبیر جاری اولور اوزرنده یر یر قریه لر واردر لکن اشجار ملتفه دن
ایچنه وارمینجه کورنمزلر انلرک برینه کرکان دیرلر ایکی طرفنده اولان طاغلر اکثر

اوتاتنده قارەدن خالی دکلدر وبووادی صرابادر خشستان اولمغله کنش یوزی کورمز حکما
محاسن دنیادورتدر دیمشلردر بری بووادی بری غوطهٔ دمشق بری صغد سمرقند بری نهر
ایله بروولایتده مرج سنددن بونلر جمله محللرنده ذکر اولنور شاعر مشهور متنبی بو مسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیباً للمغانی بمنزلة الربیع من الزمان
مطلعی ایله برقصیده دیمشدر لکن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلره کوتمشدرو الا جمله
سندن مقدمدر ذکر ایدرلردی کون قباد انوشروان پدری قباد بن فیروزه منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحه مشدده یا خود مخففه وجیم وکاهی جیم یرینه غینله سکسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بردرجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بربلدهٔ کبیرهٔ
سهلیه وجبلیه و بریه وبحریه در یعنی بحره برمرحله یرده نخل وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش برشهردر وبو شهرک یدی قپوسی وار در درب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب کیالین ور لطیف جامعی موزون
مناره سی یاننده سوق و بزستانی وار در دورت قپولی وسوق حنطه سی مشهوردر معدن
تین وزیتون وفارسک خزینه صابوندر بونک قشلغی لطیف لکن یازهواسی برمقدار کرم
وصونی نهر طابدندر که اول ولایت میانندن بحر اوزرنده برکوپری وار در بوکوپری
برطاق یوزالتمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنک جمله سی بونده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونک خلقی اکثر دوه جیدر قلعهٔ طنبور دیرلر بونک حدودنده
برقلعه ونیجه ناحیه لر وار در انده طریان نام قریه ده برقویی یازار که بر دکرمن دونه رو
صواغزندن چقوب اقار وهرکز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سکسن یدی بوچق طول
ویکرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسکله لرندن برشهر وبندردر بناسی لهراسپ کیانی یه
نسبت اولنور صکره شاپور بن اردشیر تجدید ایلدی کار دریاده هواسی غایت کرم برشهر
وسطدر خرماسی وکتانی وافر اولور خلقی اکثر دریا تجاری در ویازده اکثر کوچرلر
مهرویان فارسلر ماه رویان دیرلر کاربجی ده سکسن التی درجه طول او توزدرجه عرضده
ارجان اسکله سی برشهردر معمور سوقی و بر نهر صغیری واردر هواسی کرم ومتعفن در
لکن فارسدن خوزستان یولیله دریایه کیدن وبصره دن خوزستانه کیدن بوکا اوغرامغله
ایشلک بندردر خرمادن غیری میوه سی اولماز وماصلی اکثر کیلر دندر کتانی دخی چوق
اولور وبو اسکله بحرده اول حد فارسدر بوندن حصن ابن عمان یه وارنجه یوز یتمش فرسخ کنار
سواحل بلاد فارسدر اندن منتهی اولور حصارمز بورطقسان بربوچق درجه طول ویکرمی
طقوز بوچق عرضده برحصن متیندر کرمان جانبنه دوشر سیرافدن دریا کنار یله جبال
منقطعه وصحرالر چکیلوب واریلور بوکا قلعهٔ دانبان وجلندی دخی دیرلر صکره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسک سلفده التمش قدر قلعه سی قالدی دیو ذکر ایدرلردن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اسپید صعیداباد دخی دیرلر نوبند جاندن برفرسخ یرده در

حضرت

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والیٔ فارس اولدقده بونده اوتوردی قلعهٔ زیاددخی
دیرلردی فارس نامه‌ده ایدر بو بر قدیم حصاردر نیچه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوری یکرمی فرسخ بر کوه اوزرنده در و بو طاغ بر طاغه
متصل دکلدر انجق بر یولی واردر طاغك دپه‌سی دوز و صولی چمنزار و میوه‌دار یردر
وقیوارنده صویی یقین اولوب بیامن کوه واسع میدانلردر قلعهٔ کاویان کوه طیق اوزره
بنا اولنمشدر متین قلعه‌در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن برکوچك قلعه‌در
وقلعهٔ خواداذ فسا ولایتنده اتلك کبی بر قلعه‌در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسخ
یرده بر عظیم طاغده آب و هواسی خوش غله‌سی چوق بر قلعه‌در مسعودیلر بنا ایلدی
حمد الله کلامی بو مقامه کلنجه بعض الحاقاتله در بعض نسخه‌ده فارسك تمامی بونلردر
جنابه سکسن التی بوچق طول و اوتوز عرضده فارس اسکله‌سی بر اوجوزلق بلده‌در
نهرسیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم و حالا اکثری خرابه‌در بوندن کازرون
یکرمی دورت فرسخ و شیراز قرق دورت فرسخدر بونك قربنده ستر نام بر قریه واردر جنابه‌دن
بر مرحله یرده در نهر طاب بونك قربنده دریایه دوکلور شیلان کنارنده بر جبلك اوزرنده
قلعه و قریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
و یکرمی طقوز عرضده فارس اسکله‌لرندن بر قصبه‌در کازروندن ایکی مرحله غرب
و جنوبه‌ ریدن اوچ مرحله شرقه و سرحد فارس و هرمز اولان به‌ده نام اسکله و قریه‌دن
ایکی مرحله غربه دوشر کیوزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار واردر مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشك زرد اون فرسخ طویل و بش فرسخ عریض بر لطیف علفزار
خوبدر بیوك قریه‌لری و وافر چشمه‌لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسخ
طویل بش فرسخ عریض بر لطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشك زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین و قل شهریاری بو صحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسخ عرضی بر فرسخ در بر بحیره کنارنده و بر جانبی اورمانلق و یرتیجی جانورلی
یردر مرغزار ارشکان کوار ایله شیراز میاننده طولی بش فرسخ و عرضی اوچ فرسخ
بر علفزاردر اورته سندن صو اقار بونك دخی قربی اورمانلق و جای شیران در مرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسخ طویل و عریض بر خوش علفزاردر
انجیر وقتنده اورته سنده بر بحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کیر و قورور بو دخی
شعب بوان کبی فارسده مشهوردر مسیره درمرغزار فالی ایدر آب کنارنده طولی اوچ
فرسخ عرضی بر فرسخ بر جای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قسمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینك قبری یاننده دورت
فرسخ طویل و عریض بر جای لطیفدر قبر مزبور بر چار کوشه طاشدن بنا اولنمش بر تربه‌در
مرغزار کام فیروز رود کر کنارنده بر لطیف علفزاردر لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

محوفدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوچ فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی برمشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سر خوش
اولور باقی اوصـــاف واحوال فارس بوافاعلك بعض یرلری برمرتبه یایلادرکه شدت
برددن انده اشجار واثمار اولماز اصطخر وبیضا واطرافی کبی وبعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز نوبند جان وکازرون وسیراف وارجان کبی یوحدودك اورته لری
معتدلدر شیراز وشابور ناحیه لری کبی وجمله سنده ثلج موجوددر قریب وبعید یرلردن
کلور اکثری مشجره درمیوه سی لذیذ ولطیف اولور خلقی نیجه اصنافدر مجوس
انده یهوددن چوق ویرز نصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مفلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث وحنفیه وبراز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
سواحلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
بو دیار خلقی نیروز ومهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلر ینك آدمی غایت
نحیف وکندم کون وازصقاللو اولور وبونلرك اراسنده اوچ لســـان جاری در فارسی
هر شهرده سویلنور وپهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتی هر یری بلزیری
دخی عربی درزی وطورلری بویله درکه حاکملری ایچنه قباواوزرینه یول ذراعه کیرکوچك
دستار صارنوب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك سا قدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر وطیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکر کیوب ذراعه وموزه استعمال
اتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری وفاخر اولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب وحیا صاحبلریدر واکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر وخسیسلردر
متـــاعی ارجانك صابونی وبکمزی وزیت وانجیری وفوطه سی مهرویانك بالغی
وخرماسی وفوطه سی وکتانی دارابجردك دوشمه لری وپرده لری جهرملك بساطی
وکیچه لری شیرازك لباسی وپرده سی ودیباسی وحریر پرده لری ودوشمه لری وفوطه لری
ومندیللری واجامی وسابورك ادهان وازهاری وفواکهی وجورك کلابی اصطخرك
برنجی ومأکولاتی ودارابجردك مومیاسی وملح ملونی وقلعجقسز بالغی نوبن طاغلرینك
عتر روتی وصوپره سی وحجر مغنیسیاسی وحدید معدنلری واسفندا جی وجمله دوا
ایچون اولان یاغلر بواقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری وبنفشه کوفه
سمتنده بونلرایو اولور و بسا شهرینك جامه لری ودیبالری مشهوردر و یزد وابرقوه ده پنبه
وحریر دن اعلا قمـــاشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود وعنبر وکافور وجوهر
وخیزران وعاج وآبنوس وفلفل وصندل وانواع طیب وادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز آتوز بوك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار وجبال فارسده نیجه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده برموضع واردر بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طنلوصو چقررقعر بحرده
بر پیکاردر

بر بیکاردر قاینار دیرلر بونک کبی بر نوع دخی بحرین ده یازارلر نهر طاب لورستان طاغلرنده
مرج قرنیدن چقوب مس نام نهر بوکا قاریشیر وارجان قرنیدن کچوب ریز وخوزستان
اورته سنده اولان قبایلک مزارعن صو وارر نهر مزبور ایکی ولایت میاننی فاصلدر شتزام
قریه یانده بحره دوکلور نهر عظیمدر یکد و برمز آثار البلاد ده ایدر ارجانده بو نهر اوزرنده
بر قنطرهٔ عجیبه واردر برکوزکرماینی سکسن خطوه در التندن دوه اوزرنده رمح بکسه
طوقنماز نهر دکان فارسده قریهٔ شاد آفرین طاغندن چقوب روستای شاه دیدکاری
ناحیه یی صووارلندن جمرکان وکو ماروکازرین صحرالرینه اوغرار بعض نواحی سیرافی
سقی ایدر واول اطراف طاغلرینک صوینی دخی بوکا قاریشر بحیرم ایله سیراف اراسنده
بحر فارسه دوکلور بماقاچه بوندن انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر رودکان بونک اوزرنده
بر قریه در بونهرک مسافهٔ جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنمشدر نهر کر بو نهر
فارسده کلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله
جمع اولوب کام افروز ناحیه سنه اوغرار سکان طسوجی سیراب ایدوب بحیرهٔ بختکانه
دوکلور بونهر بجیلدر بند سزیر یری سقی ایلز بونک اوزرنده اولان بندلرک اولی بند را مجرددر
قدیم البنا اولوب اتابک فخر الدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستان تسمیه اتدی
ایکنجی بند عضدی درکه دنیاده انک مثلی نادر بر سادر کرمان علیایه بو بند صوویرر وبند
قصارکه کرمان سفلی انکله سقی اولنور بو دخی خلل پذیر اولمشیدی جاولی تجدید
اتدی نهر فیروزباد جبال حسناتدن چقوب فیروزآبادی سقی ایدر نهر ستان کان ایله
جمع اولوب دریایه دوکلور طولی اون ایکی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاوری سقی ایدر ومابدستان اراسنده دریایه دوکلور طولی طقوز فرسخدر نهر فراوان
کونهٔ جویندن فروات دیدکلری محلدن چقرلندن اصطخرده خراسان کپروسی
التندن کچر رود نیرزه اولاشر اول صو ناحیهٔ ارجاندن چیقوب جیغان وجوری واردشیر
دره یی سیراب ایدوب دریایه دوکلور نهر دیرود حدود کرماندن چقوب ذیواقار یکرمی
دکرمن دوندورجک قدر اولوب دریایه دوکلور نهر شیرین کوه دینار دن چقوب
جنابه حدودنده دریایه دوکلور نهر عظیمدر کوجله پکیلور بونلر دن غیری فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری کونهٔ سابور ناحیه سنده
اولان جبلدرکه انده ملوک عجم ومرزبانلری وسدنه نیران اولولری صورتی تصویر اولنمشدرو
جبل دراک شیرازه ایکی فرسخ یرده در شیرازک قاری اندن کلور جبل دارا بجردرنک
آمیز طوز معدنلری بونده در بحیرهٔ بختکان بحیرهٔ عمرو دخی دیرلر اصطخر کونه
سنده نیریز کارنده یکرمی فرسخ قدر طولانی بر طوزلی کولدر نهر کر فارس بو بحیره یه
دوکلور و بوندن شیراز ایکی فرسخدر بو جانبی حدود کرمانه وارر وصوینده طوز طوکار
بحیرهٔ دشت ارزن کونهٔ سابورده دوری اون فرسخ طتلو کولدر کاه قورر شیرازک

بالغ بوکولدن چقار بو بحیره دن غیری کون شبانکارده بر بحیره دخی وار در کازرونه قریبدر اون فرسخ قدر دوری اولوب بونك دخی صویی طوزلو اما صیدی وافر در بونلردن غیری دخی نیچه خرده کوللر وار در اما بحر فارس حد سندن عمانه وار نجه شرقدن غربه و عماندن بصره یه وارنجه جنوبدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقیسی در بصره دن عمان اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس جمجمه دخی اللی فرسخ بحر هرمز بورك جمله مسافه طولی اولور ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف وعبادانه وارر که نهر دجله مصبی در اندن دونب سواحل شرقیه سی مهرویان وسیف بحر وسیراف وحصن ابن عمار و هرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب مکران سواحلنه اولاشر بو بحرده جزیرهٔ قیس بر جزیرهٔ قدیمه در سلفده بونك حکامی نام و کام صاحبی ایدی حتی ملك فارسی توابعی قیسدن عد ایدرلردی و دولتخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دورتیوز طقسان بر بیك اوچیوز دینار ایدی وسائر جزایر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب دورت فرسخ کاردن بعید سکسن سکز درجه طول یکرمی بش بوچق عرضده طولی وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صویی امطاردن صهریجلدر و بونك اطرافی مغاص لؤلؤدر جزیرهٔ بحرین کار غربی یه قریب اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقار صولو باغلی باغچه لی بر جزیره در وافر قریه لری وار که بلاد هجره و کاه فارسه تابع اولور اصل بحرین اول سواحلك اسمیدر بو جزیره اکا منسوبدر سیدی علی زاده مرآت ممالکده ایدر ساحل بحرینده تخمینا سکز قولاج ودخی زیاده بحر یرلرنده طولم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چقارلر ایام صیفده بحرین تسمیه سنه سبب عد ایدرلر دیمشدر لکن وجه تسمیه جزیرة العربده بحرین فصلنده بیان اولنماجقدر جزیرهٔ خارك جزیرهٔ محرم دخی دیرلر بحرین ساحلنه و عمانه قریب بر فرسخ طولی وعرضی بر جزیرهٔ صغیره در اکنی وخرماسی ومیوه سی ایو اولور ومغاص لؤلؤ بونده زیاده در سائر جزایره بونك انجوسی غالبدر سلفده قباد خوره کوره سنه تابع ایدی کیش ایله بونك اراسی یکرمی بش فرسخ و بصره اوتوز بش فرسخدر و محمد بن حنفیه مزاری بونده زیارتکاهدر بونلردن غیری بعض خرده جزیره لر و هرمز قربنده بر ایکی جزیره کیمی ذکر و کیمی ترك اولندی مسالك ممالك فارس شیرازدن اصفهان غرب وشماله اون مرحله که یتمش ایکی فرسخدر وسیراف التمش فرسخ واصطخر اون ایکی فرسخ وکازرون یکرمی ایکی فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا یکرمی یدی فرسخ ودار ابجرد اللی فرسخ وتستر التی مرحله اندن دسپل ایکی مرحله اندن بیات قلعه سی یدی مرحله در ویزددن کرمان شرق وجنوبه اون مرحله و شیراز غرب وجنوبه اون مرحله قدر و کاشان بش بر روایتده طقوز مرحله و دار ابجرددن لار جنوبه دورت مرحله سیرجان وشرقه اوچ مرحله و نیریز غربه دورت مرحله در و کازروندن

کنباوه

کنباوه بندری غربیه دورت مرحله اندن ری شهر بندری شرقیه بر مرحله ودورق نام شهر
غربیه اوج مرحله اندن بصره بر مرحله در وشیرازدن سروستان اوج مرحله اندن جنابه
ایکی مرحله جمله قرق دورت فرسخ یردر وسیرافدن ناوبند ایکی مرحله اندن کیش
اوکنده اولان شیردون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یکرمی دورت فرسخ اندن
کازرون اون التی فرسخدر وشیرازدن غرب وجنوبیه وارکان اوتوز دورت فرسخ که اندن
صوله شبانکاره شهری ایج دورت فرسخدر وطفری هرمزه اللی طقوز فرسخ اولور وشیرازدن
کرمان طقسان بر فرسخ وابرقوه اوتوز طقوز فرسخ وابرقوه دن یزد یکرمی سکز فرسخ که
شیرازدن التمش سکز فرسخ اولور وشیرازدن نوبنجان یکرمی بش فرسخ واندن سرحد
خوزستان اوتوز یدی فرسخ که شیرازدن التمش ایکی فرسخ اولور وشیرازدن سرحد
کرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخره اون ایکی فرسخ اندن زیاده آباد که خوزستان اعمالندندر
سکز فرسخ اندن رصدگاه کلودر سکز فرسخ اندن چرمایان نام قریه الی فرسخ اندن
عبدالرحمن و بودی جان التی فرسخ اندن صاحل الکبری سکز فرسخ اندن رباط سرمقان که
حد کرماندر سکز فرسخ اندن بشت هم رباطنه طقوز فرسخ اندن سیرجان کرمان طقوز
فرسخ وبسادن کازرون اون فرسخ وجهرم اون فرسخ وشیرازدن بیضا سکز فرسخ ویزد
یتمش دورت فرسخ وتوج اوتوز فرسخ وجهرم اوتوز ایکی فرسخ جوردن کازرون اون التی
فرسخ وسیرافدن جهرم اون ایکی فرسخ وماهرویاندن حصن ابن عمان یوز التمش فرسخ که
فارسک اوزنلوغیدر وحد کرماندن حد اصفهانه وارنجه سنور رودندن انار
اون سکز فرسخ اندن مهرج وکثه بش فرسخ اندن میبد اون فرسخ اندن عقدا اون
فرسخ اندن نابین اون بش فرسخ اندن اصفهان قرق بش فرسخدر بو خراسان جانبنک
حدی جمله یوز یکرمی فرسخ اولور وخوزستان طرفنک ماهرویاندن حد اصفهانه بلاد
سابور وارنجه التمش فرسخدر آتشکده های فارس بو اقلیمک قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین یرنده یر آتشکده لر واردر اعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر کاریان
آتشکدهٔ فارس دیمکله مشهوردر بنای عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بوکا اوتوز بیک دینار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر کنبد کاوش شاپور قربنده در خیفه کازرونده در مسوبان
شیرازده در احوال ملوک مملکت فارس قدیم الایامدن برو دارالملک پادشاهان
ایران در اکاسره دلننک قدرت وشوکتی بو مرتبه یه وارمش ایدی که اکثر ملوک ربع
مسکون انلره سر فرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقهٔ اولی پیشدادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوک بنی آدمدر عدل وداد ودهش کارلری اولمغله
هر بری پیشداد دیمکله مشهور اولدی کیومرث بو طبقه نک اولیدر کلشاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انسان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرس دن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن صکره بو طبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنك وجمشید برادر طهمورث وضحاك بن مرداس که بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید که کاوه آهنکر ضحاکه خروج وقتل اتدکدن صکره مزبور یرینه کچدی ومنوچهر سبط فریدون که افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی بعده منوچهر اخفادندن زو بن طهماسب انی بلاد ترکه طرد ایدوب ایرانی افراسیاب الندن الدی صکره اوغلی کرشاسب یرینه کچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرك مدتلرنده ووقایعنده چوق اختلاف وار دراکثری لاف وکذاف قبیلندن اولمغله تکثیر سواد اولنمدی بونلردن صکره طبقهٔ کیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده کی لفظی اولمغله کیانیان دیرلر اولی کیقباد بن زاب بن زودر بونك زماننده جیحون ایران توران ارasنده حد اولدی زوموتندن صکره افراسیاب کیرو ایرانه طمع ایدوب زال فریدونه اولادندن مزبوری تخته کچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی پشنك ایله صلح اتدی کیقباد وفاتندن صکره اوغلی کیکاوس یرینه کچدی جبار اولوب اولمز معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی کثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوشی افراسیاب جنکنه کوندروب انده صلحله قالدی وافراسیابك قزندن کیخسرو نام اوغلی اولوب صکره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی کیخسرو کیکاوسدن صکره پادشاه اولوب افراسیابی قتل ایلدی برمدتدن صکره فارغ اولوب کیقباد اخفادندن لهراسب یرینه کچدی بخت نصر بونك طرفندن عراق حاکمی ایدی کشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت حکیم ظهور ایدوب کشتاسبی مجوس دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنکنه کوندروب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش ایدی سجستان والیسی رستم جنکنه کوندروب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی بهمن نام اوغلی کشتاسبدن صکره پادشاه اولوب کیااردشیر ودرازدست لقبی ایله ملقب اولدی یونان دیارینه عسکر چکوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدکدن صکره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودکده تخته کچدی صکره اوغلی دارا نوبتنده اسکندر یونانی ظهور ایدوب نصیبین ده جنك اولدی دارا بوزولوب کندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وکیانیان طبقه سی بونده غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشکانیان اسکندر دارایه ظفر بولدقدن صکره فرس مملکتنه وسائر دیار مشرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن دارا فرس مملکتنه والی قائمشیدی اول اجلدن بو طبقه اشکانیان تسمیه اولندی بوندن صکره بشیو زییل قدر بو سلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اکبر واردوان

اصغر

اصغر ترتیبیله واصعده وزمانده اختلاف اوزره اسکندر تاریخنک بشیوز اون ایکی سنه سنه کلنجه
حکم ایلدیلر وارداوان اصغرده بو طبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری لقبی ایله ملقبدر که خسرو معربیدر ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی سابور یرینه کچوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان کتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز وبهرام بن هرمز وبهرام
بن بهرام وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی
ومانویه بونك عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه کلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صکره سابور رومده اسیر اولوب
کیرو خلاص بولدی ایوان کسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیکر اوغلی بهرام بن سابور ویزدجرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام کور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز بن جرد وفیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سکز ییل سوروب سکز یوز سکسن سکز اسکندریده انتقال
اتدی صکره اوغلی هرمز یرینه کچدی بهرام چوبین بونك سرعسکری ایدی پرویز بن هرمز که
شیرین نك خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتك دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صکره پادشاه ایکن امرادن
شهریار دولتنه مستولی اولوب قتلندن صکره پوران بنت خسرو پرویز وقز قرنداشی
ازرمی دخت تخته کچوب از زمانده قتل اولندقدنصکره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخزاد النیشر آیده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریاره کلدکده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی کورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسکر اسلام کلوب یزدجرد سرعسکری رستم ایله دوکشوب فرس
لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی و قتل اولندی تاریخ هجرتك اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیلك دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر ودودمان
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد کرمله وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
بر قومدر دیرلرکه قرآن عظیمده حضرت ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت وعسکر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالکده مذکور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمرو بن اللیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولدی لکن بونلرك دولتی
واحوالی تاریخلرده کورلمدی فتح اسلامیدنصکره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حکام النده اولدی وکاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایتدیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیر ایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد
خراسان حاکمی ماکان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوزوب غالب اولدقده انلر
یاننه واردیلر بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی وروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قلدی
صکره مرداویج ایله ارالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابو بکر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسکرینه
غالب کلدی وشهرتی الوب بلند آوازه اولدی صکره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یکرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی وتدریجله فارس مملکتنی ضبط
ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی
التی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه کوندروب واسط وبصره یی ضبط ایتدردی
مقدما کرمان وسجستانی دخی المش ایدی معز الدوله صکره بغداده مستولی اولوب
عباسیان اموردن ال چکدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب رکن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتندن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن رکن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندنصکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراق دخی ضبط ایلیوب
مدینه منوره سورنی یاپدی وفارسده نیجه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو کالیجار مرزبان یرینه کچوب دورت ییل سوردی بعده بونلرك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه وبونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو ودخی اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس وعز الملوك ابو کالیجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس وکرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیراز شهرینه اون ایکی قبولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یکرمی بش سنه فارس واهوازه حکم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی دریرینه کچوب برادری الملك الرحیم ابو علی کیخسرو
بونکله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکاره فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سکزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وال بویه دولتی بونده آخر اولوب شبانکاره لر
ظهور ایتدی دولت شبانکاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن که فضلویه
دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دورنده الب ارسلانك وزیری
نظام الملك اوزرینه کلوب برطرف ایتدی بوندنصکره نظام الدین محمود بن
یحیی که قهنویه دیمکله معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجده دار الامان بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بریل انك اوغلی نظام الدین ودخی اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یکرمی دورنده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی

سکزده

سکرده ملاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل وبرادر زاده سی نظام الدین اوچ سنه وبونك برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه وملك جلال الدین اون یدی سنه وبهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین ونظام الدین وارد شیر نزاع او زره حکومتده ایکن آل
مظفر بونلری برطرف ایدوب مملکته مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید وشجیع اولمغله یزد حاکمی آتابك یوسف شاه
یانده طور وب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتنی الدی وغازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدی یوز اون اوچده شبانکاره ده وفات اتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابوسعیده انتساب اتدی ویزد حاکمی اولدی یدی یوز اوتوز اوچده کرمانی الوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدی یوز التمشده اوغللری شاه شجاع ومحمود کوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه چکدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونك نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی انك طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبورالندن المش ایدی تیمور کیرو
شیرازه کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی وسائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام اتدی
یدی یوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجو یان جنکیزیان عصرنده اینجو لفظی
املاك خاصه پادشاهی دن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که اینجو شاه
فارسدن ایدی سلطان ابوسعید دولتنده اول خدمته موکل اولوب بعده مال واملاك ایتدی
واول دولتده مرجع اولوب بر و بحر فارس وکرمان وشبانکاره یی ضبط ایلدی یدی یوز اوتوز
التی ده ابوسعید وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه رومه کتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی
التی یوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابواسحاق یرینه چکدی بر مدت ضبط
اتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازعاج وبر قاچ
دفعه جنکله یدی یوز اللی دورتده محاصره وشیرازدن اخراج ایلدی بالاخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابوجعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبوردن اوغلی ابومنصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابوکالیجار کرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز اوتوز یدی ده سلجوقیلر الوب مزبور شیرازه
واردی اهواز حاکمی قرق اوچده وفات اتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التی ده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتی قزلرندن نیابت طریقیله اتباعندن سام بن وردانه ویردی مزبور

امیر علینك نتیجۀ آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بشده صو ر چکدی
دولت اتابکان یزد چون سان بن وردان امیر علی قزلدن نیابت طریقیله یزد حاکمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم کسه اولمغله حکومتی برادری عز الدین لشکره فراغت ایدبه
بشیوز طقسانده دنیادن کندی لشکر جری و بهادر ایدی کاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دورتده وفات ایدوب اوغلی وردانزور یرینه کچدی اون
ایکی ییل سوروب صکره برادری ابو منصور سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التیده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب
اون اوچ سنه سوردی وفاتندن صکره اوغلی سلغرشاه والی اولوب سلغرابادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه کچوب التیوز تمشده انتقال اتدی صکره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز تمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی بردیه
باشنه خانه لر یاپدیلر سر جم محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر آندن صکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لکن عیاش اولمغله حکومت ایده میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه کیدوب حکومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه کیردی   دولت سلغریه بونلره فارسی اتابکلری دیرلر مودود بن
سلغر اولاد بدر اتراکدن سلغر قوم وقبیله سی ایله خراسانه کلوب ساکن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی فارسه واروب
کوه کیلویه ده یایلار و قشلردی چون بشیوز اللی ایکیده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودود که سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوچ سنه ضبط ایدوب
برادری زنکله مکری ایله محبوس اولدی شیرازده بو سنقرك جامعی و رباطی واردر زنکله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقردن صکره برادری مظفر زنکی والی اولوب الب ارسلان لشکرینی
بوزدی و بشیوز یتمشده وفات اتدی اوغلی مظفر زنکله یرینه کچوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنقر اوغلی طغرل بو زنکله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیجه
جنکلر ظهوره کلدی وفارس مملکتی بونلر نزاعنده خراب اولمشیدی بالاخره طغرل کرفتار
اولوب طقسان طقوزده کوزینه میل چکلدی زنکله وفاتندن صکره برادری مظفر
ابو شجاع سعد بن زنکی یرینه کچوب عدل وداد ایله فارس مملکتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذکر
ومدح اتدیکی اوزن عاقل وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بکر یرینه کچدی و باباسی مسلکنه سالك اولوب بو طبقه نك کامکاری قوپدی
التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد و عمی زاده سی محمد
شاه برر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمش برده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی

ابی بکر قزی انس خاتون بر سنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجك بو
طبقه سلسله سی اخر اولوب فارس مملکتی مغول جانبندن ضبط اولندی صکره مظفر یلو
النه کیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور نوابی ضبط ایلیوب
صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در فصل ۱۳ در مملکت خوزستان
ولورستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومك اسمیدر که مسکنلرینه خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقر صولری
وافر ولایتدر حدودی غربده عراق عربدن واسط جنوبده عبادان تمن مهرویانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس که بو ضلع مقوسدر شمالده عراقدن صیمره وکرخ
ورود باد وجبال لور حدود جیله وارنجه وشرقده فارس ایله اصفهان اراسنده اقان نهر تاب که
بعض خوزستان صولری اکا قاریشوب مهرویانه قریب یرده دریایه دوکلور بو مملکت
فارس ایله بصره اراسنده دوشرا طرفی عراق عرب وکردستان ولرستان وفارسه اولاشر
حدودنده ماه رویانمن عبادان حذاسنه وارنجه بحر فارسدن کرن دیلدن غیری دکزی یوقدر
تستر وجندیسابوردن غیری طاغ وقوم سال یری اولمیوب اکثری ارض رخوه ومستویه در
اصلا قار و بوز اولماز الا رامهرمز سوادنده اولور وقوتلی صوبی انجمز لر دجله یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشك تر وهواسی کرمدر اکثر یرنده خرما بتر وامراضی چوق در اما میوه
وغله سی وافر اولور اطراف جمله نیشکر مزارعی در خصوصا عسکر مکرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبی در اکثر بخیل وبدخو
صاری بکزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبنك اتنده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا ازدر اهواز خلقی اکثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
ترویج اتمکی یرلر نقره بنزلر بو مملکتك زهده مسطور اولدوغی اوزره اون ایکی یا اون شهری واردر
حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صکره بر بوچق تومنه اندی
دار ملکی تستر نام شهردر ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه وفتح ایله ششتر معربی در عامه
ششتر دیرسکسن التی بوچق درجه طول او توز بر بوچق درجه عرضده هرمز بو راوزرنده
بر بلده قدیمه در قاموسده طوفاندن صکره بونك سوری یر یوزنده بنا اولنان سورلرك اولیدر
دیو یازر بلده هرمز بویون بر مرتفع یرده اولغله شابور نهر مز بو راوز ینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صوینی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر
بو شهری هوشنك بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شکلنده قلدی
شابور بو شهرك صوینه بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
که ولایت تستر مداری اول دشت اوزرینه در مسالك الممالكده اول بنددن محکم بند اولماز
دیمشدرلکن فارسده عضد الدوله بنا اتدیکی بند امیر بوندن اعظم ومستحکم در بو شهرك
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم اسرامصوقی

غايت لطيف و عاشمهرك ابنا خلقى غليظ يكلر بر اضرار اتمز پنبه و نيشكر و غله سى وافر اولور و بوندن ايوقاشلو و ديبالر طوقنور و بر نوع برنج اولور كه غايت خوشبوى در انكا پنج انكشت ديرلر بونك قحطلغى شيرازك اوجوزلغندن يكدر خلقى اكثر سياه چرده ولاغر اولوب ايچلرنده مالدارى آزدر بو شهرك مقابرى وسط بلده ده و جامع وسطى سوقده در دورت شكاركاهى واردر برى رخش آباد كه اون بش فرسخ طولى و اون ايكى فرسخ عرضى ايكنجى ورق كه يكرمى فرسخ طول اون فرسخ عرضى اوچنجى مشهد كوفى كه اون فرسخ ايله التى فرسخدر دوردنجى جويزه كه يكرمى فرسخ ايله اون ايكى فرسخدر خوب علفزاردر نهايت اسنيسى غايتده اولمغله بهارك قرق كچدكدن صكره غربا اقامته طاقت كترمز و غله سى شمس ثورده ايكن بچيلور جوزايه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سكسن بش درجه طول اوتوز ايكى درجه عرضده بر بلدهٔ قديمه در و ناحيهٔ عظيمه در هرمزشهر و سوق اهواز دخى ديرلر سلفده خوزستانك عتيق دار ملكى ايدى بو شهر ايكى بولك ايدى برى جانب فارسى برى جانب عراقى بر جزيره كبى ايدى كه نهر بو يك شقى احاطه ايدر و ايكيسى اورته سنده اجرا ايله مبنى قنطرهٔ هندوان و آكا مشرف بر مسجد لطيف وار ايدى عضد الدوله بنا تمشيد ى بو نهرك او زرنده دولابلر و ساقيه لر قوريلوب شهرك حوضلرينه يوكسلك يرلره صو ايرشدررردى بوندن اشاغى بر بندده صو ايركلوب بر كول كبى اولوب اوچ يره كيدرنجه مزارعى سقى ايدر اهوازده بو صولر او زرنده بغدادكبى كميلر كزوب اشاغيسندن بصره يه وارنجه كيدر صولر او زرنده واقر دكرمنلر واردر بوندن اصفهان سكسن فرسخ و عسكر مكرم بر منزلدر رود يارخاصه سندن برى بوكه اصناف طيبك جمله سى انده وارسه رايحه سى كيدوب شوبله قالور هواسى كثيف و طوبا نى چوق حماسى دائما يردر خلقنك يوزنده حمرتدن اثر كورنمز بلاد اهواز بونلردر عسكر مكرم اهوازدن اون فرسخ غربده خرده عقربى چوق بر شهر اولوب سكر و قانيد عسكرى بوكا منسوبدر سلفده بر قريه ايدى حجاج كندى طرفندن مكرم بن الغرزى عسكر ايله حرداد بن فارس محاربه سنه كوندردكده قريهٔ مذكوره يه قونب بر مدت انده اقامت اتمكله عسكر انده بنالر احداث اتديلر صكره بر شهر اولدى اهوازده بوندن غيرى احداث اولنمش بلده يوقدر ديو صاحب تقويم تحرير ايدر لكن نزهه ده بر بلدهٔ قديمهٔ عظيمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدى خوزستانده بوندن هواسى خوش بلده يوقدر ديه يازار و هفت اقليمده بو شهر حالا خراب اولندوغى مسطوردر بوندن تستر سكز فرسخدر طيب سكسن دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده واسط ايله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قريه يدى فرسخ تخمين اولنور شارح كشاف طيبى بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسخ يرده بر بلدهٔ قديمه در قلعه سى شابور بنا ايدوب رومدن سوردوكى خلقى بونده ساكن قلدى و اسمنه شابور خون ديدى بستانلرنده تورنج اولور و قبر دانيال غربيسنده در بخت نصر سبينده انده قلنبدى ديرلر

حين فتحده انده بر تابوت بولنوب دانیال تابوتی اولمق اوزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط
غلا زمانلرنده چقاروب انکله استشفاع ایدرلردی ابوموسی الاشعری شهر اوکندن
چکن نهر کارنده طاش وکرج ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی ونهر سوسی اوزرینه
اقتدی بر پیغمبرک جسدی خلق الننده اولمسن دیو تعظیما ناپید اتدی بو شهر دخی حالا
خرابه در جندیسابور کندشابور معربی در سکسن بش بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سی بر بلدهٔ حصینهٔ واسعه در شابور بن اردشیر یاپوب
ذوالاکتاف تجدید وزیاده ایلدی هواسی کرمسیر در نیشکری چوق اولور اکنی وخرماسی
دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ وسوس التی فرسخ در جباء سکرمکرمه سکز فرسخ
یرده خرماسی چوق بر بلده در شکری دخی وافر اولور واسع ناحیه سی وانهاری وقریه لری
واردر معتزله کبارندن ابوعلی جبائی بوکا منسوبدر ضم جیم وفتح وباء مخففه ایله در مشدد دخی
استعمال اولنور رامهرمز سکسن التی درجه طول اوتوز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسی بر شهر ونواحیٔ اهوازدن بر ناحیه در هواسی کرم غله وپنبه ونیشکری فراوان بر
اولوب بوندن اهوازه اون طقوز فرسخ تخمین اولنور لطیف قماشلر اشلنور عضدالدوله بونک
سوقی ایچنده بر جامع لطیف بنا اتمشدر بو شهر خورماانچلری باغچه لر اراسنده قالمشدر کوزنجر
سلمان فارسی وفضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط یعنی زوت بازاری
نواحیٔ اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم لکن معموریردر
حایزان اهواز نواحیسندن بر معمور ناحیه در حومة البط وحایزان ایکیسی بر ارماق اوزرنده
هواسی لطیف یایلاق ناحیه لردر حوزه شابور ذوالاکتاف بناسی بر شهر وسط وکرمسیردر
لکن هواسی سائر خوزستان شهرلری هواسندن ایو اولوب غله وپنبه ونیشکری وافردر
زمعده اهوازدن غیری بو شهری باشقه بازار دزفول سکسن دورت درجه طول اوتوز بر
بوچق درجه عرضده جندیسابور قربنده نهرک ایکی طرفنده بنا ایلدی ونهر اوزرنده قرق
ایکی کوز بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی وارایدی پل آندیسک دیرلردی
شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرک اشاغیسنده بر بیوک اللی ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدی که شهرک صولری اول دولابدن توزیع اولنور بو شهر حدودنده زرین
درخت دیرلر اصاری چچکلی درختستان واردر شکوفه سی چوق اولور لکن ثمر ویرمز دستکر
تقویمده دستوا یازار اهواز شهرلرندن هواسی غایت کرم ومتعفن بر شهردر هرمز بن شابور
بناسیدر دیرلر طپراقدن محکم بر قلعه سی واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرک
شعبه سنده ایکی جانبنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپروسی
وارایدی التندن کمیلر کچردی بونک جانب عراقیسی جانب فارسیسندن معمور اولوب
جامعی دخی اول بولکه دوشمشدر مشرقان جوی دشت آباد اوزرنده سکسن بش طول
اوتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر جمله کرمسیردر طارک بر شهر وسطدر

وامر بشکری اولور سائر یرلرده اولقدر وافر اولماز سنه‌لیل ارجانه دورت فرسخ یرده خوزستان
نواحیسندن بر ناحیه دورجان سوس قربنده بر بلده‌در قباد بن فیروز همدان خلقنی سوروب
فارس ایله اهواز اراسنده رجان نام شهری یاپوب اسکان ایلدیکی بعض کتبده مسطوردر
حصن مهدی نهر تستر بحر فارسه دوکلدوکی یرده سکسن دورت بچق درجه طول اوتوز
بوچق عرضده بر بلده‌در بحره قریب ثغر وبندر اولمغله حصارنی مهدی بنا ایدوب اکا
نسبتله مشهور اولدی خانلری وصوکارنده جامعی واردر نخیل ومزارعی وافردر خوزستان
صولری اهوازدن دورقدن کلوب بونک یاننده مجتمع اولور وبحرک مد وجزری ایله مد وجزر
یدر بندن سوق اربعا اون الی فرسخدر دورق فتح دالله سکسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن بر شهر صغیر وقلعه‌در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقی
واردر فارس وکرمان حاجنک یولی بوکا اوغرار بوندن عسکر مکرم دورت مرحله تخمین
ولنور بندر ماجور بحر فارس کارنده سکسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ایکی مرحله بر شهردر باسیان نهر تستر اوزرنده بر بلده متوسطه‌در باسان
دخی دیرلر بندن حصن مهدی ایکی مرحله‌در قره دن ونهر ایله وار بلور دورق دخی اویله‌در
منوث قرقوب ایله اهواز اراسنده دوشر بر بلده‌در کرخه بر بلده صغیره‌در یوم الاحدده
بازاری طورر حصینی وبستانی واردر بعضی نهر دجیل کارنده بر شهردر ایکی محکم حصنی
واوزته سنده نمار کاهی واردر اننده لطیف یرده اروصوفلر اسنلر امبار دکبری وصغری
ایکی معمور خرماسی چوق ناحیه‌لردر ایدج در امهرمز ناحیه سنده بر بلده صغیره‌در ثلجی
اولور اهوازه کنوررلر شعب سلیمان نهرندن ایچرلر بطیخی چوق وشمالیسی مسدود اولمغله
هواسی بد یردر لور تقویمده رستاق خوزستاندن یازار لکن تستر ایله اصفهان اراسنده
طولا وعرضا التی مرحله بر ناحیه وطاغلردر خلقی اکراد ومستقل حاکملری واردر سلفده
خوزستاندن ایدی حالا افراز اولنمشدر لورستان دیرلر ایکی قسمدر بری کوچک
وبری بیوک لور کوچک بر معتبر ولایتدر حقوق دیوانیه سی اتا بکلر زماننده یوز تومن
قدر ایدی لور بزرک دخی اکا قریبدر لورکان انده بر کوچک شهر اولوب هواسی بد صویی
نا کوریده‌در انکوری چوق اولور سوق اسل اهواز ناحیه سندن بر ناحیه‌در بونک قربنده
بر طاغ واردر اندن دائم آتش چقوب کیجه اطرافنی روشن ایدر وکوندز دخان کورینور
اسمانه پیوسته اولور بعض نسخده بونلردن غیری اهوازده کلیوان ارم سلیمانان بازار حایزان
حومة البنان نام شهرلر یازلمشدر تفصیل معلوم دکلدر انهار خوزستان صولرینک
اکثرنده کی یورر بیوکی نهر تستردر کوه زرد وجبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ایرشوب قریب المسافه اولمغله سرد کلور وصویی لطیف وهاضمدر شابور تستره
بو نهر اوزره بر شادروان یعنی بند یاپوب صویی اوچ بولک قلدی وکرد اکرد تستره
کنوروب دورت بلوکی غربیسندن وایکی بلوکی شرقیسندن جریان ایدوب حدود
عسکر

عسكر مكرمده ايكيسي متصل اولوب نهر دزفول ونهر كرجه دخی بو كاقارشدقدن
صكره اهوازی چوب نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره شط العربه يعنی دجله يه دوكلور
طولی سكسن فرسخدر تقويمده نهر تستر حصن مهدی ياننده دريای فارسه دوكلور
ديمشيكن دخی بونده در زيرا احسن التقاسيمده مسطوردركه نهر اهواز ودجله بحره دوكلور
ايكيسنك اراسی چولدر سلفده اهوازدن نهر ايله بحره واروب دجله يه كيررلردی وابله يه
كيدرلردی بويول خطرناك اولمغله عضد الدوله نهر اهوازدن نهر دجله يه برنهر عظيم اجرا التدی كه
طولی دورت فرسخ ايدی حالا كيلر اندن كيدركلور پس بونهر ايكی يولك اولوب بری دجله يه
بری دريايه دوكلور نهر دزفول لور بزرك طاغلرندن چقوب جنديسابور ودزفول ومشرقانی
چوب نهر تستره قاريشور طولی التمش فرسخدر نهر كرخه بوكانهر سوس دخی ديرلر
لوكوه اروندن چقوب دينور وكولكو وسيلاخور وخرم آباد صولری ايله جمع اولور
وحويزه ولايتنی چوب نهر دزفول ونستره قاريشوب شط العربه دوكلور طولی شط العرب
ايله يوز يكرمی فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترك بر قولی كيدر تستردن عسكر مكرمه وارر
انده اوزرنده برعظيم كوپری واردر بوارماقدن اهوازه كيدرلر التی فرسخ صو ايله كيدرلور
بعده نهرك صوی دوكنوب خرق قالور ايكی فرسخ دخی قره دن كيدرلر بونهر قصب السكر
مزارعنی سقی ايدرك تمام اولور خوزستانده بونهر مجراسندن معمور پر يوقدر ديرلر كوه
زرده لورستانده دراب جوی سر دكه سرچشمه زنده رود اصفهاندر ونهر تستر باشی
بوندن چقارلور كوچكده هوين كوه واردر انده مرقشيشا معدنی اولدوغی حمد الله
تحرير ايدر مسافات مسالك خوزستان پارسدن عراقه ايكی يول واردر بری بصره دن
بری واسطدن بصره يولی ارجاندن اسله ايكی مرحله اندن ويران نام قريه بر مرحله اندن
دورق اندن باسيان بر مرحله اندن حصن مهدی ايكی مرحله بو ايكی مرحله ده صو ايله
دخی كيدلور دورقدن باسانه كانجه نهر ايله كيتمك آساندر حصن مهدی دن ايكی منزله
سابه وارلور كا مرحله ده آخر حد خوزستاندر بنده دجله چيلور اما واسط يولی ارجاندن
بازارستليل بر مرحله اندن جنديسابور وقرقوب وطيب برر مرحله درلندن تحل واسطه
وارلور عسكردن اهواز بر مرحله اندن دورق اوچ مرحله وعسكردن واسطه بريول
دخی واردر تستر اوزرينه كيدلور عسكردن ايدج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز
اوچ مرحله بو اوچی مثلث دوشمشدر عسكردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدی
بر مرحله سوسدن بصنی و بردون برر مرحله ولندن متوث بر مرحله در تستردن عسكر
بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدی دن ايله اون فرسخ دورقدن بصره
بر مرحله مسافه در احوال ملوك هفت اقاليمده مسطور اولدوغی اوزره خوزستان حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه زمانده فتح اولندی اوزمان حاكمی اولان هرمزان صلح ايله مدينه يه
واروب اسلامه كلدی بر روايتده بوديارك بعضی ابوموسی الاشعری سعيی ايله تسخير اولندی

صکره بنی امیه وآل عباس عاملری حکم ایلدیلر وفارس وجبل مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلر دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی وخصوصا برایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرک بری لور بزرک دولتیدر بونلره آل فضلویه واتابکان
بزرک دخی دیرلر زیرا ولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادر اوچیوز تاریخنده
ویرلش ایدی برینه لور بزرک وبرینه لور کوچک دیدیلر لور بزرکده فتح الدین فضلویه که
کنجسر ونسلندن ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی وبونک اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب مغارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونک اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورنده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاک لورستانی اکا اقطاع ویرلدی کلوب اوتوز درت ییل حکومت
اتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد یرینه کچدی التیوز یکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی یوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنک ایلدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی ولور کوچک حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب یوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا اتدی بونک زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات اتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع وبهادر اولمغله آبقا لکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس اتدی مغوله قارشی قوپوب اوزرینه کلن
عسکری بوزدی بالاخره التیوز طقسان التیده کرفتار ومقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر ومدارا اتدیکی یدییوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت اتمشیدی یکرمی اوچ ییل حکومتدن صکره
محمد مظفر کرفتار وحبس ایدوب اوغلی قالماغله دولت بونده آخر اولدی اما لور کوچک که
آل خورشید واتابکان کوچک دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقده ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیز یاننده شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز یکرمی برده کچدی
برادرزاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل اتدکدن صکره
برمدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرشاسف یرینه کچدی بونک ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط اتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم وفقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز التمش یدیده اقاقتل
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین وفلک الدین حسن شرکت اوزره ضبط اتدیلر
التیوز

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر یرینه والی اولدی
صکره قتل اتدیلر احفادی بدردن حسام الدین عمر یرینه چقوب آز زمانده فارغ اولدی
صمصام الدین الیاسی قتل اتمشیدی غازان خان قصاص ایچون آنی دخی قتل اتدی
عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدی یوز اون التیده وفات اتدی ابن عمی بدر الدین
مسعود یرینه چقوب بر زمان سوردی بعده زوجه سی دولت خاتون نصب اولنوب صکره
هورتك برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی
اولدی یدی یوز اللیده قتل اتدیلر اوغلی عز الدین یرینه چقوب عالیجاه اولدی یدی یوز
طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب
اولنوب سکز یوز دوردنده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی درسی صویلدی صکره
اون دوردنده اوغلی دخی قتل اتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطراف اکافه پنجه اورمش
ایدی تتش اوچده آنی دخی قتل اتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه چقوب شاه اسمعیله تابع اولدی
صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه چقوب
قرق طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع در خوزستان موسی کاظم احفادندن سید
محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخك علوم
غریبه ده بر کتابی وار ایدی مختصر اکن بو کتابی قراته القابله سن دیو بعض خدامه وصیت
اتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه بولندن اخلاف اعرابی کندویه مرید
ایلدی کندیچه بو طورك تشعشع زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یاللك قلیچ قارنلرینه
طوتارلر ابکی قات ایکی اوردی روز بروز اشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی
قبضهٔ تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت اتدی
روح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره
قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه چقدی بونك
زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد اتدیلر ارکان اسلامی قالدیروب
راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه
اسمعیل بغداده واردقده خوزستانی یوتارلندن الوب طقوز یوز اون دورتده ایکیسنی
دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه
چقوب شاه طهماسبه انقیاد اتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر و اعراض ایلدی دولت رعناشیه
رعناش دزفول قریه لرندن بر قریه در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینك معلمی
ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب آخر حاجی برادرزاده سی خلیل یدنده
مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه چقوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه
صمتنه دخی تهاون کوسترمکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو پادشاه اولمغله خليل رها بولوب طقوز يوز قرق بشده وفات ايدنجه سوردى
اوغلى على الدوله حاكم اولوب طرف خلافده در ديو شاه طهماسب طقوز يوز قرق طقوزده
درقوله كلوب علاء الدوله بغداده فرار ايتدى غفارى بو طبقه بونده ختم اولدى ديو يازار
بو تقديرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلرى تصرفنده اولور فصل ٣٢ در اقليم
جبل يعنى عراق عجم اوتوز ايكنجى فصل اقليم جبل ديدكلرى عراق عجم ممالكى بياننده در عراق
كسر عينله يا كثير الشجر معناسنه اوله ياخود ايران شهر معربى اوله مطلق ذكر اولنسه عراق
عرب يعنى بغداد اولكه سى مراد اولنور بو مملكت دخى اكا مجاور ومتصل اولمغله عراق عجم
ديديلر حدودى غربنده بعض عراق عرب وآذربيجان جنوبنده خوزستان ولورستان
شرقنده مفازهٔ خراسان وفارس شمالنده اذربيجان وديلم ايله محدوددر اطرافنده اقسامى
شمالده زنجان جنوبنده ابهر واصفهان شرقنده رى وقزوين همدان وسط دوشر سلفده
بونك دار ملكى اصفهان ايدى صكره همدان اولدى حالا قزوين در عجم شاهلرينك تختى
اعتبار اولنور رحمه الله ايدر بو اقليمك قرق پاره شهرى واردر اكثرينك هواسى معتدل
وبردى كرم وسرددر طولى سفيد روددن يزده وارنجه يوز التمش فرسخ وعرضى كيلاناتدن
خوزستانه وارنجه يوز فرسخدر سلفده بونك دورت شهرى غايت معتبر ايدى اصفهان
همدان قم رى حقوق ديوانيه سى سلجوقيلر عهدنده ايكى بيك بشيوز يكرمى تومن ايدى
ديو جدى امين الدين نصر مستوفى خطندن نقل ايدر اما شمدى اوچ معظم شهرى واردر
اصفهان قزوين همدان اما اصفهان سكسن بش درجه طول اوتوز اوچ بوچق عرضده
الحاق طاغلر اراسنده بر شهر عظيم وقديم در اكاسره عسكرينك مجمعى اولمغله سپاهان
ديرلردى صكره اصفهان تعريب اولندى نزهه ده مسطور در اولدوغى اوزره اصلنده دورت
قريه ايدى كران وكوسك وجوباره ودشت نام مذرعه لو قريه لركه طهمورث وجمشيده
منسوب ايدى ابتدا كيقباد اول انى دار ملك ايدنمكله اطرافنه خلق كلوب تدريجله بيوك
شهر اولدى بختنصر بنى اسرائيل سوردكده چوغى بو شهره كلوب آب وهواسنى بكنوب تمكن
ايتديلر بر ميل قدر يرده اولر بنا ايتديلر حالا بو كا يهوديه ديرلر باشقه شهر كبيدر شهر قديمه ركن
الدوله حسن بن بويه اون ايكى قپولى دورى يكرمى بر بيك ذراع بر بارو چكدى بو شهرك اون
ايكى محله سى واردر هر برى بر شهره بكزر واولرينك بناسى شام كبى طپراقدندر لكن طاشه بكزر
احسن التقاسيم صاحبى ايدر اسواقده برنك جامعنك يتمش ذراع مرتفع مناره سى واردر جمله رابدن
بنا اولنمش اصلا بر يرينه خلل كلمشدر اسواقنك كمى اورتولو وبعضيسى مكشوفه در هواسى يازده
قيشده معتدل اولوب باران زلزله وصاعقه امثالى نسنه لر ومار كزدم كبى كزنده جانورلرى ازاولود
قله يى دفن ايتسه لر ترقاچ سنه طورر بوزلمز امراض مزمنه ووباسى كمتر اولوب
خاكى مرده يى حفظ ايدر آب زنده رود بونك قبله جانبندن كلوب كازندن كچر ترقاچ نهر شهر
ايچنه آيريلوب جارى اولور اندن غيرى قويولرى دورت بش ذراع درو جمله قويى

صورى

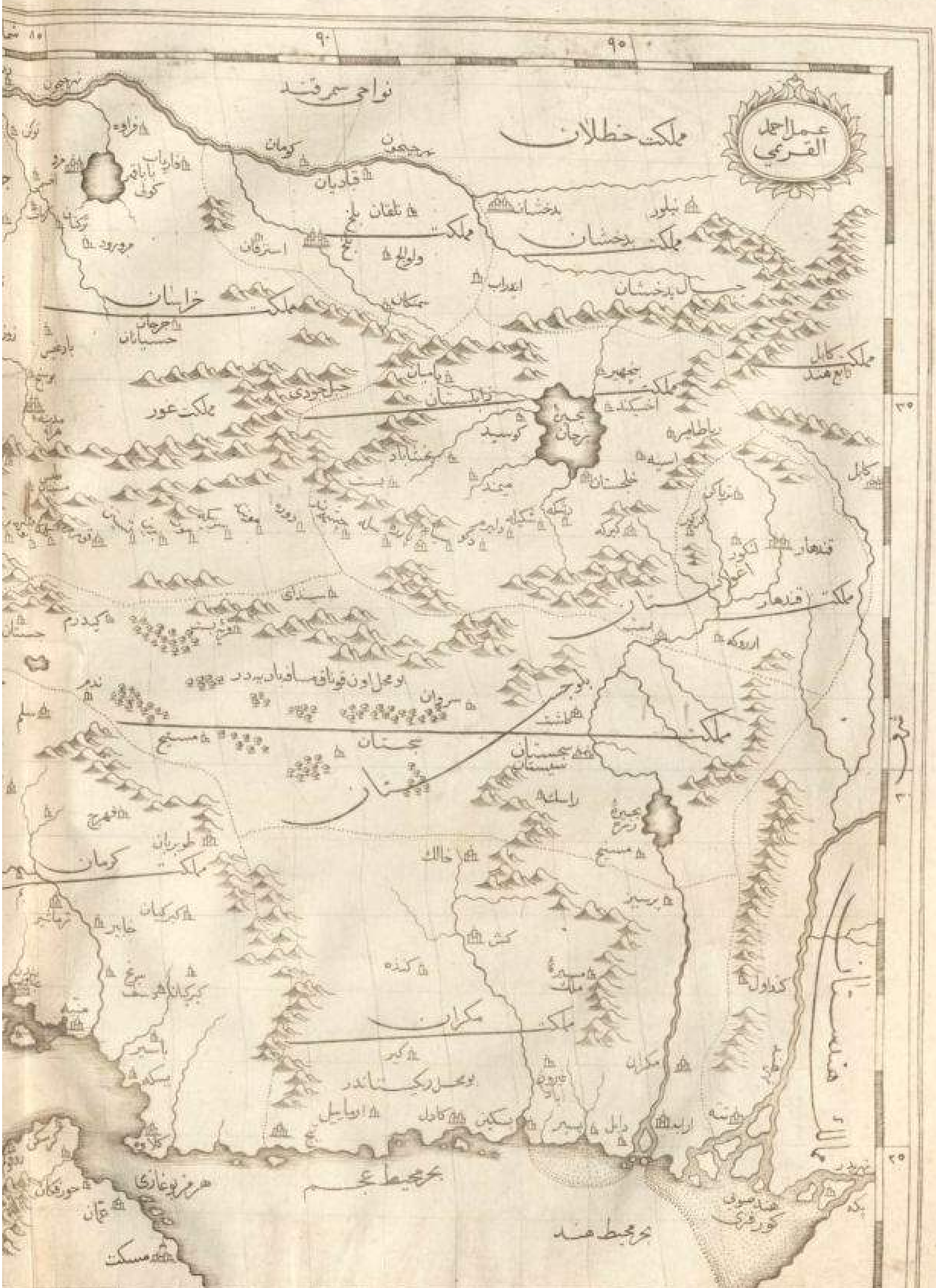

عمل احمد القريمی
نواحی سمرقند
مملکت ختلان
مملکت بدخشان
جبال بدخشان
مملکت خراسان
مملکت کابل
کابل
قندهار
مملکت قندهار
سجستان
سیستان
مملکت کرمان
کرمان
مملکت مکران
مکران
بو محل ریکستاندر
بحر محیط عجم
بحر محیط هند
هرمز بوغازی
مسکت
٨٥
٩٠
٩٥
٣٥
٣٠
٢٥

206

شاهان صفویانك
مالك اولدقلری ایرانك
رسم اجمالیسیدر محل شکل
فی صحیفه ۲۰۵
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
بحر خزر
ملك عراق عجم
ملك فارس
ملك خوزستان
ایالت بغداد
بغداد
اصفهان
شیراز
بصره
بحره کورفزی
جزیرة العرب قطعه سی

صولری دخی طاتلو چقوب اقار صودن چوق اشاغی دکلدر غله سی وسائر
ارزاق هر بار وسطدر وهر تخم کی غیری یردن ایلتوب اکرلر اولکی یردن اکسک کلمزالا
انارکه بونده ایو اولماز بو حال دخی اصفهانک آب وهواسی ایلکنه دالدر زیرا انار متعفن موادە
ایو اولور مجربدر وهر بار میوه نرخی بونده غایت ارزانی در واکثر لطیف ونازک اولور خصوصا
خربزه وسیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده کیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشکارکاهلری وار در مرغزار بلاسان بیوک مرغزار در ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغات ایراندر شهر مزبورده مدارس
وخانقاه وابنیۂ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی که
بر عظیم صنم اتک اشکی درهندیلرانی اغری النونه المق استدیلر سلطان مزبور بر میوبه
برای ناموس دین مدرسه یه اشک ایلدی بو شهر خلقنک اکثرلونی بیاض ومردانه در
اکثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر که قدیم الایامدن تعصب جنکنده ایدیلر حنفیلر مغولی کتوروب شافعیلری
قتل عام اتدکلری روض المعطارده مذکوردر بونک آب وهواسی لطافتنه فتنه سنک
کدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن کمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شکایت
صددنده بو نظمی سویلدی تادر دشت هست جوبان نیست از کوشش وکشش چان
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خون خواره تادر دشت راجو دشت کند
جوی خون راند او زجوبان عدد خلقشان بیفزاید هر یکی را کند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عباس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الا اصفهان حتی یأتی الکوفه
وارد اولمشدر بو شهری کورنلر تقریرندن منقولدر که ایکی بولک شهردر بری جهودستان که
همدانلدن بویکدر بریسه چولهالی دیرلر بغداد قدر وار اوله نهایت خانه لری سیرک وهر خانه نک
بر ایکیشر دونم باغچه سی واقاز صو بی ایچنده دوریری نشون اولمغله تربیه سز نسنه
تمز لکن بلاد جباله بونک کبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وکوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلر
وقماشلر طوقنوب اطرافه کیدر کحل اصفهانی ایسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی کوزلو عظیم کوپری بنا ایتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشیمن
ایدوب شهرک تفرجکاهی اولمشدر شاه عباس کوردکده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل اتده حیوانات باشندن برمناره یاپمشدر اصفهان میدانک طرفی
جنوبنده مرقد هارون مشهوردر اولوب شاه عباس انده برلطیف حمام بنا ایتمشدر که نظیری
نادردر و نیجه عالی عمارتلر احداث ایلدیکی روایت اولنور اصفهانک حقوق دیوانیه سی
سلفده اوتوز بش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالکز شهردن تمش یوک اقچه
خراج النوردی سکز ناحیه سی ودرت یوز اون بر پاره کویی وار ایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سكسن فرسخ براولوب اون بدی بازاری طور ربیوك رستاق واردر ناحیه‌لری بونلردر ناحیهٔ
جی حوالی شهرده یتمش بش پاره قریه در طهران وماربانان وجاوان وشهرستان انلردندر
بوشهرستانه شهر نو اصفهان دیرلر اسکندر یونانی وضع وفیروز ساسانی تجدید اتدی
ناحیهٔ ماربین اللی سکز پاره قریه در بونك اکثر یرنده باغلری بری برینه اولاشمغله جمله‌سی
برباغ کبی اولدوغنی شاعر بو بیتده اشعار ایدر ماربین که نسخهٔ ارمست آفتاب اندرو درم
درم است بو ناحیه‌ده طهمورث برقلعه وبهمن برآتشکده بنا اتمشدر ناحیهٔ کرارج اوتوز
التی پاره قریه در اشکاوند وقبراوان بیوکلری اولوب بو ناحیه‌نك دخی باغلری بری برینه
اولاشقدر ناحیهٔ قهاب قرق پاره قریه در صویی کاریزلردن ایجرلر وجه تسمیه دخی
بودر ناحیهٔ برخوار اوتوز ایکی پاره قریه در بیوکنه ویه حر دیرلر بونك دخی صولری
کاریزدر سائر نواحی جمله زنده روددن ایچرلر ویه حرده بهمن بن اسفندیارك برآتشکده‌سی
وار ایدی شاه عباس عصرینه دك بو ناحیه خلقی آتش پرست ایدی انلك زمانده مجوسیلر
آتشی تالدروب هنده کتدیلر جلال الدین آتشی انلر الندن الوب خزینه‌یه قودی ناحیهٔ
الخان یکرمی پاره قریه در کوپان ودانجان وکلیشاد وبیوکلری ایدی ناحیهٔ بران سکسن
پاره قریه در اشکشان ودبیرستان وفشاران وکوهان بیوکلری ایدی ناحیهٔ رودستق
التمش پاره قریه در قصبهٔ فارفاو قورطان انلرك بیوکی ایدی ذکر اولنان سائر قریه‌لر دخی
قصبه کبی هر بری بیکر خانه‌یی واسواق ومدارس وخانقاه ومساجد وحماماتی مشتمل
ایدی اصفهانه نیجه فضلا منسوبدر جمله‌دن علامه شمس الدین محمد بن محمود که التیوز
سکسن سکزده وفات اتدی شارح تجرید واصفهانی قدیمدر وعلامهٔ مفسر شمس الدین
ابوالثنا محمود بن عبد الرحمن اصفهانی که یدیوز قرق طقوزده وفات اتدی شرح طوالع
وتفسیر بونکدر وکمال الدین اسمعیل بن محمد که التیوز اوتوز بشده وفات اتدی شاعر مشهوردر
ری فتح راو تشدید یا ایله سکسن یدی درجه طول او توزبش بوچق عرضده بربلدهٔ قدیمه
عظیمه ایدی حالا خرابه کبیدر بو کام بلاد ایران وشیخ البلاد دیرلردی شمالیسی بسته هواسی
کرمسیر ومتعفن وصویی ناکوارنده وباسی چوق یردر بونك بناسی ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشیکن فریدون تجدید اتدی حضرت عمر خلافتنده قرظه
بن کعب انصاری یاخود نعیم بن مقرن فتح ایلدی عباسیلردن مهدی خلیفه پدری منصور
خلافتنده برقاج سنه انده والی اولوب اقامت اتمکله بنا وتجدید اتدی ولدی رشید انده
طوغوب بو شهره اول زمان مهدیه دیدیلر بغداددن صکره مشرقده بوندن معمور شهر
یوغدی بردفعه خلقی عصیان ایدوب یوز بیکدن زیاده آدم قتل اولنمغله کرو خرابه
یوز طوتمش ایدی جنکیزیان فترتنده بالکلیه خراب اولدی شیخ نجم الدین دایه مرصاد
معباد ده ایدر شهر ری که مولد مدر اول فتنه‌ده یدیوز بیك نفر قدر معتبر کیمسه درجهٔ
شهادته ایردی غازان خان زمانده ملك فخر الدین برز معمور ایلدی لکن اول کبی دکلدر

صلقده

سلفده بونك سوادی بر قاچ فرسخ قدر اولوب ایچندن ایکی نهر آقاردی بر جانبندن کلور
برینه نهر موسی دیرلر و صو یوللری وار ایدی جبل دماونددن غرب و جنوبه مفازه کنارنده
واقع اولمشدر صویی چوق اولدوغندن اشجار و اثماری وافر و پنبه محصولی زیاده در بونده
معروف محله لردن دهك نو و نصرآباد و ساربانان و مشهور دروازهٔ مرسیان که قزوین
سمتنه در دروازهٔ کوهك قسم سمتنه در دروازهٔ ساطر کوهستان عراق طرفنه در دروازهٔ
خراسان و دروازهٔ هشام قرمس سمتنه در معمور کاربان سرایلری و بازارلری چوق ایدی
هفت اقلیم صاحبی که ری شهرندندر دیمشدر که ری حالا دورت بلوك یازیلور سلفده
یازیلان اون بلوکك باقیسی رستمدار الحاق اولنمشدر و بودیاره اول قدر خیر و برکت نصیب
اولمشدر که تعبیر اولنماز قرق ییل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت ایتدیلر قزوینك اکثر
ضروریاتنه کفایت ایلدی و کاشان خلقنك غله و اکثر لوازمی ریدندر کذلك رستمدار
وساوه و قم بو شهردن منفعت بخش اولورلر و میوه انواعی بونده غایت لطیف و فراوان
اولور خصوصا خربزه و انکور و انار ملیسی و شفتالو و انجیر و زردالو و امرودینك نظیری یوقدر
اول اجلدن فصل خریفده ستمه سی دخی چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقیه و قبر
کسائی مقری بونده در بونك نسبتنه رازی دیرلر فضلادن نیچه وجود بو شهره منسوبلردر
جملهدن فرید دهر امام فخر الدین محمد بن عمر رازی که التیوز التیده وفات ایتدی تفسیر کبیر
صاحبیدر و شافعی در و دیگر فخر الدین احمد بن علی حنفی که اوچیوز تمشده وفات
ایتدی احکام قرآن یازمشدر و شارح شمسیه و مطالع قطب الدین محمد بن محمد تحتانی که
التیوز تمش ایکیده وفات ایتدی و دیرلر که لمس حاذق بو شهره نسبت اولنور بونك نواحیسنده
قلعهٔ طبرك جانب شمالده طاغ دبنده بر قلعه در و ولایت قصران که اول طاغك اوکنده در
بو ولایت بر قاچ پاره قصبه سز قریه لر اولوب بیوکی قصران ایله تسمیه اولنمشدر انلرك
بری دخی فیروز رام که فیروز ساسانی بنا ایتمشدر حالا فیروزان دیرلر غله سی و پنبه سی وافر
اولور اکثر اوقاتده اوجوزلق و بوللق در میوه قسمندن نار و امرود و عباسی و انکور
و شفتالو چوقدر نهایت کثرتا کلی حمادن خالی دکلدر و بودیار خلقنك اکثری شیعی در
ری ولایتنك حقوق دیوانیه سی اون بش تومن و بیك بشیوز دینار ایدی طهران هواسی
خوب بر معتبر قصبه در رامین سلفده بر قریه ایدی صکره قصبه اولمشدر رامین احمد
رازی ایله حالا ری دار الملکنك بری طهران و بری رامین در طهران شاه طهماسب فرمانیله
معمور اولوب اسواقی مزین و محل ایتدیلر حالا جداول انهار و اشجار سایه دار و باغات
جنت آثار ایله سائر شهر و دیاردن مستثنی در بونك شمال طرفی شمیران دیمکله معروف
کوهستان وادیسی که جنان قطعه لرندن بر قطعه در سلفده آکا شمع ایران دیرلردی مضافاتنده
میوه اقسامی لطیف اولور آکا قریب ایکی فرسخ یرده کند سلغان دیمکله معروف کوهستان
دخی انجلیش کثرت آب روان و وفرت درختان و میوهٔ بی پایان ایله رشك ساز بوستان

چنانکه رفوا کهنده امرودی مثقالوسی بر مرتبه خوب ولطیف اولور که کورنلر زبان کبی هر بار اقریده طوتغده آرزو ایدر سکسن آلتی بوچق طول اتوزبش بوچق عرضده آب وهواسی خوش ری دن ایو محصولی پنبه وغله ومیوه خلق شیعی در سلطانیه سکسن آلتی طول اوتوز طقوز عرضده بر بلده محدثه در سابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره دار الملک ایران واشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر اکا تابع قلندی تقویمده بو شهر اذربیجاندن یازیلوب لکن حمد الله نزهه ده بو اولکه دن یازمغله اکا اتباع اولندی که دیشدر بو شهرک حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ایلیوب اوغلی اولجایتو سلطان اتمامه ایرشدر مکله انک نامیله مشهور اولدی قبری انده در یدی یوزده تمام اولدی بر موزرده صواری قنسا تدن مربع الشکل بر حصار در هر برکی بشر یوز ذراع سنگ تراشیده ایله یاپلش دیواری عریضدر اوزرنده دورت اتلو بان یانه کیدر جبال دیلمه بر مرحله قریب بساتین واشجاری آزدر لکن آب وهواسی لطیفدر اوچر دورد ر ذراعدن صوچقار میوه سی اطرافدن کلور علفزارلری وافر وشکارکاهی چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن خلق کلوب بر مرتبه معمور اولدی که هر صنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورک تربه سی بر عظیم هرمان مصرکبی قطری یوز ذراع وارتفاعی یوز یکرمی ذراع بنادر بودکلو زینت وتکلف ایله فرق کونده تمام اتدیلر و پادشاه ممالک محروسه ده اولان اکابر فضلا وسادات ومشایخی دعوت واول کنبد عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب بر جانبنده شیخ صفی الدین اردبیلی وبر جانبنده شیخ علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی ییوب صفی الدین میل ایلمدی بعد الفراغ پادشاه دیدی ایکی عزیزک اولولغنده شک یوق بری طعامزی ییوب بری ییمدوکنک حکمتی ندر اگر حلال ایسه بری ییمیون ییمدی حرام ایسه بری نیچون یدی شیخ صفی ایتدی علی الدوله حضرتلری بحر در بحرک هر ندن کر کسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علی الدوله ایتدی صفی الدین حضرتلری شهباز در شهباز هر طعمه یه قونمز پاکلرک بری برینه ستایشی پادشاهه غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایلدی قزوین سکسن بش درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده خلا دار ملک عراق عجم بر شهر معظمدر بونک فضایلنده چوق حدیث وارد اولمشدر قزوین علماسندن امام رافعی بو شهر ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخنده ایراد اتدوکی احادیثدن بری اغزو قزوین فانه من اعلی باب الجنة حدیثی در بو جهتدن قزوینه باب جنت دیرلر حمد الله قزوینی اولمغله بو شهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان ایدوب نزهه ده اجمال اوزره ذکر ایدر ایکیسنک خلاصه سی بودر که شابور بن اردشیر چونکه قیصر روم حبسندن رها بولدی وکلوب بودیاره ایرشدی عسکرینه بو محلده ینشوب مبارک صدا ایلدی ونهر ایله ابهر میانده شابور نام شهری یاپدی که اول زمان انده بر کوچک باغ وصومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوین شهر

مزبور

209

مزبور میاننده بر محله در و اول شهر تاریخ اسکندرینك دورت یوز التمش اوچنده بنا اولنمشیدی باروسنك اطلالی هنوز باقیه در و اول زمان شاپور لشکرندن بر جمع دیلمیه لرشرینی دفع ایچون انده محافظه ایدرلردی شاپورده سکر چکوب انلر اوزرینه یورودی دریا کنارینه وارنجه انلری قتل عام ایتدی اول جهتدن دیلملر ایله قزوینیلر اراسنده محکم عداوت پیدا اولدی اما بعضلر ایدرلر که اکاسره دن بری دیلملر ایله انده جنك ایدرکن کندی لشکری صفنده خلل کوردی واتباعندن برینه ان کش وین دیدی یعنی ان کج نکر و لشکر راست کن اول بوجانبی کور خللی دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح میسر اولدی اول موضعده بر شهر یاپوب بو اسمیله کشوین تسمیه ایتدی و تعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت عثمان خلافتنده ولید بن عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد بن العاصی بو ولایته کوندروب اول حصارده اطرافنده ساکن اولدیلر کیدرك خلق تمکن ایدوب یوردی عباسیلردن هادی بالله موسی انك اطرافنده بر شهر دخی زیاده ایلدی که اکا مدینهٔ موسی دیدیلر اول شهر حالا محلهٔ ذوج وجوسق دیدکلری یردر و غلامی مبارك ترکانی بر شهر دخی الحاق ایتدی اکا مبارك آباد دیدیلر هارون رشید خلافتنده بونك خلقی دیلملر تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلثه‌یی ودیکر محلاتی محیط بر بارو بناسنی امر ایلدی و بر جامع بنا ایتدی اول زمان بارویه رشید آباد دیرلردی هارونك وفات ایتمکله تمام اولمیوب صکره خلفا اعمال ایتدیلر تا که داعی الی الحق حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتز خلیفه موسی بن بوقایی مزبور دفعنه کوندردی موسی اکا ظفر بولوب ایکیوز دورت سنه سنده تمام ایتدی و بو شهر عظیم اولدی صکره بر خراب اولمشیدی فخر الدوله وزیری صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده فضایل قزوین حدیثلرینی کوروب تجدید ایدوب کندو یه محلهٔ جوسقده صاحب آباد نام منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سالار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل قزوین میاننده اولان نزاع سببیله بارو بر خراب اولمشیدی امیر ابو علی جعفری مرمات ایتدی و بشیوز یتمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب طوغله قلعه ایدنلر یاپدی صکره لشکر مغول بو بنایی دخی تخریب ایتدی دوری اون بیك اوچیوز قلاج ایدی ایکیوز اوتوز برجی و یدی قپوسی وار ایدی شهر قزوینك طقوز محله اولوب ایکیسی اورته ده ویدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان و بری سرخ قپو لرابهر وارداق وری و دامغان و دستجرد و ذوج و جوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك هواسی معتدل و صولری قنواتدن باغی باغچه سی وافر در اوزمی و بادامی و فستقی چوق اولور غرایبدندر که باغلری انجق یاغمور ایله بر کره صوارلر و رشاهی اوزمی غایت لطیفدر قاون قاپوز دخی ایو اولور اکثر اوقاتده غله سی و میوه سی اوجوز در شکار کاهی وایو علفزارلری وار در شتر قزوین سائر یرلر دوه سندن معتبر و قیمتلو اولور و بو شهره اوچ فرسخ یرده بر چشمه وار در یازکونی کرم هواده بوز باغلر شهرك

یوزی دوکنسه اندن کتوردر بو شهرک نهرلری برف و باراندن اولمغله کرماده ازاقار کیمی
شهره یتشمدن کسیلور رجمله سی بش نهردر بری درجه منسوب که شهر اورته سندن اقار
وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اوله مشرفدر اکثر شهرک باغلری بوندن
صو واریلور انلردن غیری التی کاریزی واردر انلردن بری کاریز خمارتاش عمادی که اکثر محلات
قزوینده جریان ایدر بری دخی کاریز حاجی درهفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینک ایوسی آب
خمارتاش در بونامله بر زاهد خمسمائه ده اول کاریزی یاپدی شاه طهماس اوتوزییل قدر
بو شهری دارملک قلوب انک عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق و حمامات و سائر تکلفات
جمله یرنده اولوب شاه عباس برکاریز دخی زیاده ایتدی و صو کتوردی صویی حالا شهر
و بازارده جریان ایدر قزوینی لر صحبت و هنکامه کیرلرکه ممتاز و علم موسیقی دن اکثری
باخبر و سرفراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر شاه را باید که باشد چار صنف از چار شهر
تا بود ممتاز دائم بر سر بر سروری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز
مرد لشکری ومقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی
صکره بار و چکلوب ایچری النده ی مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه نک ایدی هر
کوشه سنی بر کیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سکزده زاهد خمارتاش بنا ایتدی
مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علی یه
لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر براء بن عازب و زید بن خلیل طائی بو شهری فتح
ایتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شاپوری ایدی خلق صلحله اسلام اظهار
ایدوب کیرودونلر عبد الرحمن حارثی نکرار لشکر چکوب کلدکده مسخر ایلدی اول
زمان صدقله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب بر ازجهود دخی ساکن اولدی هرون
شهره بارو چکدکده بعض همدانی و ابهر و قامران ایله قزوینه الحاق ایدوب کون قندی
موسی بن بوقارامنه و زهرا و خرقه نین و طالقــان کبی ناحیه لری الحاق ایتدی جعفریان
حکومتنده زنجان و طارمین و رودبادور حمت آباد الحاق اولندی مغول نو بتنده اقتصارلری ساوه
چوهری مضاف قلدیلر سکز ناحیه سی و اوچیوز یان قریه سی اولوب بش تومن شهردن
و بش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه کبار بو شهره منسوبلردر
جمله دن ابن ماجه محدث وائمۂ شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی بن عمر کاتبی و زکریا
بن محمد که عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سکسن دورت بوچق طول و اوتوز یدی بوچق
عرضده قزوینه اون ایکی فرسخ یرده کیخسرو بناسی برشهردر طرافدن قلعه سی وار
ایدی اتابک انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر آکابر قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه
ایتدی بو شهر باروسنک دوری بش بیک بشیوز قولاج ایدی بونک هواسی سرد و صویی
شهر اسمیله بر نهردندر که سلطانیه حدودندن کلور و قزوین نواحیسنه کیدر وغله سی
و میوه سی چوق وایواولور لکن اتمکی چندان ایو دکلدر رقبه سی دخی از اولور میوه سندن

امرودی

امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی اولورلر ابوحامد ایدر بشیوز یکرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابوالیسر عطا حکایت ایتدی که بزم یرده اردشان دیرلر بر قلعه وار در قربنده اولان جبالك اوزرنده بر غارك اعلاسنده برداق اغزی قدر بردلکدن اشاغی برطوتام اغاج یودقلری دوشر بر کیسه وارسه اول دلکك مقابلنده یولور اون بشدن زیاده واکسك دکل ونه جنس اغاجدر بلنمز وباغلری دخی نه یدر معلوم دکلدر قچان برینی حل اتسه لر تکرار عقبنده کیسه قادر اولماز و قالدوروب مغاردن طشره چقارسه لر برینه دخی دوشر اکر بیك کره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر واول چبوقلرك برینی بکا ویردی دیو نقل ایدر بونك یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی بر تومن ودورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری بوشهره منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نون ایله سکسن دورت درجه طول اوتوز دی بوچق عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی بر شهردر ابهر یوندن شرق جنوبیه دوشر بونك باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول استیلاسنده خراب اولدی حالا بر کوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانیه دن کلوب یاننده آقر هواسی معتدلدر قیش فصلنده یوزی قوبیلره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی چوق وایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض واکثر شیعی اولوب حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار در یوز پاره قریه سندن دخی یکرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه یلوکنه تابعدر بوشهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج وعزالدین که صاحب تصریفدر وصدرجهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر که نهر شاه رود میانندن یکرمی بوولایتده اللی پاره قدر محکم قلعه لر واردر انلرك اکبری الموت درکه یوزیتمش ییل قدر اسمعیلیلرك دار ملکی اولدی سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده در داعی الی الحق حسن بن زید باقری ایکیوز قرق التی سنه سنده بنا ایدوب دورتیوز سکسن اوچده حسن صباح انکا مستولی اولدی انکا سابقا اله الموت دیرلردی آشیانهٔ عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاکوخان فرمانیله تخریب اولندی بورودبار ولایتی یرو یایلا ومحصولدار در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر باطنی در حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار قدر یازیلور مشایخدن ابوعلی رودباری بوولایته نسبت اولنور ساوه سکسن بش بوچق طول اوتوز بش عرضده ری دن اوتوز فرسخ غربه دوشر بر شهر در لطیف چارشوسی واولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت رسول علیه السلام ده صویی یره چوکوب قورودی که مبشر اتدندر پس اول کول یرینه بر شهر یاپدیلر دیو حمدالله محرر ایدر لکن هفت اقلیمده بر شهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره کنار شهرده ایدی اول کیجه قورودی حالا علامتی ظاهر در دیو یازار باروسی یقلمشیدی وزیر خواجه ظهیرالدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول باروسنك دوری

سکز بیك ایکیوز ذراع ایدی صکره اوغلی شمس الدین صاحب نهره وارنجه اولان یری
دخی دورت بیك ذراع بنا ایدوب چکوب ایجری الدی بونك هواسی کرمه مائل اما صویی
قنواتدن ومردقان نهرندن کلور مستانده یوزی قو بیاره قیوب حفظ ایدرلر خلقی اکثر
شیعی وشافعی در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور لکن اوتی اریه سی حیواناته یرارد کلدر
حقوق دیوانیه سی ایکی یوچق تومندر دورت ناحیه ویوزبش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
دورت یوچق تومن دخی کویلردن النور شعرادن سلمان صاحب دیوان وقاضی
صدرالدین که عروضی نظم ایلمشدر بوشهره نسبت اولنور آبه ساوه یه بش میل قریب برده
بربلده در آوه دخی دیرلر قزوین ینددن اون التی فرسخدر سجاس وسهرورد سکسن ایکی
یوچق طول اوتوز یدی عرضده سلفده ایکی شهر ایدی فترت مغولده خراب اولوب
هر بری بر قریه قدر قالدی یایلا ولایتدر حاصل غله وبر زمیوه اولوب یوز قدر کوی
بوکا تابع یازیلور سلطانیه دن بر مرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبری کوه سجاس ده ایدی
عادت مغول اوزره انده پنهان ایلمشلر ایدی صکره قبری اظهار ایدوب اوزرینه تربه
وخانقاه یاپدی اول یره انجرود دیرلر انده بر بیوك سرای وار درکه صحننده بر بیوك حوض
واقع اولمشدر عمقی بیلنمز ودائما ایکی یردن ایاغی اقار بر اسیاب ادار ایده جك قدر لکن
بند اتسه لر حوضك صویی برقرار طوروب زیاده اولماز واچلسه کیرو کالاول اقار وبر زمانده
زیاده اولوب اکسلدیکی یوقدر دائما برقرار اولدوغی نوادردندر بوسرایی ابقاخان
بنا ایلدی اطرافی خوب علفزاردر بو ولایتك حقوق دیوانیه سی بر یوچق تومن یازیلور
مشایخدن ابو النجیب عبد القادر وشهاب الدین عمر بن محمد وشهاب الدین یحیی بن
حبش حکیم مقتول بوشهره منسوب یازیلور سرجهان سلطانیه دن بش فرسخ مشرقه
طارمینه برابر طاغ اوزرنده بر قلعه در اللی پاره قریه بوکا تابع و ناحیه اعتبار اولنوردی
بیوکی ده قهو دکه مغول آکا صاین قلعه دیرلردی جنکیزیان فترتنده خراب اولوب سلطانیه
بناسنده کیرو رتبه کلدی یایلا یر اولمغله حاصلی غله در بول اوزری اولمغله حقوق
دیوانیه دن معاف یازیلور طارمین سلطانیه دن بر مرحله شماله سکسن دورت درجه
طول اوتوز التی یوچق عرضده هواسی کرمسیر میوه لو یردر محصولی زیاده اولور سلطانیه یه
اکثر میوه لر اندن کلور خصوصا زیتونی غایت بی نظیردر سلفده انده فیروزآباد نام بر شهر وار ایدی
طارم سفلی یری دار الملك ایدی حالا خرابه در انجق طارم علیاده بر قصبه واردر یوز پاره
قریه آکا تابع یازیلور بو ولایت بش عمله منقسمدر بری طارم علیا بری طارم سفلی که قلعهٔ
شمیران توابعی اللی پاره قریه در بری نسازر بیوك قریه در سکز پاره قریه آکا تابع یازیلور
ابادسفلی که یکرمی بش پاره قریه در حقوق دیوانیه سی التی تومن ودورت بیك دینار در
طالقان سکون لامله سکسن دورت بوچق طول اوتوز یدی بوچق عرضده بر بلده وناحیه در
ایکی عظیم جبالك اورته سنه دوشر قزوین ایله ابهر اراسنده کوهستانده هواسی سردیردر

معتبر

بردرمعتبرقریه‌لری نادراولور حاصلی غله وبرزجوزدر خلقی اکثر باطنیه‌یه مائل اولوب
حقوق دیوانیه‌سی برتومندر کاغدکنان برشهر وسط ایدی نامنه خونج دیرلردی انده
ایوکاغد اشلنمکله کاغدکنان دیومشهور اولدی هواسی سرد غله‌دن غیری محصولی
یوق بر رودصویی طاغلردن کلور وسفیدوروده افارحالا برقریه قدرانجق قالمشدر سلفده
اوتوزبش پاره قریه بوکا تابع ایدی مغول فترتنده خراب اولدی صکره مغول ساکن
اولوب زراعت اتمکله مغولیه دیدیلر مزوقان ساوه ناحیه‌سنده برشهردر باروسنک دوری
اوچ بیک قولاج هواسی سرده مایل وصوبی بوشهره منسوب برنهردندرکه سامان
حدودندن کلور غله‌سی وانکوری ایواولور حقوق دیوانیه‌سی برتومن یازیلور قم سکسن
التی بوچق درجه طول واوتوزبش درجه عرضده بربلدۀ قدیمۀ حصینه‌در باروسنک دوری
اون بیک قولاج ایدی ناحیه‌سی طولا وعرضا یوزر فرسخ اولان دورت شهر معظمک بری
بودرلکن حالا باروسی خراب اولوب کندی دخی ازقالمشدر هواسی معتدل صویی
جریاده قلندن کلور برنهردندرقویولری برمقدار شوره چقارزمستانده قویولره بوزقورلر محصولی
غله ومیوه درناروفستق وفندق وانجیروخربزه وافروبنبه‌سی چوق اولوروانده درخت
سروایوکلورخلقی شیعی وامامی متعصب قومدر دورت تومن حقوق دیوانیه‌سی واردر
تقویمده ایدر بونک باروسی سکسن اوچ تاریخنده عبدالرحمن بن اشعث عسکری حجاج
جنکنده بوزلدقدن صکره عبدالله بن سعدان بنا اتدی اول زمان یری برینه قریب یدی
قریه ایدی رئیسلرنی قتل ایلیوب بوزغون عسکر مستولی اولوب یدیلر اول قریه‌لر یدی
محله اولدی انلرک بری کمیدان ایدی اختصار وتعریب ایدوب قم دیدیلر قمده نازک وخفیف
کبودرنک بردافلراشلرلر خمسه صاحبی نظامی وخواجه مسعود بوشهردندرلر قاپله
ساوه‌نک جنوبنده برغایت بلند طاغ واردرانده مجاوشیرونیجه نافع اوتلر اولور کاشان
قفله تعریبنده قاشان دیرلر بایله دخی استعمال ایدرلر سکسن یدی درجه طول
اوتوزدورت بوچق عرضده قمدن کوچک واکا مضاف برشهردرهرون رشید منکوحه‌سی
زبیده بنا اتمردی مفـــازه کارنده درظاهرنده طپراق قلعه‌سی واراکاقین دیرلر هواسی
کرمسیردر صویی فیروزدن کلور برنهردن کاریزلردر زمستانده وافر بوزطوتارقویولرده
حفظ ایدرلر بوشهرک محصولی وسطدر خربزه وانکوری ایواولور خلقی اکثر شیعی
وحکیم مشربدر جهال وبطال ایچلرنده کمتر اولوب حشراتدن عقربی چوق وقتالدر
اکثر مسافری انجمنر بونک حقوق دیوانیه‌سی اون برتومن ویدی بیک دینار در فضلادن
عزالدین محمود شارح تائیه وعمادالدین یحیی شارح مفتاح وعبدالرزاق وغیری
بوشهره منسوبلردر ادستـــان فتح همزه ودالله سکسن یدی بوچق طول اوتوز
اوچ بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سکز فرسخ یرده بریه کارنده بربلده واللی
پاره قریه درن بهمن بن اسفندیار انده براتشکده بنا ایلدی بونک زمینی بیاض قومسال اولمغله

محصولی ازدر لکن میوه سی ایو اولور فضلادن مولانا محمد که نجوم و رمل و ریاضیاتده مهارت تامه
صاحبیدر بو بلده یه نسبت اولنور جرباذقان درپاکان یا خود کل پادکان معربی در سکسن بش
بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده کرج ایله همدان اراسنده دوشر بر بلده در همای بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی یواسیله مسمی بر نهردندر غله سی ایو اولور
ناحیه سنده اللی پاره قریه وار در حقوق دیوانیه سی دورت تومن و اون بیك دینار در د لنجان
نام قریه که سلفده بر شهر وسط ایدی حالا خرابه در بونك ناحیه سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز دورت بچوق عرضده سلفده بر شهر وسط
ایدی حالا خرابه در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه سی وار در و بونده بر بحیره
وار در اطرافی لطیف شکارگاهدر بونك حقوق دیوانیه سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف و را ایله کره معربیدر فراهان طول و عرضنده طولی بر فرسخ قدر متفرق قریه لر ایکن
هارون رشید عصرنده ابو دلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای و قصر بنا اتدی اول اجلدن ابو دلفه اضافتله اشتهار بولوب بر بلدهٔ عظیمه اولدی
غله و مواشی بر بلدر بونده ن همدان دورت مرحله و اصفهان التمش فرسخدر بردی شدید
اولمغله میوه سی اطرافدن گلور نزهه ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
بر طاغ وار در انکنده خسرو بر بیوك چشمه یاپدی و التی فرسخ طویل و عریض مرغزاری
وار در اکا قریب فرزین دیرلر بر محکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه سی بر تومن
و بیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالی ده در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسخ یرده بر شهر وسط و اوتوز پاره قریه یه قریبدر
حقوق دیوانیه سی اون تومن و ایکی بیك بش یوز دینار ایدی بو ولایتده بر قلعه وار در
بر عصرده و شق نام کمسه اناده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار یدن اصفهانه کیدر یول
اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی وار در زوار مفازه کارنده بر بلده در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار در
بروجرد ضم با و کسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسخ یرده بر بلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهار در زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد و میم ایله سلفده بر کوچك بلده ایدی اکنی و اشجاری و میاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه در همدان فتح ها و میم ایله سکسن اوچ بوچق
درجه طول و اوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده بر شهر عظیم و سواد قدیمدر
اقار صولری چوق باغی و باغچه سی بستانلری وافر مزارع و مرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه ده ایدر بونك سلفده بر طپراق قلعه سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بو شهر سوادی اول زمان ایکی فرسخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کبیر و تجدید اتدی اسلامده بدیل بن ورقا هجرتك

یکرمی

یکرمی اوج سالنده فتح اتدی اوچیوزیکرمی حدودنده مرداویج دیلمی والتیوزاون سکزده
جنکیزیان غارت وتخریب وخلقی قتل عام اتدیلر صکره کبیر وتجدید اولندی اول زماندن
بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لکن بردی شدید اولور اول اجلدن
حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدر م بلادا اذا ما الصیف اقبل جنة ، ولکنها عند الشتاء
جحیم بری دخی دیمشدر م همدان متلفة النفس بردها والزمهریر وحرها اما مون
قلب الشتاء مصیفها وخریفها فکانما تموزها کانون بونك خلقی سلفده اکثر شیعی ومعتزلی
ایدی بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بونظمی دیدی م همدان لی بلد اقول بفضله لکنه
من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل کالصبیان لکن
شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون انهار ایله روضهٔ جناندن نشانه در هر
غمکین که بو شهره کلسه البته سرور وحبور حاصل ایدر و یکبان غمی کیدر انکیچون لهو وطرب
بو دیار خلقنه غالبدر دیرلر سنه تسع وثلثین والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ایله
راقم الحروف همدان غارتنده بیله اولوب بو شهری تفرج اتمشیدی ایکی اوچ منزل صحراسنه
داخل اولدقدن صکره باغچه سی بری برینه متصل قریه لری انجنده کیدیلوب شهر
کنارینه نزول اولندی ووصف اولناندن زیاده کورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت
وصحراسنه انهار صولرینه چمنزار مسیره لرینه مکلف باغچه لرینه سوز یوقدر شهرك سوادی
متوسط بش التی بیك خانه قدر وار مساجد وجوامع وارلکن خرابه مشرف ومکلف دکل
زیرا افضیلر اننده اولمغله اعتبار دن قالمش سوق دورت طرفدن برر یول کلوب شهر
اورته سنده بولشور اوستی اورتولی وبیاض صوالی پاك دکاکین در اولری جمله طپراقدن
تحتانی خانه لر نهایت ایچریسی مزین ومنقش ربر عجم طرزی اوزره معمور سرایلر وار جنب
جنوبنده چوکان میدانی مرتفع میلر دیکلمش حمامی نادر خارج شهرده بر کوچك
کاشیلی حمام بنا اتمشلر قلنین ایله عجمانه لکن تنك سائر اولری وبنالری دخی اکثر
کوچك قپولی تنك وتار اکثر تجار خانه لرینه بکزر ابنیهٔ عظیمه وآثار قدیمه دن نسنه
کورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ایدی عسکر عثمانیان انده اوچ کون اوتوروب اچلرینی
کسوب شهره آتش ویردیلر سائر قریه لری دخی تخریب ایده رك درکزینه وبغداده کتدیلر
حمدالله ایدر بونك حقوق دیوانیه سی اون یوجق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ
کربوار حوالئ شهردر ایکی فرسخ یره دك یتمش بش پاره قریه یی مشتمل اولور شهرستان
وفخرآباد وقاسم آباد وکوشك باغ معظم اول قریه لرك اشهیدر خصوصا تماشا برودکه
وشك انداز باغ جنان بر وادی در بو ناحیه دن محسوب اولور اون پاره قریه وباغچه لری
بری برینه متصل ایکی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه کثرت اشجار دن کون طوقمز ناحیهٔ
ازباردین قرق پاره قریه درواق آباد وسیف آباد وکردآباد معظم کویلرندن عد اولنور
ناحیهٔ شرامین قرق پاره قریه در ناحیهٔ اعلم اوتوز بش پاره قریه در ناحیهٔ سردرود

ورعنه رود بکرمی بر پان قریه درو ناحیه لرك حقوق دیوانیه سی اون اوج تومن والتی بیك
دینار ایدی همدانه منسوب کبار دن عین القضاة وخواجه یوسف وسید علی بن شهاب
وشیخ عطار وابو العلا الحافظ وابو الحسین بن جهضم وغیری که بعضیسنك قبرلری زیارتکاهدر
اسد آباد سکسن اوج درجه طول او توز بش درجه عرضده کوه الوند غربیسنده همداندن
طقوز فرسخ عراق یولی اوزرنده بر کوچك شهردر هواسی معتدل صویی کوه اروندن قنواتله
کلور حاصلی پنبه وغله ومیوه واوزم خلقی سیاه چرده در او توز بش پاره قریه یه تابع یازیلور
حقوق دیوانیه سی بر تومن وبش بیك بشیوز دینار در همداندن دونوب بو بلده یاندن کچدك
دوز صحراده محل مرتفع اوزرنده طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یری در خرقان قرق
پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در قزوینده اون ایکی فرسخ شماله دوشر هواسی سردده مایل
صویی طاغدن کلور چشمه لر غله ومیوه یری اولوب آب اروان والیشار وکلنجین وترك والوبر
وسیف اباد معظم قریه لریدر حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار اولدوغی نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانی بو دیاره نسبت اولنور بوراده بر کرمابه واردر صویی اسی
طبع بیضه ایدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحیاض ومغسللر بنا اولنمشدر
و بر نهر قربندن اقوب اوزرنده دکرمنلر یوریدر درکزین سکسن بش بوچق طول
او توز التی بوچق عرضده همداندن ایکی مرحله شرقده ناحیه اعلم ده سابقا بر قریه ایدی
صکره قصبه اولدی اقار صویی ووافر باغی باغچه سی غله وپنبه محصولی ایله غنی یردر
انکوری ومیوه سی ایو اولور نزهه ده بونك خلقی سنی شافعی مذهب پاك اعتقاد وشیخ الاسلام
شرف الدین درکزینی اتباعی اولوب حقوق دیوانیه سی بر تومن ایکی بیك دینار ایدی
زمینی مرتفعدر بو بازار لکن همدان سفرنده قزوینه توجه اتمشیدك اوج مرحله ده
بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله موصوف بر لطیف وشیرین
قصبه کوردك اورته سنده بر جامع جدید بنا اولنمش بونك اوزری بناسنده حجر وطوغله
اکسك دکل ایدی باغی باغچه سی اطرافنده اوزری صق ومجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین
یولنده عسکره وفا ایدر صو اولمامغله بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقده در سامان خرقان حوالیسنده بر بیوك قریه در هواسی سردده مایل
وصویی طاغدن کلوب آب مزدقانه وارر وساویه کیدر حاصلی غله وانکور وبرز
میوه در حقوق دیوانیه سی بیك ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکسن یدی بوچق درجه
طول او توز التی بوچق عرضده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله وسمنان بر بچق
منزل شرقه دوشر نهاوند معرب نوح آوند در دیرلر سکسن اوج بوچق درجه طول اوتوز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بردیه اوزرنده هواسی معتدل
صویی لطیف کوه الونددن کلور باغی چوق غله سی ومیوه سی فراوان بر شهر وسطدر
پنبه سی آز اولور وسکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه یازیلور حقوق دیوانیه سی

اوچ تومن ویدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هر سال اون ایکی
بیك قیون انلردن جمع اولنور عمر بن الخطاب زماننده یا ساریة الجبل وقعه‌سی بونده
اولدی دیو روایت ایدرلر شهداء مسلمیندن بر جماعتك مقابری انده موجوددر وملوك
فرسك انده نیجه آثاری واردر نهایة الادب صاحبی نویری بونده بر حجر یازار که غایب وآبق
وسارق حالنی بیلمك مراد ایدن واروب التمسده اویور ونیجه ایسه دوشنده كوروب معلوم
ایدینور مختصر معجم صاحبی بونده قصب الذریره اولور طشره چقمدقجه رایحه ویرمز
حقه‌سی یچدكلنده قوقمه باشلر دیو یازار دماوند ضم دال وسكون میم وكاهی میمدن
بدل نونله وبایله ری‌دن اون ایكی فرسخ شرق وشمالده دماوند طاغنك اتكنده بر بلده قدیمه
وناحیه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بو قصبه تخت ضحاك
وجمشید ایدی دیرلر قرق دورت پاره قریه واوچ قلعه‌یی مشتمل ناحیه‌سی واردر فیروز
كوه واستوناوند وكل خندان اول قلعه‌لردر امید ر بوندن آمل مازندرانه دورت كونلك واز بلود
جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباددر زرند زرنك معربی در سكسن اوچ بچق طول
اوتوز التی بچق عرضده اصفهان ناحیه‌سندن بر بلده در كرمانده بر زرند دخی واردر خان لنجان
اصفهان نواحیسنده بر قصبه در خوار ری نواحیسنده بر قصبه در سمنان جانبنه دوشر قریه‌لری
واردر صویی جبل دماونددن كلور رودراور نواحی همدانده میاه وثماری چوق بر بلده
صغیره در وافر زعفرانی اولور ناحیه‌سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رودكرد كرج‌دن
نصف فرسخ یرده بر كوچك قصبه در وزراء بودلفدن بری بنا ایلدی زعفران زاردر
قصر اللصوص اسدآباد قربنده آراسی یدی فرسخ بر بلده در كنكور دخی دیرلر عسكر
اسلام ابتدا نازل اولدقده آتلری اغرلنوب قصر اللصوص تسمیه ایتدیلر بر متین حصار
ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سكسن ایكی بچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
همداندن اوچ مرحله غرب وشماله بر بلده كبیره در میاه وثماری چوق صحرالری بول
اوجوزلق بر وخلقی اكراد در سلفده بوندن اوتوز سكز بیك درهم خراج النوردی بونكله
همدان آراسی طاغلر در جنوبه وشماله ممتد اولور آراده عقبه واردر اندن چقرلر ابن قتیبه
وابو حنیفه دینوری بو شهردندر قرمسین معربی كرمانشاه در دینور قربنده همداندن
اوتوز فرسخ یرده طاغلر آراسنده عراق عجمك بر معتبر شهری در برنده اكثر زعفران بتر
قصر شیرین سكسن ایكی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قرمسینه قریب
بر خرابه شهردر خسرو لك شیرینه نسبت اولنور ابنیه عظیمه وآثار قدیمه‌سی چوق وهنوز
باقیدر همداندن بغداده كیدر یول اوزرن اولمغله كیجه ایچندن مرور ایدوب ذكر اولنان آثاری
كوردك ماسیدان سیروان ناحیه‌سنده صیمره‌یه ایكی مرحله قریب یرده شعاب جبال
آراسنده بر بلده در اوته‌سندن صولر آقار سكسن اوچ درجه طول اوتوز اوچ بوچق درجه
عرضده یازارلر خصایص ومنسوبات قزوینك یایلری اصفهانك سرمه‌سی كه معدنی در

واقفالی ونمکسودی والبانی وی قاربوزی وشفتالوسی دینور یوغور دی مشهوردر

احوال جبال وانهار بو اقلیمده بر طاغ واردر جمله‌دن کوه اروند که الوند دخی دیرلر همدان شهرندن بر فرسخ غربه دوری اوتوز فرسخ بر جبل عظیمدر هر بار اوزرندن قار اکسك اولماز وهر جانبه اندن وافر انهار اقار و یکرمی فرسخ قدر یردن بو جبل کورینور اطرافی جمله معمور مسیره لردر اکابناء شاعرك بری دیمشدر فصل بهار ودامن الوند وموالوند ساقی بیار باده وردیش زهد خند بو طاغك بر اوجی آذربیجانه و بر طرفی عراقه کیدر اطرافی بوللع بولك اولو نهایت همدان قرینده اولان قلعه سنه کوه الوند دیرلر کوه اشکهران اصفهان دیارنده بر طاغدر عظیم یلانلری اولوردی بو حمدالله تحریر ایدر کوه البز اصلی اعلی تردر کثرت استعمال الله البز دیرلر دیدکلرینی صاحب نزهه بکنمیوب بلکه اصل اسمیدر قزوین شمالنده بر بیوك مرتفع طاغدر ساژ طاغلره متصل اولور قلعه سنك رودبار جانبنده قاری واردر دیو تحریر ایدر کوه بیستون اسدآباددن اشاغی بغداد یولی اوزرنده جبـــال مشهوره‌دن غایت یوکسك قان طاشلو بر طاغدر حمدالله اطرافی کردستان یازار جبل مزبور روی هاموننده پید اولوب یکرمی فرسخ یردن کورینور دوری دخی یکرمی فرسخدر صاحب نزهه ایدر التیوز اون برده الجاتیو فرمانیله بزبو طاغك ارتفاعنی الدق ذراع خیا طله دورت بیك سکز ذراع کلدی اکثر اوقاتده اوزرنده سحاب اکسك اولماز و بو طاغك شاهراه دبندن کچر اول محل جانب جنوبی یوقارودن اشاغی دیوار کبی کویا که یونلمشدر اول اجلدن نظامی خسرو شیرین نظمنده دیمشدر خسرو پرکون فرهاده دیدی بزه بو طاغ یول ویرمز بر کذرکاه ایله فرهاد دخی کسوب یول آچدی بو بر روایت مجهوله در دیو حمدالله ردایدر ونظامی بو کوهی مشاهده ایتمیوب تسامع ایله یازدی حقیقتی اوبله دکلدر دیر نفسنده راقم الحروف دخی کورمك اولدی ردی یرنده در واول طاغك غربیسنده شبدیز خسرو دیرلر بر قاعه واردر طاشدن اویولمش یدی سکز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستی کمرکمر طشره سنده بالاده ایکی طرفدن ایکی ملك صورتی طاشدن یونلمش ایچری ایوان صدرنده دیواردن یونلمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هیکلی که خسرو صورتی اوله بعض اعضاسی قریلوب آتنك دخی مرور ایامله زینتنه خلل کلمش و بو صفه اوکی بر واسع صحرای بی پایان اولوب صفه دبندن ایکی اوچ دکرمن یوریدر عظیم سرد صو چقوب صحرایه اقار ونده اولان مزارعی سقی ایدر لکن اغر صودر چوق اچمز و بو صفه قتی مرتفع دکلدر فقیر آتله صحرادن واروب اوزرینه بر قدمه‌دن چقمق واقع اولدی بیابانده خالی یرده‌در کوه دماوند دنباوند دخی دیرلر ری شرقیسنده بر جبل مشهوردر و غایت مرتفعدر رتبه‌سی قبه کبی اللی فرسخ یردن کورینور قله سی مرکز برفدن خالی دکلدر واوزرینه صعود مشکلدر زیرا ارتفاعی اوچ فرسخدر زیاده صعبدر بونك دپه سنده یوز جریب قدر بر صحرا واردر قومسال اورته سی غدیر مثالدر بونك یوقاریسنده اشجار اولمغله کوه اقرع دخی دیرلر

دیرلر کل کبی اولدوغیچون بوقله‌ده تمش قدر کوکورد قویولری واردر دائما بخاری چقار هواسی
آدمی بیهوش ایدر و بو طاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ کویلری ضحاک بو طاغده
محبوسدر دیرلر اصلی اولمق جائزدر کلدر مکر انده قتل اولنمش اوله بلاد جبالک بو طاغ نهایت
شرقیسیدر دماوند بونک ذیلنده بر بلده قدیمه اولمغله جبل آکا نسبت اولنور کوه راسمند
شهر کرج شمالنده بی ستون کبی روی هاموندن سوریلوب چقمشدر دوری اون فرسخ قدر
مرغزار کینی که عراق مرغزارلرینک مشهورلریدر طولی الّتی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
بو طاغک شمالنده واقع اولمشدر رودامن کوهده خسروه منسوب چشمه بو مرغزاره اقار
کوه رامند قزویندن غرب جانبنه خرقان شمالنده بر جبل مردم نشیندر اوزرنده قریه‌لر
و مزرعه‌لر واقردر او لقدر مرتفع دکلدر کوه کرکس اصفهان ایله کوه دماوند اراسنه
دوشر اطرافی بیابانلدر فیروزکوه ری و بسطام و دامغان و طبرستان اراسنه دوشر
جبل الفار دخی دیرلر و دماوند بو طاغدن بر شعبه در بونک اطرافی جمله معموردرلر در
کوه ساوه بر مرحله ساوه‌دن خرقان جانبنده بر یوکسک طاغدر انده ایوان کبی بر غار واردر که
انواع نقوش و اشکال ایله منقش و نهایتنده بر حوض بالاسندن صو اینر دوکلور خسته‌لر
استفاده دیو نقل ایدر کوه طبرک ری بونده معدن نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز
کوه غلک لان آوه ایله قم اراسنده خاکدن بر مرتفع جبلدر اصلا بر طاغه متصل دکل و ترابی
غایت شوره اولدوغندن اوزرنده برف قرار ایلمز و صو اقماز و بو قاربسنه چقمق ممکن
دکلدر ایاق باتروری اوچ فرسخدر اوچ فرسخ یردن کورینور نهر زند رود لو دیزک
طاغلرندن اولان کوه زرده جوی سرد حدودندن چقوب رودبار لورستانی بکر فیروزان
و اصفهانه کلور وروی دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانی یه منتهی اولور طولی التمش
فرسخدر بو صوبک بر خاصه سی واردر بریتی تمام بند اتسه‌لر یردن کیرو اولقدر صو چقار که
بر نهر اولور اقار اول اجلدن زاینده رود دیرلر واکثر زمانده اصلا معطل قالمیوب اکینلری
سقی ایدر اول اجلدن آکا زرین رود دخی دیرلر نهر سفیدرود که ترکان هولان دیرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب کردستانی بکر زنجان رود و بسترود و میانجرود و صواری و طوالش
و طارمین صواری بوکا قاریشر طارمین توابعندن پره ولایتنده شاهرود ایله جمع اولوب
کیلانده بحر خزره دوکلور طولی یوز تمش فرسخدر و سقی مزارعدن عاطل بر نهر اولوب
اداسی دخی یوقدر نهر شاهرود رودبار قزوینده ایکی شعبه در بری طالقان قزوین
طاغندن چقار بری کوه شیردن چقوب ولایت رودبار الموتی بکر بره طارمین ناحیه سنده
سفیدروده قاریشر اول محله کلنجه اوتوز بش فرسخدر اللی فرسخ دخی آذربیجانده کیدر
بونده سفیدرود کبی سقی و اداسی یوقدر نهر خانخو رود کوه دماونددن چقوب ری ولایتنه
دوکلور رقوهد حدودنده آنی مقاسمه ایدر اقرق نهره بولنور و بهارده فاضلی مفازه یه منتهی
اولور کرمرود طالقان قزوین طاغلرندن چقوب اوتوز بش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قروه

جرباذقانه کوه خانساردن چقوب جرباذقان وقمی بکر طولی اوتوز بش فرسخدر مفازه یه
منتهی اولور کاوماسارود بعضیسی کوه اروندن چقار برشعبه سی اسد آباد وماشاروه
وفروار کربوه سندن کلور و برشعبه سی کوه راسمنددن وکرج ومرغزار کیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی بکر آوه یه قریب برده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد
بنا ایلمشدر انکله بر بحیره اولور بهارده فاضل مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه
صوینی بو سد ایله حاصل اولان بحیره دن طولی قرق فرسخ قدر اولور زنده رود کبی بودخی
ژاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشر
ولایت زنجانی بچوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهرود الله اکبر سلطانیه
حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوینه منتهیه
کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر رودخی
ابهر وقزوینده زنده رودکبی ژاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب
سفیدروده آقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قطر طاغلرندن چقوب کاشانه کلور
بهارده ایاغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر
اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشمیوب یوقاری قریه لری سقی ایدر آب مردقان
خرقان وهمداندن کلوب مردقانی بکر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی
میلادر سولده بحیره قوروب بو صویه یول بولمیه مفازه یه منتهی اولور طولی
یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت
ایدر قوی کلزسه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کرداز وده
طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه
بله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشک رودی بکر وصولر قاریشوب
مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی بکمز بو جمله مفازه یه واران انهارده بحیره یاتار
کیدر مسالک الممالک ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکر آباد که راه خراسان
اندن آیریلور ٢٣ اندن رباط حاجب ٦ اندن رباط واسق ٧ اندن ساوه ٥ کاشاندن
ده مهروه ٨ اندن دماسطه ٩ اندن رباط موجه خورد ٦ اندن ده سین ٢٠ اندن
اصفهان ٣ مایش یولی ایله اسطه دن مایش ١٢ اما شتاده یوقدرلدن سیله واریلور
پس کاشاندن اصفهان ٣٨ ساوه دن ٦٣ سلطانیه دن یوز الی فرسخ اولور
سلطانیه دن تبریز ٣٢ مشرق وشمالده استرآباد ٣٧ طارم ١٠ ری ٥٠ زنجان ٥
مجلس ٥ قزوین ١٩ قم ٣٥ کاشان ٣٦ همدان ٣٠ یزد ٣١ اصفهاندن ده اصفهانک
٣ اندن ده مهیار که فارس حدیدره اندن شهر قومسه ٦ اندن روزکان ٥ اندن
یزدخورد ٧ جمله ٢٦ فرسخ اولور قیش یولی بند عضدیدن صوله یاز یولی صاغه کوشک
زرده کیدر همداندن عراقه اسد آباد ٩ اندن قصر دزدان ٧ اندن قنطرة النعمان ٣
اندن

اندن بیستون ۲ اندن کرمانشاه ۸ اندن زبیدیه ۸ اندن قلعهٔ مرج ۹ اندن حلوان ۱۰
همداندن ساوه ۳۰ اندن ری شرقه ۳۰ جمله دوزدرطاغ یوقدر همداندن دهبارسیق ۱۰ اندن
اوه ۸ اندن قزوین ۴ ۱ قزویندن ابهر ۲ ۱ اندن زنجان ۱۵ همداندن مادران قلعه‌سی
۱۲ اندن صحنه ۴ اندن دینور ۴ اندن شهرزور ۴ اندن حلوان ۴ همداندن رامن
۷ اندن وردکرد ۱۰ اندن کرج ۱۰ اندن برج ۱۲ اندن حومنجان ۱۰ اندن اصفهان ۲۰ بیاباندر
همداندن رودراورد ۷ اندن نهاوند ۹ اندن لاشتر ۹ اندن خواست ۱۲ اندن لور ۳۰ بیاباندر
اندن انداميش برقصبه درکوپروسی وار ۳۰ اندن جندیسابور ۲ همداندن ساوه ۳۰ زنجان
۳۰ قمدن ساوه ۱۲ قمدن کاشان ۱۸ ری دن قزوین ۲۷ دینوردن صیمره ۳۰ دینوردن
سروان ۴ اندن صیمره ۷ اصفهاندن اردستان ۳۴ ایدجلر زرك ۴۰ یزدجرد لر کوچك
۶۹ جرباذقان ۳۱ ساوه ۶۴ قزوین ۹۲ قم ۵۲ کاشان ماپین یولی ایله شمال وغربه ۳۲
نطنز ۲۰ ماپین ۲۶ نهاوند ۸۴ شیراز غرب وجنوبه یدی مرحله ۲۷ اصفهاندن ری
شهرینه طوغری یول مفازه‌دن بحر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار اندن قم غرب
وشماله اندن ری شمال وشرقه مایلدر قزویندن ری ۳۰ سرخاب ۳۲ اردبیل ۵۶ تبریز ۸۰
ساوه ۴۳ ری دن کاشان ۲۴ قومس ۸ اندن دامغان ۴۶ ساوه‌دن قم ۱۲ همداندن
زنجان ۳۰ سمنان ۳۲ قم ۴۰ جمله دوزدر ری ۴۰ درکزین ۱۹ قمدن ری ۱۱ همدان ۴۰
قزوین غرب وشماله ۸۰ اسدآباددن دینور ۱۷ اندن موصل ۴۰ اول نهر زاب ۱۰ مراغه
وشهربان ۴۸ اندن بغداد ۱۶ کاشاندن یزد ۷۳ قصر شیریندن قصر لصوص ۵۰
خانقین یدی حلوان ۵ شهرزور ۲۰ بغداد ۳ همدان ۸۵ دماونددن ری ۱۲
آمل ۳۲ سمنان جنوبه ۴۶ استرآباد شرقه ۹۶ باقیلری بری برندن استخراج اولنه

احوال ملوك وحکام عراق عجم بو دیارلر اسلامدن اول ملوك فرس سرهنگلری ضبطنده
اولوب انلرك مرزبانلری وعامللری النده خلفاء راشدین عصرنده تمدر بجله النده
واکثر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده فتح اولندی ابوموسی الاشعری ونعمان بن مقرنکه
اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرك جانبندن عامللر ووالیلر ضبط ایدردی
بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل عباس دولتنده بر زمان انلرك عامللری
والی اولدی که بعض دولت ظهور ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر حکام قزوین
تاریخ کزیده‌ده مسطور اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرك بکلری قزوین اولکه سنه
حکم ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابودجانهٔ انصاری وکثیر حارثی
والی اولدی زمان عثمان ذی النورینده ولید بن عقبه یه ویرلدی حضرت علی زماننده ربیع
بن خثیم کوفی وابوالعریف همدانی وعبیده بن عمرو سلمانی وقرط بن ارطاه والی اولدیلر
بعده حجاج چونکه بنی امیه طرفندن اکثر ممالك ایران والیسی ایدی قزوین حکومتنی
اوغلی محمده ویردی حجاجدن صکره یزید بن مهلب وقتیبه ونصر بن سیار حاکم قزوین اولدیلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامكه يه ويرلدى انلردن صكره على بن عيسى بن ماهان بعده آل طاهر حكم ايلديلر هرون رشيد بوديارلرى ديلميلردن حراست ايچون قزوينى حكام عراق تصرفندن افراز ايليوب حمد الله مستوفى نك اون دوردنجى جدى اولان فخر الدوله منصور كوفى كه حر بن يزيد رياحى اعقابندن ايدى ويروب ايكى يوز اوچ سنه سنده لشكر ايله قزوينه كوندردى مزبور اولادى كه فخر الدوله لقبى ايله ملقبلر ايدى يكرمى ايكى ييل قدر حكم ايلديلر چونكه حسن بن زيد علوى خروج ايدوب ايكيوز اللى برده اكثر عراق عجمه مسلط اولدى ايكى سنه قدر اكا اطاعت اتديلر معتز خليفه حكمى ايله موسى بن بوقا كلوب مزبورى طرح ايلدى واوتوز سكز ييل والى اولدى بعده الياس بن احمد سامانى ايكى سنه ضبط ايليوب ايكيوز طقسان دورتده حكم خلفا ايله ايالت حمد اللهك اون ايكنجى فخر الدين ابو على يه ويرلدى چونكه ديلميلر اوچيوز يكرمى برده اكثر ايرانه مستولى اولديلر يوز ييل قدر زمان انلر حكم ايلديلر ودورتيوز يكرمى برده سلطان محمود غزنوى عراق عجمه مستولى اولوب حمد اللهك طقوزنجى جدى ابو نصر بن فخر الدوله يى هنوز حد بلوغه ايكن قزوين واليسى قلوب استيفا منصبنى بله ويردى مستوفيلر بوكا منسوب اولديلر بعده ايالت حاكم قم حمزه بن يسعه وامير ابو على محمد جعفرى يه ويريلوب انك اعقابى جعفريلر التمش ييل قدر حكم ايلديلر كه آخرى فخر المعالى شرفشاه بن احمد بن محمد جعفر يدر دورتيوز سكسن دورتده وفات اتدى بعده ملكشاه سلجوقينك غلامزاده سى عماد الدوله توران واليسى اولدى اولاديله كندى اللى بر ييل حكومت سوروب اكثر اوقاتده كنديلرى ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوينده مهمات ايالتى مملوكى زاهد خمارتاش كورردى مزبورك قزوين ومكه ده اول جهتدن چوق اثر خيرى واردر زاهد بشيوز اوچده وفات اتدى بعده قزوينيلر مقتفى خليفه دن والى استديلر اولدخى غلامى برتقش بازدارى كوندروب بشيوز اوتوزبشده تمكن اتدى يوز اون الى ييل مملكت اعقابنده قالوب انلرك آخرى ناصر الدين بن مظفر بن البارغون بن برتقش بازدار اولدى دولت مغولده منكوقاآن حكمى ايله افتخار الدين محمد التيوز اللى برده حاكم اولوب كندى وبرادرى امام الدين يحيى يكرمى يدى سال حكومت اتديلر التيوز التمش يديده حسام الدين امير عمر شيرازى والى اولوب بعده ابقا حكمى ايله خواجه فخر الدين مستوفى حكم ايلدى صكره كيرو افتخاريلره ويريلوب الجايتونك آخر عهدينه وارنجه اكثر اوقاتده افتخاريلر حاكم قزوين اولديلر حمد الله كزيده ده كندى زمانه دك وجه مشروح اوزره ذكر ايدوب سائر تاريخلردن مستفاد اولان دخى اجمالا بودر دولت ديلميان بونلره آل بويه دخى ديرلر اكثرى فارس اقليمنه حكم اتمكله انده يازلدى اول طبقه دن عراق عجمه مستقل والى اولان بونلردر ركن الدوله حسن بن بويه اصفهانى دار ملك ايدوب سائر عراق عجمى قبضهٔ تصرفنه الدى اوتوز ييل قدر حكم ايدوب سنى سكسندن متجاوز ايكن اوچيوز

التمش

التمش ایکی سنه سنده وفات ایتدی اوغلی مؤید الدوله ابو نصر بویه یرینه کچوب جرجان
وطبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده وفات ایدوب برادری فخر الدوله
علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط ایتدی صاحب بن عباد بونک وزیری ایدی اوچیوز
سکسن یدیده مزبور دخی ریده انتقال ایلدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب
صغیر اولمغله والده سی سنده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوزده مزبورده وفات
ایتمکله نظام دولت مختل اولوب بکرمیده سلطان محمود غزنوی کلوب مملکته مستولی اولدی
اوغلی ابودلف ایله رستمی طتوب خراسانه کوندردی و بو شعبه بونده منقرض اولدی بونک
برادری شمس الدوله دورتیوز اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط ایتدی
ابن سینا مزبور شمس الدوله نک وزیری ایدی دولت کاکویه دیلملرک نتمه سی دانیه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن دوشمن زیادکه ابوجعفر کاکویه لقبی ایله
ملقب ایدی مجد الدوله رستم مادرینک قرنداشی اولمغله اوچیوز طقسان سکزده
اصفهانی بروجه اقطاع الوب نیجه ییللر والی اولدی فضیلت پرورومدبر ایدی دورتیوز
اوتوز اوچده انتقال ایلدی اوغلی ظهیر الدین ابومنصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری
کندویه مخالفت ایتدیلر آخر طغرل سلجوقی انلرک تحریکی ایله اصفهانی محاصره ایدوب
قرق اوچده ابومنصوری اخراج ایلدی مقابله سنده یزد ابرقوه حکومتنی ویروب بونلرک
حکومتی یزده انتقال ایلدی تتمه سنده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعیلیه وآل
صباح دخی دیرلر بونلرک اولی حسن بن علیکه نسبی ملوک یمندن یوسف بن صباح حمیریه
منتهی اولور وافر سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علیه واروب دیار شرقده داعیسی
اولمق دیلدی اذن الوب قزوین نواحیسنده قلعهٔ الموته کلدی بر طریقله قلعه یه کیروب
دورتیوز سکسن اوچده مستولی اولدی وخلقی فاطمیلره دعوت ایدوب کتابلر یازدی
زهد وورع اظهار ایتمکله تابع اولدیلر کیدرک اصفهان قربنده درکول وحصار عالنجان
وقلعهٔ طبس وکردکوه دامغان وغیری قلاعی الوب اتباعی ضبط ایلدیلر مزبور حسن
علوم ریاضیه وعلوم غریبه بیلوردی بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرک امیدی
وصی قلدی اون دورت ییل قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کیدوب اوغلی
کیا محمد یرینه کچدی بشیوز اللی یدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائم مقامی اولدی واظهار
فساد ایلیوب خوند لقبی ایله ملقب قلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد
جلوس ایتدی التیوز یدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیا خداوند حسن که
نومسلم دیمکله معروفدر یرینه کچوب اباواجدادینک کتابلرینی یاقدی ظاهر شرعله عمل
ایدوب التیوز اون سکزده آخرته کتدی صکره اوغلی علاء الدین محمد جلوس ایدوب
اجدادی روشنه کتدی اوغلی خورشاه التیوز اللی اوچده یا ترکانلر قتل ایلیوب یرینه
کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرک قلعه لرینی الوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبوره

خاورشاهك وزيرى توسطى ايله قلعهٔ ميموندن چقوب مغول الندن مقتول اولدى
ونصيرو طريقيله هلاكويه تقرب ايتدى ودولت صباحيه مزبورده منقرض اولوب كيتدى
مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسيه نيجه هجوملر ايدوب ظفر بولمشلر
ايدى بالاخره جنكزيلر استيصال ايدوب قلعه لريني برباد وتخريب ايتديلر فصل ٣٣ در
اقليم خراسان وقهستان اوتوز اوچنجى فصل خراسان اقليمنده ومفازه سنده وقهستانك
بلادى بياننده در اما خراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خود
وجانبه سان ديرلر تركيبنده خراسان اولور اقليم مزبور وسط اقاليمده واقع اولمغله آب
وهواسى خوب خلقى معتدل المزاج عاقل ودانا وقوى وتوانا اولور پس خراسان
نيجه عظيم شهرلرى و بشيوز قدر قصبه لرى مشتمل براقليم معتبر واركى و يرلرى چوق
براولمغله حقنده نيجه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودى شرقنده نواحىٔ سجستان وبعض
بلاد هند وشمالنده بلاد ماوراءالنهر وتركستان غربنده عراق عجم وبلاد جيل وطبرستان
ايله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبنده دخى فارس وكرمان ايله خراسانك
ميانى فاصل اولان مفازه وچول ايله محدود اولوب شكلى تربيعه قريبدر نهايت ايكى
قول كبى يرى مفازه وصحرايه ممتد اولمشدر برى هراة ايله غور اراسندن غزنه يه
اوزانور برى قومس ايله عراق قيصرلندن كيدر ابن قرات ايدر خراسانك طولى
دامغاندن آموصوينه وعرضى زرنجدن جرجانه وارنجه در حمدالله ايدر سلفده قهستان
وقومس ومازندران خراسان حدودنده ايدى دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس
ومازندران وطبرستانى بر مملكت اعتبار ايتديلر لكن قومس ومازندران وطبرستان
باشقه مملكت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلرى نيسابور وهراة وبلخ درز بو فصلده
معين زيجى نك خراسان تاريخى انتخاب ونزهه وغيريدن باقى اوصاف واخبار بلادى
الحاق ايدرز بو اقليم عظيمك دارملكى سلفده نيسابور ايدى صكره هراة دارملك اولدى هراة
فتح هاء مهمله وآخرى ها ايله طقسان بش بوچق درجه طول واوتوز دورت بوچق عرضده
برشهر عظيم وبندر قديمدر بردوز صحراده اطرافى باغ وباغچه اقار صولر اولوب داخلنده
دخى انهار جاريه اجرا اولنمشدر ايكى فرسخ يرده برچيلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك
ديرلر بربيت نار واردر شهرك صوينى اندن كلوب شهره قريب كلدكده برقاچ بولك اولور
وهر بولكى برناحيه يى صوارر و بو طاغدن سياه دكرمن طاشلرى كسرلر غيرى نفعى يوقدر
بو شهرك حصارى وصوبله دولش خندقى وبش دروازه سى اولوب دروازهٔ باغ دمردن
ياقيسى اغاجدن ياپلمشدر رود الامان شهردن نصف فرسخ قدر منفصل خراسان آباده
واقع اولمشدركه اول يرسلفده لشكرگاه ايدى وجامع كبيرى شهر كارنده مصنع ومكلف
جامعدر سلطان غياث الدين محمد سام بشيوز طقسان يديده بنا ايلدى ايكى خط كوفى ايله ايوان
مقصوره ده مسطور اولوب وضع غريب وطرح بديع ايله دوزلمش محكم ومبارك مقامدر
مولانا

مولانا سعد الدين كاشغرى دن منقولدركه كرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مباركك فيض لدنيسى دكلدر ديرلردى بش قپوسى واطرافنده دورت صفه سى
واردر سلفده شهرك بوندن غيرى بيوك جامعى يوغيدى صكره خارج شهرده كوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده بر مكلف جامع دخى بنا ايتدى قلعهٔ اختيار الدين هراة
شهرينك شمالنده بر حصار متين ومحكم وقلل وبروجى متانتده علمدر بونك ايكى قپوسى
واردر برى شماله آت بازارينه آچيلور برى جنوبه طرف سور دوشر قهندز هراة كه حالا
مصرخ ديرلر انك بانيسى بختنصر اولمق روايت ايدرلر وهراة بانى سنده چوق سوز واردر
نريمان امراسندن هراة نام كسنه بنا ايدوب صكره اسكندر تجديد ايليه ياخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شميرانى شميره بنت جمان بن فريدون كه قومنك حاكمه سى ايدى
بنا ايليه وبو قومك اولادى منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزى بنا ايده لر وملكرى خوشه
اسميله تسميه ايليه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر دروازه قويه لر حصار
شميران ايچرده قاله ياخود بهمن بن اسفنديار زماننده قهندز توسيع اولنه اون ايكى بيك
يوز اللمش اوچ ذراع ايدى لر بر روايتده اول قصبهٔ اوبه بنا اولنوب بر زماندن صكره ايكى
برادركوه اشلدن كوچوب خياباتى مسكن ايده لر انلرك اعقابى بهمن بن اسفنديار دخترى وبلخ
ملكه سى شميره واروب حصار بناسنه اذن الوب لك اسميله تسميه ايليه لر دارا بن دارا
صكره قهندزى بنا ايليه صكره اسكندر كلوب قهندز اهلى تركلردن شكايت ايتمكله هراتى
يا پاتك بن دارا توسيع ايليه وبر روايتده ضحاك قرى هراة اولا اويه بى صكره هراتى بنا
ايده ياخود حوادثدن ويران ايكن تجديد ايده لر وبو خصوصده بر رباعى ديمشلردر بهراسب
نهادست هرى را بنياد كشتاسب در وبناى ديكر بنهاد بهمن پس ازان عمارت ديكر كرد
اسكندر روميش همه داربدار حالا هراتك معمور اولان شهربندى شميران وقهندز جنوبيه
دوشر سلفده معز الدين حسين كرت انلرى دخى بر شهربند ايچنه الممش ايدى حالا انك
بناسى اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختيار الدين شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سى واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فيروز آباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قبچاق
شرق وشمال اولوب هر دروازه يه اوچر قپو قونمشدر الا درب ملك كه انك ايكى قپوسى
واردر وشهربند ايچنده بر بازار قپولره نسبت ايله مشهوردر هر قپو چارسويه وارنجه ايكى
طرف بازاردر الا دروازهٔ قبچاق كه انك بازارى يوق چارسويه وارنجه خالى در وبازار ملك
باى حصاردن چارسويه واردر انلردن غيرى هر برينه موازى بر بازار دخى واردر
قپولرك طشره سى دخى سواد شهر تمام اولنجه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دكاكينى
مشتمل بيوك كوچك بازار مقرردر وبو شهربندى ايكى فصيل مشتملدركه هر برينك اراسى
اون ذراع مسافه در بروجى يوز قرق طقوز ودورى يدى بيك اوچيوز قدم وقطرى درب

ملكدن فيروزآباده ودزب خوشدن عراقه وارنجه بيك طقوز يوز قدم طول وعرضى مساويدر
وبو شهربندك خندقى يكرمى ذراع عريض اولوب مسجد جامعى دروازهٔ خوش ايله قپچاق
ميانه‌ده دوشمشدر اول محلك آب وهواسى سائر يرلرك هواسندن لطيف ايدوكى امتحان ايله
ثابتدر والا مناسب بو ايدى كه شهرك وسطنده اوله وآب حوض جوار مسجددن آقار شهر
ايچنده اندن غيرى آقار نهر يوقدر وشهرك باغى باغچه‌سى ازدر لكن اوچ دورت فرسخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر نخرى اوزومى وخربزه‌سى ايو اولور بقعه‌لرندن سلطان حسين
مدرسه‌سى وخانقاهى سر انجيلده بى نظير بنادر وسلطان احمد ميرزا بنا اتديكى بقعه
درب قپچاق ايله دروازهٔ خوش آراسنده برج على اسد اوزرنده رفعت شان وعلو مكان ايله
مشهور بنادر وحسين كرت بنا اتديكى شهربند غايت وسعت اوزره اولوب انجيل كپروسى
باشندن دربند شيخ حرمه وملاسيان نواحيسندن خيمه دوزان كوپروسنه وارنجه طولى
وعرضى بر فرسخ قدر ايدى وسعتندن ضبط ومحافظه‌سى متعذر دردى بو امير تيمور شهرى
الدقدن صكره تخريب اتدى صكره شهرك سوادى بر مرتبه واسع اولدى كه اول حدودى
يكوب ايكى برادردن سندن مالان كپروسنه وارنجه عرضى ايكى فرسخ اولدى بلكه اوبه‌دن
كوسويه وارنجه اون فرسخ عمارات وباغات وكويلر برى برينه متصل اولوب مجموعى
بر شهر حكمنده كيدى كورنلر ديرلركه مصر شهرى دخى هراة قدر انجق واردر نهايت مصرك
صباعى ارتقدر وهراتك صويى رود مالان ديكله مشهوردر كويلر آراسنده آقوب ايكى
طرفنه مزارع وقراى سقى ايدر وبو قريه‌لرده بعض بيوك كويلر واردر كه قصبه كبيدر برى
زيارتگاه كه هميشه مجمع علما ومشايخ واوليا اولوب بيك قدر دكانى مشتمل چارشوسى واردر
انواع اشيا بولنور وسلطان حسين انده دخى بر جامع بنا اتمشدر برى دخى سياوشاندر كه
بعض سنه‌لرده اوچ بيك يوك اوزومى چقار سائرى دخى بو قياس ايله‌در وشهرك توابعى اون
بلوكه منقسمدر ١ توران وتونيان ٢ قوردان وباشتان ٣ كبراق ٤ سقره خيابان ٦
كذان ٧ انجيل ٨ الجان وادوان وثيزان ١٠ چون بو شهرك اطرافنده باغ وبستانى
وچمنزارى بعيددر خصوصا مسيرهٔ كازرگاه كه شهر قربنده آب جكان كوپروسى باشندن
نعمت آباد كوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح يرلردر بو مسيره‌نك بر طرفى طاغ
واوچ طرفى كشاده صحرا وعرصه‌سى هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسين انده
وافر ابنيه احداث ايدوب غايت معمور قلدى بونلرك تمارتى نهر انجيلدن كوه زنجيرگاه
پاينه واردر وايكى برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابو سعيد كمر كوه زنجيرگاهده آقان
رود پاشاندن صو كتوروب نواحى كازرگاه قربنده بر فرسخ يرده چشمهٔ ماهيانى اجرا ايلدى
بونك اصلى كارزارگاهدر ايكيوز اللى ده خوارج خروج ايدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نيشابوردن هراته كلوب بونك صحراسنده عظيم جنك اولمغله كارزارگاه ديرلردى صكره
تخفيف اولندى اول معركه‌ده ايكى طرفدن دوشنلرى يدى قويى يه دفن اتديلر خلق
كلوب

كاوب خانه‌لر یاپوب مسجد ورباط بنا اتدیلر وتیر كاصكره وفات ایدنلر حتی خواجه عبد الله
انصاری انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زیارتگاه قلندی خیابان ایسه
بر موضع مباركدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیجه كبار مزاری واردر
وشهرك معمول سی انواع درهر بار صغار وكبار اول یری شریف ومتیمن عد ایدرلر وشهر
هراة حقنده بهترین خراساندر دیو حذیفه بن الیمان دن بر حدیث روایت ایدرلر خلقی
رقیق القلب وسلاح دوز وشجیع وسنی وعیار پیشه حسن الاخلاق وممدوح خلوردر دائما
منبع علوم ومنشاء اهل فنون اولوب هر عصرده اندن نیجه كبار ظهور ایده كلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا دیمشدر كر ترا پرسد كسی كز شهرها بهتر كدام در جواب
واست خواهی كفتن اور اكوهری این جهانرا همچو دریاوان خراسان چون صدف
درمیانی این صدف شهر هری چون جوهری هراة مضافاتندن بری اوبه دركه نواحی
شهردن روده متصل اولوب صفوت میاه ولطافت فواكه ایله بری برندن یك آب وهواسی
لطیف یردر بونده دامن كوه ده بر لطیف كرمابه واردر كه صویی غایت حار اولمغله ایچنه
كیرملك ممكن دكلدر قرشنده اولان ما بارد ایله خلط ایدرلر ومسافهٔ بعیده دن غسل ایچون
كلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابو سعید بونك اوزرینه بر مختصر عمارت
انشا اتمشیدی سلطان حسین مكاف بنا ر باغلر باغچه‌لر ایله معمور قلدی انك قرشنده
طاغدن سنك سفید معدنی واردر مرمره بكزر اندن ستونلر والواح ومعابر صندوقه‌لر
ایدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر وار در جمله دن خواجه عبد الله انصاری
مرقدنده بر لوحه متصل بر میل كه سر مرقدده مجایبدندر اما رود كه اكثر هراته میوه
اندن كلور خصوصا صاحبی غایت لذیذ وفاخر اولور اطرافنده قریه‌لر ومزرعه‌لر وآقارصو
مسیره‌لر جمله‌دن بری روضهٔ جشت مزارات متبركه دندر مضافات هراتدن بری دخی
كوه پایهٔ شافلاندر كه غایت وسعت اوزن اولوب لطیف مزرعه‌لری وقریه‌لری مشتملدر
انده اولان قصباتدن بری كروجه نام كوچك بلده كه بر طاغ باشنده واقع اولمش دكاكین
واسواق مشتمل قصبه در بو ناحیه‌ده آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بندن
كیدر وبونده سیب وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور بر كرمابه دخی بونده واردر كه چشمهٔ
سفید كوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده بر عالی عمارت بنا ایلدی
اطراف واكنافدن خلق تفرجه كلورلر علیللر صویه كیروب شفا بولورلر اسفزار قدیم
الایامدن باغچهٔ هراة دیمكله معروف بر معمور ولایت ایدی حوادث وفترات سببیله اكثری
خرابه در تقویمده طقسان ایكی بوچق درجه طول او توز دورت عرضده هراتدن شرقه بری
بر بنه قریب آقارصولی باغلی باغچه‌لی دورت بلدهٔ متقاربه دردر بو بازار ترهه ده ایدر بر شهر
وسطدر بر قاج یان قریه سی واردر اوزومی اناری وافر اولور هفت اقلیمده حالا شیر زر دیمكله
مشهوردر سلفده حصار مظفر دیرلر بر قلعه سی وار ایدی بر سنك رفیعك اوزرینه بنا اولنمش

ایدی معین الدین اید رزود اسفزار اول کوهك دبندن بکر جامع وحمامی ومکلف بنالری
وارایدی ووسط قلعه ده برعذب وشیرین چشمه آقاردی صکره ناپدید اتدیلر صوبی اولمامغله
شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصاردیوارلری قالمشدر بوحصارك محاذی میان صحراده
کوه اوزن حصار شارستان دیرلر وخرابه حصاردخی واردر ایکیسی اراسندن رود اسفزار بکر
بوقلعه نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم دشتك ایداز باغ ارم برجای مأمن اولوب
مدور سنك اوزره بنا اولنمشیدی ومیان قلعه زمینی نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله برمتین حصار ایدی وبعضلر اکا شهرستان بلقیس دیرلردی
فضلاء دیاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونه کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب
وصف حالنده بومصراعی دیدی ع دارد نشانی ازبهشت آب وهوای اسفزار بوبرلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر برمصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت داره
بجنت افتخار دیدی وکیرودیشد ربونك قصبه سنده اوچ بیك قدر دکان وارایدی وزاول
بلوکی که بوناحیه بلوکارندندر واوچ فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز اقار هربری بردکرمن
دوندرور وهر برینك باشنده برمعمور قریه ویاقلعه مقر ایدی حالا اول قلعه لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بر برده آکانظیر یوقدر
وغرایب میوه دن برجنس عنابی واردر که چکرد کسز اوزم کبی چکرد کی اولماز وبوعناب
بتون ولایتده همان بردرختده بر زین حکیم اثارندن اولان برزین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی برمرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پاره
پاره اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه اقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجدلر وجامعلر واردر بوشیخ وفومنج وبوشنك دخی دیرلر معرب
هوشنك در طقسان بش درجه طول او توز دورت عرضده هراتدن غرب وشماله یدی
فرسخ بردوز یرده آقار صولی باغلی باغچه لی برشهردر نهرهراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدر که اولوکه اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندکی واوچ دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده برده اولماز بلده مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر فشنج دیدیلر
کیده رك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر لك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایودر دیرلر که
بونده یوز دورلو اوزم اولور خرد کردو روح وکوسویه بونك قصبه لرندندر دیرلر که
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه
خلق کلور ومشهوردر که براهل منصب بونی زیارته کلسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قربنده بر طاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثرقدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

219

نهر آقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه قوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده بر مختصر قصبه درمیان صحراده دورت کهنه دیوار برحصاری واراید ی التیوز
طقسان بشده دواخان اون بیك قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کیسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر برزمان محاصره ونیجه جنکلر ایله الامیوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلرکه جاماسب حکیم بونده مدفوندر قلبندان هراة
مضافاتندن برصحرای پرمزارع و زمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولورکه
بتون خراسانه کفایت ایدراون من برخربزه و یکرمی من برهندوانه سی یتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
پاسین دیرلر سلفده دارملك هیاطله ایدی رو زکاری چوق براولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول اوتوز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی اللك قصبه لرندندر بو ولایتك طولی وعرضی بش فرسخ براو رمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشرب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر و مجربدرکه برکسه آخرك جمع اتدیکی فستق النسه اشکلی طوکوز براکر خیانت
اتمزسه سالم چقار و بو ولایتك صولری چوق ومزارعی فراوان در سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی و بو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتو که سنك خارادن
طاغك قله سنده واقع اولمشدر برصعب ومتین حصاردرکه نظیری نادر اولور انجق براینجه
یولی واردر برآدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن بای حصاره وارنجه
بیك ذراع قدر سنك خارادر هیچ برعصرده ملوك وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
الموق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن یونك کلی تموزده بتشر وهراة بنالرینه کراسته واودن
بو ولایتدن کلور اشجاری بناده تقدر طورسه چورمز وقوردیمز وآت وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره در سنوی
قرق بیك یوك غله که هریوکی یوز من دریاکثر میری یه عاید اولور برنجدن غیری سائر
حبوباتدن برمن تخم اکلسه صوسز وزحمتسز یوز من ویرر بو خصوص زمینك قوتندن وآب
وهواسنك لطافتندن اولور وغله سی شبهه یوقدر ناحیه نك اوج سرکاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدرکه تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا برمعمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعمارتلری وباغلری
واردر لطیف اوزومی وبرنوع خربزه سی اولورکه باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیه بلده
بودرکه میر غیاث هرآتده بردلیو شریف زاده وحلوافروش ایدی بازارخوشده دکانی
وار ایدی نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر برمجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که اواز جرس اشیده سز انده لنکر اندازاول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایشیدوب اندن لشکر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع پرصفا اول آستانه ده موجوددر
دیرلر کیدرکن بر قصبه اولوب سلاطین بقعه لر بنا ایلدیلر زیارتگاهدر ایکنجی سرکار چهل
دختران نام معمور قصبه در میر علیشیرک اندن بر مکلف وعالی رباطی واردر وقرق قزلاندن
مشهور مزار وزیارتگاه اولوب اندن حاجتلر وادردیو توسل ایدرلر وبو قصبه یاننده
بردن اقار که بهارده پکدیورمز سلطان حسین بیقرا انک اوزرینه بر کارگیر کوپری بنا ایلدی
وبری دخی جرلان نام سرکاردر که بر بیوک مزار وزیارتگاهدر اما کازرگاه بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حکم بن هشام اول موضعدن ایدی ابو مسلمک وزیری
اولوب عسکره مهدی زماننده خراسانده خروج ایدوب کش ونخشب نام قلعه لری الوب
دعوای الوهیت ایتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسا بر نور چقاردی قصه سی مشهوردر
یایلاق باباخاکی مواضع بادغیسدن بر مرغزار لطیفدر که بهار فصلنده اکثر سلاطین واکابر
هراتده تفرجه کیدرلر بوکا مانند تخت ملک دیرلر نزهتگاه دخی واردر مراتع لطیف ومراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اکسک دکلدر وبر مسیره دخی یایلاق مزاردیش که
فصل بهارده لاله زاری گلزار جناندن نمونه در کرخ هرات قربنده اولان نواحیدن بر ناحیه
ویلایه در طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده دوشر کروخ دخی دیرلر
طاغلر اراسنده بر دره ده یکرمی فرسخ قدر طول وعرضی بر وادی جمله اشجار مشتبکه باغ
وبستاندر آب وهواسی خوش مزروعات ومحصولاتی وافردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده طخارستان وبدخشان وبامیانه متصل اولور
نواحی واعمالی مشتمل بر شهر قدیم وسواد عظیمدر شهرک سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعیددر دوز واسع صحراده واقع اولمش دروها
دیرلر بر نهر بونکر بعضندن اقوب دگرمنلر دونور وشهری باغ وباغچه قوشاتمشدر
ترنجونی شکر ونیلوفر وخرما وغیری ساحل میوه لری وافر وانکوری وخربزه سی
لطیف اولور دورت قاوون بر دوه یه یوکلدرلر سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونک حد شرقیسندن یکر شهر مزبور قدیم الایامدن منشا ملوک ومورد اهل سلوک
اولوب هر عصرده کباردن خالی قالمش دکلدر ابراهیم بن ادهم وشقیق وآل برمک
بو شهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکده سی که مجوسیلر اراسنده
غایت معتبر ومشهور اولوب اماکن بعیده دن گلورلردی بعض آثاری هنوز باقیدر مزبور
آتشکده برمکیلر اجدادینک وقفی ایدی که مزبورلر اردشیر عصرندن برو اکاسره وزیرلری
ایدی بو سلسله دن جعفر وفضل ویحیی نام وزیرلر بنی امیه وآل عباس دولتنده مسند
وزارته چقوب طنطنه سخا وکرم ایله طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان
خلافتنده احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه
قونمشدر دروازه نوبهار دروازه رحبه دروازه هندوان دروازه جهودیان دروازه شصت
دروازه

220

دروازۀ یحیی و جامع وسط شهرده درر ودرهاس دروازۀ نوبهاردن بحر ونواحیسنی سیراب ایدر وهر دروازه سمتنه باغ وباغچه وافردر وبونده اشتر یحیی اولوردیرلرکه بونی کیومرث بنا ایدوب طهمورث اتمامه ایرشدردی ولهراسب تجدید اتدی وباروچکدی سلطان ملکشاه رساله سنده دیمشدر بونك خلقی اکثر غیرتسز اولورلر هفتا قایمد ایدر بونك صوینی کیکاوس کتوروب عمارتنه سبب اولدی چونکه احنف قلعه سنی خراب اتمشیدی نصر بن سیار تکرار تجدید اتدی وبونك قوللری اکثر هندی اولمغله نامنه قلعۀ هندوان دیدیلر جنکیزخان استیلاسنده شهر وقراده بیك ایکیوز یرده جمعه قلنوردی خلقنك استقبال واطاعتی فائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون کف دست کرد عمارات عالیش رابست کرد صکره تدریجله کیرو معمور اولدی حالا متین حصاری واردر خندقی آب ایله مملودر مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریۀ خوجۀ خیرانده سکز یوز التمش بش سنه سنده که میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب او زرنده یازلمش بولندی که هذا قبر اسد الله علی بن ابی طالب پس او زرنه بر عالی عمارت بنا اتدیلر دکاکین وحمام ایله بر قصبه اولدی ونهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب کیدرك بر مرتبه اشتهار بولدی که مطاف ومجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده یوز یوچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده وناحیه در ایومز روعی ومحصولی وافردر قارصویی وبستانلری واردر لطیف خربزه سی اولور قوروده رلر بلخ ناحیه سنه جوزجان وجوزجانان دخی دیرلر فاریات ویهودیه دخی بوناحیه شهرلرندندر اندخود بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورك پیری سید جمال الدین برکه نك مسکنی در تیمورك مزید اعتقادی بر مرتبه ایدی که اولدکده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا نواحی جیحونه کلدکده سید اکا نقاره وعلم پیشکش و بر مشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی افزون اولدقجه سیده اعتقاد ورعایتی ارتردی وبوولایتك اکثری حرمین اوقافی در هراة ایله بلخ اراسنده واسع ولایتلر وناحیه لر واردر سان وچهاریك وچچکتو ومیمنه وقیصار ومرغاب ومروچاق کبی بونلرك هر بری معمور قریه لری وواسع صحرالری ومرغزارلری واردر اکثر خلقی قوناركوچر اولی صاحب رمه وقبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر اغنام ومواشی وغله وبرنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدۀ قدیمه در ذو القرنین بناسیدر دیرلر زعمه ده طهمورث بنا ایلدی واسکندر رومی دار ملك قلدی صکره ابو مسلم انده بر جامع وبانده عالی و مکلف دار الامارة یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه ودورت طرفنده بر قپواوزرلری اوتوز ذراع قطری وطولی التمش ذراع ایوان بنا اتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی ایکن انده اوتوردی بعده بنی لیث وساجوقیاندن چقربك ونبیره سی سلطان سنجر وملکشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایکی بیك اوچیوز قولاج بر باروچکدی

بوناع هواسی متعفن دراول اجلدن خلق علیل اولور خصوصا علت رشته چوقدر ایی مرورود دنهر
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره او لمغله غله سی وحریری وافر ومحصولدار در
مزروع سال اولمدیغنه یوز و یرمیوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایو اولور قرونی بعید
برله کید وسلفه دن چوق کبار ظهور ایلشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشر حافی
وعبدالله بن المبارک وعسجدی کبی معین الدین ایدر مروایکی بلده در بری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده در غایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدید درکه میرزا سنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زمانده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارت بلخدن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهر اولوك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلق صحرایه سوردیلر دور تیوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاج یوز بیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زمانه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا سنجرانی معمور قلعه سی ایدوب مرو جدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده درشکه میر علیشیر دیمشدر ملك دل پیر وجوان راهست ابادان
زعشق بانی مرو کهن سنجر زتوهم سنجر است مروك چوق توابعی وار در ماخان وتلخنتان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرك در اوچ جامعی وار در بری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع ماهان در بازاری جامع عتیق اوکنده
ایدی چارشولرنده برقاج ارماق اقاردی که برینه رود هرمزفره و برینه رود ماهان که یکی جامع
اوکندن اقوب دار الامارة وزندان بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك قپوسی اوکندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بو نهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بو نهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازهٔ شارستان وجامع دروازهٔ
شیجان دروازهٔ بردروازهٔ مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بو جمله انهار مرو الرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلرکه اهل مرو کال بخل اوزره در دنیاده اولان
خروسلر برحبه یولسه طاوغی چاغرر مرود یکی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوزیدی ودرت درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قومسال بر بلده در اقارصویی یوقدر هر اقوفوسنی صوینك
فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعا ارچوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در

نزهه د

زمانده ایدی بونك باروسنه دوری بش بیك قولاج ایدی طپراقدن محکم بنا ایدی هفت
اقلیمده بونك قلعه‌سی خراسانك معتبر قلعه‌لرندن ایدی هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه‌سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوز التمش
بیك خلق قتله کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك
خلقنی ماوراء النهره سوردی اول اجلدن سرخس بر زمان خرابه قالدی شاه طهماسب
زماننده کبیر و معمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده‌در بوشهرده مراقد کباردن مرقد
سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه‌دن شمس
الائمه بوکا منسوبدر مهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرو اراسنده اولان ناحیه‌لردن خابران
ناحیه‌سنده بر قصبه‌در ابیورد ایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابو سعید
ابو الخیر مرقدی انده عظیم زیارتکاهدر خابران فتح بایله باخود واولیه خاوران دخی دیرلر سرخس
ایله ابیورد اراسنده بر معمور ناحیه‌در که اندن نیچه کبار ظهور ایلمشدر ابو علی شادان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر شاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همچو اب بحر
وخاك کان کهر می پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوچ درجه طول او توز سکز درجه
عرضده میهنه قربنده کوفن دن التی فرسخ یرده بر بلده‌در مرودن اوچ مرحله غربیه ونسادن
بر مرحله شرقیه دوشر اب وهواسی بدیردر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا
احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوچ درجه طول او توز التی بوچق درجه
عرضده بر بلدهٔ اسلامیه‌در ابیورددن التی فرسخ یرده عبد الله ابن طاهر بنا ایلمشدر
نسا فتح نون وقصر ایله طقسان ایکی درجه وربع طول واوتوز طقوز درجه عرضده
صولی وبستانلری چوق ناحیه‌سی بیوك بر بلده‌در چیغول دخی دیرلر ابیورددن بر مرحله
شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفــازه‌در ونیســابور بونك غرب وجنوبنده‌در
هواسی بد براولمله عرق مدینی علتی بونده چوق اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت
اقلیم صاحبی ایدر آب وهوا حسنی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه‌سی اون ایکی
بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام
دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی برابرنده دورتیوز بیر بزرکوار مزاری واردر دیرلر حفاظ
حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول
او توز التی درجه عرضده بر قاج بیك قصبه‌یی مشتمل ناحیه‌در باش قصبه‌سنه طابران دیرلر
بر قصبه‌سی دخی نوقان درکه ایکیسنك اراسی التی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام
علی بن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه‌سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد
نام قریه‌ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی
وصکره نواحیٔ مرقدده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف و
عــالی بنالر ایله اراسته ایدیلر و بر قصبه اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده

اول مرقد برمرتبه اولدی که زرین وسیمین قناديل وشمعدانلر ايله طولدی وطوس اسمی
اونو دياوب جمله ولايت مشهد ديمكله معروف اولدی سمعانی ايدر طوس ناحيه سی
بيك يان قريه يی مشتمل برناحيه در حضرت عثمان بن عفان زماننده بكرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشيد قبری دخی سناباده در طوسده برنوع بياض حجر اولور كه
اوانی دوزرلر نوقانده برام وفيروزه ود هنج معدنلری وار در امام غزالی قبری طابرانده در
ونصر الدين ونظام الملك وفردوسی بو ديار منسوبدر رحمه الله ايدر بو دياری اول جمشيد
بنا ايتمشيدی خراب اولدقدن صكره طوس بن نوذر تجديد ايدوب كندی اسميله تسميه
ايتدی ميوه سندن اوزمی وانجيری چوق وشيرين اولور حوالی طوسده مرغزار رايكان كه
طولی اون ايكی فرسخ وعرضی بش فرسخ مشهور مرغزاردر چل هزار بونك ايله مشهد
اراسنده طقسان بردرجه اللی دقيقه طول اوتوزالتی بوچق عرضده برمنزلدر مشهددن
ايكی كونده واريلور خواف خاء معجمه ايله طقسان اوچ درجه طول اوتوزبش بوچق
درجه عرضده نيسابور نواحيسندن كويلری چوق برناحيه در سلامه وسنجان وزوزن
بونك قصبه لريدر ملك زوزنی انده عالی عمارتلر بنا ايتمشدر انكوروخربزه وانار وانجيری
ايواولور وابريشمی وافردر تقويمده زوزنی هراة ايله نيسابور بيننده طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبش درجه عرضده قهستاندن بربيوك بلده يازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
ومشايخدن زين الدين خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جيم وشين
معجمه ايله برقصبه در هری روده منسوب اللی يان قريه سی واردر ومحصولاتی وافر وميوه سی
فراوان يردر خصوصا بياض الماسی غايت خوب اولور باخرز نيسابور ايله هراة اراسنده
اولان ناحيه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر براولوب قصبه سنه مالين وپلان دخی
ديرلر سكسن التی درجه طول اوتوزدورت بوچق درجه عرضده قريه لری وافر يردر خربزه سی
وحلواسی مجموع خراسانده مشهوردر بوناحيه نك اكثر ميوه سی هراته كيدر مشايخدن
سيف الدين باخرزی وابوسعيد مالينی وزين الدين ابوبكر تايبادی كه بونك قريه لريدن
برقريه يه منسوبدر ودميه صاحبی باخرزی بوناحيه دندر زاوه هراته تابع برولايت
قصبه سيدر طپراقدن محكم قلعه سی واللی پاره كويی واردر بعضيسنك صولری قنواتدن
كيمی خرده نهراولوب محصولی غله وپنبه وابريشمدر ميوه سی فراوان انكوری بی پايان در
ريئس حيدريان شيخ قطب الدين انده ياتور زيارتكاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
اوتوزالتی درجه عرضده باخرزدن ايكی مرحله شرق وجنوبه نيسابور نواحيسنده برمشهور
قصبه در ايكيوز قريه بوشهره تابع يازيلوب وافرباغی وباغچه سی وار ميوه سی فراوان
يردر جمله صولری برالتنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بوشهردن اولوب
مشايخ كباردن زنده فيل لقب شيخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زيارتكاهدر
جامك باباشيخی خربزه سی غايت لطيف اولور وجام قربنده پايه كوهده برچشمه واردر

قیش کونی صوبی کرم وتابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
زعمه‌ده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا اتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه اتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطور در طقسان
بر درجه طول او توزالتی بوچق درجه عرضده بر شهر معظم ومشهور وبلد معمور در سوادی
دوزیرده طولا وعرضا بر فرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لساننده نشاور دیرلر سلفده
خراسان اقلیمنک قاعده سی ایدی اکثر صولری یر التنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس وترانی نقل ومحری پیروزه بر معتبر ولایتدر نهایة الارب‌ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده بر جنس ما کول طین اولورکه وجه ارضده غیری یرده یوقدر کاه رطلی بر دینار
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابوره مخصوصدر اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونک یر التنده اقان صولری طشره اقسه ویر یوزنده اولان مزبله
وجیفه‌لری یر التنده اولسه بو شهره نظیر اولمازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر تنکه مرادی دیمشدر لا تنزلن بنیسابور مقربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالجقدر ایکی قسم شهر ربضی ایله جمله معمور اولوب جوامع وزندان محبوسان ودار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سرای نی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شارستانی دورت دروازه‌لو حصار اولوب انلره دروازهٔ وزیول و
دروازهٔ کوی معقل دروازهٔ قهندز یول نکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره‌سنده
بنا اولنوب واروشنک دوری بری برینه متصل دروازه‌لو دیوار ایدی دروازه‌لری بونلردر
دروازهٔ جنک کهباغ وماورا نهر طرفنه آچلور دروازهٔ عقاب عراقه آچلور دروازهٔ سربص
قهستان وفرسه آچلور وبو شهرک بازارلری ربضنده‌در معمور وممتد چارسولری واردر
جمله‌دن برینه بازار بزرک دیرلر مشرق سمتنه ممتددر کورستان حسینده نهایت بولور وبونک
صول قولنده دوشن طرفی دخی سر پل حسینه وارنجه ممتد بازاردر وچارسوسی کوچک میدان
حسینه قریبدر سرای واعمارت اندهدر بو شهرک صولری کاریزلردن اسواق وحمامات وخانه
اوغرارلردن طشره چقوب باغ وبستانلری سقی ایدر وبیوک ارماغی دخی واردرکه کویلرینک
مزارعن سقی ایدر وبونده لطیف حریر قماشلر وانجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوز اون حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوچدوکی تواتر ایله شایعدر
حمد الله ایدر بونک باروسنک دوری اون بش قولاج مربع ومحلاتی رقعهٔ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکز قطعه ایدی شابوردن بونک عمارتنه زیاده سعی ایلوب اکاسره عصرنده

دار ملك خراسان ایدی طاهریله کلنجه خراسان حاکملری انده اوتوردیلر صکره طاهریلر
بلخ ومروده اولدیلر بنی لیث بو شهری کیرو دار ملك قلدی التیوز بشده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنده بر شهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونك باروسنك دوری
التی بیك طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
بر کوشه سنده بر شهره دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقی در بر طاغك اوکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنك دوری اون بش بیك قولاجدر صولری قبله طرفندن کاریز ایله کلور رود آب
رود نیسابور شرقیسنده طاغدن کلور اول طاغ غایت بلند در شهردن ایکی فرسخ بعید
شرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهر مزبور اوزرنده قرق دکرمن دونر وغایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شمالده اتکنده چشمهٔ سبز دیرلر برلطیف صو واردر
آبی سبز رنکدر امیر چوبان اول چشمه کارنده بر کوشك بنا اتمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن
هایل آواز اشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بوکا ایرانشهری دیرلردی خراسان شهرلرینك
اعظمی ایدی بشیوز بشده غز غدری ایله خراب اولدی بو سببدن که ایکی خدام بری
بریله بر خربزه ایچون نزاع ایدوب هر بری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترك طائفه سندن او غوز قومنی کتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجر بوزلدی واوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صکره
بر زمعمور اولمش ایدی جنکیز خان زماننده کیرو تخریب اولندی ابتدا جنکیز دامادی طغاجار
کلوب نهب وغارت ایدرکن اوق ایله اورولوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حکم سلطان جلال الدین ایله نیشاپور حاکمی ایدی جنکیز خانك هجومنی مقرر بیلوب تدارك
کوردی وقتاکه تولی خان بن جنکیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدی بو شهره توجه
ایدوب آغر عسکر ایله کلدی جنکیز ایسه دامادی قانی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الآخرك نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هر قپویه
اون ایکیشر بیك مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنك اتدیلر طرفیندن
چوق کیمسه دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه واعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی وبونلری الیقودی ایرته سی شهر اوکنه
ایلدوب قتل اتدیلر ومغول لشکری سیل کبی حصاره اقوب بکبان حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه حرب وضرب اوزایوب خندقکی دیلدیلر وبرقاج یردن دیواری
دلوب اون بیك قدر مغول باروه یه چقدیلر مسلمانلر مأیوس اولوب ماللری
وعیاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر وجنك اتمکه طاقتلری قالمینجه
دوکشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان زواله ایروب مغول
عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل ونهب وغارته قویولدیلر انجق دورت یوز کیمسه
قالدی کیدیلری کویکلری بله اولدیلر باروسنی واوغرینی جمله ییقوب یر ایله برابر ایلدیلر
اون کره

اون کره یوز بیکدن ارتق آدم شهید اولدوغنی اون ایکی کوناه حسابله بلدیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هایله استماعندن ماتم کربلایی تجدید اتدیلر حاصلی بو شهر اوچ کره زلزله دن
خراب اولدی و بشیوز بشده بر دفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تمدن بولمشدر برینه کلدی مشایخدن ابو حفص حداد و ابو عثمان خیری و حمدون
قصار و ابو علی دقاق و ابو القاسم نصر آبادی و ابو محمد مرتعش و ابو حمزه و ابو بکر فرا
و فرید الدین شیخ عطار و محدثیندن امام مسلم و حاکم و سائر ائمه دن جوهری و ثعلبی
و واحدی و ثعالبی و شیخ رضی و نظام اعرج و عمر خیام و کاتبی شاعر و میر حسین معمایی
و محمد مؤمن بو شهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابوردن یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه
و قصبه در سکسن سکز درجه طول و اوتوز التی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نك قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مز بور ناحیه ده بر قاج پاره قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کیچک سبزوار
قصبه سیدر دیو تقویم ده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم و واسع
شهردر حاصل غله و بر زمیوه و انکور در قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلق شیعی
و امامی در تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضورینه واردیلر و انکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن بر ابو بکر آدلو کمسه کتورك بونلر خیلی تجسس ایدوب بولمدیلر
آخر ابو بکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بو نه مرده و نه زنده در بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابو بکر بوندن ایو اولمز و لا تاریخ قصبه یی مثنوی ده
بر خوش نظم ایلمشدر بو سبزوارك میدانی بر جای لطیفدر که جنت یا النعیم یا او سنده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیو سفید دیمکله مشهوردر امام بیهقی
و یمین الدین طغرایی و ابن یمین و امیر شاهی بو دیاردن کبار ندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن بر شهر لطیف یازار حمد الله قهستاندن
عد ایدر خلقی جلادت و سفا کلکله معروف بر کوچك شهر و کرمسیردر بر متین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات و محصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری و اوزومی و ملیسی ناری ایو اولور و
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونك ناحیه سنده کشمیر نام بر بیوك قریه واردر انده
اصلا زلزله اولمازدیرلر و بو ترشیز توابعنده بر قاج محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکال قلعهٔ
پردار قلعهٔ مجاهد آباد قلعهٔ آتشکاه بو ولایتك غله سی و میوه سی نیسابوردن و سبزواردن
کیدر جوین ضمه جیم و فتح واو ایله معرب کوان در نیسابور ناحیه لرندن بر ناحیه در
قصبه سنه آزادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بو ناحیه نك طولی اوچ مرحله
و عرضی بر میل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول و اوتوز بر درجه عرضده

دوشر نیسابورنواحیسندن برناحیه در قریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن
بستانلری وافر بردر ائمۂ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین
محمد صاحب دیوان وعطاملك ومعین الدین بو ناحیه یه منسوبلردر حمد الله ایدر جوین
بیهقدن اقدم بیهق حدنده داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر بحرآبادکه اول ناحیه قصبه لرندن
بر لطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافراولور شیخ سعد الدین حموی وشیخ
رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بر بوچق درجه طول واوتوزیدی
بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بر بلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفع
ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونلر
هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبیدر دیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات
فصولدر حمد الله ایدر اسفراین بر شهر وسطدر مسجدنده توچدن بر بیوك کاسه واردرکه
دوری اون ایکی ذراع خیاطی در اندن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر و بو قصبه نك
جانب شمالنده بر محکم حصاری واردر بر نهر صغیر قلعه دبندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه
بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافر النور ائمهٔ دن ابو اسحق اسفراینی
ومشایخدن نور الدین عبد الرحمن اسفراینی ومتأخریندن عصام الدین وشیخ آذری
بو شهره منسوبلردر امین احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك
خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردرکه انلره ایر اولمز اما اسفراین آب وهوا لطافتی
جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان
کیدر و بونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر بر لرکه چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر
جاجرم اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده بر شهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان اراسنده دوشر اطرافی ایکی مرحله بر زهرکیاه اولمغله لشکر
بیکانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر و بر حصاری واطرافنده
ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحی نیسابوردن استوا ناحیه سنده
خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکوخان تجدید ایدوب ارغون
خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف بردر غله سی ومیوه سی بول اولور ائمه دن نجم الدین
وابو البرکات بوکا منسوبدر حمد الله نزهه ده کلات نام بر قلعه ودبنده حرم نام بر قصبه ومرینان
نام بر شهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقار صولری و باغلری و برقاچ
پاره قریه توابعی واردر دیو تتمه تقویمده وغیریده خراسانك باقی شهرلری بونلردر
نك اتفاق طقسان بش بوچق درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده مرو شاهجاندن ایکی
مرحله سرخس یولی اوزره بر قصبه در قطنی وحریری بر مرتبه چوق اولورکه انکله مثل
ضرب ایدرلر سرمقان جرمقان دخی دیرلر اسفراز قربنده بر قصبه در ترمذدن
الی مرحله جنوبیه دوشر شرقه میله وصفائیان ایله بونك اراسی یکرمی ایکی فرسخدر

قرینین

قرینتی مروزود وادیسنده برقصبه در وکدین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده اولوب مروروددن بونقدر دورت مرحله در مروالرود طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسخ شمالده اغلی باغچه لی آب و هواسی
لطیف بر شهر در یاننده بر نهر آقار اوزرنده شهرک بوستانلری و باغچه لری وار در صغق ایدر
ونک غرب طرفی اوچ فرسخ بر صحرادن کچیلوب طاغه وارلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره بر مرحله یرده بوکا تابع آقارصولی باغلی یر در صاغان بونک قریه لرندن بربیوک قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر و بونک غربیسی مفازه در امام صغانی بو قریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر برقصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبد الله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایتمشدر قریه لردن آیرو یرده انجق برچشمه سی وار اجق بستانلری وار در محدثیندن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوز التی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور آراسنده دوشر بغشور فتح با و غین ایله طقسان التی
بوچق درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده مرو ایله هراة آراسنده دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صوبی قویولردن اولوب قصبه سنه کون و بوکا نسبتده بغوی دیرلر
امام بغوی بونلرد در کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده مروشاهجان
اعمالندن برقریه کبیره در انلدن بش فرسخ بعید مفازه کنارنده دوشر قوری اوزومی
مشهور در اطرافه کیدر قبادیان نواحی بلخدن بستانلری چوق برناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربی در سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جوزجان ناحیه سنده بستانلری چوق بربلده در یاغندن بکرمی ایکی فرسخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتله فریابی و فاریابی دیرلر ماوراء نهر فارابیدن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
نهر بسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزلق براولوب خلقی و قریه لر اهالیسی مواشی
بسلکله مقید لردر دوه و قیونی بویرده وافر اولور آمل شط بوندن غرب و شمالده دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
نهر بسنده ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آموده دخی دیرلر ما لانهر جیحون بوکا اضافتله
آموصویی دیمکله مشهور در آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن جنوب غرب و شمالده خوارزمه
کیدر غرجه زمه ده طقسان طقوز درجه طول اوتوز التی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل بر ولایت اولمق اوزره یارکه غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری و چوق عقبه لری و متین حصارلری وار در المامرود انجیرانلری ایو اولور خلقی غلیظ
الطبع اشخاصدر کالف کنار جیحونده بر کوچک قصبه در آب و هواسی خوب میوه سی فراوان

يازيلور جيحوندن بونده اوچ بيك قولاج عرض اولور ديو حمد الله ذكر ايدر ومرو شاهجان
نواحيسنده اسفوران ونسازان نام كوچك شهرلر دخى وار لكن تقويمده بوقدر مملكت
قهستان معرب كوهستاندر تقويمده مسطور اولدوغى اوزره نيسابور وهراة واصفهان
ويزد ارسنده بر بيوك ناحيه اولوب قصبه لرى صيرك وير برندن بعيدلردر مفازه در صولرى
برقاچ كاريز واقنوتلردر خارجده انهار وصولرى يوقدر زهده ايدر بونك حدودى مفازه خراسان
وماورالنهر وكابل اولمشدر حقوق ديوانيه سى مملكت خراسانه داخلدر وداراملكى
شهرستاندر تون وقاين وخوسف وجنابد معظم بلادى عد اولنور ديشلر شهرستان
قتح ايله طقسان بر بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ايله خوارزم
ارسنده نيسابور سرحدى بر بلده در رباط شهرستان ديرلر مأمون خليفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ايلدى امام محمد شهرستانى بو بلده يه منسوب اولان فضلادندر قاين طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده مفازه كنارنده قصبه قهستاندر قريه لرى پريشان
صولى قنواتدن بستانلرى آز شهردر اصفهان ايله نيسابور ارسنده دوشر طبسه قريبدر
حمد الله ايدر بيوك شهر اولوب محكم حصارى واردر اكثرا اوزرنده سرداب ايتمشلر در هواسى
معتدل وحاصل غله وميوه در زعفرانى چوق يردر اكثر خلقى بيچى سپاه طائفه سى
اولوب سلاح قوللنورلر يازدن قرق كون يكدكله زراعت ايدرلر وافر حاصل ويرر اوتى
حيواناته غايت يارار تقويمده قهستان بلدندن عبارتدر ديو يازار طبس فتح طا ايله خاور زمينده
قهستان بلادندن برى برينه قريب ايكى بلده در طقسان ايدى بوچوق درجه طول اوتوز
اوچ درجه عرضه دوشر برينه طبس مسينان ديرلر هواسى كرمسير آبى كاريزلردن بر كوچك
شهردر غله سى تمتش كون صوايچر بونك اطرافنده يدى كونلك يول بربر واردركه انك
طپراغندن بوچوق قدر بر كيسه يسه قنالدرفى الحال مرد اولور لنك قربنده بر قويى واردركه
زمستانده اكا وافر صوا تمار وتابستانده طاشوب مزارعى سقى ايدر وبر قويى دخى واردركه
ايچنده ماه شكلى كورنور برى دخى طبس كيلكى در مفازه كنارنده ترمذدن بر مرحله غربيه
نيشابور ايله اصفهان اراسى دوشر بر كوچك شهردر ايكيسندن دخى وافر حرير جلب
ايدرلر بوندن يزديدى مرحله يردر بونك هواسى غايت كرم اولوب خرماسى وترنجى
چوق اولور خراسانده اندن غيرى يرده بو ميوه لر اولور دكلدر بونك صولرى بر چشمه دن دركه
ايكى دكرمن يورودر ومحكم حصارى واردر اطرافى علفزار دكلدر برقاچ پاره
كوى بوكا تابع اولور تون طقسان ايكى درجه طول اوتوزبش بوچوق عرضده قاين
قربنده مشهددن ايكى مرحله جنوبيه كرمان يولى اوزره برشهر وقصبه در حمد الله
ايدر سلفده بر بيوك شهر ايدى حالا وسطدر بو شهرى وضع ايدن بويله ايتمش ايدى كه
حصارى اورته ده اطرافى بازار احاطه ايدر واوارى دخى بازار اطرافنى وباغلرى
خانه لرى وتارله لرى باغلر احاطه ايدوب غله زار اطرافنه خندك وبندلر كسمشلر ايدى

یغمور دن طولوب قوزوده قله خربزه اکرلغایت ایواولوردی بوشهرک هواسی معتدل
صولری کاریزدر غله ومیوه وابریشم محصولی وافر اولور تجه بودخی تون کبی برقصبه در
جنابدکابد دخی دیرلر برکوچك شهردر برمحکم حصاری واردر قومدن بردیه باشنده انکی
باغلو وقریه لودر صویی کاریزدندر دورت فرسخ یردن کلور جنوبدن شماله ایکی طرفنده
برباشنده برنهایتنده بر قلعه بنا اولنمشدر برینه حواسر برینه درجان دیرلر بوولایت
حاصل غله ومیوه در حریری وافراولور دشت بیاض برولایتدر قصبه سنه فارس دیرلر
جنابدو تونه نسبت ییلاقدر جوز وبادم کبی ییلاییشلری اولور بیرجند برقصبه در زعفرانی
وافر وغله سی آز اولور برقلج یان قریه سی واردر میوه دار در خوسف برکوچك شهردر
یانندن برنهر اقار برقلج قریه دخی بوکا تابعدر صویی کاریزدن ایچرلر زیرکوه برولایتدر اوچ
قصبه سی وار برینه اسعدن برینه دابر برینه شارحت دیرلر غله سی حریری پنبه سی
وافراولور میوه سی دخی چوقدر صویی کاریزدندر قلعهٔ دن قاین قرینده برمحکم قلعه در
بالاسندن برچشمه اقار عنابی وافراولور غله ایله محصولدار در لکن میوه سی اوقدر دکلدر
مومنابادبرقلج یان قریه یی مشتمل برولایتدر محکم قلعه سی واردر ملاحده بنا ایلمش
ایدی غایت متین حصاردر بونلر زهه ده مسطور اولان قهستان توابعی اون ایکی
ولایتدر تقویمده زوزن وانك قرینده نیابد نام بلدی قهستاندن یازار بونك صولری
قناتلردر دیرلر لکن زوزنی خواف اتباعندن یازار معین الدینه تابع اولدق زیرا اول
یرلودر ذکر مفازهٔ خراسان مسالك صاحبی ایدر بیابان خراسانك شرقیسی حدود
مکران وبرمقداری حدود سیستان جنوبی کرمان وفارس وبرمقداری اصفهان وشمالی
حدود خراسان وبرمقداری سیستان وغربی حدود قومس وری وقم وکاشان ایله
محدوددر پس بومفازه اطرافنده کرماندن حبیص ورودو ترماشیر وقهستاندن
طبسین وقاین وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن ماین ویزد وعراق عجمدن
اصفهان وقم وکاشان وری نام شهرلر واردر حمدالله ایدر بوچول ومفازه نك ابتداسی
قزوین قریه لرندن سوهقان نام قریه در اندن هرمز اولوب حدهرموزه وکنار دریای عمانه
وارروکتد بجه عریض اولور جنوبی ساوه وقم وکاشان وزوان ومایین ویزد وکرمان
ومکران سنورلرین یحوب دریایه منتهی اولور شمالی ری وقومس وخراسان
وقهستان وزوال وسیستان سنورلرینه اوغرایوب دریایه اولاشر اوچنجی اقلیم دن در
طولی دورتیوز فرسخ مسافه اولورعرضی برایکی فرسخدن باشلیوب نهایتی کاردریاده
ایکیوز فرسخی بحر بومفازه سکانی کرچه سائر مفازات اسلام سکانندن ازدر لکن قطاع
طریق وحرامیسی سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالك ایدر بوقومك بنا ومنزللری نادر
اولوب بادیه سکانی کبی خباله قونر کوچر اولوطا نفه در وبو کاسالك اولان دلیلسز کتمك
میسر دکلدر زیرا اطرافی مختلف اقالیمه پیوسته اولمغله جمع اشراردر قچان براقلیمك حدنده

فساد ایله یوب کاروان اوزره اقالیم آخر حدودینه تجار اوغری یوللری واردر هرکس
بلمز وکاروان کیملو اولنسه راه معروفدن کیدوب صو اولمیان یوله کیده مز امادزداننک گزلو
صولری و مخفی مجمع یرلری واردر انلر قلری امتعه یی انده صقلارلر جمله دن بری کوه کرکس دیدکلری
طاغدر که اطرافی بیابانلردر ایکی فرسخ احاطه ایدر آب بیاه دیرلر اول طاغک بر صویی واردر
وبو بیابانده هواسی لطیف جابجا قریه لر واردر سیستان یولی اوزره سنیج نام بر کوچک قصبه
دخی انلردن عد اولنور لکن کرمانه تابعدر و اصفهاندن نیسابور یولی اوزره جرمق دیرلر اوچ پاره
قریه واردر جرمق معمور یردر چشمه سی و خرما اغاجلری و زروع و مواشیسی واردر حمد الله
قولنجه طبس گیلکی و کهبانان واردر شیر بنا تدیکی شهر بو مفـــازه شهرلرندن عد
اولنور کاراننده اولاندن غیری مسالک بیابان بو بیابانده معروف اولان یوللر برقاج یولدر
بری اصفهاندن ری شهرینه بری کرماندن سیستانه و بری فارس و کرماندن خراسانه
جمله سکز یولدر راه اول ریدن اصفهانه کیدر اقرب طریق بودر دن ل ۱ ایکی فرسخی
چولدر و بر بکین نام محل ل ۱ بونده صوقویولری وار صویی شوره در و بردن طشره برکده
یغمور صویی جمع اولور انی استعمال ایدرلر کاج ل ۱ جمله بیـــابانلر قم خ ۲ قریه
کران ل ۱ قاشان ل ۲ معموردر کار بیاباندن کیدیلور رباط بدر ۲ اللی خانه یی مشتمل
حصاری واطرافنده مزارع و مراتعی واردر بو یولک بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل
۱ کار بیاباندن کیدیلور بو چولک حدی کرکس کوهنه متصل اولور و کوه مزبور
صولرده قالور و سیاه کوه صاغ قولده قالور بو یول ایکیسی اراسندن چکر مابین طقوز فرسنخ
مسافه در و رباط مزبورده حصار اوزری نوبت ایله بکلرلر قریه نک برقریه و بر برکه واردر اندن
اصفهان ل ۱ جمله اون منزل اولور راه ثانی مابین خراسانه کیدر مزرعه ل ۱ چول
کارنده آقار صویی واردر جرمق ل ۴ مرایکی فرسخده برایکی کنبد و بر برکه واردر نوحانی ل ۴
مراوج دورت فرسخده بر کنبد و بر برکه واردر رباط خوران ل ۱ بردستیر ل ۲ نیسابور له طبسه
اوچ فرسخ تقریب یرده بر بیوک قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه
شوریدکه معروفدر کرماندن خراسانه کیدر شور بر مخصوص صونک و منزلک
اسمیدر چولک کرمان حدنده در ل ۱ چشمه معزل ل ۱ بوندن صکره ارتق منازل یوقدر منزل
عمر بن سرح ل ۱ بونده قزل طپراقلو بر عظیم مغـــاک واردر نذل ل ۱ بونده برقاج کنبد بنا
اولنمش و بر صوقیوسی قازلمشدر منزل لابونده بر حوض واردر که یغموردن طولار خراسان
یولی بوندن صاغ قولده کیدر دربندستان خ ادیر لکه بو اغاجلرده آدم صورتنده یمیش
بر نوع درخت اولور آب شور ل ۲ برکه خ ۳ بو برکه دخی یغموردن طولار بیوک برکه در
راه رابع راه راوندر کرماندن سجستانه کیدر راون ل ۱ کرمـــان حدنده در
بدجوی ل ۱ بر ازاجق صویی اقار شود دوان ل ۲ ربـــاط ویرانه ل ۱ بونده
حرامیلر اکثر اوکلر دیر برقال برز رباطدر یکرمی خانه یی و یردکرمی مشتمل اولوب

226

ضعیفجه صوبی آقار ایاغنده اکین اکرلر وخرما اغجلری بتر کنبد لرخ ٢ صوبی آقار
وخرما اغجلری وار لکن مسکون دکلدر اکثر حرامیلر مجمعی در ترشك ل ١ بو زمینده ایکی
فرسخ یرده بر برکه و کنبد یاپلمشدر تیر شکله بر لطیف صونك اسمیدر چور ل ١ بست ل ٢
جمله یدی منزل اولور راه خامس راه خبیص در کرماندن قهستانه کیدر خبیص چوله
کنارنده کرمان شهرلرندن بر شهردر دوارق ل ١ خرابه وبی آبدر شور ل ١ بر واسع صحرادر
اکثریا غمور دن سیل صولری بولنور کره ارسل ل ١ بر کوچك طاغدر چولده واقع اولمش
حوض ل ١ بو یول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بو منزلده آقار صو واردر ایکیوز قدر نفر بکجیلری
بو مقامی محافظه ایدرلر بر مقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ایکی فرسخ قدر خراسان
طرفنه کیدلسه خرده وسیاه طاشلی بر زمینه وارلور دورت فرسخ طاشلقده کیدیلور
وبوندن خارج بعض یرلر خرده بیاض وبعض یرلر خرده ویشل طاشلیدر کوکور ل ١ بر معمور
قریه در کوهستان حدنده لندن خوست ل ٢ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه
یزد در خراسانه کیدر جیز ل ١ آقار صوبی و برکه سی واردر لکن مسکون دکلدر حوان ل ٤
چولدر لکن ایکیوز خانه یه قریب صحرانشین خرکاهله قونار مواشی ومزرعه لری واردر
یل سیاه وسفیدل ١ شنلکی یوق برکه سی بعمور دندر سباعید یل ١ دورتیوز قدر خانه لر
آقار صولو بر قریه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ریك بیابان ل ا بونده بر کاروان سرای وبر
حوض واردر غمور دن طولار لکن مسکون دکلدر رباط کوران ل ١ کارکیر متین بنادر بش الی
کیمسه مقیم اولور آقار صوبی واردر رباط کره ل ١ زاد آخرت ل ١ کاربان سرایی وقیوسی
واردر مسکون دکلدر لندن بسناداران ل ١ اوچیوز خانه لو آقار صولی بر قریه در مزارعی
وار صوبی قنواتله کلور ده دیر ل ١ بشیوز خانه لو بر قریه در آقار صوبی ومزارعی وار
دادویه ل ١ بر کاربان سرایی وقیوسی وار لکن مسکون دکلدر رباط زنکی ل ١ بونده اوچ
دورت نفر مقیمدر آقار صوبی واردر آستلشت ل ١ برکه سی و کاربان سرایی وآقار صوبی وار
مسکون دکلدر بر سیر ل ١ حدود نیسابوردر لندن ایکی فرسخ مسافه ده بر حوض بنا اتمشلر
یاننده خانی واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نودر نرماسیردن رستان ل ١
بر قریه در خرما اغجلری وار چول کنارنده لندن اوته شالخ یوقدر چشمه سراب ل ١ ده
سلم ل ٤ بر قریه در بو دورت مرحله جمله بیابانلردر لندن هراة ل ٢ بو یول سکز منزل اولور
راه ثامن سیستان یولیدر نرماسیردن حدود کرمانده سینج ٥ سیستان ل ٧ بو یول
اون ایکی منزل اولور ذکر انهار وجبال خراسان بو اقلیمك انهار وجبالی ازدر مشهورلری
بونلردر نهر مرغاب بوکا آب زربق دخی دیرلر زیرا زربق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب
وبادغیس طاغلرندن چقوب مرو الروده کلور وبعض بلاد خراسانی کچوب بحر خزره دوکلور
آب سنجر جبال سنجردن چقوب نیسابوره کلور نواحیسنده بعض یرلری سقی ایدر
طولی اوچ فرسخدر آب شور رود نیسابور ولایتی اورته سندن کچوب ایکی طرفنه اولان

طاغلرك صولری دنی آکا قارشور وجمله ولايتك مزارعنی سقی ايدر آب درباد که درباد
طاغندن چقوب بهارده فضله سی شوريه دوكلور آب خرو حدود نيشابورده طاغلردن
چقوب شوريه يه آقار اولور كوه كابد ورنبد ولايت قوهستانده ايکی كوهدر فردوسی
انلری ذکر ايدر كوه كلستان طوسه دانده ايوان كبی بر غار ودهليز وار در که بر ز مسافه
كندکده آيدنلغه چقيلور بر خيطره كيدر و بر چشمه اقوب صوبی سنك اولور كوه شتان
حدود نجاجرم ده در انده بر شكاف وار در که ايکی دکرمن دوندورر صو چقوب اقار مسالك
ممالك خراسان نيسابوردن هراته ديه تاباد خ ٧ بونده راه سرخس آيريلور صوله
كيدر اندن رباط بدلی خ ٥ ديه فرهاوان خ ٧ ديه سعيد آباد خ ٧ ديه خسرو خ ٥
شهرلوح كان خ ٧ بوندن قاين وسرخس وباخرز يوللری آيريلور ديه كلاباد خ ٦ كوشك
منصور خ ١٠ شهر فوسنج خ ٦ هراة خ ٨ جمله التمش سکز فرسخ اولور دامغان
هراتدن يوزقرق بش فرسخ اولور رامين يوز طقسان بر فرسخ سلطانيه ايکيوز اللی بر فرسخدر
نيسابوردن ترشيز قهستانه طريق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سياه خ ٤
ديه دانه خ ٥ بو منزلده يدی پاره معمور قريه واقارصولر واردر اندن ديه بروخ ٤ ترشيز خ ٧
ترشيزدن تون خ ٢٥ وقاين خ ٣١ وشهرلوح كان خ ٣٦ هراتدن مروه طريق سكاباد
خ ٥ بادغيس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروده اوتوزيدی فرسخ اولور اندن قصبهٔ احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسدآباد خ ٦ فرشی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهر مرو خ ٧
مروالروددن مرو قرق سکز فرسخ اولور سرخسدن بلخ يولیله جيحونه حد ايرانه وارنجه
طريق رباط جعفری خ ١٠ ميل عمری خ ٧ رباط بو نعيمی خ ٧ آب شور خ ٥ بو مرحله
قومسال وبيابانده اقارصو بولنماز آب شوروهند و خ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوزبش
فرسخ اولور اندن رباط سلطان خ ٧ ديه كوجاباد خ ٥ بو يولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ كوجاباددن آب كرم خ ٧ كبوترخانه خ ٥ مسجد رازان خ ٧ استانه خ ٧
شهر فاداب ايکی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه دن رباط كعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه كلنجه اقارصو يوقدر شبورقاندن ديه سلبا آن خ ٤
شهر بلخ خ ٤ جمله مروالروددن بلخ التمش ايکی فرسخ اولور وسرخسدن يوزيدی
فرسخ اولور نيسابوردن يوزقرق فرسخ اولور دامغاندن ايکيوز يکرمی دورت فرسخدر
رامين دن ايکيوز التمش سکز فرسخ اولور سلطانيه دن اوچيوز اوتوزدورت فرسخ اولور بلخدن
آسيا كرد خ ٩ اندن ترمد جيحون خ ٩ نيسابوردن حد قومسه اسدآباد قريه كردان
قريه سی يدی منزل اندن دامغان بش منزل نيسابوردن سرخس التی منزل اندن مروالتی
منزل اندن آمل که كنار جيحونده در التی منزل نيسابوردن اسفراين بش منزل نيسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفران اوچ مرحله اندن دن ايکی منزل
قايندن

قایندن هری سکز مرحله مرودن هراة اون ایکی منزل مرودن باورد التی مرحله ونسا
دورت مرحله هراتدن مرو الرود التی منزل هری دن سرخس بش منزل بلخدن کار
جیحونه ایکی منزل بلخدن اندرابه طقوز مرحله بامیان اون مرحله اندن غزنه سکز مرحله
بلخدن بدخشان اون اوچ مرحله وخوارزم یکرمی بر مرحله در نیسابوردن بوزکان دورت
مرحله اندن مالن که مالن هری دکلدر بر منزل اندن جام بر مرحله اندن بشکان بر مرحله
اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاین اوچ مرحله اندن کیدرم تابع نیسابور بر مرحله اندن
سایند ایکی مرحله نیسابوردن خسروکرد دورت مرحله نیسابوردن خاوران بر مرحله
اندن مهرجان ایکی مرحله اندن اسفراین ایکی مرحله بلخدن خلم ایکی منزل والپش ایکی
منزل بلخدن بغلان التی مرحله وکه بر مرحله وشبورقان اوچ مرحله اندن فاراب اوچ مرحله
وطالقان اوچ مرحله اندن مروالرود اوچ مرحله در قایند ن زوزن اوچ مرحله وطبسین
ایکی مرحله وچون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نیسابور ومرو سجستان
اون بر ر منزلدر بلخدن فرغان اوتوز مرحله وری اوتوز منزل غربیه و سجستان وکرمان
اوتوز مرحله جنوبیه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وکرو بلخدن مولتان اوتوز مرحله
وکابل یکرمی مرحله وبخارا اون ایکی منزلدر اراده شهر یوق کویلر واردر بعضلر ایدر
بلخدن کابله طغری یول بش مرحله دراوچی چولدر و بلخدن شبورقان ایکی منزل
مرو اون ایکی منزل ومرودن نیسابور وهراة وبخارا اون ایکیشر مرحله در سرخسدن
نسا شماله یکرمی سکز فرسخ ونیسابور بش منزل مرودن ابیورد غربیه اوچ منزل اندن
نسا بر منزل نساء خوارزم شرقیه سکز مرحله در طوسدن نیسابور ونسا ایکیشر مرحله
وجام اوچ مرحله غرب وشماله دوشر مروالروددن بخارا یدی منزل شرقه دوشر احوال ملوک
خراسان معین الدین سکزنجی روضه ده عبد الرحمن فامی کتابندن نقل ایدرکه سلفده
خراسان والیلری هراتده مقیم اولوب سائر بلادده توابع ونواب کوندررلردی هجرتک
یکرمی طقوزنجی سالنده هراة صلحله النوب مرودخی اول سالده اسلامیان الینه کیردی
بر سنه صکره نیسابور النوب عبد الله بن عامر خراسانه کلدکده انده مقیم اولدی وجنکله
فتح ایلدی خراسانک اکثر شهرلرینی مزبور عبد الله الوب صکره سعید بن عثمان بن
عفان والی اولدی ایکنجی دفعه عبد الله بن عامر کبر وخراسانه کلوب بر زمان حکم ایلدی
بعده حکم بن عمرو غفاری وعبد الله بن زیاد وعبد الرحمن بن زیاد وسالم بن زیاد وعبد الله
بن حازم سلمی قتیبه بن مسلم ایامنده اون سنه خراسانه حاکم اولدی بعده امیه بن عبد الله
قرشی دورت سنه واوغلی یزید بن مهلب ک برادری فضل بن مهلب حکم ایلدی بعده قتیبه بن
مسلم ایکی سنه حاکم اولوب طخارستان التی تاریخنده قتل اتدیلر بعده وکیع بن اسود برآی
وکبر یزید بن مهلب عامل عراق ایکن خراسانه کلوب برآی اوتوردی واوغلی مهلبی عامل
خراسان قلدی التی آیدن صکره عقبه بن الحواج حارثی کلوب بر ییل ایکی آی سوردی

عبد الرحمن بن نعم ابادی یی برینه قویوب کندی عمر بن عبد العزیزه کتدی بر ییل ایدی
اید نصکره سعید بن عبد العزیز قرشی کلدی برسنه حکم ایلدی اسد بن عبد الله بجلی
اوچ سنه والی اولدی صکره حکم بن عوانه یی خلیفه قلوب عراقه کتدی الی آیدن صکره
اسد کیرو کلوب بش آی متصرف اولدی بعده جنید بن عبد الرحمن اوچ بوچق ییل
عامل اولوب صکره عماره یی ایکی آی یرینه خلیفه قلدی وعاصم بن عبد الله عامری
اوچ آی واسد بن عبد الله بجلی دورت سال جعفر بن خطله ونصر بن سیار لیثی التی سال
عامل اولدی ابومسلم خروج ایدوب دولت آل عباسه منتقل اولدی بنی امیه نک آخر
والیسی ابراهیم بن الحارث حنفی ایدی بعده نهار بن عبد الرحمن عامری والی اولدی بنی امیه
والیلری یتمش ایکی سنه حکم ایلدیلر یوز یکرمی سکزده ابومسلم عثمان کرمانی یی هراته
والی تعیین اتدی بعده ابومنصور بن طلحه الخزاعی وداود بن کراز باهلی والی اولوب یوز قرق
التی ده لعریان خروج ایلدی انلرک فتنه سی دفعندن صکره مشمرخ ضبی یوز التمش
دورده هراته کلوب ضبط اتدی بعده جنان بن نعمان وهرون بن حمید وقطن بن محارب
دهلی ویزید بن جریر واسمعیل بن غزوان والی اولدی یونلک زمانده یوز یتمش سکز سنه سنده
عظیم یوز کوستردی ومشمرخ اوچ کره عامل اولوب یوز طقسان برده رافع بن لیث کاری قوت
بولدی هرون رشید انی اصلاح ایچون خراسانه کلوب طوسده وفات اتدی بعده محمد
بن شداد ایکیوز سنه سنده التی آی عامل اولوب بعده هرون بن حسین اوتوز یدی آی سوردی
بونلک زمانده واقعهٔ کارزکاه ظهور اتدی اندن صکره مزبور ابراهیم بن محمدی خلیفه قلوب بعده
یعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدی والیاس بن اسد سامانی وعزیز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدی ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بونلک عصرنده عظیم قحط اولدی ابراهیم ابن الحصین
ایکیوز یکرمی ایکیده والی ایکن مشرق جانبندن بر عظیم نجم ذوذوابه کوریندی که مثلی سبقت
اتمامش ایدی عبد الله طاهر اول سالده وفات اتدی والی هراة جبریل بن عبد الله ایدی
بعده عباس بن عبد الله کلدی صکره وکیلی بن حسین وعزیز بن السری ومحمد بن
نوح وحسین بن عبد الله والی اولوب ایکیوز اللی التیده یعقوب بن لیث سیستاندن
کلوب داود بن منصور عادله ایالت هراتی ویردی داود اول سنه فات ایدوب
برادری عباسی خلیفه قلدی بعده عزیز بن السری واضرم بن السیف اولدی صکره طاهر
بن حفص مستولی اولوب معمر بن مسلم جنکنه کتدی وکشته اولدی معمر بن مسلم
کلوب هراتی ضبط اتدی هرون عباسی خلیفه قلدی بعده محمد والی اولوب ایکیوز التمشده
عمرو بن لیث که برادری یعقوب اهوازده وفات اتدی وعمرو قائم مقامی اولدی مزبور
دخی علی بن حسن درهمی خلیفه قلدی عمرو ایکیوز التمش یدی ده سیستانه کیدوب بحرین
احنف بعده عمرون عمار ویوسف بن معبد والی اولدیلر ناگاه رافع بن هرثمه مرودن هراته کلوب
یوسفی طوتدی وابوجعفر بن احمدی خلیفه قلدی بعده شاذان والی خراسان اولدی که
نیسابورده

نیسابورده عمرو بن لیثك خلیفه سی ایدی و عمرو ایکیوز سکسن یدیده باخه واروب اسمعیل
بن سامانی الندن مقتول اولدی دولت سامانیان وغیری تاریخمزده مسطوردر که سامانیان
طرفندن هراته کلن اول عامل ابو علی حسن بن علی مروالرودی ایدی که ایکیوز سکسن
یدیده کلدی اندن صکره سیمجور کلوب بعده اسمعیل بن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی
بعده دافع برادری محمد بن هرثمه کلوب صکره احمد بن سهل که نصر بن احمد طرفندن کلمشدی
هراتی یکرمی کون محاصره ایدوب اوچیوز اللی سنه سنده صالحه الدی بعده ابو الفوارس
کلوب نیشابوره کتدی هراة خلقی عبد الرحمن بن محمدی امیر اختیار ایتدیلر اون دورت
آی سوروب ابو منصور رمهانی دخی بر ییل حکومت ایتدی برادری حسن یرینه کیدی
اندن صکره سیمجور اولدی ابو علی قمی کلوب اهل هراة ابو عمرو سعید بن عبد الله ضبی‌یی
امیر اختیار ایلدیلر ابو بکر طغار حاجب والی اولوب اوچیوز اون سکزده ابو ذکریا یحیی بن
احمد و ایکی برادری منصور و ابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چقوب سامی‌یی هراته
کوندردیلر ابو بکر فرار ایتدی بعده منصور بن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی
صکره سامی کیرو کلوب امیر ابو ذکریا ایالتی قراتکینه ویردی اعیان بلددن اون دورت کیمسه‌یی
طوتوب قتل و خلقی ضبط ایتدی ابو ذکریا کوچوب کتدکدن صکره نصر بن احمد کلوب
ایالتی سیمجوره ویردی و برادری اردنجه کتدی ابو ذکریا سمرقنددن کیرو هراته کلوب
قراتکینی کیرو نصب ایتدی کوچدکده قراتکین فوشنجه واروب ابو بکر محمد بن مظفر و طغار
حاجب کلوب ابراهیم بن فارسی والی قلدیلر اوچیوز یکرمی رمضانده معزول ایدوب منصور
بن علی‌یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح و ملکاتکین و ابو جعفر عزز و ابراهیم
سیمجور والی اولدی باره‌یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده
عبد الرحیم مارقی مالان کیرو سنك جنوبی کرلرینی یعقوب قرقبرده ابن الجراح والی ایکن
کومه کتدی امیر ابو یحیی اسعد بن محمد سامانی کلوب اوچ کون قهندزی قپادی شمیران
شحنه سی ایله جنك ایدوب خلقندن برجماعتی اولدردی و اول سالده ابو علی تولکی طحابی
ایدوب مسجدلری یاقدی صکرا ایالت هراة ابو الحسن محمد بن ابراهیم سیمجوره و ابو منصور ابن
عبد الرزاقه ویریلوب بونلر زماننده دخی نیجه جنکلر و فتنه‌لر اولدی بعده الب تکین و کیرو غارت
ابو الحسن سیمجور و ابو الحسن فاریابی و طلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوز اللی دورتده
فتنهٔ قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابو الحسن داودی قتل اولندی بعده ابو الحسن مزنی
والی اولوب اوچ یوز التمشده ولایت سلطان محمود سبکتکینی‌یه متعلق اولدی و ابو علی
سیمجور کلدی بعده اوغلی ابو القاسم و تمش برده ابو الحسن تمش اوچده باش حاجب
و کیرو ابو علی سکسن برده لمنکو والی اولدی سکسن ایکیده نوح بن منصور و سبکتکین
کلوب ابو علی ایله جنك ایلدی ابو علی بوزولوب امیر سبکتکین ولایته مستولی اولدی
سکسن سکزده بکتوزون طقسان الیده ترکان خانی کلوب چوق فساد ایتدی سکزده

سلطان محمود ایله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صکره مملکت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حکومت ایتدی دورتیوز یکرمی سکزده سلجوقیلر کلوب صلح ایله هراتی
الدیلر کیرو مسعود غالب ایدوب آخر موده بوزلدی غزنه یه کیدوب اوتوز ایکی ده مقتول
اولدی بر اثناده هراة حاکمسز قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شمیران
کوتوالی ایله جنك دوشوب برادری شیخ رافع یرینه کچدی بعده منصورون اشمت انی قتل
ایدوب تغلب ایله والی اولدی سلجوقیلر کلوب کیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز و ربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صکره سلطنت معز الدوله موسی ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی و شهری قبضه تصرفنه الدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره
مستولی اولدی و وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیر ایله ممالکی تسخیر ایلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملکشاه یرینه کچدکده
ایالت کیرو برادری طغانشاهه ویرلدی مزبور طغان ظلم و طغیان مسلکنه سلوك اتمکله
ملکشاه انی تالدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صکره مؤید الملك
ابو بکر عبد الله بن نظام الملکه ویریلوب دورتیوز سکسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوردی بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول سارغ ویورت الب ارسلان و وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی برمدتدن صکره کندی قولی یدنده کشته اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق
هراته کلدی امیر حبشی یی والی قلوب مزبور چوق فساد ایتدی آخر سلطان سنجر بن
ملکشاه کلوب دیاری انك شرندن خلاص ایتدی دورتیوز طقسان اوچ شعبا ننده
حبشی ماجد هرات ایله اسفرارا اسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه کلوب
مغلوب و مقتول اولدی برکیارك بله بولنوب عراقه کندی بشیوز اون ایکی ده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه کلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذ بان حکم ایلدی که
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان و سامانیان و سیمجوریان و محمودیان و سلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور و ملوك کرت
مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده و انلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غور بش تن و مدتلری التمش دورت سالدر بونلری یکرمی سکزنجی
فصلده ذکر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لا بأس در و قتا که غزنه پادشاهی محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غور امارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی

چون

چون دولت غزنویان آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی ودار ملك قلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدلر
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی و برادری شهاب الدین ابو المظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کندی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسه اوزرینه
کوندورب شهاب الدین اوتوزییك عسکر ایله یوزییك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان
کیروانلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندورب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه ومنده کندی
بعده آرایه مصلحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اونده بر کون خلوه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیله مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جورجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیزخان ایله میانه لری بوزولوب عسکر مغول ماوراءالنهری برباد ایتدکدن
صکره بر طرفه یوروبوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی وهراتده قپاندی اول زمان هراتده یوز طقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه آغاز ایدوب برکونده اوتوزبیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکانکدن وابوجعفر عزیز وابراهیم
والی سجعو اولدی یانه ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارق مالان کیروسنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالآخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلق دورت بولك ایدوب هر برینی بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوز بیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون آشام یوروب آرته سی رفع اولندی وایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر و شهر حکومتنی ملك ابوبکره و شحنلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی و بو وقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبورانی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای التمش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بو دفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده و سوار
اطرافدن هراته کلوب الات حرب ایله طولمشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز او اسطنه دك محاصره و جنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکجه قوتده
و غراسایلر ضعفده اولمغین ارالرینه تفرقه دوشوب صلح و جنك بابنده نزاع ایتدیلر
بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قله دن جماذی الاولی اوائلنده شهری الدی
و فرمان ایتدی که صغیر و کبیر و جوان و پیردن بر کیمسه قومیوب قلجدن کچورن مغوله
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اولری ییقوب شهرك
جمله بنالرینی برباد ایتدیلر بو دفعه اوج کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکز کوندنصکره
کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلی دخی کوندروب مختفی و فراری وار ایسه اله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیجه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بریلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت درپدری ابوبکر
کرت سلاطین غور عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکو قاآن خان اولدقده واروب هراة و غیروزایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکده عدل اینتی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان و عراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین بر سبیله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب اباقاخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی و غالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب مواطف اباقاخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی اباقاخانك معلومی اولمغین اکرام تاله
ایلدی اول جنکده اون برده یاره لنمشیدی التیوز یتمش بشده اباقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون اباقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کیتمکه اذن ویرمدی
و برکون حمامده مسموم هندوانه یدوروب یتمش التی شعبانده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرت که ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهار لشکر کچوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
حصارینه کتدی اوجده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش ایتدی کیده رك اعداکچوب
علاء الدین

علاء الدین دخی پدری یانته واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت و تخریب اتدی هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك آتلو ایله خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف اتدی آز زمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت اتدی شمس الدین اعتذار و استغفار ایدوب اوغلی فخر الدین طلبی ایله کوندردی امیر نوروز آکا اکرام ایدوب هرات حکومتن آکا وردی غازان خان دخی خلعت و منشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیجه جنکلر اولدی صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن کوچدی التیوز طقسان سکزده امیر نکودر اوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی فخر الدین انلری هراتده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه تعدی اتدیلر غازان خانه شکوا ایلیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریان و سنجریانی استدی عذر و بهانه کوسترمکله هراته کلوب نیجه جنکلر و محاصره لر اولوب بالاخره اوتوز بیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التیوز طقسان طقوزده برج و بارو و خندکی مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی و پای حصارده عیدگاه ایچون بر میدانی دیوار ایله چویردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی و بر خانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید اتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدیوز ایکی ده اولجایتو سلطان بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت اتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیجه جنکلر اتدکدن صکره بهادره آدم کوندروب بن اولجایتو حکمنه مخالفت ایلمم برقاچ کون تاوس پادشاهی یه رعایة ملك امانله کوهه کیدوب بر اوغلی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی جمال الدین محمد سام اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بر دروازه یی ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصار ضیافتنه دعوت ایدوب اول دخی محمدی ازاله ایچون کیننده آدم قودی جمال الدین آکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلرله دخی دوکشوب غالب کلدی یدیوز التی ده ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتو اوردوسنه واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سند صوینددن آب آمویه وارنجه حکم ایلدی و جنکیزیاندن بیلك کوردوکی رعایت و التفاتی بر پادشاه کورمدی یدیوز اونده

شهزاده تیمور ماوراءالنهردن کلوب شیرغاندن مرغابه کلنجه اولجایتو وفات ایدنجه‌یه دک مدارا ایله
کچندی ابوسعید جلوسندن صکره یدی یوز اون سکزده تیمور خراسانی الق سوداسنه
دوشوب صکره برزمان جامده ساکن اولدی یدی یوز اون طقوزده مبارکشاهی سردار
ایدوب هراة محاصره سنه کوندردی کندی دخی کلوب فیروزآباد دروازه‌سی اوکنده
اون سکزکون عظیم جنکلر اولوب تیمور عسکریندن قرق بیك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولمایجق اطرافنی تخریب وغارت ایتدی ومأیوس ومحروم کتدی وبالآخره یدی یوز
یکرمی ده مقتول اولدی غیاث هرات جامعنی تجدید ایدوب برحمام وقصر وایکی کاروان
سرای ومتعدد خانقاه یاپوب وقفلر قودی یدی یوز یکرمی برده حجه کیدوب اوغلی
شمس الدین محمد یرینه قالدی کلدکدن صکره یکرمی طقوزده وفات ایدوب شمس الدین
هراة حکومتنده مکین اولدی لکن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادری
معز الدین حسین مستولی اولوب هراتی ضبط ایلدی وسلطان ابوسعید وفاتندن صکره
اکثر دیاری قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه کامکار اولدی که سائر افرانی کچدی امراء جنکیزیه دن
امیر غزغن بعض مفسدلر تحریکی ایله کلوب هراتی محاصره وقرق کون جنك ایدوب
بالآخره صلح ایله کتدی یدی یوز التمشده معز الدین وفات ایدوب اوغلی غیاث الدین پیرعلی
والی اولدی برادری ملك محمد ایله نزاع اوزره ایکن خواجه علی مؤید سبزواری خروج ایدوب
نیشابور وسبزواری الدی غیاث الدین دفعاتله اوزرینه واروب چوق جنکلر ایلدی استیلاء
تیمور برخراسان یدی یوز سکسن برده تیمور ایلچیسی کلوب مقدما پدری معز صداقتنه بناء
غیاث دخی تجدید موافقت ایتدی یدی یوز سکسن ایکیده امیر تیمور باغ ییلاقنه کلوب غیاثی
یانه دعوت ایتدی غیاث متردد اولوب بالآخره کیمجق تیمور هراة اوزرینه توجه ایتدی برادری
ملك محمد قارشو واروب عواطف کوردی تیمور اولافوشنجه کلدکده خلق چقوب
دوکشدیلر برهفته مقاومتدن صکره شهر النوب تخریب وخلق قتل اولندی بعده هراته
کلوب محاصره ایلدی ملك غیاث عیش وعشرته مقید ایکن نردبانلر ومنجنیقلر قوریلوب
جنکه آهنك ایتدیلر اوچ کون کچدکده طشره شهر بندی بوزولوب ایکی بیك قدر نفری
تیمور اوکنه ایلتدیلر عفو ایلدی شهرلوانی کوروب تیمور جانبنه میل ایلدیلر ارایه آدم
کیروب کوردیلر که جنك وعناد ایله خلاص ممکن دکل غیاث طشره چقوب استیمانله شهری
وردی تیمور حکمیله شهرك باروی قدیمنی ییقدیلر بودکلو مکلف برجلر وآهنین قپولرخاکله
یکسان اولوب خندکی طولدی قپولری شهرسبزه نقل ایدوب خزاین ودفاینی
چقاردیلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعیان کتخدالردن ایکیوز قدر کیمسه شهرسبزه
نقل اولندی وبو وقعه یدی یوز سکسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غیاث کیرو خراسان
حکومتنده قالوب تیمور سمرقنده کتمش ایدی غیاث کیرو خلاف قدیمنه عود ایدوب تیمور
دخی ایکنجی دفعه خراسانه کلوب غیاثی اولادیله اخذ ایدوب ماوراءالنهره کتوردی وهراة
حکومتنی

حكومتی اوغلی میرانشاهه ویردی سكسن بشده كیروب كلوب خراسانده غوریلرك بقایاسنی
استیصال اتدی غیاث دخی اولادی ایله اوزكندده محبوس ایكن قتل اولندی بو اثنالرده
خراسانده خاصه هراة واسفزارده غوریانك فتنه وفسادی برزمان ومكانده اولمش ایدی
جزالرین بولدیلر یاتلر نیجه نیجه بیك بیكناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلرك سببیله
خراسان خراب اولمش ایدی یدییوز طقسان طقوزده حكومتی شاهرخ بن تیموره
ویریلوب مزبور میرزا دولتنده تدریجله كیرو یرینه كلدی سكزیوز اللی ده سلطان شاهرخ
وفات ایدوب نبیره سی بابر میرزا خراسان ملكنی ضبط ایلدی التمش برده اولدخی انتقال
ایدیجك اوغللری شاه محمود ایله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایكن میرانشاه حفیدی ابوسعید
كلوب خراسان ملكنی اللرندن الوب هراتده تمكن اتدی التمش اوچده جهانشاه ایله جنك
بعده صلح ایلدی سكزیوز یتمش ایكی ده آذربیجان ملكنه طمع ایدوب اوزون حسن
اوزرینه كتدی وقره باغده منهزم وكرفتار شهید اولدی سلطان حسین منصور بن بیقرا
خوارزمده ایدی كلوب خراسانی ضبط ایلدی اوزون حسن ایله جنارانده دوكشوب
غالب كلدی وطقوز یوز اون برده وفات ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن كتدی عاقل
وفاضل پادشاه ایدی سلطان شاهرخك وسلطان حسینك بلاد خراسانده خاصه
هراتده نیجه آثار خیری واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات كبی بونلر زماننده شهر
مزبور كالاول معمور اولمش ایدی مزبوردن صكره اوزبكیلردن محمد خان شیبانی خراسانه
مستولی اولوب حسین بیقرا اولادی بدیع الزمان وغیری اللرندن الوب ضبط اتمشیدی
اون التی ده شاه اسمعیل صفوی فارس وعراقی الدقدن صكره خراسانه هجوم ایدوب
محمد خان الندن الدی صكره اوزبك عسكری برایكی دفعه فرصت بولوب كیرو المشلر ایدی
ضبط میسر اولمیوب الان رافضیان النده قالدی رجال خراسان ارنلری افواهده
مثل سائر بودیاردن قوپان اكابر سائره نسبت كثیر ووافردر ذكری سبق ایدن بلاده
منسوبلرك اشبهی ایراد اولنمش ایدی خاصه هراته منسوب اولانلرك اشهری علمادن
هرویلر چوقدر شیخ الاسلام حفید تفتازانی كبی ومشایخدن شیخ الاسلام عبدالله
انصاری وجشتیاندن خواجكان وشعرادن حكیم ازرقی ومولانا سعید وركن صاین
ومولانا پناهی ومیر سید محمد جامه باف وغیری كبی فصل ۴ ۳ در مملكت قومس وطبرستان
ومازندران بو فصلده اوچ مملكت ذكر اولنور اما قومس معرب كومس در خراسان ایله
عراق عجم اراسنه دوشمش برقاچ پاره شهری مشتمل مملكت ودار ملكی دامغان در سكسن
طقوز درجه طول واوتوز ایكی عرضده نیسابوردن اوچ مرحله جنوبیه مفازه كنارنده صوی
ازر اوجوزلق بلده در زمدده بانیسی هوشنك ایدی باروسنك دوری سكز بیك قولاج
ایدی هواسی كرمه مائلدر ایو امرودی اولور دیمشد روقریه لرندن جهاروبه حوالیسنده
صوبی اوزوصار متزق بر چشمه واردر كه قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظیم

روزکار ظهور ایدوب اغاجلری قرار کمر آدم واروب پاك ایتدکده ریح ساکن اولور کبار حنفیه دن قاضی القضاة ابو عبد الله دامغانی بو شهره منسوبدر سمنان کسر سین مهمله ایله سکسن بدی درجه طول او توز التی درجه عرضده قومس شهرلرندن بر شهردر مفازه کنارنده دامغاندن کوچك بسطامدن بیوك بر شهردر ری ایله دامغان اراسنه دوشر صووی چایدن هواسی معتدل پردانار و فستق وانجیری غایت ایو اولور کبار مشایخدن شیخ علی الدوله سمنانی بو شهره منسوبدر بوکا متصل سمنك نام بر بلده دخی واردر غربه دوشر سمنانله نیسابور اراسی اوچ مرحله در و بونك قبله طرفنده سرخاب نام بر قصبه بر بوچق مرحله در بسطام طقسان درجه طول او توز یدی درجه عرضده قومس بلادندن هواسی معتدل حاصلی غله و میوه بر کوچك شهردر بوندن جرجانه ایکی کونده واریلور مشایخ کباردن بایزید بسطامی بو شهره نسبت اولنور و قبری دخی انده در اما طبرستان که طبرستان معربی در نزهه ده حمد الله قومس ایله بر حده ادخال ایدوب خراسان و عراق عجم و مفازه و مازندرانه متصلدر دیو قومس بلادندن غیری خوار و کرد کوه و فیروز کوه و دماوند و مریم و خرقان نام قصبه لری بو حدده یازوب باقیسنی مازندران اولکه سندن عد ایلمشدر تقویم البلدانده مازندران طبرستانك اسمی اولدوغنی مراصددن نقل ایتمکله بز دخی بو مقامده اکا تابع اولوب مازندرانی باشقه ایراد ایلدك وجه تسمیه بو دیارا کثر میشه زار طاغستان اولمغله بر عسکر بالته لرله اورمانلری قیروب کچمکله طبرستان دینله یاخود اکثر کسیلوب برنه شهرلر بنا اولندوغی آلته منسوب اوله حدودی شرقنده خوارزم جنوبنده خراسان شمالنده بحر شروان غربنده دیلم و کیلان درکیرو تقویمده طبرستان ایکی ناحیه یه تقسیم اولنمشدر بری قومس که خراسانه متصلدر بری مازندران که انك شمالی دریو یازار بو تقسیمدن ظاهر اولور که بوندن صکره ذکر اولناجق مازندران شهرلریدر و کیرو دیمشدر طبرستان غایت صعب طاغلر ایله احاطه اولنمش اوته سی دوز مملکتدر مسالکده طبرستان خلقی اکثر پیوسته ابرو یعنی اچق قاشلو و صاچلری چوق سریع الکلام اولور غدالری و نانلری اکثر برنج و بالقدر سار مسیغی سودلر نزهه ده ایدر مازندران لواحقی ایله یدی تومندر ١ بری جرجان که دار ملکی در ٢ برد مورستاق ٣ استرآباد ٤ آمل و رستمدار ٥ دهستان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان که ضم جیم ایله کرکان معربی در طقسان درجه طول او توز طقوز درجه عرضده طاغه قریب دوز یرده بر بلده مشهوره در هر بار لنده امطار اکسك اولمیوب بر نهر کبیر طاغدن کلوب کنارنه اوغر امغله هواسی حرارت و رطوبت اوزره در وباسی چوق غربایه مخالف یردر اول اجلدن جرجان مقابر خراساندر دیرلر نهایت اشجار و نباتات انده غایت قوی کلور سائر یرده اون ییللق شجر انده بر ییلده یتشر سهل و یایلا یمیشی اولور و بلده بریه و بحریه و سهلیه و جبلیه در خرما و اوزوم و عناب کبی غله و پنبه و ابریشیمی در

کرماده

کرماده برقی طاغدندر باروسنك دوری بدی بیك قولاج ایدی سلیمان بن عبد الملك زماننده
یزید بن مهلب فتح ایلدی آل بویه زماننه کلنجه انده کثرت وتغلب وار ایدی انلر زماننده جنکلرده
مغلوب اولوب قرلدیلر مغول عهدنده خلق قتل عام اولنوب کسه قالمدی صکره کیرو
عمارته یوزطوتدی اکثر خلقی شیعی واهل کرم درفیروز ساسانی تورانیان ایله نزاع اوزره اولوب
ضررلرین دفع ایچون انده طولی اللی فرسخ بر دیوار چکمشدر و بودیاری سد اتمشیدی اثار قدیمه دن
انده ایکی دکرمن طاشی واردر حجمی ایکی ذراعه قریب وقطری یکرمی ذراعدر محمد بن جعفر
صادق قبری انده زیارتکاهدر فحول محققین دن علامه شرف الدین سید شریف علی بن محمد
جرجانی بوشهره منسوب اولوب سکز یوز اون الی ده وفات اتمشدر وبوشهر جرجانك مستقل
تاریخی واردر آبسکون سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده بحر خزر کنارنده
طبرستان وجرجان اسکله سی بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهری بوکا اقار آمل سکسن
یدی بوچق طول اوتوز یدی بوچق عرضده کنار بحرده بر بلده متوسطه در بوندن ساریه یه
ایکی کونده واریلور جانب شرقنده هم نام بلده که آخر حد طبرستاندر بش فرسخ وسالوس
اون ایکی فرسخ یردر حمد الله ایدر طهمورث بناسی بر بیوك شهر در هواسی کرمه مائل
یایلا وساحل میوه لری حاصل اولور یردر لوز جوز انکور خرما تورنج لیمون کبی ومشموماتی
غایت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جریر طبری بو شهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخی
واردر اول اجلدن بوکا آمل طبرستان دیرلر اونلاغی قیونه غایت یرار مسعودی مروج ده
ایدر ترکستاندن کلور بر نهر عظیم بحره دوکلدوکی یرده د نهر بو شهری اوچ بلوك ایدر
بری اورته ده جزیره کبی دار الملك انده در وایکیسی ایکی طرفنده برینه کیلر اوزرنده جسر
قورلمشدر ماطیر آمل ناحیه سنده بر بلده دراراسی الی فرسخ و بوندن ساریه دخی الی
فرسخدر هم آملدن بش فرسخ شرقنده آخر حد طبرستان بر قصبه وساری اسکله سیدر
میق الهیم دخی دیرلر ساری سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده طهمورث
بناسی بر شهر وسطدر ساریه دخی دیرلر دوری تقریبا دورت بیك قولاج کلور میوه وغله
یریدر ونواحیسی چوقدر بوندن آمل ایکی مرحله واستر آباد دورت مرحله در سمنان
ضربسنه دوشر استر آباد همزه نك فتحی وکسری ایله وتانك کسری ایله ساریه وجرجان
اراسنده سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده بر بلده در نزهه ده استار آباد نامیله
دریایه قریب آب وهواسی معتدل حاصلی ابریشم وغله ومیوه بر شهر وسط یازار بوندن
جرجان ایکی مرحله وساریه دورت مرحله وآمل اوتوز طقوز فرسخدر تقویمده استرابادینسنك
اسمی اولق اوزره یازار اما ظاهر بودر که قاتری اولدوغندن اوله کبار نحاتدن شیخ رضی
بوشهره منسوبدر دهستان طقسان بر درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده جرجان ایله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بر بلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قدیمدن قباد بن فیروزه منسوب هواسی کرم صویی چای دن میوه سی آز بردر

جرباذقان دربایکان معربیدر سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده جرجان ایله استرآباد اراسنده دوشر بر بلده در برجرباذقان دخی عراق عجمده یازلدی بو اسمله ایکی شهردر رستمدار ترعه ده یوز پارہ قریه یی مشتمل بر ولایتدر اکثرینك صویی شاه روددن وهواسی کرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر روعد سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده بر شهر وسطدر رویان سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز التی عرضده طبرستان طاغلرنده بربیوك شهردر شارستان دخی دیرلر صعب عقبه باشنده بنا اولنمشدر وافر ناحیه لری وار بوندن بلاد جبل وقزوینه حدی اون التی فرسخ یردر کبار شافعیه دن صاحب البحر ابو الولید بو شهره منسوبدر ناقل سکسن یدی درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده آمل نواحیسنده صویی وچمنزاری چوق بر قصبه در بوندن آمل دورت فرسخ وسالوس بر مرحله در لارجان سکسن التی بوچق طول واوتوزالتی بوچق عرضده طبرستاندن آمل ایله ری ارسنده بر بلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر کرشه طقسان درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله یرده دکز کنارنده بر قصبه در فروه طقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده کره دن بش مرحله یرده بر قصبه در تقویمده فراوه یازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمد الله قومس وطبرستان حدنده ادخال ایدوب قصبه سنه پیشان دیرلر کیومرث بناسیدر سردر دیدی لکن بز عراق عجمده ذکر ایلدك ویه کسر واو ایله سکسن یدی بوچق درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده دنباوند ناحیه سندن بر قصبه در ری ایله طبرستان ارسنه دوشر هواسی سرد غله سی وصویی وافر بردر کردکوه دامغاندن اوچ فرسخ یرده منصور آباد رستاقی در زراعتی ومحصولی وافر اولور فیروزکوه دماوند دبنده بر قلعه در هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن بحر غله سی محصولی وافر بردر خرقان بسطامه تابع هواسی لطیف صویی وافر بر قریه در مشایخدن ابو الحسن خرقانی انده یاتر بونلردن غیری ترعه ده کبود جامه ونیم مردان وشهر آباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب کبود جامه غله سی وابریشمی وافر عریض ولایتدر ونیم مردان استرآباددن اوچ فرسخ یرده بر جزیره در شهر آباد سلفده بر قصبه ایدی حالا خرابه در دیمشدر تقویمده سالوس جهت قربنده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینك آخری در بر صعب یرده واقع اولمشدر طبرستاندن دیلمانه اندن کدیلور دیو یازار مسالکده سعید آباد رویان نواحیسنده بر بلده در مهدی عباسی نایبی سعید بن دعلج بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن چقوب ایکی شهر دن سندن بحر میدان سلطانه وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری سقی ایدر وابسکون اوکنده بحر خزره دوکلور بونك اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر کنارلری یار وبتاق اولمغله بحمك عظیم مشکلدر بر کون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغلیه بو نهرك طولی تقریبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقالیم اسلامدن اول ملوك فرس

حکمنده

حكمنده ايدى انوشروان بيوك برادرى كيوشه ويرمشيدى يدى ييل حكومتندن صكره
طغيان ايدوب برادرى يدنده مقتول اولوب مزبورك حفيدى باوند ملوك فرس انقراضندن
صكره هجرتك قرق بشنده مملكت خلقى طلبى ايله والى اولدى بونك اولادى سلسله سنه
باونديه ديرلر اوچيوز طقسان يدى تاريخنه كلنجه اون دورت نفر حكم ايلدى وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن يديوز اللى يه وارنجه حكم ايلديلر
اراده علويلر وخلفا نوابى حكومتى قاريشوب كاه بونلر منقرض اولور وكيرو ظهور
ايدردى وبونلر اكثر طبرستان طاغلرنده اولمغله ملوك جبال دخى ديرلر اول طبقه سى
ذكر اولنان تاريخده قابوس تسلطى ايله منقرض اولوب باونديه نك طبقهٔ ثانيه سى
دورتيوز التمش التى ده ظهور ايلدى باونديه اولادندن اصبهد حسام الدوله شهريار بن
قارن خروج ايدوب ملك موروثنى الدى واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سكز نفر
حكم ايليوب التيوز التى ده ابو الرضا حسين بن محمد علوى مزبورى خروج وقتل اتمكله
بو طبقه مزبوده آخر اولدى طبقهٔ ثالثه كيرو حسام الدولهٔ سابق اولادندن حسام الدوله
اردشير بن كيد خوار اولادى درمزبور التيوز اوتوز بشده ظهور ايدوب طبرستانه
مستولى اولدى ويديوز اللى سنه سنه وارنجه سكز نفر حكم ايلديلر اخرلرى فخر الدوله
حسن در تاريخ مزبورده كيا حسن جلاوى مزبورى قتل ايدوب مملكته مستولى اولدى
دولت جلاويه ظهور ايلدى بو سلسله دن دخى التى كسه طقوز يوز طقوزه وارنجه حكم
ايليوب قزلباش ظهورى ايله منقرض اولديلر وباونديه عصرنده دولت علويهٔ
طبرستانيه ايكيوز اللى تاريخنده ظهور ايدوب داعى كبير حسن بن زيد مازندرانه
مستولى اولدى اولادندن كسه اوچيوز اون التى تاريخنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر
اوچيوز اون بشده دولت زياديه ظهور ايدوب اسفار بن شيرويه سرعسكرى مرداويج بن زياد
طبرستان وجرجانه مستولى اولدى اولادندن طقوز نفر دورتيوز التمش سنه سنه وارنجه ممالكى ضبط
وحكومت اتديلر بونلردن شمس المعالى قابوس مشهور پادشاه ايدى وملوك دابويه كه كاوپاره
اولادندن ايديلر دابويه هجرتك قرق سنه سنده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادى
يوز قرق سنه سنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر وكيرو مزبور كاوپاره سلسله سندن
بادوسپان هجرتك قرقنده رويانده تمكن ايدوب رستمدار خلقى اكا تابع اولديلر وسكزيوز
سكسن بر تاريخنه وارنجه اولادندن اوتوز بش نفر حكم ايلديلر كاه شرفا بونلره شريك
اولدى صكره كاوپاره اعقابندن آل كيومرث ظهور ايدوب طالقانده قلعهٔ نور
ورستمدارده نجوى مستولى اولديلر بونلره ملوك نجور دخى ديرلر بونلر اماميه مذهبى اوزره
اولمغله شاهلر ظهورى ايله منقرض اولديلر علويلردن دولت قواميه كه سيد قوام الدين
مرعشى اولادندن اولوب يديوز التمش تاريخنده آمل طبرستانده خروج ايليوب مملكتى
الدى انده اولادندن يكرمى اوچ نفر طقوز يوز التمش طقوزه كلنجه حكومت اتديلر وشاهلره

سرفرو ایتمکله بر زمان ممتد اولدیلر بونلره شرفا مازندران دیرلر و بونلره دروزافزونیه دولتی
برقاچ زمان شریك اولدی انلر برقاچ نفردر بوجمله نك تفصیلی فذلكه ده یازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندی فصل ۰ ۳ دراقلیم خوارزم ودیلم وکیلان اوتوز بشنجی فصل دیلم
وکیلان وخوارزم مملکتلری ذکرنده در امادیلم فتح دال ایله امم سالفه دن برجیلك یعنی قبیلهء
اسمیدرکه منزللری نه اول قومك اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی مضردن باسل
بن ضبه اننده واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابودیلم اولدر دیمشدر کیلان
ایسه کیل جمعی در تعریب ایدوب جیل دیرلر کسر جیم ایله بلاد دیلمه مجاور برنیجه
قریه یی مشتمل صقعدر یعنی دیارك اسمیدر انده بر بیوك شهر یوقدر جیلان دخی دیرلر اول
اجلدن دیلم حدنده ادخال ایدرلر دیلم وکیلانك حدودی غربده بعض آذربیجان وشرقده ری
وطبرستان جنوبده بعض آذربیجان وبلاد قزوین وشمالده بحر خزر ایله محدوددر ابن
حوقل ایدر بلاد دیلم سهل وجبلدر دوزیرلری جیل وجیلان تسمیه اولنورکه دیلم
طاغلرینك ایکی شمال جانبنده دریایه وارنجه برقوناق عرضی دخی زیاده ونقصان اوزره طولی
دریا کناریله ممتد اینجه اوزون اوواردر که بعض یرلرده دریا طاغی دوکر و انجق بریول
قدر ضیق اولوب کیرو اچیلور اك واسع عرضی ایکی مرحله اولور بودیارخلقی اکثر نحیف
وصبکسر ونا پاك اولوب لسانلری نه عربی نه فارسی بر مخصوص دیلدر سلفده مجوسی
ایدیلر صکره بعضیسی اسلامه کلدی حمدالله نزهه ده ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای
خزر کنارنده طولی سفید رود دن موغانه وارر عرضی دیلمیان طاغلرندن دریایه منتهی اولور
مغول زماننده حقوق دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهجان در سکسن
دورت درجه طول اوتوزیدی بوچوق عرضده دیلم طاغلری دبنده دوزیرده باغلو باغچه لو
انهارصولو بر بیوك شهردر دریادن ایکی مرحله بعید ودارملکدر لنکرولاهجاندن بر مرحله
شرقده دوشر دریا کنارنده بر اسکله وبندر قصبه در که یوزقدر سفینه لیمانده لنکر
براغور اصفهید سکسن بش درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله و بر زمیوه
بر شهر وسطدر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
وطقوز بیك دینار در تولم تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده دریا کنارنده طاغدن
ایکی مرحله بعید حاصلی غله و پرنج ونارنج وترنج دوزیرده ماسوله دن کلن نوخاله صویی
کنارنده بر شهر در یودخی دارملکدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده بر قصبه در نوخاله
وخند خاله صولری بونك شرق وجنوبندن کاوب تولم غربندن بحره وشرقندن کلن ماسوله
صویی ایله اول شهر اوکنده دکزه دوکلور فومن یومن معربی وتقریبا ذکر اولنان طول وعرضده
حاصلی غله و پرنج وابریشم بر بیوك شهردر واسع ناحیه سی واردر دکز ایله طاغ اراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه بر مرحله وتولم غرب وشماله بر مرحله ودریا کنارنده
سالوس دخی بر مرحله در خند خاله ونوخاله صولری ایچندن بحره کلور تقریبا ذکر اولنان
طول

طول وعرضده اردبیله تابع جبل خلخال ناحیه سنده لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بربلده در رشت پومندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونده
واریلور شفت سکسن بش بوجق طول اتوز سکز عرضده رشتدن برمرحله شرقه طاغده
برکوچك شهر در بوندن دریایه برکونده واریلور بو ایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن
وخلقی کوهی وبی تمییزدر لکن غله وپرنج وابریشم حاصل اولور کوتم شفتدن برمرحله شرقه
باغلی باغچه لی برشهر وسط ودار ملکدر دریادن برمنزل بعید یرده اولوب کیلان
حاکمی بونده اوتورر وبازاری طورر کوجستان کوتمدن برمرحله شرقه دریا کنارنده سرحد
کیلان ولاهجان برشهردر واسکله اولمغله محصولی وافر در کرکان وطبرستان وشروانده
کمیلر کلور کیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله غربه دریا کنارنده بربیوك شهر ودار ملکدر
یکرمی بیك قدر خانه سی ووافر اقار صولری واردر ناحیه سنه کسکر دیرلر بوندن اردبیل
اوچ مرحله غربه وجبل دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربنده بش مرحله در
لشتشاه لاهجان ایله حسنکاه اورته سنده دوز یرده باغلی باغچه لی اقار صولو
بربیوك شهردر طاغدن برمرحله ودریادن برمرحله بعید دوشر وافر چنار اغجلری وار خلقی
اکثر عسکری وتجاردر پشیشا باغلی باغچه لی صولی چوق لشتشاهدن شرقه
برشهردر دریا ایله طاغ اورته سنه دوشر پرنج وغله یتیشدیرر اکثر صولری شرقدن
کلور وخلقی اکثر عسکریدر حسنکاه لنکردن برمرحله شرقده دریا کنارنده باغلی
باغچه لی برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق طرفنده طاغدن کلوب غربندن بحر
دکزه دوکلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین تمجان دخی دیرلر پشیشادن
اوچ مرحله شرقده دریا کنارنده اقار صولو برشهردر اکثر خلقی شرفادر کرنجیان
کرجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده طاغده برقصبه در ترجمه ده اردشیر
بناسیدر دیو یازار رودبار تقویمده دیلم دار ملکی اولمق اوزره طاغده برشهردر دیو ابن حوقلدن
نقل ایدر بغداد ومرو وطوس وشاش قریه لرندن برقریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر
کوکه کوجسباندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در کوجسبان شمالندن سفید رود نام
قراتمدن بربیوك نهر کلوب کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر طاغ ودکز کوکه یه بر مرحله در
کیسم کوکه دن نصف مرحله شرقده طاغ اتکنده دوز یرده باغلی باغچه لی صولری چشمه لردن
برشهردر بو دخی دار ملك عد اولنور وبازاری طورر دریادن ایکی مرحله بعیددر دلمان
کیسمدن ایکی مرحله شرقه طاغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهردر بوندن کنار دریا
دورت مرحله وقزوین دورت مرحله در لاهجان بونك ایکی منزل شرقنه دوشر خشك رو
کرنجیاندن برمرحله شرقه طاغده برقصبه در دریا کنارینه بوندن ایکی کونده واریلور
سفید روبار کوکه ایله لاهجان اراسنده مابین بر مرحله باغلی باغچه لی بازارلی برشهردر
دریا بوندن دخی ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خوانده امیر ایدر کیلان اطرافی

صعب سنكستان بيشه لو طاغلر وعقبه لر وصوبي چوق ييكارلى صحرالردر واكثرا وقاتده
انده باران اكسك اولماز خلقنك طعامى اكثر برنج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتى وياغلى
تمسنه لرانده غايت مضردر كاه يغمور برقاچ كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر
كيجه تلكى سسنى وار ديجه كوپك سسنى اشتسه لر مسرور اولورلر علامت انقطاع
بارا نمدر البته ايرته سى آچلور ديو تجربه اتدكلرينى قزوينى تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكى
قسمدر برى لاهجان وتوابعى وبرى رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمى
واردر بونلرك توابعى وملحقاتى مخلوط يازلدى بيانه ظفر بولنمدى مملكت خوارزم تقويمده
خاء معجمه نك حركتنى ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل برجنس الف مسترقه
ومختلسه در بويله تلفظ ايدرلر ديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناى
خوارزم ارض هوان يعنى خورلق يرى در زيرا خلق خورلق كورمجه اطاعت اتمزلر
ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكى اقليم فارس فصلنده كچمش ايدى هفت اقليم
صاحبى سلفده ملوكدن برى برقومى بو بيابانه نفى ايدوب واردقلرنده خانه لر ياپوب تمكن
اتديلر بر زماندن صكره ملك مزبور منفيلرى تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردى كه
اولر بالق پشلروا ودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لسانده خور لحم وزم
اودون معناسنه ايدى ات واودون يرى ايچق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدى
بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دورت يوز نفرك هر برينه بر تورك عورتى كوندردى
توالد وتناسل ايله براقليم خلقى اولديلر بونلرك اكثرى شجيع وجرى اولوب اوتوز بيك قدر
اتلو بهادر عسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وما وراء نهردن منقطع اطرافى
مفازه براقليم صغير وطولانى در معمور يرلرينك جيحون كنارنده وسعت وعرضى كركانجه
وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكى اوج فرسخ مسافه يه وارر غايتى طاغ دبنده برقريه كه
بش فرسخدر حدودى جنوبنده خراسان غربنده بعض بلاد اتراك وشرقنده ماوراءالنهر
وشمالنده بلادترك ايله محدود در نهر جيحون اوزرنده ايكى اطرافنده آخر عمارتدرلردن اوته
نهر مزبور اوزرنده شهرك يوقدر وبو اقليمك هواسى غايت سرددر شدت برددن الاياق
دوشروب نهر جيحون بوزلغ حدودنده منجمد اولوردار ملكى كركانج كبرى دراور كنج دخى
ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك
غرب جنوب كنارنده برشهر عظيم اولوب التيوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدى تاتار
خراب ايليوب بعده فى الجمله معمور اولدى حالا دار ملك وشهر خوارزم بوندن عبارتدر
بوندن آمل اون ايكى مرحله وبحيره اتى مرحله در كركنج صغرى ذكر اولنان طول
وعرضده كبرى دن اون ميل يرده جيحونك كنار غربيسنده برشهر وسطدر كركنج فسوى
وجرجانيه خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحوندر وبونك فضلنده نيچه حديث روايت
اولنمور ديو هفت اقليمده ذكر ايدر كات طقسان دورت درجه طول قرق بر بوچق عرضده
برشهردر

برشهردر سلفده خوارزم قاعده سی ایدی جیحونڭ كنار شرقیسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشیدی خلق مرتفع یرده بنا اتدیلر سلفده بونڭ قهندزی وجامعی وار ایدی سرای
خوارزمشاه جامعه قریب ایدی وجردور نام برنهر صغیر شهر ایچندن یکوب جیحونه
اقاروایكی طرفی چارشی بازار ایدی نهر جیحون شرقیسنده خوارزمڭ بوندن غیری شهری
وقصبه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن معراج الدرایه صاحبی قوام الدین وایسا غوجی
شارحی حسام الدین ومغرب صاحبی ناصر الدین مطرزی وخواجه ابو الوفا و پهلوان
محمود بوریا ومولانا كمال الدین حسین وغیری بوشهره منسوبلردر زمخشر فتح زایله
تقریبا ذكر اولنان طول وعرضده بربیوك قریه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بوقریه دن ایدی بشیوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدی هزار اسب
طلقسان بش درجه طول قرق بر درجه عرضده جیحونڭ كنار غربیسنده برقلعهٔ حصینه در
كاثدن التی فرسخ یره دوشر نهر جیحون ایچنده جزیره كبی واقع اولوب انجق بریابلش یولی
واردر خوارزمشاه اهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آی محاصره ایله الوب خلقی
قتل عام ایلدی درغان هزار اسبدن یكرمی دورت فرسخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
برقصبه در خیوه جیحون شرقیسنده اوركانجدن برمرحله یوقاری بر معمور قصبه در
جیحونڭ كنار غربیسنه دوشر بونلردن كات ایكی مرحله یوقاریدر وزیر شهری خیوه
قرشوسنده برقصبه در حیوق دخی دیرلر شیخ نجم الدین كبری مقامی اندهدر بعض
اوصاف خوارزم مسالكده ایدر خوارزم پر نعمتی چوق ومیوه سی وافر یردر نهایت
جوز اولمازوانده لطیف كرباسلر وایجه صوفلر وزیباد بیلر اشلنور خلقی اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثری اهل سفردر لسانلری خراسان خلقی لسانه مغایر
وطرز وطورلری دخی كندولره مخصوصدر وبو اقلیم اوغوز وتورك بلادینه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولمیوب اكثر خلقی حرب وضرب امرنده ماهر شجیع ومرابط
قومدر لكن چوغی مذهب اعتزال اوزره دیرلر وبودیارده زر وسیم وسائر معادن انواعی
اولور وخراجی سلفده دورت یوز سكسن طقوز بیك درهم ایدی انهار خوارزم اقلیمنده اولان
انهارڭ چوغی نهر جیحوندن آیریلور وجیحونی بزكلجك ماوراء النهر فصلنده ذكر ایدرز
مسالكده ایدر خوارزمڭ یوقاری اموطرفنده حد اولنه طاهریه دیرلر جیحون جنوبنده درانددن
التی فرسخ یوقاری جیحوندن برنهر آیریلور اكا كاوخواره دیرلر عرضی بش ذراع وعمق ایكی آدم
بوینجه دراوزرنده صندللر كزر وخوارزم قریه لری اكثر بونڭ كنارلرنده در ایكی فرسخدن
صكره برنهر دخی آیریلور اكارودكریه درلر قریه لرڭ برمقدارین سقی ایدر بونڭ عرضی چوق
دكلدر وجیحون غربیسنده جیحوندن آیریلور نهرلر چوقدر رود هزار رود كرد احواس رود ال
رود بوه رود صیره كبی بونلرڭ كیمنده زورقلر یورر وهر قریه نڭ برارمغی واردر جیحوندن اقوب
مزارعن سقی ایدر بحیرهٔ خوارزم كه تاتار اكا قره دكز واوكوز صویی دیرلر حمد الله ایدر بونڭ دوری

یوز فرسخدن زیاده وصویی شورن درکرکانجدن التی مرحله شماله دوشر وبحر خزر ایله
بونك اراسی یوز فرسخه قریب مسافه دربعض آب جیحون وآب شاش بو بحیره یه دوکلور
مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوك كول یوقدر دیو اقالیم اربابی
ذکر ایدرلر لکن فرنکی اجغرافیالرده رسمی کورلمیوب ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض
وبیان یازلمدی ظاهر بودرکه انلرك بو قایمده وقوفی اولمیه بهر حال غدیر مزبور برغدیر عظیم
اولوب شاش کبی نهر عظیم بوکا اقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونك التنده بحر خزره منفذی واردر دیرلر بی معنی سوزدر زیرا داخل اولان نهرك اجزاء
لطیفه سی تحلل وعنصره انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی قانونی بلمز ظاهرا
کوردوکی کبی صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظیم که اوزری قلعه لر وکویلر ایله
معمور در طاغ ایچنده برمرتفع دپه اوزرینه دورت قپولی برکنبد وقبه بنا اولنمش واول
دپه یی ماء راکد احاطه ایلمشدر قبه نك قپوسندن التون کلچه لری پیغلمش کورینور
وصودن برطریقله عبور وقبه یه وصول ومرور ممکن دکلدر کمی وصال امثالیله هرباد
تجربه ایدنلر غرق وهلاك اولدیلر مزبور صویه شجر وسائر خفیف اجرا مدن هر نه
قونسه فی الحال باترکیدر چقارمق دخی ممکن اولمازحتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه
کلدکده طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراك ورعایا اوشوروب طاش واغاج کسدردی
وعسکری ایله نیچه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدی
ضروری مأیوس اولوب فراغت اتدی ابو حامد اندلسی ایدر بن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ایدوب بو طلسمی کوردم مسالك خوارزم کرکانجدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در یو یول چول وقومسال اولوب ایکی اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو یوز یکرمی دورت فرسخدر بو طریقله کرکانجدن سوراوان التی فرسخ اندن
اندرابنان ایکی فرسخ اندن مارحسمین التی فرسخ اندن دیه ازرق یدی فرسخ اندن هزاراسب اون
فرسخ اندن سنه بوراون فرسخ اندن رباط دهان شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی طاغ اراسی
تنك وادیدر نهر جیحون اندن عظیم صیت وصدا ایله بحراشیدنلری مهابت اخذ ایدر اندن
شهرحفر بندبش فرسخ اندن درغان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بوداون فرسخ
اندن طاهری اون فرسخ اندن سنك آباد التی فرسخ اندن رباط نوشا کر یدی فرسخ بو محلده
ایکی بیك قولاج قدر زمین ریك رواندر اندن چاه بیرون یدی فرسخ اندن رباط سوران
سکز فرسخ اندن ابدان کنج سکز فرسخ اندن دیه سقری ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوك دیلم مملکتنه منسوب اولوب اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتی در
اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر اولا ابو شجاع بویه دیلم تخلقندن برشخص فقیر الحال ایدی
بالق صیدی ایله کچنردی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوك عراق توابندن ماکان
خدمتنده اولوب مرداویج دیلمی مزبوره غالب کلدکده آیریلوب مرداویجه یانته
واردیلر

ماوراء النهرك حاوى
اولدوغى مملكتلرك وتوابعى
يرلرينك رسميدر
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
تركستان
اراضى قره قلپاق
اراضى اوزبك
يارکند
مملكت كاشغر
نواحى صغد
جبال صغد
خجند
اخسيكث
اراضى جغت
سمرقند
اسروشنه
تاشكند
ترمذ
مملكت سمرقند
نسف
چغانيان
صغانيه
قوباديان
ختلان
مملكت ختلان
بدخشان
جنوب
شمال
٩٥
١٠٠
٤٥
٤٠

٨٥
٩٠
شمال
اولوتغای یرلری
کبیه کورفزی
ارلشقوی
ارلشقوی کولی
قره قلبق دیاری
منقشلاق
سیرم
خیوه
فستل
حکومت
کند
نهر جیحون
اراضی کورکند
کورکند
نهر کورکند
کات
ایلاق
نهر کیواق
کیواق
هزارسف
انبارد
سوره
قراوه
اراضی اوزبک
بخاری
کوسوند
اسمکند
نسف
سوریان
٤٥
٤٠
جنوب

واردیلر وقوت وقدرت صاحبی اولوب ایچلرندن عماد الدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده ظهور ایدوب اصفهانی الدی کیده رک فارس وعراقه مستولی اولدی نتکه فارس اقلیمنده ذکر اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بو سلسله دن اون سکز نفر فارس وعراق ودیلم وطبرستانه حکم ایلدیلر اکثر دیار دیلمه بونلر طرفندن والی اوتوردی کندیلری فارس وعراقده اولدیلر اما سلاطین کیلان ایکی طبقه در برقسمی ملوک لاهجان وبرطبقه سی ملوک رشت در اولی علی اصغر اولادندن کارکیا لقبی ایله ملقب برطائفهٔ شرفادر تیمور ظهوری عصرنده انلردن مهدی کیا اهل کیلان طلبی ایله والی اولمشیدی اولادندن اون نفر شاه طهماسب عصرینه کلنجه حکم ایلدیلر ولاهجان توابعی ایله بونلرک النده ایدی قسم ثانی که اسحق آوند اولادیدر بونلره امیره و باج دولتی دخی دیرلر بیه پس وکسکر وفومن ورشت بونلرک حکمنده ایدی علاء الدین وحسام الدین وامیر دوباج ومظفرخان بو ترتیبله بابالرندن حکومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده سلطان سلیمانه کلمشیدی سنی اولمغله شاه عجم مزبوری دیارندن اخراج ایدوب اولکه سنی سلاطین کیلانه ویردی آنلر اول شیعی ایدی صکره رافضی اولدیلر لکن شاه عباس انلری دخی طرح ایلیوب کیلانی الدی وکندی طرفندن والی وخان نصب ایلدی اول سلسله دن خان احمد فرار ایدوب سلطان مراد خان زماننده دردولته کلدی ودار السلطنه ده قرار ایلیوب رومده قالدی شاه عباس نامه لرنده هر بار مزبورک طلبنی تکرار ایدردی مساعده روا کورلمدی دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امرای سلجوقیه قوللرندن انوشتکین اولادیدر وقتا که داود بک سلاطین سلجوقیه دن برکیارق امریله خوارزمه کلدی اتراکک والیسی قتل اتمشلر ایدی انوشتکین اوغلی قطب الدین محمدی مصلحت کذار کوروب دورتیوز قرق سنه سنده خوارزمه والی نصب ایلدی وخوارزمشاه لقبی ایله ملقب قلدی بعده سنجره دخی تقرب ایدوب مقرر نامه الدی وکندیلکده دولت وشوکتی آرتوب اولادندن سکز نفر التیوز یکرمی سکز سنه سنه وارنجه ایران وتورانک اکثرینی الوب پادشاهلق سوردیلر وملوک اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدیلر بالآخره جنکیز هجوم ایله مغول جنکنده بوزولوب دولتلری برباد وکندیلری منقرض اولوب کتدی فصل ٣٦ در اقلیم ماوراء النهر او توز التنجی فصل کتب اسلامیه ده ماوراء النهر دیمکله معروف اولان توران اقلیمی بیاننده در ونهردن مراد نهر جیحوندر که شرقیسی توران بری طرفی خراسان وایران یازیلور تقویمده ماوراء نهر بلاد هیاطله در وتوران جمیع ماوراء نهرک اسمیدر دیو قاموسدن نقل ایدر کمال پاشازاده توران تور جمعیدر تور بن فریدون بو اقلیمه والی اولدوغندن توران تسمیه اولندی دیمشدر لکن نوادر اخبارده عجم تورکه ترکان دیرلر ترکستان شرقده اولمغله مشرق توران تسمیه اولندی تحریف ترکاندر دیو یازار حدودی غربده خوارزم شرقده حدود هند جنوبده جیحون که

اول حد بدخشاندن خوارزم حدينه وارنجه در زيرا نهر مزبور واصول جاج ايله مشرقدن
غربيه اقاليم شماليه محدود تركستان ايله محدوددر بو اقليم ايكى نهرك وسطنده جيحون ايله
سيحون يعنى نهر شاش اراسنده واقع اولوب يدى تومنه منقسمدر هر توماندن
اون بيك قدر عسكر چقار واكثر ناحيه لرى جيحون كنارنه دوشمشدر بخارادن سغده
وسمرقنده واسروشنه يه ممتد اولور سابقا ايلك خان زماننده دار ملكى مرغينان ايدى
صكره سمرقند اولدى سمرقند فتح سين وميم ايله طقسان طقوز درجه اون ايكى دقيقه
طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادئ صغد جنوبنده مزبور وادى يه مشرف محل
مرتفعده بر شهر عظيم ومشهوردر بيوك سورى وخندقى واردر بو شهرك ايچنده بر
حصار بنك دورت دروازه سى واردر دروازه چين شرقيه باب نوبهار غربيه باب بخارا
شماليه باب كش جنوبيه در محله لرنده وچارسو ولقار سرطاق نام يرى معمور بازار ومكلف
سوقدر بونك قهندزندن چقيلوب شهره باقلسه اكثرى يشل اشجار كورينور بنالرى
اورتمشدر وخندق طلو صودر واروشنك دخى مخصوص متعدد قپولرى واردر در عيد
آورود در انفسك در سرخس در افشينه در كوهك در روشنائى در ديو رود در فرخشيد كبى
وشهرك بناسى اغاجدن وباچقدندر اكثر خلقى اهل كمال وصاحب جمال اولور هفت
اقليمده آثار بلاددن نقل ايدركه بو شهرى كيكاوس بن قباد بنا ايتدى بعده اسكندر اكا محكم
سور چكدى روضة الصفا آخرنده يازاركه بو شهرك زمان سابقده دورى اللى بيك قولاج
مسافه قلعه سى وار ايدى مرور ايام ايله يقيلوب جهان پهلوانى كرشاسب انى بولدوغى
دفينه ايله تكرار تجديد ايتدى بعده كشتاسب كيانى معمور قلدى وماوراء النهر ايله
تركستان ميانه سنده بر ديوار چكدى نوبت اسكندره كلمك اول دخى توسيع وتجديد ايتدى
تبابعه يمندن شمر نام تبع تورانه سفر ايدوب بو شهرى ويران قلدى اول زمانده شمر
تخريبى معناسنه شمركند ديمكله مشهور اولمشيدى معربنده سمرقند ديدكلر روايتده
اول زمانده سغد عظيم معمور ايدى مزبور شمر تخريب ايدوب بو شهرى ياپمغله سمرقند
ديدكلر بو تقديرده كند قريه معناسنه اولور لفظ تركيبدر معناى اول قوپارمق معناسنه
كند لفظ فارسيدر قنالى زاده على سمركنت قريه عظيمه معناسنه لفظ تركيبدر اندن
معرب اولدوغنى بعض اهل وقوفدن سمعله روايت ايدر ونيم قتنده تاتله كنت اقريه در
كنددن زيرا اول ديار بلادى اكثر كنته مضافدر تاشكنت كبى ديمشدر حبيب السيرده
ايدر وليد بن عبد الملك عصرنده قتيبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده كلوب
بش آى محاصره دن صكره حاكمى هر سال معين مال ويرمك اوزره صلح ايله شهرى
ويردى قتيبه انده مسجد بنا ايدوب بولدوغى اصنامى آتشه ياقدى اما واقعات
بابريده يازاركه اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولدبلر وتابعيندن قثم
بن عباس اول ولايته مستولى اولدى كه قبرى سمرقندده در دروازه آهنين كنارنده

شاه مزاری دیکله مشهوردر امیر تیمور زماننده سمرقند بر مرتبه معمور اولمشیدیکه
ایران وتورانده آنک مثلی یوغیدی الغ بک زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط
شهرده بر مدرسهٔ رفیعه وخانقاه وطشره ده رصدگاه بنا ایلیوب مشهور زیجی اندن چقاردی
بو شهرک کنارنده کوهک دیرلر بر جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورلر وسوقاقلری
جمله طاش دوشنمشدر ونهری بتم وجغانیان طاغلرندن جانب جنوبیدن کلور شهر ایچنده
جاری اولان صو یوللرینک اوقافی ومعاف قریه لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقدن غربه
متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور وهر بری بر وادیی سیراب ایدر شویله که سمرقندک
اطرافنه یدی سکز کونلک یول کیدرسک جمیعا باغلی باغچه لو میوه سی وافر آب روانی چوق
کویلر وقصبه لر کورورسن وبر یوکسک یره چقوب بقان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده
ارماقلرینک صویی ارتر غرجستان واسروشنه وسمرقند طاغلرینک قارلری اریوب سیللر
اولور وبو شهرک نواحیسی واردر بری برمکه بر ناحیه یی آبدر لکن معمور حبوبات ومواشیسی
چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکث اسروشنه یه قریبدر آقار صویی وار لکن چراگاهی
چوق تیلک بردر بری دخی روستای قوذم بارکثه متصلدر روستای ناجر حدود سمرقندده
طولی بر مرحله واسع ناحیه در روستای کبوذ بو دخی عظیم ناحیه ودرختستانلیدر روستای
ودان صحرا وطاغی مشتمل بر ناحیه در کش قربنده ایکیسنک دخی خلقی بکر بن وائل نسلندندر
بخنورلر وبونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه دوشر
آرالری بر مرحله یاخود یارمشر مرحله در وشهر مزبورک اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر
انلرک بری کان گل درکه سمرقند شرقیسنده دوشر آب رحمت دیکله مشهور قره صو بونک
میاننده جریر بری دخی یورت خان درکه قره صودن چقوب کان گله کیدر وصو بو محلی تمام احاطه
ایدر الحق ایکی اوچ یردن چیلور بری دخی اولانک درکه بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه
سمرقندده خوب اولور متاعی مشهور کاغد وکاغده بکزر دری ونشادر وزیبق در خصوصا
سیب وامرود وانار واوزم وخربزه غایت بری برندن لطیفدر ونقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبید الله ونظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر وفقهاء حنفیه دن ابو اللیث نصر
ومحققین دن صاحب الصحایف شمس الدین محمد وغیری دمشق سمرقند سمرقند
قربنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مروی درکه دمشق شامه نظیر
اولمق اوزره تیمور انی بر سور یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله وسکون غین معجمه
ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی ودنیانک دورت مسیره لرندن بر مسیره در صاد
مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره یی سائره تفضیل ایلدی زیرا وادی سغد
حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه وانهار
جاریه وچمنزارلردر نهایت صویی وافر اولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینک اورته سی
قریه لر باغ باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع وتارلالر اردی اوتلاقلر در آقار صولر کنارنده

چمنزار یرلر وباغچه‌لر ایچنده بی نظیر کوشکلر وحوضلر وبی مثل نشیمنکاهلر ایتمشلر سکز
کونلك یول جمیعا سبزه وباغ وبوستاندر بومرتبه وسعت وبو طبقه‌ده لطافت نه رود ابله‌ده
ونه غوطهٔ دمشقده متصوردر وسغدك میوه‌لری سائر اماکندن لذیذ وخوشتر
اولور بیکند ونهر سغد اورزنده بومحکث وکرمینه ودبوسیه وهجرود وکشانیه وسپید رودکه
آلدن سمرقنده واریلور بو جمله میانهٔ سغدده در سغد قصبه‌لریدر واول وادئ سغد سمرقنده
یکرمی فرسخدن ارتقدر وفی وادینك اورته‌سنده در دیمشدر بونك جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور ونهری منشعب ومتفرق اولور هر بری بر روستاقی سقی ایدر کبار حنفیه دن
شیخ الاسلام علی سغدی بوقریه‌لرك برندندر فربر فتحفاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرض ده نهر جیحون کنارنده براوجوزلق معمور بلده در بخارا ابنده دوشر
وماوراء النهردن خراسانه معبر در محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بوبلده دندر
بخارا طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرض ده باغی باغچه‌سی وافر نواحی
وقریه‌لری معمور دوز یرده سغد سمرقند غربیسنده بر شهر مشهور وبلده معمور در لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی برکیمسه بونك قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنده
کوزاریمی بر سبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بر بساط سبز کبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر وبنالر واردر قتی عالی وبی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بو یر بخارالینك مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی بر عظیم حصنی وبی نظیر اسواق
وجوامعی وسورینك یدی دروازه‌سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده در
وحایط مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ وبیابان یوق
جمله قریه‌لر ومزارع وباغ وبستاندر طواویس وتورق وقرغانهٔ سفلی وبوم وروستا کاوحستوان
وفراوان سفلی وفراوان علیا واروان کبی هر بری بر ناحیه در خارجنده دخی بر نیچه نواحی
واردرکه هر برینه انهاردن حرقلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه ومناحس وفرغانهٔ
علیا وروستاق عرقید ناحیه‌لری کبی سغد سمرقندك صولری بخارایه کلوب نمودی شهر
ایچندن کچوب دکرمنلرینی دوندورر ومزرعه‌لرینی سقی ایدر جمله باغ وباغچه‌سی نهرلر
اوزرنده درلندن کچوب بیکنده وجچونه کیدرلدن غیری متعدد نهاری واردر رود زرك رود نوکند
رود ماکهان جو بیار عارض رود نو بهار کبی ورود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه‌لره
کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رود کافر کام درکه حرمشه وارنجه بر ناحیهٔ عظیمه‌یی سقی ایدر
ورود نوکند دخی بر ناحیه لکدررود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برر
ایکیشر ناحیه‌یی سیراب ایدر وبخارانك اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه‌لردن کسیلور
ماوراء النهرده بخارا میوه‌سندن لطیف میوه یوقدر روزمینی شول مرتبه منبتدرکه بر ایکی دونم
یرك محصولی برکیمسه‌نك اهل وعیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلق چوق اولمغله
محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلکه محتاجدر و بخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری
خوب و خوش خصلت اولورلر کلاه پوش و قبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارکاهلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر و قهندزی یمن ایله مشهوردر دیرلرکه انده بغلنش علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولماز و هیچ بر پادشاهک جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنشدر و قوی ملوک و حکامه مزید انقیاد اوزره دردیرلرکه بخارا و سمرقند و بلخ زوایای
مثلث دوشوب آرالری یکرمی بش فرسخدر سمرقند و بخارادن شرق و شماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارایه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایده جکدر
بو بلده دن اولقدر اولیا و علما کلمشدرکه حد و حصری یوقدر یالکز بر عصرده درت بیک فقیه
جمع اولمش ایدی که هر بری فتوایه قادر اصول و فروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابوعبدالله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفیدر و خاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدر الشریعه اول و ثانی و برهان الشریعه و تاج الشریعه اول سلسله دندر و مشایخ
نقشبندیه دن خواجه عبدالخالق و خواجه محمد بابا و سید امیر کلال و خواجه بهاء الدین
و خواجه علاء الدین عطار و خواجه حسن عطار و خواجه محمد پارسا و اوغلی ابونصر پارسا
و سید برهان الدین خاوندشاه و امیر خواند محمد و اوغلی خواند امیر و شعرادن ناصر و خواجه
عصمت و مولانا بندق و خیالی و سیفی و هاشمی بو شهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بخارادن بر مرحله یرده بر بلده در سورین تاتار خراب
ایلدی بر لطیف جامعی واردر دیرلرکه بونک سلفده بیک رباطی وار ایدی یکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهر شاش کنارنده بر بلده در بخارادن شماله دوشر
مابینی یوز یکرمی بش فرسخدر نهر مزبوردن کچوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بر بلده در طواویس طقسان یدی بوچق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل حایطده بر بلده در بخارا ایله آراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معمور بلده ایدی
قهندزی و شارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
نهریلر کلوب تفرج ایدرلر باغ و بوستانی وافردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوک بخارا
ایله سمرقند آراسنده بر بلده در چوق قریه لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعیددر دبوسیه
فتح دال و ضم با مخففه ایله وادی سغد جنوبنده خراسان یولی اوزره بر بلده صغیره در
کرمینیه دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا آراسنده دوشر قریه سی یوقدر فقهای حنفیه دن
ابوزید عبدالله بن محمد دبوسی بو بلده یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشبدر
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بردوز واقع صحراده صولری و باغ
باغچه سی وافر بر بلده در طاغلر بونک کش سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کشن صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستالرینی صووارر و جیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسى مغازه در خرابه قهندزى وربضى ور بضنك دورت دروازه سى وار در دركش
در بخارا در سمرقند در غربى دار الامان سى نهر عظيمك كناره سر پيل نام موضعده در غازكاه
عيد دروازه بخارا ده وبازارى ربضنده در برقاج ناحيه سى وايكى قصبه سى وار در برينه بزده
و برينه كشنه ديرلر كبار حنفيه دن حافظ الدين عبد الله محمد كه مدارك ومنار صاحبى در
وابو حفص عمر بن محمد كه متن عقايد وتيسير صاحبى در وابو المعين كه تبصره صاحبى در بو بلده يه
منسوبلردر بزده فتح بايله نسفدن التى فرسخ يرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سكز بوچق عرضده بر قلعه وقصبه در ديرلركه بونك بناسى افراسيابكدر فقهادن
شيخ الاسلام على بزدوى وبرادرى ابو اليسر كه علماء اصولدن اولوب متن مشهورى تأليف
ايلمشدر بو بلده يه نسبت اولنور كش كافك فتحى وكسرى ايله طقسان طقوز بوچق عرضده
نسفه قريب بر بلدهٔ عظيمه در ديرلركه بونك وسعتى اوچ فرسخ طول وعرضده وار در لكن نواحيسى
ايله جمله مسافه سى اولمق كرك اوجوزلق ميوه سى بول يردر ميوه سى سائر بلاددن اول
منتشر لكن هواسى بد در سلفده بوكا شهر سبز ديرلردى سمرقند ايله اراسنده بر طاغ وار در
بر كونده آشلور بونك قهندزى وربضى وشارستانى وار در بازارلرى ربضنده در بنالرى
بالچق واغاچ باغ وبوستانى وافر حبوباتى متكاثر يردر شارستاننك دورت دروازه سى وار در
برى در آهنين ودر عبد الله ودر قصابان ودر شارستان بوكا باب تركستان دخى ديرلر وبر قريه
وار در خارجنده تركستان تسميه اولنور و بونك ايكى نهرى وار در بريسنه نهر قصارين ديرلر
شهرستاندن چقار وبرى نهر اسوردر ايكيسى دخى دروازه دن بجر وروستاقنده دخى بر نيجه
رودلر وار در رود باج رود حسك رود جوان كبى رود باج سمرقندن بر فرسخ يرده در رود حسك
واه باغنده شهرده سكز فرسخ يرده جاريدر اشتيخن كسر همزه وتاو فتح خاء معجمه ايله [illegible]
سمرقنددن بر بيوك قريه وناحيه در بونكدن سمرقند يدى فرسخدر باغلى و باغچه لى
اوجوزلق يردر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزى و بازارى وقريه لرى واقسام صورى
وار در علمادن بر جماعت بوندن ظهور ايلدى وادئ سغد شمالنده دوشر كشانيه
ايله اراسى بش فرسخ يودر كشانيه طقسان سكز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغد اورته سى وقلبى ايكى مرحله طولى بر مرحله عرضى بر ناحيه
و قصبه در اشتيخندن بيوك وقريه لرى انك قريه سندن چو قدر لكن اشتيخنك
ارضى بش مرحله ممتد اولور ايكيسى دخى وادئ سغد شمالنه دوشر اربيجن
فتح همزه وكسر با ايله سغد بلادندن كشانيه قرينده بر بلده در خرابه يوز طوتدى
ديرلر زامين فتح زاء معجمه ايله طقسان طقوز بوچق درجه طول وقرق درجه عرضده
سمرقندن ايكى مرحله شرقه دوشر بر بلده در سغددن فرغله يولى اوزرينه دوشر اوكى صحرا
واردى اوسر وشنه طاغلريدر وافر ترنجبينى اولور اقارصولرى باغى باغچه سى وار در
شاش معرب چاج در يوز بوچق درجه طول قرق ايكى درجه عرضده تقويمده مسطور
اولدوغى

241

اولدوغی اوزره سمرقنده تابع بربلدهٔ عظیمه در نهر سیحون وراسنه دوشر دوزیرده اولرینك
اچندن صولر اقار ماوراء نهر شهرلرینك اشجعی واذکیسی در اون بش قدر قصبه بوناحیه
ناحیه سنده واقع اولمشدر بونده ن فرغانه بش مرحله در وخجند دورت مرحله یر بازیلود
مسالکده ایدر قصبهٔ شاش بنکث نصفی قدر بربلده اولوب باروسی وربضی وار دراقار
صولری باغ وبستانی وافر بردر چاچ حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبونواحینك سكانی
غزو وهابج طوایف مسلمین واهل جهاد اولوب اكثری چرکه نشینلردر کیمسه یه انقیاد
اتمزلر هفت اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلرحالا تاشکند دیکله معروفدر
دیو بونلر جمله شاش اولمق اوزره یازار بعض اهل وقوف تحریرنده تاشکند یوز بردرجه طول
قرق بربوچق عرضده برشهر عظیمدر سمرقنددن یدی مرحله شرقده دوشر ختای یولی
اوزره درواندجان دخی یدی قوناقدر دیو مسطور کورلدی تقویمده دخی بنکث کسر باوسکون
نون وآخری ثا ایله قصبهٔ شاس در قهندزی وربضی وار دربعضی دخی مسطوردر بوربضك
خارجنده بربضی دخی وار درجمله سنده صولر اقار جامعی قهندز دیوارینه متصلدر دیو ابن
حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك اوچ دروازه سی وار درباب ابو العباس باب کش
باب آهنین ودار الامارسی وجامعی دیوار قهندز اوزرینه دوشمشدر شارستان دروننده
انجق بربازاری واراورته سی بیدلندر وسابلغ نام کوهدن وادی چاچه کلنجه بر دیوار
چکلمشدر اکادیوار بن عبد الله بن حمید دیرلر دیو یازار تاشکند ایسه تقویمده مذکور دکلدر
وکبروهفت اقلیم صاحبی ایدر کرچه بوشهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر
دکل تکلفدن ساده درلکن زمینی اقار صولر وباغچه لر ایله مزین وچمنزاری وباغلری کل ولاله
وانواع ازهار ایله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غیری یرده اولماز لاله زار تاشکند
وکل سرخ بخارا بین الجمهور مشهور اولمشدر بوولایتده برقویی واردرکه صویی مسهلدر
واکر صویندن الوب برغیری یره کتورسه لر یوز کتدکده تمام دوز دخی اوزادجه
سنك اولور واکر برزی حیض قانیله آلوده ایدوب اول قیو یه براقسه لر صاعقه
پیدا اولورکه ابنیه یی خراب ایدر وبودیارده برچشمه وار درکه صویی اقماز قچان روی
هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام
محمد بن علی بن اسمعیل که قفال شاشی دیکله معروفدر وابو بکر محمد بن احمد مستظهری
وفخر الدین بناکتی که تاریخ صاحبی درویدر شاش وفاضل تاشکندی وغیری منسوبلردر
تنکت ضم تا وفتح کافله شاش شهرلرندن برشهر در تنه دخی دیرلر تقویمده ابن
حوقلدن منقولدرکه تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامارسی
واقار صولری واردر ایلاقك شنلکی وبستانلری واکنلری وادیٔ شاشه متصل
اولور ایلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ایدر تنه باغسز
وبستانسز برشهردر قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اکثر حسن وجمال صاحبی

اهلی مروت اولور اکثر خانه‌لری رود جاجدن زورقلر ایله کلور لکن تقویمده ابن حوقلدن
بساتینی کثیره‌سی واردر دیواری سابلغ طاغندن وادئ شاشه منتهی اولور تورکلرک
شهره دخولنی منع ایدر و بونک یانشده بر شهری واردر ایلاق صوینی دیرلردی روایت ایدر لکن
دیوارمز بوزیلمش کتابده مذکور اولان درمشترکه ایلاق خدنو بجنددن فرغانه‌یه وارنجه مجموعی
بلاد شاشک اسمی اولمق اوزره یازار ابن سینا شاکردی حکیم ایلاقی بو دیاره منسوبدر
اسفیجاب کسر همزه و سکون سین ایله یوز درجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
نهرک ترکستان ثغورنده بر بلدهٔ کبیره در ابن حوقل ایدر بونک بر خرابه قهندزی وار
و ربضی و شهری معمور در سوری بر فرسخ قدر و بعضی احاطه ایدر ایچنده انهار صولری
و بستانلری واردر وزیره دوشمشدر مسالکده سور بنک دورت قپوسی یازاردر دروازهٔ کوچلغ
دروازهٔ فرجان دروازهٔ شاکرانه دروازهٔ بخارا انلودر کبار حنفیه‌دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بو بلده‌یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر بو بلده‌یه
صیرام دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورلمدی بو تقدیرجه مطول مختیسی علاء الدین
صیرامی دخی بو بلده‌دن اولور اسروشنه ضم همزه و سکون سین مهمله و ضم را و فتح شین معجمه
ایله یوز بر درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه‌نک تقدیمی
ایله ماوراء النهرده سیحون ایله سمرقند آراسنده بلاد هیاطله‌دن بر بلدهٔ عظیمه در سمرقند
ایله میانی یکرمی التی فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتی ایله اسروشنه اقالیم
اسمیدر اکثر اطرافی طاغلر احاطه اتمشدر شرقنده بعض بلاد فرغانه غربنده حدود
سمرقند شمالنده شاش و بعض فرغانه جنوبنده بعض حدود کش و صغانیان ایله حدود
اولوب دورت یوز قدر حصن و بر تاج پایه شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر اسروشنه
خلقی لسانیده بونجکث تسمیه اولنور ناحیه‌لری بونلردر اوران بنامکث کوکب عرق ساباط
زامین دیزک بو شهر معمور مشهوردر بناسی جمله طین و اغاج ایله یاپلمشدر شارستان
وزو بینک دیواری واردر ربضی دخی آخر دیوار محصوردر شارستانک ایکی دروازه‌سی وار
بری دروازهٔ شارستان بری دروازهٔ بالاینف در جامعی شارستاننده ور دکرمنی بو دیه و بر نهر
ایچندن اقار و اون قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلر دروختلرک ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرابلر و باغچه‌لر و یاپلوب مزارعنی سقی ایدرلر انهار کبیر و ربضنک
دورت قپوسی واردر باب زامین باب ابن شمغد باب ابن حکمت باب کولیان و بونده انواع
معادن خصوصا زاج و نشادر وافر اولور معدن نشادر طاغنده بر غار در که اندن بخار چقار
کوندوز دخان کیجه آتش کبی کورینور اوزرینه دیوار و سقف یاپلوب بر قپو قونلمشدر بخار
منفذی اولمامغله سقفنده بخار دن نشادر منجمد اولور صفحه صفحه یا پشور بوقنده
بر چلک کسنه اصانش کیچه کیوب سرعتله قپوی اچار و اوکنده طوریوب بر طرفه چکیلیر
زیرا بخار محبوس شدتله چقوب او کنده بولنانی هلاک ایدر بخار رشته تیچکدکده صکره

سقفی

سقفی یعقوب نشادری الورلر وکرو بخارلر بخار محتبس اولمغله نیجه ضررلر اولدیغی مجرب و جوهر احتبا سله حاصل اولور و بو اسروشنه ده بر نوع کل اولور که آخر تابستانه دک باقی و پایدار در

ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوج فرسخ یرده جنوبیله شرق اراسنه دوشر بر قصبه در بلاش آباددن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده عراقده بر ساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف و آخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن فاراب یولی اوزره بر مرحله یرده بر بلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث فتح شین و آخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن بر بلده در

فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر نیجه قصبات و قرایی مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقده کاشغر و غربده سمرقند و جنوبده کوهستان و بدخشان شمالده ترکستان طراز و غیری بلاددر که تاتار استیلا سندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر بو ولایتک شرق و شمالندن کلوب اورته سندن جاری و اقعات بابریده ایدر فرغانه ده بیروح الصنم اولور دیرلر ماوراء نهر بلادنده بوندن واسع و قریه لری بیوک و اوجوزلق یر یوقدر اخسیکثده معدن سیم و زر و سوخ طاغلرنده زیبق و ستای زرین ناحیه سنده معدن زفت و کوه استرده چشمهٔ نفط و معدن باقر و اسرب و آهن جمله موجوددر و پیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش و اسکان اتمش ایدی و اسمنه ازهرخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ سعد الدین و شارح طوالع عبد الله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر و کبیر و هفت اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوک و کوچک شهر واردر بشی نهرک جنوب طرفنده ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه و سطنده حصاری غایت متین و محکم بر شهردر قلعه ایچنده بر قاج ارماق اقار غله سی و میوه سی ایو اولور اما هواسی بددر و کوزاغریسی چوغ اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار مرغینانندن شرقه کاشغر یولی اوزره ما بین ایکی مرحله در بونک صوینی جنوبیدن کلور شهره اوغرار اوش صوینه تاریشر اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبیه بر قصبه وقلعه در اوچ قپوسی اچلور بری در کوه بری د... و آب بری در معکله آب و هواسی لطیف اطرافی چمنزار یر در اقار صوینی جنوب و شرقدن کلور شهردن کچوب بسی جونه کیدر یقول العبد قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم و کسر غین معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده بر قصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر شهر و قیا صوینک شرقنده نصف مرحله یرده و کاشغردن غرب وجنوبیه در بونک صوینی شرق و جنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن کچر و شهر و قیا صوینه قاریشر

لطيف انارى و زردالوسى اولور فقهاء حنفيه دن امام ظهير الدين على بن عبد العزيز
وامام فاضل صاحب الهدايه برهان الدين على بن ابى بكر كه بشيوز طقسان ايكى ده وفات
ايتمشدر بو بلده يه منسوبلردر اشبيجى در اسفره معرب اسپره در مرغينانڭ غرب
وجنوبنه طقوز فرسخ يرده بر طاغستانده بر بلده در باغ و بستانى واقار صولرى وافر در
سمرقنددن كاشغره كيدريول اوزرنه دوشر صوينى جنوبدن كلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقيايه كيدر بجند ضم خاء معجمه ايله نهر سيحون كنارنده يوز ايكى درجه
طول قرق درجه عرضده بر بيوك شهردر نهر اندن چقوب فارابه كيدر واول نهره اندهم
شهر وقيا نهرى ديرلر وشهر نهرڭ جنوب طرفنده در سمرقنددن كاشغر يولى اوزرنده
اولوب بوندن كاشغره اوتوز بش كونده وارلور و سمرقنددن اون مرحله قدردر هفت
اقليمده ايدر بجند اندجاندن بش فرسخ غربده قلعه سى غايت متين شهردر ميوه سى
خصوصا انارى وافر اولور لكن كوزلرى چوق اولور حتى سرچه قوشلرينڭ بله
كوزلرى عليلدر و بجنه ناحيه سنده كندبادام ديرلر بر يروار در دوز صحرادر انده دائما
روزكار اسر اول محله دشت درويش ديرلر زيرا بر زمان برتاج درويشلر انده بادشدتنه
كرفتار اولوب برى برلرينه هاى درويش هاى درويش ديه رك اولدلر كنديلر اكابر شعرادن
شيخ كمال الدين بو شهره منسوبدر نعماتنده مذكور اولدوغى اوزره شاعرلكى ستر ايله تستر
ايدردى مرتب ديوانى واردر ومتاخريندن حرمينده بجنديلر چوقدر اخسيكث فتح همزه
وكسر سين وآخرى ثاء مثلثه ايله يوز بر بوچوق درجه طول قرق ايكى درجه عرضده نهر
بجند كنار شمالنده طاغدن بر فرسخ بعيد دوز يرده اول يدى شهرك بريدر هفت اقليمده
يالكز اخسى اسميله يازار فرغانه اولكه سنده اندجاندن كچيجك بو قدر واسع شهر بو قدر
واراسى اون فرسخ اولوب متين ومحكم قلعه سى واردر مير تيمورى ديرلر بر جنس خربزه سى
اولور كه سائر يرده بو قدر مسالكده ايدر اخسيكث فرغانه قصبه سيدر قهندزى وشارستانى
وربضى واردر دار الامارسى قهندزده وجامعى شهرده وعيد نمازكاهى كار نهرده در شهرينڭ
بش قپوسى اچيلور باب زنجير باب دفينه باب كاشان باب آذينه باب هايه سار و ربضنده
اقار صولرى و باغى باغچه سى چوقدر علماء حنفيه دن صاحب اصول اثير الدين اخسيكثى
بو شهره نسبت اولنور كاسان سين مهمله ايله يوز بر بوچق درجه طول قرق ايكى بوچق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده وناحيه در چوق قريه لرى واردر يعقوبيه و لنجه سلفده فرغانه
دار ملكى ومحاسن دنيادن ايدى تورك استيلاسى ايله خراب اولدى ديو مشتركده ذكر
ايدر اقاليم عراق عجمده بر كاسان دخى واردر محلنده مذكوردر نسا فتح نون ايله فرغانه بلادندن
ايكى بلده وناحيه در برى برينه متصل برينه نسا العليا برينه نسا السفلى ديرلر دوز
اوئل صولى يرده واقع اولمشدر نسا العليا ده عيون زفت و بر جنس سياه طاش اولور كه
كمور كبى يانار و كولى صابون يرينه استعمال اولنور بو طاشڭ اوچ وقيه سى بر درهمه صاتلور
بونلردن

بونلردن غیری خراسانده برنسا دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده بر بلده در کاه تاقوله خواقند دخی دیرلر اسبیدبلاذ کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن روایتله فرغانه شهری یازارطا غلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر ایله یوزایکی درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بلده در شاش جانبنه دوشر اخسیکته قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر ربضی دخی برسور احاطه ایتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کندبادام یوزایکی بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجنددن بر مرحله شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجنددن بر مرحله شماله دوشر ازاسنده بر طاغ واردر روزامیش دن بر مرحله شرقده در سوخ یوز دورت درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اک یقین طاغ بر مرحله اولوب قریه لری وافر وناحیه سی بول یردر نهر صغانیان بونک کوپلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحون شهرک کنار غربیسندن بحر بلخ ایله بونک اراسی بر مرحله در انکچون بعضلر بونی طخارستان دن عد ایدرلر لکن نهرک اوته طرفنده اولمغله ماوراءالنهردن بر مشهور بندردر قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری یا لجقدر خانقی جیحوندن ایچرلر مزارعنی رودجغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابوعیسی محمد نوادرالاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن بر ناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوزایکی درجه طول اوتوزسکز بوچق عرضده صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب الثی فرسخدر شبیله اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان یوز بوچق درجه طول اوتوزسکز بوچق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان دخی دیرلر بیوک ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافردر بونک انهاری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده بر بلده درلد جانبدن ایکی مرحله شرقه واوشدن بر مرحله غربه دوشر تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده اقار صوبی وباغ بستانی واردر

هواسی بر مقدار کرمسیدر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارایه کیدر
یول اوزرنده بر بیوك قریه و سمرقند قربنده بر قصبه در و جیحون کنارنده بر یره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه دن فخر الدین بن محمد بوکا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه وذال وسین مهمله وآخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن بر ثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح با وآخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بر بلده در بارسنکث بو دخی اللك قربنده مدن
شاشدن بر بلده در بدحکث ضم با وفتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی بتم ماوراء نهر ناحیه لرندن بر ناحیه در عظیم طاغلری و وافر قریه لری وار لکن هواسی
غایت برودت اوزره در شهر وقیا یوز درجه طول قرق یوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده بر شهردر تاشکنددن ایکی مرحله جنوبیه بخنددن بش مرحله غربیه
و شماله دوشر نهر مزبور بو شهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه وفتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراء نهردن بر ناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه در بری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان اراسنه دوشمشدر بو قصبه لرك صورلری و اشجاری وافر
اوجوزلق دوزیرده واقع اولمشدر وخش فتح واو وسکون خاء معجمه ایله نواحی بلخده
ختلاندن طاغ دبنده بر بلده در ناحیه سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم و زر چوقدر
دنلرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهر بلادندن عد اتمزلر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوز بر درجه طول اوتوز یدی یوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه سیدر
بو ناحیه ماوراء نهره متصل دوزیرده انهار و اشجاری وافر اوجوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون بر نهر
عظیمدر که نهر بلخ و آب آمو و آب تبر دخی دیرلر ایران ایله تورانی فصل ایدر تمودی آب
خرناتدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب و شماله طوغری اقار قباد آباده بر قاج
نهر کلوب قاریشر حدود بلخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستاندن کلوب
بوکا قارشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور بو قارشسنده جیحون دیرلر ترمذده
جغانیان صولری قاریشرلردن چقوب کالفه و قصبهٔ زمه و آمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بر بری سقی ایدرلرنده بر مقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه در و بوندن بلخ و ترمذ ناحیه لرنده بعض انهار ایرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی بر تنك محلده مجتمع اولوب چکرکه اول دربوز ذراع
قدر انجق عرضده رهراة توابعندن تومینه نام قریه یه اوغرار و خوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بو غازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر اندن تاتار کیدر و اوته سنده

كير وچقار خوارزم مملكتنه اوغرار واول ريكستاندن چكمك ممكن دكلدر عظيم نشاقدر
وخوارزملر بو نهردن برقاج بيوك صولر آيرلور واقر قريه لر مزارعنى سقى و شوق خوارزم
اولكه سنى سيراب ايدر نهر كاخوان وجوى هزاراسب و كردان جوى و كريه و نهر حره كبى
بو نهرلرك هر برنده كمى يورر و بونلرك كمى بحيره خوارزمه دوكلور اما عمود جيحون خوارزمى چكوب
عقبه حرم كه تركلر آكا كركلاوه ديرلر وسنكستان درندر و تنكدر نهر مزبور اول عقبه دن
عظيم هولناك صدا ايله اقوب بحره صبنى ايكى فرسخ يرده اشيديلور و خوارزمدن التى مرحله
خانحال نام يرده حمد الله قولنجه بحر حزره دوكلور اول محلده انجق بالقجيلر ساكن اولور
اما صاحب مسالك و صاحب تقويم خوارزم كولنه دوكلور ديديلر جائزدركه برشعبه سى
اول كوله اقه جمله مسافه سيرى تقريبا اوچيوز فرسخدر وايام شتاده برمرتبه طوكاركه
اوزرندن قافله بحر و برقاج ذراع بوزى دلوب قويى كبى صو چقارلر نهر مزبورده اقان
صولرك برى نهر ماخش وبرى نهر بويان ونهر فارغى ونهر انديجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جيحونه دوكلور اما نهر وخشاب تركستاندن چقوب
زميق وخشه اوغرار برطاغ دبنده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول كوپرى ختلان ايله
حدود لسكرا اسنده در اندن بلخه وارر ترمذدن يوقارى جيحونه قاريشور جيحون اوزرنده
ماوراء نهردن اول كوركون ختلان و كون وخش دربعده نواحى وجان و سقينه جمله
كافرستاندر اندن غلاملرى و جاريه لرى چقار اما سيحون كه نهر شاش و نهر جاج و نهر خجند
ونهر شهر و قبا اسملرى ايله مسمى در اول ديار خلقى كل زريون دخى ديرلر عمودى بلاد تركستانده
منجنيق طاغلرندن شرق و شمالندن كلوب اوزكنده و شاشه اوغرار فرغانه اولكه سى
اورته سندن بحره شمالندن جنوبه اقوب حرساب و رود اوس امثالى نيچه صولر قاريشوب
جيحونك ثلثانى قدر بر عظيم نهر اولور اخسيكث و خجند و فاراب و بيكندى بحر فناكث كه
شهر جنه ديرلر آكا وارر و اول محلدن چكجك تركستانده هفت اقليم صاحبى نقل اوزرن
ريكستانده منجذب اولور تقويم و نزهه ده بنفى كنددن ايكى مرحله چكجك خوارزم دكزنه
دوكلور ديرلر بو دخى مسافه و وسعت جهتندن جيحون كبيدر وقيشده منجمد اولور اوزرندن
كاربان بحر و نهر مزبوره نيجه ديارى سقى ايدوب حد صحرائى چكدكدن صكره ايكى طرفنده
قوزكوچر اولى اوغوز طائفه سى ساكن اولور اكثرى مسلمانلردر و بالجمله نهر جيحون
ونهر سيحون مصبنده نقل مختلف اولوب صاحب تقويم اقربى ابن حوقل تقليد روبو ايكيسنى
دخى خوارزم كولنه دوكلور ديار اروجيحوندن طقسان برطولده بر نهر آيريلوب خجند قربندن
بحر بحر احضره دوكلور ديو رسم معموردن نقل ايدر صاحب مسالك دخى سيحون و جيحون
خوارزم كولنه دوكلور وايكيسنك دريايه واصل اولدوغى يرك مابينى اون ايكى كوناك
مسافه در ديو تعيينى تناقض اولور زيرا كولك مسافه سى آكا متحمل دكلدر صاحب نزهه
جيحون بحر حزره و سيحون كوله دوكلور ديديكى صوابه اقرب كورينور و هفت

اقليم روايتي اوزن نهر ياجرتكستانه باتمق دخي جائز لكن جيحون وصفندن غلط اولمق
واجحدر نهر بوى نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره سغد وصغانيان طاغلرندن چقوب
بر بحيره اولورلر اندن چقوب بر قاچ بيوك چايلر صولرقاريشوب ولايتي سقى ايدر واصلا كچد
وير مز عمودى سغد وسمرقند وبخارايه اوغرار بو ولايتلرك شنلكى بو نهر ايله در ديمشلر
تنبيه معلوم اولا كه سيحون جيحون نيل فرات انهار جنتدن اولوب اصولى سدرة المنتهى
التندن اقسنه حديث شريف صحيح وارد اولمشدر شارحلرك كيمى انهار مذكوره ايمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معناويروب كيمى حقيقته حمل ايلمشدر قاضى عياض مسلم شرحنده شق
اولى اختيار ايدوب انهار مذكوره اكثر بلاد اسلاميه ده اعظم انهار اولمغله شاربى اكثر اهل
اسلام در انكله نشو ونما بولان ابدان مسلمانان اكثر اصحاب جناندن اولمغله كانه جنتدن
چقمش اوله ياخود اصل سدره يرده اوله بو تقديرده اشكال برطرف اولور وتوجيهه دخى
حاجت قالمز اما امام نووى حقيقته بركونه دخى حمل ايليوب بودورت نهرك اصلى سدره
التندن بطن زمينه نازل اولدوغنه كيفيتله نازل اولدوغى بزه معلوم اولميه بعده هر برى
بر جانبدن چقه ظاهر حديث مقتضاسى بودر عقلا وشرعا بوكا مانع يوقدر ديمشدر لكن
عقلا مانع يوقدر ديدكنه خصم تسليم ايلمز ديرلر زيرا انكون انهارك سبب عقليسى غيرى
يوزدندر وبالجمله بحث مذكور برمبحث طويل الذيل اولمغه مختملدر مراد ايدن اول
قپويه كشاده وره جبال ومعادن ماوراء نهرده وافر طاغلر واردر اشبهى بونلردر جبل
ساروان سمرقند جنوبنده هواسى خوب ومعمور بر جبلدر اندن ازدكردد يرلر بر معبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده بر طاغدر اندن چشمۀ نفط ومعدن آهن واردر وپيروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بر بيوك طـــاغدر اندن معادن زيبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وفيروزه ونشادر وزفت واردر و بر نوع طاش اولور كه اودون يرينه يقارلر جبل
وركه بخارايه قريب يردن ابتدا ايدوب سمرقند ايله كش اراسندن كچر اسروشنه يه
متصل اولور كيرو دونوب حد فرغانه يه اولاشر و چينه وار اسروشنه يـــا بانى حد فرغانه
وايلاقدن خرخيره وار نجه بو طاغ برابرنه واقع اولمشدر و بونده انواع معادن واردر و برصو
واردر كه ايام صيفده كارلرى بوز طوطار وقشده ايليجق اولور نباتات ومحصولات بو اقليمك
معادنى ونباتى چوقدر و ميوه سى بر مرتبه وفرت اوزره اولور كه سغد واسروشنه وفرغانه ده
حيواناته دوكرلر وايكى سنه اكين اولمسه اسفارينه تفاوت كلمز مروج ومراتعى انهار ومزارعى
فراوان يردر اول اجلدن چارپا قسمى انده غايت ايو اولور لكن اكثر غنمى تركستاندن كلور
مشهور متاعى ابريشم وصوف وكاغد سمرقندى در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بوديارده كلوب اندن اطرافه كيدر فرغانه ايله تركستان اراسنده
اولان طاغلرده صافى ميوه اشجارى بتر وكيمسه احراز ايلمز وانواع رياحين وازهار اولور
مطلقا ماوراء نهر طاغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا اون بر بيوك سكسن طقوز

بيك

245

بيك ايكيوز درهم وخراج فرغانه يكرمى سكز بيك واسروشنه بش بيك وشاش التمش
بيك درهم مسيسيه كه محاسبه شبيهد رخراج آمل ايكيوز طقسان اوچ بيك دورتيوز حاصل
كش يوز اون بربيك بشيوز خراج فاراب اللى بش بيك محصول ترمذ ايكى بيك
صوايد بخنداون بيك درهم ايدى اخلاق رجال ماوراء نهر خلقى اكثر خير وصلاحه
راغبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرينه جنك ايدرلر مؤلف مسالك
ايدر سغدده برسراى كبى مهمانخانه كوردم قپوسنى اچوب قنادلرين ديوار ميخلمشلر
ديديلركه بوفلان كيمسه نك مهمان سراى دريوز يلدن ارتقدركه قپوسى بوطله كشاده
واكچنده زاد مسافر آماده درجائزكه بر وقت مهمان كلوب قپوسن آچق بولمغله اخيره
كيده ديو ميخلمشلر دراباعن جد بوسرايه قونان مهمانلره مزيد احترام ايدرلر بو اقاليم خلقى
اكثر مالللرين وجوه خيره صرف ايدرلر بيابانده برمنزل يوقدركه انده بررباط ويا برمسافر
خانه بنا اولنمش اوليه تواتره ايرمشدركه بو اقليمده مسافرلره طعامى وطوارلرينه علفى چقاراون
بيكه قريب عمارت ورباط وار در وماوراء نهر يلر اكثر دلاور وشجيع وامر حربده ماهر اولور
زيرا بونلرك اطرافى حربى در دائما غزا ايلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده
برمرتبه قوت وقدرتلرى واردركه تعبير اولنماز خصوصا چاچ وفرغانه قومنك يات ويراقلرى
بر ولايت خلقنده يوقدر وپادشاهلرينه انقيـــادى زياده در اول اجلدن ملوك پيشين
عسكرلرن تركدن ايدرلردى مسالك ماوراء نهر سمرقندن باخته شهر سبز و قصبه
شيخ صادق وقصبه ده نو وقصبه صغاو قصبه بياو ترمذ وباخ بر مرحله در سمرقندن
اسروشنه ايكى مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جيحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بيكند وطواويس وكرمينه ودبوسيه وسمرقند واثاركيث ورباط وسعد چاچ
يولى بو منزلدن ايريلور ومرزغد وزامين بناكث يولى بورادن ايريلور وساباط واوزكند
وساوكت وبجند وكنده وسوخ ورستاى وربزوامش وقبا واوش واوزكند بر مرحله در
راه چاچ سرحد اسلامه وارنجه اولا تاركيدن قطران دره وكيروا تاركيدن حرفان وديزك
وشق حسين واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا ايقردنى ديرلر وعركز واسبيجاب
وباحكث جمله بر مرحله در اندن طراز ايكى مرحله ارالقده شتاك يوقدركار جيحوندن
كيديلورسه طرازه وارنجه يكرمى ايكى مرحله در وسمرقندن خوارزمه معمون دن
كيديلورسه اون ايكى مرحله در آمودن ويزه ومردوپين واسياس ومغان وطاهريه وعانه
وجكربند وسدو وهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منكدن كوبرى التى مرحله
اندن وخشاب وابركند وهلاورد وهليك ومنك ايكيشر مرحله در روستاى منك كذركاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنكان ودارزنكى بر مرحله وحغانيان وجنكه وشومانه
ايكيشر مرحله اندن ايغان وبشكرو وبل سنكين وكيرو ايو ناندن ايلاق ودربند بر
مرحله اندن كاوكاند ايكى مرحله اندن جغانيان اوچ مرحله در مسافات بخارا يو محكندن

بیکند بر مرحله و بحان اوچ فرسخدر شهردن معکان بش و زنده دورت وطواویس دورت ویدما محکث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقند دن اثار بکث دورت اندن ردعس دورت اندن بحیکث طقوز وسمرقند دن دوان ایکی اندن کبور محکث ایکی سمرقندن اسبیجریدی اندن کاسان بش و زرقن اوچ وکاسان دن ارهجرا ایکی فرسخدر مسافات کش ونخشب ماببنی اوچ مرحله کشدن جغانیان التی مرحله وبوکت بش مرحله وسویه ایکی مرحله در نخشبدن کشته دورت فرسخ درو بزده التی فرسخدر مسافات اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر اسروشنه دن دعکث راه بخند اوزنده اوچ فرسخ اندن نخند وعرق التی مرسخدر مسافات شاش واسبیجاب بنا کثدن حرسیکث برفرسخ اندن سورکت اوچ فرسخ اندن دهقانکث ایکی اندن بار انکث براندن بنکث ایکی اندن جغرکت ایکی اندن فرنکث ایکی فرسخدر وابروکت وکال وعدوال وکفرنه واجیورین برمرحله در رود ایلاق ایله رود جاج اراسنده یوکیك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حبابحکثدن رود جاج ایکی فرسخ اندن بیکت اوچ اندن حدود سکنه برحابر کت اوچ حوما نکث دورت فرسخدر بیکند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیکت ایکی مرحله سایکند دن فاراب ایکی مرحله ساوغردن صیران بر مرحله اخسیکثدن سیلاب بر مرحله در اخسیکثدن کاسان بش فرسخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسبقان اوچ فرسخ اندن کار رود یدی فرسخ سرحدن مکاحس بش فرسخ ولوال اون فرسخدر قبادن شهر معان یدی فرسخدر

احوال ملوك ماوراء نهر سلفده کفار اتراك النده ایکن سعید بن عثمان بن عفان معاویه خلافتنده عسکر اسلامله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولدی صکره یزید بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیکن خلق کیرو عصیان اتدیلر ولید بن عبد الملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشکر چکوب تکرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده قتیبه دن صکره انلرك طرفندن نیچه ولاة حکم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابو مسلم رأیی ایله حکام نصب اولندی مامون خلیفه اولوب خراساندن عراقه کلدکده سامان اوغللرینی خراسان عراقه کلدکده وماوراء نهر شهرلرینه والی قلمغله ایکیوز دورت سنه سنده دولت آل سامان ظهور ایلدی طقوز تفریوز طقسان بر سنه خراسان وماوراء نهره حکم ایلدیلر نکه شاعر لری عنصر دیمشدر نه تن بودز آل سامان مشهور کشته بامارة خراسان مذکور اسمعیل واحمدی ونصری دو نوح دو عبد الملك دو منصور بونلرك دار ملکی بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صکره سلطان محمود ماوراء نهره مستولی اولوب حاکم نصب ایلدی برزمان دخی آل سلجوق نوابی حکمنده اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراء نهره مستولی اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراء نهردن قطع ایلشیدی شیخ شهاب الدین

سهروردی

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت اتدی مفید اولدی ظهور
جنکیزخان التیوزاون التی ده اولوغ یورت خانی جنکیزخان طرفندن ماوراء نهره تجار کلوب
علاء الدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوب ماللرینی الدقده جنکیزخان مزبوری طلب ایدوب علاء الدین جنکیزک ایلچیسنی
قتل ایلدیکنک جنکیز ماوراء نهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاء الدین اوچ کون
دوکشوب جنکیزه مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات اتدی بو وقعه جنکیزک ظهورینه سبب اولوب مزبورک انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوچ کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیك قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتوره میوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری ومااللری الندقدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسه قالنجه
قردیلر اول کسه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوزاون یدی محرمنك
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن چکوب سمرقنده کتدیلر خلقی قرشوچقوب امان طلب
اتدکلرنده سلاحلرینی ومااللرینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام اتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی برتاریخنه وارنجه اللی بیلك ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزک قتل عامی برمرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغل چغتای حکمنه کیروب
صکره بو زالتی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوزنفر خانلر ممالك اولدیلر انلرك آخری محمودخاندر که تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهوردر یدییوز اوتوز التی شعبانند کش قریه لرندن برقریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنه واردقده ترکستان حاکمی امیر حسینك همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیر حسین دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراء نهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدییوز یتمش برده هند وانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراء نهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم سادادن سید برکه اکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملك قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده بیرشرمه سالهکتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبچاق مملکتلرینی غارت وتسخیر اتدی طقسان اوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك

اتدی که عین زمان مثلی کورمش ایدی تو قمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش
پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب
وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرده غزنه وکابل وهندی تسخیرده نصکره
سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوز ایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی
تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خان ایله چبق صحراسنده جنک ایدوب غالب
کلدی وکوتاهیه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التی ده
کورجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون
اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه جقدی اتراره واردقده اجل ایریشوب
سنهٔ مزبوره شعبانک اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکری برنفر ماوراء نهر وخراسانه مالک اولوب
طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان
الوغ بک محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی
خصوصا الوغ بک که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین
جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشچی مباشرتی ایله
یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام اراسنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب
جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام برکتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیرعلیشیر کبی فاضل
وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبک قومی ماوراء نهره مستولی
اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی
اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکی اکه اوزبک در
شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبک خان بن شاه
بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبک طقوز یوز الی حدودنده بعض
بلاد ترکستان و ماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب
غالب کلدی و بالآخره بابر هنده کیدوب شیبک خان ممالکی ضبط ایلدی بعده
نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان
وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزرینه کلن قزلباشلری شیبک خان
اوزبک عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیل لک خصم جانی اولوب طقوز یوز
اون التی ده مرو قربنده برکون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی
وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکک عمی کوجکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده
قالدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیجه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حکم ایلدیلرحالا ماوراء النهر و ترکستان اناراولنه در قزلباش ایله دائما جنکدن خالی دکلدر در
فصل ٣٧ در اقالیم ترکستان ودشت اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمنده در
بو اقالیم طویل وعریضدر حدودی شرقده ختای سنورلری شمالده دشت قبچاق
ومسقو صحرالری دشت اقلیمنده در بو اقالیم طویل وعریضدر جنوبده بدخشان وماوراء
نهر وکشمیر وتبت سنورلری غربده خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقده تن صویی ایله
محدوددر بلادی اکرچه آز و پریشان اولوب اکثری صحرادر لکن صحراسی دخی بجمله
مثلک ومسکون اولمغله کرو ممالک حکمنده اولور باش مملکتی کاشغر که ترکستانده
طویل وعریض اولکه در انده جانبدن اون بش مرحله شرق وشماله دوشر حد شمالیسی
مغولستان طاغلریدر وافر انهار بو طاغلردن اینوب کاشغره آقار وحد جنوبیسی بعض
بلاد شاش وبعض ریکستانلر وحد غربیسی ذکر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانی
طاغدر وبو طاغدن صول جانب مشرقه آقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو طاغک
دامننده در وحد شرق طرفندن بچوب زمین قالماغه وارر شرقده بعض جنوبی واسع
ریکستان وچنکلستان صحرای بی پایاندر مسافهٔ کاشغر شاشدن طرفانه وارنجه
اوج آیلق یولدر قدیم الایام اول صحراده بلاد مسکونه وار ایدی انجق شهری ایکیسنک
نامی قالمشدر بری ثوب بری کنک تسمیه اولنور باقیسی ریکستانده پنهان اولوب
قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحراده دشتی شتر اولور وصید ایدرلر ودار الملک کاشغر
کوه غربی دامننده در کوهدن بر قاج نهر جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر بریسنه تمن دیرلر
سابقا بو نهر شهر کاشغره اوغرایوب وسطندن بجردی میرزا ابو بکر اول شهری خراب
ایدوب نهرک بر طرفنه بنا اتدردی حالا نهر مزبور طرفنده کارنده آقار تقویمده قافله قاشغر
بر مدینهٔ عظیمه در وخلقی اهل اسلامدر اردوکند دخی تسمیه اولنور دیو قانون
مسعودیدن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بودیاره منسوبدر یارکند
یوز اون ایکی درجه قرق ایکی بوچق درجه عرضده پای تخت ولایت کاشغر بریلده در
سلفده بر شهر عظیم ایدی صکره تدریجله خرابه یوز طتوب وحوشه مسکن اولمشیدی
میرزا ابو بکر آب وهواسی طبعنه موافق بولوب معمور قلدی ودار الملک اتخاذ اتدی
صولکتوروب عالی عمارتلر یاپدی وارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافنده اون ایکی
بیک قدر باغ احداث اتدی انهار واشجار وبساتین پر ازهار حسبیله کاشغرده یارکند
ایو بیوقدر وصوی الطف میاهدر فصل بهارده ازلوب تموزده ارتر وبحر اسنده سنلک یشب
حاصل اولور لکن هواسی صاف دکلدر وبالجمله مملکت کاشغرک آب وهواسی بارد
وصحیح وخلقی تندرستدر وکرچه انده فواکه ومیوه وافر اولور لکن خسته لک آزدر ومیوه دن
محصول ار اولور خلقی دورت قسمدر بری رعایا بری قوچین که سپاهیدن عبارتدر
بری ایماق دوردنجی مناصب شرعیه ومباشران اوقافدر یارکندیدن لا خوف که

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتین درلندن یکجك ختن اون كونلك یولدر منازلدن غیری
اول مسافه ده شنلك یوق بیابانلر یكی حصار یوز اون بوچق درجه طول قرق ایكی
بوچق عرضده یاركند قربنده برقصبه در ختن تقویمده ضم خاء معجمه ایله اقصای
تركستانده یوزكند دن اوته برقصبه در وافر انهاری وار در یوز اون التی درجه طول قرق
ایكی عرضده اولمق اوزره یاز رهفت اقلیمده ایدر ختن جمله بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه
مشرفدر بونك اولكه سنده ایكی نهر اقار برینه بقرا تاش وبرینه بار ورنك تاش دیرلر بونلرك
مجراسنده سنك یشب اولور اهل ختن اكثر تجارت وكار ایدرلر واكثر متاعلری بز وابریشم در
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده برجمعه كونی یكرمی بیك قدر آدم اطراف
واكافدن كلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور یسی یوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك تركستان بر مشهور شهر در سلفده اوزبك خانلرینك تختی ایدی مشایخ
نقشبندیه دن خواجه احمد بو شهره منسوبدر سیران یسی دن بر مرحله غربیه بر شهر در
اترار یسی دن بر مرحله تاشكند جانبنه دوشر اوترار دخی دیرلر فقهاء حنفیه دن قوام الدین
بوبلده یه نسبت اولنور طرفان سمرقند دن خطا یولی اوزره بر بلده در اند جاندن اون
سكز مرحله برده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر كاشغر ایله ختن اراسنده در دیرلر
بوندن خطای یكرمی منزلدر تند و یوز اون دورت درجه طول او توز طقوز عرضده
بر بلده در برساجان یوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده كاشغردن
شرقه بر بلده در ابن سعید قولنجه تركستانده اولان ایكی دار ملكك بری كاشغر وبری
بودر فضل بن یحیی البرمكی زماننده خلق كفار اتراك ایدی صكره اسلامه كلدیلر وسلجوقیه
طائفه سنه مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری نبته اولاشر بغبوریه تقویمده ایكی
باء موحده نك ضمی وعین معجمه نك سكونی ایله یوز اون سكز طول قرق ایكی عرضده
بلاد تركدن بر بلده كبیره در شرقیسندن نهر یأجوج اقار وازكشیه شهری بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چین لقبی در دیو ابن سعید دن نقل ایدر
بوتقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور بلاساغون سیحون وراسنده كاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بوچق عرضده بر بلده در چكل كسر جیم وكافله
طراز قربنده بلاد تركدن بر بلده در خلقی ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
میاننده بونلرك حسنی ضرب مثلدر سهیل وجوزا وبنات نعشه عبادت ایدرلر قزلرینی
وهمشیره لرینی تزوج ارالرنده ممنوع دكلدر خرز خا وایكی زاء معجمه فتحی ایله تقویمده مسطور
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد تركدن بر اقلیمدر قصبه سنه اتل دیرلر كسر
همزه وتا ایله ابل وزننده درشروان ذكری دیدكلری مشهور بحر خرز واكا دوكلن بر نهر عظیم
بوقصبه یه نسبت اولنور قصبه مزبوره نهرك ایكی طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بحره اقار خلقی اكثر مسلم ونصاری وبرازی عبده اصنامدر بونلرك تورك دلندن غیری باشقه
لسانلری

لسانلری وار درصورت وشمائللری دخی مغایردر برصنفنه قراخزر دیرلر سیاه فام اولور
وبرصنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاهی اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا برفرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثر قومی اخبیه ایله ساکن اولور اوچ یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنارآبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمددن برعظیم قصر واردر که اول دیارده
کرمددن بنا اکا منحصردر وحصارینك دورت دروازه سی واردر که بری بهره اچلور غربیسی
صحرا طرفنه اچلور بوملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درلرلرنده تعظیم قصدیله کلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر کدکلو عسکر بسلر وظیفه سز کندی کارلری ایله کچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورینك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یرزراعت ایدرلر وشهرمزبورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتوررلر وخزر قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بردلدرغیری طائفه انی فهم ایلمز اسمید خزر شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن برشهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودی در
خزر وسریر حاکمنه منتسب کچنور بوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیدکلریدر شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسندن نهر اتل کنارنده
برناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بوی اقصای خزرده بلغاره قریب
یرده وبر قسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فاورایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن برملکدر طولی عرضی . وایکی مرحله اغاجلی وادیده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری یوق شهردر اطراف وطرازو بایکی دخی دیرلر یوز درجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهوره کلمشدر حکمادن
ابونصر فارابی وقانون الادب صاحبی بودیاره نسبت اولنور سلفده برشهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اول نامله برمغسان مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده برقصبه در طرازه بکزر خلقی مسلمانلردر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دارملکی بربلده در
ابن سعید یوز اون التی بوچق درجه طول اوتوز بوچق عرضده تعیین ایدر لکن بواسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقپاق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سین مهمله وصاد ایله یوز درجه طول قرق بر بوچق عرضده بربلده در کاشغر ایله سمرقند اراسنده
دوشرمندن خجند اون مرحله در اخسو یوز اون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بربلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بربلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

قريه دوشر كاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقده ایكیسی اورته سنده دربندن كشمیره اون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك يايلاقی برمشهور طاغدر كرطاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایكی عظیم طاغلردر اول حدودده اینانج دیرلر برشهر واردر
آكا قريب قاری صیرم دیرلر برشهر قدیم دخی واردر سكانی اكثر مسلمان اترالردر محصولات
وخواص تركستان كثرت خصایصده هند كبیدر مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسیاه
ملكی وبیاض طوشان اولور وتركستان خواصندن بری حجر مطردر كه عجملر آكا سنك
يده وتركلر جده تاش دیرلر مسالك تركستان سلفده ختندن خطایه اون دورت كونده
واریلور ایدی وبومابین نوعا شنلك ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب برایكی نفر كیدر
ایدی حالا اول راه قلماق استیلاسی ایله بغلنوب منسد اولدی شمدی كتدكلری یول یوز
منزلدر اولوغ بك ایلچیسی خواجه غیاث روایتی ایله اول طریق سمرقندن ایكی ایده
چلكاه یلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن یكرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن یكرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سكجویه واریلور مابین
جمله بیابانلردر وتركستان دار ملكی اولان كاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
یكرمی دورت مرحله جنوبه ویسی دن سمرقند اون یدی مرحله وبخارا یكرمی بش مرحله
وتاشكند طقوز یا اون مرحله در وتاشكنددن سمرقند غربه التی مرحله والد بجك یدی
مرحله والد جاندن مغولستان سكز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذكر سكان
مغازهٔ تركستان معلوم اولا كه كتب تواریخده یازلدوغی اوزره ترك بن یافث طوفاندن صكره
دیار شرقده تمكن ایدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بر یری مسكن اتخاذ
آندیلر واول یرلر انلرك اسمیله تسمیه اولنوب اكثری دشت تركستانده قونر كوچر اولو
وخیام ایله ارام ایلدیلر تركدن صكره نوبت النجه خانه دكوب مزبورك بطن واحدن ایكی
اوغل اولدی بری مغول وبری تاتار تسمیه اولنوب جمله مملكتی بو ایكی اوغل بیننده تقسیم
ایلدی اول زمانده قبائل اتراكدن بو ایكی اویماق ظهور ایدوب مغول وتاتار اویماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اویماغندن سكز نفر رتبهٔ سلطنته عروج ایتدیلر صكره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی دیو یازارلر اول سكز نفر بونلردر ۱ تاتار بن النجه ۲
بوقا ۳ یالنجه ۴ اسلی ایاغان دخی دیرلر ۵ انسز ۶ اردو ۷ بایدو ۸ سونج مزبور سونج زماننده
مغول غالب كلوب مملكته مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض كلدی اما طبقهٔ
مغول طقوز نفردر بو جهتدن اقوام ترك طقوزعددی معتبر طوترلر وبونلر بو ترتیب اوزره
یازلمشدر مغول بن النجه كه نیجه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولمینه دخی مجاز طریقیله اطلاق وتعمیم ایدوب ترك وتاتاره مغول دیرلر لكن حقیقتده
مغول تركدن برصنف ایدی صكره چوغالب سائر اصنافه غالب اولدی
واكثر ولایتلری الوب شعبه لری اسمیله تسمیه ایلدیلر بونلردن اول تاتار غالب
اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلر دی حالا عربستان وهندستان وختای ده مغول قبایلنه
کیرو تاتار دیرلر بو مغولك دورت اوغلی وار ایدی قراخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودن صکره
قراخان یرینه کچدی قراقوملده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلار وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهر ایلیوب یرینه کچدی مؤمن ومدبر اولوب دولت
اتراکك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرم دن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبور اوغوز ملوك فرسده جمشیده نظیر در انمش یدی
ییل سلطنتی یازارلر ایغور وقانقلی وقپچاق وقارلق وخلج دیکله معروف اقوام وقبایل
القابنی مزبور اختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور حربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
بر طائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی برجنکده الدیغی مال غنایمی عرابه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قپچاق وقتا که سلاطینی اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغوغنده کوردیکه
بر عورت وضع حمل ایلمش اری معرکه ده دوشمش ایدی اوغوزخان شفقتندن اول طفلی
الوب اوغل ایدندی مزبور اوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیر قپچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهور دمشت آکا دخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکردن بر طائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بو لقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده برکسه عسکردن کیرو قالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق بر عورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالمغین اوغوز اول ولدی
آلوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قلدی
اولاد اوغوز مزبور اوغوزك التی اوغلی وار ایدی آی کون یلدز کوك تاق تنکز بونلر برکون
صیدده بر یای ایله اوچ اوق بولوب بابالرینه کلدیلر که بیلمزلر نه بونی تقسیم ایلیه مزبور دخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لشدیلر اوغوز انلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوقلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوچ اوق دیدی وبونلر برنچه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوچ اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاق انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بو جهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر وبونلردن یکرمی دورت شعب وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراءالنهر وخراسانه کچدیلر وغیری شکله کیردیلر جنکیزیلر
وساجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز وتنکز وایلخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی الندن قالوب
بیك ییل سوردی مزبور ایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصار کبی عظیم طاغلر احاطه اتمشدر مزبور انده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایام ایله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك بربلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
النندن الدیلر که انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مزبور قیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
ختاییلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبایل خانلغی مزبور
الانقو اولادنه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولمیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوزرینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولدی ارالرنده معتبر
معتادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و وبوقا وبایسنقر وتومنه وقبیل وقاجولی
وبرتان وپیسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور پیسوکا بشیوز ایکی ده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کچدی دارملکی قراقوم که الوغ یورت دیرلر انده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوز اون التی ده ایرانه کچدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دورتده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قوروب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای اراسنده ترك ایلدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای توراننده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلره انقراض کلدی اوکتای اولادی دخی سکزیوز اوتوز حدودینه کلنجه
جهان آرا واتی اوزره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلر کاه ختای مملکتنه مستولی کاه ختاییلر غالب کلوب وقراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدیوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازار کوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوزیوز یتمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بو سلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بو مقامده مقصود مسکنلرینه ذکر اولمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدر
مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
وصحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور وشمالی اراضی قرا قره متصل
جنوبی تبت اقالیمیدر بونلرك غالبا قوتی لحوم صید ولباسلری جلود سباعدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیار ختای ایدی سلجوقیان بو قبیله دندر بری دخی قایی

قبیله

قبیله سیدرکه کثرتله اوغوزه غالبدر زمین سارایدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیرلخیر قبیله سی که مغسون نام برشخصك لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال و کیماکه قریب ایدی بری دخی ضرمیج قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلنددر ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوز شعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه در بری دخی کیماك قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدرمیتلرین احراق ایدرلر سیلده برایکی کون صومطری اولور بونلرك اغنامی وافردر بری
دخی بجناکن قبیله سیدر بونلر بریرده قرار ایلمزلر اوتوز مرحله قدر یرلری واردر قوزکوچر
طائفه در بر طرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر و صقالبه در بجناکیا نله دیار خزر مابینی عظیم
کوهستانه متصل بیابانلردر انده اتراکدن طولاسی و غز نام ایکی طائفه ساکن اولور بجناکیا نله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه در کوچر اولی طولا و عرضا یوز فرسخ یرده اولورلر
ایکی نهر عظیم ارا سیدر بری اتل و بری تن صوینی صقالبه و روس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب درکه
بجناکیادن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن و شرابلری عسلدر سردارلرینه سرپتاو و زیرلرینه سوبخ دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودرکه روس ترکدن دکلدر اما فرنکی کتابلرده محل مذکوری
بر کونه دخی تفصیل و بیان اتمشلر بز انلرك خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور یونان ولاتن قومی آکا سیثیا و عبرانیلر ماجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتلره مستولی اولمغله
تاتاریا دیدیلر جغرافیا اربابنك متأخرلری بونك حدودنی تحدید ده دیدیلر که جنوبده
شروان دکزی و جیحون ارماغی و دالانکرونو غروقوت طاغلری غربده تن ارماغی
وقتای کولی شرقده خوتای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دوزر و ظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر آلتی آی طاغی بو مسافه یی
ایکی بولك ایدوب اورته سندن بحر و جبل مز بورا ایماوس طاغنك بر شعبه سیدرکه
شماله طوغری نیجه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بو اقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنك بروسی و اوته سی لکن بز اوچ بولوکه تقسیم ایدرز بری سارماسیا که
آکا آسیا سارماسیاسی دیرلر و خالی صحرالردر ایکنجی جاغاتای اولکه سی که متقدمین آکا ایماوس
بریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی در اوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اوته سنده کی سیتیادر بطلیموس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو و فلبوس
بو سمتلری وجه مشروح اوزره تحدید و تقسیم ایلیوب میرتا تور دخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری و بو فصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیا که

خالی تاتارستانه نسبته یره نسبت بونك شملکی ازدر حدودی شروان دکزی وتین
ارماغی وختای کولی ایله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوز یکرمی طوله والّلی بش
درجه عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اکثری دوزیرلر و صحرالردر سائر
کابلرده دشت قپچاق دیمکله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای تاتارلری بری
کنارنده قونر کوچر لو رنسو ایدر تاتاردن مقدم کومانی و پولوزی نام بعض طوایف
بوحدودده اولورلردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر و ولغا وکسل وسو رنام نهرلو
بو اقلیمدن بحر ترابی غایت منبتدر لکن تاتارلر اکثر جنك وشکار ایله مقید اولوب فلاحت
بلمزلر بعض یرلره طاری اکوب بیون محصول الورلر وانی یرلرده وآت وخرده مواشی
قسمی حیوانات بونده غایت وفرت اوزره اولوب فرس دیارینه کیدر وخلق کیچه دن اخبیه
وچرکه لر ایله قونر کوچر واکثری عربه لرده ساکن اولوب دوزیرلرده یلکن ایله
عربه لری یوریدرلر کمی کبی قوللنوب استدکلری یره کیدرلر ایچلرنده اولوس بکلری
واردر اکثری مسقودوقاسنه تابعدر وبونلر قبیله قبیله اولوب هرقبیله یه براوردو
دیرلر وبا بجا قلعه لری دخی واردر قازان اوردوسی ارالرنده معتبردر اوچ قبیله بواوردویه
تابع اولوب بونلرك خلقی سائر تاتارلر ارا سنده پیاده جنکه کیدرلر وغایت تیرانداز لردر
کوردکاری نشان تخلف اتمز کرچه مسقو بونلره حکم ایدر لکن سائر رعایاسی کبی
دکلدر بونلرك ارا سنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ایله مقید اولوب ریح ورعد وبادان
تحریك ایدر ومعرکی بغلتمش کبی ساکن قلارلر بواوردودن اوتوز بیك قدر جنکجی چقار
نهر اتل کنارنده قازان دیرلر شهرلری واردر مسقودوقاسی جوانس انی فتح ایلیوب
لیوونیا اولکه سندن وافر آدم کتوروب انده قودی خان دخی ضروری تابع اولوب
اطاعت ایلدی آستراخان که حالا اژدرهان دیدکلری درلور نسو قونجه قازاندن برز
جنوبه باکو دکزینك قربنده در مسقودوقاسی دمتریوس بونی المشیدی برزمان
مسقو حکمنده قالدی وولغا ارماغنك کنارنده در بواوردودخی بو شهر اسمیله تسمیه
اولندی بوندن یکجیك برمقدار قرادده خار وهولیزا وقوندونی نام شهرلر وباکو
دکزی کنارنده بعض شهرلر وبر نهر واردرکه بایقو نهری دیرلر باشی سیبریا اولکه سنده در
انده صولاق دیرلر بر نوع جانور اولور که قیونه بکزر بو سنوزی ذی قیمتدر طبل آوازینه
مائلدر اشتدکده رقص ایدرك یانینه کلور تاتارلر انی طبل چالمغله صید ایدرلر ونهر مزبور اغزینه
قریب قامینه زار نام شهر واردرکه زاولق تاتارلرینك خانلری انده دفن اولنوردی یره قوب تاتاری
انلره مستولی اولوب برباد اتدیلر اندن کسل ارماغنه قریب یرده قتابوزی نام شهر وایچرده
جانقو ارماغنك کارنده سوانغ نام شهر واردرکه تاتار مستولی اولوب تخریب اتمزدن اول
برمشهور ومعمور ریروکا نیلرك تختکاهی ایدی نوغای تاتاری انی تجدید ایلدی وخانلری
حالا انده اوتورر بونك حکمنده اوج اورده واردر نهایت مسقووه خراج کذاردر هر سنه وافر
آت

آت وبیاض یوکدن یاپلش کیچه‌لر وبروب اقتضا اتدکده دورت بیك آتلو ایله سفره کیدر
لور نسو بویله تحریر ایلدی لکن مشهور بودر که نوغای تاتاری قریم خانلرینه تابعدر
وجاترکه سنوبرداش اولمغله مسقوه دخی ذکر اتدیکی اوزره مدارا ایلیه کیرومز بوردیمشدر
بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سی اولور بونلرك لسانی وآیینی روس کبی درفقیر
ایدر بوطائفه آل عباس عصرنده اسلامه کلدیلر مسکنلری خزر ایله روس بیننده در
اطول نهاری وقتنده اون کون قدر عشانك وقتی بولنمز زیرا شفق غایب اولمدن فجر
صادق طلوع ایدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم کوندروب امام بقالی دن سوآل ایلدیلرکه
ولایتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ایدر صلوة عشایی بزه قضا لازم کلورمی امام
بقالی عدم قضا ایله افتا ایلدی شمس الائمه حلوانی قضا لازم کلور دیجك مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ایکی امام کندی مدعاسنی اثبات وآخری الزام لازم کلوب شمس الائمه
برشاکردنی خوارزمه کوندروب وار بقالی دن سوآل الزامی ایله سوآل ایلمه دیرسنی
شول کیمسه حقنده که صلوة خمسه نك برینی اسقاط ایده کافر اولمیه کورنه جواب ویرد
مزبور دخی کلوب جامع خوارزمده بقالی درسن دیرکن سوآل ایدیجك امام بقالی انتقال
ایدوب ایتدی یاسننه دیرسن شول کیمسه حقنده که ایکی ایاغی طیوقندن کسلمش
اوله لك ایدستنده قاچ فرض وار درسائل ایتدی اوچ فرض واردر زیرا ابعك محلی یوقدر
بقالی دیدی صلوة خمسه فرضی دخی بونك کبی درحریف ملزم اولوب اهل مجلس
تحسین ایلدیلر جواب مذکور شمس الائمه یه واصل اولدقده تسلیم ایدوب قایل اولدی
سوآل مذکورك باقی اجابتی بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطوردر روض المعطار صاحبی
ایدر بونلرك منازلی نهراتل کنارنده در بشیوز قدر خانه اولور مسجدلری واردر کیرولورنسو
ایدر بولغار قومندن شماله سیبیر یا اولکه سی دوشرا کثری اورمانلقدر نوغای تاتارلرینك
بعضی انده ساکن اولورلر وهم خانام برشهرلری وارغایت معمور وتجارتله مشهوردر انده
بعض جواهر بیع اولنور وبرجنس میوه که حیات میوه سی دیرلر قلبی تقویت ایدر اکثر
انی طعاملرینه قورلر ختای تاتارلری ومسقوانده جمع اولوب تجارت ایدرلر قانبالو یعنی
خان بالقدن نیجه متــــاع کتورورلر مابینی دورتیوز التمش فرسخدر وکسل ارماغی کنارنده
چیانلو وکسللو تاتاری اولورمربع سکه ایدرلر مقدما یاماوس اردنده اولانلر کبی التون
وکمشی وزن ایله خرجنورلردی فقیر ایدر بونلر شبان بن جوجی وکشیلوخان اتباعی اولمق
کرکدر کیرولورنسو ایدر دخی شمالده قاسپیوم دکزندن چوق بعید دکل بر ده صحرالرده
قزاق تاتارلری اولوربلاد شمالیه ده اولان طوایفك بهادری دربونلر سمره وخرسزلغه
غایت مایللر درختایه واران کلن مسقوو تاتار بازرکانلرینی صویارلر فقیر ایدر بوقازاق تتی
قازاغی واوزی قازاغی دکلدر انلر قریم قصلنده یازیلور کیرو لور نسودیمشدر بونلرك شمالنده
قتای کولی واقع اولمشدر غایت بیوك کولدر بردریایه بکزر انده بعض کوچك اطه‌لر

واردركه تاتارلر ساكن اولوب مسقو ايله معامله ايدرلر اسلهتن ديمكله معروف برجنس
صرله لرى واردركه مونس كيكلر قوشوب بوزاوزرنده عظيم سرعتله چكدررلر وبوكولده وافر
بالق صيد ايدرلر وقوشلرى وافردر وبوكولك اورته سى آلتمش بش درجه عرضده اولوب
اوبى ارماغى اندن چقار وبوارماغك مسافه سى سكسن ميلدن زياده وواسع اولمغله بعضلر
ظن ايدرلركه قاسپيوم دكزى برآلتندن برمنفذ له اكا متصل اوله ياخود اوقيانوس شمالى يه
واصل اوله نتكه سليمان پيغمبر عليه السلام جمله انهار حقنده بويله ديمشدر يعنى تحت الارض
برى برينه متصل اوله فقير ايدر مزبور كول غدير خوارزم نامى ايله كتب اسلاميه ده
مسطوردر تقويم البلدانده بحيرهٔ خوارزم وسطى طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ايدر نهر جيحون بونك شرق طرفندن كلوب جنوبنده
دوكلور دورى آلتيوز ميل قدر ياخود يوز فرسخدر نهر شاش دخى بوكا دوكلور خوارزم بوندن
التى مرحله وبحر خزر يكرمى مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودى دخى بومعنايى تحرير
ايلمشدر بونك كنارنده جعا غر نام برطاغ واردركه زمستانده عظيم بوزلر طوكار ذكر اولنان
انهار خصوصا نهر جيحون مصبنده اولان اختلافى بز سابقا وماوراء نهر فصلنده ذكر
ايلدك لورنسو نهر اوبى ديديكى اول نهردر وبالجمله بو بحيره قدما آثارنده مسطور ومتأخرين
كتابلرنده خصوصا اطلسده غير مذكوردر كيرولو رنسو ايدر مزبور كولك كنارنده
قوسيتينا ديرلر برشهر واردر تاتار وروس بازركانلرى انده جمع اولورلر بيوك بندردر بعده
باشغرد تاتارلرى وتومن تاتارلرى مسكنى واردركه انلرك اوردوسى ختاى خانه تابعدر ايما اوس
طاغنك اوته سنده اولان سائر تاتارلر جمله اكا تابع اولدوغى كبى وبونلرك مسلى تاتار
كفارى ايله جنك ونزاع خصوصنده جمله اولخانه مراجعت ايدرلر اما نهر اتل كه فتح همزه وتا ايله
يازيلور ادل وهد يل دخى ديرلر قدماء يونان ولاتن كتابلرنده راه اسميله مسطوردر لورنسو
تحريرى اوزره مسقو حدودنده قرنبو كولندن وبعضلر قولنجه وولغو كولندن چقوب
شرق وجنوبه آقار ومنبعى تقريبا آلتمش دورت درجه عرضده وتمش درجه طولده اولمق
اوزره در روس وبلغار طاغلرندن آلتمش قدر نهر بوكا آقوب نهر عظيم اولور واول نهرلرك برندن
آسانلغله كچلمز ديرلركه وجه عرضده نيلدن صكره بو ارماق اعظم انهاردر آلتيوز قدر فرسخ
مسافه سير ايدوب اتل وقازان وغيرى شهرلرى كچوب آژدرهان ديدكلرى استرا قان
قربنده بر قاچ بيوك اغزدن بحر خزر وبحر شروان ديدكلرى هير قانوم دكزينه دوكلور
اون فرسخ قدر دريايه كيروب آقار كوزينور لونى وطعمى متغير اولماز وبيوك كميلرى كوتورر
لكن بونهر قليل النفعتدر بربرى سقى ايلمز ايام شتاده منجمد اولوب اوزرندن چرلر بلغار وكيماك
طوايفى بونك كنارنده در بحره قريب يرده تن صوينه يقين كلوب كيرو دونوب شرقه كيدر
ونهر تن ازاق دكزينه كلوب دوكلدوكى يردن آژدرهان اراسى خيلى مسافه اولور قصهٔ
وصل نهرين سابقا سلطان سليم خان ثانى زمانده قازان تاتارى در دولتنه مكتوب
كوندروب

252

کوندروب مسقودن شکایت وایکی نهرك اراسنی حفر ویری برینه اولاشدرمغله اول دیارلری
تسخیر تدبیرنی سوق اتدیلر قوجه محمد پاشا دخی دمرقپو وشروانده اولان عسکره کمیلر
ایله ذخیره وعسکر امدادی بو طریقله آسان اولور وکیلان وطبرستان سواحلنه
سفاین یولی بولوردی دیو بعض اهل وقوف ایله مشورتدن صکره بشق ثانی دفترداری
چرکس قاسم بکك اول سمتده وقوفی اولمغله کفه ایالتنی ویروب کوندردی مزبور دخی معتمد
آدملر ارسال ایدوب محل مزبوری مساحه اتدردی مابین نهرین التی میل بولنمغله
دردولته عرض ایلدی وزیر اعظم دخی صرف مقدور ایدوب قازمه کورك وسائر مهمات
جنك ایله طقوز یوز یتمش التی سنه سنده قپودان موذن زاده علی پاشایی کوندروب
مکمل دونما کمیلری ایله ازاغه اندن قایقلر ایله محل مزبوره واروب قره دن تاتار خان دخی
کلوب حفره مباشرت اتدیلر اوچ ای قدر زمانده ثلثی قدر انجق کسیلوب ناکاه عسکر
ایچنده بو مملکت قیشی زیاده اولور دیو برکفت وکو ظهور ایدوب قحط دخی بووهمه امداد
ایتمکله قازمه وکورك وسائر آوانی دوکوب کلدیلر کتدیلر بعضلر تاتار خانك بو یولی
اچلدیغی مرضیسی دکل ایدی عسکری تخویف سوزلری اندن ظهور اتدی دیرلر هرنه
ایسه بیهوده کلو املك هبا اولدی زیرا مباشرلر بونك کبی کار عظیمه سرکارده کل ایدی هر ایشلك
اری کرکدر بو مقوله آثاره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن کله بیلور
نهر سقریه حفری دخی بونك کبی اولدوغی محلنده کلجکدر اما قسم ثانی که ایماوس
طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحریری اوزره انلر مغول تاتارلری اولوب
آسیانك اکثرینه یایلدیلر نتکه ذکر اولندی ویتلر تاتارك اصلیدرکه تاتار نام ارماقدن
اسم اخذ اتدیلر وموغال دیمکله معروف یرکه شمالده بروجانغی ایدی انده ساکن ایدیلر
اندن صحراده یایلدیلر وسنور داشلری ایله جنکلر ایدوب کاه غالب وکاه مغلوب اولدیلر
ارالرندن جنکیز ظهور ایدوب تاتارلرك صنمی توقای ایله نم تحقق علاقم واردر دیه تاتاری
الدایوب کندویه تابع قلدی وسنور داشلرینه غالب اولوب تدریجله اکثر آسیایی تخریب
اتدی واتباعی فرقه فرقه اولوب جنکیزدن صکره شوکتلری کندی انلردن بیتورسی
تاتارلرکه البانیا طاغلرنده تمکن وتنصر اتدیلر مسقو منهنده اولدیلر وایماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اکثری بت پرست ربانق احوالی ارختای فصلنده ذکر اولنمشدر ذکر اخلاق
واوصاف تاتار بو قوم بنی نوع انسان میانده پولاد نهادلر وآب وباد کبی طبیعتلری حرکته
معتادلر من قوت ودیوزادلر اتلری نه قوت استرنه زاد بستان تخییر کاه ده نهال
تیمارلرینه یتوررسه اتی بیوریابانده ییل کبی یللر نه کندولر یورولور نه اتلری درلربندکلری
آتده نعل حاجت نه میخ یدکلری اتده نه قزان کرك نه سیخ دریاده سباحت ایدرلرنه کمیسی
ارارلرنه کمی صحرالره سیاحت ایدرلرنه چول کتورلرنه آتیمی کندولر کوهسارکیرودارك
قوردلری اماقیون درسی کیرلر قورد وقوشك طیور وحوشك بریسن آیرمزلر اولوسن

دری سن برلرینیان اهرامان کبی بنیه‌لرینك دور زماندن دردی یوق دهان صدف کبی ردیشی دوکلمش ورك خزان کبی بربوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری دوکلمز کرورد هورله چرخ کردون کبی بالری بوکلمز یوز باشنده شمشیر کبی یالك یوزلولر باشلری تمش پیکان تیر کبی تیر کوزلولر ریش نه پیرامن چاه زنخ سینره کجابر دهد از روی بخ ذرکبی کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قلی یوك آلنلری کوهسار صلابتده یالم قیا باشلری صحرای مهابتده یوجه اویك تتر بوکلامك موید ی اترکوا الترك ماترکوکم حدیثی در یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد ایلمك لوزمسو ایدر بونلر اکثر اسمر اللون حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقویامر جمتسز ووحشی طائفه در لسانلری تورك دلنه بکزر آیینلری دخی انلره قریبدر جمله دورنلری ایله جنکه کیدرلر وغایت تیراندازاولورلر آت او زرنده اوق آتوب نشان اوررلر یوك ارمقلری آتله کچرلر کرچه بو آتلر اسلو بسزدر لکن چوق طیانور وسریع الحرکه در بتون کون بتوب صحرایه صلارلر یازقیش بولد قلری اوت ایله کچنورلر دوه‌یی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه‌لری کوچك وسیاه برغریب شکلدر بو یاردوه‌لرینه بکزمز و تاتارلرا کثرله وسقو وچرکس اولکه‌لرینی غارت ایدوب کاه برای مصالحت صلح او زره اولورلر طکوزدن غیری حیواناتی ولرقسراق سودی ایچرلر ویلتراقان دیرلر جنس لنیذ کوك صوینی جقاروب اتمکله قارشدررلر ومدونه شرتی اچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرینی اچوب قانی صوررلر لباسلری کچه درقیشن بعض پوست قابلولر سیاستلری ترك طرزی اوزره دزانیلری قتل ایدرلر وقاتلری اورده دن نفی ایدرلر سارق اکثر اشد عذابله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم کچنورلر لکن خفیة بت پرستا رالرنده اکسك دکلدر باقی احوال قریم دیارنده ذکر اولنور اما یأجوج ومأجوج وسد ذو القرنین قرآن عظیم الشـانده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف قوم ترکدن اقصای معموره‌ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان مشکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اول اطرافه یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده یولنان ملوك حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذوالقرنین حمیریکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده مذکور وکتب معتبرهٔ تواریخده مسطوردر اول سمتلره وارد قده اهالیسی اظهار تظلم ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی برکدکدن کچوب کلورلردی ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوج آکا منحصر ایدی بر سد سدید بناسیله اول کدوکی قیاپوب دست تسلط واستیلاسنی دفع ذوالقرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه موقوف اولمغله جمیعا رجا وتمنا ایلدیلرکه بو بنا ایله اول قومك یولنی کسوب بودکلو ممالك خلقنی انلر شرندن تخلیص ایله احیا وصحیفهٔ روزکارده ذکر جمیل ابقا ایلیه ذوالقرنین دخی اسبابنه

موفق

موافق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدیغی اوزره بنا اولنوب یأجوج
ومأجوج سد اردنده قالدی الی ماشاءالله طوروب آخر زمانده سدی یقوب چقاجقلرینه
دلیل واردر علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادلهنك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی بیچه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذوالقرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی اثر متعدده اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذوالقرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکه مکرمهده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویهده مذکور و صحیحینده مسطوردر اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانینك دارایه غلبهسی که مبداء تاریخ اسکندریدر
ارادهه زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها المنکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان فحواسنجه حمله قرینه بولنماز وذوالقرنین ملوك یمن القابندن
اولوب اسکندر که لفظ یونانیده ایوآدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی وحمیری ایله اسم یونانینك مناسبتی نهدر مع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
نظم کریمده ذکر اولنان ذوالقرنیندر تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینهسیله اول اولمق کرکدیو ظن
ووهمله حمل ایلدیلر اصلی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زمانندهکی ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایدهلر مرور دهور ایله
مأخذ قالمیوق آکا اینانشدیلر لکن عند التحقیق ذوالقرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسنك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزءده اول کلن
حصین ذوالقرنیندر که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبورك شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسدك شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزءده واقع اولمشدر سد باشندن اولان طاغدن چقوب بحر محیطه آقار اوزرنده
اول طایفهنك ممالکی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول وقرق اوچ بوچق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیاسنده مسطوردر دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولوب شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضدهدر شهر وبو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبورك ذکر اتدیکی طول وعرض چین وختا دیارلریدر سد یأجوج اول شهرلرده
اولمق صحیح اولماز بر قاچ وجهله زیرا که قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا اوجه ارضده عرض زیاده اولدقجه اعتداله ضعف کلوب کندکجه بالکلیه
اعتدالدن چقسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

يرلرك سكانى شكل انساننده وحوش كبيدر يأجوج ومأجوج وصفى انلره صادق اولور امدى محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعينه قريب يرده اولدوغى ظن اولنور لكن ابن سعيد مغربى دن غيرى جغرافيا اربابى تعيين محل ايتمديلر بطلميوس جغرافياده تعيين اتمدى ديديكى مسلم دكلدر اصل يونانى جغرافياده اول مقوله نسنه يوقدر مكر بغداده ترجمه ايدنلر قاتمش اوله ولاتن ويونان دلنجه جغرافيا يازانلرك موضعنى تعيين تكلفنده اولمازلر اول سمتلر انلرك كشف ايدوب يازدوغى يرلردن دكلدر شرق وشمال طرفى هنوز مجهول الحال اولوب اطلسده يازلدوغى اوزره فيمابعد اول طرفدن شرقه كچمك اميدى باقيدر امدى اول مجهول يرده اولمق لازمدر مورخلرك يازدوغى قصه دخى برخبر واهى ايسه ده بومدعايى تأييد ايدر قصه بودر كه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ايدى سلام ترجماندن روايت ايدركه واثق بالله روءياده سدى كوروب خبرنى تحقيق ايچون منجميندن محمد بن موسى الخوارزمى يى ملك خزر طرخانه كوندردى ملك ارمينيه اسحق بن اسرائيل تفليسدن صاحب سريره كوندروب اول دخى ملك لانه اول دخى طرخانه اولاشدردى اندن اوته يكرمى التى كون كيدوب بر ارض منتنه يه واردى اون كون دخى كيدوب خرابه شهرلره اوغرادى كه قوم يأجوج انلرى خراب اتمشيدى يكرمى يدى كون دخى اول خرابه شهرلر ايچنده كيدوب سد بنا اولنان جبله واردى وقربنده بر شهره اوغرايوب اول شهرلرى وسدى كوردوكى اوزره نقل وروايت ايلدى ديو مزبور سلام اسنادى ايله يازارلر اول واديلك عرضى يوز اللى ذراع اوله دكرمى كربيج ارالرى نحاس طولش اللى ذراع مرتفع بر قپو شكلنده يابله بو قپونك عضاده سنى وكليدنى كورمش اوله واوزرى يوز ذراع ديوار بنا اولنمش اوله دخى بوكا بكزر نيچه واهى سوزلر ايله مناشيه لندرمشلر دروغوچى تقديرنده اندلسده اولمق زعمى فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشمالده درقاضى بيضاوى تفسيرده سدينى جبلا ارمينيه وآذربيجان ايله تفسير ايلديكى روايته مبنى نقلدر وقوعى لازم دكلدر واول طاغلرك يأجوج ومأجوج طاغلرينه اتصالنى ادعا ايله روايتى توجيه ممكندر فصل ٣٨ در اقليم آذربيجان فتح الف مقصوره وسكون ذال معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ايله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال ويا ايله ضبط اتديلر لفظ مزبور آذربايكان معربى در صاحب تقويم ايدر بو بر مشهور اقليمدركه فن اربابى انى وارمينيه واران مملكتنى اوچ اقليم ايكن برى برينه تداخل جهتندن بر يرده ذكر ايلديلر لكن زماننا سمت شماله بحر قوم ساحلنده اولان بلادى ضم ايدرزديو توسيع دائره ايلدى وتفصيله عدم وقوفدن اعتذار ايله بو ممتلرى دخى اجمال اوزره كچدى اما فقير بو فصلده يالكز آذربيجانى يازوب او براقليملرى دخى برر فصلده ايراد ايلدم حدود آذربيجان غربنده ارمينيه وديار بكر جنوبنده عراق عجم وشهرزور شرقنده بلاد ديلم وطبرستان ومازندران شمالنده شروان وبحر خرزدر اقسام حمد الله نزهه ده بو اقليمى

اون

اون تومنه تقسیم و بعض بلاده تعمیم ایدوب یکرمی یدی پاره شهری واردر اکثرینك هواسی
سردده مائل وکمی معتدلدر اطرافی عراقه وموغان وکرجستان وارمن وکوردستانه پیوسته
اولور طولی ماکودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضی ماجرواندن کوه سیبانه
وارنجه اللی بش فرسخدر دار ملکی سلفده مراغه ایدی حالا تبریزدر دیدی تبریز لبابله کسر
تایله مضبوطدر عامه توریز دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
وصحرای مدینة الفضالك نهایتنده سهند نام طاغك ذیل غربیسنه قریب دوزیرده عدن
آسا باغچه لر ایچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب دیدکلری آب لطیف یانندن کچر حمد الله ایدر
بو شهری هرون رشید منکوحه سی زبیده یوز یتمش بشده معمور قلمشیدی ایکیوز قرق
دورت سالنده زلزله دن خراب اولوب عباسیلردن متوکل خلیفه انی کیرو تجدید
ایدرمشیدی دورت یوز اوتوز دورت صفرینك اون دوردنجی کونی بر عظیم زلزله دن
بالکلیه خراب اولدی قاضی رکن الدین خویی مجمع ارباب الممالك نام کتابنده یازر که اول زمان
ابو طاهر شیرازی دیمکله معروف منجم انده ایدی حکم ایلدی که اول کیجه شهر زلزله دن
خراب اوله حکامه بو رسوزی ایله خلق شهردن صحرایه چقاردیلر حکمی راست کلوب
اول کیجه شهر کلیتله خراب اولدی ایچنده بولنان قرق بیك قدر کمسنه زیر خاکده
قالدیلر خلیفه جانبندن حاکم شهر اولان امیر روادی دورتیوز اوتوز بشده منجم مذکور
اختیاریله طالع برج عقرب ایکن بناسنه مباشرت ایلدی ومنجم مذکور دیدی که من بعد
تبریز زلزله دن خراب اولمز نهایت سیلدن خوف واردر حمد الله ایدر فی الحقیقه اوچیوز
ییلدن متجاوزدر مزبورك حکمی راست کلدی کرچه نیچه زلزله لر اولدی اما شهری خراب
ایلدی وصکره زیر زمینده قنوات وکاریزلر یاپلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور کلدی سلفده باروی تبریز التی بیك قولاج اولوب اون قپوسی وار ایدی عهد
مغولده چونکه بو شهر دار ملك اولدی خلق طشره سنده اولر یاپوب شهری بیوتدیلر هر
دروازه خارجی بر شهر کبی اولوب غازان خان اول صکره یاپلن خانه لر خارجندن بر بارو چکوب
ایچری الدی تمام مرتبه بنالر و باغلر ومحلات ولیان کوه وسنجان اول بارو ایچنده
قالدی و بو بارونك دوری یکرمی بش بیك قولاج ایدی التی یردن قپو قومش ایدی اوجان
وشروان وسردرود وشام وسراو ودوبر وشهرك غرب جانبنده بارودن طشره شام نام
موضعده غازان خان بر کوچك شهر و ایچنده کندویه مدفن اولمغه بر عالی عمارت یاپدیکه
انك مثلی تمام ایران زمیننده یوغیدی شهرك شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان کوه نام موضعده داخل باروی غازانی ده بر کوچك شهر یاپوب نامنی رشیدی قودی
انده عالی عمارتلر بنا اتمشیدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدی اول بنالری ازروب
نیچه ابنیهٔ عظیمه احداث اتدی و وزیر خواجه تاج الدین علیشاه دخی طشره ده شهرك
غرب وجنوب طرفنده نیار میان محله سنده بر عظیم جامع بنا اتدیکه صحنی ایکیوز اللی ذراع

ایدی وایوان کسریدن بیوك بر صفه سی وار ایدی حمد الله نزهه ده وجه مشروح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر اتدی اما حالا بو ذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکمز اوزره وصفی بودرکه اول بارولر یقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر عظیم بنالر
خراب اولوب اثری قالمشدر بر عالی طاق کمر یکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنك
ایوانیدر وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافهٔ بعیده دن
کورنور جانب شرقی جبل مزبور وجانب غرب وجنوب وشمالی بر صحرای مدید الفضادر که
تبریز کولنه منتهی اولور وصولری اول سمته آقار بر مکلف ومنقش خانه لری وباغ جنان
کبی صفا بخش باغچه لری طرف طرف کلزارلر وقواقلر کوشه کوشه اقارصولر ونشیمنلو
یعیدر بو باغچه لرك کثرتی ووسعتی بر مرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
عشرینی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی و باغلرینك اوزومی
ایسه چکردکسز تر ولطیف بر مرتبه وفرت اوزره درکه عسکرك حیواناتی بیله بیوب نقصان
بقیه اولمادی حمد الله تقریری اوزره غوطهٔ تبریز ناسخ نسخهٔ سغد سمرقند وغوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان وماسنار ودهماند دیملسه سزادر وبو شهر
مشهورك مکلف کارکیر بنالو دکاکینی و واسع سوقی و زستانی وابنیهٔ سامیه دن عالی
بنالو جامعلری وکاشی ایله منقش منارلری وخانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بوتمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده متین ومکلف بنادر صفهٔ محراب کارنده
طولی وعرضی بر قاچ ذراع بکپاره بلغمی وخام کان نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
بحر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعده انك مثلی کورلمشدر و بو جامعك جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات واسواق اول میدانك جنوبنده وشرقنده واقع اولمشدر
ومیدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردر که شاه طهماسب بنا ایلمکله عسکر
بر بر تخریب ایلمشلر وسلطان حسن جامعنك قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن تازیلن
اسماء چهار یاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی به کلف ومزین داخل وخارجی کاشی منارسی کاشی قبلو بر قبه
وبر منارلو سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر و زنلرینك مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر وشهرك خانه لری اکثر متفرق وطپراق بنادر حمد الله
تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه و صحراده یکرمی دورت پاره بیوك قریه لر واردر که هر بری
بر قصبه یه بکزر انلرك دوردی شهرك غرب طرفنده در واول طرف کول کاریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وار نجه عرضی بش فرسخ بر وادیده اولوب اکثر تبریزك

غلات

255

غلات وحبوباتی اندن کلور میوه دارو محصولدار یردر اوتوزیان قریه یی مشتمل
اولور اکثری قصبه کبیدر شبستر ودامغان وکوزه کنان وصوفیان کبی برناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده برفرسخ شماله در شهردن دورت فرسخ یره دوشر ایوغله سی اولور
بوناحیه قرق یان قریه یی مشتملدر اندن غیری میرود وبدوستـــان ناحیه لری شمال
طرفنده دربوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن وتمغای شهر ایله یوزاون
بش تومن اولوردیمشدر امین احمد هفت اقلیمده ایدر اکثر میوه تبریز خوب ولطیف اولور
خصوصا سیب وامرود وزرد الو واوزم که هرنقدر وصف اولنسه کنجـــایشی واردر
وآب مهران رود که کوه سهنددن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزك باغ وباغچه لرینه
اقوب کفایت ایتمز وخلق اکثر سفید چهره وخوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کاروکسبدن خالی دکللردر وجلا دللری دخی روایت اولنور نهایت اکثری بی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان وتبریزی پوست آن اکبد وستی نیابی صادق یا تبریزی یا که تبریزی خوست تبریزیلردن
بری جوابنده بورباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چوجنت است قومش ز صفا چون آینه اند
پاك از زنك جفـــا کفتی که بدوستی نه صادق باشند از آیینه جز عکس نکر دد پیدا
روض اولمطار صاحبی ایدر بودیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابوطاهر
سلفی انلر حقنده دیمشدر ع دیار آذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الاوقد جد فی الطب بو شهره
فضلا وکباردن نیجه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکدادکه
حضرت مولانانك مرشدی ایدی خوبده مدفوندر بونلرك شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی در دیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت اتدی وقرق بشده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدیوز یکرمی ده وفات اتدی
بری سید قاسم انوار در صفی الدین اردبیلی خلفاسندن اولوب سیراب تبریزده تمکن
اتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدر الدین موسی دن دخی اخذ طریقت اتمشیدی سکزیوز
اوتوزیدی ده خرجرد جامده وفات اتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعر وانشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر وقطب الدین عتیقی واوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
ومهر مشتری صـــاحبی مولانا محمد عصار وفضل وکمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح ادبدر ودستور سعید خواجه رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب
میرعلی که خط تعلیقده استاددر ومولانا میرك وکمال الدین چلبی بلك که میرزاجان

شاكردى دروم متقدميندن امين الدين محمد بن مظفر كه التيوز يكرمى برده وفات ايتمشدر وادباندن شارح ديوان متنبى ابوذكريا يحيى بن على كه خطيب تبريزى ديمكله مشهوردر بشيوز ايكيده وفات ايلدى بوجمله تبريز شهرينه منسوبلردر اوجان تبريزدن سكز فرسخ برده سكسن بربوچق طول اوتوزيدى بوچق عرضده برقصبه درسوق واقار صولرى واردر حمدالله ايدر دفاتر قديمه ده ناحيه مهرانرود توابعندن يازلديغى برنده دكلدر سلفده طاش وكرج ايله ياپلمش باروسى غازان خان بنا ايتدردى بيك قولاج دورى وار ايدى بونك هواسى سرددر وصويى كوه سهنددن كلور ميوه و پنبه اولماز حاصلى غله وبقولدر خلقى مسلم ونصرانى حقوق ديوانيه سى اون بيك دينار در غازان خان بونك محصولنى كندى تربه سنه وقف ايلمشيدى اردبيل فتح همزه ايله سكسن طقوز درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده كوه سيلان شرقيسنده كيخسرو كيانى بناسى هواسى سرد صويى مزبور طاغدن كلور صاف ولطيف وهاضم اولمغله خلقى اكولردر واكثرى شيخ صفى الدين مريدلريدر و يوز پاره قريه بو شهره تابعدر كيخسرو زماننده كوه سيلان ديه سنده برقلعه سى وار ايدى حالا خرابه در اردبيلك حقوق ديوانيه سى التمش بيك دينار ايدى ابو حامد اندلسى ايدر اردبيلده برسياه طاش كوردم پولاد صداسى كبى صدا ويرر صغر بوركى شكلنده مصيقل وايكى بطماندن زياده چكر قجان اردبيلده يغمور ياغمسه اول بحرى عربه اوستنه قويوب شهره كتورورلر فى الحال يغمور ياغار وطشره چقمينجه ساكن اولماز و بو شهرك سائرلردن قارسى زياده چوقدر اول اجلدن آوجى كدبلرى بيع ايدرلر هفت اقليمده ايدر بو شهرك اسواقى نظيف وحماملرى لطيف اشجارى وانهارى وافردر نهايت ميوه سى از اولور الا امرودن غيرى نسنه اولماز نهايت تبريز وطاش قريب اولمغله اندن كلور خاندان صفويه اردبيل شيخ صفى الدين اسحق بن جبريل بن صالح بن قطب الدين مرقدى اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صكره اعتبارى ارتمشدر بر مرتبه كه مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظيم صاحبى اولوب اول كورخانه يه التجا ايلسه دست سخط شاهى دن خلاص مقرردر شيخ صفى نك سلسلهٔ نسبى يكرمى برنجى درجه ده امام موسى كاظمه منتهى اولوب كابرا عن كابر سلسله سى صوفيون اكابرى دركندى شيرازده شيخ ابو عبدالله خفيف وشيخ سعدى ايله صحبت ايدوب صكره زاهد كيلانى دن تكميل طريقت ايله اردبيلده سجادهٔ خلافته چقوب اشتهار بولدى يدى يوز اوتوز بشده وفات ايدوب زاويه سنده دفن اولندى صكره اولادندن ظهور ايدن شاهلر دخى يانمه دفن اولنوب زاويه يى ومرقدى سيم قپولر والتون قناديل ايله تزيين ايتديلر بر عظيم آستانه اولدى لكن اولادى كندى مسلكنى قويوب رفض والحاد مسلكنه كتديلر دولت دنيا ايچون طريقت ومشيخت وسنتى قودبلر بدعت اختيار ايتديلر حالا اقليم انلر النده دروم مشايخندن شيخ ابو ذرعه وفضلادن مولانا حسين كه جلال دوانى شاكردى

اولوب

اولوب طقوز یوز اللی بشده وفات اتمشدر شرح جدیده حاشیه سی واردر اردبیل شهرینه
نسبتله مشهورلردر خلخال اردبیل قربنده ایکی مرحله یرده کیلان سمتنده سابقا
برشهر وسط ایدی صکره برقریه قالدی بیوك طاغلر ایچنده دورت ناحیه سی واردر اسد و
خانده میل وسنجروز نجلاباد بونلرك حکامی سلفده فیروزآبادده اوتوررردی اول خراب
اولدقدن صکره خلخال تخت اولدی اول نواحی ده یردن ایچنده برچشمه واردرکه تابستانده
صویی بوزطوکر و برطرفنده برچشمه دخی واردرکه صوینده یمرطه پشر وخلخاله برفرسخ
قریب یرده برطاغ واردرکه دیوارپکرریوقاریسی تقریبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ایکی دکرمن یوریدر صواقوب خلخاله کلور اکنلرینی و باغچه سنی
صووارر واول سمتلر لطیف علفزار در شکاری وافر وسمز اولور خلخالك حقوق دیوانیه سی
اوتوز بیك دینار در مولانا حسین خلخالی که اثبات واجب و تهذیب حاشیه لرینی یازمشدر
وتلخیص مفتاح شارحی بوقریه یه نسبت اولنور دارمرز یوزیان قریه یی مشتمل برناحیه در
حقوق دیوانیه سی یکرمی طقوز بیك دینار درشاهرود آکا متصل برناحیه دراوتوز یان قریه یی
مشتمل اولور هواسی کرمه مائل ومعتدلدر غله سی ایو اولور اما میوه سی آز ومحصولی
اون بیك دینار در مشکین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده
برتومان ایدی ناحیه وقصبه بوکا تابع یازیلور کوه سیلانك جنوب طرفنه دوشمکله
هواسی عفونته مائلدر صولری اول طاغدن کلور غله ومیوه سی چوق اولور حقوق
دیوانیه سی بش بیك ایکیوز دینار در بوکا اول دراوی دیرلردی مشکین کروجی اوراده
حاکم اولیجق انکله معروف ومشهور اولدی اناد وارجاق کوه سیلانك قبله جانبنده ایکی
قصبه در انادی فیروز ساسانی بنا ایلدی ارجاق ایسه اوغلی قباد بناسیدر هواسی سرد
ومعتدل اولوب صویی کوه مزیوردن آقار باغلری وافر اوزومی وجوزی متکاثر اولور
امر اول حوالی ده برکوچك قصبه در هواسی سرد وصویی اشکنبر طاغندن وعیوندن
وقنواتدن حاصل غله وبرزمیوه در یکرمی یان قریه بوکا تابع اولوب جمله محصولی اون بش
بیك دیناره مقطوعدر خیار کوه سیلان قبله سنده برقصبه در هواسی کرمه مائل وصویی
اول طاغدن آقار غله سی وافر و باغلری نادر اولوب خلقی اکثر موزه کردر حقوق دیوانیه سی
اون بیك دینار در آورد زمان سابقده قصبه ایدی حالا برولایت وقشلادر غله سی
وپنبه سی وچلتوکی اولور کایر کوهستانده اورملاق ایچنده برقصبه در محکم قلعه سی واردر
یانندن برنهر آقار هواسی معتدل غله ومیوه ایله محصولدار کیلان فصلون اللی یان طالش
قریه لرینی مشتمل برناحیه در خلقی انسانیتدن بی بهره حاصلی غله وپنبه وچلتوکدر
مرادنعیم اوتوز یان قریه یی مشتمل ناحیه در غله وانکور وسائر میوه ایله محصولداردر
بعض مواضعی ارس کارنه دوشر حقوق دیوانیه سی سکز بیك یدی یوز دینار در نودز
طاغ باشنده برخرابه قلعه در آقار صویی و برقاج یان قریه توابعی واردر حاکمی هول نام

قریه ده اوتورر هواسی کرمه مایلدر باغلری چوق غله وپنبه وپرنجی وافر اولور محصولی
اون بش بیك دینار در بافت میان میشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصل غله
وبر زمیوه وهواسی کرمدر بوندن دورت بیك دینار محصول النور خوی . تمش طقوز
بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوزیرده هواسی کرمه مائل .
وصوبی سلماس طاغلرندن کلور ارس اوزرنده وافر باغلری واردر باغچه لرنده غایت لطیفه
امرودی اولورکه غیری یرده اولماز خلقی سفید چهره وخوب صورت وختایی نژاددر
اول اجلدن خویه ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی وطپراقدن پالنقه سی واردر
حقوق دیوانیه سی اللی اوج بیك دینار یازیلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غرب
وجنوبه در حمد الله ایدر تومان خوی دورت شهر در نفس خوی وسلماس وارمینه
واشنوبه سلماس . تمش طقوز درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده تبریزدن غربه
آخر حد اذربیجان بر شهر در خواجه علیشاه تبریزی باروسنی یاپمش ایدی کیرو خراب
اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان طاغلرندن کلور وتبریز کولنه دوکلور وافر
باغلری واردر ایو اوزومی اولور غله سی وحبوباتی دخی وافردر حقوق دیوانیه سی اوتوز
طقوز بیك دینار یازیلور بو قصبه نك شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون
قران دیدکلری یوقشلر ووان وکردستان طاغلریدر اول طاغلر سنوردر ارمیه ضم همزه
وفتح یاء مخففه ایله . تمش طقوز بوچق درجه طول اوتوز ایکی بوچق عرضده تبریز کولی
کنارنده سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسی کرم و متعفن صولری طاغلردن
کلور باغلری وافر اوزومی وامرودی وزردالوسی غایت لطیف اولور یوز یکرمی پاره قریه
بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه سی . تمش دورت بیك التون یازیلور فاضل محقق قاضی
سراج الدین ارموی بو شهره منسوبدر سلطان مراد خان دیار بکرده قتل ایتدیکی رومیه
شیخی محمود افندی بو شهره نسبتا ولنمغله رومیه شیخی دیرلردی والدی واجدادی قصبه
مزبورده مشایخ نقشبندیه دن ایدی اشنویه میان کوهستانده ارمیه دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر بر قصبه در هواسی ارمیه دن ایو وصویی لطیفدر غله وحبوبات واوزومی
وافر اولور التمش پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیك دینار محصول میری ویررلر
سراه سراو دخی دیرلر تبریز ایله اردبیل میاننده بر واسع صحراده کوه سیلانك شرق وجنوب
طرفنده بر قصبه در حمد الله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی سرد و حاصلی
حبوباتدر اوزوم ومیوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن کلوب قصبه یه
مرور ایدر وتبریز کولنه اقار بو محلك خلقی سفید چهره واکول اولورلر دورت ناحیه
ویوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسن بر بیك دینار محصول ویرر اردبیل سفرنده
تاتار خان بونك صحراسنده دوکشوب سرخ سره مغلوب اولمشیدی اول دورت ناحیه نك
بری ورزنددر بر زند دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج

معرب

معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلفده بر بلده ایدی حالا بر قریه قدر در هواسی
کرم صولی و سنکی وافر در کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولایتدر غله وانکور ومیوه و پرنج و پنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفیدروده اولاشر حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول او توز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بو شهر در سلفده بر قریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله وارد قده اوتلاغنه دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ ایدیجك یعنی حیوانات
یایلوب چایر چمن یوارلندقلری اول یری بکنوب یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارینی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو اقارصولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده بر دپه وار در علامهٔ نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصد کاه
بنا اتمشیدی زیج ایلخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمد الله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار و تبریز
کولنه کیدر حاصل غله و پنبه ومیوه در اکثر اوقاتده انکور انده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره و ترك وش در ذکر رصد نصیر صفدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدر که
خواجه نصیر بو قصبه که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض ایدیجك استکثار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندر که بو قدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایندی سزه بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی براقسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غافل عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن بر ولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر ایندی اشته علم نجومك فائده سی بویله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره تدبیر ایدر
هلاکو قابل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده بر کوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه اقار حاصلی
غله و برز میوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویرر دسخواقان هواسی معتدل
بر کوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری وار در اوزومی بی قیاس اولور
غله و پنبه ومیوه ایله محصولدار در یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوچ بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان بر کوچك قصبه در چوق باغلری و وافر غله و پنبه سی
اولور صویی رود جغتودن ویکاردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند

سكسن التى بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوى ايله تبريز اراسنده بر بلده در
تبريزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسى معتدل صويى غرب طرفنده
طاغدن كلور لطيف نهردر باغچه لرى وميوه سى وافر خصوصا شفتالو وقايسى غايت فاخر
اولور غله وسائر حبوباتله محصولداردر باشقه برتومن اعتبار اولنوب بوزيان قريه سى
واردر حقوق ديوانيه سى يكرمى دورت بيك ديناردر درياز تبريز شمالنده اللى پاره قريه دن
زياده برناحيه در هواسى معتدل وكرمه مايل صويى طاغلردن واصلدر فضله سى ارسه
آقار غله وپنبه وميوه سى چوق اولور اطرافه كيدر حقوق ديوانيه سى قرق بيك سكز يوز
ديناردر زنوزبر قصبه در باغلرى چوق حاصل غله وميوه وانكور در خصوصا يباض الماكه
قبل ديرلر غايت خوب اولور اوچ بيك دينار حقوق ديوانيه ويرر كركر نهر ارس قربنده
بر قصبه در ميوه وغله وپنبه سى اولور اول حدودده ضياء الملك نخجوانى نهر مزبور اوزرينه
بر عظيم كوپرى ياپمشدر رابقيه خيو كبار نمند در اخبان باقر معدنى اولمغله آكا كارخانه دخى ديرلر
اردوباد نهر ارس كنارنده بر لطيف قصبه در باغى باغچه سى وافر غله وميوه سى متكاثر
اولوب صويى قپان طاغلردن كلوب باغچه لرينى سقى ايتدكدن صكره فضله سى ارسه
دوكلور هر خانه سنده آقار صويى مقرردر خلقى عجايب بنالر ايله مقيد اولوب مكلف خانه لر ياپارلر
اول اجلدن ديمشلردر اردوباد اهل خانه پرست وتبريزيان زن پرست وسكان نخجوان
زر پرستدر بونك امرودى خصوصا صاحيب سلطانيسى كه موسمنده مناسب اشعار ونقوش
ازهار ايله اوزرين قبليوب سهيل طلوعنده آچق يرلرى خط سرخ ايله مخطوط ومنقوش
اولور اطراف واكنافه هديه كوندررلر ماكويه بر طاغك شكافنده بر قلعه در التنده بر قريه سى
واردر اول طاغ قريه يه نصف نهاره دك سايه بان اولور كون كورمز تقويمده يتمش دورت
بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قريب دربند خزران بر بلده در ديه يازار خوى
ضم خاء معجمه ايله سكسن بربوچق درجه طول اوتوز يدى بوچق درجه عرضده آذربيجانك
جنوب طرفنده آخر حدى بر بلده در مراغه دن اون اوچ فرسخ يره دوشر ورثان سكسن
اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده كنجه يه يدى فرسخ يرده بر بلده در نهر
ارس ايكى فرسخ يردن بكر جبال بواقليمده اولان طاغلرك مشهورى كوه سهند كه تبريز
ومراغه واوجان للك اطرافنده واقع اولمشدر دورى يكرمى بش فرسخ مسافه تخمين اولنور
قله سى كاهى قاردن خالى اولماز وبر بحيره دخى واردر اصحاب كرامدن اسامه بن شريك
مزارى بوطاغده در كوه سيلان غايت يوكسك طاغدر اللى فرسخ يردن كورينور هركز باشى
قاردن خالى دكلدر دورى اوتوز فرسخ تخمين اولنور اردبيل وسراه ومشكين انار وارجاق وخيار
بوطاغ اطرافنده انكه دوشمشدر انهار ومياه بواقليمده بر غدير كبير وبر قاچ نهر واردر بحيره
ارميه كه تبريز كولى ديرلر تقويمده بحيره ثلا يازيلور صويى غايت اجيددر انجنده جانور تعيش ايتمز
بعضلر اندن سنك آبى اولور ديرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه برمقدار انحرافله يوز اوتوز ميل
طولانى

طولانی بر کولدر عرضی نصفی قدر یعنی التمش بش میل تخمین اولنور مراغه اوج فرسخ
بوندن شرقده و سلماس غربده دوشر قره دن طولی اوچ مرحله قدر مسافه در کمی ایله بر کونده
قطع اولنور دوری التی مرحله قدردر تبریزدن اون یدی فرسخ غربده دوشر بو کولده بر قاچ
خرابه جزیره واردر وسطنده اولانه سلقده تلا دیدکلری تقویمده مسطوردر بر طاغدر جزیره ده
اوزرنده سنکدن منحوت بر حصار وار ایدی که هلاکونک خزینه سی انده طورردی حالا
خرابه در ابن سعید اول حصنی یتمش ایکی درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعیین
ایدر بو بحیره یه نیجه انهار اقوب لکن کولک ایاغی بر یره چقمز اقالیم مذکورک انهاری
بونلردر نهر اندراب کوه سیلاندن چقوب اردبیله اوغرار اندن اردبیلی دیرلر بعده اندرابه
وارو اکا مضاف اولور خواجه علیشاه کوپروسی التندن کچوب نهر اهره قاریشر طولی
تقریبا یکرمی بش فرسخدر نهر اهر کریوه ارمینان که مغول لسانده کوکچه بیلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعه نوده و اهره اوغرار قریه بیلقانی کچدکده نهر اندرابه براولور
و ایکیسی ارسه دوکلور طولی یکرمی فرسخ قدردر نهر صافی کوه سهنددن چقوب مراغه یه وارد
بعده نهر جغتة قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر نهر تغتو کریوه سنناحدودنده طاغلردن
چقوب آب جغت ایله براولور طولی اون بش فرسخ قدردر نهر جغت جبال کردستانده
سیاه کوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافی ایله براولوب تبریز کولنه اقار طولی
یکرمی فرسخ قدردر سردرود باو بل رود دخی دیرلر کوه سهنددن چقوب سردوباو بل
نام یرلره اوغرار و سراورودده قاریشر طولی التی فرسخ قدردر مررود کوه سهنددن
چقوب مراغه قربندن کچر کاودوانده نهر جغتة قاریشر طولی سکز فرسخ قدردر نهر سجد
و کدپو چقدوغی یرده ایکی نهردر صکره براولوب سفید روده دوکلور طولی سکز
فرسخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بردق قصرنده سفید روده دوکلور طولی
اولقدردر کرم رود کوه سراودن کرمر ودولابن کچوب نهر میانجه قاریشر طولی
اون فرسخ قدردر نهر میانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانی کچدکدن صکره میانجه
اوغرار و صحراسنده هشترودده قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر هشترود مراغه واوجان
طاغلرندن چقوب میانج حدودنده نهر میانج ایله براولدقدن صکره سفید روده
قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر میانج کوپروسی که اوتوز ایکی کوز عظیم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدین صاحب دیوان بنا ایلمشدر سفید رود ایسه عراق عجمده بش پارمق
طاغلرندن چقوب بو قدر انهار دخی غیری یردن کلوب صولر قاریشدقدن صکره
کیلانده بحر خزره دوکلور اقلیم جبل فصلنده ذکر اولنمشدر نهر اندورکوه سهنددن چقوب
باغستان تبریزه منتهی اولور طغیاننده فضله سی سراورود ایله براولوب تبریز کولنه
اقار طولی یدی فرسخ اولور نهر اوجان کوه سهنددن چقوب اوجانی کچر یدی فرسخده
سراورود قاریشر نهر سراو که نهر سرخاب و سراورود دخی دیرلر کوه سیلاندن

اشکمد طاغلرندن چقوب سراوه اوغرار وحدود کولو ده زمیش مشورستان ومماحه یه
اوغرامغله شون اولور و نهر اوجانی دخی شون ایدوب تبریز شمالنده التنده چکروکوله وارر
دوکلور جمله مسافه سی قرق فرسخ قدر در نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربندن شرقه
اقار بهارده چکدور مزمرند شهر بنه وارمدن دورت فرسخ قدر زمینده باتوب پنهان
اولدقدن صکره کیرو چقار ومرنده کلور فضله سی خوی صوینه ایله براولوب نهر ارسه دوکلور
طولی سکز فرسخ قدر در نهر ارس ایسه اران فصلنده ذکر اولنور بو جمله حمد الله زهه سنده
مسطور در مسالك آذربیجان تبریزدن غربه ارزن رومه طریق مرند اون بر فرسخ خوی اون
ایکی خ سکمان اباد التی خ بندماهی اوچ خ ارجیش سکز خ ملاذجرد سکز خ خنوس اون خ
کریوه اق بند اون بش خ ارض روم التی خ جمله یتمش طقوز فرسخدر کیرو تبریزدن شماله
قره باغه طریق دیه ارمیسان سکز خ کوکچه نیل کریوه سنده در سلفده وزیر خواجه سعد الدین
ساوجینك انده بر رباطی وارایدی وامیر نظام الدین یحیی ساوجی دخی بر رباط بنا اتمشدی
اندن شهر آهر التی خ اندن دیه بیلقان سکز خ بو یولده قروچای دره سنده خواجه تاج الدین
علیشاه بر رباط بنا اتمشدر بیلقاندن رباط الیوان سکز خ اندن یوربدنام قریه التی خ اندن
قره باغ دورت خ کازارس که حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبه دوشر کیرو تبریزدن
سلطانیه یه طریق سعید آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ دیه سنکل آباد دورت خ دیه
ترکان دورت خ مزبور قریه سلفده دیرخوان دیرلر شهر ایدی اندن میانه التی خ اندن سرجم التی
خ بونده وزیر غیاث الدین محمد دوررلردی جلال الدین محمد بر رباط بنا ایلمشلر ایدی اندن رباط
سکباکه وزیر تاج الدین علیشاه بنا ایتمشدر یدی خ اندن زنجان یدی خ اندن سلطانیه بش خ جمله
قرق اللی فرسخ اولور اما اردبیلدن سلطانیه یه طریق دیه طاش التی خ دیه سنجید خانخال
التی خ شهر کاغدکان التی خ دیه یوب سواری یدی خ زنجان یدی خ سلطانیه بش خ جمله
اوتوز یدی فرسخ اولور کیرو اردبیلدن قره باغه طریق رباط ارشد سکز خ دیه ولق
سکز خ باجروان دورت خ شهر برزند که قریه در بو مرحله قبله سنه دوشر کیدرکن صاغده
قالور اندن محمود آباد سکز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبریزدن نخجوان اون ایکی خ واردبیل
یکرمی بش خ وقزوین یدی منزلدر اردبیلدن دخی یدی کونده واریلور اردبیلدن خونج
یکرمی یدی خ ومراغه اوتوز خ اندن ارمیه اوتوز خ ودینور التمش خ و خونج اون اوچ خ
خویدن نخجوان اوچ مرحله وارجیش التی مرحله وسلماس یدی خ اندن ارمیه اون التی
فرسخدر کیرو تبریزدن مرند ایکی مرحله اندن خوی بر مرحله خویدن نخجوان اوچ مرحله
اندن ویبل اوچ مرحله در مراغه دن دینور اوتوز فرسخ سلماسدن ارمیه اون دورت
فرسخ اردبیلدن میانه یکرمی فرسخ میانه دن خونه سکز فرسخ خونه دن لوسره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دیر خرقان ایکی مرحله اندن تبریز ایکی مرحله اردبیلدن
سپید رود کوپروسی ایکی مرحله اندن خونه ایکی مرحله اندن زنجان ایکی مرحله در ملوك آذربیجان

اقليم

259
Nadi 389

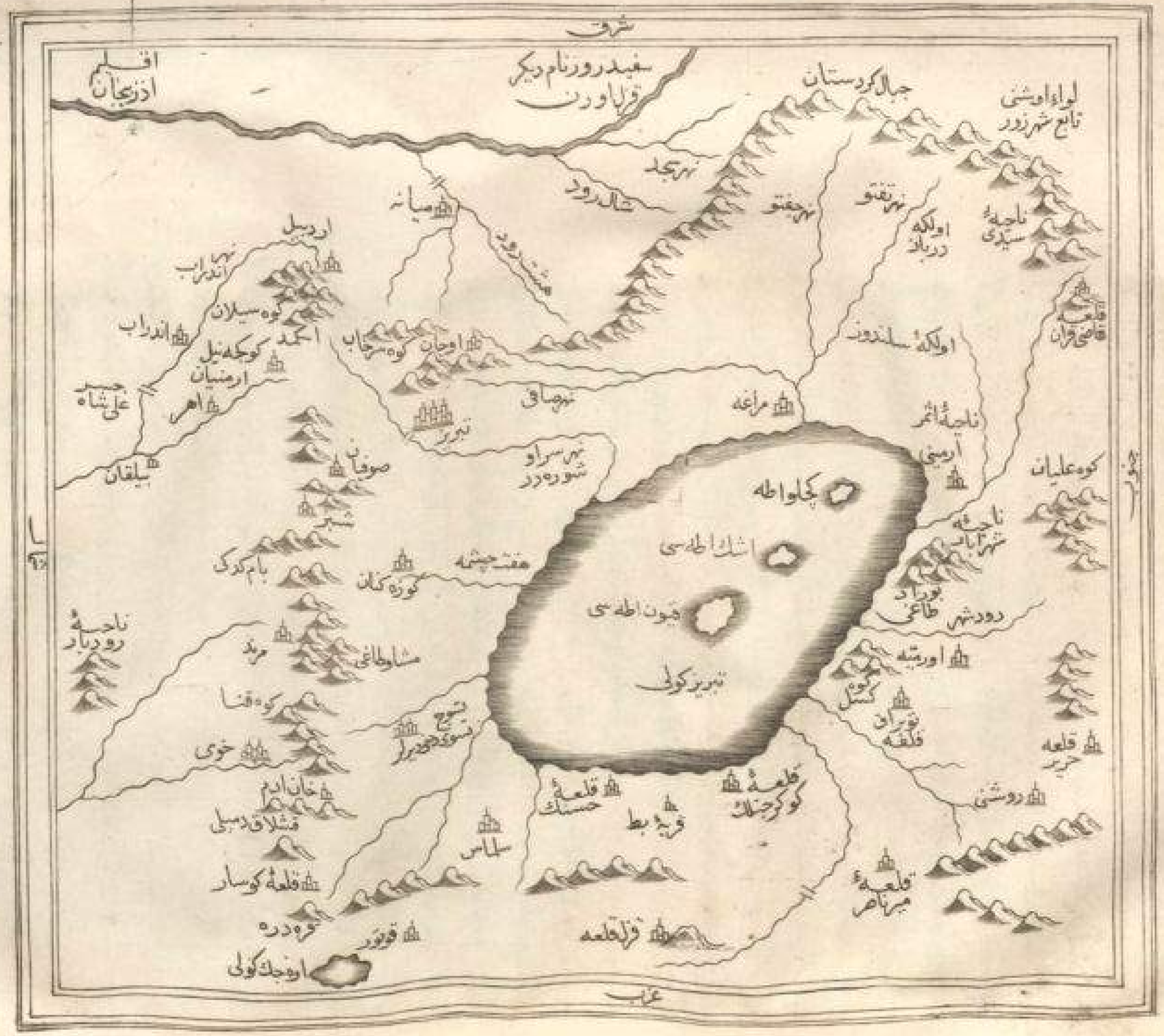
شرق
غرب
شمال
اقليم اذربيجان
سفيدرود نام ديكر قزل اوزن
جبال كردستان
لواء اوشنى تابع شهرزور
تبريز كولى
اشك اطه سى
قيون اطه سى
مراغه
ميانه
تبريز
اردبيل
هفت چشمه
خوى
سلماس
قزلقلعه
روشنى
اورميه

اقالیم مذکورك بعضی برای حضرت عمر رضی الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حکومتنی عتبه
بن فرقده و یرمشیدی اندن صکره ولید بن عقبه حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه خلافتنده
ارمینیه و اذربیجانه غزا ایدوب سابقا عقد اولنان حذیفه بن الیمان صلحی اوزره سکز
یوز بیك درهم خراجه کسدی بعده بنی امیه وآل عباس عامللری ضبطنده اولوب کاه سلجوقیلر
وکاه ملوك خراسان حکمنه کیرمشیدی التیوز اون سکزده جنکیزیان مستولی اولوب
تخریب اتدیلر دولت جنکیزیه هلاکو عراق الدقدنصکره آذربیجانی دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا و احمد و ارغون و کنحیق و بیدو و غازان محمود کاه خراسانده وکاه بونده
اولدیلر غازاندن صکره برادری سلطان محمد خدابنده یدیوز بشده سلطانیه شهرنی
یاپوب دار ملکی تبریزدن سلطانیه یه نقل ایلدی یدیوز اوتوز التی ده اوغلی ابوسعید بهادرخان
وفات ایدوب یرینه ارپاخان کچدی لکن مز بور بهادردن صکره دولت زواله یوز طوتوب
یدیوز اللی دورده وارنجه اولادندن یدی کیمسنه ملوك طوایف کبی بعض یرلره حکم ایلیوب
طغاتیمور اولادی سکز یوز اون ایکیده منقرض اولدیلر یدیوز التمش یدی ده موصل وجزیره
قره قیونلی دن ترکان بیرام خواجه اولادی قره محمد و قره یوسف ظهور ایدوب آذربیجانه
مستولی اولدیلر قره یوسف اوغلی اسکندر و جهانشاه حکم ایلیوب مزبور جهانشاه تبریزده
بر جامع یاپدی بعده اوغلی حسن علی یرینه کچوب سکز یوز التمش اوجده اوزون حسن
جنکنده بوزلوب دولت انده منقرض اولدی دولت اق قیونلی ترکمان طایفه سنك اق
قیونلی جماعتندن قره ایلوك عثمان تیمور طرفندن دیاربکره والی نصب اولنوب بعده
اوغلی حمزه و برادرزاده سی جهانکیر و اوزون حسن والی اولوب قره قیونلی سلسله سی ایله
جنك و جدالدن خالی اولمدیلر بالآخره اوزون حسن غالب کلوب آذربیجانی الدقدن الدی
سکز یوز سکسن اوچده وفات ایدنجه خراسان و عراقده دخی حکم ایلیوب پادشاه
ایران ابو سعید بن میرانشاه بن تیمور مغرورانه اوزرینه کلوب قره باغده منهزم و مقتول
اولدقدنصکره حسن دراز بلند آوازه اولمشیدی ابو الفتح سلطان محمد خان ایله جنك
ایلیوب بوزلدی بعده اوغلی خلیل و یعقوب یرینه کچوب سلطان یعقوب وفاتندنصکره
برادرلری احمد و مراد و الوند و محمد نزاع اوزره اولملریله شیخ صفی اولادندن شاه اسمعیل فرصت
بولوب ممالکه مستولی اولدی دولت صفویه مقدما اردبیلده ذکر اولنان خاندان صفویه که
شیخ صفی اولادیدر انلردن شیخ جنید بن ابراهیم بن علی بن موسی بن صفی الدین اسحق
ترتیب اوزره اردبیل تکیه سنده و آتالری سجاده ارشاده کچوب کثرت مرید ایله اشتهار
بولیجق جهانشاه بن قره یوسف که تبریزده پادشاه ایدی شیخ جنیدی اردبیلدن نفی
ایلیوب اول دخی دیاربکره واروب اوزون حسنك همشیره سن الدی اندن شیخ حیدر
تولد ایدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ایچون خروج سوداسی اولدوغی مقرر
ایدی مریدلرینی قالدروب کرجستانه غزا بهانه سیله کتدی اول سمتده شروانشاه اولان

خليل اوكنه كلوب دوكشوب بوزدى جنيدى قتل ايلدى بعده اوغلى حيدر اون ايكى
تركلى قزل تاج اختراع ايدوب مريدلرينه كيدروب مذهب اماميه اوزره خروج داعيه سيله
اول سمته كتدكده مزبور شروانشاه تبريز حاكمى يعقوبى آكاه ايدوب اول دخى سرعسكر
امير سليمانى اوزرينه كوندروب منهزم قلدى ومعركه‌ده شيخ حيدر دوشوب اوغلى
شاه اسمعيل كوچك اولمغله قتل اتميوب اصطخر قلعه سنه قودبلر سكز يوز طقسان
التى ده يعقوب وفات ايدنجه اندن قلوب بعده فرصت بولوب چقدى وطقوز يوز التى سنه سنده
خروج ايدوب اولا شروانشاهى بوزوب قتل اتدى وآذربيجانده جلوس ايدوب مذهب
اماميه يى آشكار قلدى سنيلرى قتل واستيصال ايدوب آز زمانده خراسان وعراقى الدى
سلطان سليم ايله چالدرانده جنك ايدوب بوزولنجه فساددن ال چكمدى صكره اوغلى
شاه طهماسب والك اوغلى اسمعيل وخدابنده وشاه عباس وصفى وعباس ميرزا بوزملكه
كلنجه اول ديارلره مسلط اولوب آيين رفض والحادى اجرا ايلديلر بر زمان آل عثمان طرفندن
بكلربكى نصب وضبط اولنمشيدى بيك اون ايكى حدودنده مجار سفرلرى وجلالى
ظهورى سببيله يكرمى ييل قدر زمان ضبط اولندقدن صكره نيجه جنكلر وحيله‌لر ايله
شاه عباس مستولى اولوب كيرو الدى حالا اول كروه مكروه ضبطنده در فصل ٣٩ در
اقليم ارّان وموقان وشروان اوتوز طقوزنجى فصل آذربيجانه متصل اولان اقليم شماليه ده در
حدودى شرقنده آذربيجان وكيلان وديلم جنوبنده حالا وان ديدكلرى ارمينيه وكوردستان
غربنده ارض روم ايالتى وكرجستان طاغلرى شمالنده بحر خزر كه شروان دكزى در وطاغستان
ولايتيدر حدود مذكوره اوچ مملكتى احاطه ايدروى برينه تداخلى جهتندن برفصلده
ذكر ايلدك اول مملكتلر روان ديدكلرى ارّان وموغان وشروان در اما ارّان فتح همزه وتشديد
رايله تقويمده ارّان بن يافث اسميله تسميه اولنمشدر ديو تحفه‌دن نقل ايدر احسن التقاسيمده
الف لام ايله الرّان يازيلور مجرد استعمالى روان ديمكه وسيله اولدوغن اشعار ايدر اصلنده
كرسيسى كنجه اولان ولايتك اسمى ايدى صكره معروف قلعه‌يه علم اولدى حمدالله ايدر
ارّان كنار نهر ارسدن نهر كره وارنجه بين النهرين واقع اولان ولايتك اسميدر
اويله اولنجق بز اول ولايتده واقع اولان شهرلرى ذكر ايدهلم روان سكسن يدى درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد ديدكلرى اولكه‌نك قصبه‌سى وتختى در زنكى
صويى ديرلر بر چاى حصارى پاينده غربندن كچر قلعه دوزيرده نهر مزبوره مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ايكى قپوسى وار در جنوبى يه دروازهٔ تبريز وشمالى يه
باب شروان ديرلر اطرافى باغ وباغچه در غله وميوه يتيدر حصار مزبورك ايچنده سوقى
وبر جامعى ونهره مشرف سرايى وار در سابقا طقوز يوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
عسكر قومشيدى بيك اون دورتده شاه عباس يدى آى محاصر ايله الوب اون ييل صكره محمد
پاشا محاصره اتدى فتح ميسر اولمدى بيك قرق بشده سلطان مرادخان واروب يدى كونده
المشيدر

المشیدیه دونوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد ایتدی حالا سرخ سر الننده محصول ارولایتدر
کوه ارغی روانندن غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده بر جبل عظیمدر که نیجه مرحله
مسافه دن کورینور نصفندن یوقاری دائما قار اورتمش بر مدور طاغدر ودوری بر قاچ منزل
مسافه در رواندن شرق وشماله دوشر نهر ارس بونک شرق وشمالندن بحر الشکرده صحراسی
نهر ایله طاغ اراسنه دوشر بر جانبی دخی چالدران اواسیدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ایالتی دیرلر کنجه روانندن دورت مرحله مشرقه دوزیرده باغلی باغچه لی بر شهردر
نهایت انجیری ومیوه سی چوق اولمغله هواسی وبیه در انجیرین ییان محموم اولور حمد الله ایدر
بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد بن فیروز بکیلدی سلفده غایت بیوک ومعمور شهر ایدی
ابنیهٔ عالیه اثاری قالمشدر اناری اوزومی وفندغی اعلا اولور صوبی بر دیکله معروف
بر چای دندر بردع کنجه دن ایکی مرحله غرب وشماله دوشر بر شهر اسلامی در اوتوز
طقوز سال هجری ده بر مرتفع یرده بنا اولندی ترک دیرلر بر یلاق واردر لطیف وخوب
علفزار صولی یردر یاز کونی انده کوچرلر نهر کردن چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر
ابن سعید ذکر ایدر بعضلر اندر ایه بو در دیدیلر لکن دکلدر بردع قرننده بر فندقزار واردر که
غایت لطیف وبی نهایه فندغی اولور بونک فندغی سمرقند فندغندن ایودر وبونده بتن
کستانه غایت خوبدر وبر جنس انجیری اولور که سائر یرلرده اولماز وابریشم محصولی چوقدر
زیرا توت اغاجی وافردر اطرافنه کیدر بونک قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر
حنفیه دن ابو سعید بردعی بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان
معربی در نقجوان دخی دیرلر سکسن سکز درجه طول او توز سکز بچق عرضده بر بلده در
اکثر بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزم ومیوه در خلقی سفید چهره اولوب
حمد الله قولنجه الجق قلعه سی ومعبر قبان وغیری بوکا تابعدر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیک دینار باشقه در وبر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر شهر قدیم ایدی
حالا بر قریه قدر در بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله وچلتوک وپنبه وسائر
حبوباتدر بیلقاندن وردان التی فرسخدر امین احمد ایدر بونک غایت متین حصاری وار ایدی
هلاکو خان آلوب خلقنی قتل وقلعه یی تخریب ایتدی صوراقالمدن نقل ایدرلشکر ایلخانی
بر مدت بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنک کمیاب
ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمی ایله اغاجدن طوپلر یاپوب انجق قورشون ایله
طولدوروب طاش یرینه منجنیق ایله اتدیلر وبونکله شهره ظفر بولوب الدیلر صکره
امیر تیمور رومدن دونوب وارد قده معمور قلمق مراد ایتدی میرزا شاهرخ مباشرت
ایتمشیدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور ایلدی صکره وجوده کلدی
حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سی مشتملدر غیش و قافله موقان دخی دیرلر
تقویمده موقان بن یافث اسمیله تسمیه اولنمش اسم ولایتدر دیر شروان دکزینک سواحل

جنوبیه سنده درارمن وشروان وآذربیجان وبحر خزایله محدود ومعمور اولوب عهد اتابکانده
اوچیوزتومن دن زیاده محصول ویردی صکره اوتوزتومن واوچ دینار ایندی کریوه سنك
برسنکدن نهرارس کارینه وارنجه دربومسافه ده کوه سیلان کوزدن پنهان اولدوغی
برلك کیاهی زهرناکدر حیواناتی هلاك ایدر خصوصا بهارده آج حیوان بیه اماکوه
سیلان کورندیکی یرده بوغایله بیقدردیو حمد الله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده
شماخی ونوشهر ومحمود آباد اراسنده بر مرحله نوشهر دخی قریب برقصبه اولق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن بحر دینلمشدر باجروان سلفده موغانك شهری
ایدی حالا برقریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مایل صویی حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بروسط قصبه در خرابندن صکره معتصم
خلیفه غلامی افشین معمور قلمشیدی صکره کیرو خراب اولوب برقریه قدر قالدی
هواسی کرمه مایل صویی چشمه لرن دریری محصولدارو منبتدر فیلسواد آل بویه
امراسندن امیر پیله سوار بنا اتمشیدی قصبه ایکن صکره برقریه قدر قالدی صویی
باجوران نهرندن وحاصلی غله در محمود آباد قره باغ ناحیه سنده کاوباری صحراسنده
برقصبه در شل دخی دیرلر نهر کروچیه خال دریا یه دوکلدیکی یرك اراسنده کاربحرده در
بونده وافر بالق صید اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشیدی قره باغ شروان شرقنده
موغاندن برملده وناحیه در برقاح پاره قصبه بوناحیه ده واقع اولمشدر بنلان والقاسیه
انلردندر همشهره بحر کارینه ایکی فرسخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
دیرلردی فردوسی شهنامه ده ع کرین ابرشهره چو فرهاد کرد بجنك از جهان
روشنایی ببرد دیدیکی بوشهردر اما شروان کسر شین معجمه ایله حمد الله قولنجه نهر
کر کنارندن باب الابواب یعنی دمرقپو دربند نه وارنجه بر ولایت اسمیدر خواقین عهدنده
حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی صکره اون بر تومن واوچ بیك دینار ایدی دارملکی
سکسن یدی درجه طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین ایله باب الابواب
نواحیسنده بر ملده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد نقل ایدوب
حالا خزر دیکله معرفدر انی انوشروان بنا ایلمکله تخفیف ایچون انو بی اسقاط ایدوب
شروان دیدکلرینی یازار یوندن صکره دخی بعض اقوال واردر تفصیلی آتی البیان خلالنده
ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد ایدر شروان زمان سابقده اسم شهر ایدی حالا برقاچ
شهری مشتمل ولایت اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیری انلردندر
شماخی فتح شین معجمه ایله بلاد شروان دارملکی دریادن بر مرحله غربه برمعمور قصبه در
دیو تقویمده مراصد دن نقل ایدر حمد الله ایدر انوشروان بناسیدر هواسی کرمه مائل
اولوب صخره موسی وچشمه حیوان انده دردیو یازار لرفقیر ایدر مجمع البحرین بو سمتده
اولق بعید در هفت اقلیمده بوشهر ازلقی ایله غایت معمور اولوب سنه ده یکرمی بیك یوك حریر

بیع

بیع وشرا اولنور میوه‌سندن انار وسیبی وهندوانه‌سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده اران
اعمالندن بردعه‌یه قریب بر قریه‌در انده بر غایت مرتفع منار واردر دیو یازار ابن سعید قولنجه
تفلیس شرقیسنه دوشر بعضیلر بو شماخیدر دیدیلر لکن بو حکم مشابهت اسمندندر قبل حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولی ایو اولور آب وهواسی
لطیفدر بونک مضافاتندن بردع واردر که اوراده سندن غایت حار بر صو چقار بخاری شعلهٔ
آتش کبی سوزنده‌در بر قاج قدم کتدکده بر منفذه کیروب بیره باتار و بر اوق اتمی یردن کیرو
چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروزقباد دربند قربنده هواسی خوب
بر قصبه‌در دیو حمد الله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتاسفی صو کنارنده کشتاسب بن لهراسب
بناسی بر بیوک شهر وولایتدر نهر کر وارسدن جدوللر آیریلوب بو دیاری سقی ایدر
قریه‌لری وافر محصولداردر غله وپرنج ایو اولور میوه‌سی نادردر خلقی سفید چهره ولسانلری
پهلوی اهل جیلان دلیدر حقوق دیوانیه‌سی یوز اون یدی بیک بشیوز دینار اولور تفلیس
فتح تایله سکسن اوچ درجه طول قرق اوچ درجه عرضده بر قلعه وشهردر نهر کر اوزرنده
کرجستان طاغلرینک شرقنه دوشر بر طرفی طاغ و بر طرفی نهردر غله‌سی ایو اولوب میوه
قسمی آز بولنور شهر مزبورک ایکی قلعه‌سی واوچ قپوسی واردر که قپولری بری برینه
مقابل نهر کر اوزره سندن بکر حصار ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخرهٔ ثابته اوزرنده
مابینی جبل تمکدر صونک بکدیکی بر اون ذراع تخمین اولنور اسکی کتابلرده بو شهر قصبهٔ
کرجستان یازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدکدن صکره بر زمان کورجیلر کیرو الوب
تکرار فتح اولندی حالا شروانه تابعدر بو شهرک خارج شرقیسنده متعدد کرمابه (یعنی
ایلیجه‌لر) واردر لطیف صوتی معتدل صولر اقار بر قاج ینبوعک اوزرنده کارکیر قبـاب
صغیره ایله مغسللر بنا اولنمشدر ابنیهٔ قدیمه‌دندر بو صولرده کبریت رایحه‌سی اولمیوب اغتسالی
خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدر که اول چشمه‌لرک برینه اکر اون بیضه
قونسه طقوزی پخته وبری غایب اولور باب الابواب باب الحدید دخی یازیلور دمرقپو دربند
دیدکلری قلعه‌در سکسن بر بوچق درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده بحر خزرک
کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان طاغلری ایله بحر اراسنده کذرکاهی
سد ایچون بنا اولنمش بر حصن متین وبند مشهوردر خزر وسریر وکرکان وطبرستان
وکرج وقیتاقک اسکله‌سیدر دریا کنارلری اکثری خرابه اولوب بر قصبه قدر قالمشدر ذکر
اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری اکثر زعفران زاردر حصن مزبور
نهر کر بحره دوکلدوکی یردن بکرمی بر فرسخ شماله دوشر محل مزبورک شرقی دریا وغربی
عظیم طاغلر ما بینی ایکی اوچ میل مقداری دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترک اول محلدن چقوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربیجان واران اولکه‌لرینی
غارت ایدرلردی ملوک فرسک انلرله دائما حرب وقتالی اکسک اولمیوب نوشروان زمانه

کانجه سوردی نوشروان محل مزبورده حصار بناسنی شرطیله انلرله صلح ایدوب کار
بحردن یوقاری طاغه چقنجه سور چکوب هر اوج میل یرده بر در قپو قودی وایچنده
مستحفظان اسکان ایدوب اول قومك یولنی کسدی بعضلر دیرلر بونی اولا اسفندیار بنا
ایلدی صکره تجدید انوشروان ایلدی دوزیرده ایکی جانبه قپوسی وار انجق ایکی دیواردر
برمد ورجبالك اتکنده واقع اولوب اورته سندن برچشمه اقار صویی لطیفدر بو حصارك
طولی اون بیك بشیوز ذراع وعرضی بشیوز اللی ذراع اولوب التمش برجی واردر ارتفاعی
سور قسطنطنیه نك قره جانبی قدر عادت اوزره در ودیوارینك داخلی وخارجی سراپا
یونمه طاشدن ایچنده طولی عرضی دورددر ذراع عظیم احجار واردر شرقیسی دریا جنوبی واسع
صحرا غربی جبل مزبوردر که اوزرنده انواع ازهار بتر مروج ذهبده مسعودی ایدر بونك دیواری
ایکی میل قدر بحره کیر مشدر طریق بناسنی بویله بیان ایدرکه اوفورلمش صغر طلوملری
اوزرنده طاشلری حدید ورصاص ایله برکیدوب اندنجه بایدیلر قعر دریایه واردقده
غواصلر اینوب طلوملری دلدیلر دیوار یرده قرار ایلدی فقیر ایدر بو سوز تصدیق
اولنور قبیلندن دکلدر اگر محل بنا عمیق دکل ایسه بونك امثالی صو ایچنده یاپلن ابنیه قانونی
اوزره قلفاتلی صندوقه لر ایچنده بنا اولنور عمیق اولدوغی صورتده اولدخی متعذردر
وصغر طلوملری جائزدر که ایکی طرفه اوزرنده کزملك مصلحتی ایچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتاد دکلدر امام مسعودی قبول طریقیله سویلمك معقولاتدن
بی بهره اولدوغنه دلالت ایدر اما باب الابواب تسمیه سنك وجهی روض المعطارده بوکونه
یازلمشدر که بلده منسوب اولدوغی ابواب طاغده اولان شعابك یعنی دره لك اغزلیدر که
انك قربنده صحرایه منتهی اولور باب صول وباب اللان وباب السریر وباب فیلان شاه
وغیری جمله افواه شعابدر شهر مزبور بر طرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسی مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دینلدی ارس سین مهمله ومعجمه ایله شماخی دن اوچ مرحله غرب
وشماله نوشروان بناسی کار نهرده بر قصبه در ونهر اکا منسوبدر هواسی غایت کرم
اولوب عمارتی ازدر مسکن ملوك شروانیان اولان قلعهٔ گلستان بونك ناحیه سنده بر صعب
ومتین مرتفع حصن حصیندر قزل اغاج کر صویی دکزه دوکلدوکی یردن بر مرحله شرقه
کار بحرده بر شهردر بوندن اردبیله ایکی کونده وارلور نوشهر کر صویی کارنده شماخی دن
بر مرحله جنوبه بر قصبه در لنکر کان قزل اغاجدن ایکی مرحله شرقه دریا کارنده اردبیل
طرفندن کلن ارازونام صو دکزه دوکلدوکی یرده بر قصبه در کوری کرجستان حدودنده
نهر کر اوزره بر قلعه در لوری بودخی اکا قریب یرده مشهور حصندر باکو سکسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده در بناده قریب شماخینك شرق وشمالنده کار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسی کرمه مائل بر قصبه در اطرافی اون فرسخه قریب
سنکستان اولوب نباتات اثری یوقدر لکن اون قارش قازلسه تراب چقار و بو طاشلرك
بعضیسنی

263

بعضیسنی اودون یرینه یقارلر بلادٔ مزبورن ناحیه سنده مضافاتندن بری عملیان درکه
انده بشیوزه قریب قیولر واردر بیاض وسیاه نفط یاغی چقار واول اطرافده زمینی برمقدار
قازوب چوملك وقازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ایدر بو جمله هفت اقلیمده مسطوردر
نیاز آباد باکو ایله دمرقپو اراسنده دریا کنارنده برقصبه در رجال بو اقلیمه منسوب اولان
مشاهیردن خاقانی که خاقانی کبیر منوجهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشیوز
سکسن ایکی ده وفات اتمشدر وفلکی شاعر ومولانا کمال الدین مسعود که کلام ومنطق
وحکمیاتده فرید عصر ایدی طقوز یوز بشده وفات اتمشدر ومولانا صدر الدین که اوغلی
رومه کلمشدر ومولانا رکن الدین که طبده ید طولی صاحبی ایدی مرآة الشفایی ابو الفتح
سلطان محمد خانه تألیف اتمشدر ومولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر
معقولاتده ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی وابو العلاء کنجی شروانده
شاعر مشهوردر وفقهاء شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسی دروقانون الادب صاحبی
دخی اول بلده یه نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی ایکیدر بری نهر کر
دیدکلری بیوك صودر که قالیقان طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقارولوری واخسقه یه
واروب جنوبندن بحر بعض ثقاتدن مسموعدر که نهر کر منبعی کوله قلعه سیله قارص
ماینینده واقع اولان جبلده در وکوله یه قریبدر ومنبع مزبور اوزره طاشدن براوکوز صورتی
دوزلوب بعینه منبعك اوزرینه وضع اولنمغله اول صو رتك اغزندن وبورنندن اول
صو کورلیوب چیقر وخیلی شدت ایله اقار یاغی کوله صحراسنه دوکلوب وکوله قرندن
چکلوب کیدر وکوله بوغازینه اوغرار که اکر اول بوغاز او لمسه اول صحرا که اطرافی طاغلر
ایله محاطدر بر کول کبی اولوب شافلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی بو مصلحت
ایچون کسوب واو طاشی تحت ایدوب اول صویه صواق پید اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اوبولش مجری وبوغازدن چقوب قره اردهان دروندینه وقلعه سی دبنه اوغرایوب ارجوکه
وخرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب واخلکلك صویی اول محلده بو نهره منصب اولور
وخرتوس زاویهٔ التقاقر بنده تالور بعده ازبور وبخرك قلعه لری اوکندن چقوب بیکلك چایرنده
اخسقه صوییله جمع اولور وازغور قلعه سی اوکندن وبعده بوغازندن چقوب دریا کبی
اولور وتفلیسه اوغرایوب ایکی عظیم صخرهٔ ثابته اراسندن بحر ما بین خیلی تنکدر
وقلعه انلرك اوزرنده در بعده زکم طاغلرینك قنق صویی کلوب بو کا قاریشر جنوبه وشرق
وشماله دونوب شروان ایله آذربیجان اراسنده حد کبی اولور ارانده حمد الله قولنجه ایکی بولنوب
شعبهٔ صغیره سی شمکون نام کوله دوکلوب بیوکی یورت بازارده ارس صویی ایله براولدقدن
صکره شروان دکزینه دوکلور طولی تقریبا ایکیوز فرسخ قدر بر نهردر ذکر اولنان
یورت بازار شماخی دن اون فرسخ شرقه دوشر آکا جواد دخی دیرلر قصبه قربی بر نیستان
موضعدر اما بعض اهل وقوف روایتنده نهر کر اوچ بلوك اولوب هر بری بر یردن ذکره دوکلور

بری رستخال کذکردن آیریلور بیوك صودارسه برمرحله یردن چقوب شماخی یه اوغرار
شمالندن چقوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده بر قریه وادر بالق صید اولنور
بری دخی کله خال دررستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه طغری
کیدوب دکزه وارر بری دخی چپه خال درکله خالدن آیریلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمودآبادك شمالندن چقوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف برمعتبر
بالغی چقار ونهر مرورایتدیکی یرلردن بریره سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه وراء مهمله
ایله برنهر عظیمدر بیك کول ییلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
التندن چقوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار وارسه تاردشرو کیرومزبور قلعه قربنده قره صو وچقور سعددن اربه چایی کلوب
قاریشر مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکرددن نخجوان اوکنه وارر
وچولها کوپروسی التندن چقوب قرجه طاغ وقلعهٔ قهقهه برابرنده کنجه وقبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری التندن چقوب محمودآباددن کر صوینك بربلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسرجواد التندن بحره نهرارس ارس بازنام برمحلده یکسلك یردن اوچوب التندن
یول کچر شاهراه عظیمدر ومحل مزبور قربنده نهرکر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحر خزره دوکلور بونهرك اوغرادوغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوزاللی فرسخ قدردر وقرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن برقوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردر که بر کیمسه پیاده بونهردن کچسه بلندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیر الوضع زن حاملك ارقسنه باصسه سهولتله طغورر وبعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده کچسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قلتی زماننده کچدن صواکره چقوب توانا صولاقلردن بربی صوکوتوروب کیدرکن
پادشاه کامکار الینی طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علیلاً
پیاده کچرکن اخرته کتمسیله میسر اوله والا متبعدن اشاغی چوبان کوپروسنی کچدکدن
صکره هر یردن کچلمز مکر باشدن کچمکله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
ومشهور صودر ارمینیه اقلیمنك حد شرقیسیدر خواجه حافظ بو نهری مدح ایدوب
دیمشدر ع ای صبا کر بکذری بر ساحل رود ارس بوسه زن برخاك ان وادی ومشکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمور قپو ایله نیازآباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر وعسیر العبور نهردر مجرا اسفلنده صابون
کبی طین وتیغ ماندی احجار واردر نهر کوسفند قیون صویی دیرلر دمر قپودن دورت
مرحله شرق وشماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بودخی صعب
المرور وشدید الجریاندر لکن چوق یردن کچیلور نهر صولخ طاغستان غربسندن

چقوب

چقوب بحر خزره آقار جریانی غایت بطؤ اوزره اولوب کوجله سجیلور عرضی یارم اوق
آتمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر ارزدو اردبیل سمتندن کلوب
مشرق وشماله آقار لنکرکان نام شهرک جنوبندن چقوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمک طاغلرندن مشهور اولان کوه البرز درکه دمرقپو غربنه دوشر ونیجه طاغلر
یه کامتصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیک فرسخدن زیاده در
دیرلر بوسببدن بعض لاف وکذاف اربابی آنی کوه قاف صیارلر جبل مزبورک طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الترزی دیرلر ارض رومی چکدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محلرده شام ایله
روم بیننی فصل ایدر حمص ودمشق میانه‌سنده واردقده جبل لبنان دیرلر وسط مکه ومدینه‌ده
جبل عرج دیرلر بونلر محللرنده مسطوردر کوه البرزک شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولورانلره جبل قبتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه واردقده جبل رکوده وطرفک دیرلر وبو طاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورک شمالنده قبتق دیرلر برجنس قوم اولور جنوبیسی ماننددیوارکوباکه ثیشه
ایله یونلمشدر وبو جبالک عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفه دمرقپودن
غیری مسلک یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالک اثبات ایدوب اکبری جبالک
وسطنده درانده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بو طاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسپیوم یازیلور رصدرکابده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافی
جهتندن برکونه تفصیل لابأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بر بحره اتصالی یوق قره دکز قدر بردریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوز بش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافهٔ طولی یکرمی درجه
ومسافهٔ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن آقاب دکلو بیوک صولر دوکلوب منفصل
اولورکیدر اول اجلدن ظاهر بنلر دیرلرکه بونک قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
آکا آقار حتی برکشکل دوشوب اننده چقدی دیو شاهد زور ایله بودعوای کاذبه‌یی اثبات
اتمک استرلر اما الوزم وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بو مقوله تزریقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالمازنتکه اوایل کتابده بو خصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده‌یه محتاج دکلز بحر مذکورک سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیاز آباد وقلعهٔ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کروارس مصبی اولان بندماهی بعده شرقه طغری کیلان اولکه سندن پهمن وماسوله وشفر
دشت ولنکرون ورودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرمید انکه اندن سواحل شمالیه بیابان وقیق طاغلری دیدکلری سیاه کوه در
قوم خزر اول سمتلرده ساکن اولور نهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشتدن
کانجه آملدن سمند یدی مرحله یا باندر سمندردن شروان دورت مرحله شنلکی ازدر بو بحرك
مد وجزری یوقدر صویی غلیظ ونیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی صافی دکلدر دبندن
بیاض طاشلر کورنمز ولؤلؤ ومرجان کبی بر متاع چقماز اما ایچنده حیوانات بحریه دن نیچه
عظیم الجثه بالقلر وسائر غریب هیکل جانورلر اولور وایچنده التی یدی خرده جزیره لر واردر
اکثرنده سیاه وبیاض نفط حاصل اولور برندن غیری مسکونه دکلدر بری دکرمی طینندن
طاغ کبید راوزندن دریایه صولر آقار بری اورمانلق واوتلی اطه درلکن ییلان کثرتندن
خرابه اولوب قابل سکنی دکلدر وبری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره درکه غایت
بیوکدر آقار صولری واغاجلری وافر لکن خرابه درو بری دخی سواحل غربیه یه قریب
اوتلو صولو جزیره در انده بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالك ممالك شروان واران
وسواحل بحر خزر موقلدن بو نهر جنوبه اون مرحله باب الابواب ایکی مرحله مصب
نهر کر غرب وشماله اون التی فرسخ اندن دمرقپو یکرمی بر فرسخدر کنجه دن بردعه
ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ وتفلیس قرق اوچ فرسخ وبردعه دن ورتان
یدی فرسخ مسافه در آبسکوندن نواحی خزر اوچیوز فرسخ مسافه در اندن دهستان
التی مرحله در آملدن سمندر سکز مرحله وسرحد برطاس یکرمی مرحله مملکت سریر
اوچ مرحله در وآملدن بولغار بیابانندن بر آیلق مسافه در اکردریادن کیدیلورسه ایکی
آیده وارلور کیرو بردعه دن ورتان یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کر صوینی کچوب
شماخی وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لایجان ایکی مرحله اندن میمون کوپروسی
کچیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه دن شمکور دورت فرسخ اندن شهر خیار اون
بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون ایکی فرسخ اندن مرس
اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون التی فرسخ اندن دبیل
اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباکو ایکی مرحله وکردن
آیریلان نهر رستمغال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله درد مرقپودن
اردرخان یدی سکز مرحله وشماخیدن مواغان بر مرحله موغاندن محمود آباد ونوشهر
بر مرحله نوشهر قزل اغاج دریادن ایکی مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن
اردبیل ایکی مرحله در احوال ملوك شروان واران روض المعطار ده مسطور اولدوغی
اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمر وآذربیجانی فتح ایدوب
شروان سمتنی محافظه یه بکیر بن عبدالله‌ی کوندرمشیدی عبدالرحمن بنی ربیعه یی
مقدمة الجیش قلوب کندی دخی اول سمته توجه ایلدی اول زمان ملوك فرس
اولادندن

اولادندن شهریار نام کیمسه شروانه حکم ایدردی عبد الرحمن وبکر شروان قرینه وارد قده
شهریار امانله کاوب بن برنیجه ادیان مختلفه اصحابی اعدانك سرحدنده سزك طرفکردن
مستأمن اولوب سد سدید اولایم ولایت سزك اولسون دیو اطاعت ایدوب جزیه یه راضی
اولدی انلردخی سراقه یه عرض ایدیلر سراقه معقول کوروب حضرت عمره عرض
واعلام ایلدکده تجویز بیوردیلر صکره بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملك بودیارلره
غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد بن یزید شروان ودمرقپو
والیسی اولوب برآیلق قدر مسافه یه حکم ایدردی هجرتك یوزسکسن سنه سنده طائفهٔ
خزر دمرقپویی الوب اهل اسلامی بوزدی یوز قرق بیك قدر مسلم اول معرکه ده شهید
اولدی اسلامده مثلی سبق اتمدك وقعه ظهور ایلدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب
وطبرستانی الدقدن صکره هشام بن عبد الملك اول دیاره وارمشیدی کیدر اولدقده
والیٔ مملکت اندن رجا ایلدی که ولایتده براثر قویه هشام قاپجی وروب محراب کبی
برطلسم اوزرینه دیکوب محل مرتفعده قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرابت
بونده درکه زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه دن نه کیمسه منع اولنیوب صیفده
البته بیاض کیورلر غیری لونله وارسه لر اول سنه مطر عظیم اولوب میوه لری افساد ایدردی
وقحط اولوردی تجربه اتدیلر آل عباس عصرنده بودیارلره که ارمینیه واذربیجان عامللری
حکم ایلیوب آل جنکیز توبشنده انلر طرفندن ضبط اولنوردی صکره سلاطین شروان
ظهور ایلدی قاضی بیضاوی نظام التوار یخده اندری بهرام چوبین نسلندن وارد شیر
بابکان اولادندن اولق اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آرا ده نوشروان ذریتندن
قلدی وسلسلهٔ نسبی بو اسلوب اوزره ترتیب اتدی ابو المظفر منوجهر بن کسران
بن کاوس بن شهریار بن کرشاسف بن افریدون بن فرامرز بن سالار بن زید بن جون
بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوجهردن صکره اولادندن اون ایکی نفر
شروانده حکومت اتدیلر بو ترتیب اوزره فرخزاد بن منوجهر وکشتاسب که کشتاسفی
دیدکلری برآکا منسوبدر بعده اوغلی فرامرز وانك اوغلی فرخ زاد بعده اعقابندن کیقباد که
عدل ایله مشهور ایدی انك اوغلی کاوس بدیوز تمش دورنده وفات اتدی اوغلی هوشنك
اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ ابراهیم بن سلطان محمده انتقال
اتدی مزبور تیمور ایله معرکه لرده بله اولوب سکز یوز یکرمی ده وفات اتدی اوغلی سلطان
خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس واقع اولدی سکز یوز التمش بدی یه وارنجه سوروب
شروانشاه پادشاه اولدی انك دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز اللی ده شاه اسمعیل
قدری ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بك وبرایلدن صکره برادری غازی بك برییلدن
صکره برادری شیخ ابراهیم که شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماسب ایله مدارا اتدی
طقوز یوز طقوزده وفات ایدوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایلدی طقوز یوز قرق

يشمده شاه طهماسب شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی وشروانیان دولتی انده
منقرض اولوب بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط
ایلدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیلك حدودینه کلنجه قزلباشلر ایله
انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده
شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان وشروانی ضبط
ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرك اولی
شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی
کیده رك برامیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد اران حکومتی ویردی کرجستانه غزا ایدوب
غالب کلدی بشیوز التمش سکزده کچوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی
الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر یرینه
کچوب بشیوز طقسان دورتده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه
دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی
اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولتی انده انقراض کلدی فصل ۴۰ در مملکت طاغستان
وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزز شمالنده وشروانك غربنده وشمالنده اولان
آسیادن باقی بلاد وصحار اوکوهسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده
سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربنده چرکس بلادی جنوبنده
کرجستان شرقنده شروان دکزی وشمالنده بلاد خزز اولوب طولا وعرضا اون مرحله
قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دارملکی قومیوق نام
قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر اراسنده یر یر معمور قریه لر وناحیه لر اولوب
اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلردر ایچلرنده مستقل حاکملری وار در بیك قرق سکز
حدودنده محمود خان بچه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مرادخان ایله ملاقات اتمشیدی
اوغلی قورقازاللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلندر خان حاکم اولدی
حالا بودیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بودیارك انکچون سریر دیرلر که بعض اکاسره
کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی واول اطرافده اولان
اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره کچردی وبودیارك
اهلی اخلاط دربعض هرملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری
جبل السنه متصل اولور وقیتق براولکه در که قاعدهٔ مملکتی کونجی نام شهر در وقلعهٔ
قریشدر کونجی عظیم قصبهٔ معمور ومشهوردر علماسی وصلحاسی چوقدر علمایه
غایت رغبت ورعایت ایدرلر یم خوکورجستان سمتنه دوشر برمعتبر شهردر طاغستان
حکامی النده در اندرازی دخی طاغستان شهرلرندن بوشهر در روس طرفنه دوشر
شروان

شروان وگنجه سمتلرینه قریب بعض مواضع طاغستانك قصبهٔ نخود برعظیم قصبه کبی
قریه درکه بعض طاغستان حکامی اطرافی مقر بدر جماس بودخی شروانذن قبا سمتنده
طاغستان ذیلنده برقریهٔ عظیمه درکه نخوددن بحره باشنه واریلور و جماس وقبا ودمر
قپویه واریلور یکی دهنه نخوددن بر مرحله گنجه یولی اوزره برقریهٔ معروفه در اولودهنه
گنجه یولندن خلاف سمتنده یکی دهنه دن ایکی میل مسافه ده برقریه در اولودهنه دن
جماس ایکی قوناق اندن قبا ایکی منزل رقبادن دمرقپو بر منزلدر یول بونده بحر خزر کنارینه
اوغرایوب نهر سمون عبور اولنور دیار بر خراب محلدر نقل اولنورکه تیمورك یورپش هفت ساله ده
کوه البرزك جانب شمالیسنك اجناس کفارللرندن فتح ایدوب الدوغی قلاع ومواضعك
مشهورلرندن قلعهٔ کولا وطاوس البرز سکانندن برطائفه النده ایدی انلرك مسکنلری بلند
وصعب المسالك کوهلر اوزرنده نیجه قلعه لر ایدی طاوس قلعه ده برکوه رفیعك اوچنجی
طبقه سنده واقع اولمشیدی که ارتفاع برتیر پرتابدن یعنی براوق اتمی مقدارندن زیاده
ایدی بوقلعه نك فتحی هیچ متصور دکل ایکن تیمور عسکرندن نکریت قومنه که صعب المسالك
یرلرده یوروملك انلرك شانی ایدی امر ایدوب نردبانلر ایله طبقهٔ اولی یه صعود اتدیلر
ونردبانلری چکوب اندن برطبقه یه دخی چقوب منوال سابق اوزره طبقهٔ ثالثه ده کوه
مزبوره صعود ایتدیلر که قلعه اول کمرك التنده ایدی پس نیجه سی نردبانلردن ونیجه سی
میانلرینه طنابلر باغلیوب وبراوجنی بالای کوه ده برکدوب اوزرینه صالنمغله واصل
طورد قلری یردن تیغ وتیر ایله اهل قلعه ایله جنك اتمکله خواه ناخواه قلعه یی فتح اتدیلر اهل
قلعه نیجه سنی سنك وتیر ایله قتل اتدیلر امابر بلوك دخی بوکار خطرناکه شروع ایدوب
بومنوال اوزره فتح اولندی بوحوالیده فراوان بال اولورکه کوهستانده بیابانی زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تیمور عسکرینی اغنا ایده جك بال بولندی لاحقه طرخو کورجستان سمتنه
دوشر برمعتبر شهردر طاغستان حاکمی النده در مولانا محمد بن عبد الرحیم الترکشی نقل
ایدر قیموق قراسنده برقریه نك داخل مسجدنده برکول واردر سنه ده صویی ایکی کره
طشره یه آقیلور بریسی شمس حمل برجنه حلول ایلدوکی وقت وبریسی میزانه دخول
ایلدوکی وقتده واغزی بودرکه صو مرتفع اولدوغی وقتده اصلا کسه کورمزحتی چوق کسه
بکلدیلرکه اقمسنی کورمه میسر اولمدی ودخی اول سمتلرده قبا کوینده برکول واردرکه صویی
ربیعده وخریفده معتدلدر وشتاده حاردر اما صیفده غایت بارد اولور برمرتبه که طوکارحتی
اول سمتك اهالیسی انك بوزندن حما وامراض حارهٔ محرقه یه استعمال ایدرلر اندرای بودخی
طاغستان شهرلرندن برشهردرکه روس طرفنه دوشر ترك باب الابواب خارجنده اوچ درهانی
یولی اوزره بحر خزر ساحلنه قریب محلده مسقوه تابع برقلعه در اوج طرخو ایله ترك اراسنده
بردل اوزرنده ساحل بحرده مسقو چاری طرفندن ١١٣٥ حدودنده محدث برقلعه در جبل قیتق
فتح قاقلمو تایله برجبل واسعدر طولا وعرضا یکرمی مرحله قدر مسافه طوترا قار صولری و

واورمانلغی واقردر ساحل بحر خزرده دمر قپودن جهت غرب وجنوبه ممتد اولور اول
محله اکا کوه البرز دیرلر تنکه مرو وایلدی اطلسده آلبس نامیله یازیلن طاغلر بوکا
استقاقده قریبدر وبوطاغلره جبل السن انکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورلر اولرک برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مزبور شمالنده در
جبل مزبورک جنوبی اکثر بوکسک کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کتاب بکر افندی بو سمتده طبسران دیرلر قرق بیلشلی لوکوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولک یاننده بر ولی مزاری واردر واول
کولک صوبی کاهیجه سوت کبی بیاض اقر ومنجمد اولوب قیمق کبی کوزینور رودخی بوجانبده
برغارده برقلج واردر اول سمتک خلقی دیرلر که اهل اسلامدن بوسمتی فتح ایدن مسلمنک
قلجیدر دیرلر اول سمتک خلقی بهار فصلنده اول غاره عظیم خیرات وصدقات کوتوردلر اول
قلجی زیارت ایدرلر وبجه دا برقین بیارلر وقینی مغاره یه کوتوردکن برصاع قدر اریه بیله کوتوروب
کیدرکن اول اریه بی یره صجارلر چاق قلجی اول بکی قین ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بودرکه
اول صاچدقلری اریه دن بردانه سی یرده بولنماز دیکر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتد درچاق طاغستانه منتهیدر جنونده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتد درچاق مکر هل ولایتنه منتهیدر وبو چرکس اون برقبقه در
وقبقدن مراد بك دیمکدر وبونلرک بعضیسی مسلم وبعضیسی کافردر وبوطائفه نك آیین
وارکانلری باشقه در لکن بعض آیینلری یهوده موافقدر حتی دیرلر که بونلر بنی اسرائیلدن
اوج سبط بو سمته کلمشلردر وبو سمتده ساکن اولمشلردر وچرکس وابازه اول اوج سبطدن
منتشر اولمشلر وبو چرکسک ابتداقبقلری تمان وتمرک وجغا کادر بونلر حریند رحا با که برجا تا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بسته نی قبر طای بونلر مسلمدر وبوطائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بیدآر وصاحب عقل غلمدر وبوطائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتارلر اناسی وباباسی اوغلنی صاتلدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق اله مزمایتلرنده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلردخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر وبوطائفه نك زاهدلرینه داقوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق یمزلر وبراغاج که اسمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر وبونلر ده
برطائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر وبرطائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
وبوطائفه نك دخی آیین وعادتلری باشقه در وابتداحدلری صوچه لیمانندن چاق قودر
ارماغنه وارنجه در که اول سمته سخوم دیرلر بوطائفه نك بکلری بردلبار اسمیله مسمی در مثلا اچوبا
بکی صغوق صو بکی کاانده ماللوجه کایساد یرلر برکلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
بری جمنابکی یکجی بکی دخی قاغردربندی بوچنده لر ارقلوبکیلر قامش اوشغان مامای قیبا

صو باشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزک کنارنده وشرقیسنده دریوللرینک خلقی
اهل اسلامدر آبازانک ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوج مرحله درشمالنده بشتا
ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسک اسمی
اولوب اول جنسه فی زماننا ممالک اسلامیه ده آبازا دیدکلری قره اژدهان سکانندن در
یوشهر قره دکز ساحل اوزره برجبلده درکه بحره داخل بر خور اوزره در وانجاس شماله میل
ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازا قریننده طائفه لازکی اولور وبونلرک قریننده طپا نفه
لوندکه قلعهٔ کرم وبر معتبر قلعه لری زکم قلعهٔ سید ر منازل کفه دن لچاق دمور قپویه وارنجه
کفه دن کرج بوغازینه عرضی یکرمی میلدر اندن طمانه کچیلور واندن طمان قلعه سی
اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکر یل ولایتنه که بوطائفه نک یانلرنده بر اندازه استاد
ویراسکی طون کولمک برهمیان اقچه دن ارتوقدر وبوطائفه غایت ایله خرسزدر بعده
هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن اریلوب بش کون برکه ودریاچه
صولردن ایچه رک بش دپه بعده ترک نهرینه بش منزل بوصو کارنده اورمانلر واردرکه
اغاجلری اوج فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبرطای نام محله که آنده ترک صوبی وآق
صو اوستنه کوپر اوله چیلور بعده قنلو سونج صوبی بعده قیون صوبی بعده شمخال ولایتنه
اندن دورت مرحله اینجه صویه لندن بر مرحله دمورقپودر تذییل الطابع بوندن اقدم دیار
عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودار الملک شروان اولان
شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان
ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء
دولت شاهان باد صرصر اختلافیله تزلزله واروب مشرف انهدام وقرین زوال
اولمش ایکن مسقو چاری دخی نیجه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل
وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیرهٔ متنوعه هنوز برکسنه نک
محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائفه اولوب واول جانبک
حدودی تمییز وتفریقنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقید واهتمام اولنیوب
طاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره
استیلا سوداسیله باخصوص عملهٔ مرامی ومافی الضمیری اولان ممالک کرجستانه
یرتقریبله وضع ید وبر طریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجر هوا سیله
جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه
تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دور اندیش
اولانلرک رأی رزین اصابت قرینلری مقتضاسنجه بوبابده وقوعی محتمل فسادی سد
سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمک اهم مهام دولتدن عد اولنمغله ذکر سی
ممالک کورجستان اولان تفلیس قلعه سنک طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولکه سنک دارملکی اولان شماخی شهرینه دخی طرف دولتدن حاکم نصب اولنوب اول طرفلرک خلقنه نوعا استمالت ویریلوب حسن تدبیر ایله اطاعته جلب واول مملکتلر ممالک دولت علیه یه ملحق ومنضم اولمغله مسقوجارینک سوء قصدینی اجرا طریقلری اول جانبدن مسدود اولدی وقره دکز احوالی تفتیش وتجسس اولنوب احتیاطا بعض سواحلده قلعه‌لر بنا اولنمق مناسب کورلدی باخصوص فاش قلعه سی بنا اولنوب اول محلدن تفلیسه یول اچلمق ایله دونما ایله فاشه کیدن مهمات اقصر طریق واسهل وجه اوزره تفلیسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت امر یسیر اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبر ویرمریله دولت علیه معمارلرندن خنه یره جی محمد اغا بیک یوز اوتوز بش تاریخنده اول طرفلک کشفنه مأمور اولوب دردولنه کوندردوکی کشف کاغدلرینک مالی بو محلده ثبت سالف سطور قلندی بحر سیاهده ابازا قپوسنده کورجی مکریلندن ایربلان توپراقده حالیا رستم بکک قرداشی اوغلی یورکینک ضبطنده اولان مظلوم قلعه سی کشف وهندسه او زره رسم اولنمشدر قلعه دیواری دائرا مادار بیک ایکیوز اون ذراعدر دریا طرفنده اولان دیوارلری ایکیوز اللی ذراعی منهدم اولوب صوایچنده قالمشدر قره طرفنده ایکیوز ذراع دیواری موجود انجق خندقی چاتلقدر قصوری یدی یوز التمش ذراعی خاکیله یکسان اولوب او زرنده کوهی اغاجلر بتمشدر وقلعه نک باطنی طرفی سازلو باتاقدر قبله طرفنده طاتلو کول واردر ایچی آیتلنوب اغزی اچیلورسه فرقطه‌لر قشلار وکولک اچق اولان صولرینک درنلکی برقولاچدر وقلعه نک اوکنده اولان دکز اچق یردر لیمان دکلدر کششلمه وقبله ولدوس بواوچ روزکار ایچنه اوغرار تیمورقوتیله یازک یاته بلور وبعده دونما ایچون لیمان دکلدر بو ذکر اولنان روزکارلردن غیری ابازه قیبلری بالجمله امیندر قلعه یه بر چیرک ساعت یردن برجای کلوب تمکندراو کونی قپایوب قلعه دیوارینه قریب اولان کوله طاتلو رایسه دخی اعلی اولور وقلعه نک اطرافی دوزیردر یلدز طرفنده اوچ چیرک ساعت مسافه طاغلر واردر اغج وکراسته هر محللرنده مباحدر اخرکریج وسائرطاش وقوم ارسلان کرای واناپیه پلنقه‌لرنده موجوددر مظلومه اوچ ساعت مسافه درعربه ایله دریا کارینه چکیلوب سفینه‌لر ایله مظلومه نقل اولنور بخاران ورنجبران وعرابه ابازه ده اصلا یوقدر طربزون ایالتنده کونیه سنجاغنده بالطچی وهمشین ناحیه سنده طاتچی کرپچی بولنور مظلومه قریب اولان انقره قلعه سی بنا اولندقده بعمان دادیان مکریل خانی کلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سیاهده اولان صوجق وکلنجک لیمانلری کرکی کبی کشف وهندسه او زره رسم اولنمشدر صوجق لیمانی اغزی قریم طرفندن نهایتنه وارنجه اون اوچ میلدر وچرکس طرفندن نهایتنه دک اون طقوز میلدر ولیمانک بوغازی بش میلدر قریم طرفنده اولان بورنده کشلمه روزکارینه قرشو ایکی میل صیغدر لیمان مزبورک دیبی پاک قومدر وجوانب اربعه سنده اولان طاغلرده طاتلی صو

قینقلری

قینقلری مباحدر وکراسنه دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه لرك
بناسندن اثری یوقدر ونفیننك حواله سی وار در وقریم طرفنده اولان لیمان اغزینك
بشنجی میل محل دوز میدا ندر حواله سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بحر
سیاهده مثلی یوقدر كانجك لیمانی ایله ما بینی طقوز میلدر كانجك لیمانك اغزی ایكی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دوتمه قشلر اما كرجستان بحر شروان ایله قره دكز اراسنده
واقع اولان یكرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقنده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربنده قره دكز شمالنده ابازه
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیجه اولكه یه تقسیم اولنور هر برینك
مستقل حاكملری واردر جمله خلقی كورجی طائفه سی ونصارادندر بلاد اسلامه متصل
یرلری مخلوط اصناف مختلفه در انلره جنجاوات دیرلر آچق باش ودادیان ومكریل وغیری
اجناس كه جمله سنه كورجی دیرلر هر برینك باشقه حاكمی واولكه سی واردر اول زمانده مكریل
مذموم دنی طائفه در مسكنلری قره دكز كنارنده دوشر آچق باش ودادیان خالص
كورجی اعتبار اولنور ذكر فتح اولنان صدیره ایله تفلیس سمتنده براولكه در سابقا حاكمی
طهمورث ایدی بعده لارستم حكم ایدر كرجستان خانلرینك یه كیدر آچق باش اورته یرده
براولكه در اطرافی ذكر ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دكز كنارینه
قریب ابازه ایله سنوردا شدر براولكه اولوب انلرك كی آبازه ایله مرز بارجنك اوزن دریا جانبی
قنش صوینه واردر مكریل قره دكز كنارنده فاش صوینی بحره دوكلدوكی یرده بر ناحیه در
حدودی كونیه یه متصل اولور ذكر اولنان ولایتلرده نیجه قلاع وبقاع واردر كه تفصیل
كتب فندده مذكور دكلدر انجق تواریخده ظفریولان ابنیه اوزره نقل اولندوغی مرتبه یوقدر
سلطان سلیمان خان طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدكده وزیر احمد پاشانی كورجستانه كوندروب عسكر اسلام ایله واروب فتح اتدیكی
قلعه لرینلردر بركان باروسی اوجه پیوسته بر متین قلعه در صاحبی وافر عسكره قادر
اولمغله جنك ایدوب بوزلدی حصاری فتح اولندی كه زمانك بر متین حصاردر ینالك
یدنجی بر حصن حصین وكرجیلرك زیارتكاهیدر وبونك وممانغار واغا بر حصاردر
اول زمان النمش ایدی مجاح وامراخور تورتومه قریب ایكی قلعه در تورتوم ارض رومدن
دورت مرحله یرده بر كوچك حصاردر سنه مزبوره شعبانندن الندی اخجه قلعه
اول حوالیده بر حصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش كرجستانك كلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اشكصور وكاتیص وبنكر واژدر بر صعب قلعه در
اصحابی تسلیم ایندیلر پرتكرك كرجستانك قلاع عظیمه سندندر اول زمان فتح اولندی
یوانه دن سی كرجستانك بر معمور ولایتیدر بنده وتورتوم وكاحیس ده بر سنجق یكی نصب
اولندی قلعه تولاه بر صعب دره در بونك دخی فتحنده چوق زحمت چكلمشدر رباسته

البرزده بر موضعدرکه بغایت صعب یوللری واردر مساکن قرم شمس بر ناحیه در نیجه قلاعی وار
یوللری بر مرتبه صعبدرکه سوار و پیاده کیدمز نیجه یرلرده سورونه سورونه و غلطان غلطان
کتمکه محتاجدر حتی تیمورکندی اوبله اتمشدر و حصار تاکو و حصار میکا و حصار دیرکاو فتح
اولنوب یره برابر هدم اولندی اشکوجه بر قلعه در اهالیسی کفار ایدی فتح اولندی بعده ترکس
قلعه سی النوب یره برابر قلندی اهالیسی بعض بلند کوهلر کمرنده واقع غارلره و شکافلره تحصن
ایدوب مغاره لری ایزنه حصار بنید یلرو خندقلردن جنك ایدوب مغاره ده اولانلره غالب کلمکله
جمله سی فتح اولندی مملکت کورل کورجستانك غرب و شمال طرفنه دوشر بر اولکه در باشقه
حاکمی واردر طقوز یوز طقسان یدیده غازی کرای خان واروب اول مملکتدن غارت و تخریب
اتدیکی قلعه لر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ وبندوسه قلعهٔ کرامنه که بونیه نك حصاری ایدی قلعهٔ
بورلسکه بر و بوده لقدر که اریجدوقه لقدر قلعهٔ الواد دارملك کورلدر بونلردن غیری غارت اولنان
بلادك اسملری بونلردر بلاچه کوپسار پیقوا و لانوخلفلك سنیا و بلاوچه مرشیور قسطنطین
کراسلو بازالی کوبین پانبول شونبار قوش کرمان ازبارانس شلوز بیجه یاشلو کرامنزحوز اوتسه
مناچین دلاجترجه پولاسکیرو چوز بوسور شر اوکه هور اودك صاتناو زنکو قامنس اسقله
ترنبول قالنوسکه کولنسه بود یوراوبج بازلاودسه سنانین حالبج تورچین رحانین برزن قامنکه
زلوجو زلوسکه کلی نان بو رسکه باوار او شاهورده لوقانین که بونلرك احوالی معلوم دکلدر
جبل الکرزی قره دکز شرقنده و کوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوکا کرجستان طاغلری دخی
دیرلر انده امم کثیره اولور دیرلرکه یتمش ایکی دل ایله تکلم ایدرلر یعنی طوایف مختلفه لك
کثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده یه
ظفر میسر اولمدی لاحقه مترجم جغرافیا ابو بکر بن بهرام الدمشقینك بعض عباراتی
بو محلده الحاق اولندی فصل در بیان ایالت قارص الحدود شرق جنوب روان وچلدر شمال
اخسخه غرب ارض روم بو ایالت التی سنجاقدر قارص دار الملك اردهان کوچك خوجوان
زاروشان قاغزمان کچوان دخی ملحق قاغزماندر بو ولایت کورجیدندر اهل اسلام فتح
ایتدکدن صکره تکرار کورجی مستولی اولوب بعده تیمورلنك متین قلعه سیکه قارص در
خراب ایتمشلردر بعده آل عثمان یوسمنی فتح ایتدکدن صکره سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر قره مصطفی پاشا بو سمته کلدکده قارص قلعه سنی بر سور و مسجد و حمام و خندق ایله
احیا ایلدی قدیمدن نیجه مساجدی و مزارات متبرکه سی واردر جمله دن شیخ ابو الحسن الخرقانی
بونده در بر زمان تیمورلنك محاصره ایدوب المغه قادر اولمیوب اولوقت فیروزبخت نام
برکسنه نك النده ایدی بالاخره امان ایله الوب خراب ایتمشدر حالا مخصوص قولی واردر
ایکی جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس یجر فصل در بیان اردهان ارض رومك جانب
شرق شمالیسنده در بوندن بش مرحله در مختصر سوری و قلعه سی و حوالیسی میشه زاردر
اکثر اشجاری کوکنار دانه سی بیوك دکل اما طعم آخری واردر فصل در بیان قاغزمان

قارص

قارص ایله پاسین مابیننده کوه دینلمه مقابلنده برکوه دخی واردر واول ایکی کوه اراسی دربند
قاغزمان در نهر ارس اول ایکی کوه واد پسندن وقاغزمان قربندن مرور ایدر وقاغزماندن غرب
جانبنده چوبان کوپروسی نهر ارس اوزرنده در وقاغزمان قربنده اوچ کلیسا دیرلر بر موضعده
ارمنیلرک معتبر کلیساسی واردر بو کلیساده چوق کشیلر اولورسنه ده بهار موسمنده
انواع چچکلر جمع ایدرلر چچکلری برکبیر قزغان ایچنه قورلر واوزرینه صو طولدررلر و بر قاچ
قلیجه‌لر ایله اغزینی اورترلر قرق کون قدر اول چچکلری دائما معهود شی مابینلرنده
اوقورلر اول قرق کون ایچنده کلیسانک حرارتندن اول صو قینار عینیله نبیذ کبی
اولور بعده صاف اولدقده اول چچک صوینی الورلر ومثقالنی بر التونه صتارلر بو صوبی
میتلرینک یوزلرینه وکوزلرینه واغزلرینه وبورنلرینه سوررلر وبویله اعتقاد ایدرلر که
کوکدن ملکلر کلوب بو صوبی قیناتمشلر و برصو دخی اچمیاز کلیساسنده چقارکه بو ایکی
یردن غیری یرده چقمز بو آدملر ایکی فرقه در بری اچمیازه منسوب بری اول اوچ کلیسایه
منسوبدر وبو سمتک باش طاغنه صوغانلو یبلاسی دیرلر وقبله شرق جبل آغری در طاغ
اشاغیسی بر علیم اورمان در یوقارو سنه اصلا کیمسه چقمز اول مرتبه یوکسکدر که بولتدن
یوقارودر قارصدن روانه وارنجه کچیدلری اول قره خان کوینک یولنده شعنه کچیدی
مشون کل اوکنده قلعه کچیدی قوشه وینک کچدی کرکر کچیدی اغزی آچق کچیدی
قاکلو کچیدی قره باغدن بکرن کچیدی بو کچدلرک جمله سی قان صونک اوزرنده اولوب دخی
اول سمتده مالیش ایچه قلعه سر مدار مردو غیری فصل در بیان اخسخه نام دیگر اخسقا
کورجستان حدودنه داخلدر مقدما ملحدلر ایالتیدر چلدر جنکرده خراب اولمغله
اخسقایه الحاق ایدوب مستقل بر ایالت ایتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال کورجستان شمال تفلیس وسنجاقلری بونلردر اجاره اردنوج اردهان بزرک
اردهان کوچک سوکه تابع اولنی پشکرک اوجاقلقدر پنک پوستخو تاوسکر چلدر
چجرک خرتوس شوشات اوجاقلقدر کوله لوانه اوجاقلقدر ماجخیل نصف لوانه
اوجاقلقدر مروان اخل کلک ترالت بو ایالت التیوز اللی التی قلعه در وطقسان یدی
زعامت بشیوز اللی طقوز تذکره‌لو دخی تذکره سز تیمار در جبه‌لولر ایله بیک یدی یوز نفر
اولور اوصاف اخسخه دار التخت ولایتدر بو ولایت طوایف کورجی حکامندن غزه
اوغلو منوچهرک ولایتی وبطریق الارث مقر حکومتی ایدی سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر مصطفی پاشا طرف سلطان مراد خاندن فتح شروان ایله مأمور اولدقده بو طرفده
بر قاچ معتبر که اسلامه کلمش ایدی اوجاقلق طریقی ایله ولایت موروثی‌سنه کندویه
عنایت اولنمشیدی بعده قزلباش الوب صکره سلطان مراد خان بن احمد خان سنه
بیک قرق بشده وزیر کنعان پاشایه بر مقدار عسکر ویروب اخسخه یی بکرمی اوچ
کون محاصره دن صکره صلح ایله قلعه یی تسلیم اتدیلر اول حوالیده التی قدر قلعه دخی

فتح اولنمش ایدی جمله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اردی انلرك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات یاپمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردرکه اهالی ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزاراتی دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنده دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شماللندن چقوب تفلیسه وانده ن
نهر کبیر لوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کنار جنوبیسندن کچر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شمالنه اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآبه
مذکورك جنوبیسی بر قبا اولکه سیدر که بو نهر ایله نهر تیه وی وسطنده واقع اولمشدر ارغوی
بدره بوغازینك بر طرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بر یوکسك قیا اوزره بر قلعه درکه
عثمانیانه تابعدر ینه بوغازده بدره قلعه سی قزلباشکدر اخل کلاك اق قلعه معناسنده کورجی
لغتی درارض رومك جانب شرق وشماللنده وکورینك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخل کلاك مابینی بش مرحله در واخل کلاك بر صحرای واسعه ده ایکی دن اورتاسنده بر تل
عظیم اوزره بر حصندر وبو دره لرك بریسنده ما قلیل جاریدر وارده ندن تفلیسه کیدن
طریق اوزره در مقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصولی غله ومیوه در اردنوج نیچه مناره بویی بر مرتفع کوه سنك اوزره طاشدن اویلمش
راهی بر درنصفنه دك بیکلو حیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف بر کوه دخی واردر ایکی جبالك اراسی بر عظیم دره در بر طرفنده دخی بر بست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوار خدایینك صهریجی واردر وسط قلعه ده بر عظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد مخذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفر پاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه دربقیه احوال سکان دشت
شمالی بقراج هفت اقالیمده مذکور اولدوغی اوزره اصل ترك بر طائفه در خلقنك ریش
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری بر آیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتنی
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن بر پادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك
هر نسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن بر قومدر
کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری بر آیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست
حیوانات کیرلر وعلم یه پی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر اورلرنده سکسن یاشنی کچن پیر ومرشد اولور وآکا عبادت ایدرلر وبونلر
حیوان اتی یمزلر وبو دیارده بر حجر اولور که صویه قونسه البته یاران ایثر وبونده بر حفره
واردر که بر قارش قدر صوبی طور راندن تقدر عسکر ایچسه وفاید را کسلمز تغرغز بونلر
دخی اتراکدن بر طائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبلغاره پیوسته اولور
جرلج کدقلاج طائفه سیدر تغرغز وخیرخیر اورته سنده شمالده در سقلاب اردینده وشر

خیرخیر

خیرخیر برقومدر جایگاهی نغرغر و کیماك ایله بحر محیط وزمین خزلجیه اراسیدر
صقلاب سین وصاد ایله ترکدن برطائفه در زمینلری اوزون وعریض ایکی آیلق
یولدر بونلردن غیری روس طائفه سنی دخی بومقامده بله یازارلر لکن اول طائفه نك
اکثر مسکنی اوروپا حدنده داخل اولمغله بزانلری مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدق
وبوذکر اولنان طوایفك بعضی ترکستان فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله
یازلمغله نوعا تکرار کورندوکی لابأسدر بومقامه کلنجه آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی
بیان اولنوب اول سمتلر تفصیل اوزره نیجه فصولده یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان طرف غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودندن بیانه شروع
ایدوب برقاچ فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع اولان ایالتلری برفصلده
بیان ایدرز ان شاالله تعالی اول ایالتلر وان وچلدر وارض روم ودیار بکر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسیواس واناطولی وطرزون وقارص
ایالتلریدر فصل ٤١ در اقالیم ارمینیه قرق برنجی فصل اقالیم عرفبه دن ارمینیه بیانندهدر
حدود بو اقالیمك حدنده اختلاف واردر تقویمده کسر همزه ویاء مخففه ایله ضبط
اولنوب لباب دن فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدیدنی آذربیجانه حواله ایدوب
انده دیمشدرکه آذربایجان واران وارمینیه اوچ اقالیم عظیمدرکه بری برینه تداخل ایدوب باشقه
تحدید وتصور عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچنی بریردن تحریر اتدیلر مقامات شارحی
شرنشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر دبیل وقالیقلا وخلاط وشمیساط بری بردعه وبیلقان
وبری نخجوان حمدالله ایدر ارمن ولایتی ایکی قسمدر صغری وکبری وارمینیهٔ صغری
ایرانده داخل دکلدر ارمینیه کبری نك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربندهدر
بلاد سیس وترسوس وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط دیمکله مشهوردر حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیاربکر
وکردستان واذربایجان وارانه پیوسته اولور طولی ارزن الرومدن سلماسه عرضی ارلندن
اقصای ولایت خلاطه منتهی دار درملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکیوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوز طقوز تومنه اندی فقیر ایدر بو تقدیرجه
ارمینیهٔ کبری حالا وان وقارص وارض روم ایالتلرندن عبارت وارمینیهٔ صغری آدنه
ومرعش ایالتندن کاینت اولور بعض تواریخده مسطوردرکه سلفده ارمینیه پای تختی
اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغله خلق رعیت اولدیلر ترسوس ومصیصه
طاغلدیلر حالا کرسی مملکتلری سیسدر جد قدیملری ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب
اولوب انجار وکرج وسباسته وسادریه وصبار قبایلی بونلردن بولنوب صکره جمله سی
تنصر اتدیلر حالا اول قومك بقایاسی ذکر اولنان ممالکده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقویم البلدانده ابلستان وآدنه وارجیش واذربیجان وبدلیس وبردعه وبیلقان وتفلیس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطانيه وسيس وطرسوس وملاطيه ووان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلادندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بومقامده بزملك المؤيده تقليد اتميوب صاحب نزهه تحريرى
اوزره ارمينيهٔ كبرى دن عبارت اولان وان ايالتى ذكرى ايله قناعت ايلدك ارمينيهٔ صغرى
ديدوكى مرعش وكبرى ده داخل اولان ارض روم وقارص بررفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدى حالا عصرمز اصطلاحى اوزره طرح وتقسيم بواسلوبى اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه بر مملكتدر حدوى شرقده آذربيجان ديدكلرى
تبريز اولكه سى جنوبده كردستان وسلطانيه نواحيسى شمالده جلدر وقارص ايالتلرى غربده
ديار بكر ايالتى ايله محدوددر سنجقلرى اون اوچ بر حكومت كه حاكمى ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعى بونلردر ١ وان پاشا سنجاغى ودار ملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
باركيرى ٦ كاركار ٧ كسانى ٨ اسبارد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بنى قطود ر ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بوتحرير عينى على افنديكدر اما قوجه نشانجى طبقاتنده بو اسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكارى مكس سيروى القاق سلماس دنبل استون
بوخصوصده مرور ايام ايله تبدل وتغير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرارداده اولميوب قسمتده خلل كلمك مقرردر سائر ايالتلر
اقسامى وسنجقلرى واولكه لر حدودى بوكا كوره در بوخصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بومقامده بزكتب فنده مسطور اولان بلادى نقل وايالت مذكوره سنجقلرى احوالنى
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوچ بوچق درجه طول واوتوزيدى درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بربلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوزيوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدما وارد اوروب شاه عجم طرفندن ضبط اولنوركن خلق اطاعت وتسليم ايلديلر الذى
حصار وانى سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سى تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندى
شهرمز بورك ايچ وطيش حصارى واردر ايچ حصارى شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفى شهر ووار وش بر طرفى خارج حصن متيندر طرف شرقيسى كه
شهر جانبيدر حصار كبى كسمه قيا وطرف خارجى صحرايه ابنزبا ير اولمغله بر ووراكى قات
متين برجلر وديوارلر ياپلمشدر حصن خارجى دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چوريلوب
اوچ قپو قونلمشدر شرقى تبريز قپوسى وجنوبى اسكله قپوسيدر شرق وجنوبى باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمى اشلر جمله بيوت ومحلات بكلربكى سرايى چارشى بازار
وحمام وجامع داخل سورده در خسرو پاشانك بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودى بو بنا طقوزيوز يتمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قلندى وطقوزيوز
اللى

اللی سکرده رستم پاشا دخی انده برحمام بنا اتمشیدی دزدار وحصارارلری ونوبتجی یکیچریلر
ایچ حصارده اولوب بیك بشیوز نفر قدر قول اغالری ایله وبکاربکی اتباعی ایله طشره
حصارده تمکن ایدرلر اسکله سنه ارجیش واخلاط وعادلجوازدن کیلر کلور کیدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر یردر قلعهٔ وانی تیمور کرکان الدقده که کیوان بکرفت تاریخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن برسینه هدمنی سپارش اتمشیدی جمله وجهله جد وجهد
بلیغدن صکره بالکلیه هدمنه امکان اولمامغله واول قلعهٔ کردون اساسك کوه ماندی
اولان احجار ابنیه سنی برطرف ایتمکه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وبارو بدنلرینی تخریب
ایله اکتفا اولندی قلعه نك اول مقوله تخریب متانتنه ذره قدر خلل ویرمدی همان
بوخصوصدن فهم اولنمق کرکدر که حصار وان نه رتبه ده استواردر بارکیری وان
شمالنده وارجیشدن شرقه اراسی سکز فرسخ بریلدهٔ صغیره وسنجقدر قلعه سی خرابه ایدی
سلطان سلیمان خان تجدید اتدی بونکله ارجیش اراسنده حیدرباغی نام برقریه واردر
اتی آبادن واررحیدرباغنه دیوانکله ضرب مثل ایدرلر ارجیش فتح همزه وکسر جیم ایله
واندن ایکی مرحله غرب وشمال کول شمالنده برقصبه وقلعه وسنجقدر دوزیرده واقع
اولوب اطرافی باغچه وجویبارلری چاغلر رحمه الله ایدر بونك حصارنی خواجه تاج الدین
علیشاه وزیر بنا اتمشیدی حاصل غله و پنبه در حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك
دینار ایدی محکم قلعه سی وحصارلری واردر بحیرهٔ ارجیش غربدن شرقه برمقدار
جنوبه انحرافله برطولانی کولدر اکثر یردن قرشوسی کورنور مسافهٔ دوری التمش
فرسخ وطعمی برمقدار تلخ وشوردر یلده برکون طریح دیدکلری برنوع لطیف مقوی بالغی
چقار اطرافه کوتوررلر وان بوغدیرك کنار شرقیسنده دوشر بعده کنار شمالیسندن بندماهی
چکیلوب ارجیشه بعده عادلجوازه واخلاطه واریلور احتمار مزبور کولك کنار جنوبیسنه
قریب برکوچك جزیره ده برقلعه در سلفده بحیره آکا نسبتله مشهور ایدی وسطنده
براوق آتمی یرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه ده کرمابه ارجیش قربنده دیادین
نام موضعده برالیجه واردر برآسیاب ادار ایدر بیکارك اطرافندن فسقیه مثال چقار وعین
حاره دخی واردرکه قزان کبی قیناراقار کیرو قرسندن آب حیات کبی برلطیف صو چقار
عادلجواز ارجیشدن ایکی مرحله غربه کول کنارنده یوقاری بایره چقوب برنیچه قله لرنی
صوباصوب کول ایچنده قالمشدر قصبه کوله مشرف یوکسك یرده بنا اولنوب جمله
سور ایچنده النمشدر کول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده یازلمش کورلدی لفظ مزبور
هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقویمده کسر خا ایله یازلوب اولی همزه اولدوغنه
دخی اشارت قلنمشدر حالا استعمال همزه ایله در عادلجوازدن برمرحله غربه دوزیرده
باغلی باغچه لی هواسی معتدل میوه سی وافر قصبه در دپه اوزرنده برقلعه سی واردر
میوسشرف ایدر شهر مزبور قدیم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرینك دارملکی

قالمشدر جمله‌دن انوشروان زماننده حکیم جاماسب انده اوتوروب ایالتنه حکم ایدردی
هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه‌سی آبداردر هر قسمدن خصوصا قایسی والماسی
نازك اولور روبردانه سیب یوزدرهم چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التیوز یکرمی التی‌ده سلطان جلال الدین
خوارزمشاه قهر وغلبه ایله سلجوقلردن الوب تخریب ایتدی صکره لشکر مغول خراب ایتدیلر
التیوز قرق دورنده زلزلۀ عظیمه‌دن اکثر بنالری ییقلدی طقوزیوز اللی بشده شاه طهماسب
الوب قلعه‌سنی خاك برابر ایلدی سلطان سلیمان خان شهر قدیمی بر طرف قلوب کول کنارنده
بر حصار بنا ایتدیلر لکن حصار قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلك یوزین کورمدی
بونك قربندن صولر اقوب کوله دوکلور کول قصبه‌دن بر مقدار بعید دوشمشدر بو شهردن سلفده
نیجه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن ملکداد فقه‌ده کتاب مزبور
بر متن متیندر وسید حسین که علوم ظاهره وباطنه‌ده سرآمد ایدی خصوصا جفر
جامعه مشاهیر دهردن اولوب جنکیز خروجنی علم مزبور دلالتی ایله تحقیقدن صکره
ظهورندن اول اون ایکی ییل قدر خانه توابع ولواحقی ایله کوچوب مصرده قرار ایلدی
حالا مزاری اندهدر ومحله سنه محلۀ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که خواجه
نصیر مراغه رصدینه انی دخی کتورمشیدی کوه سیبان خلاط قبله سنده بر جبل
عظیمدر چوق سکانی واردر قله‌سی هر کز قاردن خالی اولمیوب اللی فرسخ مسافه‌دن کورینور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر دیوزهده تحریر ایدرلر لکن اکر بو جبلدن مراد
کوه ارغی ایسه روان قرینه‌سنه خلاف سمتنده‌در تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربه بر قریۀ
کبیره‌در کول بوننده نهایت بولور بدلیس تاتواندن بر مرحله غربه دره ایچنده سکسن بر بوچق
طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده بر محکم قلعه وقصبه‌در دره‌دن بر نهر اقوب بیوت
ومحلات صونك ایکی طرفنده واقع اولمشدر اوته سندن کوپری ایله کچیلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسالك یر اولمغله حصاری اولرینی احاطه ایلمشدر میر شرف خان
بدلیسی تاریخنده بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدرکه شهر مزبور اسکندر آثارندن
اولوب کندی غلاملرندن برینك اسمی ایله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه کیدرکن
اوغرادوغی یرلرك آب وهواسنی ودجله‌یه دوکلن صولرك خفتنی امتحان ایدردی بدلیس
صوینی دوکلدوکی یره کلوب صوینی غایت لطیف وخفیف بولوب صو کنارنده کیدرك
اول محله کلدیلر که کسور صوینی ایله جوی رباط بری برینه قارشدی هر برینی امتحان
ایدوب کسور صوینی لطیف بولوب کسور صوینك باشنه واروب منبع آب بر مقام سبز
وکوهسار لطیف یر کوروب اسکندر بر قاچ کون انده اکلندی حالا اول مقامه خیمه‌کاه
اسکندر دیرلر بعده اول کذرکاهده بر شهر ومتین قلعه بناسنی فرمان ایلدی که تا کبی
بر پادشاه تسخیرندن عاجز اوله دیمك بدلیس نام غلام چشمۀ مزبوره ایکی فرسخ یرده

کسور چاپی ایله رباط اراسنده برحصار متین بنا ایلدیکه الی الآن اول کذرکاهده سد سدید در
چونکه قلعهٔ بدلیس مثلث الشکل واقع اولمشدر هربار اضطراب وانقلابدن خالی دکلدر
حتی اسکندر ایرلندن دونشده بدلیس اظهار عصیان ایدوب یول ویرمدی اسکندر دخی
غیری یولدن کیدوب قفادن بدلیس کلید قلعه ایله واروب کندی امریکز ایله قلعه نك
استحکاملك اثبات ایتدم بنم کبی کیمسه تسخیرینه قادر اولمیه دیمش ایدیکز دیو اعتذار ایتدی
اسکندر پسند ایدوب حکومتنی آکا ویردی شرف خان تاریخنده مذکور درکه بردفعه
سلطان حسن طرفندن پیشرن اوغلی سلیمان بك فتح وتسخیر قلعهٔ بتلیس ایله مأمور
اولوب اوچ سنه متوالیة فصل بهـــاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ایدوب
شتا حلولنده ماردینده قشلایوب ایام بهار یوز کوستردکده ینه بتلیس اوزرینه کلوب
محاصره ایدردی بو حالدن اهل قلعه مضایقه یه دوشوب قحط وغلا واستیلاء امراض
مزمنه دن اکثری تلف اولوب انجق یدی نفر قالمش ایکن ینه جبر المغه امکان اولمدی
اول زمان امیر قلعه ابراهیم بك ایدی خرامانله قلعه یی تسلیم ایلدی منقولدرکه سلفده
انده مار بسیار ایدی حکمادن بری درکاه قلعه ده سنك تراشیده دن برمار شکلنی طلسم
ایدوب قودقدن صکره کورنمز اولدی نفسنده آب وهوای بدلیس غایت لطیفدر کرچه
اکثر قیشی شدت اوزن اولور لکن خلقه مضایقه کورنمز یایلا میوه لردن سیب وامرودی
لطیف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن کلور خلق تابستانده باغلره کوچرلر التی آی متوالیا
اطراف صحراده ومرغزارده اولوب خزان فصلنده کلورلر بو شهر قدیم الایامدن حفظ
طریق ایچون تکالیف عرفیه دن معـــافدر وحکام اهل اسلام انده نیچه ابنیهٔ خیر
احداث ایلدیلر جمله دن شهرك اورته سنده یونغه طاشدن یکرمی بر کوز کوپری واردرکه
ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه هر بری سلاطین سلفدن برینك ایدوکی
اوزرنده خط کوفی ایله یازیلوب ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه یازلمشدر
برینه جامع عتیق دیرلر وبری دخی اوائلده ارمنیلر کلیساسی ایدی حین فتحده مسجد اتدیلر قزل
مسجد دیمکله مشهوردر وبری دخی کوك میدان دیمکله معروفدر ده امیر شمس الدین
جامعی در قرشنده بر زاویه دخی انکدر وبری دخی مورخ میر شرفك جدی شرف خان جامعی در
یاننده بر مدرسه وزاویه دخی بنا ایلدیکه شرفیه دیمکله مشهوردر بونلردن غیری
شکریه وادریسیه وخطیبیه وحاجبیه واخلاطیه نام بش مدرسه دخی واردرکه هر برنده
طلبهٔ علوم ساکن اولوب شغل ایدرلر بونلرده محمد شرانشی کبی نیچه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامدارلردن خسرو پاشا انده یونغه طاشدن برجفته حمام بنا ایلیوب ایکی
باب خان ویوز باب دکاکین وایکی یاغخانه ونیچه مستغلات یاپدی وراهوادهٔ اولان
زاویه سنه وقف ایلدی آکا برزادکان شهردن قاضی محمد جان افندی بو بنانك تاریخنی
بنای عمارت خسروانه لفظی ایله ادا ایلدی قصبهٔ مزبوره آذربیجان ایله دیاربکر وربیعه

وارمن اراسنده بردربند در ترکستان وایران وخراسان دن حجاز وشام طرفنه کیدنلر لابد انك داکلی قیاسندن کچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنك سوراخ بتلیسدن برفرسخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول انك برجانبندن ایدی مرور دهور ایله صو دبنه کلوب یول منسد اولمغله اول عصر خواتیننندن براهل خیر اول قیایی دلدروب یول آچدی وبدلیسده برمسجد وقصبه اورته سنده برعظیم کوپری یاپدردی حالا پل خاتون ومسجد خاتون دیمکله معروفدر واقدی رو ایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده یکرمی یدنجی سـال هجرتده عیاض بن غنم سعیی ایله فتح اولندی اول زمان حاکم اخلاط یوستینوس نام کافر اول اطرافده حاکم نامدار ایدی بدلیس حاکمی بروند صلح ایله شهری تسلیم ایلدی بوقصبه نك اکثر خلقی ارمنی ذمیلریدر مسلمانلری شافعی المذهب وبرازی حنفیدر اکثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهربار نیجه فاضل وقابل کیمسه لر انده نشو نما بولمشدر جمله دن مولانا عبدالرحیم که مطالعه بر لطیف ودقیق حاشیه یازمشدر منطق ومعانی ده مصنفاتی واردر ومولانا محمد برقلعی که علم فقه وحدیثده سرآمد اولوب محوده خبیضی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر منظور نظر خاص وعام درو قدوة ارباب الطریقه شیخ عماد یاسرکه ابوالنجیب سهروردی نك مریدی ونجم الدین کبری نك پیری در ومولانا حسام الدین که عالم وفاضل تصوفده شیخ عمان منتسبدر تصوف لسانی اوزره برتفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حکیم ادریس که آق قیونلی پادشاهلرینك برمدت موقعی ایدی صکره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب سلطان بایزدخان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل مذهب رفضه رواج ویروب خروج ایتدکده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طیب شیرازی که ندیمی ایدی امرایلدی که لطیف انشا ایله برمکتوب یازوب مولانادن سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لکن ترکیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه اسمعیله بو جواب خوش کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانـا ابا ایلیوب منظوم معذرت نامه کوندردی واوغلی ابوالفضل که دردولتنده دفتردار اولوب زیور فضل ایله اراسته در پدرینك تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر کردی که نفحاتده مذکوردر بدلیس قریبنده محله کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر و مولانا موسی که یوز یکرمی ییل معمر اولان جدی شاه حسین دن مدرسه شکریه کندو یه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریه تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع برمحلدر بدلیسدن نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانده ایکی باب کاروان سرای وسیع وبرباب زاویه رفیع وبرحمام واون دکان وبرمسجد بنا ایدوب تخمینا اون ایکی بیك ذراع یردن صو کتوردی

واو توز

واو توزخانه مقدارى رعايا سوروب انده اسكان ايلدى آينده ورونده يه طعامى چقار عمارت
مزبوره غايت محلنده واقع اولدى زيرا بدليس ايله تاتوان اراسنده سلفده متعدد كاربان
سرايلر وار ايدى جمله سى خراب اولوب شدت برددن آينده ورونده هر بار معرض تلفده
ايدى سلاطين وحكام نيجه دفعه اول محلى تعمير مراد اتديلر ونيجه سى بنا لره باشليوب
موانع ظهورى ايله قالمشيدى طقوز يوز سكسن حدودنده بو عمارت تمام اولوب آينده
ورونده حضور ايلدى موش تقويمده برطاغك دبنده دوز يرده بر وادى اغزنده بلدهٔ
صغيره در صحراسى غايت واسع ايكى مرحله مسافه اولوب موش اوواسى ديمكله مشهوردر
مير شرف ايدر موش بدليسك بر ناحيه سيدر بر شهر قديم البنا ايدى حالا انك خرابه
حصارى و بنالرى اثرى قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرك بر فرسخ طرف جنوبيسنده
برطاغ باشنده حصار بنا اولنمشيدى صكره سلطان سليمان خان قلعهٔ قديمه نصفنى كه
طرف غربى شهرده بر يوكسك دپه اوزرنده واقع اولمشيدى عمارت ايلدى حالا اللى
قدر نفر محافظه ايدر و موش ارمنيلر اصطلاحنده دمه يه ديرلر انك كثرتندن اشجار مثمره
اولملا يتنده آز اولور اما كوهستاننده و شهرده باغلر واردر غله سى وافر اولور رعاياسنك
مواشيسى بعيددر خصوصا قيون و صو صغرى چوق اولور زيرا اوتلاغى وعلفزارى بول
يردر صحراى مزبورك تخمينا سكز فرسخ طولى واوچ فرسخ عرضى اولوب غايت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافى اورمانلى طاغلر سبز وخرم قارلى يايلاقلر در بى نظير صولرى
هر طرفه روان اولور آب فرات اول صحرانك جانب شمالندن كلوب ثلثنى قطع ايدر
وطرف جنوبه اقار وقره صو جانب شرقندن كلوب حد وسطنه جريان ايدر و فراته داخل
اولور كوز فصلنده طاغلرنده بى نظير طوغانلر اولاز مرغ و ماهى دن انواع شكار اول
صحراده موجوددر قريه لرنده سرا پا ارمنيلر اولور حقوق ديوانيه سى حمد الله قولنجه سلفده
سلاطين جنكيزيه زماننده التمش طقوز بيك دينار ايدى سلاطين عثمانيه عصرنده
دفتر خاقانى موجبنجه اون بش بيك دينار قدردر دورت بيك نفر ذمى تحرير اولنمشدر
بدليسك بر ناحيه سى دخى خنوس در كه مير شرف قولنجه بدليسه تابعدر اما سائر
يرلو لر ارض رومه لواسندن عد ايدرلر بونك واسع يايلاقلرى واردر جمله دن برى بيك كول
يايلاق مشهوردر و برى صو شهر يدر برى دخى جبل شرف الدين در كه مير شرفك
آبا واجدادى واكراد اولوسلرى انده آرام ايدرلردى منافعى ومحصولى وافردر انده ايكى صو
اقار كه برى بياض طوز و برى نمك احمر اولور انلردن هر سنه دورد بيك التون محصول
الور بو خنوسك حقوق ديوانيه سى دخى موش كبيدر نهايت بونك رعاياسنده
ارمنيلر از در اكثر قريه لرى تيمار و زعامتدر دورت يوز قدر سوارى چقار و اول ناحيه ده
نامدار اسب صبا رفتار يتشور غله دن غيرى محصولى يوقدر انده اولان امور غريبه دن
برى بولانق كول دركه اطرافى بر وجه تخمين بر فرسخ واردر دائما صويى بولانق قزل طورر

ایاغی بر نهر صغیر کبی قزل بولانق آقار صاف اولمغه امکان یوقدر بری دخی نازك کول درکه
اخلاط ایله بولانق کول اراسنه دوشر صوینی غایت شیرین وشفافدر زمستانده بر مرتبه
بوزلولورکه اوزرندن کاربان بحر حله قریب اولدقده بر مرتبه چاتلارکه صداسی اوچ
فرسخ یره کیدر بعد الحمل اندن بعد بالق ظهور ایدوب اطرافنده اولان خرده انهار کیدر
خنوس واخلاط خلقی اوشوب صید ایدرلر بر مرتبه که شخص واحد بر کونده اوچ یوك
طوتار نیچه دفعه امینلر اول کولی مقطوع قلمق استدیلر زیرا مبلغ کلی تصور اولنوردی
اتفاق اول سنه لرده بالق چقمیوب نسنه حاصل اولمدی جبل نمرود بدلیس شمالنده
بر کوه عظیمدر دیرلر که نمرود انده یایلاقه چقوب نیچه قلاع ومنازل عالیه بنا تمشیدی
مظهر غضب اولدقده ابنیه سی یره کچوب عرصه سندن صو چقدی حالا زمیندن ایکی بیك
ذراع مرتفع جبل مزبورك باشنده بر دریاچه وار دوری اوچ فرسخ قدر واطرافی صعب
سنکستاندر انجق اوچ یولدن غیری یردن کدلمز بری پیاده یولیدر ایکیسندن آتلو کیدر
ومزبور کولك کنارنده جابجا اسی صولر منبع وار در اطرافنده اولان طاشلر کویاکه یانمشدر
وجانب شمالنده طاغ بر مرتبه اشاغی اوپرولوب دمر بوتقی کبی ماده یردن چقوب اشاغی
دوکلمکده در التیوز ذراع قدر طولنده واللی ذراع مرتفع بر عظیم پشته اولوب کتدکجه ازدیاد
بولمقده در فقیر ایدر محل مزبورده معدن کبریت ونفط اولوب تکون ایدرك بو مقوله امور
ظهورینه مؤدی اولمق علم طبیعی کتابلرنده مبین ومبرهندر وجه ارضده بونك امثالی
نیچه یرلر واردر اصلنی بلمینه غریب کورینوب نیچه ظنونه مؤدی اولور قطور واندن ایکی مرحله
شرقده ناحیه ولوادر بر وادی ده کوچك قلعه سی واردر سلطان مراد خان روان دونشنده
اوغرایوب ایچنده بر قاچ سرخ سر قپانمش بولنوب سرفراز ایلدیلر تسخیرینه التفات
اولنمدی صکره صاحبنه حصار مزبوری یقلمق واول محل سنورده خالی قالمق رأی اولندی
حالا تبریز ایالتنه متعلقدر قلعه سی کیرو تجدید اولندوغی نقل ایدرلر قلعهٔ بایزید قطورك شمالنده
بر قلعه ولوادر سرحدده واقع اولمغله مرکز حصارینه تعرض اکسك دکلدر صحرای چالدران
کان قربنده بر طولانی واسع صحرادر که ایکی پادشاه عظیم الشان بریسی سلطان سلیم عثمانی
وبریسی شاه اسمعیل صفویدر وهر بری دعوای صاحب قران ایدرلر ایدی بو صحراده
جنك ایدوب سلطان سلیم غالب اولمغله صاحب قران کندیلره متعین اولدی
وشاه اسمعیل بوزیلوب فرار اتمکله من بعد یلدزی دوشوب کندی بو وقعهٔ عظیمه ومشهوره در
وسطان تقویمده واندن بر مرحله قدر جنوبه وشرقه دوشر بحیره کنارنده دوزیرده بر بلده در
واووالده نهایت بولور اوته سی کردستان طاغلریدر دیو یازارلر بلدهٔ مزبوره الان بر قریه قدردر
کارجیکان بدلیس نواحیسندن بر ناحیه درکه کاهی مستقل عمارت اولمشدر دارموك بحیرهٔ
اخلاط کنارنده بر قلعه در وغایت صعب محلدر حقوق دیوانیه سی اون اوچ بیك دینار در
دیوز هده ده مسطوردر ترکری بر شهر کوچکدر زمان سابقده بر عظیم شهر ایمش بر پشته

اوزن دوشمشدر والاطاغندن بر بیوك نهر بونك یاننه اوغرار باغچه وباغستانی فراواندر
انواع میوه حاصل اولور وشهر بینك ایچنده برطرفنده بر محكم قلعه سی واردر حقوق
دیوانیه سی یكرمی بش دینار درمیمان بر قصبه در كه باغستان ومیوه سی فراواندر وحقوق
دیوانیه سی اون ایكی بیك دینار در خرادین بر كوچك شهر در اول معمور وكبیر ایمش حقوق
دیوانیه سی بش بیك اوچیوز دینار در سلم بر قصبه در حقوق دیوانیه سی یدی بیك
دینار در عیش بر شهر وسطدر حقوق دیوانیه سی دورت بیك اوچیوز دینار در ای حكان
موش اعمالندن بر ناحیه در كاهی خنوسه الحاق اولنور مستقل امارت دخی اعتبار
اولنمشدر دبیل تقویمده ارمینه نك بر معمور ومشهور شهری وپای تخت قدیمی ایدی
اردبیلدن راجح وواسع باروسی وار ایدی صكره تغییر اولندی ترسا طائفه سی بونده
چوقدر كلیسا ومسجد یری بری قرینده یاپلمشدر خلقی بی نظیر بساطلر اشلرلر وبونده اولان
قرمزك رنكی غایت لطیفدر سكمان آباد خویه قریب بر ناحیه در دنبلی عشرتی انده
تمكن ایدرلر شرف خان دیر كه دنبلی عشیرتی نسبی امراء شامدن عیسی نام بر شخصه
پیوسته در سابقا دیار شامدن كلوب ملوك ایران خدمتنه كیروب انلر دخی او جاقلق
طریقیله اعمال خویدن ناحیهٔ سكمان آبادی آكا ویردیلر پس یوما فیوما عشایر
وقبایل جمع اولوب عشیرت دنبلی دیمكله مشهور اولدیلر اوایل حالده بو عشیرت یزیدیلر ایدی
صكره لرده بعض امرا وكبار عشائر سنی اولوب ترك كفر وبدعت اتمكله اكثر قوم
مرقوم هدایت بولدی وبقیه سی دخی اول ضلالتده قالمشلر در بر روایتده دنبلی عشیرتی
یحیی عشیرتندن بر طائفه اولوب سكمان آباده متوطن اولمشلر در دیمشلر حتی كردستان
عشایر وقبایلی ایچنده بو طائفه یه دنبلی یحیی دیرلر وامراسنه عیسی بكلو دیرلر
وبونك بكلرندن بعضیسی نفس خویده حكومت ایدوب قطور دره سی وابقا وناحیهٔ
اوه چق كه نخجوان اعمالندندر تصرفنده اولمشدر كذلك بعضیسی نصف ابقا وسلماس
سرای ناحیه سی ونخجوان اعمالندن دن الاكیس وشرور امارتنه نائل اولوب عسكر
عثمانیه آمد شدندن اول سمتلر خراب اولنجه شاهلر طرفندن ضبط اتدیلر وكاه
عثمانیان طرفندن اولكهٔ ابقای وچالدران وسلماس سرای وسكمان آباد دستور قدیم
اوزره بونلره ویریلوب اواخرده عثمانیان طرفندن بعضلرینه ناحیهٔ چالدران سنجاق
اولدی وینه شرف خان تاریخندن بودنبلی عشیرتی صحرا نشین اولملری فهم اولنور
وسنه بیك قرق بش عاشر ربیع الاولده كه سلطان مراد رابع عثمانی روانی الوب تبریزه
توجه اتمش ایدی وكار نهر ارسه قونمش ایدی دنبلی عشیرتی بشیوز قدر خانه ایله
شرور ناحیه سنك اهالیسی اوچیوز قدر خانه ایله وبسیان جماعتی بر مقدار اوایله كلوب
یورت طلب اتمه لریله بونلر یرندن قالدریلوب دنبلی ارزنجان قضاسنه وشرور رعایاسی
ترجان قضاسنه وبسیان پاسینه كوندریلوب خالی خرابه یرلره وتهی قریه لره قونیلوب

ویرلشدرلمك ایچون اوامر ویرلدی وملكلری اولان كسنه لره سنجاق وامارت واعیان
عشایره رأسا تیمار وزعامت ویرلكله رعایت اولندی خوشاب كوردستان بكلرندن
محمودیلر اوباقلق وحكومتكاهلریدر تزهه ده خوشاب برقصبه دركه حقوق دیوانیه سی
بیلك دینار دردیمشدر بعض خریطه ده كورلدوكی اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبسنده ایكی طاغ كوشه سی جمع اولدیغی بر بوجاق كبی
یرده جانب غربیسی كشاده صحرای مدیده وسطان برابرینه وحكاری ولایتی حدودنه دك
جبال ثنیه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ایكی طاغدن ایكی صو اقوب خوشابك
التی یاننده یعنی غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقار وبرطاش
كوپریی التندن یكوب احماردن برمقدار جهت شرقده وان كولینك جهت جنوبیه سنده
منصب اولور شرفخان رودخانهٔ خوشاب كناریكه جم مراجمه دیكله مشهوردر
دیوبه صوینی ذكر ایدر محمودیلر اوباقلق اولان قلعه سنی قلعهٔ آشوب دیو یاد ایدر ومحمودی
بكلری نواحیٔ حكاردن البافه دخی تصرف ایتمشلردر دیو تحریر ایدر كذلك ناحیهٔ كارحیكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدی اعمالندن در وسیرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجوانندن
ماكی قلعه سنه والكاء اردوباد مكاهی بونلردن امرا نصب اولندیغی ذكر ایتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان اباد وباركیری ده حكومتلرین یازار خوشابده محمودیلردن
حسن بك مدرسه سی واردر وكندی اناده مدفوندر طقوز یوز طقسان اوچ سنه سنده
سعدآباده اوزدمور عثمان پاشا سردار ایكن قزلباشلر ایله جنك ایدوب شهید اولدقده
برسنه دن صكره عطایی مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمشدر مزبور حسن
بكك دخی نیچه مسجد ومدرسه سی واردر محمودیلردن ابتدا یزیدی مذهبنی ترك ایدوب
سنی اولان بودر رحمة الله علیه حكومت حكاری عمادیه حكومتی شرقنده وایالت وانده وسطان
نواحیسی غربیسنده وشمال بدلیس حكومتی ودیاربكر ایالتندن بعض كردستان سنجاقلری
وجنوبا شهرزور ایالتی وسهران حكومتی ایله تحدید اولنور ونیچه قلاع ونواحی بو حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقیه سی سرحد قزلباش اولمغله اكثرنه لی یرلادر بو حكومت ایالت وان
توابعندن بر حكومتدر كه اكراددن حكاری طائفه سی ولایتیدر وسابقا بو حكومتك
امرا وحكامی وطائفه حكاری وان ووسطاندن تصرف ایدوب بعده ضبطلرینه المشلردر
صكره ملوك صفویه وعثمانیه وانی ایالت ایدوب بونلره ولایتلرندن برحصه یی ویردیلر
حالا دار الحكومة امراء حكاری جولامرك برقلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنده
دوشر ناحیهٔ كوزبو قلعه نك جهت شرقیه سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحیه دركه اندن برنهر كلوب جولامركدن دخی برنهر كلوب جولامركدن غربه میل
ایله جنوبنده ایكیسی یری بریله جمع اولورلر اندن طاغلر اراسندن جریان ایله لواءحل كه
تابع حكاریدر بو لواو قلعهٔ بی ستون وقلعهٔ استونی یانلرندن یكوب عمادیه نواحیسندن

زیباری ناحیه سنده برطاش کوپری آلتندن طرف جنوبی وشرقیسندن براز کور
قلعه سی جانبندن کلن نهر ایله واندن اشاغی حریر قریننده بایان لواسندن کلن نهر ایله جمع
اولوب دجله یه بند جنوبیسندن مصبی قریننده لواء تریابان ولواء کستانه طرفلرندن کلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره دن شمالنده وقریننده دجله یه دوکیلور وجولامرک طـاغلری
اراسنده برکوچک جبله ارقه ویرمش برقصبه در دوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزره
یوکا متعلق برقلعه واردر وامراء حکارک انده نیجه ابنیهٔ خیریه جامع ومدرسه لری واردر وجولامرک
قریننده قلعهٔ امیرداود ویرادوست اولوب شمالنده مکس قلعه سی وامارتی غربنده عمادیه
شهرینه کلنجه یه نه حکاری حکومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده کوز ناحیه سی
وانک شرقنده خوشاب دوشمشدر البـاق سلماس قصبه سی برابرنده وانک شمالنده
وقریننده طاغلر اراسنده برلوادرکه اکثر امرا وحکام حکاری تصرفلرنده اوله کلمشدر جولامرکدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرک قلعه سی شمالنده طـاغ اوزره برناحیه واولکه در
اول طاغدن برصو اینوب وان کولنه دوکلور ویوشقاق مکس ایله جولامرک اراسنده در لکن
جولامرکه مکسدن اقربدر قلعهٔ زریل جولامرکدن راست غربنده برکوه کوشه سنده
برقلعه دربوقلعه نک شمال طرفنده شیروی قلعه سی وطپراغیدر قلعهٔ بی ستون بودخی
برجبل قله سنده برعظیم قلعه در عمادیه ایله زریل اراسنه دوشمشدر جولامرکدن کلن
نهر بونک جنوبیندن وقربندن کچر قلعهٔ چل بوکا منسوب نیجه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لکن بر زمان حکاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذکوره قلعهٔ بی ستوندن
طرف جنوبیده آکا مقابل برقلعهٔ عظیمه در بودخی برعظیم کوه کوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایکی طاغ کوشه لری اراسندن کچوب کیدر قلعهٔ دیزی بودخی حکاری
توابعندن برقلعه در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده کندی دخی برطاغ اوزره در
میردامرد قلعه سنک راست قریننده واستون قلعه سنک قریننده وشرقنده واقعدر بونک کوهی
دبنده برکوچک کول کبی یردن برصو چیقوب ایاغی برنهر عظیم اولوب آقار میردامرد قلعه سی
اوکنده غربندن برطاش کوپری آلتندن کچوب قلعهٔ میر ناصر وادوست شمالنده وقریننده
برطاش کوپری یه دخی اوغرایوب قلعهٔ میرناصر شرقندن کچر وورمیه کولنه جانب غربیسندن
واروب آکا دوکیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قریننده وآندن جهت غربنده بودخی برکوه اوزره
برقلعه در زیبادی ناحیه سی ایله طپراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه دن شرق وشمالنده
وبی ستوندن غرب وجنوبنده وبونلرک قریننده جبل قلاعندن برقلعه در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه سی وشمالنده اولان جبل عظیم اوزره قلعه سی واردر بونک غربی وجنوبی اولان
جبلینک دبندن عمادیه طرفندن برصو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار وعمادیه دن
کچوب آب مابور ایله جمع اولدقدنصکره شطه دوکلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ کردستاندندر
پیشرن اوغلی سلیمان بکک کبار امرادن حسن بک اق قیونلردندر عمـادیه قلعه سی

محاصره ایدوب قیش کلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سنه قشلامغه کیتدکلرنده که عزالدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بوحالده سلیمان بك مرقومه خبر کوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سری یازلولی وقلعهٔ بایان شنبو زلرك الندهدر اوله اصلا بیم و باکمز یوقدر و صحراده خیمه لر یکز اکراد نظرنده جاموس تزکاری حکمنده در دیمشدر حکام حکاری شنبولقبی ایله یاد اولنورشینه کلمه سندن تغییر اولنمش لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر و بایان قلعه سی حریر قربنده واندن جزوی جنوب وشرقده دربند پشت دردیرلر دربند اوکنده برکوجك کولده کارشر قیسنده برقلعهٔ متینه درجولامرکدن خیلی خلاف سمته دوشر واوکنده اولان کوجکرك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهر ینه شهر قربنده قرشوب جانب غربده لواء دورکامی ولواء سماوکو دورلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن بکروز بیاری ناحیه سندن بروکلان نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور اربیلدن یوقاروده بوصوایکی چتال اولوب ماییننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده قلعهٔ التون کوپروسی دیرلر برقریه وار دراسیابردخی دیرلر اغاکیس نام قلعه وناحیه برزمان بوبلك توابعندن ایدی صکره افراز اولنوب مستقل عمارت قلمشدر اسیابر وسطاندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیاکردو برقصبه دخی یواوجی مابین شرق وجنوبدن مابین غرب وشماله وباطو ربطاغك ذیلنه دوشمش وبو ترتیبله دیزلمش الویه وقصباتدر وسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظرلردر لواء کیسان سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده برطاغ کوشه سی ذیلنده برقلعه وقصبه در آخرده اولان قصبه که کوملك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو ومابینلری از مسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبلك غربنده بردوز یرده برمعظم شهر وقلعه در خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبومکس اوکنده برنهر اقوب خیزان طیراغندن بکدکدن صکره دکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور یوصو سابقا ذکر اولنان جبلدن چقوب ازمسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالده بدلیسدن جنوبده لواء کیساندن غربده برطاغ اوزره برقلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بوجمله سی بدلیس صوینه قاریشورلر شرف خان دیمشدر خیزان سحرخیزاندن مخففدر اهالیسی سحرخیزدر وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله مشهوردر که بونك بانیسی مراغهٔ تبریز صاحبی اوله فقیر هرچند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانیٔ مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بوتقیبلرده هلوخان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایتدوکنی کوردم

تذییل

تذییل الطابع غفلت اولنمیه که صدر کتابده اشارت اولندوغی اوزره صاحب تألیف دلپذیر
کاتب چلبی مرحومك بو نسخهٔ جلیله ده احوال ممالك وملوك جهانی شرقدن غربه
وارنجه شرح وبیان ایلك وعدی انجق بو محله رسیده اولوب کندو خطیله اولان مسوده
وایادئ ناسده بولنان نسخ دخی ایالت وان حدودی تحریرندن بری تجاوز ایتمامشدر مع هذا
سیاق وسباق کلام قرینهٔ واضحه اولوب مبدأ کتابدن تا بو محله کلنجه نیجه نیجه عبارات
صریحه کتابك اشاغیسی تعهدی اوزره تکمیل اولدوغن اقتضا ایدر بالخصوص تحریر وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجی فصلده که اقالیم ارمینیا بیانندهدر اقالیم مرقومك تقسیم وتحدیدنده واقع
اختلافی اشارت اثناسنده بز ارمینیاء کبراده داخل اولان ارض روم وقارص ایالتلرینی مستقلا
بر فصلده بیان ایدرز دیدوکی عبارتدن ظاهر ونمایان اولان ممالك سائره یی دخی یازوب
نیجه نیجه فصول وابوابی احاطه برله توسیع ساحهٔ کتاب ایتمش اوله غالبا کتاب مزبورك
اشاغیسی ضایع ویا همتنه وانجاز وعدینه عمر عزیز مساعده ایتمامش اوله پس بو عبد حقیر
سیاق وسباق کلام قرینه سیله مرحومك مقصود ومرامنه انتقال حد امکانده اولدوغی
مرتبه ده تحریر وتعداد ممالك وملوکده مرحومه تقلید واثرینه تابع اولوب تتمیمنه صرف مکنت
عاجزانه وایالت قارص وچلدر وکرجستان تحریری واخسقه بیانی مناسبتیله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ایراد وذکر اولنمغله بو محلده ایالت ارض روم بیانته شروع وایالت مرقومه
بلادینی ارمینیاء کبری دن عد ایدنلرك دخی نوعا خاطرینه رعایت اولنور بعده آسیا
قطعه سنك باقی اقالیملرینی دخی ترتیب اوزره بیان وتحریره اقدام وعون جناب حق ایله
تکمیل کتابه عطف عنان عزیمت اولنوب ممالك وملوك تحریری خلالنده مترجم جغرافیای
کبیر ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك عباراتی جابجا انتخاب واقتصار واکثر محلده بعینه نقل
وتحریر اولنمق اختیار اولندی ایالت ارض روم بو ایالت روم نهایت شرقیسنده ارمینیه دن
اولدوغنی تصریح ایتمشلردر حدودی شرقی روان وقرص ولایتلری شمالی ایالت طرابزون
وکورجستان غربی ولایت سیواس جنوبی دیار بکر ووان بو ایالت اون بر سنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغیدر اسپر پاسین تورتوم خنوس قره حصار شرقی قیزاوچان مامروان
کیفی مجنکرد ملازکرد تکمان الشکرد بایزید اون بش قلعه در وبش بیك یوز اللی
یدی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولریله یدی بیك سکز یوز عسکردر
دخی مجنکرددن واسپردن غیری والشکردو بایزیددن غیری وقیزاوچاندن غیری وبو
ایالتلرده برجنس نوبتلو تیماری تعبیر ایدرلر بر تیماری بروجه اشتراك اوچ دورت آدم ضبط
ایدر وسفره نوبت ایله کیدرلر که غیری ایالتلرده یوقدر لواء ارض روم بولك شهری
پای تخت ایالت وبشیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر ارزنجان بایبورت
ترجان سفلی ترجان علیا تورتوم دهورلر نام دیکر کشخانه طورول قوزیچای
قیزاوچان قوزای کرجانس کلکیت کماخ کوانس مردبان یاشرینمو ردنسی

اوصاف ارض روم بو شهرك سوری وار ایچنده بر مدینهٔ عتیق وجدید جامع واردر دخی
حمامات واسواق و بزستانی وار در وزروعی بینهایه در اما اثمار واشجاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی کونلك یولدن کلور واکثر ترك یقارلر عیون جاریه سندن جنت بیکاری
دیمکله مشهور بر آبی واردر اول مشهور کنیسه که تبریز قپوسی داخلنده برقبه سی واردر
هر جانبندن اللی ذراعدر و بو قبه نك بعض طاق حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممکن اولمدی ومقابله سنده طول وعرضی کعبه شکلنده
مسلمین بر مسجد بنا ایدوب نمونهٔ کعبه دیو تسمیه ایتمشلردر و بو شهرك اوچ قپوسی واردر بری
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب بر آب شام خانهٔ چمه دیرلر طاش تکنه ایله
دوکیلور بری دخی کورجی قپوسی و بری ارزنجان قپوسی و بر مسیره سی واردر تبریز قپوسندن
کیدیلور بینظیر میاه جاریه وشیخ عبد الرحمن زیارتکاهی درو بنه ارزنه قریب برده
خلق برازدرهاصو رتی واردر بو جبلده قیالردوکندوسی اراقدن بعینه تام الخلقه برازدرها
کبی کورینور تتبیه قالیقلا دیدکلری ارض روم در بعض امراء روم متفرق اولوب
ملوك طوایف کبی اولدیلر بونلردن بر رجل مالك ارمینیا اولدی وصکره فوت اولدی
کندودن صکره قالی اسمیله مسماة بر عورتی مالك اولوب مدینهٔ قالی قی بنا ایتدردی
وعورت کندو صورتنی بر بابی اوزره تصویر ایتدردی و بو شهره چوق عجم بازرکانلری
کلور کمرك النور واقر مال تحصیل اولنور و بو شهرده ابو اسحق مرقدی واردر زیارتکاهدر
وناحیه لری خنوس اسپرمرس قولی بوغاز صو شهر ترجان کلکید یوزپاره قدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله برقضا و مختصر قصبه در جامع
وحمام دوز صحرالردر اکثر بیوتی تخته وچمن طاغی دیدکلری ییلاق که ترکمان واولوس
انده ییلارلر قصبه سنه قریبدر و اول ییلاقده نیچه درلر اول دو زلره اینوب جریان ایدر
ودخی جبالی واردر مسکوندر کماخ نهر فرات اوزره بر قصبهٔ معموره در قلعه سی واردر
ارزنجان ایله ما بینلری بر مرحله درسنه یدی یوز طقسان سکزده تیمور طاش پاشا که
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بو بلده یه عصفور کبی طیور صغار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا کبی بو بلده نك حوالیسنه
سحاب ایله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمی حلوایه بکزر
بر قایچ کون اول بچه لری المایوب برنده قالسه قنادلنوب اوچارلردی بیری غایت معتبردر
ناحیه لری قوری چای وادی رانك اوزره بر معتبر قضادر قربنده معدن کومش
اولمغله کومش خانه دخی دیرلر ایکی ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده بر عظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر و بو معدنك امرانظاری دخی امینی واردر
اهالیسی روم دیلی تکلم ایدرلر بونده کومش ونحاس دخی التون چقار مقاطعه در
بر کوچك ایرماغی واردر کوانیسدن کلور وارض روم پاشاسی طرفندن بر صوباشی ضبط ایدر
ترجان

ترجان نام دیکر درجان بر مدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قرق فرسخ برده و مرعاسی
چوق شهر در بیده بر جبلده بر غار وار در بوغارك سقفندن بر آب نازل اولوب حجر صلد اولور
و بو شهرده بر قاچ دفعه زلزله واقع اولمغله اکثر ابنیه سی منهدم اولمشدر که سلطان علاء الدین
کیقباد سلجوقی باروسنی تجدید ایدوب هواسی خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
بکر حاصل غله و پنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبوردن بر مرحله جنوبیه
دوشر سنور اووه سنه قریب بر بیوك قریه در منارهلو کوی سلطان سلیمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمتنه بولنمغله اطرافنه بر قاچ پاره قریه مجموعی
اون دورت قدر تملیك اولنوب آنده بر جامع و خان و حمام بنا اتمشدر بوندن ارض رومه
ایکی مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربی شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقی جنوبیسنده در و بایبورت ایله ارض روم ماببنی ایکی مرحله در و بایبورت
ایله طرابزون اووه سی اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسی اننده اولنور جامعی واوچ دورت
حمامی وار در و بر جانبنده بر ایل اوزرنده بر قلعه سی وار در هواسی بارد در زروع و حبوبی
غایت چوق اولور و نهر جوی روح دخی نهر چوراق بو بلده نك وسطندن بکر و قلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب ذیلندن روان اولور نهر عظیم در اخشابی ایکی کونلك مسافه ده
جبل وار در اشجاری لندن قطع و بو نهره القا ایدرلر و شهره کلدکده هر کس نشانیله اشجارینی
بولوب اخذ ایدرلر بو نهر طرابزونه وارر بو ناحیه ارض روم پاشاسنك خاصیدر طرابزون
جنوبنده در تکمان ارض رومه غایت قریبدر شرق شمالیسنده ایکی طاغ مابینده
قلعه و قصبه سی وار در دخی بر قاچ کولی وار در بیلك کولی یلاسنده اولان اولوسدن
اونلاق حق الیورقنشی ممنددر حتی اکین بتشدیکی برله قار یغرا کنلری دوشرلر
وکلیجك یاردوکرلکو انیس قلعه سی مراد خانك اوجاقیدر ارض روم پاشاسی طرفندن
صو باشی اوتوردی بوندن بر کوچك نهر بکر بو ناحیه طاغلق واورمانلقدر یعمور دره سی
بو ناحیه دخی طاغلق و اورمانلقدر لواء قره حصار شرقی قضالری بونلردر ابو الخیر ارکوی
اوزقر اسفر اق شار اووه سی اق کوی اولو بك ایبعمدی بازار صوری صو شهر
بهرامشاه بولمان بیرامنلو نام دیکر اردر چماس حیسمله زغابه سیس اورته شبخانه
شیران قربق قیونلی حصار میلاتس یعقوب بك دربندی نام دیکر پنجشنبه اوصاف
قره حصار شرقی ارض روم ایله توقات مابیننده بر قصبه و قلعه سی وار در دخی
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در و سیواسدن ارض روم
یولی اوزره عسکر قوناغیله ایکی قوناقدر و سیواس ایله بونك اراسی لطیف صحرالردر
بوندن نیکسار شماله میل ایله شرقیسنده در طبراقدن ال اوزره بر کوچك قلعه سی
وار در که آکا انجق بر اینجه یول ایله واصل اولنور و ال مذکورك اشاغیسنده بر صعب
پیاده یولی دخی وار در شب خانه بونده شب معدنی چقار بر مقاطعه در قره حصار

شرق مستحفظلری علوفه لرنی بومقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا برواسع
صحرادر بوصحراده برسور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بعدی نصف مرحله قدر در بوقلعه بر صحراده واقع جامع واسواق قائمه سی واردر
وبرقاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصبنی کونی اینك چچکرك وبو پاسین ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپرو سنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که آکا سفلی دیرلر بوسمتده کوس طاغی که پاسین وقاغزمان مابیننده در
شرقدن غربه ممتد برجبلدر وجنوب وشرقنده قزلجه طاغی واردر مابینلرنده برواسع
صحرادر وبوکا قریب اق طاغ که برطرفنده نهر ارس بچر پاسین صحراسنده بیوك کول
یایلاسندن برصو اقار ونهر ارسه قاریشور وحسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صوینی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر واوچ ناحیه سی واردر که بری خراسان که بك بونده اولور بری زوین وبری
صغان بوقلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بوشهر ارض رومدن ایکی مرحله در
شرق وشماله بردن ایچنده برمقدار دوز یرده اطرافنده یوکسك طاغلری وقلعه سی
وشهری واردر وردن اقان نهرك ایکی طرفی باغ وباغچه درونهر مزبورا بیوردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور واسپر میوه کانیدر وقره دکز طرفنده دوشمش
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر درسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل ویررلر
وانلرك یرلری اورمانلو واغیلو پچکلو یرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کومی اشجاردن
جمع ایدرلر واسپر سمتلرنده قیماغی بالله پاصدرمه ایدوب کوچك فوچیلره برقات
قیماق وبرقات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلذتدن طوبلماز وبال حفظ ایدوب
بوزلمز وبرلطیف بال ایله آلوده قوری قیمق اولور وبوناحیه ده بینظیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بورایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعیددر برقاچ ناحیه سی واردر که بونلردر باچان بولانق خندرس بیك
کولك انکنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدائی صخور عظیمه در وسطنده
برچقوردر که هرجانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعی اون ذراع
بودیوارك اوستی هرجانب زمینی هموار در وسور خنوسده بوچقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر وبوتلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك برقلعهٔ حصینه سی واردر وایچنده دخی مستحفظلری
واردر وبو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده برنهر صغیر جاریدر بونهر صور ایچنده جانب
جنوبده برفرجه دن کچر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود جانب شمال غربیسنده
مخرج نهر اننده خلقی اکثرا کرادر که بسیانیان طائفه سیدر جامع واسواقی واردر کوزل
آنلری اولور بوناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طائفه سی یازلار
لواء مامروان نام دیکر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو واورمانلودر
اندن

اندن اوته اولتی یه واریلور لواء کیغی برکوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
برطرفی صحراده واقع وبرطرفی کوهساره یقیندر ناحیه سی سنجاق بوندن یالق معدنی یعنی
طوب کله سی اولورکه غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوچان
بوغایت صربدر طاغلو واورمانلو یرلردر خلقی بونلك دخی اکراددرکه بودخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق دیباس بتر لواء ملاذکرد بو بلدهٔ صغیره نك بناسی
حجراسوددر وعیونی واردر اشجاری اولماز اخلاطه متقارب مرادصوینك ظاهرندن چکر قربنده
برغریب کوپروسی واردر ملاذکرد صوینك غربیسنده ارض رومدن ایکی مرحله وملاذکرد
ارض رومك جانب شرقی وجنوبنده دراك مشهور ناحیه سی قنادی صاری صو برقلعهٔ
قدیمه درارمنی تخییدر سبحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
سیاه اکراد برطائفه که انلره بابا ترك عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
ماینینده برلواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده برقلعه
واوادر وسرحد مجیددر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی وبری خمر قلعه سی
بولوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکراددن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر وبو بایزید اووه سنده
نهر مراد چکر ویره بتار ودوزت ساعتلك مسافه دن نکر اوچقار اورادن اقار کیدر بولوایه
اغری طاغی ناظردر وبوراده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعید دربردن نك ایچنده بربلدهٔ صغیره در
قربنده کهرجله معدنی واردر وتورتوم موقعی اولان دن نك انهار جاریه سی الجه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه واندن بحر اسوده قاریشور والجه قلعه
ناحیه سی ناحیهٔ تورتومك جانب شمالیسنده دروبردل اوزره برقلعهٔ مختصردرو مستحفظلری
واردر امرودوالماسی آب وهواسی وسائر میوه سی وانهاری غایت لطیفدر الجبال الا طاغ
برعظیم ییلاق وچراگاهدر وشکارلری واردر منبع مراد دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده برسرای بنا ایتدرمشدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل کوس قزلجه طاغه قریبدر وبونلردن ماعدا اپاملق واورمانلق مالامالدر جبل
اکرلو ارض رومدن کورینور مرتفع وحسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الا طاغدن برنیجه یردن قینار نهر عظیم اولور چارمود
دیرلر بر تحدی واردرکه اول محلده اول صودورت پاره اولور وبونهرك جدامز شاه دیرلر
برمعظم طاش کوپروسی واردر التندن چکوب اوسته یاننده ملاذکرد صوینی ایله جمع اولوب
برصو که ایکنجی مراد صوینی دربیلك کول ییلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر واول
برشقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صو ایله جمع اولور بعده کنج وچپاقچوروپالوبی
چکر دستواندن نهر فرات ایله جمع اولور وبونهر فرات ارض رومه قالیقلا جبالندن شوغنی

دن سندن حاصل اولوب بعده ترجان وازنجان وكاخ وقوردی چای واكين ودشوان
سمتلرين مرور ايدوب اول محلده نهر مراد ايله جمع اولور بعده حكيم خانی قربندن مرور
وانده قرق بكدصوبی كه ملاطيه طرفندن كلور نوشار معبرنده فرات ايله جمع اولور بعده
شميساط وروم قلعه و بيره جك ورقه التنده رها صوبی ايله جمع اولوب بعده خابور صوبی ايله
جمع اولور بومحلك غربنده ديوورحبه قصبه لری دوشمشدر بعده مقام علی يه وحماسه مرور ايدر
جبل حمری بومحلده قطع ايدوب بعده عانه وهيت وحديثه يه مرور ايدر بعده سلطان
سلمان كربلاده حفر اتدكی خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرق مخرجنه بوخرق نهر فراتك
شرقيه سيدر بعده حله شرقيسندن چكوب بيندن صكره نهر شاهی مخرجنه ونهر رومانيه
ونهر سماوات مخرجلرينه اوغرايوب لواء جواز طيراغنده نهر شط ايله جمع وبعده اول
ايكی نهر دريا كبی بر عظيم نهر اولوب مابينلرنده نيجه جزيره لر پيدا اولور وقورنه قلعه سی قربنده
جمله جداول وشقوق بربره كلوب بعده شرقی بصره دن چكوب قلعه جديده يانده بحر
هرمزه منصب اولور عين الفرات ارض روم قربنده در اول بهارده صويندن غسل ايدن
اول سنه ده مرضدن بری اولور بحيره دشت ارزن بحيره صغيره در دوری اوچ فرسخدر
صوبی عذبدر چوق بالغی چقار نباتات ومحصولات اراضيه مبتدر ومحصولاتی فراواندر وعسكر
عثمانيان قشلاسه وقايدر مضايقه اولمازو بوولايتك كاه خرمنلرين ومحصوللرين قالدیره مزلر
شدت شتادن زيرا محصوللری اوچ آيده حاصل اولوب حصاده كلور اول شهورصيفده زراعت
ايدوب آخرلرنده در انبار ايتمكه محتاجلردر مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قربنده ايلجه دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه سی نام ديكر دوه بوينی اوچ ساعت قره
قوه جه ارتش ساعت چوبان كوپروسی ضيا ميوش ساعت طوماطا بی نام ديكر صوغان
ييلاسی اوچ بوچق ساعت لندن قارص ايكی ساعتدر قارصدن روانه منزل زعيم اسمعيل
يدی ساعت بومنزلده قارص صوينك اوته جانبنده بر مخالف چكيدی وار در صويی شديد الجريان
ودپنده ايری طاشلر واردر منزل شحنه چكيدی بش ساعت قارص صوبی چكيدر
منزل شونه كيلی دورت ساعت ارپه صوبی بومنزلده جريان ايدر منزل بی كول اوچ ساعت
بونده اغر صوبی الذكر طاغندن اولان قارصويدر بينظير الاباغی اولور شربه
خانه دورت ساعتدر بردوز صحرادر وعلف زاردر عياران دورت ساعت اوتی فراواندر
ابدالللر دورت ساعت نام ديكر طايلر روانك مزارعی بومحله ايريشوب منزل كدك كوينه در
قرب رواندر ارض رومدن سيواسه انتقاله ترجان كلكيت شيراوه سی قره حصار
سيواس ارض رومدن ديار بكره كافر كوبی بعيد قوناق دراقچه قلعه بر عظيم صوچكيلور
خان كيلان اوزاقدر وصعب المروردر جبال شاهقه چكيلور وبيوك صولر چكلمكه محتاجدر
پالوقربی بعيد قوناقدر كنار فرات قزل چكيدی دورت ساعت شعاباشی اوچ ساعت ديرقيه
بش ساعت منزل عيارچای اوچ ساعت بيرحسين دپه سی بش ساعت سلطان دپه سی كه

بوكا

بوكا خلق سيران دپه سى دخى ديرلر ديار بكر طريق آخر كه ارض رومدن
ديار بكره حيدر كولى ارك چايرى اغا كولى قورد يوردى قارغه بازارى كوپرى خان كيلان سماويه
نهر مراد قزل بيكار كولك بابا تكيه چايى اباجه عيار باشى پير حسين دپه سى قطربيل ديار بكر
ديكر ارض رومدن ديار بكره نردبانلر ماملخاتون ماملخاتون قيونلو ملكى عز الدين قريدرايكى
اخور واورته سنده مسجدى وطشره سنده حمامى صكره محمد پاشا ترميم اتدردى ترجان
كشيش خانى قريه چمن ارزنجان يولى سهيل وجبل كماخ بو منزلده فرات صوينى كاريله
كيديلور اوچ روم يرلردر بوغرت كولى نام ديكر خوغيس يولى صعبدر خوستوخانى يولى صعبدر
قره جه طاغ ديمكله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازى كچيلور چشكزك پرتك مراد
صوينى عبور اولنور خرپرت خابوسه قريه سى بولك نصفى صعب نصفى دوزدر باش خان
اورته خان سربتن مثليله ديار بكر ارض رومدن ارزنجانه اباجه كه توابع ترجاندندر
اوچ ساعت خان لوج كدبادك لوده درارزنجان ارزنجاندن سيواسه خواجه احمد
ارزنجيك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سيواس رومدن تبريزه ملاذكرد التى
ساعت ارجيش سكز ساعت بند ماهى سكز ساعت نوشهر اوچ ساعت سكمان
ابادبش ساعت فرسنك التى ساعت خوى اون ايكى ساعت مرند صوفيان تبريز
احوال ملوك وحكام فرس وارمن وروم دن صكره اهل اسلام ظهور ايلد كده خلفا
زماننده ابتدا فتح ايدن صلح ايله غياض بن غنم حضرتلريدر بعده عباسيه دولتى ضعيف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ايتمشلر وانلردن سلطنت ايله معروف ارض رومده دولت
سلجوقيه دركه سنه بشيوز اللى التيده ظهور ايلدى وسنه بشيوز اللى طقوزده كورجى
ايله عظيم جنك ايدوب كندى واعيانى اسير اولمشدر ايدى چونكه همشيره سى
شاه بانوان خاتون كه منكوحه سليمان بن ابراهيم بن سليمان ايدى كه صاحب اخلاط
وشاه ارمن ديمكله معروفدر كورجيلره عظيم هديه لر كوندروب اميرسليقى تخليص ايلدى
بعده محمد بن اميرسليق والى ارض روم اولدى اندن صكره دخى ركن الدين سليمان سلجوقى
سنجر ولايت ارض رومى ضبط ايدوب سنه بشيوز طقسان سكزده ملكشاه سليمان
مذكور جنك ايدوب كورجيان منهزم اولدقده كاخته كاوب حبس اولنوب ملاع
محمددن صكره چاقدشر نام كسنه حاكم ارض روم اولوب بعده سنه بشيوز طقسان سكزده
فروع سلجوقيه دن دولت منكوجيه ارزنجانده وكماخده ظهور ايلدى دخى بونلردن
سلطان الب ارسلان منكوج غازى به بو ولايتى ويرمشدر بعده فخر الدين بهرامشاه
بن داود بن منكوجيه بعده اوغل ملك داوديرينه كچدى والحاصل صكره يدى يوز يكرمى
سكزده دولت بنى چوبان ظهور ايلدى وانلردن تيمور طاش مشهور اولدى كه دولت
جنكزيه دن ابو سعيد طرفنه ضبط ايتدردى ابو سعيد فوت اولدقده تيمور طاش اوغلو
شيخ حسن ارض رومه والى اولديكه اول وقت يدى يوز اوتوز سكزده ايدى اخرلرى ملاع

اشرف بر ظالم وجبار کسنه ایدی دخی عصرنده بر صالح کسنه که اسمی قاضی محی الدین
بردعیدر بونك ظلمندن خانی بك خانه فرار ایتمکله ومذکور خان حمایت ایتمکله ملك اشرف
عظیم عسکر ایله اوزرینه واروب نقل ایدرلر که تبریزه واصل اولدقده طرف حقدن بر شدید
ظلمات وریح عاصف ظهور ایلدیکه جمله عسکری واتلری یری برینه دوقشدردی
ملك اشرف یوزلرقده اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایلمشدر بعده سنه سکزیوز طقوزده
اق قیونلی که انلر بایندریه ظهور ایلدی دیو ولایته استیلا ایتمشلردر وانلردن عثمان تیموره
منتمی اولمغله بلاد رومه والی نصب ایتمشدر صکره اسکندر بن قرا یوسف قتل
ایتدکده اوغلی یعقوب ارض رومده حاکم قالدی بعده آل عثماندن سلطان
سلیم شاه اسمعیل ایله جنك ایتدکده مظفر اولدی وبو سمتلری فتح ایتمشدر ایالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلری بر کیدر یلوب بکلربکیلك اولمشدر سنجاقلری
طرابزون کونیه باتوم در تیوزاللی دورت قلجدر واللی التی زعامت واوچیوز طقسان سکزی
تذکره لو وتذکره سز تیمار در کونیه دن غیری قانون اوزره جبه لولر ایله بشیوز عسکر
اولور واون دورت قلعه سی واردر بو ایالت بش التی منزل طولی واوچ منزل عرضی عظیم
طاغلر وصعب وسنکستانلردر اکثری دریا کنارنده واقعدر وبی پایان اورمانلرینه فرضا
بعض جاده یوللرنده ممکن اولان یرلرده ایکی طاغ دره سی بیان اسمه سی چبوقلریله
بند اولنمش کوپرولر ایله وصل اولنمش نیچه منازل قدر یوکسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلری دخی کوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اکثر
یوقشدر وقضالری بونلردر آتنه قبان غول الجه قلعه ارخوه اوف پلاطنه تیره بولی
وهوی ریزه سورمنه طوول کره سین کشاب کورتون کونیه ماچقه مایر میاوری بیره بولی
نام دیگر کوره له ولیجه اوصاف طرابزون بو ولایت غایت کوزل ومیوه کانی یرلردر جوز وفندق
والماوا کده وطاغ یمشلرینك انواعی ایله مالامالدر وبو ایالتك باش شهری طرابزوندر
قره دکزك زاویهٔ شرقیه سنه قریب بر شهر وحصاردر اکثر سکانی لزکی قومیدرکه خلق
انلره لازدیرلر وجبال لزکی طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بوجبل طاغستان
دیدکلری تاباب الابوابه متصل جبال قبتق وجبال السن وجبال البرز وبو طاغلر کورجستانی
تجاوز ایدوب دجله وفرات کنارلرینه اولاشور وبونده امم کثیره واردر مکریل کورجی اباظه
چرکس ولاز ومسلم وکافر مسلمی شافعی نهایت طرابزونه قریب اولانه لازدیرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبی جبال چپنی دیرلر بونده اتراك طائفه سی ساکن اولورلر طائفه سیله
مشترکدر لسانلری ترك وعجم وشاه عجمی معبود اعتقاد ایدوب روافضه دندر طرابزون
سوری متین ومحکم بر بلده در سنخوم بونك شرق وشمالنده دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سکزیوز التمش بشده فتح ایلدکده قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن یانه کتدکده
تاریخ مزبورده قسطمونی وطرابزون وسینوب فتح وضبط اولندی وکورجستانه غزا اولندی

طرزونك

طربزونك ایکی سوری وقلعهٔ متینه سی واردر بریسنه اشاغی حصار وبریسنه اورته
حصار وقلعه سنه قله تسمیه ایدرلر قله دیدکلری قلعهٔ متینددر ایچنده صلوة جمعه جامعی
واردر وبوقلعه نك حفظه سی واردر وحائط شمالیسنده اورته حصاره مفتوح بوقپوسی واردر
بوقلعه نك خارج طربزونه مفتوح بابی یوقدر وقلعه نك جانب جنوبیسنده برباب صغیری
واردر لکن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور واورته حصار دیدکلری سور برطولانی دورت
قپوسی واردر اول حائط شرقیسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسی قربنده درکه بوکا
یکی جمعه دیرلر ثانی حائط شرقیسنك نهایتنده درباب دباغ خانه که خارجنده دباغ خانه سی
واردر وبوبابك اوکنده برنهر صغیر واردر وادئ عظیمدن جریان ایدر واننده برجسر
عظیم اوزرندن مرور اولنور باب نهایت حائط غربیسنده بوکا باب زندان دیرلر دخی
طرابزونك محبسی بوباب اوزره در وخارجنده بر وادئ عظیمدن بر نهر صغیر جریان ایدر
کذلك کارکیر ایله مبنی اوچ ذراع ایری اخشاب ایله بر قنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنور که
بوقنطرهٔ سور آتی الذکر داخلنده محتویدر رابع حائطی شمالیسنده اشاغی حصاره
مفتوحدر بوکا باب اشاغی حصار دیرلر وبو اورته حصار قبل الفتح نصارا ایدندی کنیسه اولوب
بعد الفتح سلطان محمد جامع اتمشدر وبوجامعه متصل حجرات ایله برمدرسه که سلطان
محمدك آثاریدر واورته حصارده ایکی حمام واردر بریسی کافر بناسیدر واشاغی حصار
دیدکلری سور مربع الشکلدر وحائط شمالیسنك بعض مواضعی بحره متصلدر وبوسورك
دخی دورت قپوسی واردر بری باب زغنوس حمتنه بری سوتحادر بونك خارجنده لب دریاده
محلات نصارا بر محله دریوسی باب مولوزکه بوباب بحره مفتوحدر رابع باب موخانه درکه
شمع عسل ایشلنور وطرابزونك خارج سورنده جانب شمالیسی اولان بحردن غیری جوانب
ثلاثه طرابزونك ربض عظیمی واردر ورباض وبساتینی جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده دوا
غربی ربضنده دورت جامع وجانب شرقیسنده ایکی جامع غربیسنده اولان دورت
جامعدن اول جامع خاتونیه درکه سلطان سلیم خان والده سی اننده فوت اولمغین سورك
جانب غربیسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدی قربنده بر جامع کزین بنا
اولنمشدر وبرمدرسه ودار الضیافه وبرمطبخ وبرفرون ومسافرین ایچون اصطبل وفقرا
وطلبهٔ علومه بعد الفجر وبعد الظهر طعام معینلری واردر وصبیان ایچون برمکتب
واننده طعام ووظیفه ایندرمشدر ایکنجی جامع سلیمان بکدر وبوجامعده برمیدان واردرکه
آکا قبق میدانی دیرلر اوچنجی جامع ایاصوفیه در ساحل بحر اوزره ابنیهٔ کافریه بر کنیسه
ایدی رخامدن عظیم ستونلری وحوالیسی اشجار زیتون ایله مزیندر رابع جامع ارطوغدی
بکدر اصل کنیسه ایدی دخی غیری جامعلری واردر وبوشهرك انواع اثمار واصناف
عناب وکراس وامرودی وبلك امرودی وکلابی امرودی وسینوب الماسی واعنابندن
دلکولوزومی وبادنجان انجیری وبینظیر رمان وتورنج وجمله سیاه کراسه شبیه برمیوه سی

Y. 432–435 fehlt
Y. 483

اولورکه طرابزونه مخصوصدر قره بشلر در لغایت اثیدر وطرابزون بحرنده اسماك صید
اولنور مرله بالغی ومزکیرا بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی
صید اولنورکه خلق طرابزون خمسین لفظی تغییریله آکا خابسی بالغی دیرلرکه ظرفا استهزا
ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغار ایله بونی صید اتدکده خلقه
اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلرکه صداسی ایکی اوچ فرسخ مسافه یه واصل اولور بونفیرك
صداسنی ایشیدنلرك اولوسی درپسته بنوب خابسی بالغی چقمش دیو کیدرلر مع هذا
بوخرده ماهی عسیر الهضم ثقیل در و برجنس ماهی کش دخی ثقیلدر ایام شتاده بوخرده
ماهینك رایحهٔ کریههسی وار در منازل و بیوتده انسانلك آرامی قالمز بر مردار بالقدر کره سنی
قره دکز کارنده برکوچك سورسز بلده در برجامع واسواق وحدایق وباغستانی فراواندر
صامصون ایله طرابزون اراسنده دوشر بوندن دورت مرحله غربیه وطرابزون اوچ مرحله
شرقیه بونك برلیمانی اوزن قلعه سی خرابدر دریایه مشرفدر و حالا بوشهرده دریا ساحلنده
برکوچکرده عقبة طاشی چقارکه بنی طاشنه بکزر دخی غیری طاشلر چقار ومعن الهی
کبی واکابکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واری وار دریالی یه
مشرف اعلا کوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر بشکش کتوررلر و بوریزه دوزیرده
واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی اقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده
واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبه در قضالری بونلردر آتنه ارخه وی
سومله ومحه حدودنده کورل ومکربل طائفه لری واردر چوراق صوبی ندن اقار دریایه
دوکیلور بوناحیه ده انواع اثمار چوقدر لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل
ییلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوار او زرنده قارا کسلك اولمز بوننده
ایکی قارلر ایچنده برنوع خرده وسفید حیوان وار جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس
اولنور برنوع دود اولور مس ایلسه لر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجبلده قدیمی
برمسجد اولمغله ییلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی
فرسخ یرده درخرده و بیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش
اوغلان نام کمسنه بر رباط احداث اتمکله جبل و نهر آکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه
اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابزوندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل
وسطنده در قپوسی واردر که اندن غیری یردن کچلمز و قپویی محافظه ایچون میریدن بعض
قرا رعایاسی معیندر طرابزوندن چقان شهر حاکمنك کاغدی الوب انلره کوسترمینجه
کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه
قاریشور دخی نهر سورمنه و نهر اوف و نهر ریزه و نهر اتنه که آکا صوق صودیرلر بوایرمقلرمن کور
قصبه لر قربنده بحره قاریشور نهر ماش دخی بیوك صودر ماش قربنده بحره قاریشور جمله بوصولر
کورجی طاغندن کلور احوال ملوك وحکام بوایالت فرس وروم دن صکره وبعض طوایف
اسلامیه دن

Chosch-Oghlan fl.
Sureneme fl.
of fl.

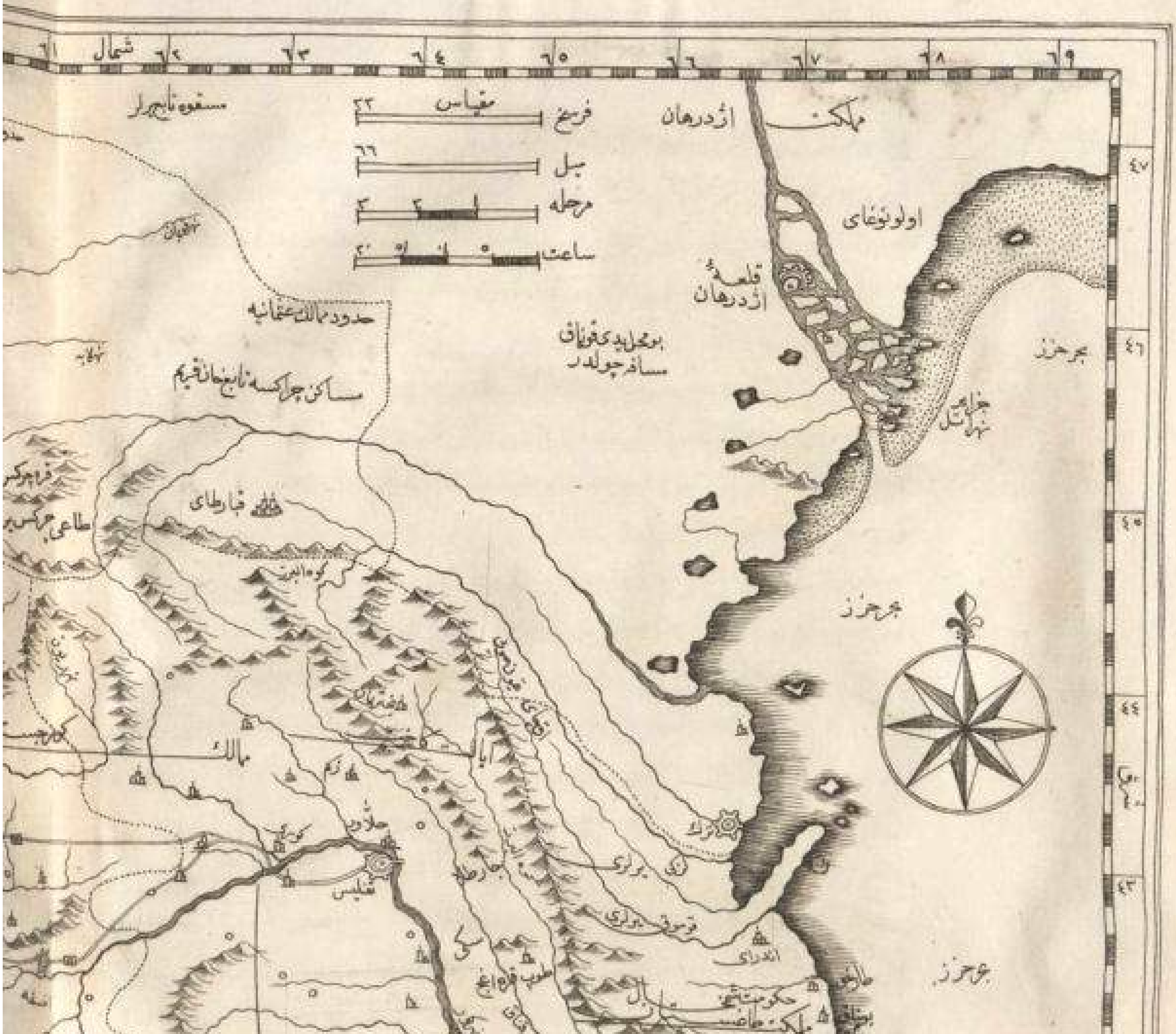

شمال
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
ملك اژدرهان
اولوتوغاى
قلعهٔ اژدرهان
حدود ممالك عثمانيه
مساكن چراكسه تابع خان قريم
بحر خزر
تفليس
گنجه
شماخى
باكو
قلعهٔ روان
نخجوان
صحراى موغان
عمل احمد القريمى
جنوب

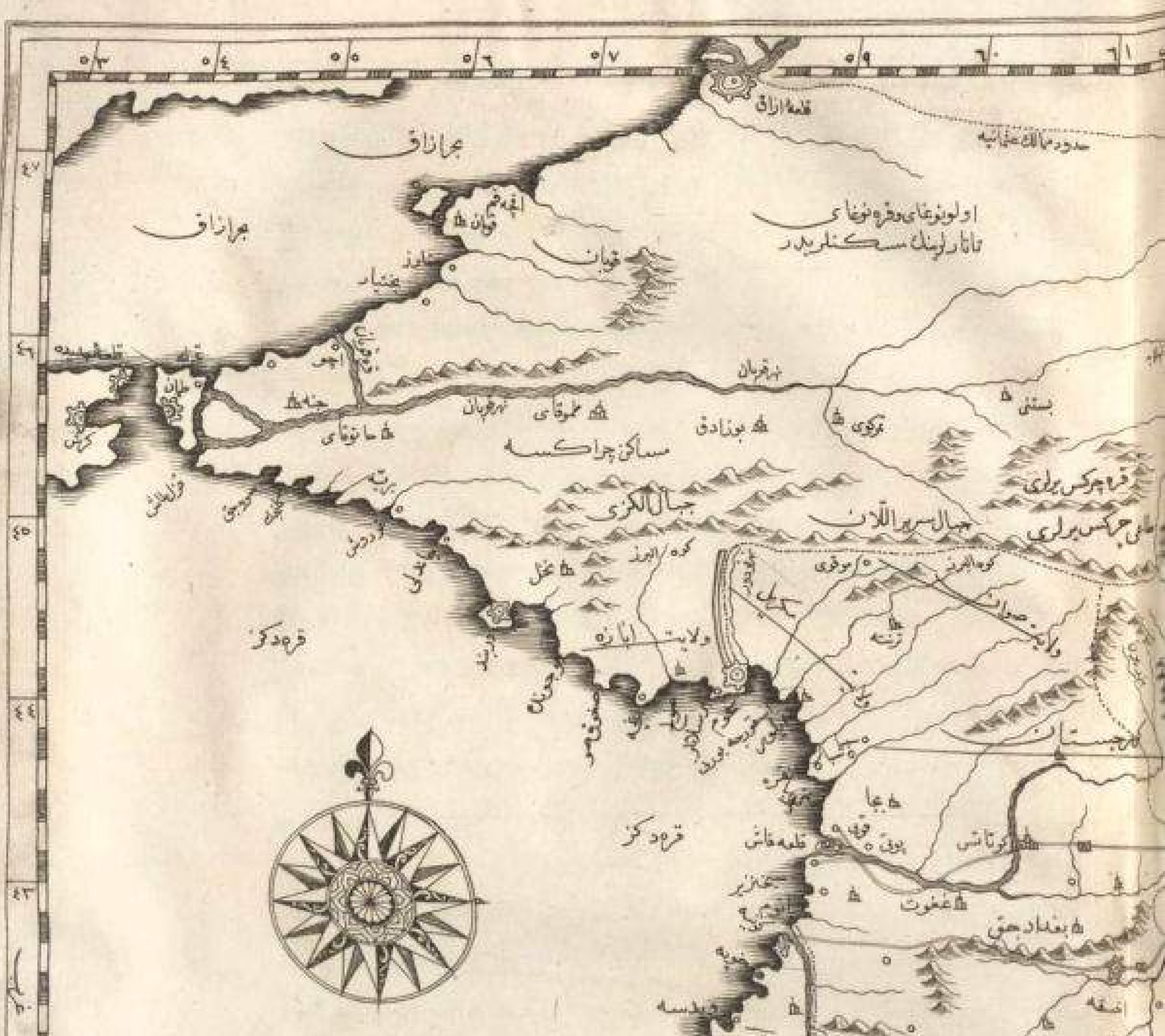
اولو نوغای چراکسه ابازه
طائفه لرینك یرلری كوه البرز
طاغستان شروان وتماما كورجستان
ملكلری وكنجه وردان وقارص وچلدر
وطربزون وارض روم ایالتلرینك
شكلیدر
بحر ازاق
قلعه ازاق
حدود ممالك عثمانیه
اولو نوغای وقره نوغای
تاتارلرینك مسكنلریدر
مساكن چراكسه
جبال الكزی
ولایت ابازه
قره دكز
طربزون
ایالت قارص
ایالت چلدر
ایالت ارض روم
ارض روم

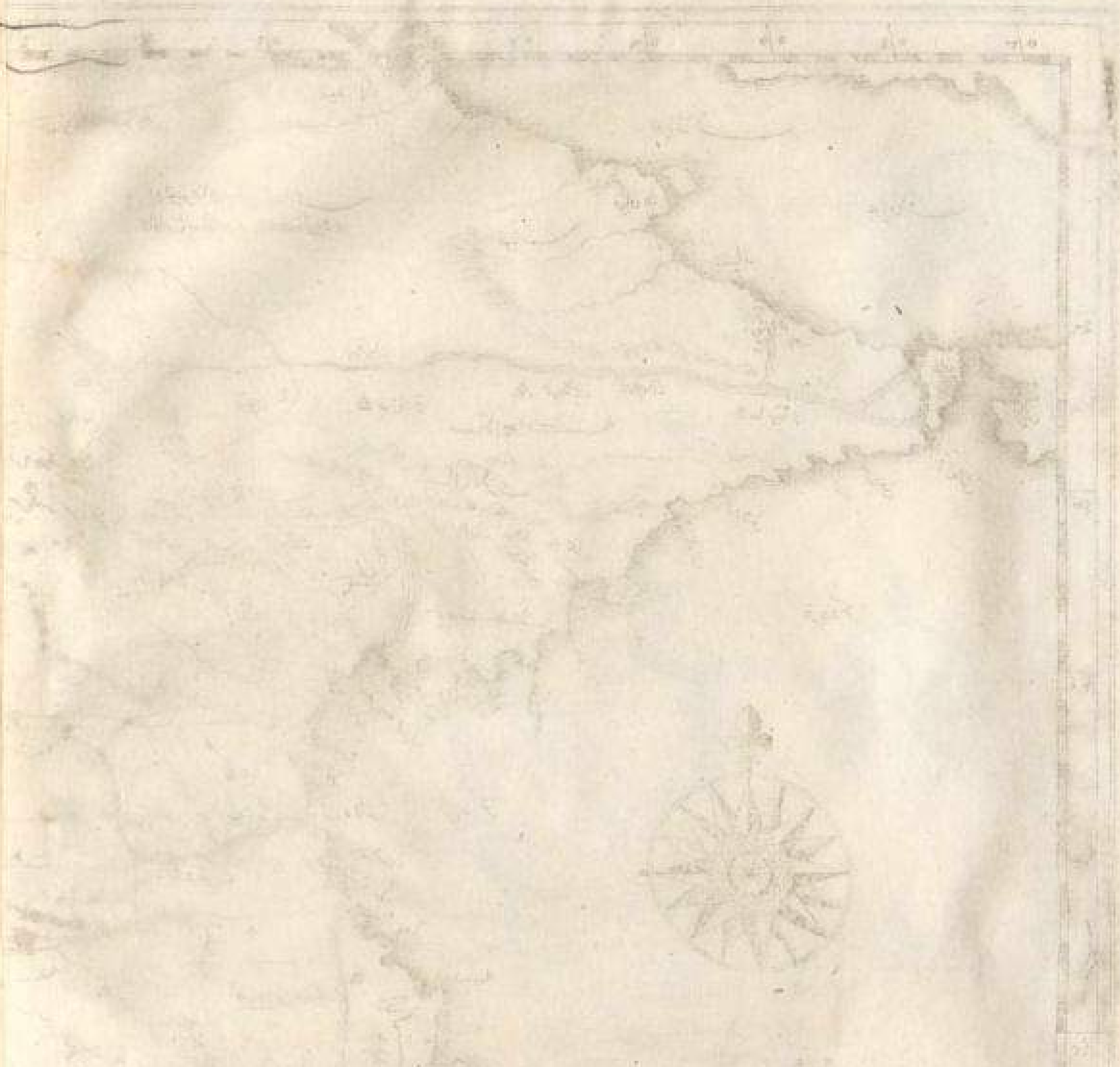

صامر قرق ایکی سنه پادشاه اولدی و شهر سرمن رأیی بنا ایتدی بعده اوغلی امشر بعده
اریس بعده ارالیوس بو پادشاه خلقی جواهر کیمکه و سفر صنعتنی اوکرتمشدر والحاصل
الک آخرلری قوایوس بو پادشاه عابت ایله حیات و جرئتسز اولمغین کیانیان طرفلرندن
قوم بلوخ نینوی شهرینی محاصره ایتمکله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اولیوب آخرکار کندوینی و خزینه سنی آتشه یاقدی وقوم بلوخ ضبط ایتدی بعده بنی
اسرائیل اوزرینه سفر ایتدی وانلردن هرسنه خراج المغه باشلدی بعده اشکانیانلو
طرفلرندن ضبط اولندی بعده اشقانیانلر طرفلرندن ضبط اولندی بعده ساسانیلو
یعنی اکاسره طرفلرندن ضبط اولندی بعده دولت اسلامیه ظهور ایتدکده حضرت عمر
زماننده هجرتک اون سکزنده عیاض بن غنم موصل شهرینی فتح ایتمشدر بعده آل عباس
ضبط ایتمشلردر بعده سنه اوچیوز یکرمی اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ایلدی
وابتدا ظهور ایدن عبدالله بن حمدان بعده دولت بنی عقیل ظهور ایلدی بونلر بحرینده
اولورلردی بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردیلر و جزیره یه کلدیلر
وکیدرک موصله استیلا ایلدیلر اول وقت هجرتک اوچیوز سکسنی ایدی ابتدالری ابو الرواد
بعده سلجوقیه دن دولت بنی اقسنقر آق بک موصلدن ظهور ایلدی وکندی طرفلرندن بنی
بنی عقیل ضبط ایدرلردی بعده سنه دورتیوز سکسان التیده سلجوقیه دن تتش موصل
حاکمی ابراهیمی قتل اولندقده اولنلری بالکلیه منقطع اولمشدر بعده سنه التیوز اوتوزده محمود
بن عزالدین وفات ایتمکله دولت اتابک منقطع اولدی ویرینه بدرالدین لؤلؤ هلاکویه
استناد ایتمکله موصلی ضبط ایتمشدر بعده سنه التیوز اللی طقوزده اوینه شعبه لرندن بری
جزیره یی ضبط ایتمشلر بعده اق قیونلو طرفلرندن ضبط اولندی واول عصرلرده تیمور
ظهور ایلدی لکن تیمورک اتباعی تمرطه انده مقر ایلدی بعده آل عثماندن سلطان سلیم مصر
سمتنه توجه ایتدکده فتح اولندی ایالت دیاربکرده ایالت طرفیش نهر دجله ده واقعدر
قبائل عربدن بکر بن وائل بن قاسط طرف فرسدن بو سمتی ضبط ایتمکله بو اسمله مسمی
اولدی الحدود شرقا ایالت وان شمالنده ارض روم غربنده سیواس جنوبنده رقه و موصل
تقسیم اون طقوز سنجاقدر وبش حکومتدر سنجاقلرینک سکزی اکراد بکلرینک
اوجاقلغیدر عزل و نصب قبول ایتمزلر عثمانلو سنجاقلری بونلردر ارغنی المعدن قلعه آمد
چمشکزک حصن کیف خابور خربوت سعرت سنجار سیورک مفارقین
مازکرد نصیبین اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتک ترجیل چباقجور چرمیک
صاغمان قولب مهرانی و حکومتلر دخی بونلردر اکیل پالو جزره خزو کنج
بو ایالت عسکری یدی بیک اوتوز قاجدر قرق ایکی زعامت والتیوز سکسن سکز
تذکره لو و تذکره سز تیماردر اکراد بکلرندن ماعدا جبه لولریله بیک سکز یوز
عسکردر لواء آمد آمد پاشا سنجاغیدر یوز شیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر جونکش

جونکش صاور طلب ماردین مغارکیرد نام دیکر ماز کیرماکیرمید ان هینی نام دیکر ماقی لو آمد
بوشهرک سور عظیمی سنک سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده در ودورت
قپوسی واردر برسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
وبنیچه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برایچ قلعه سی واردرکه شهرک بر
یاپری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دوزیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحرا ره مشرفه در
وقلعه سنک اشاغیسنده شطلک کنارلری قاون بستانیدرکه شط چکلدکده هرکسک معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
اشوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلر
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلق قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولیبه لر ایدوب او زرینه صارمشق وچادر چکی کبی سبز وخرم کنبدلر مزین ایدوب وصو
ایچنده صغه لر بیدا ایدوب برنیچه ایام عیش ومشرت ایدرلر بو شهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیچه دفعه ملوک وسردارلر انده قشلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شطده بر طاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربه واقعدر دیار ربیعه دندر قلعه سی
برجبل اوزره درکه ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ در جبل نصفنه قریب دروبو قلعه نک
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قتاله واردر وبو جبلده معدن زجاج واردر وبو قلعه نک
اوک ربضی عظیمدرکه بو ربضنده اسواق ومدارس واردر وماردینک دوری درج مثالدر بردار
بردارک اوزرنده در وهر بر درینک التنده غی دربه مشرف در عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واربکی غایت مشهوردر صادر ماردین قربنده بر قصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن بکر برجامع وحمامی وبرقاج دکاکینی واردر
باغچه لرینک اکثر اغاچلری اجاسدر سلطان بیلاقی طاغلرینک ذیل شرقیسنده وع
اولوب طاغدن بر نهر صغیر بو قصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور وبر قلعه خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجاردر خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر میافارقین نام دیکر میافارقین دیاربکر قاعده سیدر احداق وبساتین
جهتندن نصیبین کبیدر سیف الدوله بن حمدانک قبری بونده در وموصلک بو میافارقیندن
حصن کیفا اوزره طریقی التی کونلک یولدر وماردین اوزره کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلک شمالیسنده برجبل واردر میافارقین بو جبلک ذیلنده در ومیافارقیندن برآت میدانی
مسافه ده بر نهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی بر عیندن منفجر اولور میافارقینک
جانب شمالیسی بیننده در بساتینی سقی ایدر حصن کیفا بر شهر عظیمدرکه کنار شرقی شطده
واقعدر قلعه شهرک شمالیسنده بنه نهر کنارنده بر بلند طاشلق کوه اوزره شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بو شهرک کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی

دیرلر بو شهری امراء حصن کیفك اولی اولان مرد ماهمره یاپمشدرکه اکراد ایوبیه سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلرمیشقلعهٔ کیفا ولغله حصن کیفا دیدیلر یاخود متعینان عربدن حسن نام برکمسه یی الهکتوروب حبس ایتمشیدی برکون امیر مذکوره خبر صالوب بورجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه مساعده ایدوب کندویی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصر اغنه برطریق ایله بنوب میدان قلعه ده برمقدار تك و تازایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی نهر شطه پرتاب ایدرصویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بوجهتدن حسن کیفا دیدیلر ناحیه لری بشری بهردی خندق طور محلبی پسند یده و حصن کیفاده اولان عشایر بونلردر آشتی چلکی پراری اورمانلودر کوردلی بزرك کوردلی کوچك پراری اورمانلودر بونده ماضی بتو مهرانی بونلرده برنج اولوررجالکی جزبونی نام دیکر جزه یاخود بوختی عشیرتی استوركی شقاق ورشاذ دخی بزیدی واردرکه بونلردر خندق بهمرز پراری طاغ ایدر بونلرده طاغ قیونی وطاغ کچیسی ویبان کدیسی وسکسار اولوردخی بونلردن غیری محبوبی نام دیکر طور کاشکی سرهان نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صویی قربنده در بوسمتده ارسلان اولوردخی عربدن محلبی طائفه سی اولور پراری میشه لکدر بونده من نازل اولور و بو سمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بو شهر قاعدهٔ دیار ربیعه در شمالیسنده برجبل کبیر واردر بو جبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن کچر و نصیبینك غایت بساتینی چوقدر دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازون دروبوشهره بیاض کل مخصوصدر اصلا قرمزی کل بولنمز و جبل نصیبین اکا جبل جودی دیرلرکه سفینهٔ نوح الی آی وسکزکون ندنصکره بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله درو نصیبین غایت وخیمدر و خلقی سردر قریهٔ دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی حالا برقریه در لواء سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبین دروجبل اخضب جبالدر و جزیره ده سنجاردن غیری بلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبالك ذیلنده در و جبل سنجارك شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی و حماملری کوزلدر بیوتی واسعدر و فرشی فصوصدر و هر اوله نك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر واخضر وابیض بللور جاملر ایله درولنهار واشجار و تورنج ونارنجی کثیردر حکایت اولنورکه جاریهٔ سلطان ملکشاهك ارض سنجاره وضع حمل وقتی ایرشوب منجمین دیدیلرکه اکر بوکون وضع ایلزسه ولدی ملك عظیم اولور وسلطان امر ایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره سلطان سنجر متولد اولدی و بومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالی مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البنادر بساتین ومیاه مشرفه ایدی عباسدنصکره ملوك بو قصره نزول ایدردی سنجار قربنده چتل کموك نامنده برکوه واردر انك وراسنده خاتونیه دیرلر برکول واردرکه تا وسطنده برجزیره ایچنده برقریهٔ عظیمه

واردر جزیره غربیسنده هواتیه دیرلر بر شهر واردر اوزرینه بر عظیم عمود نصب اولنمشدر اندن جزئی شماله شیخ کندی قریه سی مزاری واردر لواء سعرد دیار ربیعه دندر بر جبل اوزره در زمینی هموار احاطه ایدر شط دجله نك قربنده در دجله نك شمالی شرقیسنده در و میافارقین ایله سعرد بینی بر بچق کوناك و میافارقین سعردك شمالیسنده در و سعرد ایله آمدك بینی دورت کوناك در و آمدك جنوبنده در واهل سعردك شربی میاه منابعدندر و سعرد جبال ایله مخالطدر زیتون و رمان و کروم کثیره سی واردر بر مشهور اوزومی که اکا شافعی اوزومی دیرلر غایت لذیذدر جمله اشجاری معمور ایله مثمردر و سعرد موصلدن شرق و شماله ما بینلری بش مرحله و سعرد دوزیر ده در که آب بدلیس جنوبیسنده در و شمشدر باشقه بر نهر صغیری واردر آب بدلیس ایله جمع اولور قلعهٔ زرقی بودخی بردوز یرده در بر نهر بوقار و آب بدلیس واقعدر کفندرلدن سهل یوقار وجه طاغلر اکتنده در لواء خربوت بر کوه اوزره بر قلعه و قصبه در کوچك اوزن مشرفدر بر قضا و تمارتدر عظیم صحراسی واردر بو نك نهایاتی پرتك و چمشکزك حدودینه پیوسته اولور بوکا حصن زیاد دخی دیرلر ملاطیه دن ایکی مرحله در اولو باد ناحیه سی بوکا تابعدر بوکا قریب شمیساط دیار مضر دندر آمد و خربوت بینلرنده واقعدر لواء ارغنی بر امارت و قضادر خربوت ایله آمد اراسنده و قربنده بر جبل اوزره بر قلعه و شهردر نواحیسی واردر داسنده کوچك دیرلر بحیره واردر خربوته تابعدر لواء سیورك بر امارت و قضادر آمددن قره جه طاغ و راسنده و فرات ایله شط مابیننده بر صحراده واقعدر لواء چمشکزك نهایت فراتده آمد طرفی کارنده نچه نواحیی مشتمل بر امارت و قضادر و نفس چمشکزك بر قلعه سی واردر بر طاغ کوشه سنده فرات کارنده اوکی کشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظیم ولایتدر که کردستان لندن عبارتدر حاکمی اوتوز ایکی قلعه و اون بش ناحیه یه متصرف ایدی سلطان سلیمان زماننده ولایت تحریر اولنوب قصبهٔ چمشکزك و ناحیهٔ صغمان و جزیرهٔ کفره و عادات اغالی خاص همایونه الحاق اولدقدنصکره ولایت ایکی امارت و اون دورت زعامت و تیمار تقسیم اولنمشیدی بعده ینه سلطان سلیمان ناحیهٔ صغمانی افراز ایدوب بعض اولاد حکام چمشکزکه احسان ایتدیلر پس اول اوچ امارت بونلاردر مجنکرد پرتك و صغمان پرتك بر اوجاقلقدر قضا چاپی کشاده و واسعدر جرمیك سیورك قربنده فراتك نوشار معبری مقابلی ایکی کوه اراسنده بودخی بر اوجاقلقدر جبل فجور ارض روم طرفنده مراد صویی کارنده بودخی بر اوجاقلقدر ترجیل حانیدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزره بودخی اوجاقلقدر ینبوقلی چای بو ترجیل جبلندن چقوب آب سید حسندن اشاغیده مختلط منصب اولور اتاق ترجیل قربنده قلعهٔ موش و قلعهٔ فلك و ترجیل اراسنده بر صحراده واقعدر بودخی اوجاقلقدر صلات چای جبل کوشه سندن پیدا اولوب ینبوقلی چای اشاغیسنده دوکیلور مفارقین آمد مقابلنده ایکی طاغ اراسنده التون صویی لوپروسنك صویی اوزرنده بر قصبهٔ خرابه در میافارقیندن غلطدر جزیرهٔ ابن عمر

بنی

بنی امیه‌دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلری که عدلده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری
ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنگام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر و قلعه سن
احاطه ایدر لاجرم سنکدن سد ایتمشلردر که آب نهردن قلعه یه ضرر اولیه و همیشه
آمد شد خلق جسره موقوف اولمغله بو کا جزیره تسمیه اولنمشدر و عمره نسبت ایله
جزیره عمریه دیمشدر بو جزیره یه متعلق نواحی و قلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابل
ناحیهٔ کورکیل مستقر سفینهٔ نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده در
بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیل استوری
بونلر اهل اسلامدر بنو بد کاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیهٔ برکه برکه عشیرتنه
مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی وسبی دیرز ناحیهٔ اروخ اروخ عشیرتی
ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیهٔ پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر
بونلر اوچ فرقه در جاسته لانی بزم کرافان ناحیهٔ بادان بونده کامرسی عشیرتی اولور دخی
دوربادان دیرلر ناحیهٔ طنزی بو ناحیه نك قلعه سنه کلهوك دیرلر بونده دخی کارسی
عشیرتی اولور ناحیه فیلك بونده دورت قبیله اولور ناحیهٔ طور ودخی ناحیهٔ هیتم اکثر سکانی
و رعایاسی ارمنیلر در بو ناحیه ده قبیلهٔ چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ
ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونده شیلوی قبیله سی اولور ولطیف آثاری اولور
ناحیهٔ قلعهٔ تش اتل و قلعهٔ ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر
اك اعظم شعبه لرندندر ناحیهٔ قلعهٔ کیر بوکا قیز دخی دیرلر کارسی و قریشی قبیله لری
بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیهٔ دیرانده قلعه لار که نواحی طنزیندر
بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری و صغانی و بنی عباده طوایفی دخی اول سمتك ارمنیلری اکثر
عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسانی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ دیزین نام دیکر
بزن ماسك وشکی نام دیکر رشی دخی مرسنی الوتشی دیرلر مخ نهرانی بیکانی بلانی ستوری
شیروبان دوتوزانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیهٔ فنك جزیره قرشوسنده بر معمور
قصبه در و قلعه در بونده جزیره بکلرینك سرایی واردر قلعه کاغادیه بکلرینه و بریلور فنك
عشایری بونلردر بجوی شقاق سیرانی کومیه کیچ چیا قچور دن بدلیس سمتنه
دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مراد صوینی صحراسندن چکر اکیل کیغدن
آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه و قضا و حکومتدر ایکی طاغ دره سنه
دوشمشدر بو طاغك کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لواء خرزو بر معمور قلعه
و شهردر ایکی جانبی طاغ بر کشاده و واسع دره یه دوشمشدر و ایکی جانبنده طاغلردن ایکی
نهر کلوب شهری کویا احاطه ایتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعیددر لکن نهرلر اراسنه
دوزیره دوشمشدر همان شهرك التی یاننده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن
چکر و حصن کیفا استاغیسنده شطه قریشوب نامنه آب ارزن دیرلر و بو شهرك اطرافی

فلك وصاصون وكفندر قلعه‌لريدر ومغارقيندن صاصون دكلو قيا ايله حزو اراسنده
برجبل اوزره برقلعه‌در الجبال جبل كاره برمعظم جبلدر كردستانك اعظم جباليدر شهر
جزيره‌نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودي بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودي اوزره
مشرف هميشه قله سندن بوس وطمان وبرف و باران اكسك دكل ظلمات ايچنده
كورينور حتى كال علوندن سفينهٔ نوح عليه السلام بوجبلده قرار ايتمشدر بوجبلك بعض
مواضعنده برنوع زنبور اولوركه قرنجه كبي سور آخلرده يرايچنده قرصلر ياپوب بال
ويررلر بغايت لطيفدر ارمغان كتوررلر وشمعي عنبر كبي رايحه‌لودر وبعض مرتبه عنبر
شمامه‌سي غناسني ويرر اكثريا جودي طاغنده بولنور جبل جودي بوجبل جزيرهٔ عمريه شرقنده
اندن برايكي ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر يوقدر بعضي كياه كنك وخزامي
كبي اوتلري بتر خاكي طاشلوجه وشوره در جانب شماليسنده بعض درنده وقوينجي
يرلرنده صيف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفينه اولان محل
معلومدر وزيارتكاهدر وانده برجامع وار دروسال بسال موسمي اولور وزوار وتجار كلور
وبوجبلك ذيلنده قريهٔ ثمانين برقصبه كبي درانده برجامع وبرمدرسه وبعض خيرات واردر
جزيرهٔ عمريه شرقيسنده ايكي ساعتلكدر اهل سفينه ابتدا بومحلده نزول ايدوب وبوجبل
چاق موصلدن كورينور وجبال كردستانك هنكام صيفده وحصاد زمانلرنده مازو اغاجلرينه
من دوشر اول طرف خلقي اندن عظيم منتفع اولورلر يازفصلنده دوشن يابسدر وپراغه
دوشر انلك اغاجلرينك التنه كليملر دوشيوب اغاجلري سلكمكله جمع ايدرلر وكردلر
آكا كزنكوي ديرلر خرمن زمانلرنده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سني جمع
ايدوب صوايله قارشديررلر وقزغانلره قويوب قوياولنجه قينادوب بوكا كردلر جزك
ديرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه ميل ايله خلفنده در
لواء سيورك ايله آمد اراسنده در وبوندن نهر چقوب ديار بكر كوپروسي اشاغيسنده
شطه دوكيلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخي كوكچه صو نام برنهر كه باشي
ايكي شعبه ايكيسك جزئي مسافه دن شعبه لري جمع اولوب ونهر عظيم اولوب برطاش
كوپروالتندن كچوب قره جه طاغ نهرندن اشاغيجه‌ده شطه دوكيلور آمدك بوجانبلري
وغربيسي كشاده صحرالردر السنه بوايالت عربي وتوركي وفارسي وكردي وارمني لسانلري تكلم
ايدرلر وخلقي نك اهل اسلام اولنلرينك مذهبلري حنفي وشافعيدر واكرادي ايكي
فرقه دربري مسلم كه مذهبي شافعيدر وبري كافركه يزيديدر مسالك ديار بكردن حلبه
جانغرايا پاري ايكي ساعت قزل دپه دورت ساعت قوجه طاغ اوچ ساعت الما اوچ ساعت
اجي كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو يولدر وصوق صويي واردر التي ساعت ونهر جلاب
دورت ساعت رهابش ساعت اوچ بيكاريدي ساعت شقف خاني نام ديكر بش دپه يوللرنده
كوزل اتمه بيكارلري واردر مشهد بيكاري مقابله سي اوچ ساعت كوزل يوللردر وصوق
صولري

صواری واردر بیره جك قرب فرات ۵ ساعت نزیب ۲ ساعت مزار ۲ ساعت تل
بشار ۴ ساعت عینتاب بو محله قریب در نزیب شکن کوزل یولدر ایکی کوپروسی واردر که
برسنه تل قرا نام کوپروسی یخیلور ۶ مرج دابق ۳ ساعت یولی دوزدر بونده نهر عینتاب یخر
سلطان سلیم غوری ایله بو صحراده جنك ایتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبی علیه
السلام کلیس وعزاز بو منزل مقابل یننده اولان جبالك اوزرنده درجسر منبوق ۳ بو منزلده
عینتابدن کلن نهراوزره کوپرودن یخیلور نهر عمیقدر ویوللری طاشلقدر جبلان ۲ ساعت
حلب ۳ دیار بکردن موصله قره کوپرو ۳ ساعت کوك صو بو یولك اورتاسنده برخانك
قرشنده دورت بش صوق صولر یردن قینایوب یوللری کوزلدر شهود بیکاری ۴ ساعت
قوناغه کلنجه درن ایچندن کیدیلور امادار کلدر شیخ زولی ۳ طاغ ودن درحرزم
۵ ساعت قره درن ۵ ساعت نصیبین ۵ ساعت یولی دوزدر وطاشسزدر جراح صویی
۵ ساعت کدلك شمانی دورت ساعتدر اوچ دورت یردن صودن یخیلور دللیکار التی ساعت
صفوان صویی یوللری طاشلودن ارا ایچنده صولر خابور دورت ساعت یوللری دوزدر کفر
زمان التی ساعت مقابلهٔ کفر زمان بونده شط یخیلور ابو سعید اوچ ساعت نام دیکر ابو شعبه
دلفسمه بش ساعت یوللری کوزل جاری صولری وار امابطاغی دخی وار اسکی موصل
بش ساعت قره سیدی دورت ساعت جمال کندی اوچ ساعت کوزل یولدر مقابل موصل
اوچ ساعت دیاربکردن وانه اریه چایی ایکی ساعت قره دپه التی ساعت بطمان صویی بش
ساعت خطو سکز ساعت اوس القرنی التی ساعت اسنك میدانی بش ساعت کفندر
دورت ساعت بو منزلده دنکلو طاشدن یخیلور برعظیم صحراسی واردر زمان اولده اوتوز
ذراع طولی واون ذراع عرضی ایکن اوچ آدم قدی قدر یوکسکلکده تخت ایدوب برطرفندن
برطرفنه یول اتمشلردر بتلیس بش ساعت تاتوان بش ساعت کارموخ بش ساعت صور
دورت ساعت عادلجواز التی ساعت کترك طقوز ساعت ارجیش اوچ ساعت قره کوی دورت
ساعت بند ماهی دورت ساعت جانیکل بش ساعت قاسم اوغلو چایی بش ساعت وان ایکی
ساعت دیاربکردن ملاطیه یه شلبه کوپی ایکی ساعت قره کوپری نام دیکر مالان بو منزلده
دوه بوینی نام محل آشیلور ارغنی التی ساعت صوچق یلاق ۵ ساعت بو منزلده جبال شاهقه
مروراولنور ریاخود بهره مازالتی ساعتدر کول باشی جبال شاهقه مرور اولنور بش ساعت
قریهٔ مالقوج افندی نام دیکر قره باغلك التی ساعت یولی دوزدر کنار نهر فرات التی ساعت
ملاطیه یدی ساعت دیکر دیاربکردن ملاطیه یه اق ذکر منددر صحرای ارغنی اون ایکی ساعت
جبال شاهقه مروراولنور قیزدره سی جبال شاهقه مرور اولنور قریهٔ خوخ خان سنان پاشا
ملاطیه احوال ملوك وحكام فرس وروم وتکرار فرس وقرس طرفندن عرب قبائلندن بکربن
وایل بعده عرب ملوکندن ملوك کنده دیار بکردن ظهور ایلدی وانلردن ابتدا اضبط ایدن حجر
اکل المرار بن عمرو کنده قبیله سندندر واول وقت هجرتك ایکی یوز سنه سندن مقدمدر بعده

اوغلو عمرو بعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملکنه قباد زندقه یه موافق اولدی بو قبادك
عصرنده مزدك زندیق ظهور و نبوت دعوا ایدوب ناسه امر ایلدیکه امواللرینی بری برینه براو
و عورتلرینی شرکت اوزره ایلسونلر قباد بو زندیقك دیننه داخل اولدی دخی الحارث اکا متابعت
ایتمشدر بعده اوغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امرء القیس باباسیدر بعده بنو اسد حجری قتل
ایتمکله دولتلری منقطع اولمشدر تحقیق امرء القیسه باباسنك قتل اولدوغنك خبری کلدکده
بنی بکر و بنی تغلبه دن امداد الدی و بنو اسد ایله جنك ایلدی و انلری بوزدی و الحاصل نیچه ار
عظیم جنك اولمشدر و انکوریه قیصرندن امداد الدقده مکر دشمنلر کیزلو بر آدم کوندرمشلر جامه
کیردکده زهرلو بر ثوب کیدرمشلر اندن فوت اولمشدر صکره حضرت عمر رضی الله عنه
عصرنده بو یمنی فتح ایتمشلردر بعده خلفاء عباسیه ضبط ایتمشلردر بعده دولت مروانیه دیاربکردن
ظهور ایلدیلر ابتدالری ابو علی بن مروان الکردی سنه اوچیوز طقسان ایکیده و آخرلری
منصور بن سعید و اول وقت دورتیوز یتمش سکز تاریخنده بعده فروع سلاجقه دن بنو
ارتق بن اکسك بو ارتق ملکشاه بن الب ارسلانك امراسندندر ملکشاه عظیم عسکر ایله ارسال ایلدی
و دیاربکری ضبط ایتدی بعده تیمور کلدکده ماردینی محاصره ایتدی و فتح ایلدی و اول اطرافه
استیلا ایلمشدر صکره ارتقیه دن شهاب الدین بن احمد ضبط ایتمشدر و اول وقت ترکمان
طائفه سندن اق قیونلو که انلره بایندریه دیرلر انلردن ابتدا ظهور ایلیان علاء الدین طور علی
بعده فخر الدین قطلو بك بعده اوغلو قره ایلوك عثمان تیموره تقرب ایلدی و آمد و ماردینی
و اول اطرافه نصب ایلدی بعده شاه اسمعیل سنه طقوز یوز سکز ده بتمامه استیلا ایلدی
بعده آل عثماندن سلطان سلیم طرفندن فتح اولنمشدر ایالت رقه حالا اورفه دیرلر بر ایالتدر
حدودی شرقنده موصل جنوبنده بریه سنجار غربنده فرات شمالنده دیاربکر التقسیم بنی
ربیعه جماسه دیر رحبه رقه رها نام دیکر اورفه سروج خابور دخی حران جلاب نهر ج در ا
دخی بنی قیس بو ایالت التیوز اللی اوچ قلیجدر بکرمی سکزی زعامت التیوز اون التی تذکره لو
تذکره سز تیماردر جبه لولریله بیك دورتیوز عسکر اولور رها پاشا سنجاغیدر قصبه
خلیل علیه السلام و نمرود خلق ایچنده بو شهرده اولمق اوزره در لکن کتبده بابل
قریه لرندن کوشه نام قریه ده در اورفه شهرینك ایچقلعه سی بر محل مرتفعده دیواری
اوزرنده ایکی عمود رفیع وضع اولنمشدر و دیبنده ایکی یردن وافر صوقینار یب چقر
و کول کبی ممتد اولوب دوری یدی میل در ایرمقلری اقر بری طشره حصارك دیواری
دیبندن چقوب غربدن شرقه یوز ذراع قدر ممتد بر اوزون حوض کبیدر شمال طرفی باغچه لر
و جنوب طرفی جامع و تکیه و نهایتنده شیخ علی قصری که صو اوزرنده در حوضه ناظر در بی نظیر
مسیره اولمغله کبار وارد قلده اکلنورلر جامع ایچنده اول صونك منبعی زیارتکاهدر حضرت
خلیل علیه السلام مقامیدر و صو چقدوغی یره یاپلمشدر زیارت اولنور و اول ایکی کولك
ایقلری ایکیشر او چر دکرمان یوریدر شهرك وسطندن چقوب طشره باغچه لری

صتی ایدروبوزیارنکاه بالغی کسه طتوب اکل اتمزو صید ایدن آدمه البته برضرر اصابت ایدر اوبلده
مشهور ومتعارفدر وشهر قربنده بعض تلال وجبال وعظیم مغاره لر واردر سو راخ سوارخ
طاشلو طاغلودر بی نظیر اناری اولور بوا و رقه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده بر کوه کوشه سنده بر قصبه وقلعه در اول کوهدن بر صوچقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والنی یانسنده قاریشور واول کوه
کوشه سنی طولاشدقده نصیبین صحرا رینه واریلور جماسه نهر فرات کناری غربیسنده
بر پشته اوزره بر قلعه درکه جبل حمر بریه عربدن کلور بو محلرده فراتی قطع اتمشدر
بوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه بر پشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادر رقه نك مقابلنده واقعدر برتل اوزره بر قلعه در قوچ حصاردن
ورقه قربنده ورهادن کلن صوایله جمع اولان نهر بو پشته التندن فراته قاریشور لواء خابور
رأس العین ایله فرات اراسنده برجبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرك قربندن فراته طوغری ممتد در نهر خابور بو جبلی دولشوب
اشاغی یانسنده فراته دوکیلور بو سمتده عرب بنی ربیعه که موالی دیرلر بو سمتده یازلار وقیشده
سلیمه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره برمدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعید در
سروج خالا رها ناحیه سیدر خراب در خراندن بر مرحله در کثرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار وامرود وایوا اودیکی لطیف اولوب بیره دن بر مرحله در حران دیار مضردندر بر قدیم شهردر
سنه اوچ بیك اوچیوز یکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم وغریب آثارلری حالا باقیدر وبو شهرده برتل واردرکه مصلی صابئین بو تل اوزره در
وبو تل ابراهیمه نسبت اولنور بو شهردن ایکی فرسخ قدر بعید رحبه برجبل واردر مالك بن
طوق الثعلبی بناسیدر رقه وعانه بیننده فرات اوزره برمدینه مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبه جدیدی بنی صاحب حمص شیره کوه بن محمد سنه یدیوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق وشامدن کلن قوافلك محطی ایدی رقه دخی رافقه دینلور دیار مضردندر
فرات جانب شمال شرقیسنده در مقدما دیار مضرك قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
وفواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار ونهر خابور بو عیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات وخابور اوزره برمدینه در دیار مضردن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعه جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرك عبدی اولان دوسر بنا اتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالك اولوب وانده چوق اوتورمغله اسمیله مسمی اولدی بو قلعه
فراتك ساحل شرقنده واقعدر بالسدن یکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربی فراتده
ارض صفین درکه انده وقعه معهوده واقع اولدی بو قلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوك دخی دیرلر بوزور فراتك ایکی طرفندن بالسدن جاق عانه یه وارنجه ممتد در

بوزورده یر یر توت اغاجلری اورمان کبی صیقدرکه ایچنه کیرمك ممکن دکلدر انجق نهر فرات
طرفندن هر بر یسمنك بر دار یولی واردر اندن کیرلر و هر یولك داخلنده بر واسع بر اطرافنده
حصار کبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر و اول یرلرده انواع طوایف اویارلیه ساکن
اولمشلردر و بو طائفه ابریشیم چقارورلر نقل ایدرلرکه هر سنه ده یوزورلرده اوچ دورت یوز
کیسه مال حاصل اولور و بوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربیه ویرکولری واردر
و بونلردن اکباش طائفه بنی سمکدر و بوزورده ارسلان و قره قولاق و هر بر وغیری حیوانات
اولور تذییل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر و بیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
واقلیم عراق عربیه بعضا اتصالی اولوب اوصافی آتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون و قاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنمغله بو محله افراد بالبیان فالحق مناسب کورلوب ابو بکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محله دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بو ولایت عجم سرحدنده بر ایالتدر که اقلیم کردستاندن محسوبدر و اکثر طائفهٔ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیاریدر کوران حکامی و امراء اردلان تصرفلرنده
ایدی انلرکاه عثمانیله وکاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلر حسن آباد نام قصبه یی دار الملك اید نمشلردر که همدان قربنده
و شهرزول دن همدان یولی اوزره بر شهردر لحدود ایالت بغداد و ایالت موصل و حکومت
عمادیه و حکاری و آذربیجان و عراق عجمه پیوسته اولور التقسیم اوتوز ایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشنی باف برف بلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دور امان نام دیکر داوران دو بلوران سروجك سید بور نجیش
شهربازار شهرزور عجو رقلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیران
قره طاغ چاغان قزلجه لواء بیه لواء زنکه لراء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه بیم راه دیرلردی یعنی مداینه انشعله آذربیجان یولنك نصفیدر و بونی قباد بن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدر دخی شیر فیروز دیرلردی زوری ارتق اولان حکومت اتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمده جبلندر مدینهٔ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
ما بینلری الی مرحله درخلق غلیظدر و بغداددن سکز مرحله در و دخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری درغالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر رود خی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر و موصلدن بش مرحله در حصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طغلر اولوب طاغ دیبنده بر الچق دپه که دیبندن بیکارلر چقار و طاغده
بردن دن بیوك نهر اقوب اول دپه قربنده صحرادن کچردپه اوزندن نهر مزبور کارنه وارنجه

مرحوم سلطان سلیمان خان بر قلعه بنا ایلمشدر ایچ قلعه مزبور دپه اوزرنده در طشره حصار
نهر کناریندن چورلیور سلفده شهرزور پاشالری انده اوتورر لرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزلوب سنه بیك اوتوز طقوزده غرهٔ شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردن نك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز ومسکنی وخلط کلام مغاره سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده باروو بر قلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلعنبر اورته سنده در ایچنده ظالم قلعه سی قلعهٔ چرخ ظالم
دخی دیرلر بر یالچم بلند کوه سنکین کمرنده خدایی بر غاردر که اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر و بر پنجره اقومشلردر که ضیا کوربنه مزبور سنك ذروهٔ عیوقه
پیوسته بر کوهدر و بو مغاره مقابلنده بر کوه دخی واردر که انده قلعهٔ یزدجرد دیرلر خرابدر
بو ایکی طاغك دپه سندن بر صو کلوب شهرزور دوربینه چکیلوب کیدر شهرزور نهری
بودر نك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعدهٔ بلاد شهرزور ومدینهٔ محدثه در و نهر زاب
صغیر ونهر زاب کبیر بیننده در اربیلدن موصله ایکی مرحله در واربیلك داخل سورده
مدینه نك بر جانبنده تل عالی اوزره بر قلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده در واربیلك
قنوات کثیره سی اولور ایکی کاریزی جامع ودار السلطنه ایچون مدینهٔ اربیله داخل اولور
وبلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بو شهرك صاحبی ترکماندن ابو سعید
کوکبوری بن ابی الحسن علی ولقبی ملك معظم ومظفر الدیندر بو مظفر الدین فعل الخیرده
مشهوردر سائر افاقده بو مرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلر که اربیلده
هر کون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی وهر کسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه ویروردی وکذلك صیفده نفقه دن غیری ویروردی وعمیان ایچون باشقه
بر خانه بنا اتمشدر وانلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
وانلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بر دار الشفا بنا اتمشدر وانلره
لازم اولان شیء تعیین اتمشدر ودخی بر رباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر وامزکلو
ارضاع ایچون اوشاقلره تعیین ایتمشدر ودخی بر عظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی وانلره صباح واخشامده یکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کتدکده کندی حالنه کوره بر احسان ویروردی وبر مکلف مدرسه بنا ایتمشیدی وحنفیه
وشافعیه دن مدرسلر تعیین ایتشیدی وکاهیجه اول مدرسه یه کلوردی وطلبه لره
مکلف سماط چکردی ودخی صوفیه ایچون بر عالی خانقاه بنا ایتمشیدی وهر سنه اسکله لره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون ودخی هر سنه
طریق حجه بر متعین ادم نصب ایدردی وبیلده فقرایه صو وطعام اولشدرردی وحرمین
شریفینه هر سنه بش بیك التون ارسال ایدردی ومکه ده بعض آثاری واردر وجبل
عرفاتك ابتدا صوینی اجرا ایلدی واول طاغده بر قاچ برکه صو ایچون بنا ایتمشدر

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مولود شریفنه عظیم اهتمام ایدردیکه وصف ایتمك بر وجهله
ممکن دکلدر نقل ایدرلرکه بو مولد شریف ایچون بغداددن هرسنه وجزیره وموصلدن
وسنجار ونصیبیندن وبلاد عجمدن واول اطرافدن خلق وعلمادن وصوفیه دن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغیری اربیل شهرینه کلورلردی ومولوددن برآی قدر مقدم تختهدن بکرمی
قدر قبه نصب ایدردی که هر قبه برقاچ طبقه در واول قبه لری انواع زینت ایله تزیین ایدوب
طبقه لرده خوانندهلر وارباب معارف هرکس معرفتنی انده اجرا ایدرلردی واول مدینه خلقندن
الیشی وریشی قالقردی واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ایدی هرکون
صلوة عصردن صکره مظفرالدین اول قبابه اینردی واول خوانندهلری وخیال ظلاری
تفرج وتماشا ایدردی وکیجه ده خانقاهده قالوردی وانده سماع ایتدرردی بعده صباح
نمازنی قلدقده صیده کیدردی وهرکون بویله ایدردی ومولود شریف کلدکده واقر
ایلدن وبقردن وغنمدن ساز وسوز ایله انده کی میدانه کتورلردی وانده بوغازلیوب
انواع اطعمه طبخ ایدرلردی ومولود شریف کیجه سی اخشام نمازی قلندقدنصکره قلعه ده
سماع ایدرلردی بعده قلعه دن عظیم موملر ایله وچراغان ایله خانقاهه کلوب صباح اولدقده
برعالی تخت اوزرینه اوتوررردی وجمیع اعیان واشراف واکابر وغیری جمع اولورردی ومکلف
ایکی سماط چکیلوردی بری خلق ایچون وبر سماط خانقاهده چکیلوردی بعده سماع
ایدرلردی وواعظلر وعظ ایدردی بعده علمایه وصوفیه یه وغیریلره مرتبه لرینه کوره
خلعتلر وعطیه لر ویروردی هرسنه بویله جه سنه ایدردی نقل ایدرلرکه مظفرالدین اصلا
بر مصافده مغلوب اولمدی دائما لطف حق ایله غالب اولوردی سنه التیوز اوتوزده رمضان
شریفك اون سکزنده وفات ایدوب وصیت ایلدیکه مکه یه کوتوروب انده دفن اولنه
کتورلرکن بر مانع ظهور ایلمکله کوفه ده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونی ربیعه خاتون سنه
التیوز قرق اوچده وفات ایدوب دمشقده سفح قاسیونده بنا ایتدیکی مدرسه سنده دفن
اولندی ومدرسه یی حنابله اوزرینه وقف ایلدی قلعهٔ کشاف نواحیٔ بلاد جبل
قلاعندندر نهر زاب ایله شط بیننده برقلعهٔ صغیره در وزاب شطه منصب اولدوغی موضعه
قریبدر واربیلدن جانب غربده در ایکی مرحله بعیددر کرکوك موصلدن ایکی مرحله شرق
طرفنه بعضی تلال ایچنده زمین هموارده واقع اولمش طپراقدن برقلعه در جمله شهر سوری ایچنده در
حصاری یندن نهر یجریالا بوقلعه ده شهرزور پاشالری اوتوررلرایدی الملك اعتبار اولنمشدر قلعه
مهربان همدان یولی اوزره اولان بوغاز قربنده برقلعه درکه یوکسك یار نهایتنده واقع اولمشدر
حصارك اردی شرقه بوغازه طوغرو طاغلردر وشمالی کوله طوغری دوز صحرادرکه وادی
دونوب بوغازه کیدر بو وادیدن نهر صغیر اقوب کوله دوکیلور سازلو وبطاقلو یرلردر کچیدی
واردر دولجوران کرکوکدن بغداده وشهرزور سمتلرینه ممتد چولدر کرکوکدن شهرزوره
کیدلسه چول نهایتندن دربند ایمان شاهه واریلور که من بعد جباله واصل اولنور

بو

بو دوبلوران دربند مذکور وراسنده دوز یرده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
دخی برلوادر قرجه طاغ دیرلر هزارمرد بودخی دوبلوران لواسی صحراسی نهایتنده
برطاغ اوزره برلوادر شهر وبازار شهرزور طاغلرنده و قربنده صحرایه مشرف برطاغ
اوزره برلوادر غازی قران بو دخی طاغلر ایچنده برلوا وقلعه در قرجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده برمشهور ومعتبر قلعه در پلنکان برقلعه وقصبه در
قرجه سمتلرینه دوشر قلعه سی بربلند کوه اوزره در اصل دارملك امراء کوراندر قلعه سی
یوکسکدر جنك ایله التمق محالدر شه مران شهرزور دوزی قبله سنده برکوملك
کمرنده یوکسکدر بردوزیرده برقصبه درکه نهر دیاله التندن کچر آصمدن نردبان ایله صعود
ونزول اولنور سروچك شهرزور طاغلری ایچنده برقلعه در ونواحیسی چوق برلوادر
مرکوه کرکوك چولی نهایتنده دربند ایمان شاهدن صول طرفنده بردربندکی یرده برلوادر
قلعهٔ پلنکان برکول اوزره برعظیم قلعه در حریر قربنده در بوکولك ایاغی همان قربنده
التون کوپری صوینه قارشور اوشنی ولایت حریر وراسنده طاغلر ایچنده برلوادر سماقلو
حریر قربنده سماقلو طاغی اوزره برلوادر بونك التی پاشنده دوزده لواء اورکانی طائفه سی
واردر قلعهٔ کلدیم ظالم قلعه سی طرزنده در کذلك اورمان قلعه سی بویله در اکن قصبه سی
قلعه التنده ینه یوکسکده واقعدر دخی بوسمتلرده نوی نام دیکر نوین ومشیغله وحسید میوه
وکون ووبلك ومابکر قلعه لری اولور اوصاف حریر بردوز صحراده کوهنه قریب
برقلعه سز قصبه در قدیم وحادث جوامع وحماملری واسواق واردر حریر طپراغنه دخوله
برصعب راه واردرکه چاردیوار دیرلر اوج سنکستان طاغ دره لری جمع اولوب یولی قطع ایتمش
ایکی فاصله یرلری دیوار عریض ایله یول ایتمشلردر وبالجمله ایکی طاغ اراسنده برولایتدر
اول ایکی کوه دن سی اوکنه عرضا برجبل دخی دوشمشدر که سماقلو دیرلر بوولایت نیچه نواحی
وقلاعی مشتمل درکذلك دوین بونك ملحقاتندن برولایتدرکه اول ایکی طاغك بریسی
اراسنده بردوز صحرا واردر نهایتی ینه کوهه منتهی اولور دوین اول ما بینه اطلاق اولنور
قراونواحیسی واردر بوولایتلر آذربیجان سمتلرینه سرحد ولایت عثمانیلردر دوین جبال
ایچنده بنام قلعه در حریردن سرحد طرفلرنده در حریر نواحیسی بونلردر آوان ویا اکان وبایان
ودخی سماقلو وشقاباددر ناحیهٔ اوانك برقلعه سی واردرکه اطرافی سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حکامنك اولی اوانك قلعه سنی تسخیره شروع ایتدکده محاصره ایدنلر اول قزل
طاشلر اراسنده جنك ایدوب خلق سرخه نسبت ایدوب سرخانه معنا سنه سهران
دیدیلر که تعبیر کردیدر قلعهٔ هریل وبایان قلاع متینهٔ کردستاندندر شرف اوغلی
سلیمان بك که کبار امراء حسن بك اق قیونلیدندر عمادیه قلعه سنی محاصره ایدوب قیش
کلمکله ضروری بلافتح قالقوب سیروی ناحیه سنه قشلامغه کتدکده عزالدین
شیر بك که اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حسن بك تصرفنه دوشوب کندو

بایان قلعه‌سنده متحصن اولمشیدی بوحالده سایان بك مر قومه خبر كوندردكه مادامكه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ كوركیل وقلعهٔ سوی بازوكی وقلعهٔ بایان شنبوبزك الننده اوله اصلا سنزلردن بیم وباكم یوقدر حكام حكاری شنبولقبی ایله یاد اولنور والحاصل بایان قلعه‌سی حریر قرنده واندن جزوی جنوب وشرقده ودربند پشت دیرلر بودربند اوكنده بركوچك كولك كارشر قیسنده برقلعهٔ متینه در اوكنده اولان كولك اياغی طرف جنوبدن بلبان ولواء كستانه‌دن كلن نهره بینه شهر قرنده قاریشوب جانب غربده لواء دوركانی ولواء سماوكو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن چكروزبار ناحیه‌سندن یوكلن نهرایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوكیلور اربیلدن یوقاروده بوصوایكی چتال اولوب ماییننده براطه قلور وینه قاوشور اول اطه ده قریهٔ التون كوپریسی دیرلر قریه واردر دخی بوسمتلرده برقاج قلعه واردركه بونلردر چنار خوشیر وزنجیره وشرقبو وباسكی ووران وپان وپرتد ولعل آب وباربل باقی احوال بلاد كردستان وان اوصافی آخرنده ذكر اولندی ولایت كردستان بو اكراد حقلرنده اقوال مختلفه واردر بعضیلر اكراد عربدن منشعب اولمشدر دیرلر بعضیلر ضحاك ماران اومو زنده اولان زحمته كونده ایكی آدم مغزی بشور مكله علاجه بشلدی هركون ایكی آدم قتل اولنوب خلقه ظلم اولنوردی تاكه بوكاره موكل اولان شخص مرحمت ایدوب كونده بریسنی قتل ومغزینی برمقدار كوسفند مغزینه خلط ایدوب ضحاكه كوندرردی اول بیكناه فقیرلردن بریسنی نهانی ازاد ایدردی انلر دخی تلال جبالده تعیش ایدوب آهسته آهسته جمع كثیر اولدیلر وتناسل ایدوب وكرد لقبیله موسوم اولدیلر ودخی بو اكراد دورت قسمدركه انلرك آداب وعادات ولغاتی متغیره در كرمانج لر كلهران كوران ولور ولایت كردستان هرمزدن ... قه ملاطیه ومرعش حدودنده منتهی اولور شمالیسی ولایت اران وجنوبیسی موصل وعراق عربدر وبوطائفه اكثری شجیع ومتهور ومتكبر وحرامیلق وقطع طریق مقوله‌سنی كندولره نسبت ایدوب تفاخر ایدرلر وطوایف اكرادسنی وشافعی المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشامده سنی وتاسنی وخالوی عشیرتلری كه یزیدی مذهبلردر وكندولری شیخ هادی مریدلرندن عد ایدرلر مزبور خلفاء مروانیه دندر یزیدیلر تصوف مسلكندن طریق ضلالته دوشمش زندقه والحادیدرلر اكثری جهله در مشایخ نامنه ایچلرنده قره صارغور وبوجهتدن قره باش دیمكله معروف اولمش انلرده هیچ اصلا نسوانتی قاچرمزلر وانلردن جفتده مواضع اشتراك ایدرلر وشیطان ویزیده بلكه جمله اشیایه لعندن اجتناب ایدرلر وشیطان برملك مقربدر دیرلر واعتقاد فاسدلری شیخ هادی بزم صوم وصلاتمزی درعهده ایتمشدر روز قیامتده بلاحساب جنته داخل ایدر دیرلر علمای ظاهر ایله بغایت عداوت اوزره لردر واكرادده نیچه علما كرچه ظهور ایلمشدر اما معارف سمتنه سلوك ایتمامشلردر مثلا حسن خط وشعر وانشادن بی‌بهره لردر

وظاهرا

وظاهر الفظ کرد شجیع وبهادر معناسنه در اکثر مشاهیر شجیعان زمان بو طائفه دن در
رستم زال وبهرام چوبین وکرکین میلاد وپهلوان فرهاد وشیرین که کلهر طائفه سندندر
امثالی کبی وطائفه اکراد هرکز متابعت واتفاق اوزره اولمزلر که صیت وصدای نبوت محمدی
ملوك اطراف دعیه انتساب ایتدیلر اولزمان حاکم ترکستان اولان اوغوزخان دخی بغوز نام
کرد کریه المنظری بطریق الرساله آستانه سعادت سید الثقلینه ارسال ایلدی چون
ایلچی کریه منظور نظر سعادت خیر البشر اولدی شکلندن تنفر ایدوب عشیره وقبیله سندن
استفسار ایدوب ردیلر طائفه اکرادلو در دیدیلر ایدوب ردیلر که حق سبحانه وتعالی بو طائفه یی
اتفاقه موفق ایتمیه زیرا بو عالم بونلرك الندن خراب اولسه کرك پس من بعد بو طائفه
بر سلطنته نائل اولمدیلر اکثری سفاك وبی باك ودیت قتل نفسه یا بر اسب ویا بر کاو
ویا خود برادکی کوسفند یاخود اقرباء قاتلدن مقتول طرفنه قیز ویرمکله مصالحه اولور
و بو طائفه نك اکثر دورت خاتونی اولوب حکام کردستان اراسنده صاحب عشایر کثیره
اولنلر عشیرت اسمیله یاد اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسماسیله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حکاری وجزیره کبی واکثر سلاطین بو طائفه نك اولکه لرینه طمع ایتمیوب
بونلرك مجرد اطاعتلری ایله قناعت ایتمشلر در بعض آل عثمان وبعض شاه عجم سرحدی
واوجاقلق وحکومت عنوانیله معنون اولان کوردستاندر واصل جبال کردستان
فارس وکرمان حدودندن اخذ ایدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظیمه
مسلسله ومتصله درقراکسنك دکلدر ونیجه مواضع عیون وانهار کبار وزهه در کردستان
اون سکز ولایتدر هواسی معتدلدر سلجقانشاه زمانده حقوق دیوانیسی ایکیوز تومن ویلك
بشیوز دینار ایدی النواحی الائی هواسی خوب اقرصولو بر قصبه در شکارکاهی فراوان
بر ناحیه در البشر بر شهر وسطدر انده ار وخش نام بر آتشخانه واردر بهار دخی بر قلعه در
سلیمان شاه زمانده دار الملك ایدی حقشیان نهر زاب کنارنده بر محکم قلعه دردر بند تاج خاتون
بر شهر در حالا خرابدر در بند زنکی هواسی معتدل صولری وافر خلقی ناپاك قومدر دربیل
آب وهواسی لطیف بر شهر در دینور عراق عجمده ذکر اولندی رکذلك شهر زول وکیکور
ودخی سلطان جمال آباد نام دیکر سلطان یار منجان پای کوه بیستونده بر قصبه در اوجا ئیو
سلطان بنا ایتمشدر هواسی خوبدر کرمان شاهان کنبده قرماسین یازیلور بهرام بن
شابور بنا ایدر قباد بن فیروز تجدید ایلدی و بر قصر یایدی اوغل انوشروان انده بر دکیه
یاپدی یوز ذراع طولی وعرضی وارایدی فغفور چین وخاقان ترك ورای هند وقیصر روم
ایلچیلری انده جمع اولدیلر حالا قریه در وشبدیز که خسرو پرویزه دوزمشدر آکا یقین درالك
صحراسنده بر باغی وارد که ایکی فرسنح طول وعرض ساحل و ییلامیوه سی انده اولوردی
وخارجی علفزار ایدی وحیواناتی چوقدر کرند وخوشان ایکی قریه در حلوان کریوه سی
باشنده کرند خرابه خوشان معمور اولوب معتدل هواسی وطاغدن کلور صویی ومرغزاری

وباغستانی وار درماندشت بر صحرادر اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قریندن اولان طاغلردن کلور مرسین برقلعه دریاننده قصبه سی ووافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شبدیزك برابرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رودکولکو دندر تو زخرمادیرلر برقریه واردر نخلستانی فراوان برسبز
وخرم قریه در برقبه نك التندن براجی صوچقار صوایاغی التنده بستان اویاغی کبی چقور
چقوریرلر ایتمشلر اتلره بوصودن صالوب جمله سی لبالب اولدقده نصکره صویی ینه اسکی
مجراسنه صالارلر برایکی کون اول چقورلرده صوطوررمغله صافی طوز اولور وبوصو نفط
یاغیله قاریشق اقاردستیلره الوب برمقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغی
جمع ایدوب صوینی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبوطوزخرماتوته دربغدادیننه
دوشرودخی کرکوکده برایکی ساعت تالث یرده کورکوربابا دیرلر برکوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدردوزدر واول محلك هرنه موضعنی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده برجزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور مصلحت تمام اولدقده اول
موضعه بر پاره طپراق آتی ویررلر آتش وعلوکورنمز اولور بوندن برمقدار غربده برنهر صغیر
واوچ عدد نفط قیولری واردر اوستی نفط التی صودر اندن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیرایچون بونلرك برسنه برمقدار یانمش پنبه ویاخود بزالقا ایدرلر قیونلغ
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب مناره لر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بینه
تماشا وآتش اولوربو حال اوزره دخان بر زمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قرینده برزفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بوزفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر دخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هلوار سیمان
راودان تغسوشمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ دربیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
اقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده درلفظ عراق کتب معتبره ده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربی جزیره وبادیه جنوبی
بادیه وبحرفارس وخوزستان شرقی بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالی ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنوب اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافه امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهرمز یوزك بحرفارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بوتقدیرجه اقلیم مرقوم بصره وبغدادایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالات بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك تمش طقوزده آستانه دن پاشالر کتمکله
بوایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقی بحرفارس وحدود
قزلباش

قزلباش شمال ایالت بغداد جنوب لحسا بلادی غرب بلاد کوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ابوعربه بصره رحمانیه زکیه قبان قطیف مدینة القلاع قلعه‌سی
بوکردلن قلعه‌سی سویب قلعه‌سی سعید قلعه‌سی قورنه قلعه‌سی جدیده کوت داودیه کوت
ابو منصور قلعه‌سی شرش قلعه‌سی براغ نواده قلعه‌سی نهر عنتر قلعه‌سی مدینه قلعه‌سی صالحیه
کوت ابو سوید قلعه‌سی دادبن سعد کوت بحران قلعه‌سی منصوریه قلعه‌سی فتحیه کوت سوس
قلعه‌سی عقارا قلعه‌سی شالوشیه کوت معمر قلعه‌سی ارسلانیه قلعه‌سی دخنه اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنک سنه اون دورتنده حضرت عمر امریله مجاوزن حد عراقدن بنی فارس
ودیار عرب مسلمین ایچون بر مدینه اولمق فرمان بیوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ایلدی وقصبدن بر مسجد بنا ایلدی وسکز یوز آدم ایله آنده اقامت ایلدی وابتدا
خطبه‌یی عتبه بن غزوان اوقودی بر خطبه‌سی مشهوردر صحیح مسلمده مثبتدر بو شهر
بر مستوی ارضده واقعدر بوکا قبة الاسلام دیرلر شرقیسنده انهار کثیره واردر غربیسنده
شط مصبی قربنده جزیرة العرب طپراغندن درجبلدن کلن نهر فیض اوزره باغلو
وباغچه‌لودر الملک ولایتدر وهند وسائر بلادک متاعیله موسم ایله عظیم کیملر کلمکله بندر عظیم
اولمشدر وبصره‌نک غربی وجنوبیسنده بر جبل واردر اکا سنام دیرلر وجنوبی وغربیسی
بریه‌در وشرقیسنده انهار کثیره واردر بر زمانده سکز بیک قدر نهر وار ایمش که اراضی
انکله سقی اولنورمش ویدی بیک قدر مسجد وار ایمش وبصره‌ده نهر ابله که طولی اون
ایکی میل اطراف وجوانبی قصور وبساتین ایله متصل واحد وجمیع انهار بصره که شرقی
طرفنه محیطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واکثرینه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
میاه وانهار طاشوب مزارع وبساتینی سقی ایدر جزر ایتدکده انهار حسب العاده جریانه باشلر
بصره‌نک نخلستان وبساتیننه نظر اولنمز اصناف کثیره خرماسی واردر وبصره نخیل
وشیاه وحمامه ایله سائر بلاددن ممتازدر وبصره کوفه‌دن سکسن فرسخدر ودجله‌دن
بوکا ایکی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ایکی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار کثیره منشعب اولوب ناحیه‌سی عبادان وغیری سقی ایدر وبصره‌نک
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنیه‌سی بادیه طرفنه دوشر و بو طرفدن بر قپوسی
واردر که اندن تا نهره دک اوچ میل و بونده اوچ جامع لطیف واردر وجامع طاش دیرلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی بادیه قپوسی یاننده درکه جامع قدیمی بودر بری دخی طرف بلده‌ده واقع
اولمشدر ودخی بر جامعی واردر که عبد الله بن عامر کرپچدن یاپمش ایدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسیع بیوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الکلا نهر اوزره دردر دخی
سوق الکبیر و سوق بابل وجمیع اسواق لطیف و بی‌نظیر حماملری واردر وجنوبیسنده
بر وادی واردر اکا وادی السباع دیرلر زیرا نسوان بو وادی‌یه چقوب التقاط کما ایدرلر وجبل سنام
بصره‌دن نصف مرحله‌در وآبی شوردر زیرا بحردن مد کلوب بصره‌دن اوچ کونلک

يوقاروكيدر وماء شط بصره حذاسنه منتهى اولدقده ماء بحر آكا قاريشوب تلخ اولور وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه وزبير وانس بن مالك مرقد شريفلرى اولدغندن ماعدا مزارات اصحاب وتابعين وكباردن چوقدر وبساتين بصره يرلرى مرتفعجه دوشمشدركه مد بحر كلدكده آب شط مرتفع اولوب سقى اولنور الحق يرلرى مدوجزر سببى ايله شوره زميندر وضبط انسـاب خيل وقيون وحمامه غايت معتبر در مثلا خيل نسبى ضبط ايدوب طرفين معلوم اولمين مهره هركز اعتبار ايتمزلر وآت بيع وشراسنده طرفين فلان بن فلان ديو شهود ايله اثبات ايدوب وانسـاب غنم دخى مضبوط ومعتبردر وانلر غنم العبديه دركه عبدقيسه منسوبدر رود يرلر كه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم وفد عبدالقيس كلدكلرنده انلره دعا ايتدى وانلردن بركسنه اسمى عباده ايدى حضرته ديمشدركه يارسول الله بن غنمى سورم ديدى حضرت دخى برقوچى قولاغندن مبارك اليله طوتوب اول آدمه ويردى حضرتك صلى الله عليه وسلم طوتدقلرى قولاق مبارك پرمقلرى مقدار يره دوقنديسه قولاقده اول مقدار بياض برحلقه كبى نشان اولدى اول آدم دخى بحرين ولايتنه واروب مزبور قوچى تحملق كند وشياهنه چكدكده حاصل اولان شياهك اول بياض حلقه قولاقلرنده نشان اولدى وانلره شياه عبديه مسمى اولدى الان قولاغنده اول بياض نشانى اولان اول سلسله دندر بصره قومى بو جنس قيونلرى بحرينده كتورمشلر وعظيم رغبت ايتمشلردر حتى ديرلركه بو جنس بر شاة اللى التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردى واكثر اول بياض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دور تيوز التونه الورلردى ودخى كوكرجنلر برمرتبه معتبردركه برحمامه يديوز التونه بيع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن برمرحله وعبادان قربنده برمدينه دركه معتمد خليفه زماننده بو بلده دن خروج ايلدى ومهتدى زماننده قتل اولندى مشان بلده صغيره در بصره نك فوقنده كثرت نخل ايله معروفدركه دنيا مسيره لرينك بر محمود وحيدر ابله دجله دن ابله يه كيدن نهرك اغزنده درمدينهٔ صغيرهٔ خسنه دربر حدى بصره يه وارنجه نهر ابله دروبر حدى دجله دركه نهر ابله بو دجله دن منشعب اولور وابله اوزن دورت نهر ابله عمودى عباداندن بحره منتهى اولور ونهر ابله نك طولى بصره وابله بيننده دورت فرسخدر ونهر ابله كنارنده قصور وبساتين متصل كويا كه بستان واحددر جميعا بعض بعضنه كيدر خرق واردر قچن مد بحردن كلوب ماء نهر ابله هر خرقه تراجع ايدر وابله بصره نك جهت شرقيسنده در وملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزينه واصل اولور معقل بن يسار حضرت عمر رضى الله عنه زماننده حفر ايتمكين نهر معقل ديمشدر ونهر معقلدن نصكره ملوحت ظاهر اولمز وابله ايكى جانبندن بريسى شرقى بريسى غربيدر وشرقيسى قديما شاطئ عثمان ديمكله معروفدر عثمان ابن ابان سنه التيوز يمش دورتده بو جانب عامر ايدى وبونده اشجار وانهار واردر وبو جانب دجله اوزرنده در وانهارى دجله دن مأخوذدر

وبونك برمشهد واردر عمر بن الخطابك رضی الله عنه مساحه سی در وبو مشهد ده شجر سدر
وار ایدی كه هر شاخی نخله كبی هر ساقی یدی ذراع ایدی نامر بو شجره نك قشر بنی الوب دفع
حما ایچون انكله بخور ایدرلردی وخلاص اولورلردی وتابكین بصره یه والی اولدقده بر مصلحت
ایچون بو شجره نك قطعنی سوق ایتدیلر بو شجره یی قطع ایتدكده بصره دن معزول
اولدی وابله نك جانب غربیسی خرابدر انجق بر مشهد واردر كه آكا مشهد العشار دیرلر بونده
دعا مستجاب دیرلر عبادان خشبات قتنده دجله نك بحره مصبی یاننده در وعبادانك
جنوبی وشرقیسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عباداندن مهروبان
دورت مرحله وعباداندن بصره بر بچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبی وشرقی وعبادانك
جنوبی وشرقی خشبات وبو خشبات بحرده سفن ومراكب ایچون علامتدر وعبادانك
زرع وضرعی یوقدر واهل عبادان اللهه متوكللردر ورزقلری اطرافدن كلور وبر قوم واردر امور
دنیویه دن منقطع وعباده مقیدلردر زبیی قلعه سی عبادان قارشوسنده غایت قریبدر
بوغاز اغزنده بر بند ور جزیره در قلعهٔ نخری بوغازك جانب غربنده در قلعهٔ جدیده كویا بوغاز
حفظی ایچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزیره دن اشاغیجه یان یانه ایكی جزیره لر واردر
بر بند نخریه وبرینه شتابی دیرلر وشكل ومقدارده نخریه قلعه سی اولان بوغاز اغزنده كی
جزیره یه بكزر وبو اوچ جزیره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعهٔ كلید البحر
دوزیره دوشمش وبونكله بصره اراسنده قلعهٔ سنه دوشمش ونهر مزه ركك اغزنده
كلید البحر قارشوسنده مقام امام علی واردر قصبهٔ عظیمه در جامع ومناره سی واردر بو مقامدن
بری جانبه دوشر قلعهٔ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهایت سرحد آل عثماندر نهر شط
كنارنده بر قلعه در وانك بحر فارسه مصبی قربنده در مثلا قلعهٔ جدیده دن بو قلعه یه
كیدلسه شط كارو عبور اینه موقوفدر وارالری چولدر یعنی یقرواوچ قلعه در بری برینه
قریبدر وقزلباش حكمنده در واول قلعه لر یانندن بر بحیره آیاغی اقوب شط كارودن اشاغی
بحر فارسه منصب اولور واول بحیره ایاغی ایله شط كارو اراسی قبان طبراغیدر جزیره كبی یردر
ورحمانیه بصره قربنده مقام امام علی ایله بونك مابینی چولدر شطك كار غربیسنده مقامدن
یوقارو صواقوب كلدوكی سمتنده یعنی كوفه وبغداد طرفنه در بو محله شاطدن چوله طوغری
ایكی اوچ نهر قالمشدر اول نهرلرك اراسنده در نهر صدر طویل بودخی اوچ نهرلر اراسنده
ورحمانیه دن یوقاروجه بصره یه تابعدر جزایر الشط شط العربدن بر شعبه در بعینه نصف
دائره كبی دور ایدوب ینه اصله قاریشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزیره یه جزایر
دیرلر بصره یه تابعدر بصره دن جانب نهایتی نهر صدر طویله اولاشور قلعهٔ عثمان محمد
شط العرب جزیره وسطلرنك غربی چول سمتنده بر نهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
بر قلعه در كه اول جزایر الشطدن یوقارو چول طرفنه دوشمشدر بو عثمان محمد سلطان سلیم
زماننده عصیان ایدوب صكره عرض انقیاد ایتمكله سنجاق ویرلمشدر شط العرب بالاده

مذکور اولان لواء جوازرکه مجمع فرات ودجله و بر نصف دائره شکلنده جزیره در انک نهایتنده ینه نهرین بربرینه قاریشوب اوچ شعبه یه منشعب اولور ایکسی شعبهٔ غربیه شمالیه بو ایکی شعبهٔ غربیه نک شعبهٔ شرقیه سندن قادرغه ایله چکیلور وشعبه لردن اوچنجی شعبهٔ شرقیه که اول ایکی شعبه دن آز آیرلمشدر اشاغیجه دره جزیره یی احاطه ایدر که وسطنده لواء مدینه واردر ونهایتنده کی قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متین قلعه در وحمایه قارشوسنده واقعدر بونده نصکره یکباره عمود نهرین چکلوب بحره قاریشور طوغری کیدر بو جزیره مقابلنده اولان بریهٔ شرقیه یه بو شعبه صودن بر ایکی خرقه نهرلر قالدرلمشدر بر یسنک کنارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بو قرو طرفده اولان نهرک طرفنده لواء عربه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بو سمتلره مطلقا جزایر شط العرب اطلاق اولنور نهرین منشعب اولدقده ونهر عقسان کرتنده اول سمتلر جزر ومد بحردن طاشوب بالچق اولور عسکر واردقده احتراز اولوزن اولمق کرکدر اول سمتلرده صدر بحرین نامنه بر ناحیه وزرنوک نامنه بر قلعه واردر عقسانده دخی قلاع واردر علیسان تصرفنده ایکن عصیان ایدوب سنه طقوز یوز تمش بشده سلطان سلیم ثانی بغداد پاشاسی اسکندر پاشایی سر عسکر ایدوب کمی ایله اول طرفلره عسکر کوندروب اطاعت ایتدردیلر قلعهٔ زکیه متین قلعه درکه بر زمان آل مشعشع پای تختی ایدی صکره عثمانیان آلوب توابعیله بر سنجاق ایتدیلر دجله نک شرقیسنده ونهردن بلکه بحر جانبنده وکنارنده ونهر مزبورک شط رحمانیه مقابلنده اشاغیجه منصب اولدوغی محله قریب در بطایح بر بطیحهٔ عظیمه واردرکه دجله بر طرفندن زقاق قصبه ده آکا داخل اولور ینه بر طرفدن چیقار کیدر بو بطیحهٔ کبرایه دخی دخول ایدوب ینه اندن چیقار اوچنجی بطیحه یه بعده دوردنجی بطیحه یه واردر تا که دورت دریاچه اولور اول دیار خلقی بطیحه یه هور تعبیر ایدرلر اول بطایحک نهایتنده دجله چیقوب آقارکه اول محله دجلة العوراء دیرلر وینه بونده بصره نک انهاری چیقوب منفجر اولور مسالک ومنازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله کنارنه شط عبور بعده قلعه سوبه وارر اندن قلعهٔ سعید اندن دخی سمره ماریان اندن سیح اندن مقرون اندن غد برین هارون اندن زکیه اندن عبد الله بن علی اندن عیسی اندن کو بیح اندن ابو صدری اندن عبد الله بن عطا اندن قعیبه اندن صوبیخ اندن مکشفه اندن سال بن صدن اندن کوت حور اندن جوازر اندن بغداد دیکر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار چکیلور رباط ارزق اندن شمس الدین اندن نخیلات باکیر اندن نهر معقل اندن کوت بنی منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصیطبا اندن قلعهٔ بداع برادة اندن صدر الطویل اندن نهر عنتر اندن مدینه اندن قلعه صالحیه اندن کوت داودیه اندن کوت ابو سوید اندن قلعه دادین سعد اندن کوت بحران که مقابلهٔ فتحیه اندن باطنا اندن منصوریه اندن دخیری اندن عقار اندن ثور اندن شالوشیه اندن کوت معمر اندن قلعهٔ عرجه اندن

اندن قلعهٔ نکیب اندن قلعهٔ کریم اندن تمساوات مقابل خالد وکیشه اندن روماحیه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات چیلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته یول بصره دن قورنه اندن هدیر اندن عبرهٔ امیر المؤمنین اندن آل
حسین اندن فتحیه اندن نهر السبع اندن جدیدهٔ عفر اد اندن عبدورقا اندن منصوریه
اندن سکندری اندن سط الحمارا اندن قلعهٔ جدیده اندن دکه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدرعمار اندن لقمانیه اندن بغداد بصره دن قطیفه التی مرحله در وبصره دن
واسطه التی مرحله در وبصره دن بحرین عبادان اون ایکی فرسخ اندن خوشاب ایکی فرسخ
اندن باقی بحردن بحرین تمش فرسخ در بو یولده ایکی کوه وار درز برآبده انلره خوس وکسر دیرلر
اکر کمی اول طاغلرک باشلرینه اوغراسه خالی پذیر اولور و بو یولده صونک عمقی تمس سکسن
قولاجدر بصره دن قیس جزیره سنه وارنجه جزیرهٔ خارک اللی فرسخ جزیرهٔ الان سکسن
فرسخ وجزیرهٔ ابرون یدی فرسخ جزیرهٔ چین یدی فرسخ انده شناك واردر جزیرهٔ قیس یدی
فرسخ احوال ملوك وحکام ابتدا حضرت عمر رضی الله عنه زمانندن عقبه بن غزوان
محله لردن صکره امویه دن معاویه طرفندن زیاد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ایلدی باشلری نافع بن الازرق بو طائفه حضرت عثمان
وحضرت علی ومعاویه وحضرت طلحه وحضرت زبیر وحضرت عایشه یه رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتنه سب ایدرلردی بعده سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایلدی طرفلرندن ضبط اولنوردی وابتدا اتراك طرفلرندن والی اولان سفاحك
عموسی سلیمان در بعده سنه اوچیوز اوتوز دورتده آل بویه دن معز الدوله استیلا ایلدی بعده
سلجوقیه طرفلرندن بعده هلاکو استیلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ایلخانیه
طرفلرندن بعده اق قیونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استیلا ایلیوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سلیمان بغدادی الدقده والکانك ولاتی اولان آل مشعشع سلطان سلیمانه
عرض انقیاد ایلیوب مفاتیح قلاعی ارسال ایتدکلرندن ینه کندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طریقیله
بو وجهله که خطبه نام عثمانیانه اوقنوب سکه ده اسامیٔ پادشاهی ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادی الدقده عسکر طائفه سندن بلوك باشی رستم پر نامدار ومتمول کیمسه
ایدی قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ایلدی اهل سنتدن اولوب فرار ایدنلر یاننه
جمع اولدیلر صاحب قوت اولدقده بصره یی ضبط ایلدی والحاصل بصره ده مستقل
اولدی آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طریقیله ضبط ایتدی بعده اوغلی علی پاشا یرینه
کچمشدر بعده اوغلی حسین پاشا باباسی فوتندن صکره یرینه کچمکله وزارتله تقاعد طریقیله
احسان اولنوب مزبور حسین پاشادخی استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلری صادر
اولمغین سنه بیك یتمش یدیده بغداد والیسی اولان فراری مصطفی پاشا اوزرینه تعیین
اولندقده مرقوم علی پاشا اوغلو هنده فرار ایتمشدر بو یله اولدقده یرینه کتخداسی یحیی

پاشایه سنه ده یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل
اولمیاجغی بلوب اولدخی عهده فرارایتمشدر بویله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنمغه
بشلندی ایالت بغداد مدینه بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما
دارخلافت کوفه در بعده انبارده نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق
عربه ایران دیرلرایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان
وموصل واورفا وبادیه شام طولی تکریتدن عبادانه وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی
عقبه حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون
بیك فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب
مساحه ایتدیلر اوچیوز التمش کره یوز بیك جریب کلدی هر فرسخ قرق بیك جریب براولور
وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه بوجریب بغدای تارلاسن دورت
درهمه وارپه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی
برجریب طوتدی ومیوه جریبنه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمی تحریر ایتدیلر
بشیوز بیك ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطی
یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیك ایکیوز
سکسن یوك درهم اولور که ایکی بیك یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده
اوچ بیك تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنده قرار ایتدی سنه بیك
قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفدن نزع ایلدکده وزیر قره
مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان
وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمین نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده
اولان صحرا زوجان عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف
غربیسنده اولان کوهلر وشهرزور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لرطاغلر وقلعه
مزبوره یه ناظر اولان اطراف شهرزور چاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف
شهریاریدن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا احسنه وقارص وروان شهرزورك دیره وزرودیکه
زردیا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی
شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بوجانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که
طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده
اولان منارد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه القسیم بوایالت اون سکز سنجاقدر آل
صالح بغدادیات زنکنه جنکوله جوازر حله درنه روماحیه دمرقپوده الازنك آباد سماوات عمادیه
قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه حالا بوسنجاقلر مقاطعه ایله ویریلوردخی
طوایف اعراب اخسامات واجماسات غایت چوقدر تفصیللری جولان الافکار نام کتابمزده
مسطوردر النواحی ناحیه نهر احمدیه ناحیه نهر سلطان سلیمان ناحیه بنی مالك ناحیه لیشه
ناصیه

ناحیه٭ بلادروزین ناحیه٭ روماحیه ناحیه٭ زبید ناحیه خالص ناحیه٭ صدرعماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازر لواء واسط لواء عرجه مع حورهو بشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصرشیرین ناحیه٭ زنك آباد ناحیه٭ خراسان ناحیه٭ نهرور ناحیه٭
روزین ناحیه٭ حسکه ناحیه٭ خالد مع حوردبله ناحیه کیسه مع حورایرق ناحیه٭ خالص ناحیه٭
بنی مالك قصبه٭ مندلجین ناحیه٭ قزل رباط قصبه٭ شهربان مع کوپری هارونیه قصبه٭ جسان
قلعه٭ نقاب قره شکرارق نهرمحاویلین وسط النیل نهرقدس نهرصلتبه وحوربه نهرشاهی
باشیه نهرطهما سیه نهرسیب و نهر مسیب وسط النیل عتیق نهرعیسی نهررضوانیه
نهراسکندریه شواطی وقطری حورعقرقوف سفینه٭ بهروز سفینه٭ سیب سفینه٭ فلوجه
سفینه٭ امام اعظم سفینه٭ صعرقاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفه٭ اولاد مونس طائفه زوامل طائفه٭ محاویره طائفه٭ مرنعات
طائفه٭ اولاد نورالدین طائفه٭ ربیعات طائفه٭ اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفه٭
اولاد حمدان طائفه٭ آل ابو عریف طائفه٭ عقیل طائفه٭ بنی حکیم طائفه٭ زنبوات طائفه٭ زبید
طائفه٭ لواطیس طائفه٭ آل حویه آل مجیر آل حسنین آل دباب آل امیره آل بد وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر ومولویتدر و دار الملك عراق عربدر و قضالری
یونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
اخشامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولینه قربات قره اولوس مجاور مشهدین منهر دمندلجین عانه هیت تابع عانه
حدیثه جبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیا وزوراء بغدادك ابواب داخله سی ابواب
خارجه سندن مستور دردمی کزلودر و دار الخلافة القاهره معنوندر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولنمغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابوجعفر المنصور سنه
یوز قرق سکزده کنار دجله ده بنا ایتمشدر وانی تخت ایتمشدر و دار السلام تسمیه ایتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنه دوشمشدر حصاری دیواری صیردوب کجر و نیم قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبرمتین سوری واردر که طوغله و کرچدن بنا اولمشدر دائرا ما دار
شهری احاطه ایدراق قله و محکم برجی دیکله معروف و برعمیق خندق وارکه شطدن ایچنه
برمقدار صو کیروب احاطه ایتمشدر و بوسورك دورت قپوسی واردر که بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو و بری قراکلق قپو و بری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر و بوجسر قپوسی ایله قوشلر قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد برجسر واردر که
بو ایکی شهری بریرینه وصل ایتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدر که
یدی یوز راعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی الی برج که ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قراکلق قپویه اوتوز الی
برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر ولندن جسره

اوتوزاوج برج واركی بیك التیوزاللی ذراعدر واندن اعلا الشطه اون سكز برج وبیك اللی
ذراعدر بوحسابه كوره یوزالتمش اوچ برج واون ایكی بیك دوزتیوز ذراعدر وداخل شهرده مكاف
چارسواری وبعض میدانلری واردر واثار وابنیهٔ خیرات ایله مامالالدر وبر مفرح محلنده
شطه مشرف مولوی خانه سی واردر وداخل سورده برمتینا یچ قلعه سی واردر قپولی
ضبط ایدرسال بسال آستانه دن كلورلر مخصوص خندقی وبابی واردر داخلنده عسكر
ایچون بنا اولنمش اوطه لروار دربرطرفی شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصاری دیوارینك اوزرنده بنا اولنمش قصورعالیه وبیوت معتدده برسرای
واردركه والیٔ ولایت انده اولورلر شط اوزره مشرف دیوانخانه وایوان كاشـانه لری بغایت
لطیفدر ترنج ولیمون وسرو ترتیب اوزره غرس اولنمش برلطیف باغچه سی واردر وبوشهرك
اون ایكی بیك وظیفه خوار یرلی قولی وار دربوشهرده ساكن اولورلر بغایت شدید الحردر
كاهی حردن رخام چاتلق اولوروبربندر عظیمدركه هند متاعیله بصره دن غرابلر ایله كلن
تجار بونده بوزنوب بیع وشرا ایدرلر ومیوه سی وافردر بصره دن خرما دخی بطایحدن
شكر قامشی وبرنج وواسطدن الماور زاقی اوزومی ولیمون یعقوبی كلوب وشهربانده انار
وخاك بغداد ده دخی بینظیر خرما اولوب ولیمون وترنج وبرنج اولورنقل ایدرلركه تخمین
منصور بوشهری بنا ایتمكه مراد ایلدی منجمین طائفه سنه بنا ایچون بروقت اختیار
ایتمكی امر ایلدی ونوبخت منجمین زمره سندن ایدی وبرج قوس طالعنده بردرجه یی
اختیار ایتدیلر كه شمس اول درجه ده ایدی واتفاق ایتدیلركه بوطالع كثرت عمارت وطول
بقایه وكثرت اجتماع ناسه دلالت ایدر منصوربونی استحسان ایدوب صكره نوبخت
دیدیكه یاامیرالمؤمنین بونده بربشارة اخری واردركه بوطالعده اولان مدینه ایله موت
خلیفه متفق اولمز وبونده خلیفه وفات ایتمز فی الواقع نوبخت دیدیكی كبی اولدی
زیرا خلفادن منصور حج شریفده فوت اولدی ومهدی نصیبین ده فوت اولدی وهادی
عیسا باد رده ورشید طوسده ومأمون طرسوسده ومعتصم وواثق ومتوكل خلیفه
سامراده وبوشهرده ابنیهٔ مقتدر بالله دن دارالشجره عجایب بغداددن دردار واسعه
وبساتین واسعه یی مشتملدر وبودارك ایوانی ایكی بركهٔ كبیره نك وسطنده ذهب وفضه
اون سكز غصنی وارایدی وهر غصنك فروع كثیره سی وارایدیكه شكل ثماریده انواع
جوهرله مكلل ایدی وبوشجره نك اغصانی اوزره اون بش فارس مثالی وار ایدی وبركه
جانب یسارنده بونك مثلی وارایدی وبوفارس تمثاللری انواع حریر ودیباج كیمشلرایدی
وسیوف ایله دورر لردی واللرنده مطاردوارایدی وخط واحد اوزره متحرك اولورلردی
مزارات ومشاهد معتبره كه جانب غربیٔ بغداده مشهد امام موسی كاظم ونوادهٔ امام
محمد جوادرضی وامام ابی یوسف وامام موسی مرقدی وامـام احمد حنبلی وابراهیم
وجنید بغدادی وسری سقطی ومعروف كرخی وشبلی وحسین منصور حلاج وحارث

محاسنی

محاسنی وابو یعقوب یوبطی وابومحمد ریعشی وابوالحسین حضرمی وجانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم وخلفای عباسیه‌دن مزارات واردر ونفس
بغدادده شیخ عبدالقادر گیلانی وشیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه وشماله برساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
بر قلعه وقصبه درکه بغدادمابینی دور صحرا وخرمالقجه‌لردر مخصوص حمام وجامع شریف که
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده برقصبهٔ معموردر
وامام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك برطرفنده برقبه ایچنده‌در وامام
ابی یوسف دخی الملك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره برقبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغزندن برایکی ساعتلك راه
جاده ده برقصبهٔ معموره وقضاایدیکه اطرافی جمله مزارع وقری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله‌دن خلفا زمانده قالدیریلوب بایراوجنی ایکی اوچ کونلك یول غربی
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلرایدی عدم تقیددن ناشی بوزلمغله اول قصبه وقرا پریشان
اولمشلرایدی سنه بیك التمش برده والیٔ بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کمافی الاول تطهیر واجرا وقدیمی رعایاسنی توطن واسکان ایتدرمشلرایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوزطوتمشدر وزیر اموال کثیره خرج ایتمکه محتاجدرکه اندن محصول اوله
قویشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده برحصاردر مخصوص عسکری
ومستحفظلری واردر حمامات وجوامع واسواقلو برشهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بربلده‌در اون فرسخ بغداددن بعیددر قطربل بغداد ایله عکبرا ماببیننده مقدما مجمع
خلفا ومأوی اهل هوا ایدی بوقصبه سکانی نصارادر بونده چوق کلیسا واردر بردان
برقصبه‌در بونده‌ن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله‌دن بغداد یولی جانب یسارنده وقرینده
برویران شهردرکه اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت وماروت
جبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر وبابل ملوك سریان ونبط بهای تختی ایدی
وطوفاندن اکثیونماد نصکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق ارسنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلرکه عالم زماننده زمین بابلده
تمش ایکی جبار بویه کلدیلر افعال خبیثه‌لرینه کوره بعد زمان برطوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلرکم هربری قوت وقدرتنه مغرور اولوب برصرح عالی یاپمغه
واستحکام بنا ایلیه‌لر هرچند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر وبویتمش ایکی جبار
قصد وراستوان مباشرت ایدیلر چاق بدییوزادشون مرتفع اولدی وتملنه دك یوزذراعدن
یوقارو وطبقات مجوف یاپدراوب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه وهربر دیوارینك
هرعی ایکی بیك ذراع وزعم فاسدلرنجه باری نصف اولمشیدی واوج فلکه چقمق قصد

ایتدکاری ثبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی تمخط الهی نزولی مقرر
اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکننددن یقماغه باشلدی اوچ کون
اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انلرک قوم مبهوت دهشتده قالدیلر واول وقتده
بر واهی قولده تغیر لسـان وتفرقه قلندی والحاصل بو تلره ییقمش ایکی ییل کونی
هر بری بر سمته کیدوب بر کونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام
ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودک دار الملکی ایدی
نمرود ضحاک طرفندن برعاملدر وضحاک انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نك سوقی
وجامعی واردر ونهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمود
نهر فراته قریب برمدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نك جانب ذریسنده یزید
بن عمر بن هبیرة الفزاری یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید
والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سوره قربیدر صرصر ایکی موضعدر بری
علیاکه بغداد ده نهر عیسی اوزره بر قریه در سکره نهر الملك قریه سی جامعی واردر وآثار
قدیمه واردر صرصر سفلی حاج بغداددن چقدقلری کونك اولنده طریق حجاجك یمینی
اوزره دربغداددن اوچ فرسخ ونهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملك فراتدن منشعب سواد
عراق سقی ایدر ومدینه نهر الملك فراتك برشعبه سی اوزره در بو شعبه جسر ایله عبور اولنور
تل عقرقوف بر تپه در کیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقسنده دوشمشدر بونده جمجمه سلطان
مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی یه قاروجه کار شرقی فراتده در اندن
برخرق قالدرمشلر عقرقوف حوالینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه
واردرکه نار نمرود آنده واقع اولمشدر ونمرود انده هلاك اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه بر مولود کلسه کرك شانی
وحالی بویله دردیه حضرت ابراهیم علیه السلام بیوك اولدقده بت پرستلرك اصنامنه تعرض
ایتمکه باشلدی ونمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه آتمغه قرار ویردی اولوقت
اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القا
ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود بر صرحه ده نظر ایدردی کوردیکه
حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضه خضراده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم
علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودك غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت
ابراهیم علیه السلامه اذیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن آکا بعوضه کوندریلوب
بعوضه دن بریسی نمرودك بورننه کیروب نمرودی هلاك ایلدی بعده حضرت ابراهیم
علیه السلام خاتونی سار ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی
فرسخ برکوچك شهردر یوزبان قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر
جانب غربی بغداددن نهر عیسی کارنده درباغستانی چاق بغدادده پیوسته اولور آنده معتصم
بالله

بالله برکوشك بنا ایتدیکه نظیری یوقدر حالا بعضی آثاری واردر نیل بجه یان قریه مشتمل برناحیه در محصولی و باغستانی وافردر دیرعاقول بغداد قربنده مداییندن اون فرسخدر ساباط مداین کسری قربنده در نهروان وسطنده شق ایدن نهردن مسمی دربغداددن دورت فرسخدر برقاج نواحیسی واردر اکثری خرابدر بوشهر مداین سبعهٔ عراقدن عد اولنوردی حالا بوناحیه جلولا یه ملحقدر واکا قریب قصبهٔ کلوازدر جلولا بغداددن خراسانه کیدن طریقده نواحئ سواد بغداددن برناحیه در خانقیندن یدی فرسخدر خانقین طریق همدانده قصرشیرین ایله حلوان بیننده نواحئ سواد بغداددن برقصبه در حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقك آخریدر حلوانه جبال ایله صعود اولنور اکثر ثماری تین و نخل موصفدر وجبل اوزرنده دائما برف دوشر مداین که اکاسره تختی ایدی بغداددن اشاغی برمرحله در وایوان کسری عجایب ابنیه دندر عرضی اوتوزالتی آدیم وطولی التمش دورتدر ارتفاعی یتمش ذراع وشرفه لرینك ارتفاعی یوزاللی زراع ایدی سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مولود شریفلرنده عرضا اعلاسی شق اولنوب اون دورت شرفه سی یره دوشدی فرس بوکا رومیة المداین دیرلر بومداین اعظم مدن سبعهٔ عراقدن ایدیکه بونلردر قادسیه رومیه حیره بابل حلوان نهروان بوجمله سی خرابدر ومداینی طهمورث بنا ایدوب جمشید اتمام ایتمشیدی و بونده شط اوزرنده طاشدن برجسر بنا ایتمشیدی فرس خراب ایتدیلر حالا انجق طرف غربیسنده برقصبه جق واردرکه انك محلات شرقیه سنده ایوان کسری یه مقابل مزار حضرت سلمان فارسی رضی الله عنه واردر رومیه انوشروان انطاکیه یی الوب مداین قربنده اول شکل برشهر بنا ایتدردی اتمامه ایرشدکده انطاکیه سورکونلرینی کتوروب رومیه ده اسکان ایتدی اولوقت شهردن ایچرو کردکلرنده هرکس اولرینی بولشلردر وانطاکیه یه کمال مشابهتده بنا ایلدیلرکه کویا خلق انطاکیه یه کرمش کبی اولدیلر زاوان بین النهرین برولایتدر نهروان اوزرنه دوشمشدر بینظیر محصولاتی اولور ناحیهٔ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد نواحیسندندر و افرقرا و مزارعی واردر و خالص نهروان اوزره برناحیه در اوتوز یان قریه سی واردر قوباباد اکاسره قرالرندن قوبا نام دخترنا سیدر طریق خراسانی اوزره برمعتبر ولایتدر حالا یقوباداندیرلر نهر نهروانلدن برجدول کلور بوناحیه قراسنه نهر مزبوردن صواردرلر نخلستانی و باغستانی فراواندر و نارنج و تورنجی غایت چوقدر بوناحیه نك سکسن قریه سی واردر قصرشیرین خسرو پرویز معشوقه سی شیرین ایچون طرح ایتمشدر برقلعهٔ عظیمه درکه دوری بیك آدیمدر و بونك غربیسنده خسرو ایچون برقلعه دخی بنا ایتمشدرکه خسروك تاجکاهی انده ایدی و برعظیم رباط عالی بنا ایتدی آب حلوان بومحلدن کچر غایت هواسی بددر باد سموم اسر وشیرینك جوی شیری کان ایتدکلری تاجکاهك صویلیدر و نقل ایدرلرکه طاق وسطان منزلنده کوه بیستون غربیسی بر صحرا یه منتهی اولدوغی یرده برایکی

ذکر من بورودر شدید البرد برصو چقار ارتفاعی بر ذراع قدر بر صفه اوستی طاغدن اویلمش اول محلدن بحره اوان صدرنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورسنم آت اوزرنده چوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوش و ادیسی خلل پذیر اولمش وایوان فلکک کمرینک ایکی طرفنده ایکی ملک صورتی قوئلمش واسط بصره وبغداد بیننده شطک جانب بغداددنده چولده بر شهردر شطدن طرفه بر خرق ۀالقمشدر بصره طرفنده الوبه بغدادک یونه ایتی در واسطک غایتله قلعلری مشهوردر نصفی دجله نک بر جانبنده ونصفی جانب اخرنده در وایکسی بیننده کمیلرله جسر واردر سبب تسمیه بودر که بصره ایله کوفه نک وسطیدر وکذلک بغداد وکذلک اهواز ایله کوفه که هر طرفدن اللی فرسخدر بوشهری حجاج بن یوسف ثقفی اختطاط ایلدی سنه سکسن دورنده شروع ایدوب سکسن التیده تمام اولدی شلغا نواحیء واسطده بر بونده برجماعت ظهور ایتدیکه بوکا منسوبدر جرجرآیا غربیء دجله اوزرنده بغداد ایله واسط بیننده دجله یه قریب بربلده دردیر عاقولدن دورت فرسخ در وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد له واسط بیننده شط ودجله اوزرنده بربلده در بوکا چوق کمسنه منسوبدر جمله دن بری ابوالخطاب جبلیدرکه ابوالعلاء المعری ایله بونک بیننده مشاجره واردر نعمانیه بغداد و واسط بیننده بر بلدهء مشهوره درکه کونء زاب اعلانک قصبه سیدر فم الصلح غربیء دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ایکی فرسخدر مامونک وزیری حسن بن سهلک دخترینی تزوج ایتدکده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان دیاله طرف شرقیسنده وکارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق بر عظیم قصبهء معموره درکه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر وبو قصبه باغچه لو ضنک ایچی خرما درختانی ولیمون وترنج اغاجلری وانار وانجیر اشجاری ایله مالامالدر انارلری ایسه قتی بینظیر وکبیر اولور وباغلرنده انکور انواعی واردر دیاله دن چقان خرق بو قصبه نک وسطندن بکر کوفه فرات غربیسنده نهرک برشعبه سنده بحسب التجنیس غرایب اتفاقیاتدندر که اهالیسنک عهود ومواثقینک خلاف صحتنه دلالت ایدر وکذلک الکوفی لا یوفی مثلی مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجدید ایتدی بونک صویی نهر ناحیه دندر نخلستانی فراواندر غله سی وپنبه سی وسائر محصولی کوزلدر تنور نوح علیه السلام بونک مسجد نیک ایچنده ایدی وحضرت علی رضی الله عنه اول مسجد ده زخمناک اولدی حالا کوفه ده جامع قدیم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن غیری آبادی یوقدر بعض مزارات متبرکه که امام علی مرقدی بونده بر ساعتلک حجاز طرفنده ارض نجفده در امام علی کرم الله وجهه انده بر قیو حفر ایتدرمشلردر صویی غایت لذیذدر واندن غیری کوفه ده بر طتلو قیو یوقدر امام علی کوفه قربنده ارض نجفده دوز یرده بر عظیم حصار ایچنده بر قصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی رضی الله عنه مرقدی مربع الشکل واقع اولمش واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله کاشیدر

کاشیدر مرقد وحرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیده جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قبولی مسجد درحرمک ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن برساعتلک منزلدر
ذی الکفل که برقریه در ومزار ذی الکفل نبی علیه السلام اندهدر کوفه دن اوچ ساعت
بعیددر اول یره ده سر ملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکاف ایتمشلردر
واطرافدن کلن نذور وتحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر التون وکومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور ومخصوص کتبخانه ده بر عظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزرلرینه عمارت عالیه احداث ایتدی وغازان خان انده بر دار السیاده وخانقاه بنا ایتدی
واولجایتو سلطان مغول انده بر مسجد ومناره بنا ایتدروب وکوفه قربنده بر قصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی ومنصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا وکوفه یه
بارو چکدی اون سکز بیک قولاچ دوری واردر ونجفده بحر القمرای بحر النجف آیلق
ابتداسندن تااون بشنه وارنجه بیوک اولور اون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور ثمره
متابعت ایدر وارض کوفه ده بر نهر اسمنه خورنق دیرلر وبر مصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار واخبار عربده مذکوردر وحیره یوکا حیره بیضاء دخی دیرلر سابقا بر مدینه جلیله
کثیرة الانهار در وقبل الاسلام آل نعمان بن منذرک منازلیدر ومنذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بو حیره یی تبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن بر فرسخدر امام حسین حضرتلرینک مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در وسنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار وتجار کلورلر وبو ایکی
مشهدین شریفینک تربه دارلری ساداتدن اولورلر وحضرت امام حسین حله دن
بر مرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدر که کوفه حله دن ایکی مرحله غربیه واقعدر
بر مقبول خرماسی واردر مفتل تسمیه ایدرلر ساقز کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حله بنی مزید دیرلر وبو حله یه اول نزول ایدوب ومنازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدوله صدقه بن دبیس بن علی بن مزید الاسدیدر که دورتیوز طقسان
بشده نزول ایتدی وبو حله بغداد غربنده کنار غرب فراتده که اکثری دوز وابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ وبستانی فراتک جانب شرقیسنه دوشمشدر
وحله بغداددن ایکی مرحله در وحله ده فرات اوزره جسر بغلنمشدر وحله ده بی نظیر
شالر وپوشیلر ایشلنور وبی نظیر کملری ایشلنور وحله ده کوزل مرتبانلر ایشلنور که
معهود مرتبانلردن فرق اولنمز انجق سنکینلک جهتنده فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
بر منزل شرقده فراته دوشر بر مشهور اسکله در بیره جکدن آکا کمیلر کلور بر قریه وخانلری
واردر وانده نهر که فراتدن بر شعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی اراسنده
شطه دوکیلور اول مصبه منطقه دیرلر نهرده طاشقین اولنجه کلکلر ایشلر والی بغداد

خاصكی محمد پاشا اول منطقه‌ده یدكلری محله بنا ایلمشدر زیرا بعض سیول عظیمه‌ده قلعهٔ
بغداد متضرر اولمش ایدی انبار شاطی فرات اوزره اول خلفای بنی العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد اللهك مقامی واردر حدیثه انبـاردن بر فرسخ فراتك وسطنده بو حدیثه‌یه
حدیثة النوره دیرلر عانه فراتده بر جزیره‌در بوندن اشاغی حدیثه‌اندن اشاغی هیت
بو عانه آخر حد بغداددر زیتون اغاجلری غایتده چوقدر كه ایالت بغداده بوندن غیری
زیتون یوقدر علما و صلحاسی و موسیقی شناسی چوقدر اصحاب طبیعتی وافردر و بو ناحیه
غایت معموردر انباردن بر فرسخ قدر بعیددر بو سمتنده مقدما نصیریلر اولوردی اما حالا
غایت نادردر هیت تابع عانه انباردن یوقاری و درقبر عبد الله بن المبـارك بونده‌در عیون
قیر و نفط واردر انباردن سكز فرسخدر قادسیه نخیل و میاهی مشتمل مدینهٔ صغیره‌در
قادسیه و حیره و خورنق مجموعی حافهٔ بادیه و حافهٔ سواد عراق اوزره‌در و جبال و انهار
جهت شرقیه سنده‌در كوفه ایله بو قادسیه بینی طریق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابی
وقاصده وقعهٔ قادسیه و فرس بو قادسیه‌در سماوات وادی السماده كوفه قربنده
بنی كلب قبائلنه مخصوص طویل ارض عالیهٔ مستویه‌در اصلا بحر بولنماز نیجه پاره قری
و كوچر اولور قضادر خلقی متعصب سنیلردر حله‌دن اشاغی نهر شاهی و بوندن
اشاغی نهر رماحیه ایكیسی اراسی لوادر و رماحیه‌در كندی نهردن سقی اولنور بوندن
اشاغی نهر سماوات حمام و جامع باغ و نخلستان و محلاتی باچه‌لر ایچنده قالمش جوازر
فرات دجله‌یه ابتدا قارشدوغی یرده ایكی بوز قزلباش بكلر سال بسال نوبت ایله كلوب
داخل اولورلر و بعده سنهٔ آتیه‌یه دك خارج قلعه‌یه چقمزلر نوبتی كلدكده بر آدم چقاروب
یرینه بریسنی داخل ایدرلر ذخیره‌لرین ینه طشره‌دن ویررلر قلعه‌نك براوغرین قپوسی
واردر اندن الورلر اولوانك جمله اراضیسی عثمانیـان تصرفنده در مخصوص امیری اولور
جسان ایله بونك بینی چولدر جسان جوازر و درتنك اراسنده بر پست پایه قضادر و عجم
صنوریدر كه قراسی اعجام قریه‌لرینه حیره طاغلری آردنده كوه كیلان دن كلن نهر آفتاب
تابو قلعه دینه ایریشور و قلعهٔ بدره مغول لی خانی وسطنده‌در و بدره دخی نهر منزبوردن
حصه داردر درتنك سرحد قزلباش شـاهراه فارسده بر تنك بوغاز اوزره جبال
شاهقه‌ده بنـا اولنمش و اول شاهراهی سد و حفظ اولنمق ایچون طرح اولنمش بر قلعهٔ
متینه‌در درتنك كوزلی بنام و مسلم خاص و عامدر محیر عقول حسن مفرط صاحبی
محبوبلری اولور و درتنك قلعه‌سی بر دره‌ده یاندن نهر دیاله چكر لواء كیلان و لواء كرتن
درتنكه بغـایت قریبلردر و قصر شیرین دخی درتنك سمتلرنده‌در زنك آباد خانقین
قریبسنده بر ناحیهٔ مستقله‌در درنه درتنك خلقنده و شاهراه همدان و بلاد جبل اوزره
بر قلعه‌یه مشتمل درجیل حمره و راسنده چولده برلوادر اول سمتلرده دیاله‌دن عظیم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرایه كیدر و آبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قدیمدن برلوادر بدرای
وكشاب

وکشاب دخی بعض قصبه‌لر بونك توابعندندر و برصویی واردر و تاغندر لکن برفرسخ یرده
کاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایه بغایت لطیف قصب اولور و حالا بدرای خرماسی
مشهوردر جنکوله قلعهٔ عجم طرفنده دوشر طاغلر ایچنده برکوه اوزره واقع اولمشدر
واول کوهدن بر نهر جاریدر لواء بیات جنکوله ناحیه‌سی قربنده و جنکوله طاغی ایله برکوه
آخر نهایت بولدقلری وادیدن بر نهر کارنده دوز یرده برقلعه‌در ده بالا کوه ایوان اوزره
سرحد برلوادر اول کوهدن بر نهر چقوب مندلی خانه‌دك کلور کلان کوه ایله بو کوهك
اراسی واسع صحرادر کیلان درتنکدن عجم سمتنده برکوه اوستنده برقلعه‌در کرند درتنکه
قریب برطاغ دبنده برقلعه‌در کیلان ایله بونك مابینی بر صحرادر نهر اول صحرادن چقر قره طاغ
بغداد حذاسنده جبل حمره وراسنده چول نهایتنده برطاغ اوزره برلوادر اسکی بغداد
سامره قربنده و سامره‌دن بغداد جانبنده برخرابه یردر شط کارنده مقابل قلعهٔ تکریتدر
عاشق ومعشوق عاشق بغداددن بعیددر کل ومعشوق عاشقدن یوقاروجه‌در سامره
سرمن رای که سامرایی متعصم بنا ایتدی عکبرادن اون ایکی فرسخ دجله شرقی کنارنده‌در
صحیح الهوا والتراب واثق اکا مدینهٔ هارونیه‌یی اضافت و الحاق ایتدی و متوکل خلیفه مدینهٔ
جعفریه‌یی الحاق ایتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و برفرسخ عرض متعصم بونی
دار الملك ایدوب بغداددن اون ایکی ساعتلك حالا خرابه مشرف برقصبه‌در برزیارتکاهی
واردر که دروب و بیوت متعدده‌دن کچیلور واریلور بجای مسقفده برچاهدر ایچنه نظر
اولنسه ربدر نمایان اولور مهدی انده اولمق ظن ایدرلر و حالا بونده ساکن اولنلر ساداتمندر
معتصم بو قصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی برجامع و برمنارهٔ عالی و بر عظیم کاسه جامع ایچنه
قودی دوری یکرمی ایکی باع و بو جامع اوکنده قبر امام معصوم علی النقی ونوان و امام
موسی رضا و امام حسن عسکری طوز خرما داقوقدن بغداد طرفنه برمنزل بونکله قریهٔ
داقوق مابینی کرکوکدر داقوق برمتوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر
صدرین بو ولایت غله و خرما و حیوانات و صویی غایت چوقدر بطایح واسط و بصره
دجله‌دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان ایتدکده خرقلر اولوب کوللر حاصل اولور
بو بطایح سکسن فرسخ طول و عرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث
اولدی و خلالنده قصبات و قرا واردر قاعده‌سی جامده نام قصبه‌در بونك اهلی بیت علیه السلام
ملتی اوزره کلدانیون و صابیلردر و ابو اسحاق صابی انلردندر بطایح کوفه فضلات
فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار و قطاع طریق مأواسیدر حکومت عمادیه
جزیره حذاسنده و موصل قرشولرینه ممتد اکثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر برحکومتدر
بغداد و شهرزور و اردلنده واقعدر و اکثر قلعه‌لری شهرزور سمتنده‌در پای تختی عمادیه
شهریدر طاغلر ایچنده‌در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه‌سی طاشدن برکوه
قله‌سنده هموار یرده طرح اولنمش برقلعهٔ عامره‌در که موصلدن جانب شرق و شماله مائل

اوچ مرحله در اشاغیده میاه جاریه و بساتین عامره سی واردر عمادالدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آسب نام قلعه یی تخریب ایدوب قربنده بونی آکا عوض بنا ایلدی
شرفخان نقل ایدرکه عمادالدین زنکی بنا ایتمشدر بونک قلعه وشهری بر عظیم صخره اوزره
مدوردر و بر وجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز و بعضیسی اللی التمش کز و بعض
سمتلرک یکرمی کز ارتفاعنده در وداخل قلعه ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قزوب صویه
اولشدرمشلردر شهرک حمام ومدرسه وسائر لوازمنه بو چاهلردن استعمال ایدرلر واخر
صولرینی جانلرله طشره دن کتوررلر لسانلری کردی وتازی ممزوجدر واکثری صالح
وراغب خیرات وحکام عمادیه انده نیجه مدارس وجوامع بنا ایتمشلردر وعلما وفضلاسی
چوقدر وعمدهٔ عشایر عمادیه مزوری وثانیا زیباری عشیرتلریدر وزیبار بر رودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه دن بحر طائفهٔ زیباری اول نهرک کنارنده اولمغله انلره زیباری
دینمشدر وبو نهرک دخی اسمی جنو ندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
و بری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیهٔ عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبار وی تیلی پهل بجلر دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دریه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعهٔ عقر قصبهٔ معموره سی واردرکه مسلمان ویهودلردن بیک ایکیوز خانه در
قلعهٔ وهوک وقلعهٔ دیر مقلوب بو قلعه لرده میرزادکان وبنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعهٔ بنی بشراریکانی عشیرتی تصرفنده در قلعهٔ قلاته قلعهٔ شوش وقلعهٔ
احمرانی وقلعهٔ بازی رانی بو قلعه عشیرت زیباری تصرفنده در کرملیس شط ایله
باشقره و برزان اراسنده بر قصبه در برطاغده واقعدر اوصاف ناحیهٔ زاخو عمادیه
نواحیسنده بر معتبر ناحیه در سندی وسلیمانی عشیرتلری مسکنیدر وخلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بو ولایتده نشأت وقدیم الایامده سندیان ولایتنک
مستقل حکامی وار ایدی که بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر وهوک زاخو اوکنده آب خابوره خلط اولان صو اوزره در شوش وعقره ودهوکدن
شهرزول سمتنه دوشمش یری بربله قریب قلعه لردر وقلعهٔ کلاندن شط سمتنده قلعهٔ
دیرمقلوب دوشمشدر وکیلاندن حکاری سمتنه ناحیهٔ زیباری دوشمشدر وبو قلاع
ونواحی جزیره اوکنده مقوس کیدوب شهر عمادیه یی شهرزور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعهٔ دیرمقلوب بونلردن خارج سمتنده دوشمشدر وزاخو ناحیه سی نهر خابور ایله
نهر هیزل اراسنده دوشمشدر الانهار نهر دجله فرات کبی بر عظیم نهردر دیار بکردن شماله
بر خرابه قلعه قربنده بر مغاره دن چقار قلعه دیبنده مهیب غریب صدا ایله مغاره دن چقار
وآمده کیدرکن بر قاچ صو ایله جمع اولور وشرقیسندن کوپری التندن بچدکده جانب
شرقدن آب هینی وآب سید حسن وآب ترجیل وآب اتاق وآب بشری بوکا التون کوپری
صویی دیرلر واندن اشاغی حزودن کلن آب ارزن وآب بدلیس عظیم صو اولور وجزیره دن

وکوپری

كوپری آلتندن چقوب دخی شرقندن آب هیزل وآب خابور دخی كلوب موصلده مجموعی جسر آلتندن چقر علی حمامندن اشاغی نهر زاب عمادیه طاغلرندن كلور و طیراق قلعه اوكنده آلتون كوپری صوبی قره طاغدن واربیلدن و بر بلوكی وان سمتنده حكاری وزیبار یدن كلور مجموعی تكریت واسكی بغداد اوكندن چقروبغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهر دیاله دخی لاحق اولوب طاق كسری اوكندن چقر جوارده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وارنجه واسط اطرافنده متفرقه و بلوك بلوك اولوب مجموعی كیرو بریره كلور و بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط العرب دیرلر كوه الوندن خرم آباد صوبی كلوب جماسه وخوزستاندن كلن نهر سیر اهواز برابرنده دجله یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب اولور بونك منبعندن نهایتی دور تیوز فرسخدر نهر زاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن اینوب موصلدن ایكی منزل اشاغی دجله یه لاحق اولور غایت تیز اقد وغندن او توری اكا آب جنون دخی دیرلر نهر زاب اصغر دخی آلتون صوبی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن اشاغی كوپروسی واردر بو زابلر زو ابن طهماسب پیشدادیه منسوبلردر بری ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربكردن كلور حدیثه حدودنده دجله یه دوكیلور و واسطدن اشاغی بش نهر معتبر آیریلور نهر قلا ونهر اعراف ونهر جعفر ونهر سیسان ونهر شاهی بو مرتبه اولورلر كه عمو دنده اولقدر صو قلمازكه او زرنده كمی یوریه مطاریدن اشاغی بو صولرك فضله سی وفرات صوبی بطایحدن چقوب خوزستاندن كلن صولر دخی انده جمع اولور اوراده شط العرب دیرلر بصره آلتنده بحر فارسه دوكیلور و بوكا اروندرود دیرلر دجله یه منصب اولدوغی زابدن اكبردر وزاب كركوكدن اشاغی تجه بوغازی نام بوغزدن دجله یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بلالر واوره ماندر ونستان وسازلق وارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه سی اوكنده اسود صوبی ایله جمع اولور ایكی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه سی منبعی مكس قلعه سی قربنده برجبل مغاره سندن چقاركه بر عظیم مغاره در نهایتندن اغزینه كلنجه اول نهایتدن چقان شعبه طاشی اوروب مجری اتخاذ ایتمشدر واطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیملر وصفه كبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعة چوق صو چقوب مكس آلتنده مخلط قلعه سی قربنده نهر منسوب ایله جمع اولور كه برشعبه سی دخی بودر كه كوه دیمندن اول صو ایله جمع اولور مخلط قلعه سندن صكره جزایر یوسف آلتندن چقوب قله بردن آلتنده بر نهر ایله جمع اولور اندن جسر امیر سلیمان آلتندن سعرد اوكنده زرس قلعه سی اوكنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صونك اورتاسندن برطاش پیدا اولمشدر اكا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه سی واردر اوصاف نهر دجله نك مخصوص زورقلری واردر اول كشتیلره غراب دیرلر اكثرا انلر بصره طرفندن كلورلر وموصلدن بغداده اكثر كلك ایله كلنورلر كذلك بیره جكدن فرات ایله حله یه كلك ایله كلنور كلك اكا

دیرلر که اخشابی شطرنجی بربرینه مخلا یوب اقل دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوقور ولش طلوملر بند ایدوب انکدنی اوزرینه برذراع مقداری
یوکسک صفه شکلنده اخشاب والواحدن برطبقه دخی بپارلر واوزرینه قنی وافریک
اوروب بومنوال اوزره فرات ودجله ده طبقه التنده دائم بویله کلکی کزوب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطک بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده یر یر نفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قلور اقوب کثمیه نی
قابلوه طولدیروب جمع ایدرلر وگاه تماشا ایچون آتش ویررلر صوینک یوزندن برمقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوچ ساعت اشاغی بریرده دجله یه واردشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده درنه ودزتنک صولری دخی توز
خرمادن کاور طاش کوپری صوینه لاحق اولور شهربان قربان قریبندن یکوب
بغداد ایله طاق کسرا اراسنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیچه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراق سقی ایدر الجبال جبل حمره بوجبال بربرینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق واچق طاغلردر وجزیرة العرب دن کلوب جماسه قریبنده فراتی قطع
ایدوب جزیرۀ عمریه چولنه سورروب کذا ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغداده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قریبنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسیل اراسنده نهر دسیل قطع ایدوب ینه
چولدن چوله چکر وبحر فارسه منتهی اولور وبوجبالک شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده برمعدن واردر شمع عسل کبی یشار رنکی سیاه دوکر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر وبونک کبی برمعدن سیاه صرچه کبیدر انی دخی آتشده اریدوب شمع کبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر وبغداد یانلرنده صو یاصمایین یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرچله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور برمقدار طپراغی صو ایله قینادرلر
کهرچله سی ایریلوب صاف قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربک چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان یوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرک وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودلکو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلک ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیچه انواع بالق حاصل اولور
بغدادده شبوط نامنه برنوع بالق بغایت معتبردر حالا عراق عربده رعایا ایکی قسمدر برقسمی
اهل قرادر عربانه در انلر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
برقسمی اخشاما ندر یعنی کوچر اولورلر آت قیلندن او بالری واردر قبیله قبیله طوایف
عربانه در ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بو ایالت بغدادده اهل اسلام

وفرق

وفرق ضالهو نصارى ويهود واردر لسانلرى عربى و فارسى تركى وكردى وعبرى وسريانى
واردر اهل اسلامك مذهبلرى حنفى وشافعى وحنبلى بو اوچ مذهب علماسى
ومشايخى چوقدر مسالك ومنازل بغداددن بصره يه مداين الى فرسخ ديرعاقول سكز
فرسخ جبل يدى فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروث
سكز فرسخ دير عمال بش فرسخ حوانت يدى فرسخ شط كاريله بطايح چكيلوب نهراسد چكيلور
دجله العوراية واريلور نهرمعقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه دپه صرصردپه
فراشر شط نيل كوفه مشهد على كه سد بيابان نجفدر بغداددن اصفهانه كيلور
يدى فرسخ بندستان بش فرسخ نهاوند اوچ فرسخ دپه فرامرز دورت فرسخ نهروجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ ميان رودان سكز فرسخ ميار اوچ فرسخ شهركرخ
الى فرسخ دون سون دورت فرسخ سنكان الى فرسخ جوى مرغ كهتر الى فرسخ اسفرانه
يدى فرسخ بهران يدى فرسخ موى كوشك الى فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه ذل عقرقوب اوچ خ بر بوكسك دپه درشهر انبار سكز خ بيابان سموات بولى ايله
دمشقه اون كونده واريلور بغداددن موصله يوران دورت خ عكبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسيه موصل يدى سامرا اوچ خ كرخ ايكى خ حلفايدى خ سود قنت بش خ زاب اصغركه
اندن دجله يه قاريشر كوپرى واردر بش خ حديثه موصل اون ايكى خ بنى طميان يدى خ
موصل يدى خ بغداددن اسد آباده همدان سمتنده در شهر يعقوب آباد سكز خ
صروينه يدى خ بويولدن شهربان صاغ ايلده ايكى خ پرده در رباط جلولاكه ملكشاه
سلجوقى بنا سيدر بش فرسخدر خانقين شهرى بش خ قصر شيرين بش خ آخر حد
عراق عرب كيل وكيلا بش خ حلوان كريه طاق كرا باده كيدر برخ دپه كو زيد وچوسان
سكز خ جقا كاوان الى خ باحكارس بش خ صفه اسبه ترك خسرو وشيرين صورتى
اندن سنكدن يونلشدر صانع اله برخ پرده در ايكى دكرمن يوريدر صوصفه نك التندن
چقار كيرمان شاهان الى خ شهر جمجال الى خ دپه صهنه دورت خ دپه كنكوركه اول
اول كردستاندر اندن اسد آباده كريوه كوه ارونه بويولده در الى فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قريه نام ديكر عمرية ديالة چكيلور سكز ساعت ياقوبه
اوكى نام ديكر الونيه بش ساعت چبوق كوپرى نام ديكر خالصه وعجميه اوچ ساعت قريه
باشكيه درانشر دنى دير ايكى ساعت هارونيه بش ساعت قريه قزل رباط حفر آباد
الى ساعت قريه اسكى خانى او كنده عظيم صو افر سكز خ قصر شيرين نام ديكر دپه كوز
ويران قلعه در يدى سربره اوچ بكى خانى بش دربند زكران در تمك التنده در ايكى بشرى
نام ديكر تخت كسرى در تمك دنى دير لر اوچ سرميل الى قلعه كرين بوغازى ايكى بيكار
باشيدر قرب ايكى امام وقريه شيخ الى هارون آباد دورت دربند جوادر وزالى آب ناود
اوچ مريق درقرب كوجانى اوچ نيلوفر نام ديكر قريه نور وزدورت كرمانشاه بش شاه

كوپروسی ایكی طاق بستان شبدیز خسروانه‌در اوچ صاطلرا نجاد اوچ تخت رستم
نام دیكر شهر نوح كوه بی ستون دفرهادك طاغی كبی یوجه یردر اوچ قریه صحنه قلعهٔ
محنكان نام دیكر كوه لنقاور قریهٔ جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده‌در اوچ قریهٔ بیدسرخ
نام دیكر كنج اوه اوچ شهر كین كاور بر مقدار خرابه‌در بش قریه نجم بخ خوان
قام دیكر اسدآباد بش قریهٔ كهریز اوچ قریه كول دپه ایكی سعد آباد باغلو یانجه لو لطیفه
شهر در ایكی صولاق بندی اوچ پری خان خانی بش قریهٔ یوز باشی اوچ سلمان آباد بش
قرهارود ورت ساریه اوچ درویش الیاس التی دركزین اوچ جاموسلی اوچ قریهٔ صفی كند
بش اسم آباد اوچ قریهٔ اوچ كنبد نام دیكر اق ییلاق التی ساعت قریهٔ علی بلك نام دیكر
كند مزاب بش همدان اوچ ساعتدر احوال ملوك وحكام طوفاندن صكره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی كه سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وكیاست
زبده‌سی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی كندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حكمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیكه تاكه اكثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحكما وسلاطین وامراء سام نسلندن
متولد اولالر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیكه اكثر انبیاالك نسلندن كلدی بری
دخی كیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن كلدی كیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدالله عالمی منتظم قلمشیدی پس
كیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وكرمان وخراسانه استیلا ایتمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهر یدر وابتدا ملوك دنیا كیومرثدر وخلق
یوسمته منتشر اولمشلردر واول وقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی چاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه‌كه اول وقت نمرود ضحاكك تمالندن
سواد عراقده عامل ایدی بعده كیمه‌رك انواع كفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی كه نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه ایتمشلردر الله یود روظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی و یردیلر ابلیس بودر دیو مع ذلك البته نور عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعده كیمه‌رك نوردن بدل ناره طبیعاغه
بشلدیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت كلنجه بودخی اولكی ضلالتك اشدیدر
خیروشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مضر اولدی ابتدادین
مجوسی یی بید اقیلدیلر بو فرس ملوكنك ابتدا تختلری مداین در بونلرك تصرفلرنده
كلدانیون ملوك بابل ضبط ایدرلردی وابتدا ملكلری نمرودكه ضحاكك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقالیمنده اولسه كرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنولخم ملوكی ایدی
وابتدا ملكلری مالك بن فهر الازدی ایچون كه سیل عرمی حس ایتدیلر یمندن كوچوب حیره‌یه
نزول

نزول ایتدیلر اول وقتلرده اسکندر یونانی فرس ممالکنه استیلا ایلدی و بو آل
منذر فرات ساحلنه کلدکده حیره و انباری بنا ایتمشلر در وانده توطن ایتمشلر در
مالکدن صکره قرنداشی عمرو و بعده قرنداشنک اوغلو جزیمة الوضاح نقل ایدرلر که ابتدا
ملوک عربدن منجنیق پیدا ایدن و ابتدا اقترانه شمع ایدن و ابناء ملوکدن بر قاچ غلام جمع
ایتمشدر که کندونه خدمت ایتمکه و اول غلاملردن بریسی که عدی بن نصر ایدی جزیمه نک
قز قرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی چونکه جزیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایلدی و رقاشه بر غلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر کار جزیمه نک
اولادی اولمدوغندن او توری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی بر کونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالک و عقیل نام ایکی کمسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جزیمه یه کتوردیلر جزیمه انلره مراد کزندر دیدکده انلر دخی سکا ندیم اولمق استرز دیدیلر
و قرق سنه اکا ندیم اولدیلر و ضرب مثل اولمشدر که کندمانی جزیمه والحاصل جزیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی و جزیمه نک سبب قتلی جزیره حاکمی اولدقده
یرینه قزی که اسمی نائله و لقبی زبا ایدی جزیره حاکمه سی اولمشیدی و قصد ایتدیکه جزیمه یی
قتل ایلیه کندو نفسنه اطماع ایلدی و فرصتی بولدقده جزیمه یی قتل ایلدی بو یله اولمغله
جزیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمروی قتل ایتمکه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اولدخی زبانک قتلنه عبد جزیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب و قیصر کندو اراده تیله بورنی کسدی و صورت معامله زبایه واردیکه یعنی
عمرودن فرار ایتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی و کندویه مقرب ایلدی
و ایشلدی زبا طرفنه تجارت ایتمکه و چوق فائده کوستردی اما بو فائده یی عمرودن کیرلو
الوردی و زبایه و یرردی و بو اقچه تجارتک فائده سیدر دیر ایدی بعده بر کون بیک
دوه صندقلر ایله یوکلنمش کتوردی و اول صندقلرک ایچنده مسلح آدملر قودی چونکه
زبا بعیدیردن دوه لری کوردکده وهم ایلدی و دیدیکه عسی الغویر ابوسا دیکله ضربه
مثل اولدی والحاصل چونکه زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر و زبایی قتل ایلدیلر عمرودن صکره اوغلو امرئ القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو و بعده اوس بن قلام عمالقه دن بر کمسنه ایدی بعده ایکنجی امرئ القیس بن
عمرو بعده اوغلی نعمان اعور بو نعمان مشهور خورنق بنا ایلمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الذهیل بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله اکا ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الکندی قباد مزدک دیننه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی و منذر متابعت ایلدی لندن او توری
منذری عزل ایلدی و حارث یرینه کچدی پس کسری الحارثی طرد ایلدی و تکرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

حضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس مابینلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه بر موضعه کلدی و دیدیکه
ما احسن هذه الشقایق احمر ها وکندونه بر بنا ایلدی و برکون یوم عبوس و برکون یوم
نعیم تعیین ایلدی تچون که یوم عبوسده برکمسه کندنه بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه اکا انعام ایدردی کونلردن برکون طی قبیله سندن بر اعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی بنم برقرم وار در کمسه یه اصمرلدم بکا اذن
ویره سن دونمك شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلزسه سنی یرینه قتل ایدرم بعده عربی کندی وعده
ایلدیکی کونده چقه کلدی نعمان اول وقت ایتدی ما رأیت اکرم منکما بلمم که قنقکز
بربریکزدن اکرمدر و وزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایده سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمان ایتدی بن
اوچنجی اولیم که عفو ملوکدن قالقمش دینلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطائی بعده زاویه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی و منذر بن
نعمان ملك اولدی و بو ملك چاق حضرت خالد او وزرلرینه کید نجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی و حیره یی
فتح ایتدی و حیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی و صحابه دن
صکره امویه دن عبد الملك بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عباسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر و کوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دینمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی و یوز اوتوز التی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونك عصرنده ابا مسلم ظهور ایلدی بونك
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یانده نشأت ایتدی و بر مرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی برکون کوفه ده تقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله وغیری بر جماعت ایله کلوب
ابا مسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر و کمال الفت ایتمکله انلر ایله معامکه طرفنه کیدرکن
سفاحك قرنداشی ابراهیمه اوغرادقده ابا مسلمی کوروب حظ ایلدی و خدمتنده
الیقودی صکره خراسانه بر مدبر کمسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابا مسلمی ارسال ایلدی
ابا مسلم خراسانی ضبط ایتدی کیده رك شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم

خونریزوبی رحم ایدی بونك عصرنده اهل اسلامدن لایعد ولایحصی کمسنه قتل اولنمشدر
جریان عادت الله اوزره سفك دمـــا ایدن ملوکك عمرلری قصر اولمغین یکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری وارایدی بری ابامسلم وبری خـــالدبن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوك قرنداشی ابوجعفر عبدالله منصور سنه یوز اوتوز یدیده بیعت اولندی
بودخی ظالم ومغرور ومنبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه ماییننده عداوت قلعه
بوسبید راولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبدالله بن حسنك ایکی اوغلو که محمد
وابراهیمی قتل ایلدی وانلرك سببی ایله اهل اسلامدن نیچه کیمسه یه اهانتلر ایلشدر جمله دن
بری سراج امت ومقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد وتقوی سببی ایله قضادن امتنـــاع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر ومزبور کمال خست ودنائتندن
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال وصنـــاعله بردانق وبرحبه اوزرینه نزاع ایدردی ابومسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسونلر واوزون کلاه وقلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بو هیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ایدولامه داخل اولدی منصور انك حالندن
استفسار ایدوب نه حالك دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده وقلجم اوستمده
وسیاهله بویاندم وکتاب اللهی وراء ظهرمده بند ایتدم منصور کولدی واولکی هیئته فرمان
ایلدی بوخلیفه شط کنارنده بغدادی سنه یوز قرق التیده بنا ایلدی وخلفادن ابتدا کتب
سریانیه وعجمیه ویونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله ودمنه وغیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بوخلیفه حجه عزیمت ایلدی ومراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتنی قتل ایلیه بیرٔ میمون دیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایدوب وصلب ایده اهل حرم بوخبردن خبردار اولیجق سفیـــانه خبر ویردیلر
سفیان حضرتلرینك مبارك باشی فضیل بن عیاضك دیزنده وایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبهٔ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی وکعبه نك استارینه
یاپشوب اگر منصور بوندن کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیرٔ میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن بحفتین بیننده اورتاسنه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل وکمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومز ایدی قتی
چوق زندیق هلاك ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمکیچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه واردقده عظیم احسانلر وخیراتلر ایلدی وسطح کعبه یه آدملر چیقوب هر جانبندن
مسك وعنبر وغالیه برله بیت اللهی سراپا تطییب ایتدیلر ودیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر وابتدا خلفادن صره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ایتدی سنه یوز التمش طقوزده وفات ایلدی یرینه اوغل موسی الهادی اولدی بو غایت
ظالم ایدی شاه اوکنده قاچلر ایله یوریمکی یوا یجاد ایلدی سنه یوز یتمشده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی هارون الرشید سریر خلافته جلوس ایتدی بو خلیفه غایتده فصیح وبلیغ
وادیب وکثیر الحج والعبادة که کونده یوز رکعت نماز قیلوردی بر ییل غزایه وبر ییل حجه
کیدردی انیس علما ومحب مشایخ واولیا ایدی قاضیسی امام ابویوسف وزراسی برامکه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربیع وخواننده سی ابراهیم موصلی وخاتونی
زبیده ایدی ایامنده خیر وحسنات وزمان فضل وبرکات ایدی خصوصا وزراسی برامکه در
بو برامکه بر جماعت کثیره در اشرفلری یحیی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن یحیی بن خالد بن ستاسف بن جاماست البرمکی برمکه اول کسه در که باباسی
بیوک برمك ملوك فرسدن برملك ایدیکه فارس ولایتنده مجوسیلر ایچون مشهور اولان
آتشکده نام بر عظیم بنا ایلدی بعده شامه کلوب مروانیلردن هشام بن عبد الملك خلیفه
حضورنده اسلامه کلوب اسمنی عبد العزیز قودیلر صکره دولت عباسیه عبد الله سفاحه
انتقال ایلدکده برمکی یی کتوروب وزیر ایلدی سفاحك وفاتندنصکره منصور دوانقی یه
وزیر اولوب اشتهار بولدی مهدی خلیفه زماننده مرحوم اولوب غازین هارون الرشید
قیلدی دیرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه یه اولادندن بریسی واصل اولمدی نه یحیی
ادبنده نه فضل جودنه ونه جعفر کتابتنه ونه محمد مروتنه ونه موسی شجاعتنه لدنصکره
هارون الرشید جعفری وزیر ایلدی وشول مرتبه النفسات ایلدیکه سراینه واولادلرینه
ومالنه حکم ایدردی حتی هارون الرشید یحیایه بابا واوغللری فضل وجعفره قرنداش دیو
خطاب ایدردی رشیدك برامکه یه بو مرتبه محبتنك سببی بو ایدیکه هادی خلیفه وفاتنده
هارون یکرمی ایکی یاشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثناده جمله بغداد خلقی قرار
ویردیلرکه هارونی خلیفه ایتمیه لر زیرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزکه خلقك مصالحنه
وامور مملکته تغافل ایدوب خلافته خلل کله دیو خلافته رضاویرمدیلر اول ایامده بغدادده
سادات برامکه دن یحیی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشیددن غیری کمسه خلافته لایق
دکلدر دیو هارونه آدم کوندروب وکتوروب خلیفه ایتدیلر مسند خلافته اوتوردقده یحیایی
احضار ایدوب بیوردیکه بو خلافته اخلاص ایتمکه سن سبب اولدك بندنی امور عالمه سنی
وکیل ووزیر اعظم نصب ایلدم یحیی دخی احسن تدبیر ایله امور مملکته مقید اولدی بعده فضل بن
یحیایی وزیر ایتدی بعده جعفر برمکی وزیر اولدی اون سکزنجی سنه دنصکره رشید آل
برامکه دن انحراف ایلدی واول سنه هارون حجدن عودت ایتدکده جعفری قتل ایلدی
سبب قتلیچون دیرلر که هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمکی مجلسنه
حاضر اولمزلر سه اول کون هارون ذوقدن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نکاح ایلدیکه
نا محرم اولمیه مجلسنده یوزینه باقه بو شرط ایله که جعفر دخی عباسه یه تقرب ایتمیه جعفر

ایسه

ایسه هارونك امرینه مخالفت ایتدی واندن بر ولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی
دیرلر والحاصل هارون طوسه وارد قده وفات ایتدی سنه یوز طقسان اوچده یرینه
اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی لکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت
اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر
بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه جبور دیلر خبر ویره نی آزار ایدوب اولوقت کندی جواریله
حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بندخی بر طوتمدم اول
اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده
قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردرکه بو خلیفه ذو فنون جهان علوم
حدیث وفقه وطب وادبسنده امامدر دخی فلسفه وعلوم اولینه چوق اعتبار ایلدی و
غایت سورایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزالر ایتدی قرق حصار فتح ایتدی
اخر الامر حکم ضلالنه دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتدا واقع اولدی وامر ایلدی که
حضرت علی بی سائر صحابه یه تفضیل ایلیه طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن
هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبوکا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز
سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش
خاتمی الحمد لله که سکز حرفدر وقپو سنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملك قهر ایلدی
وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی
وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه
غایت قوتلو ایدیکه ایکی قپونی النه الوب چاق صو یونجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا
طائفهٔ اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید
ایدوب سمرقند وفرغانه یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایدردی اول طائفه دن اون
سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی
بونلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا الشکر اتراکی
بو شهردن اخراج ایله یاخود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سز نیجه بو الای ضعیف الحال
آدملر نیجه جنك وجدال امکان واردر دیدی انلر دخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف
دعوت تضرع درکاه پروردکار ایلرز دیدیلر های مددبو اصل جنکه طاقتم یوقدر دیو
بر مقدار صبر ایدك دیدی پس سر من رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی
واتراکی اورایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم اوتوررکن خبر کلدیکه ملك روم
اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر وچاق سبایادن بر عورت
هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر اکا بر طبنچه اوردی ودیدیکه
معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بو خبری اشیتدکده اول ساعت
معموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق ایله فتح ایتمشدر و قیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وکندویه دیدیکه لبیك ابنت العم سنك دعوتکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور خلیفه سر من رآده وفات ایدوب برینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب جمله دن بری برکیجه جوسماده اولقدر شهاب ظهور ایلدی که کواکب بربرینه کیروب منتشر اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش یاغدی بردانه سنی وزن ایتدیلر یه زاو توز درهم چکدی بربدخی یمن دیارنده برطاش یرندن قوپوب یورییوب برطاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچوك براق قوش برطاغك اوستنه قونوب قرق کره یا معشر الناس اتقوا الله دیو چاغردی ایرته سی کلوب ینه قرق کون بویله دیدی بشیوز نفر کسنه نك شهادتیله بو خبری یازوب بو حادثه نك وقوعی ایکیوز قرق بر رمضاننده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده اولان میونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقمق ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراك کثرت وقوت بولوب مصالح سلطنته قرشدیلر وعقد عزل ونصب اتراك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله برینه جلوس ایلدی انکدخی برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی برینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه برشیخ مقامنده اوتوردی مستعینك کیدیکی اثوابك یکلری اوچر قارش بول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیرلر حاصل اتراك کمکرده ادراك کوردیلرکه کندواره اویمیور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر برینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب برینه محمد المهتدی یی جلوس ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی اون کره یوز بیك التون ونصف اردب اینجو وثمنف اردب زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی والحاصل مهتدینك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر برینه احمد المعتمد علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی آکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی وبویله شرط ایتدیکه اکر کندونك وفاتی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت

موفقك

موفقك اوله وبوشرط اوزره عهدنامه یازیلوب مکه‌یه کوندردیلر وبیت شریفك ایچنده
حفظ ایتدیلر آخرکار مقتضای اراده‌نه ایسه ظهوره کلوب لایغنی حذر من قدر موجبنجه
مقتدر زماننده زنکیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق ضرر ایرشدردیلر رئیسلری
اولان بهبولی رسالت دعواسنی ایدوب علم غیب ادعا ایلرایدی بر فتنه‌یه واردیکه اهل
اسلامدن یوزبیك ادمدن زیاده قتل اولندی آخرالامر موفق بالله دخی توفیق
الهی ایله اوزرلرینه عظیم عسکر ارسال ایدوب جنك اولدقدنصکره نسیم نصرت هبوب
ایدوب برمرتبه زنکیلری قیردیلرکه حسابه کلمز بوفتح ظهوره کلدکدنصکره الناصر لدین
الله لقبی ایله ملقب اولدی و دخی فوت اولدقده یرینه برادرزاده‌سی احمد المعتضد
جلوس ایلدی بوخلیفه اهل عقل وشجیع کیمسه ایدی یالکز اسلانه قارشو واردی ایام
دولتنده رعیتدن ظلمی دفع ایتدی ومکروهاتی اسقاط ایتمشیدی بنی عباسه تمام
ضعف کلدکدنصکره اساس خلافت تکرار قوت بولدی اول جهتدن معتضده سفاح
ثانی دیرلر کندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام منع اولمشیدی حق ذوی الارحامی
خزینه‌یه ضبط ایدرلردی وشرع مطهره‌یه غایت انقیادی وارایدی سنه ایکیوز
سکسن طقوزده وفات ایدوب یرینه اوغلی المکتفی بالله جلوس ایلدی حسن صورت
وجمال سیرت اولوب اهل علمه اکرامی وارایدی بونك زماننده قرامطه ظهور ایلدی
بوطائفه محرماتی مباح اعتقاد ایتمشلرایدی ودماء مسلمینی حلال بیلورلرایدی ودعوالری
بوایدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدنصکره امام حق محمد بن الحنفیه
اوله اول خروج ایدن یحیی بن مهرویه در هجر ناحیه‌سندن قوپمشدر المکتفی فوت
اولدقده برادری جعفر المقتدر بالله جلوس ایلدی فسق وفجور وشرابه منهمك ایدی
ایکی کره خلع اولنجیه اصلاح نفس ایدوب یهود ونصاری طائفه‌لرینه بالکلیه دیوان
امورینه قارشدرمقدن منع ایتمشیدی وعرفه کونی کلدکجه بعض دواب وصغردن
قیرق اللی بیك قربان اولشدرردی ودارالشفایه هرسنه یدی بیك دینار خرج
اولنوردی برکره مقتدر دوکون ایدوب بش اوغلنی سنت ایلدی التی کره یوزبیك
فلوری صرف ایدوب عالمی اغنیا ایلدی وبر دفعه قیصردن ایلچی کلدکده یوز التمش
بیك مسلح عسکر قیام ایلدی دارالخلافه قپوسنه وارنجه ایکی جانبده طوردیلر انلردن
ایچرو یدی بیك خادم ایکی جانبه طوردیلر ویدی یوزنفر حاجبلر طوردیلر ودارالسعاده نك
دیوارینه اوتوزسکز بیك پاره قماش آصدیلر وفرش سرایه یکرمی ایکی بیك پاره قماش
دوشدیلر وجمله اسباب زینتدن ماعدا برشجره احداث ایتدیلرکه ریح طوقندقجه
یپراقلری حرکت ایدردی اول شجره اوزرینه التوندن وکوموشدن مرغان قونوب
ریح طوقندقجه صدا ویررلردی دولت عباس ضعف بولدوغی زمانده بویله قوتده ایکن
قرامطه جنکنده شهید اولدی یرینه قرنداشی ابومنصور القاهر بالله سنه اوچیوز یکرمی

برده جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانک یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونک کوننده توزان بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبدالله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز او توزدورتده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرک الندە قالمش ایدی بعده اوغلو عبدالکریم الطایع بالله بونک
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفەنک عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه‌نک ردنده برکتاب تصنیف
ایتمشدر خلافتی قرق برسنه دروسنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبدالله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسه ایدی قرق دورب سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبدالله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیەنک صالحلرندن برکمسه ایدی برکات
صلاحنک جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکیندن سلطان ملکشاه خلیفهٔ مذکوره
حیف ایتمکلک مراد ایلدی بغداد شهرنده طورمسون چقسون شمدن صکره بزوارمق
استرزدیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده برمقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی برساعت مهل ویرمم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا اتدیتدکده اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین ئیردعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن یدیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونک
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بودخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتاله چقوب لشکری موافقت ایتمیجک
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر آکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوزسنه سنده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاق در خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدرکه خلیفه اولمزدن اول بر واقعه کورمشدرکه انک
آوجینک ایچنه اوچ حرف خایازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر اتدکده انلردخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصر لدین الله خلیفه
اولوب

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده ایراد اسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیجه مدت منابر اسلامیه آوازهٔ دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولوردی کرامات
ظاهره سی واراپدی جمله دن سلطان خوارزمشاه مراد ایندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملک عراقی استخلاص ایله بوعزیمتله همداندن برو چقدکده بر صحراده نیجه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول ویرمکله بالکلیه عسکر فنا بولهیزدی واکثری هلاک اولمغله
خوارزمشاه بالضرور عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زمانده حق جل وعلا میامن
بخت ناصری برله بغدادی آنلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نک اورتوسنی بیاض دیبادن
ایتدی صکره ناصرلدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتمک
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آباد ده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچنه اون بیک جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامرالله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغدادده مدرسهٔ مستنصریه انک بناسیدر دورت مدرس
تعیین ومذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح سلجوقی نظام الملک وزیری
اولیجق تشیید مبانیٔ ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه بر مرتبه احسان که کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هر سنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونک اتلاف ایتدیکی مبلغ سلاح عسکره ویرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دیکلک اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی برایکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طورمیوب کراتله بو مقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجک ضروری متأثر اولدی برکون قرمشو سنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هرسنه بو قدر مالی بی نفع یره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملک دیدیکه ای
اوغول بن رجم پیرنا توانم که بازارده چقرسه لر بکا کمسه بر قلوری یه مشتری اولمازوسن بر ترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لر هله سنی اوتوز التونه الورلر اوله بوحالله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بو اماناتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی وبن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدک ایکیمزنده حاصل اعماللری یزده درکاه رب عزته صعود ایلیه جک کاریمزک اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعت دکلدر وسنک اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکک عسکرک

اللرنده ایکیشر ذراع طول بر قاجلری وار وایتدقلری اوق بوجز ئی مسافه کتمزینه بوحالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلردر فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزرلرینه سنك بلا وقهر یاغمغه لایقلر در بن سنك ایچون بر عسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یاتوب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعا وثنا اطلاق ایدرلر اللرین درکاه قاضی الحاجاته اوزاتدقلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلر که صوبی ولایت چین وماچینه یتشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسنز
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بو لشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکر بو دردیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك یوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زماننده تاتار بر قاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المستعصم
بالله بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع امورده ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قبولرین آچدیلر هرنا مستحق بر قاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی موید الدین
علقمی وزیری اولدی مذکور رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدلرا ایدردی منافقانه معامله قلوردی برکون بغداد شهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب وافر اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین یغمه یلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه بشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع اتمك ایدی
وبو جانبده مستعصم یاننده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی بودائما
مستعصمه بوقدر عسکر زائد درکیدن کتسون کرك اولان خزینه درخزینه اولدقده عسکره
هرقچن لازم اولسه عسکر بولنوردیر ایدی مستعصمده اولقدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی بر کره یکرمی بیك عسکره همان سزه دستور رفتده استرسکز کیدیکز دیدی
ومستعصمه وافر مال کوستروب بلزدیکه مرادی نه در اولدخی ماله محبت وکمال مرتبه مساعده
کوستردی بلزایدی که جمع ایتدیکی مالی عدوایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلام اوزره هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامده قتل عام ایدوب بلا برمرتبه ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سریر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه
طرق

طرق اخبار وقلم مسامع خليفه دن سد ايدوب تا اول زمانه دك كه مغول سواد عراقه دخول ايدوب اكثر قتل اسلامه مباشرت ايتديلر آخر هلاكو شهر بغداد اوزرينه عزيمت ايدوب خليفه يه آدم كوندردى وآستانه سنه دعوت ايلدى خليفه غفلتندن بساط انتباهه حيث لاينفع يه قدم بصوب دست تحيرايله كوزلرينى اوماغه بشلدى وزيرى اولان ابن علقمى رافضى كند واتباعيله قرشو چقوب واروب هلاكو ايله جمع اولوب اندن ينه بغداده كلوب خليفه يه دخى مصلحت بودركه سندخى چقوب تعظيم ايلدسن اميد دركه محصول ممالك عراق مناصفه اوزره صلح ميسر اوله ايدى مستعصم دخى ابن علقمى سوزيله اعيان دولت واركان خلافتدن يدى يوز نفر كسه ايله بغداددن چقدى هلاكو اوتاغنه قريب اولدقده خليفه يى اون يدى نفر كسه ايله هلاكو مجلسنه ايلتديلر سائرين كيروده اليقوديلر والحاصل خليفه يى بو جمله عسكرى قتل ايتديلر و بغدادده قرق كون قدر قليج بذل ايتديلر بر مرتبه كه بكرمى كره يوز بيك آدم قتل اولنمشدر ديرلر وانلركه خوفلرندن كاريزلره وزير زمينلره قاچوب لشكر تاتاركيدوب چقدقلرنده برهيئت ايله چقديلركه آتا اوغلنى وقرنداش قرنداشنى بلمديلر والحاصل سيف هلاكودن نجات بولان آل عباسك برى ابوالعباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك طاهر سيف الدين بيبرس يانه كتدى سلطان مزبور غايت اكرام ايدوب وافر عسكر ايله ممالك عراقه كوندردى سنه التيوز اللى طقوزده فراته قريب اولدقده نائب هلاكو اولان قره بوغه بغداددن ايريشوب اوراده احمد بن طاهرى وعسكرى قاچدرنجه قوردى ازكسه خلاص بولديلر اندن صكره نسل عباسدن برى دخى اسمى احمد ايدى اولدخى ديار مصره ايرشدى واكا الحاكم بامر الله ديو لقب وضع ايتديلر ونسبنى اثبات ايتدكده خليفه نصب ايدوب مبايعه قيلندى ونفس مصرده نفقه وسكنا تعيين ايتدى اما حظوظ خلافتدن بهره سى مجرد اسم خلافت ايدى سلاطين مصردن هركم سرير سلطنته جلوس ايلسه تيمناو تبركا كتوررلردى سلطانه ولك السلطنه ديرايدى وسلطانه مبايعه ايلردى واك آخرلرى بونك نسلندن يعقوب المستمسك بالله عمرطويل سوروب آخر اعمى اولمش ايدى تا اول زمانكه مرحوم سلطان سليم خان ملك مصرى چراكسه يدندن استخلاص ايتدى والحاصل عراقدن دولت عباسيه منقطع اولدقده مغول استيلا ايلديلر تا سنه يدى يوز اللى دورت تاريخنه دك بعده دولت جلاريه يعنى ايلخانيه ظهور ايدوب بغدادده مستولى اولديلر ابتدالرى شيخ حسن كبير ايدى دولتلرى جاق سكز يوز يكرمى ايكى يه دك ممتد اولدى بعده قره قيونليدن محمد شاه بن قره يوسف تا سنه طقوز يوز يتمش اوچه دك ممتد اولدى بعده دولت آق قيونلى حسن طويل اولادندن منصور بغدادده حاكم اولدى چاق طقوز يوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشدن شاه اسمعيل استيلا ايلدى بعده سنه طقوز يوز قرق برده آل عثماندن غازى سلطان سليمان خان فتح ايتمشلردر

وبلاد عراقه مستولی اولمشلر فصل ٤٤ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطراف وجوانبی نهر فرات
واوج دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلنده قریب باتصال جزویسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بو ایکی بوغازدن غیری بر اتصال یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقالیمک افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
وارد ر دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامک رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت اتدی ومع ذالک حدود جلیله ونواحی کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلاد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود ودیار کنده
وجبل طی وبیوت فارحین ووادی ایله وجبل سینا ومداین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمک دوری التی بوچوق آی قدر مسافه
واردر که بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طوره یقین یرده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضع که حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوچ منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیفه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوچ منزل ومخایه اوچ منزل ومندبه ایکی منزل ولحجه دورت منزل
وعدنه بر منزل وبروم نام موضعکه شحر ولایتنک سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنک اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوچ منزل وظفار اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسک نام موضعه اوچ منزل وغبه حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنک سرحدیدر بش منزل ومفر نام ولایتک موضعی اولان حمرا انفور ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوچ منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنک قصبه سی اولان
صحار که حالا اکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتک اسکله سنه اوچ منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینک غربی جانبیدر وبواطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه چوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوچ منزل جمله طقسان یدی منزلدر وبو محدود اولان اقلیمده کمی کوتررکول ویا
بیوک اقارصو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کولجکز که واردر یغمور صویندن جمع اولور
تقسیم

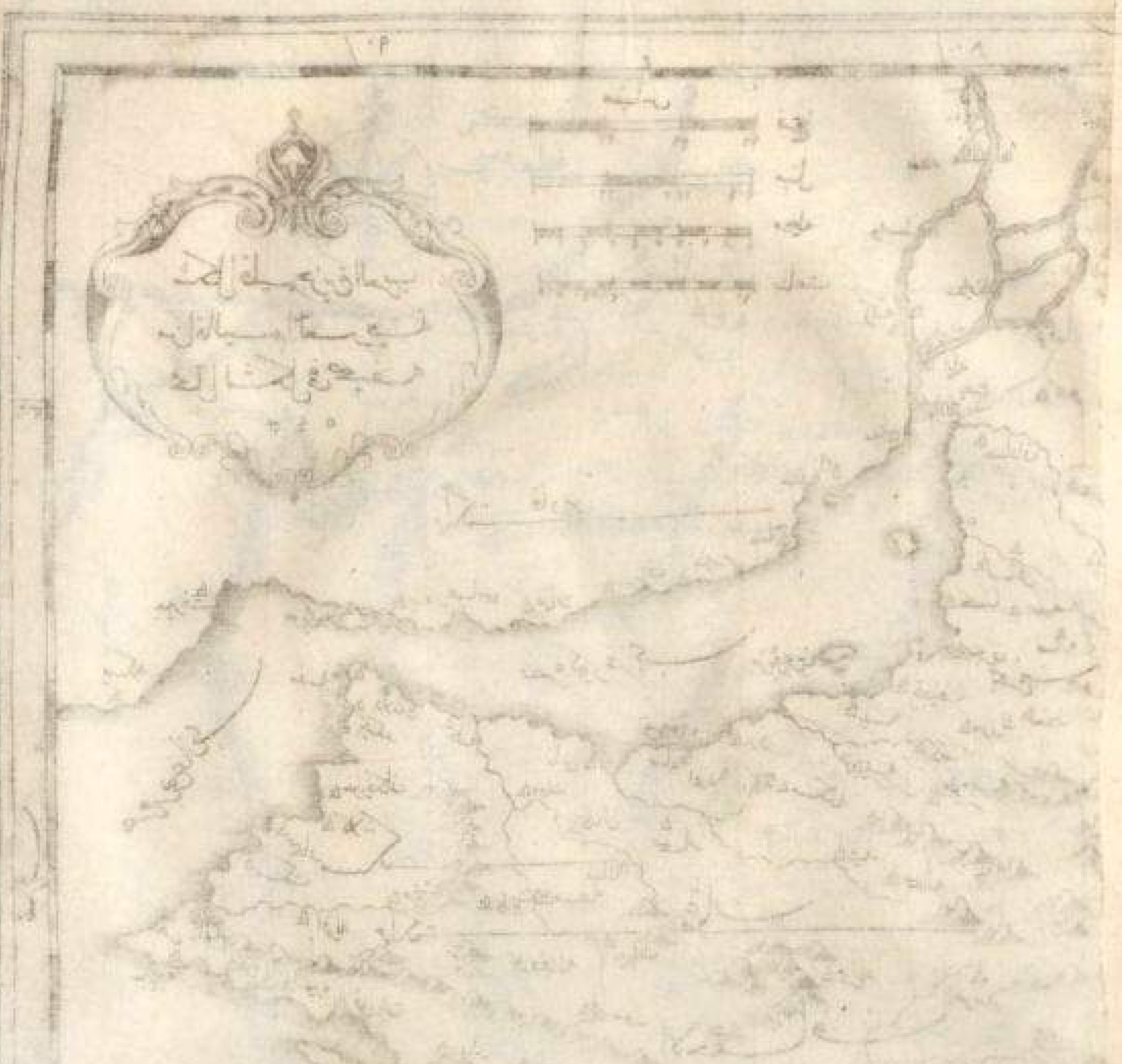

شکل اقلیم جزیرة العرب
من اقالیم العرفیة
محل الشکل فی صحیفه
٥٤٣
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
مملکت فارس
بصره کورفزی
مملکت عمان
الاحقاف
بحر محیط عرب
بحر محیط هند
٨٠
٩٠

آقدكز
قطعه‌سی
شام شريف
ارض فلسطين
قدس شريف
بادية العرب
سكانه
ثعلبيه
مدينة منوره
مكه مكرمه
مملكت تهامه
حضرموت
باب مندب
عمل احمد القريمي
٦٠
٧٠
٨٠
٣٠
٢٠

اسلامیه دن صکره ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی فتح ایلدی وحاکمی قزل احمد بك قاچوب
اوزون حسن یانه واردی رتذییل الطابع چون بو کتاب نادر العصرك قرق برنجی فصلی اقالیم
عرقیه دن ارمینیه اقلیمی بیانه شروع برله وان ایالتی تحریرنده ختامه رسیده اولدی وصاحب
تألیفك تعهدینه موافق بقیه اقالیمك بیانینی حاوی اوراقه ظفر میسر اولمدی فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمینیه اقلیمی شرح وبیانده روایات ودرایات جملهٔ فضلایه مطابقت
واتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعایت بولنور مأمول وملاحظه سیله علی الاطلاق
ارمینیه دن معدود ایالت ارض روم بلادی فصل مرقومده ایراد وایالت وان بلادی
عقیبنده ثبت سلك سطور قلندی وایالت طرابزون دخی اراضی ارزن الروم ایله بعض
جهتدن اتصال اوزره اولدوغندن غیری ذکر سبقت ایدن ممالك کرجستانه دخی
مناسبتی اولوب بعض محللری لدن مفرز و منفصل کورنمکله ارباب فنه کورنه بو جمله یی
بر شکلده رسم تصویر ومجلسنده ایراد وارائت سهل الحصول اولمق ایچون ایالت مرقومه
دخی ارزن الروم عقیبنده تحریر اولندی وایکیسنك احوالی بیانده بکر بن بهرام الدمشقینك
عباراتی بعینه نقل بالمسطر قلندی بعد ذلك کتاب جهان نما فصولی ترتیبنه رعایت اولنوب
قرق ایکنجی فصل اولمق اوزره اقالیم عرقیه دن لسان یونان ولاتینده مزوپوتامیا دینمکله
معروف اقلیم جزیره بیانه شروع اولندی فصل ۴۲ در بیان اقالیم الجزیرة
بین الفرات والدجله بو اقلیمی نهر فرات ونهر دجله احاطه ایدوب محل غیر محاط ازمسافه قالمغله
جزیره تسمیه ایتمشلر وحالا بو جزیره ده اوچ ایالت واقعدر بری رقه بری موصل بری دیاربکر
دخی غیری ایالتلردن بعض یرلر انلره تابعدر بو جزیره نك حضرت نوح علیه السلامدن صکره
باشی تختی نینوی شهریدرکه حالا آکا موصل دیرلر الحدود بلاد رومدن که شمال وغرب وجنوبه
محیطدر واول سمتلرده فرات اوزره ملاطیه وشمیساط وقلعة الروم وغرب سمتی جنوب بیره
وجنوب بالیس ورقه ورحبه وهیت وانباره ممتد اولور وانبارده فرات تحدید جزیره دن
قالور صکره حد جزیره انباردن تکریته منعطف اولوب جزیرهٔ ابن عمر وآمدی
حد ایدر بو تقدیر اوزره بعضی ارمینیه و بعض روم جزیره نك غربیسی اولور وبعضی شام
وبعض بادیه جزیره نك جنوبیسی وعراق عرب جزیره نك شرقیسی ودخی بعض ارمینیه
جزیره نك شمالیسی اولور وبو جزیره دیار ربیعه یه ودیار مضره وبعضی دیار بکره
مشتملدر دیار بکر نسب ابی بکر بن وایل ودیار ربیعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلریدر
وماعداسی عربه مخصوصدر که بنی نزار بن معد بن عدنان ودیار مضر نسبی مضر بن
نزار بن معد بن عدنان که ایکسی ربیعه نك قرنداشلریدر ومضرك لقبی مضر الحمرا
وقرنداشنه ربیعة الفرس دیرلر سبب لقب بونلره میراث قسمت اولدقده مضره النون
ویرمشلردر ربیعه یه قصراقلر ویرمشلر وبو جمله جزیره یی حضرت عمر رضی الله عنه
زماننده عیاض بن غنم فتح ایتمشدر وبو جزیره نك نیجه سی امراء اکراد واعراب مختلفه یه

مخصوص صدر و ماعداسی خمانلو سنجاقلریدر ایالت موصل الحدود شرقیسی
کردستاندن شهرزور جنوب سواد عراق شمالی دیاربکر غربی ایالت رقه التقسیم
الی سنجاقدر موصل پاشا سنجاغی اسکی موصل باجوانلو تکریت هرویانه قره داسنی
بوداسنی یزیدیدر اوصاف موصل بوشهر جزیره نك قاعده سیدر و دوربار وسی بیك آدیم
دجله اوزرینه در و دجله نك جانب غربیسنده در و جانب شرقیده موصلك مقابلی
مدینهٔ نینوی در که ملوك آثوردن نینوی بن بالوس سنه بیك تمش اوچ طوفاندن
صکره بنا ایتدرمشدر دوری آلتمش میلدر و حالا موصل خندقی عمیق و حوالیسی
بساتینی و فصل ربیعده هواسی خوبدر ایام صیفده حری شدیددر و ابنیه سی بحرهٔ حصیبه در
فصل الخریف کثیر الحمادر و شتاسی شدید و ابنیه سی حسنه و قصوری طرف
دجله ده در و جرجیس النبی علیه السلام مشهدی نفس مدینهٔ موصلده در جرجیس
پیغمبر حضرتلری رمله شهرنده مقیم ایدی موصل شهرینك پادشاهی بر کافر جبار افلون
آدلو بر صنمه طاپوب خلقی آکا عبادت ایچون دعوت ایتدردی مخالفت ایدنلری قتل ایتدردی
اول اثناده جرجیس آکا ارسال اولنوب و آکا چوق معجزه لر کوستروب و دائما حضرت
جرجیسه سیاستلر و عذاب ایرشدرردی دیرلرکه یدی سنه متصل انواع محنته مبتلا
اولدیکه تمش کره قتل اولنمشدر و هربرنده فی الحال حیات بولمشدر صکره غضب الهی
ایله بر سحابی مشتمل عذاب کلوب کفره یی قتل و هلاك ایلدی و حالا مزاری رمله
قربنده در و بو شهره دجله دن کاریز ایله صو اجرا ایدرلر و آب دجله اوزرینه نواعیر نصب
ایدرلر و وسط دجله ده سفینه لر اوزره طواحین نصب ایدرلر که دجله بو طواحینی
ادار ایدر و موصلك جنوبنده مدینهٔ آثور قربنده نهر زاب اصغر دجله یه منصب
اولور حالا خرابدر تورانده مذکوردر قدس شریفی خراب ایدن ملوك آثوردر و موصلده
ایکی سوری واردر بعضی خرابدر و بر قلعه سی واردر مدینه نینوی اول بلده در که آنده
یونس علیه السلام سنه یوز قرق طقوزده حضرت سلیمان وفاتندن صکره
حضرت الله سبحانه و تعالی نینوی بلده سنه یونسی ارسال ایتدی پادشاهی و شهرك
خلقنی طریق خدایه دعوت ایتدکده اول قوم ضلالت مصر اولدقده حضرت
یونس علیه السلام اوچ کونه دك ایمانه کلمزسکز سزه عذاب حق کلمك محققدر
دیو اخبار ایدوب وبی اذن شهردن دونذی جدا اولدی والحاصل حق طرفندن
قره بلوتلر چقوب شهری قپلایوب اول حال حیرت مآلده خلق حضرت یونسی ارایوب
بولمغین بربرله حلالشوب و جان و دلدن توبه و ایمان ایله جناب حقه تضرع و دعا
و توبه ایدوب اول علامت دفع و رفع اولوب و نجات کونی که یوم عاشورماه محرمدن
جمعه کونده ایدی و حضرت یونس علیه السلام شهردن جدا اولوب غضبله کیدوب
بحر روم کنارنده بر بیوکلو کمی یه سوار اولدقده چالقنوب یورمدوکندن کمیلر ایچمزده

قاچقون واردر بو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه
دوشمکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوك بالق یوتوب
وبالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی
یونس علیه السلامی قرنندن چقاردی وشدت حرارت بطن حوتده طفل مولود کبی
بدنی مهرا اولدی وحرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سکك اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه
قبق چقوب وجبرائیل علیه السلام کلوب بدننی صغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری
اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جلجولیه نام قریه ده حضرت موسی
علیه السلامك وفاتندن صکره سکز یوز اون بشنده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب
خیر ومعاشرت وارباب ظرافتدرلر ونینوی قربنده بر قریه که انده واقع تربه حضرت یونس
علیه السلامك مزاریدر دیو اول سمتك خلقی زعم ایدرلر وموصلك اعلا بوغاصیسی اولور
صلفه باقراوتیسنی ایو ایدرلردی وموصلك قرشوسنده شط کنارنده نفط چشمه سی
واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قپی قریب بر محلده قیر قینار بر میدان مقداری محلدر
زفت یاپوب طوره ریوزقنی کیلره وحماملره استعمال ایدرلر وموصلك سیاه بزی غایت
لطیفدر وبو شهرده بر جامع واردر که محرابی غایت مصنع وسنك تراشیده بر واجب السیردر
وموصل خلقنك اکثری دورت لسان بیلورلر عربی وفارسی وترکی وکردی وموصلدن
بر مرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده بر کرمابه واردر که اوزرنده کارکیر قبه سی واردر ایچق
بر حوضدر که نردبانله نزول اولنور وانده اولان قیرکون بر نوع سافز چقار طعمی ورایحه سی خوبدر
موصل شرقیسنده بر عین واردر که اکثر اس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل
حاصل اولور قرغه چالی بر منزلکه امام علی حمامی طبراق قلعه ماییننده واقعدر تل التوبه
موصلك شرقنده اولیتدرکه قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزرنه
چقوب مجتمع اولوب دعا وتوبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایتدی بو تلده بر مشهد واردر
ناس مرایله جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب وقف ونذر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال
موصلدندر وحمدیه اکراددن بر طائفه درکه بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدندر
شرقی دجله ده جبالده قلعه مشهوره درکه حب رمان شوشی بوکا منسوبدر حکار اعمال
موصلدندر فوق موصلده جبل یاننده بر ناحیه وبلاددر حدیثه موصل ده دجله کنارنده
بر بلده درکه دجله نك جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون
دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نك آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن
التی مرحله در ونهر اسحاق جنوبی وشرقی تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده
صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو شهر سواد عراقك اول حدیدر وشق
نهر وجبل تکریت قربنده در که سواد سامرایی بغداده وارنجه سقی ایدر وقلعه تکریتی
شابور بن اردشیر بابك بنا ایتدی حالا خرابدر وبونك یرنده نفط منبعی واردر نهر اسحاقده

falsch gebunden

اغاچلق اندن ابتدا ایدر حالا خرابدر سن اعلای تکریتده دجله کنارنده عامره‌در ونهر زاب اصغر مدینه‌سن یاننده دجله‌یه قاریشور حدیثه‌دن اون فرسخدر بلد دیار ربیعه‌دندر غربی دجله اوزره‌در و بلددن موصله التی فرسخدر و بوکا باط و بلد الخطیب دخی دیرلر یونس بن متی علیه السلام بونده اولوردی بر قعید سوری واسواقی واردر موصلدن اون یدی فرسخدر حضر اول بریه‌ده تکریت مقابله‌سنده‌در خرابدر تل اعفر اشجار کثیره‌سی واردر سنجار ایله موصل ماییننده بلددن التی فرسخدر کفرتوثا دیار ربیعه‌دندر اشجار وانهار وزمینی هموار بر قصبه‌در دارادن اون بش فرسخدر قرلجه خان موصل سمتنده کنار دجله‌ده موصل ایله بوینك اراسنده طپراق قلعه‌سی واردر خرابدر بوازیج تکریت واربیل بیننده بر مدینه‌ء مشهوره‌در قلعه‌ء عجم رستمك کارغر بیسیله بردیه جك اوزره خرابدر مقابلنده آب خابور سطه قاریشور لوا باجوانلو کرکوك قرنده خلقنه باجلان عشیرتی دیرلر کوچر اولو کرد اولوب سیدر بعض مزارعی اکوب محرلر خرمن وقتنده محصوللرینی قلدروب قیولره وضع ایدرلر لازم اولدقجه الوب اونلرینه کتورورلر بونلرك یورتلری بین الزابین مزرعلری قره‌جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشایر اکراد بوادر هرور موصل شمالنده بر حصن منیعدر موصلدن اوتوز فرسخ وعمادیه‌دن اوچ فرسخ هکاری بلادندن برلوادر مسالك ومنازل موصلدن تازه خرمایه وارنجه خرقل ایکی ساعت کربیل اوچ ساعت ماء زاب در جانب بغداد دورت ساعت بند شماملك اوچ ساعت برداوه ایکی ساعت اینجه صو دورت ساعت جسر التون صوی ایکی ساعت بویلده ایکی صو دخی کچلو کوك دپه ایکی ساعت خاصه صوی باشی ایکی ساعت وخاصه صوی غایت کوزلدر قلعه‌ء کرکوك ایکی ساعت یوللرنده خیلی خرقلر و بطاقلر وطاشلق واردر منزل داقوق اوچ ساعت توزخرما اوچ ساعتدر موصلدن شهرزوره جلادخانی اوچ ساعت قریه‌ء قوش دورت ساعت عارز صوی اوچ ساعت نهر زاب ایکی ساعت شماملك اوچ ساعت بردایدا ایکی ساعت چقوردستان صوی تابع اولکه‌ء خان زاده خاتون بش ساعت چای شلفه دره‌سی بش ساعت کومسی دورت ساعت قریه‌ء مره بك دورت ساعت سپر بارك اوچ ساعت التون صوی بش ساعت بوغاز بر ساعت قریه‌ء اغاچلر نام دیکر القاص تابع کرکوك اوچ ساعت قینارجه درقرب دربند پاشا نام دیکر قریه‌ء بازیان وعلی شاه بطا قلقدر دورت ساعت طاسان اده‌سی نام دیکر خان دپه‌سی بش ساعت سرچنار بر کوزل یردر اوچ ساعت راضیان ایکی ساعت هبان نام دیکر بغیش دورت ساعت چاغان کوبرهبان دخی دیرلر اوچ ساعت سید صادق التی ساعت چاغان صوی دورت ساعت شهرزور

احوال ملوك وحکام جزیره ابتدا ظهور ایدن دولت طوفاندن صکره سنه طقوز یوز سکسن بشده ملوك اثور ظهور ایلدی وابتدا ملك بالوس التمش ایکی سنه پادشاه ایلدی بعده اوغلی نینوی اللی ایکی سنه پادشاه اولدی ونینوی شهرینی بنا ایلدی بعده عورتی

سامرا

تقسیم بوجزیره عرب اون ایکی قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری یمن بری نجد بری عروض بری احقاف بری شحر بری عمان بری هجر بری حجاز بری نجد حجاز بری تهامه حجاز بری یمامه وبادیه در

اوصاف یمن بو مملکت مشهور و واسع اقالیم در وسبب تسمیه یقطن بن عامر بن صالح بن ارفخشد بن سام بن نوح بو موضعه کلوب نازل اولمشلر در عرب تیمن شو یقطن دیمکله اول اسمله مسمی اولدی الحدود بو اقلیمک حدودی شرقنده بلاد عمان جنوبنده بحر عرب غربنده بعض بحر سویس شمالنده حدود حجاز و بلاد هجر بو اقالیم دورت قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری نفس یمن بری نجد بری احقافدر بو زمان ایله اکثری داخل حوزه ممالک عثمانیه اولمغله ایکی ایالته تقسیم اولنمشدر بری زبید که تهامه تختیدر بری صنعا که یمن تختیدر و هر بریسنده برقاچ الویه و قضالر اعتبار اولنمشدر که بونلر صنعا تعز حیس زبید عدن کوکبان صبیا لحیا شهارادر لکن بز بو اقلیمی تقسیم اتدوکمز اوزره ذکر ایدرز و لبتدا تهامه مملکتنی وصف ایله رز ایدی معلوم اولسون که بحر طرفنده اولان غور در و اکا تهامه دیرلر و تهامه یه ناظر اولان اماکنه سرواة دیرلر وحدودی غربنده بعض بحر سویس وجنوبنده بحر عربدر وشرقنده نفس یمندر وشمالنده ارض حجاز در وباش شهری زبید در که ولایتک تختیدر وبو تهمت اشاعره ولایتیدر و بو شهر ارض مستویه ده برایرمق قربنده واقعدر واسکله سی بقعه در ماینلرنده بر منزلدر و بو ایرمق حب سمتندن کلور و شمالیسندن بحره دریایه کیدر و بو شهرک آباری ونخیل وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنباد یدکاری میوه که شفتالویه بکزر بو میوه نک غایت کوزل رایحه سی اولور حتی دیرلر که بردانه سی براوده ایچنده اولسه رایحه سندن اول اوطه معطر اولور و بو میوه خام ایکن صلوطه سنی پیرلر و تمام اولدقده غایتله یمشاق اولور صوینی مص ایدرلر وچکردکنی اتارلر غایتله لذیذ اولور و بو شهر بر سور ایله محصوردر که سکز قپوسی واردر زیادیه دن عبدالملک وزیری اولان حسن بن سلامه بنا اتمشدر و بو شهرده ایوبیه دن ایوب بن تفتکین ایکی مدرسه بنا اتدیکه بری شافعیه ایچون که عاصمیه دیرلر بری حنفیه ایچون ودخی بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی مدرسه بنا اتدی بری حنفیه وبری شافعیه ایچون و بو شهر صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر ماینلرنده صرب طاغلر واردر اتلو کچمزاما یایاش کوننده کلور وجنوبنده حیس قصبه سی اولور زبیده برمنزل و کرا بجه ایله حیس اراسی معمور اقرصوارى چوقدر و اول سمتده اولان وادی غایت مسیره اولدوغندن وادی الحسنا دیرلر معمور کویلری واردر و زبید ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور بر کوزل قصبه در مخا بحر سویس کنارنده باب المندبه قریبدر زبیده ایکی مرحله در بونک اسکله سی عظیم بندردر که جمیع آفاقدن بازرکانلر بو اسکله یه کلورلر و بو مخا شهری غایتله مکلف وزینتلو بنالری واردر و باغچه لرنده انواع اثمار و اشجاری واردر و حسنا عورتلری مشهوردر مقدما بو شهرک حصاری یوق ایدی صکره آیدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن بر حصار

بنا اتمشدر ومقدما بوشهرك صويي طوزلوایدی صکره شیخ شاذلی حضرتلری برقیو حفر ایدوب بر فاخر طتلو صویی چقمشدر حالا شیخ شاذلی قیوسی دیرلر وحضرت شیخ شـاذلی اندہ مدفوندر بر مکلف استانه سی وارمر حیس بر سنجاقدر آل عثمان النده ایکن یمندن محفل شریف چقاردی زبیددن جنوب طرفنه بر منزلدر بوشهر غایتله معموردر صبر طاغی اوکندن تعزدن ایکی منزلدر اراده کرابجه واقعدر و بونك اطرافنده اولان یرلر غایتله معموردر اقرصولری چوقدر اکین وباغ یریدر وطاغلری حیس اوکنده جنوبه کلمشدر وتعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنی دولاشوب عماقیه یه کلور باب المندب طاغك اسمیدر شرقدن غربه اون ایکی میل قدر ممتد اولور وغربی قرشوسنده حبش یقه سنده بیلوله طاغلری کورینور یالیدن یالیه آدم کورینو روحالا بحر سویس بوغازینه باب المندب دیرلر موزع عدن یولی اوزرنده در مخادن جنوبه ایکی منزلدر واندن دملوه بش منزل بو طاغ غایتله صربدر مقدما یمن حاکمینك خزینه سی بونده اولوردی وبو قلعه دن لحج بر منزل واندن عدنه واریلور رقع بر بلدهٔ صغیره در زبید شمالنده در بیت الفقیه الکبیر انك قصبه سنه زبدیه دیرلر حجاج زبیدك یولی اوزن شریف مطهرولایتی در صنعادن بش منزل لحیه راعی قصبه سنه دخی لحیه دیرلر دریا کنارنده واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ واردر بوسمتده قهوه بتر بو قهوه اغاجی کراس اغاجنه بکزر ویمشی کذلك بیت فقیه صغیر دریادن بر منزل بونده دخی قهوه بتر صلبه دخی عصاب دیرلر دیرلر که ابتدا قهوه بو اوچ قصبه دن غیری یرده تمزدی کرچه بعض یرلرده بتر اماشیٔ دکلدر ابو عریش بر معمور قصبه در قلعه سی واردر واسکله سنه جازان دیرلر بونده تورنج ولیمون واوزوم وغیری اولور سلامه صبیه نام ناحیه ده دورت یان قریه سی واردر خلقی اشرافدر اسکله سی جازاندر بونده طوز چقار عینی ایله اولاه طوزنه بکزر وبو سمتك صولری بیکاردندر اطرافنده چوق معمور کویلر واردر تورنج لیمون عناب عنبا اغـاجلری چوقدر وبو صبیا قومی غایت شجیع قوملردر اصلا کمسه یه مطیع اولزلر دورت بیك جبه وجوشنلی اتلوسی چقار بونده کوزل زرهلر اشلنور که سائر افاقده مشهوردر یمش بر قصبه در یمنك اکثر شهرلری بناسی سازدندر حجاز یولی اوزن در عدن بو ناحیه نك باشقه حاکمی واردر شمالنده عیدروس ناحیه سی اولور بوشهر غایت قدیمدر یمن ولایتنك نهایت جنوب طرفنده دکز یالیسنده طاغلر احاطه اتمشدر اقرصویی یوق خارجدن کتوررلر قلعه سی متین اوچ جانبندن طاغلر قلعه کبی اولمش ایکی قپوسی واردر بری جانب بحرده بری شمالنده که اسمنه باب الشامین دیرلر ومضاف اولدوغی آبین عدنك شرقنده حالیا حونام موضعده بونك شهری ایمش یمن ده اخر عدن اولمغین بوکا عدن ابین دیمشلر وحاصل بونك اسکله سنه زنج کمیلری وسند وهند وملیبار وسرندیب وجاوك مجمعیدر و بو شهر عدن بن سنان حضرت ابراهیمك اولادندندر بونك

اسمیله

Bab el-Mandeb

عدن

اصیله مسمی اولدی بونڭ قرښنده مغاص انجو واردر وساحلنده عنبر خام چقر نوحی عدن قرښنده بر قلعهٔ حصینه و بر جبلڭ قله سنده واقعدر که استخلاصی ایچون امکان طریق محال یوقدر زیرا بونڭ راه مرور و وصولی بردر اولدخی نهایت صعوبتده در و بو قلعه ده رأس جبل اوزره بر عین عظیم واردر بر نیجه قرایی سقی ایدر اکثر مزارعنده ورس بتر بو قلعه‌یی زیادیه‌دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر و ایچنده بنی رسولدن عمر بن منصور بر مدرسه بنا اتمشدر رباط مینا سلیمان عدندن شحره کیدن یول اوزره ایکی منزلدر بلاد حون بر معمور ناحیه‌در شرقنده حوراء نام منزل واقعدر و شمالنده ابو معبد اولور ریمه بر ناحیه در نجد قراسی واردر ونقس ریمه بر عدنده غرب وجنوب ماینلرنده اون سکز میلدر حاکمی کندو لندن عبد الله عال نام کمسنه شریف مطهر عدوسیدر ایکنجی قسم نفس یمن بو قسم ایکی قسم اعتبار اولنمشکه بری نفس یمن که سروات طاغی ایچنده واقعدر بری حضرموت که شرقنده واقعدر اوصاف نفس یمن بو مملکت واسعدر اما طاغلودر وافر ناحیه‌لری وشهرلری وقصبه‌لری واردر اڭ باش شهری صنعادر بو شهر تخت ولایت یمندر صنعا ابن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن یمنڭ اعظمیدر بر کوچك ایرمق کارنده شمالندن کلور بعده ذماره بحر اندن دریایه کیدر و بو شهرڭ طولی یتمش التی درجه عرضی اون بش درجه در و بو شهر کثرت میاه واشجارده دمشقه شبیه در اما هواسی خوب وغایتله صاغدر و ماءی عذبدر و ترابی طیبدر و امراض و آفات وعلل قلیلدر حتی ذباب وهوام وحشراتی کالعدمدر و بلاد اخرده علیل اولان انسان صنعایه کلسه شفا بولور ودوه‌لر معتل اولسه چراکاه صنعاده رعی اتسه زائل اولور لحم اسبوع کامل حالی اوزره قالور فاسد اولمز فحین شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زیرا بو یمنده حمل ثور جوزا صیف اولور سرطـــان اسد سنبله خریف اولور میزان عقرب قوس شتا جدی دلو حوت ربیع اولور و بو شهرڭ یغموری اولدوغی وقتده زوالدن صکره نازل اولور و یغموری حزیران تموز و آب و بعضی ایلولده اولور حتی اول ایاملرده خلق که زوالدن اول الش ویرش ایدرلکن بربرلرینه دیرلر که مصالحنی تیز ایله یغمور کلمزدن اول حال بو که سما اچقدر علامت باران یوق فی الواقع زوال اولدقده یغمور یغمغه باشلار و بو شهرڭ هواسی بر مرتبه معتدلدر که انسان انده رحلهٔ شتا وصیفه محتاج اولمز والحاصل بو شهرڭ اثماری کثیردر و اول مشهور عنبا چوقدر دیرلر بو یمش یاهه مقویدر و بو شهرده مصنع ردالر و صارقلر و ثیاب سحولیه و مختیان طایفی که غیری یرده بولنمز و بر کوزل الاجه صغرلری اولور صاری و بیاض ایله نقش اولنمشدر و بو شهرڭ جامعلری چوقدر و جاهلیه‌دن دیکیلن قصر غمدان صنعا یاننده بردپه نڭ اوزرنده ایمش حالا جامع صنعا سقلیه سیدر بو قصر حمیردن یحصب بنا اتمشدر غمدانی دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بر وجهی احمر و بر وجهی ابیض و بر وجهی اصفر و بر وجهی اخضردر و داخلنده یدی سقف اوزره یدی

يدى طبقه برقصر بنا اتدى غايت يوكسكدر شمس طلوع اتدكجه اوچ ميل يرده كوريتوردى وبوقصرك اعلا سنده رخام ملون ايله برمجلس بنا اتمشدر سقفى بكپاره رخامدن ياپلمشدر و اركاننده هر ركننده براسد تمثالى وضع اتمشدر رياح هبوب اتدكجه اول تمثاللردن زئير اسد استماع اولنور نقل اولنور كه حضرت عثمان بن عفان رضى الله عنه بوغمدانى هدمه امر اتدكده آكا ديديلر كه بر يرنده يازلمشكه سنى هدم ايدن مقتولدر حضرت عثمان اصغا اتمدى وهدم اتدى دخى نقل ايدرلركه امير يمن حبشه غازم اولدقده ابرهه بن صباح صنعاده بركنيسه بنا اتدى كه مثلى كورلمش دكل ايدى واسمنه قليس تسميه ايلدى وذهب وفضه وجواهر ايله انى تزيين اتدى ونجاشى يه مكتوب ارسال اتديكه بن سنك ايچون بركنيسه بنا اتدم ملوكدن بركسه نك بويله كنيسه سى يوقدر مرادم بودركه حج عربى بوكنيسه يه دوندره سك اول اثناده بنى كنانه دن بركسه بونى اشيدوب صنعايه كلدى واول كنيسه يه تغوط وتبول اتدى ابرهه بو فعله مطلع اولدقده سؤال اتديكه بو فعلى كيم اتمشدر ديديلركه انى ايدن اول حج اتدكلرى بيتك اهاليسندن برعرب اتمشدر ابرهه غضب ايدوب ونيت اتديكه واروب كعبه يى هدم ايده اول ساعت عظيم عسكر ايله وبر بياض فيل محمودى ايله كعبه يه توجه اتدى مكه يه اوچ فرسخ قالدقده نزول اتدى ويغمايه امر ايتدى عبد المطلب كه حضرت سلطان انبيا صلى الله عليه وسلمك دده سيدر ايكيوز دوه سنى غارت اتديلر عبد المطلب ابرهه يه واروب دوه لرنى استردادايچون رجا اتدكده ابرهه جواب اتديكه نه عجب كندودوه لرينى رجا ايدرسين وكعبه كه سنك دينك ركن اعظميدر ترك ايدرسين ديدكده عبد المطلب ابرهه يه ديديكه بن دوه لرك صاحبى يم اما كعبه ربى سى واردر انى حفظ ايدر ديدكده عبد المطلبه دوه لرينى ويردى وارته سى صباح اولدقده مراد ايلديكه كعبهٔ خراب ايده جناب حقدن قوللرينه مددو عنايت اريشوب وارسل عليهم طيرا ابابيل آيت كريمه سنك محواسى اوزره قهر الهى ظاهر اولدى تعز بوشهرى ايوبيه دن تفتكين بنا اتمشدر هواسى معتدل اقرصولرى واردر طاغده واقعدر وتهامه يه ناظردر وقرننده صهله نام موضع عالى بنالر باغلو باغچه لو سيرانكاهلرى واردر صاحب يمن بو مسيره يه صواجرا اتمشدر بو شهر زبيدك جنوبنده وقريب وعروس نام قلعه دن شمال غربه واقعدر وشرقنده جنت اوه سى واقعدر زبيده اوچ منزل يولى غايت معموردر اولكى منزل كرابجه نام موضع بحر او غلو بلادندندر وبوكا قريب جبل صبردر وبو طاغ غايت معمور ومبارك طاغدر وبو كرابجه جميع اطرافى معموردر ومبارك طاغدر اقرصولو وباغ وباغچه لو يرلراكنى چوقدر وبوكا قريب وادى الجنا معموروادير اقرصولرى چوقدر وتعزده بنى رسولدن عمر بن منصور ايكى مدرسه بنا اتمشدر ودخى ملك منصور مجاهديه اسميله مسمى برمدرسه بنا اتمشدر ودخى ملك افضل برجامع وافضليه اسميله مسمى مدرسهٔ بنا اتمشدر عماق برطاغده واقعدر جارى صولرى

صولی وار درو قراسی چوقدر بوندن کلوب کیدن قافلهدن باج النور تعزدن شرق
طرفنده در اذن یولی اوزرنده بر قلعهدر بوننده دخی باج النور دو رنام دیکر دوران جبال
صنعاده بر حصن منیع و جای رفیعدر عبد الله بن حمزه بو حصنده متولددر و صنعا قربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رودر بو ایکی ناحیه زیدیه لرك مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدر لرشهارا قلعهسی غایت متیندر آلتمه سی محالدر بر یوکسك دپه ده درانجق
بر یولی واردر که بیك التیوز بصمق ایله چیقیلور بونك طاغی صنعا قربنده شمال طرفنده
اولورجبله صنعا ایله عدن ماییننده در طاغنده ایکی نهر اوزره واقعدر بو شهر صاحبیون
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن برمترلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صوی و خیمدر بو شهرده معاذ بن جبل بر جامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی سمول غایت
معمور وادیدر و کوهلری چوقدر دمار بو شهرده اهلدر وایتدن بر قوم بوکا منسوبلردر
شمال یاننده طاغنده حضرت معاذ بن جبلك مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی مترلدر بر محکم سوری واردر قصور و بساتین و مزارع و قراسی
چوقدر و غایت اوجوزلق شهردر میاه کثیرهسی واردر بوکا قریب بر مرحله قدر بر عمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر و بو التی ستوندن دوردینك فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنك اتفاقلری که بو اعمده
جن شول بلقیس اوله مجبا یعنی باج الاحق محلدر طاغ اتکندہ بوننده دخی باج النور صنعا قربنده در
صعده سروات طاغلرینك شرقنده یمنك اول شهری صنعادن شماله فرق دورت فرسخ
و کعبه دن یکرمی منزلدر بو شهرده ادیم و جلود بقر دباغه اولنور که آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر و بو شهر غایت خصبه در خیوان میاه و مزارع و قرایه مشتمل دربوننده اصناف
قبائل اولور و بونده تبابعه دن آل یعفردن اولان بنی الضحاك منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یغموردندر ثلا بو شهر طاغ باشنده بر محکم قلعهسی
واردر اکثریا شریف مطهرك قرارگاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعهسی
واردر اکا قریب طویله نام شهرك شرقنده التی میل بعید بو شهرك مکلف بازاری اولور حراف
بنیان صنعادن نصف مرحله باغلو و باغچهلو اقرصولری واردر صنعانك سیرانگاهیدر صنعا
حجاجنك اول منزللریدر مفحق صنعانك غربنده بر بوجق منزل بلاد ثلاثه دندر بلاد ثلاثه
بر قاچ قلعه شریف مطهر قلعهلریدر شبام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
قام کسنه نك ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بر بوچق منزل و شبام عامرهدن مساو
العمارتدن نصف منزل و بو شبام بلاد ثلاثه دندر مساور طاغنده قلعهسی متیندر محمد الداعی
تحتیدر شریف مطهرك عدو سیدر مسوار بر متین قلعهدر ثلهدن صرپه طاغ باشنده
واقعدر اقرصولری واکینلری چوقدر بر یولندن غیری چقمغه درمان یوقدر و خواص
عجیبه سندنکه حنطه و شعیر و داری مدت مدیده قالسه متغیر اولمازحتی مذکوردرکه

بوارضده حنطه ادخار ایدرلر واوتوز ییلدن صکره اچوب بقارلر ودانه سی متغیر اولمامش ظفر بحجه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بو شهرده اولور قلعه سی متین در محویت و مسمات شریفك قلاعندندر عاسی قراسی وارد رخلقنه بنی الخیاط دیرلر قطاع طریقدر دورت بیك قدر قواس وزراق وتفنك اندازی وصاپانجی واردر وبوکا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصیدر برع وادی لعسانندن بر وادی ورقاج قریه در وبو شهرك حاکمی کندولردن وشریف مطهرك عدو سیدر ریمه بر قاچ قریه در صنعا قربنده اولور ثقیل ثمان یولی اوزرنده بر صرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بو سمته مرور ایدن پاشالر دوراتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتاسنده در وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایکی قسمدر بری بلاد عباس طاغنده اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتکنده اولور و بنی الحارث بلدی طاغنده ثقیل ثمان جنوبنده اراده اون ایکی میل واردر وسمانده رسول اکرم ظهورینه قریب اول ایکی مشهور کاهنلر اولوردی برینك ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی بوصطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتدی ایکی الی وایکی ایاغی یوغیدی انجق باشی وارایدی بدنده سیکر وکموك یوغیدی یالکز باشی وارایدی مکرکه باشنده ودلنده سکر اولیدی غیری بری حرکت اتمزدی کوزی کور ووقولاغی اشیدردی ودیلی سویلردی وطعام یردی خرما اغاجندن و یپراغندن اکا بر تخت اتمشلردی انك وجودینی ایاغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختك اوزرینه قومشلردی وهر یره کیتك استسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی برکون مکه یه ایلتدیلر اکا بر قریشدن دورت کشی انی کورمکه کلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وکندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر سطیح ایتدی سز اول دو بدوکلر قبیله دن دکلسز بلکه قریش قبیله سندن سز والحاصل چوق سؤال وجواب اولدی آخرنده رسول اکرمك کلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر ویردی وبری شق کاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی یوغیدی مثلا باشنك یاروسی و برکوزو بورنونك بردلوکی اغزینك یاروسی وبوینك کذلك و برقولی وکوکسونك وارقه سنك یاروسی و ایاغنك بریسی بویله ایدی محصل نصفی یوغیدی والحاصل بوایکی کاهن خلایقك کوکلو ایچنده ضمیرلرین خبر ویردی حب بر متین قلعه در بوقلعه یی تفتکین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتنی سنه طقوز یوز قرقده فتح اتدکلری وقت بوقلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوز یتمش ایکی ده یمن بکلربکیسی محمد پاشا بر طریقیله فتح اتمشدر وافر تحف واموال بولمشدر برازی مسیره در زبیده کیدن صنونك باشی بونده در شلالة آل عمار طائفه سنك شهریدر طاغ اتکنده در آب طاغ اوزرنده بر متین قلعه در سحولك جنوبنده یول اوزرنده ذمار دن تعزه کیدن یونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان جبدن شرق سمتنه واقعدر یدی میل بعیددر

وشرقنده

وشرقنده طاغ اتكنده بلاد الشوافی در شیم بو قصبه مجد مكرد طاغنك اتكنده در طاغ
غربیسنده مزبور مجد مكردك جبال ارمی واردر اوچ بیك مزراقلوسی اولور الجندن بو
منزلده سروات بنی ایچنده چاق بحازه وارنجه یچكن طاغلره سروات طاغلری دیرلر وصعده
وصنعا غربنده ساحل دریایه چاق عدنه واندن چاق شعره تهامه دیرلر ولایت صنعا وعدن اكثر
بو طاغلرده در وهوالری خوبدر اقرصولری چوق وطاغلری شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعایه كچمك قادر دكلدر صنعادن زبیده خود محال پیاده
یولی واردر بش كونده صنعادن زبیده كلنور وصنعادن بیت الفقیه نام قصبه كه تهامه نك
مركزیدر انجق اتلو كچه بیلور بیت الفقیه دن بنی الاهیل بلادنه بر كونلك یول امادن كچر
یولدر بنی الاهیل كوپلری قولای یردر بوندن بنی الخیاط بلادنه دخی قولای بو یول ایله بر كونده
اندن مطهرك بلادنده طویل نام شهره بر كونده بو قوشلو طاغلردن كیدیلور بو قوشی
صرپدر اما یولی واسعدر وطویله دن جبابه نام قصبه یه كیدیلر وكوكبان صاغده قالور
وجبابه دن منقب نام یردن طیبه اوزره صنعایه بر كونده كیدر بو یول ایله بیت الفقیه دن صنعایه
عساكر كچمك قابلدر یول اوزره اولان عصیانلری اولمز ایسه قوافل دخی كچر وجازاندن صعده یه
آت وقاطر كچر یول واردر جازاندن نوبدیه واندن تریه قلعه سنه واندن فلكی نام قلعه یه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده یه او یولدر تهامه دن نجده بو ایكی یولدن غیری
یردن كچلمز فاما صنعادن زبیده كچر لكن قوافل تعز اوزره كیدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر اتكی ایله ثقیله ذمار سحان آبه وعكفره جنوب غربه
كیدیلور اندن عماقیه تعزدن غربه كیدیلور وتعزدن زبیده دونوب شماله غربه واریلور
اوچ كونده وصنعادن عدنه طاغلر اتكی ایله جنوبه كیدیلور وصعده یه شمالا واریلور وصنعا
حاجی صعده اوزره طایفه مكه یه كیدیلور وعدن حاجی صنعایه یاخود زبیده یاخود
كمی ایله جده یه كیدیلور وزبید حاجی تهامه دن یالی ایله بیت الفقیه جازان یلملم اوزره مكه یه
كیدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان یره نجد الیمن دیرلر باقی اوصاف نفس
یمن بو یمنده علس نابت اولور كه حنطه دن بر نوعدر وبونك ایكی حبه سی كلده اولور وبو نوع
یمندن غیری یوقدر اهل صنعانك طعامیدر دخی ورس نابت اولور بو نبات سمسم كبی
خریطه سی واردر رسنه ذرع اولوب یكرمی سنه یه دك باقی اولور دخی موز اولور ودخی
بر نوع امرود اولور وهر كیم اول امروددن برینی اكل اتسه اون كره اسهال ایدر وبو امروددن
عسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انی لعوق ایدوب فی الحال زائل ایدر ویمنك قرودی
اخبث قرودر وقبول تعلمده اسرعدر وارض یمنده عدار اولور كه شیطانلرك بر نوعیدر و
اكثاف یمنده بولنور وانسانه لاحق اولسه اوزرینه دوشر وجماع ایدر قچن انسان دوشی
اولسه اول سمتك خلقی دیرلر كه اكر بو حیوانك منكوحیدر دیرلر سه اندن مأیوس اولور
كیدر وامام شافعیدن منقولدر كه یمندن بر بلدیه داخل اولدم واندن بر انسان كوردم

وسطندن اسفلنه وار نجه دورت كبيد نى وار ايدى و وسطندن فوقنه دك ايكى
متفرق بدنلر يكه دورت اللرى وايكى باشلرى وهر باشك باشقه يوزى وار ايدى ونصف
اعلا اولان متفرق بدنلر كاه طوقشور لر وكاه بر برده طوروب طوقشماز لر دى وايكى سى
دخى اكل وشرب ايدر لر دى صكره نيجه ييل اول بلده دن غائب اولوب كنه كيرو كلدم اهل
بلده يه سؤال اتدم ديديلر كه احد جسدنده فوت اولدى واسفلندن ايپ ايله مرده يى
فده يه بغلديلر صكره قوقدقده قطع اتديلر واول برجسد اسواقده كزر ديديلر اوصاف
حضرموت بوناحيه نك معتبر شهر لرى شبام وتريم ايكيسى بلده قديمه در وقصر مشيد
بوحضرموتده در كلام مجيد ده مذكور اولان بيدر و بئر معطله كه قوم صالح وفاتندن صكره
متفرق اولديلر برفرقه عدنه لاحق اولديلر بوفرقه باران نازل اولمه دقجه عطشان اولوب
مسافهٔ بعيده دن نقل مايدرلردى حق سبحانه وتعالى بوفرقه يه بر بئر احسان ايلدى
و بونلر بونى استعجاب ايدوب بو بئر اوزره عددقبائل مقدار نجه اركان بنا ايدوب هر قبيله
ايچون بر دلو وضع اتديلر و بونلرك بر عادل ملكى وار ايدى بو آبده بونلرى تسويه ايدردى
بوملك فوت اولدقده بو طائفه شيطان اغواسيله عبادت اصنامه مائل اولديلر بو بله اتمكله
الله تعالى بونلره حنظله بن صفوانى كوندردى انى تكذيب اتديلر نبى انلره ديديكه اكر
عبادت اصنامى ترك اتمزسكز مابئر غائب اولور بو يله ديمكله نبى يى قتل ايتديلر صكره
صباح قالقوب اول بئرده قطرهٔ آب بولديلر صنمه واردیلر شيطان انلره تكلم اتمدى
ملائكهٔ عذاب بر صيحه ايله كلوب انلرى هلاك ايتدى وقصر مشيد بوقصرى صدبن عاد
نام كسنه غايت قوتلو ايدى بنا ايتدى بر اليله بردرختى ياپشوب عروقى ايله ارضدن قطع
ايلردى يكرمى نفر كسنه نك طعامى قدر يرايدى ومجامعت نسوانه اولقدر حريص
ايديكه يديوزدن زياده عذرا تزوج ايدوب هر برندن براركك و بردیشى اولادى اولمغله
اولادى چوغالدقده طغيان وبغيان ايتدى ونزول ريح عقيم ايله قوم عادك هلاكنى
كوردكده بو قصر مشيدى بنا ايتديكه غايت اتقان اوزره تسلط ريحك تأثيرى
اولميه واهلى ايله بوقصره انتقال ايدوب واول قصردن كائنا من كان هركيم مرور اتسه
قتل ايدردى الله تعالى سمادن بر صيحه ايله كندويى وقومنى هلاك ايتدى وقصر
خراب قالدى مالا بوقصر آثارى باقيدر و بو ناحيه ده حضرت هود عليه السلام قبرى
واردر والحاصل سبام وتريم حضرموتك قصبه لرى ايدى صرب طاغده اولان زرا
عقيق معدنى وجزع بوطاغده اولور و بو طاغده اقرصو لوقرا ومزارع واردر ونفس حضرموت
بركويك اسيد ر شهردن دورت منزلدر رحالابنى الغزنام عربلرك مسكنلريدر مقدما
حضرموتك اسكله لرى شحر وشبرمه ايدى واولوقتكه حضرموت موری متلاشى اولدقده
سنه ٦١٠ هجرتده سلطان احمد ظفارك خايجنى ياپوب وظفار شهرنى تخت اتمشدر بعده
سنه ٦٧٠ ده سلطان مظفر شحرده برقلعه بنا ايدوب تخت اتمشدر وبو بر معظم شهردر ذماردن

اون

اون بش میلدر حالا معموردر وحضر موت قربنده بئر برهوت دیلر بر بئر معظم
وادیده واقعدر حضرت علیدن مرویدر بیورورلرکه الله تعالی قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدرکه
انده بر چاه واردر آبی سیاهدر شبام برحصن متین طاغنده واقعدر مارب بوناحیه ازد
قبیله سنڭ یریدر سبا اولادندندر بوناحیه ده میاه جاریه زروعی سقی ایدردیلرکه هرسنه ده
اوچ کره زرع ایدرلر باش شهری سبادر سبا ابن یشجب بن یعرب بنا ایلدی چوق خلقی سبی
ایتمکله بواسمله مسمی اولدی بوشهر حضرت بلقیس شهریدر وحالا بوشهرده اهل عماره دن
طوایف واردر ونقل ایدرلرکه سلفده بوسبا ولایتی غایت معمور ایدیکه ابتداسندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلرد کلشی دربرمرتبه که انسان برقصبه دن برقصبه یه اغاچلرڭ کولکه
سندن کیدردی واصلا کونش طوقنمزدی ونقل ایدرلرکه مقدما بوناحیه ده عظیم سیل
اولوردی وانده کی ایکی طاغڭ مابینلرنده مشی وجریان ایدوب صحرالرده ضایع اولوردی وبوایکی
طاغڭ اراسی ایکی فرسخ قدردر بعده ملوك حمیردن برملك سیل کلدوکی یرده صخر
وقیر ایله برسد یاپوب ماء عظیمی خارج سده قودی وبوسده اعلی واسفل اوچ مشعب وضع
ایدیکه خلق اکا محتاج اولدقده انلردن اخذ ایدوب وغرس وزرع ایله عمارت ایدوب احسن
بلاد الله اولدی بعده بشلدیلر کونشه عبادت ایتمکه بونلره الله تعالی اوچ نبی بعث ایتدی
وبونلر مجموعنی تکذیب ایتمکله الله تعالی بونلره قهر ایدوب بوسده اوزرن جرادی تسلیط ایتدیکه
انیابی ایله حفر ایدوب مسدود اولان موضعی فتح ایتدیلر انده اولان ماء جریان ایدوب
بلادی غرق ایتدیکه جمله حدایق وبساتین ودور وقصور غرق اولدی آیت کریمه وارسلنا
علیهم سیل العرم مصداقی واقع اولمشدر واولوقتده اهل سبا بنی حمیر وبنی کهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر کثیرة الاهل وطیبة الهوا کثیرة الاشجار ولذیذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حیواناتی واردر هوامدن ذباب وبعوض وحیه وعقرب وبونلر امثالی حشرات موذیه
یوقدر والله تعالی کلام مجیدنده ذکر ایتمشدر لقد کان لسباء الایه نقل ایدرلرکه اون ایکی
طیبه ایله مخصوصدر بری عقرب حیه نمله بعوض اولمزایکنجی مسافر اسبابنده بره ویاخود
بت اولسه بوشهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولوراوچنجی اصلا برکسه خسته اولمز
دوردنجی اکر خارجدن برکسه خسته ومریض اولوب بوشهره کلسه مرضی زائل اولوب
صحت بولور بشنجی بوشهرده نه اعمی ونه مجنون ونه کوترم اولمز التنجی اکرکه خارجدن
برمجنون کلسه وصویندن اغتسال ایلسه جنونی زائل اولوریدنجی اوراق تمام
اولدقده بر روزکار بامر الله اسرصامانی چوپندن ایریلورسکزنجی شتاده وصیفده براسباب
کیرلی طقوزنجی هواسی معتدلدر اوننجی هچ برآدم برقیزه تزوج ایلسه هرجماع ایتدککه
باکره بولنور اون برنجی عورتلر وضع حمل ایتدکلرنده اصلا الم کورمزلر اون ایکنجی اسباب
اسقیمزوبوسباده ملح معدنی واردرکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابن جمال
المازنی یه کوستردی والی بیاض قلدی وفقرایه اولشدردی وبوشهرده عرش بلقیس

درکلر اوزرینه مبنی درکه اسطولك ارتفاعی یکرسکزمی ذراع وبوشهرده بومکلف بازار ومسجد
وارد راونجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن وبلاد جوف وغیری ورقیم بونجد الیمن صنعا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولور حجازشرقندن جنوب نجد العارضه وارنجه یوآرالقده
کویلر ومنازل ونواحی مختلفه چوقدر وبلاد جوف برنجه یان کوئی ومنازل عرب مختلفه سی
واردر وبوجوفك جنوبنده بلاد نهم وبلاد حولان وبلاد دردع وبلاد درقیم وبو بلاد دوزیرده واقعدر
برقاج بیك اتلوسی چیقاردع بو قصبه ذمارك قربنده ال رقیم نام عربك قصبه سیدر
ایکی بیك اتلو چیقر شریف مطهرك عدولیدر وبلاد حولان صنعانك شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر کویلری چوقدر ایکی بیك تفنك انداز چیقر شریف مطهرك عدولیدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده برمنزل بعید بوبلاد طاغ دپه سی اوزن نجه یان قریه لریش
بیك قواس اولور شریف مطهرك عدولیدر نجران صعده نك شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبرویرن نجران نام راهبك بیدر کویلری چوقدر حالا
صاکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایا واوزومی اولور قوروسی یمنه وحجازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چیلاق دکلدر بوشهری
همدان نام ناحیه دن عدایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
ومکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بوناحیه ده واقع اولمشدر
اخدودده برموضع ایچنده آتش یناردونواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه اتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترنده بعثتدن اول یوسمته برجبار پادشاه یهودی وارایدی
لقبی ذونواس واسمی یوسف ایدی والك بروزیری وارایدی اسمی پلنیاس که سحر وکهانته
فرید ایدی پادشاهه ایدی بنم پادشاهم بنم زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکابرعاقل وزکی
غلام شاگرد ایله که ویرکه علم کهانتی اکا تعلیم ایده یم پادشاه برغلام تعیین ایلدی که هرصباح
وزیرك خدمتنه وار وب علم اوکرنوردی برمدت تدنصکره برکیجه اوغلان قلقوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیرزمیندن برآواز حزین وناله اشتدی بوسوزا وغلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیرزمینك قپوسنی بولوب ایچرو کیردی برراهب کوردی راهب ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکلوب قناعت ایله پکنورم تاکه نفس وشیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی وایمان تلقین ایلدی راهب یمین وپروب پیوند وعهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی ومستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینك کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکرایماننه
بکامتابعت قیلورسك سکا دعا ایده یم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی برکون پادشاه اول حاجبی کوروب کوزلرك نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل حالی ذکر ایلدی ذونواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی
والحاصل

والحاصل بسره عظيم حفارت ايدوب راهبك خبر بنى الديار پس راهب وبسر وحاجب
جمله سى حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه ديديكه ايماندن رجعت
ايدرسك عفو ايدەيم ديدى راهب قبول ايتمدوكندن بر عظيم آتش ياقديلر وايمان اوزره
اولنلرى اول اتشه القا ايتديلر حتى بر عورتى معصوملريله كتوردیلر عورت
خوفندن مراد ايلديكه رجوع ايليه معصوم بامر الله نطق ايلديكه اللهك اتشى بوندن اشد در
كفره رضا ويرمدى بى توقف پسر و مادر حسن اختيار لريله كندولرين آتشه آتديلر
حق تعالى اول غلامى اناسيله اول آتشدن حفظ وسالم اول بر طرفه چقوب كتديلر صكره
بقدرت الله اول آتش يايلدى جميعا انده اولان كفارى ياقدى وادى الدواسير صعده نك
شرقنده بيابانده بر واديدر اقر صولو وخرمالو يردر سنه ده بر كره بين ويمندو عمان خلقى
جمعيت ايدرلر وعظيم بازارى طور رچاق هندو يمن وحجازدن خلق كلوب متاع وجواهر صاتاور
اوصاف احقاف احقاف قوملو اووه لو دپه لردر شحر ولايتنك شرقنده واقعدر
سيال قوملردر او چيوزاللى فرسخدر تكسر ايله مساحه سى و اردر روزكار متصل
بر يردن بر يره نقل ايدر قرآن كريمده وذكر اخا عاد آيت كريمه سى بوندن عبارتدر سلفده
بو ولايت غايت معمور ايدى اشجار واثمار ومياه جاريه جنت مثالدر عاد اولى
ديارى ايديكه حضرت هود عليه السلام اونلره ارسال اولنمشيدى حضرت هود
عليه السلامى تكذيب اتدكلرنده ريح صرصر ايله غضب اولدقدنصكره يابان كبى
خالى قالدى وحضرت هود عادك قبيله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بونلر
هر بدر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساكنلردر و بو عاد اولى اون اوچ قبيله در حضرت
نوحدنصكره ملك وسلطنت بو قومده ايدى قرآن كريمده واذكروا اذ جعلكم من بعد نوح
بونلر حقنده در ودخى وزادهم الله بسطة يعنى طولا فى الاجسام مكه هر بريسى
شرمادرختلرى كبى اوزون بويلو ايدى وقوت وقدرت صاحبلرى اولوب طويل العمر
وكثير الاولاددر حالا شحرده آثارلرى واردر و بو عادك اوغلو شداد ارم ذات العمادى بنا
ايلمشدر و عاد ثانى بودر ديمشلر وقرآنده الم تر كيف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد عاد ثانى
حقنده در والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ايدى مظهر
غضب الهى اولدقدنصكره يابان كبى خالى قالدى اوصاف شحر بو شحر ساحل
يمندر وارض شحر ارض حضرموته پيوسته در و قبايل مهره مساكنى در و عاد اولى
ديارى ايدى وحالا شحر بر مدينهٔ كبيره در كه انده ضرع وزرع اولماز لكن عنبر بونده بولنور
وشجر كندركه جمله انقه بوندن كيدر وحصلبان اغاجى وهندستان قوزى ولاكى بونده
فراواندر و بغايت نجيب وسرعت ايله سكر درابل اولور و بونده اولان ابلك قبول تعليم
وتاديبده سرعت فهم ودركى اعرب غرايبدندر و هر برينه اسم قورارسمى ايله دعوت
اولندقده فى الحال كلور و بو شهرك باشقه بر كمى واردر ناسى كوزلدر و علما وصلحاسى

چوقدر عدن دن یدی مرحله درو صنعادن سکز مرحله دربروم عندن شحره کلور
کیمنك بر منزلیدر و بو بروم شحر ولایتنك غرب طرفنده سرحدیدر اوصاف مهره بوناحیه
حیره دن جاذب نام موضعه وارنجه بومسافه جمله سی شحر ولایتنه داخلدر بو مهره
قومنك لسانلری فهم اولنمز حمیر لســـانی اوزره تکلم ایدرلر و بو دیار خلقنك دوه لری
بسیار در و اکثر کسبلری ابل و معز و سمك در بو بالق بحر شحرده واقع انده صید ایدرلر
و بر جنس بالق دخی صید ایدوب کونشده قورودوب دوابه علف ایدرلر طعاملری
سمك و شرابلری لبندر حتی بعض اهل مهره اکل خبز و حبوب ایله زحمت چکوب خسته
اولور ولاك اشجاری توت کبیدر عینیله لکن توت اغاجنك یپراغی اولور بونك ایسه
یپراغی اولمز اغصانی اوزره دتن یشنه کندر دیرلر دخی حصلبان اغاجی و هندستان قوزی
اولور ولایت حیری مهره ولایتنك اولیدر بحر کارنده قش صحونه مشرق شمال سمتنه
ایکی یلکن در ظفار بر قصبه در شحر ولایتنه تابع قدیمده تخت ایدی بحر اخضرده شمال سمتنه
کیرمش دیلك باشنده در بریه یولیله صنعایه اون بش قوناقدر و بونده سفن و مراکب
ظفاردن ریح برایله چقار و هنده واصل اولور و ظفاده کاراغمی سنده نرجیل و سنبل امثالی
نبات هند یولنور ظفار ملوك حمیرك مسکنی ایدی که بونده ملوك حمیردن اوتوز یدی ملك ساکن
اولدی مدتلری اوچ بیك بوز طقسان سنه واك اخرلری معدی کربدر ظفارده لبان حاصل
اولور که دنیاده بولنمز الا ظفار جبالنده بولنور و بو شجر نابت اولدوغی بر ظفاردن اوچ مرحله در
اهل ظفار سکینی ایله اول شجرلری چیزرلر ایچندن لبانی چقر مرباط ظفار کورفزینك ساحلی
اوزره در بونده دخی شجر لبان نابت اولور اوصاف ولایت عمان حضرت پیغمبر صلی الله علیه
وسلم زمـــان شریفلرنده فتوحات اسلامیه یه داخل اولمشدر عمان بن نقشان بن ابراهیم
علیه السلام اسمیله مسمی اولدی بو ولایت ارض مهره یه متصلدر مهره بونك جنوبی سمتنه
دوشر و جهت غرب و شمال یمامه ارضنه متصلدر بو ولایت غایت معموردر و کثیرة النخل
والفواکه موز و رمان و تین و عنب و غیری واردر بر روایتکه الله تعالی نك یأتین من کل فج
عمیق قولنده مراد عماندر و نبی دن علیه السلام مرویدر قال علیه السلام من تعذر
علیه الرزق فعلیه بعمان اما کرم هواسی ایله مثل ضرب اولنمشدر سنه اربع و سبعین
و ستمایه تاریخنده خوارج اباضیه مذهبی عمانده ظاهر اولمشدر که خوارجدن عبد الله
بن اباضنك اتباعیدر که بو عبد الله اخر بنی امیه اولان مروان بن محمدك ایامنده ظهور
ایتدی و قتل اولنوب شری مندفع اولدی و ابن اثیر تاریخنده حکایت ایدر که سنه
خمس و سبعین و ثلثمائه ده عمانده فیلدن اکبر بر طایر بحردن چقوب اول مقامده بر تل
اوزره دوردی و صوت صریح و لسان فصیح ایله قد قرب قد قرب دیو صیحه ایدوب صکره
بحره طالدی اوچ کون بو اسلوبی اجرا ایدوب بعده غائب اولدی و بو ممتلده بر جنس یلان
اولور دائما سر خوش شکلیدر بو یلان انجق نفع ایدر غیری ضرری یوقدر روایت اولنور که
برزمان

برزمان بو یلانك برینی بر طرف ایچنه قیوب ولایت عماندن اخراج ایتمشلردر خارج
حدود ولایتده تفقد اولندقده اول ظرف محفوظ ایچنده نابود اولمش کوردیلر و بو ولایت
جبالنده فراوان میمونلر اولور وکمال کثرتنده ضرر کثیر اولورکاهی اهل ولایت ضررلرین دفع
ایچون اعمال سلاح جمعیته محتاج اولورلر و بو ولایت بحر طرفلری سهل در ورما لندن
وبحردن بعید اولان سمتلری جبال وتلالدر ونفس عمان ساحل بحرده بر بلده حصینه درکه
آکا قریب بر جبل واردر اندن نیجه میاه نبع ایدر و عمانك صویی اول جبلدن کلور وبو شهرك
نخلستانی و بساتینی فراواندر انواع فواکهی رایکاندر واکثر ذخیره لری حنطه وشعیر
وآرز وجاورس دروبو شهرك صویی ابو الفرج نام بر متمول مجوسی کتورمشدر و عمانده تجار
ایچون عظیم خانلر بنا ایتمشدر و نقل ایدرلرکه عمانك مقاطعه سی هر سنه سکسان بیك
التون اولور و بو عمان اسکله سنه چوق کیلر کلور چین و هند و زنج وغیری و عمانك اهالیلری
زنکیندر و بونده اولان مغاص لؤلؤ مشهوردرکه غایت بیوك اولور بحار لا امی صیو
عماندر سابقا عمانك تختی ایدی صاحب جانبنده در هند و چین و زنج بندریدر علما وصلحاسی
چوقدر و عمان ناحیه سنه ازدیاری دیرلر مسکت دریا کنارنده بر متین قلعه در بندر دخی
و چیندر خرماسی و هندستان قوزی چوقدر دخی فلفل اغاجی و تمر هندی اولور مقدما
پورتقال بر طریقله مستولی اولمش ایدی صکره سنه بیك یتمشه قریب اهل اسلامدن
بر فقیه توابعیله غالب اولوب پورتقالدن المشدر و جمله کفره یی اسیر ایتمشدر و اندکی کیلری
ضبط ایتمشدر و حالا فقیه کیلری مشهور اولمشدر که پورتقاله راست کلدکده المایجه بحالی
ورمزقر دات کیلرك قوناغیدر قلهاته بر کونده وارر قلهات بر کوچك قصبه در مسکت
شهرندن غرب جنوبنده واقعدر بوکا قریب رأس الحد و رأس الجمجمه دیرلر اوصاف هجر نام
دیکر بلاد بحرین وجه تسمیه بودرکه بو ناحیه نك احسا قربنده اولان بحیره ایله بحر فارس
متصل اولمغله بحرین دینلمشدر الحدود شرقی بحر فارس وشمالی ایالت بصره وغربی
نجد عارض و جنوبی عمان بو ولایت بحر فارس کنارنده واقعدر حالا برلوادر آل عثمان
ضبطنده در اهالیسی عبد قیس در و بونك بلادی الاحسا و قطیف و خط کبر ماخ خطیه بوکا
نسبت اولنور و بونده انهار و عیون چوقدر واکثر مواضعده بر ایکی آدم بویی قازلسه صو
چیقار و قطن و حنا و لیمونلری کنارنده سوسن کبی زین اولنمشدر و خرما و پرنج دخی اکرلر
و فواکهك نیجه سی دخی بولنور و بر نوع میوه اولور که نبیذندن شرب ایدن کسنه نك اسوابنی
صاب صاری ایدر و بو بلادك بغجه لری بر میل قدر شهرینك اطرافنه دوشمشدر اهالیسی
کمال حرارتده اولدوغی وقتده انجق صباحلرده واخشاملرده وارورلر و بحرین ناحیه سنده
رمال سیاله واردرکه بر زمان قومسالدن طاغ پیدا اولور و بر زمانده کوروسلك اول طاغ
محو اولور و بعضی معبر یرلری باصدر و سابقا بحرین دن عمانه وارنجه شاهراه یول وار ایدی
حالا قوم بسببله ممکن السلوك دکلدر و شمدیلرده بحرین دن عمانه کیله کیدیلور و بحرینده

طریق بصره اوزن ایکی اوچ منزل برارده جزایر واردرکه انلرده بعض ابنیه وآثار واردر وبو جزیره ده صید وشکار واردر وجزیره خارکده برنوع هاوج اولور که بالنه ایله کسرلر وبو ولایتک سکانی بالحال مرضنه مبتلادر وبوننده مغاص لؤلؤ واردرکه انواعنک احسنیدر زیرا بونک انجوسی کامل ومستوی اولور نقل ایدرلرکه ساحل بحرینده تخمینا سکز قولاج دخی زیاده اندککی بحربلرا اللرنده بررطاولوم ایله دریایه طالوب دبندن طتلوصو چیقاررلر وبو لطیف وصوق اولمغین اول دیارها کلری اندن ایچرلر وبو ولایته قرامطه دن ابوسعید وابوطاهر منسوبلردرکه ملت اسلامه مخالفت ایدوب حجاجی قتل ایتدیلر وجامهٔ کعبهٔ نهب ایتدیلر وبونلرک خروجی ٢٧٥ تاریخنده معتمد بن متوکل زماننده ایدی وحجراسودی قلع ایدوب اخذ ایتدیلر وبو خلیفه بونلر اوزرینه عسکر ایله عباس بن عمر والعنوی ارسال ایتدی وبو عسکری عموما قتل ایدوب عباسی اسیر ایتدیلر صکره عباسی تنها اطلاق ایتدیلرکه ماجرایی خلقه اخبار ایده وحجراسود نیجه زمان بونلرک یاننده صکره مطیع بالله خلیفه یکرمی دورت بیک التونه بونلردن اشترا ایدوب کیرو مکاننه وضع ایتدیلر بو قرامطه ملاحده دن برفرقه در دیرلرکه جنابتدن غسل لازم دکل وشراب حلالدر وسنه ده انجق ایکی کون صوم کفایت ایدر بری نوروز کونی وبری مهرجان کونیدر وحضرت پیغمبردن صکره امام حق محمد بن الحنفیه وحج وقبله بیت المقدسدر وبو طائفه دن ابتدا ظهور ایدن سواد کوفه ده حمدان القرمطی وبحرینده ابوسعید الجنابی دربو آدم بصره ده برکیال آدم ایدی وغایت فقیر ایدی زنج طائفه سندن برآدمه ضم اولوب واول اطرافده چوق فساد ایتمشلردر احسا الاحسا تخت ولایت هجردر قدیمده قرامطه نک تختی ایدی قطیفدن جنوبه قلیل میله غرب سمتنده ایکی منزلدر چوق خرماسی واردر شام غوطه سنه بکزر آقر صوای واردر اما زیاده حاردر پرنج اکرلر واحسانک اسکله سی عفر نامیدر بر کونلک درهلا بکار بکینک تختیدر قطیف بحر فارس کنارنده در احسادن ایکی مرحله بر خرمالو شهردر سور وخندق واردر ودورت قپوسی واردر اول ناحیه نک اسکله سیدر وقطیفده انجو مغاصی واردر وبوندن بصره یه التی منزلدر دریا مدی چاق سورنه واصل اولور وجزر اولدقده بعض یری منکشف اولور وبحردن قطیفه واصل بر دیل واردرکه مراکب کبار حال مدّ بحرده بو دیله داخل اولور وبرین شوریده اولور ایکی طرفنده ایکی پیکار واردرکه هر بر سنک ما بیننده یارم قوناق واردر خرما باغچه لری چوق قدر صحراسی یوقدر هواسی بددر حتی مشهوردرکه بو برین تمرنی یدوب وصویندن ایچوب کولکه سنه یاته البته ستمه ای طوتر دیرلر اما تمری لطیف در مدینهٔ شریفه نک خرماسنه بکزر بحرین احسادن اوچ مرحله در کاظمه بصره ایله قطیفک ما بیننده بحر فارس کنارنده بر لیماندر عرب طائفه سنک منزلیدر چایرلو وصولو یردر اما اکثر صولری قیولرده در وکاظمه ده قره دن بر یوردن صکره داخل اولمشدر خارجدن ایچروسنه کیرمکه بر یول واردر ایچروسی چایرلودر

مرن

عرب ایچنه کیرولر برقپوسی وار در کیرلك یری بکلندکد نصکره امیش یاتورلر نفس
بحرین بحر فارسده قطیف قرشوسنده شرق طرفنده براطه دراوزته سنده شهری واردر
وایچنده طاغلر واردر عرضی طولندن سهل ازدر وضلع شوقیسی وسطنده برکوجك
مدور جزیره ده قلعه سی واردر وباغ باغچه لری واردر وز قاج کویی واردر جزیرهٔ قیس
ساحلدن دورت فرسخ بعید در مغاص لؤلؤسی واردر فصل در بیان مملکت حجاز
بوقسم جزیرة العربدن برقسم در وبوقسم نجد ایله تهامه بیننده حاجز اولدوغیچون حجاز
تسمیه اتمشلر وحدودی شرقندن نجد وغربندن تهامه وجنوبندن یمن وشمالندن ارض
شام وبلاد مکه مدینه دن حجر طایف عرج بطن مر فرع خیبر علا تبوك وغیری اوصاف
بلاد ابتدا ومکهٔ معظمه نك موقعی واحوالنی بیان ایده لم وبو مکه مربع اولدوغیچون کعبه
تسمیه اتمشلر وبونك شهری بر وادیده طولانی واقع اولمشدر میدانی معلاة دیکله معروف
مقابر شریفه در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری موضع ویمن جانبنده حضرت
حمزه نك مولد شریفی اولان مکانه قریبدر وعرضی جبل جزل نام دیکر قیقعان دیدکلری
طاغك بوزنده جبل ابی قبیسك نصفندن زیاده چقنجه واقع اولمشدر وبو جبله اخشبان
دینلور وموضع نفس کعبهٔ معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر وبیت حرام ایله
موصوف اولدوغی الله تعظیم واحترام اتدوکیچوندر وبو مسجد حرام ایکی جبالك ماییننده
مکه شهرینك وسطنده واقعدر وبو بیت الحرام مربع الشکل در ارضدن قامت انسان
مقداری مرتفع اولدقده باب کعبه درکه مصر علوی التون ایله یالدزلو کومش
صفایحلو قپلودر وبابك طولی آلتی ذراع واون برمق در عرضی اوچ ذراع واون سکز برمقدر
وکعبه نك طولی یکرمی دورت ذراعدر وعرضی یکرمی اوچ وبرشبردر وکعبه نك ارتفاع
جداری یکرمی یدی ذراع وحجرك دوری اون بش ذراعدر وحجر شام جهتنده واقعدرکه
میزابدن آقان صولر آکا دوکیلور وحجر مرمردن فرشی ودیوار ارتفاعی مقدار نجه سراپا
ارار بوشیده در وحجر اسود باب کعبه قتنده رکن شرقیده اولان زاویه ده دوروأس
انسان مقداریدر وارضدن ارتفاعی اوچ ذراعه قریبدر وحجر الاسود ایله باب کعبه نك
مابینی ملتزمدر وملتزم تسمیه اولدوغی التزام ایچوندرکه عرب زمان جاهلیتده اول موضعده
تحالف ایدرلردی کیمکه اول موضعده برظالمك بلیه سی ایچون دعا اتسه ویاخود کذب ایمین
اتسه فی الحال عقوبته مبتلا اولوردی وبیت حرامك حایط غربیسی جانبنده داخل
بیتك ساحه سنده آلتنجی ذراعده برجزعه واردرکه سواد وبیاض ایله مخطط در طولی وعرضی
اون ایکی ذراعدر وکردنده اوچ برمق عرضی قدر التون برطوق واردر ذکر اولنورکه رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك صاغ قاشنه اکا سورمشدر ومیزاب جدار کعبه نك
وسطنده درکه دورت ذراع مقداری جدار کعبه دن طشره بارزدر ومیزابك وسعتی
دیوارلرنك ارتفاعی هر بری سکز برمقدر ومیزابك ایچی التون ایله قپلودر

وبيت الحرامك ظاهرى وباطنى ديباج ايله خصوصا في زماننا زردوخته ديبا ايله پوشيده در كه
موسم حجده هر سنه تجديد اولنوب كسوهٔ حرمى بنى شيبه اخذ ايدرلر والحاصل
شهر مكه اقليم ثانيده طولى يتمش درجه وعرضى يكرمى بر درجه قرق دقيقه در وبو شهرك
بناء بيوتى حجارهٔ سود وحجارهٔ بيض دخى وارد ر وطبقات مبيضه ونظيفه در وداخل مكه ده
اوايلده شربى ماء امطار در صكره زبيده خاتون كه بنى العباسدن هارون الرشيدك
منكوحه سيدر مسلش ديكله معروف مكانده اولان اوادهادن صولرى جمع ايدوب
مكهٔ مكرمه يه بر مجرى يه اجرا ايلدى صكره مقتدر خليفه عهدنده خراب اولدى ومقتدر
مجرى يى تعمير وانى اجرا ايتدى صكره كير وخراب اولوب ناصر خليفه تجديد ايتدى
تكرار بالكليه خراب اولوب امير چوبان تعمير ايتدى والحاصل سلاطين عثمانيه دن
مرحوم ومغفور له غازى سلطان سليمان خان حضرتلرينك حرم محترم وزوجهٔ مكرمه لرى
اولان مرحومه خاصكى سلطان مسافهٔ بعيده دن قطع احجار وصخور عظيمه ايله بو بلدهٔ
امينه يه بر آب كثير ايصال واجرا ايتدكه بلده دن غيرى هر سنه حجه واران مصر وشام
وبغداد وبصره ولحسا ونجد ويمن يولى قافله لرينه مستوفى كفايت ايدروبو آبدن انتفاع
ايتدكلرنجه صاحب خيرك روحنه دعا ايدرلر نقل ايدرلر كه مقدما بو مكهٔ مكرمه نك
خلقى قليل ايديكه كاهى حرم شريف شويله تنها اولوردى كه جبل ابى قبيسدن
آهولر صفا اوزرينه اينرلردى وصفا قپوسندن مسجد حرامه كيروب كزرلردى اول زمانده
شويله اولورمش كه سوق سعى وقت ضحى ده تمام خالى اولوب بيع وشرا ايتمكه كمسه
بولنمزدى كاهى بجيله جانبندن قافله كلوب شهره ذخيره كتورورب الوركمسه بولنمدوغندن
كتوردكلرى تركهٔ وعده ايله واوجوز بها ايله بيع ايدرلردى اما شمدى الحمد لله
ظلال سلطنت سنيهٔ عثمانيه ده هم خلق بى نهايه وهم نعمت بى حد وغايه وبو مكهٔ مكرمه نك
اطرافنى بعض جبال احاطه ايلمشدر كه انجق بيان كمسه لر يوريمك ممكندر اوزرنده آت
ودوه يوريمكه قابل دكلدر اما آت ودوه ايله وسايريوكلو طوارلر ايله چكمك لازم
كلسه اوچ موضعدن غيرى سلوكه قابل بر موضع يوقدر ومواضع مذكوره نك برى
معلا جانبى در وبرى شبيكه طرفيدر وبرى مسفله در وقديم الزمانده شهر مكه نك
اطرافنده سور عظيم چكلمش ايدى جعلان جانبنده جبل عبد الله بن عمردن جبل
مقابلنه وارنجه ديوار وار ايدى دمور قپولر ايتمشلر ايدى جابجا سيل يكه چلك منفذلر
قومشلر ايدى حالا يقيلوب كتمشدر واثرى قالمامشدر ولكن مكه دن
بقيه ديوارى بعض مواضعده مشاهده قلنمش كمسه الان موجود در حنيندن اخراج
اولنان جدول اقدوغى موضعه قريب يرده كه مرحوم ومغفور له غازى سلطان
سليمان عليه الرحمة والغفران جانبندن بنا اولنان سبيل وار در سبيلك اوستى عالى منظره ده
جهات اربعه سنه شبيكه لر ايتمشدر اول ديار خلقنك تفرج كاهيدر مزبور سبيل

قربنده بر دیوار یقیش زمانده طوررایدی وشبیکه جانبنده دخی ایکی طاغ اراسنده عظیم
دیوار یاپلمش ایدی ایکی پرده قپوسی وارایدی اولدخی منهدم اولوب ومسفله جانبندن
دخی بر یولنده سور وارایدی حالا یقلمشدر ودخی نقل اولنورکه مذکور سوردن
اشاغی برسوردخی وارایدی مسجد رایت دیمکله معروف مسجده قریب ایدی لعلع
دیدکلری طاغ مقابلنده طاغ بیننه چکلمش ایدی حالا اول طاغلرده بعض آثاری واردر
ومکه نك جانب اعلاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آثارندن بیری
جبیر قربنده برمسجد شریف واردر زیارتگاه ناسدر مقدما ذکر اولنان بیر جبیردن اوته
مساکن وبیوت ناس یوغیدی حالا معلا جانبنه چوق تجاوز اتمشدر اول سمتلرده پ
عمارت اولمشدر ومذکور مسجد رایه درکه فخر کائنات علیه افضل الصلواة مکهٔ مکرمه یی
فتح اتدکده اول محلده رایت شریفلری وضع اتمشلردر ونقل ایدرلرکه مکهٔ معظمه نك
طولی باب معلادن باب ماجنه وارنجه دورت بیك ایکیوز یتمش ذراع یردر وینه باب
معلادن باب شبیکه یه وارنجه طریق مدعایه دن سویقه یه وسویقه دن شبیکه یه دك
دورت بیك ایکیوز یتمش ایکی ذراع یردر وکعبه دن یوکسك بنا یوقدر حتی نقل
ایدرلرکه شیبه بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر ایدردی کعبة الله دن
یوکسك بر بنا کورسه اول ساعت امر ایدوب یقدرردی ومکه ده اولان اولرك بیعی
جائزدر اما اجارلری امام اعظم قتنده اهل موسمه اجارسی مکروهدر اما مقیم اولانه
مکروه دکلدر ومکه نك دخی بر قاچ اسمی واردر بکه البلد الامین وام القری وعروض لندن اوتوری
خلیل بن احمد مکهٔ مشرفه ده اختراع ایلدوکی علمه علم عروض تسمیه اتمشلردر ودخی غیری
اسملری واردر ومعلوم اولسونکه مکهٔ مکرمه امام اعظم وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
مدینه دن افضلدر وامام مالك قتنده مدینه مکه دن افضلدر اما مکهٔ مکرمه نك افضل
اولماسنك سببی انواع فضائل برله اکرام اولنمشدر یری بودرکه کندو بیت شریفنی انده
قلمشدر عباد الله انده حج اتسه لر گناهلری محو اولور ودرجه لری رفع اولنور وجمیع اهل
اسلامه احیا واموانه قبله قلنمشدر وقادر اولنلره عمرنده برکره حجی فرض اولمشدر ویرلری
وکوکلری خلق اتدوکی کون انی حرام اتمشدر حرمنی واجبدر واحرامسز دخول جائز دکلدر
وابراهیم واسمعیل علیهما السلام مقاملریدر وفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مسقط رأسیدر وقبل النبوه محل اقامتلری ایدی بعد النبوه دخی اون اوچ ییل اقامت
ایتمشلردر واکثر قرآن عظیم انده نازل اولمشدر ایمان واسلام اندن ظهور اتمشدر حجر الاسود
وزمزم انده در وابن عباسدن مرویدرکه بلم برمدینه که بر حسنه یوز اوله مکه دن غیری
وبر رکعت نماز قلسه یوز رکعت اوله مکه دن غیری وبنا سنك بعضی سنه نظر ایدن
دهرك عبادتی کبی اوله مکه دن غیری وبر درهم تصدق ایده نه بیك درهم اوله مکه دن غیری
ومکهٔ مشرفه ده مجاور اولق حکمی نیجه در امام اعظم وبعض اصحابی مکروه دیمشلر زیرا

خوف اولنورکه اندن چوق طورمغله انس حاصل اوله سائر اماکنه قیاس اوزره نظر ندن
بیت شریفک حرمتی ساقط اوله تدر یجیله قلبنده حرمت هیبتدن نسنه قالمیه انوکیچون
حضرت عمر رضی الله عنه حجاج حاجلرین تمام اتدکده درسن النه الوب ارالرنده یا اهل
الیمن یمنکم یا اهل الشام شامکم یا اهل العراق عراقکم فانه ابقی لحرمت بیت ربکم فی قلوبکم
دیو کزردی اما امام یوسف ومحمد وشافعی وحنبل مجاورت مکه مستحب اولمغه ذاهب
اولدیلر ومعلوم اوله که حرم مکه دن مراد بو دیار مسجدلرینک حرمی کبی اولان دکلدر
بلکه مدینهٔ منوره یولنه اوچ کونلک یر ویمن وعراق طرفلری یدی میل وجده جانبنه اون
میل یره وارنجه حرمدر حدوده مذکورن مابیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحراهب
حرمدر سبب بناء البیت تقی الدین فارسی رحمه الله ایدر بیت شریفی اول بنا ایدن
حضرت خلیلدر علیه السلام کتاب سنتله ثابتدر قبل الخلیل یاپلمش اولدوغی ثابت
دکلدر وبیدوغی وقت یوکسکلوکی طقوز ذراع ایلدی واوزونلوغی حجر الاسوددن
رکن شامه وارنجه اوتوز ایکی ذراع ورکن شامیدن رکن عراقه وارنجه یکرمی ایکی ذراع ایلدی
ومیزاب طرفنده بیت شریفک ظهری جانبنه رکن عراقیدن رکن یمانی یه وارنجه
اوتوز بر ذراع ایلدی ورکن یمانیدن حجر الاسوده وارنجه یکرمی دورت ذراع ایلدی وباب
کعبه یی یره متصل ایلدی یوکسلک اتمدی وقپو یکورمدی شویله طوردی صکره تبع
حمیری کلوب قپو طاقدی وکلیدلیه جک نسنه وضع ایتدی حضرت خلیل علیه السلام
بیت شریفک ایچنه داخل اولان کسنه نک صاغ جانبنده بر چقور ایتدی بیت شریفه
کلن مالی انده قومق ایچون خزینه ایلدی وحضرت ابراهیم بنا ایدرکن حضرت اسمعیل
علیهما السلام اوموزیله طاش کتوروردی وابراهیم یپاردی حضرت ابراهیمک ایاغی
التنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر انک اوزرینه طوروب یپاردی حجر الاسود
قوناجق یره کلدکده اسمعیل طاش ارامغه کتدوکی زمان جبرائیل علیه السلام کلدی
حجر الاسودی ابراهیم علیه السلامه کتوردی که اول طاش جبل ابی قبیسده الله انی ودیعه
قومشدر جبرائیل کتوروب یرینه وضع ایتدیکه خلق طوافی ابتدا بورادن اتمکه نشان
اولسون سبب مجیٔ حضرت ابراهیم علیه السلام کتب معتبره دن منقولدرکه
نمرودن خلاص اولوب کندویه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر وعموسی قزی سارن
خاتونی تزوج ایدوب مصر طرفنه توجه ایلدی اولزمانده فراعنهٔ اولیدن انده بر فرعون وار
ایدی مصرده پادشاه ایدی اکا خبر ویردیلرکه شهره برکسه کلدی یاننده برکوزل خاتون
واردرکه هیچ کورلمش دکل اول ظالم دخی آدم کوندروب خاتونی طلب ایلدی حضرت
ابراهیم سارنیه بوقصه دن خبر ویروب سارن اول ظالمه واردقده ال اوزاتدوغی برله الی قوردی
وکوکسی اوستنه دوشدی جبار بو حاله اوغرادقده سارنک شان شریفنی بلدی واندن
سؤال ایلدیکه الومی ینه بکا احسان ایله سنی الله حقیچون آزاد ایدهیم دیجک سارن

دعا

دعا ایلدیکه اکر قوللرک کرچك ایسه ایانی احسان ایله ودعاسی مستجاب اولدی اندنصکره ساره یه بر جمیله جاریه قبطیه هبه ایلدیکه اول هاجر در بعده ابراهیمه کلدی واحوالی حکایه ایلدی ودیدیکه بولایکه بو جاریه دن حق تعالی سکا بر ولد احسان ایلیه حضرت ابراهیم علیه السلام هاجر ایله جمع اولوب اندن حضرت اسمعیل دنیایه کلمشدر وابراهیم فلسطین دیارنده رمله ایله ایله ارا سنده اقامت ایلدی کلوب کیدن طائفه یه ضیافت ایدردی حق تعالی کندویه مال ونعمت احسان ایلدی بعده حق تعالی اسحق علیه السلامی بشارت ایلدی واسحاقله حامله اولدی واسحاق طوغوردی اوغلانجقلر بیودیلر بر کون ابراهیم اسمعیل قوجاغنه الوب دیزنده اوتورتدی اسحاق ایسه یاننه اوتورتدی ساره بونی کورجك انجندی جاریه اوغلونی دیزیکه الوب بنم اولادمی یاننده اوتورتدك دیو الحاصل یمین ایتدیکه البته هاجرك اتندن بر پاره کسرمکه انك شکلنی تغییر ایده‌رم صکره غضبی ساکن اولدقده یمیننه متحیر اولدی آخر ابراهیم ایتدی یاسان احفظیها واثقبی اذنیها اویله ایلدی اولوقتدن بر وسنت اولمشدر قزلره خفاظه یعنی سنت تنکه اوغلانجقلره سنته ختان دیرلر برزماندن صکره اسمعیل واسحق بربرله چکشوب ساره بیحضور اولمغله یمین ایتدیکه هاجر ایله بر مملکتده طورمیه اویله اولمغله حضرت ابراهیم بونلری مکه یه ایلتدی اول وقت بیت شریف بر قزل دپه ایدی هاجر ایله اسمعیل حجره ایلتدی واو راده ایندردی وامر ایتدیکه هاجر بر کولکه‌لك ایده اندن ابراهیم علیه السلام بر جانبه توجه ایدوب کتدی هاجرك یاننده بر قربه صو وار ایدی صو دخی دوکندی پس هاجر واسمعیل صوصادیلر هاجر طاغ جانبنه نظر ایدوب بنی آدمدن کمسه کورمدی اندن صفانك اوستنه چقدی ینه کمسه کورمدی اندن اسمعیله نظر ایدرك صفادن اشاغی ایندی وادیه ایندوکی زمان اسمعیل کورنمز اولدی اندن بر جانبدن دخی یوکسکه چقدی اسمعیل کوردی اندن طورمیوب مروه‌نك اوزرینه چقدی والحاصل بو اسلوب اوزره بر طاغدن بر طاغه اینوب چقدی آخر اسمعیلك یاننه کلدی شول حالده که حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب زمزم یرینه قنادیله اوروب یردن صو قینامغه بشلدی هاجر بو حالی کورجك صو یابانه اقوب کتمسون دیو اطرافنی طوتوب بر حوض ایلدی حضرت اسمعیل وهاجر زمزم یاننده توکل اوزره اوتوررکن اهل یمندن جرهم قبیله سندن بر جماعت شامه کیدرلردی یوللری اول سمته اوغرادی جبل قبیس اوزنده بر قوش پرواز ایتمکله استدلال ایتدیلرکه اول سمتده البته صو واردر والحاصل کلوب بولدیلر وقصه دن خبردار اولدیلر وهاجردن اذن الدیلرکه انده کلوب قونمغه مکه مشرفه ده اول ساکن اولان طائفه عرب جرهم طائفه سیدر صکره هاجر وفات ایلدی اسمعیل انلرك ارا سنده قالوب بکت اولدی وانلرك لسانینی اوکرندی وانلردن قز الدی حضرت اسمعیلدن اولان اولادده عرب متعربه دیرلر حضرت ابراهیم علیه السلامك

لسانی عبرانی ایدی اسمعیلك واولادلرینك لسانی عربی اولدی صکره برکون ابراهیم
علیه السلام ساره‌دن اذن الوب مکه‌یه کلدی وخبر الدیکه هاجر وفات اتمشدر اسمعیلك
اوینه واردی واسمعیلی سؤال اتدی اسمعیل ایسه شکاره کتمکله ابراهیمه ضیافت اولندی
حضرت ابراهیم دیدیکه زوجك کلدوکی زمان بندن سلام ایله اوینك اشیکنی دکشدرسن
دیو اصمارلادی ودونوب کتدی اندن اسمعیل اوه کلدی وخاتون ابراهیمك کلامنی
یتشدردی اول ساعت اسمعیل باباسنك مرادینی فهم ایدوب واول خاتونی تطلیق ایدوب
وبر غیریسنی تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام بر مدتدن صکره تکرار مکه‌یه کلدی
ینه اسمعیل بولدی خاتونه سؤال اتدی شکاره کتدی دیدی وابراهیم علیه السلامه
توقیر واکرام ایدوب واوکنه سوت وات کتوردی ابراهیم یدی وایچدی اندن خاتون
ایتدی یولدن کلمشسن باشکی یویایم وصاچکی طرایایم دیدی اندن طاش کتوروب
او زرینه اوتوردی صکره ابراهیم او زرینه چقوب کعبه‌یه یاپدوغی طاش اولسه کرکدر
بعده ابراهیم کلدوکی جانبه توجه اتدی بعده اسمعیل کلدکده ماجرایی خبر ویردی
وطاشده ابراهیمك قدمی تأثیر اتدوکی طاشی اوپدی وتبرك ایچون حفظ اتدیکه حالا
اول طاش مقام ابراهیم دیو کیلور صکره حق تعالی ابراهیمه امر ایلدیکه کعبه‌یی بنا ایله پس
ابراهیم علیه السلام حق تعالینك فرمانیله بیت شریفی بنا ایدوب تمام اولدقده
حق تعالی امر ایلدیکه بیت اللهی حج اتمك ایچون خلقی دعوت ایله ابراهیم دیدیکه یاربی
بنم صوتمی جمله ناسه کیم یتشدرر الله بیور دیکه منك الاذان وعلی البلاغ حضرت ابراهیم
ثبیر دیدکلری طاغه یاخود جبل ابی قبیس دیدکلری طاغه چقوب وخلقه ندا ایلدیکه
یا ایها الناس اجیبوا ربکم لبیك اللهم لبیك بعده حضرت ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا
دیو دعاسی ایله تکریم ایتدی ومنشأ رسول الله علیه السلام کلام واجب لا اکرام
معانیسنه مصدر اولدی بعده جبرائیل وابراهیم اسمعیله کلدی وطوافی کوستردی
بعده انلر ایله منایه کتدی ودیدیکه نماز قیلك وانلر ایله ایکی کون اقامت اتدی بعده
عرفاته کوتوردی وحالا حجاج نزول اتدکلری یرده نزول ایتدرمشدر ومناسکی
انلره تعلیم ایلمشدر فقال ابراهیم عرفت اندن اوتوری عرفات تسمیه‌سی ایله
مسمی قالدی وقتا کیم ابراهیم رؤیاسنده اوغلنی ذبح ایتمکه کوستردیلر
اول ساعت اوغلونه ایتدی یا بنی الوکه بر پاره ایپ آل و بچاق آل سنکله شول طاغ
یولنه کیده‌لم اولدخی النه ایپ و بچاق الوب باباسنك اردینه دوشوب کتدی شیطان
ایتدی یا اسمعیل باباك ایله نره‌یه کیدرسن باباك مرادی سنی بوغازلمق دردیدی
اولدخی نیچون بوغازلر دیدکده الله امر ایتدی دیو شیطان جواب ویردی اسمعیل دخی سمعا
وطاعة الله امری ایسه همان ایلسون دیدی بعده شیطان ابراهیمه ایتدی بو جانبه نیچون
کیدرسین اولدخی برایشم واردر دیدکده شیطان ایتدی قورقرم شیطان سنك دوشکه

كيروب سنى الدادى انك سوزينه اويوب اوغلنى بوغازلمغه كيدرسين ديدكده ابراهيم بونك شيطان ايدوكنى بيلوب بندن ايراغ اول يا ملعون ديدى والحاصل ابراهيم اول مراد ايدندوكى موضعه كلوب كه اول موضعه ثبير طاغى ديرلر ماجراپى اوغلونه بلدردى اسمعيل دخى اول نسنه كه الله امر اتمشدر انشاء الله بنى صابرلردن بولورسين ديدى والحاصل اسمعيلى محكم بغلاديكم بوغازليه اول ساعت جبرائيل جنتدن برقوچ املح اقرن كتوروب اسمعيلك يرينه فدا ايتدى ومعلوم اولسونكه اسمعيلك جرهم قبيله سندن مغاص بن عمرك قزندن اون ايكى اولادى اولدى وحضرت اسمعيل يوز اوتوز يل عمر سوردى حق تعالى عرب طائفه سين ثابت ايله قيدار نسلندن چوغالتمشدر صكره ثابت وفات ايتدى جدى اولان مغاص بن عمرو بيت شريفه والى اولدى وثابتك اوغلنى يانته الدى جرهم طائفه سنه ملك اولدى مكهٔ مشرفه نك اوستى يانته قيقعان ديدكلرى موضعه نزول ايتديلر عمالقه دخى كلوب مكه نك التى يانته قونمشلر ايدى انلر دخى سميدع آدلو بركسه يى اختيار ايدوب ملك ايتديلر امير مغاص وسميدع مابينلرنده جنك واقع اولوب ملك مكه بلا منازع مغاصه قالدى وعمالقه يى اول دياردن سوروب چيقرديلر بو عمالقه طائفه سنك دولتلرينك دونمه سنه سبب بو اولدى بعده جرهم طائفه سى بيت شريفه اولمازشيلر ايدوب قبايحتلر وبدعتلر احداث ايتمكه بشلديلر مغاص بونلره نصيحت ايتدى اما منتصح اولمديلر مغاص كوردكه قابل اصلاح دكل بيت اللهك ايچنده ايكى التون غزاله وار ايدى دخى كعبه يه اهدا اولنان اموالدن نه وار ايسه الوب چقاردى وكيجه ايله زمزم قيوسنه دوكدى زمزمك صوينى چكلوب قالمش ايدى بر مقدار دخى قازوب بومالى ايچنه قويوب اوزرينى اورتدى اندن اولان اولاد اسمعيل دخى الوب جرهمدن مفارقت ايتدى بونلر بر جانبه متوجه اولوب چيقوب كيتدى بعده خزاعه قبيله سى كلوب غالب اولديلر وجرهم طائفه سنى سوروب چيقرديلر كندولره والىٔ مكه اولديلر بعده اولاد اسمعيل كلديلر وبونلرك ارالرنده ساكن اولديلر بو حال اوزينه چاق قصى بن كلاب بن مره مفتاح كعبه يى الحجيه دك زيرا اقدما كعبه نك مفتاحى خزاعه قومندن ابو غبشان ديرلر بر كسنه شرابى غايت سوردى بركون ايچه جك شرابى قالمدى محتاج اولدى كوتوردى مفتاح كعبه يى بر طولوم شرابه صاتدى قصى بن كلاب شرابى ويروب مفتاحى الدى اندن بو عرب ايچنده مثل قالدى بركسه بر زيانلو معامله ايلسه اخسر صفقه من ابى غبشان ديرلر بعده دولتى وشوكتى غالب اولدى همان بركون تصرف امور مكه قصى بن كلاب قبضنه داخل اولدى طائفهٔ قريشك احوالن اول جمع ايتدى وكيچون اكا مجمع تسميه ايتديلر قريش قومنه قريش ديدكلرى انك ايچون دركه قصى اوزرينه جمع اولمشلردر و نقل ايدرلركه ابتدا قصى بن كلاب كعبه اطرافنه اولر ياپمغه اذن ويردى وابتدا دار الندوه ياپلدى لغتده ندوه اجتماع ديمكدر برمهم مصلحت اولسه اورايه جمع ايدوب مشورت ايدرلردى والحاصل

قریشك دیوانخانه‌لری ایدی ونقل ایدرلركه اول زمان قرق یاشنه بالغ اولمیان كمسه‌یی
دار الندوه‌یه قومزلردی اما قصی اولادی قاچ یاشنده اولورسه اولسون انلوه مانع اولمزلردی
وبو دار الندوه برقاچ بنادن صكره آل عثماندن سلطان مراد بن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان
سپاه دركلر وبیاض مرمر دركلر وسقف عالی اوزره بنا اولنمش بلند قبه‌لر اولدی و مسجد
شریف مسمی اولدی صكره قصی اطراف كعبه‌ده اولر بنا ایدوب همان طواف ایده‌جك
قدر یر الیقودیلر واولرینك قپولری كعبه جانبنه اچدیلر وهر ایكی اوك اراسنه یول ایتدیلركه
خلق اول یوللردن مطافه كلوب كیدرلردی صكره حضرت عمر رضی الله عنه اول اولری
الوب ویقوب مسجد حرامه قاتمشدر صكره‌دن حضرت عثمان وغیری دخی توسیع
ایتدیلر ونقل ایدرلركه مكه‌ده قصی بن كلابده مجتمع اولان مناصب كمسه‌ده مجتمع اولمدی دیرلر
حجابت وسقایت ورفاده وندوه ولوا وقیاده جمله‌سی بونك النده ایدی حجابت بیت
شریفك خادملغیدركه مفتاح كعبة الله النده در سقایه اولدركه جمیع حجاجه طتلو صو
ایچوره اول زمانده بغایت طتلو صو عزیز ایدی رفاده اولدركه حج زماننده منا‌ده جمیع حجاجه
مهمانلر ایله طعاملر چكیلوردی ولوا سنجاقدر قریش جمع اولوب بریره محاربه‌یه كتسه‌لر
انك سنجاغی التنه جمع اولورلردی قیاده دیدوكی بكلكدر نه جانبه دیلرسه عسكر یاننه
دوشوب كیدرلردی والحاصل برقاچ طائفه‌دن صكره عبد المطلب ابن هاشمه سقایه
ورفاده رجوع ایتدی ونقل ایدرلركه عبد المطلبك براوغلو وار ایدی اكا حارث دیرلر ایدی
وكون عبد المطلبه عمی زاده‌سی اولان عدی بن نوفل ایتدی شویله‌می اومارسنكه زمزم
اوزرینه اوزون اوزاق دولت سورسین یالكز براوغلك وار درزم بوقدر اولادیمیز وار دردیو طعن
اتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلت اولاد ایله‌می طعن ایدرسین الله تعالی بكا اون نفر اولاد
ویرسون بریسنی كعبة الله یاننده قربان ایده‌یم دیدی حق تعالی دعاسنی قبول ایدوب
اكا اون اولاد ویردی بعده جمله اولادینی دعوت ایدوب ایلدوكی نذری بونلره خبر
ویردی بونلر دخی نذریكی یرینه كتوردیو بابالرینه اطاعت كوستردیلر اولدخی
بونلره امر ایتدیكه هربری النه برقدح اله قدح اول اغاج پاره سنه دیرلركه انكله قرعه
وقمار اوینارلر حاصل یوردوغی اوزره هر برسنك اسمی كندو قدحنك اوزرینه یازدی
اندن بونلری یاننه الدی كعبه‌نك ایچنده طوران هبل دیدكلری صنمك یاننه واردیلر
كندو قاعده‌لری اوزره قرعه اتدیلر قرعه كوچك اوغلو عبد اللهه دوشدی چونكه
تقدیر بویله ایمش ایلیه‌لم دیو النه یاپشوب چكدی وبچاق كتوروب اساف
دیدكلری صنم كه صفا اوزرنده طورر ایدی انك یاننه الوب بوغازلغه كیتدی
یاتوروب بچاق چلاچق زمانده طائفه قریش ایاغ اوزره قالقدیلر بزبو وضعه قائل دكلز
همان بریسی بویله اتدوكی كبی عادت قالور بویله اولمسون نذر اولورسه باری مالندن
فدا ایلسون دیدیلر اول وقتده حجازده بركاهن وار ایدی انك یاننه واردیلر عبد المطلب اتدوكی

نڭ رخصوصنى كاهنه تقرير ايلدى اول دخى ايتدى سزك يانكزده برآدمك ديتى نقدردر
اون دوه دردیلر وارڭ ايمدى اون دوه كتورك واوغلانى دخى كتوروب بنه قرعه ايلڭ
بنه اوغلانه دوشرسه اون دوه دخى زياده قيلڭ چاق قرعه دوه لره دوشنجه تكرار ايلڭ
اولزمانكه قرعه دوه لره دوشه انلرى قربان ايدك ربكز راضى اولور والحاصل بو اسلوب
اوزره قرعه اتديلر چاق يوزدوه تمام اولدوغى كبى دوه لره دوشدى بو منوال اوزره
اوچ كره قرعه اتديلر دوه لره دوشدى بعده دوه لرى بوغازلديلر اولزماندن برو نفس
آدمينك ديتى يوزدوه قالدى ودخى حضرت ابراهيم عليه السلامدن صكره كعبهٔ معظمه
قريش بنا اتمشدر بركون برخاتون مجمر ايله كعبهٔ شريفه نڭ ايچنه كيروب بخور ويرركن
مجمردان ايچندن برشرار چقوب بيت شريفڭ سقفنى طوتدى اورادن اغاجلرى يانوب
ديوارلر ضعيف قالدقدنصكره برعظيم سيل كلوب كعبه نڭ ايچنه كيردى دخى ضعف
بولمش ديوارلرى يارلدى پس قريش قومى عزيمت اتديلر كه استحكام اوزره بنا ايدوب
قپوسنى يردن يوكسك ايلهلر واسمد كلرى كسه يى كعبه نڭ ايچنه قوميالر تاريخ مز كورده
اشتد بلركه برسفينه يه قيصر روم جانبندن مرمر ودمور واغاج تحميل اولنوب حبش ولايتنده
بركليسا بناسنه ارسال اولنمشدر اول ديارده قديمدن بركليسا وار ايدى اول كمى قرايه دوشوب
پاره لنمش وليد بن مغيره برمقدار كسه ايله جده يه كلديلر نفس الامر كورديلر كه برقوى
روزكاركمى يى قرايه اتوب هلاك ايلمش ايچنده نه وارايسه اذا اراد الله شيأ هيأ اسبابه
حكمنجه عمارت كعبه ايچون جده ساحلنده مهيا قيلدى وسفينه ده برقبطى وار ايدى
وركسه دخى كه انلڭ اسمنه باقوم ديرلردى استاد نجارلر ايدى والحاصل كعبه ده اولان طوايف
برقاچ فرقه اولديلر هر فرقه بيت شريفڭ برجانبنى ياپمغه عزيمت ومباشرت اتديلر باب
كعبه جانبى زهره ايله بنى عبد منافه دوشدى ركن حجر اسود ايله ركن يمانى ما بينى بنى
مخزوم ايله قريشدن برمقدار كسه يه دوشدى وحجر طرفى بنى عبد الواد وبنى اسد وبنى
عدنه بن كعب جماعتلرينه دوشدى طاش جمع اتديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى ارالرنده بيله چالشوب والحاصل حجر الاسود محلنه كلدكده قبائل اراسنده نزاع
واقع اولديكه هر طائفه مراد ايدنديكه حجر مكرمى يرينه كندولر قويه نزاع شول
مرتبه يه وارديكه حرب وقتال واقع اوله اول اثناده ابو اميه بن مغيره شريف ومطاع ايدى
اول ايتدى كلوك صفاقپوسنه نظر ايدك ايچرو اول كيرن كسه يى حاكم نصب ايدك اول هرنه
امر ايدرسه راضى اولك ديدى خوش ديديلر اندن نظر اتديلر همان قپودن رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دخول اتدى اولزمانده دخى نبوت كلمه مشلر ايدى ارالرنده محمد
امين ديرلردى اشته محمد امين كلور اول نه ديرسه راضى اولورز ديديلر فخر كائنات صلى الله
عليه وسلم كليجك خبر ويرديلر برقفتان كتورك ديو بيوردى كتورديلر اندن حجر اسودى
الوب اول قفتانڭ اورتاسنه قودى اندن هر قبيله نڭ اشرافندن بر كسنه كلوب قفتانڭ

بر كوشه سنه يا پشوب جمله سى كوتروب حجر مباركى يرينه ايلتسونلر ديدى رأى شريفيله عمل ايدوب حجرى محلنه ايلتديلر اراذن كندو مبارك اليله يرينه ياقشدردى جمله سنك خاطرى خوش اولدى وقتا كيم قريش كعبهٔ معظمهٔ بنا اتديلر طشره سندن ارتفاع بنــــا اون سكز ذراع اولدى حضرت خليل صلوات الله على نبينا وعليه بنا سندن طقوز ذراع يوكسك اولدى اما حجر طرفنده عرضدن برقاچ ذراع اكسك اتديلر زيرا مال حلال كه خرج كعبه ايچون جمع اتمشلر ايدى انجق اولمرتبه كفايت اتدى واستدكلرين ادخال واستمدكلرين منع اتمك ايچون بيت شريفك قپوسنى يوكسك اتديلر برادم بوينى قدر يردن مرتفعدر ايكى قنادى واردر مشرق طرفنه واقعدر ايچرو سنه التى ديرك دكديلر هرجانبده اوچر ديرك چاق حجردن ركن يمانى يه وارنجه وضع اتديلر وايچروده ركن شامى طرفنده سطح كعبه يه چقاچق نردبان اتديلر بو سقف شريفى اول ايكى نجار مصنع ياپمشلر ونقل ايدرلركه رسول اكرم صلى الله عليه و سلم حضرتلرينك سن شريفلرى اوتوز بش ايدى حطيم شام طرفنده كدانده ميزاب صب ايدر ديوارينه دخى حطيم ديرلر مرمر طاشدن ياپلمشدر وحطيم بيت شريف ايله ما بينى التى ذراعدر طواف بونك ارده ده دروبو حطيمك دورى يكرمى بش ذراعدر وجمله طواف يرى يوزيدى ذراعدر وقريش بيت شريفى ياپدقلرى زمان حضرت خليل بنا سندن اكسك ياپديلر اول موضع طشره قالمش ايدى عبد الله بن الزبير حضرتى بناء قريشى بوزوب اول موضعى ايچرو الدى وبيت شريفه ايكى قپو اتدى زيرا حديث شريف اشتمش ايديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت عايشه رضى الله عنها يه بيور مشلركه ياعايشه اكر سنك قومك يعنى قريش قريب العهد اولميه لردى كعبهٔ بوزوب يره برابر اتدردم وايكى قپولو بنا ايدردم بر قپوسنى شرقده بر قپوسنى غربه اچردم و حجردن التى ذراع بيت شريفه قاتوب توسيع ايدردم زيرا قريش بنا اتدكلرى زمانده مالّلرى يتشميوب اولمقدار يرى طشره قومشلردر اكر بند نصكره سنك قومك ياپمق ملاحظه سن ايدرلرسه كل سكا كوستريم نه مقدار ير طشره قومشلردر ديدى وعايشه حضرتلرينى الوب كندى واول يرى كوستردى بعده حجاج بن يوسف ديدكلرى ظالم عبد الملك بن مروانه مكتوب يازوب عبد الله بن زبير بيت اولين يرى بيت شريفه قاتوب و برقپو دخى احداث اتدى ديو بلدردى عبد الملك جواب يازوب عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم ده نيجه ايسه اول اسلوب اوزره ايله ديدى اندن ظالم مذكور شام جانبندن بيت شريفك بر ديوارين التى ذراع بر قريش مقدارى يرى طشره چقاروب اساس قريش اوزره ديوار بنا اتديكه اشته حجر ديدكلرى ير اول طشره چقاريلن ير در صكره تكرار عبد الله بن زبير بنا اتمشدر بعده حجاج بن يوسف التون اولوق جانبنده اولان ديواردر بيت شريفك ايچنى طولدروب يوكسك اتمشدر وكعبة اللهك باب اعاليسنك اوصافى دولت اسلاميه ده ابتدا تذهيب

وتحليه

وتحليه قيلان ابن الزبير دركه كعبه نك اوزرينه وديركلرين التون ايله قپلادى بعده وليد
بن عبد الملك مكهٔ مشرفه يه كندو جانبندن والى اولان خالد بن عبد الله ه اوتوز التى
بيك دينار كوندرديكه كعبه نك قپولرينه واچروده اولان ديركلرينه وميزابه التون صفحه لر
قپليه وخلفاء عباسيه دولتلرنده متوكل خليفه بيت شريفك داخلنده ايكى زاويه سنه
التون وايكى زاويه سنه كومش قپلامشدر تكرار متوكل دخى التون ارسال وجمله زواياى
بيتى التون اتدرديلر واچرودن معلق پرده يه بر كومشدن قوشاق ايلدى عرضى اوچ
ذراع ايدى وبر التون طوق ايله اول قوشاغه متصل وضع ايلدى وكعبه نك اسطوانى
يكرمى اوچ ساج اغاجندن ايدى طول زمانيله تبديله محتاج اولمشدى انى دخى تجديد
ايدوب كومش قپلادى مقتدر بالله والده سى لؤلؤ آدلو بر قوانه يوزوب كعبة الله نك نقدر
اسطوانه سى وار ايسه هب التون قپلامشدر بو خصوص هجرتك اوچيوز اونده واقعدر
وسنه ٥٤٩ تاريخنده مصر حاكمنك وزيرى اولان جمال الدين بيت شريفك داخلنده
اركان كعبه يه التون قپلامشدر والحاصل سنه ٧٧٠ تاريخنده ملك ناصر اوغلونك
اوغلو اشرف باب شريفى زينت اتمشدر وباب شريف كومش قپلانمش ايدى بعده
يشلادى بعض اشقيا فرصت بولدقده كومشى قوپارمغه آخر الامر خصوص مزبور
مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مكان سلطان سليمان خان دركاهنه عرض اولندى
امر شريف وارد اولديكه باب شريفه كومش قپلايه لر وبوندن اقدم ٩٥٨ تاريخنده
بيت شريفك سطحنده بر قاج اغاج اسكيوب ويغمور يغدقجه بيت شريف ايچنه صو
اقمغه بشلامشيدى مرحوم ومغفور له كعبه قاضيسى خواجه قاينى محمد چلبى واقع حالى
استانهٔ سعادته عرض اتدكده مرحوم سلطان سليمان حضرتلرى شيخ السلام مولانا
ابو السعود خواجه چلبى افنديه ارسال ايدوب بيت شريفك عمارت وتعرضنه جواز
وارمى ديو استفسار اتديلر فاضل مذكور دخى ضرورت اقتضا ايديجك جائزدر ديو
فتوا ويرديلر فتواى شريف وموجبجه امر شريف مكه ارسال اولندى معقول بودركه
علماء مكه ايله مشورت اولنه سنه ٩٥٩ ربيع الاولينك اون دوردنجى كونى صلوة الجمعه دن
صكره قاضى حرم شريفده جلوس ايدوب اعيان علماء حنفيه وشافعيه يى احضار ايديلر
مشاوره اولنوب معمار استنطاق اولندقده معمار ايتدى سقف شريفك ايكى اغاجى
صينوب ساير اغاجلر برابرندن اون ايكى قيراط اشاغى اينمشدر وانلرك يانندن قپوجانبنده
بر اغاج دخى طقوز قيراط اشاغى اينمشدر والحاصل اوبله شهادت ايلديكه اگر تداركى
كورلمزسه احتمالدركه سطح شريف بالكليه اشاغى يخوب حاصلى چوق قيل وقال اولوب
اخر بونك اوزرينه قرار اولديكه سنهٔ مذكوره ربيع الاولى نصفنده سبت كوننده مباشرت
اولنوب سقف شريفى غايت احكام واتقان اوزره اصلاح اتديلر وقتا كه سطح شريف
عملندن فراغ ميسر اولديسه مطاف شريفك فرشنى روشمكه مباشرت اتديلر زيرا كه اولكى

فرشلرك طاشلری بری برندن ایریلوب صکره فرش مسجد حرامی دخی حصا ایله دوشیوب وباب کعبهٔ شریفی کومش میخلرله قپلادیلر ودورت کومش حلقه وضع اتدیلر ومیزاب شریفی دخی اصلاح ایدوب التون یالدز تکرار کومش صفحه لر قپلادیلر صکره استانهٔ سعادتدن صافی التون قپلو میزاب تدارك ایدوب کعبهٔ مکرمه یه کوندردیلر واروب واصل اولدقده کومش قپلو میزابی قوپاروب التون میزابی یرینه وضع اتدیلر صکره سلاطین عثمانیاندن سلطان احمد خان صافی التوندن اول میزابی یرینه قومشدر وکومشدن یالدزلو قوشاق کوندرمشدرکه کعبة الله ایچون دخی کومشدن التون یالدزلو پنجره لو حجرهٔ پیغمبر ایچون برالماس طاش مختلر تخمینی سکسان بیك التون قیمتلو حضرت پیغمبرك روضهٔ مطهره سنه کوندرمشدر وسنه ۱۰۳۹ ده کعبه یه عظیم سیل کلوب بعض یرلری زده لنوب یقیله اولمغله غازی سلطان مراد خان رابع زمانندہ تجدید کعبهٔ شریفه فرمان ایلدی وسویسدن ایکی کمی مرمر طاشلر وجمله مهماتنی کوروب ارسال ایلدکده کمیلر کیدرکن تقدیر الهی ایله غرق اولوب کعبهٔ شریفه بو خبر واردقده اتده اولان شرفا ومدینه قاضیسی مرحوم قوجه نقیب مشاوره ایتدیلرکه تکرار غرق احوالنی استانه یه عرض ایدوب خبر کلنجه زمان مرور ایدر اولی اولان بودرکه سابقا سلطان احمد خان کوندردوکی کومش قوشاغی بوزوب سکه لو غروش کسملم زیرا کعبه یاپلدقده ارتوق اول قوشاغه احتیاج یوق فی الواقع بویله اولمغله مرسوم قوشاق اوتوز التی بیك سویلیه غروشه بالغ اولوب اول اقچه ایله کعبهٔ شریفه تجدید بناسی اولندی وحین بناده اوچیوز مقداری طاش کسر ادم اولمغله جبل عمردن قطع وبنایه الحاق اولندی ودخی کعبه سقفنك اوچ درکی زده لنوب یرینه غیری لازم اولمغله تقدیر الهی ایله یکرمی سنه مقدم جده ده بر قطعه هند کمیسی پاره لنوب ایانوسدن اوچ دانه دیرك جده ده قوم ایچنده قالوب کمسه رغبت اتممکله اول اثناده برکمسه نك فکرینه دوش اولوب خبر ویرمکله واروب اول دیرکلری قوم ایچندن اخراج وکعبهٔ شریفه یه نقل اتدکلرنده تمام مناسب اولمغله وضع اولنوب زده لنان دیرکلریکه یرینه حنان یرینه منان ویرینه دیان تسمیه اولنوردی پاره لیوب تسبیح چویروب کلن حاجه فروخت اتمکه بشلدیلر الی یومنا هذا دخی اشلنان تسبیحلر اول اسم ایله مسمی اغاجلرك تسبیحی دیو السنه ده مذکوردر انجق سلطان مراد رابعك روضهٔ مطهره یه یوزی قیمت الماس طاشی وضع اولنمشدر کعبهٔ معظمه نك معالیق وکسوسی که قدیم الایامدن ملوك عجم کعبهٔ معظمه یه اموال وجواهر ارسال ایدرلردی ساسان بن بابك التون مرصع غزاله وبرقاج اعلا قلج و وافر التون ارسال اتمشدر و عمر بن الخطاب رضی الله عنه مداین کسرانی فتح اتدوکی زماننده ایکی هلال کوندروب کعبهٔ معظمه یه اصلمشدر ومأمون خلیفه براعلا یاقوت کوندرمشدر حج زمانلرنده التون زنجیر ایله کعبه نك

اوکونه

اوكنه اصارلردی ومتوكل خلیفه یاقوت ایله وانجو ایله وزبرجد ایله مرصع بر شمسه
كوندروب انی دخی حج زماننده التون زنجیر ایله وجه كعبهٔ مكرمه یه اصارلردی ومعتصم
خلیفه بیك مثقال التوندن بر كلید دوزدروب كوندردكده كعبه حاجبلری امر خلیفه یه
عمل اتمدیلر واقع حال خلیفه یه عرض اولندی خلیفه اول قفل قدیمی ینه ابقا ایدوب
كوندردوكی التون قفل حاجبلره باغشلدی الحاصل خلیفه لر و پادشاهلر ذی قیمت شیلر
چوق ارسال ایلدیلر حتی ٩٨٤ ده سلاطین عثمانیه دن سلطان مرادخان حضرتلری دخی
اوچ مرصع التون قندیل ایكی سی كعبهٔ مكرمه یه وبری روضهٔ منورهٔ حضرت رسول
اكرمه اصلمق ایچون ارسال اتمشلردر كعبهٔ معظمه نك كسوه سی زمان جاهلیتده
یمن پادشاهلرندن اسعد نام بر پادشاه بر كیجه واقعه سنده كورر كه كعبهٔ معظمه یه كسوه
كیدورر اندن قالقار بیت شریفك جمیع جوانبنی انطاع ایله اورتر بر كیجه ینه كورر كه كعبه یه
كسوه كیدرر قالقار انطاعی رفع ایدوب یمن پرده لرین اورتر اول زماندن برو بشلادی كلن
پادشاهلر وملوك وامرا كعبه یی اورتمكه صكره كیدرك ییلده ایكی كره كسوه كیدرمكه
بشلدیلر اولا ترویه كوننده كه عرفه دن اول كلن كوندر و یوم عاشوراده صكره مأمون
خلیفه زمانی كلنجه ییلده اوچ كسوه كیدورملك بیوردی ترویه كوننده قرمزی دیبا
كیدوررلردی ماه رجب اولنده قباطی جنسندن بر كسوه كیدررلردی رمضان بیرامنده
آق دیبا كیدررلردی نیجه زمان بونك اوزرینه صكره خلفای عباسیه نك احوالنه اختلال
كلوب دولتلری ضعف بولنجق كسوهٔ كعبه یی كاه سلاطین مصر جانبندن وكاه ملوك
یمن طرفندن كوندررلردی صكره سلاطین مصردن ملك بن ملك ناصر قلاون ارض
مصردن ایكی قریه اشترا ایدوب كسوهٔ كعبه یه وقف ایلدی بوندن صكره سلاطین
مصر هر ییل كسوهٔ كعبه كوندررلردی وقتاكه آل عثماندن سلطان سلیم خان حضرتلری
ملك مصری چراكسه دن استخلاص ایدوب كسوهٔ كعبه ومدینهٔ منوره یی الوان و
اشكالده منوال سابق اوزره ارسال ایلدی صكره سلطان سلیمان خان حضرتلرینك امری
ینه كسوهٔ شریفه ده بوله جاری اولدی بعده اول ایكی قریه حرابه یوز طوتوب خرج كسوه یه
وفا اتمز اولنجق مرحوم سلطان سلیمان خان غازی ذكر اولنان قریه لره كسوهٔ شریفه ایچون
نیجه معمور كویلر دخی وقف والحاق ایلدی حالا الحمد لله تعالی وفایدر اولدی بیت
شریفك كسوهٔ كهنه سنی چقاروب بین الناس تقسیم اتمك جوازی نیجه در روایت
اولنور كه امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه هر سنه كسوهٔ كعبه یی اخراج وحجاج
بیننده جمله قسمت ایدرلر ایمش لاحقه احوال سیل معلوم اولسون كه بیت شریفه یه كاه
عظیم سیل كلوب حرم شریفه كیروب حتی حضرت عمر رضی الله عنه زماننده بر عظیم
سیل كلدی عرب ایچنده سیل نهشل دیكله معروفدر مكهٔ شریفه نك اوزرندن
كلوب مسجد حرامه كیروب مقام ابراهیمی یرندن قوپاروب اشاغی وادی یه الوب كندی

اورادن کتوردیلر وام نهشل نام بر خاتون وار ایدی اول خاتونی سیل کوتوروب هلاك ایتدی
صکره حضرت عمر رضی الله عنه مکه نك یوقاروسنده برسد واردر عربلر آکا ردم بنی جمح
دیرلر اول زمانده بوزلمش ایدی انی محکم بنا ایتدی شمدی حالا آکا مدعی دیرلر اول محلدن
کعبة الله کورینوردی حج شریفه کلنلر اوراده طوروب کوردکلری کبی دعا ایدرلردی زیرا
رؤیت بیت محلنده دعا مستجابدر اما شمدی بنالر حائل اولمغله اورادن کورنمز ودخی
برسیل کلور آکا سیل جیاد دیرلر ودخی برسیل مکه شهرنده وادی ابراهیم دیرلر جنوب مکه ده
اولان جبالدن محله جیاده اوغرادقدن صکره رکن یمانی یه طوقنور اورادن دونوب اسفل
شهره اقوب کیدر بوسیل تقریبا اون ییلده برکره واقع اولور تنبیه سنه ١٠٩٣
ذی الحجه نك بکرمی ایکنجی کونی وقت ظهرده مکه مکرمه یه برعظیم سیل کلوب سدلری
هدم ایدوب حرم شریفه حتی منبر شریفك چاق خطیب طوروب خطبه قراءت ایتدوکی
محله دك چقدی وحرم شریفده نیجه آدملر غرق وهلاك ودواب وابل قسمندن دخی چوق
حیوان تلف اولوب بو احوال دردولت علیه یه منعکس اولمغله پادشاه عالمپناه
غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك امر شریفلریله بیوك میراخور
شهریاری اولان سلیمان اغا مأمور وتعیین وارسال اولنمغله وارروب بوزیلن سدلری متانت
واستحکام اوزره سنه مزبوره ده تعمیر وبنا وجانب عرفاتدن کلن صویولرینی تطهیر
واحیا وآب مزبوری اجرا ایتمکله برعظیم اثر اولمشدر مآثر مکه مکرمه ده مسجد حرام
توسیع دنصکره ایکی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اولکی زیاده مهدی خلیفه نك زیاده سیدرکه
مسجد حرامك جانب اعلا سنده قلمشدر کذلك جانب اسفلنده دخی باب عمره یه
وباب ابراهیمه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیه ده دخی شمدیکی منتهاسنه وارنجه زیاده
قلمشدر وجانب یمانیه ده دخی قبة العباسه وحاصل الزیت موضعه وارنجه زیاده لری واردر
کعبه معظمه دیواری ایله مسجد شریفك دیوارینك ماببنی قرق طقوز بچق ذراع اولور ایلك
ماوراسی میل وادی اولمشدر بوجمله مذکورات مهدینك زیاده اولی سیدر ایکنجی زیاده
مقتدر باللهك زیاده ثانیه سیدرکه جانب غربیده واقع اولمشدر زیاده باب ابراهیم دیمکله
معروفدر ابراهیمدن مراد برخیاط کسنه درکه باب مذکور قربنده دکانی وار ایدی چوق
زمان عمر سورمشدر انده قرار ایتدوکی ایچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی مستنصر بالله
قوللرندن امیر شرف الدین مکه مشرفه ده برمدرسه بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد
حرامه دخول ایده جك محله صاغ جانبنه کلور وکتب نفیسه وقف اتمشدر ٩٤١ تاریخنده
جمله مدرسه ده اولان کتب تلف اولمش حالا مدرسه مزبوره رباط اولمشدر ودخی
ناصر فرج زماننده ٨٠٢ شوالینك اواخرنده سبت کیجه سی مسجد حرامه آتش
دوشدی سببی بو اولدیکه ابواب مسجدن باب غرورنده یه وارنجه اولاشق بر رباط واردرکه
داهشت دیرلر اول شبانده ساکن اولان درویش چراغینی یاقوب حجره ده خالی قورکندو
طشره

طشره چقار همان بحکمة الله بر فار کلوب چراغك فتیله سنی چکوب حجره ایچنه براغوب
اوراده نه وار ایسه یانوب سقف حجره طوتشوب اندن حرم شریفه اولاشور والحاصل
اصحاب فطنت اتفاق ایتدیلر که بو احراقك وقوعی خلق اراسنده بر حادثهٔ عظیمه حدوثنه
اشارت اوله باذن الله اویله واقع اولوب اول اثناده تیمورلنك شامه و رومه کلوب انواع
فساد ایلدی و اول سنه احراقدن مقدم بر عظیم سیل واقع اولمشیدی و مسجد حرامه شویله
دخول ایتمشیدیکه قنادیله چقنجه مسجد طولدی وشق بابدن بیت الله ایچنه صو کیردی
دخی منازل کثیره یی خراب ایلدی و جماعت کثیرهٔ مسلمین سیله غرق اولدی صکره امیر
بیبق ظاهری یدنده عمارتی مقدر اولدی بنایه بشلادی سکز یوز اوچده و سکز یوز دورتده
شعبانك اواخرنده بنا تمام اولدی و اول تاریخده شریف مکه حسن بن عجلان حریق
مذکورده فقرا ایچون تکرار رباط بنا ایتدروب کما کان عمارت ایلدیلر کندو مالی ایله
اول محکم و عالی بنا ایتدروب فقرایه مسکن قلدی الان اول رباطه رباط ناظر الخاص دیرلر
سبب تسمیه مصردن برکسه استجار ایدوب بعض تاریخده عمارت و مرمات ایتمش ایدی
انك اسمیله مذکور اولمغه باشلدی ۸۰۷ تاریخنده امیر بیبق بناء سقفه شروع ایلدی زیرا مقدم
سقف بنا اولنمامش ایدی زیرا خشب و سائر مهمات دیار رومدن کلمکه محتاج اولمغله توقف
اولنمش ایدی سقف تمام بنا اولندقدن صکره صحن مسجد شریفده مذاهب اربعه اصحابی
ایچون معین اولان مواضعی دخی تعمیر و بنا ایلدی و سکز یوز اونده هندستاندن بنکاله
پادشاهی اولان سلطان غیاث الدین معظم شاه حرمین شریفینه یاقوت نام بر خادم ایله
مال فراوان ارسال ایتدی تا کم بر مقداری فقرایه تصدق اولنه و سائر ایله مکه ده مدرسه
و رباط بنا اولنوب بو وجه اوزره یاقوت کلوب مکتوبی شریف مکه اولان حسن بن عجلانه
ایصال ایدوب ارسال اولنان هدایایی تسلیم ایدیجك قبول ایدوب مال صدقه نك
ثلثنی عمارت و خیرات بناسیچون اخذ ایدوب باقیسنی فقراء حرمینه توزیع ایتدی
اندن صکره یاقوت عمارت و مدرسه و رباط یاپوب و مذاهب اربعه اصحابندن دورت
مدرس و التمش نفر طلبهٔ علم تعیین ایتدی و اوقافنی تدارك ایلدی و شریف حسن دخی
ذکر اولنان بنالر ایچون یاقوتدن اون ایکی بیك مثقال التون الدی و یالکز عین عرفات
عمارتنه تعیین ایتدیکی مالدن اوتوز بیك مثقال التون الدی اما شریف کندو آدملریدن
شهاب نام کمسنه یی تعیین ایلیوب بازلك احوالنی تفقد ایتدردی و معلاده اولان ایکی خرابه
برکه یی مرمات و عمارت ایتدروب عین بازلك یوللرین اصلاح ایتدکدن صکره اول برکه لری
اقتدی و سنه سکز یوز اون بش تاریخنده بر عظیم غلا مکه ده حادث اولوب حتی بر غراره
بغدای که بر معتدل دوه یوکندن عبارتدر یکرمی فلوریه و برقرنه زر فلوریه صاتلمشدر
صکره مندفع اولدی و رخایه مبدل اولدی و بر غریب قصه واقع اولدیکه بر دوه جیکه
اسمنه غازونی دیرلردی مزبورك بر دوه سی وار ایدی دائما طاقتندن زیاده اغر یوکلر

تحصیل ایدردی سنهٔ مزبوره جمادی الاخره سنده برکون دوه بوشانوب قاچوب مسجد
حرامه کیردی و بیت شریفی طوافه باشلدی اغذی ایچون یاننه هرکیم کلدیسه اوزرینه
هجوم ایدوب قطعا طوتلمدی آخر کندو حالنه قودیلر اوچ کره طواف ایدوب صکره
حجر اسوده کلوب تقبیل ایدوب بعده مقام حنفیه یه کلوب التون اولوق مقابلنده
چوکوب اغلمغه بشلدی واو زانوب یاتدی و اوراده فوت اولدی بعده کوتروب صفا ایله
مروه بیننده دفن اتدیلر و برسبا پادشاه اماکن متعدده ده عمارت ایلمشدر و بیت الله ایچنده
اولان مرمر دوشمه لری و دیوار کعبه نک ایچ یوزنده اولان صفحه لری جمیعا قلع و تبدیل
ایلدی و مسجد حرام قپولرندن باب الجنایزی عمارت ایلدی ذکر اولنان باب حضرت
عباس اولرینه قریب اولمغله باب العباس دیو تسمیه اولنمشدر و طریق کعبة الله ده عظیم
خیراتلر ایلمشدر جمله دن بری فقراء حجاج ایچون مکه یوللرینه سایبانلر کتوررر
دوه لره یوکلدوب الورکیدرلردی وقوناقلرده فقرا کولکه لنمک ایچون قورارلردی و دخی
صواتمک و پکسمات تعیین اتمش ایدیکه منازل و مراحلده پشوروب فقرایه اولشدررلردی
و چاق مصردن حجاج چیقوب ینه مصره کلنجه یوللرده اغنام ذبح اولنوب فقرایه
اولشدررلردی و دخی عبد الباسط ناظر الجیش عمره یولنده برقیو حفر اتدردی عمره یه
کیدن کسه نک صول جانبنده کلور حالا موجوددر و ملک چقمق انک دخی چوق خیراتی
واردر جمله دن بری سنه سکز یوز التی ده معلاده بر سبیل و حوض بنا اتمشدر صکره خراب
اولوب مرحومه خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان احیا ایدوب سکز یوز اللی اوچ ده
ناظر الحرام بیرام خواجه عرفاتده برقلیچ برکه لرینا ایلدی قیتبای پادشاه جلیل القدرک
دخی خیراتی چوقدر و مکه ده و مدینهٔ منوره و بیت المقدسده وشام و غزه و مصرده
جوامع شریفه و مساجد عظیمه حتی آثار جمیله سی حالا باقیدر و دیار مکه ده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم نماز قلدقلری مساجد و مجاری احسن وضع اوزره بنا اتدرمشدر و سکز
یوز سکسن ایکی تاریخنده مکه ده مدارس بنا ایتدیلر مذاهب اربعه اهلی ایچون دورت
مدرسه و بر رباطدر و بونک زماننده مسجد نبوی احراق اولمشدر سکز یوز سکسن التی
رمضاننک اون ایکنجی کیجه سی که ثلث آخر لیلده مؤذنلر تمجید اوقورکن رعد و برق
پیدا اولوب صاعقه نزول ایتدی منارنک هلالنی چالوب شق ایتدی اندن منارده
طوتشوب مسجد شریفه سرایت ایتدی جمیع اسباب مسجد و مصاحف هر نه وار
ایسه یاندی انجق حجرهٔ نبویه صلی الله علیه وسلم قالدی و مسجد شریف اطرافنده اولان
بیوت خلاص اولدی حاصل سلطان قیتبادرکاهنه عرض ایتدیلر اوردن معتمد آدملر
تعیین و مهمات و کراسته تدارک ایدوب بنان یرلری کما ینبغی عمارت اولدقدنصکره
مسجد شریف اطرافنده عالی مدرسه و رباط بنا ایتدیلر و ملک غوری حج شریف
یوللرنده عقبهٔ ایلیاده و نفس مکه ده مجری ترخیم اتمشدر و جده نک حصارینی دخی اول
یاپمشدر

یاپمشدر لکن آخر عمرنده کندو یه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم وعلمایه اهانت اتمکه باشلدیلر حکایت ایدرلرکه اولیاء اللهدن برعزیز مستجاب الدعوه برکون کوردیکه بازار مصرده سلطان غوری قوللرندن بر چرکس بر دلالدن متاع الوب تمام قیمتی ادا ایتمدوکندن دلال اردنه دوشوب حقنی طلب وشرع الله دیو چرکسی قاضیه دعوت اتمکله چرکس دخی سنمسن بکا امر شرعك دین دیوب بوزدغانی چقاروب فقیر دلالك باشنه او یله اورکه بلا توقف دلال دوشوب همان هلاك اولور بو وقعه یه ناظر اولان مسلمانلردن بری دیه مزکه نیچون بو یله اتدك زیرا ظلم بر مرتبه یه وارمش ایدیکه سو یلیه نی بیله اول بلایه کرفتار ایدرلردی عزیزدن منقولدرکه اوراده بددعا ایدوب یارب العزت بوظالملری مسلمانلر اوزرندن سن کوتور نه پادشاهلری ونه لشکری بودیارده اولماسون دیدکده ساعتنده مصادف اولوب وسهام دعوت هدف اجابته اصابت ایدوب قبلدوغم دعا مستجاب اولمش اول کیجه یاتدم رؤیاده کوکدن ملکلر نزول اتمشلر وهر بریلك النده برسوپرکه طوروب ارض مصردن چرکسلری سوپروب نیل صوینه دوکرلر او یقودن بیدار اولدوغمده برآواز قولاغمه ایرشدی نه اوله دیو استماع اتدم مکر برکسنه قرآن عظیمدن فاتقنا آیتنی قرائت ایدردی ودخی ایام سعادت وزمان سلطنت عثمانیانده بریسی اول مشید ارکان سلطنت جهان سلطان سلیمخان اهل حرمینه سلطان بایزید خان هرسنه اون دورت بیك التون ارسال ایدر ایکن مرحوم سلطان سلیم بایزید خان تعیین اتدکلری صدقه ضعفی ارسال ایدر اولمشیدی سنه طقوز یوز یکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه وصول بولدی دفتر صدقاتك اولنده مولانا شریف ابونمی حضرتلرینك نام شریفنه بشیوز دینار مسطور بولندی الی الان اول منوال اوزره قبض اولنور بعده فقرا وصلحا اربابنه تفریق اولندی وجانب مصردن ملوك چراکسه تعیین اتدکلری صدقاتی دخی سلطان سلیم مقرر قیلدی توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان مکه حطیم کریمه کلوب تلاوت قرآن عظیمه باشلدیلر ختم قرائت اتدکلرنده دعالر اولنوب اجر وحسنات صحایف سلطان سلیم خانه اهدا قلنور وتوزیع صدقاته موکل امیر مصلح الدین جانب سلطنتدن فرمان عالی حسبنجه هرکون تلاوت ختم شریف ایچون اوتوز نفر کسنه تعیین ایلدیکه ختم شریف ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خانه اهدا ایدهلر ومهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن بعض کسنه جمع ایدوب اللرینه اوچر التون ویردی واسملرینی دفتره قید ایلدی اندن مکه معظمه ده اولان بیوت فقهانی یازوب اوچر التون تعیین ایدوب اهل بیوت دیو تسمیه قلدی وبو عنوان ایله صدقات رومیه دفترینه الحاق ایلدی الی الان اول مرسومات ویرلمك اوزره در بونده فقرا مکه بی حد وبی حساب اولوب امیر مصلح الدینك باشنه اوشدیلر آخر بونلری دخی برموضع واسعه جمع ایدوب اللرینه بردانه التون ویروب

يونلره عامه ديو تسميه قيلوب وعنوان مذكور ايله دفتر صدقاته كتابت ايلدى حالا
اجرا اولنور بعده سفاين مصر ايله بندر جده يه حبوبات كلوب حكم همايون وارد اولديكه امير
مصلح الدين ذخاير مذكوره يي حرمين شريفين اهلنه توزيع ايليه تاريخ مرقومده شريف
بركات رأييله توزيع ايلديلر مجموع حبوبات يدى بيك اردب ايدى ايكى بيك اردبى مدينهٔ
منوره يه وبش بيك اردبى مكهٔ مشرفه يه تعيين اولنمشيدى پس نفس مكه ده نقدر
بيوت وبيوت مسكونه ده نه قدر نفوس وار ايسه يازديلر رجال ونسا واطفال جمله
اون ايكى بيك نفر موجود بولندى بعده هر شخصه حقنى تسليم ايدوب يانجه برغلورى
دخى احسان اتديلر انلردن قضات اربعه نك هر برينه اوچ اردب بغداى ويرديلر بعده امير
مصلح الدين مقام حنفيه ده كه سكز يوز تاريخنده بنا اولنمش ايدى دورت ديرك اوزرينه
اورتاسنده محراب اوستى سقف ايدى اول بنايى تبديل ايدوب برعالى مقام واوزرينه
حجردن برعالى قبه وضع ايلدى صكره امير جده اولان خوش كلدى نام بك اول موضعى
تغيير ايدوب قبه سنى نقدى وشكل تربيع اوزره ايكى طبقه برمقام بنا ايدوب طبقهٔ
علياسنى مؤذنلره تعيين اتدى ثمه در زمان والئ مصر وزير ابراهيم پاشا سنه بيك
سكسان ايكيده برموجب دفتر مصردن حرمين شريفينه كيدن صره وحبوبات ٣٧ كيسه
٤٩٢٢ پاره يه بالغ اولور بومنوال اوزره تعيينات اشراف مكه عن جانب ميرى وعن زيادهٔ اوقاف
حرمين ٣٨ كيسه و ٥٣٠٠ پاره در شريف مكه ٣٠٠٠ التون شريف حموده ١٠٠٠
التون سيد احمده ١٠٠٠ التون سيد بن سليمانه ١٠٠٠ التون حبوبات شريف مكه يه
بيك اردب حنطه وبشيوز اردب آرزودخى حبوب اردب بشيوز مذكور اولان شرفانك
هر برينه اوچ بيك اردب حنطه ويوز اردب آرزو ايكيوز اردب حبوب وقاضئ مكه يه جرايه
١١٨٨ پاره وقاضئ مدينه يه جرايه ١١٩٠٠ پاره وحرمين شريفينه طرف مصردن صكره
يوز طقسان كيسه واون طقوز بيك اوچيوز اون سكز پاره در ودخى سلطان اعظم دولتنده
عمارت ارتوب برمرتبه يه كه اولكى مقادير اوزره تضاعف بولدى وتدريجله اول مرتبه يه
وارديكه هر سنه اهل مكه يه اوچ بيك اردب واهل مدينه يه ايكى بيك اردب مقرر قلندى
وعين عرفاتى زبيده خاتون مال فراوان خرج ايدوب اجرا اتمشيدى ولكن مرور ايام
ايله منقطع اولوب حتى سنه طقوز يوز اوتوز طقوزده عرفاته برمرتبه قلت ماء اولديكه
بوقربه صوير التونه النوردى كه حجاج تلف مرتبه سنه واردى عرفاتده طوردقلرى
يرده حق سبحانه وتعالى بريغمور احسان اتدى كه ايا قلرى التندن اقان صودن ايچوب
وقربالرين طولديرديلر وعين عرفات بومرتبه يه واريجق سلطان سليمان خان عين بدر حنين
وعين عرفاتك اصلاحلرينه فرمان عالى بيوردى اورادن ناظر وكاتب ومعمار تعيين
ايتديلر وفرمان موجبنجه تعمير اتديلر واول صواوزرنده برقبه بنا اولنوب ومرمردن
براولوق كه قرق بش لوله سى وار در صو كلدكده اول اولوغه اوغرار واول قرق بش لولهدن

آقار

آقاراكر برلوله اكسك اولسه معلوم اولوركه صو اكسكدر صكره عين عرفاتى
صاحبة الخيرات مهرماه سلطان بنت سلطان سليمان خان عليهما الرحمه والغفران مال
فراوان صرف ايدوب مكهٔ مشرفه يه كتوردى بيت شريف قربنده آب حيات كبى اجرا ايلدى
دخى سلطان سليمان حضرتلرينك نفس مكه ده مدارس اربعه سى واردركه اصحاب مذاهب
اربعه ايچون بنا ايتمشلردر وهر برسنده اون بش طلبهٔ علم و برمعيد تعيين ايلمشلردر
مدرسه لره اللليشر ومعيدلره دوردر ودانشمندلره ايكيشر عثمانى تعيين ايتمشلردر ووزراء
عظامدن حضرت محمد پاشانك اكثر بلاد اسلاميه ده مآثر جميله لرى چوقدر خصوصا
حرمين شريفين اهلنه اولان احسانى كه جمله دن برى مدينهٔ منوره ده عين زرقا ديدكلرى
ايرماغى اجرا ايتمشلردر عين مزبور تمام ضعف كلدكدن صكره برقاچ مشهور قيولرك صوين الوب
آكا قاتديلر دخى قوت بولوب تمام وسعتله جريان ايدر اولدى مزبور قيولرك جمله دن
برى بئر اريسدركه قبا ناحيه سنده غايت طاتلو قيودر و رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك مبارك اغزى ياريله بركات بولمشدر وحضرت عثمان رضى الله عنه مزبور قيونك
ايچنه برماغندن فخر عالم صلى الله عليه وسلمك مبارك خاتمنى دوشورمشدر اندن صكره
حضرت عثمان ازورينه فتن ظهور ايلدى برى دخى بئر ذى الخليفه كه آكا شمدى على
قيوسى ديرلر اهل مدينه واهل شام او واديه كلنجه احرام بغلانورلر انى محكم قازدروب
وتوسيع ايدوب صويك يوزينى عشرافى عشر ايلديلر وبر جانبنده نردبان ياپديلر چاق
صويه اينجه نردبان ايله اينلور برى دخى بودركه مكهٔ مشرفه ده مسجد حرام قربنده
برموضع بنا ايتمشدركه يتاجق وطوراجق يرى اولميان فقرا وغربا انده ساكن
اولورلر اكر اول اولمسه ايدى مسجد حرامك ايچنه دوكيلورلردى وموضع مزكورده
خسته لر ايچون دار الشفا ومكان مزبورك اطرافنده خانه لر ودكانلر بنا ايدوب موضع
مزبوره وقف ايتمشلردر محصولى انك مصالحنه صرف اولنور دخى وسط شهر مباركده
برعالى حمام بنا ايتمشلردر بونلردن غيرى رباط وبقاع خيراتمدن نيجه آثارى واردر
سلطان سليم خان دولتنده مرسوم اولان غله دن يدى بيك اردب زياده ايدوب ارسال
ايتمشلردر مسجد شريفك رواق شرقيسى كعبة الله جانبنه ستويله ميل ايتمش ايديكه
بعض ستونك رؤس اخشابى يرندن مفارقت ايتمش ايدى ٩٧٩ تاريخنده اعلام اولندقده
فرمان وارد اولديكه على وجه الاستحكام بنا اولنوب جمله سى مرمر ديركلر اوزره النوب
التون علملر ايله عالى قبه لره تبديل اولنه مصر بكلربكيسى سنان پاشايه فرمان وصول
بولنجق بلا دناخير مهم اولان اسباب ولوازمنى تدارك ايدوب امراء مصردن احمد بك
نام اميرى تعيين ايدوب ومكه يه توجه ايدوب وصول بولدقده بنايه مباشرت ايدوب
وحجر شمس ديدكلرى صارى مرمر طاشدن اوچ مرمر ديرك اشورى بر باب
بنا ايدوب باشدن باشه حرم شريفك اطرافنى بويله ديركلر وپايه لر ايدوب قبه لرى

بونلرك اوزرینه تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانب که برجانبی شرقی و برجانبی شمالیدر ذکر اولنان منوال اوزره کالمعا یروب ومهم عمارت باب عمره نهایت بولمغین عمارلری دخی نهایته ایروب مرحوم جوار رحمته انتقال اتدکلری خبری کلدی بعده سلطان مراد خان یرینه جلوس اتدکده فرمان عالیلری صادر اولدیکه سابق الذکر احمد بك اتمام بناء مسجده سعی واقدام ایده طقوز یوز سکسان دورت سنه سنك اواخرنده اتمامی میسر اولدی بعده حرم شریفك جانب جنوبی سنده خارجن حفر اتمشلردر تاکه میل سیله واسع اوله زیرا مرور اعوام ایله سیل ایله ممتلی اولوب جانب مزکوره ده اولان ابوابدن مسجده اوچر پایه ایله دخول اولنورکن بومرتبه یه وارمش ایدی وقدیم الایامده معتاد بو ایدیکه اون ییلده برکره میله حفر ایدوب ترابنی اسافل مکه یه نقل ایدرلردی بو دفعه اوتوز ییل مرورنده نصکره حفر اولندی وقبل الحفر طقوز یوز سکسان اوچ جماذی الاولی بك اونجی کیجه سی لیلة الاربعه ده ناکاه برسیل عظیم کلدکده مسجد حرامك ابوابندن ایچرو قیولدی ومطاف شریف طولوب صو اطراف کعبه یه ایردی دخی یوکسلك اولوب حجر الاسوده کوزنمز اولدی اندن یوجوب عتبهٔ علیه یه چقدی اندن باب شریفك قفلنه قریب اولدیکه حرم شریفده صو برکون و برکیجه طوروب بر وقت نماز قلمغه قابلیت اولمدی بویله اولمغله قانون قدیم اوزره فرمان وضع اولنوب ایکی ییلده برکره حفر و توسیع مقرر قلنه ودخی صاحبة الخیرات خاصکی سلطان حضرتلری دخی سنه ١٠٩٤ ده کعبهٔ مکرمه ده برعمات عامره وردار الشفا بنا وخیرات حسنه اتمشلردر که حضرت سلطان انبیانك توکوردکلری بیرٔ مبارك ایچنده در وبیت حرامك بعد التجدید وضع اولنان اسطوانات رخام مرمر دیرکلر اوچیوز اون برعدددر اتمش ایکی جانب شرقیده وسکسان برعددی جهت شامیه ده در واتمش دورت عددی جانب غربیده در که بو دیرکلرك التی عددی بحر صوادندر ماعداسی مرمردندر وجهت جنوبیده رکن یمانیه قارشو اوتوز اوچ اسطوانه واردر اون بری بحر صوانددر باب ابراهیمده التی دار الندوه ده اون بش اسطوانه بری بحری صواندر اما شمسی دیدکلری صاری طاشدن جمله ایکیوز قرق دورتدر بونلر پاره پاره یونمه طاشلردن کیمی مسدس وکیمی مثمندر بوطرز اوزره بنا اولنمش دیرکلردر واشاغیدن ثلثی مقداری یونمه صوان طاشدندر یوقارودیرك بیوبجه یونمه صاری طاشدندرکه اکا بحر شمسی دیرلر پس بو اسلوب اوزره یونمه طاش دیرکلردن مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب غربی سنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب شامیده قرق دورت اسطوانه واردر وجانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه واركان مسجد شریفده دورت اسطوانه زیادهٔ دار الندوه نك اسطوانه لری اوتوز التی عدددر وزیادهٔ باب ابراهیمك اون سکزدر اما مسجد حرام قبه لرینك عددی جانب شرقنده یکرمی دورت قبه وجانب جنوبنده اوتوز التی قبه برقبه دخی منارهٔ حزوره جانبنده رکن مسجد حرامده واردر اون

التی

التی قبه دخی زیاده' دار الندوه ده اون بش دخی زیاده' باب ابراهیمده وایکی یوز سکسان
ایکی طاجن یعنی تواده یکدر ومصلیات اللی التی اوچی مسجد حرامك شرقیسنده در
وجهت شامیده یکرمی ایکیدر وطرف غربیده اون التی وسمت جنوبنده اون بش وشرفات
مسجدکه جمله سی بیك یوز اللی یدیدر ابواب مسجد حرام اون طقوز بابدر جانب شرقیده
دورت قپو اولمشدر اولکی باب السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك طاق واردر ایکنجی
قپو باب النبی وباب جنایز دیرلر ایکی طاق واردر اوچنجی قپو باب العباس اول بابك اوچ
طاق واردر دخی باب الجنایز دیرلر دوردنجی قپو باب علی وباب بنی هاشم دخی دیرلر ایکی
طاق واردر جانب جنوبنده یدی قپو واردر اولکی باب بازان ایکی طاق وار در ایکنجی قپو
باب بغله اوچنجی باب صفا دخی باب بنی مخزوم دیرلر بش طاق واردر دوردنجی قپو باب
جیاد ایکی طاق واردر بشنجی قپو باب المجاهدیه دخی باب الرحمه دیرلر ایکی طاق واردر
التنجی قپو باب مدرسه دخی باب شریف عجلان دیرلر یدنجی قپو باب ام هانی ایکی
طاق واردر جانب غربیده اوچ قپو واردر اولکی باب حزوره نام دیگر باب الوداع ایکی
طاق واردر ایکنجی باب ابراهیم دیرلر اوچنجی قپو باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلان کسه لر
اندن کیدوب کلورلر اول بابه بنی سهم دیرلر ایمش بر طاق واردر شمالنده بش قپو اولکی
قپو باب سده مقدما باب عمر بن العاص دیرلردی بر طاق واردر ایکنجی قپو باب الباسطیه
اوچنجی قپو باب زیاده' دار الندوه اوچ طاق واردر دوردنجی قپو زیاده' مزکوره نك شمالیسنده
باب الزربیه اوچ طاق واردر سنه بیك طقسان ایکی ده طرف دولت علیه دن بالاده
مزکور اولان میراخور اول سلیمان اغا مرسوم قپولری حرم شریفه سیل واقع اولدقده
دخول اتمه مك مصلحتی ایچون بعضیسنی ایکیشر قدمه و بعضنی اوچر دوردر قدمه مرتفع
اتدروب تعمیر اتمشلردر ودخی طواف مقابلنده بیر زمزم واقعدر ایکیوز یکرمی
دورت تاریخنده بیر' زمزمك ماء قلیل اولدی خلفای عباسیه نك ثانی سی اولان
منصور عصرنده محمد بن آل ضحاك طقوز زراع دخی حفر ایدی آبی زیاده ترقی بولدی
ومقدما بیر' زمزم قربنده بر حوض ایده شکر شربتی بحاجه سقی ایدرلردی حتی آکا
قبة الشراب دیرلر ومسجد حرامك التی منارلری وار در اولکی مناره باب عمره ده خلفای
بنی عباسیه دن ایکنجی خلیفه ابو جعفر منصور دوانقی بنا ایدوب مقدما رأس المؤذنین
بو مناره ده اذانه بشلیوب سائر منارلرده اولان مؤذنلر آکا اتباع ایدرلردی اما حالا اذان محمدی
قبه' زمزمدن بشلنوب سائر مؤذنلر آکا اتباع ایدرلر لکن رمضان کیجه لرنده تمجید اوقندقده
ابتدا باب السلامدن بشلنور مناره' مزبوره یی سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشلردر
زیرا مرور زمان ایله کهنه لیوب خرابه یوز طوتمشیدی ایکنجی مناره' باب السلام در بنی
عباسدن مهدی بنا اتمشدر خرابه مشرف اولیجاق صکره دن دولت چراکسه دن
ناصر فرج برقوق تجدید اتمشدر اوچنجی مناره مناره' علی در بونی دخی عباسیه دن مهدی

مذكور بنا اتمشدر ضعف بولدقده سلطان سليمان مجددا بنا اتمشدر دوردنجى منارە منارۀ حزوره در مقدم مهدى عباسيه بنا ايدوب صكره موصل حاكمى اشرف بن شعبان تعمير بنا اتمشدر ٧٧١ تاريخنده يقيلوب تكرار ياپلمشدر بشنجى منارە منارۀ باب زياده معتضد خليفه بنا اتمشيدى صكره تكرار مملك اشرف برسباى بنا اتمشدر التنجى منارە منارۀ مدرسۀ قيتبايدر ايكى شرفه سى واردر يدنجى منارە منارۀ سلطان سليماندر كه غايت علو وارتفاع اوزره بحر شمسه دن ايكى شرفه ايله بنا اولنمشدر ومكۀ مشرفه نك يوقارو جانبنده مسجد رايه كه رسول الله صلى الله عليه وسلم فتح مكه كوننده اول مسجده رايتن دكمشدر انده دخى بر منارۀ قديمه واردر رمضان كيجه لرنده قنديل يقارلر واخشام اذانى اوقورلر ودخى جبل حرا جبل النور جبل ثور جبل ثبير جبل حفدمه جبل ابى قبيس مكۀ مكرمه ده واقع اولان جبال متبركه دندر وبطن نخل بر مبارك يردر بطن مره قريه در مكه دن بر مرحله در طايف كه وادى العباس دخى ديرلر مكه دن ايكى مرحله جبل غزوانك ظهرنده در وحجازده بو جبلدن ايرى بر مكان يوقدر ذروۀ جبلده احيانا ما منجمد اولور وطايفك هواسى غايت كوزلدر كثير الاثمار والفواكه در ليمون وتورنجى خصوصا زبيبى غايت چوق اولور بايدة العباس لقيم رهط تباله عيلان طايفك قرالريدر وبنى صقر وبنى اسعد وقبايل هذيله بونده ساكن اولور وادئ نعمان الاراك طايف ايله مكه ما بيننده در بئر معونه مكه وعسفان اراسنده هذيله منازليدر وبوكا قريب بر باى نام ديكر وجميع العرج طايفه دن بو ناحيه دربطن مر بر بقعه وارضدر كه نيجه قرى ومياه جاريه وبساتين وعمار وتورنج وليمون ونخيل وموزى اولور بو وادى تا وادئ نخله متصلدر مكه دن التى ميل بعيددر حجاج مصر وشام طريقيدر جده بر مشهور بندر غربئ مكه دن ايكى منزلدر مكلف اسواق واردر وبونده تجاردن عشر الوارلر بونك بندرينه هنددن وحبشدن وعدندن ويمندن وزيلع دن وغيرى دن بيوك كميلر كلور وبو جده يه هنددن هر سنه سكز كمى كلور التى سى بازركان كميليدر اما ايكى سى هند پادشاهنكدر ومذكور ايكى كمينك بوده هند پادشاهنك طرفندن بر قپو داني اوتورر اول كميلره حكومت ايدر ومصردن اوتوز سكز قليون كلور بعضيسى ينبوعه چقرو بعضيسى جده يه چقر بونده تجاردن عشر النور بونك ميناسنى حضرت عثمان تعيين اتمشدر مقدما سورى يوق ايدى عاصى عرب غارت اتمكله چراكسه دن اشرف غورى بو كاسور بنا اتمشدر بونده بر كهلر واردر اما صولرى وفا اتمز غايتله صويه مضايقه اولوردى صكره ١٠٩٣ تاريخنده غازى ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهيم خان حضرتلرينك وزير اعظمى اولان قره مصطفى پاشا حضرتلرى بعيد يرلردن طاغلر كسدروب حالا جده يه وافر صولر كتورمشدر حقا كه عظيم خيراتدر وبوندن ما عدا جده ده بر مكلف خان وبر فاخر حمام وبر جامع شريف بنا اتمشدر ونقل ايدرلر كه حضرت حوا جده يه هبوط ايدوب وحضرت آدمله عرفاتده بولشدبلر وحالا بو جده ده ايكى حاكم اوتورر برى طرف سلطنت

عثمانیه‌دن بربك اوتوزدورت دخی شریف مکه جانبندن برامین اوتوزدورت کرکندن
حاصل اولانك نصفنی بك الور ونصفنی شریف مکه ایچون امین الور وادی فاطمه مکه‌دن
برمنزل حجاج کلدکده محفل شریف انده نزول ایدر اما حجاج اهلی کعبه‌یه کیدرلر مسکن
طوتمق ایچون وبو وادیده صو چوقدر وبرقاج قریه‌سی ومیوه بستانلری واردر بونده کادی
بتر که اول سمته مخصوصدر حدیبیه ومکه ماییننده واقع در برمعمور قصبه در اقارصوبی
واردر وکوزل باغچه‌لری واردر قرن طایف اردنده صنعا یولی اوزره واقع در ذات قرن
بصره حجاجنك یولنده در بونده احرام ایدرلر اوطاس بونده پیغمبر غازیلری اولوردی
بو اوطاس بر وادیدر حنین وطایف ماییننده درو ماییندن بر نهر صغیر اقار شمالدن کلور
وجنوبه کیدر ذات عرق برقریه‌ده برقاج قیولر واردر صولری قریبدر شعرادن دورت
منزل ومکه‌دن ایکی منزل یری قوم‌سالدر سهل حفر اولنسه صو چقار تباله زبیددن
غرب وجنوب ایکی مرحله بعیددر اقرصوبی واردر شمالدن کلور جنوبه کیدر کامد تباله‌دن
غرب جنوبه اوچ مرحله بعیددر بوناحیه‌نك برقاج قریه‌سی واردر بوناحیه‌نك یری
طاغلودر وصوبی چوقدر شمالدن کلوب جنوبه کیدر حدیبیه مکه‌دن برمرحله بونده براغاج
اکلمش که انده بیعة الرضوان واقع اولدی اول اغاجك اسمیله مسمی اولدی زهران کامدن
غرب جنوب برطاغده اولور صوبی چوقدر قبا برقریه‌در مدینه‌دن ایکی میلدر طتلو
صوبی واردر بونده تقوی مسجدی حقنده لمسجد اسس علی التقوی آیت کریمه نازل اولمشدر
دخی مسجد ضرار بونده در الفرع برنیجه قریه‌در مدینه‌دن جنوب طرفنه دورت منزلدر بونده
قطاع الطریق واردر وفرع ومدینه بیننده وادی العقیق اولور قیو شهدا صوبی یغموردن
برکولدر ایکی طاغك اراسنده واقعدر ابار علی حضرت علی‌یه منسوب قیولردر اوچ قولاج
عمیق واردر مدینه‌دن التی مرحله‌در حجاج شام بونده احرام ایدرجدیده برکویدر اقار صولو
باغلو باغچه‌لو خرماسی چوقدر قرپوزی اولور وبستانلری واردر ایکی طاغك اراسنده
بردره چك اوزره‌در جبل احد مدینه قربنده بر فرسخ بعید بونده اسلام وقعه‌سی اولدی
وبونده لیس لك من الامر شیء آیتی نازل اولدی دخی سائر آیات کریمه نازل اولمشدر حمر الاسد
بر موضعدر مدینه‌دن سکز میلدر بطن عرنه مدینه قربنده‌در الفضه اسم موضعدر مدینه‌دن
یکرمی دورت میلدر الطرف برصوبك اسمیدر مدینه‌دن اوتوز التی میلدر مدینة الرسول
صلی الله علیه وسلم دخی یثرب دیرلر ودمشق سیره سنده طقسان بش اسم مدینه‌یه
ذکر اتمشدر و دخی حصایصنه متعلق یوزدن زیاده خاصه ذکر ایلدی ولسان اسپانیاده
مدینه السماد دیرلر بو مدینه ایکنجی حرمدر اشرف بقاع ارضدر بر مکان مستویده‌در جبل
احد شمالیسنده ایکی فرسخ یرده‌در وجبل ثبیر جنوبیسنده وطرف شرقیسی بریچق فرسخ
یرده برعقیقدر درکه راه مکه اول جانبدن کلور اکثر زمینی شوره‌در دورت وادیسی واردر بری
وادی قناه وبری وادی بطحان وبری وادی عقیق اکبر وبری وادی عتیق اصغر وسیول

امطار وقتنده بو وادیلرک میاهی حره بنی سلیمدن کلور صکره وادی الغابه یه کیرر بعده وادی
اضمه یه کلوب بونده متفرق اولور وایکی بیره داخل اولور که برینه بیر رومه و برینه بیر عروه دیرلر
وحزب الاحزاب وقعه سنده سلمان فارسی تدبیر ایله رسول اکرم مدینه یه حفر خندق
بیوردیلر و خندق حفر اولنمشیدی و بونک سببی اول مشهور غزوه در که کفار قریش اون
ایکی بیک آدم مکه دن چیقوب مدینه طرفنه توجه ایتدیلر رسول علیه السلام اول وقت
بو خندقک حفرینه امر ایلدی بو عضد الدوله فنا خسرو دیلمی مدینه یه بر سور بنا ایتدی
بو مدینه شهری نصف مکه قدر کلور هواسی صاغدر و آب روان و زروع و نخیل واردر و اول
مشهور خرماسی که تمر بردی و تمر صیحانی که غیری بلادده اولمز دخی سلطانی بر نوع تمر
مدینه یه مخصوصدر و دخی حب البان اولور که سائر بلادده نقل ایدرلر ابیار حمزه مدینه ایله
وادی القری اراسنده بر منزلدر قیولری واردر حضرت حمزه نک بر مسجدی واردر مدینه دن
ایکی میل بعیددر وادی القری دخی ناحیهٔ قرح دیرلر بونک بر حصن متینی و بر خندقی واوج
قپوسی و جامعلری واردر و محراب جامعنده اولان عظم لا تأکلنی فانی مسموم دیو حضرت
رسالته تکلم ایدن عظمدر و حمامی خارج بلدده واقعدر و قرینده بر قلعه اطرافی معمور
کویلردر بو وادی مکه یولی اوزره صولی و خرمالی و باغچه لی یرلردر و بونده حمی اسمی مسماء
ذات القری اردنده در حجر نام دیکر قرای صالح دیرلر و طاغلرینه اثالب دیرلر الحق طاغلودر ارضی
قومسال و یابسدر رسول اکرم غزوهٔ تبوکه کیدرکن بو محله اوغرایوب قیولرندن صو
المغی نهی بیوردیلر و سرعتله مرور و عبور ایتمکه امر ایلدیلر و بو حجر دیار ثموددر اول مذکور
طاغلرده طاشدن یونلمش بکیلر واردر مسجد صالح حضرتلری بر مرتفع یرده صفه کبی
طاشدن قازلمشدر و اول اطرافده غرایب و عجایب قوم ثموددن قالمشدر علادن نصف
مرحله در و نفس حجرک طاغنده جبل اثان دیرلر نقل ایدرلر که حضرت صالح بن عبید بن
اسف بن ماشح بن عبید بن ثمود و ثمود بن عابر بن ارم بن سامک اوغلودر و ثمودک عم زاده لری
جدیس و عاددر و قبیله لرین ثموده نسبت ایدرلر و بونلر عربدر و حجرده ساکن اولوب
اصنامه عبادت ایتمکله حق تعالی حضرت صالح علیه السلامی بونلره کوندردی و بونلری
توحیده دعوت ایتدی حضرت صالحدن بونلر صخره دن بر ناقه طلب ایلدیلر و طلبلری اوزره
صخره دن چیقوب بر یاوری طوغوردی اول قومدن بعضیلری ایمانه کلوب و بعضیلری
کفر اوزره قالمشلردر و اول ناقه یه قیولرندن بر کون تعیین ایتدیلر که اول قیونک صونی اول کون
ایچردی صکره اول کفره نک رئیسلری قدار نام کمسنه ناقهٔ عقر ایلدکده یاوروسی صخره یه
کیردی او بله اولدقده حضرت صالح قومنه دیدیکه حق تعالی سزه اوچ کوندن صکره طاتلو
کوندررو عذاب نازل ایدر و هلاک اولورسکز بو بله واقع اولدقده کندو یه اهل اسلامدن
تابع اولنلرله حضرت صالح چیقوب فلسطین قصبه سنه که رمله دیرلر اوراره کلمشلردر
و حضرت صالح انده وفات ایلدی مغارش الزیر نام دیکر اقرع دیرلر یادم منزل قدر قبله

جانبیه

جانبنه متوجه اولورلركه حضرت صالح ناقه سنی قتل اولدوغی یردركه جبل الطاق دیرلر
موضعك آدی مزحم در اوغرایوب شرق جانبنه دونوب حجره قونارلر بوقوناقده عظیم سرعتله
وهای وهوی ایله چكرلركه صخره ایچنده كی ناقه نك صداسنی اشدلمیه زیرا كه دوه لر صداسنی
اشدەجك اولورلرسه اول ساعت چوكوب من بعد قالقمزلر علادیار ثموددن جنوب طرفنه
نصف منزلدر مدینه دن التی مرحله دربین الجبال واقع بر قصبه در مدینیه تابعدر اقرصواری
وباغچه اری وقلعه سی واردر غایت اوجوزلق یردر سلطان سلیمان حضرتلری قلعه سنی
تجدید ایلدی مقدما عربانن بر طائفه غارت ایتمكله شام بكلربكیسی عیسی پاشایه
شكوا ایلدیلر انده بر حصار بنا ایندروب نوبتچی قودی وقصبه محصولندن هر خرما
اغاجنه بر درهم غله النوب عسكره صرف اولنوردی كیتدكجه ارتوب قرق درهمه چقدی
شكوا ایتدیلر مقید اولمادی حالا اول ظلم باقیدر خیبر غایت معموردر غایتله خرماسی
چوقدر بونده بلد بنی عنزه اولور یهود لساننده خیبر قلعه دیمكدر شرق شمال مدینه ده
واقعدر دولندن التی مرحله بعید در بوناحیه بر قاچ حصنه مشتملدر انك مشهورلری یدی
حصندركه بونلردر كتیب ناعم شق قوص نطاه سطح سلالم
حضرت صلی الله علیه وسلم هجرتك یدنجی سنه سنده بوقلاعی فتح اتمشلردر وعظیم
غنایم المشلردر الله تعالی نك عنایتی ایله صدر اسلامده بنی قریظه ونضیر ساكنلری دربو
ایكی طائفه یهود خیبردن حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم ایله معاهده ایلدیلركه
مقاتله اتمیه لر بعده نقض عهد اتملریله حضرت بونلره تكرار غزا ایلدی واموال‌لرین ونسالرنی
نهب اتدروب رجال‌لرینی قتل ایتدردی وثمود بن عادیا وادی نطات ووادی الشقده اولوردی
وانلره قریب بر موضع اسمی ارض سنجه دیرلر ووادی شقده بر عین حضرت رسول
اكرم اكا عین الجمه تسمیه بیوردیلر حضرت عثمان بونی معمور ایدوب تحصین
وتجدید ایلدی واول عینه رسول اكرم قسمت الملائكه تسمیه بیورمشلردر بو آبك ایكی
ثلثی بر قناجه كیدوب وبر ثلثی كندو یولنه كیدر حتی اول قناجه بر شیء ایله سد اولنسه
اول صو طشار واخر یره كیدر واول مجرایه اصلا بر قطره كتمز ووادی نطاة ده بر بیوك عین
واردر اسمنه لحیجه دیرلر هجرتدن یدنجی سنه ده بو ارضده بر اتش ظهور ایلدی
بر قاچ مسافه یورودی حضرت عمر رضی الله عنه خلقه امر ایلدی كه تصدق ایلیه لر
بویله اتملریله بامر الله اتش سوندی وخیبرك شدید حماسی اولور مسافرلره
اولاشور سایردر اهل خیبرك زعملری بودركه خیبره واران آدم اللرینی یره طیایوب چارپا كبی
طوروب نهق حمار كبی صوت انكر ایله صدا ایلسه حماء خیبر اكا ضرر وپرمیه مجربدر ونو
وضعه بعشیره تسمیه ایدرلر معناسی حمی ناسه حر یصدرونی حمار دیمكدر اخیضر
سلطان سلیمانك ابتدا جلوسنده قلعه بنا اتمشدر صویی قلعه ایچنده در خلق چكرلر
بوركه لره دوكرلر تاطولنجه بو اخیضر شامدن مكه یه نصف طریقدر ملاقات اكثر

بونده اولور طاغلر اراسنده بر واسع منزلدر عسكر شامدن يكرمی نفر حفظ ايدروقپودن اوچ بركه طولدوررلر قلعه يه ملاصق بو قلعه يی طقوز يوز اوتوز سكزده عربان حارثه بكی طربان بن قراجا شام واليسی مصطفی پاشا امريله بنا ايلدی زيرا بنی لام وبنی عقبه عصيان اتدكده قيويی دفن ايدوب بركه لری بوشالدرلر واخيضره قريب ثقب اخيضر ديرلر بركدك واردر عربان بنی لام انی كاهی طاشلر ايله سد ايدرلر بركة المعظم بريه ده بر بركه در طاشلر ايله ياپلمشدر امطاردن سيل ايله طولار كاه يغمور يغمايوب صوبولنمز بنی ايوب پادشاهلرندن ملك المعظم عيسی بناسيدر تبوك شام حجاجنك منزليدر خورماسی چوقدر رسول اكرم عليه السلام بنفسه غزا نيتيله تبوكه كلوب باشنده كه نهرده صو از اولمغله مبارك اليله صو يندن الوب اوزرينه صاچوب برچاغلر اقر صو قينايوب بورومشدر سلطان سليمان تبوك قلعه سنی بنا اتدكده تبوكك ويرانه سنك طاشلرندن بنا اتمشدر بر عظيم بركه سی واردر اصحاب الايكه كه ميشه ديمكدر حضرت شعيب مدينه دن بونلره دعوت ايچون كلوردی ايكه طائفه سی كه بر قوم كفاردر يوللری كسرلردی ومكيلی بخس ايدرلردی حضرت شعيب بونلری حق يولنه دعوت ايلدی بعضی سی ايمانه كلدی وبعضيسی كفره مصر اولديلر حق تعالی بونلره رجفه وصيحه وظلمه كوندردی هلاك اولديلر بو ايكه مدينه قربنده واقعدر فصل دربيان تهامهٔ حجاز حدودی جنوبده يمندن يشون چاق ايله يه وارنجه شرقده حجاز عرب بحر سويس شمال باديهٔ شام اوصاف مواضع وبلادی تماوه زيد حجاجنك منزليدر ينبعدن برمرحله در عتوده بحر سويس ساحلنده حربانك مجمع يريدر بونده بر عظيم بازار طورر دهبان بر واديدر ينك اسميدر بونده مقل اغاجلری واردر ساحلدن اوچ ساعت بعيددر حلی بر شهردر حلی ابن يعقوب ديمكله معروفدر ساحلدن ايكی منزلدر حالا حلی شريف مكه يه مضافدر مكه دن سكز منزلدر وحله نك اسكله سی قنفده بر معمور جزيره در دريا كنارينه قريب اولمغله اناك اسكله سنه قنفده ديرلر مرسی ابراهيم بر اسكله در جده وقنفده ماپينلرنده واقعدر سرين حله دن شمال اون طقوز فرسخدر يلملم مكه دن ايكی مرحله طاغلر اراسنده واقعدر اهل يمنك ميقاتيدر صويی ابارلردن وعيونلردر اكا قريب سعديه در دخی ميقاتدر ايدام سعديه يه قريبدر اول دخی ميقاتدر مسجد وجامع وسوق وحماماتی واردر سوقی بجده وقعدر اكثر ابنيه سی خشب وحماماتی دخی خشبدن مبنی در بونلرده آتش ايله تسخينه مجال اولميوب طشره دن صو كتوروب استعمال ايدرلر وبونلرك صولری ماء مطردندر مواشيلری واكينلری واردر واقرعسل اولور وباب بلد اوزره واقع بر مصنع جامع واردر جحفه رابغ قرينده مصر حجاجنك ميقاتيدر دريادن التی ميل رابغ ايله خليص مابيننده در بنی عامر اندن اولورجاده دن بش منزلدر اخوة عاددن بنو عبيد ساكن اولوردی عمالقه بونلری يثربدن اخراج اتدكده بو محلده ساكن اولديلر سيل كلوب بونلری جحاف احتجاف اتدی ميل طريق يسارينه دوشر

اماغه برحم

اما غدیر خم تسمیه ایدرلر اول غدیر خم تسمیه اولنسان او زمانک ایچنده اول غدیر بر عینه
منصوب اولور ترکیب اولنوب غدیر خم دینلدی ودیرلر که بونده تولد ایدن مولود چاق بلوغه دک
بونده آرام میسر اولمیوب لابد تنقل وتحول ایدر وغدیر ایله عین اراسنده مسجد نبی
علیه السلام واردر الابوا جحفه نک شمالنده اولور سکز فرسخ بعدی واردر امینه والدهٔ رسول
اکرم بونده مدفوندر سفوان بو ناحیه بدره تابعدر بدر بر قریه در حدایق ونخیلی مشتمل
بر یردر اوکنده چشمه واردر خرابه آکا حنین دیرلر طایف قربنده غزوه واقع اولان حنین
بودکلدر بونده بر عین قینار وبونده بر موضع که آکا غلیب دیرلر انده اسلام وقعه سی اولدی
حالا اول موضع خرما القدر وشهدا مزارلری اردنده اولور وبو بدرده ایکی کول آقار کنارنده
مزروع عنب ونخل دیزلشدر وبدرده غایت بیاض قومدن بر طاغ واردر بو موضع
رابغدن دورت مرحله بعیددر اما شام حجاجی ایکی منزل ایله قطع ایدرلر مدینه دن دورت
مرحله بعیددر وبدرده زبید قبیله سندن بر طائفه ساکن اولورلر انلره مزدار دیرلر بونلرک
حق حراستی واردر قافله دن الورلر بدردن مستوریه وارنجه منازلده اختلاف مواضع واردر
بری شعرات الامیر وحاصر البثنه وحدر وعیناکبریه در انده دکزکور ینبوع رضاع طرفنده
جبال صعب واردر انلر عاصی عربلردر ومستوره بری دخی بیضا وبریه وبثنه قطب مکیدر
بدرده ایکی کثیبهٔ عالی واردر که بعض اوقاتده انده صوت طبل مسموع اولور اول صوته طبل
نصرة حضرت سید الکونین دیرلر وبو صوتک مسموع اولمه سی امر مشهور ومتواتردر
وبنی النخیل مسجد الغمام دیرلر بر مسجد واردر که منبری اولوب انده صلوة الجمعه ادا اولنوردی
حضرت رسالت علیه السلام غمام ایله بو محلده کولکه لنوردی کتب سیرده مسجد عرش دیرلر
وبو مسجد قربنده مسجد اقصی نامنه بر مسجد دخی واردر که خرابدر حضرت محمد علیه السلام
کفاردن انتصاری وقتنده بونده طورمشدر ومحطه ده بر برکهٔ عظیمه واردر که نردبانله اینلور سنه
طقوز یوز اون طقوزده سلطان غوری بنا اتدرمشدر وانده بر قبهٔ بیضا واردر وبثنه محطه ده
بر مسجد واردر که شریف ابو نمی بنا اتدرمشدر ونخیل ناحیه سنده اهل بدرک بیوتی واردر
وحصاردر وقبال بدرده عین خیبر دیرلر بر ضعیف عین واردر که بر جبلک صفحه سندن جریان
ایدوب اوزرنده بعض مزارع ونخیل واردر وانده ساکن بر طائفه واردر وماء حنین ماء بدردن
لذیذدر وشعب حنین ده بعض مواضع واردر که انده ماء مطردن مجتمع اولمش اول شعبه
شعب منادی دیرلر واشرافدن اهل بدرده دورت طائفه بونلردر محاسنه قرابنه شکره عتق
مستوره نصف طریقدر قیولری واردر آچیلور ویولک صولنده بر مرحله حریبه دیرلر قیولری
ومزارعی واردر وعربدن بر طائفه ساکن اولورلر انلره روی محمد وروی عمرو دیرلر حریبه قدر
اولورلر مستوره قیولرینک قربنده صولده تطلو قیولر واردر انلره مستورة العلیا دیرلر وبهارده
یغمور صوری بولنور قوناقدن بر میل بعیددر جار مدینهٔ شریفه نک اسکله سیدر مدینه دن
جنوب غربه اوچ منزلدر حصاری واسواقی واردر بدردن یکرمی میل بعیددر ینبع

برقلعه درکه نخیل ومیاه و زروعی واردر یوز تمش قدر بیکاری واردر مستقل حاکمی
شریف طرفندن ضبط ایدر منازل بنی الحسین رضی الله عنهم بونده در حضرت علی بن ابی
طالب حضرتلرینك ینبعده وقفلری واردر اولادی اوزرینه دروجبل رضوی ینبعه
قریبدر جانب شرقیسنده اوزرینه مشرفدر وجبل رضوادن حجر مسن سائر اقطاره نقل
اولنور وطاغ چوق دره لو شعبه لودر چپلاق دکلدر یشلدر چوق اقرصولری واردر
کیسانیه طائفه سی اعتقاد ایدرلر که حضرت محمد بن حنفیه حالا حیاتده در مزبور طاغده
مقیم منتظردر بو عصرده مدینه اسکله سی درباط بو ناحیه رضوی یه تابعدر واکا قریب
العشره بطن ینبعده برموضعدر العذیبه برقریه درانده اول دهنا نام بلدچیلودر سیدی احمد
البدوی بلدی در عرب هردو ز بیابان اولان یرلره دهنا دیرلر جبل الزنبه ینبعه قریبدر ینبع
حاکمی اورایه معتاد اوزره چیقوب مکلف آلای ایله امیرحاج ایله ملاقات ایدر محمل وعسکر
طونادرلر ومحفل شریفی طوردیرلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر ینبع حاکمی ایکی
رکعت نماز قیلار بعده محمل دوه سی کلوب اوزرینه برمندیل اتار وباشنی اکرشکلنده اولور
رسم قدیمدر واسط برمنزلدر بونده قندیللر یانوب طوپلر آتیلور و هرکس موم یقار
معتاددر وزعم ایدرلر که موم یقمیان کمسه نك دوه سی یشامز و پیغمبر علیه السلام
حضرتلرینك بوراده نصرتی ایچون بشارت شعاری بیلورلر نکه طبل نصرت تشید اولور
ازلم برمنزلدر اوتسز چوراق بردز صولری دخی طوزلی بونده کی طاغلرك اراسنده
برچول صحرادر بونده سنامکی بولنور برخرابه خانی واردر ملك ناصر محمد بن قلاون بنا
اتمشیدی سنه طقوز یوز اون التیده غوری یقوب قلعه یاپدی انده نوبتچی عسکر اولور
محزنلر واردر مدین سویس کارنده برمدینه خرابه در تبوکه محاذیدر که بینهما التی مرحله در
موسی علیه السلام بنات شعیبه ایچون استسقا اتدوکی بئر مدینده در ومدین
برقبیله نك اسمیدرکه شعیب علیه السلام اول قبیله دن ایدی صکره بو قبیله اسمیله تسمیه
اولندی ونظم کریمده والی مدین آیت کریمه سیله مذکوردر بو مدینه یی مدین بن
ابراهیم الخلیل علیه السلام بنا اتدی زیرا حضرت ابراهیم اسمعیل واسحاقدن صکره ایکی
اوغلو اولدی بری مدین بری مداین و بیزك قرینده برمغره وار ایدیکه موسی علیه السلام
انی قلع اتمشدر و بو موضعه مغایر شعیب دیرلر چقورلرنده تطلو صو وخرما وائل
اغاجی ومقل اغاجی چوقدر و بونده یازلمش الواح واردر که انده اسامی ملوك نقش اولنمش
وحالا سور اثری باقیدر حسنا طوردن بریلکن قدر برعربده حسنا نام موضعده قونا قدر
تازانه رأس ابو محمد قرشوسنده دکرده برقیادر کیلو ایکی سنك اراسندن بحر خیلی مضایقه
چکرلر رأس ابو محمد برعربدن دکزه کیرمش بورونددر وقرشوسنده دکزده تازانه رجنوبنده
وشمالده یردر ایله بحر سویس کارنده برقدیم شهردر بریه شام و حجاز و مصر حدیدر حجازك
ابتداسی حاج مصرك طریقی اوستنه اوغرار واسئل القریه آیتندن مراد ایله دریوایله ده

بروج واردر والی مصر طرفندن برحاکم اوتورز فرعون غرق اولدوغی بربوکا قریبدر
ومصر وغزه وخلیل الرحمن دن کلان حجاج بونده مجتمع اولور حضرت داود علیه السلام
زماننده مدینهٔ جلیله ایدی قدسدن التی منزل دمشقدن اون ایکی منزل وسویسدن
بش منزل بعض اکیش یرلری واردر ودخی ایله الله تعالی کلام مجیدنده حاضرة البحر دیو
ذکر ایتدوکیدر ایله نك اهلی یهود ایدی والله تعالی بونلره یوم سبتده صید سمکی نهی
وتحریم ایتدی ویوم سبتده اول قدر سمك کثرت اوزره کلور دیکه آب سمکدن کم ونایاب
اولوردی بعده شیطان بونلره وسوسه ایله اضلال ایدوب سزلر یوم سبتده نهی صید
اولدیکز اما اطراف بحرده حیاض پیدا ایدوب یوم سبتده بحره کلن حیاضه سوق والقا
ایلك حیاضده محصور قالوب یوم احدده صید ایلك بوحیله ایله سمکی اولقدر صید ایتدیلرکه
ماکوللرندن غیری طوزلیوب صاتدیلر بوایله نك اهلی حسابه کامز یهود ایدی وبونلر اوچ
فرقه اولدیلر ثلثی نهی الهی ایله منتهی اولوب وثلثی لم تعظون دیدیلر وثلثی خطیه یه
مباشر اولوب امر شیطانی طوتدیلر ثلث اولینکه منتهیلر وناهیلردر خطیه یه مباشر اولنلره
دیدیلر که بزلر سزکله بر یرده ساکن اولمز صکره بومدینهٔ ایله یی ایکی باب اوزرینه قسمت
ایدوب برباب منتهیلر وناهیلرك اولدی برصباح فرقتین منتهی وناهی قالقوب بوخطیه یی
مرتکب اولنلردن کسه کورمدیلر وشاید بونلره کیفیت خمر غلبه ایدوب نائم قالمشلردر
دیوخانه لرینك دیوارلرینه چقوب نظر ایتدیلر کوردیلر هپ قرده اولوب بعده اوچ
کوندن صکره موت طاری اولوب جمله سی هلاك اولدی طورکه حضرت موسی رب العزت
ایله تکلم ایتمشدر بوایله یه برکیجه لك یولدر غزوهٔ تبوکده بوایله نك صاحبی کلوب حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ایله صلح ایدوب جزیه قبول ایلدی وبر بغلهٔ بیضا اهدا
ایلدی حتی قدیم الزمانده بونده ساکن اولان طائفهٔ یهود یزده حضرت رسولك رداسی
واردر امان ایچون ارسال ایتمشلر ایدی دیو بربوغچه ایچنده صاریلو برشبر قدر بوغچه دن
طشره قویوب خلقه کوستروب زیارت ایتدررلردی ایله قربنده اولان عقبه صعب المسالککه
سوار صعودنده عسرت چکوب الطول نهارده برکونده انجق صعود اولنور بعده تیه مشهوره
واریلور طریقنی خمارویه بن احمد بن طولون قوللرندن فایق نام برکسنه اصلاح ایتمشیدی
بعده دخی ملوك چراکسه دن قانصوه الغوری آخر عمرنده اصلاح وتعمیر ایتمشدر بعده سنه طقوز
یوز قرق بشده آل عثمان طرفندن مصر پاشاسی داود پاشا توسیع واصلاح ایتمکه
بشلدیلر یدی ساعت ایچنده اول عقبهٔ قطع ایتمکه وعقبه التنده نزول ایدرلر وقدس وخلیل
وکرك قوافلی ایله جمع اولورلر وبونلر ایله انواع فواکه وماکولات واغنام کتوررلر بوناحیه نك
سکانی حویطات عربیدر وعقبه دن نزوله بشلیوب اینش یوقش کیدرلر اثناء جبلده
برموضعه واررلر که ترابی احمردر اکا دار حمرا دیرلر اندن برطاشلو یوقوشه مسافهٔ بعیده
چقرلر واینرلر کیرو برمضیقه اوغرایوب حلزون تسمیه اولنور و یوقوشه دخی چقلوردخی

طویل المسافه چاق قزل طاشلق یره دك بعده خلق اندن برمقدار مستریح اولورلر بعده کبیر و
عقبه و بیوك وادیلر و انیشلر چیقیلورکه اندن بحر کورینور بعده برقره طاغه چقیلر بر
فضایه اینلورکه کنار بحردر بوعقبه نك آخر طار مسالکی واردر عربان انلره سلوك ایدر
بعده قافله دریایی صاعه الوب کیدرلر تا قلعه دبنده نازل اولنجه واندن اوچ کون استراحت
ایدرلر فصل در بیان نجد حجاز بو اقلیم بلاد حجازك شرقیسنده واقعدر و بو ولایت برقاچ
ناحیه درکه بونلردر جنـــانج خنوقه شعرا ضریه ثربا قلبان جبله رس رسیس
وضاح نفی حمران رشاوادی السر شفار خنوقه دخی بلد ابلیس دیرلر و بومعنی حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم شیخ نجدی تسمیه اتمشلردر نقل ایدرلر که کعبه لرده
موحش بعد الروابیلر بر بیشه چالق برخرله بردر شعرا مکه دن بش منزل عیونی ومزارعی
چوقدر عرب بنی لام دکمنلده درحصن ضریه شعرا شمالنده بر بیوك غدیری بنا ایدروه یاك
جنوب شرق شعرادن سکز منزلدر اطرافنده چوق قریه لر واردر وغرب شمال یمامه
واقعدر ایکی منزل نخیل وزروعی چوقدر رس برقیودر حصن ضریه دن برمرحله در
بونك خلقنك مواشی واغنامی چوقدر اصنامه عبادت اتمرلر یله حق تعالی بونلره شعیب
پیغمبری کوندردی نصیحت اتدی قبول اتمدیلر اندن او توری حق تعالی انلره کفاری
دیاری و قراسیله خسف اتدی نیرابن مرند مکه شرق شمالنده کرموسه اقرصوبی وار
مریدن کلوب شرقه کیدر نجد عارضدن حوطه دن جنوب سمتنده در تمن برکویدر
کرموسه دن جنوب خرماسی چوقدر بشهر برکویدر اقرصوبی وار شمالدن کلوب
جنوبه کیدر ربطه بشهرك جنوب غربنده و تباله نك شمال شرقنده قدیم قلعه سی واردر
فصل در بیان نجد عارض واسع یرلردر بونده برطاغ بحرا کاجبل العارض دیرلر حالا اعماریه
طاغی دیرلر انجق ایکی مدخلی واردر بری عینیه ده بری درعیه ده دیرلر که بونده اوچ بیلك
قریه در قومی شریفه اطاعت اتمزلر و بو طاغ ابتداسی حجازدن اوچ مرحله دن بری ممتد
اولور شمال سمتنه نجد العارضه کلوب بحخیه دك و بو طاغك غربی یوزی آق طاشدن
دیوار کبی طوردر و شرقی یوزی قوم طبراغیدر و یمامه و بحر شرقی یوزنده اورتالوغنده
اولور یمامه دن طاشلو یوزنه ایکی مسافه در سر بن دخی عارض اورتاسنده در و بو طاغده
بر وادی واردر آکا وادی أبی حنیفه دیرلر و بو وادیده میاه واشجار و نخیل غایتله کوزل
مسیره در و اطرافنده کوبلری دیزلشدر اعلا سنده درعیه قصبه سی و اسفلنده ضبیع
واقعدر و قومنه بنی تمیم دیرلر و شیخلرینه آل مرید تسمیه ایدرلر درعیه لحسا حاجلك یولی
اوزره در و بونك وادیسی غایتله دولاشقدر و عارض بلادی بونك اوزرنده واقعدر واکا
قریب جبل ابوعرف عینیه برکوزل قصبه در غرب شمال درعیه ده واقعدر فاخر اوزوم
شفتالو و خرما و بونك شفتالوسی کندوکندونه بتر ملهم لحسادن الٹی مرحله بو قصبه
غایت مسیره در شکر قتی و خرما و اوزوم و شفتالو اولور مقرن بو قصبه نك ترابندن بدی

عند سوری وار در درعیه قربنده درضبیع بوقصبه یمامه نك جنوبنده زرعی ونخیلی
وضرعی چوقدر حوضیه درعیه ومقرن مابیننده درنخیلی وزرعی واردر جزعه عارضك
اسفلنده واقعدر بلاد الوشم بوناحیه وشم وادیسنده طاغك اسمیله مسمی در بوطاغ اوقدر
یوکسکدکلدر اشجاردن خالیدر مراه درعیه دن ایکی مرحله صویی ونخیلی واردر وقف
مراتك شمال غربنه الی میل اندن بعیددر نبع صولر واردر درعیه دن ایکی مرحله در
عرمه بر ذیل جبل اوزرنده واقعدر درعیه بلادندن ایکی مرحله بعیددر شقرا قیددن
بش مرحله در باشقه وادیسی واردر واکا قریب وشقیر بیان اشجاری واردر الریاض
بوناحیه لحسا سمتنه قریبدر قصباة وقرایه مشتملدر اول قصبه لردن منفوحه
لحسادن الی مرحله در قصر درعیه قربنده معکال درعیه شرقنده یمامه یه
بر منزلدر بلاد الخلیتن وادی اسمیله مسمی در اعلاسنه جلاجل واسفلنه نخیل وطاغنه
سدیر دیرلر دخی اکا طویق دیرلر نخلیتن دخی عوده * سدیر دیرلر بوناحیه مستقله در
قصبه سنه عوده سدیر دیرلر نخل وضرعی وزرعی واردر قارتان نخلیندن نصف
مرحله بر وادیده اولور نخل وزرعی واردر واننده برقلعه اسمی روضه در نخلی وزرعی وضرعی
واردر تویم وادیدن خارجدر قلعه سی واردر دخی نخل وزرعی وضرعی واردر جلاجل وادینك
اعلاسنده اولور بلاد القصیم بوبلاد نجد شمالنده وادی السر اسفلنده قومدن بر صحرا
واقعدر اصلا اشجاری یوقدر اما خرماسی چوقدر عنیزه بصره بحاجنك طریقی اوزن
واقعدر درعیه دن بش مرحله در ایکی قلعه سی واردر کوزل غله سی اولور مذنب وشیقر
وعنزه بیننده واقعدر واننده بلاد الحمدیه اولور عیون وقلعه سی واردر ونخیلی چوقدر وثال
عیون قربنده انده بر موضع ضارج دیرلر عنیزه دن بر مرحله بونده اقرصو واردر کوزل زرعی
اولور طپراقدن قلعه سی واردر حمدیه بیوك مملحه سی واردر اما معطله در تنومه عنیزه
شمالنده طپراقدن قلعه سی واردر ناحیه * مزرج بوناحیه یمامه نك بلادنه مشتملدر اون بش
مرحله قدر مسافه سی واردر ارضی سهیلدر وکوزلدر طپراغی قوم صارکندر واکینلری
دولابلر له سقی ایدرلر یمامه قدیمده اسمی جودر بر وادیسی واردر نامی خرج وبو وادیده چوق
قصبه لر وقریه لر حنطه وشعیری مشهوردر حتی دیرلر لیس اطیب طعاما من حنطة الیمامه
ولا اشد حلاوة من تمرها ضرب مثل ایدرلر وبو یمامه ده انواع خرما اولور انك مشهوری بردی ورقاء
خرماسی وبو یمامه نك صویی غایتله لطیفدر حتی شعرده ارق من ماء الیمامه دیرلر وبو یمامه
وادیسنده عیون کثیره مشهوردر عین خضرا عین هیت عین رام ودخی اوچ ایرمق اقر بریسنه
جوده * مجرو بریسنه نهر شیخ الثم وبریسنه نهر شیخ النعام دیرلر وبونلر مقلو جبل رامدن نبع
ایدرلر وبو یمامه بلاد عوالیدن بادیه ده بر مدینه در بر عورتك اسمیله مسمی اولدی وبلاد عوالی
دبلا بنی حنیفه در ومسیلمه کذاب بونده تنبی ایتمشدر ویمامه ده بر وادی واردر خرج تسمیه
اولنور مقدما طسم وجدیسك منازلی ایدی بونلر لاوز بن سام اوغللریدر یمامه ده اقامت

وتوطن ایدوب کیندیکه چوغالدیلر طسمدن عملیق بن حاشه دیرلردی بر رجل بونلره حاکم
اولدی وجبار وظالم ایدی کندو رأیی ایله حکومت ایدردی حکایت اولنورکه بر رجلك
عورتیله ولدی ایچون نزاوعی اقع اولوب عملیقه رفع خصومت ایدیلر زوجنك اسمنه قابس
دیرلر ایدی دیدیکه یاملك بو زوجه ملك کامل مهرنی اعطا ایتدم وبو ولد حاملدن غیری الدن
بر طایله نائل اولمدم بحیجه حکم ایدرسین وزوجه سنك اسمنه هزیله دیرلردی اولدخی دیدیکه
یا ملك بن بو ولدی طقوز آی حامل اولدم وبرانده وضع ایتدم وشفع ایله ارضا اتدم والدن
بر نفع کورمدم تحچن فصال تمام اولدی وصالی دخی مشتد اولدقده زوجم ای کرها اخذ
ایدوب بنی حیرنده ترك ایدر والحاصل عملیق متحیر اولدی وبو ولدی کندی غلمانی اراسنده
الیقومغه امر ایتدی هزیله بویله اولمغله بر مغضب سوز عملیق حقنده سویلدی عملیق
بو سوزی استماع ایتدکده غضبی جوش ایدوب امر ایتدیکه جدیس طائفه سنك بکر
قزلری تحچنکه تزوج مراد اولندقده عملیقه کلوب بکرلرنی ازاله ایدوب بعده قوجاسنه کیده
بویله اولمغله جدیس قزلرنه ذل وانکسار عارض اولدی آخرکار جدیس اولان اسود بن عفارك
بر بکر قز قرنداشی که اسمی عفره ایدی برکسه یه تزوج ایتدی ولیلهٔ زفاف اولدقده عفره‌یی
عملیقه ایلتدیلر وکرها بکارتنی ازاله ایلدی عفره طشره چیقوب قرنداشی اسود جمع کثیر
ایچنده ایکن جواب ایلدی که حیف جدیسك قزلرینه که بو عروسه یه بویله فعل شنیع اوله
قبایل بونی استماع ایتدکده غیرته کلوب عملیقه هجوم واول ساعت قتل ایتدیلر وقبیلهٔ
جدیسك هر بری اشراف قبیلهٔ طسمدن بر شریفی قتل ایدوب بعده بقای قبیله
طسمك قتالرینه شروع ایتدیلر اول اثناده قبیلهٔ طسمدن رباح بن مره نام بر شخص تحچوب
حسان بن تبع الحمیری یه لاحق اولدی وحسانه دیدیکه بز سنك عبید ورعیتکز ایز قبیلهٔ
جدیس بزه دشمن اولوب واول ماجرایی نقل ایتدی حسان بو سوزی اشتدکده عظیم
جیوش وجنودی ایله قبیلهٔ جدیسك اوزرلرینه استیلا اتدی وسید جدیس اسود
منکور برقاچ نفر ایله کریزان اولوب برجانبده پنهان اولدی وحسان بقیه‌ٔنی قتل وسبی
ایتدی واول زمانده یمامه یه منسوب برعورت برکونلك یولده آدمی کوروب تشخیص ایدردی
ودشمان کلدکده خبر ویردی اسمنه زرقاء یرلردی حسان جدیس جانبنه عازم اولدقده رباح
بن مره دیدیکه یاملك بر قز قرنداشم واردر قبیلهٔ جدیسدن برکسنه‌نك زوجه سید راسمی
زرقادر برکونلك یولدن عسکری تشخیص ایدر قورقارم که بزی کوروب قبیلهٔ جدیسی
اخبار ایده رأی بودرکه عسکره امر ایله اللرینه اغاچلرك داللرینی الوب اوکلرنده طوتسونلر
زرقا کوردکده اکا اشتباه حاصل اولور فی الواقع بویله ایتدیلر یمامه یه قریب اولدقده
زرقا نظر ایدوب یا آل جدیس شجر سره عزم ایتدی وخیل حمیرك اوایل کلدی آل جدیس
زرقایی تکذیب ایتدیلر ودیدیلر که هیچ شجر یوردمی والحاصل دشمن کلدیلر وجدیسی یغما
وغارت ایتدیلر وزرقایی طوتوب کوزلرینی همان چیقاروب بعده صلب ایتدیلر وبو شهرده

رسول

رسول اکرم عصرنده مسیلمۀ کذاب ظهور ایدوب نقل ایدرلرکه قومی اندن معجزه
طلب ایتدیلر اناره برقارورە ایچنه بر یومرطه ادخال ایلدی بنو حنیفه قلیل العقل اولمغله
مسیلمه یه مطیع اولدیلر وبو بنو حنیفه قبل الاسلام زمان جاهلیتده عسل وسمندن برصنم
اتخاذ ایتدیلر صکره انلردن بعضیسنه جوع غلبه ایتمکله اول صنمی اکل ایتدیلر وخلق
بونلرک عقلنی استهزا ایدوب کولردی وبو بابده برشعر سویلنمشدر کذا کلت
حنیفة ربها من التقم والمجاعة لقد یحذروا من ربهم سوی العواقب واتباعه وقارورە
ایچنده بر یومرطه یی ادخال ایدوب ویضه بونحه زمـــان خل ایچنده یاتسه ملایم اولور
بعده قارورە یه ادخال اولنور وصکره اوزرینه آب دوکلسه اولکی حالنه عودت ایدر
مسیلمۀ کذا بی زمان ابوبکر صدیق رضی الله عنه ده خالد بن ولید قتل ایتدی
وبو شهر لحسادن الئی مرحله دروبیریندن اوچ مرحله در یمامه ده برقصر واردر که
اسمنه ذات النوع دیرلر بومشهور قصردر وبرحصن دخی واردر که اسمنه بومکیه دیرلر
حضرمه یمامه شرق شمالنده یمنده برنباتک نمش حیه وعقربه فائده سی واردر بیرین لحسادن
غرب جنوب ارضی سنجه در ایکی کونلک وادر غایتله هواسی وخیمدر امـــا تمری غایت
کوزلدر که مدینه نک بردی حرماسنه بکرر بونده اسمیه اکسلک اولمز ضیعه یمامه قرینده در
وحوطه یمامه جنوبنده نخیل وضرعی چوقدر سلمی دن اوچ مرحله دربونده میاه واشجار
وفواکه چوقدر حجر یمامه دن بر مرحله در ویمامه وحجر بنی حنیفه نک وبعض مضرک
منارلیدر ابوبکر الصدیق رضی الله عنه ایام خلافتنده مسیلمۀ کذاب حربنده اولان
شهدالک قبورلری حجرده در وارجبال بیرین ایله یبرین بیننده براوضدر قوم عادک منارلریدر
الله تعالی عادی هلاک ایتدکده اجنه یه ایرات اتدی وناسدن برکسه بو ارضه قریب
اوله مز حالا بو ارضده نسناس حیوانی اولور مقدما غایت معمور ایدی میاه واشجاری
چوقدر بلاد شمر بوناحیه یمامه دن غرب شمالدر قصبات وقراسی چوقدر وبو سمته
اجا وسلمی ایکی طاغ کدطی قومنده مشهوردر بوایکی طاغ فید وحائل بینلرنده اولور ودخی
بر جبل آخر اسم عوجان دیرلر والحـــاصل اجا برکسنه نک اسمیدر سلمی نام برعورته
عاشق ایدی وایکی سنک واسطه لری عوجا نام برعورت ایدی بونلرک قوجالری خبر الدقده
اردلرینه دوشوب اوچنی دخی قتل اتمشلردر وهر برسنی برطاغده صلب اتمشلردر بعده
اول طاغلری انلرک اسمیله مسمی ایتدیلر اوصاف بلاد الجوف بوناحیه شام وحجاز وعراق
ونجد مابینلرنده اولور وناحیۀ شمرک شمالنده در مابینلرنده رمل ضاح دیدکلری جبالدر
بو طاغلر قومدر وسلوکلری صعبدر قلعه سی بیاض طاشدن درو قومی قروله طائفه
سندندر اول سمته قولا غوزلر ایله کیدیلور سبکه بریرامز صو اوزره منزل ضـــاحی
دبندە دومادن غربه جنوبه در دخی بونده برحصن که اسمنه دومۀ الجندل دیرلر برحصن ده
دومان بن اسمعیل علیه السلام نازل اولمغله بو اسم ایله تسمیه اولدی وجندل اصحاب

كرامدن بر كسنه نك اسمید ریاباسندن فرار ایدوب حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم خدمتنه كلوب مسلمان اولدی و بونده بر عین كه اسمنه عین التمر دیرلر ودخی بر آخر
عین بر مردن بر مریع طاشدن چقراوزرنده بر قبه كه ذو القرنین حمیری بنا سیدر سنه ٩١ وده
بو ناحیه ده عربلر بر دفینه بولدیلر صافیحه كومش قطعه لری در قراقر بر منهل ماء در
دوماو تیماینننده ودخی عمری ازرق شرقنده بر منهل ماء درشغار میاهی چوقدر قرا قرغربنده
وادی السر اولیدر قاره دومه شرقنده طپراقدن بر قلعه بر تل اوزرنده اولور سكا له
قاره دن بر مرحله قلعه سی طپراقدندر شقیقه رمل ضـــاح قربنده در جبه بلاد شمر
ابتداسندن بر مرحله درشام دن نجده كیدن یول او زرنده میاهی چوقدر قلعه تیمادن اوچ
منزل ما یلرنده وادی الصوان واقعدر صولری چوقدر رام بر قع صوی امطاردن جمع اولور ازرق
شمالنده بجانواحی سنندر رویشدات مفرق مقابلنده بغمور دن مجتمع صولری واردر
ضربات قریتین قربنده بطم اغاجلری چوقدر و یرلری طاشلقدر عذیب كوفه بحاجنك
یولی اوزرنده بر صو یك اسمیدر بانات صو یی واردر قطنه دن بر مرحله در سبع
وخرنق بو ایكی صواسمیدر حایلدن بر مرحله در قین صولو منزلدر قراقردن بكرمی درت
میلدر دخی نبك صولو منزلدر بكرمی ایكی میلدر نجدن كیمك استین بو كا اوغرار قنا موقفدن
بر مرحله در بونك وادیسنده سمر وادیسی اولور اكینی دولابلرله سقی ایدرلر حائل موفق
شمـــالنده بغداد بحاجنك یولنده واقعدر موفق علا دن بش مرحله در تیما تبوكدن
معمور در بو حصنك خرماسی چوق بو نده طی قبیله سی اولوردی و بو قلعه طی دن
سموئل بن عادیانكدر و بو كا حصن ابلق تسمیه اولنمشدر زیرا بناسی بیاض وقرموزی طاشلردر
وضرب امثالنده اوفی من السموئل سببی بودركه امرء القیس بن حجر الكندی نك باباسنی روملر
قتل اتدكلری ایامده امرء القیس بابا سنك قاتلنی تجسس اتمكه قیصر رومه كیدركن
بو قلعه یه اوغرار كندو ایله اولان زرهلری سموئل یاننده امانت وضع ایدوب كندكده نصكره
حرث بن ظالم الغسانی بو زرهلری خبر الوب وحصن ابلق اوزرینه كلوب سموئلدن زرهلری
استدی اولدخی ویرمكده امتناع اتمكله بر كون سموئلك اوغلو خارج حصنده شكاره
كیدركن حرث بن ظالم انی اخذ ایدوب وحصنك مقابلنه كلوب سموئله یا زرهلری ویر
ویاخود اوغلو كی قتل ایدرم دیدی سموئل جواب ویردیكه بن نقض عهد اتمم نیچه
دیلرسك ایله دیدكده اول ظالم اوغلنی قرشو سنده ذبح ایدوب كیرو دوندی انكن
اوتوری وفاء وعهده ضرب مثل اولدی ناحیهٔ ساعده اك مشهور قصبه لری فید ثلیث در
و بو فید كوفه دن مكه یه كیدن بحاج عراقك نصف طریقیدر بونده طی قبیله سنك
سلمی طاغی اولوربونده بحاج بعض امتعه لری امانت قورلر بو قصبه نك صو یی وخرماسی
چوقدر بو فیدده ابتدا ساكن اولان فید بن حام اسمیله مسمی در كوفه دن اون ایكی مرحله در
ثعلبیه بو قصبه صولری چوق وسوری واردر بحاج عراقك ثلث طریقلرنده واقعدر

غمر مرزوق

غمرمرزوق قيددن ايكى مرحله بوصوبى اسدندر اوصاف جزايربوجزايركه جزيرهٔ
عرب اطرافنده واقعلردر انلردن كه بحرسويسده واقعدر جزيرهٔ نعمان ازلم قلعه سنك
ساحلنه قريبدر جزيرهٔ شيخ مزيق حورامنزلنك ساحلنه قريبدر جزيرهٔ قويعه
جاروابغ ساحللرينك مابيننده در جزيرهٔ قنفده حلى اسكله سنه قريبدر برمعمور
جزيره در جزيرهٔ شرجه لحيه شمالنده ساحلنه قريبدر جزيرهٔ حرده شرجه نك جنوبنده
قيانى كوزلدر كميلر انده راحت بولور انجو مغاصى واردر جزيرهٔ محامله بيت الفقيه الصغير
مقابليدر جزيرهٔ فرسان لحيه قربنده در لؤلؤ مغاصى واردر جزيره حديده رفع ساحلى
قربنده جزيرهٔ صلغه حديده جنوبنده جزيرهٔ كمران مخا ساحلنه قريبدر برمشهور
ومعمور جزيره در جزيرهٔ خرتان وجزيرهٔ مرتان بو ايكى جزيره جون حشيش مقابلنده
شحر ساحلنه قريبدر بر جنس عربلر حالا انده ساكنلردر عاد قومى لسانى تكلم ايدرلر بوسمتم
چوق عنبر جيد دريا ايله كلور بحر فارس جزايرى انلردن جزيره مسندم فارس دكزينك
بوغازى ايچنده اولور عدندن هرمزه كلن كميلر بواطيه او غرار بو جزيره يه بواطن ناحيه سندن
بركونده كلورلر و بوندن هرمزه بركونده كيدرلر جزيرهٔ بحرين قطيف قرشوسنده شرق
طرفنده مرابطه در اوتاسنده شهرى واردر ايچنده بعضى جبال وعرضى طولندن قليلدر
وضلع شرقيسى وسطنده بركوچك مدور جزيره جك واردر وانده قلعه سى واردر جزيرهٔ اوال
قطيف قربنده ساحلده بوجزيره دن بريلكنلكدر ساحل سرقيسنده بونده كوزل قلعه واردر
مغاص لؤلؤ اولور و بو جزيره قطرى ايكى مرحله قدر بونده اوچيوز قريه واردر باغلرى
وخرماسى وتورنجى اولور و برصحراسى واردر زرعى ومرعاسى غنيمتلودر و بوجزيره ده
حيوان ومياه چوقدر جزيرهٔ خارك عبادان قربنده برشهرى واردر بونده مغاص لؤلؤ واردر
وشرقنده جزيرهٔ كيش قيس دخى ديرلر بوجزيرهٔ كيشده مغاص لؤلؤ اولور
و بونده نخيل وطايع واشجارى چوقدر خلق ابار دن سقى ايدرلر اوصاف جزيرة العرب
اجمال طريقيله بو اقليم شديد الحردر لكن سروات هواسى معتدلدر حتى بركسه صنعاده
برمقدار لحم طبخ ايدوب اكل نصيب اولمادين بجه كيدر دونوب كلدكده لحمى غير متغير
بولور بو سرواتده انواع ثمار اولور خصوصا عنب ايمشى كه رايحه سى مسك كبيدر برايكى دانه سى
بر يرده اولسه اول مكانى معطر ايدر و فلاقه دن غيرى سواحلى يابسدر و بو اقليم اهلنك
صيف وشتاده لباسلرى بردر ومكهٔ مكرمه ده هنكام صيفده كيجه لرده هواسى طيبدر
وتهامه ده كرب وثقيل اولور و عمانده كيجه لرده بكمزكى برشئ نازل اولور و حرمين اراسنده
باد سموم اسرور حله الصيف والشتا تفسيرنده قريش مكه ده قشلايوب طايفده يازلردى
و بو اقليمك اكثر خلقى لاغردر بنيه دن سياب كبيرلر مذاهب مكه ومدينه وتهامه وصنعا
وقرح اهل سنتدر وصنعا سوادى وعمان وبعض سروات وسواحل حرمين معتزله در
واكثر صنعا وحضرموت حنفيه در دخى بعض يرلرده شافعيه واردر ومعاقرده مذهبنى

منتزرشایعدر ویمنک نواحیسنده مذهب سفیان مشهوردر ودخی حنبلی مذهبی واردر
وهجرده مذهب قرامطه شایعدر وعماننده داودیه مذهبی آشکاره‌در ویمن حاکمی زیدیه
مذهبی توتروکندویه امام دیرلر بوطائفه کندولرزید بن علی حضرتلرینه منتسبلردر
حاشا زید بوطائفه‌دن بریدر ومنقولدرکه بوجزیرة العرب قومی اسلامدن اول شریعة
محمدیه ایله بعض احکامده اتفاقلری واردر نکاح امهات وبنات وجمع اختین حرامدر ومنکوحهٔ
آتالری تزوج ایلمك عیبدر وبیت شریفی اهل اسلام حج اتدکلری کبی حج ایدرلردی
وجنابتدن غسل ودخی مضمضه واستنشاق واستنجا ومسواك وقلم اظفار وختان وعلق
عانه ونتف ابطه وسارق صاغ النی کسمك وحساب سنین وایام وضبط اوقات ایدرلردی
ودخی هر اوج سالده برشهری کبیسه اعتبار ایدرلردی وبوطائفه‌ده سبب عبادت اصنام
تجین حضرت اسمعیل اولادی چوغالدیکه مکهٔ مکرمه عرضنه ضغمادی انلردن بعض
جماعت برغیری وطنه توطن اتمکه دیار عربك اطرافنه طاغیلوب حرمدن چقدیلر هر
طائفه برطاش کوتوردیلر وتوطن اتدکلری محلده اول طاشی برپاك یره قویوب بیت شریفی
زیارت اتدکلری کبی اول طاشی زیارت ایدرلردی برمدت چکدکده صحف ابراهیمی ترك
ایدوب شیطان اغواسیله اول طاشلره طاپوب عبادت اتمك وابتدا تا پغافرمان ایدن
عمرو بن لحی خزاعی دروبو عمرو بلقادن کحرکن کوردی انده اولان عمالیقه قومی اصنامه عبادت
ایدرلردی وبونلردن غیری اصنامك ظهوری حضرت نوح عصرنده ظهور ایلدی
نتکه قرآن عظیمده واردر وبوضلالته مستمر اولدیلر تا چاق حضرت ابراهیمه بعده حضرت
اسمعیلك اولادنه ذکر اولنان کیفیت واصل اولدی وبونلردن هبل صنمی الوب کعبه
ایچنه وضع ایلمشلردر اول زمانده بوقوم اصنامه عبادته بشلدیلر وبوطائفه‌ده برقاچ صنم
شهرت بولمشدرکه هر بریسی برادنامناسبت ایله براسمله مسمی اولمشدر بری اصاف صفا
طاغنك باشنده اولوردی بری نائله که مروه طاغنك باشنده اولوردی بری ودکه دومة الجندلده
اولوردی بوصنم بنی کلیب صنمی بری سواع بنی هذیل صنمی بری یغوث بنی مذحج صنمی
بری نسر بنی ذی الکلاع صنمی بری یعوق همدانیلرك صنمی بری لات بنی ثقیف صنمی
بری غیری بنی کنانه صنمی بری هبل اوس وخزرج صنمی دخی امت عربده برنیچه فرقه‌نك
غیری دورلو عبادتلری واردر بعضی صابئی که اجرام نیره‌یه عبادت ایدرلر وبرفرقه ملائکه‌یه
عبادت ایدرلر لغات بو اقلیم خلقنك لغاتلری عربیدر وعدن وجده وصحار فارسی وهندی
دخی بیلورلر وطرف وشحر ومهره لسانلری حمیریدر کلاملری فهم اولنمز واهل عدن جیمی
کاف تلفظ ایدرلر مثلا رجب رکب ورجل رکل دیرلر حتی حضرت فخر عالمدن روایت اولنورکه
عند الاستجمار برپاره روثه کتوردکلرنده القا ایدوب هی رکس دیمش یعنی رجس دیمکدر
واحقاف لسانی وحشیدر وهذیل کوزلدرکه حالا انجد لسانیدر ومکه‌ده انواع السنه واردر
احوال سکه بو اقلیمده یمن وکوکبان ده دار الضرب واردر دخی اقچه‌لری مصر پاره‌سی قدردر
اما

اما كومشى اينقدر دخى باقر كسرلر و بو معامله يمنده وشحرده ونجدده بحر وعمان معامله لرى
باشقه در وسائر التون وسيويليه هر يرده بحر وآل عثمان سكه لرى بحازده ولحساده بحر
تجارات بو مملكتك دورت اسكله سى واردر برى مسكت برى عدن برى مخا برى جده وقره ده
اك معظم بازارلرى منادده دركه سائر دنياده اولقدر بازار اولمز جميع دنيانك متاعى بورايه
كلوب صاتلور وبو اقليمده اولان تجارت غايتله فائده ايدر وحبشدن وغيريدن چوق
دقيق كلور رواك مقبولى حبشدن كلندر دخى انواع عطر وبهار كلور خصوصا عماندن
دخى مسك وزعفران وبقم وساج وساسن وعاج ولولؤ ودبياج وجزع وياقوت وآبنوس
ونارنجيل وقند وسندروس وصبر وحديد ورصاص وخيزران وغضار وصندل وبلور
وفلفل ودارچين وقرنفل ونيل وعود وانواع اقمشه وتفاريق وبونك امثالى وعدندن
عنبر وشر وب وجلو دونمور بو عنبر مخايه عدندن كلنجه اولان سواحله دوشوب وكذلك
زيلع ساحلنده لكن بو عنبر پارچه لرينى بولان كسنه ما كنه كتوروب پرالتون و برشقه
كندويه ويريلور وبو عنبرك دوشورمسى ريح جنوب هبوب اتدوكى اثناده اولور وحبش
دقيقى وخادملرى چقر وجده دن قهوه وعقيق جزع كلور وبو جزع برقاچ نوعدر معدن عقيقدن
چقر اك مقبولى بقران جزعى دخى عروان وفارسى وحبشى ومعسل ومعرق واردر دخى
ورس اچجلر اوزرينه ايبز عينيله ترنجبيل كبى دخى كندرشب حصايص يمن قهوه سى
بو قهوه اوصافى هزارفن حسين افندى نقل ايلدوكى وجه اوزره بو قهوه ايكى ناحيه ده
اولور برى زبيد اوزرنده اولان طاغلر بيت الفقيه مقابله سنه كلنجه كه اكا اوصاب
ناحيه سى ديرلر ورى نهارى ناحيه سنده جزان بندرينه قريب اولان ناحيه لردر وبو ذكر اتدوكمز
يرلر انكيه يا جه شكل واقعدر قهوه اغاچلرى اول موضعلرده صف صف غرس اولنمشدر
وبو قهوه اغاجى كراس اغاجنه مشابه در لكن قو يويشل وكراس يپراغندن يپراغى
قالنجه در واچچلرك قدى سكزارشون قدر اولور ويكرمى اوتوز يللق اغاچلر واردر چيچكى
بياض اولور وصاپلرى ايكيسى اوچى بر يرده اوزونجه كراس صاپلرى كبى اولور ويمشى
عينيله كراس كبى دريشل ايكن كگرمسيدر بعده قرمزى اولور وازاجق حموضتى اولور
بعده كمالى بولدقده قويو قرمزى وشنه رنكى كبى ايرى وتطلو اولور اكر صاپلريله جمع
ايدوب حصار كراسنك ارasına قونلسه من بعد فرق اولنماز ايدى مكر حين تناولده
رايحه سندن وچكردكى چفت اولدوغندن بيله لر ايكه كراسدن لذيذ در خام ايكن جمع ايدرلر
واولرينك اوستنى خراسان ايله صيوالو در ودوزدر جمع ايلدكلرى قهوه يى اول طاملرك
اوزرينه سررلر تا رسيده اولنجه نيز قوريوب سياه اولور اول قهوه يه قوروق وخام
قهوه ديرلر بعده دكرمنه قورلر قشرى قيريلوب چكردكى قالور اندن صكره صاوروب قشرى
ايريلوب صاف قلب قالور بو قهوه كه روم ديارنه وغيرى يرلره كتوروب صاتدقلريدر اما
رسيده اولان دكرمنه كرمز ايله چكردكين چقاررلر وتشربى باغريا صدى اوزومى كبى

قوریدوب اهل یمن یازکونلرنده ترتیب وتبرید وجود ایچون بو قشری قینادوب ایچرلر
غایت لذیذ اولور که ایچنلر شکر شربتی ظن ایدرلر اول قشر روم دیارینه کلمز زیرا یمنده
قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتلور وقهوه نك اعلاسی بیوك ویشل رنك اولهدر بو قهوه نك
قشری طبیعتی درجهٔ اولده بارد رطب یازکونلرنده ایچلسه طبیعتی تبرید ایدر وقلبه فرح ویرر
وصبحدن واقع وحاصل اولان کسلی زائل ایدر وقلب قهوه نك عندنا کی طبیعتی اول
درجه ده رطبدر بونك دخی فرح ونشاطی واردر ویورغونلغه غایت موافقدر وقهوه نك
زیاده قاورولمه سی قنادر خاصیتی کیدر وقهوه طعامدن صکره بر ساعت مرور
اتدکده اشراب اولنسه فائده سی واردر معده ده اولان رطوباتی وفضلاتی کیدررو صداعه
وزکامه دخی فائده سی واردر ودخی اوچخو زمانلرنده شویله اوتورمق استینلره موافقدر
و بو قهوه دن هر سنه سکسان بیك فرده چقر قرق بیك فرده سی جده یه کلور ماعداسی
بصره یه وسائر یرلره توزیع اولنور وهر فرده اوچ قنطاردرکه دورت قنطار اون بطمان
بر قنطار شامی قنطاری کلور و بو قهوه نك ابتدا ظهوری سنه طقوز یوز التمش ایکی ده
ولایت رومده واستانبولده قهوه خانه لر پیدا اولدی تحت القلعه قربنده شامدن
بر شامی کلوب بر قهوه خانه اچوب اکثر دانشمندان وقضاة واهل کیف اولان ظرفا و بعض
مدرسین واهل دل درویشان جمعیت ایدوب واول زمان خلقك کوکلو کوزی غنی اولمغله
قالقوب کندکلری وقت کیف ما اتفق هرکس قدرتی یتدوکی قدر اقچه ویروب کیدرلر
وکیدرك منتشر اولدی و بر مرتبه اولدیکه اهل طبع اولان ظرفا مجمعنه مکتب عرفان دیو
آدقودیلر واول مرتبه یه واردیکه اشراف دیار وذوالمناصب واکابر عالی مراتب بو قهوه خانه یه
تشریف ایدر اولدیلر و بو قهوه نك سبب ظهوری مغربدن شیخ ابوالحسن شاذلی
حضرتلری التیوز اللی التیده سواکن سمتنه حجه کیدرکن زمرد طاغندن اوته التی قوناق
جبل ابرك واندن اوته دخی التی قوناق جبل عجیب بوایکی طاغك ارا سنده مریدی اولان شیخ
عمره دیدیکه بن بونده وفات ایدرم ایمدی سکا وصیتم بودر که اول اثناده بر یوزی اورتولی
برکسه کلور هرنه ایدرسه وهرنه سویلرسه انکله عمل ایله دیدی والحاصل شیخ شاذلی
وفات اتدکده او یوزی اورتولی شخص ظاهر اولدی واول موضعده سهلجه یری حفر اتدی
بامر الله صو ظاهر اولدی اول صو ایله شیخ شاذلی حضرتلرینی غسل اتدی ودفن ایلدی
واول شخص چکیلوب کتمك مراد اتدکده شیخ عمر دامنندن طوتوب سز کیمسکز البته بکا
خبر و یرکز دیو ابرام اتدکده اول شخص یوزندن برقعی رفع اتدکده کوردیکه کندو شیخی
اولان حضرت شیخ شاذلی کندوسیدر بعده شیخ شاذلی حضرتلری شیخ عمره اغاجدن
بر طوب و یروب تنبیه ایلدی که بو طوب هرقنده طورر سه سن انده ساکن اول
بعده شیخ عمر سواکنه کتدی وانده نزول اتدکده طوب حرکت اتمکله انده طورمایوب کی
ایله مخایه واردقده طوب انده حرکت اتمیوب قرار داده اولمغله همان اول اراده سازدن

برقوليبه

برقولیبه چاتوب ساکن اولدی وانده برقیو حفر اتمکله برلطیف طاتلو صو چقدی مقدما
مخانك صویی اولمایوب بعید یردن کتورورلردی بعده اهل مخایه برخسته لق مستولی
اولوب خلق شیخ عمره خسته لرین کتوروب اولدخی دعا ایدوب بامر الله شفا بولورلردی
اول اثناده اول یرك پادشاهنك قزی که غایت حسنالردن ایدی اولدخی خستلغه
مبتلا اولمغله مزبور شیخ عمره کتوردیلر وبرقاچ کون شیخ عمرك یاننده قالوب
آکادخی اوقیوب دعا ایتمکله اولدخی افات بولوب صحت بولدی بویله اولنجاق خلق مزبورك
حقنده ناسزا کلماته بشلایوب پادشاهك بویله محبوبه ومرغوبه کریمه سی بونك یاننده
بوقدر کون مقیمه اولوب نه آنکه الطاله دست ایتمیه وتعرض اولنمیه دیو کفتوکو پادشاهك
سمعنه واصل اولدقده پادشاهه عار لاحق اولوب شیخ عمری اوصاب طاغنه نفی فرمان
ایتمکله برقاچ مریدی ایله کوه مزبوره نفی اتدیلر شیخ مریدلریله اول محله واصل اولدقلرنده
انده قهوه دن غیری برشی بولمدیلرکه تناول ایلیه لر آخر کار قهوه یی برچولمکه قیوب
قینادوب صوینی ایچرلردی اول اثناده مخایه کیجیك علتی مستولی اولوب مخاده
شیخك محبلرندن برقاچ کسنه لر شیخك زیارتیچون اوصاب طاغنه کلدیلر واول قهوه نك
صویندن ایچدکلری کبی کیجیك مرضندن تخلیص اولدیلر بعده مخایه کلدکلرنده اهل
مخا اونلره سؤال اتدیلرکه نیجه خلاص بولدیکز انلر دخی شیخه واردق وانده برصو ایچدك
مرضمز زائل اولدی دیدکلرنده بوخبر میان خلقده شیوع بولوب پادشاهه منعکس
اولدقده تکرار پادشاه شیخ عمری مخایه دعوت وعظیم رعایت ایدوب شیخ ایچون
عظیم آستانه بنا ایلدی وحالا اول استانه واول طوب انده باقیدر بعده شیخ تأهل
ایدوب براولادی دنیایه کلدیکه اسمنه ابوالفتوح دیرلر تمام یوروب یکت اولدقده آکا
تنبیه ایلدیکه سواکنه وار واول یرکه شیخ عمر انده برقاچ کون آرام اتمش ایدی اول
محلده مکث ایله حالا برعظیم آستانه در والی الان شیخلری بونسلدندر خصایص ادیم
زبید ونیل یعنی چوید که لاژورد کبی ومشد هجر وورود سحول وجریب وصعده نك نطوعی
وقربه لری ویمك ادیمی وبی نظیر سختیانی اولور وصنعانك عقیق وحلینك اقداجی
وینبعك حناسی ومروه نك کوزطاشی ومهره نك کندری وناقه لری وعدن نك ورسی
وسقطره نك صبری وعمانك مقلی وجزیره خارك انجوسی بوجزیره اطرافنده اجرتله
غواصلر صدف چقاروب ایچندن صغیر وکبیر انجو چقر بو سمتك انجوسی مشهوردر
کاهیجه دردانه چقر لکن بواطرافده برجنس بالق غواصلره هجوم ایدوب کوزلرینه
قصد ایدر وغایت انلردن احتراز ایدرلر وعقیق معدنی صنعاده در هرکیم مراد ایدرسه صنعاده
براوض اشترا ایدوب حفر ایدر ونصیبی اولان بولور کاهی صخره کبی عقیق پارچه لری
چقوب کاهی برنسنه چقماز ودیرلرکه ینبعده ومروه اوه سنده معادن ذهب واردر ودخی
دیرلرکه کعبه شریفده اصلا بیره اولمز مواسم عرب جاهلیتده مواضع مخصوصه ده

معظم بازارلری اولوردی جمله‌دن بریسی دومة الجندل بازاری که ربیع الاول ابتداسندن
طورر چاق نصفنه دك وبونلرك الیش ویرشلری بکند کلری اثوابه برا وفق طاش
اول متاع اوزرینه القا وبویله ایتمکله بیع واجب اولور بری دخی مشقر بازاری بو بازار
جمادی الاخرك اولنده طورر وبو بازارده اول متاعی مس ایلکدر بیعی وکذب
اولماسون ایچون بویله ایدرلر دخی صحارده رجبك اونجی کونی طورر وبو بازارده بیعلر
مسامته ایلکدر بری شحر بازاری بو بازار ماه شعبانك نصفنده طورر وبونده دخی طاش
القا ایتمکله در بری علان بازاری بو بازار رمضانك ابتداسندن چاق اوته ارنجه وری صنعا
بازاری بو بازار دخی رمضانك نصفنده طوررری دخی رابیه بازاری وبورابیه حضرموتك درو ری
عکاظده طورر بو عکاظ عرفات قربنده نجد طرفنده اولور وبو ایکی بازار ذی القعده‌نك
نصفنده یوم واحدده طوررلر اما جمله‌دن عظیم عکاظ بازاریدر چاق آیك آخرینه دك
طورر بری نطاط بحیره وحجر بازارلریکه یمامه‌ده اولور وبو بازار محرمك اولندن چاق اوننه دك
طورر عادات یمنده وعدن وحجازده رمضانده ختمیله نماز قیلارلر وقندیللری دخی
تمکله یقارلر بویاغ مهره‌دن کلور ورمضانك یکرمی برنده کعبه‌ده امام حنبلی قرآنی
تراویح ایله ختم ایدر وشافعی یکرمی بشنده وحنفی یکرمی یدیسنده ومالکی یکرمی طقوزنده
وهر ختمده عظیم چراغان وجمعیت اولور ورمضانك عشر اخرینه قریب العهد وفات
اتمش شرفانك هر بریسنه باشقه کیجه‌ده جمعیت وعظیم چراغان وحلوالر ایدرلر
ودخی کعبه‌ده وفات ایدن مشهور مشایخك هر بریسیچون هر سنه وفات اتدوکی
کوننده دخی عظیم جمعیت اولور وسجاده نشین اولان شیخ طعاملر ایدرلر وحرم کعبه‌ده
وعدنده رمضاندن ایکی کون مقدم سطوحلری تزیین ایدرلر لکن کعبه‌نك مقابلی اولان
طاغلری خلق تزیین وچراغان ایدرلر وعظیم شنلك وساز وسوز ورمضان اولدقده
باشلرلر فوج فوج جمع اولوب چاق سحوره دك کزرلر وقصیده‌لر اوقورلر ودخی کعبه‌ده
رجب اینده چاق محرمه کلنجه بوالتی آیده قندیللر یقارلر وخلق قهوه‌لرده وصحبتلرده چاق
صباحه دك خصوصا افطار کیجه سنده صفا ومره ماییننده اولان بازاری تزیین ایدوب
عظیم شنلکلر ومهترخانه‌لر چالدیررلر ورجبك اولندن چاق محرمه کلنجه عمره یولی اشلکه
یشلر کعبه خلقی وغیری عمره کتوررلر وبو عمره مسافه‌سی کعبه‌دن ایکی ساعتدر
ودخی رجب آینده کعبه خلقی وغیری مدینه‌یه کیدرلر که اول قافله‌یه رجبیین قافله‌سی
دیرلر وکعبه‌ده بر غریب عادت واردر خطباسی که یکرمی دورت خطیبدر وانلرك متازاری
سکز خطیبدر دوردی حنفی ودوردی شافعیلردر بو سکز خطیبدن هر سکز سنه‌ده
بریسنه نوبت دوشرکه عید الفطر خطبه‌سنی اوقیه محصل نوبتی کلن خطیب عید الفطر
قریب اولدقده تدارك کورمکه بشلار شکر ایشندن بادام ولبلبی وفندق وسائر شیلر
شکرله یاپدررو طبقلره وضع ایدر عید فطر کیجه‌سی کلدکده مکه‌نك شرفاسی وعلماسی
واکابر

واكابر واعيانى فوج فوج اول خطيبك اوينه واردقلرنده خطيب بونلرك اوكنه طبقلرله
شكرله انواع عندن احضار ايدرحتى عنبردن اوفق حبه لر اوزلرينه شكرله ايدوب اوكلرينه
قور هركلن يدكلرندن ماعدا هركس برطبق مقرمه لرينه بوشالدوب الوب كوتورلر رسم
قديمدر دخى انلرله معا كلنلريله مقرمه لرينه طولدروب كيدر بعده صباح نمــــازى ادا
اولدقدنصكره اول كلن كسنه لر خطيبك اوينه كلوب اوكنه دوشرلر ايكيشر ايكيشر آلاى
ايله ايكى علم ايله كوتورلر زيرا مكه خطباسى منبره ايكى علمله كيدر بعده عيد خطبه سنى
اوقودقدنصكره تكرار ايكيشر ايكيشر اوكنه دوشوب اوينه كتورلر خطيب انلره عظيم
ضيافت ايدر بعد الطعام هركس طاغلور بعده خطيب مزبورة القـــاربير اماشمق ايچون
شريفه وار شريف دخى قرق اللى التون دخى زياده عطيه لر ويرر اندن كعبة قاضيسنه وسردار
واشراف وعلمايه واكابره وارر هركس حالنه ومقدارنه كوره عطيه ويررلر المياه بواقليمك
مياهى مختلفدر ماء عدن وقناء مكه وماء زبيد ويثرب خفيفدر خصوصا عيش زرقا جمله دن
اخفدر وغلافقه نك ماى قاتلدر وماء فرح وينبع رديدر الحيوانات بواقليمده انواع حيوانات اولور
واكثرى ميمون قسمى يمنده دروارض وباديه ده نسناس اولور وبو جزيرة العرب عشريه در سلفده
يمنده اوچ حاكم اولوردى برجند ومخالفنده برى صنعا ومخالفنده برى حضرموت ومخالفنده كه
هر برسنده بر والى اوتوردى محصول سلفده حرمينه يوزبيك التون يمندن التى كره
يوزبيك التون يمامه دن وبحريندن بشيوزبيك التون وعماندن اوچ يوزبيك التون اولوردى
منازل ومسالك جزيرة العرب بو جزيره اورتاسنده بيت الله واقعدر وجميع انسان اكا وارمغه
مأموردركه آيت كريمه والله على الناس حج البيت وارد اولمشدر وهر طرفنده اماكن ومنازلده
انبيا وصلحا اولور بر طرفى ارض مقدسه كه شامدر واول مواضعده رسل وانبياء عظــام
منشا ومواطنلريدر وبر طرفى بصره وبغداد كه برج اوليا محطيدر وبر طرفى يمنكه حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن انك حقنده برقاچ حديث وارد اولمشدر ايمدى بوخبرلده
اطرافندن چاق مكه مكرمه يه وارنجه منازلى ذكر ايده لم وحجاج شام شام شريفدن توجه
اتمكله اندن بدا ايدلك بو حجاج شام شريفده جمع اولدقده امير حاج ماه شوالك اون بشنده
عظيم آلاى ايله قبة الحاجه كيدر واندن كسوه يه كيدر بعده حجاج عقبندن فوج فوج كيدرلر
ومزيريده جمع اولورلر والحاصل كسوه دن خان ذوالنونه بونده حجاجه ترخانه طنبغ اولنوب
توزيع ايدرلر ابن الحصنى نك وقفيدر وبونده حجاج مسلميندن باج الورلر بعده صنمينه كيدرلر
وكيدركن خان الزينه صغتاشورلر بعده صنمينه كه تركلردن قواس اوغلونك كويدر صولى
يردر بونده طيورك انواعى بولنور بونك سازندن سلوك ديدكلرى جانورى دوشروب
جمع ايدرلر وشامه كتورررلر مشهوردر بعده تل فرعون بعده غباغب انده سلطان سليم بر برج
بنا اتمشدركه بونده قواس اوغلو نسلندن حجاجى بكلرلر بونلرك دركلرى ذوالنوندن چاق
صنمينه يه وارنجه بعده حجاج صنميندن قالقارلر مزيريه كيدرلر وكيدركن ديله صوينه اوغرارلر

برنبع صودركه اندن امیر حاج حجاجی بکلدیرامز بریب حوران ولایتنده بر بیکاردروانده سلطان
سلیم برقلعه یاپمشدرحجاج کیتدکده بازاری طورریش اون کون دخی زیاده اوتوراق
ایدرلروبونك غرب جنوب سمتنده کتیبه نام موضعده بکاری وصواری چوقدر اما مخالف
سمتدرلاندن ازرعات حوران طرفنده برکوید ریارم منزل صوبی قیولرد ندراند ن مفرق
برصوسز دوزیردرصاخدك غرب جنوبنده درکاه سیل خوفندن قونمزلرازرعاته قونارلر
اندن زرقا آقار صولو یردروازرق نام خرابه قلعه خرمالووصولو یردرشرق شمالنده برکونلك در
وعمری نام صولو یردرکه دومایولی اوزرنده شرق سمتنده ایکی دکرمن یوریدرصوبی وار
عماندن کلوب غور سمتنه کیدرلاندن بلقا نام دیکر مشتــادخی بلاط دیرلر صوسز یردربدی
عقبه بحرلراندن قطرانی که سلطــان سلیمان برقلعه یاپوب طپراق ایله طولمش اولان
برکه سنی ایرنلق ایچون اون بش بیك فلوری ویروب غربنده لجون نام کوپری واردر کاهی
حجاج اندن صولانورلر اندن حساصولو منزلدرشوبکدن شمال شرقه کرك شوبکدن حجاجه
ذخیره کلوب روشوبکك آقار صوبی واردرچایرلو یردرطاغلراراسنده غربنده طاغی اوزرنده
خانی واردروپیکاری واردر وقربنده قنطره سی واردرظهر عنیزه یولی اکری بوکریدر
عنیزه دن شوبك قلعه سی باغلری کورینورلاندن معان قلعه سی مقدما بنی امیه ساکنلرایدی
شراه ناحیه سندن صایلورسلطان سلیمان برقلعه یاپمشدرصونی چیقاردوب آقتمشدر
اما صوبی ایود کلدرلاندن ظهر العقبه نام دیکر عبادان صوسز یردراندن طبیلیات خرماسی
واردرلیس وراء عبادان قریه مثل بوندن اولق کرکدرذات حج نام دیکر حجر سلطان سلیمان
قلعه یاپمشدر ربابانی خرماسی چوقدرصوبی اشمه لردرحالا صوبی اقیدوب آقار صودن
طولاروقلعه خلقی صواوزرینه بستان ایدرلراندن قاع البسیط نام دیکر عراید قومسال یردر
اورتاسنده یوکسك تپه سی واردرعرب آکاشرورادیرلر اندن بتوك بونك اوصافی یوقاروده
مرورایلدی اندن مغایر القلندریه دیه جکدرصوسز یردراندن اخیضر دخی اوصـــافی
یکمشدرلاندن برکه معظمه بونك دخی اوصافی یکمشلراندن مغایر الزبر نام دیکر اقرح یارم منزل
جبل الطاق نام موضعکه حضرت صالح دوه سی قتل اولدوغی یردروبوموضعك نامی زحمدر
اوغرایوب شرق جانبنه دوتوب مبرك الناقه یکرلر بعده حجرده قونارلراندن قری صالح
طاغنده بیوت منحوته قوم عقبه لری یکیلوب واریلورقیولری چوقدر اما صولری ایچلمکدن
منهی درو حجردن علایه یارم منزل طاغنه انان دیرلر اندن علا اوصافی یکمشدر اندن
قطران یاخود طوامیز صربدرصوبی یوقدرقره طـــاشلر ایچنده واقعدر اندن
شعب النعــام یغمور دن صولری اولور وقربنده یولك ایکی طرفنده
صولوواردرواروب کتوررلر اندن هدیه صولری اشمه لردراسهـــال ایدر
شول سببدن که یرلرنده سنا مکی بتراندن نخلتین ایکی دیه جکلردر صوسز یردر
وقربنده یوکسك طاغ واردروقف حصار واردراندن وادی القرا قرصوبی یوقدر اما برنده
بتمش

بتمش اغاجلر چوقدر لندن ابیار حمزه حضرتك اناده بر مسجدی واردر اندن مدینهٔ منوره یه
وارلیور ایکی کون اوتوراق بعده ابیار علی یه چقیلور بونلر حضرت علی یه منسوب قیولردر
اوچ قولاج درینلوکی واردر حجاج احرام ایدرلر اندن قبور الشهدا صویی یغمور دن یوکولان کاهی
صویولنمز ایکی طاغ اراسنده بر یردر اندن جدیده بر کویدر اقرصولو باغلو وباغچه لو خرماسی چوقدر
قرپوزی وبستانی واردر ایکی طاغ اراسنده بر دره جك اوزره در اندن بدر اقرصولو باغلو
وباغچه لو جدیده دن بدره کلنجه وادیٔ حمرادیرلر معمور بر قاچ کویلری واردر اندن قاع البزوه
قوملواوه در صویی یوقدر اندن رابغ دکز قرینده قیولری واردر قوملواوه در صویی قوم التنده
برزراع قازلسه صو بولنور خرماسی وبستانلری واردر بونده سمك علف غنم بولنور وبونده
ایکی طائفه واردر انلره موالی روی وروم واولکسنه روی روایادیرلر قافله دن بونلره ویرکو
وارد اول بر طــائفه یه روی جماع دیرلر طارف صول طرفنده بلاد الطارف جبل وقرا
ومزارع معموردر بادم اغاجلری واردر خلق بحا جه باغ ویغو ردو حبوبات کتورلر اندن
خلیص یولی عقبة السویق نام صرب یره وارنجه دوزدر وعقبة السویقده صرب یردر
بستانلری وار صویی اقر بر کولدر بونده عربان زبید اولور که اکثر عربلردر وبونلر امیر حاجدن
صره لری که یدی یوز التون هر سنه الورلر بونده تاتلو قیوسی واردر اندن عسفان بر قیوسی
واردر که انده تفل ایلدی بونده اثار کثیره واردر حالا مدرج عثمان دیرلر بطن مر شرقیسنده
اولور اندن ابو عروه بر کویدر اقرصولو باغ وباغچه لو طاغ اتکنده یولك غربنده اندن
مکهٔ مکرمه یه وارلیور یاخود عسفاندن طرف البرقا اندن مر الظهران نام دیگر وادی المر
اندن کعبهٔ مکرمه مقدماشامدن چاق علایه وارنجه بر اخر یول واردر که حالا اولان طریقك
مشرقنده در شامدن ارباتی بصره یه وارلیور لندن ار یاتی ازرق نام قلعه یه وارلیور صولو
یرلردر لندن قراقر نام صولو یرلر اوچ منزلدر خرماسی واردر اندن قلته ایکی منزلدر
لندن صبیحه نام صویه ایکی منزلدر اندن تیمایه اوچ منزلدر بوندن وادی الصوانه چیلور واندن
علایه دورت مرحله در بو یول طوغری دراما صویی ازدر اون التی قوناقدر وهر قوناق
یکرمی یدی میلدر دخی مکه دن مدینه یه وارنجه بر آخر طریق واردر که اهل مدینه
اول یوله کیدرلر ابار علی دن شمحان ایکی طاغ اور تاسنده بر موضعدر مفرح بر کوجك
طاغدر دوه جیلرك عادتلری واردر اورایه کلدکده عادت اوزره الورلر اندن قریش بوندن
کچیجك قبور شهدایه وارلیور اندن وحابر عمیق قیوسی واردر اندن شعب ایکی طاغ اورتاسنده
طاغ طرفنده صویی وار لندن نازیه مدینه دن نازیه وارنجه یللر قور قولودر لندن خنیف
بنی عمرو ایکی طاغ اورتاسنده بر اوزون دره نك ایچنده قریه لر وبیوت وخرمــالقدر
اقرصولری وقیولری واردر بونده بنی عمرو وبنی سالم ساکن اولور اصل خنیف بنی
عمرودر بیك قدر کسه دراوق اتارلر عربان اراسنده غنا ایله مشهورلردر اندن وادی الصغر
طاغ اتکنده خرمالو اقرصویی وقیولری واردر وبونك صویی عین خنیف ویدردن لذیذدر

وبونده اشراف ذیبه دن برطائفه ساکن اولور قافله بکلرلو عادتلری واردر الورلر ایکنجی
طریق مصردن کعبهٔ مکرمه یه محفل شریف امیرحاج ایله عظیم الای ایله مصردن
برکة الحاجه چیقارلردن هدفت البویب ایکی طاغ اورته سنده طاربر دربر شرفه سی
وصاغ جانبنده اوزون تپه سی واردر اندن حمرا بونده مصانع واردر وحجاج ایچون برفسقیه
بنا اولنمشدر اندن نخیل غانم اندن عجرود برکه سی بونده نصکره اول منهلدر تطلو صویی واردر
کاه وادیه اقار قانصوه غوری نك انده برخانی واردر واوچ فسقیه سی واردر بندر سویس
بوکا مقابل دوشر واول سمته عیون موسی اولور اندن منصرف برقونا قدر چوقورلر واردر
بعض ملوك بحر سویس ایله بحر رومی وصل ایچون بو محللری حفر اتدرمشلردی اثارك
اثاریدر دیرلر القبیبات بونده قبه لر کبی قوم تپه لری واردر اندن اول التیه بوتیه بنی اسرائیل
جبل طور بیننده وعریش یسارنده برفضاء واسعدر قرق فرسخ طول و عرضده اکا
سلوك صعبدر رشتاده بردن وصیفده شدت حردن صویی یوقدر بونده بنی اسرائیل ایکی
مرحله قدر یرده متحیر اولوب قرق سنه قالدیلر اندن وسط التیه روض الجمل دخی دیرلر
اندن بطن نخل وادئ تجرد دخی دیرلر بر بیکاری واردر و بونده اشرف قانصوه برحصار بنا
اتمشدر وبرفسقیه واردر که قیودن دولابلر حصارك نوبتجیلری صویی عربلردن حفظ
ایدرلر مصر بکلربکیسی علی پاشا ایکی سنی توسیع ایلدی اندن وادی الغیما اندن وادی القریض
اندن ابیار العلا یابر انیشدن انیلوب واریلور برواسع فضادر انده ایکی بیرٔ واردر بری
بیوه نك بری علائی نك وانده برحوض میاه مطردن دولابلردن ملاحه عراقیب بغله
دیدکلری موضع بونك قربنده درلردن رأس الرکب جفارات نام موضعه قریبدرلردن
سطح العقبه یعنی عقبهٔ ایله سلفده بربلدهٔ عظیمه حالا خرابه در اکا قریب برمیل یرده برکار کیر
قیوواردر صویی تطلو خرماسی واردر اهل حویطات عربلردن برطائفه بونده اولورلر اندن
منزل بونده طریقلك ربع اولیدر بور بعلك صولری تطلودر وچوقدر جمله ودریا کناریله کیدیلور
صول جانبنده ایسه طور طاغی برقاچ میل مسافه طویل و مستمردر آخرنده ایکی انیش وطار
بوغاز وتطلو قیولی چقورلر واردر اندن ظهر حمار صعود اولنور طاشلو بوقوشدر اندن
جرفین اندن شرفهٔ بنی عطیه اودونی چوقدر اندن مطلات ایکی طاغ اراسنده در
بونده بنی لام محارسی واردر اندن مغارٔ شعیب چقورلرنده تطلو صولری وخرمالق
اثل اغاجی ومقل اغاجی چوقدر نیل صویی قربنده اولان برایا کبی بونده یازلمش الواح
واردر که انده اسامئ ملوك نقش اولنمشدرلردن قبر الطواشی اندن عیون قصب
صولو وسازلو یردر بر شدید الحر وادیدر ایام صیفده انده چوق کمسه فجأة هلاك اولور
بونده ابراهیم اینا سندن قبری بحره قریب زیارتگاهدر اندن شرم دریا قربنده یسارنده برطاغ
اکا اشان دیرلر اندن مویلحه بحر کنارنده صویی واراجمترا قدرلردن دارقیتبای حج اتدکده
اول محله نازل اولدوغیچون دارقایتبای دیرلر بوندن اول بطن کبریته قونارلردی بوقوناق
طاشلودر

طاشلو دروطا ردرلندن قبر شیخ الکفافی مزروق انده مدفون اولوب زیارت ایدرلر اندن
ازلم ربع ثانی اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلو دروبو طاغلر اسنده برچول
صحرادربونده سنامکی بولنور اندن سماق رخا نیش دخی دیرلر دیکنی چوق بر وادیدر انی بکدکده
عنتر اخوری دیرلر طاغلر اسنده بر فضا واردر انده اراك بولنور اطرافی تطلو صولر در
اندن شربه بر طاغ بورنی اندن وجه بر وادیدر تطلو قیولری واردر ابراهیم پاشا سنه طقوز
یوز اوتوز برده تجدید ایلدی صولری امطار وسیولدندر اندن بیر القروی اندن حوره
اندن حوراصوبی واردر اما جیدر اندن عقیق لندن صحن بیاض قوسال وبیاض
اغاجیسی چوقدر بردکرمی یردر اندن نبعا فقاع بحار دخی دیرلر تطلو صویی وار درانده
طرا طیر راعی لندن وادی النار طاغلر اراسنده طاشلو قومسال وادیدر بو مرحله یدی
وعر دیکله معروفدر زیرا انده یدی بیوك طاشلر بچیلور اندن حصیر اینبع اعمالنده
برقریه در اندن جبل احمر لندن وادی تما اندن جبل الزرنه ینبعه مشرف موضعدر
ینبع حاکمی اورایه کلور ومحفل شریفی دورغو درلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر
ینبع حاکمی ایکی رکعت نماز قیلار اندن ینبع برقاچ بیکارلری واردر او صافی یوقاروده مرور
ایلمشدر واندن عدبیه بر قریه در اندن اول دهنا نام بلده بچیلور اندن واسط بو منزلده
قندیلار یانوب طوپلر آتیلور اندن بدر او صافی بچمشدر اندن خبب البزه بر واسع صحرادر
اندن غیقه ساحل بحردن بر موضع اندن عقبه ودان لندن رابغ موضع احرام در
جحفه نام محل بونك قربنده در مهیعه دخی دیرلر اوچنجی طریق عدندن چاق مکه مکرمیه
عدندن لحج لندن بکرد لندن تعز اندن کرابجه لندن وادی الحسنا اندن حیس
مقدما بونده آل عثمان ضبطنده ایکن محفل شریف چقاردی اندن زبید غرب جنوبنده
مخاو اقعدرما بینلری ایکی منزلدر بری موشج واندن زبید بعده زبیددن رفع ابتدا
زبید مجاجنك منزلیدر اندن بیت الفقیه الصغیر اندن قطیع اندن منصوریه لندن
قلعه مراوعه اندن غانمیه اندن بیت فقیه کبیر بونده کامیحه صنعا حجاجی کلوربش
منزلدر ابتدا صنعادن حبابه اندن طویله اندن بلاد بنی الخیاط اندن بلاد بنی الاهیل
اندن بیت الفقیه بعده اندن مور اندن معولیه اندن دومه لندن حیران اندن عالیه لندن
ابو عریش اندن سلامه لندن یئس اندن نماوه لندن عتود اندن شقیق اندن ابیار لندن
دهبان بو وادیده مقل اغاجی بتر اندن برك بنی رسولدن عمر بن منصور بنا تمشدر
اندن شفقه اندن قنونا دخی وادیش دیرلر صولو منزلدر اندن لیث اندن هصم صولو
یردر اندن سعدیه صولو یردر میقات اهل تهامه یمن بونك قربنده یلملم میقاتدن اون سکز
میلدر اندن ایدام بیضادن بر منزل میقاتدن ایجروده در صولو منزلدر اندن بیضا اندن ام
قرین صولو منزلدر اندن کعبه مکرمه دخی بر آخر یول عدن وصنعا حجاجنك نجد الیمن
اوزره کیدیلور عدندن صنعایه طاغلر انکی ایله شماله کیدیلور بعده صنعا حجاجی ایله صعده

اوزن طایفه ومکه یه کیدرلر عدن بلادمکردن اندن قعطبه اندن حقب اندن دمت
اندن ثلاله واندن یرمه اندن زمان اندن زراجه اندن خزفه اندن سیان اندن
صنعا وبو صنعادن قره دن کلن شهر حاجی حضرموت اوزن کلور شهردن حضرموته
بش منزل واندن صنعایه دورت منزلدر دخی قره دن کلن ظفار حاجی صنعایه
اون بش مرحله در اول اطراف حاجی صنعاده جمع اولدقدن بعده صنعادن زیده اندن
ایافث اندن خیوان اندن اعمشیه اندن صعده اندن عرفه اندن هجره اندن سروراج
اندن نجره اندن کثبه اندن ابیات اندن جرم اندن حسنه اندن بیشه اندن تباله
اندن وبیه اندن کدمی اندن صغر اندن بویه اندن عتق اندن جدر اندن عمراندن
کعبهٔ مکرمه دوردنجی طریق عماندن کعبه یه وارنجه حصاردن زوبه اندن عجله
اندن عضوه اندن بیر السلاح وبوندن چاق کعبه یه وارنجه یکرمی بر مرحله بو نلردن انجق
صودورت مرحله بولنور وسکز مرحله صاف قومسالدر اندن اوتوری عمان حاجی دریادن
کلورلر بشنجی طریق لحسادن مکه یه لحسادن جوده اندن ضان اندن دهنا اندن دحل می اندن
جبل ابو عرنه اندن ملهم اندن جغر اندن ربض اندن درعیه اندن حیسیه اندن
مراه اندن شعر اندن جنانج اندن مرقب اندن منحنا اندن عبله اندن زکیه اندن ذات عرق
اندن کعبهٔ مکرمه التنجی طریق بصره دن کعبهٔ مکرمه یه بصره دن درهمیه آکا بصرهٔ
قدیمه دیرلر اندن صفوان اندن جهره ایکی منزل برصونك ساحل قرینده اندن اصافا
یاخود حفر قیولری اوتوز قولاجدن دخی زیاده بوسمنده حصن بنی موسی اندن ماویه
صولری وارد راندن عالج صغیر بونده طریق ایکیدر بری یازیولی بری قیش یولی یازیولی
عالج صغیردن دجانی ایکی منزل صویی قربدر اندن صد برصویی وارد راندن وشم اندن سر
اندن جمانیه اوچ منزل صویی وارد راندن مران دورت منزلدر قیش یولی عالج صغیردن
عالج کبیر اندن تمومه اندن قصم نمیری ایکی منزل صویی وار در اندن رس صویی
وارد ر اندن ضریه صویی وار در اندن قبا دورت منزل اندن مران صویی وار در اندن
وجره اندن ذات عرق که نجد حاجی میقاتیدر اندن بستان بنی عامر اندن مکهٔ مکرمه
یدنجی طریق بغداددن کعبه یه وارنجه مقدما بغدادك امیر حاجی ایله محفل شریف
چقاردی بغداددن دیهٔ صرصر اندن دیهٔ فراشر اندن شط فرات اندن کوفه اندن
مشهد علی که سد یابان نجفه در اندن معتبه وادی السباعه در بونده مصانع وارد ر
اندن قرعه قیولری وار در اندن مسجد سعد فزاری عوام سعد وقاص دیرلر اندن
واقصه قیولری وار در ملکشاه قازدر مشد راون بش زراع قطری ودورتیوز تمق
کسیه طاشدر اندن عقبهٔ شیطان قیولری وار در اندن قاع رماله قیولری
وار در اندن بیوق برکه سی وار در اندن بارطان که قبة العباد یدر برکه لری وار در اندن ثعلبه
وبونده حجاج واسط ایله جمع اولور بو واسط حاجی واسطدن شعشعه اندن عیص
اندن

341

اندن ذات معین اندن شاهیه اندن احادیه اندن عوجه اندن سویه اندن لد اندن
ثعلبیه بعده ثعلبیه‌دن خریمه برکه‌لری واردر اندن حقوقیه فید بونده اقار صوواردر
اندن شور برکه‌لری واردر اندن شمیر قیولری و برکه‌لری واردر مدینه یولی بوندن ایریلور اندن
معدن بنی سلیم برکه‌لری و قیولر واردر اندن سلسله اندن عمس برکه‌لر و قیولر واردر اندن
قعبه برکه و قیولر واردر اندن مسلح برکه و چاه واردر بعضیلر میقاتی مساحدن طوتارلر
اندن بستان بن عامر بونده صوچوقدر اندن مکهٔ مکرمه بو مراحلده عباسیه خاتون
زبیده و سلطان ملکشاه سلجوقینک نیجه آثار و ابنیه‌لری واردر احوال ملوک جزیرة العرب
اسلامدن اول کچن ملوک و حکامک احوالی اجمال اوزره ابتدا اسندن بو آنه گلنجیه‌دک
روایت اولنور که طوفاندن صکره حضرت نوحک اوچ اولادندن بری سام غایتله عاقل
و صاحب فراست و کیاست سائر قرندا شلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونک یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی و دقایق حکمتی تفویض
ایلدی و حق تعالی حضرتندن دعا ایلدی تا که اکثر انبیا و مرسلین و اولیا و صدیقین
و حکما و سلاطین و امرا و صلحا سام نسلندن متولد اوله‌لر سامک طقوز اولادی
اولدی انلردن بری ارفخشد ایدی اکثر انبیا انک نسلندن گلدی بری کیومرث
ایدی پادشاهلر انک ذریتندن متولد اولدی بری ارم که اندن عاد متولد اولدی بری
لاوزکه عملیق متولد اولدیکه بونک قومیله صنعاده اولورلردی بعده حرم اطرافنه نزول
ایلدیلر بعده فلسطین و شام اطرافنه نزول ایلدیلر و مزکور اولان عاد قومیله حضرموت
و احقافده ساکن اولدیلر بو عاد قمره عبادت ایدردی بیک عورته تزوج ایلدی و صلبندن
درت بیک ولد گلدی بونک قومنه عاد اول دیرلر وقتاکه طغیان و تجبر ایتدیلر هود
علیه السلامی انلره دعوت ایلدی عاد قومی تکذیب ایلدیلر طرف حقدن طوفان
ریحیله احقافده هلاک اولدیلر اول وقت حضرت آدمدن علیه السلام اوچ بیک قرق
درت سنه کچمش ایدی بو عاد اول هلاک اولدقده ارفخشد بن سام اوغللریله هند مملکتنده
اولورلردی کچنکه عاد اول هلاک اولدقلرینی استماع ایلدی کندو اوغللریله یمنه
گلدیلر و یمنی ضبط ایتدیلر قحطانک اک مشهور اولادی بری یعرب بری جرهم یعرب یمنه
ملک اولدی و جرهم مکهٔ مکرمه‌یه واردیلر و بونلره عرب عاربه دیر بعده اسمعیل انلردن
تزوج ایلدی اولادیله بین العربان عربهٔ متعربه دینلدی زیرا که بونلر لسان عربی انلردن
اوگرندیلر و حضرت اسمعیل لسانی لسان عبرانیدر بعده جرهم عمالیقه ایله عظیم جنگ ایدوب
جرهم انلره غالب اولوب و افتضاح ایتمکله اول موضعه فاضح تسمیه اولنمشدر صکره
جرهم عظیم طغیان ایدوب انلره سیل گلمشدر و انلری غرق ایتمشدر و عرب عاربه‌دن
قحطان و عدنان قوملرندن باقی قلان قالمشدر و بو عرب طائفه‌سی فصاحت و بلاغت
ایله مشهورلردی و بر قاچ علم واردر که انلره مخصوصدر و سائر امه کوره انلرک فضیلتلری

واردر بری علم انساب‌در دخی علم انواع کواکب دخی علم تواریخ‌در دخی علم تعبیر منامات‌در خصوصا حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه ذکر اولنان علم قیافه‌در دخی علم قیافه‌در که بعض آثار ومشابهتله اوغولدن و بابادن ولده انتقال ایدر و بو علم قبیلهٔ مد لجلك مهارتلری زیاده‌دردخی علم آثر که برشیئ قنده کتمشدر ادراك قیلورلر والحاصل علم انسابده کلی دقت ایدرلر وانسابده طبقات سته اعتبار ایدرلر اولکیسنه شعب دیرلر نسب ابعد مراد ایدینوبه فخر عالم صلی الله علیه وسلم نسبنی که عدنانه قیاس ایدرلر ایکنجی یه قبیله دیرلر شعب بوندن منقسم اولور دیو ربیعه ومضره تشبیه قیلورلر اوچنجی یه عماره دیرلر انساب بوندن قسمت اولنور قریش وکنانه یه قیاس قیلنور دیو تحقیق ایدرلر دوردنجی یه بطن تعبیر ایدرلر انساب عماره بوندن منقسم اولوب عبد مناف وبنی مخزوم قیلس ایدرلر بشنجی یه فخذ اطلاق ایدرلر انساب بطن فخذدن قسمت اولنوب بنی هاشم وبنی امیه اعتبار اولنور دیرلر التنجی یه صاد مهمله ایله فصیله دیرلر یعنی که فخذ فصیله‌دن بولنور بنی عباس بنی عبد المطلب کبی عد اولنوردخی ایکی قسم اعتبار اولنمش بری عشیره وعشیرة الرجل رهطه الاقربون بری دخی حی اعتبار اولنمش که حی من العرب دیرلر دخی بنی فلان دیرلر ولسان عربی اول تکلم ایلین یعرب بن قحطاندر بو یعرب حضرموتده ایکی سنه ملك اولدی اوغلی یشجب بعده اوغلی عبد شمس وابتدا بو ملك سبی ایتمکله اسمی سبا او یرمشلر ارض ماربده عظیم سد بنا ایتمشدر ومدینهٔ مارب سبا نامیله معروف قالمشدر نقل ایدرلر که اکثر اصناف عربك جدی سبا نام شخصدك اولادندندر ابتدا اسبی ایدن کشی اولدر و عبد شمس تسمیه‌سی غایتله پاکیزه صورت اولغین آکا عبد شمس دیدیلر عینده پادشاه اولدی بنی قحطانی جمع ایلدی بنی هود علیه السلام لری غزایه ترغیب ایلدی انلر ایله معا کلوب بابلی فتح وساکنلرینی قتل ایلدی بو اولدکده بر قلج ولد الی قودی بریسی حمیر و بریسی عمرو وبریسی کهلادر حمیر دائما قرمزی اسباب کیمکله بو اسمله تسمیه اولدی بو ملك ثمود قبیله‌سنی یمندن چیقارمشدر وبحرده اسکان ایتدرمشدر بعده کهلان ملك اولدی بعده اوغلی وایله بعده اوغلی ساسکه بعده اوغلو یعفر بعده زورباش بعده نعمان بعده اسمع بعده سبا اولادندن شداد بن عاد ثانی بو شداد چوق اقالیمده جنك ایتمشدر حتی مغرب اقصی یه وارمشدر تجبر وتعند ایتدکده ایمانه دعوت اولندی شداد ایتدی اکر ایمان کتورسم الله تعالی بکا نه ویرر دیدیلر جنت اعلاده قصور وغلمان وحوری شداد ایتدی استیو وصف ایلدیککزدن زیاده اسلامدن کندم ایچون بر جنت بنا ایدرم والحاصل انواع ناسدن محبوب غلاملر وقزلر کتوردی والتون وانواع جواهر ومسك وعنبر وعود ولؤلؤ ومرجان جمع ایدوب وصف ایتدکلری اوزره بر جنت بنا ایلدی تمام اولدقده مسرور اولوب بعده کندو جماعتیله جنت تماشاسنه عزیمت ایدوب بر فرسخ قریب قالدقده بر صیحه کلوب شدادی قومیله هلاك ایتدی واطرافنده بعض بقیه باقی قالدی که بونلره عاد ثانیه دیرلر و بونلر شحر ومهره سمتنده ساکن اولدیلر حتی انلردن

انلردن بعض بقایا باقیدر سداد هلاك اولدقده اوغلو مرثد ملك اولمشدر بومرثد مقدما
حضرت هوده ایمان کتورمشدر بعده اوغلو عمرودخی مؤمندر بعده باباسنك عموجه سی
ملك اولدی که اسمنه لقمان دیرلردی بوملك عاد ثانی دیو شهرت بولمشدر بعده قرنداشی
ذوشدی بعده اوغلو حرث دخی حارس رایس دیرلر وبوکا تبع اکبر دیرلر وبو تبابعه اوچدر
بریسی بودر بعده اوغلو ذوالقرنین که سد یأجوج ومأجوج بنا ایتمشدر بعده اوغلو ذوالمنار
ابرهه مفازاته منارلر بنا ایتدرمشدر که یوللری رجوع ایتدکده بایملك ایچون بعده اوغلو
افریقیش بوملك بربر قومنه غزا ایلدی چاق طنجه یه وارمشدر وبربر قومنی فلسطیندن
ومصردن نقل ومغربه اسکان ایتدردی وشهر افریقیه یی بنا ایتمشدر که اول عصرده
حضرت داود اوایل ایدی بعده قرنداشی ذوالاذعار نسناس ولایتنه غزا ایتدی وانلرده بر
قومی سبی ایتدی یوزلری صدرلرنده ایدی بعده شرحبیل بعده اوغلی هرهاد بلقیسك باباسیدر
بعده بلقیس وبونك قومی مجوسدر کونشه عبادت ایدرلر بعده بلقیسك عموجه سی
ناشر النعم ملك اولدی بعده شمر یرعش بن افریقش ملك اولدی چینه کیدرکن سمرقندی
هدم ایتمشدر بعده اوغلو ابومالك بن عمران نسل کهلاندر بعده قرنداشی عمرو بوملك
هرکون کیدوکی ثوبی تمزیق ایدردی که کمسه کیمسون بعده قرنداشی اقرن بعده
اوغلو ذوجسان بوملك طسم وجدیس مابینلرنده قتال ایقاع ایلدی بعده تبع بن اقرن بعده
کلی کرب بعده اوغلی ابوکرب بو تبع اوسط درکه قرآنده مذکوردر ابتدا ابیت اللهه لباس
بو کیدرمشدردخی برقیم اختراع ایتدرمشدر وبوملك یهود دیننه متدیندر وبوملك اوس
وخزرج ایله جنك ایتمشدر بعده اوغلی حسان بعده قرنداشی عمر بو ملك بیوك باباسنده
افریقش کابنده حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بعثتنی بولمشدر بعده اوغلو
عبدکلال بعده تبع بن حسان بن ملك یکرب وبوکا تبع بن اصغر دیرلر بعده قرنداشی اوغلو حارث
بعده مؤثر بن کلال بوندن صکره ملوك حمیر متفرق اولدیلر بعده اوغلو ربیعه بعده ابرهه بن
صباح بعده ابن دقیقان بونك یاننده سیف عمرو بن معدی که صمصام ایله معروفدر بعده
لختیعه ذوالشناتر بوملك ابناء ملوکه لواطه ایدردی ابناء ملوکدن یوسف ذونواسی طلب
ایلدی کلدکده کیزلو بر بچاق الشیدی تنهـا اولدقده اوروب قتل ایتمشدر
والحاصل حکایه سی مشهوردر بعده ذونواسی ملك ایتمشلردر وبوکمسنه یهودیدر
وجباردر اخدود صـاحبی درکه بوقاروده ذکری کچمشدر بعده حبشدن ارباط بن
اصحم مستولی اولمشدر سبب استیلا بودر ذونواس نصاری قومنی اتشله احراق
ایدردی چونکه نجـاشی بونی استماع ایتدیسه عظیم عسکر ایله نجـاشی
رباط نام کمسنه یی کوندروب ذونواس دریادن فرار ایدرکن دریایه غرق اولمشدر
بعده ابرهه اشرم فیل صاحبی بعده اوغلی یکسوم بعده قرنداشی مسروق بویله اولدقده
یمن اوزره حبش طائفه سی بلالری مشتد اولمشدر اولوقت سیف ذی یزن که کنیه سی

ابی مره قیصره کتمشدرکه اندن امداد استمشدر اما امداد ویرمدی بونی کوردکده کسری
نوشیروانه واروب آکا دوشمشدر آکا امداد وعد ایلدی حبشده اولان مجرملردن سکز
یوز مجرمی بیله کوندردی سکز کیله عدنه کیدوب عدن ساحلنه واصل اولدقده کیلردن
برقاج کمی یی احراق بالنار ایلدی والحاصل حبشیله جنك اتدکده غالب اولدی یمنی ضبط
ایدنی مسروق قتل اتمشدرنکراریمن حمیر قومنه دونوب بعده زسیف ذی یزن حمیری
ایله کسری طرفندن کلن هرز حضرت سلیمان بناسندن برمصنع قصرده شراب ایچرکن
سیف ذی یزن مقربلرندن حبش طائفه سندن قتل اتمشلر بویله اولدقده اولاد
سبا دن ملك یمن منقطع اولدی ویرینه هرز نوشروان طرفندن حاکم اولدی بعده مرزبان
بعده سعان بعده اوغلو جرجیس بعده بازان بن ساسان چاق حضرت رسول اکرم بعثه اولنجه
حاکم ایدی صکره توابعیله اسلامه کلمشلر سببی بودرکه قچن رسول اکرم ملك کسری یه
مکتوب کوندردکده مکتوبی تمزیق ایلمش وبازانه امر اتمش که واروب حضرتك
باشنی کتور بازان کندو طرفندن برآدم مدینه یه ارسال اتدکده تجسس اتمکه رسول
اکرمه کلن قاصد اضمار ایلدیکی حق طرفندن دخی نازل اولوب خبر ویرمشدرکه کسری
فلان کونده فلان ساعتده قتل اولنمش در دیو بوسوز شایع اولدقده قاصد بو کلامی
اشیدوب خائباً دونمشدر وبازانه بوقصه یی خبر ویردکده فی الواقع بویله اولمغله اسلامه
کلمشدر وهجرتك سنهٔ عاشرنده وفات اتدکده حضرت فخر کائنات بابا سنك یرینی
بازان اوغلونه توجیه بیورمشلردر وابتداء اسلامده یمنده امیر بوایمشدر والحاصل قبل
اصحاب وتابعین دن یمنه والیلر کتمکه بشلدی صکره سنه ایکیوز ایکی ده مأمون
خلیفه یه یمندن مکتوب کلوب اشاعره طائفه سی خروج اتمشلر اول ساعت مأمون
خلیفه خدمتنده اولان محمد بن عبد الله بن زیادی یمنه امیر نصب ایدوب وسپارش
ایتدیکه اشاعره ولایتنه واردقده وادیٔ زبیده برقلعه بنا ایده یمنه واردقده تهامه یی فتح
اتمشدر وزبید شهرنی بنا اتمشدرکه اولوقت هجرتك ایکیوز دورت تاریخی ایدی وکیده رك
قوتی ارتوب حتی صنعا وصعده ونجران شهرلرنده کندو اسمنه خطبه اوقونمشدر وبونلرك
دولتلری هجرتك چاق دورتیوز یدی تاریخنه دك ممتد اولمشدر آخرلری عبد الله وزیری
حسین ابن سلامه وادیٔ صهامه ده مدینة الکدری بنا اتمشدر دخی وادیٔ دوال ده
مدینة المعقری بنا اتمشدر حضرموتدن چاق مکه یه وارنجه امیال وفراسخ وبرید یوللرنده
تعیین اتمشدر صکره دولت نجاحیه ظهور ایلدی وبو نجاح عبد حبشیدر ابراهیم زیادی
خدمتنده ایدی قچن یعیش ابراهیمی قتل اتدکده نجاح عظیم الم چکمشدر وعظیم عسکر جمع
ایدوب اولوقت یعیس زبیدده اولوردی اوزرینه نجاح واردقده زبیدی فتح ویعیشی قتل
اتدی وزبیدده اوتوردی واسمنه اقچه کسدردی واول وقت رأس جبل سماره ده برمدینه که
اسمی حرازانده برفقیه مذهب امامیه دوتاردی اسمی علی بن محمد بن علی صبحی دیرلردی
بوآدم

بوآدم كيلەرك قوت بولدى نجاحه برجاريه اهدا ايلدى وانك اليله زهرويروب قتل اتمشدر وكيلەرك حصنلر فتح ايتمشدر وبشلادى صبيح آل نجاح ايله جنك اتمكه والحاصل دولت صبيح سنه ٤٨٤ دە منقرض اولدى ودولت نجـــاح كرچه انلردن مقدمدر لكن انلردن زياده ممتد اولمشدر سنه ٥٥٣ دە منقرض اولمشدر صكره دولت مهديه ظهور ايلدى ابتداسى على بن مهدى بوعلى اوايل صالحدر صكره بشلادى طا غاره كيدوب وقوافلى ويوللرى قطع ايلمكه وفاتك بن محمدكه بنى نجاح آخريدر قتل ايتمشدر وزبيده مالك اولمشدر بواولدكده اوغلو مهدى اولمشدر بعده اوغلو عبد النبى صكره ايوبيه دن مصردن تورانشاه يمنه وارمشدر وعبد النبى يى اسير اتمشدر و زبيدى الوب ايوبيه طرفندن ضبط اولنمغه بشلادى بعده دولت بنى رسول غسا ظهور ايلدى وسبب تسميه بنى رسول بغداده بعض خلفاى عباسيه خدمتلرنده اولوردى واطراف واقطـــار كوندررردى اندن اوتورى محمد رسول تسميه اولنمشدر صكره مصره واردقده تورانشاه خدمتنده اولمشدر صكره يمنه ملك مسعود اقسيس كوندرمشدر مريض اولدقده اوغلوينه استخلاف اتمشدر مسعود اولدكده كندويه ايوبيه طرفندن مقرر اولمشدر او دولتلرى اولاد اولادە سورمشدر چاق اخرلرى مسعود صلاح الدين صكره طاهريه دولتى ظهور ايلدى بوطاهر بن معوض بن تاج الدين القرشى الاموى العمرى در اولوقتكه مسعود تعزده اولوردى بنى طاهر اوزرينه قالقمشلرو تعزدن چقمشلر مغلوب اولدقده كندواراديله معزول اولمشدر وبنوطاهر تعزده دولتلرى يورودى چاق عامر بن عبد الوهاب لقبى صلاح الدين الملك ظافر زبيدده بربوركه بنـــا ايدوب وشكر شربتيله مملو ايدوب ومسك وكل صويى ايله جمله خلقى سقى اتمشدر وزبيد فقراسنه التى بيك التون تصدق اتمشدر و يمنده چوق برلر المشدر سنه ٩١٨ دە وادى زبيده برخرق بنا اتمشدر طولى التمش التى ذراع وارتفاعى اللى ذراعدر وعرضى اون بش ذراع بر سد عظيم اتمشدر بعده سنه ٩٢٣ دە عداوه واقع اولوب ظافرله مصر امراسندن حسين كردى وامير سليمان ايله مابينلرنده عظيم جنك واقع اولدى مصريلر غالب اولدى وزبيد شهرينه مستولى اولديلر بونك سببى اول كاندە سفر هندده ذكر اولنمشدر بعده دولت اماميه وزيديه ظهور ايلمشدر اولوقت طقوز يوز اللى اوچده ابتداسى الامام شريف احمد بن يحيى چاق ابن الحسن السبط الكبيره نسبى متصلدر بعده اوغلو شرف الدين يحيى بونك بركا بى وار درمذهب زيديه ده تصنيف اتمشدر اسمى البحر الزخار دخى اصول زيديه ده كتاب الاحكام واجتهادى دعوا ايلدى بونك عصرنده آل عثماندن اويس پاشا سنه طقوز يوز اللى اوچده يمنه تعيين اولمشدر وزبيد وذمار وتعز وكيلەرك چوق قلاعلر فتح اتمشدر سببى بودركه سلطان سليم مصرى الدقده شريف مكه سيد بركات اوغلى شريف يمن سلطان سليم خان حضرتلرينه تبريك اتمك ايچون كوندرمشدر اولوقت سنى يعنى عمرى اون اوچ سنه در سلطان سليم عظيم اكرام ايلمشدر بعده مراد اوزره امرلر يازمشدر رودخى

جدهده اولان امیرحسین کردی قتلنه برامرویرمشدر انڭ دخی سببی بودرکه مقدما
سید شریف برکاته چوق ازیت ایدوب غایت ظالم اولمغله احوالی سلطان سلیمه عرض
اولندقده حقنده امرویرمشدر والحاصل شریف مکهٔ مکرمه یه واردقده مکهٔ مکرمه یی
تزیین ایدیلروشریف برکات سلطان سلیمدن کلن خلعتی کیوب انکله بیت شریفی طواف
ایدوب اهل مکه تهنیه ایتمشلر بعده مقام حنفیده جلوس ایلدی وحسین کردی طلب
ایلدی که پادشاه طرفندن کلن امری استماع ایلسون والحاصل شریف مکه اوزرینه عبید
تعیین ایلدی وجده ده برکیله کلوب بین العمین برمحله واردقده انده غرق ایتدیلروچرا کسه
بقیه لری زبید سمتنه امیر برسبای یانه کتمشلردر وآخر کار برسبای قتل اولندقده بعده امیر
سکندر زبیده حاکم قالمشدر وعثمانلی زیی ایله متزیی اولمشدر بویله اولدقده سلطان سلیم
طرفندن حکم وارد اولمشدرکه یمن ولایتنه والی اولسون ومصر طرفندن برنائب کوندرلمشدر
وخطبه سلطان سلیم نامنه اوقونمغه بشلاندی بومنوال اوزره اوچ سنه مستمر اولدی چاق
عثمانلی امیرحسین ثانی جده نائبی اولنجه بو امیرحسین برفاضل آدم ایدی مصر پاشاسی امیر
خیره بڭ مقبولی ایمش جده سنجاغنی آکا ویرمشدر چنکه جده یه واصل اولدقده انده برقاچ
کمی آلات جنك ایله سلطان غوری حسین کورد ایله ارسال ایلمش ایدی و یمن خالی اولدوغی
مسموعی اولمغله امیرخیره بڭ استیذان ایدوب اولدخی اذن ویرمکله جانب یمنه عزیمت
ایدوب وصولنده هجرتڭ طقوز یوز یکرمی التنجی سنه سی ایدی وسلطان سلیمڭ خبروفاتی
ویرینه سلطان سلیمان جلوس ایتدوکی خبر الوب بویله اولدقده جده یه دعوت ایتمشدر
بعده والیلر ماییننده عظیم جنك وجدال الرواقع اولوب و یوز تقـــال کفره سی هند ساحلنه
مستولی اولدقلرین سلطان سلیمان خان استماع ایدوب وهندڭ مقـــاومته
عجزلری معلوم دولت ایتمکله غیرت اسلامیه یه بناء سلیمان پاشایه مصر ایالتی توجیه
ویمنه عزیمتی فرمان بیوردقده اولدخی جانب یمنه توجه وهنده کیدرکن عدنی عذر
ایله الدوغنڭ تفصیلی بالاده مرور ایلمشدر اولوقت هجرتڭ طقوز یوزقرق بش
سنه سی ایدی بعده سنه ۹۷۷ ده اوزدمیر پاشایه یمن ایالتی توجیه اولنوب بو اوزدمیر
اویس پاشا طرفندن مملکت یمنده بربڭ ایدی چنکه اویس پاشا فوت بولدقده
برتوغ دخی پیدا ایدوب وعسکر بیننده دلاللرندا ایتدروب بووجهله عسکر
کندویه مطیع ومنقاد اولدیلر بعده پهلوان حسنی قتل ایدوب وصنعایی ضبط
ایدوب اوزدمیر یمنه اجلاس ایتدوکی استانبوله دردولته ماجرایی عرض ومصردن امداد
طلب ایتمکله سلطان سلیمان درعقب داود پاشا ایله مصردن اوچ بیڭ تفنك انداز وبیڭ
دانه جرداتلو تعیین وفرمان بیوروب داود پاشا مذکور عسکر ایله یمنه واروب اوزدمیر
پاشا مصطفی پاشـــا ایله ملاقی اولدقده قلاقلعه سنده نزول ایتدکده ماینلرنده بعض
منافسه واقع اولمغله مطهر فرصت بولوب ومصطفی پاشادن امان طلب ایدوب
مصلحه

مصالحه ایتمکله بعده اول پاشالر مصره رجوع ایلدیلر واوزدمیر پاشا یمنده قرار داده
اولمشدر وکیده رك کهلان وحبش وسواقی وعتره ومخلاق وخنفر نام قلعه‌لری تسخیر
وفتح ایدوب یدی سنه مقداری یمنده والی اولمشدر بعده معزول اولوب استانه سعادته
کلدکده سلطـــان سلیمان مزبوری احوال یمنه وقوف تامه تحصیل ییورمغله تکرار
سرعسکر ایدوب مصردن اوچ بیك آدم دخی تعیین وارسال ایدوب اولدخی مصره
واصل اولدقده سعیددن سواکن طرفنه عزیمت ایدوب اول سمتده برقاچ قلعه بناسنه
مباشرت ایلمشدر مقدما سواکنده مصر جانبنده برامین اوتوردی صکره بکلربکلك
اولمشدر بعده اوزدمیر حبشده برقاچ ولایت الوب سنه طقوز یوز التمش یدیده دواروه
شهرنده وفات ایتمکله مصوعه ده دفن اولنوب واوغلو عثمان پاشا قبرنك اوزرینه برعالی
قبه بنا ایلمشدر فخنکه اوزدمیر اوغلو یمنده معزول اولوب یرینه مصطفی پاشا والی اولدقده
چاق اولنجه ضبط ایتمشدر ابتدا محمل شریف وامیر حاج تعیین ایتمه سی مرحوم مصطفی
پاشادندر مقدما قافله شکلنده کیدرلردی واوزرلرینه باش وبوغ برشیخ بنی مرزوق
اولادندن کیدردی بو مصطفی پاشا فوت اولدقده کتخداسی یوسف پاشـــا اولدی
بونلر نصکره کلن والیلر ظلم ایدوب عسکره علوفه ویرمکله وایکی بکلربکیلك ایتدکلرندن
نزاع وفتنه دن خالی اولمیوب محصل یمن احوالی متلاشی اولدوغنی دولت علیه
پادشاه اسلام خبردار اولمغله سنان پاشایی تعیین وارسال بیوروب اولدخی مصردن
توجه وجازانه کلدکده کوردیکه جازان خالیدر وخبر الدیکه زیدیه جبل اغبرده تحصن
ایتمشلر بعده تعزه واردقده عثمان پاشـــایی جبل اغبره تعیین ایدوب اولدخی واروب
جبل اغبری فتح ایدوب وزیدیه‌لی فرار ایتمغله قلعهٔ قاهرهٔ بلا محاربه تسلیم ایلدیلر
والحاصل سنان پاشا فتح وتسخیر ایتدوکی قلاع وبلاد بونلردر قلعهٔ حصن تعکر جبله
خیوان قلعهٔ حد دجبل حبیش قلعهٔ اب جبل بعدان حصن حب هران قندا ومدرا
زمـــان وادی سهیل زبل ثفیله سمار وادی یرم قلعهٔ دوران صنعا حصن حولان
حصن ثلا حصن دمرمر وادی السر بلاد مطهره ده قلعهٔ سام قلعه المقنب مزکور
سام غایتله متین در اوچ جانبندن اوچ طاغ احاطه ایتمشدر ومتین دیوار ایله تحصن
اولنمشدر حدیددن بیك لنبله منسبکدر طولی بش بیك ذراع عرضی اون بش قاریش
ایکی طرفنده ایکی قلعه وار دربرینه قصر العرصه برینه للباحه دخی کوکبان غایت
یوکسکدر وادی بون کحول قلاع اعرج که زیدیه حاکملری ایدی اوچ قلعه عروس
حب العروس حصن الظفر دخی قلعهٔ بین العزو وادی خیان اننده قلعهٔ زوام قریهٔ اللؤلؤ
بلاد داعیه قصبهٔ الحضوب ناحیهٔ حیمه اننده چوق قلعه واردر قلعه نسیاع اك مشهوریدر
همدان الحراز جبل اسن وسکز قبیله که زیدیه تابعدر بنو الارزق بنو الشدید بنو محمد
بنو الولید بنو العدار الدهارجه دخی جعافره ومجادیل وبرحصن متین که اکا قراب المسجد

دیرلر جبل النیس عربانی وادی الخیمه اننده دورت قلعه که لهنعه ظفار سوداء شر دخی بلاد سهل باقیر بونده چوق قبایل وار در انلردن اطاعت ایدن اوج حصن‌در حصن خالد البکر خالد الصغیر حصن الکاهل قلعهٔ هبنی وادی صنعان جبل سنان قلعهٔ حجر الکحیز حصن شمـاط قلعهٔ راس سنام الیعافر بلاد حران اننده قلعهٔ بهار حصن دعاله قلعهٔ بنی العمران حصن بعدعه قلعة العقبه دخی اوی قلعه حصن تنبیه حصن طغران حصن قبصان حصن ریحان حصن قبله حصن القفل حصن شعب حصن قرله دیت حصن سافه حصن راجه حصن جعر مدمها جبل اللوز بلاد سمات طویله ثقیل احمره والحاصل سنان پاشا یمنی فتح اتدکده بهرام پاشایه تسلیم ایدوب کندوسی استانبوله توجه اتمشدر بعده یمن والیلری برقاچ مدت تصکره ظلم وتعدی ایتمکله احوال یمن مختل ومشوش اولوب سنه ١٠٣٨ ده قانصو بی یمنه تعیین اتدیلر وآخر کار یمنه زیدیه مستولی اولوب حالا زیدیه لرك اللرنده قالمشدر خلفای حجاز اصحاب کرینددنصکره حضرت ابن زبیر بعده عبـاسیه دن عبدالله سفاح طرفندن عموجه سی داودکه مکه ومدینه ویمامه یه والی اولدی بعده دولت بنی اخیضر ظهور ایلدی وبونلر خلفاء حجاز شرفاسی دورت طبقه اوزره لردر جمله سی حسنی در اول بنو اخیضر ایکنجی اولاد موسی اوچنجی بنی هاشم درکه انجق بونلر حسینی یه منتهی دیرلر دوردنجی بنو قتاده ایدی بنو اخیضری ذکر ایده لم بونلر بنو یوسف بن ابراهیم بن موسی عبدالله المحض بن محسن مثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه بونلره حسنیددیرلر و بونلر ظهورلری سنه ٢٥١ ده وبونلره مستقره اولدیچاق قرامطه غلبه ایدنجه دك سنه ٣١٧ ده اخیضر اخرلری صـالح بن اسمعیل در بونلرك حالا دولتلری بلاد سوداننده غله شهرنده در بعده بنو هاشم غلبه اتمشلردر بعده صالحدنصکره اولادی موسی بنو سلیمان بن حسن المنتی مکه یه مستقل اولمشدر زمان مزبورده ظهور ایدن ملعون ابوطاهر سلیمان بن عبدالله ابی سعید الحسینی دیرلردی بونك شرندن نیچه زمان کمسه حجه وارمغه قادر اولمیوب یوللری قطع ایلدی وبونك قومی زیاده اولدقده حجاجك افناسنه قصد ایدوب اوچیوز اون سنه سی اواخرنده جمله حاجیلر حرم شریفده ایکن ترویه کوننده وافر عسکر ایله کعبة اللهی باصوب کعبه ده واطراف مکه ده اوتوز بیك نفر حجاجی قتل ایدوب سنه ٣١٩ ده نقل ایرلکه ابوطاهر بر موجر فاجر غلام رمضان اولنه تظهور ایلدی والوهیت دعواسنی ایدوب چوق کمسنه کندویه تابع اولدی وبو غلام انلره فرمان ایلدیکه موتالرك قرینلرینی مثق ایدوب بعده غسل ایدوب وخمر ایله طولدورلرو هرکم اغزیله ناری سوندورسه لسانی کسیله واوغلنلره لواطه ایلیه لر وافراط ایله ایلاج اتمه مك اما افراط ایله ایلاج اتسه یوزی اوستنه قرق زراع قدر چکمکه وهر اوغلانکه لواطه دن امتناع ایلرسه قصاب یاننده اتمکدر وانشلره تعظیم امر ایلدی والحاصل بونو ابوطاهر منقرض اولدی وذکر اولنان

اولنان هاشمیه مدینه ده ظهور ایدوب بونلر اولاد مهنا بن الحسن بن مهنا بن داود بن قاسم چاق حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه ایند الری ابو فلیتة الشریف قاسم اخرلری سابیماندر بعده بنو قتاده بن ادریس دخی بن الحسن بن علی بن ابی طالبه منتهی دربو قتاده ینبع قلعه سنده اولورلردی قچنکه بنو هاشم ضعیف اولدیلر بو قتاده انلره غالب اولوب انلر ندن مکه یی المشلردر ومکه ده مستقل اولمشلردر و بونک سلسله سی حالا اولان شرفاء مکه ده سنه بیک طقسان دورنده ابو البرکات اوغلو شریف سعید دره الحاصل بو جزیرة العربده حکومانی امرا و شرفا و مشایخ متعدد ده در یمنده بعض تهامه و بعض جبال یمنه زیدیه حکم ایدر و حاکملرینه امام و ماعداسنه متعدد حکومات که هر بریسنک حاکمی کندولرندن مستقل حکومتدر و کذلک شحر ولایتنک حاکمی کندولرندن مستقل در دخی عمان کذلک اما احسا کرچه حاکملری کندولرندندر اما آل عثمان طرفندن ضبط ایدر ومکه و مدینه ده شرفا حکم ایدر و آل عثمانه تابعلردر والحاصل بو جزیره احوالی وملوکنک تفصیلی جولان الافکار نام کتابزده مسطوردر فصل ۵ م در بیان اقلیم شام قرق بشنجی فصل اقالیم عرفیه دن شام اقلیمی بیاننده درکه ارض مقدسه تسمیه ایدرلر دخی ارض کنعان ولسان یونانیده سریادیرلر وقتا که اقالیم جزیرهٔ عرب تمام اولدقده اقلیم شام اوصافنه شروع ایدلدی بو اقلیم جلیل الشاندر دیار النبیین ومرکز الصالحین ومعدن البدلا قبلهٔ اول بونده دردخی حشر ونشر بیدر و بونده ارض مقدسه و رباطات فاضله وثغور جلیله وجبال شریفه ومهاجر ابراهیم وقبری در و دیار ایوب وبیرئی درومحراب داود و بابی در وعجایب سلیمان وشهرلریدر و تربهٔ اسحق وانا سیدر ومولد مسیح ومهدیدر وقریهٔ طالوت ونهریدر ومقتل جالوت وحصنی در وجب ارمیا و حبسی در و صخرة موسی ومحراب ذکریا ومعرکهٔ یحیی و مشاهد انبیا وقرئ موسی ومدینهٔ عسقلان وعین سلوان ومواضع لقمان ووادی نعمان ومداین لوط وموضع جنان ووقف عثمان ومجلس که انده ایکی خصم حاضر اولمشلر وقبر مریم و راحیل والحاصل ارض شام ارض مقدسه درکه الله تعالی بو ارضی مهبط وحی ومنزل انبیا ومقام اولیا قلدی آبی شیرین وهواسی خوب وخلقنک خلقی ورأیی مرغوبدر و خواص شامدندر که اولیا ابدالدن خالی اولمزکه بو اولیا ارک دعالر یله الله تعالی عباده رحمت ایدوب عفو ذنوب ایدر و بو اولیا ابدال یتمش نفردن زاید و ناقص اولمز و هر بارکه بو یتمشک بری وفات ایده ناسدن بری آکا بدلکه قائم مقام اولور و بو اولیا ابدال جبل لکامدن غیری مقامده ساکن اولمزلر ودخی عبد الله عمرو بن العاصدن منقولدرکه خیراون قسم اوزره قسمت اولندی طقوز قسمی ارض شامده و بر قسمی سائر ارضده در و شامک طعامی مشهوردر که اجناد و عساکر شام شجعان قوی الاهتمام وخلقنک سلطانه اطاعتی ضروب امثالدندر والحاصل بو اقلیمک خلقی قوت ضرب وحسن تدبیر اصحابیدر وذوفنوندر خصوصا حکما و علماسی قیاسه کلمز دخی مشهور اولان حکماء یونانک اکثری صور

شهرندن وغیریدن ظهور ایتمشلردر و بو ارض شامك سبب تسمیه سی بنی کنعاندن
بر قوم بو جانبه تشامو یعنی ارض کعبه دن تیاسر ایتدکلرنده بو اسمله مسمی اولدی و بعضیلر
دیرلر که بو ارض سام بن نوح علیه السلام اسمیله تسمیه اولندی که انك اسمی لغت سریانیده
شین معجمه ایله شام در الحدود غربیدن بلاد ارمنه اولان طرسوسدن بحر رومدرکه مصر
وشام بیننده اول جغارده اولان رفحده منتهی اولور وجنوبیدن رفحدن ممتد اولوب
بریه تیه بنی اسرائیل حدودنه وشوبك وایله ما بیننه واروب بلقاده منتهی اولور وشرقده
بلقادن ممتد اولوب مشاریق صرخده وارر که اطراف غوطه شامی طوتوب مشاریق سلمیه یه
ومشاریق حلبه واروب بالسده منتهی اولور وشمالده بالسدن فرات ایله ممتد اولوب قلعه
نجمه وبیره یه وشمیساط وحصن منصوره وبهسنایه ومرعشه وبلاد سیسه وطرسوسه
واروب وبحر رومده منتهی اولور التقسیم مقدما بو شامی بش جنده تقسیم ایتمشلر هر جندی
بر مملکته اضافه ایتمشلردر اولکی جند فلسطین ثانیسی جند اردندر ثالثی جند دمشق
رابعی جند حمص در خامسی جند قنسرین در وهر جند برکوره در که مدن وقصبات
وقرایه مشتمل در اولکی فلسطین در باش شهری قدس شریف ومدینه لری رمله وبیت
حبرون وغزه و یافا وعسقلان وارسوف وقیساریه وار بحادر ایکنجی اردندر باش شهری
طبریه در اما لا نابلس در ومدینه لری قدس صور عکا جنینین لجون کابل بیسان
صفد صلت عجلون اوچنجی که دمشق باش شهری دخی دمشقدر ومدینه لری بانیاس
صیدا بیروت طرابلس شقیف ارنون دوردنجی که حمص باش شهری الله مسمی در ومدینه لری
سلمیه تدمر حیاصر کفرطاب لاذقیه جبله انطرطوس حصن الخوابی بشنجی که قنسریندر
باش شهری حلب در مدینه لری انطاکیه سویدیه شمیساط منبج بیاس قنسرین مرعش
اسکندرون حماه شیزر معرة النعمان معرة المصرین معرة قنسرین صهیون دربساك
حصن برزیه شغر فامیه راوندان باب وزاعاعین تاب قلعة الروم بیره بالس رصافه
حصن منصور ودمشق اطرافنه دورت صقعه اعتبار ایتمشلر غرب شرق قبله شمال
وهر برینسنك عمللری وار در اولکی صقعه که غربیدر ایکی قسمدر بری ساحلی بری جبلی
ساحلیسی بحر روم ساحلیدر عمللری غزه رمله لد قاقون جبلیسی عمللری قدس شریف
بلد خلیل نابلس ایکنجی صقعه که قبلیه دیرلر عمللری بلاد حوران وغور و بانیاس وازرعات
وعجلون وبلقا وصرخد وبصری و زرع اوچنجی صقعه که شمالیه در دخی ساحلیسی
وجبلیسی وار در ساحلیسی عمل صیدا بیروت جبلیسی عمل بعلبك نام دیگر قاع البزوه دخی
بقاع عزیزی دیرلر عزیز بن سلطان صلاح الدین یوسفه منسوبدر دوردنجی صقعه
شرقیه در عمللری عمل حمص مصیات قاره تدمر رحبه سلمیه وسابقا بو شامك خلفا
زماننده خلقی وعسکری دورت صنفدر اول ارباب سیوفدن اهل وظایفدر بونلرك اعیانی
عسکردر نائب شام امیر کبیر حاجب الحجاب نائب القلعه استادار سلطان که مقدم القدر حاجب

دوادارکه

دوادارکه سلطان طرفندن نائب شام خدمتنده اولور بونلر امرادر صنف ثانی ارباب شریعه
قاضی کبی بونلر برقلج صنفدر صنف ثالث ارباب وظایف دیوانیه بونلرک اعیانی اوچدر
کاتم السر ناظر الجیش وزیرکه صکره وزارت لقبی کیدوب ناظر نظام قونمشدر دخی دورت
صنف واردری نوابدر بونلر یدی نائبدر نائب قدس نائب حمص نائب بعلبك نائب
رحبه نائب عجلون نائب صرخد نائب معمیات نائب قلعهٔ صبیبه دخی بری کشافدر
کاشف قبیله کاشف رمله کاشف نابلس بری ولاتدر والیٔ صیدا والیٔ بیروت والیٔ تدمر
دوردنجی صنف عربان بلاد شامیه بونلر طقوز قبیله در بونلرک اعظمی طی در بونلرک
بکلکری اوچ بطنده دربری آل فضل که بنو ربیعه بونلردندر جمله نك باشیدر دیارلری
حمصدن چاق جعبر قلعه سنه واندن رحبه یه وارنجه که فرات کنارنده در اطراف عراقه
اینز بصره یه وارنجه بونلرک واقرصولری واردر وسائر بکلرك اعظمیدر وبکلرینه امیرالملا
دیرلر اما حالا بنی طرپوش دخی بنی ریشه اول سمتده اولان بکلردر وعربنه عرب الموالی دیرلر
ایکنجی بطن آل مرادر انلر بنو مری ابن ربیعه بن فضلدر منزللری حوران وپریه در
بونلرده نیجه صنادیدکلمشدر حالا مشهور اولان عرب که حجاجی قالدران مفالجه عربی که
اول سمتده مشهوردر بطن ثالث آل علی در بنی علی بن حدیث بن عینیه بن فضل بونلر دخی
عظیم الشاندر دیارلری مرج دمشق وغوطه در آل فضل ایله آل امرا اراسنده دوشر
ایکنجی قبیله بنو مهدی بونلر قحطانیه دندر منزللری بلقاده در حالا حسان وصلت سمتنه
ممتد اولدیلر حالا بونلره عرب طربیه دیرلر وبو طرابی اوغلو حکم اتدوکی جنین واکا تابع
ولایتکه اکا ولایت بنی حارث دیرلر صکره بکلك اتمشلردر اول اوچاقلقدر اوچنجی قبیله
جرم قبیله سی طی دن بنو جرم بن ثعلبه در منزللری غزه ودارم در وحالا اول سمتده معروف
اولان عرب سوالم وعرب عاید وبونلردن عرب آل محمد دخی خلیل الرحمن ده عقبة الحج که
انده حجاج مصری ملاقی اولورلر انده عرب الحویطات وشرقه دن عرب بنی عطیه ومغایر
شعیبه ده بنی لام طائفه سی اولور حالا غزه سمتنده مشهور اولان اعراب عرب الوحیدادر
وبونلرک طوایفی چوقدر دوردنجی قبیله ثعلبه قبیله سیدر بونلر طی دن بنو خالد بن
سلامه در بو ثعلبه ایکی بطندر درما وززیق اولاد عوف بن ثعلبه در حمد اید روبونلره
ثعلبة الشام دیرلر وبونلر شامدن عمانه وارنجه بونلرک بکلری یوقدر بشنجی زبید قبیله سی
سعد العشیره دن بنی مزحج اولان کهلانندر وبونلر مرج برقاده اولورلر واولدوغی سمته نسبت
اولورلر مثلا مرج زبیدی وحوران زبیدی زبید اخلاف بونلردندر وبونلر رحبه یه
قریب آل فضل جوارنده در بوطائفه قطاع طریقدر التنجی قبیله بنو خالد قبیله سی عرب
حمص در خالد بن ولید نسبندن اولمق دعوا ایدرلر حال بوکه بونك عقبی بالاتفاق منقرضدر
بکلری یوقدر یدنجی قبیله حارثه سکزنجی قبیله بنو عقبه کرك وشوبکده اولورلر بکلری
واردر طقوزنجی غزیه حمدانی ایدر بونلر بطون وافخاذدر اوصاف غابات وبحیرات وانهار

...
وجبال بو اقلیم شامك غاباتی یعنی اورمانلری چوقدر انك مشهوری غاب عسقلان
بر بیوك اورماندر چاق رمله یه ممتددر دخی غاب ارسوف نهر عوجا قربنده چاق عكا یه ممتددر
حالا غاب فلنسوه دیرلر بو اورمان قاقوندن چاق عیون التجار ممتددر بو اورمانك ایچنده
عیون اساور اولور دخی غاب قنیطره دخی طرابلوس وحلب اطرافی برقاچ یرده اورمان
واردر خصوصا بوك غابی كه آقاروزدیرلر واكثر اغاجی توتدر بحیراتك مشهوری بحیرهٔ زغر
دخی بحیرهٔ منتنه دیرلر و حالا بحیرهٔ لوط دیرلر بو بحیره اعمال طبریه دن خسیسه وبیسان
بیننده در طولی اون میلدر عرضی التی میلدر دوری ایكی كونلك وسطنده بر صخره ومنقوش
واردر بو بحیره یه نهر اردن كه نهر شریعه دخی دیرلر منصب اولور بو بحیره ده طیور وسماك
اصلا اولمز انجق بعض سنه ده هیجان وخروش ایدوب ایچنده بر شئ چقار آكا حمیر دیرلر باله
بكزر رایحه چبوغنه سوررلر كه بر جنس بوجلك ضررا تمسون دخی غیری شئ ایچون استعمال
ایدرلر و بوندن وافر مال تحصیل ایدرلر و بو بحیره نك اطرافی ایكی حكومتدر بو حمیر بحیره
اورتاسنده بر كله نور بعده رو زكار بر طرفه آتار اول طرف كیمك حكومتنده ایسه اول حمیر انكدر
مقدما بو بحیره نك یرنده بش مدینه وار ایدی انك بیوكی سدوم ایكنجی صبغه اوچنجی عمره
دوردنجی رومادر بشنجی صعده بونلر قوم لوط مدینه لری ایدی و حضرت لوط حضرت
ابراهیمی غایت سوردی حضرت لوط حضرت ابراهیم ایله هجرت ایدوب معا كلمشلردر
وسدوم شهرنه نازل اولمشدر خلق فاحشه یه ابتداع اتدكلده نهی ایلدی سوزنی اصغا
ایلمدیلر الله تعالی اول مدینه لری باش اشاغی ایلدی اندن اوتوری اول مدینه لره
موءتفكات یعنی منقلبات دیرلر صكره حضرت لوط كفرطاب قصبه سنده وفات
اتدی بو قصبه خلیل الرحمن دن بر فرسخدر بحیرهٔ طبریه دخی بحیرة المنیه دیرلر بو بحیره
غورك اولنده در كه بحیرهٔ بانیاسدن بحیرهٔ طبریه یه منصب اولان نهر شریعه اول غوره
داخل اولور و غور بحیرهٔ طبریه نك كاریدر و بو بحیره دن شكل بطیخه بر حجر چقار
حجر یهودیرلر اطبا بو حجری حصاة مثانه ایچون استعمال ایدرلر بحیرهٔ بانیاس نواحیٔ
دمشقده بانیاس قربنده در و اول موضعده اولان جبل ثلجدن نبع ایدن عیوندن
جمع اولور و انده منصب اولور و نهر شریعه بو تلودن چقوب بحیرهٔ طبریه یه منصب اولور
بو بحیره ده غاب قصب واردر بو بحیره اطرافی اصلا قیش اولمز بحیرهٔ بقاع بونك صوبی اوندن
بوندن ایركلش صودر بعلبك غربنده بر كونلك یولده در و بو بحیره یه بر قاچ ایرمق كیرور
بری نهر غور بیل بری نهر الحلزون بونك صوبی جمله دن اعلادر بو ایرمقلرك باشلری بقاع
اوه سندن چقار و الحاصل جمله بو صولر بانیاس صوینه قاریشور بحیرهٔ دمشق بو بحیره شماله
شرق ایله غوطهٔ دمشقده اولور و بو بحیره یه نهر برداو غیرك فضله سی منصب اولور
بونده غاب قصب اولور و بونده چوق بالق چقر باشقه امینی واردر و انواع طیور جمع اولور
بحیرهٔ قدس بو بحیره حمص بحیره سیدر شمالدن جنوبه طولی اوچ منزل و بو بحیره نهر
ارنط

ارنط اوزرنده مصنوعه دروبو بحیره نك طرف شمالیسنده بحر ایله برسد سد یه مبنی درکه عادت
قدیمه دراسکندره نسبت اولنور وسد مذکورو وسطی اوزره بحر اسود ایله ایکی برج مبنی در
وسدك جهت شرقندن جهت غربیه طولی بیك ایکیوز سکسن یدی ذراعدر وعرضی اون
سکز بجق ذراعدروبو سد برماء عظیمی بو حیثیتله حبس وضبط اتمشدرکه اکر سد
منهدم اولسه اب سیلان ایدوب وبو بحیره منعدم اولوب نهرلر اولوربو بحیره غربی حمصدن
برمنزلدر وبونده سماك غربیه صید ایدرلر بحیره افامیه بو بحیره برنجه بطایحدر غاب قصب
ارا سنده دروبونلرك اعظمی ایکی بحیره دربری جنوبیه بری شمالیه دروایکیسنك دخی ابی
نهر ارنط ندر جهت جنوبیدن بحیره بر بطایحه منصب اولور صکره بو بطایحك نهایت
شمالیسنده نهر عاصی بو بطایحدن چیقر وبو ایکی بحیره دن بحیره جنوبیه بحیره افامیه در
واتساعی تخمینا نصف فرسخدر وقعری قریبدر انجق قامت انسانه وارروارضی وحلدر
وبحیره جنوبیه یی قصب صفصافه هرجانبدن احاطه اتمشدر وورد په ده بیشه زارلری
واردر وبو بطایح مذکوره ده اوردك وتاز وبونلرك امثالی طیور بجحدر وایام ربیعده بو بحیره
افامیه نیلوفر ارا سنده تالوروبحیره ثانیه ده شمالیه ایله بحیره افامیه بیننده غاب قصب
واردر ایچنده برممبر واردرکه مراکب وزوارق بحیره جنوبیه افامیه دن بحیره شمالیه یه چیقر
وبو بحیره شمالیه حصن برزیه ناحیه سندندروبحیره نصاری دیمکله معروفدرزیرا بو بحیره
شمالیه ده سمك صیادلری نصارادر بحیره شمالنده بیوتلری واردروبو بحیره شمالیه هرسنه
دورت کره بحیره افامیه جنوبیه مقدارنده اولورووسطی منکشوفدر وطرف جنوبیه
وشمالیسنده نیلوفر بتر وانواع طیور کثیره سی واردر انکلیس ایله معروف برسمك
دخی صید اولنور وبو سمك ییلان بالغی دیدکلریدر بحیره انطاکیه بغراس وحارم بیننده
ارض مستویه ده درکه اکا ارض عمق دیرلر حلب ناحیه سندندرحلبه بعدی ایکی مرحله در
وبو بحیره یه اوچ نهر منصب اولورکه شمالدن کلورو بو اوچ نهرك شرقیسی اولانه نهر عفرین
دیرلر وغربیسی اولانه که دربساك التندن جاریدر نهر اسود دیرلر اورتیسی دخی بو ایکی
نهرك ارا سندن جاریدرکه اکا نهر یغرا دیرلر که یغرا بونك اوزرنده برقریه نك اسمیدر
علقی نصارادر وبو اوچ نهر مجتمع اولوب نهر واحد اولدقدنصکره بو بحیره نك
طرف شمالیسندن ایچنه داخل اولوب طرف جنوبیدن چیقر ونهر واحد اولورجسر
حدید التندن کچر وبرمیله قریب انطاکیه اوستنده نهر عاصیه متصل اولوروبو بحیره نك
دوری برکونلکدر انهار نهر عرجه بو نهر رمله نك اون ایکی میل شمالیسنده در وبو نهرك
منبعی مجدالیا دیدکلری قلعه خراب قرشو سنده جبل النفده در بعده شرقدن
غربه جاری اولوب فایه ارسوف جنوبیسنده بحر رومه منصب اولور دیرلر بو نهرك اوزرنده
ایکی عسکر التقاوقتال ایتمه لرعسکر غربی عسکر شرقیه غالب اولوب البقاء شرقی منهزم
اولورنهر اردن کمیونا غور دیرلردخی یوردان دیرلروحالا نهر شریعه دیرلر بونهر جبل ثلجدن

بحیرهٔ بانیاسه منصب اولور بوندن آندن چقر وبحیرهٔ طبریه‌یه منصب اولوب دخی آندن چقر
وبحیرهٔ لوط که آکا بحیرهٔ منتنه دیرلر آکا منصب اولور نهر الیرموك بو نهر قصیر بن دن کلور
وبحیرهٔ طبریه قربنده نهر شریعه‌یه منصب اولوب نهر نعمان جبال صفددن چقر وعکه‌یه
یقین بعده بحره قاریشور نهر لیطانی منبعی کرك نوح ارضندن بعلبك طاغندن چیقر
بو نهره بعض عیون وانهار منصب اولور جبل لبناندن بقاعه ممتد اولور دخی مرج
عیون وشقیفه اوغرار ادخی اقلیم التفاح بعده صیدا وصور بیننده بحره قاریشور نهر
بیروت جبال شوفدن چیقره آکا قریب دخی بر نهر کلوب چقر ونهر ابراهیم بونلر جبال لبنان
وکروان طاغلرندن نبع ایدرلر وبحره قاریشورلر نهر غضبان صامسیه دن چیقر وطرابلسه
یقین بحره قاریشور نهر البارد آکا قریب نبع ایدر نهر الاعوج جبل شیخدن نبع ایدر بعده
وادی التیندن سعسعه مرور ایدر بعده کسوه‌یه یقین آندن خور جولیه وعادلیه دن یقین بعده
قرلانیه‌یه وارر وآندن بحیره‌یه کیدر انهر بردا برقاج عیندن جمع اولور انلردن عیون
توتدن نبع ایدر بونلر اوج عیندر بر ایله تکیه سی او سکی یاشدن نبع ایدرلر که بونلره ما برادر
دیرلر عین فیجیه ایله جمع اولور بو فیجه صویی بر ارشون قدر بو قاری آتیلور بعده ماءه دیرلر
بر قریه‌یه منحدر اولور وبوراده نهر یزید منفصل اولوب قاسیونه ممتد اولور وقابون وحرسته
چاق دومایه منتهی اولور وزمان قدیمده ماطرونه وزیبنه ممتد اولوردی وحالا دومه
وعذرا منتهی در وبو یزیده ومیه منسوبدر ودخی یزید بن معاویه بو نهری توسیع
وتعمیق ایتمکله آکا منسوب اولدی ونهر ثورا دمر قربندن بورا اوستندن طوتوب چاق
قیصره دك ممتد اولور ودخی اشرافیه قربنده نهر مزه وآندن نهر دارانی دخی آیریلور
دخی نهر بوراد‌ن نهر قنواه بعده نهر بانیاس بو نهر بانیاس زبوداده ایریلور کوك
میدانی غربسنده قبل جبل غربندن یقین بعده مولوی خانه‌یه وآندن قلعه ایچنه یقین بعده
جامع امویه‌یه واول اطرافه متفرق اولور ودخی قنواه انك بری طرفندن یقوب شاملك
اولرینه متفرق اولور ونهر عقربا بحصه قربنده برادن آیریلور بونلر ذیل جبل غربیدن
یقین وبومذکورلر مقلاپرلدقدن صکره نهر بردا کوك میدانندن یقین بعده بحصه
قربنده که اول سمته قهوه‌ا لقصف دیرلر نهر عقربا ایریلور بعده برداو عقربا شام
اورتاسندن ایکیسی یقرلر وشیخ رسلان قربندن یقین دخی نهر بردا اوادیه قربنده ایکی فرقه
اولور برینك اسمی داعلی ایرماغی برینك اسمی جرمانی ایرماغی ایدی نهر داعلی برقه
داعیه وکفربطنه وثقفه‌یه یقین واول برفرقه ایله جمع اولور واسمی نهر جرمانی اولور بو فرقه
دخی جرمانه بیننده سواد معظمیه یقین وبونلر جمع اولدقلری یرده غیضه کو پروسی قربنده
بعده تکرار اسمنه بردا دیرلر وغیضه قربنده منیحه قریه سنی واقعدر بعده بوایرمق حدیثه
حرزمیه وبینه نایم ومحدیه یقین وآندن بحیره‌یه منصب اولور نهر عاصی بوکا دخی نهر ارنط ونهر
مقلوب تسمیه ایدرلر بو نهر دن آب نواعیر ایله التورور بو نهرك اولی بعلبك قربنده رأس

كوكك قربنده نبع ايدر بعلبكدن بر مرحله قدر بعيد در بعده جوسيه ايله رشن
بيننده قاسم الهرمل ديدكلرى مكانه واصل اولور واول مقامده بر وادى يه اوغرار وبو نهرك
اكثر منبعى بو واديده مغارة الذهب ديدكلرى موضعدندر وجوسيه يى كچنجه شماله
جارى اولور وصكره غربى جهتنده بحيره قدسه منصب اولور بعده اندن چقار وحمصى
كچوب رستنه بعده حمايه كچر واندن افاميه يه منصب اولور بعده اندن چقار دركوشه دن صكره
جسر حديده اوغرار وبورايه كلنجه جبل لكام شرقيسنده در بعده جسر حديده وصولندن
صكره جبل لكام منقطع اولوب نهر مزبور دونر جنوب غربه كيدر وسور انطاكيه يه
اوغرار بعده سويديه يانده بحر رومه منصب اولور وبونهره برقاج انهار قاريشور برسى
نهر كبير شمال افاميه دن كلور وافاميه بحيره سنه قاريشور برى نهر اسود در شماله جارى
اولوب دربساك التنه اوغرار برى نهر يغرادر يغرا قربنده نبع ايدر ونهر اسوده قاريشور
بعده بحيره انطاكيه يه قاريشور برى نهر عفرين بلاد رومدن كلوب راوندان اوزرندن
جومه يه اوغرار وبوجومه يى كچوب عمقه اوغرار بعده نهر اسود ايله جمع اولور نهر قويق
مخرجى سيناب نام بر قريه ده حلب دن يدى ميل بعيددر نهر مرعشله وغيريله جمع اولور
بعده حلب وقنسرين دن كچر مرج احمرده منتهى اولور نهر جيحان عامه بونهره جهان صوبى
ديرلر بونك مخرجى البستان قربنده بلاد سيسه ومصيصه بعده نهر سيحان ايله جمع اولور
نهر سيحان قيصريه قوربنده جبل قورمزدن نبع ايدر بعده بلاد سيسه اوغرار وشرقى
سوادنه اوزن اوغرار وادنه قلعه سى دبنده عظيم كوپرى التندن مرور ايدر بعده چاقت
صوبى تسميه اولنور بر مقدار بحر مصيصه قربنده كه اندن اياس مع بيندى نهر جيحان
ايله قاريشور بعده اياس ايله طرسوس بيننده بحر رومه قاريشور نهر سمساط شهر
سمساط قربنده اقوب حصن زياده وارور يعنى خرت پرت قصبه سنه اوغرار بعده ملاطيه
اوزرنده نهر فراته قاريشور الجبال جبل طور سينا بو جبل شام ايله مدين بيننده در
طور لغت عبرانيه ده هر جبلك اسميدر صكره برنيجه جبالك علمى اولدى برى طور
هارون بو جبل بيت المقدسه مشرفدر حضرت هارون قبرى اندهدر ديرلر كه حضرت
موسى هارون ايله مناجاته كيدركن هارون كوردى كه بر قازلمش قبر واكا قريب بر كوزل
سرير وار اوزرنده يطايم ديوب يا طوركن موت اخذ ايلدى والحاصل حضرت هارون
اول قبره دفن اولندى حتى حضرت موسى يه بو بيله اولماغى تهمت اتمشلر جبل كلبودى
نابلس غربنده نهر شريعه قربنده ممتددر بونده طالوت جالوت ايله عظيم جنك ايدوب
طالوت غالب اولمشدر جبل عوف غور اوزرينه مشرفدر انده شهر عجلون اولور بونده انواع
اثمار واشجار وانهار واردر شرقنده جبل الصلت كركدن ايكى مرحله در جبل الشراه بلقانك
جنوبنده حالا فلاحلر ساكنلردر ويرى طور زيتا قدسله بر جبلدر اثرده واردر طور زيتاده
يتمش بيك بنى جوعدن هلاك اولمشلردر ويرى جبل طوردر كه طبريه اوزره مطلدر

ويرى طور سينا بو جبل قربنده موسى عليه السلام الله تعالى ايله مكالمه اتدوكى جبل در
تجن موسى عليه السلام بو جبله كلسه اوزرينه غمام نازل اولوب موسى بو جبلك غمامه
داخل اولوردى وجناب تعالى انكله مكالمه ايدرديكه عند التجلى بو جبل پاره پاره اولوردى
آيت كريمه ده اولدوغى اوزره وبو جبلك بجانب سى تجن كسر اولنسه وسطنده شجره عوسج
صورتى چقاروبود شجره عوسجى تعظيم اتدكلرى بو معنى ايچوندر جبل عيسى صفد
قربنده اوچ ميل بعدى واردر بو طاغده اكثر يا حضرت عيسى عبادت ايدردى بو طاغده
حوارى بو نماز قلمغه تعليم اتمشدر وبو طاغده حضرت عيسى برقاچ معجزه لرين
كوسترمشدر جبل تابور طبريه قربنده بر يوكسك طاغدر يوقاروسنده بر فرسخ قدر
بر ميدان واردر هواسى غايت كوزلدر باغلرى وزيتونى چوقدر انواع چچكلى واردر
خصوصا قيش وياز فصللرنده وبو سمتده انواع قوشلر كلور حضرت ابراهيم بو طاغده چوق
زمان اكلنمشدر جبل صديقا صور وقدس وبانياس وصيدا اينلرنده واقعدر جبل
عامله ساحلك سمت جنوبينه ممتد صورن واردر بو طاغده شقيف قلعه سى غربنده اولور
واول سمتده جبل الشوف وجبل كسروان وجبل النصريه وجبل الكلبيين واردر ودخى جبل
قاسيون دمشق اوزره مشرفدر بونده انبيانك عليهم السلام آثارلرى واردر وبو جبل جبال
ايچنده معظمدر وبو جبلده مغارات وكهوف واردر ومعابد صالحين واردر وبونده مغاره دم
قربنده بر مغاره واردر ديرلركه هابيل بو مغاره ده قتل اولندى وبر مغاره واردر مغاره جوع
ديرلر بو مغاره ده جوعدن قرق نبى هلاك اولديلر جبل الثلج دمشق غربنده ارض بانياسده در
جبل شامخدر اوچ كونلك يولدن كوريلور دائما ثلج زائل اولمز اوايلده مسكون ايديكه
اوزرنده آثار عمارت واردر وحالا ذيلنه قريب بر معمور قريه واردر ادينه عرنه ديرلر بو قريه
قيش فصلنده قاردن قپانور وخلق انده كى مغاره لرده كندولرى ومواشيلرى انده اولان
مغاره لره كيررلر ودورت بش آى چاق قيش كيدنجه اوتورورلر بعده چقوب اكين اكرلر
جبل الربوه دمشقدن بر فرسخ يرده در وبو جبل عالى در قلبه سى اوزره بر مسجد رعنا واردر كه
اطرافى رياض وبساتين واشجار ورياحين ايله مزيندر ونهر ثورانك اجراسى مراد اولندقده
بو جبل مجرى وطريقنده معترض اولمغله تحت جبلى نقب ايدوب نهر ثورانى اجرا اتمشلر
ونهر يزيد بو جبلك اعلاسنده دركه اسفلنه نازل اولمشدر وبو جبلده بر كهف صغير واردر
ديرلركه حضرت عيسى عليه السلام انده اولمشدر جبل الجولان دمشق مقابلنده اولور
جبل لبنان ارض شامده اعظم جبالدر واصلى حجازدندر كه جبل عرجدن كلور وطور ايله
اوزره اولان جباله متصلدر ودخى جبال بيت المقدسه متصل اولور عسكره بقاع وحمص
وحلب وثغور اوزره اوغرار بلاد روم وجبل لكامه ممتد اولور بو جبل لبنان عيون مياه بارده
واشجار مثمره وترياقه داخل اولور حشايش نافعه سى بى نهايه در ودر يرلركه بو جبلده حشيشه
كيميا واردر وبو جبلده صلحا وابدالا واردر انده عبادت ايدرلر چاليدن اولرى واردر وانده كى اثمار دن

يرلرغيري شي بيتمز ويو جبلك اوزرنده دير تسميه اولنور برجبل كه ساحل بيروت اوزره
مطلدر وديرلركه بو جبل دير اول جبل در كه كنعان بن نوح ساوي الى جبل يعصمني من الماء
ديدوكي بو جبلدر ويو جبل ذيلنده كرك تسميه اولنور برقريه واردركه انده برقبر واردر ديرلركه
حضرت نوح عليه السلامك قبريدر وشيبان راعي نك قبري دخي انده در جبل عكار
طرابلوس شرقندن كلور عكار نام حصن بو طاغده اولمغله اسميله مسمى اولمشدر بعده شماله
تجاوز ايدر چاق حصن الاكراد وحمص غربنده مسامت اولور بعده ممتد اولور حماه وشيزردن
چاق افاميه يه كيدر وجبل لكامه متصل اولور وانده برطاغ اسمي شعشبو انده كي قريه
اسميله مسمى در بو جبل جنوبدن شماله ممتد اولور معره وسرمين وحلب غربلرندن بحر
بعده جبال رومه متصل اولور الجبل اللكام بو جبل جبل لبنانه متصلدر مرعشه وارنجه
شام ايله ملاطيه اراسني فصل ايدر بو جبل مرعش وعين زربه وهارونيه يه اوغرار
ولاذقيه يه كلنجه جبل لكام تسميه اولنور لاذقيه دن حمصه وارنجه جبل النهر تسميه
اولنور ولبنانه متصل اولور بو جبل غايتله معمور واثماري چوقدر بو جبل بين الشغرين
يعني شام ايله جزيره بي فاصلدر جبل خوشن حلبك جانب غربيسنده در حسين بن علي
رضي الله عنهما زوجه سي حامل ايدي اول مقامده سقط واقع اولدي طرح حمل ايتدي
وانده دفن اولنوب مشهد مبارك مشهد الطرح ديو معروفدر جبل سماق اعمال حلبدندر
بو جبلده مدن كثيره وقلاع وحصون عديده بي مشتملدر وبو جبلده چوق سماق نبت
اتمكله انك ايله مسمى اولدي جبل البستان بونك ميانده بر شكاف واردر يول اكا اوغرر
يچنلر بيمار اتمك عجبه عفونتندن مرض اولورلر اول ولايتده مشهوردر توصيف مدح اقاليم
شام هواسي خوب اولمغله اكثر خلقي زنده وتندرست اولور بو اقليم كثرت عمارت واب
وهواسنده اعتدال ومحصولنده وفرت وماكولنده لذت ومسكنلرنده زينت وخلقنده
حسن وصنعت باخصوص برامكه بنالري حالا اثارلري باقيدر ومساجد وجوامع ومرابط
وخيرات چوقدر ومدارسك حسابي يوقدر باخصوص جامع بني اميه كه افاقده مشهوردر
بو اقليم قديمده برمرتبه معمور ايدي كه اوتوز ايكي سلطنته تقسيم اولنمش وهر بريسنك
بر مستقل صاحبي وار ايمش بني اسرائيل زماننده وبو اقليمك طپراغي غايت منبتدر
ومحصول داردر خصوصا حوران ناحيه سندن بعض يرلري برينه يوز ويرر مرعالري واسع
واعشاب وعقاقير انواعي وافر باخصوص انواع ازهار سنبل وزرين لاله وغيري كه
صحرالرده وطاغلرده كندو كندويه بيتر وبو اقليمده انواع اثمار وفواكه اولور فيستي والما
وامرود وارلك وكراس ووشنه وفستق وصنوبر وفندق وموز وشكر قمشي وانجير وجميز
وايوا وشفتالو واناروم رسين وزعبوب ونبق وجوز وبادام وعقابيه وبوطم وحب العزيز
وزيتون وتوت وغيري ميوه لركه حسابه كلمز وانواع اشجار اولور حتى بلسان وزقوم
اغاجلري اولور وانواع سبزوات وكوكار وقلقاس دخي قنبط وغيري وبازوقيش فاكهه سي

منقطع اولمزودخی قدرت حلواسی بغار وبو اقلیمده اولان انواع حمص غیری یرده اولمز تورنج وزکنا
وکباد نفاش اغاج قاوونی فرسکین ولیمون ونارنج وغیری بو اقلیمده انواع حیوانات اولور
خصوصا غنم بنی اسرائیل که بو اقلیمده غایت چوقدر دخی قپلان وآیو وسرتلان وبان
اشکی وپارس وخنزیر وتلکی وقورد وچقال وانواع کیکلر وطوشانلر وبونده اولان
حیوانات غیری یرده اولمز خصوصا جیران صیدی وکذلک انواع طیور اولور وبو اقلیمده
اولان حریر وپنبوق وسوسام وزیتون وزیتون یاغی وقلیه وطوز وغیری غایت چوقدر که
تا الکز طرابلوسدن مقطوع سنوی طقوز یوز کیسه در حالا النیوز در وحلبده سکز یوز
کیسه در وصفت وصیدادن التیوز کیسه در حالا بشیوزدر وبنی اسرائیلدن منقولدر که
حضرت موسی علیه السلام عصرنده عنقا دلو ارقاسی ملون ومنقوش بر طایر خلق
اولنمشدر که دورت طرفندن برر قنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزیوب اعضاسنده
هر خوب نسنه دن حصه ونمونه اولوب واکابکزر بر قوش ارض قدسک اطرافنده اولوردی
صکره حجاز ونجد سمتنه کیدوب انده حیوانات ومواشی قپماغه معتاد اولوب خالد بن
سنان العبسی بر صالح کمسنه ایدی بعضلر دیمش که پیغمبر در خلق اکا شکایت اتملریله
اکا بد دعا ایلدی نسل منقطع اولدی اللغات بو شام اقلیمنده انواع السنه موجوددر
عربی ترکی کوردی فارسی هندی افغانی وساپمانی دمشقده واردر حتی بو هندیلرک مخصوص
تکیه لری واردر دخی مغربی سریانی عبرانی وسکندرونده وطرابلوسده ودخی صیداده وقدسده
یونان ولاتین وطالیانی وفرسنه واسپانیا وانکلیس ونمچه وله ومسقو وروس وقبط
وحبش وارمن که انواع طوایف نصارا موجوددر ادیان بو اقلیمک خلقی اهل اسلامدر
وانلردن غیری یهود ونصارا وغیری واردر اما یهود نصارادن چوقدر وفرق ضالهدن
بر قاچ فرقه واردر دروس یمانی بونلر شوف طاغلرنده اولورلر دخی نصیری بونلر طرابلوس
سمتنده در کلبیه واسمعیلیه حما سمتنده در وحلب ناحیه سنده جبل سمعانده دردخی
شیعیه واردر هر شهرده بونلردن بولنور دخی یزیدیلر بونلر حلب اطرافنده وحما اطرافنده
بر قاچ یرده در کورد جنسندندر احوال قبله حضرت موسی کلدکده بنی اسرائیل بر طرفه
مخصوص توجه اتمکه امر اولندی وبویله قالمشلردر تا حضرت داود کلدکده انلره امر
ایلدی بیت المقدسه توجه اتمکه ونصارا قبله سی مشرق الاعتدال طرفنه توجه
ایلمکه مأمور اولدیلر جنت طرفی طلوع شمس ایله استدلال اتمشلر وسامره قبله سی
جبل البریک ومجوس قبله سی شمسدر وشمسه نماز قیلورلر طلوعنده وغروبنده
ونصف النهارده دخی نان وماثه نماز قیلورلردی وحرانیه یعنی اهل حران قطب جنوبه
توجه ایدرلر وصابیه قطب شمالیه یه توجه ایدرلر فصل در بیان اقسام شام خفی اولمیه که
ارض شام اجمال طریقیله بیان اولندقده اقسامنی ذکر ایدهلم مقدما شام ممالکری
تقسیمی وحکومتلرینه کوره ذکر ایدهلم بو شام اقلیمی بر قاچ ایالته تقسیم اتمشلر بری شامکه

دمشقدن

دمشقدن عبارتدربری قدس بری طرابلوس بری صیدا بری حلبدر وابتدا تقسیم
اتدکاری وقت شام اون سنجاغه تقسیم اولنمشدرکه بومنوال اوزره در دمشق پاشا
سنجاغیدر قدس شریف غزه نابلس عجلون لجون صفد صیدا وبیروت کرک
وشوبکدرلکن قدس شریف غزه نابلوس عجلون صفد ایرالمشدر ایمدی شامك
اشرف اقسامی اولان فلسطیندرلمدن بد ایله لم زیرا قدس شریف ناحیه سنده متصلدر
اوصاف فلسطین بوفلسطین ایکی سنجاغه مشتملدر بری غزه بری قدس وانلرك
حدودلری غرب جنوب بحر روم وعریشدن چاق یته بنی اسرائیله وارنجه دخی جنوب
شرقی بحیرهٔ لوط ونهر شریعه که آکا یوردان دیرلر وشمال نهر شریعه دن اردن حدودنه
چاق قیصریه وارنجه مقدما بوقسمده اسباط بنی اسرائیلدن درت سبط اولوردی سبط
شمعون بیت حبرونده سبط دان عسقلان ولد مابیننده سبط یهودا قدس شریف
اطرافنده سبط بنیامین اریحاده کداول سمتده حضرت موسی مزاری اولور البلاد غزه ساحل
بحرده بربلدهٔ متوسطه در مقدما اوچاقلق طریقیله بر پاشا سی واردر اما ـ لا اوچاقلقدن
چقوب قدسه الحاق اتمشلردر بوشهرده بساتین وکروم ونخل وزیتون وترنج ولیمون وموز
وغیری واردر وبرمقبول قیسی سی واردر آکا مشمش اعل تعبیر ایدرلر غایت لذیذدر وجویز
اغاجلری واردر بونك یمشی انجیره بکزر اما چکردکی یوقدر ویادمی مقبولدر زیرا طعمی
لذیذ وقشری غایله یوفقه در ودریا کارنده بر کوزل مسیره باغچه سی واردر انجمده
انواع اثمار اولور وغزه وبحر مابیننده اکوام رمل واردر انده کی میوه اغاجلری قامت انسان
قدر قومدن مرتفعدر وغزه قاضی سی قدس ملا سی طرفندن ضبط ایدرور قاج
ناحیه سی واردر مجدل رمله لد در وبوغزه ده قبر هاشم بن عبد مناف وزمان جاهلیتده
یدنده حضرت عمر اسیر اولدی وحضرت عمر زماننده معاویه بن ابی سفیان فتح اتدی
ویوزده سنه یوز اللیده حضرت امام شافعی طوغدی ویدی سالنده قرآنی حفظ اتدی
واون سالنده موطأی حفظ ایلدی وبوغزه ده مولد شریف کلدکده اماکن متبرکه ده
هر جمعه کوننده مولد شریف اوقورلر علمی جمعیت اولور انده بر مشهور موسمدر
وبوغزه ده بر عادت جمعه ایرته سی دریا ساحلنه نزه اتمکه واول کونه سبتیه تعبیر اولنور
عسقلان بربلدهٔ قدیمه ساحل بحرده بر بوکسك یرده واقعدر غزه دن اوچ فرسخدر
ورمله دن دورت بچوق فرسخدر اهلنك شربی ابار حلو دندر دخی معاویه بن ابی سفیان
فتح اتمشدر نقل ایدرلرکه سنه ٨٦ ده فرنك عسقلان سوری مقدارنده مراکبهٔ عالیه نك
ایچرنده رجال واسلحه ایله مشحون ایدوب بو مراکب عسقلانه ملاحق اونجه اجرا ایتدیلر
وسفندن عسقلان اوزرینه اتیلوب عسقلانه قهرا مالك اولدیلر واوتوز بش سنه
فرنك النده قالدی بعده صلاح الدین یوسف بن ایوب فرنکدن استخلاص ایتدی فچن
فرنك عکه یی الدقده مراد ایلدیلرکه عسقلانه صلاح الدین اشتدکده عسقلانی

خراب ایلدی بونده امام حسینڭ مشهد رأسی در اعمده رخام ایله مبنی مشهد عظیمدر اطرافدن نزول کثیره کلورحالیا بوعسقلاننڭ غریب آثارلری باقی در ورمله‌دن غزه یولنه کیدرکن حضرت اباهریره مزاری وار در ختن سدود رمله ماییننده واقعدر رمله برمشهورشهردر قدسدن اون سکز میلدر سلیمان بن عبدالملك اختطاط ایتدی برقاج سنه فرنك استیلا ایدوب صکره ملك ناصر صلاح الدین رمله یی استخلاص ایتدی وبو عبدالملك برادری بوشهرده برقنا اجرا ایتدی حالا شربی ابار عذبه ومیاه امطاردن جمع اولان صهاریجدندر وبیوك برکه‌سی واردر اندن دواب ومواشی سقی ایدرلر وبونده شام بازرکانلری قدسدن رجوع اتدکده بونده برقاج کون بازار طورر واطرافدن چوق ادم کلور الش وریش ایدرلر وبورمله نڭ هرهفته‌ده بربازاری طورر خصوصا قزل یمورطه کونی عظیم بازار اولور وبوشهرڭ قیسی وقارپوزی مشهوردر واکثر محصولی پنبه در کوزل باغلری واردر وزیتونی چوقدر ووافر صابون کرخانه‌لری واردر وقرننده برقدیم معبد واردر اکا جامع الابیض دیرلر ایچنده چوق پیغمبرلر مدفوندر لد بوشهری سلیمان بن عبدالملك تخریب ایدوب ورمله یی بنا ایلدی بونڭ قربنده برموضع واردر بیرٔ زیبق دیرلر منقولدر که انده حضرت عیسی دجالی اولدرسه کرکدر بوشهر رمله‌دن برساعت بعیددر هرهفته بربازاری طورر بونده برمشهور کلیسا واردر وبونده حاصکیه متولیسی اوتورر یافا برمدینهٔ صغیره در کثیرة الرخادر مدن ساحلیه دن فرضهٔ مشهوره در قدیمده حصن کبیر ایدی بونده اسواق عامره ووکلای تجار وار ایدی کلن مراکبڭ لیمانی واردر رمله دن التی میل بعدر ورمله نڭ اسکله سیدر ارسوف قلعه یه مشتمل بلده در ساحل بحرده واقعدر حالا خرابدر اسواق وسورینڭ بعض آثارلری کورینور رمله دن اون ایکی میلدر وبوسمتده ساحل دریایه قریب حضرت علی بن علیم زیارتکاهدر قیساریه ساحل بحرده برمدینهٔ مشهوره در قیصر روم بنا ایتدی رمله دن اون سکز میل بعیددر بوشهرڭ هواسی غایت کوزلدر وخیراتی چوقدر وفواکهی لذیذدر فرنك استیلا اتمکله خراب اتمشلر واویله قالمشدر بیت جبریل بومدینه سهلیه جبلیه در انڭ رستاقنه داروم دیرلر اندن مقاطع رخامدر وبرقلعه سی واردر بیت جبرون حضرت خلیل الرحمن شهریدر بونده قبر ابراهیم الخلیل واسحق ویعقوب وساره وآدم وحوا وسلیمان وذکریا وعیسی صلوات الله علیهم اجمعین دخی مقام ابراهیم ادهم وعبدالله بن صامت اولور وبومدینه جبال کثیفة الاشجار بیننده برمکان مطمئنده در وبوسمتڭ جبالك وسهلك اشجاری زیتون وتین وخرنوب وسایر فواکه اولور خصوصا باغلریکه حدی حسابی یوقدر وانده صرچه معدنلری واردر اشلنور وسایر اطرافه کوتوروب صتارلرحتی سودان وحبش ولایتلرینه بله زنکلریلدن کیدروئبو ایله تبدیل ایدرلر وبوشهرڭ بکمزی وقوری اوزومی مشهوردر وبوشهرڭ حضارنده مستحفظلر

اولور

359

اولور و بر حصن منیعی واردر که خلق زعم ایدرلر که اجنه بنا ایتمشدر زیرا احجاری غایت بیوکدر و هر بری مربع طولی التی یدی ارشون قدر عرضی دورت بش ارشون کلور بر کوزل چشمه سی واردر و بو مدینه نک هر طرفنده نصف مرحله قدر باغلر و باغچه لر در و اثمار و الماسی و اوزومی و ایواسی مشهوردر و بو مدینه ده حالا حضرت ابراهیم ضیافتی چقار طبلخانه لری و انکچیلری و خداملری واردر زیت یاغیله مرجمك پشورلر حاضر اولان اغنیا و فقرا لدن یرلر و بو طعامك بر غریب خاصه سی واردر انسان بو طعامی کوردکده غیری طعامه ترجیح ایدر و غیریدن لذیذدر و بو مرجمك هر سنه مصردن کلور اندہ وقفی واردر و سنه ده بر عظیم موسملری واردر خصوصا شام زواری ایله بازرکانلر کلور عظیم بازاری اولور و بو شهرك خلقی ایکی فرقه در بر برینه عداوت اوزره در بری آقلر یعنی ینی دیدکلری قومدر بری سنه قزللو دیرلر که بونلر قیسدر و جنك محلنده قزللو یا لهو بر چاغررلر و آقلو که بونلر یمنیدر جنك محلنده یالمعروف چاغررلر بو شنلر ایا بجاهلیتدن قالمشدر انجق بر حمیه جاهلیه مابینلرنده در و بو شهرده بر برکه واردر سیل کلدکده آکا آقار و شهره قریب بر کوچك طاغ بجیره لوطه مشرفدر آکا صغر دیرلر آنده بر مسجد واردر ابو بکر صباحی بنا اتمشدر و دخی انده قرقلرك بر مبارك مکانی واردر زیارت ایدرلر بو خلیل الرحمن شهری قدس شریفه تابعدر و قومی غایتله شدید قومدر قدسدن بعدی التی فرسخدر بو مسافه ده عظیم اورمان واردر اریحا غورك غربنده نهر اردن قربنده در بواریحا قریة الجبارین در قدسدن بر کونلك در بونده نخل موز و شکر حاصل اولور و بونك قربنده مقالع کبریت واردر دخی و سمه زرع اولنور که اندن نیل اولور کوزل بویه سی اولور و روحی لنده نی عیونندن سقی ایدرلر بیت مقدس دخی ایلیاء دیرلر بو شهرده حالا آل عثمان طرفندن برپاشا اوتورر شام حاجی کنورر و کوتورر دخی مقدما امیر حاجی نابلس پاشاسی کوتوردی صکره قدس پاشاسنی تعیین اتدیلر و نابلس که غربی یکا الحاق اتمشدر طولی الثمش سکز درجه و اوتوز دقیقه عرضی اوتوز ایکی درجه در و اصل بیت مقدسی حضرت داود امر حقیله صخره اوزرنده بنا ایدوب اوغلی حضرت سلیمان تکمیل اتمشدر بعده بخت النصر تخریب ایتدکدنصکره بعض ملوك فرس بنا ایتدی بعده قسطنطین والده سی هیلانا تعمیر ایتدکده صخره ده اولان بنایی تخریب ایتدی و قمامه یی تعمیر ایتدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه فتح ایتدکده موضع صخره یی زبلدن تنظیف ایدوب صخره اوزره مسجد بنا ایتدی بعده ولید بن عبد الملك سنه احدی و عشرین و سبعمائه ده صخره اوزره بر قبه بنا ایتدی والحاصل بو بیت مقدس جبال اوزره مرتفعدر هر مکاندن آکا صعود اولنور و قدس شهری سهل مستطیلدر شرقدن غربه ممتد در و بر حصنله محاطدر بعضیسی جبله واقع بعضیسی خندق بقیه سنه صکره قپوسی واردر باب صهیون سهل کیدلسه کنیسه صهیونه راست کلنور بونده حضرت داود مدفوندر بونده حضرت عیسی تلامیذیله یلك یدی ولدن وادی جهنمه کیدیلور

انلر یهود ونصارا مقبره سیدر وآکا قریب عین سلوان باب بته باب بلاط باب جب
ارمیا ه باب اریحا باب العمود باب محراب داود واوچ برکه سی واردر بری برکهٔ
بنی اسرائیل بری برکهٔ سلیمان بری برکهٔ عیاض ومسجده بکری جب وهر محله ده
برجبی واردر وهراوده بر صهریج واردر وشهره قریب بر وادیده ایکی بیوك برکه بنا اتمشلردر
انلره سیل کلور وانلردن حرم اقصی یه کلور اقار وصخره بر حجر مرتفع در اوزرنده برقبهٔ عالیه
واردر وصخره نك ارضدن ارتفاعی قامت انسانه قریبدر وتحت صخره ایله بر بیته نزول
اولنور طول بیت صخره مثالنده بسیطدر وبیت مقدسده برقاچ عیون واردر مآء
جاری یوقدر مع هذا خصب در ود اود علیه السلام محرابی انده در تجن ولید بن عبد الملك
صخره اوزرینه قبه بنا اتدکده اول مقامده برنیجه قباب دخی بنا ایدوب هر برینی
بر اسم ایله تسمیه اتدی اول قبابدن بری قبة المعراجدر بری قبة المیزاندر بری قبة السلسله در
بری قبة المحشر در ومسجد اقصی کلام قدیمده مسطوردر وبو مسجد بیت مقدسك
طرف شرقیسنده در واساسی داود علیه السلام عملیدر وهر حجرینك طولی اون
ذراعدر وبو مسجدك صحنی طویل وعریضدر وبو مسجد غایت حسن واحکام اوزره در
واعمده رخام ملونه اوزره مبنی در واورتاسی مسجدك یکرمی التی قپوسی واردر بر قپو محراب
مقابلنده در اکا باب النحاس دیرلر یمیننده یدی بیوك قپو وو سطلرنده بر قپو نحاس النون
بالذر ایله مصفحدر ویسارده انلر کبی وشرق طرفنده اون بر باب واون بش قبه اوزره
بر رواق مرمر دیرکلر اوزره وصحن مسجد ده طاشله مبلطدر اورتاسنده بر مصطبهٔ
کبیره واردر ارتفاعی بش ذراعدر دورت طرفنده درج ایله بو مصطبه یه صعود اولنور
ووسطنده اعمدهٔ رخام اوزره برقبهٔ عظیمه بربیت مثمن اوزره رصاص ایله مسقفه در
دورت قپوسی واردر هر باب بر قاة مقابلنده واقعدر بری باب قبلی باب اسرا قیل
باب الصور باب التسابیح دخی صفه لر اوزره قپولر واردر وبیتك داخلنده اوچ رواق دیرکلر
اوزره محاطدر واول رواقات رواق آخره داخلدر اول صخره اوزرینه دیرکلر اوزرینه قناطر مدور
ایله مستدیردر واوزرلرنده بر منطقه هواده متعالیدر انده بیوك طبقات ومنطقه فوقنده
بر بیوك قبه قاعده دن ارتفاعی یوز ذراع وخارج وداخلنده فسیفسا ایله منقشه
ورخام ایله مطبقه در وزیارت اولنان صخره بو قبه نك وسطنده در واثر قدم رسول
علیه السلام کذلك اعمده مصفحه اوزره درکه اعلاء قبه رصاص ایله در ومسجده اون
اوچ قپودن دخول اولنورکه بونلردر باب النبی علیه السلام باب محراب مریم باب الرحمه
باب برکهٔ بنی اسرائیل باب الاسباط تجن بو بابدن سهول کیدلسه بر کلیسه یه راست کلنورکه
اسمی کلیسهٔ مریم در واول مکانك اسمی موضعا جثسمانیه در وحضرت مریم قبری انده در
واول موضع جبل الزیتونه متصلدر وطاغه صعود ایدرکن بر کلیسه انده رجال ونسا راهبلردر
وجبلدن سهل شرقده قبرا عاذرکه حضرت عیسی انی احیا ایلدی ازیحایه کیدن یولده

حضرت

حضرت موسی نك كثیب احمر قربنده مزار شریفی اولوب اوزرنده برقبه ملك ظاهر بیبرس
بنا ایتمشدر هر سنه ده بر موسمی واردر كلوب زیارت ایدرلر واول سمته قریب مدینهٔ اریحا
اولور باب الهاشمی باب الولید باب ابراهیم باب ام خالد باب داود كه حضرت داود
قبر شریفی اندهدر اول سمته باشقه آستانه دروبو مسجد اقصی نك طولی یدی یوز
سكسان دورت ذراعدر وعرضی دورتیوز اللی بش ذراعدر وبونده اولان عمد التیوز
سكسان دورتدر وداخل صخره ده اولان اوتوز عمود دروقبهٔ صخره صفایح رصاص
ایله قپلودر وصفایح رصاصك فوقنده ذهب ایله مطلی صفایح نحاس واردر ومسجد
اقصی نك سقفنده دورت بیك خشبه وحجر صخره اوتوز اوچ ذراع ایله یكرمی یدی بیننده در
وتحت صخره ده اولان مغاره یه التمش انسان صغر ومسجد اقصی ده بیك بشیوز قندیل
وصخره ده دورتیوز التمش دورت قندیل ایقاد اولنوردی وهر شهرده بو قنادیلك
ایقادی ایچون یوز قسط زیت معین ایدی ومسجد اقصی ایچون هر سنه ده یوز بیك ذراع
حصیر مصردن معین ایدی ومقدما خدمت مسجد اقصی یه ایكیوز خدام مملوك معین
ایدیكه بونلری عبد الملك بن مروان خمس اسارادن تعیین ایتدی وبوندن اوتوری بونلر ام
خماسی تسمیه اولندی ورزقلری بیت المالدن ایدی وحالا مسجد اقصی ده شعبانك نصف
كیجه سنده برقاچ بیك قندیل یقارلر اول كیجه مشهوردر جمیع اطرافدن آدملر كلور
وحرم اوزتاسنده چوق زیتون اغاجلری واردر وهر طرفنده صفه لر واردر قدسده اولان
علما ومشایخ وصلحا انده اوتورورلر وبو حرمده دورت مذهبدن نماز قلنور وهر برینك
باشقه امامری واردر ولیكن امام مالكی نماز قبلا رسبی قدسك صون فتحی وقتنده ایلچی
یورویش ایدن مغاربه طائفه سیدر انك مقابلنه اپلك نمازی قلمغی رجا ایتمشلر یعنی امامری
جمله دن اول قلمغه وحالا اویله در وبیت المقدسده قمامه واردر وقمامه نصارانك بر كنیسهٔ
عظیمه سیدر كه وسط بلده ده اولور وصنعت عمارت وحسن نمایشی اولان كثرت اموالك حدی
وحسابی یوقدر غرب طرفنده برقپودن ایچرو سنه كیردكده برقبه داخلنه واریلور كه اول قبه
جمله كنیسه یه مشتملدر وكنیسه اول بابك اسفلنده در برطرفدن كنیسه یه ایتمك
ممكن دكل اما جهت شمال طرفندن برباب دن اوتوز درجه كنیسه یه اینلور وبو بابك اسمی
باب سنت مریه در اشاغه واردقده مقبر مقدس كورینور وجنوب طرفنده بابه باب
صلوبیه دیرلر ومقابلنده شرقی طرفنده بر بیوك كنیسه واردر فرنك طائفه سی انده تقدیس
ایدرلر وانك شرقنده جنوب سهل منحرف سیدنا مسیح حبس اولدوغی یردر دخی صلب
مكانیدر واول بیوك قبه كه یوقاروسی آچقدر انده پیغمبرلر وحضرت عیسی ومریم ویوحنا
مصورلردر ومقبره مقدسه ده التوندن اوچ قندیل اصلمشدر بر كیسه بیوك كنیسه دن
چقسه وشرق طرفنه كتسه بیت مقدسه وارربو كنیسه نك بر موضعنده بر قندیل
واردر زعم ایدرلركه یوم معلومه معینده یعنی بیراملری اولدوغی وقتده سمادن نور نازل اولوب

بیلنلر

بوقندیلی اشعال ایدر نصارا اقتنده بو برامر مشهوردر روم وارمنی بویله اعتقاد ایدرلر اما فرنك
اعتقاد اتمزلر نصارادن قدسه كیردكده ایكی آلتون الورلر وكلیسایه كیردكده طقوز آلتون
الورلر دخی لوط كولنه نصارانك قدس پاشاسی كوتوركه شریعه صوینده غسل ایدرلر
وانلردن عوایدی واردر الورو قمامه دن جمع اولان مال قدسده اولان علما ومشایخ وائمه
ارالرنده تقسیم اولنور اكا مال ربعه دیرلر هركس حصه سنه كوره الور وبو قدسك خطیبلری
دكنك ایله كزرلر وهر سنه مصردن صره كلوركه بركیسه واون بریك اوچیوز یكرمی پاره در
وبوقدسده متعدد مدرسه لر واردر حتی قدس منلاسی برمدرسه ده اولور و پاشالك
برمخصوص سرایی واردر انده اولور وبیت مقدسده عین سلوان دیرلر بر عین واردر ناس انكله
تبرك ایدرلر وبو عیندن جنان كثیره سقی اولنور واول سمتده اولان محله یی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ضعفاء بیت المقدسه وقف اتدی واكا قرب وادی جهنم اولور بیت لحم
قدسدن ایكی میلدر برقریه در مولد عیسی علیه السلام بوقریه ده در نصارا كنیسه بیت
لحمی تعظیم ایدرلر قدسدن بیت لحمك ما بیننده قبر راحیل واردركه حضرت یوسف وبنیامین
انالریدر بو قبر اوزرنده اون ایكی حجره واوزرنده برقبه در وبیت لحمك شرقنده كنیسة الملكیه
یوننده محراب عمر وقبر سلیمان ونخلة مریم ومهد عیسی دخی رعاتی كه حضرت عیسی مولودنه
تبشیر اتمشلر دخی بیت لحمده در والحاصل بو مدینه قدس خیراتی كثیره در وتورنج بادام رطب
جوز انجیر موز وانواع فواكه اطرافندن كلور وسنه ده ایكی موسملری اولور جبل زیتا شرق طرفنده
مسجد شریفه ناظر در وانده كی وادی باشنده حضرت عمر مسجدی واردر تجن قدسی فتح
اتدكده انده نزول ایلدی وانده بركنیسه كه حضرت عیسی صعود ایلدی وبر موضع كه اسمنه
ساهره دیرلر كه اكا ارض القیامه دیرلر وبوقدسده صابون كارخانه لری واردر صابون طبخ
ایدرلر بونده طبخ اولان غایت مقبول ومشهوردر ودخی كوزل مسكی صابون یپارلر غایت
مقبولدر غیری یرده اویله صابون اولمز دخی كول صواری مشهوردر ایحدسی مسافه
بعیده یه كیدر وبوقدسده انواع ازهار اولور خصوصا كول قوقسی غایت كسكیندر
احوال موسم شامدن هر سنه بهار فصلنده نوروزدن صكره دمشق شام مشایخلرندن
اصحاب طریقتدن بریسی قدس زوارنی شامدن كتورر بو شیخ اوچ آی مقدم صوفیانندن
بریسی اوموزنده بر علم ایله اولو جامعده جمعه نمازندن صكره ومرور بازارلرنده كزدر
وندا ایدركه قدس شریف زیارتنی استین حاضر اولسونكه فلان وقتده كیدیلور وترغیب
ایچون مزاراتی عد ایدر بعده اول وقت كلدكده برهفته مقدم شام اطرافنه شیخ
كندو فقراسیله قدوم ودفلر وعلملر ایله توحید ایده رك طولاشور بعده اول هفته یكدكده
داریا نام قریه یه چقوب قونر بعده ایرته سی كون جمیع زوار قالقوب سعسعه نام محله قونارلر
وجمله زوار وبار كلنلر انده جمع اولور بو قوناق بر مسیره یردر انده نهر الاعوج چكلور كنارنده برمكلف
خان واردركه سنان پاشا بنا ایتمشدر انده نزول ایدرلر اهالی قری كلوب فوج فوج یولده
دیزلمشدر

دیرلشلر که قدس زوارنی تماشا ایدەلر وهر برینك اللرندە بر زنبیل یاخود سبت ایلە زندە
یاخود پشمش اعلا سموز طاوقلر وبوغاچەلر وبیاض وبومشاق اکمکلر وسوزلمش یوغورد
وترە یاغی وکومیچ بالی وروغن ساده وبورطە وانواع پینر وقیماق وغیری شی صتارلر
اوجوز دخی ویررلر بوقوناق سهل طاشلقدر بعدە جسر یعقوبە واریلور کە اندە شریعە
صوینی کچیلور نصارا بوصویە یوردان صوینی دیرلر بوصوینك اطرافندە بر مرتبە پچاککدرکه
انسانك ایریلە جاغی کلمز بعدە مینە کولنە کە آکا بحیرۀ طبریە دیرلر کیدیلور ویولدە کیدرکن
جب حضرت یوسف کچیلور بعدە عیون التجار واریلور بوندە دخی بر مکلف خان سنان پاشا
بنا اتمشدر بوندە یول ایکی چتال اولور بری لجونە ورملەیە کیدر وبری قدسە کیدر
قدسە کیدن عیون التجاردن قاقوب جیننە کیدیلور وبرکون اوتوراق اولور بو جینین
لجونەیە تابعدر بوقوناقدە انواع نعم جمع اولور حتی خرما وپرنج وحنا وشکر قشی وغیری بر مرتبە
اوجوزلقدرکە اتوز قرق یمورطە بر پارەیە وبرکیلە ارپە بر پارەیە وپشمش طاوق بر پارەیەدر
بعدە نابلوسە واریلور بر کوزل شهردر ایکی طاغ مابیننده واقعدر میاه وعیون جاریەسی
چوقدر وجملە اورمانی زیتوندر بوندە اوچ کون اقامت اولنور بعدە بیرەیە کیدیلور واندن قدس
شریفە کیدرلرکە جملە اون قوناقدر اما قوناقلری قریبدر وامن وامانلردرکە اصلا بر شی
ضایع اولمز زیرا یولدە غفر جیلر واردر بازرکانلردن وذمیلردن باج الورلر حتی کاهی یولدە
بعض یەك قالور عربدن غفرجیلر بوکاری منزلە کتورررلر وزوارلر قدسە کیردکدە
پاشالر زیارت اتمکە وبازرکانلر الش وریش اتمکە بازرکانلر اوتوز کوندن زیادە اوتوررلر
اما شیخ وزوار ایکی هفتە اوتوروب بعدە خلیل الرحمنە کیدرلر واندە اوچ کون
اوتوررلر واندن ینە قدسە دونرلر وحضرت موسایە کیدرلر وبرکون اوتوراق
ایدرلر حضرت موسی مزاری غایت مکلفدر واطرافندە اصلا اغاج یوقدر
اما اودون یرینە اندەکی طاشلری یقارلرکە اودوندن زیادە یانار بعدە ینە قدسە
کیدرلر بعدە شیخ وزوار شامە دونرلر فصل در بیان مملکت اردن کە شامك ایکنجی قسمیدر
بونك حدی غربیدە بعض فلسطین وبحر شام چاق صون وارنجە جنوب دخی فلسطین وبریە
تیە شرقی بلقا ناحیەسی شمال دمشق حدودیدر مقدما بلاش شهری طبریە در حالا نابلسدر
ومقدما اسباط بنی اسرائیلدن نابلس سمتی سبط اسانارو جنین سمتی سبط ماناسا وصفد
سمتی سبط زابلون ونهر شریعەنك بعض نهر یوردان غور طرفنە صالط سمتنە سبط روبین
وعجلون سمتنە دخی سبط غاد ونهر یرموك دخی سبط ماناسانك بر فرقەسی
اولوردی اوصاف نابلس بونابلس برلوادر مقدما المیجاج ضبط ایدردی حالا قدسە ملحق
اولدی وقانیسی قدس منلاسی طرفندن ضبط ایدر وبرناحیەسی واردر جبل شام
دیرلر نابلس نائبی طرفندن ضبط اولنور او بونابلس بر کوزل شهردر ایکی طاغك
اراسندە واقعدر غایتلە زیتونی چوقدر اوز ون چارشوسی واردر اورتاسندە بر مشهور جامعی

واردر و نبع صواری چوقدر و بر نهر جاری ایچنه آقار اوصاف جینین بو جینین مقدما توراتی
اوغلنه اوجاقلق شکلیدر اما شمدی اوجاقلقدن چقارمشلردر بو شهر بنی اسرائیلده یهودا
شهریدر بو مدینه افرایم طاغنک ذیلنده واقعدر مقدما معمور شهردر بونک ناحیه‌سی
غایت مرخیه‌در واکا قریب بیسان قصبه‌سی بو قصبه‌نک سوری یوقدر انهار و عیون
و بساتینی مشتملدر کثیر الخضیدر و بر نهر صغیری واردر بر عیندن نبع ایدر و مدینه‌یی
شق ایدر چوندن نصف مرحله بعیددر بو شهرک خرما بر نج قلقاس شکر قامشی
چوقدر طبریه‌دن جنوب طرفنده واقعدر اوصاف سنجاق چون وسطنده بر صخره
مدور واردر صخره اوزن بر قبه التنده مزار واردر خلق انکله تبرک ایدرلر نقل ایدرلر که
ابراهیم علیه السلام چونه داخل اولوب خلق قلت مادن ابراهیمه شکایت ایدرلر خلیل
علیه السلام عصاسی ایله بو صخره‌یه ضرب ایدوب آب کثیر نبع اتدی حتی مدینهٔ چریه
کفایت اتدکدن صکره قری و رساتیق بوابدن سقی اولنور و حالا انک صوبی آقار
و بو چونه قریب قاقون واکا قریب جلجولیه و بو سمتک الدا روسی رمله طرفنده واقعدر
اوصاف سنجاق صفد حالا صیدایه تابعدر بر قلج ناحیه‌سی واردر که بونلردر طبریه عکه
صو رجیره عیون التجار بشان شقیف مرج عیون شعیب النبی کفرکا صفد باش شهری
تخت ولایت قلعه‌سی متیندر بحیرهٔ طبریه اوزرینه مشرفدر بو قلعه‌نک شرب ایچون
قناتی واردر که باب قلعه‌یه متصلدر و صفدک بساتینی بحیرهٔ طبریه جانبنه وادئ
اسفلده‌در او ربض صفد عمارتی اوچ جبل اوزره منتشردر املاک طاهر فرنکدن استخلاص
اتدکدن صکره صفد مرکز جیش بلاد ساحلیهٔ حفظ اتمکیچون تعیین اتمشدر و بو شهرده
یهود طائفه‌سندن بر طائفه ساکنلردر فاخر کیچه‌لر اشلرلر که بونلرک کیچه‌لری سائر آفاقده
مشهوردر واکا قریب حضرت یوسف قیوسی قربنده بر کوه بر خان قدس یولنده واقعدر
شقیف بیروت بر متین قلعه‌در دریا ساحلنه قریبدر صفددن بر مرحله‌در و بلاد شقیف
قربنده بلاد بشان اولور عکه ساحل بحرده بر مدینه‌در داخل عکاده بر عین واردر بقره
دیمکله معروفدر و عکاده بر مسجد واردر صالح علیه السلامه منسوبدر طبریه‌دن بکرمی
دورت میل و صوردن اون ایکی میلدر و بر صوا تار وادی النعمان دیرلر و بر کوزل لیمانی
واردر واکا قریب نواقره بونلر اوچ یوکسک طاغدر دریا اوزرینه ناظرلردر بونلرک دیبلرنده
مغارلر واردر دریا هیجان اتدکده اول مغارلر عظیم صدا ویررکه مسافهٔ بعیده‌دن صدالری
ایشدیلور و عکه‌یه قریب حیفا و صفوریه و ناصره واقعدر و عکه جنوبنده شرقنده الصرفن
اولور صور ساحل بحرده غایت متیندر عمر بن الخطاب ایامنده فتح اولندی بو مدینه غایت
قدیمه‌در اکثر حکمای یونان صوردندر بر حصن عظیم خندقی واردر بحر صوییله ادلر
اتمشدر عکه‌دن اون ایکی میلدر و بو صورک ابنیه‌سی استدانهٔ عجیبه ایله مستدیردر
و صورده عجایب دنیادن بر قنطره واردر بر طرفندن طرف آخره وارنجه قوس واحددر

برکوز

354

برکوزکردرو جمیع بلادده بوندن اعظم قنطره یوقدرو بونك مثلی اندلسده قنطرهٔ طلیطله در
وقنطره صوردن اعظم قنطره فتوحات حادثه دن ارض بوسنه ده بلد موستارده نهرزتره
اوزرنده وسعتی یوزاللی ذراع نجار یدرکه موقعنده ذکری سبق اتمشدر مقدما بو صورك لباننده
بر قنطره التندن دخول اولنوردی بولمانك اوستنده بر سلسلهٔ ممدوده ومشدوده واردرکه
مراکبك دخولنه مانع اوله اوصاف سنجاق عجلون بو ولایتی آل عثمان طرفندن بر پاشا
ضبط ایدر بر قاچ ناحیه سی واردرکه بونلردر غور بنی علوان عراج و بو عجلون بر حصندر
جبل غور اوزرنده بیسان مقابلنده واقعدر شریعه ایرماغی شرقنده درکه اشجار ومیاه جاریه سی
واردر و بو حصنی محمد ثمر سلطان صلاح الدین اکبر امراسندن اولان عزالدین بنا
اتمشدرو بو قلعه نك ربضی باعوثه دیرلر غور طاغنده واقعدر بو ناحیه نك کوزل ابچه لری
واردر صلت غور طاغنك شرقنده بر قلعه سی واردر عجلونك جنوبنده بر مرحله قدر بعیددر
اریحا مقابلنده وقلعهٔ صلت التنده بر عین کبیر چقار و ایی بلده داخل اولور و صلتنك بساتین
کثیره سی واردر و صلتده اولان حب رمان غایت مشهوردر و بو سنجاغه تابع بلقا ناحیه سی
واردر عمان بر مدینهٔ قدیمه و قلعهٔ معطله در و بر قاچ قصبه سی واردر حجاج شام
راهی اوزرنده اولان نهر زرقا عماننك التندن اوغرارکه عمان نهر زرقانك غربیسنده وبرکهٔ زیزانك
شمالیسنده در و برکهٔ زیزا ایله عمان بینی بر مرحله در عین الزرقا قربنده کی طاغده شیب قصری
اولور حالا باقیدر و عمانده آثار عظیمه واردر و حوالیٔ عمان مزارع واراضی زکیه وطیبه در
لوط النبی علیه السلام عمارت عمانده تولی اتدی یعنی مباشر اولدی بو شهرك اکثر اشجاری
بوطم در وغایت چوقدر و بونده قصر جالوت بر طاغه ناظردر دخی قبر اوریا وملعب سلیمان
علیهما السلام و بو سمته عرب السردیه اولور و بونلر بلقادن چاق علایه وارنجه غارت ایدرلر
حسبان بلقانك بر مشهور مدینه سیدر بو شهر اودیه وارحیه واشجار و بساتینی واردر
اریحادن بر مرحله بعیددر سنجاغ کرك وشوبك کرك بر حصن عالی مکانی واردر و تحت
کرك بر وادیدرکه بونده حمام و بساتین کثیره واردر و بو وادی حجاز جهتنده در و کرکده مشمش
وکمثری و رمان و بونلرك غیری فواکه مفضله واردر مقدما کرك عرب طرفندن ضبط
اولنوردی صکره شام پاشاسی عثمان پاشا سنه بیك طقسانده بر طریقله اللرندن
آلوب وشام قوللرندن مخصوص مستحفظلر قومشدر کرك شوبکدن اوچ مرحله بعیددر
موته کرکدن بر مرحله جعفر طیار دخی الحارث بن هشام بر موکه وقعه سنده شهید اولدیلر
دخی بعض صحابه نك قبرلری بونده در مآب مدینهٔ قدیمه در لاقریه اولدی اسمنه ربه تسمیه
اولنمشدر کرکدن نصف مرحله در واکا قریب رابیه بوندن عمانه طریق موجب اوزره
کیدیلور ناحیهٔ شراه دخی عجلونه تابعدر بحیرهٔ طبریه و بحیرهٔ لوط و بلقا مابینلرنده
واقعدر شوبك ناحیه نك باشیدر قلعه سی واردر شرقی غوردر بر تل مرتفع ابیض اوستنده در
وقلعه نك دیلنده ایکی عین نبع ایدر بریسی عین قلعه ده بریسی یسارنده درو بو ایکی عین

نبع

شوبكی سقی ایدوب روان اولور جمله بستانلری بونلردن سقی ایدرلر وجبل شراة بلقانك
جانب جنوبیسیدر که ربه شراتك اردنده در شوبك شرقنده یولی غابت دولاشقدر
بو قصبه ده باغلر باغچه لر چوقدر وارض بحر صواننده در شوبك و بلقا مابینلرندن وادی
موسی واقعدر بونده بنی اسرائیله اول مشهور طاشدن اون ایکی عین نبع اتمشدر و حمیمه
جبل شراة جهتنده در که بونده بنی العباس خلافتنده حمیمه دن خروج اتدیلر و بو حمیمه ده
بو ماء عطار کبریتی واردر دائما غلیان ایدر تجربه و بعض معتل آدملر نافعدر الرقیم بر کوچك قصبه
بلقا قربنده جمله اولری انده کی صخره دن منحوتدر نقل ایدرلر که بو رقیم اصحابی اوچ نفر
کسنه لر یغموردن بر مغاره ایچنه کیردیلر بعده بر بیوك طاش مغاره قپوسنه دوشوب
قپویی سد اتمشدر اول آدملر مأیوس اولدقلرنده مابینلرنده بونی مشاوره ایدرلر که
هر کس ایلدوکی خیری اکسون و دعا اتسونلر فی الواقع اویله اتمشلر اول طاش مغاره
قپوسندن امر حق ایله دوریلوب بونلر دخی چقمشلر معان بر کوچك مدینه در سکانی
بنی امیه و موالی بنی امیه ایدی حجاج شام یولی اوزرینه سلطان سلیمان بونده بر قلعه بنا
اتمشدر و بر صو کتورمشدر شوبکدن بر مرحله بعیددر فصل در بیان دمشق شام
دمشق پای تخت ولایت و بشیو زانچه مولویت جنتك بر بنه تشبیه اولنمش جنت کبی
بو شهر بهجت افزادر و عمده بلاد شامدن اولمغله اسمنه شام اطلاق ایدرلر پس معلوم اولا که
شاملك بالکه بو شهرك حقنده فضائل و محاسننده نیجه کتب تألیف اولنمشدر نفس الامرده
بو اقلیم شریفك نیجه مواضع و بقاعی قرآن عظیم الشانده مذکوردر و نیجه احادیث شریفه
ایله شرف و فضیلتی اثبات اولنمشدر و شهر دمشقك حوالیسنده و سفح قاسیونده
بو قدر انبیاء عظام مراقد شریفه سی اولوب همان ارزه ایله بر زه اراسنده یتمش بیك نبی قبور
شریفه لری اولمق روایتی و کذلك جامع امویه نك محرابی دیوارنده بو قدر اصحاب کرام
و سلف صالحین مزاراتی و آل بیت رسول اکرم صلی علیه وسلم دن نیجه مشاهد و مراقدی
واردر و اعظم جوامع که جامع شریف بنی امیه در نیجه فضائل جامع جای شریف و مبارکدر بو لا
بو دمشق دار اماره و کرسی مملکتدر آل عثمان طرفندن بر وزیر اوتورر طولی تش درجه و عرضی
اوتوز اوچ بوچق درجه در یدی ناحیه سی واردر مرج جهت عال زبدانی بقاع العزیز قنیطره
وادی العجم حوران وطه و نصو باشلقدر که بونلرده قره لر بعلبك بقاع وادی التیم قنیطره یی
کنعان حورانه صالحیه شهر صو باشلغی و بو دمشقك سبب تسمیه سنده اختلاف اتمشلر
اصحی که اولاد سامدن دمشاق نام کسنه بو مدینه سورنی بنا اتمشدر و یدی قپو سور
اطرافنه اچمشدر و هر قپو اوزرنده کواکب سبعه دن بر صورتی تصویر اتمشدر اولکی باب
شرقی که انده منارة البیضا شمس صورتی تصویر اتمشدر ایکنجی که باب توما در زهره صورتی
تصویر اتمشدر اوچنجی باب جنبیق قمر صورتی تصویر اتمشدر بر قپویی سد اتمشلر
و باب سلامه اچلمشدر دوردنجی باب فرادیس عطارد صورتی تصویر اولنمشدر بشنجی

باب

باب جابیه مشتری صورتی تصویر اولنمشدر التنجی باب صیغر مریخ صورتی تصویر
ایتمشلردر یدنجی باب کیسان زحل صورتی تصویر اولنمشدر حتی حالا باقیدر صکره
نورالدین الشهید باب سلامه و باب فرجی ایچمشدردر دخی برقپو واردر آکا باب النصر دیرلر
وداخل سورده قلعه سی واردر بو قلعه یی اقسرنلواق بنا ایتمشدردر دیرلر که سنه التی یوز طقسانده
ماه شوالک ابتداسنده ملک اشرف خلیل فرمایله بناسنه شروع ایلدیلر و قلعه داخلنده
حمام و ورد کرمن قلعه ایچندن چکر نهر بانیاس و برضر بخانه و حضرت ابوالدردا قبری انده در
و قلعه اطرافنده بر عمیق خندق واردر یوز ذراعدن زیاده صواندن بوندن ایرکیلودر دخی
خندق ایچنده قواق اغاچلری ومیوه اغاچلری وکستانه و موشموله بیله واردر و قلعه دن
طشره یه چیقارکن اغاچدن برکوپرو ایله چکیلور و قلعه ده محفل شریف و سنجاق
شریفی کعبه دن کلدکده انده قورلر و رجب و شعبان و رمضان آیلرنده هر هفته جمعه کونی
سنجاق شریفی چیقاررلر و اولو جامعه کتوررلر و مقصورنک قارشوسنده بیوک پنجره نک
بروسنده نمازدن اول انده قورلر نماز قلنندقدن صکره موذنلر توحید ایدرک باب البرید قپوسنه
کوترلراندن قلعه یه کوترلر اندن محفل شریف پاشه کوترلر او بو ایچ چاق شواله کلنجه بعده
شوالک اولکی هفته سنده سنجاق شریف ومحفل شریفی چیقاررلر و پاشا سراینه کوتوررلر
وعظیم آلای ایله ومیرحاج ایله وشام عسکری ایله شهری طولاشدررلر بعده آیک ایکنجی
هفته سی پاشا سرایندن دخی عظیم الای ایله قبة الحاج دیدکلری یره کتوررلر وانده شام
پاشاسی محفل شریفی و سنجاق شریفی میرحاجه تسلیم ایدر و شام منلاسی بر حجت یازار
بعده میرحاج سول کید روانده قونرولدن دخی قالقوب کسوه یه بعده صنمینه بعده مزیریه
ومزیریه ده اون اوچ قونق ایدرلر یاق جمله حجاج جمع اولنجه صکره ذی القعده اولنده کعبه
طرفنه توجه اولنور بو ذکر اولنان قبة الحاجی کوچک احمد پاشا شام والیسی ایکن بنا ایتمشلردر
وبعض خیرات تعیین ایتمشدر بعداده قزلباش ایله جنک ایتدکده شهید اولوب باشنی
بغداددن کتوروب وانده دفن ایتمشلردر و سور خارجنده قلعه قرشنده باب السوق اروام
قارشوسنده دار السعاده دیدکلری سرای شام والیلری انده ساکن اولورلر بو سرایی نورالدین
شهید بنا ایتمشدر و اسمنه دار العدل تسمیه ایلدی و سلا دار السعاده دیرلر بو سورک اورتاسنده
اولان جامع بوندن احسن و مصارف ووظایف جهتندن اکثر سائر بلاد اسلامده بر جامع
یوقدر بو جامع قبه سی محرابک اوسنده باصا بینکد روانده چوق زمان عبادت ایتمشلرچاق
یونانیین کلنجه معبد اولدی بعده عبده اوثانه معبد اولدی بعده یهود معبدی اولدی و اول
زمانده که یحیی بن زکریا علیهما السلام واصی نصب اولندی جیرونه دیدکلری قپوسنه
صکره نصاری تغلب ایدوب بو جامعی معبد اتخاذ ایدوب تعظیم ایتدیلر بعده دین کزینه
محمدی ظهور ایدوب اسلام شیوع بولدقدنصکره مسجد مسلمین اولدی و نقل اولنورکه
تحین شامی اهل اسلام فتح ایتمشلر جامعک نصفی نصاری النده قالمشدر و سببی بودرکه حضرت

صديق خلافتنده ابوعبيده حضرتلرينى شام فتحنه كوندردكلرنده ابوعبيده عسكر اسلام
ايله شامه واردقده باب الجابيه طرفنى محاصره ايتدى واندن يوريش ايدوب و خالدبن وليد
باب شرقى طرفنى محاصره ولدن يوريش ايدوب ونصفنى سيفله الوب عنوة فتح ايلدى
اما ابوعبيده حضرتلرى اول اشاده كندو طرفنده اولان نصفى صلح ايله فتح ايتدى بويله اولمغله
جامعك نصفنى جماعت مسلمين مسجد اتخاذ ايدوب نصف آخرى نصارى النده قالمش
ايدى وبومنوال اوزره تمش ييل كچدكده اولوقت تاريخ هجرتك سكسن الى سنه سيدر وليد بن
عبد الملك خليفه اولدقده مسلمانلر كلوب شكايت ايدوب اهل اسلام ايله عبدهٔ اصنام بريرده
اولمق مناسب دكلدر قوم نصارى يه لطفله انهاء ايتدكده اصلا مقيد اولميوب بو قصه نك
قصه سى وليدك جانه كار ايليوب وحلنه برچاره آرامغه بشلادى وخارج باب توماده شهير
كارنده كنيسهٔ تومايى عهدنامه دن خارج بولديلر بويله اولدقده حضرت وليد اول قومه
وعيد ارايلدى كه اول كليسايى خراب ايده زيرا بو كنيسه انلرده غايت معتبر در اويله ديكله
انلرده باقى قلان نصف جامعى بدل ايتديلر واول بر نصفه ضم ايتمشدر وجمله سنى بر مسجد
ايتمشدر وتعميرينه شروع ايلدى بو طرزكه سقفنى محدب وايجروسى مسطح ذهبله مقرنص
قلدى وارضنى رخام مفروش دورت ديوارينى رخام مجزع قيلدى واساطيننى رخام موشى
ومعاقد رؤس اساطيننى ذهبله مطلى قلدى وجامعك ايجروسنده جانب شرقيسندن جانب
غربيسنه وارنجه بر عمودى سبز وبر عمودى سرخ ايكى صف اعمدهٔ كبار حجريه وضع اولنوب
وبو اعمدهٔ كبار اوزره اولان خرده كمرلرك فوقنده اخشاب طوال وغلاظ وضع اولنوب سقف
جامع بو اخشاب اوزره مبنى اول سقف ايكى صف ستون اوزره ديكنه چاتمش طولانى طامدر وبو
ايكى صف قرق عدد ستون بزركدر وبو ايكى صف ستونك اوز ستون اراسنده ظاهرلرى كمر
بينه وارنجه الواح رخام ايله مبنى چاركوشه ضخيم وعظيم پايه ديوارلر وسطنده جامعك وسطنده
كاركير ايله بر قبهٔ عليا مبنى در كه قبة النسر ديرلر وقبه نك ظاهرى نصفنه قريب وارنجه كاشى
قبلودر وسقف جامعى سراپا الواح رصاص ايله پوشيده در وبونك اور تاسنده اولان اعمدهٔ
رخام ايكى صفه دركه صفه و تحتـانيه سى اعمدهٔ كباردر وصفهٔ فوقانيه اعمدهٔ صغاردر
وخلال اعمده فسفساذهب ايله طلا والوان ايله حورمدن وقراوانده كى او لان عجـايب
وغرايب وانواع ازهار واشجـار واغصانله مزيندركه امصار اثمار ايله اجتنا اولنوب
هر لحظه وهربار تلذذندن كوزلر طويدقدن صكره اوراق اثمـارندن برينه
نقص طارى اولميوب وحجراتك فوقنده كعبه نك وضعى و صفاتنى نقش ايلدى
وقبة النسر التنده كى ايكى عمودى خالد بن يزيد دن بيك بشيوز التونه صاتون
المشدر وايكى لوح فستقى مرمردن اسكندريه دن يوز التون ايله المشدر وحفـار
محلنده كه حضرت يحيى رأس شريفى انده وضع اولنمشدر وباب جامع اوزره اولان ايكى
عمود حجرى عجايب دنيادندركه طولى وعرضى افراط اوزره در بونلر باب البريد خارجنده در

وبونلره مشابه قسطنطنیه ده مرحوم سلطان سلیمان خان جامع شریفی ایچنده
اولان عنابی رنك درت عمود طویل وضخیم مرمر ستونلردر وجامعك جانب غربیسنده
طبقهٔ علیاده ائمهٔ صغاردن ایکی عمود واردر دیرلركه حجر دهنجدندر وجامعك صحن
قبلیه‌سی جدارنده مانند سپر بر حجر مدور واردركه سرخ وسفید ایله منقطدر دیرلركه
فرنك بو حجره اموال کثیره ارسال ایتدی واهل اسلام رد ایتدی وقبهٔ نسر التنده وسائر
مواضع معلومه‌یه سیم وزر قندیللر آصوب باشقه التیوز زنجیرلو قندیل حالا انلرك اثری
قالدی یرلرینه صرچه قندیللر قومشلر وقندیللر زنجیرلری نحاسدن ذهبله طلا اولنمشدر
حالا باقیدر ومحننده ایکی بخوردان عامودلر اوزره ایلدی وجامعك غربی وقبلی وشرقی
دیوارلرنده فرشدن ایکی ذراع مجاریده منتهی اولدوغی یرده الواح اوزره خط ثلث محقق
ایله مرقوم سورهٔ فرقان جامعك مقصوره سنك غربیسنده منتهی در ومقصوره نك
جهت شرقیه‌سی منتهی اولنجه دیوارك ایکی طرفنده سوره تمام وبو کتابت مانند طومار
مکتوبدركه زمانی ورق قلمی زردا ایله وزمینی لاجورد ایله ملوندر ومذکور اولان مقصوره
حایط قبلی وسطنده اخشابدن مشبکه الواح ایله بر مقصوره بنا اولنوب محفل مؤذنین
مقصوره اورته سنده دركه بو مقصوره جوانب ثلاثه دن اوچ باب ایله محفوظدر ومحراب
حنفیه ومنبر بو مقصوره ایچنده در ودخی کلام عزتلو محرابك کنارلرنده دیزلمشدر
ایکی طولابده حضرت عثمان وحضرت علی یازدقلری مصحفلریدر انلرده محفوظدر
وخلق انلری زیارت ایدرلر ومقصوره‌یه ملاصق غرب طرفنده قبلی دیوارنده داخلده
بیت خطاب دیرلر خطیب جمعه نمازندن اول انده اکلنور بو اوه نهر بانیاس اوغرار
وجیرونه کیدر ومحراب حنفیه دن غیری دخی اوچ محراب واردر مقصوره نك غربنده قبلیده
ایکی محراب بریكه مقصوره طرفنه قریب شافعی محرابی بریكه بری طرفنده باب
عنبرانیه قریب حنبلی محرابی ومقصورهٔ شرق طرفنه حایط قبلی ده بر محراب اکا مالکی
محرابی دیرلر دخی صحابه محرابی دیرلر وبو جامعك دورت قپوسی واردر بری قبله طرفنه
باب عنبرانیه دیرلر وبریسی شمالی باب الشمیساطی دیرلر دخی باب السلسله دیرلر مدرسهٔ
شمیساطیه‌یه مفتوحدر وبریسی غربی باب البرید دیرلر اول سمته سوق مراد پاشا باشنده
بش التی قدمه طاش نردبان ایله چیقیلور وبریسی شرقی باب جیرون دیرلر واوچ قپو
دخی محدثدر بری باب کلاسه كه مدرسهٔ کلاسه‌یه مفتوحدر واکا قریب بر باب صغیر
وبری باب صغیر شمیساطی بابی قربنده كه مدرسه کاملیه‌یه مفتوحدر ومشهور اولان
رأس یحیی بن ذکریا علیهما السلام مقصورهٔ مذکوره جامع ایله حایط شرقی جامع بیننده
مقصوره‌یه قریب صفین ائمه صف اولده ایکی سبز رنك ستون کبیر بیننده الواح
اخشابله مبنی بر مقصورهٔ صغیره زیارت وروح پرفتوحنه دعا اولنور باشقه مخصوص
بر حاجبی واردر مفتاحی انده در واکا قریب شمال شرقی بر بیرٔ ماء واردر صویی غایت لذیذدر

وبيوك چاهده بكپاره بياض رخامدن منحوت بر دهان وضع اولنوب وبرچرخ نصب اولنمشدر كه ايام صيفده صلواة مغرب وعشاءى حرم جامعده ادا ايدن جماعت مسلمين بونك صويندن سقى اولنور ومقصوره حذاسنده اون برنجى بابك داخلنده بر منحوت طاشدن مبنى برقبۀ صغيره التنده برمجمع ماه جارى وار دركه بومجموع مائك ديوارلرى ظاهرنده دورت عدد لولەدن آب لطيف على الدوام جاريدر و جامعك ديوار شرقيسى وديوار غربيسى خلفنده ديوار آخر وسقف آخر ايله محاط ومسقف مشهد نام ايكى مقام لطيف واردر وبو ايكى مقامده ايكى حوض آبلرى لاينقطع و بوجامع كبيره نك ساحۀ حرمى دخى شرق شمال غرب اطرافى جهت ثلاثەسى نصف ذراع ارتفاعده مرتفع فرش اولنمش طولانى صفەلردر وشمالده اولان صفه لرده هنود وسنود طائفەسى انده مدام قرآن تلاوت وتعليم ايدرلردى لكن انلرى حالا اورادن قالدرمشلر در وصفۀ شرقيده وصف غربيەده دخى ايكى مشهد واردر وبو ايكى مشهد ده ايكى حوض آبلرى لاينقطع وحرمك جانب شرقيسنده كبار صفه سى اوزره منصوب اولان اعمده كبار رخاميه دندر دوردى دخى سيـــاه وعنابى لون ايله منقطدر وبوصفه نك جانب قبلده اولان نهايتى ايله ديوار شمالى جامع بيننده باب جيرون جهت داخليەسنده دورت اعمدۀ كبار رخاميه ايكى سى سياه وسرخ منقطدر وايكيسى سبز سياه منقطدر وبو اعمدۀ كبار فوقنده اولان اعمده صغار طقوز عدد در ايكيسى نفطى وبياض منقطدر وشى ايرى سفيد رنك وبرى سرخ وبياض منقطدر وبو مجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكر رنك وبور ماليدر وبونده كى اوچ قپو ايكى طرفلرنده بر حجره واردر وبو باب جيرون خارجنده سهل كيديلور بر دبانه اينلور يكرمى يدى عدد قدمه طاش وبر غريب حوض كه بر مزراق قدر بر قالن صو بوقارو يه آتيلور وباب جيرونك خارجنده طاشدن بر مصنع كوشك ديرلركه جيرونك كوشكيدر وحرمك جانب غربيسنده كبار صفه سى اوزره منصوب اولان اعمده كبار رخاميه دورتدر كه دوردى دخى سياه وعنابى لون ايله منقطدر وبوصفه نك جانب قبليده اولان نهايتى ايله ديوار شمالى جامع بيننده ايكى مرمر عمود كبير دخى وار دركه سرخ سياه منقطدر وبو دورت عدد اعمده كبار بحريه نك سلكنده منقطدر وبو سرخ وسياه منقط ايكى مرمر عمود ايله باب البريد بيننده جهت داخليه باب البريد دورت عدد اعمده كبار واردر سبز وسياه منقطدر وبوصفۀ غربيه نك اعمدۀ كبارى فوقنده اولان اعمدۀ صغار طقوز عدد در ايكيسى نفطى وبيـــاض منقطدر وبو مجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكر رنك وبور ماليدر وحرم جامعك صفۀ شرقيەسى قربنده سكز عدد ستون رخامى اوزره برقبه واردر كه اوستى رصاصله پوشيده در وبو ستونك دوردى الاجه سماق مرمر ودوردى نفطى مرمر حالا بو كا قبۀ باعونيه ديرلر زيرا مقدما بر اهل علم خاتون بونده درس ويردى وبو قبه نك مقابله سنده صفۀ غربيه

قربنده

357

قربنده کیرو سکز عدد ستون بحری اوزره برفوقانی حجره مبنی در اوستی کارکیر قبه درکه
رصاصله پوشیده در و بو حجره نك قپوسی مقفل در ایچنده جامع شریفك اوقافنه متعلق
دفترلر واردر وحرم جامعك وسطنده وسط حرمده ایری بیاض رخامدن قد انسان طویل
طولنده چار ستون اوزره مرمردن برقبهٔ صغیره مبنی درکه بو قبه اون برخانه اوزره طرح
اولنمشدر و بو قبهٔ صغیره نك التنده ایری و بیاض رنك یکپاره مرمردن بر بیوك قورنه
مقداری بر شادروان صغیر واردرکه التنده آب روان کاوب علی الدوام جریان ایدر
و بو شادروانك طرفینده اوز ذراع نجاری مقداری مفارق ایکی ستون بحری نصب
اولنمشدر اوزرلرنده حدیددن مدور شبکه لر وضع اولنوب شبکه لر اوستنده میله تیمی
مقداری مجمرلر واردر خلفاء بنی امیه ایامنده و بعض سلاطین اسلام عهدنده هر جمعه کونی
بو مجمرلرده برنیچه رطل عود یاقوب اوزرلرنده برسراپرده اورتلوردی بعد صلوة الجمعه سراپرده یی
مجمر اوستندن رفع ایدوب نسیم رایحهٔ طیبهٔ عودی انتهاء مدینهٔ دمشقه ایلدوب
رایحهٔ عودی شم ایدرلردی و جامعك قربنده شمال غرب کوشه سنده تحته دن یاپلمش برحجره
اندره یانیه طائفه سی اولورو شیخلری واردر و بو جامعك اوچ عدد مناره سی واردر بری
جامعه متصل مشهد شرقی اوکنده مبنیدر حدیث نبویده مذکوردرکه حضرت عیسی
علیه السلام منارهٔ بیضاء شرقیٔ دمشقه نزول ایدر بومناره چارکوشه در و طولی و عرضی
قلعه سنده برابردر و هر بری دورت ذراع نجاری که ایکیسی سکز ذراع واردر و طولی فرق علیه
وارنجه یوز ذراع نجاری یه قریبدر و دخی سلمی ایکیوز پایه عددده در حالا بو کامنارهٔ
عیسی دیرلر و بر مناره سی دخی جامعك دیوار غربیسنه متصل ایکی شرفه سی واردر حالا
آکا منارهٔ غربیه دیرلر و بر مناره دخی حرم جامعك دیوار شمالیسنده باب السلسله یه
متصلدر بو دخی چارکوشه در و بو منارهٔ بیضاء شرقیه دن دونجر بو کا مادنة العروس
دیرلر بومناره یی دخی ولید بن عبد الله بنا اتمشدر و یتمش بش موذن تعیین اتمشدرکه
هر نوبت یکرمی بش موذن اذان ویره و بو موذنلر عشاء نمازندن صکره مقصوره دن
توحید ایله و لهی اوقومغله ایبزلر و یحیی ضریحی مقابلنه طورررلر دعا ایدرلر و رمضان
آینده تمجید اذانی ویردکدن صکره غربیه مناره سنك قپوسندن موذنلر جمع اولوب یا امة
خیر الانام دیو حضرته متعلق خوب آواز ایله موذنلردن بریسی اوقور بعده جمله موذنلر
التهلیل و غیری مدح له کلوب قبه التنده اوتوررلر و جمله انبیاء عظامی مدح ایله ذکر ایدرلر
بعده چقارلر بتون رمضان شریف بو منوال اوزره ایدرلر و اون التی امامی واردر هر دورت
امام مذاهب اربعه نك برینه معیندر یعنی دورت امام حنفیه ایچون و دورت امام شافعیه
و دورت امام دخی مالکیه و دورت امام حنبلیه ایچون و ایکی خطیبی واردر حالا بو منوال اوزره در
و بو جامع شریفده قبه لر و مهر سایمانلر و انواع قندیللر دیزلمشدر که رمضان کیجه لرنده
اون ایکی بیك قندیل یقارلر و بو جامعده جمعه نمازندن صکره صاحب طریقت شیخلر

کلودر وهرکس طریقنه کوره توحید ایدرلر چاق اکندی وقتنه دککه اک مشهورلری بونلردر رفاعی شیخی عارودکی شیخی قطنانی شیخی براق شیخی سعادی شیخی حدادی شیخی سینانی شیخی قادری شیخی ودخی نقشبندی وجلوتی وخلوتی شیخلری که هر برشیخک باشقه مکان معینه‌لری واردر وبو جامعده درس عام بقعه‌لری واردر حنفی وشافعی وحنبلی ومالکی برقاج یرده در وقرا شیخلری که سبعه وعشره قرائتلری حضرت یحیی مقابلنده قرائت اولنور وختم شریف اولدوغی وقتده شافعی محرابنده ختم ایتدورلر ورجب وشعبان ورمضان آیلرنده قبه النسرده محدثیندن برشیخ اکندیدن چاق غروبه دک حدیث بخاری نقل ایدر مقدما مسلم وشفا حدیثلری شیخلری وارایدی شفا حدیثلری صباحدن اویله دک ومسلم حدیثلری اویله دن اکندیه دک نقل اولنوردی حالا اول قاعده قالقمشدر وبو جامعک طولی شرقدن غربه بشیوز قرق سکز ایاقدر وعرضی یوز اللی بر ایاقدر ونقل ایدرلرکه بو جامع شریفه بش بیک کره بیک التون والتمش بیک التون صرف اولنمشدر وبو جامعک اوقاف کثیره‌سی واردر یومیه مصرفی اوچیوز التوندر باقیسی خزانیه نقل اولنوردی وبو بیوک جامعدن غیری داخل سورده جمعه نمازی ادا اولنور برجامعکه اکا جامع القطانین دیرلر اندن غیری سور ایچنده مساجد چوقدر انلرده جمعه نمازی قلنماز وسورک خارجنده بیوک وکوچک جامعلر چوقدر یوز اللی عدده قریبدر وبو جوامعدن دولت عثمانیه‌ده بنا اولنان برقاچ جامعدر بونلرک بنالری دیار رومک جوامعی طرزنده در شرفین اعلی وادنی ایله ما بینده اولان کوک میدانی دیدکلری عرصهٔ واسعه نک نهایت شرقیه سنده مبنی مرحوم سلطان سلیمان خان طاب ثراه جامعیدرکه دیوار شرقیسی ودیوار غربیسنه متصل ایکی منار بینمده رصاص ایله پوشیده کارکیر قبهٔ صغیرهٔ واحده ایله برجامع فرح افزادر وبو جامعک باب محرابی مقابله سنده اولان باب جامعک طرفینی قباب صغیره التنده ایکی صفه دروبو صفه لرک اوکی برحرم که فرشی رخامه مشابه سنده سیاه وسفید طاشدندر وحرمک جانب شرقی وغربیسی سبزه زار لطیفدر وماورالری ضیافتخانهٔ مسافریندرکه حجرات متعدده وبو حجرات رصاص ایله قپلو قباب التنده در وبربرینه متصل وجانب قبله دن جانب شماله ممتددر وطرفینده اولان ضیافتخانه حجراتی اون حجره در وحرم جامعه ناظر اون ایکی ستون رخام اوزره اون ایکی قبهٔ صغیره درکه طرفینده اولان قباب صغیره یکرمی دورتدر وحرمک وسطنده برحوض مربع عشراقی عشر ووسطنده یکپاره مرمردن برشادروان وضع اولنمشدر آبی لاینقطع رواندر وحوضک اطرافنده برنجدن دورت لوله واردرکه آبی لاینقطعدر وبو حوضک فرشی منتهی اولدوغی شمالیه سی طرابوزان وبونک مقابله سنده برآخر طرابزان که بو ایکی طرابزان اراسی شارع آبدر وبو ایکی طرابوزان ماوراسی برچنینه واردر وبو چنینه ماوراسی برعمارت عامره درکه کیلار ومطبخ وفرون وسائر توابع ولواحقی مشتملدر وضیافتخانهٔ مسافرین خلفنده قورشون اورتولی کارکیر قبه‌لر ایله

اون

358

اون سکز حجرالی مشتمل بر مدرسهٔ عالیه مبنی در مدرسنك دمشقده فتوای حنفیه سی ایله
یومی التمش اقچه وطلبهٔ علومه یومیه ایکیوز اقچه ومطبخ عمارتدن هرکون ایکی وقت
طعامیه واردر وحرم جامعده اولان ضیافتخانه یه نزول ایدن مسافرین ایچون دخی
عمارتده معین مائده طعام واردر وجوامعك ایکنجیسی دولت عثمانیه ده سابقا میرمیران
ولایت شام اولان درویش پاشا جامعی درکه دار السعادهیه قریبدر روم طرزنده بر جامع
زیبادر وحرمنك وسطنده بر مصنع حوض وشادروان واردر اوچنجی جامع سنان پاشا
جامعیدرکه باب الجابیه خارجنده در بر قبه ایله کمرلرینك اوستی رصاص ایله پوشیده در
و بو کمرلرك الی فرش جامعدن مرمر ستونلر له رفع اولنمش فوقانیه لر در و بو فوقانیه لرك
نردبانلری جامعك ایچنده کارکیر طاش نردبان ایله در قپولری جامعك دیوار شمالیسی
وسطنده و باب جامعك طرفیننده اولان صفه لرك نهایتلرینه قریب ساحهٔ حرمده
وسطنده بر حوض الوان رخامدن منقط ومنقش شادروان واردر و بو حرمك ایکی قپوسی
واردر و بو جامعك منارهسی حرمك باب دیوار غربیسنه متصلدر منارهنك ظاهری یشل
کاشی ایله مبنی در دوردنجی جامع که سابقا میرمیران ولایت شام اولان قره مراد پاشا
جامعیدرکه خارج سورده حجاج یولی اوستنده در باب المصلی سمتنده در و بو جامعك دخی
قبهسی و بناسی دیار روم طرزی اوزره در ودمشقده اولان مدارس و زاویه لر وحمامات
نظیفه نك مشهوری بیوك جامع قربنده حمام درویش پاشا وسراج خانه ایچنده
حمام مصطفی پاشا اورته سنده بر بیوك حوض دوری یکرمی ذراعدر مستدیر عمقی قامت
انسان قدر و باب حمام مقابله سنده بر حوض اوستنده رخامدن منحوت ارسلان اغزی
دیدکلری چشمه دن بر حوضه جاری آبی لاینقطع روابنیهٔ خیرات وخانات چوقدر دخی
اسواق عامره سی کذلك سوریدن طشره دخی وافر بیوت ومحلات واردر و نور الدین
شهید بو شهرده بر بیمارستان اتمشدرکه اعظم خیراتندندر اوقاف کثیرهسی واردر لکن
عشر عاشری قالمیوب مع ذلك الحاله منتفع به اثردر مخصوص رئیس الاطبا وکحالین
واردر وصالحیه ده اولان بیمارستانه نسبت بو معموردر و بو شهر جبل قاسیوندن ایکی
ساعتلك شمالنده بر هموار صحرایه دوشمش که قبلهسی بی پایان صحرادر شهر اول صحرایه
دوشوب باغچه لرینك براوجی تا ذیل قاسیونه پیوسته وصالحیه ایله بلدهٔ واحده حکمنده
اولمشدر ذروهٔ قاسیونده قبة النصردن دمشق وصحراسنه نظر اولنسه شهرك بیوت
وابنیهسی باغچه لق ارهسنده کیجه شکلنده کورینور والحاصل بو مدینهٔ دمشق نهایت
عمارت اوزره واسواق وبضایع وارباب تعامل ایله کمال زینت اوزره خصوصا جامع اموی
ایواندن باب البرید محاذیسنده اولان سوق جدید مراد پاشا و بر بینه مقابل بیت القهوه
و بزستان بی همتا اسواق دمشقه بر نمایش وزینت ویرمشدر وقلعهٔ دمشق خندقی
اوزره شمسی احمد پاشا احداث اتدوکی سوق سپاهی وجامع امویه نك دیوار قبلیسنده

اولان سوق الذراع طولانی دمشقده نسیج اولنان اقمشه وحریرك معدنی كابیدرو بونلردن
غیری سوق بزوریه وسوق جقمق وسایرده كی نیك اسواق خیر احصادن دوردر دخی
قبیباب محله سی كه شهرك بر جانبنده بر یابس محله دوشمش محدث بر محلهٔ عظیمه اولوب اوبه لر
طرزنده شكل مخروطی كبی قباب التنده بیوت سكانی تركانلردر طولانی واقع اولور وغربیٔ
شهرده زمرد كبی كوك میدانی دوشمش جمله جوانبی الوان ازهار وانواع اثماری مشتمل حدایق
نزهت افزادر خصوصا تحت القلعه دیدكلری موضع مجمع نزهه كیدن صالحیه یه وكوك
میدانه ونیربه وغیری وانده كی اولان آتجیلرك پاكلوغی وانواع نفایس پشوردكلری
برابكی ساعت ایچنده برعالی ومكلف ضیافت حاضر ایدرلر واصمارلدقلری یره كتوردرلر ونهر
برداسبیكهٔ سیم كبی كوك میدان ساحه سی وسطندن جریان ایدروبو كوك میدان
اطرافی عالی قصرلركه آفاقده مشهوردرانلری وصف اتمكه كما هو حقه ایفا اولنمز باخصوص
برامكه ابنیه لری وآثاری كه حالا باقیدرو بونده برمشهور مسیره واردراكا جبهه دیرلر بوموضع
مربعدر ایكی دونم یردر ایچنده سوكوت جوز قواق وغیری واطرافلری دورت جهتی ماءك
جداولی احاطه ایلمشدرو بركلر وحوضلر و بومسیره نهر برداكنارنده واقعدر وانك
یوقاروسنده نهر قنوات مقصفه ونهر بانیاس مولوی خانه یه كیدر كوزل آستانه دروایكی مصنع
دولاب دونروانلدن دینكز جامعنه كیدر بوجامع شرف ادنه نام موضعده واقعدر یكرمی
بیوك پنجره لری واردر اول سمته اقان ایرمقلره ناظرلردر واكا قریب یلبغا جامعی حرمنده
دورت كوچه لی بربركه دراو رته سنده برفسقیه مستدیره در ایچنده صو برقامت انسان
قدر آتیلوروبو جامعك پنجره لری اوچ جهته ناظردر برجهت كه شرق طرفی تحت القلعه یه
ناظردر بوموضع غریب ایچون منهلدرو قریب ایچون مرتعدر اطرافی بیوت وقصور محاطدر
ایكنجی جهت غرب طرفی نهرینه ناظردر اوچنجی جهت قبله طرفی نهر بردایه ناظردركه
بوسمتده اشجار وازهار وبین النهرین دیدكلری موضعده بركوپرو واردر اندن برلطیف
جزیره یه كیدیلور واندن نهر بردا ایكی بلوك اولوب بر سنه نهر شیخ ارسلان حضرتلری
واول بلوكی اولكی اسمنه قالور وبو جزیره دیدكلری مقصف بطالیش اولان كمسنه لرینه در
دخی اول سمتده برمسیره واردر بهنسیه دیرلر بوموضع در اشجار واثمار وازهار وعیون ماء
مجتمعدر واوستی یانده ارض نیرب دیدكلری یردركه ثماری كوزلدر وازهاری كثیره در
واندن ارض ربوه یه دخول اولنور كه اول جبل شرق سفحه سی مهد عیسی ولك قبوسنده بر عین
ماء آكامالم دیرلر كه اول سمته ایرمقلر بردا ایرماغندن قسمت اولنور واول سمت سفح قاسیونده
اول مشهور حوا كیر یعنی جنینیه لردروانده جبل قاسیوندر وجبل ربوه درمابیننده دمر
قریه سی فاصله در ومقابلنده قبهٔ سیار واقعدر وشهرك قبله وجنوبیه سنده اولان صحرای
بی پایانده یرپر قرای معظمه سوادلر ومزارع ومراتع كوزایرمی قدر متصل واحد
عمران محتبكدروآبادان كبی نمایاندر وبوشهرك اكثر بیوت وابنیه سی طاشدندر سبه

وریاض

359

و بیاض و سرخ طاشلردن عالی کرلردرخت بیوت و ستونلری ایله اوستنی اورترلر اوطهلری
جمله طبراقدر بوکا ایوان دیرلر اوکنده بحیره یعنی حوض عظیم وایکی طرفی باغچه وایوانک
مقابله سنده دورت طرفی دیوار و بر بحره ایله غایت عالی واسع و مکلف قاعه لر دیکله
معروف بیوک اوطه لر طرح ایدوب حوض ایله قاعه ارا سنده تحت السما بر صفه وایوان و قاعه
یانلرنده طول وعرضی بش التی ذراع ارتفاعی اون ایکی ذراع قدر مربع درکلری بیوت
صغیره طرح ایدوب وایوانلری شماله مکشوف صیف وحر ملاحظه سیله بنا وطرح
اولنمشدر آغر بنالردر وشهدی بعضیلر بشلادیلر روم طرزی اوجاقلو اوطه لر بنا ایتمکه وفوقانی
خانه لر دخی طرح اتمکه و بو شهرک بر منزل و مسکنی یوقدر که ایچندن صو چقمیه و بو شهرک
بغایت پاک و مکلف چارشولری اکثر مثمن سقوف ایله مسقفدر و عظیم کارگاهلر واردر
انواع اقمشه اشلنور شامک انواع ازهار و اثمار و غیری ازهارک اک مقبولی که شمال طرفنده
واقعدر اول معبر ازهاردن گل در و بو گل التی نوعدر اک مقبول و اعلاسی وردجوری دیدکلری
گل در و گلدن غیری نسرین دخی رزین بونک انواعی چوقدر قرنفل کذلک بر قاج نوع و یاسمن
وشبوی و سوسن کذلک و زنبق و بهار چچکی واردر واقحوانه برقاج نوعدر بوا قحوانه شمس
ایله دونر و کیجه ده چچکی قپانور دخی مرسین و فسلکن انواعی چوقدر ولاله وشقایق نعمان
وشب کلاه برقاج نوع و تمر حنا و بان و سذاب و نمام و قسط و زعتر و مردکوش و ریحان
انواعی چوقدر و مخالف وادویه و پیغمبر دوکمه سی و خزام و دخی نیلوفر برقاج نوعدر اک
مقبولی مائیسی و خیلان شجر صفصافه مشابه در اول ربیعده جمله اغصانی قرمزی رنکله
صبغ اولنور اثمارک اک کوزل یری ارض مزه و للوانددر بونلر قبله طرفنده واقعدر فاکهه لردن
قایسی دکرمی بر نوعدر اک مقبولی حموی و اک مقبول قوروسی بلدی دیدکلری قایسیدر
دخی کراس و وشنه یدی نوعدر اما تربیه سزدر استانبول کبی دکلدر اما حالا تربیه اید اکله
کوزل اولمشدر دخی امرودک انواعی چوقدر الما کذلک اک مقبولی مسکی سکری ماوردی
دیدکلری المالردر دخی شفتالو و اریک انواعدر اک مقبولی ماوردیسی دخی انار اصنافندر
اک مقبولی ماوردیسی و قبله دن شرقه که اول سمتده قریه یلداچاق قریه عربیله وارنجه اوزوم
مقبولدر نقل ایدرلر که قرق طقوز نوع عنب اولور اک مقبولی زینی اوزومی و قوروسنک اک
مقبولی دوزبولی اوزومیدر دخی ایوا انواعدر و انجیر و بادام دخی عناب و فستق و فندق
و صنوبر و بر عرور اک مقبولی قمر بسددر و خرنوب و جوز برقاج نوعدر دخی امبر بارس و حمضک
انواعی چوقدر ترنج کباد نفاش اغاج قاوی لیمون التی نوعدر نارنج ایکی نوع و زیتون
انواعدر و بیاس و موز و سکر قمشی برقاج نوعدر و دخی ملح یعنی خرما تازه سی و سبزه قسمی
چوقدر هلیون طرخون قنبیط کرنب اوج نوع الهنه بادنجان برقاج نوع کراث بر ایکی نوعدر
و توت دخی برقاج نوع و هاوج و تورپ و تره و سموزاوت و اسفناخ و کرفس و پازی و هندبا
ایکی نوع و ثوم و کزبره و کراویا و کمون و قباق انواعدر و کماة و شلغم و بوکرولجه و بقله و برنج

ومرجمك وطارى انواعدر وقرطم وسوسم وبزرقطونا ونخود وحلبه وماروللانواعدر وسماق
وقلقاس وملوخيه وبامیه وخيار ایکی نوعدر صیفی وخریفی وقاون وقارپوز برقاچ نوعدر
دخی پنبوق وحریر چوق اولور انک مقبولی حریریلدی تعبیر ایدرلرکه سائردن معتبر وثمنی
بهالیدر دخی طوز وقلیه حاصل اولور وقتنا غايت چوقدر دخی قریه عربیلده براوت بتر ریحانه
بکزر اول قریه نک خلقی بو اوتی اکرلر اسمنه قرنفل دیرلر نفس الامرده رایحه سی قرنفله
بکزر و چچکی ریحان چچکنه بکزر بو چچکک صوینی چیقارورلر بونک صویی چوق امراضه
نافعدر خصوصا ضیق نفسه وبلغمه غايت نافعدر انجق بوکویه مخصوصدر غیری یرده اولمز
دمشق اطرافی صالحیه دمشق شامدن برساعتلک شمالنده جبل قاسیون سفحنده براز
مرتفعجه واقع اولمش انکلرنده عمران وکوشکلر وباغچه لری دمشق باغچه لرینه پیوسته
اولمش دمشقدن برمحله مثابه سنده قدیم وحادث جوامع ومدارس وحماماتی مشتمل
دمشقه نسبت آب وهواسی لطیف وخوب قصبه در سابقده دمشق ماندی برشهر
اولدوغنه حالا جابجا جوامع ومدارس قدیمه ومعطله سی آثاری وبریرمزین ومکلف وملون
احجارایله اولمش عالی دیوارلری شهادت ایدر نقل ایدرلرکه اننده برموضع بنی المدارس دیرلر
مقدما انده چوق مدارس واردر و مدارس شام ایچون مخصوص برکتاب مؤلفدر اسمی
الدارس فی المدارس وسلطان سلیم خان شیخ اکبر حضرتلری مزار شریفلری اوزره بنا
ایتدردکاری تربه قربنده عربستان طرزنده جامع شریف وشلفنده شارع عاینده کیلار
وفرون ومطبخ وسائر لواحقی مشتمل برعمارت علیه بنا ایتدیکه فقراء محله صالحیه
بو احسانک پرورده سی واندن غیری دخی جوامع که حالا باقی اون ایکی جامع در اشهرلری
حنبلیه جامعیدر وسلطان صلاح الدین خیراتی بر بیمارستان واردر و حالا اسواق معموره سی
واردر و بو صالحیه ده ایکی نهر بحر بری نهر یزید وری نهر توران نهر یزید جبل قاسیون طرفندن
توران اندن اشاغیجه دوزه قریب اقر ودمشق طرفنه توجه ایدر وبو صالحیه ده مکلف
باغچه لر واردر وشهرک صحراسنه مشرف عالی ومفرح قصرلر واول نهرلر اوزره خوش آینده
صفه لر و چمنلری واردر انصاف بودرکه صالحیه برجای نورانی ومنزل غم وصفای قلب ویرز
بر مقام روحانی در بونده ولاة شام طرفندن مخصوص صوباشی وشام افندیلرینک
مستقل نائبی واردر وبو صالحیه ده توت وحمص اغاچلری ومرسین وشفتالو
چوقدر وجبل قاسیونده برنوع اوت خزام دیرلر رایحه سی کوزلدر وبرجنس اوت
شیح دیرلر انده بتر دخی سماق دخی زعرور ابیض واحمر دخی خرنوب وصالحیه یه متصل بر
موضع اکا سهلم دیرلر حالا سهم دینور اکثر اغاچلری توت اندن چوق حریر پیدا اولور وبو صالحیه ده
بردقلر اشلنور شهره کتورو ب صتارلر واکا قریب برموضع اسمی بیت لهیا والعنایه
وحضرت آدم بیت ابیاته اولوردی دیرلرکه حوا حضرتلری بونده چوق اولدی بونده
عناب اغاچلری چوقدر واکا قریب ارض سطرا ومقری ودیرلرکه بو سطراده هابیل اولوردی

وقینیه ده

وقبلیه‌ده قابیل اولوردی مابینلرنده برمسیره آقا ایللی دیرلر بوسمتده برغریب چچك بتر
رنكی بیاض قرمزی‌یه مائل یره دوشه‌لی بتر اسمنه قرنفله دیرلر بونك برغریب حالی واردر
قوقوسی اكندیدن چاق صباحه دك چقر وكوندز چقماز ودخی بوسمتده ایوا اغاجلری
چوقدر چچك ویردوكی وقت طرفای شام انده جمع اولورلر واشجار التنده صولر آقیدرلر
وآیك قراكولق اولدوغی وقتده یورطه قبوقلرینه زیت یاغی قویوب یقارلر وروی آبه
صالی ویررلر واغاجلرده توزیع قابوقلرین اصارلر وبوله جه یقارلر بوموضع بهنسیه
قریبدر وبهنسیه قریب ارض مزه ولوان بونك انجیری وقیسی سی وكراسی ووشنه سی
مشهوردر وجبل قاسیون خلفنده قریهٔ مینین برمشهور كویدر بونده ایكی جلیل ولیلر
واردر بری شیخ جندل بری شیخ ابوالرجال ودیرلركه شیخ جندل حضرتلری یانده تماغه
كسمه‌یی قبول اتمز بوقریه نك جوزی مشهوردر زیرا قشری غایت رقیق وبیاض در
وبوسمتده قار اكسك اولمز ایچنده ربناس وامبرباریس بتر وشامك قربنده تل حورنه
دخی عقبهٔ قابون الرمان سمتنده وشامك غرب شمال طرفنده ناحیهٔ جبه عسال شام
منلاسی طرفندن نائبی واردر شمالنده قریهٔ صیدنایه وقریهٔ تلفیتا وقریهٔ عمره
ومشهورلری قطیفه رحبه جرود معظمیه عسال زبدانی دخی باشقه نیابتدر شام
منلاسی طرفندن برمفرح ومسیره یرده وادی برداساحلنده اولور بعده حامیه وانده‌ن
ربوه یه كیدر بوناحیه نك باغچه سی چوقدر واثماری مشهوردر خصوصا الماسی كه
غیری یرده اویله الما اولمز وچولكلری مشهوردر بونك باغچه لری چاق دمشقه متصلدر
بوناحیه نك شامدن بعدی اون سكز میلدر وبو زبدانی نك سلفده سوری واردر بونك
یولنده نورالدین شهید برخان بنا اتمشدر واول خانه باشقه بروقف اتمشدر صكره اول
اوقافه كیدن رك استیلا اتمكله اول خان خراب اولدی وزبدانی نك مشهور كوللری دمر هامه
صبور واكفر قوق الفستق ربناس وادی برده بونده خان میسه لون دخی حسینیه بونده
خان العرار بوقین بونده جامع الدلا بوجامعده هركیم باطل ایدرسه چتلار مجربدر وعیون النوت
سمتنده برعمیق قیو واردر اسمی هاویه در اصلا دیبی معلوم دكلدر حتی كاهیجه اول
سمتده اولان آدملر محاصیر اتمك ایچون اودونلری چالیدن یوك دمتلر بغلا یب
اتشله طوتشدرورلر واول قیویه اتوب نظر ایدرلر كورورلركه ابتدا ایكن آتش كتدكجه كوچیلور
چاق یلدز بوجه كی اولور بعده كورنمكدن قالور وحال بوكه آتش غایت بعید یرده
كورینور نتكم علم مناظره ده ثابتدر وبو زبدانی جنوبنده بقاع ناحیه سی بونده برصو باشی
وشام افندیسی طرفندن برنائب اوتورر بوناحیه واسعدر یكرمی بش معمور قریه سی
واردر محصولی غایت چوقدر وچایری مشهوردر واووه سی بیوكدر ایچندن نهر لیطانی
چكر بعلبك طرفندن كلور وبوبدن چكوب مرج عیون وشقیفه واقلیم تفاحه كه صیدا
اعمالندن بعده صیدا قربنده شامه آقار بوكا تابع زیشیه وحاصبیه وقلعه قبرالیاس

وشوف البياض وقرعون ومجدل بالهيص بونده بنی حیو ر طائفه سی ودخی طائفه بنی
نومیر وعنبه دخی عیتا وعبلس وحلوا ووادی قرنا تاکه قربنده ایشبو پاشا بوزلدی
وادی التیم وبو سمتده شقیف ارنون برحصن متیندر بو وادی التیم ده شام طرفندن برصو
باشی حکومت ایدر شهاب اوغللری بونده اولور غایت شدید قومدر بونده تیمانی و درزی
اولور وبونلر ایکی فرقه در اقلی وقزللی اقلی دیدکلری امیر علم الدین قبیله سی قزللی
معن اوغلو قبیله سی در وبو معن اوغلنه سلطان سلیم شامه کلدکده طبل وعلم
ویرمشدر و شرف بکنه مقرر اتمشدر وبو درزی قومی حاکم بامر اللهه استناد ایدرلر بر ظالم
وباطل حلولی طائفه در نقل ایدرلر که برکسنه حاکم بامر الله ایچون برکتاب تألیف ایلدی
واول کتابده ذکر ایلدیکه روح آدم حضرت علی یه حلول ایلدی واندن انتقال ایلدی
وحاکم بامر اللهه حلول ایلدی دیو بو کتابی جامع ازهرده فجنکه اظهار ایلدی مراد ایلدیلرکه
انی قتل ایده لر مصردن فرار ایدوب وادی التیمده کلوب قرار وانده اولان درزی قومی
استماله ایلدی ومحرماتی انلره اباحه ایلدی وحالا اولقوم شوف طاغلرنده ودومانلرنده
التیوز حکمت حاکم بامر اللهه نسبت ایدرلر حتی یعیش اتدکده التیوز حکمت حق ایچون
یعیش ایدرلر وبو طائفه ولایتلرنده وارد قده کوندز ده عورتلری - غیری کسه یه کورنمز چاق
اخشام یقیش اولدقده چقارلر واول وقت یانلرنده صباحدر حتی اول وقتده امیرلری دیوانه
چقرلر وتوابعی کلورلر وامیرلرینه دست بوس ایدرلر وصباح اخیدیرلر حتی اول سمتده
بر مسافر بولنسه بویله دیمکه محتاجدر وجبل معن طاغنده برمتین قلعه که اسمنه دیر القمر
دیرلر اکثریا معن اوغللری انده اولورلر بو طاغدن نهر الاوله کلور وصیدا قربنده بحره اقار
دخی نهر الناعمه جبل ابن معندن کلور ونهر الاوله قربنده بحره قریشور معن اوغلو ضبط
اتدکلری قلعه لر بونلردر بلاد کفرکنه بلاد عکه والساحل وسفد بلاد بشار بلاد الشقیف
جلال جبره بلاد صفد بلاد بیروت وصیدا بلاد جبل کروان بلاد جبة المنیطره
وجبیل وانطلیاس والبترون والجرد والغرب والمتن والشوف والمقیطع والشعار
والبقاع وبعلبك وبلاد صور والمعشوقه قنیطره شامدن صوباشی وناشب اولور شامدن
ایکی منزلدر بو سمتده سلفده ملك یازان اولوردی برقاج ناحیه سی واردر باش
ناحیه سی حوله در بو قنیطره نك برکوچك قلعه سی واردر وبر خان وبر کوزل جامعی
واردر اما هواسی غایتله بارددر ومشهور کوپری که خزبی بوندن شامه کومور کلور
دخی جبادخی خیام عبس واك معتبر حوله ناحیه سی دخی قبلیاس دیرلر باش قصبه سنه
بانیاس بو یر غایتله حاردر بونده پنبه چوق اولور وازهاری وحمضی چوق قدر وقلعه سنه
صبیدا دیرلر قلعه سی متیندر جبل ثلج ذیلنده در حالا بو ناحیه باشقه مقاطعه اولدی
اون یدی کیسه یه میری ین الورلر بو ناحیه نك صو صغری مشهوردر جثه سی سایر جاموسدن
بیوك اولور بونده نهر شریعه نبع ایدر وشام خلقی ابتدا آتلرینی بونده چایره بغلارلر
زیرا

زيرا بونك چايرى جمله دن اولا پرشور وقيش فصلنده تركمان وعرب وغيرى قشلارلر و بو ناحيه
بنى اسرائيل زماننده غايتله معمور ايدى واسباطك سبط نفتاليم وسبط ايسار اولوردى اما
سبط ايسار صور سمتنده اولوردى و بو سمته قريب ناحيهٔ بنى كنعان بر بيوك ناحيه در موقع جسر
يعقوب صولنه منيه اكسه سنده اولور بونده شريعه و منظور و بنى كنانه و ناحيهٔ بنى اربد و ناحيهٔ
جولان سلفده بو ناحيه ده حاميم بن عمليق اولوردى وادى العجم بر معمور ناحيه شامدن جنوب
شرقه ممتد درباشقه ناحيه وار در مشهور كوبلرى كسوه سعسع براق كه كر بونده رسول اكرم
صلى الله عليه وسلمك نعلبندى اولان برقاله مدفون در نقل ايدرلركه براتك صراجه سى اولسه
بر قاله جصر نلرينك مزارينى طولاشدرسه لر امر حق ايله اول مرض زائل اولور مجربدر دجى بيت
صابر دوربلى اوزومى مشهور در كفر جوراننده قبر نمرود بيت تيماد خى در بلى اوزومى مشهور در و بونده
بر غريب شى اصلا چه نازل اولمز حال بوكه آكا قريب بر ذئل اسمى ذئل ابو الند اچه اندن اكسك اولمز
قطنه بونده شيخ حسن راعى برقيوسى وار در ايچنده مجنون اولان كسه يى اوچ كون اليقورلر
امر حقله جنونى زائل اولور مزه مشهور قريه اثارى وانجيرى مشهور در حوران بو ناحيه
غايتله مشهور در و نواحى سى چوقدر شامدن صو باشى و نائب مخصوص حكومت ايدر
سلفده قصبات وقراسى چوقدر و بونده اولان محصول غيرى يرده اولمزكه بعض يرلرى
واردر بركيله سى يوز كيله وير ر و بو حورانك نسالرى غايتله حسنالردن اولوركه ضرب
مثل ايدرلر و خلقى غايت اوزون اولور مقدما بو سمت حضرت ايوب ولايتيدر و اول وقت
بونده بر بيوك شهر اسمنه اوشيس ديرلردى بو شهردن تمش اوقومش آدم ظهور ايلديوب
توراتى وانجيلى يزمشلردى و منقولدركه حضرت ايوب عيص اولادندندر يعقوبك قرى
اولان ربياتز وج ايلدى وحوران سمتنه بلاد نوى وجيدور ده توطن ايلدى حضرت
ايوب وفات اتدكده يرينه حومل اولدى بعده اوغلو بشر اولدى كه آكا ذو الكفل ديرلر
قومنك امورلرينه و مابينلرينه عدل ايلكه تكفل قلدوغيچون ذو الكفل تسميه اولنمشدر
وحوران شهرلرندن بصرى بو مدينه حورانك قاعده سى بو شهر غايت قديدر سياه
طاشله بر قلعه سى واردر و بر جامع و سوقى وار در مقدما بنى فزاره و بنى مره عرب طائفه لرندن
بونده اولورلردى كوزل باغچه لرى وار در اما حالا امفا لجه عربى اولوردخى تركمان المزقيه اولور
بو شهر فخر صحابه شامك فتحنه توجه اتدكلرنده ابتدا بو شهرى فتح اتمشلر و شرق
طرفنده صرخد شهرى اولور بو شهر بر كوچك قصبه در قلعه سى و باغ و باغچه لرى واردر
صو يى امطاردن جمع اولور مقدما بونك طاغنده بنى هلال ساكنلردى بوندن بغداده
طريقدر صيف كونلرنده اونبچى كونده وارلوردخى حوران ناحيه سندن ناحيهٔ جيدور
باش شهرى نوى حضرت ايوب شهريدر صنيندن اون سنكز ميلدر نوى حضرت نواوى
شهريدر حبوياتك معدنيدر از رعات باش شهرى بثنيه حالا بر معمور كويدر صويى
قيولردن در مزيريب بر بكار لو واديدر سلطان سليمان خان اوزرينه بر قلعه بنا اتمشلردر

ومزيريب قربنده شيخ سعد الاسمر نكروري مزاري واردر مخصوص واقفي واردر كثيبه
مزيريبدن شرق شماله واقعدر بكارلري چوقدر دخي مشهوردر كويلري صنمين ونجلي
بونلردن دكرمن طاشي چقار نامر بغدايي مشهوردر ديرلركه حضرت آدم عليه السلام
ابتدا اكدوكي بغداي بونلردر دخي ذرع وحوران شمال شرق ارض لجا و قنوات بويرلر
طاشلقدر قديمدن معموردر حالا اولري طاشدن طورر صولري وميوه لري وچيچكلري
حالا واردر اما سكاني يوقدر انجق اطرافنده لجا عربلري كه بونلره عرب الجبل ديرلر بونلر
ساكنلردر بر عاصي قطاع طريق يرامز طائفه درلر شام اطرافنه مسلطدر حتى كويلردن
هر بر كوي غفرجي نامنه بر مقطوعي واردر زورايله الورلر اكر ويرمزلرسه غافلا اول كويي
باصوب غارت ايدر ولجادن شرق صفا ناحيه سي بر طاشلق يردر دخي سماوه قراقر
ناحيه سي شام ايله كوفه دن بوايكيسي بيننده در بو قريه ده بر غريب مدور طاشلر كره كبي
مدور طاشلري قيردقده بر جنس تراب چقار رنكي رمادي اما قرمزي يه مائلدر اول
تراب نه مصلحت ايچون در كسه بلمز و بويله مدور طاشلري كيم ياپشدر و بوحورانده
مرج الاصفر بوكا مرج شقحت ديرلر دمشقدن اون بش ميل بونده خالد بن صعيد
بن العاص شهيد اولدي ناحيهٔ مرج بو مرج ايكي ناحيه يه مشتملدر برينه مرج راهط كه
حالا مرج ديرلر برينه مرج غوطه ديرلر و حالا غوطه ديرلر و بو مرج مستقل ناحيه واردر
وابتداسي وادئ تحتاني انتهاسندن درو آخري بحيره يه منتهي درو بو مرج راهطده
هجرتك التمش دوردنده اول مشهور وقعه كه يمانيه وقيسيه مابينلرنده واقع اولمشدر سببي
بودركه مروان بن حكم شامه كلدكده حكمت خدا ايله معاويه بن يزيده امارتي استيفا
ايدوب عبد الله بن زبيردن بيعت اتمك صددنده ايكن وفات ايلدي او رتلق خالي قالوب
اهالئ شام بالاتفاق ضحاك مروان بن قيسدن بيعت شكل ايدوب فلا جرم مروان بن حكم
بو فرصتده كندو طرفنه بر قاچ كسنه ساداتدن كتورمشدر والحاصل اهل شام مابينلرنده
قيل قال اولدي صكره عبيد بن زياد تحريكي ايله ضحاك مرج راهطه چقدي كندويه
بيعت ايدنلري يانه جمع ايلدي ومروانه متابعت ايدن اون اوچ بيك عسكرله آنلا توب ضحاك
اوزرينه واروب يكرمي كون قتالدن صكره ضحاك بن قيسي اولدردبلر وامارت مروانده قرار
ايتدي بو ناحيه نك حبوباتي وغيري چوقدر مرج قبليده مشهور كويلري واردر غزلانيه
هيجانه مجدليا حوران العواميد قاسميه ومرج شمالده معيصره عباده قصير ضميركه بطيع
بوكا نسبت اولنور بر زه قابون هواسي وصويي كوزلدر بو قابون ايكيدر قابون اعلاء قابون
اسفلدر عدرادراني معمورون ومرج راهط قربنده قضم دخي ماء غسان اولور ناحيهٔ غوطه
طولي اوتوز ميلدر عرضي اون بش ميلدر قراسي اشجار ايله مشتبكه در بر مرتبه كه كونش
ضياسي يره دوقنماز و بوغوطه نك انواع اشجاري واردركه كوردسين بعض اغاجلرك اوچ
دورتيمشي واردر قيسي المااريك وامرود حتى نقل ايدرلركه بوغوطهٔ دمشقده يوزاوتوز
بيك

بيك قدر بستان واردر وثنية العقاب عقبه سى غوطه يه مشرفدر اك مشهور كويلرى
مزه حرسته كوكبان كفر سوسيه زتى مشهوردر داريه بوايكى كوى وادى العجم
وغوطه حدنده در بوداريه بركوزل قريه در قدس ومصر يولنده واقعدر دمشقدن
ايكى ساعتدر برغنيمتلو كويدر نورالدين شهيد فقرايه وقف ايلدى وحالا اويله در
عقدار بغداى جمع اولنور سه فقرا وطول عور تلره شام منلاسى معرفتيله محرم آينده تقسيم
اولنور اما اكثرى اكل وبلع اولنوب عشر عاشرينى فقرايه ويرمزلر بوكوى محصولدار
اولمغله ضرب مثل ايدرلر بنبوق واوزوم وزيتون وسائر حبوبات وفواكه وغيرى چوقدر
مياه كثيره سى واردر انده ابو سليمان الداى وابو مسلم خولانى بنى خرقيل ويونده كوزل
قربوز اولور وعقربا جنوبنده حضرت ستى زينب مزار شريف حضرت على كريمه سيدر
دمشقدن ايكى ساعت واكا قريب سيدى مدرك حضرتلرى قبر شريفى وعقربا شمال
شرق منيحا قريه سى بونده سعد بن عباده حضرتلرى بو قريه قربنده برمسيره اورمانى
واردركه اكا غيضة السلطان ديرلر بونده منتها اغاجلر واردر اجازتسز كسمكه قادر دكلدر
چامعلره ومهم شيئلره كسيلور طرف ميريدن باشقه قوروجيسى واردر اورتاسندن نهر
بردا بحر بونده انواع حيوانلر اولور خصوصا خنزيرى چوقدر وبوكا قريب برمسيره اسمنه
ست الشام ديرلر بونده برفاخر عين نبع ايدر واكا قريب برمفرح وادى انواع اشجار ايله مشتملدر
نهر بردا انده بحر بعده غيضه مرور ايدر بعده بحيره كيدر بو وادىده ايو اغاجلرى چوق وبو بحيره ده
انواع طيور وسماك يازوقيش صيد اولنور وبو وادى شمالنده عين الاوليا شيخ ارسلان بن
يعقوب قدس سره كه مرقد شريفى ابواب سور دمشقدن باب توما خارجنده رميه سهم
مقدارى بعيد دروبو شيخ ارسلان اولياء اللهدن اباعامره مقارن اولدى بوا باعامر طريقى
چاق سرى السقطيه منتهيدر وشامك مشهور عيونى عين الورد اقباب السلام قربنده دخى
عين على وعين السخنه وعين الذهب وعين لولو وعين الجالود واك معتبرى عين الزربيه
ودبرلركه جبل صالحيه ده دمر سمتنده اوچيوز التمش عين نبع ايدر عذرا برمشهور كويدر
ضمير ورحبه قربنده وشمالنده قطيفه وجرود اولور وبو عذراده حجر بن عدى مزاريدر
بوعذرا اسلفده برمشهور ناحيه در قلعه سى واردر وبونده وضميرده قليه اوتى بتر بقارلر اول
معهود قليه حاصل اولور بونده وافر مال حاصل اولور باشقه مقاطعه در وجرودن دخى بر
قلعه واردر وبونده كل چيقار شامده بوندن غيريده چقمز وبو قطيفه شامدن برمرحله در
بونده فتح يمن سنان پاشا برمكلف خان وجامع وحمام بنا اتمشدر وخانده نزول ايدن
مسافرلره ضيافت ايدرلر حتى مومليرينى بيله تعيين اتمشدر بوقدر مكلف خان غيرى يرده
يوقدر وبرمشهور قريه اكا حلبون اجرو ناحيه سنده وقطيفه شمالنده نبك ديدكلرى منزلدر
ونبك شمالنده قارا اولور وانك شمالنده حسيه اولور نام ديگر ايكى قبولو ديرلر ناحيه حسيه
برخان وبرقلعه سى واردر مستحفظلرى واردر كلن يولجيلرى چاق قره لره ايلتيرلر قارا الحسيه دن

بر منزلدر و شامك بر ناحیه صیدر شام پاشاسی طرفندن بر صوباشی واردر ناحیه بعلبك
اعمال شامدن بر بلده قدیمه در مستقل قاضیلقدر حالا اربه لقدر شام پاشاسی طرفندن بر
صوباشی ضبط ایدر مقدما حرموش اوغلو ضبطنده ایدی مشهور قلعه سی واردر غایت
متین در و بناسی عظیم و غریبدر قلعه نك هر دیواری بر طاشدن مبنی در حتی دیرلركه دیولرك
بناسیدر و بو شهر اشجار و انهاری و عیونی مشتمل و كثیر المنافع بر بلده در بونده بر مذهب
واردر طائفهٔ صابیه بیوتندن بر بیتدر و صابیه قتنده غایت معتبردر و انده حضرت شیث
مزاری اولور عین الجر بعلبكدن جهت جنوبیه ده درکه بینهما مرحلهٔ قویه در و بونده
اولان قریه مجدل دیمكله معروفدر و بعلبكدن وادی التیم اوزره كیدن یول اوزرنده در
و عین الجردن نهر كبیر منفجر اولوب بقاعه جاری اولور و بو بعلبكده حضرت ابراهیمك مقامی
واردر و ابنیه و آثار عجیبه واردر و اساطین رخام اوزره قصور واردركه نظیری یوقدر و الیاس النبی
علیه السلامك بعلبكده دیری واردر مقدما بعلبكه بك تسمیه اولنوردی بنی اسرائیل بونده بر
صنمه عبادت ایدرلركه اول صنمك اسمی بعل ایدی و صنمك اسمی اول موضعك اسمنه
اضافت ایدوب بعلبك اسم اولدی و اهلی بو صنمه عبادت ایتدكلری ایامده الله تعالی انلره
الیاس النبی علیه السلامی بعث ایتدی بونلر الیاسی تكذیب ایتدیلر و اوچ سنه بعلبكده
مطر منقطع اولدی لواء صیدا مقدما بر سنجاقدر حالا التزام ایله بر پاشا ضبط ایدر و بو كا
صفه و عكا و غیری الحاق ایتمشلردر و صیدا انك بر قاج ناحیه سی واردر بیروت كسروان
شوف شولا قلعه سی بر مكلف اسكله سی واردر و دخی اقالیم تفاح و شومار و خروب بونك
قلعه سی ساحل بحر شامده واقعدر شامدن ایكی منزلدر بونده فرنك طائفه لرندن
بر قاج قونسول واردر ابرشم و قلیه و غیری الش ویرش ایتمك ایچون اوتوررلر جبال شوف
معن اوغلی طاغلری اكسه سنده واقعدر و بو شوفك اعمالنده بلاد بشان و قلعهٔ نیحه
و قلعه ریشه و غیریدر و بو صیدا قربنده ساحل كنارنده زیادهٔ ابو الروح اولور و بو طاغلرك
جمله اغاچلری توتدر انده حریر محصولی اولور باشقه مقاطعه درکه سنه ده التیوز كیسه دن
زیاده اولور و دخی بو سمتده كسروان طاغلری اولور بو طاغلر بیروت اكسه سنده
واقعلردر بونلردن نهر انطلیاس و نهر الكلب و نهر ابراهیم بو نهر جبل قربنده دریایه قاریشور
و دخی بونده عین دار انبع ایدر و بو طاغلرك بالی و قریشه سی و پكمزی غایتله مشهور
و انواع محصولی اولور حریر قطن زیتون اوزوم بال قریشه صوصام شكر قامشی انواع حمض
قلقاس موز حب العزیز و غیریدر و بو سمتده بر ناحیهٔ مشغرلك بر مفرح وادیسی واردر
انهار اشجار ایله مشتبكدر باش شهرینه دخی مشغر اد ویررلر و اكا قریب كامد شهری التی میل
قدر بعیددر و لندن عین الجر دیمكله معروف عینك محل اون سكز میلدر و بو صیداده ایام
ربیعده بر جنس سمكی برمق اوزونلغی قدر چیقر بونلرك ذكور و اناثنك علامتلری واردر
نجیر بوالق چفتلشمكه كلدكلرنده او وقت صید ایدرلر و قورودوب بعده سحق ایدرلر حاجت
وقتنده

وقتنده صفوف كبي استعمال ايدرلر ديرلركه غايت قوامى وارد روشهوتى افزون ايدر
وصيدادن جه‌يه سكز ميلدر وبو سمتده حصن ابوقلمون دريا كنارنده طرابلوس عتيق قربنده
بونك دخى قربنده برج الجصاص بونده بر كوزل عين نبع ايدر بو سمتك چاق بيروته وارنجه
قلمون قربنده انفى غابى واردر وبو سمتده ساحل بحرده بر كنيسا رهباندن اعمى اولان
بونده ساكن اولور واكا قريب وجه الحجر واندن برج الهوا واندن بيرالعبد واندن
جسد المدفونكه بترون قربنده واندن جبيل قلعه‌سى وبو سمتلرده عمل جبة الكورا وعمل
المنيطر بيروت بر كوزل اسكله‌سى واردر بساتين وجنيناتة مشتمل بر بلده‌دركه انواع اثمار
واشجار خصوصا عنب وحب العزيز وغيرى بساتين جانبنده بر نهر صغيرى واردر وايكى يرده
اقامت جمعه اولنور اسواق وحماماتى واردر ولب دريا ده ايكى برجى واردر فقيه اوزاعى قبرى
بيروته قريب ايكى ميل يرده بعيد درعقبهٔ مغيشه اوزرنده اولان مدينهٔ بعلبك ايله بيروتك بينى
اوتوز التى ميلدر ومغيشه ومدينهٔ عرجموش بيروت ايله بعلبك بيننده دركه مدينهٔ بيروتدن
يكرمى دورت ميلدر وبيروتك حصن المراديسه التى ميل واندن نهر الكلبه التى ميل واندن
جونيه‌يه دورت ميلدر واندن عطفه‌يه سلام واندن ماحور جبيل بر حصن متين دراندن
موقع نهر ابراهيم اوچ ميلدر واندن مدينهٔ جبيل بش ميل واندن حصن بترونه اون
ميل بر متين حصاردر واندن انف الحجره دريا كنارنده بش ميلدر واندن طرابلوسه سكز
ميلدر جند حمص وقنسرين شامك دوردنجى وبشنجى جنديدر وبو ايكى جنده كتب
قديمه‌ده مملكت سرباديرلر ودمشقدن چاق غزه‌يه وارنجه ارض مقدسه ديرلركه عمالقه‌دن
كنعانيون قومى اولوردى صكره متأخرين ارض شامه بو ايكى جندى الحاق ايتمشلردر
تتكم حمص اقليمى طرابلوسه الحاق ايتمشلر ومخصوص بر پاشاسى التزام طريقيله ضبط
ايدر اوصاف طرابلوس مقدما يكرمى بر عمله مشتمل ركه بونلردر حصن الاكراد عكار
بلاطنس صهيون لادقيه كهف منيفه عليقه انطرطوس مرقب رصافه خوابى
قدموس جبة المنيطر شريه نام جبلده بر ناحيه‌در بيرون صافيتا عرفا سفيح نام ديكر
بشرين جبله انفى دخى كورا جبيل عابانى بنى كلاب صكره آل عثمان مالك اولدقده
بو ولايتى بش سنجاغه مشتمل بر ايالت ايتمشلركه بونلردر طرابلوس شام حمص حما سلميه
جبله وبو ولايتده اولان مقاطعه‌لر بونلردر جبله لادقيه مرقب صافيتا حصن الاكراد
عكار وظنينيا زاويا الكوار جبه بشرى جبل طرطوس منادخى جبله بترون كه شيخ سرحان
تحكمنده‌در خلقى قزلباشدر وعامى قومدر حربه اوجيله مقطوعلرين ويرلر مقطوعلرى
سنه‌ده قرق بيك غروش وبركيلرى واردر البلاد طرابلوس كار بحرده مدينهٔ روميه‌در
معاويه عصرنده سفين بن نجيب فتح ايتمشدر وايچنده يهود طائفه‌سى اسكان ايتمشدر
بعده فرنك مستولى اولديلر بعده سنه ثمان وثمانين وتسعمائه‌ده ملك قلاون فتح ايدوب
بعده تخريب ايتديلر وطرابلوسده بو شهر حالا پاى تخت ولايتدر وبشيوز اقچه مولويتدر

وپاشاسی التزام طریقیله ضبط ایدر برقاج ناحیه سی واردر صافیتا عکار بترون عرفه
عریض وبوشهرک بساتین واشجار کثیره سی واردر دخی شکر قامشی وحب العزیز وموز
وقلقاس ونهر غضبان جبال مسقیه دن چیقر واکا نهر الزاویه دیرلر بعده نهر ابو علی که
شیخ سرخان طاغندن کلور وبونکله جمع اولورلر اولوقت غضبان دیرلر بعده طرابلوس
اورتاسندن چقروبحره لاحق اولور وبو سمتده وادی رشعین بر مشهور وادیدر توت وزیتون
ورمان وغیری بونده چوق محصول اولور وبوشهرک صابونی آنقده مشهوردر حریردن
حاصل اولان مال سنه ده یدی یوزیکرمی کیسه دردخی بالی وبکمزی وقریشه سی مشهوردر
وبوشهرک قلعه سی وسوری واردرکه قپولری بونلردر باب بیروت باب الاحمر مولوی خانه
قریننده در باب الحمراوی باب النصر باب الاساکفه شیخ عمر زیارتنه قریب دردخی اکا
قریب برکه البداوی باب التبانه باب المسلخ جسر الحدید قریننده باب الدباغه باب حان الماء
بوکا قریب جامع التفاحی وشیخ مسعود دخی باب الزبیریه باب الحجارین باب القل باب الرمل
وبوشهرک اک مشهور جامعی جامع الطیلان وبرقاج حماملری واردر بوشهر شامدن دورت
مرحله در وبو شهرک قریننده عرفه قلعه سی واردر وبساتینی واردر طرابلوسدن اون ایکی
میلدر وبحردن برفرسخدر وبر کوچک نهری واردر اسمنه نهر البارد دیرلر جبال
عکاردن کلورکه اول سمتده جبل تربل اولور ولنده عین الغزال واکا قریب
بلاد الطینه که جبل لبنانه متصلدر واکا قریب حبه شریه قرب جبال المسقیه
وجبل تربل قریننده قریه المینه مصریون وقفیدر ونهر البارد قریننده نهر عرفه جبل
عکاردن کلور شهید البحر قریننده بحره کیدر وبلاد عکار قریننده اخزبیه
وبونده برایرمق نبع ایدر ونهر عکار قریننده دریایه کیدر دخی جبل عکاردن نهر القنیطره
کلور بوندن نهر الکبیر ایریلور واکا قریب بحره کیدر وجبل عکار قریننده برغاب واردر
اسمنه شعرا دیرلر واننده زیارت شیخ عیاش وبو عرفه قریننده برجون واردر اکا جون
طرابلوس دیرلر دخی جن اووه سی دیرلر ایچنده اوچ حصار واردر برینه قریعات
برینه حصن الحمام برینه بانیه دیرلر طرطوس دریا کنارنده اهل اسلام فتح ایتدکده
حصارنی خراب اتمشلر جنوبنده حصن الخوابی بر طاغ باشنده طرطوسدن سکز
میل بو سمتک قومی نصیریدر واول قلعه اسمنه حیمور دخی قلعه حیصه واندن حصن
المرتب سکز میل وبو مرتبه قلعه نک اسمیدر وبلیناس شهرک اسمیدر بو قلعه بحره
اوزره واقعدر غایت متیندر ماپینلرنده بر فرسخدر بو شهرده اشجار وفواکه وحمض انواعی
وبونده قصب شکر اولور وبونده اعیان کثیره واردر بو حصنی اهل اسلام سنه دورتیوز
اللی دورتده احداث ایلدیلر بوندن جن اووه سنه چوق صولر اقارحتی دیرلرکه بو سمتده یوز
بیکدن زیاده صوصغری بسلنور واندن جبله اون میل وطرطوسدن دریا مقابلنده
کنار بحره قریب برجزیره واردر اکا عورت جزیره سی دیرلر مقدما ایدر ایچنده
برکوزل

بركوزل صويى واردر فرنك كميلرى صويى آلورلردى صكره كوپرولى وزير اعظم
محمد پاشا بو جزيره ده برقلعه ومستحفظلر وضع ايتمشدركه من بعد فرنك اول سمتدن
صو المغه قادر اولهمازودخى طرطوس قربنده ماء النمقا بحره اقار وآكا قريب براورمان
دخى واردر آكا هيشة الابرش ديرلر بواورمانده عرب وتوركان جمع اولور وبونده نهر الابرش
اقار بوايرماق جبل فيتادن كلور ونهر الاكبر قربنده بحره اقار وطرطوس شمالنده نهر الحصين
اقار بوايرمق مرقب طاغندن كلور دخى آكا قريب نهر مرقب وآكا قريب بانياس ايرماغى
دخى مرقب طاغندن كلور وبو مرقبده سيفيه اوغلو ظهور ايلدى وطرابلوسى اوجاقلق
طريقيله ضبط ايلدى دخى نهر بانياس قربنده نهر الملك دريايه اقار وبو سمتده قدموس
قلعه سى وكاف قلعه سى اولور اوصاف لواء جبله بوشهر كوچكدر بونده قبر ابراهيم ادهم
حضرتلرى برعظيم استلله دراعمال واسعه سى چوقدر لادقيه دن اون ايكى ميلدر
قدموس دخى اندن وصهيون ولادقيه وبلاطنس بوكا تابعدر وقدموس قربنده الهلوليه
بونده شغر يولى دخى وادى القريشيه يه كيد بلور وجبله قربنده برمخوف اورمان واردر اكثر
اغاجلرى صنوبردر وجبل قربنده برنهر اقار وشمالنده لادقيه قربنده بربيوك نهر اقار وجبله
ساحلنده بركوچك طاغ بونده زرين بتر وبونده برجنس طاشلر اولور قيردقده ايچندن
صورت فرجى كبى برطاش چقر لادقيه بركوزل ليمانى واردر سايرليمانلردن مرجحدر بونده
برديرواردر اسمنه فاروس بناسه ديرلر غايت كوزلدر ومسكوندر ولادقيه دن حصن هرباده
اون سكز ميلدر وآكا قريب جبل الاقرع اولور وبو سمتده وادى القنديل اولور بونده برنهر
اقار وبو سمتك طاغلرنده كلبيه وبصريه قومى وقصيد سمتنه برنهر كلور ضيعة الشيخ شمالنه
بكرونهر العاصى قربنده بحره اقار صهيون قلعه سى برصخره اوزره برقلعه متينه در مياه
كثيره سى واردر وقربنده اوديه بونلرده اولان حمص غيرى يرده اولمز لادقيه دن برمرحله در
بونك قومى اسمعيل مذهبنه سالكلردر بر باطل مذهبدر تنبيه بوقلعه ده باش
حاكم اول مشهور خلق اراسنده وفداويه ديدكلرى طائفه ملك طاهر بيبرس عصرنده
شهرت بولمشلر بونلر غايتله شجيع طائفه در وهربرسنك برقلعه سى واردر وبو قلعه لر
طرابلوس وصيدادن چاق حلبه وارنجه ساحل سمتنده اولورلر دخى حوران سمتنه كه
يتمش قلعه در واك باش قلعه لرى صهيون قلعه سى كه بوقلعه ده جمله باشلرى اولان معروف
بن حمزه اولوردى وبوطائفه ارالرنده حيله بازلغله مشهور اولمشيعه در وبونلرك حيله بازلكله كه
قصه خوانلرى يزدقلرى مثالرك اصلى يوقدر انجق شجيع قوم اولمغله امرتك طائفه سيله
چوق غزا ايتمشلركه بويله حكايه لرى وكذبلرى حمزه نامه كبى پيدا ايتمشلر اوصاف حمص
بوولايت قواعد شامدن برمعتبر ولايتدر سلفده غايت معمور ايدى وشهرنى جاثقه دن
حمص بن مهر بنا ايتمشدر حالا اما كلرك ظلم اتمه سندن وعرب استيلا سندن اكثرى
خرابدر برقاج ناحيه سى واردر اك معتبرى حصن الاكراد دخى حسيه وبوحمص قلعه سى

ایچنده مصحف عثمان که خالد بن الولید اسمیله مشهوردر انده موضوعدر بو معنی
قلعه‌دن چقار مزار وچقاردقلری وقتده عظیم طوفان ویغمور اولور مجربدر وبو شهرک
باغلری باغچه‌لری چوقدر زیتوننک حسابی یوقدر وشربلری عاصی صویندن وبو شهرک
موقعی مکان مستویده طپراغی غایت منبتدر عقارب وحیاتی یوقدر عقرب ایچون
رصد واردر بو رصد جنب بیعه‌ده مسجدک بابی اوزره اولان صورت نصف اعلاسی صورت
انساندر ونصف اسفلی صورت عقربدر واهل حمص جمـــال مفرط وبلاهت ایله
موصوفلردر مقدما مقطوعی اوچیوز بیک التون بر مشهور بحیره‌سی واردر واکا قریب
جبل حرمله‌در حصن الاکراد برقلعه حصینه طرابلوس فتح اولنمزدن اول حصن الاکراد
مقر سلطنت ایدی نقل ایدرلر که بو سمتده وادی زابلده برجنس قرنجه سرچه مقداری
اولور اول سمتده اولان ترکمان قومی بو قرنجه‌نک باشی نظر وحوا له ایچون اوشقلرک
باشلرنده اصـــارلر وبو وادیدن برایرمق بحره اوزرینه اغاجلر محاطدر واول اغاجلرده
بلبل یواسی دیزلمشدر بو سمتک بلبللری مشهوردر حتی شامه بونلردن کوتوررلر وبوکا
قریب طرابلوس طرفنده برقریه اسمنه دیر حمیرا مقابلی برمغاره واردر داخلنده برصفه
ایچنده بر پنجره هر اربعه کیجه سنده برصو چقار وکیده‌رک ارتر وغروب شمسدن چاق ضحوه
کبرایه دک ایرمق مثال اقر بعده اکسلمکه بشلر چاق شمسک غروبنه دک وبویله قالور چاق
کلیجک اربعه‌نک کیجه سنه لواء تدمر مقدما اعمال حمصدندر حالا باشقه والیسی واردر
غالب ارضی سبخه ردنجبل وزیتونی وار در بونده صخور واعمده دن آثار عظیمه قدیمه
واردر قلعه‌سی وسوری واردر وانده کی اولان قصر دیرلرکه حضرت سلیمان بنا سیدر
بو ناحیه ده طوز چقر باشقه برمقاطعه در لواء سلمیه حالا عرب امراسنه طرف آل
عثماندن ویریلور میاهی قناتلدر بساتینی واردر بو مدینه‌یی عبد الله بن صالح بن علی بن عبد الله
بن عباس بنا ایلدی وولدینی بونده اسکان ایلدی وبو شهرک غالب سکانی بنی هاشمدر
بو شهر غایت مرغبه در عاصی صوینک شرقنده حمادن برمرحله در وحالا بو سنجاق
موالی‌نک امیرلری ضبط ایدر بونلرک امیرلری عرب ال حیار طائفه سنده در وبونلر ایکی
قبیله‌دن اولور بری ال حمد بری آل محمد وبونلر چاق حلبه ورقه‌یه حکومت ایدرلر ومنقولدر که
حمد ابو نعیر مصر پادشاهلرینه برعظیم هنر برغزاسنده اتمکله باشنه برتل صوقعله ابوریشه
مسمی اولدی واکا برقاج بیک التون ویرمشدر که کندویه مخصوص کوله لر المغله که قومنه
غالب اولمق ایچون بیک عبد اول التون ایله صاتون الدی وحالا اول عبیدک انسابنه موالی
دیرلر بونلردن امیر اولنلر لواء حمـــا مستقل حکومت حالیا طرابلوسه ملحقدر
قاضیسی باشقه در اوچ عملی وار در بری عملی طاهری بری بارین بری معره مقدمـــا
بو حماه توابعی چوقدر حالا آزقالدی قدموس کهف شیزر کلیسئی بوزی خان شیخون
مصیـــاف مرقب حصن الخوابی علات ترکمان سلور کفرتاب رحبه وغیری وبوکا
قریب

قريب استف كوپروسى مشهوردر حماه مدينهٔ قديمه در كتب اسرائيلده مذكوردر
بومسيره ولايتدر شهرك اغلبى نهرعاصى كارنده در وقلعه نك بناسى كوزلدر
بر مرتفع يرده در وبوشهرده ماوزن ارماوار دروحماده نهرعاصى اوزرنده دوران ايدن نواعيرك
اك مشهورى محمديه ناعوره سيدرغايت بيوكدر اكثر بساتينى سقى ايدر مديق بوشهر
حرمين شريفين وقفى اولمغله دارالسعاده اغاسى طرفندن ضبط ايدرلر شيزر قلعه سى
متيندر نهرعاصى شمالندن كچر بونده اشجار وبساتين وفواكه چوقدر اكثر فواكهى رماندر
حمادن طقوز ميل طپراقدن برسورى واردر واوچ قپوسى اچلمشدر بوقلعه يى ابتدا الان
بنى منقذدن ابوالحسن على بن مقله سديد الملك مسمى كسنه رومدن المشدر تاميه عمل
شيزردن برمشهور بحيره سى واردر نهرعاصى انى شق ايدر بونده برجنس سياه بالق كه
صمك سلورى ديرلر چوق چقر كفرطاب بوقصبه نك خلقى يندن كلمشلر در آبى قليلدر
قدور وخزف اشلنور وغيرى مواضعه نقل ايدرلر كه معره وشيزر بيننده واقعدر قيولرى
غايت درينكدر كه بعضى اوچيوز ذراع دربكد راكثر مياهى امطاردن جمع اولور بارين قلعه سى
خرابدر اعين وبستانى واردر حمادن برمرحله در جنوب غرب اولور بوشهرك آثار عمارت
قديمه سى واردر بوقلعهٔ فرنك ميلادك بيك دوقيوزسنه سنده احداث اتمكله اهل اسلام
بوقلعه يى تخريب اتمشلر مصيات بر بلدهٔ جليله در بارينك شمالنده برفرسخ بعيددر بونده
اعين دن انهار صغار واردر بساتينى چوقدر دعوت اسماعيليه نك مركزيدر جبل لكام شرق
ذيلنده در وبلاد اسماعيليه عكارده وحصن الاكراده وصافيتا ومصياته والعليقه وحصن
القرنين وغيرى يرده دخى بولنور ونقل اولنور كه صاحب دعوة اسماعيليه اسمى راشد الدين
سنان اصلى بصره دن بشيوز سكسان سكزده وفات ايلدى وطرف شامدن ضبط
اتدوكى قلاعه الاكوب ديرلر لواء معرة النعمان حالا مستقل برسنجاقدر مشهور ابا علا معرى
شهريدر بونده چوق اهل فضل ظهور ايلدى هواسى وصوى غايت كوزلدركه ضرب
مثل ايدرلر متقدما معمور ومشهوردر حالا اكثرى خرابدر معره دن سراقبه الى ساعت
واتلب نان تومانه دورت ساعت بينان حلبه قريبدر فصل در بيان جند قنسرين ديرلركه
اسلام بومملكته كلدكده ابتدا قنسرينه نزول ايدردى صكره حلب معمور اولمغله قنسرين
ضعيف اولوب برقريه قدر اولدى نهر قويق التنده غربنه منصب اولور حلبدن برمرحله ده
بوير ديار بنى ربيعه دندر ومقدما جوق اقمالى واردر كه بونلردر ضواح بهسنى عينتاب مرعش
الراوندان قلعهٔ كنعنا قلعهٔ كركر قلعة الر بساك قلعهٔ بغراس قلعهٔ ابوقيس قلعهٔ حارم
كفرطاب فاميه سرمين جبول جبل سمعان عزاز قلعهٔ تل باشر منبج تزين عمل الباب
وبزاغا دركوش انطاكيه شيزر شغرا اياس طرسوس اذنه سرفند كارسلس مصيصه
ملاطيه دارنده بوربكى تل حمدون هارونيه نجمه لؤلؤ بيره جعبر رها حرت برت
كوى قصر شغرو بكاس بارين حموض وغيرى واولوقتده ومى بونلردر انطاكيه

کون قودس الجوم کون منبج کون تیزین کون بوقار کون بالس کون رصافه واولوقت ترکمان حلب
سکز طائفه در ذلقادریه البستانده اولورلردی اوزریه داودبن اوزر جماعتندن مصیصه ده
ذکریه سالم ذکری جماعتی چاقنده در رمضان اوغلو اد نه ده اوشریه بلاد جعبرده ورسق
طرسوسده بیاضیه وکبکیه ظاهر حلبده اولورلردی اما الاول اسامی متبدل اولدی که
بونلردر طائفه پهلوان اوغلو طائفه بیات طائفه قجر طائفه اوشار بونلر رجب اوغلار بر
طائفه ای میر طائفه کوچکلو طائفه جرید سیل سوبر طائفه عبالو طائفه اوردکلو
طائفه قره قیونلو طائفه آق قیونلو اکراد حلب ایکی فرقه در بری سنی بری یزیدی
دخی اکراد جدم قصیر اکرادی بیره جیک اکرادی بیزک برازی دنای برازی باکلک
عربان حلب ایکی قبیله در بنو کلاب بکر ینه مطیع دکلر عاصی قومدر عمق قربنده اولورلر
ایکنجی قبیله آل یسار بونلرک دیاری زورده و کهلا حمص قربنده در بونلر بکر سنه کاه اطاعت
وکاه عصیان اوزرلردر اوصاف حلب آل عثمان فتح اتدکده بر ایالت اتمشلر و یدی سنجاق
الحاق اتمشلر که بونلردر اد نه بالیس بیره جک حلب عزیز کلیس معره صکره اول
سنجاقلرک بعضیسی ایالت اولمش اد نه کبی که باشقه پاشاسی واردر وبعضیسی سنجاق اولمش
معره و بیره جک کبی و بعضیسی خاص اولمش عزیز کلیس کبی والحاصل حالا حلب پای
تخت ولایتدر بشیوز اقچه مولویت بر شهر قدیمه قلعه سی مرتفعه ومتیندر بر کوچک
طاغ اوزرنده واقعدر بو قلعه بناسی التیوز طقسانده تمام اولدی حلبک بساتینی آزدر ونهر
قویق حلبه اوغرار و بو شهرک اوزری کوزلدر و سوری بحردندر و خندقی بیوکدر و سطحی
مصانع ماء یتمش دورت محله سی واردر و اون دورت بیک اوتحریر اتمشلردر جوامع و حماماتی
چوقدر و بر میدان ایچنده بر قباق نصب اولنمش بو موضع ملعب الخیل در و خلیل صلواة الله
علیه حلبده ایکی مقامی واردر بری قلعه ده بری قلعه خارجنده زیارت اولنور و بر معان حضرت
ابراهیم غنمی انده جمع اولوردی نقل ایدرلر که حضرت ابراهیم غنمندن صاغی صاغوب ثلثی
هر جمعه ده فقرایه تصدق ایدردی بو سببدن حلب تسمیه اولندی بو سوز غایت بعیددر زیرا
حلب حضرت ابراهیمدن صکره بنا اولنمشدر و هم لسانی عبرانیدر و حضرت حضرک
ایکی مقامی واردر بری قلعه ده بری باب النصرده در و بو حلبده ذرع و غرس اولنور و ماء
مطر ایله سقی اولنور قطن سوسم قرپوز خیار دار و کرم فستق قیسی الما انجیر اولور و حلبده
مدارس و مشاهد و بیع کثیردر که کوچک هند تعبیر ایدرلر و بیع و شرا ایچون افرنکدن
قونسلوسلر واردر اسکندروندن اسکله سنده مراکبلری انده طورور و ظاهر باب الفرج
نام دیکر باب الیهود دیرلر طریق اوزرنده بر حجر واردر بو حجر ایچون نذر ایدرلر مسلمین و یهود
و نصارا بو حجره اعتبار ایدرلر و دیرلر که انبیادن برینک قبریدر و مدرسه حلاویه کاربرنده
اوزرنده ماننده سریر بر حجر واردر و میانی بر مقدار منقوردر فرنک بو حجره غایت معتقددر
حتی اهل اسلامدن اشترا اتمکه چالشدیلر اما اهل اسلام ویرمدیلر و حلبده سوق الزجاج

خارج

خارج باب الحدیده باب قنسرین بو سوقه اوغرایان ظرایف عجیبه کثرتندن عجمه قاورد
وبو حلبک اوزنکی وقنقانلری مشهوردر قوعه وسرمین ومعره مصرین بقعه‌سی واحد
حلبک جنوبنده واقعدر حلبدن برمرحله در واول بقعه‌نک زیتون وتین وغیریدن
اشجار کثیره‌سی واردر وحصن ثل باشوک میاه وبساتینی واردر وخناصره جنوبی
عیاض شرقی طرفنه بریه‌ده در حلبدن برمرحله در خلفاء بنی امیه‌دن عمر بن عبد العزیزک
بوناده ساکن اولمشدر کوره حیار نام دیگر حیاض بریه ده اولوب مقدما معموردر که آکا کوره
حیار وحیار بنی القعقاع دیمکله معروفدر واهل عبس وفزاره وغیریدن حالا عرنه وآل
فضل واهل مری وعرب جبار دیرلر باب وبزاعه باب اسواق وحمام ومسجد وجامعی
مشتمل بلده صغیره در بساتینی کثیردر وبزاعه اعمال بابدن برضویعه در وظاهر بزاغانه
بر مشهور مشهد واردر عقیل بن ابی طالبک قبریدر حلبک شمال شرقیه برمرحله در رصافه
هشام بن عبد الملک بن مروان احداث ایلدی شامده طاعون واقع اولدقده بوناده
اکلنوردی بحر محوطه‌دن سوری واردر صویی یوقدر بیوک عمیقه در که یکرمی ذراع
قدر اول دخی شوردر شرب اهلی داخل مدینه‌ده صهاریجدندر واهلنک صنعتی حمل
اکسیه وجوالق ومخالی دررا ودان برجبل مرتفع ابیض اوزره مرتفع ومتین قلعه‌سی
واردر اعین وبساتین وفواکهی واردر وبر خوب وادیسی واردر ونهر عفرین قلعه النجمدن
مرور ایدر بوکا قریب نهر الذهب دخی وادی بطنان دیرلر بو وادی حلب ومنبج ماینینده در
وفضله‌سی ملاحه‌یه کلور طوز اولور جبول بزاغا شرقنده وجبرین بابکه غربنده حلبه
ملاصقدر واتارب غرب حلبده اوچ ساعتدر اوزومی مشهوردر حلبک شمال غربی
ایکی مرحله وحارمک ونهر عفرین شمالدن جنوبه جبال بیننده واقعدر بروادیده متعدد
عمق جاریه جاری اولور وبو وادیده زیتون چوقدر وبوناده برناحیه بوکا جومه تسمیه اولنور
سرمین اشجار زیتون چوقدر اما آبی یوقدر صهاریج دندر بونک ناحیه‌لری یوکدر
اسواق ومسجد وجامع واردر حلبدن جنوبه برمرحله در دربساک قلعه‌سی مرتفعه‌سی واعین
وبساتینی واردر وخضیه در مسجد وجامع ومنبری واردر بر چمنزار واسع ولطیف
وچایری چوقدر نهر اسود بیندن بحر یغرادن اون میل وبغرادن بسالکده برقریه در اهلی
نصارادر سمک صید ایدرلر حصن برزیه قلعه‌سی صغره مستطیله در وشرقنده خیط
دیمکله معروفدر جبالک زیلنده بونک قلعه‌سی بحیره افامیه‌یه متصلدر ومیاه وبحیرات
حصن برزیه تحتنه متصلدر وفامیه وحصن برزیه بیننده بحیرات کبیر وکچی کبی
برمرحله‌یه قریبدر شغر وبکاس حالا بوکا شغور دیرلر بونده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا
برمکلف خان وجامع وحمام وضیافتخانه تعیین ایدوب مسافرلردن کلن وکیدنه ویرلور بو
شغر وبکاس ایکی قلعه حصینه در بینهما رمیه سهم در وبر جبل مستطیله اوزره دیرلرکه
ایکی سنک تحتندن بر نهر جریان ایدر وبونلرک بساتین وفواکه کثیره وکرومی واردر

ومسجد و جامع ومنبر و بستانی واردر و بو ایکی قلعه انطاکیه وفامیه بیننده نصف طریقه قریبدر وجسر کسفهان بونلرك جانب شرقیسنده درکه بونلر تحتندن جریان ایدن نهر اوزن برجسر در وجسرك سوق اسبوعیسی وار در هرهفته خلق مجتمع اولوب تعامل ایدرلر وشغر وبکاس صهیونك جهت شمالیه وشرقیسنده در قریبه سنه سکز یوز التیده شغر وبکاس وغیری بر عظیم زلزله اولدی جمله سی خراب اولدی واول ایکی قلعه اهلی ایله خسف اولدی انجق اللی آدم قورتلدی و بر بر برید دورت فرسخ قدر یلد قصره وچاق شلفو همه یه منشق اولدی وبو شلفو همه قصبه سی رأس جبلده اولوردی اول قصبه خلق ایله واغاجلر ایله ومواشیسیله ایرلدی وکمسه یلدی چاق اول موضعه وارد قده اصلا کمسه یه ضرر اولمدی انطاکیه نقل اولنورکه اسکندر یونانی اولدکده ممالك اتباعنه قالوب انلردن ملك انطقیوس نام دیکر او رغامس سریا مملکتنی المش یعنی شام ولایتنی دخی جزیره یی المشدر وبو شهرلری بنا اتمشدر سور انطاکیه و قلعهٔ حلب ولادقیه و سلفکه ومصیصه واورفا وحما بونلرك بنالری سلفقوس سر عسکر بطـــالمه مباشرتیله در واول وقت اسکندر تاریخنده یکرمی بر سنه کچمشدر وشهر انطاکیه یی تخت اتمشدر وبو شهر بنـــا اولندن اول اول ملك حکماسنی ومنهدسینی جمع اتمشدر وانلره دیمشدر که تم ایچون بر مخصوص شهر استرم که هواسی وصویی کوزل اوله ویازلی وقیشلی اوله ودخی دریایه قریب اوله والحاصل اول اطر افی کزدیلر ومرج الدیباج دید کلری یرده ذکر اولان اوصافی موجود بولوب بر بقعهٔ لطیفه ومتنزهه وجبلیه وسهلیه در و بطلو میاهی چوقدر وبر طرفنده نهر عاصی اقار و دریاسی قریبدر وشتوی وصیفی در اول ساعت اول سورك بناسنه شروع اتمشدر وبر سور بنا اتمشلر که دوری اون ایکی میلدر نصفی سهلی ونصفی جبلی در وقطب دایرهٔ سهل وجبل بیننده فاصله وقلعه سی یوکسك بنا اولنمشدر مسافه بعیده دن کورینور بو شهرك اطرافی یوکسك اولمغله شمس نفس مدینه اوزن ساعت ثانیه ده طلوع ایدر و بو شهرده اوچیوز التمش برج بنا اولنمشدر وزحل ایچون بر هیکل بنا اولنمشدر قنطرة السمك شرقنده واقعدر وسنه ده انك ایچون اوچ کون بیرام تعیین اتمشدر واکا قریب بر حمام عید مهرجان ایامنده خلق اجرتسز کیر سونلر وبو مدینه خلقی اول هیکله حج ایدردی وبو شهره یدی قپو اچمشدر بشی بیوك ایکیسی کوچکدر نهر عاصی اوچ قپودن بحر شرق شمال غربه آقار وشهرك اورتاسنده هیکل مریم حالا اکا کنیسة السیده دیرلر وکنیسا قرینده بر معمار واردر واول کلیسالك قرق قپوسی مجلس اصغر مصعفیر ودیوارلری التون ایله کومش نقش اولنمشدر وارضی انواع رخام ایله دوشنمشدر وایچنده التوندن وکومشدن یوز صنم یاپلمشدر وبشیوز دلبر خدمت ایچون تعیین اولنمشدر وبشیوز کشیش و خارجنده بر قبهٔ عـــالیه او زره التوندن مریم صورتی وایاغی التنده بر یلان و بر عقرب نحاسدن مصوردر و بر قناة اتمشلردرکه اول

وحماملر

وحماملر ایچون حالا اول قناتك اسمنه قناة بولص دیرلر وقناة باشنده ایکی صورت یاپلمشدر
بری ملك صورتی بری دخی ملکك صورتی ونهر عاصی اوزرینه اون عدد دکرمن
وهر دکرمنده یدی طاش دونر وبر قنطره کوپری بیاض طاشدن نهر عاصی اوزرینه وانطاکیه‌دن
نهره چاق جسر الحدیده وارنجه بر قلدرم یاپدردی وسویدیه اسکله‌سنه بر کوزل لیمان
یاپدرمشکه کمیلر امنله انده اولمق ایچوندر وانطاکیه ایچنده یدی سوق یاپدرمشدر اوچ
سوق طوانیله اورتولی ودورت سوق آچقدر طوانی یوقدر وشهرك اورتاسنده بر موضع
کهبلاط الملك دیرلر واول موضعده انواع رخام دوشنمشدر وبیوك مخزنلر بنا ایتدرمشدر
حبوبات ایچون خزن ایتدرمکه وبو شهرده یدی عین نبع ایدرلر هر برسنك بر خاصه‌سی
واردر اولکیسی که باب بولص قربنده هر کم نیسانك سکزنجی کوننده مریخ ساعتنده کون
طوغمزدن اول غسل ایلسه قولنج مرضندن بری اولور واول عین که باب الجنائی قربنده در
حکه وجربه نافعدر هر کم سبت کونی زحل ساعتنده انده غسل ایلسه دفع اولور واول
عین کم باب الدباغه قربنده در بواسیر وخلط صفراوی اولنلره نافعدر کانونك سکزنجی کونی
عطارد ساعتنده غسل ایلسه شفا بولور واول عین که کنیسهٔ قیسان که حالا جامع کبیر دیرلر
بونك صویی هر کم که جوفنده وجع اولسه شمس ساعتنده ایچسه اول علت زائل اولور واول
عین که غسالات قربنده عین الحیات دیرلر دخی کبریت عینی نافعدر دیرلر اغریسنه وطمراره
شهر نیسانك دوردنجی کونی مشتری ساعتنده بو عینك ایچنه کیرسه شفا بولور واول عین که
طاغلك کنارنده اسمنه جربه دخی دینمشدر تموزك اون سکزنجی کوننده زهره ساعتنده طلوع
شمسدن اول انك صویندن ایچسه مرض امعانك وجوفك اوجاعندن بری اولور واول
عین که نقل ایدرلر قبله طرفنده باب الجبل قربنده هر کم تموزك اون دوردنجی کونی انده یاتسه
کندویه اولاجق شیلر خیر اولسون شر اولسون کشف اولنوب کورینور واول ذکر اتدکلر
کنیسهٔ قیسان اول ملك که رأس الحواریین لك ولدی احیا ایلدی واول کلیسانك بابی
اوزره ساعت لیل ونهار ایچون ایکی منبه وضع اولنمش ایدی هر بری اون ایکی ساعت
اعلام ایدردی والحاصل انطاکیه خراب اولدقدنصکره حالیا بو طرز اوزره درکه میاه
انطاکیه خلقنك دورلرنه واسواقلرنه ومسجد وجامعلرنه جریان ایدر وانطاکیه بش
طبقه‌در حمامات وبساتین ومناظر حسنه‌سی طبقهٔ خامسه‌ده در وبونك سببی بودر که
انطاکیه نك ابی انطاکیه اوزرینه مشرف جبلدن نازل اولور وحمامات وبساتینی ممرات
اوزره ابقا ایتمشلردر وانطاکیه‌ده فص مذهب وزجاج ملون وبلاط مجزع ایله مصنوع ومبنی
کنایس لا یعد ولا یحصی ایدی حالا بعضیلرینك آثاری واردر انطاکیه نك حماماتی اطیب
حماماتدر زیرا آبی جاری وعذبدر وکلخانلرك وقودی شمجراس در وانطاکیه ضیاع وقریه
واراضیسی غایت خصبه‌در ناحیه‌لری بونلردر سویدیه التون اووه‌سی قصره قصهٔ
حبیب النجار بونده واقع اولمشدر وحالا مزاری انده در وانطاکیه قربنده مصیصه طرفنه

مرج القبايل دیرلر وبحیرهٔ انطاکیه اواسنده برکولدر نهر بغرا برقریه اسمیله انده بحکمله
مسمی اولدی بوکوله آقار بغراس قلعهٔ مرتفعه سی واغیش ووادیسی وبساتینی واردر بغراسده
زبیده نك دار ضیافتی واردر انطاکیه دن اون ایکی میلدر وکذلك اسکندرونه وبغراس عمق حارم
اوزره مشرف برجبلده وحارم بغراسك جهت شرقیه سنده دراندن ایکی مرحله بعیددر
وبغراس دربساکدن جهت جنوبیه دراندن برمرحله دن ناقصدر وبغراس جبل موسی
الهینی ده برقلعه در انطاکیه وبحیرهٔ عفرینه شماللرنده در انطاکیه وعمق وجوم اوزرلرینه
مشرفدر وطریق عام شرقیسنده طاغ ایچنده برمکاندرکه آکا بغراس بیلی دیرلر غایت
کچی یری ایدی سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده انده برکوی قوندوروب
وبرجامع وبرخان بنا اتدرمشدر وخلقی تکالیف عرفیه دن معاف ایدوب برقصبهٔ عظیمه
اولمشدر وانده ابناء سبیل ایچون عمارت بنا اتمشدر طعام وعلیقی اول دار ضیافتدن
ویریلور واقر صولری وبستانلری واردر وسفلان ودربساك وقلاع عواصم بقراصك
جبل ایچنده وشرقیسنده در انطاکیه یه کیدرکن مایلری برمرحله در یولدن چکیلورکن
کوریتور یرده درصاغ طرفنده طاغلر ایچنده در برمفرح یردمخان وجامعی وحمامی برقضادر
سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده بنا اتمشدر وبوسمتده مشهور
سنبل اولورکه بقراص سنبل دیرلر واول سمتده صاری سنبل بولنور دیو نقل ایدرلر
قصره ناحیه سی انطاکیه دن شامه کیدرکن جسر الحدیدك صول طرفنده درکوش
صاغ طرفنده قصر ناحیه سی اولور بوناحیه چاق شیخ کوینه ممتدر یعنی شیخ احمد خلوتی
حالا انده مزاری اولور قندیل درسنده برطرفده واقعدرکه اندن اوته اوردی کوبی
طرابلوسه تابعدر بوقندیل درسی صافیه اورماندر وبوقندیل درسی شغور
اکسه سنده اولور حارم بربلدهٔ صغیره در قلعه سی واردر واشجار وعیون وبرنهر صغیری
واردر کوزل رمانی واردرکه بی عجام وآبدار در حلبدن ایکی مرحله وانطاکیه دن
برمرحله در وحارم قربنده حلقه ودرکوش وزاویهٔ درکوش رمانی مشهوردر سلقین
حارمه تابع برمفرح ومعمور قصبه در حالا حارم قاضیسی انده اوتورر شقیفه دخی اشجار
وعیون واثماری چوقدر کفر بیش انطاکیه قربنده حلبده برمشهور حصندر
باب اسکندرونه ساحل بحر روم اوزره انطاکیه قربنده برمدینه در بوکی خلافت
واثق ایامنده ابن ابی داود الایاری بنا اتدی حالا حلبك اسکله سیدر فرنك
بازرکانلرینك کمیلری دائما کسك اولمز اریحا ناحیهٔ روج نام دیکر روجین بونك قربوزی
غایت مشهوردرکه بریرده بویله قربوز اولمز ادلب صغری ناحیه سی ادلب کبری تیزین
نامع ناحیهٔ جبل باریشه جبل الاعلی درکوش زاویهٔ شغور شیخ الحدید مع عمق نالیس
م دیکر بلیس دیرلر غایتله برمعمور سنجاقدر برکوچك قصبه فراتك ساحل غربنده اولور
بوسمتده عرب بنی سمك اولورکه بش الی بیك تفنك چقار عرب الموالی یه تابعدرلوا بیره

دخی

دخی یوه جك دیرلر مقدما حلبه تابعدر حالا مستقل باشقه حاكمی واردر بو شهر چاق
فراتك برشرقی شمالیده یوكسك متین قلعه سی واردر و بر وادیسی واردر وادی الزیتون
دیكله معروفدر بو وادیده اشجار اعیش واردر بر بند رقصبه در قلعة الرومدن بینهما بر مرحله در
وقلعهٔ نجمك وقلعة الكواكب غربنده وسروجك جنوبی وغربیسنده در بوسروج غایت
معموردر روم قلعه اكا قلعة الروم دیرلر بونك بساتین وفواكهی چوقدر ومر زبان دیكله
معروف نهری واردر ناحیهٔ جبلدن كلوب قلعه النتنده فراته وار ر بو قلعه فراتك التنده
سلطان ملك اشرف قلاون بو قلعه یی ارمنی الندن استخلاص اتدی بیره دن غرب طرفنده
بر مرحله در و بر ناحیه سی واردر اسمنه مرزبان دیرلر لواء كلیس و عزاز و منبج ایمدی
كلیس وعزاز غرب شمالده واقعدر بر حصنی واردر ارضی طیبه وخصبه در عقرب وهوامدن
امیندر كه بو ناحیه ده بولنمز منبج شام اوزرینه غلبه ایدن اكاسره نك بریسی بنا اتدی ومنبه
اسمیله مسمی اتدی وتعریب اولنوب منبج اولدی و بونده بیت نار بنا ایدوب اردشیر بن
بابك ولدندن ابن دینار بركسنه یی آتشه موكل قودی بو منبجك غالب اشجاری توتدر كه
ابریشم ایچون حفظ ایدرلر وارضی خصبه در حالا بو ایكی سنجاق نواحیسیله والده سلطان
دامت عصمتها خاصیدر كندو طرف شریفه لرندن و یوده سی واردر لواء عزیز ونام دیگر
مطخ غربی وقبلیٔ حلب بر مرحله در بر مستقل سنجاقدر حلبه تابعدر جمله سی قراء
معموره در و صویی واردر والحاصل جومه وجبل سمعان وجبل سماق قومی اسمعیلیه در
وجبل الاعلی وغنجره وجبل باریشه و روج داخل و روج خارج وساجور جمله سی
اطرف حلبده واقعلر در نتكه صورنده مسطوردر ایالت مرعش وادنه ایكی ایالتدر كه
بعضیسی ولایت ارمنیهٔ صغرا و بعضیسی اقالیم شامدن معدوددر و بو ایكی ولایت ثغور
شامدن اولمغله شامه الحاق اتدك و بو ولایت مرعشده ذوالقدریه قومی اولوردی
وادنه ولایتنده آل رمضان طائفه سی ضبط ایدردی صكره آل عثمان فتح اتدكدن صكره
ایكی ایالت تمشلردر الحدود شمال طرفنده فرمان ولایتی شرق ولایتنده نهر فرات و ولایت
اورفا جنوب حلب ولایتی غرب ادنه وجهان صویی تحت ایدر سنجاقلری بونلردر مرعش
پاشا سنجاغیدر قارص ذوالقدریه ملاطیه عین تاب سمیساط لوا مرعش پای تخت
ایالت و بش یوز اقچه مولویت بر شهر عظیمدر كه نیچه مساجد وجوامع وخانقاه ومدارس
وحمامات واسواق عامره و بیوت فاخره سی وقلعه سی بر مرتفع پشته اوزره اشاغیه دره
یرده واقع اولمشدر اسكی جامع نام كبیریه قریب محكمه و پاشالره مخصوص سرایی
واردر بو شهر میاه وزروع واشجار كثیره واردر بونك ایله نهر جهان اوزره مخاصهٔ العلوی
یعنی اون ایكی میلدر بر قلیچ نواحیسی واردر كه بونلردر البستان بهسنی بازارجق هارونیه بركان
قره حسنلی اندرون ظماتی كوكرجنلك جاموستلی پشلی بكیچه قلو كم قرتا
اسلامیكلو هارونیه استانبولدن مرعشه كیدلسه اول ناحیه دن پچیلوب واریلور

بعض قرا ومضارع وكوچر اولو رعايا يورطلريدر هارون رشيدك بنا سيدر وكاور طاغينك
طرفنده بر كوچك شهر ايدى كنيسه دن اون ايكى ميلدر بازارجق مرعش قربنده اقرصو لرى
ومسيره لرى فراواندر واننده بر كول واردر ايچنده صو اوزن كز يلور بر قريه واردر ساز وقمش
كوكلرى بر برينه يا پشوب مرور ايام ايله كرد وغبار كلوب هموار بر سال كبى بو جزيره اولمشدر
بعض جولاح ارمنيلر اول سازدن وصامانندن بيتلر يا پديلر واننده توطن ايتديلر بعده كيده رك
چوغالوب بر قريه اولمشدر اهاليسى جمله جولاحدر وارمنى كفره سيدر اول قريه روزكار ايله
اوطرفه وكاه بو طرفه كروب يورومكده در اهاليسى خرده صبيلقلر ايله طشره اولدقچه ايچرو
تردد ايدرلر البستان مرعشدن قيصريه يولى اوزره بر قصبه معموره در كه نيچه قرا ومضارع
بر مستقل قضادر صحراسى غايت واسعدر نواحى سى صاردس صدرنا آحسندر اورته
نبابت زبطر نام ديكر زمانى مرعشدن طقوز فرسخ ثغور ارمنيه دن بر مدينه ذات
سوردر وسورى بحاردن مبنيدر ابو عبيده حضرتلرى منبجدن حضرت خالدى كوندروب
فتح اتدكده خراب اتمشدر صكره حضرت معاويه بنا ايتدى ودخى عباس ابن الزبيد ترميم
ايدوب انده بر مسجد وجامع بنا اتمشيدى ودخى روم تخريب اتدى صالح بن خلافت
منصورده ينه بنا اتدى بهسنى مرعش نواحى سندن بر قضادر وقصبه سى مرعشدن قيصريه
يولى اوزره در نهر صغيره وبساتين واسواق ومسجد وجامع خيرات كثيره سى واردر عينتابدن
جانب شمال غربده ايكى مرحله بعيددر ناحيه لرى دوباز كوزه باشى صومال قضاسى شماتى
نواحيسى چور سلك بيكار باشى لواء قارص ذو القدريه بر قصبه وقضادر مصيصك
شرقيسنده دورت ساعت بعدى واردر بر كوچك قلعه در قيش ايامنده بعض كوچر اولو
تركان اول طرفلرده قشلامغله انده ايام شتاده اول سمتلر شنلك اولور صيفده ييلاقلره
كيدوب انده كمسه قلمز قورد قولاغى قرشوسنده جاده زاهددن صاپه ه دوشر اكا تابع سو ن
واندرون قضالرى ناحيه لرى قانى سكودلو سپناس منان لى مغاره كوكسون دوشك كوك
طاشلى لواء عينتاب بونك شهرى كوزلدر صخره ده نقب اولنمش قلعه سى واردر ميـاه
وبستانلرى فراواندر وناحيه سنك قاعده سيدر اسواق جليله سى واردر حلبك شمالندن
اوچ مرحله بعيددر وقربنده دلوك قلعه سى خرابدر مشهور بياض بكمزى كه بچاق ايله
كسيلور يابى واكرى ودخى قلتاغى مشهوردر ودخى قيسى والملسى كدانه سى بروقيه
كلور وعينتاب وبهسنا انك شرقى وجنوبى اوچ مرحله در ناحيه لرى تل بشار عربان
برج سر وچ لواء سميساط فرات كنارنده زر وحى سنى ايله غيرى اولور قلعة الرومك
قريه سنده اولور وحصن منصورك جهت شماليه سنده در ما بينلرى مسـافه قريبه در
وقلعة النجم واقع اولدوغى محلده فرات ايله جسر منبج بكرمبشر ميلدر مقدما قلعة النجم
حصن منبج دينلوردى صكره قلعه ديكله معروف اولدى سلطان محمود بن زنكينك بنالرندن
بو جسر اوزرندن حرانه كيديلور بو جسرك فوقنده بر مرحله حصن هدايادر كه بونك

اوزرنده

اوزرنده سروجه کیدیلور ناحیه‌لری قورس وشوان لواء ملاطیه نهر فرات غربیسنده
بر واسع صحراده بلدهٔ قدیمه در سوق وحمام وخاناتی وجوامع وقبله جانبی سمتنده طاغلر
اتکنده بی پایان باغچه‌لری واقرصولری واردر ایام صیفده خلق عموما اول باغچه‌لر یایلاقنه
کوچرلر وبو خرابه مشرف سوری واردر وغازی سلطان مراد رابع سلحداری مصطفی
پاشا انده برخان بنا ایلدی استانبولدن شرقه کزرکاهلک بری اولمغله عظیم ممردر بوندن نصف
فرسخ شرقه یول ایله نهر فراته واریلور وکمیلری حاضر وچکرلر وبو شهر اوه‌سنی طاغلر احاطه
ایدرانلرده جوز وسایر فواکه حدایی چوقدر وملاطیه بو طاغلرک شمالنده دوشر اردی
سیس ولایتی در برنهر صغیر بونلری سقی ایدر وسون اوغرار بستانلری بو نهر اوزرنده در
وملاطیه نک بردی شدید اولور بوندن سیواس اوچ مرحله در غرب وشمالده ومرعش
وحلبه عسکر منزلیله سکز کونده واریلور وملاطیه‌نک دیر مسیح اسمیله مسمی برنهری واردر
منبعی اولان جبلدن شهره کلنجه کاری حدایق و باغستان اوزرنده اون بش قریه واردر
اوچ دورت آی میوه زمانی انده کوچرلر وکوندز عصره دک شهرده طوروب وقت غروبده
کیدرلر شهری کیجه بش اون پاسبان بکلر بو نهرک کنارنده اسبوزی قصبه کبی دروبو
نهردن غیری بکارباشی دیرلر ملاطیه نک برنهری دخی واردر ملاطیه ایچنده دیر مسیح
ایله اجتماع ایدر وملاطیه اسفلنده بش میل مسافه ده نهر فراته دوکلور بونهرک مصبی
ونهر فرات ملاطیه نک باغلری اوزرنده نمایاندر وبرنهری دخی واردر تحمه دیرلر شهره
کیدن اولو یولک اوزرنده ملاطیه یه قریب موضعده بونهر اوزرنه قرق کوز دیرلر قنطرهٔ
عظیمه واردر بو شهرده بطال غازینک مسقط راسی دیردیرلر بریر واردر اول زماندن
برو باقی زیارتکاه ایدی بیك اللی التی تاریخنده ملك احمد پاشا اول مقامده برکارکیر بنا ایله
قبهٔ لطیفه ایلدی ملاطیه نواحیسی حصن منصور دیورکی شون مغ بوجاق طاشی
آباد طیق ایلی کاخته کرکر جویاش وملاطیه نک لطیف طعم یازیلو المالری اولور طریقی
بو کونه درکه برکاغده حروف والفاظ ایدوب الما تمام رسیده اولدقده کونشدن جانبنه
یاپشدررلر برقاچ کوندن صکره تمام رنک الوب اول حروف یری آل سرخ وکاغد
التنده اولان یری زرد قالور کویا که برصاری ورق اوزرینه آل مداد ایله کتابت اولنمشدر
اکثر مناسب ابیات واشعار لعورسم ایدرلر حسن بطریق ملاطیه شمالنده و برابرنده وحاکم
نشینی ایله ملاطیه اراسنده فراتدن برمرحله غربی برکوه عظیم ذیلنده برقصبهٔ معموره در
خان وحمامی اوزره دوشر وشار معبرندن بکیلوب مراد ایدن حسن بطریقه ومراد ایدن
حاکم نشینه کیدر بو جبل شرقدن غربه ممتد درکه ملاطیه غربیسنده حسن بطریق
سمتلرینه دک ممتد اولور آب قرق کوز بو جبلدن نشأت ایدوب برطاش کوپرو التندن بکوب
وشار معبرندن یوقاروجاده فراته دوکیلور وجریانی ملاطیه ایله حسن بطریق وسطنده در
کاخته برجبل کوشه سنده کنار فراتده واقع ملاطیه دن شرق جنوب ایکی مرحله در برکوچك

ایرماغی واردر باغلری و باغچه لری واردر کرکدخی بو جبل کوسنه سنده بر قلعه در کاخته
بر مرحله جنوب شرقیدر حصن منصور نهر فرات غربنده سمیساط قربنده در منصور
بن جعونه بن الحارث العامریه منسوبدر ایام مروان بن محمد الجعدیده منصور بو حصنك
عمارتنه مباشرت ایتدی ونهر ازرق شمالیسیدر وحصن منصور ایله ملاطیه بیننده غربی حصن
منصورده جبل واقع اولمشدر که ملاطیه یه کیدن طریقده دربند واردر ارقلو یا ملاطیه
قربنده بر حصن حصیندر اکراد مرعش رشوان رشی بونلر یزیدیدر اوجاقلی تقراصلی
بهسنی ملاطیه اکثری اکراددر و بونلرده بر طائفه غایت یرامز وعاصیدر وقطاع
طریقدرلر ایالت ادنه بر کوچك ایالتدر بر ایکی سنجاغی واردر سیس وطرسوس قبرسه
ملحقدر و سیس خرابدر قضالری بونلردر ایاس مع بندی زیا قرصاری چام سیس عزیز مع
قنق قره عیسالو قره قشلا یوره کیر ناحیه لردر ندارلی جانب شهر جیور افلواسن بویس قودد
قولاغی براقلو قر قشلو حاجیلر الحدود جنوبی بحر روم غربی سلفکی ولایتی شمالی
قرمان شرقی مرعش ولایتی حدایدر ادنه پای تخت ایالتدر و بر قاضیلقدر بو شهری
امیر المؤمنین رشید بنا ایدوب محمد بن رشید اتمام ایتدی بو شهر نهر سیحان اوزره در
طرسوسدن اون ایکی میلدر و ادنه غربه قریب اولدوغی یردن اخر مدن الزا یدر واعمال
بنی الاغلبك آخریدر ونهر سیحان غربنده بو نهر نهر جیحاندن اصغردر و نهر سیحان
اوزرنده حجاردن مبنی قنطرهٔ عجیبة البنا واردر و دخی نقل ایدرلرکه ادنه چاقد صویی اوزرنده بر جامع
و بر مدرسه سی واردر آل رمضاندن پیری پاشا بنا ایتمشدر و بو شهرك هواسی ثقیل اولمغله
خلقی التی آی قدر یلاقه چقوب شهرده انجق ابنای سبیل ایچون بعض دکاکین مفتوحه
و محله بکجیلری قالور یلاقلری ایکی منزل خلفنده جبل ایچنده در رمضان اوغلو یلاقی جاده
راه اوزره اصل یلاقلری ذکر یلاقیدرکه انده دخی ادنه خلقنك بر قاعده اولری واردر یاز
موسمنده بر قصبهٔ معموره کبی اولور کولك بلی بوقده اولان خان وزیر اعظم پیری پاشانکدر
اصلنده محمد پاشا ابن الجمالی وزیر اعظم لاله عثمانی سنه طقوز یوز یکرمی سکزده یاپمشلر در
و انك قربنده اوج خان و بر جامع بنا ایلمشدر رمضان اوغلو یلاقی اشیلوب و ازیلور
کولك قلعه بونك قربنده طاغ اوزره در صعب المسالك قرمان نهایت شرقیسنده بر ایکی قوناق
قدر طاغلر و چاملو بالر و سنکستانکه بولی وسطنده ایکی طرفی کسمه قیه ایکی طاغ اوه سنه
جاده راه او غرایوب صاغ طرفنده تازروهٔ جبلده کولك قلعه سی دیرلر بر قلعه واردر غایت صربدر
رمضان اوغلو یلاقی اشوب اوته طرفنه کیدیاورکه کولك قلعه سی صاغ طرفنده قالور اولو
قشلادن بر منزلده چفته خانه کلنور و خان قربنده بر عظیم ایشد رخانلرك اوزرنده اینلور
وچفته خان قربنده بر لطیف ایچمه و بر ایلیجه جاده راهدن منحرفدر و چفته خان قربنده بر نهر
جاریدرکه اول کوهستان دره لرنده جمع اولور اکا قرق چکد دیرلر بر نیچه دفعه اول نهره
اوغرایوب چکیلور و بو چفته خان تا چاقدك کارنده خانه وار نیچه کوه بر کوه میشه زار و اورمانلردر

وچفته خاندن نصف منزلده بوقرق گچید صویی چوغالوب آق کوپری نام کوپری
التندن گچر وهمان کوپری قربنده قره صو نام نهر طاغلر دبندن چقوب قرق گچیده قاریشور
وانده جسر واردر وطاغ دبندن شکر بکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه نبع ایدوب برطاش
آتمی قدر مسافه ده جادهٔ راهی قطع واول نهره دوکیلور وبوجسر عبورندنصکره رمضان
اوغلو ییلاقی طاغلرینه صعود اولنور وینه نزول اولنوب چاقد خانه وارلور وانده کی مشرف جبالده
نیجه مغارلر واثار والتون وکومش ونحاس معدنی واردر انده حالا اثارلری واردر وبوجسردن
گچن صو اودیهٔ جبالدن گچوب ورای جبالده چاقد جانبنه یوقاروده چاقده دوکیلور
وچفته خاندن چاقددن بیرام پاشا خانته وارنجه ایام شتاده اوچ دورت کونده کلنور
ارالق یرده نیجه خانلر بنا اولنمشدر لواء سیس مقدما معمور ومشهور ایدی حالا خرابدر
بوسیس برجبل مستطیل اوزره برقلعه سی واوچ سوری واردر وبساتینی ونهر صغیری
واردر سنه یدییوز یگرمی یرده سیس ملك ارمینك بلده سی ودار الملکی ایدی سابقا
ملك ارمن اولان لاوی احداث ایدوب وبوسیس ثغور اسلامیه دن بریسیدر هر موضع که
عدویه قریبدر اکا ثغر دیرلر وبوسیس ایله عین زربه یگرمی دورت میلدر وکذلك
مصیصه وحالا معروف اولان سیس رشیدك بعضی خدامی سنه یدییوز یگرمی یرده
احداث ایدوب نواحی سی قورقالی در مصیصه مرج الدیباجدن اون ایکی میلدر
مرج الدیباج تسمیه سنه حسن نضارتی جهتندندر ومصیصه ایکی مدینه در برینه
مصیصه وبرینه کفربنا دیرلر که نهر جیحانك ایکی جانبلری اوزره درو ایکی سی بیننده
جیحاندن مبنی قنطره واردر ومصیصه غایت خصبه در بر مسجد وبر جامعی واردر بحر
رومه ناظردر ادنه دن نصف مرحله وبر کوپروسی واردر باشنده انجق برخانی واردر
بوخانی سنه طقوز یوز قرق طقوزده بعض تجار بنا ایلدی بوکوپرو اوزرنده باج النور
ومصیص قربنده جبل النور دیدکلری طاغك کوزل سنبللری وانواع عقاقیر اولور ونخی
یبروح الصنم دخی واردر بوطاغ مصیصه دن چاق دریایه قریب ممتددر یلان قلعه سی
دخی شاهماران قلعه سی دیرلر برجبل اوزرنده برخالی حصاردر مصیصه دن گچیلوب
قوردقولاغنه کیدرکن اووه یه چقلدقده صول طرفده ایراقدن کورینور دیرلر که شاه
ماران انده در عین زربه یاخود عین ناوزر برجبلده بربلده در وبرقلعه سی واردر ونهری
واردر سیس ایله تل حمدون بیننده در وعین زربه سیسدن غربه میاله جانب جنوبده در که
بینهما برمرحله در تل حمدون قلعه وسوری واردر برتل اوزره درو ربض وبساتینی
واردر وبوقلعه یه جاری نهری وار در غایت خصبه در نهر جیحان قربنده بینهما برمرحله در
ونهر جیحانك جهت جنوبیه سنده درو تل حمدون سیس ایله بینهما ایکی مرحله
وحصن حموص تل حمدونك شرقیسنده درو تل حمدونه قریبدر که انده حصن حموص
کوریتوریس برت برجبل عالی اوزره حصن در بلاد ارمنك اعظم معاقلیدر سیسك

جانب شمالنده که بلاد سیسه مشرفدر بر مرحله قدر بعیددر ایاس ساحل بحر رومك
کارنده بغراسدن ایکی مرحله در وئل حمدوندن بر مرحله بحیره ایچنده بر برج محدثدر
محافظلری واردر میناسی مشهور ومجمع تجار در سنه یدی یوزیکرمی ایکیده اهل اسلام فتح
ایدوب نهب وغارت اتدکدنصکره خراب اتدیلر طوزله سی واردر حالیا سولحنه کیدن
طوزلهدر سلطان سلیمان برقلعه وبرخان بنا اتمشدر وایاسدن قبرس اطه سی جنوب
سمتنده واقعدر بایاس برمنزلدر عمارۀ عظیمه وخانات وسوق وحمام وجامع وقلعۀ متینه در
وبونده اولان آثار وخیرات محمد پاشای عتیق که غازی سلطان سلیمان وزیریدر بدهواسی
واردر لکن بندر شهردر فراوان لیمون تورنج اولور وبرلطیف طاغ آکا متصلدر که نصف منزل
جادۀ راه کناریله ممتد اولوب ویول اول طاغه اوغرایوب اول مرتبه ده مرکز قلعه سی
اوکندن بحر وبوجبال پیوسته ایله بغراس ییلنه کیدر اول جبالده بایاسك بی نظیر
ییلاقلری واردر بایاسدن بغراص برقرناقدر کلنه وکیده نه عمارتندن اطعام ایدرلر عظیم
اثردر مرکز بایاس واسکندرونه مشرف ذروۀ جبالده بر مخصوص ومحدث قلعه در
مخصوص مستحفظلری واردر شاهراه اوکندن بحر سرفندکار بر وادیده بر صخره اوزره
قلعه در جنوبندن نهر جیحان آکا قریب بحر وسرفندکار عین زربه نك شرق وجنوبنه
یدنهمار مرحله دربند تمری سرفندکار جانب شرقیسنده درکه بینهما بر مرحله شجر صنوبر
بیتر که بیوکلکده عدیلی یوق قدر اوصاف لواء طرسوس بو لواء قبرس ایالتنه
ملحقدر برقاج قاضیلقدر که بونلر در الواندلو اولاش قصون کوپجه لو قوشخور باش
طرسوس ساحل بحرشام اوزره بلاد رومدندر صکره ارمنی المغله بلاد ارمنون عد اتمشلر
احجاردن مبنی ایکی سوری واردر وطرسوس بیننده جبال واردر رشید خلیفه طرسوسه
واصل اولدقده عمارتنی تجدید ونهرلی شق اتدی طرسوسك صلحاسی وزهادی
چوقدر چاق ملك الروم قیصر که سنه خمسین وثلثمائه ده سیف الدوله قبلندن حاکمی اولان
کسنه نك صلحا اخذ اتدوکی وقتنه دکین طرسوس ثغور مسلمیندن درکه اول زماندن
بر واهل اسلام النده ایدی وطرسوسده بر موضع مشهور زعم ایدرلر که جن حمامنده اولان
امیر المؤمنین مأمون خلیفه غزا اتدککده بو موضعه نزول ایدوب واول مقامده محالینده
صفه اوزره برآب وار در مأمون بو آبك کنارنده اوتوروب آبده مقدار ذراع برماهی کوردی
امر ایتدی واول سمکی آبدن اخراج ایتدیلر مانند سیم غایتده خوب صیچرایوب کیرو آب
ایچنه دوشدی ورشاشات ماءقلقوب مأمونك ثیابنه طوقندی مأمون غضب ایدوب
تکرار سمکی مادن اخراجه امر اتدی چقاردیلر مأمون نظر ایدوب سنی شمدی کباب
ایده یم دیوب طباخه ویردی ومأمون لرزه ایله مکانسنه کلدی وطباخ سمکدی کباب ایدوب
کتوردی مأمون برلقمه تناوله قادر اولمدی وضعف ولرزه سی مشتد اولوب فوت
بولدی واصحاب کهف قصه سی بو طرسوسده واقع اولمشدیرلر منازل ومسافات شام

دمشقدن

دمشقدن مصره داریه ایکی ساعت سعسع یدی ساعت قنیطره یدی ساعت جسر یعقوب یدی ساعت مینه بش ساعت عیون التجار التی ساعت بونده یول ایکی چتالدر بری مصره بری قدسه قدسه کیدن جنین التی ساعت نابلس سکز ساعت بیره سکز ساعت قدس شریف بش ساعت بونده دخی یول ایکی در بری غزه یه بری رمله یه کیدر خلیل الرحمانه کیدن یولکه خلیل الرحمانه قدسدن سکز ساعتدر واندن بیت جبریل سکز ساعتدر واندن دخی غزه ورمله یه کیدن یول اون ساعت وعیون التجاردن ایکنجی یول لجون اندن قاقون اندن جلجولیه اندن رمله اندن خان سدود اندن غزه اندن خان یونس اندن زعقه اندن عریش اندن ام الحسن اندن بئر العبد اندن قطیه اندن بئر الدویدار اندن صالحیه اندن بولبیس اندن خانقاه اندن مصر شامدن قونیه یه قطیفه طقوز ساعت نبکه سکز ساعت ایکی قبولو اون ایکی ساعت حمص اون ساعت حما اون ساعت مدیق اون ایکی ساعت شغور کوپروسی اون ایکی ساعت زنباقیه یدی ساعت انطاکیه اون ساعت بیلان اون ساعت قورد قولاغی اون ساعت مسیس التی ساعت ادنه التی ساعت چفته خان یدی ساعت اولوقشلا التی ساعت ارکلی طقوز ساعت قره بکار اون ایکی ساعت اسمیل طقوز ساعت قونیه اون بر ساعت یاخود حمادن خان شیخون اندن معره اندن خان تومان اندن حلب حلبدن انطاکیه خان تومان حارم جسر حدید انطاکیه یاخود حلبدن کوك میدانی اندن غضره نام دیکر غنجان اندن اعرون اندن جسر مراد پاشا انطاکیه احوال ملوك وحكام اقليم شام بو مملکتده حضرتدن اول کچن ملوك وحكام اجمال اوزره چاق بو عصره کلنجه یه دك روایت اولنور که طوفاندن صکره ولایت شامی ابتدا معمور ایلین کنعان اوغللریدر تبدل السنه دن صکره شام ولایتنده ساکن اولدیلر دخی عمالیقه دن بر جماعت جرهم قومیله کعبه ده جنك ایدوب جرهم غالب اولمغله شامه کلدیلر واطرافنه نازل اولدیلر وبو ایکی قومدن صکره اقلیم شام بنی اسرائیل اللرنده قالدی وانلردن چوق انبیا وملوك وحكام ظهور ایتدی واقلیم شام انلره مخصوص اولمشدر وبو بنی اسرائیل حضرت ابراهیم نسلندندر وحضرت ابراهیم ولادتی نمرود بن کنعان عصرنده بابلده طوفاندن بیك اون سکز سنه کچدکده واقع اولمشدر لکن بو جمله نك تعدادی تطویله بادی اولمغله ظهور اسلامدن برو واقع حکامی ایرادیله اکتفا اولنور والحاصل حضرت عیسی علیه السلامدن چاق حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه کلنجه التیوز سنه درکه اول مدتده مدت فترة دیرلر وبو مدتده قدس وشام قیاصرهٔ روم طرفندن ضبط اولنوردی چاق اسلام ظهور بولنجه بعده اهل اسلام مالك اولدیلر لکن حضرت عیسی علیه السلام رفعندن ایکیوزییلدن صکره شامك اکثر مواضعنی عرب قبائلندن بنی غسان طائفه سی ضبط ایتمشلردر بو طائفه سبا اولادندن بنی الازد قبیله سندندر سیل العرم کلمکله یمن ولایتندن

ایرلشدر شامده غسان نهر مرج قرینده نازل اولمغله بو قبیله یرلرینه غسان دیرلر مقدما اول
سمتده عرب تجامعه اولورلردی انلری چقردوب ملکلرینی قتل ایتمشلردر و بو طائفه نك
ابتدا پادشاهلری جفنه بن عمرو لقبنه مزیقیا دیرلر هر کون کیدیکی اثوابی تمزیق ایتمکله
اندن غیری کسه کیسون اول اسم ایله مسمی اولدی بعده اوغلی عمرو بعده اوغلی ثعلبه که
حوراده صرح الغدیر بنا ایتمشدر بعده اوغلی الحارث بعده اوغلی جبله بعده قرنداشی نعمان
بعده قرنداشی عمرو بعده جفنته الاصغر بعده قرنداشی نعمان الاصغر بعده النعمان بن عمرو
قصر سویدا بنا ایلدی بعده اوغلی جبله بو پادشاه منذر بن ماء السما ایله جنك ایلدی بعده نعمان
بن ایهم بعده قرنداشی حارث بعده اوغلی النعمان بعده اوغلی المنذر بعده عمرو بعده حجر بعده
الحارث بعده جبله بعده اوغلی الحارث که کنیه سی ابو کرب و لقبی قطامدر بعده ایهم بن جبله که
تدمر صاحبیدر و صحراده بر عظیم بنا ایتمشدر بعده قرنداشی المنذر بعده شراحیل بعده عمرو بعده
جبله بعده جبله بن ایهم بو پادشاه بنی غسانك اخر ملوکیدر که اولوقت حضرت عمر رضی الله
عنه خلیفه ایدی بو جبله تنصر ایلدی صکره نادم اولدی اولوقتده حضرت عمر رضی الله
عنه دمشقی فتح ایتمشدر او صاف دول الاسلام که اقلیم شامه مالك اولمشلردر حضرت ابو بکر
رضی الله عنه خلیفه ایکن اقلیم شام فتحنه عسکر اسلام ایله برقاچ امیر ارسال بیورمشلردر
یزید بلقا سمتنه کتمشدر و شرحبیل اردنه کتمشدر و ابو عبیده دمشقه کتمشدر و اولوقت
خالد عراق سمتنه تعیین اولنمشدر صکره ابو عبیده حضرت ابا بکر رضی الله عنه دن امداد
طلب ایتمکله خالد بن الولیدی عراقدن رفع ایدوب ابو عبیده امدادنه تعیین ایتمشلردر
اهل اسلام شامی محاصره ایدرکن حضرت ابو بکر رضی الله عنهك وفاتنك خبری
کلدی که اول وقت هجرتدن اون اوچ سنه کچمش ایدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه
یرینه خلیفه اولدی و اول ساعت ابو عبیده یه شامده اولان جیشك سردارلغنی تعیین ایلدی
مکر ارشامی محاصره ایلدی کندی باب الجابیه طرفنه و خالد باب توما سمتنه نیچه کون
محاصره ایتمشلردر بعده خالد بن ولید سیف ایله باب تومادن کیرمشدر او بیله اولدقده
بری طرف ابو عبیده ایله صلح ایتمشلردر اندن صلح ایله کیرمشلردر ایکی عسکر شهرك
اورتاسنده ملاقی اولدیلر و اول وقت هجرتك اون دوردنجی سنه سی ماه رجبده ایدی
بعده حضرت ابو عبیده فتح شامدن صکره حمصه واروب صلح ایله فتح ایتمشدر بعده حمایه
واروب انی دخی فتح ایتمشلردر بعده شیزره واروب انی دخی صلح ایله فتح ایتمشلردر
وکذلك معره یی صلح ایله فتح ایتمشلردر بعده لادقیه یی قلج ایله فتح ایتمشلردر
دخی جبله و انطرسوس و قنسرین که اولوقت تخت ولایتدر بونده عظیم جنك اولمشدر
وقلعه سنی خراب ایتمشلردر دخی انطاکیه و منبج و سرمین و اول سمتده اولان ولایتلرك
جمله سنه استیلا اولنمشدر دخی مرعشه واروب فتح ایتمشلر و قلعه سنی خراب ایتمشدر
دخی حصن حدث و قیساریه یی فتح ایتمشدر بو یله اولمغله قیصر شامدن مأیوس
اولمشدر

اوالشدر بعده قدس طرفنه واردیلر ومحاصره ایدوب محاصره چوق زمان ممتد
اولمغله صلح طلب ایتدیلر لکن مشروط حضرت عمر رضی الله عنه کندولری کلمکه حواله اولنوب
حضرت عمره رضی الله عنه اعلام اولندقده اول ساعت کلوب عقد صلح ایتمشلردر بعده
ظهور دولت الامویه ابتدا معاویه ابن ابی سفیان مقدما حضرت عمر رضی الله عنه شامک
امارتنی ویرمشدر اول ماجرادنصکره تغلبا اننده خلیفه اولمشدر هجرتک التمش سنه
سنده وفات ایتمشدر باب الصغیر ایله باب الجابیه بیننده دفن اولندی بعده اوغلی یزید ذات الجنب
مرضنده حوراننده دفن اولندی بعده اوغلی معاویه یعنی معاویهٔ اصغر دیرلر باب الجابیه خارجنده
مدفوندر بعده مروان بن عبد الحکم بونک عصرنده شام خلقی ایکی فرقه اولمشلردر برفرقه
یمانیه مروان طرفنده و برفرقه قیسیه ضحاک طرفنده مرج راهطده مابینلرنده عظیم جنک
واقع اولمش در آخر کار ضحاک مقتول اولمشدر و مروان مستقل اولدقده برکون
عورتنه شتم اتمکله کیجه یاتورکن یوزینه بر یصدق قویوب کندو جاریه لریله او زرینه
چقمشلر تا اولنجیه دک بو یاجه هلاک ایتدیلر بعده اوغلی عبد الملک اوائل حالنده بر عابد
متقی ایدی صکره خلیفه اولدقده تغییر اخلاق ایتدی چوق آدمی ناحق یره قتل ایتمشدر
ابتدا خلفا مجلسنده کلام تکلم ایتمکی منع ایتمشدر باب الصغیرده مدفوندر بعده اوغلو
الولید بن ولید غایت اهل خیر ایدی صلحایه دائما تصدق ایدردی واهل جذامه صدقه تعیین
ایلمشدر و سؤال اتمکدن منع اتمشدر و مقعدلر و اعمالر ایچون خادملر تعیین اتمشدر و ابتدا
دار السلامده بیمارستان و دار الضیافه بنا اتمشدر و حملهٔ قرآنه اکرام و احسان ایدردی
و مدیونلرک دینی قضا ایدردی افاقده مشهور درو نظیری یوقدر و جامع اموی معهود
کلیسا یی یوحنا هدم اتمشدر یرینه جامعی بنا ایتدردی دیرلر دورت یوز صندوق که
هر صندوقده یکرمی بیک التون والتیوز زنجیرلرا التوندن قندیل ایچون چاق عمر بن
عبد العزیزه کلنجه طوروردی صکره عمر ابن عبد العزیز قالدرمشدر و بیت الماله وضع اتمشدر
دخی صخره قبه سنی بنا ایلدی دخی مسجد النبوی یی توسیع و بنا ایلدی و عصرنده اندلس
اقلیمی فتح اولندی دخی بلاد ترک و بلاد هندک اکثری فتح اولندی سنه طقسان التیده
وفات ایتدی و باب الصغیرده مدفوندر مدت سلطنتی طقوز ییل سکز آیدر بعده سلیمان
بن عبد الملک کوزل شاب برغازی کمسنه در اماغایت اکول ایدی نقل ایدرلرکه بجه
واردقده طایفه نزول ایدوب یتمش انار یدی و برقوزی والتی طاوق بعده قوری اوزم کتوردیلر
اندن دخی وافر یدی بونک ایچون کافه یی که حالا آکا قطایف دیرلر ایجاد اتمشلردر شامده
اوی سقایهٔ جیرونده اولو ردی و قرنداشی مسلمه یی روم غزاسنه استانبوله کوندردی
غلطه یه نزول ایدوب انده برجامع بنا ایلدیکه حالا عرب جامعی دیرلر سلیمان وفات ایتدکده
عمر ابن عبد العزیز خلیفه اولدی اول ساعت خطبه ده حضرت علی یه سب اتمکدن
یساق ایلدی و یرینه ان الله یأمر آیتنی اوقومغه تعیین ایلدی و جامع امویه شمالنده که

خانقاه شمساطيه دير راصاخامسكنلريدر و يساق ايلدى كه كندو خصملرينه بيت المالدن
منصرف اولمرينه حتى نقل ايدرلركه بركون مريض اولدقده امرا و اميان زيارتنه كيدر ديلر
كوردبلركه اوزرنده بركيرلى كوملك دورت درهم دكرخاتونه ديديلركه نيچون
كوملكى دكشديروب غسل اتمزسن اولدنى يعنى ايلدى كه بوندن غيرى يوقدر اعمال
حمصدن ديرسمعانده مدفوندر بعده يزيد بن عبد الملك لذاته منهمك اولمش چاق اولنجه
اردن سمتنده اولدى بعده هشام بن عبد الملك غايت عادل ايدى عدلى سببى ايله چوق مال
جمع ايلمشدر قنسرين ده اولان رصافه يى بنا اتمشدر وانده دفن اولنمشدر بعده الوليد بن
يزيد غايت فاسق وفاجردركه حتى قرينى تصرف ايدوب جنابت نماز قيلدى آخر كار قتل
اولنوب باب الفراديس خارجنده مدفوندر بعده يزيد بن الوليد ابتدا بيرام نمازينه سلاح ايله
چقماغى بو ايجاد ايلدى بعده ابراهيم بن الوليد بعده مروان الحمار شجيع اولدوغندن بولقب
وضع اولنمشدر ضرب مثلدركه اصبر من حمار فى الحرب ديرلر بونك عصرنده ابومسلم
خراسانده ظهور ايلدى وكوفه دن سفاح ظهور ايلدى مروان سفاح اوزرينه واردقده
سفاح عموجه سى عبد اللهى عظيم عسكر ايله قرشوسنه كوندروب موصل قربنده ملاقى
اولمشلردر مروان مغلوب اولدقده فرار ايلمشدر عبد الله اردينه دوشوب چاق مصرده
يتشمشدر انده كى بوصير كنيسه سنده قتل اتمشدر و بونده دولت امويه شامدن منقطع
اولمشدر مدت خلافتلرى طقسان ايكى سنه كه بيك آيدر اول وقت سنهٔ هجرت يوز اوتوز
ايكيده ايدى دولت عباسيه عراقده ظهور ايلدى وطرفلرندن شامى ضبط اتمشلر
مروانيدن صكره عبد الله سفاح طرفندن عموجه سى عبد اللهه شامى ويرمشدر و بونلك
مصرنده سنه ايكيوز اون بش ده ابن الشاطر دمشقده كواكبى رصد اتمشدر وابتدا اسلامده
كواكبى رصد ايدن بودر بعده شامده بناتى رصد اتمشدر سنه ايكيوز اللى دورنده بنى طولون
مصرده ظهور ايلديلر وكندو طرفلرندن شامى ضبط ايتديلر مدتلرى اوتوز سكز سنه در
ونكرار آل عباس طرفندن شامى ضبط اتمشلردر و سنه ايكيوز طقسانده قرامطه شامى
نهب وغارت اتديلر و سنه ايكيوز طقسان ايكيده هارون بن خمارويه قتل اولمغله
دولتلرى منقطع اولدى ظهور دولت اخشيديه اخشيدك معناسى ملك الملوك ديمكدر
تجين كه عباسيوندن راضى بالله خليفه اولدقده اخشيد نام كسنه يى مصر وشامه
راضى طرفندن والى اتمشدر و اول وقت هجرتك اوچيوز يكرمى اوچ سنه سى ايدى بعده
آل عباسده امر خلافت ضعيف اولمغله مصر وشام اللرنده قالمشدر بعده سنه اوچيوز
اوتوز ده دولت فاطميون طرفندن مملكت شام ضبط اولمشدر و سنه دورتيوز اون
دورتده مرداسيه دولتى ظهور ايلدى و حلب شهرينى ضبط ايتديلر بعده سنه دورتيوز
الثمش يدىده سلجوقيه دن ملكشاه حلبى ضبط اتمشدر وشمس حمل برجنه نزول
ايتدككده نوروز اولماسنى تعيين اتمشدر كواكب رصد ايتدرمشدر سنه دورتيوز

373

التمش برده حریق عظیم ظهوریله دمشق شامده زوال محاسن جامع بنی امیه واقع اولمشدر
وسنه دورتیوز التمش سکزده قرند اشی تتشه شام ولایتی کندو طرفندن ویرمشدر
بعده سنه دورتیوز طقسانده طقوزده طغتکین ظهور ایلدی وشام ولایتی الدی بعده
سنه بشیوز اون برده سلجوقیه فروعندن دولت ارتقیه دن ایلغازی حلب شهرینی ضبط
اتمشدر بعده سنه بشیوز یکرمی اوچده دخی فروع سلجوقیه دن اق سنقر اوغلی عماد الدین
زنکی حلبی المشدر وسنه بشیوز قرق طقوزده اوغلی نور الدین محمود شهید مملکت شامه
مالک اولدی نور الدینک چوق غزالری واردر که فرنک الندن اللی حصار المشدر وشامده
بر دار الشفا بنا اتمشدر وحمامه هوادی دیدکلرینی اتخاذ اتمشدر که سرعتله خبر کتوره‌مک
وکتوره‌مک بوندن چاق همدانه وار نجه وموصلده برجامعی واردر که اکا جامع نوری دیرلر
وحماده برجامع نهر عاصی کارنده دخی رهاده ومنبجده وشامده دار الحدیث بنا اتمشدر وکعبه
یولنده عربانه مقطوع مال اتمشدر که حجاجه تعرض اتمک ایچون واول غریب واقعه‌یی که
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رؤیاسنده اوچ دفعه خطاب بیوردی که بو ایکی اشقردن
بنی قورتاردی واول ساعت مدینه‌یه واروب اول ایکی شخصی بولمشدر بونلر کفره طرفندن
کلمشلر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمی قبر شریفندن اوغورلمق ایچون
مدینه‌یه واردقده روضهٔ شریفه‌یه قریب بر اوده اولدیلر واندن چاق روضهٔ شریفه‌یه
لغم اتمشلر حتی ازقالدیکه ضریح شریفه واصل اولمغه والحاصل قردقلری سردابی واول روضهٔ
شریفه اطرافنی قورشون اقتمشدر وسنه بشیوز التمش طقوزده وفات ایلدی وسنه بشیوز
التمشده اکراد ایوبیه‌دن صلاح الدین یوسف ممالک شامه استیلا ایلدی بو صلاح الدینک
غزالری مشهوردر فرنکدن چوق قلعه‌لر المشدر حتی سوداندن نوبا مملکتلرینی فتح اتمشدر
ونقل ایدرلر که قچن که قدسی فتح ایلدی التمش بیک اسیرالدقدن صکره صلح اتمشدرکه
ارککدن اون التون وعورتدن بش التون ویرمک مراد ایلدی که قمامهٔ دخی هدم اتمکه صلح
اتمشلر استانبولده غلطه‌ده عرب جامعنی تجدید اتدیروب ومصردن برمنبر اوراده کتورتمشدر
سنه بشیوز سکسن طقوزده وفات ایلدی دمشقده کاملیه‌ده که کندو مدرسه سیدرانده
دفن اولندی وقلیجی ایله بله دفن اولندی روز قیامتده انک او زرینه انکا اتمک ایچون او یله
وصیت اتمشدر بعده اوغلی الافضل علی دمشقی ضبط ایلدی بعده دخی ایوبیه‌دن مصر
طرفندن ضبط اولندی بعده سنه التیوز قرق سکزده ترکیه دولتی ظهور ایلدی و ابتدالری
الملک المعز ایبک اما سنه التیوز قرق اوچده خوارزمیان طرفندن شامی بش آی قدر
محاصره اتمشلردر والتیوز اللی سکزده هلاکو حماه وحمص وحلبی غارت ایلدی بعده مصر
پادشاهلرندن ملک مظفر ایله عورده دیرجالوت قربنده عظیم جنک واقع اولدی وسرعسکر
هلاکو مغلوب اولدقده فرار ایلدی بعده دولت ایوبیه اول مماکلده منشعب اولدی
زیرا بو دولت ایوبیه بر قاچ شعبه‌در برشعبه مصرده و برشعبه شام وحمصده و برشعبه

حماده وبرشعبه حلبده وبرشعبه يمنده وبرشعبه جزيره ده دربعده دولت تركيه ظهور ايلدى
سنه التيوزاللى يديده ملك مظفر هلاكونك جنكله بوزدقدن صكره ممالك شامى ضبط
اتمشدر حلب نيابتنى سنجره ويروب وشامى ملك سعيده ويرمشدر ويدييوز قرقده برآتش
حمادن سواحل شامه نازل اولوب چوق اماكنى احراق ايلدى وسنه يدييوز سكسن ده
مرعشده والبستانده ذوالقدريه دولتى ظهور ايلدى بوطائفه تركماندن قربا ابن ذوالقدر
اولادندندر ابتدا ظهور ايدن قرجادر واول عصرده دخى اضنه ده دولت رمضانيه ظهور ايلدى
بونلر دخى تركماندن بلاد روم اوزرينه كلوب ضبط اتمشلردر بعده سنه يدييوز سكسن
دورتده دولت چراكسه ظهور ايلدى ومصر وشامى ضبط اتمشلردر ابتدا الملك الظاهر برقوق
ضبط اتمشدر نقل ايدرلركه بونلرك اصلى قبجق اسباطندن يدى سبط كه ايريلوب بش
سبطى حرز سمتنه كتمشلردر وايكى سبطى چركس ولايتنده توطن اتمشلردر حتى حالا
چركسده بعض يهودعادتلرى وعبادتلرينى اجرا ايدرلر اما كندولر بنى اسرائيلدن
ايز ديزلر والحاصل بوطائفه صاحب عقل وحسن وشجاعت اولمغله مصرك خلقنك
بوزمره يه رغبتلرى زياده در غلمان وجواريلرى اكثريا بونلردندر كيدرك چوغالوب
بربرلرينه كمال اتفاق ايله مصر سلطنتنه مالك اولمشلردر بونلر سلاح وركوب وآت
سكردركن اوستنده قيام اتمك وسرعتله سكردركن اوزرندن اكرينى المق ونكرار اكرلمك
وسكردركن آتك قرنى التندن چكمك بونلره قالمشدر وبوچراكسه نك آخرلرى ابو النصر
قانصوه غورى ابتداسى عدل وتدبير وحزم رأى عاقل كسه ايدى لكن اواخرده طمعى
غالب اولمغله ظلم وتعدى يه بشلدى وبنالر ياپمغه مائل اولدى ديارمصرده بين القصرين
ديلن موضعده جامع وتربه بنا ايلدى نيتى بوايدىكه انده مدفون اوله اما تدبيرى تقديره
موافق اولميوب آخر عمرنده كندويه ولشكرينه غفلت وغرور مستولى اولوب فقرايه
ظلم ايتديكى جهتدن بددعايه مظهر اولدى نقل ايدرلركه اول اثناده بركون غورى ادنا بهانه ايله
برشخص مظلومى قتل اتمك مراد ايلديكى زمان استماع ايدوب اول خصوصده قتل لازم كلمز
فراغت ايتسون ديو خبر كوندردى غورى ايشيديجك غضبه كلوب امر ايتدى شخص مزبورى
مقتولك قپوسنه صلب ايتديلر برآى چمدين سلطان سليم خان هجومى خبرى مصره يتشوب
غورى يه اضطراب دوشدى واول ساعت حلب طرفنه توجه ايلدى حلبه واردقده سلطان
سليم غورى يه برنامه كوندردى كه فلان يره نزول ايلدك مقصودمز قزلباش قتال ايدروسنكله
صلح اولمقدر غورى كلن آدمك صقالنى تراش ايتدردى وديدى كه وارافندىكه سويله
قزلباش دين خارجيدر وسزلر دخى انلركبى سز وقنكره حاضر اولك سزلر ايله مرج دابقده
كوروشورز ديو بونجه ترهات سويلدكدنصكره حلبدن اوتوزبيك آدم ايله چقوب مرج دابقده
قونلدى واوچ كون انده مقيم اولدقدن صكره عسكر عثمانى اويله وقتنده واصل
اولوب آلاى طوپلرى اتلمغله اتلرى فزع ايتمكين غورى آتندن دوشدى قالدرديلر

باش

باش اچق آتنه بند دیلر تکرار آگی دوشدی سلطـــان سلیم عسکری هجوم ایتمکله قحت سنانك خیل ظفر کندوسی واکثر جنودی نابود و ناپیدا اولدیلر بقیة السیف اولان چراکسه مصره توجه ایدوب کلدیلر دوادار اولان طومانبای نام چرکسی پادشاه نصب ایتدیلر سلطان سلیم خان دخی مزبورلرك عقبنجه طی مسالك وضبط ممالك ایدرك خارج مصرده ریدانیه دینلن موضعه یتشدی ولشکر مصر ایله طومانبای دخی چقدیکه سلطان سلیم ایله جنك ایلیه اما برساعت مقداری مقاومته مجالی اولیوب چراکس ناکس منصرف اولوب صعید سمتنه فرار ایتدیلر امیر صعید شیخ العرب مزبوری امساك ایدوب آستانهٔ دولت پناه سلطان سلیمه کتوردی طقوز یوز یکرمی اوچ ربیع الاولنك اون یدنجی کونی طومانبای صلبنه فرمان بیورلوب برموجب امر همایون باب زویله ده صلب ایتدیلر فقطع دابر القوم آیت کریمه سنك مفهومی ظاهر اولدی اول زماندن ممـــالك عرب وعجم ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمایت آل عثمان اولدی عساکر شام قولی ایکی بیك نفر مستحفظان حصار وجبه جیان دور تیوز نفر در وانلردن غیری طقوز یوز طقسان قاجدر یوز یکرمی سکزی زعامت وسکز یوز التمش سکزی تذکره لی وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك التیوز عسکر اولور دخی ایالت طرابلس شام التیوز اون دورت قاجدر التمش اوچی زعامت بشیوز تمش بری تذکره لو وتذکره سز تیماردر و دخی جبه لولر ایله بیك دو تیوز عسکر اولور ایالت حلب طقوز یوز اوچ قاجدر یوز دوردی زعامت یدی یوز طقسان طقوزی تیماردر وقانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك بشیوز عسکر اولور ایالت مرعش ایکی بیك یوز التمش طقوز قاجدر طقسان سکزی زعامت ماعداسی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله جمله بش بیك بشیوز عسکر اولور والحاصل شام وطرابلس وحلب ومرعش قانون اوزره جمله عسکری اون ایکی بیك آدم اولور اما حالا عشر عاشری قالمدی باب در بیـــان ایچ ایل الحدود غربا انطالیه شمالا قرمان وادنه ولایتی شرقا حلب ایالتندن عینتاب ولایتی حد ایدر جنوبا اق دکز بو ولایت قبریس قرشوسنه دوشمکله قبریسه الحاق ایتمشلر در وسکز سنجاغه تقسیم ایتمشلر در لفقوشه پاشا سنجاغیدر کرینه باف ماغوسه وقرشوسنده بیوك قیینده ایچ ایل علائیه طرسوس سیس والحاصل بو ایالت قیود ان قانمه در خزینه دفترداری و تیمار دفترداری و دفتر کتخداسی واردر و بو سنجاقلرك دوردی که قریه اشر خاصلر در دریا سنجاقلری که لفقوشه وباف وکرینه سالیانه ایله دربرکی ایله چقارلر پاشانك بر کیسی ویریدیکی اولورنکه ومنتشه بکلری کبی کاه قریه وکاه برلیکی ایله دریایه اشرار دکر منالك وسلانیك واسکندریهٔ مصر ودمیاط بکلری بررکی ایله سفر ایدرلر مجموعی بکرمی قدرکی اولور زیاده ونقصان قبول ایدر ذکر اولنان سنجاقلرده یازیلن یوز اوتوز سکز زعامت و بیك دوز تیوز اتوز دورت تیمار در ایکیسی بیك بشیوز تمش ایکی

Cilicia

قلج اولور والحاصل قانون اوزره جبه لولرايله عسكرك مجموعى دورت بيك بشيوز نفر اولور بيك سكز يوز طقسان اوچ نفر عربستان ايله التى بيك اوچيوز نفر عسكر اولور نهايت اكثر زعامت و تيمارلرى بى بدل و يرلو **فصل** دربيان نفس ايچ ايل سلفدن بلاد لشكرى ديرلر الحدود شرقا طرسوس شمالا قرمان غربا علائيه جنوبا اق دكز بو امارت خداى صوركى واقع اولمشدر بغايت صعب وسنكستان وبلند طاغلر ايچنده واقع اولمشدر كه انجق قپوكبى برتنك بوغزدن دخولى ميسر در انده دخى بعض قلعه لر ومستحفظلر ايله تحصين اولنمشدر اون برقلعه سى واردر كه بونلردر سلفكه معموريه ارمناك مود بانه مان اوغادى ايكى دام ماهيان تمره كولك دخى قصبه لرى واردر انامور بوزطغان زينه صارى قواق سلندى سنانلو قره طاش مع ارغادى كلنار كل يوزى كون يوزى نواحى ارمناك انامور معموريه شهرى در حالا خرابدر انجق برناحيه در كلنار برناحيه وبرقضادر سلفكه وانامور اورتاسنه دوشر برجانبى ياليدر ارمناك لارنده جنوبنده اراسى ايكى منزل برقصبه وقضادر باغ وباغچه سى اقر صويى وافر يردر بريوكسك يرده برمغاره دن چقار اول مغاره نك ايچى واسع قضا اورتاسى بركه مادر اول محله مشعللر ايله اينرلر اياغى طشره اطرافه تقسيم اولنمشدر بريولكى شهره وار روار منا كلك بريوكسك فيا اورتاسنده اين كبى برقلعه سى واردر دزدار وحصارارلرى ساكن اولورلر سلنى علائيه ايله انامور اورتاسنده برجانبى ياليه برناحيه در سنانلو مود وارمناك اورته سنده برناحيه در مود سلفكه قربنده برقصبه در قلعه سى واردر سلفكه ايله سنانلو اراسنه دوشر صارى قواق مود شرقيسنده لارنده سمتنه دوشر برناحيه در سلفكه پاشا سنجاغيدر ياليه قريب برمعمور قصبه در ايچ ايل بكى انده اوتورر وآرسق طاغى سلفكه نك شمالنده وغربنده در **فصل** دربيان لواء علائيه الحدود غربا انطاليه جنوبا اق دكز شرقا لواء ايچ ايل شمالا حميد قبريس ملحقاتندندر قرمانه متصل برامارتدر خلق منا ودر واتراكندر كال غلظت وخشونت ايله موصوفلردر قضالرى علائيه ونواحى علائيه منا وغات ابرادى سكر مع دوشنبه اوصاف بلاد علائيه بوشهرى ملوك سلجوقيه دن علاء الدين كيقباد بنا ايتدى دريا كنارنده بر بايرك اوزرنده بغدادقدر قلعه سى واردر وغايت متين اوچ قاتدر قپولرى دكزه آچلور جانب غربى ساحلنه عظيم طاغدر قلعه اول طاغك ذيل شرقيسنده واقع اولمشدر ايچنده صهريجى واردر اقر صويى يوقدر طشره قلعه سى اوكنده طاشدن برصو چقار ايا غى دكزه اقر جمله بيوت ومحلاتى قلعه ايچنده اولوب طشره ده بنايوقدر اورته قلعه نك برازيرى سنكستان وخالى وميشه زاردر انطاليه بوندن غربه ايكى منزل يولدر طشره ده برمقدار باغ وباغچه سى واردر شماليسنده طاغدر انده قلج ارسلان باغچه سى وسراى بناسنك اثرلرى باقيدر علائيه اطرافى اكثر طاغلر وسنكستان اولمغله محصولى نادر در اكثر محصولى پنبه وايپك وصوصامدر بوشهرك برقاج ناحيه سى واردر

bülend = altus p.

وار درانلردن بری اوا بازاری علائیه دن اون میل قدر بعید دربکی دخی انده اوتورر
جامعی دخی اوچ حمامی واردرحالا اخرابدر علائیه دن سیدی شهری اوچ منزل
شماله وسلفکه یه بش منزل شرقه و انطالیه اوچ منزل غربه قلعه نك هر برقاتنده
بر جامع واردر وطشره قلعه ده قپو اوکنده بر حمام اورخان بناسیدر بردانیه
سیدی شهرندن علائیه یه کیدن کولك غربسندن چوب بردانیه نام قصبه یه واریلور
بازاری طوررعلائیه دن برمرحله شماله نوشترلا انهار نهر قرغی علائیه ایله دوشنبه اراسندن
بحر درپایه دوکیلور اق طاغدن کلور نهر منوغات دوشنبه ومنوغات اراسندن بحر درپایه
قاریشور نهر کوپری منوغات ایله قره حصار نکده اراسندن چوب درپایه قاریشور نهر آلارا
بر نهر کبیردر علائیه قرینده درپایه قاریشور هر زمان چکید ویرمز سلطان علاء الدین
بونك اوزرنده برکوپرو بنا اتمشدر سیدی شهرندن علائیه یه کیدن بو صو بی بحر الجبال
صوصام بیلی بر عظیم طاغدر رقیبدر عظیم صوغوق اولور قیشنده شدت شتادن چکیلمز زیرا
بو طاغده عظیم روزکار اولور که طاشلری بر میل مسافه قدر اتار فصل در بیان جزیره قبریس
یهود لسانده چتیم یاخود کتم وروم لسانده چپرس ویاخود کپرو بوجزیره اق دکزده ایاس بوغازنده
واقعدر رابع ایل ساحلندن یتمش میل بعیددر طرابلوس ساحلندن یوز میلدر واسکندریه دن
بشیوز اللی میلدر وکریداطه سندن دورتیوز میلدر الطول نهاری اون دورت ساعتدر
دوری یدیوز میلدر وطولی ایکیوز یکرمی واعرض یری التمش میلدر الحدود شرقا پایاس
واسکندرونه مقابل اولان برون که شمالا طرسوس مقابلی دوشر اول برونه بتندر اولور
چاق سلنتی مقابلی اولان کوشه سنه وارنجه بتندر وبونك ضلع شمالیسی ضلع جنوبیسندن
اطولدر ضلع جنوبی مصر انکینی جانبنه واقعدر بوجزیره اون برقسمدر که بونلردر باف اودینو
لیموسه ماسوتو ماحه اولیموس بونلر جنوبیده ساحل کنارنده درقلانی طاغلر ایچنده شمالنده
وشمال ساحل کنارنده خرسوی بند الیا کرینه قربناسو ومحه قو میناسو بونده طوزیبار قبرس
قصالری بونلردر خرسوی باف پوسقپو کلان اورم لیموس لافقره لافقوسته ماغوسه مساریه
قارپاس کرینه اومورفه بند ایه لفکه وبوجزیره نك باش شهری لفقوسه در مقدما
غایت معمور ایدی که قرق بیك اوی مشتمل ایدی بو شهرلوسی نیانلرك تختیدر اون برتپه سی
واردر وحالا فتحدن برو میرمیران ووالی اولنلرك دخی مقریدر وبشیوز اقچه مولویتدر
ماغوسه غایت متین قلعه سی واردر ولیمانی غایت کوزلدر ایکی قپوسی واردر بری دریا
طرفنه وبری قره طرفنه اچیلور ودریا طرفنده کی قپوسی داخلنده دوه قدر بر ارسلان
صورتی چوکمشدر لکن بربودی غیری طاشدن یاپمشلر واول ارسلان اردنده برآخر کوچك
ارسلان اول برقپوده معمور دراکا نظر ایدر وبوبلیه بالینه نك حکمتی ندر بیلنمدی وبو ماغوسه ده
بر کلیسا ایاصوفیه قدر مصنعدر چتریا معناسی زهره شهریدر بو تاتیلر دیرلر که مقدما
زهره بونده اولوردی و بوشهر ساحلده واقعدر وحالا برکویدر قون دلیا دیرلر یافدن سهل

بعید درچیرایو شهر بازرکانلرك شهریدر بونده چوق آلش ویریش اولور کربنه مستقل ناحیه در
بوناحیه طاغلر ایله محاطدر کینی بوشهرك قربنده برکول واردر اوچ میل قدر بیوکدر
صویی طوزلیدر یاز فصلنده قورر واول صو طوز اولور دخی اولیموس بونده حضرت میکائیل
کلیساسی واردر واندهکی طاغ اول اسمله مسمی درمالحه برمشهور یردر قربنده برکوچك صو
آقار و صوبك اول برطرفنده ایکی برکه بری برینه قریبدر ما بینلری کوپرو کبی یکیلودر و برمکلف
تکیه زیارتگاه واردر انده صحابه دن برخاتون اولور بوتکیه نك برشیخی واردر آینده و رونده مسافرینه
انواع نعمت ایله ضیافت ایدر مساریه ناحیه سنه برموسمده بیحساب سلوی قوش کلور
اهالیسی آولرلر و دوزبرله اوکسه لر چبوقلر دوکرلر و انلردن صید ایدرلر برکوچك صاریجه
قوشدر غایت سمزدر جوفی خوداقل قلیل جوزبوا قدر الات جوفیه سی واردر شکمنی
شق ایدوب انی چیقاررلر و کندوسنی ترشی ایدوب ذخیره ایدرلر یاف سمتنده احتمانام
قریهٔ کبیره اوزرنده برشونه زمینی کوه واردر که قربی انك دامننه دوشمشدر اول جبلده کان
سیلان سرخ وقبریس الماسی دیدکلری طاش واردر الاوصاف بوجزیره نك سهل ارض
مصره شبیهدر و جبالی جبال شامه شبیهدر و بوجزیره ده برطاغ واردر انده بردیر عظیم
منحوتدر و بو دیرده خشبدن برصلیب واردر صلبوت تسمیه ایدرلر حجر مقناطیس قطعه لری
اراسنده هواده معلق طورر اطرافی ذهب ایله مطلی حدید ایله قیلودر و هر جانبندن
حدیدی مقناطیس جذب ایدوب یره دوشمز حمقا جنسلری مفتون اولمق ایچون احداث
ایتمشلر و بوجزیره ده برحجر واردر بوحجری دق ایدرلر و اندن جسم قطنه شبیه غزل و نسجه
صالح برجسم اولور و منسوجی آتشه قوسه لر چرکی زائل اولوب پاك اولور و محترق اولمز بوجزیره
هواسی یازده اسجاقدر و قیشده و کوزده اکثر یغمور یغار شمال روزکاری خلقنه حیات ویرر
و بوجزیره ده زلزله چوق اولور اما طپراغی منبتدر نیسان آینده بغدایی یتشور میوه سی غایت ایله
چوقدر حمض انواعی خصوصا لیمون و اغاج قاونی و الماوار یك و قایسی و زیتون و شکر و خرما
و بال و طوز عملی و معدنی و قبار چوق اولور دخی پنبه و ایپك و زعفران و زمردو بللور و شب
ایله مشهوردخی زاج و قلیه و نحاس و کبریت التون و کمش و الماسه بکزر برطاش وراوند دخی
اولور و طاغلرده انواع عقاقیر بتر و خلقی جنکجی طائفه در حیوانات بوجزیره ده برجنس
حیوان اولور که حمار ایله صغرما بینده تولد ایتدیرلر بوحیوانك قطعه سی کوچك اما غایت
قویدر که دوه یوکی قدر یوك کتوررلر و چیلری کند و کندونه کزرلر و بوجزیره ده صو صغری
اصلا یشامز حتی برقاچ کره کتورمشلر اما یشامدی الانهار اولنبو طاغنده ایکی معتبر ایرمق
چیقار برینه لیکوس خور تینابرینه لابه توس دیرلر لیکوس جنوب طرفنه و لابه توس شمال
طرفنه دوکیلور انلردن غیری ایرمقلر سیل کبی یازکونده قوریبوب قالماز الجبال بو اطه نك
جبالی وافردر جمله سنك مرتفعی اولیمپو نام جبلدر انواع اشجار ایله مزین طاغدر چونسی
قرق دورت میلدر احوال ملوك سلفده جزیرهٔ قبریس وایچ ایل یونانیلر ضبطلرنده ایدی

صکره

376

صكره رومیلر غالب اولدقلرنده ضبط ایتمشلر بعده استانبول قرالی اسبانیادن بر بكزاده ایله
حقوق سابقه سی اولمغین بوجزیره یی اكا هبه ایلدی واول اشاده وندیكلر بكزاده یه دیدیلركه
بوجزیره یی ضبط ایتمك غایت كوچدر كل بزه صات دیدیلر اول دخی چوق مال ایله انلره
صاتمشدر بعد زمان دولت اسلام ظهور ایلدكده اقالیم شامی وكوچك ارمنیه دن بعض
بلادی فتح ایتدكدنصكره معاویه هجرتك سنه یكرمی التیسنده بوجزیره یی فتح ایتمشدر
صكره اهل اسلامك فتراتنده وندیكلر فرصت بولوب تكرار استیلا ایتمشلردر بعده سنه
طقوز یوز یتمش سكزده آل عثماندن سلطان سلیم خان ثانی فتح ایتمشدر سابقا مذكور
اولان ایچ ایل كه اهل اسلام كاه غارت وكاه بعض یرلری الوب چاق ال سلجوقیه دن بوقنامش
روم ولایتنی استیلا ایتدكده قونیه یی تخت ایتمشلردر انلردن علاء الدین كیقباد عصرنده
موصوف اسمی نوره صاحب سلوك اولمغله سلطان علاء الدین اكا اعتقـاد ایتمشدر نقل
ایدرلركه اترا كدن برطائفه مغولدن قچوب ارمناك جوارنده متمكن اولوب اكوب بچوب
عشرنی كفره یه ویررلر ایدی وبونلرك رئیسلرینه نوره صوفی دیرلر ایدی وبونونك اولادی
چوق اولوب بیوك اوغلنه قرمان دیرلر ایدی بركون كفره نك بناری اولوب سلفكه
قلعه سنك خلقی اول بنایره چقدیلر اول اثناده قرمانیلر مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلركه
نیجه یه دك بوكافرلره اطاعت ایدوب خراج ویره لم بوكون فرصتدر كافرلری قیروب دخی
لباسلرین كیوب قلعه قرینه كلوب اتفاق یغمور لیجه كون اولمغله اورتوب بورغشلر ایدی
قلعه ده اولنلر بونلری بلیوب قلعه یه قویاوب فتح ایتدیلر بعده سلطان علاء الدینه اعلام
ایلدی ورجا ایلدی كه كندی اوغلنه اول قلعه نك بكلكنی ویره كه اول سمتده اولان كفار ایله غزا
ایلیه سلطان علاء الدینه بوخبر كلدكده غایت مسرور اولوب واول سمتك بكلكنی ویرمشدر
قرمان سلفكه یه واردقده اول سمتده غزا ایتمكه بشلدی وبعض یرلری فتح ایتدی سلطان
علاء الدین بونی كوردكده غایت قرمانه محبت ایلدی واكالارنده یی الحاق ایلدی وامیر الامرا
پایه سنی ویردی واول عصرده ال عثمان ظهور ایلدی صكره سلجوقیه دولتلری منقطع
اولدقده آل قرمان اول سمتلری ضبط ایتمشلردر چاق فاتح سلطان محمد خانه كلنجه یه دك اك آخرلری
پیر احمد بعض امورده سلطان محمده اكا مغبر اولمشدر واول مملكتلری انلردن نزع ایتمشدركه
اولوقت سنه سكز یوز یتمش برده ایدی المسافات سلفكه دن طرسوس بر منزلدر ارمناك ایكی
منزلدر وسلفكه دن لارنده دورت منزلدر اندن قونیه بر منزلدر سلفكه دن اركلی یه اوچ
منزلدر وسلفكه دن انامور اوچ منزلدر اندن علائیه یه ایكی منزلدر واندن انطالیه یه ایكی
منزلدر وعلائیه دن سیدی شهرینه ایكی منزلدر وعلائیه دن ارمناكه اوچ منزلدر ودخی
سلفكه ساحلندن قبریس جزیره سنه التمش میلدر باب در بیان ایالت قرمان عثمانیلردن
مقدم بودیار ال قرمان استیلا ایتمكله بودیاره قرمان تسمیه اولنمشدر مقدما بو مملكت چاق
دریایه منتهیدر صكره ال عثمان مالك اولدقده ایكی قسم ایتمشلر سواحل سمتنه ایچ ایل تعبیر

ایتدکلری بر قسم درو خارج اعتبار ایتدکلری بر قسمدر بو خارج اولان قسمی اول بر قسمدن
اعظم و معتبردر که پای تخت مملکت قونیه پاشا سنجاغیدر و بو قسمی یدی سنجاق اعتبار
ایتمشلر اقسرای اق شهر بک شهری قونیه قیر شهری قیصریه نیکده خزینه دفترداری
و دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری واردر خاص میر لوای اقسرای اوچیوز بش بیک اقشهر
یوز طقسان بیک بشیوز نکشهری ایکیوز طقسان بیک قیر شهری ایکیوز التمش یدی
بیک بشیوز قرق قیصریه ایکیوز اللی بیک نیکده اوچیوز اللی بیک اقچه در و بو ایالت التیوز یکرمی
قلجدر یوز اون الی زعامت ماعداسی تذکره لو و تذکره سز تیماردر امرا و زعما و ارباب تیماری
قانون اوزره جبه لولر ایله دورت بیک التیوز مقداری عسکر اولور القلاع قلعهٔ نفس
قونیه لارنده هندوس قلعهٔ نفس نیکده حصار ده لو قلعهٔ لوله قلعهٔ نفس قیصریه
نفس قیرشهر یکه جمعا سکز قلعه در الحدود شرقده ادنه و مرعش شمال سیواس
و بعض اناطولی غربده دخی اناطولی جنوب ایچ ایل فصل در بیان قونیه بو شهر پای
تخت مملکت و بشیوز اقچه مولویتدر قضالری بونلردر ازکلی اسکی ایل مع اقچه شهر
الاطاغ این سیو پای برد پرکری برلوغند ییل ویران خاتون سرای طور غود غفرباد
قریش مع بندی لارنده محمود لر لاذقیه قرمان اوصاف قونیه بو شهرک انتهاء غربیسنده
ایکی چتال طاغلرک ذیل شرقیسنه قریب دوزیره اقرصولو باغلو و باغچه لو سور معموری
واردر جانب جنوبنده اول طاغلر اتکنده مرام نام باغچه لری و مسیره سی اولوب طاغدن
شهره و مرامه نهرلری جاری اولور مزارع و بساتین شهری سقی ایدر صکره شهرک صحرا
جانبنه بو صورک ایاغی اینوب بر کول اولور و اول کول طاغلری احاطه ایدر بونک قلعه سنی
سلطان قلج ارسلان سلجوقی طاشدن یاپدی دار ملکی و تختی ایدی کندو سراینده
بر ایوان عظیم بنا ایتدی بعده سوری خرابه مشرف اولدقده سلطان علاء الدین کیقباد
سلجوقی و امراسی تجدید ایدوب طاش ایله قعر خندکدن یاپدیلر خندقی یکرمی
ذراع ارتفاعی دیواری اتوز ذراعدر و بو سورک اون ایکی قپوسی اولوب هر برینک بر بیوک
قصر شکلنده قله لری واردر بونده عمارت عالیه بنا ایتدیلر صوینی طاغدن کلورانک
ایچون باب سورده بر قبهٔ عظیمه واردر خارجده اوچیوز قدر لوله آب جاری اولور شهره منقسمدر
ترابنک محصولی پنبه و سائر حبوبات و فواکه کثیره واردر و قمر الدین دیمکله معروف
بو شهرده بر قیسی اولور غایت لطیفدر هواسی معتدلدر اکثر باغچه لری جانب جبلده در
بونده بر نوع اسمانی شکوفه اولور که اهل اکا دباغ چچکی دیرلر تخمی هر سنه سائر مزروعات
کبی اکوب بچرلر و بونکله دباغلر اسمانکونی ادیم و سختیان صبغ ایدرلر بلاد رومه
و فرنکه کیدرز یارتکاه قونیه ده مرقد مولانا جلال الدین محمد بن سلطان العلما فوتی التیوز
یتمش ایکیده عمری التمش سکز سنه در و سلطان ولد و بهاء الدین سلطان العلما و شیخ
کریم الدین و چلبی حسام و شمس تبریزی و شیخ صدر الدین و قاضی سراج الدین و سید
برهان

برهان الدين محقق ترمذی ومرقد علاء الدين وافلاطون الغی قونیه نك قلعه سنده در
لارنده قونیه نك شرق جنوبنده اراسی برمنزل دوزیرده قصبه وقلعه در اقار صویی وباغ
وباغچه لری وجامع وحمامی واردر لاذقیه قرمان یورکان لادیق دیرلر شاهراه اوزره برکوچك
قصبه وقضادرکه جامع وحمام ومتعدد خانلری واردر قونیه جانبه غربه برمرحله در وایکیسی
اراسنده زنکی چای نام قصبه وقضادر اسمیل قونیه دن جهت شرق اون ایکی ساعتده
قصبه کبی شهراه اوزره در بعض خانلری واردر قونیه دن ارکلی حدودینه وارنجه صحرادر
اسمیل اول صحراده واقع اولمشدر وجنوب طرفی کشاده صحرالری صونك طغیانی زماننده
صوباصوب اول فضا دریا کبی اولور واسمیلك شمالیسی اولان فضانك نهایتی شرقدن غربه
ممتد عظیم جبالدر اسمیل قارشوسنده اولان طاغلره قودل باباطاغلری دیرلر ایمش اهالی
اسمیل انلره کوسفندوسی صید ایتمك اولمز قودل باباسوریسی دیرلر والك حمایه سنده در
دیرلر دستور ایله قربان طلب ایدوب ایکی اوج کوسفند صیدینه جرأت ایدوب اوچدن
زیاده سن صیدنه جرأت اتمزلر وانلرده مشهوردر اکر زیاده اولورسه البته اول آدمه
عقوبتلر وسیاستلر کلور حتی بعضیسی هلاك اولمشدر حتی برعصرده قونیه پاشاسی اول
قیونلره تعرض اتمشدر وعظیم عقوبتلره اوغرادی وبوقیونلرك سوریسی ایکی بیك قدردنی
زیاده در وحالا بوکا اول طاغلرده نه اغاج ونه صو واردر انجق برکوچك حوض واردر صویی نه ارتر
ونه اکسیلور اول سمتده اولان حیوانات بوصودن ایچرلر وقونیه بحیره سی طاشوب تا اسمیل
قرینه کلنجه اول فضا هموار دریا کبی اولمغین اهالی ولایت قونیه صحراسی برزمانده دریا ایمش
افلاطون تدبیر ایدوب برطریق ایله محو ایلمش دیرلر آلاطاغ قونیه دن غرب جنوبه دوشر
الاطاغ ایچنده بر ناحیه وقضادر غایت لطیف انکوری اولور قزل طپراقلی درهٔ ودپه باغلری
چوقدر قره بیکار بو قصبه مختصردر جامع وحمام وسوق مختصری ومکلف خانلری وار وجامعی
سلطان سلیمان بناسیدر قورشونلو تیلو وقره بیکار شاهراه اوزره اسمیلدن برمرحله
جهت شمال شرقده وارکلیدن جانب شمال غربه دوشمشدر لارنده بیك برابرنده جنوبنده واقعدر
ارکلی اسم قدیمی هرقله قرمان برقصبهٔ عظیمه درکه یکرمی ایکی محله سی واردر وهربرنده
مخصوص مساجد ودورت جامعی واردرکه بریسی قرمان اوغلو ابراهیم بك بناسیدر وبریسی
شهاب الدين مقتوله منسوبدر واننده تربه سی واردر وایکی حمامی واردر قدیمدن شهری
المسون دیو اطرافنه طپراق دوکوب کویا بر دیوار ایچنده اولمشدر شمدی آکا دوکه یارو
تعبیر ایدرلر شهرلك ایچنده درمزبور باروجبل بلند وعریضدر فرضا قصبه بعض تلال ایله
محاط اولمش کبیدر عسکره دن محدث سوری واردرکه برطرفی بارونك وسطنده چکلمشدر
بو قصبه نك چایری وصواری برهموار صحراده واقع اولوب اردوست نام کوه دامننده واقع
اولمشدر وقدیم الایامده عشر محصولی حرمین شریفین فقراسنه وقفدر وبو قصبه دن
اوچ ساعت بعد جبل اردوسنده برصخره دن منفجر اولدوغندن قطع نظر منبعنده ابی

قنی ازایکن قصبه قرشنه کلنجه بگید وبو نهر مزبور جرانبلرنده اوچیوز التمش نفر قلرکسوب
مزارع وباغلرینی سقی ایدرلر واوزرنده نیچه آسیابلر احداث ایتمشلردر ونهر مزبور منبعنده
بر صخره عظیمه ده برآدم صورتی نقش اولمشدرکه حالا اول منبعده واقع آبریز نام قریه نك امیری
وکبیری ابرنوس نام برکافر یکینك شکلی اولمق اوزره اول هیکل برالنده بردسته سنبله
وبرالنده ایکی خوشه انکور صورتی نقش وتصویر اولنمش معناسی باغ واکنه قید اینمسونکن
ونهر مزبور اول صحراارده چوق کتمیوب اوه یه ایتر وسازلقلره منتشر اولوب بعده فایض
قصبه مزبوره غربیسنده قره بیکار نام قصبه محاذاتندن بوز اوغلان ویلغار طاغلری
دامننده دونه نام برسنك سوراخنه قواوب نابود اولوردیرلرکه بوصو معجزات محمدیه ایله
چقدی اول اجلدن بتون قصبه حالا وقفیدر وبوقصبه ده قلج ارسلان برجامع عتیق
ورستم پاشانك برخانی واردر وآتمکچی اوغلو احمد پاشادخی برخان جدیده شروع ایدوب
تا تمام قالمشدریك قرق یدنده بیرام پاشا سرداراولوب کیتدکده تکمیل ایلدی ویوارکلی
اطرافنده آقان ایرمق صویی متحجراولورحتی انده کی خان اول صودن متحجر طاشدن
مبنیدر ویوارکلینك جبوباتی چوقدر انواع اثماری اولور حتی دیرلرکه یالکز امرودن
طقسان درلو امرود اولور دیل ویران قونیه ایله الاطاغ اراسنده دیشر برقصادر برلوغندآ
سلفکه ایله الاطاغ اراسنده برقاج پان قریه وقصادر طاغستان ومیوه دار یرلردر الماسی
مشهوردر فصل دربیان لواء نیکده بوسنجاغك قصالری بونلردر اندوغی اورکوب بورچام
اردی دده لو شجاع الدین قای قره حصاردوه لومنند اوصاف نیکده بوشهرده اوچ قات
حصار واردر وجمله شهری احاطه ایدر سوری متین طاش دیواردر وشهرك برطبقه سنده
سلطان علاء الدینك وسنقوربکك مکلف جامعلری قلعه ایچنده اولوب علاء الدینك
بیضاء نامنده حجراتی فوقانی وتحتانی ایکی قات بربینظیر مدرسه عالیه سی واردر وحسن
چلبی جامعی نازك بنادر ودخی نیچه جامعلر ومدرسه لر واردرکه قلعه وحصارده اون برجامع
واردر ومکلف حماملری واردر اوچ منارهسی واردر اسکی سرای قدر برکافری قلعه
یرلو قیا اوزره وضع اولنوب شهر طرفندن نیچه منار قدر مرتفع کورنور
وشهردن غربه چیقر یوللر یاپلمشدر وقلعه دیواری اوزره مشرف بیوت عالیه واردر
وبوقلعه وسطنده اوچ خرمن جرمنده برقلعه دخی واردرکه دزداری دخی
مستحفظلری وانلرك بیوتی ومسجدی واردر ایکنجی قلعه دن مرتفعدر وبوشهردن منفصلجه
صکره دن حادث اولمش برمحله عظیمه واردر وبونیکده باغلو وباغچلو وصولری فراوان
وشهرك اوکنده برواسع فضاسی واردرکه یریر اقرصولری وچنار سایه لری واردر خلقی
محبت ایدرلر وکوزل اکینی اولور وانواع میوه سی فراواندر وبوشهر قونیه دن شرق وشماله دورت
منزل وارکلی دن ایکی منزل شماله دوشمشدر اقسرای بونکله قونیه اراسنده در واولو قشلا
منزلی اوچ ساعت قدر شماله واقع اولمشدر بور نیکده دن قونیه یولی اوزره دورت ساعت

بردن ایچنده طبراقدن سور مختصری وار بر قصبه در زمینی یابس وشوره یرلر در انده
میری باروت اشلنور عظیم باروتخانه سی واردر که یوز عدد دبکی وار در اقر صویی ینه نیکده
اوکندن یکن صودر باروت ایچون کهرچله یی کلیسا حصار نام کافری کهنه قلعه
منهدمه دن باران اولدقچه جمع ایدرلر بو کلیسا حصار یوریاننده برخرابه قلعه در که انده مرمر
ستونلر وعظیم احجاردن بنا اولنمش کمرلر سلطان علاء الدین قونیه قلعه سنی بنا ایلدکلرنده
احجاری بوندن الوب نقل ایلمشلر حالا ینه بر قریه معموره در وکومری باغ چبوغندندر
نیکده دن طاغلرکبی باغ چبوقلری کتوررلر اوچ قپولو نیکده دن اوچ ساعت چفته خانک
یسارنده اولان جبال وراسنده بر مرتفع سنبل ولاله وشکوفه لو ییلاقدر اکثر ترکان
کلوب انده ییلارلر وانده بر نوع طوللم بیتری یاپوب طولوملر له ییلاق مزبوره ده بعض
مغاره لرده حفظ ایدرلر غایت اعلا پینر درو ییلاق مزبور اوچ طاغک نهایت بولدوغی
کوشه لرینک اراسنه دوشمش بر صحرادر اول اجلدن اوچ قپولو دیرلر قضاء شجاع الدین
برقاج پاره قریه دن عبارت اسمی اولوقشلادر شاهراه قونیه وشام اوزره اولوقشلا
دیدکلری محلده اوکوز محمد پاشا بر دور صحرایه مشرف بر دپه یماجنده بر مکلف خان وجامع
وسوق بنا ایتدیروب قره بکار ایله چفته خان اراسنده منزلدر لواء بکشهری بو سنجاغک قضالری
بونلردر بوزقیری سیدی شهری قره ایل کوچی کبیر کوچی صغیر قشاقلی اوصاف
بکشهری بر کولک شرقیسنده بر قضا وقصبه در دوز یرده بر طاشر قلعه سی واردر
ایکی جانبنه قپوسی آچلور سلطان علاء الدین بناسیدر ایکی جامعی وحمامی واردر حمامک
بری قلعه ده در قصبه چارشوسی وبازاری طشرده منفصل یرده الارغه ده در بر طرفنده
باغ وباغچه سی واردر صحرا جانبی اونلاقدر یاغان دیرلر بو قضانک بر ناحیه سی واردر
قبله جانبنده برقاج پاره قریه در قشاقلی بکشهری شمالنه غربیسنده ماینی بر مرحله در
کول کنارنه متصل بش اون پاره قریه وقضادر هفته بازاری طوردیدی سکز پاره قریه سنه
یکی شهر دیرلر کول کنارنده اولوب اناماس طاغی بونکله اکر اراسنه دوشر و بو یکی شهرده
علاء الدین اثراری وار شهر کولی تعبیر ایدرلر اوچ کونیدر وبونده عظیم چام کراسته لری
کسیلور اناماس طاغندن بر عظیم صو اینوب کوله دوکیلور رقیر الی کولک طرف شمالنده
بر قضادر برامکوی نام بر کوچک قصبه ده اوتوررلر بر قهوه سی وحمامی وجامعی واردر
هفته بازاری طورر اطرافی باغ وباغچه لر صو یی قویلردندر و بو قضا بر مرحله دور صحرا ده یکرمی
قریه در شرقیسی قونیه طاغلری وطغان حصاری قضاسیدر شمال اقشهر طاغلری
غربیسی قره اغاج طاغلری ماینی رمضان بلی دیرلر اسمز یرلردر بو قضا جمله اقر صولو میوه سی
واکینی ایو اولور کولدن بالق دخی صید ایدرلر وبونده اوچ ایلیجه واردر ایکسی چاوش
قریه سنده دیری دخی کوشک نام قریه قربنده در سیدی شهری جنوبنده بوز قیر اسنده
قصبه وقضادر بر صحراده واقع طرف جنوبنده قصبه دن بش میل بعید بکشهری کولنک بر

کوچك کولی واردر ایو بالغی چقار بو زقردن ارایاتیدر قونیه یه بربوچق منزلدر وبوقصبه نك آردی میشه زار طاغدر بکشهری کولنك اياغی سيدی شهری التندن یکوب کوله اقار طاغدن برصوایکر قصبه خلقی انی استعمال ایدرلر باغ وباغچه سی طاغ جانبنه دوشر وبکشهری باغچه لرندن بونك باغچه لری چوقدر بوکولك اياغی سغله یه واروب مزارعی سقی ایدرو قونیه اراسنده غائب اولور بوزقیرالاطاغ وعلائیه وسافکه وبولاوغاندر اراسنده اوتوز ایکی قریه برقضادر بوندن قونیه بربوچق منزل وسیدی شهری غرب شمالنده اراياتیدر اووه وطاغدر نهر عیفره دیرلر صورقون یيلاقندن چقار سوغله یه اقار مور وسون نام قریه ده وفارت وسرستان نام قریه لرده برقلیچ کوپروسی واردر بوقضا سیدی شهری ناحیه سی ایدی بازاری اننده طورور سابقا هفته بازاری طورردی حالا کیش یریدر میوه دن امرودی واربکی چوقدر باغلری یوقدر البحیرات بحیره ٔ بکشهری بکشهری غربیسنده برلذیذ غدیردر وسیدی شهرینه اوغرایوب غدیر ثانی یه دوکیلور اياغی قصبه یه اوغرایوب شهرك کون طوغیسی طرفندن چقروجنوبه کیدر شهرخلقی اندن ایچرلر سیدی شهری کولی قصبه نك جنوبنده برمنزل بعید اولوب اياغی شرقه کیدر صغله مزارعنی سقی ایدر قونیه صحرالرنده غائب اولور بحیره ٔ قرایلبك شهری کولنك شمالنده اول قدر برغدیردر برطرفی قره اغج قرینه واصل اولور وبونك کنارنده ابنیه ٔ قدیمه دن برسنا واردرکه برعظیم صوینك خروجنی منع ایدر وبناسی حکمایه اسناد اولنور لواء اق شهر بوسنجاغك قضالری بونلردر اسحاقلو ایلغون طغان حصار اوصاف اقشهر بر بو اسع صحرانك انتهاء جنوبیسنده شرقدن غربه ممتد طاغلرك اتکنه قریب اقر صولو وباغچه لو برقصبه در قونیه یولی اوزره مابینی اوچ منزل اقشهرك باش تکیه سی برلطیف مسیره دریول اوزره برقاج زیارتگاه واردر اولا بخاری دده مرقدی ونعمة الله ولی مرقدی وانجی اورن وکرد امیر وباش تکیه نام محله واریلورکه بی نظیر مسیره برباغچه سدلر اوستی چمن وهرسدك کنارنه برباغچه میزاب وضع اولنوب هر برندن قول کبی آب جاری ومرقد خواجه نصرالدین مشهور زیارتگاهدر ایلغون اقشهردن ایکی منزل شرقده برقصبه در برلطیف جامعی ورستم پاشاخانی وچفته حمامی سلطان غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان بنا ایتمشدر سنه التیوز التمشده وبراسکی حمامی دخی واردر قصبه غربیسنده اراسی برمیل قدر یرده دربرکرمابه حمامی واردر علاءالدین سلجوقی بونك اوزرینه کارکیر قبه ایله بربیت الغسل بنا ایتمشدر ایچنده برحوض واردر ایکی موضعده ارسلان اغزی لوله لردن صواقر وبونده اغتسال فلج وبرصه نافعدر وبوقصبه نك شرقیسنده فناء شهره قریب بربحیره واردر دوری سکز میل صویی لذیذ انواع بالغی چقار قونیه یولی بونك کنارندن یکوب اسحاقلی اقشهردن برمرحله جهت شرقده شاهراه اوزره برقصبه دریول اوزرنده برمرحله غربه دوشمشدر یولجی ایچون خان واردر برقضادر بحیره ٔ اقشهر یلغونه برمنزل قصبه کنارنده بربحیره دربو بحیره کاهی قوریوب

ویوننده

وبونده دخی سمك صيد اولنوب صوچوق اولدقده اياغی يول وادی بحيره سنه اقر اولدخی
بوكا قريب طرف غربيسنده بر بحيرهٔ صغيره در انك صويی وافردر لواء اقسرای بو سنجاق
قضالری بونلردر ايوب ايلی قوچ حصار اوصاف اقسرای حسن طاغی دبنده اقرصولو
وباغچه لو بر قصبه در وسطنده بر نهر كبير قصبه نك اورتاسندن كچر قلعه سی واردر
بوندن قونيه اوچ منزل غربه دوشر جنوبه ميلله قيصريه دخی شرقه اولمقداردر بونك
قلعه سنی بشيوز طقسان طقوز تاريخنده عزالدين قلج ارسلان بن مسعود سلجوقی
بنا ايلدی ميوه سی وغله سی وافردر لواء قيصريه بو سنجاغك قضالری بونلردر دوه لی
قره حصار دوه لی بحيالی سليمانلی كبيرا اوه ناحيه كوستره اسلاملی اوصاف قيصريه سابقا
قيصر رومك تختيدر ارجيش طاغنك ذيل شماليسنده برشهر وقلعه در اقرصولری
وباغچه لری وباغلری وجامع وحمامی واسواقی واردر بونك اشهر متاعی ليمونی رنك
صختيانيدر غايت لطيف اولور وبونك سوادی خارج سورده اولوب قلعه برجانبنده سياه
سنكدن بنا اولنمشدر بر قلعهٔ صغيره آب وهواسی لطيف اكثر قريه لری اول طاغك
اتكنده واقع اولمشدر بو طاغده دائما قار اكسك اولمز نصفنه قريب بياض كلاه كبی بر قابچ
مرحله دن كورينور بوندن دوه لی قره حصار بر مرحله غربه وحاجی بكتاش ايكی منزل
شمالده دخی سيواس شرقه دورت منزل دوه لی جنوبده دخی بحيالی دوه ليدن جنوب
شرقه مائل وكوستره بحياليدن شمال شرقه وكوستره دن اسلاملی شرقه وقيصريه دن
شرق وجنوبه اوه ناحيه بونده آثار قديمه دن زيارتكاهلر واردر ابو محمد بطاله منسوب
بر جامع وبليناس حكيم قيصريه يی بنا ايتدكده حمام كه جزوی اودن ايله قيزار وبونك
طاغنده حيات چوقدر لكن طلسم اولمغله جبلدن چقمزلر وبونك سورينی علاء الدين
كيقباد تجديد ايتدی وقيصريه ده محمد بن الحنفيه يه منسوب بر مقام واردر وبونك
سور قديمی آثاری قالمشدر قصبه بر ميل بعيددر انهارينك اك مشهوری ارمنی نهر قورماز
جبل قورمازدن نبع ايدر قيصريه يه كلور جبل ارجيش بوكا جبل ارجاسب ديرلر قيصريه ده
دوه لو بو جبلك اتكنده در لكن دوه لو سهل بعيددر بو طاغده قورت وآيی ووحشی اولور
بو ناحيه ده انواع اثمار اولور وبو ناحيه ده ارمنی طائفه سی چوقدر لواء قيرشهری بو سنجاغك
قضالری بونلردر ديكلك كسكنی سليمانلو كبير حاجی بكتاش معمورده قونورنوز وجيان
اوصاف قيرشهری هواسی خوب صحراده بر قصبه در اوزنده بر قلعه سی واسواقی وخانلری
واردر مملحه آقسرای وقوچ حصار بيننده وماياك وقره بيكاردن سنه دوشر دوری اوچ
دورت منزل بر مملحهٔ عظيمه دركه مايانه يولی اول مملحه نك كنارندن كچر وبر ايكی ساعتلك
يول اول مملحه ايچندن كچر نشانلر اتمشلردر وبو مملحه نك بر جانبندن بر كوچك نهر بوكا
منصب اولور وبو كولك زمينی صافی ماحدر مقاطعه در ملوك وحكام قرمان
ابتدا دولت اسلاميه دن قرمانده ظهور ايلين سلاجقه شعبه لرندن قتلمش اولاديدر

وبونلرك سبب ظهورلری بطال غازیدن صکره دیار روم فاتحی دانشمند تکسار فتحنده شهید
اولدقده اوغلو محمد غازی باباسی یرینه پادشاه اولدی بوبله اولمغله تکرار کفار استیلا ایتمکله
محمد غازی عباسیه خلفاسندن مقتدیدن امداد طلب ایلدکده خلیفه دخی سلجوقیه دن
ملکشاهدن امداد کوندرمکه طلب ایلدی اولدخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی
بر قلج بیك عسکر ایله کوندروب بغداده وارد قده خلیفه انلره نصرت ایله تبشیر ایدوب
سلیمان شاهك قز قرنداشنی محمد غازی یه نکاح ایتدیکه مابینلرینی بو وجهله التشدید روب
ربط ایتدکدن صکره کفار سمتنه توجه ایتدی محمد غازی باباسی فتح ایتدیکی بلادی
تکرار فتح ایتدی بعده قیساریه یی فتح ایتدیلر وسلیمان شاه قیساریه ده قرار ایتدی وملك
محمد غازی سر عسکر اولوب حسن مدارا ایله کچمك اوزره سپارش ایلدی ونیجه یللر محبت
اوزره اولدیلر بعده سلیمان شاه قونیه یی فتح ایتدی وانی پای تخت ایتمشدرکه اول وقت
تاریخ دورتیوز یتمش یدی سنه سنده ایدی اندن صکره سلیمان شاه انطاکیه یی نصاری
الندن فتح ایتدی بعده صاحب حلب مسلم بن قوش ایله جنك ایدوب سلیمان مظفر
اولوب مسلم اول معرکه ده مقتول اولوب سلیمان واروب حلبه مالك اولدی اندن
صاحب دمشق عیسی اوغلی تتش که ملك شاهك قرنداشیدرکه اولوب حلب قربنده جنك
ایدوب دورتیوز یتمش طقوزده سلیمان معرکه ده مقتول اولمغله اوغلو قلج ارسلان بن
سلیمان یرینه کچوب وطقوزسنه پادشاه اولوب متوفی اولدقده یرینه اوغلو مسعود
یوملك شجاع وکثیر الجهاد ایدی اللی بر سنه دن صکره وفات ایدوب ویرینه اوغلو قلج
ارسلان اولدی سنه بشیوز سکسن سکزده بونك عصرنده چوق فتوحات اولدی اون بر
اولادی قالدی هر بری بر مملکته مالك ایدی غیاث الدین کیخسرو باباسی عز الدین انی
ولی عهد ایتدی بعده قرنداشی سلیمان شاه بعده اوغلی قلج ارسلان ثالث بعده کیکاوس
بن کیخسرو بعده علاء الدین کیقباد بن کیخسرو بوملك شجاع وکریم ایدی بلاد
ارمنیه وعلائیه یه وغیری یه چاق اسکندر ونه وارنجه مستولی اولدی بونك عصرنده
مسلمانلر سینوبدن قیچاق طرفنه کچوب مدینهٔ سغرانی فتح ایدوب نواحی سنه
مالك اولدیلر وهجرتك التیوز اون سکزنده علاء الدین سور قونیه وسیواسی یاپوب
سنه اربع وثلاثین وستمائه ده فوت اولدی بونك عصرنده جد آل عثمان ارطغرل رومه
داخل اولدقده اولادندن بریسی که اسمی صاری بالی ایدی سلطان علاء الدینه ارسال
ایلدیکه ولایتنه داخل اولمغه استیذان ایتمك ایچون وبریر تعیین ایتمك ایچون استدی
وانلره طوما نیچ دن تا ارمناکه وارنجه تعیین ایلدی واردیلر اول سمتلرده قره جه طاغده
دورتیوز کوچر اوایله اذنه توطن ایتدیلرتنه کم احواللری اناطولیده کلسه کرکدر بونك
آثار وخیراتی چوقدر اون طقوز شهر بنا ایتدی ونیجه جامعلر ومدرسه لر وخانقاهلر
وکاربان سرایلر بنا ایتمشدر بونك ایام دولتنده علما وصلحا وملا چوق الدی حتی مولانا
جلال

380

جلال الدین رومی قدس سره بونك زماننده ایدی بعده اوغل غیاث الدین بونك ایامنده
تاتار رومی غارت وتخریب ایتدیلر هجرتك التیوز قرق درودنده فوت اولدی دولت
سلجوقیه بونده منقطع اولدی لکن ایکی اوغل قالدی بری رکن الدین قلج ارسلان وبری
عز الدین کیکاوس بونلر نزاع ایتدیلر رکن الدین غالب اولمغله عز الدین کیکاوس قاچوب
قسطنطینه واروب یاننده طوردی بعده طرف تاتاردن معین الدین رکن الدینی
اولدوروب تختنه اوغلو غیاث الدین کچدی بونی دخی ارغون تاتارها کمی قتل ایتمشدر
وغیاث الدین بن کیکاوسی نصب ایتمشدر بونك ایامنده بالکلیه اختلال واقع اولمشدر
وغایت فقیر اولمغله کندوبی زهرلمشدر بعده تاتار معرفتی ایله ایکنجی عز الدین کیقباد بن
فرامرز بن کیکاوس قازان خان طرفندن نصب اولندی واولوقت ارطغرل غایت پیر
اولمشیدی وارطغرللك بوسلطان علاء الدین کیقباد ایله دخی مناسبت تامه سی اولمغله
احیانا اولادندن بو علاء الدینه واروب پیشکش ایله بولیشورلردی ارطغرل پیرفانی اولوب
اوغلو عثمان غازی نامدار وبهادرلغی افاقه منتشر اولمغله سلطـــان علاء الدینه بوخبر
کلدکده طبل وعلم وقلج وآت ویروب وخلعت فاخره کوندروب وباباسی یرینه کچمشدر
بعده علاء الدین وفات ایتدکده ال قرمان مستولی اولدی بعده دولت آل عثمان مستولی
اولدیلر هجرتك یدییوز تاریخنده ایالت سیواس دخی ایالت روم دیرلر الحدود شرقده
بعض ارض روم ودیار بکر جنوب بعض مرعش وقرمان غرب قرمان واناطولی شمال قره
دکز بو ایالت یدی سنجاقدر سیواس پاشا سنجاغیدر اماسیه بوزاوق جانیك چورم
دیوریکی عربکیر بو ایالتده اون یدی قلعه واردر که بعضیسی خراب وبعضیسی معموردر
وبو ایالت اوچ بیك یوز اوتوز قلجدر یوز طقوزی زعامت ماعدسی تذکره لو تذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله طقوز بیك مقداری عسکر اولور فصل در بیان سیواس
قضالری بونلردر ارتق اباد ایراق ایلبکلی اینالللی بهرامشاه باللو تورحال توقات چبنی
مع چونغار حسین اباد خان جدید دربکوش اباددونکسه زیله صو نسا سیواس ایلی شرق
اباد طاش اباد قاز اباد قره حصار قره قوس قره یقا مجد اوزی نیکسار بکی ایل شرق پان
حاجی مراد قلعه سی طیراق قلعه دقن اباد توزانلوا وصاف سیواس قلعه صغیره سی وار
اشجاری قلیلدر بردی شدیدر علاء الدین کیقباد سلجوقی بونك سورینی طاشدن
بنا ایلدی تیمور خراب ایتمکله لفظ خراب تاریخ واقع اولمشدر بر دپه اوزرنده در قزل ایرمق
نام نهر بونك اوکنده وادیده اقرابی شور درلندن ایچلمز وبو شهرك جامعلری و حماملری
واسواقی واردر محصولی حبوباتی پنبه در میوه سی از اولور توقات ان یاتی شماله دوشر
ارتق اباد سیواس ایله توقات اراسنده بر صحراده واقعدر ارتق بکك تحت حکومتنده اولمغله
بو اسم ایله مسمی اولمشدر بو صحراسنده پاولوس نام قریه کبیره اهالیسی مسلم ونصارا در یول
اوزرینه بعضی بوجیلر شتاده آکا وزل ایدرلر بو صحرانك سیواسدن کلن یول او زرنده عظیم

بل واردر توقات قلعه اطرافنده بیوت ومحلاتی ضیقدر تراب احمردن برجبلك سكافنده
دن ایچنده واقع اولمشدر طاغ اوجنده یوكسك قیا اوزرنده برقلعه سی واردر بساتین واشجار
وفواكهی وافردر هواسی معتدل اصل قصبه دره وطاغ ارالری چقور یرلره دوشمشدر
بینظیر جوامع وحماملری وخانلری ومدارسی وار شهرك ایكی جانبی بربرینه اولاشمش
وشهر توقات بازركان یتاغی برشهردر واوكی برلطیف صحرادر ترخال نام دیگر كشان
قلعه سی توقاتدن غربه بش ساعتلك وزیله دن شماله اوچ ساعتلك شاهراه اوزره
توقاتدن یوكا كلنجه هموار صحرالردر وصحرانك وسطنده قوچحصار نهری جریان ایدر زیله
توقاتدن غرب جنوبه دوشر قصبه سی غایت كوزلدر قبله جانبی كشاده صحرادر
نیكسار قلعه سی طاغلر اتكنده واقع اولوب دوزیرده برازباغچه دخی قرشوسی بایر
یرلوكی باغچه آكا یوقاری باغچه واشاغه غربیسی نیكسار اوه سیدر شرقیسی بعض
طاغلردر توقاتدن برمنزل غربه دوشر میوه سی وافر ونیكسار ارض روم طریقی اوزره
واقعدر صونیسا نیكساردن برمرحله غربی دوشر طریق عام اوزره نیكسار طاغلری
ذیلنه دوشمشدر نیكسار جبالی وراسی جانیك ولایتیدر مجید اباد نام دیكر مجید اوزی
چوروملك قربنده وغربیسنده درباغلو وباغچه لو برلطیف قصبه وقضادر ایكی
كوه اراسنده بردره ده واقع اولمشدر حسین اباد چوروم سمتلرنده وجنوب شرقنده برمرحله
اناده دلی ایرماق نام برنهر برحوض خدائی ایچنه قویلوب كیدر فصل دربیان لواء جانیك
الحدود شرق طرابزون غرب قسطمونی شمال قره دكز جنوب سیواس وقضالری بونلردر
اریم افراز اق چای الاچام اونیه اوكسه ایره جك بافراتمه جوركی جوزدن سی حصارجق
سركز صاناتمش صامصون فنارس قواق كش دره سی میدان وونه فاتسه الاوصاف
معلوم اولسون كه بوسمتلرده بعض قرالر برنیچه محله یی مشتملدر كه اول محله لرك هر بریسی
اوچ دورت خانه لردر بلوك بلوك بربرندن خیلی بعیددر بویله دوشمش محلات تعبیر اولنور
جانیك قومی بغایت مذموم وشرت ایله معروف اتراكدر ادراك اشخاصدر مع ذلك جانیك
ولایتی برخوب ولطیف یردر بی نظیر افرصواری وچایری چاملو طاغلری وكوهستان
ایچنده صعب السلوك اورمانلری واردر خلقی وحشی وعاصیدر ونفس جانیك جبال عظیمه
ایچنده برقاچ پاره قریه یی مشتمل برقضادر كه هرقریه سی نیچه محلات یردن عبارتدر
وبو محلاتك دخی مخصوص اسملری واردر لكن جمله سنه جانیك دیرلر وبوقضاده ساحل بحر
اسوده برمحله یه قریبدر شرق وشمالیسی صامصوندر وقره یلاق غربنده دروابدال
قریه سی شرقنده واقع اولمشدر فراقره دكز كنارنده در دخی صامصوندن برمنزل شرقه
دوشر وعثمانجقدن بوی آبادن كلن قزل ایرماق بافرادن برفرسخ قدر غربندن پچوب
بیه بافرا قرسنده جانب غربنده بحره دوكیلور بونهر اوزره اخشابدن بركوپری واردر بافراده
ایكی جامع وایكی مختصر حمامی واردر وبو جانیكك اكثر بنالری اخشابدندر صامصون

قره

قره دكز كنارنده كفه قارشوسی مشهور قصبه در اماسیه صوبی بونك جانب شرقیسنده بحره
دوكیلور واكا چهارشنبه صوبی دیرلر صامصوندن برالحق برده اولوب جنوبنده اولان طاغ غرب
وشرق طرفندن بحره واصل اولمشدر وصامصوندن اورتاده قالمشدر انك بر خرابه قلعه سی
واردر اینه قفدیه دنلور بونك جامع وحمامی وسوق مختصری واردر وهواسی بددر وبونده
كمی یاپاجق لیمان واردر ودخی بو قصبه نك شرقیسی سینوب وغربی طرابزندر قسطمونی
شاهراهی اوزره در دور جانبنده بر بحیره سی واردر كه شهرك بعض یوكی اول بحیره اوستنه
دوشمشدر وبو كول ایاغی بحیره یه دوكیلور آلاجام بافرادن جانب شرقده وقربنده ساحل
بحر اسود اوزره بر قصبه در كه اكثر كمی دركلری انك كوهستانندن قطع اولنور وعظیم صاللر
یغلنوب قره دكزدن بلكه ایله اسلامبوله كلور   فصل در بیان لواء عربكیر قضاری بونلردر
اكین مع مشادی اوصاف عربكیر نهایات شرقیهٔ شمالیهٔ ایالت سیواسدن دیار بكر ایالتی
سنجاقلرینه پیوسته سنجاقدر كه فراتدن بر ایكی اوچ میل غربسنده دخی دیوركینك بر ایكی
مرحله شرقیسنده واكیندن بر مرحله جنوبنده نفس عربكیرك قلعه وقصبه سی واقع
اولمشدر قصبهٔ معموره در واكین بونك ملحقاتندندر وبله نام قریهٔ كبیره كه فراتك كنار
شرقیسنده عربكیر قربه اسندر معبردر بر توچ كمیسی واردر بوندن عبور اولنوب اوچ
ساعتلك مسافه كیدلسه مراد كنارنده بر قریه در اندن دخی كیلر واردر امارت طبرغی جانب
غربنده چلك طاغی جانب شرقیسیدر اكین عربكیرك شمالنده بر مرحله سیواسدن شرقله
اوچ مرحله فراتك كنار غربسنده بر طاشدن طاغ دیدیكی بر قصبه آبی شوردر كه اول
طاغك دیبندن فرات كنارینه دك باغلری وباغچه لری واردر فراوان میوه سی اولور واكین
طاغلر اراسنده دره وواكین دیبانده واقع اولدوغی طاغدن قصبه ایچنده بر طاش آلتنده
بر آبی بغایت لطیف بر پیكار چیقار ایاغی فراته دوكیلور وبو اكین قصبه سی اول صویك ایكی
جانبنه دوشمش طاغ یماجنده بری بری اوستنده بیوت ومحلاتدر وجوامع وحماملری واردر
وبو قصبه نك قرشوسنده فراتك اوته جانبندن دخی سنكسل طاغلر ایله غربنده
بغایت یوكسك قیالر ایله مسوردر فراتك اوته یقاسی چمشزك سنجاغیدر   فصل در لواء
دیوریكی قضاری بونلردر درنده   اوصاف دیوریكی سیواسدن ایكی
مرحله شرقده بر معتبر قضا وحكومتدر حد شرقیسی چلك طاغنه منتهی اولوب جنوبیسی
حسن طاغنه وملاطیه طبراغنه پیوسته در شرقدن غربه ممتد ایكی مسلك كوه بلند
بی شجر در مسلك نهایتنده وجبل غربیسنك بر كوشه سنده واقع بر عظیم قصبه در كه
قلعه سی كمر كوهده بر بلند یره دوشوب بیوت وچارشولری اكثر دوزه دوشمشدر وبو وادی
ایكی ساعتلك مسافه در كه جمله سی باغچه لردر انواع میوه لری اولور وبو وادینك
بر جانبندن بر نهر اقوب قبله سنه طوغرو اول باغچه لر اراسندن چوب وادیدن چقار
وجزوی مسافه ده حسن طاغی سمتندن چوب اول وادی منتهی اولدوغی صحرایه وادن

اکین شمالنده وقربنده فراته منصب اولان نهره قارشور بواپکی صو بر یره کلوب وقارشد قلری یردن برجزئی مسافه ده قنطره التندن یکوب فراته وارر اوبو حسن طاغندن کلن نهره بندلو ایدوب باغچه لرینه صویی ائدن کتور مشلر دروشهره اوغراین نهر که سیواس طبراغندن کلور الجاقدر باغچه لره فائده اولمز وبونهر طرفنده اولان طاغ مقابلنده اولان طاغ کمرنده براسکی خراب قلعه واردرکه شهر قلعه سی حذاسنده یقیندر واول طاغك اردنده جانب شرقیسنده کسمه نام برکافر قریه سی واردر وطاغك اول جانبی صافی دمور جوهریدر یر یر حفر ایدوب فراوان تیمور حاصل اولور دکلر محصولیدر روانده غرب وشمالده ینه اکا مقابل وقریب برجبلده مقناطیس حجری معدنی واردر اعلا مقناطیسی اولور دنجی دیور بکده احمد پاشا جامعی که بروسه نك اولوجامعی طرزنده دردنده برقصبهٔ معروفه در که دیوریکی جنوبنده ایکی مرحله درملاطیه طبراغنده حد ایدر مخصوص قاضیسی ودیوریکی بکی طرفندن صوباشیسی واردر وبو درنده شهرینه مشرف ایکی شق اولمش بربلند کسمه قیا واردرکه کویا اول شق عملیدر اول ایکی سربلند قیالرك اراسندن اق صونام برنهر یکوب ودرنده شهری وسطندن کذار ایدر واول طاشلرك باشنده برقلعهٔ حصینه واردر فصل در لواء چوروم زیله دن اوچ مرحله غرب وجنوبنده کانغری سنجاغندن قلعه جك شرقیسنده وشمالیسنده برلوادرکه جنوبیسی بوز اوق سنجاغیدر وقضالری بونلردر اسکلیب تحت الطریق حاجی حمزه سازساقز عثمانجق قره حصار تیمورلی فوق الطریق قطارسرای قنار مهما وسلام اوصـــاف چوروم قصبه سی بر معمور شهردرکه هرهفته ده بازاری طورر مکلف خانلری واردر مساجد وجوامع واسواق عامره سی ومخصوص پاشا سرایی واردر ایکی جبل اراسنده بروا سع صحراده واقعدر شاهراه اوزره دکلدر وچورومدن برمرحله شرقنده شیخ علوان تکیه سی واردر عظیم ضیافتخانه در مسافره رعایت ایدرلر اسکلیب چورومك غربیسنده برمنزلدر برقلعه وبرقصبه درکه مفتی ابوالسعود بوقصبه دن نشأت ایتمشدر انده برجامع ومعلم خانه احداث ایتدی قزل ایرمق بونکله چوروم اراسندن یکر عثمانجق اماسیه دن ایکی مرحله غربیه قزل ایرمق بونك قربندن یکر شاهراه اوزره برقلعه وقصبه ونهر برساعت قدر قیون باباد یرلر برعزیز مدفوندرکه اوزرینه قرشون اورتیلو قبه لوتربه وتکیه ایچنده اشقلرساکن اولور وبیرام کتخدا انده برجامع بنا ایتدرمشدرکه قزل ایرمق قربندن یکر حاجی حمزه جامع وحمـــام وخان ودکاکینی مشتمل برقریه در فصل در بیان لواء اماسیه قضالری بونلردر بعض کلدکلان حفصه نام دیکر حوصه ذوالنون اباد زیتون کده غره کلکرلس کش لادیك مرزیفون اباد مرزیفون اوصاف اماسیه توقات صویی اوزره بر دره ده نیجه محلات واسواق وحمامات وجوامع ومدارس وخانات محلهٔ مرتفعه ده برسوری واردر علاء الدین کیقباد سلجوقی بونك قلعه سنی تجدید ایلدی سلفده بونده معدن

فضه

قضه‌وار ایدی و بو شهر ایکی طاغك اراسنده اولوب فرهاد شیرین ایچون کسدیکی صو یوللری
بو اماسیه‌ده اولمق اوزره در نفس الامرده یرلو قیالری نحت ایدوب عظیم صو یوللری
کسدرمشدر سلطان بایزیدك ایکی منارەلو بر عظیم جامعی واردر وآنده اسفندیارك سرایی
واردر و بو شهره بغداد الروم دیرلر بر زمان دار الملك ایدی مرزیفون اماسیه‌دن شماله بر
مرحله طاشان طاغنك غربیسنده عتیق جامعی وبر عتیق کافری حمامی واردر
وکورشجی سلطان محمد انده جامع ومدرسه بنا ایتدرمشدر کومش عثمانجقدن شرق
وجنوب اوچ مرحله حاجی کوینك راست جنوبنه دوشر قربنده حمام اوزی وحماملو دیرلر
بر قریهٔ کبیره وناحیه‌واردر که قبه النده بر لطیف ایلیجه در بولاق کومش قربنده
بر قضادر که قره نام دیکر کوپرو مزبور طاغك یعنی طاشان طاغنك شرقیسی بر واسع
صحراده طاشان اوغلو نام بر نامدار بونك قلعه‌سنی سنه سکز یوز اون ایکیده فتح ایلدی
بو طریق ایله که قلعه بکی صیده چقمشیدی یاصوب قتل ایتدکدن صکره جمله اتباعنی انلرك
زینه قویوب اخشامدن صکره حصاره کیروب المشدر بر صعب حصار در سابقا انك
دیبنده ایدکدن صکره اووه‌یه کوچمشدر اووه‌ده حاجی یوسف نام بر مالدار بکجری که
صکره زعیم اولمشدر انده بر قلعه وبر حمام بنا ایدوب کوپرولی محمد پاشا وابازه حسن
اغانك سرایلری واردر باغلو وباغچه‌لو یرلردر انده سلطان مصطفی سرایی دیرلر بر مقام
واردر بونکله اماسیه اراسنده بر ایلیجه واردر مرطه پیشورر شادی بك اوزرینه قبه بنا
ایلمشدر عورتلرك بر حوض وارلرك ایکی حوضی واردر بعض امراضه علاجدر تکیه‌لر نام
دیکر اقیه‌لراسکی وینه مقابله‌سنده یولدن صباطاغك اوته یوزنده معمورجه بر قصبه‌در
انده بر عزیزك تکیه‌سی واردر که حاجی بابا تکیه‌سی دیرلر انده مدفوندر که آکا نیچه کرامات
اثبات ایدرلر حتی بر دیواراوزرینه بنوب یورتدی دیرلر تورحالدن بو کالتی ساعتدر درسندنام
محل پچیلور کلکراس اماسیه‌دن بش ساعت مرزیفون مقابله‌سنده مساجد وجوامع
وحمام واهالیسی صلحا وقف حرمین شریفیندر حاجی کویی کومش قصبه‌سی قبله‌سنه
دوشر بر جامع وایکی خانی واردر فصل درلواء بوزاوق چورومك شرق جنوبیسنده
واقعدر وقضالری بونلردر اقطاع املاك بوداق اوزی بوغازلیان سلیمانلو صغیر صورقون
کوك چبق قزل قوجه‌لر حسین اووه خان جدید اوصاف بو ناحیه قراء کثیره‌یی مشتمل در
قاعده‌سی قیر شهر در واهالیسنه رفضه تهمت اولنور مسافره غایت ایله رعایت ایدرلر
ابناء سبیل بوزاوق طرفنده ماکول ومشروبه زحمت چکمزلر هر قریه‌سی بر ضیافتخانه‌در
الانهار نهر سرخ قزل ایرمقدر که چبوق اووه‌سی وقوچحصار اطرافندن چقوب شرقدن
غربه چقار اقر سیواسه اوغرار قیر شهر جنوبندن چکوب چاشنکیر کوپروسندن
عثمانجغه واررحاجی حمزه قضاسنه وقرغی قصبه‌سی قربنه وزیتون قضاسنه اوغرار
بو ایکی قضا مابیننده واقع حای محل نام قریه قربنده اخشامدن کوپری التندن بحر بعده

طورغان قضاسندن کلن قره نام وکوتن نام قریه‌لرینك اراسندن ایکی قیا بوغازندن چقوب باقراقر بندن قره دکزه قاریشور واول بوغاز شرقنده برقیا اوزرنده برقلعه جك واردر بوغاز قلعه‌دیرلر نهر اماسیه قره حصار شرقی اطرافندن مجتمع اولوب قویلو حصار ونیکسار دره‌سندن چقر توقات شمالندن کوپروسی آلتندن چقر اماسیه‌یه وارر شهر ایچندن مرور ایدوب جانیکه وارر اریم ناحیه سنده چهار شنبه بازارینه اوغرار ودکزه دوکیلور جانیکده اکا چهار شنبه صوبی دیرلر نهر چوکرك اماسیه یاننده قره حصار شرقی سمتندن کلن نهره قاریشور یشیل نهر یوزده پاره قضاسی قراسی اراسندن کلوب اماسیه صوبی ایله جمع اولور اجبال یلدز طاغی یوطاغ سیواس ایالتی حدودندن قیصریه‌یه اولشور نهایت بلند وطبقه طبقه شکلنده مشرف جبال عظیمه دربی نظیر وبی مانند ییلاقلری مشتمل در یلدز صوبی بوطاغلرده مجتمع اولان نهردر سیواس ایالتنك شرق جنوبیسی دیوریکی سمتلری عظیم طاشلقدر وفراخ ییلاقلر اولوب اما شرق شمالیسی مفرح ییلاقلری وچاملو بالری مشتمل در طرف شمالیسی خود اکثر جبال مسلسلدر وبلند برودر همتا کوهلردر که سواحل بحر سیاه سمتلریدر جنوبیسی اکثر صحرالر در بعضی جبال واردر جبل جانیك جبال طرابزونه متصل واماسیه ارضنه ممتد در جبل شاهق وصعب المسالك بوطاغلرده زردوادیدکلری حیوان وافر اولور خلقی اکثرا صید ایدرلر وپوستی ایله تجارات ایدرلر بوطاغلك قله سنده برایکی یرده صخرهٔ عظیمه دلنوب بیوك دمور خلقه چکمشدر وبرنیچه یرده قامت انسان قدر صخره‌لر دلنوب عمود قاقمشدر نه مصلحت ایچون اولدوغی معلوم دکلدر خلقك زعمی بودرکه اسکندر قره دکز بوغازینی کسمزدن اول بو نلرکار بحرده اولوب کمی بغلنه وبو جبال اکرچه ایلك یرنده واکر اماسیه ونیکسار طرفلرنده هرکوشه بی نظیر وبنام خوش آب وهوا جمله‌دن چمن ییلاسی بوجبال شعبه‌لرندن برسنده دریازلرده ترکان کلوب هرکوشه‌سی کویا برشهر اولوب عظیم شنلك اولور بو ایالت اهل اسلامدن اکثر ترکان وترك وروملد رومد هپلری حنفی در وبعض یرلرنده کزلو رافضی طائیفه‌سی واردر کفره دخی واردر اما اکثری ارمنیلردر مسالك ومنازل ایالت سیواس سیواسدن ارض رومه عسکر قوناغی اجی صوباشی بش ساعت قوچ حصار بش ساعت الکی قریه دورت ساعت ارغنوت اوزی یدی بوچق ساعت برعظیم بل چکیلور ایاشر ییلاسی آلتی ساعت یولو چاملو طاغلردر شحنه چمن دورت ساعت اقشار دورت بوچق ساعت باروری قا یدی بوچق ساعت یارغازی یکاری یدی بوچق ساعت چمن ییلاسی دورت ساعت بو ییلاقده قاریجنده سیاه لاله‌لر بیلنور یاسی چمن دورت بوچق ساعت قره بولو بش ساعت سکر صحراسی اوچ ساعت جانیك بش ساعت تولوسلر بش بوچق ساعت اق دکرمن دورت بوچق ساعت بو منزلده نهر فرات چکیلور ماما خاتون بش بوچق ساعت پنك دورت بوچق ساعت خلس بش ساعت ایلجه دورت ساعت ارض روم دورت ساعت

سیواسدن

صیواسدن طوسیه یه یلدز صویی دورت ساعت محمد پاشا خانی دورت ساعت تخت
آبادی یدی ساعت یاخود بولس کارتق آباد صحراسنده بر عظیم قریه در بر بل کچیلور بعده
توقات یدی ساعت اینه بازاری التی ساعت تورحال دورت اسکی ایکنه یدی ساعت
یاخود داقیه لر نام دیکر تکیه لر بعده اماسیه یدی ساعت کلکراس بش ساعت
مرزیفون قربنده بولاق یدی ساعت بعده مرزیفون صحراسی نهایتی کوسه شعبان
دورت بوچق ساعت عثمانجق سکز ساعت یاخود حاجی کویی کومش قصبه سی قبله
جانبی ایکی خان وجامع واردر عثمانجق سکز ساعت حاجی حمزه التی ساعت طوسیه یدی ساعت
کیمر بلی دیرلر بونده بر بل واردر عظیم صعب یردر سیواسدن قونیه یه اسکه لج سکز
ساعت اباردی نام دیکر شارقشلا نام دیکر کدك چایر التی ساعت چبوق چایری التی ساعت
صاری اوغلان بش ساعت بارسین التی ساعت قیصریه التی ساعت اینجه صو بش ساعت
دوه لو قره حصار دورت بوچق ساعت کول باشی دورت ساعت نیکده دورت ساعت
تقارزن دورت ساعت بو یولده عظیم بطاقلر واردر ارکلی دورت ساعت کول باشی یدی
بوچق ساعت انجه سار یدی بوچق ساعت یکار باشی التی ساعت بکار اوغلو التی ساعت
قونیه التی ساعت سیواسدن ملاطیه یه اولاش کویی ذلاکتك بل اشیلو رقنغال
طقوز ساعت یاخود سیواسدن ساجوق خان التی ساعت دکرمن کویی دورت بوچق
ساعت نام دیکر محربور نی قنغال دورت ساعت یاخود الاجه خان اندن حسن چلبی کویی
اندن کسیلك کوپری اندن حسن بطریق یاخود دقوح حصاردن قازلو کول اندن کول
باشی اندن کوزل حصار اندن اویك اندن تخته لو اندن طپواق قلعه اقشار اندن قره
یعقوب اربه دنی دیرلر اندن چاتی اندن چامورلو اندن ترجان اندن ماما خاتون اندن
ارمودلو اندن الاجه خان یاخود خاتون چایری بش ساعت قریهٔ مزبوره اهالیسی
ترکمان اولوب والده سلطان اوقافی رعایاسندن انجه قلعه بش ساعت حسن چلبی کویی
طریق بومنزل اورته سنده جمع اولور کتخدا کویی قره طاغ اراسنده بر کوچك قریه در
یولی دوزدر بر نهر واردر قرق چکید دیرلر بش ساعت اهالیسی ترکمان اولوب ایام بهارده
ییلاقه واررلر بش ساعت حکیم خانی سلطان علاء الدین بناسی درصکره دن حکیم نامنده
برکسنه ترمیم اتمکله حکیم نامی ایله شهرت بولوب حسن بطریق براعلا جامعی وخانی واردر
ملاطیه بش ساعت سیواسدن انکوری یه ایلجه خان محمد پاشا طولوس نام قریه خضرلق نام
صحرادر یاخود ارتق آباد سیس زیله اوچ طاش قران قیا سنجار بوداق اوزی ایلبکلی دلیجه
ایرماق کسکین قزل ایرماق الماطاغی انکوری توقاتدن انکوری یه اینه بازاری شیخ نصرت
زیله قربنده در مشهد آباد آق ادز قران قبا حسین آباد انجه قیونلو نازنده قره قوغه
چاشنکیر کوپروسی قزل ایرمق اوزرنده در چقورجق لالا چایری انکوری عثمانجقدن
ارض رومه درکلی دربند مرزیفون لادیك سپتلو بل صونسه نیکسار نلسه حاجی مراد

اشقراوه سی کرحامس کاخ ارض روم احوال ملوک وحکام فرس ویونان و رومدن صکره
اهل اسلام ظهورندن صکره بو ممتلری خلفاء عباسیه کاه استیلا وکاه غارت ایدوب
واول عصرده جعفر بطال غازی سیواسی کافرلندن الدی ودار الاسلام ایلدی مرحوم
اولدقده توقات تکوری بر بازرکان قافله سی بیدا ایدوب سیواسه کوندردی وصندوقلر
ایچنه جنکچی آدملر قویوب شهره کیردکلرنده اللرینه قلجلر الوب اهل اسلامی قتل
ایتدیلر واول شهری خراب ایتدیلر بعده ملك دانشمند دولتی ظهور ایلدی وبونلرك سبب
ظهوری بطال غازی قزقرنداشنك قزینك قزی خوارزم ترکان اعیانندن علی بن مضراب
تزوج ایتدی واندن بر اوغل حاصل اولدی احمد اسمیله مسمی اولدی بو احمد بیوك اولدقده
علم تحصیل اتمکله دانشمند لقبیله ملقب اولدی یعنی صاحب علم دیمکدر بعده فارسلك
احوالنی دخی تعلم ایتدکده سید بطال اوغلنك اوغل طورسان ایله براولدیلر وکفار ایله
جهاد اتمکه خلفای عباسیه دن اذن الدیلر خلیفه انلره اذن ویرمشدر وهر بریسنه علم
ومنشور ویرمشدرکه فتح ایتدکاری یرلر کندولرك اولسون واول وقت هجرتك اوچیوز
التمش سنه سی ایدی طورسان قسطنطنیه طرفنه نصف عسکر ایله کتمشدرکیدرکن
یولده چوق فتوحات اتمشدر واسکدار قریب اولدقده علم طاغنده بر قلعه بنا اتمشدر واندن
ساکن اولمشدر ودانشمند سیواس طرفنه کتمشدر وسیواسی تعمیر ایلیوب تخت اتمشدر
بعده سیسه شهری یعنی قومناته توجه ایلدی قومنات اسکی شهر ایدی انی ایرج بن فریدون
بنا ایلدی واندن اوچیوز التمش کنیسه وار ایدی انی فتح ایدوب بعده کشانی یعنی تورحالی
الدی وخراب ایتدی بعده قازکولی قرینده قزقریه نام شهری فتح ایتدی وخراب ایتدی بعده
کانغری واماسیه وچوروم بعده آدملرندن عثمان نام کسنه یی بش بیك آدم ایله قسطمونی یه
کوندردی فتحه کیدرکن افلنوسی فتح اتمشدرکه حالا فاتح اسمیله عثمانجق مسمی در واول
ممتلده کومش معدننه استیلا اولنمشدر بعده قسطمونی حصاری واول ممتده اولان قلاعی
فتح اتمشدر بعده نیکساری فتح اتمشدر دیرلرکه مقدما بو شهر غایت بیوك شهردرکه استانبول
قدر وار ایدی بعده جانیکی فتح اتمشدر بعده ملکنه قلعه سنی محاصره ایدرکن کوکسنه براوق
دوقنوب شهید اولدی اوغلی محمد الغازی یرینه کچدی وباباسنی نیکسارده دفن اتمشدر
واوزرینه بر عالی قبه بنا اتمشدر حالا بو مشهد زیارتکاهدر دیرلرکه بطال غازیدن صکره دیار
رومك فاتحی اولدر بعده دانشمندلو دولتی ضعیف اولوب تکرار کفار استیلا اتمشلردر
بعده خلیفه مقتدی دن امداد طلب ایلدی اول دخی سلجوقیه دن ملك شاهه
خبر کوندروب ملك شاه دخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی بر قج بیك آدم
ایله امداده کوندردکده جمله عسکر اسلام بر یره کلدکده جمله الدقلری ولایتلری تکرار
فتح اتمشلردر بعده خلیفه دخی سلیمان شاهك قزقرنداشنی ملك محمد غازی یه نکاح
ایتدی ماینلرینی بو وجهله ربط ایدوب سلیمان شاه روم ولایتنده قیصریه ده قرار ایلدی

ونیجه

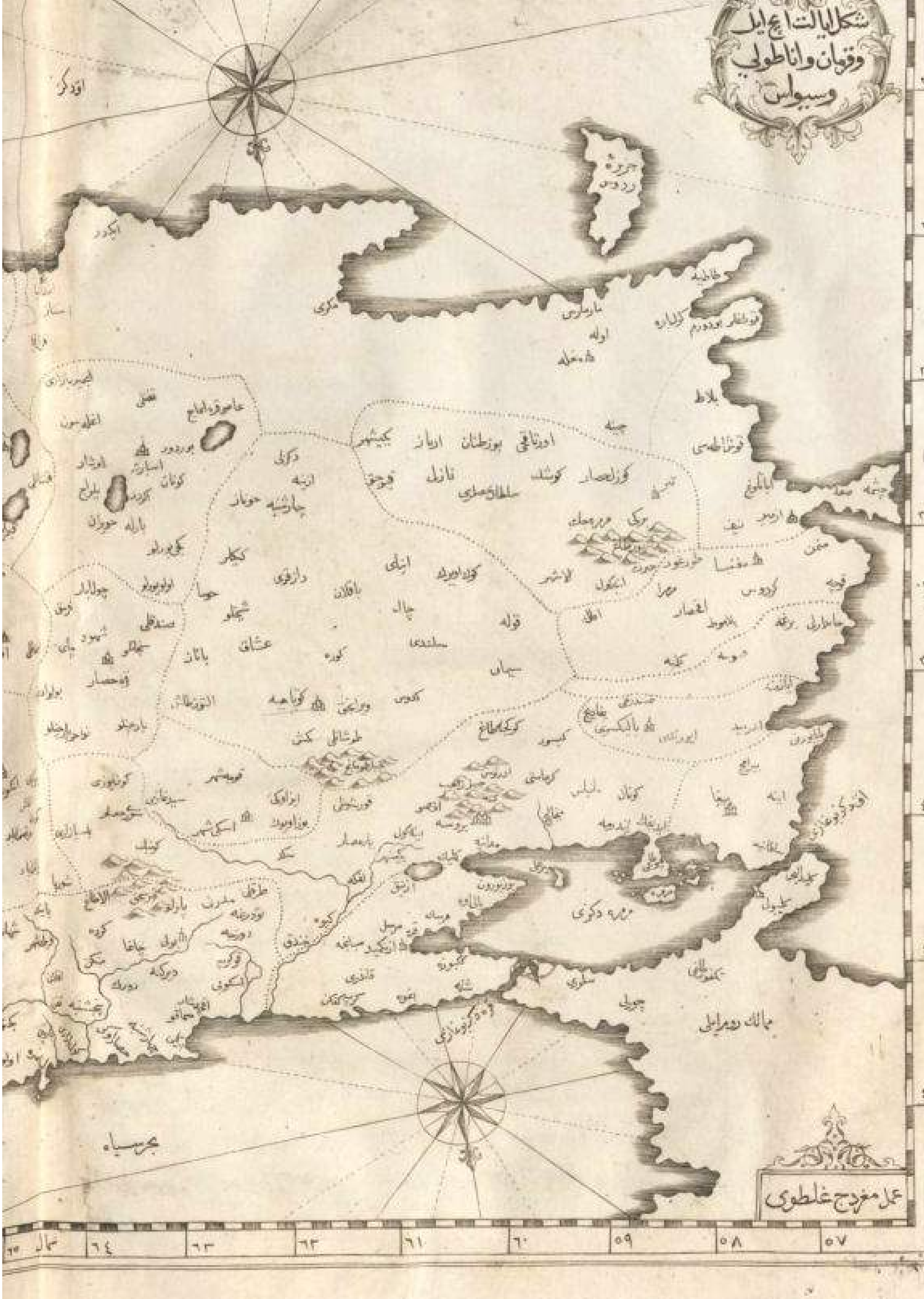
شكل ايالات ايچ ايل وقرمان واناطولى وسيواس
بحر سياه
عمل مغروج غلطوى

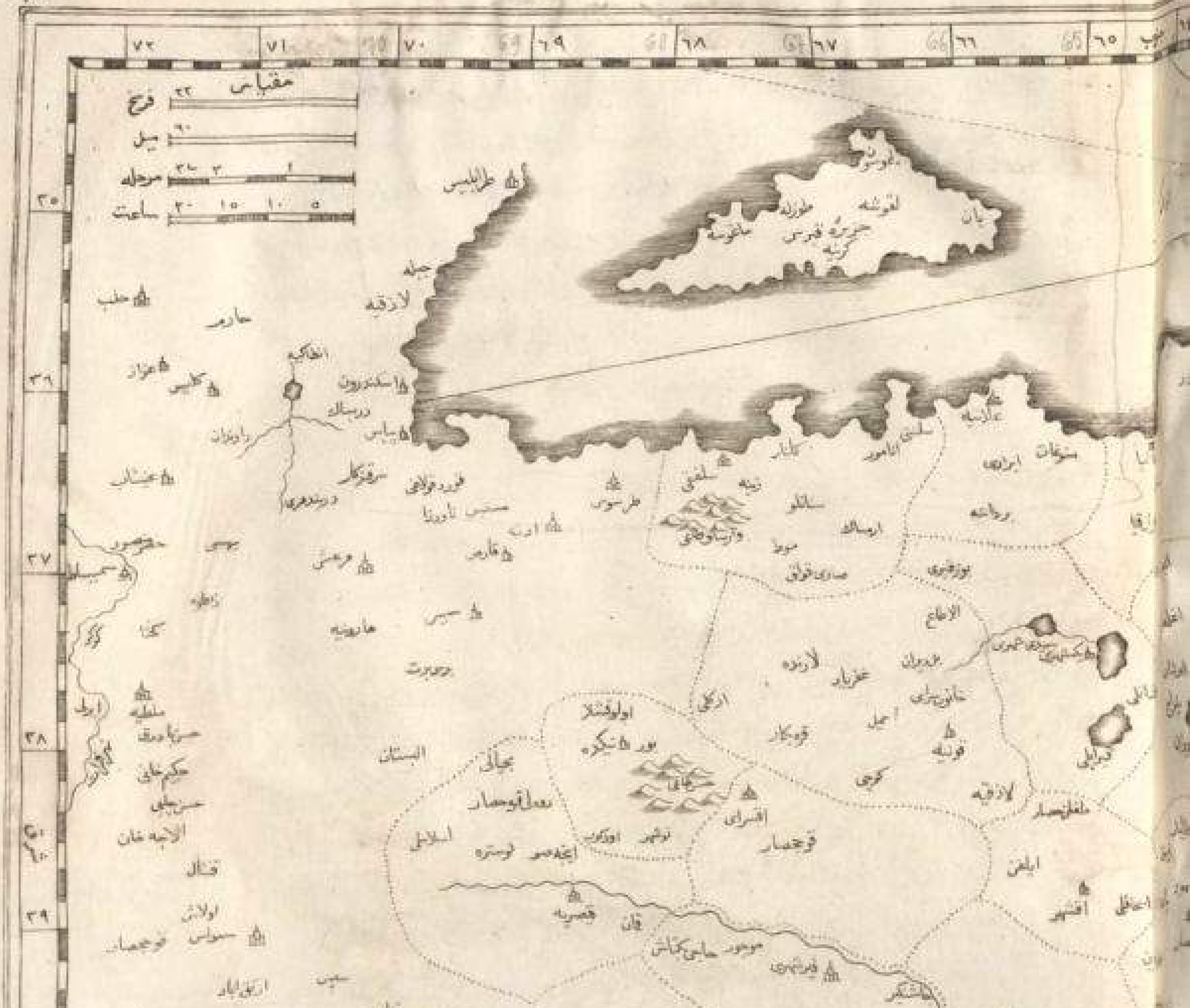
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
طرابلس
حلب
لازقیه
قونیه
قیصریه
قره دکز

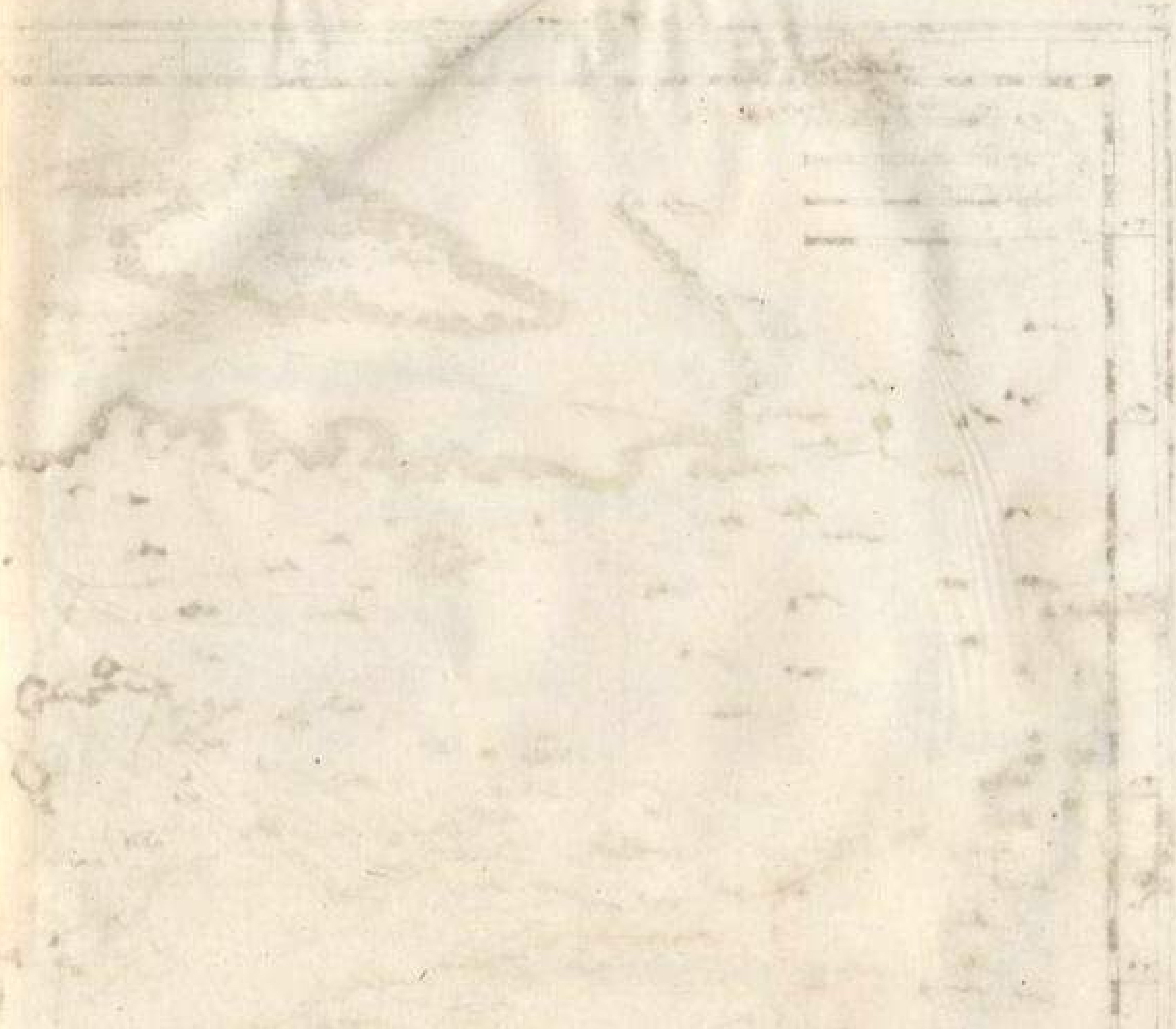

ونیجه بلر محبت اوزن اولدیلر وکیدرك سلجوقیلر دولتی ازدیاد بولوب قونیه یی تخت اتمشلردر
والحاصل محمد غازیدن صکره اوغلی باغی بصـــان بعده قرنداشی اوغلو ابراهیم بعده
اوغلو اسمعیل بعده ذوالنون بونك زماننده دولتلری ضعیف اولمغله سلجوقیه دن سنه
یشیوز التمش سکزده قلج ارسلان استیلا اتمشدر و بونده دانشمندلو دولتلری منقطع
اولدی دخی سلجوقیلرك دولتلری منقطع اولدقده جنکیزیه شعبه لرندن تولی خان اولادندن
اولان ارغون اولادندن ایلخا تیوخان بعض روم ولایتلرینی استیلا ایلدی بعده ابوسعید یرینه
جلوس ایلدی لکن ابوسعید کوچك اولمغله امرادن امیر چوبان آکا اتابك اولمشدر چاق
ابوسعید قوت بولنجه یه دك ابوسعید چوباندن وهم اتمکله قتل اتمشدر واول وقتده امیر
چوبان اوغلو تیمورطاش ابوسعید طرفندن سیواس وارض رومی ضبط اتمشدر قچن
باباسنك قتل اولنمه سنی خبرالدقده مصره فرار اتمشدر دخی مصرده ملك ناصر ایله مابین
اولمغله قتل ایتمشلردر بعده سنه یدییوز اوتوزسکزده ابوسعید وفات ایتمکله تیمورطاش
صوتملك قرنداشی ارتنا سیواسده حاکم اولدی بعده اوغلو محمد بعده اوغلو لکن صغیر اولمغله مدینه
سیواس قاضیسی عبدالله تعیین اولندی بعده قاضی عبد اللهك اوغلو برهان الدین احمد
اهل علم وصاحب تدبیر اولمغین اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دارالملك ایدندی وذوالقدریه
اوغلو ایله قرابت کسب ایدوب اوغلونه قزینی ویردی وکندوسی اولدکده کوچك اوغلو
قالمغین اهل ولایت حسن تدبیر ایدوب ولایتی آل عثماندن یلدرم بایزیدخانه ویردیلر
تذییل الطابع فصل ٣٦ در بیان اناطولی قرق التنجی فصل اناطولی مملکتلری بیاننده در
خفی اولمیه فن جغرافیا اربابی کوچك آسیا تعبیر ایلدکلری اقلیم عرفینك حد شمـــالیسی
اسکدار دن ابتدا ایله قره دکز سواحلیله شرقه طوغری طرابزونه وارنجه قره دکزدر حد
غربیسی اسکداردن ابتدا ایدوب اق دکز سواحلیله بوغاز حصارلردن وازمیر اوکندن مرور
اولنوب استانکوی جزیره سی قارشوسنده اولان تکر بورننه وارنجه آق دکزدر حد جنوبیسی
تکر بورنندن شرقه انحرافیله مارمارس مکره فنکه انطالیه علائیه سلفکه سواحلیله پایاس
و اسکندرونه وارنجه یه آق دکزدر واسکندروندن نهر فرات اوزره اولان بیره یه وارنجه
قره دن مفروض بر خط در حد شرقیسی بیره دن ارز نجانه وارنجه نهر فرات در ولندن قره
دکزه طرابزونه وارنجه فرض اولنان خط در پس حدود مرقومه داخلنده واقع ممالکه کوچك
آسیا دیرلر و بونلرك بعضیلری سنیش سالفه ده شام حاکملرینك تصرفلرینه داخل اولمغله
اقلیم شام فصلنده تحریر اولندی و بعضیلری آخر مناسبتله انلرك عقیبنده ایراد اولندی
الحالة هذه قاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره فتح وتسخیری مقدر اولان ممالك فسیحة المسالك
ایالتلره تقسیم اولندوغنه کوره ایالت اناطولی اشبو فصلده ذکر وبیان اولنوب
بو محلده دخی ابوبکر بن بهرام الدمشقینك عبــارتی بعینها نقل وتحریر اولنور
باب در بیان مملکت اناطولی آسیانهایت غربیه سنده بر اقلیم معتبردر باخصوص آل عثمان

Incipit Anatolia

بواقليمه ظهور ايلدى واسم اناطولى لسان يونانده كنش طوغدوغى سمتده ديرلر الحدود شرقده قرمان وسيواس جنوبده آق دكز غربده خليج قسطنطنيه وبعض آق دكز شمال قره دكز دار الملكى كوتاهيه شهريدر وبو ايالت اون دورت سنجاقدركه بونلردر انقره آيدين بولى تكه حميد خداوندكار سلطان اوكى صاروخان قسطمونى قره حصار صاحب قره سى كانغرى كوتاهيه منتشا بو ايالتك دفتر كتخداسى وتيمار دفترداری واردر وزعامت ايله دورت مسلم بكى واون بر يايابكى واردر خاصلرى بومنوال اوزره در صاروخان قرق بيك ايدين اليتوز اون اوچ بيك دورتيوز التمش بش قره حصار صاحب ايكيوز قرق بيك ايكيوز طقسان طقوز انقره ايكيوز التمش دورت بيك اوچيوز سكسن خداوندكار التيوز اون سكز بيك تمش طقوز بولى اوچيوز بيك يوز يكرمى ايكى قسطمونى بشيوز بيك منتشا دورتيوز بيك سكز يوز تكه اوچيوز يكرمى سكز بيك حميد ايكيوز دورت بيك كانغرى ايكيوز اللى سكز بيك سكسن بر قره سى اوچيوز بيك سلطان اوكى ايكيوز اللى بيك زعامت كتخداى اناطولى يوز بيك طقوز يوز اون ايكى زعامت دفتردار اناطولى طقسان بيك بشيوز طقسان التى زعامت مسلمان آيدين وصاروخان ومنتشه وقره سى وبروسه وبيغا وقوجه ايلى وسلطان اوكى اللى بيك ايكيوز زعامت والحاصل بو ايالت يدى بيك اوچيوز اون بر قلجدر بوز طقسان بش زعامت ماعداسى تذكره لى تذكره سز تيماردر طقوز بيك يدى يوز نفر جبه لو اولور امرا و زعما وارباب تيمار قانون اوزره جبه لولرى اون يدى بيك مقدارى عسكر اولور ودخى اناطوليده پياده ومسلم طائفه سى وار ايديكه جمله سفرلره ذكر اولنان پياده ومسلم طائفه سنك بكلرى نوبتلو سنده سفره اخراج ايدوب طوب چكمك ويول ايرتلق ذخيره كتورمكله خدمت ايدرلردى مسلم اوجاقنك چفتلكى اولوب چفتلكرنده حاصل اولان تركه نك عشر ورسمن اول اوجاقده نوبتلو اولان يايا ومسلم سفر خدمتن ادا ايدرلردى شمدبكى حالده يايا ومسلم طائفه سى رفع اولنوب جمله سى رعايا قيد اولنمشدر وچفتلكرى زعامت وتيمار بغلنوب حالا زعما وارباب تيمار قپودان پاشا ايله دريا سفرينه مأموردر وبونلردن ماعدا اجانبازان وغريبان طائفه دخى واردر سفره اشرلردى حالا انلر دخى منسوخ اولوب چفتلكرى تيمار ويرلمشدر قلاع اناطولى لواء كوتاهيه قلعهٔ كوتاهيه قلعهٔ اكرى كوز لواء منتشا قلعهٔ بچنه قلعهٔ بودرم لواء صاروخان قلعهٔ مغنيسا قلعهٔ قره قوجه لواء حميد قلعهٔ اكردر لواء قره حصار صاحب قلعهٔ قره حصار صاحب لواء سلطان اوكى قلعهٔ اينى اوكى لواء قره سى قلعهٔ يكيجه حصار لواء خداوندكار قلعهٔ سورى حصار قلعهٔ برعمد لواء بولى قلعهٔ اماصره لواء قسطمونى قلعهٔ قسطمونى قلعه مانه قلعهٔ سينوب لواء انقره قلعهٔ انقره واء كانغرى قلعهٔ كانغرى قلعهٔ قلجق لواء تكه قلعهٔ انطاليه كه جمعا يكرمى قلعه در

فصل در بيان لواء كرميان سنه يديوز سكسن اوچ حدودنده سلطان كرميان اوغلى غازى خداوندكار ايله عقد مصاهره ايلدكده قلعهٔ كوتاهيه يى نيچه ملحقاتى ايله خداوندكاره

ويرمش

ویرمش ایدی بو جهتدن کوتاهیه سنجاغی صاحب قدیمی نامیله مشهور اولمشدر بو سنجاغک
قضالری بونلردر آذینه اشمه اکری کوز انای بقلامی نیاز بوزغوس مع غلجان چاقرجه
چال چهارشنبه حوما حو تازسرکه سلندی سیماو شیخلو نام دیکر اشقلی طازقری طاغ
اردی طوشانلو طوبله مع عثمان ایلی عشاق قازقلی قوله کدوس کوتاهیه صحرا ناو سلنئی
کون کوک او یوک کیکلر لاذقیه دکزلی الحدود غربده خداوندکار جنوبده آیدین وصاروخان
شرقده حمید وبعض قرهمان شمالده ینه خداوندکار اوصاف کوتاهیه پای تخت
ونشیو زانچه مو لیتدر شهری بر طاغ دیبنده واقع اولوب بر مرتفع قیا اوزن قلعه سی
واردر بو شهرک وحصارک بناسی سلطان کرمیانک اولمق روایت اولنور بونده یدی
مدرسه وسلطان کرمیانک اولو جامع دیمکله معروف بر جامع شریفی وآنده جامع امین زاده
وجامع یورغانجی زاده وجامع منلا واجد وجامع قاضی عسکر خلیل چلبی وجامع قرجه پاشا
وقاضی عسکر حمامی وبالقل حمام که بونک ایچنده آب سرد ایله مملو بر حوض واردر
وبونلردن غیری التی یدی حمام وبزستان واسواق عامره وخانلری ومساجد وباغ وبستان
وآب روانلری فراوان ومسیره لری رایکان بر بلدهٔ عظیمه درکه شرق وشماله سبز وخرم
هموار صحرادر وسطندن پورسق نهری یکروا سکی شهر قربنده نهر سقاریه یه قاریشور
وخلقی بر خیلی بلندجه کوهدرکه اوزرنده بر بلندن مرتفع ایکی قات قلعه ومتوسط ایچ
قلعه سی دوشمشدر اسمی کوهر نکین قلعه درونده ماء جاری واردر ودخی عثمانیلردن
جامعی واردر واصل شهر اول کوه دبنه دوشوب بعض محلاتی بر جانبنده اول قلعه یه
پیوسته اولمشدر اون بش محله در ومحکمه سی شهرده وپاشا سرایی بر طرفنده واقع
اولمشدر واولرنک سطوحی طپراقدر وخضرلق دیرلر قلعه قربنده بر مسیره درونده جبل
طرفلرنده آق صونامنه بر مسیره سی واردر غایت صوغق صودر وبر مصنوع مختصر نهرده
بر حوضه دوکیلور بوننده بر صو واردر وکوتاهیه ده سلطان باغی دیمکله معروف بر مسیره در
حدایق وباغستان واردر وکبکین یرلر دخی بر تفرجگاهدر که شهرک جنوب غربیسنه
دوشمشدر بونده بر عین جاری واردر وسلطان بایزید باغچه سی دیرلر بر مسیره دخی واردر
کوتاهیه ده الما وامرود وسائر میوه قسمی چوقدر انکوری چندان اعتنایه صالح دکلدر
بر کرمابهٔ خدایی سی واردر که آبی معتدل السخونت شهرک غربیسنه دوشر کرمابه شهردن
اوچ ساعت یرده یونجه لی دیمکله معروف بر دوز صحراده واقع اولمشدر چفته حمامدر یاننده
جامعی واردر بو صحراده کرم سرد مخلوط وغیر مخلوط جداول وانهار وجمله دن بریسنده بر موم
سفرسی قدر یردن دائما بیلک کرم جوش وفوران ایتمه درکه ظاهر ایدن موضع مذکوره عیلمدر
واقوب کیدن نهردن که ایلیجهٔ کرمابه کبی نماینده محل مزبوره اوجاع مفاصل مرضنه مبتلا اولنلر
ایچنه کیررلر نفعنی مشاهده ایدرلر اول یرک عمقی قنی چوقدر وحوض کرمابه یاننده بر مغاره کبی بر
چامورلو سوراخ واردر خسته لر آکا کیررلر وبونده اختری جامعی وشیخ کرمیانی وفراقی کوتاهیه وی

قبوری واردر ودخی بر کرمابه واردر بو دخی جفته در یانلرنده بر مسجد کوتاهیه دن دخی
بعید در نواحیسنه دوشر و بو شهر بروسه یکی شهری شرق جنوبیسنده اوچ مرحله
بروسه دن کوتاهیه یه سفر ایدنلر طومانج طاغی بکوب کوتاهیه یه وارررلر وعشاق
بر مرحله شرقنه وقره حصار صاحب ایکی مرحله دخی شرقنه واسکی شهر شماله ایکی
مرحله ونفس کوتاهیه یه تابع نواحی بونلردر طوشانلو کومش التون طاش کره ک
اورنجك نواحی شهر امرودایلی بونده ایکی ایلیجه لر واردر قزل ایلیجه دیمکله معروف خاصیتلری
مشهوردر ناحیهٔ طوشانلو کوتاهیه دن شمال غربه سکز ساعتدر جامع وسوق
واردر بر قصبه در هفته ده بر کون عظیم بازاری طورر وبونك غلبت اعلا اغداسی اولور
طوشانلو اغداسی خیلی مرغوبدر وبو ناحیه مدانیه دن ایکی منزل وشاهراه اوزره
عمردر کلیبولی وبوغازه کاوب کیدنلر اکثر بو ناحیه یه اوغرار التون طاش کوتاهیه دن
شمال شرقه بر ناحیه در کومش کوتاهیه قربنده طریق اوزره بر نیجه پاره قریه بر ناحیه در
عشاق کوتاهیه دن شرقه بر مرحله مراد طاغی قربنده بر دره ایچنده قلعه لو بر قصبه
یوز اللی پاره قریه لو معمور بر قضادر قصبه سی واسع بر صحرانك شرقیسنه دوشوب
قراسی اول صحرایه دوشمشدر متاعی سجاده وقالیچه مشهوردر سلندی قوله شرقیسنده
کون غربیسنده ماینی اوچ بلك یول بر قصبه در کون ایله بونك اراسنده سر که نام
و
طاغ ایچنده بر قضا خراب اولدی وقصبهٔ سلندی بردن یماجنده واقع اولمشدرانده
بر قریهٔ کبیره دخی واردر قره سلندی تسمیه اولنور کلیم وسجاده ایشلنور کدوس
کوتاهیه دن غربه بر منزل جوانب اربعه سی جبال بر دره ایچنده بر قصبه وقضادر نهر
کدوس بونك قبله جانبنده مراد طاغندن اینوب صحراسندن بکر قوله بر قره طاشلق
ایچنده بر قصبه در بر خرابه قلعه سی واردر جانب غربیسی بر مقدار آچق صحرادر بینلیو
باغ باغچه لری اولوب اول طاغلق اراسنده باغلرنده بکلرجه اوزومی وامرودی وسائر
میوه سی اولور اما امرودی وانکوری فروان اولور بو قصبه غربنده نهایت اووه سی صاروخان
حدی وقبله جانبی انار قضاسی اکثر صویی قیولردن ایچرلر کون سلندی شرقیسنده
دره ایچنده بر قصبه در باناز بونکله کوتاهیه اراسنه دوشر متاعی قالیچه در عشاق
وکون بو متاع ایله مشهورلردر باناز مراد طاغی غربیسنده بر دره ایچنده بر قصبه در قبله
جانبی صچانلو قضاسی باناز وصچانلو ماینلرنده بر طاغ واردر اسمی اخر طاغ بر عظیم
ییلاقدر یورك وترکان انده جمع اولورلر هواسی کوزلدر وشرقیسی التون اووه سی دراشقلو
نام دیکر شیخلو قره حصاردن ایکی مرحله غربه بر کونلك بر صحرای وسیعة الارجانك
شرقیسنده اق طاغ اتکنده بر قصبه در سکسن دورت پاره قریه یی مشتمل بر قضا درباغ
وباغچه سی آزدر لکن اکین یریدر بافلاك دکزلی شرقیسنده شیخلویه متصل اون قدر قرایی
مشتمل بر قضادر چال عشاق وبافلاك واینار قضالری وسطنده اوتوز قدر قریه مشتمل

برقضادر

برقضادر مندرز صوینك ایچندن چكروصو اوزرنده بردن ایچنده هفته بازاری طورر آنكا
خالی بازاری دیرلر وحوما اشقلو اوه سنده اق طاغ اتكنده اشقلودن قبله جانبنده اووه سنك
نصفی مزارع ونصفی سازلقدر تازی قری بافلاكدن قبله طرفنده برقضادر ایكیسنك
ماببنی برطاغ فصل ایدر بونك برجانبی كیكلر وبرجانبی سكوت طاغیدر دوز اووه وقیر یرلردر
بش اون پاره قریه سنده باغ وباغچه اولور صوینی قیولردن ایچرلر كیكلر تازقیری شرقیسنده
برقریهٔ كبیره وقضادر هفته بازاری طورر وبرنهر صغیری واردر كوك اویوك آیدینه متصل
برقاج پاره قریه برقضادر اهالیسی بوز یوقش لفظندن النورلر دكزلو نام دیكرلاذقیه
كثیرة الانهار اولمغله دكزلو دیرلر جوانب اربعه سی جبال صحرانك برجانبنده آب روانلری وافر
باغلو وباغچه لو برقصبهٔ معموره در یكرمی دورت محله یدی جامع وبش حمام ومتعدد خانلری
وبركافری قلعهٔ صغیره سی واردر حورصولو نام برحوضدن چقان آب روان كاوب قصبه
اطرافنه یایلوردر بواولوب بركوزل مسیره در بوقصبه نك غربیسی كوچك بابا نام برطاغدر
صحراسنك شرقیسی چوكلر طاغیدر وچوكلر نام بركسنه نك مزاری اننده زیارتكاهدر وقبله
جانبی قازقلو بل طاغلریدر حمیده عامی قره اغاجه اشیلوراد نیه دكزله اووه سنده واندن
غرب جانبنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادر هر هفته بازاری طوررد كزلودن اوچ ساعتدر
چهارشنبه ینه دكزلو صحراسنده آدینه دن غرب وشمال طرفنه ایكی ساعتلك بولادان
نام قریه ده هفته بازاری طوررحو نازد كزلو اووه سنده برعظیم قارلی طاغك ذیل شمالیسنده
برقصبه در صعب قیادن برقلعه سی وباغ وباغچه سی واقرصولری واردر اكثر خلقی روم
ذمیلری اولوب سلطان سلیمان وقفیدر ایناى مع اشمه كوك اویوك شرقیسنده برقضادر
هفته بازاری طوررد الانهار نهر كدوس قصبهٔ كدوس قبله سنده مراد طاغندن چقوب
كدوس صحراسندن جنوب قصبه یه اوغرامزكون قربنده سلنی التندن اطاله دن مغنیسا
قربندن جنوب ازمیره سنجاق بورنی نام محلك مقابلنده بحره قاریشور اطه نك
اوست یاننده بوغازده برعظیم طاش كوپروسی وارایدی خراب اولمغله اول دیار اعیانندن
شیخ نورالله افندی كون قربنده برطاش كوپری بنا ایلدی نهر مندرز حوما قصبه سنه
برمنزل بیكارباشی دیمكله معروف برمنبعدن نبع ایدوب حومایه كاورواشقلو صحراسنده
بافلاك وچال قضالری وسطندن چهارشنبه قضاسنه وارر بانازدن كان مراد طاغی صوییكه
اشقلو اراسندن چكر ونهر كبیر اولور چهارشنبه قضاسنده بونهر ایله جمع اولور وجمله سی
آیدیندن بلاط قضاسنده بحره دوكیلور ایدین ایله كرمیان ولایتلرینك سنوری اولان
دمرطاش كوپروسی بوصو اوزرنده ایدی اساسنده برایلجه ظهور ایدوب تدریج ایله
ومن ویره رك خراب ایلدی حالا اورلردر فصل دربیان لواء صار وخان حدودی
شرقا كوتاهیه شمالا دخی خداوندكار غربا صغله جنوبا آیدین قضالری بونلر دراطه
الحصار ایلاجه پراكنده پراكنده سالها برلوبنكی ترحانیات طور غودلو قوجه لر قیاجق

کوردك کوردوش کوزلحصار متن مرمرجك نام دیکر دمرجی دیکر مقاطعات
مغنیسا منو خوریه اوصاف مغنیساد یار صارو خانك قاعده سی اولمغله شهزاده کان آل
عثمانه دار الامان اولمشدر بر واسع اووه نهایتنده بر طاغك دیبنده بر شهر معظمدر و جبل مزبور
بالك قیاشهر اوزرینه حواله قارلی طاغدر بر کافری قلعه سی واردر که کدوس صوینی اوکنده
ایکی ساعتلك یرده اووه ده آقار اوزرنده اغاج کوپروسی واردر بو شهرك زارستانی واوندن
زیاده حمامی و بش مکلف جامعی واردر مرادیه جامعی و خاتونیه و سلطان جامعی و چاشنکیر
جامعی و انده شهزاده سرایی و قصر سلطانی اولو جامعی صارو خان اوغلی اسحق چلبی
بنا ایتدیرور مولویخانه بنا ایتمشدر سلطان مراد جامعی ایکی منارة و مدرسه و عمارت
و دار الضیافه بیك حدودنده تمام اولدی و بوندن غیری ایکی منارلو بر جامع خاصکی سلطان
جامعی غربی طرفنده مدرسه سی و شمالنده عمارتی و حمامی واردر سلطان جامعی دیمکله
معروفدر و بری دخی چارشو حمامی و اون قدر مسجد و قورشونلو تلواسکی خان و دخی نیچه
خانلری واردر شهرك قبله جانبنده بر تل اوزره بر قلعه سی واردر حصارلری حفظ ایدر و جانب
غرب و جنوبنده سوسن درازدیرلر بر یوکسك دپه اوزرنده قدیمه آثاری مشاهده اولنور
سلطان محمد خان سنه طقوز یوز طقسان دورنده بوز طاغ ییلاقنه چقمیوب اول طاغده
مقام ایلدی آبی فراوان و هواسی لطیف و ساحه سی چمنزاردر و مغنیسا بساتینی و باغلری
متکاثردر اکثر باغچه لری جانب شمالیسنده در صحرالرنده لاله بر قلیج رنکله حسن و بر مشهدر
غایت معتبردر بعض طالبلری واردر که دانه سنه واقراغچه ویروب اشترا ایدرلر ایام بهارده
اللرنده بر کوچك قازمه ایله کزوب پسند ایتدکلرین چیقاررلر و باغچه لرده تربیه ایدرلر و لکن
صحراده اولدوغی اشکاله و الوانه چوغی تخلف ایدر کفه لاله سی قطعه سنده عجمی طولانی
دکلدر بالکه ورد احمر کبی یکتابرك رنکین ایله مدور الشکل بر شکوفه در درونده قطیفه مثال
نافه سی واردر و سرای شهزاده کان شرق و شمال جانبنده حائط شمال سرای که قپولری
او جانبه در اوکی واسع بر میداندر لکن بو شهرك صیفده هواسی بد اولمغله خلق ییلاقه چقرلر
مغنیسادن ازمیر الی ساعتلك مسافه ده جنوبیسنده واقع صابونجی بل آشیلوب وارلور
منمنده خود قریبدر دورت ساعتده وارلور غرب و جنوب اراسنه دوشر و نیف غرب طرفی
دورت ساعت قدردر طورغود مغنیسانك باش ناحیه سیدر مغنیسادن جهت شرقده
طاغ دیبنده واقع بلاموط و اقحصار بونك شمالنده در اقحصار مغنیسانك شرق و شمالنده
اراسی ایکی مرحله بر مدینهٔ صغیره در بر ایکی جامع و مسجد و ایکی حمام و بر خراب حصنی
واردر باغستانی فراواندر ایام صیفده هواسی وخیمدر کردوسدن شرقه دوشر جزئی شماله
میل ایله و کردوس و اقحصار و بلاموط مثلث واقع اولمشلردر بلاموطدن مغنیسا یولی
کردوس ایله اقحصار اراسندن چکر بلاموط باش کلمته دن جنوب غربده بر قلیج یان قری یه
مشتمل بر قضادر و مغنیسا ناحیه سیدر اقحصار بونك شرقنده در کردوس جنوب غربنده در

و بلاموطدن

389

وبلاموطدن مغنیسایه کیدیلورکن اقحصار صول طرفنده کوریلور صندرغیه ملا صقدر
مرمرا بوزطاغ یلی اوزن قرشنده برقصبه جامعی واردر واقحصار ایله بوزطاغ اراسنه دوشر
اقحصارک جنوبیدر وبوزطاغک شمالیسی ومغنیسانک شرقیسی دراطاله شرقده سیماو
وتیمورجی قبله ده اینه کوزوآیدین غربا کردوس وشمالا وغربا اقحصار قضالری اراسنده
برقضادر قوچه کارجده برقلعه وقصبه در باغ باغچه سی فراوان جامع وحمام وسوق
وسکانی اکثر نصارای رومدر اوزومنی خمر ایدرلر ارالرنده قره جه قوچه شرابی مشهوردر کرملیه
صارت مغنیسا ایله بوزطاغ اراسنده یل اوزرنده صارت قصبه دن برمنزل شرق وجنوبه
دوشر تیمورجی نام دیکر دمرجی دخی مرمرجک دیرلر صندرغی قرشنده برقضادر بوقضانک قره
طاش دیرلر برناحیه سی وار شرقیسنده سیماو وشمالیسنده مندحوریا واقعدر فصل در بیان
لواء آیدین الحدود شمالا مغنیسا غرب صغله جنوب منتشا شرقا کوتاهیه قضالری بونلردر
اوبازالاشهر اماصه اورتاقجی ایا ثلوغ تابع صغله اینه کول آیدین بالیابنولی اینه
بایندر برکی بوزطغان ئیره صرت سلطان حصاری قره جه قیوتل نام دیکر ئیره پوله سی
کستل نام دیکر تازلی کاس کوزلحصار کوشک وقف یکی شهر کوینک کلر کستره بیراملو مع
قره قیوناو اوصاف ئیره آیدینک پای تختیدر بونکله مغنیسا اراسنده قزلجه موسی
طاغی دیرلر برجبل واردر بوجبلک محاذیسنده برجبل آخر دخی واردر ئیره انک ذیلنه دوشر
قورشون اورتیلو جامعی واسواق وحماملری وار در بندر شهردر خلق متمول وتجاردر
برمصلاسی وار طولی وعرضی ایکیوز خطوه مربع الشکل بر ساحه کارکیر دیوار ایله محصود
دورت قپوقونمشدر هرقپودن اون پایه نردبان ایله صعود اولنور وبوساحه نک وسطنده
آب روانی دائم برشادروان واردر زمینی ترفیل نام سبز ایله مزیندر وبعضی اشجاری واردر
ودیوار قبلیسی داخلنده حائط شرقیدن حائط غربی یه وار بجه بینردانه درخت سرو وخلقنک
تشخیص خواطروقه ننده بجمیعدر بایندر ئیره نک جانب شمالنده اسواق وحمامات وجامعی
واردر بلده عامره در پنبه سی چوقدر وبایندر قزل موسی طاغنک ذیل جنوبیسنده در
وئیره نک قبله سنه دوشوب برکی شرقنه دوشمشدر غربنده ایا ثلوغ وتیف مغنیسادن
قبله طرفنده در قزل موسی بایندن آشلوب واریلور تازلی برمعمور ومیوه دار قصبه در
هفته بازاری طورر بیندن دکزلو برمنزل شرقده وسلطان حصاری غربیه دوشر وتازلی
بربلده لطیفه در انجیری مشهوردر باغچه اطرافنده برفرسخ ممتددر بونک قصبه سنه کستل
دیرلر جبل ئیره قبلیسنده واقع جبل ایله جبل ئیره وسطنده دوزیرده در یکیشهر بونک
قبله سنده در سلطان حصارینک کستل قبله سنه دوشمشدر سلطان حصاری اسکی
خرابه قلعه وقضادر کوشک بونک غربیسنه دوشر جبل کستانه ور اسنده ذیل
جنوبیسنده در کستل بونک قبله سنده و یکیشهر ایله بونک اراسنده در بالیابنولی برابرنده در
جبله آشلسه کوزلحصار آیلور کوشک برقصبه در هفته بازاری طورر اندن کوزلحصار

دورت ساعتدر دنیه تاتلری وافر وانجیری کوزلدر کورلحصار بر شهر معموردر احاطه ایتمش
قلعه‌در ایکی محله‌سی طشره‌ده واقع اولوب برجبل عظیمك شرقیسنده دوشمشدر اوواسی
قومسال اولمغله غله دارد کلدر لکن انجیری وافردر بوندن اذنیه دورت ساعت سکز جامعی
واسواقی وحماملری واردر کوزل حصار وادیٔ جبل تیره ده کوهك ذیل جنوبیسنده در کوشك
بونك شرقیسنده در واورتاقچی بو جبل مقابلنده واقع اولان جبل ذیلنده بونك قبله سنده
درکوه اوزره بر مشرف یرده آق دیرار بر مسیره‌سی واردر تیره طاغی آشیلوب وارلسه جزئی غر
بیجه‌ده بوزطغان اورتاقچی شرقنده ارباز غربنده بکشهر درنده جبل ذوالشمالیسنده بر قصبه در
کوشك قبله سنده دورت ساعت اطرافی چمنزار کثیرة الانهاردر ارباز بکیشهر ایله بوزطغان
اراسنده برتاج یان قرایه مشتمل بر قضادر طاغدن جزوی الارنجه در اورتاقچی بوزطغان غربنده
برقاج یان قرایه مشتمل قضادر که ذیل جبله دوشمشدر بکیشهر ایدین جامعی وحمامی وسوقی
واردر بوندن نیجه قوابل ظهور ایلدی جبل تیره مقابلنده در وقبلیسنده شرقدن غربه ممتد
بر جبل واردر و بکیشهر اول جبلك ذیل شمالیسنده واقع بر شهردر قربنده بکیشهر بوغازی دیرلر بر
بوغازدن اول جبل وراسنده حمیده وارلور عظیم مخالف دربند در عوام ناس دربند
جالندری بیدر دیرلر و بعض قدیم بنالر واردر برکی تیره نك شرق شمالنده کوهه ارقه ویرمشدر
اوکی وقبله سی اچقدر و بو برکی طاغنك قارشوسنده وقبله سنده بر جبل دخی واردر تیره آکا
ارقه ویرمشدر و تیره برکیدن غرب جنوبیه قالوب بالیانبولی آیدین و برکی قبلیسنده ومقابلنده
اولان جبلك دامننه دوشمشدر و مرمره جك برکی نك شرقیسنده برکی کبی جبله ارقه
ویرمشدر بغایت قریبدر و برکی نك جامع و حمام وسوقی واردر اثمارندن اناری غایت وفرت
اوزره در اطرافنه کید ربوشهرده نیجه فضلا ظهور ایلمشدر خواجه عطائی افندی و برکلی محمد
افندی و خواجه زاده و بونلردن ده ذکر من دونه در اقر صولری وافردر آب وهواسی خوب
بونك طاغی که بوزطاغدر مغنیسا و تیره وا قحصار و مرمره خلقی نك ییلاقیدر مرمره جك
مجبل برکی یه ارقه ویرمشدر برکی قربنده وشرقنده بر قضادر بالیانبولی آیدین مرمره جك
قبلیسنده ومقابلنده اولان طاغه ارقه ویرمش برتاج یان قریه در آلاشهر آیدین بر عظیم شهر
وقلعه‌در بیوکی جمله سور ایله محاطدر اینه کول ایدین بوننك غربنده قوله شرقنده تیمورجی شمالنده
کوه آلا طاغ بونك جنوب وقبله ده تالور بعیدد کلدر اینه کول آیدین صرتبونك قبله سنده دوشر
قریبدر غربنده مرمره جك شرقنده آلاشهر درشمالنده اطاله دوشمشدر معمور قصبه در
دوز یرده واقع اولوب طرف شمالنده بر مختصر کولی واردر کلس قصبه در باغچه لرینك اکثر اشجاری
انار و سیب و موزون سرو و قواقلری واردر و اکثر یرلرنده نیجه بتر چمنزاردر بالیانبولدن شرقه
دوشر طاغه ارقه ویرمشدر شمالی کشاده در و مرمره جکدن قبله سمتنه در ایا ثلوغ که قدیم
آثار عالی بنالر ایله مالامال بر معظم شهردر که حالا خرابدر و بوشهره بر محلده صواچندن
یکیلوب نها یتنده قبوکبی بر محلدن دخول اولنور چارشو و دکاکینی طا شدن یاپلمش بعض

كسه‌لر سيوينه واردلرايمش صورت بوزطاغ يايلاقنه كيدن يول اوزره مغنيسادن شرق
جنوبه دوشر بوزطاغك غرب وشماليدر مغنيسادن بعدي برمرحله‌در بندن بوزطاغ يايلاقي
بريچق مرحله‌در اواثلنده برعظيم شهردر حالا آثار سوري باقيدر واقار صويي وار بوزطاغ يايلاقنه
متصل اولان بعض جبالك ذيلنده‌در بوزطاغ آيدين يايلاسندن آشيلوب بركي اوزرينه اينلور
اينه كول بندن شمال غربه آلاشهر شماله دوشر جبل بركي مغنيسا ايله تيره اراسنه دوشر
بركي طاغي ذيل غربيسنده عظيم طاغدر بوكا بوزطاغ ديرلر شهزاده كان آل عثمان ايكي اوچ
آي قدر سنه ده بو يايلاقه واررلرايدي و برجبالك طرف شرقيسنده بو ايكي مواضعده مزارع
واردر خاو دارلق ديكله مشهوردر وبحيره سنده قايقله آكابرلر كاهي تفرج ايدرلر جانب شماله
منتهي اولان حدودنده برعظيم بستان واردر آب بحيره اول بستاندن اقر بو بحيره‌نك دوري اون
ميلدر اول ديار خلقي آكا كاجك ديرلر بونده بعض سمك واردر لكن صيد ايتمزلر بحيره جبل بركي
بو بحيره جبل بركي‌نك ذيلنده اون ميلدن زياده‌در وجبل مزبور بوزطاغ يايلاقي ديرلر بوزطاغ
اطرافنده اولان خلق بوكا چقمغله برايكي موضعده جمعه نمازي قلنور و اسواق وبش حمام
بناوصلوة عيد ايچون بر مصلي ياپمشلر بو يايلاقك شرق وجنوبنده برجبل واقع اولمشدر آكا
مقام اربعين ديرلر فوق الجبل مقام منيعدر اراسنه صعود صعبناكدر وجبل بركي‌نك
قله سندن بو قله‌نك يايلاقه مشرف جانبنده برصخره عظيمه واردر نصف نهارده شدت حري
منعكس اولوب يايلاق خلقنه كدر ويررو بونك دپه سنه محاذي بردپه دخي واردر ايكيسي
اراسنده سادات اعجامدن بابا رشيد نام بركمسنه تكيه بنا ايدوب درويشلري يايلاق ايامنده
تفرجه چيقان درويشانه طعام چكرلر لطيف صويي اقار جبل كستانه تيره‌نك قبله
جانبنده برطاغ و يايلاقدر مساجد وجوامع وحماماتي واردر تيره خلقي اكثر فصل صيفده
بوكا چقرلر و بونده اسواق واردر خلق محتاج اولدوغي شيلر جمله انده كاورلر صباح
نمازيني ادا ايتدكدن نصكره شهره كيدن طلوع شمس ايله اول محله داخل اولور فصل
دربيان لواء منتشا الحدود شمال تيره غرب وجنوب اق دكز شرق انطاليه وبعض كوتاهيه
حد ايدر قضالري بونلردر اوز ملواسكي حصار اشن اذرطوس اوله‌بر آنده منتشاير زيور
ايوك بچين چنه كوكرسار اولوس صويجه طاطيه طراحيه فسلكان كرمه قره اوه مربودرم
كرانش كوك آباد نام ديكر كوك آ وه طواس كويجه ماز وزكوك اويك مسول مكري
مند اليات مغله بوه كسكي اوصاف مغله منتشانك پاي تختي برمشهور شهردر قوش اطه
سندن دورت مرحله جنوبه دوشر منتشا بندن دكز لو شرقه ايكي مرحله‌در كدلك ولندن
آشيلور طاواس منتشادن برمرحله يرده برقلعه وقضادر هفته بازاري طورر
فصل دربيان لواء تكه الحدود شمال حميد غرب منتشا جنوب اق دكز شرق علائيه
قضالري بونلردر الملي انطاليه ايكدرفنكه قاش قلقانلو قره حصار تكه قره قيا كرمكي
اوصاف انطاليه تكه‌نك پاي تختيدر بونك قلعه‌سي ضحاك ماري بنا ايتمشدر اوچ قات

وهر برقاچ براوغلنی اسکان ایلدی وحالا بو قلعه ده طرف سلطنتدن دورتیوز قلعه قولی
واردر بو شهر دریا کنارنده بر محل مرتفعده متین حصار طولانی دریا طرفی سد شکلنده یوکسکدر
اسکله وشهر دراطرافی دوز صحرا ایکی چالیلقدر شمال طرفنده بر نهر اقوب شهره واردر
کمریللر اتمشلردر سوقی خارج قلعه ده شمال طرفنده در اسکله قربنده قلعه نك دریایه ایکی
قپوسی آچلور بر قپوسی قره یه آچلور جامعلری حماملری متعدد باغچه لری وافر لیمون وترنج
دخی انواع فواکه اولور خرما دخی وفرت اوزره وقلعه شهرك اوزرینه حواله در وقلعه ده ایکی
جامع وایکی حمام وبر حمام دخی شهرك طشره سنده واردر شهرك باغ وباغچه سی شرقنه دوشر
شمالنده بر طاغ واردر اول طاغ دیبنده دودن دیرلر نهر که اکردر کولنك ایاغیدر چقوب کیرو یاتار
تحت الارضه کیدوب انطالیه باغچه لری قربنده چقار جمله سنی سقی ایدر وشهره اوغرایوب
دکزه دوکیلور بو صو بر نهر عظیمدر کوپری بازارنك دریایه دوکیلور دکی ایله کچلور کوپری بازار انطالیه
شرقیسنده مناوغات قضاسنك ناحیه سیدر بو انطالیه نك دوه لری چوقدر بونار چالیسنده
اوتلارلر بو ناحیه ده سوسام وچیلك چوق اولور بروسه دن اون بر قوناقدر بو شهرك غربنده
شردن بورنی نام بر دبل دریا ایچنه ایکی قوناق کیرمشدر بو شردن بورننده عمارتدن خالی مواضع
چوقدر حربی کفره نك قورسانی سفینه لرندن خالی دکلدر اول سمتده بر قلعه لازمدر اول
سمتك لیمون ربی مشهوردر استنار انطالیه نك ناحیه سیدر دخی شمالنده بر مرحله در انطالیه نك
یلاقیدر حمیدك تکنی قضاسی بونك بر مرحله شمالنه دوشر قصبه شکلدر انطالیه
خلقنك اورادوده کاکینی واردر ایام صیفده بونده کوچرلر انجق دزدار وبعض کفار قالور بر مرتفع
صحراده واقع اولور اکثر اشجاری فندقدر جامعلری وحماملری وارنکه بکینك صوباشیلغیدر
بونك بر نهر کبیری واردر قزل قیه انطالیه ایله اغلاسن اراسنده بر صحراده اون قدر قریه لو
بر قضادر بر دوزیرده بازاری طورور بر چارداق ایتمشلر قاضی انك النده اوتورر ایکدر انطالیه
غربیسنده بر مرحله بش اون قریه لو بر قضادر عظیم طاغلر صعب دخی سنکستاندر دریایه
قریبدر یلاقلری وقشلاقلری واردر ایام صیفده کفار قورقوسندن طاغلرده اولان قریه لره
کوچرلر بونك طاغلرنده کچی بوینوزی چوق اولور دخی لطیف اوزومی وانجیری اولور اکثری
نادر ومتاعلری کراسته در اکثر خلقی جولهادر فنکه حمید حدنده بر قلعه در انهار اق صو
انطالیه وقره حصار نکه اراسندن آقر دریایه قاریشور وبر شعبه سی قره حصار کرمیکی
اراسندن اقار دخی دریایه انار دوکیلور لجبال جبل تحت علی ایکدر متصلدر بر عظیم طاغدر

فصل در بیان لواء حمید آل سلجوق عصرنده والیسی اولان حمید بك اسمیله تسمیه اولنمشدر

الحدود شرقنده بکشهری شمالنده اقشهر غربنده کرمیان جنوبنده انطالیه در قضالری
اسپارته اغلاسون نام دیکر عامی قره اغاج اغراس اوشار اولوبرلو اکردر ایرله انجیر بازاری
بارله باولی بوردر تغنی کولی حویران سروزکی بورلو حمید کر وحصار قره اغاج کونان حمید
یلواج یلواج قره اغاج یاویجه . اوصاف اسپارته حمید سنجاغنك تختی قلعه سز میوه دار

چوق شهر و بازاردر هواسی خوب شتاسی شدید میاه جاریه سی و اسواق و حماملری و جوامعی
واردر بونده خواجه منصور عطار ظهور ایلدی بو شهره بر صو مسافه‌ء بعیده دن کتورمشدر
طرف جنوبیسی اغلاسن سمتی بر عظیم طاغدر بر نهر آقوب اسپارته باغلرینی و باغچه لرینی
سقی ایدر بعده شهره کلور اوزومی و فندقی چوق اولور بوغاصینك اعلاسی بونده اشلنور
عظیم بویاخانه لر واردر اطول ایامی اون دورت بچوق ساعتدر یلواج اکردر کولنك شرقنده
بر قصبه در آب و هواسی خوبدر میوه سی وفرتده در مشهور میوه سی امرود و الما و کراسدر
اقرصوبی چوقدر بولوا کردر قربنده عظیم طاغدر اوزومی و آق توتی چوقدر آق توتدن بکمز
ایدرلر لطیف اولور اغروس نام دیکر اغراش بر اووه ده واقعدر اهالیسی اهل صنعت و بازرکاندر
بارله ایکی طاغك اراسنده واقعدر اکردر کولنك کار شرقیسنه قریبدر لطیف باغلری واردر
کوزل اوزومی اولور عاصی قره اغاج اسپارته غربیسنده بر مرحله قدر قیریده بر قضا
و قصبه در خلقی تمرد ترکلر و عصبانه منسوبلردر بوندن شماله دکزلو بر مرحله در قازق باندن
آشیلور و جنوبیه تغنی بر مرحله در تغنی حمید ایله انطالیه اراسنده سنوردر بر قضادر عاصی قره
اغاج جنوبیه دوشر مابینی بر مرحله در اوشار نام دیکر افشار اسپارته دن بر مرحله شماله دوشر
اکردر کولنه بر بوچق ساعت یولدر بر دوز یرده باغلو باغچه لو قصبه و قضادر اقرصوبی
واردر جامع و حمامی و اسواقی واردر هفته بازاری طورر اون اوچ پاره قریه در قصبه‌نك کبی
کوبلری واردر ایکی مکلف قریه بری کلندوس کوبی خلقی جولهادر بوغامی طقورلر بویه
خانه لری واردر هواسی ثقیلدر اکردر کولك کار غربیسنده و کولك ایچنده کیرمش بر کوچك
حصن و سور متین طشلو صو ایله محاطدر اسواق عامره جوامع و حمامات متعدده سی واردر
و بونده کبار اولیاء نقشبندیه و بعض مشایخك مزار مبارکلری اولوب اوزرلرنده جامع
شریف و عمارت بنا اولنمشدر و بو شهرده مدرسه واردر کوتاهیه دن اوچ مرحله در
و بو قصبه نك وار وشی واردر ایکی طرفنده قپوسی و قرشوسنده بر صغیر اطه واردر باغ
و باغچه در آدم ساکن اولمز و انك شمالنده بر بیوك اطه واردر ایکیوز قدر او واردر نصفی مسلم
و نصفی کفره در ایچنده اولیای عظامدن شیخ مصلح الدین افندی وار شبو اطه اهالیسی کیجیدر
و نسوانی بز ایشلرلر و ذکر اولنان وار وش اوزرنده سوری نازنام بر طاغ اوزرنده بر متین
قلعه کاینه امنه بر کافر بنا اتمشدر بو قلعه یی سید بطال غازی فتح اتمشدر طاغك یوکسکلکی
التی ساعتدر و خارج قصبه ده نازله نامنده بر قریه واردر سنه التیوز ده بردع و لا یلنده
شیخ الاسلام نامنده سادات دن بر ولی طرف حقدن تعیین اولنوب اول نازله قریه سنده
بر جامع و تکیه بنا ایدوب انده ساکن اولوب اولادندن نیجه ولی ظهور اتمشدر طرف سلطنتدن
تمشی عدد جزیه تعیین اولنوب بیك یتمش تاریخنه کلنجه آینده و رونده فقراسنه اطعام
اولنور ردی بیك یتمش تاریخنده قطع اولنشدر و بوا کردر قصبه سنك مزارعی بو قدر
آکا بناء طوایف ملوك عصرنده هر محله بر تکیه بنا ایدوب فقراسی اول تکیه دن اطعام اولنمشدر

واول تكيه يه كوپلر وقف اولنمشدر شمدی كمی قطع وكمی خراب اولمشدر والحاصل هوا كردر
قضاسی طاغستاندر عظيم طاغلر واولو اغاجلر ولطيف يايلالری واردر وابسافروس نامنده
بر يوكسك طاغی واردر يكرمی دورت ساعت يوكسكدر اوزرنده شدت بارده اون واون
بش ارشون عميق قار بولنور حتی آب زلال بولنور ديرلر وياز فصلنده غريب شكوفه
بولنور وطاغك وسطنده بر دوز يرده بر طتلو كولی واردر طولی اون ميل عرضی بش ميلدر يازك
اطرافی چمنزاردر لطيف هواسی وار اما اندن يوقاروده قاردن غيری برشی يوقدر واكردردن
ايكی ساعت قدر يرده بر طتلو كول واردر بالغنه طتلو بالق تعبير ايدرلر اون اون بش وقيه
قدر اولورلر بعينه صيد اولنور وكولك طولی التمش وعرضی قرق ميلدر نقل ايدرلركه
هوا كردرك اوتوزالتی نوع اوزومی اولور اغلاسن اسپارته جنوبنده برقصبه وقضادر
طاغ اتكنده بردپه نك اوزرنده واقعدر غربی طرفی باغ وباغچه در قری حصار
كبی اولمغله برقپودن ايشلر غربه اچيلور يولی يوقشدر باغلری ايچنده اقرصولری
واردر شهرك دخی چشمه لری واردر جامع وحمام وسوق وبويه خانه سی واردر
يكی بورلو اولو بورلو جنوبنده مابينی نصف مرحله دوز يرده برقصبهٔ صغيره وقضادر
وباغ وباغچه لری واردر خلقی بوفاصيدر سكوت طاغی بوكا قرشو دوشر اسپارته دن
شماله درجو يران اكردر كولنك شمالنده اوتوزالتی پان قريه برحصاردر شرقی يلاواچ
شماليسی كوتاهيه جنوبيسی اوشار ونازله در وجو يرانك هواسی ثقيلدر بونك خلقی
سابقا قوزكوچر اولو يورك طائفه سی ايدی صكره قريه لرده متمكن اولديلر برازی قره
اغج يلواج اوشارده اوتوزخانه سی پراكنده در بحيرهٔ اكردر حميد ايلی اورتاسنده
برعذب غديردر دورت بوچق فرسخ جنوبدن شماله طولی اوچ فرسخ عرضی وعمقی اون
قولاج اولوب غربيسی كول ايچنده كنار متصل اكردر نام حصن واورتاسنده ايكی جزيره
واردر صغيرينه جان اطه سی ديرلر وكبيرينه نيس اطه سی ديرلر بش نوع بالغی اولور اوله
بهارده كراس موسمنده وارنجه صيد ايدرلر غريب كولدر كنارنده بياض چاقيل اولور ارا سنده
قدرتدن اسم الله تحرير اولنمش چاقيل بولنور وبوكولك اياغی واردر ايكی قوناق جريان
ايدر نيچه يرده يرالتنه كيدر نهايتی انطاليه شهرينه برقوناق قريب دودن نام محلده كرداب
مثال اولوب يرالتنه كيدر بعده انطاليه كمركی قپوسنده چقار بحيرهٔ بوردور بودخی
حميد واكردر كولی كبی برغديردركه عاصی قره اغج وكولحصار بونك كنارلريدر سابقا كولحصار
بعض اشقيليه مأوی اولمغله يقلمش ايدی فصل در بيان لواء قره حصار صاحب حدودی شرق
وشمالی اقشهر وغرب كوتاهيه جنوب حميد قضالری بونلردر بارچنلو بولاوادين چای چول آباد
صنجانلو شهود صندوقلی قره مق نواحیٔ بارچنلو وبناش اوصاف قره حصار صاحب
دارالملك امارتدر كدك احمد پاشانك برحمامی وتكيه سی واردر وبرقاچ مدرسه بنا اولنمشدر
ونلدن كوتاهيه ايكی مرحله غربه دوشر فصل در بيان لواء سلطان اوكی حدودی شرق وجنوب

قره حصار صاحب غرب وشمال خداوندكار قضالری بونلردر اسكی شهر
اینی اوكی نام دیگر بوزاویك بیاجك سیدی غازی قره جه شهر قلعه جك سلطان اوكی آق
بیق اوصاف سلطان اوكی باش تختی اسكی شهر بر واسع صحراده بر قصبه وقضادر ایكی یرده
جمعه قلنور سوق مختصر وخانلر وایلجه لر وباغ وباغچه لر واردر سوق وخانلری اشاغی دوزده ایلجه
قربنده واقع اولوب بیوت قبله طرفنه بر از منفصلدر بونده زیارتگاه مرقد شیخ ادهبالی وشهاب
سهروردی در بو قصبه دن شرق سیدی غازی شمال كوینك غرب سكودنك غرب وجنوب
اینی اوكی سیدی غازی شاهراه اوزره اسكی شهر ایله بارداقلو وبكی خان اراسنده بر قصبهٔ
معموره در اشاغی دوزده قصبه ایچنده لطیف وجدید بر معظم خانی واردر وشهره مشرف
بر تل عالی اوزرینه سیدی بطال غازی مزاری واردر بر عظیم تكیه در كه جامع وحجرات
ومدرسه سی واطعام مسافرینه دار الضیافه سی قورشون اورتیلو كاركیر عالی بنالردر
وحمام وجامع سلطان سلیمان آثارندندر وبو تكیه ده ایدی الان بكتاشیه ساكن اولورلر
میخال اوغوللرندن بعض امرا بناسیدر وتربهٔ علاء الدین سلجوقی والده سی
خاتونك آثارندندر نقل ایدرلر كه مسلمه بن عبد الملك استانبولی محاصره ایلدكده بطال غازی
عسكرده بیله ایدی مسلمه فتح ایدهمیوب دونر اولدقده استانبولی تفرج ایتمدكجه كتمم دیو یمین
اتمش ایدی شهرك بر قپوسنی اچوب انجق مسلمه یی شهره الدیلر وچاق ایاصوفیه یه دك
كلوب آت ایله ایچنه كیروب بعده قالقوب شامه كتدی اول اثناده قپوده بطال غازی
مزراغنه طیانوب آت اوزرنده طوردی كه مسلمه یی یالكز اولیوب كفار بر ضرر ایرشدرمیه لر
كرمایه قصبه ایچنده دوز یرده عیون حاره متعدده در واوزرنده قبه وجامكانلر رجال
ونسوانه مخصوص ایكی حمام قیلنمشدر واسكی شهرك باغستانی نهایتنده سواد قصبه دن ایكی
میل بعید یرده بر كرمابه دخی واردر واوزرنده اجزاء دهنیه مجتمع اولور جمع ایدرلر كلامی بر ایكی
طاس طولوسی اجزا مار ایله تیمامتی زیت یاغنه بكزر دهنی جمع اولنور سكود شاهراه
اوزره بر قصبه در كه لفكه دن بر مرحله جانب شرقده واسكی شهردن بر مرحله غربده دوشمشدر
بو شاهراهك شمالنده واقع طریق آخردن طرقلی برابرنه دوشوب آق بیق بوینك قربنده
جنوبده واقع اولمشدر قصبه سندن خارج ایكی میل یرده جادهٔ راه كاری قربنده جد آل
عثمان ارطغرل بك مزاری واردر كه اوزرینه بر مختصر قبه بنا اولنمشدر لفكه یه واردقده
یولك صول جانبنده در وبو قصبه ده متعدد خانلر وجامع وحمام ولطیف اوزم ترشوسی
واردر سنه بیك تمشده وزیر اعظم كوپرولی محمد پاشا لفكه ایله سكود اراسنده طاغلر ایچنده
چلنكلك اولان وادیلره قریب كه بر امانسز واسنسز یر ایدی بر مكلف خان وجامع وحمام
واسواق بنا ایتدرمشلر در لفكه سكوددن بر مرحله جانب غربده وازنیقدن بر مرحله
شرقده یولجی ایچون خان وجامعی واردر جامعی اسكندر پاشانكدر اینی اوكی بر صحرایه
مشرف بر كوه بلند كرنده نیچه مغاره لر واردر وخارجنده بر قلعه سی واردر قلعه سی مقامنده در

طقوز اون نفر قدر مخصوص مستحفظلری واردر واول مغان لرك برسی مسكوندر ایچنده
بعض رعایا مسكنلری واردر ومخالف یوللری واردر كه پیاده هزار زحمت ایله چقار وبرمغان
آق بیق باباشر قیسنده واسكی شهر جنوب غربیسنده یوزاویوك بونك قربنده وغربنده
برقصادر آكا كوچك یوره دخی دیرلر وقضاء این اوكی وقضاء بوزاویوك ایكیسیده بوقضا
توابعندندر بیله جك بروسه یكی شهری ولفكه وایزنیق ویلاق آباد وكلیك قضالری
وسطنده برقصبهء معموره وقضادر ایزنیق شمالنده وكلیك جنوبنده بعض كاركاهلر واردر كه
انده بروسه یصدیغی ودوشك وعبایی وقطیفه ماندی اشیا ایشلنور لكن بروسه دن
الحقدر قره جه شهر برقدیم قلعه سی واردر ابتدا عثمانیلردن سلطان علاء الدین فرمانیله
عثمان خان غازی فتح ایتمشدر پورسوق نهری اوكندن آقر اوكی براوه ده در هواسی
خوب بركوزل قصبه در كوتاهیه نك شمالیسیدر این اوكی قربنده اندن بعدی دورت ساعتدر
فصل در بیان لواء انقره دخی عموریا دیرلر واصل عموریا اناموری دید كلری شهردر كه ایچ ایل
لواسنده اولور وحالا بیا انقره یه انكوری دیرلر وتواریخده یازدقری وجه اوزره عموریا
انكورینك غیریدر كه اول شهر قونیه شمالنده وانكوریه قربنده در هارون فتح ایتدكده خراب
ایلدی وحالا اول شهرك آثاری قالمدی جنوبنده قیسرای شرق قیرشهر شمال چورم وطوسیه
غرب اسكی شهر مع خداوندكار وقضالری بونلردر انقره یوركان ایاش باجی چبوق آباد
چقورجق شوریا مرتضی آباد بیان آباد هایمانه بركوی كودل اوصاف انكوری
تخت ولایت بشیوزانجیه مولویتدر وكاهی ارپلق نامی ایله قاضیعسكر معزوللرینك
بوری سنه ویررلر بوشهر خارج وداخل قلعه سی بزستانی واسواق وجوامع وحماملری ونیچه
محلاتی اولوب خارجنده برازبوستان وباغ وباغچه ونهر صغیری واردر اكثر سكانی تركلردر
اك شهور متاعی تفتیك وصوفدر كه غیری یرده بومرتبه اولمز ایچ حصاری متیندر
طشره سی كبی دكلدر ایچ قلعه محل مرتفعده طشره سی دوزده جمیع بیوت داخل سورده
هارون الرشید ومأمون وغیری بوكا نیچه غزا ایتدیلر وبونی قونستانس قیصر بنا ایتدی بوندن
قسطمونی بش مرحله در بونك قپوسندن ایكی مصراعی بغداده نقل ایدوب هارون بوكا
كلدكده قپوسی اوزره بونی یازی یازمش كه بسم الله الرحمن الرحیم یا ابن آدم فرصت امكانی
وقتنده عز ظلوت فوت ایتمه وامورى اهلنه اصمارله وافراط ایله سرورسنی مانعه
برافسون وتمسك اوزره كلمك كونك غمنی تحمیل ایتمه وجمع مالده مغرورلره مقتدی
اولمه بوشهری سنه یدیوز التمش ایكیده سلطان مراد غازی ابن اورخان اخذیله
دیمكله معروف متغلبه النددن الدی وانكورینك قربنده قیاش باغچه لری دیرلر
لطیف باغچه لر در اقرصولر سبز خرم یرلردر انكوری اوزره مشرف بریرده حسین غازی
تكیه سی واردر ابدالان ساكن اولورلر اقرصوبی واردر اسمنه قیاش صوبی دیرلر وطریقه
بیرامیه نك پیری كه اسمی حاجی بیرامدر بوشهرده مدفوندر وبوانكوری صمتنده برغریب شیء
نقل

393

نقل ایدرلر که انکورینک شرقنده قزل ایرماغك بری طرفنده قریب خراب بر کلیسا واردر
آنده بر قیو واردر صوفی یوقدر اسمنه دلیلر قپوسی دیرلر دلی اولان کیمسه‌یی اول قپویه
کتفی ایله کتورورلر اورایه واردقده اول قپویه باقدیرلر اول دلی اول قپویه بقرکن یا اولور
یا خود اول مرضدن قورتیلور انکوری خلقنده مشهوردر دخی اول قپولر اقنده بر عظیم
مزارستان واردر دلیلر مزاری دیرلر صاغ کیمسه بقسه اصلا برشی کورمز و اصلا ضرر اولمز
انجق کبریت ققوسنه بکزر رایحه شم ایدر مرتضی آباد انکورینک قصبه ناحیه‌سی نام ناحیه
قریه‌لرینه متصل طرف غربنده قصبه‌سی بر نیچه قرایه مشتمل بر قضادر اووه‌یه دوشمشدر اهلی
تفنکیك ایلکی اشلرلر ایاش انکوریدن غربنده شاهراه اوزره بر معمور قصبه‌در بکبازاری
یوندن غربه دوشر بر کویی جنوبه و کودل شمالنه دوشر و ایاش و بر کوی و کودل بر برلرینه
قریبدر و ایاش قضاسنه تابعدر و ایاشدن بکبازاری طرفنده بر ایلیجه واردر صوی
بغایت خسته‌لره نافعدر بر کوی ایاشه قریب صاغ طرفنده دوشمش بر قصبه‌در کودل
ایاشك طرف جنوبنده بر قصبه‌در آنده کرمی نام دیکر کرمیه دیرلر بر نهر واردر پرنج حاصل
اولور و نهرلك ایاغی بکبازارینه قریب کلور و جنوب سمتنده چوب کیوه اوستنده نهر سقاریه‌یه
منصب اولور یابان آباد ایاشدن جنوبنده شوربانك شمالنده بر قصبه و قضادر طاغلر
ایچنه دوشمشدر باجی ایاش طبراغیله سنورداش بر قاج قریه بر قضادر شوربا کرده
سمتلرینه قریب ایاشك شمالنده چاملو طاغلر و خوش آب و هوا ییلاقلر ایچنده دوشمش
قصبه‌سز بر قضادر نیچه یرده ایلیجه‌لری واردر چبوق آباد انکوریدن شرقی و شمالی
بر قصبه و قضادر غربنده چقورچق واقعدر چقورچق انکوریدن بر مرحله شرقنده
قصبه‌سز بر قضادر الماطاغی بونك ییلاقیدر بر کوه بلند و خوش آب ییلاقلری و چام
واردیج و سائر اصناف اشجاره مشتمل بر مشهور طاغدر یورکان انقره لواء انقره‌ده
ساکن یورکانه متعلق بر قضادر قاضیلری شهردن شهره کزوب مصلحتلرین کورر مخصوص
یری یوقدر هایانه الماطاغی ذیلنده چقورچق یونك شمالنده انکورینك ناحیه‌سی و خواص
همایونندر قراسی معمور و خلقی مضیاف و مسافر دوستلردر براوجی تاطورغود ایلنه
اولاشور و بو ناحیه‌ده بر کرمابهٔ خدائی واردر که باچقنه مرضلو کیروب شفا بولور بو ناحیه
خلقی اکثر اتلر ودوه‌لر بسلرلر که اعلاسی بونده اولور طورغود ایلی دخی هایانه کبی خلقی
مضیاف مسافرپرندر اول سمتلره کیدن آدمدن خرج استمك اولمز مسافره بارخانه‌سن
اچدرمق ایچلرنده عیبدر دخی طورغودده بی نظیر اتلر ودوه‌لر ایرشور انکدخی اهالیسی
آت و دوه ایله مقیدلردر و ترکانه مختلطلردر والحاصل بو انکوری ناحیه‌سنده انواع
میوه‌لر اولور که یالکز امروددن اوتوز التی نوع اولور دخی ایکی نوع امرودی اولور که برینه
عباسی و برینه بك امرودی دیرلر که مدوردر بونلر قیشده یتیشور و کونا کون الماسی اولور و انواع
اوزومی اولور و برکونه اریکی واردر که روزقاسمده اغاجندن دوشرولر اربعین و خمسین داخل

اولدقده قرزمغه باشلرلر بعضی تمام اولدقده كالّى بولورشويله كم ابدار ولطيف صوبى ايله
پالوده طبخ اولنسه تحمل واردردخى چوق اوزم ميوه سى اولورلر الانهار چبوق آباد صوبى
انكورينك جانب غربيسندن كلور وآكينى سقى ايدر انجه صوبى يعقوب نام ابدال تكيه سى
قربنده الماطاغندن نبع ايدر فصل در لواء كانقرى بولواكوس طاغى ايكى بولوب نصف
اعظمى قصباتى كوس طاغنك شمالنه دوشوب جبل مزبورايله جبل القاس وجبل
بوده نارك اراسنه دوشر تحديد شرق چورم سنجاغى جنوب انكورى غرب بولى شمال
قسطمونى قضالرى بونلردر اوكى بوجورواپوغازنام ديكر چركش كوننى توخت چركش
شعبان اوزى طوسيه قارغى قارى بازارى قره جه وبران قلعه جك قلعه جك كسكين
كسكين قوچ حصار قوشولوقورى بازارى ميلان يكيجه كوى اوصاف كانقرى ناحيه لك
باشيدر كوس طاغنك طرف جنوبيسنده وبركوشه سى ذيلنده قبله طرفى كشاده
صحرا بردوزيرده برقلعه وقصبه معموره در ايكى حمام وايكى جامعى واردر بريسنه سلطان
سليمان جامعى ديرلر بريسنه بك جامعى ديرلر واسواق عامره وخانلرى واردر وقصبه نك
صحرا طرفنده قلعه سى مقابلنده برپشته جك اوزرنده قصبه دن منفصلجه سراى
سلطانى واردر امراسننك مقريدر اطرافى تحته دن حجرات وبيوتدر امرا توابعى مسكنلريدر
وبوقصبه نك اكثر بيوت ابنيه سى چام واردج اغاجلرندندر وطاملرى كرميد ايله
پوشيده در قلعه سى قصبه دن كوه طرفنده تمام قصبه يه مشرف برمتين كافرى قلعه در
نيجه منار قدر قدى بر بولوقيا اوزنده واقع اولمشدر وقصبه دن قلعه يه يوكلو حيوان هزار تعب
ايله صعود ايدر وقلعه ده نيجه بيوت ومحلات وجامع واردر ودزدار ومستحفظلرى واردر
واهل قلعه آبى قصبه دن الوب واچنده بردمورقپولو ديز كبير صهريجى واردر محاصره اولنسه
صويه مضايقه چكلمز وصهريج مزبورك زمينى اولان محل يكپاره صخره برايكى ميل قدر
تا قصبه زمينى برابرينه كلنجه نقب اولنوب منار نردبانى كبى طاشدن نردبان ايتمشلردركه
وسطنده ينه طاشدن اويلمش برحوض وصهريجنك برطرفندن برطرفنه طولانى
مجرا ايدر اتمشلردركه بر قاج آدم كوده سى قدر برنهر اولور طاشدن اولان مذكور يولدن
اوغريب مجرا اهل قصبه ديرلركه اول نهر قصبه التندن كچن نهردن برشعبه اولمق اوزره در
ايام حارده بعض اهالى واعيان اول قعر بعيده مشعل ايله نزول ايدر طعام وكباب طبخ
ايدرلر وقصبه مزبوره مجرا اوكنده اولان صحرانك برطرفنده قره صو نام آب شيرين برنهر اقوب
وبرطرفندن آجى صو نام نهر كلوب قصبه دن بر ايكى ميل اشاغيده جمع اولدقدن صكره
برقچ ساعت مسافه ده قزل ايرمق نام نهر كبيره دوكيلورلر قصبه بو ايكى نهرك اورتاسنده
قالور وآجى صو قصبه دن اوچ ساعت شرقده مماحه يه اوغرامغله آجى طلخ اولور بيندن انكورى
جنوبيه اوچ مرحله چركش غربيه ايكى مرحله اسكله سى سينوب التى مرحله در طوسيه
كوس طاغى شمالنده ايكسى اراسى برمقدار مسافه كانقريدن برمنزل شماله برواسعدن

ایچنده بر قصبهٔ عظیمه در اکثر بیوت ومحلاتی ایکی طرفده یاجه دوشوب چارشو وخانات وبعض
حماماتی اول دره ایچنده دوز یرده واقع اولمشدر طقوز حمامی وبش التی خانی ومتعدد مساجد
وجوامعی واردر مشهورلری اسکی جامع عبد الرحمن پاشا جامعی بیکار باشی جامعی الاجه مسجد
جامعی وتکیه جامعیدر وبیك یتمش سنه سنده رئیس الکتاب شامی زاده محمد افندی قصبه
نهایتلرنده اشاغی بیکار نام معین قرینده بر مکلف خان بنا ایتدرمشدر حماملو وجامعلو کویا که
بر قلعه در وقصبه نك بر یوکسك محلنده طاغ سمتنده طپراقدن بر قلعهٔ ضعیفه سی واردر که
جلالی زمانلرنده بعض اهالی بنا ایتدرمشلر حالا خرابدر بو قصبه نك قبله جانبی مکشوف
صحرادر که قربنده دورك نهرینه وواراسنده کوس طاغی اتکلرینه منتهی اولور باغلو وباغچه لو
میوه کاندر وبو طوسیه قصبه سی وسطنده طاس بیکاری دیرلر بر معین وآبی لطیف
بیکاری واردر که خیلی کوزل صوی اولوب اباغی دباغ خانه لره اقار صواوزرنده بر قبه بنا
اولنوب زنجیرلر ایله ایکی اوچ طاس تعلیق اولنوب طاسلر تا صو اوزرینه اینمشدر
وقبه ایچنده مرمر منحوت بنا اولنمشدر ومجرا ایچون بر طرفی ترك اولنوب اوچ طرفی
طولمش آدم قدی قدر بر مربع حوض اول منبع اوزرینه طرح اولنمشدر بوندن اشاغی
بیکاردن غیری دخی بو قصبه نك لطیف وخفیف صولری واردر که ورا سنده اولان
کوه القاس شعبه لرندن کتوریلوب چشمه لره اقمشدر قوچ حصار کره ده طوسیه دن
دورت ساعت قریبه لندن جاده راه اوزره کانغریدن التی ساعت شمال وغرب بر دوز یرده
بر قصبه که اسواق وحمامات ومساجد وجوامع وخانات وقصبه دن منفصل بر هموار
صحرا ده تخته دن بر جامع وقربنده بر محکمه یوم جمعه ده بو محلده عظیم بازاری طورر قاضیسی
دخی محل مزبوره واردر وقصبه دن منفصل طپراقدن بر قلعه واردر وقصبه ایله قلعه ماینینه
باغچه لر دوشمشدر میوه سی فراوان نهر دورك قصبه قربندن کذار ایدر وطوسیه یولی
شاهراه کاریله کوك طاغی اتکلرندن کچرمردر قلعه جك کوك طاغی جنوبیسنده
آکا مقابل بر کوهك صحرایه منتهی اولان بر کوشه سنده اوکوشه دن منصلجه بریوکسك
یولی قیانك دبنه دوشوب سواد قصبه اول قیانی ایکی طرفدن کوشهٔ کوهه
وارنجه قوشاتمشدر وسواد مزبور شکل نعل دوشمشدر قلعه سی اول سنك اوزره
محکم قلعه در طاغ طرفندن بر قپوسی اولوب صحرا جانبی قصبه یه مشرف ایچنده جامعی
ودزداری وحصارارلری واردر وقصبه نك ایکی حمامی واوچ جامعی برینه اسکی جامع وبرینه قره
باش خواجه جامعی وبرینه دباغ خانه جامعی دیرلر واسع باغچه لری وخلفنده اولان کوهدن
کلور لطیف آب روانلری وار معمور قصبه در ابنیه سی اکثر اردج اغاجندن اولوب سوقی
طپراق ایله اورتلودر میوه سی فراوان خصوصا قایسی سی بیحساب وباغلری کانقرینك
مشرقدن جنوبیه جزوی انحراف ایله واقع اولور ماینلرینه ترمه صحراسی دوشمشدر بر کونلك
وقصبهٔ مزبورن غربیسی علفزار که آکا مشرف شهسوار پاشا سرایی واردر مکلف سرایدر

چرکش بر واسع صحراده واقع برقصبه در سلطان مراد خان رابع انده برجامع وخان وحمام بنا
ایتدرمشدر برمختصر طاشدن الحق قلعه سی واردر وایچنده محلاتی ومتعدد چشمه لری
واوکندن کذر وغربیسنه کیدر برنهر صغیری واردر وچرکش صحراسی وسطنده بر پست
پشته اولوب اوزرنده بی نظیر چام واردر اغاجلری نابت دردامننده بوزاوغلی دیرلر برقریه*
کبیره واردر چرکشدن بعدی ایکی میل قدردر بوغازبوکا چرکش کنبنی دیرلر بر پست پایه
قضاوبولی ایله چرکش اراسنده اون یدی پاره قرادردره ودپه یرلر دروبونده شاهراه یوتنك
بوغازدن اوغرایوب بحر مردر قورشونلو او توزبش پاره قریه در نهر دورس وسطندن
مرور ایدر برقضادر قاضیلر کورلو نام قریه* کبیره سنده آرام ایدرلر قضاء میلان بونك برابرنده
شمالنه دوشر بونده مزلواء دیرلر اورمانی بسیار وفراوان ییلاقی که اکثر نهر دورس
جنوبنه دوشر توخت کا نقریدن شرقه میاله جنوبی طوسیه وقوچحصار وسطی محاذاتنده
کوه کوس ایچنده اوکی دوزواطرافی کوهستان برکسك محله جوانبی باغ وباغچه اسلامیه
طپراقدن بر مختصر قلعه سی وجامعی واردر وقضاء قصبه اوزرنده برمرتفع جه ییلاقده
بیراقلو بازاری نام محلده ییل بازاری طورر محل مزبورده بی نظیر صولر واکثریا استار
النوب صاتیلور میلان بر طاشلق درایچنده باغ وباغچه والماسی بی حساب قورشونلو
شمالنده برقلج قریه یه مشتمل برقضادر محکمه سی طولاب نام قریه سنده در میلان صویی
دیدکلری نهر بونك اوکندن جنوب شرق طرفنه کیدر بوجور واقوچ حصار وقره جه
ویران وسطنده برقلج قریه یه مشتمل برقضادر بعض قریه لری القاس طاغی اتکلرینه
دوشر ونهر دورس بونی دخی ایکی بولوب پست پایه منصبدر قارغو اطرافی سنکستان جبال
اراسنده بردوزیرده واقع جمله جوانبی باغ برقصبه جامع وحمام ایوایواسی وفراوان انکوری
اولور نهر دورس بونك قبله جانبنده حاجی حمزه نام قریه قربنده وایکیسی اراسنده عثمانجقدن
بروکلن قزل ایرمق نام نهر کبیره منصب اولور اوکز نهر دورسك ایکی طرفنه دوشمش
برقج قریه برقضادر طوسیه شرقیسنده وقارغو غربیسنده قارغویه قریب بر ناحیه در
قاری بازاری کوس طاغی نهایات غربیه سنده بوغاز قبله سنده بر دوز یرده واقع جمعه کونی
بازاری طورر برقلج قریه برقضادر بونك وسطنده جامع واردر نهر دورس منبعی بوقضاده در
شعبان اوزی شرقدن جنوبه انحراف ایله وقوری بازاری شرقدن شمـــاله انحرافله بونك
شرقیسنه دوشمشلردر شعبان اوزی قلعه جك قربنده برقضادرکه قوری بازاری جنوبنه
دوشمشدر قوری بازاری برقاچ پاره قریه برقضادر قاری بازاری اوکنده بواوچ پاره قضـــا
ارالری قلعه جکه وارنجه بایر ودپه یرلردر قلعه جك قربنده در قره جه ویران قضاء بوجوروا
قربنده شاهراه اوزره برقیر یرده واقع جامع وحمام وخانلری واردر اطرافی مزارع واکین یرلردر
قلعه جك کسکین قلعه جك جنوبنده درهودپه لو یرلردر واوتوز قریه لو برقضادر اکثری
ترکماندر قزل ایرمق بونکله قلعه جك اراسندن بحر اعلاقار یوزی وقاوونی اولورلکن
کوهستان

قه

کوهستان اولمغله قاوی قورتدن خلاص اولمق مشکلدر ویونك قراسندن برینه که قلرقر
دیرلر انکوریدن کلیب شرقه کیدن یوجیلرکاهی انده قونرلر بوطاغ اوزره خرابه قلعه سی
واردرعاصیدرذکر بعض اشیا بولواده کانقری قصبه سندن دورت ساعتلك جانب
شرقیسنده طوزلو نام قریه قربنده بر پست پشته که اصلا اوزرنده نباتدن اثر یوقدر شوره
زمیندرکه جمله تملك رادر هریه طرفندن حفر اولنسه ملح معدنی چقار بینظیر مماحه در
وبولواخلقی اکثری اهل اسلام واترا کدندروکسبلری باغ ایله کچنورلر وتفنیك کچسی ایله
تقیدلری واردرلواء مزبورك اعلا سختیانی اولوروبعض قصباتنده دباغ خانه لری اولوب
سرخ سختیانلری بولنور فاخر اتلر بسلیوب بیع وشرا ایله تجارت ایدرلر جبال کوس
طاغی بوسنجاغی ایکی بولوب شرقدن غربه ممتددرچام واردج وبسیار اقر صولری واردر
القاس طاغی بوکوه لواء مزبور منهایات شمالیه سنده کوس طاغی ماننده طاغلردر انهار
نهردورس قدری بازاری قربنده کوس طاغی نهایتلرنده پیدا اولوب اکثرغربدن شرقه جریان
ایله چرکش دوزلری وقورسنونلووقوجحصاروطوسیه قربندن کذروقارغی قربنده حاجی حمزه
نام خرابه قصبه یه قریب یرده وایکیسی اراسنده عثمانجق سمتلرنده شرق طرفندن کلن
قزل ایرماغه دوکیلور فصل دربیان لواء قسطمونی الحدود شرقنده جانیك شمالنده قره دکز
سواحلی غربنده بولی جنوبنده کانقری وقضالری بونلردر اراج ازطوای استفان افلانی
دادای اق قیا اق یورك ایندون بوپالی بوی آباد برمامع بوتان چکلق نام دیکرچاکلو
حاله چکلنه خوش آلای دورکانی زاری زرده وای ساحل سینوب شربان صرای صرت
صورقون طاش کوپری نام دیکراق یورك یورك طورغان قزل اغاج کرزه قسطمونی
کون حدید کون نحاس کین اول کوچه اغاج کول کونی مرکوزه یورتان یورکان
اراج اوصاف قسطمونی کرسی ولایتدر اسواق وجوامع ومحلات وخاناتی واردرکره
نحاس بونك ناحیه سی اولمغله اکثر اوانی بوشهرده ایشلنور اطرافه کیدر سینوب شمالنده
دورت مرحله وانکوری غرب وجنوبنده بش مرحله وقسطمونی جانب غربیسنده حصار
اردی نام محله سی کانن دوشوب سید سنی افندی مسجدی حالا شعبان افندی جامعی
دیمکله معروفدرعزیزمزبورتربه سی انده زیارتکاهدر ودخی محله مزبوره قربنده جمال اغا
مسجدی واردروبری غازی اتابك جامعیدر ومدرسه سی دخی واردر وکوك دن محله سنده
خوان سالار جامعی واردروبوشهر ترکانك تاعله سیدر نقل ایدرلرکه قسطنطنیه کفار النده ایکن
ترکان قسطنطنیه یه غزا ایدردی وبوشهرك برطرفنده غایت مرتفع برقیا اوزره برکوچك
قلعه سی واردر بولی صعبدر طاش کوپری سودسز برقصبه صغیره وقضادر اندن بوی آباد
شرق وشماله قسطمونیدن برمرحله جوامع واسواق واردر غرب وشمال طرفندن برنهر
صغیر آقار اوزرنده برکارکیرکوپروسی ابنیه قدیمه دن اولمغله انك اسمی ایله تسمیه اولندی
بوی آباد بوقصبه ناحیه ایمه سینوب یولیدر جانبکدن قسطمونی یولی اوزرنده جامع وسوق

وهفته بازاری طورر وبوی آباد ناحیه سی سرا پا چلنکرلردر بریج اولوربندن طاش کوپری
غرب وجنوبه بر مرحله در سینوب قره دکز سواحلنده بر کوچک مربع الشکل کوچک
اطه نک که برابنجه قومسال یول ایله بیوک قره یه پیوسته در اول یول اوزره بر قلعه و بر شهردرکه
طشره دن کلنسه سینوبک قره قپوسندن کیروب سینوب ایچندن چیقوب واطه جانبنده
اولان قپوسندن اول اطه یه دخول اولنور بو شهرک اطرافی قومسالدر شهر کویا قوم ایچنده
قالمشدر واول اطه یی بر طاغ احاطه ایتمشدر اکا یوزدیه دیرلر عظیم مسیره وآقار صواری واردر
و تازه وه منده بر حواله سز محلنده بر لطیف پیکار قینایوب چقار غر ایدند در وبو طاغده بر کول
دخی واردر قره دکزک سینوب طرفلری اکثر طاشدن کمه یارلردر وسینوب صامصونک
جانب غربیسنده مابینلری دورت مرحله در وبو شهر بشیوز اقچه مولویتدر بساتین
ومیوه سی چوقدر بر جامع عتیق واردر منبرینک فرشی وسقفی قدمه لری وایکی جانب
قورقولقلری وقپوسی ایله جمیعا یکپاره بیاض مرمردر احادیث ایله زمین وزمان منقوشدر
بر غریب ومصنع منبردرکه فرشنک بر جانبنده بر ذراعدن زیاده شق اولنمش سببی بودرکه
مرحوم سلطان سلیمان خان بو منبری قسطنطنیه ده بنا ایتدوکی جامعنه نقل ایتمک مراد
ایدوب مکانندن قلعنه شروع اولندقده وهلهٔ اولاده شق اولنمغین ترک اولنمسی اولی
کورلدی وسینوب قره دکزه کیرمش دوز یردن اوز رنده واقع مربعه قریب اون ایکی محله سی
والتی حمامی واسواقی ودورت قپوسی واردر بری قرمباینه اچیلوب عرضی بر میلدن ایکی
طرفی دریا قومسال یولدن واریلور باب شرقیسی لیمانه آچیلوب اسکله در اول لیمانده بیک
قدر کمی لنکر انداز اولور و باب شمالیسی قلعه ایله دریا بیننده واقع اوه یه آچیلور مزبور اطه
قلعه یه متصلدر وقلعه نک بر طرفندن بر طرفنه اول جزیره نک دوری طقوز میلدر اوزری
دوز یر اولمغله باغ وباغچه اولمشدر شهرک صواری دخی اول طرفدن کلور واسع میداندر وباب
غربیسی که دریایه کشاد اولور لکن اول طرف لیمان دکلدر وایچ قلعه سی عظیم صعب ومرتفعدر
اصمه کوپر وایله چیلور وقره طرفنه دوشر بلک مزبوره ده علاء الدین جامعی مفرح جامعدر
کون قسطمونیدن بر کونلک مسافه غربه کون نحاس اولان جبلک دامننده درلو ودپه لو
بر یوکسک یرده واقعدر دورت جامع ومتعدد حماملری واردر اسکله اینه بولی قصبه سنه دورت
ساعتلک شرقه در اینه بولی سینوبدن یوز میل غربه بر قصبه در وکون قضاسنه تابعدر بر
اسکله در ایکی جبل اراسنه بر دره یه دوشوب یاندن بر نهر آقر سابقا جیلک بریسی ور اسنده
کافری قلعه سی خراب اولمشدر ییلک یکرمی حدودنده نصکره امراء عثمانیه دن بریسی قزاق
طرفندن قصبه ده بر قلعه وحصار سالیدوب یاندن نهر کذرا تمکله دیوارینی یقوب آنی خراب
ایتمشدر اراج قسطمونی غربنده مابینی بر مرحله در طاغلقدر هفته بازاری طورر بر جامعی
وخانی واردر یاننده بر بیوک صو آقار اراج چایی دیرلر بو صو بحره منصب اولور بو صونک کنارنده
بر طوزلی صو چیقر غایتله حاردر بویالو اراج صاغنده ومتصلدر هفته بازاری طورر

جامع

جامع واردر و برقاج كوبدن عبارتدر بونك يانندن بر بيوك صو اقر ميلان صويي ديرلر و بونده
مندك صويي بو صو ايله قاريشور بو مندك صويي كولي طاغندن چقر و دخي بو طاغده
بري يوزنده بر صو چقار اسمنه دوزك ديرلر بو دخي ميلان صوينه قاريشور بازار اولدوغي
يرده در طورغان بوي اباد ناحيه سنده بر قصبه در بو قصبه بوي اباد غربيسنده وايما حصاري
شمالنده در حصار ايما طورغان شمالنده بر قصبه در سراي سينوبدن قره طرفنده
طاغلر ايچنده بر قصادر بي نظير بيلا قلري واقر صولري واردر الما وطاتلو يمشلري اولور
و چاملو طاغلري واردر اكثر ميري زفت بو قصادن كلور چاكلو سراي وراسنده كوهستان
ايچنده بر قصادر چاملو طاغلري واقر صولو يردر ايالدون سينوبدن غرب طرفنده
دريا كنارنده بر قريه كبيره در اكثر اهاليسي كفره در جبل معدن نحاس اوتوز ميل مسافه
اطرافي نيچه منار قدر ارتفاعي قزل طپراقلو زميني سوزناك ومحترق شكل بعض مواضعنده
نبات اولوب حفر ايدوب جوهر اخراج ايدرلر و هر كس توده توده جمع ايدوب اكا ديرك ديرلر
و اول توده لره آتش ويروب كندي كندينه يكرمي كون يانه قدن صكره آندن كبريت مذاب
اولوب اقر اولدخي با شقه محصول مقاطعه ميريدر مخصوص اميني واردر اما جوهر كلچه
اولوب محلنده قالور مغشوشي نحاسدر اكا قره باقر ديرلر انلري دخي الوب زنبرك ديدكلري
كانونلرده يكرمي دورت ساعت منافخ عظيمه ايله ذوب وقال ايدرلر و هر زنبركده جوهرك
غايت اعلاسي اولمق شرطيله اون بطمان نحاس بعد ذلك اوچر بيك بطمان اوچر بيك بطمان
بر مخصوص فرن كبيرا ميري واردر اكا دخي نقل ايدوب انده ذوب وقال نصكره كلاني
ياش ييد كوندرلر ايله قاريشدير ارق فرون مزبورده اول درياي نحاس يناروق تمام صاف
اولور و بيك بطماني حق ناره حساب اولنور بيكي دخي ميري ايچون يبكي باقي شركانكدر
وسنه ده بو معدن اون بيك بطمان نحاسه مقطوعدر كه هر بطمان طقوز وقيه در اوچ
بيك بطماني خرج و مصرف و باقيسي خزينه يه تسليم اولنور حالا ميريسي دورت بيك
بطمانه تنزيل اولنوب و جبل مزبورك بر محلندن تدريج ايله قعر زمينه كيدرك حفر اولنوب
پايه پايه زير زمينه كيدرلر و جوهرك اعلاسي قعرنده در ديرلر و حفر اولند قجه مخصوص
نجارلري واردر تقلمسون ديو ستون و تخته لر ايله بنا ايدرك زير زمينه كيدرلر دورت يوز قولاچ
قدر زير زمينه واسع يول ايدوب بو منوال اوزره جوهر اخراج ايدرلر و جوهر بو جبلده طمر طمر
اولمغله كاه او طرفده جوهر قالميوب بر يرنده دخي جديد حفره محتاج اولور و بو زير زمينلرده
صو چقسه لري تا كانك طشره سنه چقرمق ايچون موظف عمله واردر هر قولاچ يرده
ايكيشر آدم عظيم كنعيه لر ايله صويي الوب بر قولاچ بالايه بر حوضه دوكرلر اندن دخي بو اسلوب
اوزره بالايه دوكرلر بر عظيم عملدر محمد پاشا نام بر كمسنه بو محلده بو معدنده امين اولوب
جبل مزبورك تا التندن حفر ايتديروب معملك تا دبنه دك حفر ونقب ايتدرمكله اول
آب كشلك زحمتندن خلاص اولندي و معملك آبي اول سوراخدن اقوب كتدي لكن

يمك يتمش حدودنده برزلزله دن بالكليه اول معمل چوكوب غيرى يردن نقب وحفره
شروع اولندى ومعلوم اولا كه بو رايحه مفنى وجود انسانده روكارده اولنلر اكثر عبيددركه
صاحبلرى كوچكدن الوب انده قومشلردر مع ذلك ينه ميت شكلنه كيرمشلردر جمله دن
عرق جبيني مسح ايچون اللرنده آهن پاره لرى واردر اكر بر عضو واصبع ايله مسح جبين
ايتسه لردرلرى قوپوب پاره پاره اولور وهركون قصبه اوجنده انلره مخصوص برحمام واردركلوب
انده غسل ايدرلر رايحه كريهه يى ازاله ايدروكاه معدنده بخار حادث اولوب
دعا يلسه لر دفع اولور ودموردن هر برينك قنديللرى واردر ياغ ياقوب انك ضياسيله
كيروب چقارلر وبو معدنده وافر كوكرد حاصل اولور جبل سينوب بحر اسود ساحلنده
واقع مدينه سينوب قربنده جانب غربيسنده در اول ديار خلقنك افواهنده بوزدپه نامى
ايله مذكور وايكى قله لو بنانك تمدن عارى برجبلدر وقسطنطنيه جانبندن دريا ايله
سينوبه كلوب ليمانه كرمك استين بوجبل دامننده اولان ليمانه وارميوب الارغه دن
بحر فصل درلواء بولى اناطولى ايالتنده ميانه پايه در اهاليسى اتراكك اشبهى وانسانيته
اقربيدر حدودى شرق قسطمونى شمالا بحر سياه غرب قوجه ايلى جنوب خداوندكار
وقضالرى بونلردر اسكوبى افتنى افلانى بولى اقلغان اقچه شهر اق طاش اماصرى
اولاقدن سى اون ايكى ديوان اولوس اوه يوزى باولى بندركلى بوردر پنجشنبه نام ديكر
زرزنه بارتان نام ديكر اون ايكى ديوان نغن توتودورغه چغاچهارشنبه حصار اوكى دورق
ديوان دركنه دورك زرزنه زعفران بورلى سراى شهاب الدين صما قوطرقلى بورلى
طرقلى يكيجه قبرمجك قريبل قوكر بالجنوس كره ده كوبجه صونا كابازارى
مودرنى منكن ويرانشهر يدى ديوان يلاتلوجه يكيجه بولى يوركان بولى يوركان طراقلى
اوصاف بولى قاعده ولايت سورسزدركه اسواق عامره سى ومتعدد جوامع وحمامات مدارس
وخاناتى واردر استانبولدن التى مرحله در اوتوز ايكى پاره قريه سى واردر بونلرده برجنس
فندق اولوركه فسنى فندق ديرلر اغاجى كستنه اغاجى كبى بغايت لطيف طعمدركه
بادام طعمنه مشابهدر دانه سى فندق كبيدر بوشهر بردوز صحراده واقعدر اطرافى
كوهستاندر ومسدوددر انجق شرق وغربى اچقدر اوچ حمام ودورت جامع كه برى شمسى
پاشا جامعى وقره چاير محله سى جامعيدر دباغلر جامعى وكول بورى محله سى جامعيدر
وقبله طرفنده چفتدكرمله خدايسى واردر وريالة مخصوص اولان كرمابه نك حوضى ايكيدر
نسوان كرمابه سنك حوضى بردر مودرنى ييلاقلرندن كلور برنهر صغيرى واردر كه كوللبازارى
ايله حصار اوكى قضالرى اراسندن دريايه قارشور وكولبورى محله سى وراسنده بر كوچك
كوللكرى واردر كه انده اكر حاصل اولور قامش كبى براوت كوكيدر وبولى قربنده ايكى
چشمه واردر برسى نك صويى منجمد اولوب طاش اولور وبرسينك صويى
طاشى اريدر محوايدر ولهذا اول چشمه يه اغاجدن تكنه لر قومشلردر بوليده انكور اولمز

كره ده

337

کره ده بولیدن ایکی مرحله شرقده ویران شهر ایله بولی اراسنده ارق طاغی ذیل جنوبیسنده اشجار ونباتدن خالی یابس بر هموار صحراده واقع دورت محله وایکی جامع وبر حمام وسوق ومتعدد دخانلری ویتمش سکز قریه سی واردر الاطاغدن کلن نهر کره ده اوزرینه دوشمشدر غربیسنده قره کول دخی شرقیسنده توزلی کول دیرلر ایکی کوچک کولی واردر بو کوسله سی اولور دخی استانبولده اولان طراقجیلر اکثر کره ده اهالیسندندر ویران شهر بولی ناحیه سنده کوپچه صووسازاق شرقیسندن بر صحراده هفته بازاری طورر ارق طاغی نامنه بر یيلاقی واندن کلور بر نهری واردر محصولی زعفران وبی نظیر عسل اولور مودرنی نیجه دفعه مولویت اعتبار اولنمش بر قضادر اون بر محله وایکی حمام واوچ جامعی واردر استانبولدن بش مرحله وبولیدن بر منزل جنوبه جزوی انحراف ایله غربی چیلاق ایکی یوجه طاغ دن سنه دوشمش عرضا اولدن بی احاطه ایدوب بر مقدار اول طاغلر انکلرینه یاپشمش طولا بر میل قدر اوزانوب وسطندن بر نهر یکوب ایاغی صپانجه قربنده نهر سقاریه یه قاریشور وقصبه ایچنده کوپروسی واردر بیوتی اخشابدن سقفلری تخته لر ایله اورتلمشدر حماملرینک بریسی چفته اولوب وبری یکتادر وجامعنک بریسی اصیل بک بناسی وبریسی یلدرم خان بایزید بناسیدر که وسط قصبه ده یلدرم خانک بر مدرسه سی دخی واردر وبریسی سلطان سلیمان بناسیدر که اکا ایکی جامع دیرلر واستانبول یولی اوزره قصبه دن ایکی میل دیلک خانی دیرلر رستم پاشانک بر خانی اولوب داخل قصبه ده ایکی خان ومزارع ومراعیلری استانبول جانبنده صحرا اره دوشوب باغ وباغچه لری شرق جانبنده قصبه نک ور اسنده وادیلره دوشمشدر بو قصبه نک متعدد چشمه لری واردر که انلردن ایچرلر نهری ملوث اولمغله وقصبه ونواحی اشجار کوهستان ایچنده دوشوب اهالیسی اکثری شربت اوزندرد اکثرا هلینک صنایعی سوزنکرلک ایدوب انکله یکنور لر استانبولده اولان سوزنجیلر اکثر انلردر وبو قصبه یه مشرف ایکی جبلک بریسنده که شهردن شرق شماله دوشمشدر اوزرنده شهره مشرف بر قلعه سی واردر که اوچ طرفی سور وبر طرفی یوکسک یار اولمغله عدم احتیاجه بناء بلاسوردر وایچنده بیوت وجامع واردر وقصبه دن قلعه یه دخی صعب المرور یول واردر وبو قضانک دوقرچین وقوزیقاسی نامنده ایکی ناحیه سی واردر اماصره قره دکز ساحلنده بر تل عالی اوزرنده بر قلعه متینه در جامع ودزداری واردر وقلعه نک جانب شرق وغربنده محفوظ لیمانی واردر دخی شرقی اولان لیمانی محاذیسنده لب دریاده قصبه نک بوزخانه دیرلر بر مختصر وملوث حمامی واردر واون بش قریه سی واردر سینوب شرقده قره دن بش مرحله ودریادن یوز میل قدر واز کلیدن دخی قره دن دورت مرحله ودریادن اللی میلدن زیاده واقعدر قبر سجق الاطاغ اوزرنده یکرمی دورت پاره قریه در شمالنده سلطان اوغلو یيلاقی وبولی یيلاقلری واقعدر مودرنیدن بر منزل شرقده باولو قضاسی یکیلوب واریلور بو قضایه تابع چلنک دن سی واردر بر نجی اولور باولو الاطاغ

انكنده غرب جنوبنده واقع اون پان قریه لو بست پایه بر قصبادر یوزی سنكستان اولمغله مزارعی ازدر انجق فاخر عسلی اولور بونده برایاجه واردر كاش توحید صاحبی داود قرامانی قرسنده مدفوندر بر زیارتكاهدر دورت دیوان كره ده غربیسنده دورت ساعتلك واندن مفرز الاطاغ دبنده اون پان قریه بر قصبادر ایچاری اولور سلطان سلیمان خان بعض اسفارنده بوندن چكركن نقریبی حركت ایدوب دورت كون بونده دیوان اتمكله بو اسم ایله مسمی اولدی چاغا الاطاغ شمالنده بردن نك ایچنده جامع ور حمامی وار كوچك قصبه در الاطاغ انكیله بونك ارا سنده بر كول و چایر واردر كولی صبانجه كولندن كوچكدر وافر بالغی چقار خلقی بای ایشلرلر روم دیارنده چاغایانی مشهوردر بولیدن صول طرفه كوچكجه طاغ اوزرینه چاغاتو ابعدن منكن بازاریدر بوندن نه وجه ییلاق اشیلوب كوللرینه وارلور منكن چاغا شمالنده بر قاج قریه وقصبادر بر صونك كنارنده بش اون اولی بر قریه سنده بازاری طورر واول صوارق طاغندن ابنر فاخر الابالغی چقار بو قصباده مردمه دیرلر بر نوع اریك اولور كه چكردكی كوچك غایت لذیذدر تودرغه طراقلی یه متصل وبولی غربیسنده بكرمی قریه لو بر قصبادر بونكله بولی ارا سنده مودرنی واقعدر شمالیسی جبال جنوبیسی صحرادر ونالاتارلاسی دیرلر بر مشهور اووه سی واردر متاع مشهوری قاشق وطراقدر افنالو كول كنارنده ایكی قریه سی وار بر قصبادر نهر میلان بو كوله منصب اولور و بنه بر طرفنده ایاغندن چقوب دریایه قاریشور زعفران بور لو اون ایكی محله سی دورت جامعی وایكی حمامی واردر بو قصبه نك اللی پان قریه سی واردر خیر خواجه بر مكلف خان یاپشدر قزل بلی تابع بولی اون ایكی قریه لو بر قصبادر ایو باغلری واردر بر طرفی فلیاس صوبی اوزرنده دردن ماهیاسی دیرلر بر ییلاق واردر قوكر به اسكوبی جنوبنده بولیدن بر منزل غربه بكرمی قریه لو بر قصبادر نیجه خانلری واردر هفته بازاری طورر محصولی برنج و فاخر قیماغی اولور جنوب طرفنده اوغری صوبی دیرلر بر نهر اقوب افنالو كولنه منصب اولور دوزجه بازاری دیدكلری بونك شاهراه اوزره اولان خانلری وانك اطرافنده طاغلر ایچنده بر قاج قریه سندن عبارتدر كه بازاری اول خانلر یاننده طورر وچلنكلری انهاری میلاندن كلن صودن سقی اولنور اهالیسی جاموس بسلرلر برنجی سرخ والحقدر و بولی طرفنه ومودرنی جانبنه دوشن جبالنده وشق وزردوا بولنور وطاغلرنده ماكیان یابانی بولنور شكلده براماجنه ده كبیردر بندركلی قره دكز ساحلنده بولی شمالنده بر قلعه در بكرمی قریه سی واردر قلعه سنك اوكنده لیمانی واردر اكثر اطرافی كوهستان وصحرالری ازدر صوبی چله طاغندن كلور بر نهردر كه زورق ایله عبور اولنور جانب شمالنده حاجی بابا مرقدی زیارتكاهدر متاعی ایو زلردر محصولی كراسته ومیوه در صمافو بندركلی یه تابع بكرمی قریه لو بر قصبادر غربنده واقعدر دوركلی شرقیسنده دریادن الارغه بر قصبادر چله طاغنك شمالنه دوشر بولی بونك جنوبنده در هفته بازاری طورر خانلری ودكانلری واردر نیجه قریه در بولی صوبی ایله نهر منكن بونك قربندن اقر واراج صوینه وویران

شهر صوینه بو قضاده قارشوب حصار اوکننده قره دکزه دوکیلور و ییل بازاری که
هر سنه ده بر کره طوروب اون بش کون قدر ممتد اولور ویدی دیوان بو قضاده در درکنه
دورك جنوبنده سکز قریه لو بر قضادر ایس طاغستان یرلردر سکز دیوان دیدکاریدر ییلا ناحیه
دورکك شمالنده طقوز قریه لو بر قضادر قره دکزه قریب طاغستان ایچنده دوشمشدر
اعلا میوه سی اولور و بو قضانك التی یاننده قلباس نهری چکوب دکزه کیدر و بونده ابدال پاشانك
بر زیارتکاه واردر پنجشنبه یکرمی قریه لو بر قضادر چهارشنبه قضاسی ایله بونك مابیننی قلباس
صویی فصل ایدر کول بازاری پنجشنبه دن شماله قره دکز کنارنده یکرمی سکز قریه لو بر قضادر
خالق میری طاو قچیلردر حصار اوکی کول بازاری شرقنده دورت پاره قریه بر قضادر نهر قلباس
ایکسینك اراسن فصل ایدوب دریایه قارشور یکیجه بولی شرقنده مابینی ایکی مرحله اون ایکی
قریه بر قضادر کوهستان و دابس یردر منکن بولی ایله بونك اراسنه دوشر و قلباس نهری بونك
وسطندن بحر بارتان بولیدن اوچ مرحله شماله قره دکزه قریب یکرمی دورت قریه لو بر قضادر
هفته بازاری طورور دربند صویی واوه صویی واولوس صویی بر نهر اولوب بو قضادن چکوب
دکزه قاریشور نهر مزبور غایت عمیق اولمغله بوغازندن ایکی میل قدر ایچرو کمیلر کیروب
کراسته یوکلنورلر قلیونلر اکثر بونده بنا اولنور و اون ایکی دیوان بودر اسکوبی بولیدن شماله
انحراف ایله غربه اون ساعتلکدر و اقچه شاردن جنوبه در بر جامع و بر حمامی و اون پاره قریه سی
واردر بونك شمالندن چله طاغندن دباغلر صویی کلوب بوکاوغرار و جانب غربیسی طاغلو دنی
اورمانلو صحرالردر و مزارع و چلتکلری میلان صویندن سقی اولنور الحق برنجی و اعلا بزی اولور
چله نام قریه ده شمسی افندی مدفون اولوب زیارتگاهدر اقچه شار بولی و اسکوبی شمالنده
اسکوبیدن التی ساعتلك یکرمی قریه لو بر قضادر چله طاغی بولی ایله بینك اراسنه دوشمشدر
بو قضا کوهستان ایچنده دوشوب اول جبالده بلوط و کستانه و الما اغاچلری واردر شمالیسی
دریادر اسکله سی کرام الدین نام قریه در جمعه بازاری واردر میلان افزی اسکله در جنوب
طرفی اسکوبی و دوزجه قضالریدر لطیف کراسی اولور و محصولی کراسته در کوکچه صو بولی
شرقیسنده کوه و صحراده یکرمی قریه در و چله ییلاقی بر فاخر ییلاق قدر بولی صویی بو ناحیه دن
بحر سراق بولی شرقیسنده کوکچه صویه متصل بر ناحیه در نهر مزبور اراسنی فصل ایدر
بر کوه و صحرادر الاطاغ ییلاقی یکرمی قریه بر ناحیه در تکیه نام قریه سنده امیر سنان نام
بر عزیزك مرقدی زیارتگاهدر اق طاش ویران شهر شرقیسنده التی پاره قریه بر قضادر قراج
یرلر و کوه و صحرادر ویران شهرك صویی بوکا اوغرار اولاق اق طاش شرقیسنده اون قریه در
الاطاغدن انبن صو بونی سقی ایدر زرزنه بارتان جنوبنده آکا تابع یدی پاره قریه بر قضادر
هفته بازاری طورر محصولی کراسته و میوه دریدی دیوان دیدکاریدر اولوس اما صره
جنوبنده اون بش پاره قریه بر قضادر جمعه بازاری طورر شرقیسی قسطمونی سنجاغی صعب
صکستان یرلردر اووا یردن ایچنده اون قریه لو بر قضادر شرقیسی حدود قسطمونیدر

اولوسدن جنوبه بر يابس صوسز سنكستان يردر خلقى اكثر ال دكرمانى استعمال
ايدرلر افلانى برقاج پاره قريه در قسطمونى حدودنده اناك غربنده واقعدر افلانى ايكيدر
يونك متاعى اكيندر هفته بازارى طورر خانلرى واردر تغن ويرانشهره قريب اوچ پاره
قريه لو برقضادر كوجه نس زرزنه يه متصل وجنوبنده يدى پاره قريه بر قضادر
محصولى كراسته وميوه واكيندر قربنده قرق طاغى ديرلر برجبل واردركه انده بر مغاره
عظيمه واردر اول مغاره يه كون كورمز غارى ديرلر وعوام الناس قتنده انده برقوم ساكندركه
كنش كورسه لر اولورلر كيجه لرده چقوب بعض ذخاير ولوازم الورلر بوغارك داخلى برزمان
مسكون ايدى واثارى واردر مثلا بيوت واقرصو چشمه لر وانواع اهل صنايع دكانلرى كه
حالا طورر ودخى دكاكيننده بولنان ارباب صنايع آلات ولوازمندن كه نه مقوله صنعت
وحرفته مخصوص ايدوكنه استدلال اولنور وجمله بيوت ودكاكين طاشدن يونلمشدر
وطاشدن تابوتلر ايچنده اموات واردركه نردبانلر ايله صعود اولنور وبوغار ايچنده بر مقدار
كيدلسه برنيچه يوللر بيتر وبسان چيقلوب كيدر نيچه دفعه بيل موملرى ايله برقاچنه
كديلوب ايكى كون وكيجه دن صكره طشره چقمشلر نهايت بولامشلر وبوغار نهايتلرى
كورن نحاس قسطمونى طاغنده اولاشور تخمين اولنور ذكر بعض اشجار وانهار وجبال بو
ولايت چام واردج وبللوط وچنار وكوركن ايله مالامال پست وبلند نيچه كوهستان وبر بر عظيم
اورمانلرى واردر بعض كوهستانلرنده ميوه وفواكه اولور خصوصا فندق وكستانه چوقدر
اناطوليه ده بولى طاغلرى علو ايله ضرب مثل جمله دن الاطاغ مشهور طاغدر الانهار نهر ميلان
هرمرور چله طاغلرندن اينوب كانغرى سنجاغنده ميلان اولدوغى برطاشلق دره ايچندن
شرقه جريان ايله چقوب بعده دوزجه قضاسيله اسكوبى فصل ايدر وبحيره افنانى يه منصب
اولور وبنه كوللك اياغندن چقوب بروسه وازنكميد سنجاقلرين فصل ايدر كولدن صكره
قربيسى بروسه سنجاغنه لدن انچه شاره واروب ودخى برنيچه اغزدن قره دكزه قاريشور
وبعض اغزلرندن برايكى ميل ايچرو كيملر كيروب كراسته يوكلنور نهر ويرانشهر ارن طاغندن
اينوب غربه جريان ايله اق طاش ويرانشهرى چحربورلى التندن قره يوك تكه سى
اوكنده قسطمونيدن كلن اراج صويله قاريشور ايكسى عظيم نهر اولور وبرايكى منزل
اشاغى تغن قضاسنده بولى صويى دخى قاريشور مجموعى قره دكزه منصب اولور نهر كره ده
الاطاغدن اينوب شهاب الدين واولاق قضاسندن چقوب انكورى وكانغرى وقسطمونى
سنجاقلرينى فصل ايدر اراجه قاريشوب برى جانب بولى سنجاغى اول برطرفى ذكر اولنان
سنجاقلردر نهر قلياس قزل بل يكنجه وبغشنبه قضاسنى توسط دخى كوللبازار وحصار
اوكنى دخى فصل ايدوب قره دكزه قاريشور نهر دربند اووه صويى واولوس صويى دخى
ديرلر بارتان قضاسندن چقوب قره دكزه قاريشور بوغازى حيلى عميقدر اوچ ميل
ايچرو سنه كيملر كيروب كراسته وساير متاعلر يوكلرلر نهر مودرنى صبانجه ده

اطه نام

اطه نام ناحیه سنه قریب سقاریه نهری اوزره اولان تخته کوپریدن اشاغیجه نهر سقاریه یه
دوکیلور بولیه کیدن ناحیهٔ مزبوره یه ومودرنی یه اوغرایوب اندن یوقاروده اغاج کوپریلردن
بحر بحیرهٔ چغا صبانجه کولی مانندی برکولدر وافر بالغی چقار بحیرهٔ افنابلو اسکوبی ایله
قوکریه اراسنده برکولدر نهر میلان و اوغری صولری بوکا قاریشور ایکسی برلوغردن چقوب
قره دکزه منصب اولورلر بوصولر اوزرنده کوپریلر واردر جبال الاطاغ وجبل عظیمدر
اوزرنده دائما قار اکسك دکلدر وقله لر و مرتفع یرلرندن کشش طاغی کورینور ساژ
مقاقیردن غیری چوب چینی دخی بولنور وجبل مزبورده بی نظیر اقار صولر واردر بکبازاری
بونك جنوبنه وبولی شمالنه دوشمشدر فصل درلواء خداوندکار وجه تسمیه بودرکه
اوائل حالده سلطان اورخان ازنیقی فتح ایدوب دار السلطنه ایلدیلر وفرزند ارجمندلری
سلطان مرادکه غازی خداوندکار لقبی ایله شهرت شعاردرانلره بروسه سنجاغنی ویردیلر
لکن صکره اورخان غازی بروسه یه نقل ایدوب دار السلطنه بروسه اولدی اما
اولا خداوندکار سنجاغی اولمغله من بعد لواء خداوندکار دیمکله مشهور قالمشدر الحدود
شرقده کوتاهیه جنوب مغنیسا غربده قره سی ومدانیه کورفزی وقوجه ایلی شمالده
بولی وقوجه ایلی وقضالری بونلردر ایکی ارمنی اطره نوس اقیازی اقیازی یورك اولو باد اینه نجك
ایابجه اینه کول باقر برغمه بروسه بکبازاری بویالودیرامح ترخاله نام دیکر صوماخر منجك سوری
حصار سکوت سنجان صاری چایر طاغ اردی طراقلی طراقلی یکیجه سی طومانیج قاری بازاری
قوری بازاری قره حصار نعللو قرلحه طوزله کبود کته کرماستی کومش آباد کلیك کوکجه طاغ
کون بازاری کوینك کون یوزی لفکه مایلس مرمره مع شامی مدانیه میحالج میحالجق نواحی
برغمه یار حصار یکیشهر کولبازاری که قریب لفکه در اوصاف بروسه یشیل انجه بر مولویتدر اوائل
فتوحات عثمانیه ده پای تخت سلاطین سالفه ایدی برتل عالی اوزره برحصاری واردر
اغلب سوادی خارج سورنده در کشش طاغی ذیل شمالیسنده طولانی برفرسخ سوادی واردر
وعرضی نصف فرسخه قریبدرکه امیرسلطان محله سی دینلور مرادخان جامعی سمتلرندن
غربه طوغری مرادیه ویکی قپلوجه حدودینه دك متصل واحد عمراندر وبوندن صکره غازی
خداوندکار وایکی قپلوجه سمتلری ایکی اوچ میل قدر منفصلجه پست محلده واقع اولمشدر
وشهر بروسه دامن کوهدن اخذ ایدوب کوه طرفنه طبقه طبقه مرتفع اولارق
تاقلعه سی اولان محل مرتفعه دك وبعض جانب شرقیسی و جانب شمالیسی قضای
واسع متسع درکه خلف سورنده بکار باشی دیمکله معروف تفرجکاهدرکه قلعه اردنده دامن
کوهده برقیا التندن چقوب قلعه یه کلنجه برایکی میدان چمنزار وهموار وصحرادن کچوب قلعه یه
اوغرار وقلعه دن اشاغی بعض بیوت ومحلاته یایلور بریسی دخی کوکدره صویدر جبلدن
نازل اولور برنهردر قلعه نك شرقیسنده واقع اولان محلات بوصودن ایچرلر بونك دخی
شهر ایچنده برمقسمی واردر برجای مفرح دری دخی اق چقلان صویدرکه شهرك

امیر سلطان جانبلری صو یدراهل ولایت بوصولرك لطافت وخفت وثقلتلرینی بووجله
تعبیر ایدرلرکه بیکار باشی صوینی ایچن کمسنه نك ایا غنی کلب طلا مز وکوکدن صوینه
معتاد اولنلرك خلهسنه اوغری کیرمز وعلیشیر صوین ایچنلر مقردن خلاص اولمزیعنی
خسته اولوب النده عصاسی اولور وکثرت بلغمدن سعاله مبتلا اولور واکول اولور
وبوصولر بروسه نك اشاغیسنده واقع باغچه لرینه یایلوب کثرت میاه زماننده نیلوفر
نهرینه قاریشور والحاصل بروسه شهرینه داخل اولان میاه توزیع وتقسیم اولنوب
دمشق شام کبی اکثر بیوت واسواقده آب جریان ایدر وبوشهرك اشجاری واثماری چوقدر
خصوصا درختارغوانی فراواندر وعبد المؤمن نام کمسنه نك کوشکی بر تفرجکاهدر همان
شهرك اوجنده درکوکدن اندن کلور برایکی دکرمن یوریدر مفرح نشیمنلری وار درچامایجه
وفستقلو کوهلری ایچلرنده اشجا رصنو براولور وبروسه ده دودالقز تربیه ایدوب وافر حریر
پیدا ایدرلر حریری بغایت ایواولور وبرسه ده برنوع بصدق ودوشك وعبایی کار کاهلری
واردر وقطیفه وکمخا کبی قماشلر دخی اشلنور وبروسه کستانه سی مشهوردر جبل راهب
دامنلرنده درودخی برمسیره سی واردرکه ابدال مراد دیرلر قلعه دن یوقاروکمر کوهده برخدایی سد
وصفه کبی واسع میدانده قلعه وشهراووه سنه مشرف برکوشك درختستان سایه لری
واقرصویی وابدال مراد مزاری وتکیه سی برلطیف مسیره در ودخی قرنفلی شوره مشرف
کمر کوهده برمسیره در علیشیر صویی اندن کلور وجهت بروسه شهری بومحلدن نمایان
اولور دیرلر وبوشهرك خط مستقیم ایله قسطنطنیه ایله مابینی التمش بربوچق میل
اولوب اما دریادن اسکلهٔ مدانیه سکسن میل قدر اولور ومدانیه دن بروسه
دورت ساعت قدردر سنه یدی یوزیکرمی التیده سلطان اورخان بن عثمان خان محاصره
ایدوب صلح ایله المشدر وحصارمز بورك سکان ومستحفظانی واردروبوشهرده فاتح اورخان
غازی وسط شهرده جامع عتیق وعمارت ونصارادن مناستری مدرسه ایدیلر وکیکلو
بابامشهدی اوزرنده اولان زاویه وجوامع جمله غازی خداوندکار عنوانیله اشتهار بولمشدر
وسلطان مراد ثانینك داخل سورده سرای قپوسی قرنده جامعی واسکی قپلوجه
قرنده برجامع ومدرسهٔ عالیه وعمارتی واردر یلدرم بایزیدك برجامعی ومدرسه سی
وعمارتی ودار الشفاسی وزاویه سی واردر چلبی سلطان محمدك جامع وسقفی کاشی ایله تربه لری
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسهٔ سلطانیه انکدر وسلطان مراد ثانینك برمدرسه
وعمارتی وشیخ شمس الدین سید محمد بخاری که امیر سلطان دیمکله مشهوردر انلرك مشهدی
قرنده برجامع وعمارت دخی واردر کرمابه یعنی قپلوجه بری غازی خداوندکار جامعی
محله سنده بروسه نك غربنده برکارده اولوب سلطان مومی الیه اوزرینه کاکیرقبه وحیاض
مغسلر بنا ایلمشلردر بوکا اسکی قپلوجه دیرلر آبی غایت سخونت اوزره در منبعنده بیضا
وضع اولنسه طبخ ایدر انسانه نافع جرب وحکه امثالی مرضی دفع ایدر بردخی اسکی
قپلوجه

قپلوجه ایله بروسه اراسنده ایکی قپلوجه که رستم پاشا بونك اوزرینه مکلف حمام طرزنده
بنا ایدوب قورشون اورتمشدر ایکی قبه وشادروانی مشتمل جامکان وصوغقلقده آب
سرد آقار بر شادروان دخی واردر وایچرو ده تحت القبه اوتوز ذراع قدر بر حوض واسع که دوری
اوتوز ذراع وعمقی قامت انساندن متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماء حار جریان
ایدر بیلدن حوضك اطرافنده جابجا صفه لرده قورنالر که لا ینقطع ماء حار جریان ایدر
قپوسنك ایکی طرفنده بر حجره وحجره لر ماییننده دخی بر حوض صغیر ومتعدد کنفلر واردر
بو ترتیب اوزره بر بناء دلکشا اولدوغیچون مسافه بعیده دن بونك تماشاسنه خلق کلوب
بونك آبی شدت حضورنده در وبروسه مولویننك ایکی ناحیه سی واردر بریسنه اق صو
ناحیه سی دیرلر جبل سمتلرینه دوشمش مفرح قصبات کبی قراسی واردر وبروسه دن
کوتاهیه طریقی اوزره بر مرحله بر قصبه سی واردر کندی دوزده بر کوزل قصبه در اق صو نام
آبی لذیذ بر نهری واردر وبریسنه دخی اوه ناحیه سی دیرلر کذلك بر قاج قریه سی واردر
نیلوفر صویی بو قریه لر وسطندن چکر بروسه اوکنده صحراسنه دوشمشدر کنه بروسه دن
بش ساعت جنوبده واقعدر بر قاج قراسی واردر مدانیه برابرنده اولوب ایکسی اراسنده بعض
جبال واردر وتاضیلر بنك بر مخصوص قصبه سی اولدوغندن بروسه ده اوتورر مدانیه دن
بروسه یه کیدن شاهراه طریق سهل صباحچه در ادرنوس بروسه نك غرب جنوبنده
کشش طاغی ایچنده بر قاج قریه سی واردر بروسه دن بر مرحله در کوچکه طاغ اورتاسنده
جانب غربده وقرینده بر قصبادر حر منجك ادرنوس سمتنده بر قصبه در سلقاخر من قیادیه کلدی
مخال بك ولایتیدر سنجان ادرنوس غربیسنده ایکیسی اراسنده بر قصبادر مدانیه
استانبولدن یوز میل قدر شرقی وجنوبی کمليك کورفزی کنار جنوبیسنده بر قصبه در
وبروسه نك اسکله سیدر انده بر قاج جامع وحمام وبونده مخصوص مکاریلر واردر یولجی نقدر
مراد ایتسه بارکیر بولوب بروسه یه یوللرلر بروسه ده شریکلری واردر بارکیرلری الوب انددن
مدانیه طرفنه کیدن یولجیلره ویرلر بو مدانیه بروسه دن التی ساعت یولده نیلوفر صویی
کوپروسی نصف طریقده واقعدر بو قصبه نك یکرمی دورت قریه سی واردر ور معتبر
ناحیه سی اسمنه ترلیادیرلر اکثر محصولی زیتوندر دخی مدانیه نك چوق باغلری واردر
جا بجا زیتونی واردر ودخی بعض یرلرنده کوزل نارا اولور طپراغی غایت کوزلدر حتی بعض یرلرنده
لیمون اغاجلری واردر اما خلقی فنادروی برینه دوشمشدر بو قصبه نك نصفی اهل اسلام
ونصفی نصارادر کمليك کندونه منسوب اولان کورفزك نهایتنده بر قصبه در که لطیف اثاری
اولور وکمليك کورفزی حدودی بو وجهله درکه یوز یوروندن که انده بر خان وبر مسجد واردر
مخصوص روزکار ایله کلنور بو خلیج شرقه طوغری کیرمشدر سواحل امرودلی وفستقلی
وقوملیه که مدانیه مقابلیدر اوغرایوب کمليکده نهایت بولور اندن ینه شرقه منعطف
اولوب قورشونلو والتون طاش ومدانیه وترلیا که یوز یوروندن مقابلنده منتهی اولور که جنوب

سواحل غربیه‌دن جنوبه میل ایله ممتد اولمغله خانم افندی قتی واسعدر بازارکوبی ممانلودن
برمرحله در ممانلو طاغلری آشیلوب واریلور کملیك وانکورجك طرف شرقنده ویکی
شهردن طرف شمالده براقار صولری فراوان مسیره‌لری چوق قصبه درکه جامعلری وحمامی
ویولجی ایچون منزللری واردر وهفته بازاری طورر بروسه ایله بازارکوبی وسطنده قاطرلو نام
قصبه جامعی وخانی واردر انکورجك خارج کملیك کارینه قریبدر کنجه‌لو قریه‌سیله کملیك
اراسنده درو لطیف انکوری اولور وکذلك کنجه‌لو قریه‌سی مدانیه‌یه قریبدر بابا نجق کنه
غربیسنده در نیلوفر صوینی اوزرنده دریا رحصار بروسه ییکیشهری ایله اینه کول اراسنده جامع
وحمامی واردر برقصبه دریکیشهردن یارحصارکوتاهیه یولی اوزره برمرحله در یکیشهر بروسه
بروسه‌دن شماله میل ایله شرقنده ازنیکدن جنوبه میل ایله شرقده لفکه جنسوینده درآق بیق
غربیسنده یالجك اوکنده برقصبه در بروسه‌دن ایکی مرحله ویکیشهر اوه‌سی دخی دیرلر اوائل
ظهور دولت عثمانیه‌ده عثمان غازی ابن ارطغرل بوشهرده سرای وعسکر ایچون بیوت وجامع
وحمام احداث ایدوب پای تخت اتخاذ اتمشلر اندن اوتری بو اسم ایله مسمی اولمشدر اق یازی
ازنکمید وصبانجه‌دن بولو یولی اوزره برمنزلدر خندق بوقضالك قصبه‌سیدر جامع وخانلری
وهفته بازاری طورر میخالج دکره اقار بیوك نهرکنارنده در اولوباد کولی ایاغیدر میخالج دریایه
دکلدوکی یردن که اول محله میخالج بوغازی دیرلر قرق میل قدر ایچروده در وبریان یه‌کسك یرده
اسکله‌سندن برمیل قدر بعید محلده برشهر معموردر اولوباد قصبه‌سندن ایکی ساعت
شماله وغربه دربو میخالج بوغازندن سفاین وزورقلر داخل اولوب قرق میل قدر
طتلو صو اوزره میخالج اسکله‌سی اولدوغی محله واریلور اطرافی درخت بید وغیری ایله
مزیندر اولوبادی دخی اپلیون کولی دیرلر بروسه‌دن برمرحله جنوبه برقصبه وقضادر نهر
اولوباد بوندن اقوب کوله دوکیلور وقصبه کول کنارنده واقع اولوب متعدد خانلری واردر
ومیخالیجدن ایکی ساعتلك ومیخالیجدن یوقارو بعض خرده زورقلر ایشلر وکرماستیدن
کلن نهر اولوباد نهرینه میخالج واولوباد اراسنده قاریشور وبوقصبه‌نك کافری
برقلعه‌سی واردر حالا خرابدر تارحاله بالی کسریدن ایکی مرحله جنوبه‌در صالی کونی
بازاری طورر باقر ناحیه‌سی بوندن جنوبنه دوشر صومه تارحاله قربنده ایکی جامع وحمام
واسواق عامره‌سی واردر تارحاله قاضیسی بونده اوتوره کلمشلردر باقر تارحاله‌دن
جنوبه در بوندن برغمه ایکی مرحله جنوبه دوشر قاوونی غایت کوزل اولور برغمه بوقصبه
لیازمندن شمالنه برمرحله در برغمه ساحلندن بش ساعت بعید طاغ ذیلنده بربلند وصعب
السلوك پشته اوزره برمتین قلعه در اصل شهر قلعه‌سی التنده غربه دریایه طرغری
یمین ویسار کشاده برصحرای واسعك نهایتنده واقع متعدد جوامع وحماملری واسواقی
واردر بونك برمحله‌سی واردر اسمنه نه بیرده ونه کوکده محله‌سی دیرلر قدیمی عظیم کارکیر
صویوللری اوزره دوشوب التی یوش اولمغله بواسم ایله مسمی اولدی اسکله‌سی چاندرلودر

وایازمندر

وایازمند دراماچادرلی یه قریبدر کرماستی صندرغی قضاسی قریەسندە درکبسودو بیلانجق
طاغی آشیلوب واریلور بحیرە اولوباد بروسه ایله میحالج ما بیننده جانب قبلیسی بر جبل
صعب وطرف شمالدە ایاغی بحر مرمره یه متصل جذرومد یومیسی اولور بونهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع وبعدە بحره طوغرو جریانه بشلر کول جانبنه
اقمز انجق بیرندە اولان امواج اول طرفه حرکت ایدر سببی بودر که دریایه ده آقندی اولوب
نهرك جریانی سد ایدر خصوصا قارشو روزکارلر جانب غربدە اولوباد قلعه سنه پیوسته
مشرقدە کشش طاغی اتکنه اولاشمش بر واسع کولدر ایچنده حصیر سازی اولور وفراوان
بالغی چقر وبو کولك اطرافی صندرغی وکرماستی واطه کوی بونك شمال طرفلرینه دوشمشدر
اجبال جبل بوند طاغی برغمه شهرینه مشرف که اندە نیچه اثار قدیمه واردر جملەدن
بوطاغدە بعض غارلرده بر ذراع قدر مربع قطع اولنمش ووسطلری تمغا لنمش کیریج کبی
اشیاوار درکه غارك بر جانبنه یملمش شویله طورر ارباب طمعدن کیمیایه هوس ایدنلر
بونی اکسیردن بر نوعدر ظن ایدرلر وباقره طرح اولنوب بعینه کش کبی ایدر لکن میناکبی
کورك اولور چکوچه طیانمز قرطاغی بودخی برغمه سمتلرندە بر مشهور جبلدر جبل راهب
کشش طاغی دیدکلە مشهوردر بروسه بوجبلك ذیلنده در قله سنده غدیرلر واردر که فصل
شتاده منجمد اولور وبروسه یه یوزلمدن کلور واستانبوله کتورلر وبو جبل قله سنده بر
نهر جاریدر ایچنده الابالغی چقر بو بالق اکثر یاصوق صولرده ییلاقلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صید اولندوغی کبی تملك کرکدر یوخسه فی الحال بیات اولور وبوجبل غربه
مشرقه اوچ مرحله قدر ممتددر که بونده انواع عقاقیر بولنور وهر کوشەسی اقرصولری
وآب وهواسی خوش ولطیف واشجار وجا بجا چمنزارلری واردر وبونده عجایب وبعض اهل
غرایم بونده دفینه لر واردر دیو سوراخ سوراخ ایتمشلردر وجملهٔ عجایبندن بوطاغك
یه قاریلرنده بر حوض دائره سی قدر بر صحرای عظیمه واردر آکا ارقندی قیادیرلر بر کوشه سنده
جزئیجه باصلسه حرکت ایدوب اول بر جانبی قلقارینه بوش قونلسه اسکی حالنه واردر
وبوجبلك قله سی غایت یوکسك دامنی ساحل دریاده اولمق اوزره خیال اولنوب وهمیشه
بونك قله سندن قار اکسك دکلدر وبعض اسکیدن یاتمش قار ایچنده زلال دیدکلری
قورت چغزلر بولنورمش که باشی قوپاروب درونی بر بودم لطیف بارد صو اولمغله ایچرلر
ازنیق واستانبولك موضع عالیه سندن بوجبلك ذروه سنده اولان قله ده افق کنارنده
بیاض بلوت کبی عیانا کورینور وحین طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور وبرجبل جبل راهب مقابلنده ایکی ذیلندن بونك دامننه وارنجه دورت ساعتلك
ایکی سنك اراسی بروسه وکته اراسیدر برا چقراق جبلدر لکن اهالی قتنده بوجبل
مسلسل ومتصلدر تا قرمان جبالنه واذنه وطرسوس وکلیبیش جبالنه اولاشور دیرلر
اسکی قپلوجه قارشو سنده اشکل نام قریه بوجبل اوزن بر مرتفع موضعده دروقف دردمی

قریه سید دبروسه قرشولرنده برجبلده درسا بقابونده قلعه وار ایمش بروسه فتحندن بچه
زمـــان صکره فتح اولنمش جبل طومانج کوتاهیه وخداوندکار اراسنده برجبل عظیمدر
اوائل حالده عثمان غازی بن ارطغرل اولوسی ایله اول ییلاقلرده ییلاقه چقوب یار
حصار ایله بیلجك اراسنده قشلر ایمش نهر نیلوفر بونهر ادرنوس قضاسی ناحیه سنده
اولان بکی طاغ دیدکاری ناحیه وجبلده که ینه کشش طاغی شعبه لرنده حاصل اولوب
اکثر مواضعنده یکدیکر بروسه صحراسی وسطندن وشهرك ایکی میل قدر شمالیسندن
چکوب کنه صحراسنه اوغرادیغنده بلابانجق قرندن چکوب منجالیجدن اشاغیده اولوباد
کولی ایاغنه منصب اولور جریانی شرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونی
نیلوفر خاتون اوزرنده برطاش کوپری یاپوب نهر جسر اسمیله مسمی اولمشدر و بونهر
یوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اکثریا اودونلری جبل جبید دن که اطرنوس
ناحیه سندن کسرلر وبونهره براغورلر اسکی قبلوجه قرنده نشانلری ایله اودونلری هر کسك
شریکی الوب شهره کتورر فصل در لواء قره سی الحدود جنوب مغنیسا غرب آق
دکز وبیغا سنجاغی شمال وشرق خداوندکار وقضالری بونلردر ادرمید ایازمند ایورندی
بالیکسری باش کلمبه بالیه بیغادیچ صندرغی فرطمع شامل قسلکان مع قوزاق
قرجه ارکرادرمید اوصاف بالیکسری بوشهر تخت ولایتدر بروسه دن دورت مرحله
جنوبیه واقعدر صـــالی کون بازاری طورر یاقر ناحیه سی بونك جنوبنه دوشر برقه
قرنده در سلطان اورخان سنه یدیبوز او توزیدیده بنی عجلاندن صلح ایله المشدر میخالیجدن
ایکی مرحله برکوه ذیلنه دوشمشدر زغنوس پاشا اول کوهدن بوشهره برلطیف صو
کتورمشدر اول صوینك باشی بوشهرك مسیره سیدر و شیخ لطف الله بیرامینك بوشهرده
زاویه و جامع وبعض خیراتی واردر وکندو بونده مدفوندر ایازمند ساحل بحرده برقصبه در
ادرمید ایازمند دن شماله برمرحله برکورفز نهایتنده در کرادرمید ادرمید دن برمرحله شماله
برقصبه در مندهوریا دوزیرده بربیوك قریه در ایکی خانی وبربیوك نهری واردر اوزرنده
طاش کوپری میخالیجدن اوچ مرحله در بغادیچ برقصبه در خلق آکا براکثری الیاس پاشا
اتباعیدر کوردوس دمرجی قضالری جوانبی دوشر صندرغی بیغادیجدن مفرز برقضادر
اللی آلتمش پاره قریه سی واردر بوسنجا غلك صو باشیسی قاضی بازاری کوینده اوتورر
بیغادیجدن شرقه دوشر ما بینی اوچ ســـاعتدر ایورندی بالیسکری غربنده
برقصبه در کمر بونك جنوبنه دوشر باش کلبه در دپه یرده واقع بربیوك قریه در میخالیجدن
بش مرحله در اطرافی یکرمی پاره قرادر ایکی خان وسوق مختصری و ایکی جامع
واوکنده اقر برنهر صغیری واردر اول درنك اوته سنی صاروخان برینی قره سی حدایدر
فصل در بیان لواء قوجه ایلی امراء عثمان غازیدن اقجه قوجه نام غازی فتح اتمشدر انك
ایچون قوجه ایلی تسمیه اولندی بولواو بیغا وصغله لوالری قپودان پاشا ایالتنه تابعدر لکن

یوناطولی یالتنه ملاصق اولمغله بو بابده ذکر ایتدك مقدما بولوانك بکی برکی ایله
سفر ایدردی صکره ترسانهٔ عامره یه سنه ده بیك ورده نارده کسلدی یعنی ایری دیرکاره
حدود قوجه ایلی شرقده بولی شمالنده قره دکز غربنده خلیج قسطنطنیه جنوبنده خلیج
ازنکمید وخداوندکار سنجاغیدر وقضالری بونلردر اب صاقی ازنکمید ازنیق اسکدار
اق یازی اقحصار بازارکوبی صاری چایر صبانجه کیوه یلاق آباد کورله یوروس
قره مرسل ممالو قره صو قاندری شیله بازارصویی اوصاف ازنکمید بحر
قسطنطنیه نك یوز میل شرقه ممتد اولان کورفزی نهایتنده بر بلدهٔ عامره بلا سوردر اسکله سی
مشهوردر جامعلری وخانلری و برحدیقه وقصر سلطانی واطرافنده باغچه لری واردر قوجه
ایلی سنجاغنك پای تختی اولمغله بکی بونده اوتورر وازنکمید کورفزی فنار باغچه سنه
قریبدر راست شرقه چکیلوب بو ترتیب ایله کیدر پندیك وقرتال بر قریه در کار خلیجه
دوشر لر طوزله بو طوزله مقوس بر عظیم وواسع سواحله وارنجه دکز کارنده بر یاجه یاپشمش
بر عظیم کافر قریه سیدر زیتون بورنی ککبوزه التنه دوشر دیل بو محلده خلیج قارشودن
بر قومسال دوز یردن خیل کیروب کتمکله ما بین ساحلین ارقالمشدر ازنکمید نهایت خلیجدر
وخلیج اندن بر مقدار قوسی انعطافدن صکره غربه طوغریلوب سواحلی بو ترتیب اوزره درطرلو
نام کافر قریه سی که بوز بورن نام برونك کوشه سنده واقع قریه در وفنار باغچه سی مقابلیدرکه
ما بینلری قرق میل چکلمشدر سواحل غربه دوندکده قره مرسل دیل اسکله دن بر ایکی میل
جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانی وجامعی وحمامی ونیجه خانلر واردر نامنه هرسك دیرلر
دیلدن چکیلوب بو قصبه ده نزول اولنور مذکور احمد پاشا قوندرمه سیدر دیلده
مخصوص ورقلر واردر اثناء سبیل چوررلر و بونده اکثریا فورتنه اولور وقرشو کلور قرشو یه
بش میل قدر یردر اندن یلاق آباد وکورله قضالری اندن ممالو اندن قاطرلو دوشمشدر
بر فرسخ قدر در اکثری طاغدر استانبوله بعض حماجیلر بو سواحلدن حمام اودونی کسدیررلر
بو طاغلره قاطرلو وصملو طاغلری دیرلر خیل عظیم طاغدر وصملودن بازارکوینه کیدن
یول بو طاغلره اوغرار کورله بازارکوبی قربنده اندن اوچ ساعتلك کملیك قربنده بر قصبه
وقضادر ککبوزه ازنکمید ایله قسطنطنیه ارسنده بر قصبه در ازنکمید کورفزینه مشرف
محل مرتفعده دوزصرتده واقع اولمشدر کار بحره ایکی فرسخ قدر بعیددر وزراء سلطان
سلیمان خاندن مصطفی پاشا انده بر عظیم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر و بر حمام و بر عمارت
ایتمشلردر ازنیق قیصرلر دولتنده بر سور مشهور وشهر معمور ایدی حالا سوری خرابه
مشرفدر قیصر زماننده بو شهرده اوچیوز اون سکز راهب جمع اولوب معتقدات نصارایی
تدوین ایتدیلر بوندن غیری نیجه جمعیتلری دخی اولدی حالا سوقی وحمامی وجامعی
ومدارسی وعمارتلری واردر رومده استعمال اولنان کاشی اوانیلری بونده بر قاج کارخانه ده
ایشلنور واورخان غازی ازنیقده بر کنیسه یی جامع قیلوب عمارت بنا ایتدی واشرف زاده

جامع وتكيه ومرقدى واردر مشهور زيارتكاهدر صبانجه بحيره نك كنار غربيسنده دوز
يرده سورسز برقصبه وقضادر ازنكميد بوندن برمرحله غربيه دوشر وكذركاهده منزل
مشهوردر جامع وحمامى وسوقى واردر رستم پاشا انده برخان وعمارت بنا اتمشدر نزول ايدن
مسافرينه هراوجاغه برسفره طعام وموم ويررلر وانده برجامع دخى رستم پاشانكدر بو قصبه
اطرافى اكينلكدر لكن اغاچ دكزى ديكله مشهور اورمانلق كارلرى بوكا قريب كلمشدر
قره مرسل نواحى اسكداردن برقصبه * معموردر كه ازنكميد قربنده وكورفزى كنارنده
برقصبه در بى نظيرى اولور وازنكميد كورفزينك بركوشه سى بونده نهايت بولور ازنكميددن
طرف جنوبه دوشر يلاق آباد وسط سواحل جنوبده حاجى ازنكميدده برقضادر انده
برايلجه واردركه مسهلدر اندن ايچرلر اغستوسده موسمى اولوب اطرافدن بعض اهل مرض
وارورلر نيجه كمسه استشفا بولمشلردر اول ايلجه اولان محله يالى اوه دخى ديرلر حماملو يالى
اوه غربنده يه نه ازنكميد كورفزى ساحلنده برقصبه در مكلف خانى وجامعى وحمامى واردر
كورفز اغزينه قريب محله دوشمشدر و بو حماملو سمتلرندن استانبوله حمام اودونى كتوررلر
شيله قنارهدن اوتوز ميل ساحل بحر اسودده برقصبه در اندن استانبوله اودون كلور كربه
قره دكز كنارنده بوغازدن يوز ميل يرده بركوچك ليمانك خارجى ناحيه در بو ليمانك قربنده كفكه
نام بركوچك ليمانى دخى واردر ناحيه * قاندرى اسكدار ناحيه سيدركه اق بابا وبورس قضاسى
شرقيسنده واقع اولمشدر اسكداردن ايكى مرحله در ازنكميد برابرنده وشمالنده قره دكز
سواحلى قربنه دوشر بونكله ازنكميد اراسنده وبرابرنده در ازنكميد بونك جنوبنه وقاندرى
شمالنه دوشر كنج ايلى بودخى اسكدار ناحيه سيدر قاندرى وشيله ارالرينه دوشر سمتدن
اسكداردن اوچ ساعتلك شرقيسنده وايدوس جبلنده برساعتلك غربده دخى اسكدار
نواحيسندن سابقا برقلعه سى وارايدى اوائل دولت عثمانيه ده فتح اولنوب بكلنور ايدى
شمديلرده بكلمكه حاجت يوقدر آيدوس طاغى اسكداردن دورت ساعت قدر شرقيسنده
برجبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن برلطيف صو چقركه اكرچه ظاهرده
ازدر اما لازم كلسه برقريه خلقنك جمله مواشيلرينه وفا ايدر كافر زماننده بو جبل اوزره
قلعهٔ عاصيه وار ايدى قاضى كوى مقدما اسمى قالچادونيادر دورت بيك سكز يوز
اتمش برسنه سنده بنا اولنمشدر اسكدار خواص همايوندر قوجه ايلى عمارتنه داخل دكلدر
خليج قسطنطنيه نك معبر وممرى استانبول شرقيسنده برشهردر مرحوم غازى سلطان
سليمان خانك دخترى مهرماه سلطان ساحل بحرده برقبه ايكى منارهلو برجامع ومدرسه
ومطبخ ودار الضيافه واسكله نك ايكى جانبنده لبنا سبيل ايچون ايكى رباط وكيرو
ساحل بحردن اكا قريب روم محمد پاشانك دخى برجامع وبرمدرسه وبرمطبخ واسكدارك
نهايت جنوبيسنده برجاى مرتفع اوزره والدهٔ سلطان مراد خان ثالث سنه
طقوز يوز سكسن بش ده ايكى مناره وبرقبه ايله برجامع بنا ايدوب شرقيسنده

مجرالی

حجراتی مشتمل بر صومعه‌سی واوشمالیسنده بر مدرسهٔ علیا وغربیسنده بر مطبخ ودار الضیافه
وایکی رباط اکا ضمیمه قلنشدر وسلطان ابراهیم والده‌لری بیلك اللی اوچ حدودنده بر جامع
وبر حمام ودار التعلیم ودخی بونلردن غیری مساجد وجوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتگاه اولوب واسکدار نشیوزانچه مولودت واسکدارك نهایتی طغانجیلر میدانی که
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلور ومحلهٔ مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلر میدانینه قریب بر محله‌در باشقه مسجدی وحمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورزلر ویرلر واسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کوی فنار باغچه‌سی ازنکمید کورفزی اولنده واسکدار جنوبیسنده
بر میری سرای وباغچه‌در اوکنده ذکر ایچنده بر قلعه بنا اولنمشدر انده کیجه‌لرده فنار یقارلر کذرگاه
سفن اولوب خلیج ازنکمید ایچندن کیدیلورمر اولمغله ودوکندیلر خطا اولنمسون ایچون
اول قلعه‌ده فنار یقارلر اسکدار باغچه‌سی سرای عالیشان سلطانی‌یه معادل ومماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای وباغچهٔ عظیمه‌در اسکدار باغچه‌سندن اسکدار اسکله‌سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه‌لری وسرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیجه عالی سرایلر ومکلف خانه‌لو بر قصبه‌در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بودخی بر قصبه‌در نیجه مکلف سرایلر وکبار خانه‌لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی وباغچه‌سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه وقله
باغچه‌سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صو آقار قندیللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صو آقار وبر میل مسافه قدر بر دکرمن ودکرمندن
یوقاروقی جزئی صو درطاغلردن ویایلادن حاصل اولور وبو صو کنارنه کلنجه دوز میدان و
سروستاندر که بر ایکی میل دوردر واکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصار دخی دیرلر
کوك صو خلیج قسطنطنیه‌یه دوکلدیکی محلده دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه‌یی مراد ایتدکلرنده بنا اتمشلر بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولر وکبار سرایلری تا قنلیجه نام قصبه‌یه اولاشمشدر قنلیجه بر بیوك قصبه‌در
اسکندر پاشا بر جامع ومدرسه وحمام ومکتب وسوق مختصری ونیجه محلات وکنار بحرده
کبار اولری وقنلیجه‌دن یوقرو چبوقلی باغچه وسلطانیه نام خنکار باغچه‌لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض ولیمان کبی برکه‌نك وسطنده بر قصردرکه پنجره ودولاب قنادلری
وطوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور ومنقشدر بوندنصکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه‌لر واردر بك قوز قربنه دوشمشدر یورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه‌ده اوتورر بو قصبه‌ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره وجامع وحمام وسوق
وبونده نیجه کبار باغچه‌لری واعیان خانه‌لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی واسکله‌سنه
قریب محلده بر بی‌نظیر صوری واردر چشمه‌دن چاغلیوب آقار جامع دخی انك قربنده‌در وبونك

ویك قوزده بینظیر طولوم پینری اولورقواق بو قصبه خارج قسطنطنیه نك نهایت
شمالیسنده واقع اولمشدر بوروس قضاسنه تابعدر وبونك نهایتنده اناطولی بوغاز حصاری
واردركه سنه بیك اوتوز اوچده قزاق یكی كویی بصمغله بو محلده دخی قرشوقرشو ایكی قلعه جكلر
بنا اولنوب مستحفظین وطوپلر قونمشدر وبو بوغازكه روم ایلی حصارینه قریبدر وسطنده
بر عظیم دوكندی اولوب برآدم قدی قدر طاش سطح دریادن طشره چقمشدر فنار بقارلو
ومن بعد قره دكزه انكیتیدر اناطولی جانبی و بو بوغازلرده كافر زماننده قارشو قارشو ایكی
حصار وار ایمش كه هر برسی بر طاغی چویروب دریا كارینه دك اولاشور ایمش حالا آثار
دیوارلری باقیدر وبك قوزایله قصبهٔ قواق اراسنده سرو بورنی دیرلر بر محلده خنكار باغچه سی
واردرانك اوزرینه مشرف بلند صیق اورمانلق واردركه تا دروسنده مقام حضرت یوشع نبی
علیه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر انده بغایت لطیف صو واردر محل مزبورده خارج
قسطنطنیه نك ماركبی بیچاپیچ بر عجب تماشاسی واردر آق بابانك قوزدن ایكی ساعتلك بر لطیف
كوهستان ایچنده جامع وحمامی واق بابا نام عزیزك مزار وتكیه سی وبینظیر میاه ومحلاتی
بر قصبه و تفرجگاهدركه سنه ده ایكی موسم ظرفای استانبول واروب بر موسمی كراس
زمانیدركه كراس اواخرنده اق بابانك سیاه وبیاض بر نوع كراسی ایریشور وبر دخی كستانه
موسمی زیرا اق بابانك طاغلرنده خدایی كستانه سی واردر اروه قره دكز بوغازندن طشره
اناطولی یرنده اروه نام نهر كه علم طاغی اوجلرنده پیدا اولوب شماله جریانله بحر اسوده
قاریشور اول نهرك نهایتنده بر قریهٔ كبیره واردركه ناحیهٔ اروه نك قصبه سی كبیده
اسكداردن دورت ساعتلك دروبو نهر اروه نك مخصوص قایقلری واردر استانبوله اودون
كتوررلر الجبال معلوم اولاكه سواحل شرقیه خارج استانبول غربیه سی تلال وجبال واودیه
واردر جمله سی معموردر طاغلری اوستی باغ وسواحل وادیلری باغچه لر وقصور عالیه ومكلف
خانه لر وبوغاز سمتنده جبال عالیه وبوغاز حصارك خلفی اق بابا سمتلری عظیم جبال واورمانلو
اكثری كستانه در اسكدار شرقیسنده ایكی ساعت مقداری چاملوجه دیرلر بر یرینه قریب
ایكی مدور شكلنده تل عظیم اوزرلرینه دوشمش ایكی مسیره دركه برسنه اسكی چاملوجه
وبرسنه یكی چاملوجه دیرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمدخان رابع خلد الله خلافته
حضرتلری وافر ابنیه احداث بیوردیلر سابقا تكیه كبی ایدی شمدی مكلف سرایدر بولغورلو
قریه سی یولك ذیلنده اسكداری شیخ محمود افندی وقفیدر جبل مال دپه اسكداردن بر
عسكر منزلی شرق كه تل عنوانیله مشهور اولمشدر خارج ازنكمید سواحل شمالیه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبی ذیل ساحل خارج ازنكمیده اینر بعض ارباب غرایب
اسمندن استدلالله طمعه دوشوب دفینه بولق سوداسیله بعض یرلرین حفر ایتمشلردر
علم طاغی بر جبلدر بنه راست استانبول شرقیسنه دوشركه مال دپه نك شمالیسنده
بر ایكی ساعتلك اسكدارك اكثر اودونی عربه لر ایله اندن كلور وبعض كراسه

قطع

قطع اولنور اغاج دکزی قوجه ایلی نهایت شرقیه سنده صبانجه کولی اطرافنده جبال عظیمه وفراوان اورمانلر در عیوقه پیوسته اولمش چام ومیشه وکورکن وپلوط استانبولدن شرقه کیدن شاهراه بو جبالک ایچندن کچر وایکی قوناق سورر درختستاندر البحیرات بحیرهٔ ازنیق دوری ایکی میله قریبدر صویی لذیذ انواع بالغی چقار خصوصا لینه دیرلر وجنس بالق صید ایدرلر نصف شبر مقداریدر قورینوب بروسه واستانبوله کتورررلر بو کول اطرافنده نیچه صولر اقوب ایاغی کملیك سمتنده دریایه قارشور نهر قرق چکید اناطولیده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقی ازنیقه برکونلك یول مسافه ده قرق چکیده اوغرایوب هرسکه قریب یرلرده بحر رومه منصب اولور بحیرهٔ صبانجه دوری اون بش میل طولانیدر اطرافی اغچ دکزی دیدکلریدر بولی یولی نصف میل قدر صو ایچنده کاه اوزنکی یه چقر کارندن کچر بو کول ایله ازنکمید دریاسی ماینی نصف مرحله در شرقنده نهر سقاریه دخی اوچ مرحله یه قریب اولور سابقا بو اوچ صویی حفر ایله بری برینه وصل قصد اولنوب سنه طقوز یوز طقوزده سنان پاشا عرض ایلدی که نهر سقاریه صبانجه کولنه وصبانجه کولی ازنکمید دریاسنه اقندرلمسی مراد همایون اولنوب قوجه ایلی سنجاغی بکنه ولواء مزبور قاضیلرینه خطابا امر شریف وارد اولوب سر معماران خاصه ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سلیمان وصو یولجیلردن یوسف وعلی وصوناظری وغیریلر تعیین وارسال اولنوب ایصالی ممکنمیدر کوریلوب کندی معلوم اولدقدن صکره وقوعی اوزره عرض اولندیکه معمار ومهندس واهل وقوف که نهر سقاریه صویی یریوزینه چقنجه اون یدی بوچق ذراع اولوب ذکر اولنان محلك فوقنده دخی محل یوارمیدر دیو تفحص اولندقده برمیل مقداری فوقنده بیوك قوم اغزی دیکله معروف محلده سد اولنمق اولی واخری ایدیکی اصح اولمغله تراز واورلدقده صودن یریوزینه چقنجه اون یدی ذراع اولوب قوجه معمار تصمیم ایلدیکی محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعی اولوب وسقاریه صویی کوله وارنجه طولی طقوز بیك التیوز ذراع اولوب بیك یوز ذراع اولدوغی یرده صاری دره تمام نهره متصل اولوب نهر سقاریه نك صویی یریوزینه چقنجه اولان اون ایکی ذراع صاری دره اولدوغی محلده اون التی ذراع دخی کیدوب سد اولناچق محل کوله متصل اولناجق محلده برابر دوشوب وصاری دره کوله جاری حاضر بر نهر اولوب برمقدار وسعت ایریلوب برقاج ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصمیم ایلدیکی محلدن بو محلك حفری نصف مقداری تفاوت ایدوب وبالجمله نهر سقاریه نك کوله جریانی تحقیق اینجه کلرنده صبانجه کولنك ازنکمید دریاسی جانبنه وارلوب آکا دخی تمام دقت اوزره ایکی یردن تراز واولدقده کولك ازنکمید دریاسنه وارنجه یکرمی ایکی بیك ذراع براولوب یولنده طاغ طاشدن برنسنه اولمیوب ونصف مقدارنده اورمانلر ودر ذکر اولنان مسافه نك کولدن ابتدا اولدوغی محلدن بیك ذراع یره کلنجه عمقی یدی ذراع اندن بیك ذراع دخی طقوز بوچق

ذراع اندن بیك دخی اوز اندن بیك دخی التیشر اندن بیك دخی اون اوچر اندن بیك دخی
اون یدی اندن بیك دخی اون سكز بوچق اندن بیك دخی یكرمی التی ذراع اندن بیك دخی
اوتوز اندن بیك دخی یكرمی بش اندن بیك دخی یكرمی التی اندن بیك دخی اون یدی
اندن بیك دخی یكرمی اندن بیك دخی طقوز وباقی سكز بیك ذراع دریایه وارنجه التیشر
ذراع قازلمق استروكذلك ابتداسندن بر مقدار یوقارو قالقوب بعده ینه ترقی ایده رك
اون دورت ذراع نهایت بولدوغی محله كولك ابتداسی ایله بر یوزی ینه برابر اولوب
بعده بو منوال اوزره ازنكمید دریاسنه وارنجه كول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حواله سی بو تفصیل اوزره در اون دورت بیك ذراعدن صكره بیك ذراع یرده كولی
دریایه سكز ذراع حواله بعده بیكده دخی اوز بوچق بیكدن دخی اون بر بوچق بیكدن
دخی اون یدی بیكدن دخی یكرمی بیكده دخی یكرمی سكز بیكدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر كذلك ازنكمید دریاسنه اوتوز ذراع حواله سی اولمغله حفر اولندقده كوله اون
ذراع اشاغه اینر اول تقدیرجه نهر سقاریه دخی كوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناء علی هذا سقاریه دخی ذكر من خرقنه صو جریان ایلدیكی كبی تمام جریان اوزره كلور زیرا
سقاریه ایله كولك ما بینی مجرد میل مقداریدر سقاریه نك كوله وكولك دریایه اتصالی
ممكن وقابل اولدوغنه وكسه نك چفتلك وسائر املاكنه اوغره مبوب كتورمكه بالاتفاق
تحقیقلری اوزره در سعادته مختوم وممضی محضرلر ویرمشلر در همان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمه امر شریفلرینه مفوضدر وبونك مراد اولنان میشه زار طاغ
استر انجه كه یوز بیك بیله دق اودونی وعموماً كمی كراسته لری دوكنه جك معدن اولیوب بنا
اوله جق قدرغه لر صبا انجه كولنده ترسانه كمیلری معدن ایجندن بنا اولنمغین ترسانه عامره یه
اللی یوك اقچه زیاده سی اولمق مقرردر وزوادوز خیره لری كلك وصالللر ایله كوله وكولدن
استانبوله كلمك كلی انتفاع ایدوب قصد اولنمشیدی لكن رشوت سببی ایله اتمام میسر
اولمدی فصل در بیان لواء بیغا بو ابكنجی لواء كه قپودان پاشا ایالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغی دیرلر حدودی غرب وجنوب بحر مرمره شمال وشرق قره سی وقضالری
بونلردر انیه بازاری نام دیگر آذینه بالیه بیغا چاك قاز طاغی قلعه سلطانیه كوكرجنلك
لاپسكی قپوطاغی مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختی تروپا نام دیگر تروا دیرلر
بر شهردر وبو شهر استانبولدن بیوكدر بو شهر قره ده بوزجه اطه مقابله سنده وقعدر سنه
دورتیوز طقسان ایكی ده حضرت موسی وفاتندن صكره بنا اولنمشدر وایلاك قراللری
داود اتوسدر وبونلرك دولتلری ایكیوز طقسان یدی سنه ممتد اولمشدر صكره بو شهرك قرالی
الكسندرین بر ماموتك اوغلو الكسندر رومون ده مزستره شهرینك قرالی مینلای یه مسافر
اولوب وبو مینلا بینك بر حسنا عورتی كه اسمنه هلینا دیرلر غایت كوزل اولمغله بو الكسندر
اوغلو بو عورته عاشق اولمغین بو عورتك سببی ایله بو شهر خراب اولمشدر نقل ایدرلر كه تروپا قرالی

الكسلندر

405

الکسندرک عورتی کونلوده برکون حامله ایکن دوش کوردکه فرجندن براتش چقوب بوشهری یاقدی بوواقعه‌یی عورت قراله سویلدکده قرال دیدیکه سنك حملك اولان ولددن بوشهره وبو دولته ضرر اصابت ایدر دیدی فی الواقع اول عورت بر ولد طوغردی قرال دخی مراد ایلدی که اول ولدی قتل ایلیه اما عورتی رضا ویرمیوب بر زایله صاردی اول سمتده براورمان ایچنه اتدی اول اطرافده برچوبان کزر ایکن بوکاراست کلوب والوب عورتنه کتوردی اولادی اولمامغله اولادیرینه بسلدی بواوغلان بیوك اولدقده اول سمتك اوشاقلرینی ایجمکه بشلدی خلق اندن قراله شکایت ایلدیلر قرال اوغلانی وچوبانی احضار ایدوب نیچون اوغلکی ضبط اتمزسن دیو عتاب ایتدکده چوبان دخی بونم اولادم دکلدر فلان یرده بر زایله صارلو بولوب بوقدر زماندر بسلدم بلدم بویله یرامز اولاجغنی دیدکده قرال بلدی که کندو اولادیدر چوباندن الوب سراینه قودی برکون قرال بریره آوه کیدوب بواوغلانی سرایده الیقودی وقرالك براوغلی دخی که بونك قرنداشیدر قرالك سراینده بوایکی قرنداشلر چکیشوب وبو ولد قرنداشنی اوروب قتل ایدوب وخوفندن برکوچك قایغه سوار اولوب اورادن فرار ایدوب موره سمتنه کذار ومنستره قرالنه مسافر اولور ومنستره قرالنك برحسنا عورتی وار ایدی که نظیری یوقدر اکا عاشق اولور قرال مسفور ایسه کریت اطه سنه کتمکی اقتضا ایلدی زیرا کریت اطه سی انك حکمنده ایدی ومسافرینی خانه سنده الیقویوب کندیسی برقاچ چکدری ایله کریت اطه سنه روانه اولدی ولیمانده برچکدیری الیقودی که بلکه برشی اقتضا ایدرسه کریتدن خبر کتوره بعده اول بك اول عورت ایله اتفاق ایدوب تروایا شهرینه باباسی جانبنه کتمکه عورتك کوکلنی ایدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرینی وافر التون الوب ولیمانده اولان قدرغه یه بنوب ترویه یه روانه اولدیلر وصولنده اناسی وباباسی مسرور اولدیلر زیرا قرنداشنی اولدوروب فرار ایده لی چوق زمان کچوب اونودلمش ایدی واولاد دخی قلمیوب بوکا منحصر ایدی اول جهتدن مسرور اولدیلر واما اول طرفده منستره قرالی کلدکده کوردیکه اول بك عورتنی الوب تروا شهرینه کتمشلر همان یوله دوشوب ترویایه کلدی زیرا بوقرال تروا قرالنه تابع ایدی رجا ایلدی که عورتی اوغلندن الیویره قرال رجاسنی قبول ایتمدی وقصد ایلدی که منستره قرالنی قتل ایده بواحوالی تروایده اولان سردار منستره قرالنه خبر ویردی که نه طورورسن قرال سنی قتل اتمك مراد ایدر همان طورمه موره طرفنه چکل کیت سکا برکمی ویره یم دیدکده اول دخی بیم سره دوشوب منستره یه کیندی مکاننه وارد قده اطرافده اولان قراللره خبر ویردی وانلره دوشندی والحاصل عظیم عسکر ایله قره دن ودریادن کلدیلر وتروا شهرینی محاصره ایتدیلر لکن قلعه سی متین اولوب خلق چوق اولمغله فتحی ممکن اولمیوب اونیجی سنه ده برحکیم تدبیری ایله برغریب مصنع بیوك آت تصویر ایدوب وایچنه برقاچ شجیع آدملو قویوب حصار قربنه براقدیلر زیرا بویله مصنع صورتی بو زمزلر وقلعه نك ایچروسنه

الوراق فی الواقع بو یله اولدی آت صورتنی یاپوب ایچنه برقاچ بهادر آدملر قودیلر و اول صورتی
برقاچ تکرلک اوزرینه بند یروب اوردو یرینه براقدیلر و کندولری کیجه ایچنده قاچمق صورتنی
کوستردیلر و پوسیه آدم قودیلر که اگر بو هیکلی قلعه ایچنه الورلرسه بزه خبر کتورر
قلعه خلقی کوردیلر که دشمن فرار ایدوب و بو صورتی کوتورهمدکلرندن براقمشلردر
بعضیلر دیدیلر که نعمی دکلدر بونی پاره لیه لم اما اکثری جواب ویردیلر که حیف دکلیدر
بو مصنع شئیدر کوتورمشلر بونی ایچرو اله لم و قلعه قپوسی ایچرو سنه وضع ایله لم دیدیلر
لکن قلعه قپوسندن صغمز لازم کلدیکه قلعه قپوسنی هدم و بو صورتی ایچرو الدقلرندنصکره
ینه قلعه قپوسنی کما کان یاپارلر والحاصل اول پوسوده اولان جاسوس احوالی واروب انلره
خبر ویردکده دشمن اول ساعت عودت ایدوب قلعه نک اطرافنی محاصره ایتدکده وقپویه
هجوم ایتدکلرنده آت صورتی ایچنده اولنلر دخی چقوب قپواوکنه طوروب بو طریق
ایله ظفر بولوب ایچرو دخول ایدوب سکاننی قتل عام و قلعه یی خراب ایدوب وحالا اول
شهر عظیم آثارلری باقیدر مصنع ستونلر وفاخر مرمرلر واردر استانبوله اولان دیرکلر و رخاملر
اکثر بو شهردن کتورلمشدر قپوطاغی جزیره سی اوجنده ایدیجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ایلی سواحلی وکلیبولی سواحل شمالیه سی نمایان اولور حتی سلیمان پاشا اورخان غازی یه محل
مزبوردن روم ایلی جانبلرینی تماشا ایدروب اول ممالکه محبوب فتح ایتمکه رغبت ایلدی ولهذا
بوکا تماشالق دیرو بلقیس سرایی نامیله دخی مشهور اولمشدر فصل در بیان لواء صغله بو سنجاق
دخی قپودان پاشا ایالتنه تابعدر که حالا ترسانه عامره کتخداسنه خاص اولدی بیک قضالری
برقاچ سنجاقدن متفرقدر واک باش تختی ازمیر شهریدر که قضالری بونلردر آذینه ایاثلوغ ازمیر
الیجه شهر ایدین نام دیکر سوکه اینه نام دیکر مت باف بلاط بیرامدو چشمه اورله
چنیه سفریحصار شاهمه صاور صوبیجه طلمه قاریوزلو قره جه قیولو قره برون
قزلحصار قوش اطه سی منددجه نیف متن اوصاف ازمیر باش تختی ولایت آیدین
وصاروخاندر اسکله سی اق دکز کنارنده بر بندر عظیمدر شهر و قلعه در ایکی حصنی واردر
بری جنوب طرفنده بر یوکسک دپه اوزرنده قلعه دربری غرب وشمال طرفنده لب دریاده
ایکیسی دخی محفوظدر بلده قدیمه در اسکی سوری اثاری واسکی حصاری اماکن کثیره لطافته
ایدرکه اوج جامعی و حماملری واسواق وبساتینی ولیمونی وانجیری واوزم قورو سنی اطرافه کتورلر
وزیتونی چوقدر بو شهری سنه سکز یوز بشده تیمور تیره ده قشلادوغی اثناسنده فتح
ایتمشدر اول وقت فرنک النده ایدی بعده سنه سکز یوز یکرمی طقوزده سلطان
مراد ثانی حفیدبک الندن المشدر و قصبه مزبوره بوالحق طاغک ذیل شمالیسنده
دریا کنارنده واقع اولمشدر غربی وشمالی دریا شرقی صحرا و دن و دپه باغلر در جمله محلاتی
یکرمی قدراولن جامع طقوز حمامی اکثر سوقی دریا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دکاکین واسواق واردر وبونک صویی چشمه لر وقیولردندر بر نهر صغیر دخی طاغ اتکندن
شهرک

شهرک طرف شرقیسنی دوراید دب دریایه قریب اولدقده شهر ایچنه اوغرار بکرد وکیلوو
بناسی اخشابدن کرمت اورتیلو جمله بیوتی غرب وشماله توجه ایدوب طاغه ارقه
ویرمشدر اولوجامعی نیفلی زاده جامعیدر دریا طرفنده لیمانه قریب فوقانی کارکیر
قورشون اورتیلو قبه برمنارلو دربری دخی یعقوب بک جامعیدر دریا کنارنده دوشر قورشون
اورتیلو قبه دربری دخی حاجی حسین جامعی کذلک یالی کنارنده دخی سائر شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانی واردر بری اشاغی لیمان اغزنده مثلث الشکل فاتح سلطان
محمد خان بنا ایتمشدر بر بیوک وبر کوچک قپوسی واردر بر طرفی اوار دروغرب وشمال
طرفی دریا وقبله طرفی میداندر برقلعه سی دخی منزوی طاغک دپه سنده کوچک برقلعه در
شکل مستطیل کافری بنادر ربعی معمور وبرجامعی واردر واشاغی قلعه ده برمسجد واردر
بوقلعه لرک صواری طشره دندر وبر خرابه قلعه ایچنده اثار قدیمه ده قرق دیرک وبر عظیم
صهریج واردر بر التنده اوسنی دوزمیداندر خلقی جمله ملل وادیان مخلوطدر مسلمان غالبدر
دورت بالیوزاو تورر وعلماسی چوقدر وبوقارو قلعه نک قپوسی اوکنده تماشالق دیرلر
بر ستانروم واردر که طاغ یاجنه طوغرو قدمه لر در بستانلرک ایچنده مغاره وبنا اثرلری واردر
بونک ناحیه لری بری برون اباد که قرشیسنده شرق وشمال اراسنده ودریا کنارنده بر کوچک
قصبه در بش التی جامعی ایکی اوچ حمامی واردر بری دخی زرپانده دیرلر شرق وجنوبده
بر قاچ پاره قریه دروی دخی جنوبده محکمه قریه لری دیرلر یکرمی دورت قریه در وازمیرک
بکار باشی دیرلر برلطیف مسیره سی واردر برقبه ایچندن بر وافر صو چقوب نصف خرمن
مقداری برکول اولور واباغی اقوب دکزه دوکیلور ایاغنده آسیابلر واردر وبو صو نبع
ایتدیکی مغاره نک ایچنه کرملک امکانی واردر ونهایتنده قپو کبی بر محل وار در بسته در
داخلنده مال ودفینه اولوق مشهوردر اهالی ولایت یننده معروفدر لکن مطلسمدر دیرلر
وبعض قصد ایدنلر اول قپویه واردقده قپودن باد سموم اسوب هلاک اولدق روایتنی ایدرلر
اورله ازمیرده غرب وجنوب بحردن اون ایکی میل وقره دن نصف مرحله بریاندر ایکی
جامعی وحمام واسواقی واردر اشجار زیتونی فراوان اولمغله صابون کاینده بونده صابون
اشلنور بونک اسکله ولیمانی اوچ میل مسافه ایرودر قصبه لب دریاده دکلدر اسکله دن چقان
احمال مسافرینی نقل ایچون مکاریلر حاضردر لیمانده قدیمدن منزل مسافر بنا اولنوب
بعده طقوز یوز طقسانه دورت حدودنده برمختصر رباط ومسجد بنا ایتدیلر عاشق ایدر
بومکاریلر النده بو دیشی قاتر کوردم اردنجه بر قاتر یاوروسی واراید ی صاحبنه سؤال
اولندقده بو دیشی قاتراز کاک حمار ایله قاریلوب طوغوردی عادته مخالف کوردیکمز یوق اید ی
هید ی منی بحره قریب غرب وجنوب ازمیر شمالی کلمبه وطورغودلو قضالری جوانبی
دوشر ازمیردن نیفه کیدلسه ارالقده برطاغ آشیلوب کذلک شمال سمتلرنده مغنیسا
وطورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر ودخی نیفک قرشنده وجانب غربنده قزل حصار وقبله سنده

ایلغیونغ اولور تیف مغنیسا قرینده غرب وجنوبه واقعدر فصل در بیان مسالك ومنازل ومسافات اناطولی وقرمان اسکداردن پندیك بش ساعت محل تنکدر کاه مالدپه یه قوزلر اندن ککبوزه بش ساعت مائی قلیلدر کاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیلدن بحر و هرسکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکود اون بر ساعتدر سنه بیك تیمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت اراسنده طاغلر ایچنده چلتکلك نام وادیلر قرینده بر اما نسز واسسز یرده بر مکلف خان و بر جامع شریف وحمام بنا وخیرات ایتمشلردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول که ازنکمیده کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر دکرمنلری طوزله قرینده ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسنك ما بیننده چنار چایری بونده دخی یول ایریلور بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر و اسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن قازقلو بل دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود قازقلو بلندن قوشجیلر بر منزله کلنجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت اندن ازنیق اندن پنبه جك تابع ازنیق اندن یکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلو طاشدن کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن یکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت قرینده دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده مغانلر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سنی اولراتمشلر طقوز مستحفظی وار اینش اندن اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوچ ساعت برطاقلو اوچ ساعت خان خسرو پاشا بش ساعت بیات بش ساعت بولاوادین سکز ساعت اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقدخانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صوبی ایکی بچق ساعت بالس کوپروسی دیرلر اندن زنکی صوبی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز ساعت قونیه دن اسمیل اون بر ساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی ساعت اولو قشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بو چفته خان یولی صعب وسنکستان بر چای صوبی واردر و بو چفته خان قرینده بر لطیف ایچمه وبر ایلیجه وقرینده بر نهر جاریدر آکا قرق کچید دیرلر بریچه دفعه اول نهره اوغرایوب بحر و بو چفته خان تاپاقینده وارنجه کوه بر کوه میشه زار اورمانلردر چفته خاندن نصف منزله بو قرق کچید صوبی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن بحر و قرینده قره صو نام نهره قارشور وطاغ دبینده شکر بیکاری دیرلر بر چشمهٔ عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور و بو جسری عبوردن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغلرینه صعود اولنور بنه نزول اولنوب چفته خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون بر ساعت وچاقده کارنده بیرام پاشا یاپردوغی خانك

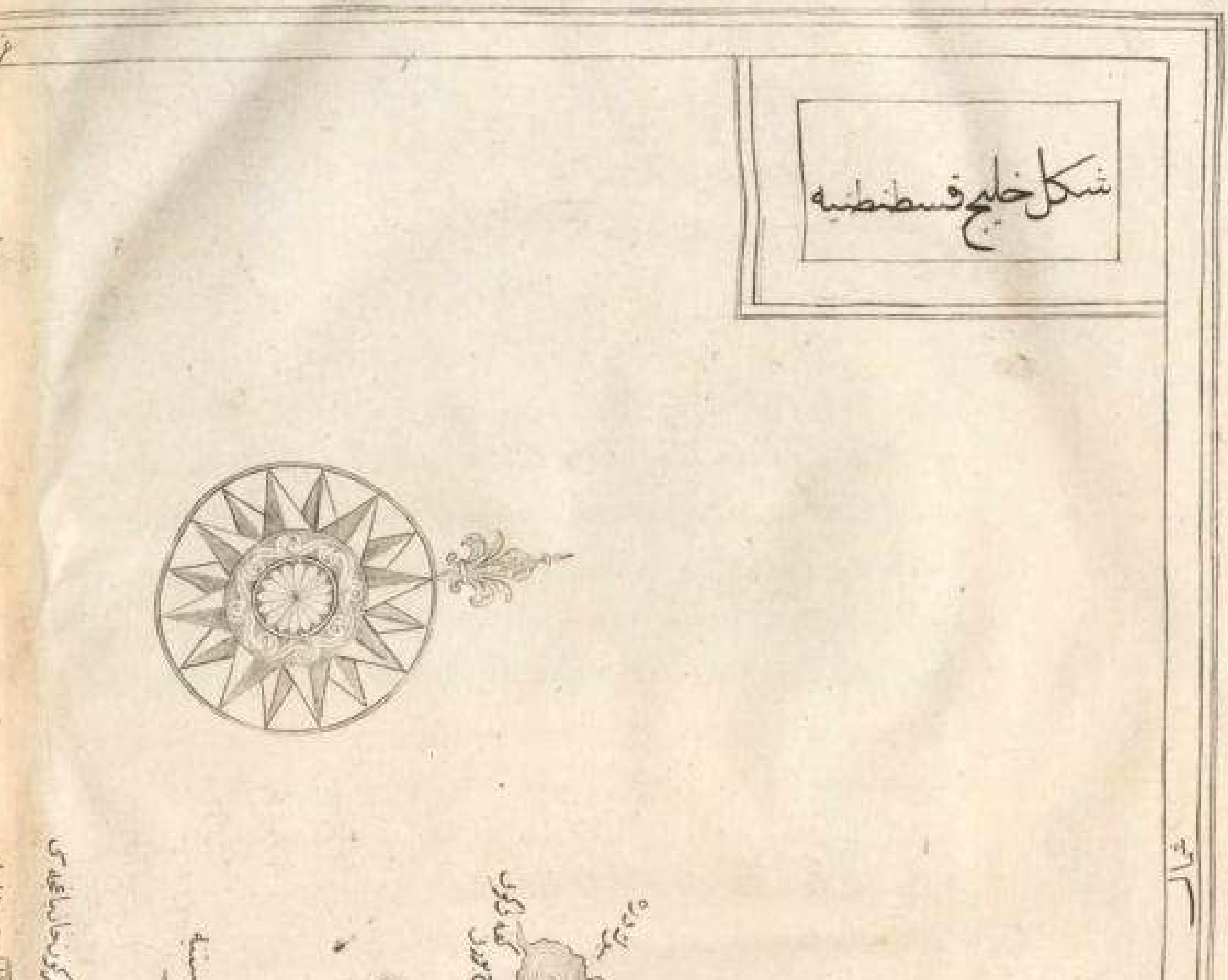
شکل خلیج قسطنطنیه

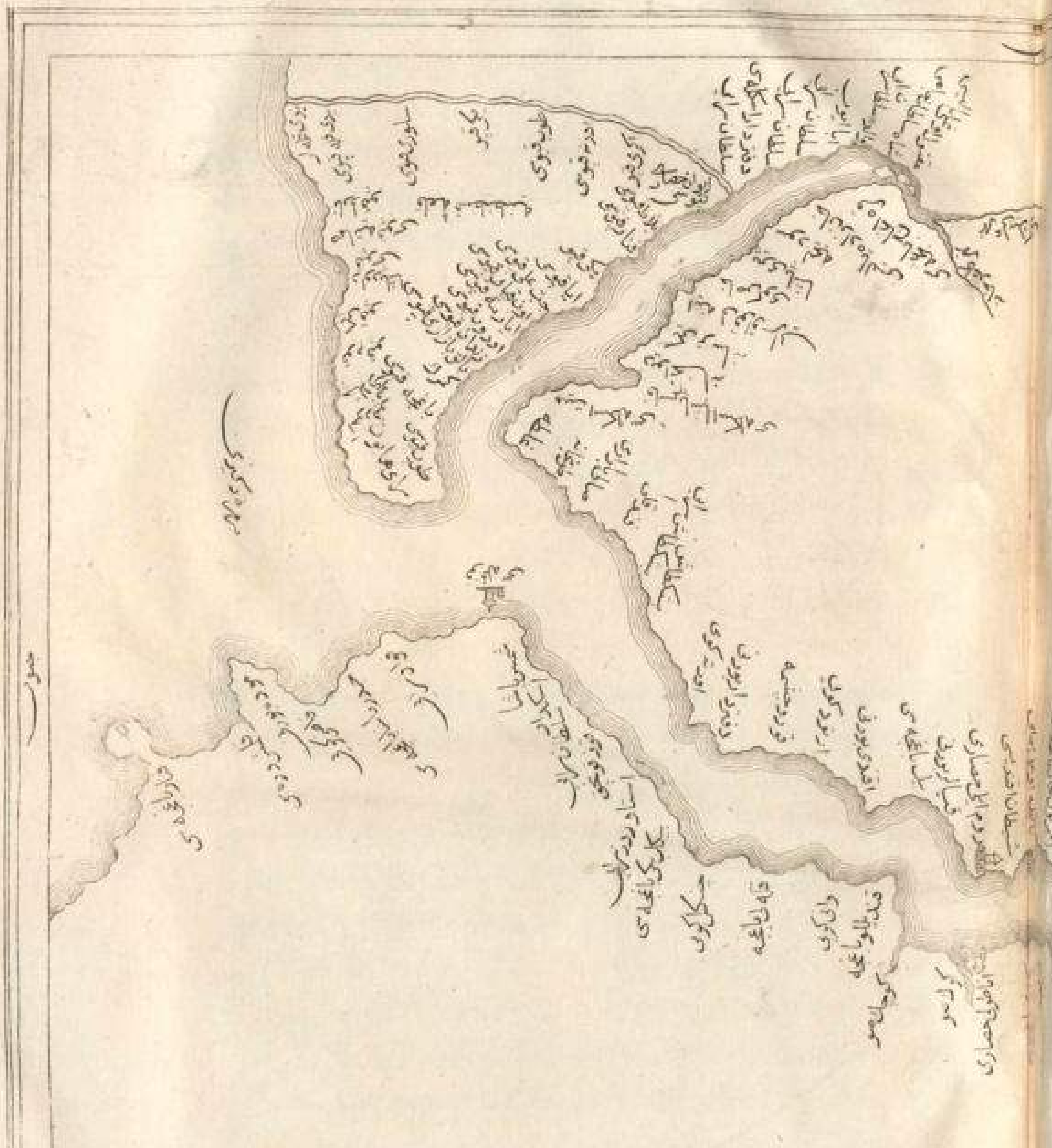

خانه که ایام شتاده اوچ دوت کونده کلنورار القله نیجه خانلر بنا اولنمشدر و چفته خاندن چاق
چاقدن کلنجه دخی یولده سلطان خانی دیرلر بو خانی حاجی سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صاری اشق اندن چاقده کلنور و چاقدن ادنه طقوز ساعتدر لکن چاقدن ادنه یه
کلنجه ایکی یول واردر بریسنه قرغه سکمز دیرلر و طپراقدن یوکسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
وارلور بو یولده چاقد نهرینی عبوره احتیاج قلمز ایکنجی طریق چاقد کارنده اولان خان
قربنده چاقد اباقدن کچیلور بو طریقده چاقدن ایکی کره کچیلوب ادنه یه وارلور و دخی بر یول
زنکی صوینندن ادنه یه وارلور زنکی صوینی التی ساعت اندن دبکه خان دورت ساعت
نام دیکر کلمج بیکاری دیرلر صحرالردر کارز باشی نام دیکر حوض اوچ ساعت اندن قونیه دورت
اندن بیکار اوغلو قریه سی التی ساعتدر خرابه در بیکار باشی که قربلرنده در التی ساعت
معدن شاری قربنده بوکا افلاطون صوینی دیرلر فیروز اندن انجه شار سکز ساعت اقر
صوینی واردر بر طرفی قلعه در مراد پاشا بناسیدر اندن کول باشی یدی بوچق ساعت
عظیم صوینی و کوپروسی واردر یا خود قورد بیکاری اندن ارکلی دورت ساعتدر چاوش
کوپروسی اقر صوینی واردر اولو قشلا اندن چفته خان اندن تکربلی و رمضان اوغلو
یایلاسی اندن صاری اشق نهر چاقد خان بیرام پاشا اندن ادنه و صاغ قولده دخی ایکی
یردن یول ایریلور بری دیلدن بری ازنکمیددن که بروسه یه و اندن کوتاهیه یه کیدیلور
ازنکمیددن یکی شهر آیدین اندن بروسه یه و بروسه دن کوتاهیه بری بروسه دن
کوتاهیه بری بروسه دن آق صو لطیف ماء جاریسی واردر اندن اینه کول بر صحرای واسع
بر کول قربنده در یا خود قوروشونلو خانه قوزلر اندن کش بو منزلده طومانیج طاغلری
آشیلور اندن کوتاهیه دخی بر یول ازنیقدن کوتاهیه یه ازنیقدن یکی شهر آیدین اندن
آق بیق اندن آخرجلك اندن بوزاویوك اندن صولی کوی اندن کچه لو بوینده ایلجه واردر
اندن کوتاهیه و اول یول که دیلدن کیدیلور ایکی یولدر بری صاغ قولدر و بری که بروسه یه
و مغنیسایه کیدیلور دیلدن صمانلو غربا بر منزل و اندن بروسه یه یا خود صمانلودن بازارجق
نام محله کیدرکن صمانلو قاطرلی طاغلری آشیلور عظیم طاغلردر و صعب یوللردر
یالبا نجمه واریلور اندن اولوباد بروسه دن بوغاز حصاره عسکر منازلی بکلکچی یر اوچ ساعتدر
کول باشیدر قربنده قره اغج یاغلری التی ساعت اندن اولوباد کوپروسی ایکی بوچق ساعت که
میخالج قربنده در اندن صاری بك تابع کرماسنی دورت ساعت اندن صاندیردر قرب
یاجلك اغاج تابع مانیاس دورت بوچق ساعت اندن کورپه اغاج کوپروسی واردر قرب
ودیان تابع کونان دورت بوچق ساعت اندن جسر کوکرجنلك التی بوچق ساعت اندن
قریهٔ دیمتوقه دریادن اوچ ساعت بو منزل التی بوچق ساعتدر اندن قوری درن دورت
بوچق ساعت اندن کورجی در قرب دریا التی ساعت اندن چار طاق مقابل کلیبولی
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانیه بش ساعت

میغالیصدن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بوناله بر نهر بکرد ربند مند هوریا اندن
قوری کوجك اندن باش کلبه اندن بلاموط ایکی خانی واردر اندن مغنیسا اندن ازمیره بروسه دن
برغمه یه بروسه دن قره اغاج اولوباد کولی چلتکلی قریه درعمر نام قریه بالیکسری بردانجی
قریه درتارحاله جاودیر برقریه دربلوجك نام قریه برغمه ایازمند اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن یکی بور اواندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی یه واریلود
اندن استنارا اندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
بکیلور کوشکه کیدیلور اندن کوزل حصار اندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمیددن صول قوله برقاچ یولی واردر ازنکمیددن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهر سقاریه ومودرنی صولری بکیلور اندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولنه کوکرپه دربندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنده سقاریه
صوینی بکیلور سکز ساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کوینك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغا سکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندر بش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملویه قونار اندن چرکش سکز ساعت بولی
تنکدر اندن قره جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قورشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویرانشهر اندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیل لنا اندن
سورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندر اندن اق طاش اندن صرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری بر منزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بوناله کیبر بلی دیرلر یولنه بر بل واردر مرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنده کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کوپی اندن مرزیفون قربندن بکیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کالکرا یدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیکر اقیه لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تحت آباد یدی ساعت یاخود بولس اوتوق آباد صحراسنده
بر بیوك قریه در اهلی مسلم وکافردر بر عظیم بل بکیلور اندن محمد پاشا خانی حالا یکی شهر دیرلر
یدی ساعت اندن یلدز صوینی دورت ساعت کوپریدن بکیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لالاچایری چقورجق چاشنه کیر کوپروسی قره قوغه ازنده قاضیلقدر
اقچه قیونلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلانجی
سوری حصار برابرنده برکوبدر اندن مهان سقاریه صوینی بکیلوب قونیلور اندن یکلو
لندن

اندن يىلا نجى اندن الاجه اطه اندن انكورى اندن لالاچايرى اندن حصارلق اندن
قزل ايرمق كوپرسى يچيلو راندن بارلق يىلاقى اوكى اندن صوفيلر اندن سيغه اندن كودر اندن
قانق اندن چاوغلا اندن يالكرطام اندن طـــارى بوغازى اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قزالا اندن توقات انكوريدن سيواسه الماطاغى اندن قزل ايرمق اندن كسكين
اندن دليجه ايرمق اندن ال بكلى اندن بوداق اوزى اندن سنجار اندن قزان قيا اندن اوج
طاس اندن زيله اندن سيس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشاخانى اندن اباجه اندن سيواس
انكوريدن قيصريه يه الاطاغى اندن چقورجق اندن چاشنكير اندن دكرمنلى نام ديكر بولدقلى
اندن صوقيلر اندن قزلق بلقانى اندن قبادوراق اندن كوركى اندن دمرجيلر اندن انبار اندن
قيصريه ازنكميد دن انكورى صباغجه اندن كوپرى قرب كيوه اندن طراقلى اندن طوربالى
كوينك اندن نصوح پاشلطى اندن ديكر نصوح پاشلطى اندن صاريلر اندن بكبازارى اندن
اياش اندن استونوس اندن انكورى لغات اناطولى خلقنك لسانلرى تركيدر وبعض
رعاياسى نصارى وروم لسانى وبعض ارمنى لسانى تكلم ايدرلر اماغايت ازدردخى يهودى واردر
اما اسپانيول لسانى ايله تكلم ايدرلردخى فرنك لسانلرينك ازميرده انواعى موجوددر الاديان
بو اناطولى خلقى جمله سى اهل اسلام ومذهبلرى حنفيدر انجق بعض كويلرده نصارى
وروم وارمنى ويهود طائفه سى هريرده بولنور اماغايت ازدر اوصاف خلق كرچه خلقى ترك
وتركمندر وروم در اما ارمنى ويهودى ازدر وفرنك دخى واردر ازميرده اولورلر احوال ملوك
وحكام كه اناطولى ولايتنى ضبط ايتمشلردر بوديار طوفاندن بشيوز يتمشد نصكره مسك بن
يافث اول طاغدن چاق اسكدار ضبط واول يرلرى معمور ايدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسكندر يونانى بعده بطـــالسه وبودولتده انطاكيه بنا اولندى بعده قيـــاصره روم
بونك عصرنده وفات اغلا طون الهيدر قونيه ده تكرار فرسدن نوشروان بعده قياصره
روم چاق دولت اسلاميه ظهور ايدنجه اهل اسلام خلفاسى طرفندن بعضى يرلرى ضبط
وبعض يرلرى غارت اتمكه وابتدا اناطوليده دولت اسلاميه دن ظهور وقرار ايدن ال عثمان
دولتلريدر سبب ظهورى شويله نقل ايدرلركه جنكيز خان خروج ايدوب بلخه كلوب وايرانه
تسلط ايدوب واول وقت سليمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاكم ايدى واولوقتنكه
سنه التيوز يكرمى برده سليمان شاه اول سمتى ترك ايدوب ديار حلبه قصد ايدوب واروب
جعبر قلعه سى قربنه كلدكده فرات ايرمغى يوللرينه كلوب چكمك استدبلر سليمان شاه
يكيد طلب ايدوب اتى صويه ديدى اجلى انده مقرر ايمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ايتديلر بعده اوچ اولادى قالدى برى سنقورتكين برى كون طوغدى برى ارطغرل بويله
اولدقده پاسين اوه سنه دونديلر ارطغرل انده دورتيوز مقدارى كوچر او ايله قالوب
اول برقرنداشلرى ينه وطن اصليه لرينه رجوع ايتديلر ارطغرل برنيجه ايام انده طوردى
محل مزبوردن ينه رومه عزيمت ايتديلر رومه داخل اولدقده اولادلرينك بريسنك ادى

صاری بالی ایدی سلطان علاء الدین ولایتنه داخل اولمغه استیذان ایتمك ایچون
علاء الدینه ارسال ایدوب واردقده اذن ویروب وطوماننچدن چاق ارمناكه وارنجه تعیین
مكان ایلدی ارطغرل اول سمته توجه ایتدكده قره جه طاغده توطن ایتشلردر بعده سلطان
علاء الدین بعض اعداسیله محـــاربه صددنده ایكن ارطغرل یاننده اولان یولداشلریله
ایریشوركه تاتار سلطان علاء الدینی بوزمغه آزقالمشیدی اول ساعت ارطغرل اتبـــاعیله
تاتاره هجوم ایدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاء الدین انی كوروب ارطغرله
استقبال كوستردی ارطغرل دخی سلطان علاء الدینك الن اوپوب سلطان علاء الدین
دخی ارطغرله خلعت كیدروب توابعنه اعطا واحســانلر ایلدی اندن سكوت نام محلده
قشلایوب واول سمتده اولان قره جه حصارو یاجلث سلطان علاء الدینه اطاعت ایدرلردی
بعد زمان قره جه حصارك كفاری ارطغرله حضور ویرمز اولوب عداوت اظهار بشلدیلر
ارطغرل دخی علاء الدینه اعلام ایدوب علاء الدین دخی اوزرلرینه وارمغه اذن ویردكده
محاصره ایدوب فتح ایلدی بعده سنه التیوز سكسن بشده سلطان علاء الدین كوتاهیه یی
محاصره ایدركن خبر كلدی كه تاتار نقض عهد ایدوب كلوب اركلی یی غارت ایتدیلر
سلطــــان علاء الدین اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنی تفویض وكندی دونوب
تاتار اوزرینه كیدوب تاتار عسكرین بوزوب چوق تاتار قیردی برمرتبه كه سلطان
علاء الدین امر ایلدی تاتارلرك حیاری دیارلرینی بربرینه دیكوب برسایبـــان یاپدیلر
شمدیكی حالده اول صحرایه طشـــاق یازوسی دیرلر وبو طرفده ارطغرل اقدام بلیغ ایدوب
قلعه یی فتح ایتدی ونكفوری طوتوب قلعه یی یغما ایدوب خمس مالنی اخراج وباقی مال
غنایمی غزاته تقسیم ایدوب اندن خمس مالی بشارت خبریله سلطان علاء الدینه كوندردی
بعده اندن ارطغرل ایكی سنه اوچ ای دورت كون غزاده اولوب اندن سلطان علاء الدین
متوفی اولدی بعده اوغلو غیاث الدین قونیه تختنه جلوس ایتدی والحاصل ارطغرل
سكوتده سكون ایدوب كفاره مدارا ایدوب تا سلطان علاء الدین ثانی كیقباد بن فرامرزه
كلنجیه دك واولوقتده ارطغرلك اوچ اولادی اولوب بری عثمان بری كوندزبری صاری بالی
لكن جمله دن بهادر وشجیع عثمان ایدی اول سببدن عثمانه خلق عزت واكرام واولوقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولی اولوب واولوقت ارطغرل غایت پیر اولمش
ایدی اما سلطان علاء الدین ایله مناسبت تامه سی وار ایدی احیانا عثمان غـــازی
علاء الدینه پشكش ایله واروب بولشوردی ودخی اولوقتده علاء الدین ثانینك اسكی شهر
واین اوكنده تابلری وار ایدی عثمان غازی بونلره واروب كلوب دوستلق ایدردی بو عثمان
غازی غایت مسلمان ودیندار كشی ایدی وعادتی اوچ كونده برطعام بشوروب فقرا وصلحایی
جمع ایدوب اطعام ایدردی وبرمرتبه معتقد ایدیكه بركیجه بركویك امامنك خانه سنده
مسافر اولدی مكر بجره ده برمصحف شریف وار ایمش صاحب خانه عثمـــان غازی یه

وعثمان غازی بونلردن عسکره بروسه یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حوالیه بنا ایلدیلر
عثمان غازینک تقریس مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه نک احوالنی تفویض ایدوب
یکیشهره عودت و هجرتک یدی یوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکودنده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی یی وصیتی اوزره بروسه ده
مناستر ده قبه نک التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز و مدت سلطنتی اون التی سنه در
متروکاتی بر یکیجه صریق تکلتی و بر یانجوغی و بر طوزلوغی و بر قاشقلغی و بر صوقلان اودکی
قالدی و صریق تکلتی دخی دکزلی بزندن ایدی و بر قلاج طوبله اتلری و بر قاچ سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یورین بکلک قیونلرک طموزلغی اول قیونلردر بعده
اورخان غازی پادشاه اولدی و بروسه یی تخت ایلدی و قرنداشی علاء الدین کندو اختیاریله
بر قوطن دیرلر بر کویی واردر انی استدی و اول بکا یتر دیدی و کوکورتلو نام محلده بر تکیه بنا
ایتدی و قپلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد و انده ساکن اولدی و دائما
اورخان غازی انکله مشاورت ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی و آیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینک محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که بر چقوره دوشوب چقامز قرشوسندن بر خوب
صورتلو یکت کلوب اول چقوردن بونی چقاررو اولکی لباسنی صویوب و بدننی یویوب
حریر لباسلر کیدیرر قز همان اویانوب عجیبه کلدی بو احوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورک کلوب
قلعه یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنک ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی یه دوش اولدقده کوردیکه رؤیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب بر طاشه بغلیوب اشاغی یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب رومیجه بلور بر کمسه یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتماد
ایتدیککز آدملردن کوندرسزکه قلعه یی سزه الیویره یم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایتدی بن باشمی بو یولده قومشمدر دیوب بر قاچ یار غازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزک وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزدردی عبد الرحمن علی الفور بدنه
کمند برکیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارک قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی یی
اولدیروب و قلعه نک قپوسنی اچوب غزات ایچرو یه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری و اول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی یه
کتوردی اول قزی غنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انک نسلندن
واردر قره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری و ازنکمید و ازنیق نام شهرلری
هجرتک یدی یوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلر
سکه کبی و لباس جند و وظایف و مرتبه لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه لرینی
تبدیل ایلدی و کندو اسمیله ضرب ایلدی و دخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرلک امر ایلدی که

قرمزی صاری وسیاه بورکلر کیمکه بعده سیاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم بایزید خان کلنجیه دك والحاصل بیاض بورکاری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان وانبیا علرینه قرمزی بورك تعیین ایلدی بودخی چاق ابوالفتح زماننه کلنجه باقی قالدی ابوالفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه وبابایه بیاض بورك کیمکه امرایتدی والتون ایله تزیین ایدوب حالا آکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورك توابعه مخصوص قالدی احداث یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شویله روایت اولنورکه برکون قرنداشی علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده ایتمکدر وشوکت وشانی ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیرالدین پاشا بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغ عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی ایلدی غازی اورخاندن صکره غازی مراد انی قاضیعسکر ایلدی لندن وزیر اولدی والحاصل آکا دانشدیلرمز بوراید ی سلطانم ایلدن بابا یازوب چقارمزدیکله رعایا بو خبری ایشیدوب پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورك کیوب یورردی بابا تمام اولدقدنصکره کلنلردخی باری بزی یاق یازك سفره بیله واروب خدمت ایده لم دیدیلر قره خلیل وعلاء الدین وخیرالدین تدبیریله کمی عجمی وکمی یایاجه لره تعیین اولنوب تحریر اولندیلر واول یازیلنلرك هر برسنه براقچه کوندم درهم کلور سفر واقع اولدقده الرسفردن رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اوله لر وانلردن اصلا رسوم دیوانی آلمیه وهراون آدمه برباش ویوزآدمه برباش وبیك آدمه برباش تعیین اولندی ونامری پیاده نامیله مشهور اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کبرلك فساد ایتمکه بشلدیلر بعده پادشاه کفار اولادینی دوشیردوب کتورتملك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلرکه شرف اسلامه نائل اوله لروهم اعدا دینه جهاد ایده لروقتاکه بیك اوغلان کتوردیلر هر برسنه بردرهم زیاده ایدوب هرکسك استعداده کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعه لر تعیین وبونی وظیفه لری برینه تعیین ایتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا تقبیه اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر دودخی نقل ایدرلرکه اورخان غازی عصرنده اینه کول بوینی سنده کشش طاغی یاننده برنیجه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده بردرویش وارایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب پس طورغود الب محبت ایتمشیدی بودرویش بابا الیاس مریدی وسید ابوالوان طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده کلدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده واررز والحاصل برکون اول درویش برقواق اغاجنی اموز ینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یاننده دیکمشدر سلطان اورخانه خبر وردیلرکه درویش کلدی وانده کورشدیلر لکن اغاجك دیکمه سندن سؤال ایتمیوب انجق درویش بوزمنبر کز طوردقچه طورد یدی ودعا ایدوب چکیلوب کندی واول قواقلق حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکده وصیتی اوزه

اورخانه

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یانندن برتکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو با بازاویه سی حالا
زیارتکاه در بعده کوینک وطراقلو وموردنی وکلیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوباد وایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصار وایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
وآناخور قلاعلرینی فتح ایتدکدن صکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه کچه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشار الیه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه بیوررسك کیجه یم دیدکده اذن ویردی مزبور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنده واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم برفکریکز وارکبی سلیمان پاشادخی ایتدی
عجبا بودریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیوررسك بزایکمز کچه لم سلیمان پاشادخی نه دن کچرسکز دیدکده اکا یقین یردن کوبران نجه
حصاد یرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کیجه ایله نواحیسنه چقدیلر
یاغلرینك اراسنده برکافری الهکتوروب صاله قویوب ینه بوطرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزك کیره جك یری وارمیدر تاکه کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت برقاج صاللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صاللره بنوب اوته یقایه کچوب حصاره قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا انجیتمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن برقاج کیلر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بلغ حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده انجه
لیماننده اولان کیلری الوب انلر ایله طورمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبرقاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدیوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همتکله روم ایلی فتح
اولنمسنه سبب اولدیکز بوطرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قویاجق آدم لازمدر بوطرفه آدم کوندرمکه تقید بیورسز دیمکله سلطان اورخان بوخبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
سوروب روم ایلنه کچوردی برزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدیوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وفره جك وحیره بولی وویزه ونکفور طاغی
وسیدی قواغی وملغره وایپصاله وچورلو یی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا صید
ایدرکن آتی یقلیوب قضابتصرب فوت اولدی اثاری بروسه ده قلعه ایچنده قبلوجه
الطرفنده برجامع وبولایرده برعمارتی واردر وازنکمیده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

آثاری بروسه ده بر عمارت ویری دخی ازنیقده و بروسه ده بر جامع و بر مدرسه و بر زاویه که اسمنه
کیکلو بابا زاویه سی دیرلر و بر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایتدی دخی قضاته علوفه
تعیین ایتدی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدی یوز التمش بر ده جلوس ایدوب
اولوقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشایی قاضیعسکر ایتدی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه کچوب دخی اول سمتده
بر قاج حصـــار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدی یوز التمش ایکیده فتح ایدوب کچوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشایه که اولوقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بو نجه سلطـــانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلرکه غزالردن اسیر چقاردیلر نکری یوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری بیورغیسه شمد تکروالك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر الغه مخصوص قاضیلر تعیین ایدوب
اقنجی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیل اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تورکدویرهلم هم مسلمـــان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریلوب یکیچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکیچری زیاده اولدی بعده
سلطـــان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلرکه هجرتك یدی یوز التمش
دوردنده لالاشاهین پاشا اینه جك وچتال بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر ودخی نقل ایدرلرکه
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکو بیاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدرمه قزیمی ویرهیم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایلتلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
بیله کوتاهیه وسیماو واکری کوز وطوشانلویی ویردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه‌لر کلمکه
بشلدی مصر ایلچیسی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورفر غازی پشکش کتوردی
صانزاتوایدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قزاوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن بسیلر وبسینك ایچنده کمشدن استواله
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونلری کتوردیکی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادیش
قصدن ایتمزیولنه کلورکن بر حصار واراید ی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
بولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب برنیچه کون محاصره ایدوب

قرمزی

413

يلدردكلرى كيجه اولوب ايدمث الوب مصحف شريف جانبنه توجه ايدوب تا صباحه دك
ال قاوشوب طوردى تعظيماً ونقل اولنور كه عثمان غازينك اسكى حصاربكى ايله برعورت ايچون
ماجراسى واقع اولدقده عثمان غازى ايله جنك ايدوب اسكى شهربكينك عسكرى منهزم
اولدى وبك ايله معاً يار دمه كلن خرمن قيا كافرلرينك تكورى كوسه ميخال طوتلدى كوسه
ميخال بهادر اولمغله عثمان غازى كوسه يى اولدرمكه قيامييوب جرمنى عفو ايدوب ازاد ايلدى
كوسه ميخال دخى جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعيله عثمان غازى يه تابع اولدى عثمان
غازينك واورخانك اولكه لرنده كافر طائفه سيله جنك ونيجه قلعه لر فتح ايتمشدر
حالا اولادى مالكانه لرينه متصرفلردر بعده ارطغرل هجرتك التيوز سكسن يدى سنه ده وفات
ايلدى وعمرلرى طقسان اوچ سنه در سكوتده دفن ايتديلر علاء الدين ارطغرلك
وفاتنى اشتدكده عظيم تأسف ايدوب يرينه عثمان غازى يى تعيين ايلدى وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره كوندردى كنه الاخبار صاحبى اويله نقل ايلمشدر لكن
غيرى تواريخده ازنيق جنكنه ارسال اولنمشدر تتمه كلسه كركدر ونقل ايدرلركه اينه كول
تكورى آدملرى عثمان غازينك ييلاقه كلوب كتدكده بعض شيلرينه تعرض ايدرلردى
بو ايله اولمغله عثمان غازى بيلجك تكورينه ديديكه بزم كوچمزى انجنمكه بشلديلر
يارى صاحبمز بوزلمق ايچون ييلاقه كيده جك اثوابمزى سزده امانت قويلم بيلجك تكورى
دخى قبول ايدوب اماشول شرطيله كه اثوابلرى خاتون كشيلر كتوروب قلعه يه قويالر
هركز اراك وار ككدن كسه كرمسون خاتونلر اثوابى بيلجك قلعه سنه كتوردبلر
بو بيلجنه برقاج كره اولوردى عثمان غازى اينه كول تكورينك حمتنه يتمش كشيله ارمنا كدن
دونوب كجركن مكر اينه كول تكورى خبر الوب چوق كافر ايله پوسودن عثمان غازى يه
قيولديلر عثمان غازى اللهك عنايتى ايله غالب اولوب اكثر كافرلرى قيرمشدر اما قرنداشى
صارى بالى اوغلو بالى خواجه شهيد اولوب ارمنى بلى دوكندبكى يرده حمزه بك كوينك
نواحيسنده دفن اولندى حالا مزارى ياننده بركاربان سراى ويرانه سى وار درلردن عثمان
غازى يبلاقه كلوب چقدقدن صكره عثمانك خلقى اراسنده برعزيز شيخ وار ايدى آدينه اده
بالى ديرلردى دنياسى بينهايه ايدى اما درويش سيرتى طوتردى برزاويه ياپوب
آينده ورونده يه خدمت ايدردى كاهى عثمان غازى انك زاويه سنده مسافر اولوردى بر
كيجه رؤياسنده كوريكه بو شيخك قوينندن آى چقوب كلوب كندونك قوينينه كيردى وهمان
كوبكندن دخى براغاج بتوب عالمى طوتوب وانك سايه سنده طاغلر وار وطاغلرك ديبندن
بيكارلر چقوب روان اولوب اقر كى باغى سقى ايدر كى چشمه لر اقيدر ايرته سى عثمان
غازى بو رؤياسنى عزيزه نقل ايدوب شيخ دخى تعبيرنده ايتدى يا عثمان مژده اولسون
سكا وسنك اولادينكه حق تعالى سكا وانلره سلطنت ويردى ايمدى قزم برقزم وار ال ديدى
عثمان غازى شيخك قزينى نكاح ايدوب تزوج ايتدى چونكه اده بالى عثمانك دوشنى

تعبیر ایتدی عثمان عثمان غازی قاچنی بلنه بغلیوب برکیجه یارانلریله سوروب اینه کوله
کلوب قرینده واقع توطجه نام قلعه یی آلنشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتک
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر ترکار کلوب بونده
توطن ایده لی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکر مقید اولمز سکز بونده نه سنی ونه بزی
قورلایدی بو اقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارك تکفوری قرنداشی
چوق عسکر له کوندروب اینه کوله امداد ایلدی عثمان غازی بو احوالك خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طومانیج یاننده کافر عسکرینه بولشوب عظیم جنك اولدقده عثمان
غازینك قرنداشی صاری یالی انده شهید اولوب اول یرده بر چام اغجی وار در قندیللو چام
دیرلر زیرا کاهی انده قندیل کوریشور ونکفورك قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنی یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشی دیرلر لدن
صاری یالی کوتردوب ارطغرل یاننه دفن ایتدیلر چونکه علاء الدین ثانی صاری یالینك
شهید اولدغنی بلوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی ودستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب وتکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت وخمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاء الدین ثانی یه
کوندردی بو فتح هجرتك التیموز سکسن یدی سنه سنده واقع اولدی ونقل ایدرلر چون بو فتحلر
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی وبیرام نمازی قلنمغی طلب ایتدیلر وطورسون
فقیهه سویلدکده طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بو سوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیه مزبوره دیدیکه بو ولایتلری تیم قلجم ایله فتح اوله
نه اصل پادشاهك علاقه سی واردرکه آکا دانشمغه محتاج اوله وتردیب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر واول خطبه عثمان غازی بن
اطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده بر عظیم بازاری طوردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش ویریش ایدرلردی اتفاق برکون بیلجکدن
بازاره کافرلر کلوب بر بوکله بر داقلر کتورمشلر ایدی وهم کرمیانلونك برسی بونلرك بر برداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی ودخی نقل ایدرلر
قوجه میحال قرینی قنوزی ایلنك بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاچی کتوردیلر اما عثمان غازی نك کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بر برلرینه ایتدیلرکه بو عثمانك رویشی بویله کوسترکه
اززمانده بونده بریزی قومیه ایدی تدبیر بودرکه بونك تدارکنی همان کورهلم بو تدبیری بیلجك
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجك تکفورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ايدردی بیلجك تكفوری ايتدی يقيننده بزدخی دوكون ايدرز عثمان غازی بی دخی تكفورلر له
دعوت ايدرز والحاصل بيلجك تكفوری دخی يار حصار تكفورينك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ايله قيونلر كوندروب ايتدی تكفورده ستم بو قيونلری دوكونده وخدمته
كلنلره يدرسون بزدخی انشاء الله وارورز كوسه ميخال دخی مخفيجه كافرلرك اتفاقلرين
اعلام ايدوب بويله اولدقده ميخال ايله خبر كوندردی كه سلام ايدوب سويله هر ييل زحمتری
چكه كلمشلردر كرميان اوغلو ايله عدو تمز خود معلومدر بوييل دخی زحمتری چكسونلر بزم
رختلر يمزی بنه قلعه يه كوندرلر يقيننده بيلاقه كتملوز اثوابمزينه انلرك ياننده امانت اولسون
بو طرفدن امين اولوب دوكونه خدمت ايدرز كوسه ميخال بو سوزلری تكفوره سويلجك
غايت سويندی تورك جميع عورت واوغلان ومال ورزقيله قبضمه كيررصاندی الحاصل دوكونی
چاقر ييكاری ديرلر يرده ايتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی بر نيچه اوكوزلره كيچهلر له
مهارلر ايدوب واچلرينه رخت ديو آدملر قويوب سوردیلر خاتونلر قلعه يه قورلردی ينه
اولمنوال اوزره بومهارلری اوكوز قطارلر ايله كيجه قرا كولغنده حصاره كتوروب بريره
قوديلر چونكه بو حيله ايله قلعه يه كيردیلر فی الحال اول كيجه بوكلرندن يالن قلج جمله مسلح
يره دوكيلوب قپويه سكرديشوب قپوجيلری اولدروب حصاری فتح ايتديلر بو طرفدن
عثمان غازی دخی بر نيچه دلاورلری عورت قيافتنه قويوب تكفوره كوندروب ايتدی لطف
ايله بو خاتونلری برايوجه يره قوندرسز اخشام وقتنده كلدی زيرا قلعه يه كيرنلر له شويله
قول اولنمشدركه انلر قلعه يه واردقدنصكره عثمان غازی يردخی تكفور ايله بولوشه خبر
اولدی كه عثمانك خاتونلری كليورلر او ده سنه وارمدين عثمان غازی آت ارقه سنده كلدی
فجر كبی اولوب كتدی تكفوره خبر ويرلدی كه عثمان غازی قچدی تكفوردخی اول ساعت
اردينه دوشوب بيلجك قربنده عثمان غازی يه ايريشوب واول عورت اسلوبنده كرنلر دخی
اردن كسدیلر عثمان غازی تكفورك باشنی كسوب واول كيجه يار حصاری الوب علی الصباح
تكفورينی طوتوب وكلينی ودكونه كلنلری جمله اسير ايدوب دخی اينه كوله كلوب فی الحال
يغما ايدوب تكفورينی قتل ايتدی بو فتوحات سنه التی يوز طقسان طقوز ده واقع اولدی
واول كلينك اسمنه نيلوفر ديرلردی عثمان غازی نيلوفری اوغلی اورخانه ويردی بو خاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قريب حصار دينده بر تكيه سی واردر ونيلوفر كوپروسنی دخی
اول بنا ايتدی وبو نيلوفر سلطان مراد وسليمان پاشانك والده لريدر چونكه عثمان غازی
بيلجكی ويار حصاری فتح ايتدی بعده ازنيق اوزرينه واروب اطرافنی غارت ايتديروب
تكفورری استانبول قرالنه خبر كوندردی واندن امداد طلب ايتدی بو خبری عثمان
غازی الوب سلطان علاء الدينه فتح اولان حصارلری يالدردی اولدخی عثمان غازی يه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ويروب علاء الدينه كيدن آدم كلمدين استانبولدن كافر لشكری
كلوب ديلدن چكمكه بشلدیلر عثمان غازی يبلاق حصارندن دل الوب كافرك غفلتنی

بیلوب دیلدن پچه بلر اوزرلرینه شبیخون ایدوب و بعضوب بعضیسنی قتل و بعضیسنی اسیر
ایدوب و بعضیسی استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اکندی وقتنده سلطان علاء الدین
ثانیدن طبل وعلم وبرات وقلیج وخلعت یتشدی اندن ارباب دیوان و ارکان واعیان
آراسته اولوب دیوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازی عزت ایله ایاغ اوزن طوروب
نوبت عثمانی اوروینجه ایاغ اوزن طوروردی بو قاعدهٔ شاهانه و قانون میرانه نوبت عثمانی بونك
اوزرینه قورلدی اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زماننه دکین رسم عثمانی
بونك اوزرینه ایدی هر بارکه سفره خروج اتمکه نوبت اوریلورسه پادشاهلر ایاغ اوزن
طورررلر دخی عیدلرده بو منوال اوزن ایدی مزبور سلطان محمد خاندن صکره ایاغ اوزن
طورمق قطع اولندی بعده چوق چکمدی سلطان علاء الدین آخرته انتقال ایدوب اولادی
قلدوغندن یرینه وزیر صاحب تدبیری چکدی وامراسی حکم ایتدکلری ولایتلرده هر بری
مستقل اولدیلر قاما ایدین وصاروخان وکرمیان وحمید ایلی ونکه وقره سی وطورغود ومنتشا
بو ذکر اولنان بکلر هر بری کندی ولایتنی قوریوب استقلال اوزره حاکم اولدیلر بعده
بر برینك اوزرلرینه کلوب اهل اسلامه قلیج چکدکلرندن اوتوری علما فتوا ویروب واوزرلرینه
واریلوب مملکتلری اللرندن النذی بعضیسی حسن اختیار ایله تسلیم وحالنه مناسب
رعایت و بعضیسنی زور ایله الشلردر وحالا اول مملکتلر اول بکلرك نامی ایله دروتقل اولنورکه
علاء الدین وفات ایتدکده قسطمونی وسینوب بنده قزل احمدلو نام طائفه علاء الدین
طرفلرندن حاکملر ایدی بعده کندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حکم ایدن عادل بك
بعده بایزید زمن بن علی بن یعقوب بن شمس الدین بن نور الدین شهید وبونلرك نسبتلری
خالد بن الولید حضرتلرینه چقار اما صحی بایزید زمن سنه یدی یوز طقسان بشده وفات
ایلدی بعده اوغلو اسفندیار بعده اوغلو ابراهیم بك بعده ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز
یوز التمش بشده قسطمونی وسینوب قلعه‌لرینی قزل احمدلودن سیف ایله ضبط اتمشدر
بو قزل احمد دخی بایزید زمن اولادندن دردنجی نقل ایدرلرکه اول وقتلرده کرمیان ولایتنده
بر کشی عثمان غازی یه کلوب رجا ایلدی که بو بازارك باجنی بکا صاتوك عثمان غازی ایتدی باج
ندر اول آدم ایتدی بازاره هر کم یوك کتورورسه اندن بر اقچه الایم عثمان غازی ایتدی بو بازاره
کلنلرده اوز مالکمی واردرکه بونلردن الاسون یاخود تکری تعالی بیوردیمی و پیغمبرك
قولیمیدر یاخود هر اقالیم پادشاهلرینك معتاد و قانونلریمیدر اول آدم ایتدی پادشاهلرك
قانونلریدر عثمان غازی غضبه کلوب دیدی که من بعد بونده طورمه یوخسه سکا ضررم
دوقنور اول اثناده عثمان غازینك مقربلرندن بر قاچ کمسنه حاضر اولوب ایتدیلر ای خان
اقچه سزه کرکمز ایسه بازاری بکلینلره عادت در ویرلسنه جك ویررلر تا که بونلرك دخی امکلری
ضایع اولمیه پس عثمان غازی ایتدی چونکه اویله در هر آدم که بر یوك شیء فروخت ایده بر اقچه
ویرسون اکر صاتمزسه هیچ برنسنه ویرمسون بیوردیلر صکره بکجیه واحصارلری فتح

وعثمان

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب النیوب اخراوزیدن کوچوب ایتدی بو حصاری تکری
یقاوقبا اغاج دیدکلری یره قوندیلر مراد خان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی برلحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مراد خان بونی
ایشیدیجك لالاسنی کوندردی واروب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزرلنده بر قارپشدن زیاده اشلنمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اول زماندن
بو عادت قالمشدر که خاص اوده لیلر کیرلو سپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن بو عادت اولدی حالا اول اغاج اثاری واردر دبنده بر قیوسی
واردر حالا اشمنه دولتلو اغاج دیرلر غزالی اکبر سلطان مراد غازی نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکز که بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعه
سلستره یی اکا تسلیم ایده یم بو عقد اوزرینه صلح ایتدکدن نکرا کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد فلبه یه توجه ایلدی وانده قشلادی بو حاله اولدقده کافرلر بربرلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلر که بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاق وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اوه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوز
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو وپیاده دن بو رسمه لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مرادخان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن بر کافر قتال ارالرندن قالقوب پادشاهه توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه ایلچیم بر مقصودی وار اوله قویك کلسون دیدی اول ملعون مکرینی نك
ایچنده بر خنجر صقلامش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بر خنجر اوردی اذا جاء القضا عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ساعت یلدرم بایزیدی تخته چقوردیلر بو ماجرا سنه یدی یوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر و پادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده بر عمارت و جامع و یابکده
بر جامع و یکیشهرده بر جامع و کوك اوه ده بر مسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنا ایتمشدر و بر قاچ مستحسن شیلر ایتمشدر که اولا متوفی اولانك تماری اولادلری
بینلرنده تقسیم اولنمق و باشقه بر آخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار الندن قالمش ایدی بعده
سیواس قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوترم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیمور یانه کتدی وسنه یدی یوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محاصره سنی براغوب واروب کافر

عسكرينى بوزدى اكثرينى اسير ايتدى دوندكده خبر الديكه بوغاز كسننك اوستنه كافر
برحصار بنا ايتمشدر وبوكه كوزلجه حصاردر اول ساعت استانبول تكورينه آدم كوندروب ايتدى
حصار بزه كرك اولدى البته يوشالدك ياخود وقتكزه حاضر اولك بوخبر وارديقده في الحال
ايلچى كوندروب خراجه اطاعت ايدوب هر سنه يكرمى بيك التون نقد وسائر اشيا ارسالنى
تعهد ايتدى لكن پادشاه بو وجهله راضى اولديكه استانبولده بر مسلمان محله سى بر مسجد
اوله بر قاضى اوتوره بو منوال اوزره يكرمى بيك التون دخى سنه ده خراجنى ويره لر بعده خنكار
يوردى طراقلو يكيجه سنك كويلوسنى وحصارلوسنى سوروب قسطنطنيه يه كتورديلر
مسلمان محله سى بنا اولنوب ومسجد ياپلوب وبر قاضى نصب اولندى صكره بايزيد خان
تيمور وقعه سنه توجه ايدجك تكفور اول محله يى بوزوب مسجدى يقدى ونقل ايدرلركه
ادرنه ده عمـــارت بنا ايدركن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلر ايله ايلچى كوندروب واناسى
اغزندن برمكتوب كه برجميله وحسنا ودر يكتا لازك كندو قزى ايدى سلطان بايزيده
ويرلكه سلطان بايزيد قبول ايدوب وقزى دخى كوندرديلر مقصودى نه ايسه حاصل اولدى
سلطان بايزيد شراب ايچوب صحبت ايتمكى اول لازك قزندن اوكرندى يوخسه اول وقته
كلنجه نسل عثمانيان اويله شيلرى مرتكب اولمشلر ايدى وبونك عصرنده قاضيلر رشوت
الورلر ديو شكايت اولنغله پادشـــاه غضبه كلوب قتل اتملرينى فرمان ايتدى صكره
وزير اعظمى رجا ايتدكده رسم اقچه سى النمغه مساعده بيكده يكرمى اقچه ورسم حجت يكرمى بش
اقچه وسجل اجرتى يدى اقچه وعقد نكاح اون ايكى اقچه اولدى بعده سنه سكز يوزده مون
وترماله واتنه ولايتلرى فتح اولدى بعده سنه سكز يوز دورتده تيمور وقعه سى ظهور ايدوب
سلطـــان يلدرم بايزيد اخذ اولندى واق شهرده وفات ايتدى اندن بروسه يه نقل
اولنوب تربه سنده دفن اولندى واندن اوغلو موسى چلبى بعده اوغلو سلطان محمد
قرندشلريله ماجرايى دفع ايتدكدن صكره مستقل پادشاه اولدى آثار سلطان يلدرم بايزيد
بروسه ده برجامع ومدرسه ايكى عدد دار الشفا وبرعمارت وابو اسحق ايچون خانه يا پدردى
وادرنه ده برجامع وعمارت ومدرسه وباليكسريده برجامع وبرمدرسه دخى قره فريه ده
ودمتوقه وكوتاهيه ده جامعلرى واردر واون اوچ غزاسى واردر ونقل ايدرلركه تيمور
تمجن كه سلطان محمدك باباسى يرينه استيلاسنى خبر الدقده تيمور آكا ايلچى كوندريكه كله سن
وسكا قزيمى نكاح ايده يم وتكرار سكا روم مملكتنى تفويض ايده يم سلطان محمد بو بهانه ايدوب
كتمدى وسنه سكز يوز اون طقوزده خبر كلديكه افلاق كفره سى خراج ويرمكدن ابا ايتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ايدوب قلعهٔ يركوكى وقلعهٔ ايساقچى يى بنا ايتدرمشدر
بعده تكرار اطاعت ايتديلر وسنه سكز يوز يكرمى اوچده بدر الدين بن قاضى سماونه روم ايلنده
ويوركلوجه آيدينده ظهور ايلدى والحاصل سلطان محمدك قرق ايكى وقعه سى واردر بعده سنه
سكز يوز يكرمى دورتده ادرنه ده وفات ايدوب يرينه بيوك اوغلو سلطان مراد ثانى جلوس
ايلدى

ایلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت که اسمی یشل عمارت ومکتب وخان
ومرزیفونده ایکی جامعی واردر وایکی حمام وقلیه ده برجامع وعمارت و ادرنه ده بر جامع که
اسمنه اسکی جامع دیرلر وادرنه ده دار الشفا انشا ایلدی وابتدا حرمین شریفینه اوقافدن
صره تعیین اتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ایتدکده چوق فتنه لر ظهور اتمشدر وسنه
سکز یوز یکرمی سکزده اسفندیاردن قسطمونی بی المشدر وسنه سکز یوز اوتوزده الاجه
حصارکه لازک تجدید ر فتح ایلدی بعده سلانیکی فتح ایلدی بعده ارناودی بعده سمندره یی
فتح ایلدی وسنه سکز یوز قرق التیده یرینه اوغلو سلطان محمد خان اجلاس ایلدکده قرمان
اوغلی انکروس قرالنه ایلچی کوندروب ایتدی نه طورر سز فرصت سزک و ثمدر القصه
یانقو قراللک اوکنه دوشوب یورودیلر وولق اوغلی که انکروس قرالیدر وانکروس وجه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغدانددن عظیم عسکر جمع ایدوب دخی دوز تیوز طوب
عربه لری یانجه بله بلغراددن چوب نیشه ونیکبولی وواره یه طوغری یورودیلر بری طرفده
سلطان مراده مملکت خلقی غلو ایدوب ایتدیلر کندی اکله مملکتی خرابه ویردک
نه طورر سن دیدکلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده الیقویوب کندوسی روم
ایلی یه کچدی وکفار اوزرینه هجوم ایدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظیم جنک
ایتدکده عسکر اسلام طاغلدی همان خنکار قپوسی خلقیله یالکز قالیجق قصد اتدیکه
اولدخی فرار ایده طایی قره جه بلک بوحالی کوردکده آتندن اینوب خنکاری اتکندن محکم
طوتوب نیلر سن اکر سن کیده جک اولورسک کافر ادیمزدن ادرنه یه کلور دیوب پادشاه
اول ساعت بر یوکسک یره چقوب قرار ایلیوب حقه تضرع ونیاز ایلدی وسنجاغی ینه برقرار
طوروب طبلخانه سی دوکیلو رهمان غازیلردن برقاچی هی غازیلر نره یه کیدر سز کافر
صندی دیمنا ایتدیلر اول آنده انکروس قرالی مغرور اولوب خنکار الاینه هجوم ایتدی
حق تعالینک عنایتیله اتی سکرلیوب یقدیلر قره خضر اینوب قراللک باشنی کسدی
وکوندره طاقدی براوغوردن تکبیر کتوردیلر غازیلر قراللک باشنی کوندرده کوردکلرنده
سو شوب دورت جانبدن کافرلری قیرمغه بشلدیلر بیحساب کافرلر قیرلدی بعده ادرنه یه
کلدیلر اندن عسکره اطرافک بکلرینه ارمغانلر ایله اسیرلر کوندردیلر حتی مصر سلطانته یکرمی
بش خیل وجبه لو کافر کوندروب بو فتح سنه سکز یوز قرق سکزده اولدی وسنه سکز یوز
قرق طقوزده یکیچری طائفه سی وزرانک اولرینی غارت اتمکله انلره هر کون یارمشر اقچه
ترقی ویرلدی بو بله اولمغله تکرار سلطان مرادی اجلاس ایلدیلر تکرار سنه سکز یوز اللی
ایکی ده یکی قرال انکروس حرکت ایدوب واطرافده لهو چه والامان ولاطین وسکولت
قرالی وللک قرالی جمله یو کفره بلغراددن کچدیلر وقوص اوه ده جمع اولدیلر سلطان مراد
خبر الدقده متوکلا علی الله اول طرفه توجه ایتدی کارقوص اوده یه کلوب اول کون جمعه
کونی ایدی کون طوغر ایکن کفار بولشدی همان سلطان مراد درحال آتندن اینوب

ایکی رکعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طپراغه سوروب بعده اتنه بندی وکافره هجوم
ایلدی اخشام اوله نجه جنك عظیم اولوب کفارك نیچه سنجاغنی الوب اول کیجه بر یرده
اریلیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولندقده نیچه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی وله
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سکز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولمغله بروسه ده دفن اولنمشدر آثارلری ادرنه ده بر جامع که اوچ
شرفه لی دیرلر وبر سنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایکی مدرسه وبروسه ده
بر عمارت وبر مدرسه بناء وکوپری ارکنه مقدما بونك یری اورمانلق وباطقلق وحرامیلرله
اکسك دکلدی سلطان مراد اول اغاچلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره بر کوپری یاپوب وکوپرینك بر طرفنده ارکنه نام بر قصبه بنا ایدوب وبر جامع وبر عمارت
وانکوری ناحیه سنده بالق حصارینی مکه فقراسنه وقف اتمشدر وهر سنه سادانه بیك
التون توزیع ایدردی وهر سنه مکه ومدینه وقدس وخلیل الرحمانه اوچ بیك بشیوز
التون کوندرردی وقرق بر واقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ کرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضر پاشا واق شمس الدین وشیخ امیر سلطان بعده اوغلی
ابو الفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایلدی بعده استانبولك اوستی یاننده انجه حصارك
قرشوسنه بر حصار یاپدروب وطوپلر قویدروب هیچ بر وجهله کمی یکمکه مجال ویرمدیلر
بعده سنه سکز یوز اللی یدیده استانبولی محاصره ایدوب واللی بردن یورش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی کون قوشادوب دوتیوز پاره کمی قلعه نك اوستی یانندن یالغن اچوب
هریه لر ایله کمیلری قره دن یوریدیلر حصار دبنه دکین ایندردیلر ودکز اوزرینه کوپری دخی
یاپدیلر یورشده غازیلر شهره کیروب ومعرکه ده تکفور مقتول اولنوب بعده سلطان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر کتوردوب اسکان ایلدی توطن اتدکده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمکله قوله شاهین دیرلر ایدی خنکارك آبا واجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش بر کشی ایدی پادشاهه بر کون ایتدی پادشاهم آبا واجدادك زمانلرنده
بر نیچه مملکت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بونسنه پادشاهمه لایق دکلدردی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدرلرکه بلاد
انیز وطاش اوزی ومملکت لاس وصرب وسمندره دن صکره سنه سکز یوز التمش ایکیده
موره سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سکز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی کفاردن المشدر وسینوب وکره ومحاس
وطرابزون وجزیره مدللو ویوزجه اطه وبوسنه اطرافنده لوپچه ویایچه وموره سمتنده
جزیره اغریبوز وقلیج ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفکه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولر استانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقره

حصار

حصار شرقي يي وفرنكدن كفه يي ومنكوبي فتح ايتمشدر دخي ازاق ودخي بغدادي فتح
ايتمشدر واكثر بلادارناوديدر والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاري اينده اسكي
سرايي بنا ايتمشلردر بعده برآخريره ميل ايلديكه اسمي زيتونلق ايله مشهوردر انده برقلعه
دخي ياپدردي وحرم ايدوب ايچنده عالي سرايلر ياپوب اني تختگاه ايلدي ودخي استانبولده
بو شريف يرنده سكز مدرسه واورتاسنده برجامع ومقابله سنده برعمارت وبرطرفنده بر دار الشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ايچون برتتمه اياديروب وسوخته لرك آشي واتمكني اول عمارتدن
تعيين بيوردي وشيخ وفازاده ايچون برجامع ياپدردي واق شمس الدينه حضرت ابي ايوب انصاري
قبريني تعيين ايتمكله برعمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابي ايوب اوزرينه بر تربه واياصوفيه يي
جامع ايتدرمشلردر واكا چوق اوقاف تعيين بيورمشلردر وبو پادشاهك تواريخه واحوال سالفه يه
ميل زياده وار ايدي حتى احوال ماضيه يي بلمك ايچون اهل رومدن وفرنكستان رهبانلرندن
تواريخ بلنلردن سؤال وترجمه ايتدررردي ايتدامناصب عليه يي سلطان محمد تعيين بيوردبلركه
طلبه دن چقان ايتدا ايكرمي اقچه وبوايكي مدرسه ده رياضيات وعلم كلام تدريس ايده بعده اوتوز
اقچه ايله مفتاح ومعاني وصدر الشريعه تدريس ايليه وقرق اقچه ايله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدريس ايليه والللي اقچه ايله وزرا بنا ايتدكلري مدرسه لركه اكا خارج ديرلر انده هدايه
تدريس ايليه وبرمدرسه كه پادشاه انده بنا ايتمشدر اكا داخل ديرلر بعده ثمانيه نك بريسنه
اندن قضايه چقه حرمينه وحلبه وشام ومصر وبغداد وبلاد ثلاثه كبي وعساكر اسلام چوق
فتوحات ايتمكله رعايادن چفت اقچه سي يكرمي ايكي اقچه النوردي اول سفر بعيد اولمغله پادشاه
سپاهي يه امر ايدوب اوتوز اقچه الك بيوردي شمدي اوتوز ايكيشر النودخي اندن برو
قالمشدر الخصال غايت محب علما واهل معرفت ايدي هرقنده براهل كمال اولسه اني كتوردوب
علوفه ايدردي حتى سمرقنددن فخر العلما مولانا شيخ علي قوشچي يي جميع تعلقاتي ايله كتوردوب
بيقياس مال اعطا ايدوب وبركشي برصنعتده ماهر اولسه البته اني كتوردوب علوفه
تعيين ايتمينجه اولمزدي ادرنه ده انجق برقصر عالي بنا ايتدردي سنه سكز يوز سكسن التيده
وفات ايتديلر بعده اوغلي سلطان بايزيد خان جلوس ايلدي اماسيه دن كلدي اول وقت جم چلبي
بروسه ده اولمغله اني ضبط ايتمكه سلطان بايزيد اوزرينه كلكله مصره فرار ايلدي واندن
تكرار رومه اندن فرنكستانه كتمشدر بونك عصرنده كلي واق كرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندي ودخي اينه بختي ومتون وقرون واناوارين وبلاد ارناوددن برقاچ قلعه
فتح اولندي الآثار اماسيه ده برعمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ايرمق اوزرينه بركوپري و
دخي ادرنه ده برعمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرينه بركوپري وسقاريه
اوزرينه برعظيم كوپري ودخي ادرنه ده حريق اولمغله اول مشهور چارسويي بنا ايتدرمشدر
واستانبولده برعمارت ومدرسه وجامع ومكتب ودخي نهر كدوس اوزرينه صاروخان
ولايتنده بركوپري بعده سنه سكز يوز اون طقوزده وفات ايتديلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرازوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت حسنه‌لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی برکیجه‌ده کندولری وایکی کسه دخی اول مشهور واقعه‌یی که کوروب بر رینه موافقدر قپو اغاسی حسن اغا بر متوجد کسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه فلان کسه دخی بو واقعه‌یی کورمشدر وقپو اغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه‌یی سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه اویوردوم قپوبی شتاب ایله دق ایلدیلر نه خبر وار دردیم واردم کوردم که قپو برجزئیجه اچلمش کوردم که طشره‌ده بر طیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی برالای کسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری وار بکا دیدیلر که بز بونده نیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بو کوردیکم اشخاص اصحاب رسول الله در بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه سلام ایدوب بیوردیلر که عسکر دریاخروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتنی اکا سپارش بیوردیلر وار سلیم خانه سویله دیدی والحاصل بو واقعه سلطان سلیمك درونده قلوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی‌یه واصل اولدقده سپاه طائفه‌سنه انعام اولندی ارباب تیمارك هر برینه هر بیك اقچه‌ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده سیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامز کسنه‌لر اوردوده ذخیره‌یه مضایقه ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب فرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا وکاه چنبر وترکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون کوندروب یولده کیدرکن بعضی ارکان دولتله نیجه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی برکیجه پادشاهی قورقتمق ایچون تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی جابجا دلدیلر بویله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری اغاسی احداث بیورمشلر در زیرا سابقا یکیچری طائفه‌سنك اغالری سکبان باشی ایدی وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیر اعظم پیری پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك ساحداری اولوب میر علم اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بر بلوك باشی اوتوز نفر یکیچری تجدید اولنمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا بلوکنده برنجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بوایدیکه یکیچری کتخدالری هر کون اغاقپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوالری اول کورردی بعد زمان اعدای دین اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغالر برینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کتدکجه اغالری کتمزایدی کتخدا یری آستانه‌ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه‌ده بیله اولسه

418

اولسه بنه کتخدا ایری استخدام اولنوب کتخدا ایلك انجق امور معظمه یه قاریشور غیره تنزل ایلمز
اولدی و کتخدا ایرینك یولداشلری محضرلق و محضرلقدن عجمی پاپا باشیسی بعده قپو پاپا باشیسی اولوب
بعده دوه جی اندن طاصکی اندن صکره طورناجی اندن صکره صامصونجی اندن زغرجی باشی
بعده کتخدا ایلك اولورلردی و قانون قدیم دوه جی دورت و طاصکی اوچ ایدی کتخدا ایکلرك یوللری
صنجاقدر استر ایسه سکبان باشی اولورلر سکبان باشیلرك یولی پاپا بکلکیدر و سنجاقدر
و پادشاهلر سفر همایونه کیتدکده سکبان باشی اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولی
بکلمکه مأمورلردر و اوجاقده اون دورت پاپا بکلکی واردر القصه سنه طقوز یوز یکرمیده
چالدرانده بریوکسك یره قونیلوب اول اثناده ضحی وقتی شمس منکسف اولمشدر پادشاه
دخی عسکر ایله کلوب بر دوز یره قونوب ایرته سی اربعه کونی پادشاه آلایلرینی باغلیوب
صحرایه یوریوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعیل فرار ایتدی
و شاهك کوزل بر عورتی طوتلدی و الحاصل بر مرتبه اموال غنائم النلدی که حسابه کلمز
ایرته سی کون دیوان اولوب تهنیت نصرت ایچون ارکان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغی
و یرارلغی ظهوره کلنلره رعایت و ترقی و بخششلر و یریلوب بعده تبریزه قریب نزول اولندی
اهل تبریزدن امان نامه ایله منلا ادریس تلبیس کلوب بعده اهل تبریز خنکاری قرشولیوب
اتنك ایاغی التنه قوماشلر دوشه دیلر بعده رومه دونوب اول ایامده امر ایلدی که بر ترسانه
کمیلر ایچون تعیین و بنا اولنمغه و کمیلری تجدید اتمکه بعده سلطان سلیم جمیع ولایت
عجمی فتح اتمك نیتنه اوچ یللق سفر تدارکن تهیئ ایله جمله عسکرین جمع ایدوب اول طرفه
توجه ایتدکده البستانه واروب ملاطیه معبرندن کچمك ایچون چراکسه بکلرندن
اجازت استمکه خبر کوندروب انلر دخی قزلباش تحریکیله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانی اولان قانصو غوری اللی بیك جند ایله مصردن
حلبه کلوب سلطان سلیم بو احوالی ایشتدکده اولا غوری یه نامه و هدایا ایله ایلچی کوندروب
عدوی دین قزلباشدن انتقام المق ایچون حلب یولندن جنك اتمك ایچون کچمکه اجازت
استیوب ایلچی کوندردکدن صکره سلطان سلیم خان البستانه کلدی ایلچی سلطان مصر
غوری یه یتشدکده سلطان غوری ایلچی یه غضب ایدوب پادشاه دخی خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ایدوب مرج دابقده مصادف اولدقده بین الصلاتین
محلنه دك جنك عظیم اولوب چراکسه بوزلدی و غوری ناپدید اولوب خیره بای بك جمله
توابع و لواحق ایله کلوب رکاب همایونه یوزسوروب قول اولوب بعده سلطان سلیم حلبه
قریب کلدکده جمله حلب اهالیسی قرشولیوب تابع اولدیلر و خزینه لرنده اولان اموال و جواهر
و تحفی تسلیم اتدیلر بعده سپاه طائفه سنه عموم اوزره بخششلر و یریلوب و اول سمتده اولان
قلاع و بلاد تسخیر و ضبط اولنوب و اکراد بکلرینه توزیع ایچون یکرمی بش یوك اقچه و بشیوز
خلعت و اون یدی سنجاق دخی کوندردی بعده سلطان سلیم دمشقه توجه ایدوب و دمشقه

قريب اولدقده اعيان شهر پادشاهی قرشولیوب اون ایکی کون اوتوراق و رمضاننك
بشنجی کونی پادشاه عسکر ایله قشلامغه فرمان ایدوب سلطان سلیم شهر شامه کیروب
ساکن اولدی غوری نك هلاکی خبری مصره واردقده انك یرینه طومانبای پادشاه اولدی
سلطان سلیم مصره کیتمکه قرار ویردکده وزراسی دیدیلرکه پادشاهم مصرك یولی اسسز
وصوسز مخالف یرلردر عساکر اسلام تحمل ایده مزلر حتی بو سببدن مصره هیروهلاکو
وجنکیز خان وان میوب فارغ اولدیلر دیدکلرنده پادشاه دخی بن عبد عاصی هدایت
رب العالمین ومعجزات سرور امین وغیرت اسلام دین تیتته کیدرم دیو سپاهیلره
ایکیوز یوك اقچه بخشیشلر وروم ایلی عسکرینه خزینه دن نیجه یوك اقچه اقرض ویروب
وطومانبای طرفنه دخی ایلچی کوندروب اطاعت ایلیه یاخود وقتنه حاضر اوله دیوب
طومانبای دخی ایلچیلری قتل ایدوب وبش بیك عسکر ایله جان بردی غزالی یی شامه
کوندروب خان یونس دیدکله معروف محله مقدما ایلرو کیدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهك عنایتی ایله مصر عسکرینی بوزدیلر بعده سلیم خان غزه یه واردقده اوتوراق اولوب
وکندی برقاچ بیك آدم ایله قدس وخلیل الرحمان زیارتنه کلوب بعده غزه یه دونوب دخی
عسکره بخششلر ویروب مصره توجه ایلیوب مصره قریب اولدقده طومانبای اوتوز بیك
عسکر ایله مقابل اولوب لطف حق ایله بوزیلوب وصعید طرفنه فرار ایدوب باخر کار اخذ
اولنوب وکتوریلوب صلب اولندی بعده قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اوغلی سید
برکات زاده ابونمی محمدی هدایا وتهنیت نامه ایله مصره کوندرمکین کلوب پادشاهدن ال
اوپوب کلی رعایتلر اولندی بعده پدرینه نقد وتحفه وبخششلر احسان ایدوب ومکه
ومدینه فقراسنه توزیع وتقسیم اولنمق ایچون ایکیوز بیك قدر فلوری و بعد بغدای
کوندروب تقسیم ایچون ایکی متدین قاضی کوندردی دخی عسکره بخششلر احسان ایلدی
سپاهیلره ایکشر اقچه ویکیچریلره برر اقچه ترقی ویردیلر بعده دیار مصرده اولان شیخ عربلر
وافرهدایالر ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب مزبور شیخلره وافر رعایتلر ایدوب خلعتلر
کیدیریلوب بعده مقیاس نیلده برقصر بنا ایدوب بعده محفل شریفی کعبه یه فرمان
ایلدی ومصرده دخی دورت قاضی نصب ایلدی بری حنفی بری شافعی بری مالکی بری
حنبلی ویونس پاشایی مصره والی وحاکم ایدوب اولدخی طمعه دوشوب پادشاه خبر
المغله عزل ایدوب یرینه خیربای که کندویه قدیمدن خلوص ایله بندهٔ صاف واحوال
عربستانه واقف اولمغله آنی مصره حاکم ایدوب بعده شام طرفنه رجوع ایلدی وشامده
شیخ اکبر محی الدین عربی مزار شریفنه تربه وبر جامع وبر عمارت ایلدی والحاصل استانبوله
کلدکده ردوس مهماتنك تدارکنه فرمان ایدوب کورلدکده پادشاه کوروب اوچ
دورت آیلق باروت ایله نیجه کیده لم دیدی سکز آیده انجق فتح اولور بویله صعب یره بویله
ضعیف تدبیر ایله سفر ایتم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفر بز آخرته اوله دیدی
فی الواقع

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیر نیجه چقروب مرحوم اولمشلردر فتوحاتلری
قلعهٔ بایبورد کیفی کاخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جلك انطاکیه وبهسنی
عینتاب درنده وبورلی شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی ورد وتماق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دنی اللی زورق وبشیوزکمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کمکه فرمان اولندی واردقده اطرافه آقنجی طائفه سنده جازت ویروب عون حقیله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعك مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر یدی یوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره دن آیدین طرفنه توجه ایلدی ومصر حاکمی خیره بك قرندا شیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوزکون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی وبودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
برایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر وسنه طقوز یوز اوتوز ایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصردیارندن یمن ولایتنه کوندرلدی وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده یدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بربطاغه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالك
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیك التون احسان ومیرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهر بدون محاصره اولندقدن صکره
مفتاحلرینی قرالك عورتی کتوروب تسلیم ایدوب ونیجه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی تکرار نیجه چاساری قردنادوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ابتداکونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استیناسلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرملك شرطیله مزبور یانوش قراله ویریلوب علم وتوغ وسنجاق
وطبل ونقاره ونکرار فتح بدون وقوماران ویانق وسنه طقوز یوز اوتوز یدیده شاه
عجمی تأدیب نیتنه اخلاط وعادلجواز وارجیش فتح وبغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری واردرالك آخری فتح قلعهٔ سکتوار در سکتواری فتح ایتدکدن صکره مرض ذحیره
مبتلا اولوب انده مرحوم اولدی سنه طقوز یوز تمش دورتده فتوحاتی دوان وان بغداد
شهرزان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن تورتوم وانجه قلعه وغیری که
یکرمی قلعه دن زیاده درودخی اکراددن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمد وارجیش ودخی ولایت شعشعه جزایر وبصره وواسط
ورودهبدون ویلغرادوا کری وبوسنه وخروات واوسك وصرنبورو سکدین وراچه ومهاج
ومجاردن طمشوار واسترغون ویانق وقوماران واستونی بلغراد وپچوی وسکتوار وشقلوش
وپوژغه واسپانیادن قستلیه والاماندن وچه دن وونديكدن نیچه یرلر وتخت بغدان
سجاو وپاش وبچدن واونه دن وبیدن چوق قلعه لر فتح اولندی ودخی جزایر طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانکوی وبودرم وبوذکرایتدیکمزك هربرینك برقچ قلعه لری
واردر اثاری استانبولده دورت منارلو برجامع شریف که سنه طقوز یوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ایدانلر ایچون برمدرسه ودار الحدیث وبرعمارت ودار الشفا وشهزاده
روحی ایچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانکیر روحی ایچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخی سلطان محمد خانك والده سی
اولان خاصکی سلطان اسکدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصکی ثانیلری
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمکتب ودختری مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبر معظم خیراتی قرق چشمه کمرلری ودورتیوز چشمه دن زیاده وبیوك
چکمجه کوپروسی ومکه مکرمه ده دورت مدرسه وشامده برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمینه تعیینات جلیله در سلطان سلیمان سکتوارده وفات ایتدکده اوغلی
سلطان سلیم ثانی دعوت اولندی عسکر اسلامه کلوب بلغرادده ملاقی اولدی بعده
استانبوله کلوب علماسنه ووزراسنه وعسکرینه احسانلر توزیع ایلمشدر وسنه طقوز یوز
یتمش التیده کفه جانبنه دریادن خیلی عسکر کوندریلوب وامر اولندیکه اتل ایرماغی
ایله تن ایرماغی ایکیسنك مابینی قریب اولمغله قازیلوب بربرینه اولشدریله تاکه
استانبولدن کیلرله عسکر واروب قره دکزدن تن ایرماغنه کیروب اندن اتل ایرماغنه کیره
کیروانلدن جرجان دریاسنه کیروب بو وجهله دیار عجمدن شروان وکیلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولایتلری فتح اولنه بحکمت خدا کفه خانیله عسکر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دکین واریلوب اول مأمور اولان یردن ثلث مقداری قازدیلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببی ایله اتمام اولنمدی وبوسنه ده یمن شریفی اولان ملك مطهر یمن بکلربکیسی
اولان مراد پاشایی قتل ایدوب ویمنی کند وضبط ایدوب مصر پاشاسی سنان پاشایه
امر اولندیکه قپو عسکریله واروب ودیاریمنی فتح ایلیه اولدخی واروب اوزدمور اوغلو ایله
مردانه حرکتلر ایدوب نکرار یمنی فتح ایلدی وسنه طقوز یوز یتمش سکزده قبرس فتح
اولندی وطقوز یوز یتمش طقوزده کفه تاتاریله دولت کرای خان عظیم عسکر ایله مسقو شهرینه
واروب یاقوب دخی اندن اوچ کونلك یول ایچرو کیروب وافر اسیر ایله دونوب کلدی
والحاصل سنه طقوز یوز سکسان ایکیده وفات ایلدی بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ایلدی وزیری مصطفی پاشایی سردار ایدوب عجمه کوندردی مرحوم سلطان سلیم ثانی

اثاری سرای عامره ده برمکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه بکزر وتمام اولدقده
کیروب ایاغی سورچوب دوشدی وبربانی سیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطــا ایدوب اجل دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
اثار جلیله لریدر حرم شریف قبه لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده برمعظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مســاجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیار عجمه واروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدن صکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوچهر نام اوغلنی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارســال ایتدی مجلس شریفلریله انس ایتمکله
منوچهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلنی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
دولته روان اولدی وسنه طقوز یوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکز یوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری ویهود واقع اولوب یهودیلره
صاری دستار وسیاه شبقه کیملری ونصاری یه چوقه دن مائی صــاریق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوز یوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میدانینده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن یدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعهٔ روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوز یوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنــا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزدیوب باب همایونه جمع اولدقده
برایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری بر له ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخرکار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز اقچه اوزرینه یوز اقچه ترقی احســان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدنصکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایون اوکنه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت عملرینی دکشلودر یاس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفاره هزیمت واقع اولدی وبر مرتبه کفــار قرلدیکه حالا کلکری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان وفوت سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدین پادشاه اولمق آل عثمانده

اولابونلره میسر اولمشدر مملکت عثمانی بعض اسباب خلکی ایله رخنه نما اولوب اشقیاده حیلی اختلال اولدقده بیك اون التیده قوجه مراد پاشا یوز بواعظم ایدوب اول کروه مکروه اشقیانك قلعنی فرمان بیورمغله جمله اشقیالرك حقلرندن کلمشدر وسنه بیك یکرمی التیده وفات ایلدی آثاری سنه بیك اون سکزده وضع اساس جامع جدید یدی سنه ایچنده تمام اولدی ور مدرسه وعمارت ودار الشفا ومکتب واندن اول تجدید مدینهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم ووجه کریم نبوی نشانه سی اولق اوزره موضوع اولان کوکب دری تام الماس که بهاسنی سکسن بیك التون تخمین اتمشلردر واندن ماعدا اطرافی ایکیوز یکرمی یدی قطعه احجار ذی قیمت ایله تزیین ومکهٔ مکرمه یه التوندن اولق کوندروب دخی کشدن التون ایله مجلا کعبهٔ شریفه ایچون منطقه لر ایتدرمشلردر وحضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کشدن التون ایله مجلا قفس یاپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ایلدی مشربی عزلته مائل اولمغله سلطنتی ترك ایلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بیك یکرمی یدیده واقع اولوب وسنه بیك یکرمی طقوزده ربیع الاخرده برکیجه طلوع فجردنصکره سماده بعینه قلج هیئت تخمینا بش رمح طولنده وایکی ذراع عرضنده نورانی بر علامت آسمانی ظهور وبرآی کامل حیرت اوزره خلق عالم کوریا که وقعهٔ عثمانیه درکار اولاجقدر دیرلردی واول اثناده اسپانیاده قلعهٔ بافردونیه یی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بیك اوتوزده قدرت حق ایله آخر شتاده دریا یوز اولوب برقاج کون علی حاله طوردی واول سنه نك بهارنده له جانبنه سفر همایونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتار خانی مملکت روس غارتنه نعیین بیوردیلر وبوزبیکدن زیاده اسیر چقاردیلر وتابورلری حصار ایتدیلر لکن قدوم شتا یقین اولمغله صلح طلب ایتدکلرندن قبول بیوریلوب استانبوله عودت اولندی سنه بیك اوتوز بر رجبنك سکزنجی کونی بعد العصر شربت شهادتی نوش ایدوب بکرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تکرار یکیچری طائفه سی عزلنی مراد ایتدیلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سریر سلطنته چقوب سنه بیك اوتوز اوچده اهالی بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه وبردیلر وسنه بیك اوتوز اوچده هجوم قزاق واقع اولوب خلیج استانبوله قریب یکی کویی غارت ایتدیلر وسنه قرق اوچده شهر صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظیم واقع اولوب حریق کبیر واقع اولمشدر اول سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بیك قرق دورنده پادشاه کندولری بالذات روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ایله سکز کونده فتح اتمشلر بعده سنه بیك قرقی سکزده دار السلام بغداد جانبنه عزیمت همایونلری اولوب اوتوز طقوز کونده فتحی اتمشلر بعده تختکاه استانبوله توجه ودخول ایدوب بیك قرق طقوز شوالنك اون التیسنده وفات ایتدیلر آثاری تجدید بناء کعبهٔ مکرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهیم خان جلوس

421

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشده سفر کرید و فتح قلعهٔ حانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمدخانه تسلیم سلطنت اولنوب کندیلرك روح پرفتوحلری شهید اعالم بالایه عروج
ایلدی بعده سلطان محمد خان رابع جلوس ایلدکده سنه بیك اللی سکزده وسنه بیك
التمش التیده کوپرولی محمد پاشا وزیراعظم اولوب سنه بیك التمش سکزده وزیراعظم کوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح ایتمشلردر سنه بیك یتمش برده کسوف کلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قرانکولق اولمشدر حتی مومله یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایکیده کوپرولی مرحوم
اوغلی فاضل احمد پاشا وزیراعظم اولمشدر سنه بیك یتمش دورتده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح ایتمشدر و حضرت پادشاه سنهٔ مزبورده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشایی کریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش یدیده ترمش نام
اسکله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذکوره یه چقوب لیمان قلعهٔ حانیه ده وضع لنکر
ایتدیلر اول قیش حانیه ده قشلایوب مهماتی تکرار کوردکدن صکره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اورایه وارد قلده قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنه مترس یری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوکمکه مباشرت ایلدیلر یکرمی طقوز آی مقداری ایکی
طرفدن قیش و یاز لیل ونهار جنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سکسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم ایتدیلر واول اثناده سلطان محمد
خان غازی صید و شکار ایلدکده یکی شهرفنارن واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
کلوب سدهٔ سعادته التجا و عبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولندقده طائفهٔ مزبورنك
حمایتی اولان دوروشانقو نام حتمانه توغ و علم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله محدود و کندولرینه و مملکتلرینه ضرر اولمامق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده ایکن قدیمدن برو سلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد و میثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد ایتمکله برایکی دفعه چاوشلر
ایله نامه ارکوندریلوب نصیحت آمیز خطابلر که بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایدهسز والا
اکر انلره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد ایتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له کفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سکسن اوج سنه سنده
غازی سلطان محمدخان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول و فرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
وارد قلده نهرطورلنك اوته یقاسنده ازوانچه نام قلعه ده اولان کفره ضبط و قلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق و منزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم کرای خان کلوب بر مرصع
تیرکش و بر مرصع قلج و بر سمور کورك و قلبق و بر مرصع اکرلو مکمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه و عسکر اسلام عبور ایلدی و ماه ربیع الاخرك

يكرمى اوچنجى چهارشنبه كونى قانيجه نام قلعه سنه كفايت متيندر كسمه قيادر
وخندقلرينك عمقنه عقلا حيران اولوب ونهر بيقرار اطرافنى محاطرلندن غيرى ايچ حصارى
محكم وتابيه لرى دشوار الوصول قلعه نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خيام اولندى
اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قوريلوب قلعهٔ مزبوره نك سكنى اولان كفان
كمال دهشت مستولى اولوب بو اسلوب اوزره اون كون مقدارى جنك اولوب كفا را يچ
حصارينه فرار ايلمريله لطف حق ايله حصار مزبورك دخى بعض قله لرينى نقب ولغم ايله تهديلرى
بالاخره سردار كفار دخى قلعه نك مفتاحلرين تسليم ايدوب اطاعت وانقياد ايلديلر جمادى
الاولينك اونجى كونى توابع ولواحقيله ضبط اولندى كنايسلرى جوامع ومساجد قلنوب
ماحقات قلاع اسلاميه دن اولدى وقلعهٔ قانيجه ايالت اولدى ووزير خليل پاشايه منصب
ويرلدى بعده قپلان پاشا تاتارخان ايله البوشهرينه تعيين اولنوب محل مزبوره اردقده
محاصره يه مباشرت وايچنده اولان نامدار كافرلردن تاتارخانه عذرنامه لرى كلوب نياز
ايلديلر كه سعادتلو پادشاهك كرملرندن جرملرى عفو اولنه قانيجه قلعه سى وايالتى سكزيالن
پلنقه سيله وسنه ده يكرمى بيك التون ويرمكله وصارى قامش قزاقلرينك الندن اولان
ولايتلرينه من بعد تعرض اولنمامق شرطيله صاحمزه واسطه اولك ديو رجا ايلمريله سليم
كراى خان دخى توسط ايدوب وصلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازى سلطان محمد
خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ايلدى وسنه بيك سكسن يديده شعبان آينده كوپرولى
زاده وزير اعظم فاضل احمد پاشا وفات ايدوب يرينه قره مصطفى پاشا وزير اعظم اولدى
بعده چهرين قلعه سنه مسقو كفره سى مستولى اولمغله مسقو اوزرينه سنه بيك
سكسن طقوزده سفر همايون فرمان اولندى اول تاريخده پادشاه روى زمين غازى سلطان
محمد خان ايساقچى يه وار يلوب وزير اعظم قره مصطفى پاشايى مسقو طرفنه راهى ايتديلر
وزير اعظم چهرين قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ايكى كون محاصره دنصكره سيف ايله فتح
ايتمشلردر بعده بيك طقسان اوچده نمچه قرالى كه بين الكفره چاسار تسميه اولان ملعونك
حدينى بيلدرمك ايچون ادرنه دن غازى محمد خان سنه بيك طقسان دورتده بلغراده
واردقلرندنصكره وزير اعظمى مرقوم مصطفى پاشا حضرتلرينى عساكر بيشمار ايله نمچه
قرالنك تختى اولان بچ قلعه سنك فتحى ايچون ارسال ايتديلر ✲ تذييل الطابع حمدا ثم حمدا
لله العلى الاعلى كه انك عون وعنايتيله اشبو كتاب مستطاب اتمامه رسيده اولدى وفضل
وكرمنه توكل بر له ديباجهٔ كتابده عاجزلره تصميم وتعهد اولندوغى اوزره توفيق بارى يارى
اولوب بو عالم واسع الارجادن آسيا قطعه سنك حاوى اولدوغى ممالك وملوك جهان
احوالى تحرير وتسطيره وتشكيل وتصويره شروع ونهايت عمارت شرقيه دن ابتدا
وغربه توجه برله محميهٔ استانبولك شرق وجنوبنده واقع اسكدار حوالى ويسارنده قره دكز
وآق دكزك سواحل شرقيه سنه كلنجه وقوف واطلاع ميسر وعلم وخبره ظفر ممكن
اولدوغى

422

اولدوغی مرتبه احوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندی اكر همت علیهٔ
پادشاهانه وارادهٔ سنیهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بو كتاب مستطابه جلد ثانی
اولمق اوزره محمیهٔ استانبولدن شروع برله نهایات عمارات غربیه یه وارنجه باقی
اقسام ثلاثه نك یعنی آوروپا وآفریقا وآمریقا قطعه لرینك دخی حاوی اولدوغی ممالك
وملوك وملل احوالنی تحریر وبیانه وتفصیل وعیانه صرف همت ایله عموما احوال روی زمینی
مشاهده یه برمرآت عالم نما ابداع ومیان اسلامیانده عدیم السبق والمثل
خدمت مبرور ومآثر محموده ایداعیله یادكار قومغه بذل مكنت
اولنمق دركاه واهب الآمالدن
مستدعادر

تم الكتاب بعون الملك الوهاب على يد الضعيف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة
فی البلدة الطيبة قسطنطنيه دامت زين عمارتها على يد صاحبها
بالابهة البهية فی اليوم العاشر من شهر
محرم الحرام لسنه خمس واربعين
ومئه والف من هجرة النبويه A. 1145 (1733)
عليه اكمل الصلواة
والتحيه